AKTA
GRODZKIE I ZIEMSKIE

Z ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO WE LWOWIE

W DALSZYM CIĄGU WYDAWNICTWA FUNDACJI AL. HR. STADNICKIEGO

OGŁASZANE PRZEZ

TOWARZYSTWO NAUKOWE WE LWOWIE

TOM XXV

LAUDA SEJMIKOWE HALICKIE

1696 — 1772

WYDAŁ

WOJCIECH HEJNOSZ

WE LWOWIE
NAKŁADEM TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
Z ZASIŁKIEM FUNDUSZU KULTURY NARODOWEJ
Z PIERWSZEJ ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI WE LWOWIE
1935.

Spis rzeczy.

Lauda sejmikowe 1696—1772.

Przedmowa.

Oddając w ręce pracowników naukowych niniejszy XXV — poniekąd więc jubileuszowy — tom Aktów grodzkich i ziemskich, spieszymy przedewszystkiem wyrazić szczerą wdzięczność tym wszystkim, którzy swoją pomocą, udzieloną w takiej czy innej formie, przyczynili się do uskutecznienia jego publikacji; w pierwszym więc rzędzie Zarządowi Funduszu Kultury Narodowej, który hojnym zasiłkiem umożliwił pokrycie znacznej części kosztów wydawnictwa, dalej Zarządowi Towarzystwa Naukowego we Lwowie za pełną życzliwości opiekę, jaką stale otaczał to wydawnictwo, a w końcu JWP. Doc. Dr. Helenie Polaczkównie za wielce łaskawą, a całkowicie bezinteresowną pomoc zarówno w skolacjonowaniu całego materjału, jak i w pokonywaniu różnych innych trudności, jakie się tu nastręczały. Osobno winni też jesteśmy wdzięczne wspomnienie tyle zasłużonemu wydawcy poprzednich tomów ś. p. Dr. Antoniemu Prochasce, którego pracowitą dłonią zostały sporządzone bezmała wszystkie odpisy zawartych w tym tomie aktów.

Materjał tu ogłoszony zamyka publikację laudów sejmiku halickiego. Jak do poprzednich tomów, tak i do niniejszego został on zaczerpnięty prawie całkowicie z aktów Archiwum Państwowego (dawniej Ziemskiego) we Lwowie[1]. Zaznaczyć trzeba, że w przeważnej mierze mieliśmy możność korzystania z oryginalnych wygotowań laudów sejmiku, które częściowo zebrane są w osobnym tomie aktów grodzkich halickich (nr. 451), częściowo zaś rozprószone po fascykułach kopij aktów tak halickich, jak i trembowelskich. W wielu jednakże razach trzeba było poprzestać tylko na współczesnych odpisach, które, jak wiadomo, nie grzeszą dokładnością. Zresztą i oryginalne materjały pozostawiają niejednokrotnie wiele do życzenia pod względem staranności ich spisania; szczególniejszą zaś trudność sprawiały dość liczne w tym tomie uchwały różnych konfederacyj, zaopatrzone zazwyczaj w długie szeregi własnoręcznych podpisów ich uczestników, w przeważnej zapewne mierze pół- lub nawet całkowitych analfabetów, dla których skreślenie podpisu było chyba nielada wyczynem. Odcyfrowanie tych hieroglifów — żmudna to była, a czasami nawet beznadziejna praca.

[1] Zarządzeniem M. W. R. i O. P. (Dz. Urz. z dn. 13 czerwca 1933, nr. 6, poz. 111) zostało Archiwum Ziemskie złączone administracyjnie z Archiwum Państwowem we Lwowie.

Odnośnie do zasad wydawnictwa można ogólnie stwierdzić, że staraliśmy się nie odstępywać od tych, jakie dotychczas były tu stosowane. Wszakże licząc się z jednej strony z nowszemi kierunkami publikcji źródeł, z drugiej zaś mając na uwadze to, że ogłaszany tu materjał przedstawia wartość nietylko dla badań historycznych w ściślejszem znaczeniu czy też historyczno-prawnych, lecz także dla dziejów kultury i języka, dążyliśmy do jak najwierniejszego oddania tekstów oryginalnych, unikając ile możności modernizacji, zachowując nawet wątpliwe wyrażenia, a poprawiając tylko widoczne omyłki pisarza czy kopisty, które to zresztą poprawki osobno zostały uwidocznione. Ponadto, mając na względzie tę okoliczność, że dzisiaj badania naukowe krzewią się także po mniejszych ośrodkach, gdzie niejednokrotnie brak nawet najniezbędniejszych wydawnictw i dzieł podstawowych, włożyliśmy więcej starania w opracowanie przypisów, zwłaszcza zaś w zidentyfikowanie osób i miejscowości, wymienianych w tekście. Przy tych ostatnich zwracaliśmy głównie uwagę na nazwy zmienione lub mniej znane; odnośnie zaś do osób, to starania w kierunku ich identyfikacji niejednokrotnie pozostały niestety bez rezultatu. Wyżej przytoczone względy wpłynęły też częściowo na pewną zmianę w ułożeniu indeksów.

Według poprzednich zapowiedzi [1] dalsze tomy wydawnictwa powinnyby zawierać lauda sejmikowe piątej a zarazem ostatniej ziemi województwa ruskiego, t. j. chełmskiej. Jednakże ze względu na poważne braki w istniejących odpisach tego materjału (które to braki dadzą się przy sprzyjających okolicznościach najprawdopodobniej w znacznej części usunąć) [2] trzeba było zdecydować się na wcześniejszą publikację laudów województwa bełskiego, związanego również licznemi węzłami z resztą ziem czerwieńskich. Materjał ten, przygotowywany już do druku, wypełni tedy dwa następne tomy wydawnictwa.

Dr. Wojciech Hejnosz.

Lwów, w listopadzie 1935.

[1] Zob. AGZ. t. XXIII, Przedmowa, str. XXI.

[2] Zob. mój referat p. t. Lauda sejmikowe chełmskie w Sprawozdaniach Tow. Nauk. lwowsk., r. XV (1935), zesz. 1, str. 34.

LAUDA SEJMIKOWE

HALICKIE

1696—1772

1.

Halicz, 20 lipca 1696.

Konfederacya ziemian halickich.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszyscy obywatele ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego, którzy in praesenti dolendo casu na sejmik i obradę zjechaliśmy się, consulendo indemnitati praw i wolności ziemie naszej et securitati torem i zwyczajem staropolskiej cnoty przodków naszych, miłością zaś dobra pospolitego obowiązani, nie rozjeżdżając się z tego miesca consultationum, spólnie, zgodnie i jednostajnie, bratersko invicem fide, honore et conscientia obowiązujemy się, stosując się do dawnych praw i konstytucyi ad praesentem casum służących, a osobliwie 1586, tak się w sobie mającej: albowiem źli a wszeteczni ludzie, gdy nad sobą karania nie baczą, swego swywoleństwa używać się ważą.

2. Przeto my, widząc przodków naszych postanowienie, którem takich złych a swawolnych rzeczy bronili i obmyślając potomstwo swe i zdrowie Rzptej po sobie nas do tegoż swego postanowienia poczciwościami a wiarą naszą obowiązali, abyśmy przeciw takim wszyscy się ku ich skazie wiecznej podnieśli a ruszyli, którzy przeciw prawu ziemskiemu nieposłuszeństwo wszczynali albo wojny jakie podnosili nam albo królestwu temu, a na prawie ziemskiem spólnem przestawać a niem się kontentować nie chcieli, tedy my obowiązujemy się przeciwko takowym gwałtownikom wszyscy insimul et semel powstać i do utraty krwie i substancyi bronić i takowych nieprzyjaciół tam ab intra quam ab extra tueri i to wszystko obowiązujemy pod wiarą i poczciwością naszą, bez fałszu i zdrady, skutkiem wypełnić a żadnemu takiemu ani radą, ani żadną przychylnością życzliwemi się okazywać pod wiarą i poczciwością naszą niechcemy. A żeby podczas takowej w ziemi naszej każdy z nas w domach naszych bespiecznie zostawać mogliśmy i bespieczeństwo zachowane było ad casus et necessitates, ut provideat pro munere suo JW. IMci p. Krzysztofa Skarbka, kasztelana naszego halickiego obligujemy, dając IMci moc zupełną, aby omni meliori modo securitatem publicam providere et tueri raczył. A jeżeliby gwałtowna tego wyciągała potrzeba, żeby insultom albo swywolom jakowym prowidencyą swoją IMć p. kasztelan zabieżeć nie mógł, tedy fraterne sobie przyrzekamy i w moc IMci p. kasztelanowi naszemu dajemy, aby przeciwko gwałtownikom takowym przez wydanie uniwersału nas wszystkich konwokował, my zaś in armis stanąć i czynić, czego necessitas publica będzie wyciągała przyrzekamy i deklarujemy.

3. Przy tem, inhaerendo legibus regni, które IMciom pp. starostom sądowym pogranicznym ad comprimendos excessus na ludzi swywolnych seriam committunt animadversionem, prosimy W. IMć p. Józefa na Stanisławowie Potockiego, starostę naszego halickiego, aby securitati omnimode od wszelkich swywolnych ludzi występków i najazdów domów szlacheckich providere raczył i desiderantibus subvenire chciał.

4. Żeby zaś securitas interna ziemi naszej konserwowana była, IMciów pp. sędziów kapturowych e medio nostri obieramy W. IMć p. Krzysztofa Skarbka, kasztelana halickiego, IMć p. Pawła Mrozowickiego, sędziego, Jana Gruszeckiego, podsędka ziemi halickiej, IMciów pp. Andrzeja Potockiego, starostę jabłonowskiego, Stanisława Jastrzębskiego, trębowelskiego, Baltazara Nowosieleckiego, żytomirskiego podczaszych, Stefana Kurdwanowskiego, podstolego kijowskiego, Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, Aleksandra Żurakowskiego, skarbnika halickiego, Szczęsnego Dąbrowskiego, łowczego latyczowskiego, Dominika Giedzińskiego, cześnika żydaczowskiego, Mikołaja Kurdwanowskiego, Michała Kuropatwę, Franciszka Jastrzębskiego, Stanisława Ostrowskiego, Jerzego Dąbrowskiego, Jana Golejowskiego, Jerzego Dubrawskiego, Tomasza Kurdwanowskiego, Alexandra Swistelnickiego do pomienionych sądów kapturowych obraliśmy. Którzy to IMć pp. deputaci iuxta mentem legis rota tribunalitia przysięgę wykonawszy causas iudicio suo competentes, do dawnych stosując się kapturów sądzić będą, a dla zeznania wszelkich rekognicyi i wydawania extraktów akta grodzkie halickie otworzyć pozwalamy. Dekreta zaś pisać IMć p. pisarz ziemski, vel in defectu grodzki lubo subdelegatus et electus e medio IMciów iudicum pisać będzie powinien i dla tego księgi ziemskie otwieramy.

5. Na sejm zaś convocationis IMciów pp. posłów e medio nostri uprosiliśmy W. IMciów p. Alexandra na Czortkowie Potockiego, podkomorzego, IMć p. Józefa na Stanisławowie Potockiego, starostę, halickich, Adama na Delatynie Bełzeckiego, stolnika bełzkiego, Andrzeja Zebrowskiego, pisarza ziemskiego lwowskiego, Antoniego Stamirowskiego, Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego i instrukcyą IMciom pp. posłom zgodnie przez nas umówioną WW. IMciom pp. kasztelanowi, podkomorzemu i staroście halickim podpisać zlecamy. Te zaś nasze spolnie sobie obowiązanie przyrzekamy i rękami naszemi podpisujemy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, w piątek dnia 20 lipca roku Pańskiego 1696. Krzysztof Skarbek, kasztelan halicki. Alexander Jan Potocki, podkomorzy ziemie halickiej. Józef Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej. Paweł z Mrozowic Mrozowicki, sędzia ziemski halicki. Jan Franciszek Gruszecki, podsędek ziemie halickiej. Andrzej Mikołaj Zebrowski, pisarz ziemski lwowski, podstarości i sędzia grodzki halicki. Baltazar Czeczel Nowosielecki, podczaszy żytomirski. Antoni Stamirowski. Andrzej Zurakowski, wojski ziemie halickiej. Dominik Giedziński, cześnik ziemie żydaczowskiej. Franciszek Jastrzębski, komornik ziemie lwowskiej. Stefan Stanisław Kurdwanowski. Stanisław Gruszecki, łowczy czerniechowski. Mikołaj Kurdwanowski, podstoli kijowski. Władysław Skarbek, skarbnik podolski. Stanisław Floryan Jastrzębski. Szczęsny Dąbrowski, łowczy latyczowski. Jerzy Dąbrowski. Jan Golejowski, stolnik ciechanowski. Kazimierz Ubysz, rotmistrz J. Kr. Mci. Samuel Dominik Dąbrowski. Samuel Szumlański, cześnik podolski. Mikołaj Hański, cześnik latyczowski. Jan Krogulecki. Wojciech Sokolnicki. Wojciech Olszowski. Jan Stanisław Kunaszowski, miecznik bracławski. Jerzy Zurakowski, łowczy żytomirski. Michał Poradowski. Michał Zurakowski. Stanisław Prusinowski. Alexander Swistelnicki.

Castr. Hal. Rel. 194 p. 810—815.

2.

Halicz, 20 lipca 1696.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm konwokacyjny.

1. Instrukcya W. IMciom pp. Alexandrowi na Czortkowie Potockiemu, podkomorzemu, Józefowi na Stanisławowie Potockiemu, staroście halickiemu, Adamowi na Delatynie Bełzeckiemu, stolnikowi bełzkiemu, Andrzejowi Zebrowskiemu, pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu, Antoniemu Stamirowskiemu, Władysławowi Skarbkowi, skarbnikowi podolskiemu, posłom ziemi halickiej

i powiatów do niej należących na sejm warszawski convocationis dnia 20 lipca w roku teraźniejszym 1696 obranym i uproszonym zgodnie namowiona i dana.

2. Stanąwszy w Warszawie IMć pp. posłowie, o co bratersko IMciów upraszamy, na początku sejmu zaraz po obraniu IMci p. marszałka przed wejściem na górę opowiedzą całej Rzptej zelum et amorem nostrum do zatrzymania i obrony praw i wolności przez świątobliwych i zacnych przodków naszych nam zostawionych, iż dla zaszczytu onych tam ab extra quam ab intra jednostajną i zgodną miłością obrony dobra pospolitego zdrowiem i fortunami naszemi przeciwko gwałtownikom swobód naszych dla obrony prawa pospolitego opponować obowiązaliśmy się, które chwalebne dzieło i świątobliwe przodków naszych naśladowanie in sinum Rzptej składamy i aby lege publica approbowano było, IMciom pp. posłom curam tego zlecamy, oraz dając facultatem, aby o podobne w tem actus Rzptej pro conservatione et salute ojczyzny naszej sequi mogli i przykładem przodków naszych tę miłą ojczyznę naszą securam et bene constitutam mieć animos suos iungant.

3. A jako wielkie decus ojczyzna nasza z panowania niezwyciężonego monarchy, który gloria et magnitudine sua totum impleverat orbem, tak straty onego, gdy vices sortis nostrae humanitatis explevit et domitor Origentis sanctam expiravit animam i nas zostawił orbatos, iustum dolorem nostrum wyrażą IMć pp. posłowie, a słuszną i należytą najjaśniejszej królowej IMci p. n. i najjaśniejszym królewiczom IMciom przez IMć p. marszałka poselskiego promovebunt kondolencyą.

4. Podziękują przy tem IMć pp. posłowie JO. książęciu IMci prymasowi regni[1] pro omni ku dobru pospolitemu affectu, oświadczając się, iż i nas sine omni admonitione do tejże spólnej matki naszej miłości wrodzony synowski prowadzi amor, a oraz upraszać będą księcia IMci prymasa regni, aby pro sua dignitate inter primitiali saluti osierociałej ojczyźnie starał się. Gdy swoje i ziemi naszej codzienne numeramus aerumnas, będąc przez nieprzyjaciela z gruntu spustoszeni, solam gratitudinem i należyte podziękowanie oddajemy JW. IMć pp. hetmanom, którą serc naszych wdzięczność aby IMć p. marszałek poselski ore et pro munere suo wyrazić chciał, IMć pp. posłowie promowować będą et tantorum meritorum respekt cordi habebunt.

5. Wojsko dobrze zasłużone, a ob infelicitatem publicam niepłatne, iustitiam ma requirentem, którą IMć pp. posłowie omnimode promovebunt. A że impossibilitatem contribuendi przez ziemię naszą tak częste nieprzyjacielskie najazdy et funditus onej zniesienie causarunt, referent IMć pp. posłowie infelicitatis nostrae vices i jako nieprzyjaciel Krzyża św. zniszczył ziemię naszą i stosując się do deklaracyi na przeszło skończonym sejmie IMciów pp. posłów naszych, którzy nam possibilitatem et impossibilitatem podatkowania ostrzegli, evincere starać się mają u Rzptej, aby za przeszłe czasy za nas intercedat. Na przyszłe zaś dla tejże zniszczenia naszego przyczyny do pozwolenia podatków IMciom pp. posłom vetamus facultatem.

6. Wygadzając zaś oneribus Rzptej i tak wielu ćwierci zadłużenia się wojsku ordynacyą ostrowską in dispositionem Rzptej należącą exponimus, która iuxta mentem primi ordinantis post decessum lineae sexus virilis do dyspozycyej Rzptej devenit et nullo iure, owszem violenter in praeiudicium prawa ordynacyi possidetur i prowenta tak wielkie z niej excipiuntur, tedy in tali casu, gdy serenissima Rzpta iuribus suis gaudere ma libertatem, serio instabunt IMć pp. posłowie, aby ta ordynacya ostrowska na zapłatę wojsku dobrze zasłużonemu obrócona była i dobra leżące lub per divenditionem lub per taxationem w zasługach wojsku cedere mogły, indebite zaś percepti proventus do skarbu pro necessitatibus Rzptej oddane były. O co aby IMć p. instygator koronny ad instantiam skarbu agat, domówią się IMć pp. posłowie.

7. Insze zaś ordynacye, które suos mają successores et possessores, aby w onychże possessyi zostawały illeso iure, IMć pp. posłowie cavebunt, jednakże serio requirit (sic), aby

[1] Michał Radziejowski, Niesiecki, Herbarz pol. I. 23.

IMć pp. ordynaci ludzi iuxta suas obligationes stawiali i cokolwiek jest przez IMciów transgressum rekompenzowali.

8. Iura patronatus iż indebite zakony et exoticae iurisdictiones do siebie pociągały et tantis curis ś. p. króla IMci evinci dotychczas nie mogły, IMć pp. posłowie domówią się, aby Rzpta takiej non patiatur krzywdy i takowe iura ad proprios redeant dominos.

9. A że dobra post fata ś. p. J. Kr. Mci tak ekonomie i żupy, jakoteż insze pozostałe, które non subsunt iuribus domus regiae et per Rempublicam nie są obwarowane et exinde do prawa Rzptej należą, tedy IMć pp. posłowie cognitionem tego per Rempublicam domówiwszy się po IMci p. podskarbim w. koronnym urgebunt, żeby pro officio suo takowe dobra Rempublicam concernentia odebrał i komisarze iuxta mentem legis byli do tego naznaczeni, żeby Rzptą de accessu proventu do skarbu z tych dóbr informować mogli.

10. Prawa wszystkie de immunitatibus dóbr ziemskich IMć pp. posłowie reassumi curabunt i artykułem konfederacyej teraźniejszej osobliwym aby to obwarowano było, serio instabunt.

11. A że z okazyej lokacyi Kozaków Niemirów[1], włość cała w niwecz obrócona, a prawie zniesiona funditus i za poczynione szkody lubo już likwidowane i magno motu weryfikowane żadnej dotąd IMć haeredes Niemirowa nie odebrali satysfakcyi, tedy o to instabunt IMć pp. posłowie, aby te dobra ab oneribus similibus i ordynowania tam konsystencyi kozackich były wolne et pari iure, jako inne w Koronie iuxta praescriptum de immunitatibus dóbr ziemskich zachowane, szkody zaś tam poczynione i już likwidowane aby skarb koronny wypłacił, IMć pp. posłowie serio o to instabunt.

12. A że to genus militiae Kozaków Rzptej jest opportunum, które bez konsystencyi obejść się nie może, tedy lege publica IMć pp. posłowie immunitatem dóbr ziemskich etiam in hostico obwarowawszy to praecavebunt, aby Kozacy w dobrach królewszczyznach swoje subsystencye mieli, nullo modo vel praetextu dóbr ziemskich nie aggrawując i te wojsko kozackie, które w Bersadzie[2] na konsystencyi stoi, instantanee ustąpiło, tak żeby dobra ziemskie iuribus tylko własnych swoich panów podlegały, insze zaś jurysdykcye do nich żadnej sobie nie rościli ullo praetextu facultatem.

13. A ponieważ w niektórych wojewodztwach już się wszczęły najazdy et violenta dóbr odbierania, tedy o to serio IMć pp. posłowie domówią się, aby expulsi possessores ante ommia byli restituti et in bona reinducti. Że zaś illatarum iniuriarum et damnorum forum w kapturach tegoż wojewodztwa, ubi bona consistunt, ad respondendum obwinionym było naznaczone; podobnym sposobem sprawy osądzone, które terminum satisfactionis już accendente interregno mają naznaczone et in spem interregni zaszły kontrawencye, żeby contraventoribus ad respondendum ibidem w sądach kapturowych lege futurae confederationis było iniunctum, IMć pp. posłowie curabunt.

14. A ponieważ zagęściło się contra expressas leges, iż Żydzi dobra ziemskie królewskie i duchowne trzymać audent i tak wielkie starostwa i ekonomie trzymają, dla czego nie tylko iuri publico derogatur, ale też ich przyrodzone przeciwko wierze świętej onych odium na chrześciany exercetur, tedy o to IMć pp. posłowie serio instabunt, aby każdy Żyd, któryby dobra quocunque iuris titulo trzymać albo one administrować ważył się, poenis criminalibus był karany, a takowy, który kontrakty z Żydami na tenuty wyżej wyrażonym sposobem zawierał, poenis arbitrariis podlegał, o co forum stante interrego w kapturach, ubi bona consistunt a po interregrum w trybunale inter causas fisci etiam ex speciali regestro ad instantiam cuiusvis instigantis było naznaczone, IMć pp. posłowie starać się będą; arendy jednak karczemne wolno

[1] Miasto w pow. bracławskim, niegdyś Wiśniowieckich, przeszło w posiadanie Potockich, Słown. geogr., VII. 91.

[2] Berszada. mko. w pow. olhopolskim, Słown. geogr., I. 154.

Żydom arendować będzie. Prowentów Rzptej jako ceł, składnych, żup, aby personis plebeis trzymać lege publica było prohibitum, IMć pp. posłowie domówią się.

15. A że ministri externorum principum przez swoje in favorem pryncypałów swoich praktyki mogliby causare aliquam status perturbationem, tedy stosując się do prawa pospolitego IMć pp. posłowie omnimode instabunt, aby wszyscy externorum ministri extra regnum odjechali i żadnemu intra fines regni commorari nie godziło się usque ad futuram electionem, na którą desiderantibus sponsam nostram osierociały majestat cum suis et pryncypałów propositionibus przyjeżdżać będzie się godziło. O co JO. książęcia IMci prymasa i JW. IMci p. marszałka w. koronnego [1], quorum curae salus et ordo praesentis status Rzptej należy, IMć pp. posłowie compellebunt.

16. Vulnera Reipublicae i cokolwiek ex orbita legum wypadło, aby teraz, gdy Rzpta iurium suorum domina zostaje, były sanata, IMć pp. posłowie omnem do tego adhibebunt conatum et in partem boni publici pracować powinni będą.

17. A iż na tem siła należy, aby futurum regnantem takowego sobie Rzpta provideat, któryby w tej ojczyźnie naszej żadnego swego prywatnego mieć nie mógł interesu et totus sit curis Reipublicae, tedy w tem obligujemy suprema dobra pospolitego, praw i wolności naszych charitate, aby przez generalną konfederacyą, etiam iuramento corporali firmandam, obostrzono było, żeby żadnemu ex civibus tej ojczyzny na państwo aspirować nie godziło się i jeśliby się takowy nalazł, pro hoste patriae był sądzony et contra eum wszyscy powstać powinniśmy, w czem IMciów fide, honore et conscientia obligujemy, żeby circa sancitum nostrum tak stawali, aby się od tego odstąpić nie ważyli. Przy tem dojrzą i tego IMć pp. posłowie nasi i domówią się, aby czas elekcyi tak sposobny był namówiony do wygody eligentium, żeby o trawie odprawić się elekcya mogła et pro securitate wolnej elekcyej każdemu lubo seorsim lubo universis et viritim województwom do obrania przyszłego pana i utrzymania wolnej elekcyej była sposobność.

18. Doszły nas kwerymonie od IMci p. chorążego lwowskiego [2] ratione iniuriarum IMci z okazyej dóbr podolskich, habito tedy respectu meritorum IMci p. chorążego lwowskiego zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby do Rzptej interponowali się, żeby w krzywdy IMci introspicere chciała.

19. Subveniendo iniuriis IMci p. Matkowskiego, obywatela województwa ruskiego, IMciów pp. posłów upraszamy, aby in causa konfuzyej jego z IMcią p. wojewodą ruskim expostulowali.

20. Cursus monetae aby był jednaki per totum regnum et bonitas eiusdem obwarowana, sub poenis legibus regni descriptis i w sądach kapturowych vindicandis, IMć pp. posłowie domówią się.

21. Przechody et disciplina wojsk Księstwa litewskiego tak na kampanią idących, jako i z kampanii powracających, aby prawem były obostrzone et immunitates dóbr ziemskich etiam od wojska Księstwa litewskiego obserwowane sub rigore poenarum w prawie opisanym, IMć pp. posłowie procurabunt. Że zaś in tam arduo tempore większymi zagęszczać nie życzymy instrukcyej naszej artykułami numero, co salubre Rzptej indemnitatibus praw i wolności będzie zgodnie prospectum, albo ipsa dictabit ratio prudentiae, honori, fidei et conscientiae IMciów pp. posłów committimus i ad mentem konfederacyi naszej rękami IMciów pp. kasztelana, podkomorzego i starosty halickich podpisaną mieć chcemy i do grodu halickiego podać zlecamy. Działo się w Haliczu jako się wyżej wyraziło. Krzysztof Skarbek, kasztelan halicki. Alexander Jan Potocki, podkomorzy ziemie halickiej. Józef Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Rel. 194 p. 799—809.

[1] Stanisław Lubomirski, Niesiecki, Herb. pol. I. 383.
[2] Marcin z Ziemblic Bogusz, A. G. Z. XXII. 294.

3.

Halicz, 26 listopada 1696.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, urzędnicy, dygnitarze i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, którzyśmy według konfederacyej warszawskiej generalnej na akt niniejszy t. j. na dzień dwudziesty szosty miesiąca listopada na miejsce i sejmikowania i obrady ziemie naszej i całej Rzptej zwyczajnie do Halicza zjechali, zapatrzywszy się ab intra et ab extra w jakiem teraz zostajemy niebezpieczeństwie, będąc położeni inter incudem et maleum na pograniczu owo zgoła expositi wszystkim insultom nieprzyjacielskim, destituti et orbati wojsk Rzptej succursu, tylko jednym zaszczytem JW. wodzów naszych zaszczycając się ludźmi nieskonfederowanymi, takową między nami namówiliśmy i postanowili uchwałę.

2. Naprzód IMciów pp. posłów zgodnie uprosiliśmy JW. IMciów pp. IMć p. Alexandra na Czortkowie i Wirzbowie Potockiego, podkomorzego halickiego, IMć p. Józefa na Stanisławowie Potockiego, halickiego etc. starostę, JW. IMci p. Stefana na Buczaczu i Potoku Potockiego, łowczego koronnego in locum IMci p. Andrzeja Zebrowskiego, pisarza ziemskiego lwowskiego, podstarościego grodzkiego halickiego, Adama Bełzeckiego, stolnika bełzkiego, Antoniego Stamirowskiego, podstolego halickiego, Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego na przeszłą konwokacyą obranych, a ponieważ legem praescriptam mamy, że wolno eligere IMciów pp. posłów ultra praescriptum legis publicae et usitatam praxim, tedy JW. IMciów pp. posłów adiungimus t. j. W. IMć p. Stanisława Jabłonowskiego, bohusławskiego, janowskiego etc. starostę, marszałka koła naszego, Franciszka Makowieckiego, trembowelskiego starostę, Telefusa, podczaszego halickiego, Balcera Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego, wicemarszałka sądów kapturowych ziemie halickiej, Stanisława Jastrzębskiego, podczaszego trembowelskiego, Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika ziemie halickiej, Zygmunta Kamińskiego, podczaszego nowogrodzkiego, pułkownika J. Kr. Mci, Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, Jana Goliowskiego, stolnika ciechanowskiego, Jana Łabęckiego, skarbnika przemyskiego, Samuela i Jerzego z Strumian Dąbrowskich, Franciszka Jastrzębskiego, komornika ziemie lwowskiej, Krzysztofa Dulskiego, Zygmunta z Wersek Kimborta, podstolego lidzkiego, Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego cum hac praecustoditione, aby to nic alternacie nie szkodziło, którą praesenti laudo in toto konserwujemy, jakośmy sobie one raz postanowili.

3. Pro maxima zawsze sobie biorąc antecessorów naszych sancita oraz do praw i swobód naszych stosując się, tudzież i do konfederacyi roku niniejszego w Warszawie postanowionej i przez IMciów pp. posłów ziemie naszej i nas samych akceptowanej, uważając oraz commodum ziemi naszej, aby zaszczyt był ojczyźnie naszej tudzież i tutamen ziemi naszej jakoteż i elekcya serenissimi regis futuri tak się in suo robore et vigore zostawała, którego pospolitem ruszeniem more antiquo obierać deklarowaliśmy. Tedy obligujemy w tem JW. IMci p. Krzysztofa na Ossali Skarbka, kasztelana naszego halickiego, aby more solito raczył convocare in unum przez uniwersały nobilitatem, którzy sub poenis de expeditione bellica sancitis i in toto referując się do uchwały województwa sandomirskiego stawić się deklarujemy i tam, gdzie należeć będzie, swobód i wolności bronić obiecujemy się.

4. A że vel maximum robur belli satysfakcya zasłużonemu w Rzptej wojsku skonfederowanemu, tedy stosując się do uchwał dawnych naszych i deklaracyi sejmowej przez IMciów pp. posłów naszych in anno 1696, lubo jesteśmy tak przez codziennego nieprzyjaciela w Pokuciu ziemi naszej grasującego, jako i przechodzących wojsk Rzptej exhausti, jednak amore et zelo

ducti erga patriam na wypłacenie zatrzymanych zasług pogłówne jedno od wszelkich ludzi tak świeckich jako i duchownych uchwaliliśmy. Do którego pogłównego uprosiliśmy IMciów pp. Mikołaja Tyszkowskiego, podstolego mińskiego i Wojciecha Skaławskiego, cześnika owruckiego, którzyto IMć według dawnego instruktarza sobie postępować mają, t. j. od urzędników ziemskich według dawnych zwyczajów od szlachcica po zł. trzy, od chłopa po złotemu jednemu, od Żyda po złotemu, od sług i służebnic, którzy po Żydach zostają, po złotemu jednemu, mieszczanie zaś podług dawnego instruktarza referować się mają.

5. A że słobody wołoskie, które iuxta privilegia antiqua et iuramenta palatinorum Valachiae były inkorporowane do Rzptej, per calamitatem zaś temporum odpadły były, a że teraz ad regnum accesserunt, tedy IMć pp. possessores tych słobod poddanych do wypłacenia pomienionego podatku adstringere sub poenis eo nomine sancitis et solutione de suo i w sądzie kapturowym in casu contraventionis et non solutionis odpowiadać będą powinni.

6. A żeby się żadne praeiudicium tak IMciom pp. szlachcie jako i poddanym aggrawacye nie działy, tedy kwitowe IMciom pp. poborcom po złotemu odewsi jednej, od miasteczka po zł. dwa naznaczamy, groszowego zaś ani spisniego ani kwitowego od juramentu domagać się u poddanych jako i u szlachty nie będą powinni i owszem, przyjąwszy juramenta od poddanych od szlachty zaś attestacye, jako najprędzej expedyować. Który to podatek mają IMć per literas universales tak w ziemi halickiej, jako i powiatach trembowelskim i kołomyjskim i po parafiach deferre. Zaczynać zaś ma się ta exakcya dnia 15 miesiąca grudnia, a kończyć się ma w roku da Pan Bóg przyszłym 1697 dnia 15 miesiąca stycznia powinna, ci zaś IMć pp. poborcy żeby nie zostawiali in onere exakcyi swojej, tedy onym tak do wyrachowania jako cum retentoribus in iudicio capturali ziemi naszej na pierwszej kadencyi terminum peremptorium praevia adcitacione ad instantiam instigatoris zachowujemy.

7. A lubo czopowe i prasułka per legem publicam przez konstytucyę anni 1667 in manus ziemie naszej a barziej in dispositionem jako desolatorum et hostilitate pressorum dane, jednakże amore Reipublicae ducti tenże podatek czopowe i prasułkę, przyczyniwszy do tego szelężne in subsidium zasłużonego żołnierza ordynujemy, uchwalając to, aby ze wszystkich miast, miasteczek, exceptis desertatis et per hosticum zniesionych, wypłacony ten podatek był. Do którego wybirania uprosiliśmy IMć p. Stanisława Ostrowskiego, pisarza grodzkiego trembowelskiego, sędziego naszego kapturowego z IMcią p. Szczęsnym Kurdwanowskim do roku zupełnego, poczynającego się in anno Deo dante futuro 1697 die ultima Novembris. Który to podatek fide, honore et conscientia in toto ac realiter wniść mają ani rękawicznego extraordynaryjnego wyciągać, któreby detrimentum przyniosło podatków. A żeby depaktacye nie były od prasułek, naznaczamy to praesenti laudo, aby przejeżdżający gość po groszy dwunastu od woza płacił, IMciów zaś braci naszych szlachtę circa antiqua iura et privilegia zachowujemy, in casu zaś depactationis intra fines terrae nostrae do któregokolwiek sądu salvum recursum naznaczamy.

8. Że zaś elucydacya wybranych podatków spustoszałej ziemi naszej pokazać się nie może, tylko przez IMć p. komisarza ziemi naszej, dlaczego uprosiliśmy W. IMć p. Alexandra na Czortkowie i Wirzbowie Potockiego, podkomorzego ziemi halickiej, aby dexteritate sua dźwignął ziemie nasze per hosticum zdezelowane i pokazał to, że tylko solo amore ducti erga patriam contribuimus.

9. Facilitando zaś IMć pp. egzaktorów przeszłych, którzy się dla niedoszłych fiskalnych sądów, jako też innych interweniencyi jeszcze nierachowali, tedy IMć na pierwszych sądach kapturowych praecisa adcitacione ad instantiam instigatoris iudicii capturalis sprawić się powinni będą. Z których to retentów in quantum jakie się pokażą, iudicium capturale solutionem iniunget za asygnacyą JW. IMci p. Józefa Potockiego, starosty halickiego.

10. Upatrując faciliorem metodum uspokojenia zasłużonego wojska uprosiliśmy JW. IMć p. starostę naszego halickiego, aby za jego assygnacyami IMć pp. poborcy tak zapłatę wojsk.

jako i donatywy exolwowali, jako to primario IMciom pp. posłom wojskowym zł. 1000, który złotych tysiąc z pogłównego IMć pp. poborcy z najpierwszych pieniędzy dać mają, a IMć pp. poborcy czopowego, prasułki i szelężnego z tego podatku oddadzą IMciom pp. poborcom pogłównego in recompensam, aby in toto podatek pogłównego do wypłacenia wojska zostawał. IMciom pp. Kazimierzowi Kurowskiemu i Alexandrowi Łoweckiemu z niewoli tatarskiej wyszłym zł. 400 dajemy na osobę po zł. 200, które zł. 400 IMć pp. poborcy czopowego IMciom mają wypłacić.

11. Pomniąc zaś na osobliwe łaski JW. IMć pp. hetmanów i protekcyę ziemi naszej, którą in hoc passu doznajemy, tedy IMć pp. posłowie IMć p. Telefus, podczaszy ziemi naszej i IMć p. Tomasz Kurdwanowski, sędzia kapturowy, podziękowawszy primario za dobrotliwe pieczołowanie i staranie, tudzież za wyświadczone erga Rempublicam affekty, pokornie[1] przez manifest iniuriam Rzptej et malevolorum odia cominantur, oraz indolendo tantae infelicitati przy exorbitancyi skonfederowanego wojska przeciwko powadze hetmańskiej wydzierającego się, upraszać mają JW. IMciów pp. hetmanów, aby succurant urazom naszym pogranicznym, oraz ludzi sto W. IMci p. starosty halickiego do ludzi sześciuset includendo, przez IMciów pp. komisarzów Rzptej zaciągnąć pozwolonych, raczy[li] przyjąć.

12. Non minus i w tem wszystkim nam interest, że w konfederacyi nad cztery punkta postanowione generalnej warszawskiej, więcej się punktów najduje, osobliwie w przydaniu IMć pp. komisarzów do regestru i likwidacyi punktów generaliter wszystkich Rzptej, tedy IMć pp. posłowie, t. j. IMć p. Stanisław Jastrzębski, podczaszy trembowelski i IMć p. Jan Goliiowski, stolnik ciechanowski, praecavebunt IMci p. podskarbiego, aby do żadnych nie przystępował rachunków, póki ad feliciorem Republica nie przyjdzie statum et futurum nie będzie miała regnantem, na co osobliwa de consensu omnium IMć pp. posłom daje się instrukcya, z podpisem ręki JW. IMć p. marszałka.

13. I na tem należy ziemi naszej, ponieważ hyberna nie jest zwieziona do Lwowa według skryptu ad archivum danego i konstytucyi eo nomine ferowanych, do czego i kwarta była przyłączona, tedy my reassumendo wszystkie prawa tenutowych królewszczyzn iniungimus, aby tę kwartę do Rawy more solito odwozili i odwieźli.

14. A ponieważ sejmiku naszego konkluzya dla powzięcia tem bardziej od naszych województw informacyi qua methodo na przyszłej mają sobie postąpić da Pan Bóg elekcyi, tedy i my stosując się do dalszych instrukcyi sejmik nasz do poniedziałku po niedzieli wtórej w post wstąpiwszy odkładamy, warując sobie to, in quantum by się, czego strzeż Boże, sejmik ex limitatione zerwał, tedy adhaerendo huic laudo IMć pp. posłowie do Warszawy jechać będą powinni i wszystkie punkta ad executionem będą powinni przywodzić, które pro rato et grato przyjmiemy et inviolabiliter obserwować deklarujemy się, una cum desideriis na przeszłych sejmikach postanowionych.

15. Dlaczego uprosiliśmy W. IMć p. marszałka koła naszego, aby nie pod czyją inszą laską, tylko pod jego dyrekcyą sejmik ten ex vi reassumptionis kończyli, excepta sola infirmitate. Działo się w Haliczu in loco consultationum solito, dnia dwudziestego szóstego miesiąca listopada roku tysiącznego sześćsetnego dziewięćdziesiątego szóstego. Stanisław Jabłonowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, starosta bohusławski.

Terr. Hal. Inscr. et Rel. 94 p. 189—198.

[1] W rkp. pokazuje.

4.

Halicz, 26 listopada 1696.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm elekcyjny.

1. Instrukcya JW. IMciom pp. posłom ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego na sejm walny electionis warszawskiej vigore confederationis generalis pro die decima quinta Maii in anno Deo dante futuro millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo de consensu totius Reipublicae naznaczony podana.

2. Kiedy fatorum colluvies nietylko cineribus ukoić się nie mogła cum lacrimis umarłego ś. p. króla p. n. m., ale tem bardziej fluctuavit, że nas wszystkich zewsząd praemunt undae i ledwie in Scillam et Charibdim nie zaprowadzają nieprzyjacielskie insultus, w czem gdyby nie szczególna osłabiałych już sił broniła metas JW. IMć pp. hetmanów dexteritas et naufragantem ziemię naszą ad felicitatis portum nie przyprowadzała, pewniebyśmy musieli periclitari, których dexteritate ponieważ subsistimus, należy nam na tem, aby JW. IMć pp. posłowie, których e medio nostri obraliśmy, t. j. naprzód ciż IMć, którzy na przeszłą konwokacyą warszawską byli obrani, jako to IMciów: IMci p. Alexandra na Czortkowie i Wierzbowie Potockiego, podkomorzego halickiego, IMci p. Józefa na Stanisławowie Potockiego, halickiego etc. starostę, JW. IMci p. Stanisława Jabłonowskiego, bohusławskiego, janowskiego etc. starostę, marszałka koła naszego in locum IMci p. Zebrowskiego, pisarza ziemskiego lwowskiego, podstarościego grodzkiego halickiego, IMci p. Adama Bełzeckiego, stolnika bełzkiego, IMci p. Antoniego Stamirowskiego, podstolego halickiego, IMć p. Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego. A ponieważ legem praescriptam mamy, że wolno eligere IMć pp. posłów ultra praescriptum legis publicae et usitatam praxim, tedy JW. W. IMć pp. posłów adiungimus, t. j. JW. IMci p. Stefana na Buczaczu i Potoku Potockiego, łowczego koronnego, W. IMć p. Makowieckiego, trębowelskiego starostę, IMć p. Piotra Felicyana Telefusa, podczaszego halickiego, IMć p. Balcera Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego, wicemarszałka sądów kapturowych ziemie halickiej, IMć p. Stanisława Jastrzębskiego, podczaszego trębowelskiego, IMć p. Maurycego Kurdwanowskiego, podczaszego nowogrodzkiego, pułkownika J. Kr. Mci, IMć p. Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, IMci p. Jana Golejowskiego, stolnika ciechanowskiego, IMci p. Łabęskiego, skarbnika przemyskiego, IMci p. Samuela i Jerzego z Strumian Dąbrowskich, IMci p. Franciszka Jastrzębskiego, komornika ziemie lwowskiej, IMci p. Krzysztofa Dulskiego, IMci p. Zygmunta z Wersek Kimborta, podstolego lidzkiego, IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, którzy in facie totius Reipublicae JW. IMć pp. hetmanom pro hac solicitudine podziękować powinni będą.

3. Lubo exkluzya Piasta tak w przeszłej instrukcyej i konfederacyej generalnej warszawskiej sufficientissime jest wyrażona, jednak żeby in dubium domus regia super aequalitatem bywszy nie pretendowała sobie tego, że ad exclusionem nie należy, praecavemus i zlecamy IMciom pp. posłom, aby tę exkluzyą quam firmissime utrzymali i ullatenus na Piasta generaliter nie pozwolili.

4. Praetensiones generaliter omnes tam ab extra jako i ab intra ad quasvis personas regulowane IMć pp. posłowie instabunt, aby te instantanee upacyfikowane były.

5. Abusus iurium popełnione przeciwko konfederacyom et pacta conventa IMć pp. posłowie serio promovebunt, aby pro nullis et irritis deklarowane były. Exorbitancye ponieważ contra legem publicam i wyraźnym prawom znajdowały się i znajdują się, w tem medela nie skąd inąd powinna oriri, tylko przez instancyę IMciów pp. posłów, którzy serio upraszać będą, aby in futurum, strzeż Boże, tales casus non eveniant.

6. Ponieważ desideria ziemie naszej tak dawno zaległy i swego nie mogą sortiri effectum, upraszamy i w tem IMciów pp. posłów, aby desideria nasze do skutku przywiedli i omnimode promowowali una cum approbatione laudorum.

7. Że zaś generalis konwokacya nie doszła, dla czego akta interregni nie są approbowane tudzież i obrady publiczne, urgebunt IMć pp. posłowie, aby wszystkie actus anteconvocatiales in toto były konfirmowane i ratyfikowane. Insze zaś desideria zostawujemy sobie ad futurum actum ex limitatione reassumendum. Działo się w Haliczu in loco solito consultationum die vigesima sexta Novembris anno millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto. Stanisław Jabłonowski, starosta bohusławski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Rel. 194 p. 1124—1127.

5.

Halicz, 4 marca 1697.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, urzędnicy, dygnitarze i całe rycerstwo ziemi halickiej trębowelskiego, kołomyjskiego powiatów do tej należących, in fundamento konfederacyej generalnej warszawskiej na sejmik ex limitatione pro die quarta Martii przypadający zjachaliśmy się do Halicza na miejsce obrad naszych zwyczajne, gdzie wziąwszy w reflexyą, jako wszystkie prawie województwa konsultacyi swoich cursum zatrzymują in casum nowych podczas interregnum emergentium, tedy i my akt pomieniony cum toto effectu a omnibus materiis ad diem primam Aprilis, t. j. do poniedziałku po kwietnej zaraz niedzieli in anno praesenti 1697 limitujemy, a to najbardziej z tej racyej, że jako pierwsza limitacya nasza eo motivo stetit, iż z wojskiem skonfederowanym traktat był odłożony, tedy ponieważ i teraz jeszcze to zaczęte opus dopiero w Samborze reassumitur, consilia nasze ad eventum jego rezerwujemy.

2. A że ab extra tej samborskiej transakcyej nowa jaka emerget materya, tedy do pierwszej instrukcyej, IMciom pp. posłom naszym na przyszłą da Pan Bóg elekcyą danej, wolno będzie przydać, co communi assensu videbitur.

3. Ten zaś przyszły nasz ex limitatione sejmik chciejmy mieć pod tąż dyrekcyą WIMci p. Stanisława Jabłonowskiego, starosty bohusławskiego, marszałka teraźniejszego, chyba żeby słuszna jaka legalitas zjechać IMci na czas pomieniony niepozwoliwszy, nas w tem dyspenzowała. Działo się w Haliczu die quarta Martii anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo. Stanisław Jabłonowski, starosta bohusławski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Terr. Hal. Inscr. et Rel. 94 p. 385—386.

6.

Halicz, 31 lipca 1697.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy, obywatele ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się według innotescencyej stanów całej Rzptej na sejmik coronationis najjaśniejszego Fryderyka Augusta, daj Boże szczęśliwie nam panującego, pro die 30 Julii anno 1697 ziemi halickiej służącej anticipative przed innymi obradami inszych województw,

sejmami i konstytucyami ratyfikowanej, którą in toto bez żadnej contradictiej w czytaniu innotescencyej primario, a potem inauguracyej IMć p. Antoniego Stamirowskiego, podstolego ziemi halickiej, marszałka koła naszego, którego e medio nostri według praw i wolności naszych szlacheckich nemine contradicente uprosiliśmy i obraliśmy, przestrzegając swiebod naszych, które ordine recto z antecessorów naszych odebrali, takieśmy postanowili.

2. Naprzód immunitatem sanctae Romanae ecclesiae catholicae tueri et defendere według IMciów pp. posłów od naszej ziemi halickiej ordynowanych et pacta conventa napisanych relacyej i one jako prawdziwi katolicy dotrzymać submittując się i życie nasze na to kładąc, zapatrzywszy się in futurum, cokolwiek pro commodo et emolumento ziemi naszej halickiej i powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego należy.

3. A stosując się do laudum przeszłego przez nas uchwalonego, aby anticipative IMć pp. poborcy coram iudicio capturali rachunek percept i expens uczynili, tę tedy perceptę i expensę IMciów pp. poborców do sądów kapturowych ziemi naszej, według laudum przeszłego sejmiku, odsyłamy. Z którą likwidacyą i pieniądzmi erogowanemi post subsecuta decreta capturalia IMć pp. poborcy comparere powinni na sejmik, da Pan Bóg, przyszły limitationis, sub poenis legibus regni sancitis et poena peculatus satisfacere powinni. Po której wykonanej likwidacyej w sądzie kapturowym IMć pp. poborcy tam antecedentes, którzy się nie likwidowali, jako i teraźniejsi pogłównego, czopowego, szelężnego i prasułki rationem reddere powinni w tychże sądach, czego wszytkiego relacyą na sejmiku, da Pan Bóg, przyszłym limitationis IMć pp. sędziowie kapturowi uczynić nam powinni będą. A IMć zaś pp. poborcy comparere na tymże sejmiku et respondere powinni sub poenis suprascriptis.

4. A że ustawnie instant IMć pp. deputaci z repartycyej dawnej, którą już przyjęła ziemia nasza o dawne zasługi swoje i na każdym sejmiku summum o to od IMciów facessitur negotium, tedy to negotium praecavendo indemnitati tych chorągwi i ziemi naszej, które z dawnej repartycyej ziemia nasza przyjęła, do przyszłego odkładamy sejmiku et ante omnia ukontentowanie IMciów deklarujemy, którego dzień i czas pro die vigesima nona Augusti zapatrzywszy się tak na inundacyą, dla której IMć pp. urzędnicy, obywatele i dygnitarze zjechać nie mogli i do spólnych obrad nie przybyli, a potem spodziewając się dobrze zasłużonemu wojsku a futuro regnante zapłacenia, a referując się oraz do konstytucyej 1676, a potem przez deklaracye drugiemi konstytucyami na sejmach postanowionemi, a osobliwie 1690 ziemi halickiej i na którą zapłatę wojsku, lubośmy nie powinni contribuere obstantibus calamitatibus et hostilitatibus patriae i ziemi naszej, która antemurale Rzptej liczy się, bo quacunque Romam fortuna lacessit hoc iter est bellis, zapatrując się jednak i widząc egestatem Rzptej, a dopieroż ziemi naszej, uczyniliśmy pro posse nostro kontrybucyą, którą dotąd in sequestro w ziemi naszej mamy gotową.

5. I żeby te pieniądze ante omnia z dawnej repartycyej naznaczonym do nas chorągwiom za krwawe ich zasługi obrócone były, na przyszłym sejmiku promowować deklarujemy się, do dalszej jednak decyzyej IMć braciej naszej na przyszły, da Pan Bóg, sejmik limitationis pro die 29 Augusti anno praesenti naznaczony et de consensu nas wszystkich limitowany odkładamy (o czem się na ten czas sufficienter rozmówimy), cum hac declaratione wszystkich nas libera voce et activitate status nobilitatis nostrae i obrad naszych potestate, aby nie pod inszą dyrekcyą ta się sessya, tylko pod IMć p. Antonim Stamirowskim, marszałkiem i dyrektorem koła naszego rycerskiego kontynuowała i nie przez kogo innego reassumowana, tylko przez pomienionego IMć p. marszałka, excepta sola infirmitate et summa legalitate, która IMci exkusować ma i powinna; in casu zaś IMci niebytności et legalitates praemissas, tedy sobie IMć liberam obebranie marszałka de lege publica konserwujemy i zachowujemy. Działo się w Haliczu die 31 Julii 1697 na miejscu consultationum zwyczajnem. Antoni Stamirowski, podstoli halicki, marszałek koła rycerskiego.

Terr. Hal. Inscr. et Rel. 94 p. 609–612.

7.

Halicz, 26 lutego 1698.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze i wszystko rycerstwo ziemi halickiej, zjechawszy się za uniwersałem[1] J. Kr. Mci p. n. m. do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik antekomicyalny, die vigesima sexta Februarii odprawujący się, za zgodą wszystkich braci takoweśmy sobie postanowili laudum.

2. Jest za co najwyższemu Bogu podziękować, kiedy nam za wydaniem uniwersałów J. Kr. Mci p. n. m. tot calamitatibus pressis ręka Boska konsultacyi pozwala, więc stosując do uniwersału J. Kr. Mci za posłów de medio nostri obraliśmy JW. IMć pp. Józefa z Potoka na Stanisławowie Potockiego, starostę halickiego, Jakuba Potockiego, starostę chmielnickiego, Adama Bełzeckiego, stolnika bełzkiego, Andrzeja Zebrowskiego, pisarza ziemskiego lwowskiego, podstarościego grodzkiego halickiego, Antoniego Stamierowskiego, podstolego halickiego, Alexandra Dąbrowskiego na sejm walny warszawski sześcioniedzielny pacificationis. Których IMciów pp. posłów upraszamy, aby sua dexteritate et prudentia desideria, w instrukcyi wyrażone, stanom Rzptej zalecili.

3. Doznawając zaś tak wiele afektów IMć pp. hetmanów, tedy za posłów do pomienionych IMciów pp. Pawła Szumlańskiego, porucznika znaku pancernego W. IMci księdza episkopa lwowskiego, Stanisława Jagodzińskiego obraliśmy i instrukcyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zalecamy; aplikując się do wyraźnego prawa do Wiszni IMć p. Michała Poradowskiego obraliśmy, który stanąwszy in loco solito w Wiszni sancita ziemi naszej sua dexteritate, activitate explicabit.

4. Nic słuszniejszego, jako za świadczone fatygi i prace aby ziemia nasza wszelką nagradzała wdzięcznością, jaka należy za funkcyą W. IMci p. podkomorzemu, jako komisarzowi ziemi naszej wdzięczność, którą na przyszłym sejmiku relationis obmyślimy.

5. Wniesiona suplika IMci p. Szeligowskiego w niewoli będącego, aby in subsidium mogła mu ziemia nasza succurere, to desiderium do przyszłego sejmiku reiecimus.

6. Lubo tot laudis postanowiona jest kalkulacya IMciów pp. poborców, że jednak ad executionem nie przyszła, tedy praesenti laudo postanawiamy, aby reddant rationem na sejmiku przyszłym relationis. Które to laudum zgodnie postanowiwszy zlecamy IMć p. marszałkowi koła naszego do grodu aby podane było. Działo się w Haliczu na miejscu consultationum zwyczajnem die vigesima sexta Februarii anno millesimo sexcentesimo nonagesimo octavo. Jakub Potocki, starosta chmielnicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Rel. 195 p. 211—214.

8.

Halicz, 26 lutego 1698.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya W. IMciom pp. Józefowi z Potoka na Stanisławowie i Niemirowie Potockiemu, halickiemu, śniatyńskiemu, kołomyjskiemu, leżajskiemu etc. staroście, IMci p. Jakubowi na Tyśmienicy i Bohorodczanach Potockiemu, chmielnickiemu etc. staroście, IMci p. Adamowi z Bełzca Bełzeckiemu, stolnikowi bełzkiemu, Andrzejowi na Świerszczowie Żebrowskiemu, pisa-

[1] Uniwersał król. z daty Warszawa, 3 lutego 1698 w Castr. Hal. 195 p. 189—191.

rzowi ziemskiemu lwowskiemu, podstarościemu i sędziemu grodzkiemu halickiemu, Antoniemu Stamirowskiemu, podstolemu ziemie halickiej, Alexandrowi Dąbrowskiemu, posłom na sejm walny warszawski na dzień szesnasty miesiąca kwietnia w roku teraźniejszym 1698 złożony, w Haliczu na sejmiku przedsejmowym die vigesima sexta Februarii 1698 dana.

2. Kiedy doznaje in primordiis panowania J. Kr. Mci p. n. m. jako i uznała ziemia nasza i cała Rzpta szczodrobliwość i munificentiam J. Kr. Mci p. n. m., gdy za szczęśliwem J. Kr. Mci panowaniem fortuna publica do pierwszego wraca się skutku, jest tedy za co majestatowi Boskiemu podziękować a o dalsze pieczołowanie J. Kr. Mci p. n. m. upraszać, curam et solicitudinem wiernością swoją J. Kr. Mci p. n. m. nadgradzając, oraz vitam et sangvinem testatur et testamur. A że najpierwszy cel szczęśliwości prawa i swobody naszej iurium conservatio powinien być, tak kiedy publica fama delatum niektórych punktów in pactis conventis immutatio, tedy IMć pp. posłowie powinni będą upomnieć się ante omnia o oryginał dla konfrontowania z druku wydanemi.

3. Będąc expositi hostilitati i codziennie strapieni nieprzyjacielskiemi inkursyami upraszać powinni będą IMć pp. posłowie Rzptej, aby succurat upadającej ziemie naszej i wojsku obmyśliła zapłatę.

4. A że nervus belli jest pecunia, która różnie po różnych ziemiach i województwach cursum ma, tedy IMć pp. posłowie to vel maxime promovebunt, aby valor monety był sufficienter opisany, oraz domówić się będą powinni, aby mennice koronne otworzone były, cursu et valore in eodem statu constituto existente.

5. Ponieważ obwarowana indemnitas bonorum terrestrium tak wiele konstytucyami, którym secus się dzieje, tedy IMć pp. posłowie starać się o to będą, aby te konstytucye reassumowane były, iniuriatis zaś aby satisfactio irremisibiliter po dekrecie otrzymanym była.

6. Gdy zaś ziemia nasza tot calamitatibus oppressa, tak przez nieprzyjaciela koronnego i wojska przechodzącego podatkować nie może, tedy na żadne podatki IMć pp. posłowie pozwolić nie mają i owszem upraszać, aby była wolna według dawnych konstytucyi donec ad pristinum może redire statum i na żadne deklaracye pozwalać nie będą powinni sub nullitate tej deklaracyi.

7. Zapatrzywszy się na krzywdy braci naszej i przez wojska i hałasy niemieckie poczynione, tedy IMć pp. posłowie promowować będą, aby iniuriatis satisfactio nastąpiła et disciplina militaris wojsku koronnemu służąca na nich extendatur.

8. A że na przeszłych sejmach desideria pomieścić się nie mogły ziemi naszej i per recessum do drugiego sejmu odesłane, tedy IMć pp. posłowie te promowować będą powinni.

9. Lubo tedy tak wielą konstytucyami obwarowana jest elekcya królów polskich p. n. m., jednakże in parte derogatum onym, tedy in futurum aby się wbrew prawu pospolitemu nie działo, IMć pp. posłowie domówić się będą powinni, aby reassumowane były i non alia methodo obierali, tylko pospolitem ruszeniem.

10. Widząc, że jest derogatum prawu publicznemu w rozdawaniu urzędów, starostw grodowych i urzędów ziemskich impossessionatis ziemi halickiej, jako to starostwo trembowelskie, chorąstwo i stolnikostwo halickie aby pro vacantibus podane i terrigenis ziemie tejże konferowane były, IMć pp. posłowie o to serio domówić się będą powinni i tego ustąpić nie mają.

11. A że wojsko Rzptej zwykło querullari na nieukontentowanie, tedy IMć pp. posłowie królowi IMć p. n. m. zalecić będą powinni medyacye.

12. Ponieważ per abusum in volumen legum tak wiele zagęściło się nobilitacyi, tedy IMć pp. posłowie na żadne in futurum nobilitacye pozwalać nie mają salvis sangvine merentibus.

13. IMć pp. posłowie starać się powinni będą, aby wojskom koronnym solucya na pograniczu była, non derogando jednak quidquam constitutioni de indemnitate bonorum terrestrium napisanym.

14. Piechota łanowa i wybraniecka subsidia Rzptej, ponieważ per abusum privatorum artibus zginęła, więc żeby ad valorem przyszła et normam i każdy, ktokolwiek łan wybraniecki possidet, lubo cuiuscunque status et praerogativae będący, aby był przez prawo obligowany do wyprawy, o to się IMć pp. posłowie serio domawiać będą powinni i lustratorów na rewizyą tych łanów promovebunt.

15. Constitutio anni 1690 sub titulo deklaracya generalna zapłaty wojska in futurum jako per protestationes reclamatam et derogatam legi publicae, IMć pp. posłowie promowować będą, aby była skassowana.

16. Valor monetae jako in immensum excrevit i ad arbitrium privatorum extenditur jest rzecz niewypowiedziana, więc żeby było temu prospectum i żeby ad certum quantum moneta redukowana in regno była, IMć pp. posłowie domówią się.

17. A że incumbit Rzptej o konserwacyi fortec pogranicznych tak extra provinciam, jako to Szoczawy, Niemca, Soroki,[1] jako intra Trójce Świętej Okopu,[2] Śniatyna, IMć pp. posłowie zalecą Rzptej, aby jako najskuteczniej ludźmi osadzone były i pro praesidiis gotowa zapłata tymże nastąpiła.

18. Ponieważ per legem distributivam należy, aby wakanse i dobra Rzptej bene merentibus rozdawane były, co że wstecz się dzieje i pactis conventis derogatur, IMć pp. posłowie u J. Kr. Mci p. n. m. domówić się mają, żeby nikomu innemu dawane nie były, tylko possessionatis et bene merentibus, a nie pupillis.

19. Że zaś w kancellaryi koronnej przywileje nie na jednę osobę, ale na kilka per incuriam wychodzą, tedy IMć pp. posłowie firmissime starać się o to będą, aby JW. IMć pp. kanclerze i pieczętarze koronni na jeden urząd kilku przywileji nie wydawali i owszem przestrzegać tego będą powinni, te zaś, które ad malam informationem W. IMci p. Prebendowskiego są podawane przez najjaśniejszego króla IMci p. n. m., aby nullitati subiaceant.

20. Że tedy obwarowano tak wielu prawami respectu bonorum do ekonomiej J. Kr. Mci należących, aby nie były nikomu rozdawane ani za konsensami alienowane, które że tedy per abusum różnym osobom są konferowane, tedy reassumując wszystkie konstytucye o dobrach ekonomicznych IMć pp. posłowie urgebunt u Rzptej, aby te wszystkie dobra, ne diminuatur mensa regalis, przywrócone były i consensa nullitati subiaceant, o co IMć p. instygator koronny mandaty wydać powinien.

21. Stosując się zaś do dawnego prawa de immunitate bonorum terrestrium, któremu jeżeli jest co derogatum przez IMć p. Branta[3], tedy IMć pp. posłowie urgebunt na nim respectu qualitatis excessus poenas tamże na sejmie in facie Reipublicae. Widząc zaś tam magnam ruinam dóbr dziedzicznych Niemierowszczyzny W. IMci p. starosty halickiego, które zaarendowawszy ś. p. JW. IMć p. Matczyński, podskarbi w. koronny u JW. IMć p. Zamoyskiego, wojewody bełzkiego, do których dóbr tenże IMć p. podskarbi na konzystencyą Kozaków Hryszkowych i Abratynowych na usłudze Rzptej zostających zesłał i w tychże dobrach lokował, skąd dla niedoszłych sejmów i śmierci króla IMci przeszłego w tak znacznej szkodzie IMć p. starosta halicki aż dotąd nie jest satisfactus, o co IMć pp. posłowie urgebunt u Rzptej, aby inveniat modum do satysfakcyej w pretensyach i szkodach tak znacznych i żeby satysfakcya nastąpiła skuteczna od Rzptej.

22. Widząc subsidium Reipublicae niepoślednie od Kozaków, którzy każdorocznie na usługę Rzptej wychodzą, przechodami zaś dobra ziemskie aggrawują, tedy IMć pp. posłowie tak o zapłacie onym, jako i lokacyej na zimę w dobrach królewskich i duchownych sine aggravatione dóbr ziemskich, etiam in hostico zostających, instabunt.

[1] Suczawa, Soroki, twierdze w kraju wołoskim, Słown. geogr. XI. 547. 83; również Niemecz, Niemiec, Huebner, Staats-Zeitungs- u. Conversations-Lexicon, Regensburg 1737, 657.

[2] Okopy św. Trójcy, wś. pow. borszczowski, Słown. geogr. VII. 432.

[3] Prawdopod. Brandt, jenerał saski, A. G. Z. XXII. 473.

22. Widząc też emeritam virtutem niepłatnego wojska Rzptej niedawno skonfederowanego, a potem in sinum Reipublicae i władzy IMciów pp. hetmanów skłonionego i teraz in obedientia tychże IMciów zostającego, tedy IMć pp. posłowie, stosując się ad pacta conventa amnistyą generalną (nie referując się do konstytucyi anni 1667) wyjednać będą powinni, o pretensye zaś i szkody poczynione salwę IMciom iniuriatis in toto zachowując i tę promowować będą powinni.

23. Nie mniejsza i w tem szkoda Rzptej, kiedy IMć pp. podskarbiowie koronny i W. Ks. litewskiego dla zerwania sejmów rachunków nie czynili, inni zaś satisfecerunt. Tedy IMć pp. posłowie, aby praesentes primario uczynili rachunki, IMć zaś zmarłych successores reddant rationem sum wybranych i expens, jako i klejnotów Rzptej in exteras nationes wywiezionych, IMć pp. posłowie domówią się.

24. Ponieważ per errorem in pactis summa 30.000 monety polskiej na wykupno niewolników OO. Trynitarzów Najaśniejszemu królowi IMci do wypłacenia była konnotowana, a teraz quo fato circa pacta conventa nie najduje się, tedy IMć pp. posłowie przy czytaniu pactorum conventorum upomnieć się będą powinni, aby konstytucya wyraźna na to nastąpiła i summa assekurowana była.

25. Zapatrzywszy się na zelum ś. p. IMci p. wojewody ruskiego[1] erga Rempublicam et pium opus, który na eliberacyą niewolników sumę 50.000 ex summis paratis lub na pałacu w Warszawie assekurował i testamentem legował, tedy stosując się do wyraźnej woli i testamentu (ile pro bono publico), aby (sic) IMć pp. posłowie, nie referując się do konstytucyi anni 1676, promowować hoc opus będą, aby OO. Trynitarzom wypłacona była, a po wypłaconej in mundis et liberis bonis lokowana.

26. Że zatrudnienie na komisyach bywa dla nielikwidowanych regestrów, co się działo dla niedoszłych na kampaniach zapisów, tedy wszystkie reassumując konstytucye o powadze IMciów pp. pisarzów koronnych IMć pp. posłowie instabunt, aby coroczne popisy były przez JW. IMć pp. pisarzów popisane.

27. Upatrując zniszczenie ziemi naszej dla wojsk przechodzących, które corocznie dobra nasze rujnować muszą, upraszać będą IMć pp. posłowie, aby wojska J. Kr. Mci cudzoziemskie inszym traktem da Bóg na przyszłą kampanią wyprowadzone były, nie Pokuciem.

28. Lubo wyraźne prawa o Żydach już są napisane, aby dóbr tak ziemskich jako i królewskich, myt, ceł nie trzymali, jednak że per abusum te prawa w zapomnieniu zostają, tedy wszystkie konstytucye reassumować IMć pp. posłowie curabunt.

29. Znając emeritam virtutem et laborem urodzonego IMci p. Antoniego Stamirowskiego, podstolego halickiego, chorążego znaku pancernego JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, który sangvinem i substancyą na zaszczyt Rzptej obraca, iustam zaś do dóbr Kaczanowa i innych ex vi successionis po ś. p. IMci p. Niezabitowskim, kasztelanie lubelskim praetensionem i sumę do Rzptej pomienionemu IMci p. kasztelanowi ś. p. assekurowaną, ex vi zaś successionis onemu należącą, tedy IMć pp. posłowie na teraźniejszym sejmie instabunt, aby possessores bonorum emundando possessionem należytą IMci zapłacili[2] sumę, salva repetitione sobie u Rzptej reservata.

30. Meruit to sobie IMć p. Krzysztof Dulski, chorąży znaku pancernego JW. IMć p. strażnika koronnego, aby circa possessionem dóbr Leszniowa cum attinenciis w powiecie trembowelskim leżących dziedzicznych, które nescitur quo fato in bona regalia obrócone są, tedy IMć pp. posłowie domówią się, aby te dobra, jako nullo iure recepta titulo haereditatis temuż possessorowi przysądzone i przywrócone były et pro bonis terrestribus, jako in antecessum

[1] Marek Matczyński, zmarły 1697 r., Niesiecki, Herb. pol. I. 176.
[2] W rkp. zapłacił.

stawały, deklarowane być mogły. Datum w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, vigesima sexta Februarii anno millesimo sexcentesimo nonagesimo octavo. Jakub Potocki, starosta chmielnicki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Rel. 195 p. 239—251.

9.

Halicz, 26 lutego 1698.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do hetmanów koronnych.

1. Instrukcya IMciom pp. posłom Szumlańskiemu, porucznikowi znaku pancernego W. IMci księdza episkopa lwowskiego, Stanisławowi Jagodzińskiemu do JW. pp. hetmanów koronnych [1] z sejmiku z Halicza antekomicyalnego die 26 Februarii anno currenti odprawującego się dana.

2. Naprzód tedy IMć pp. posłowie cum profundissima veneratione podziękują JW. IMć pp. hetmanom za tak wielką dobra pospolitego estymacyą, które cura et solicitudine, zdrowia, fortun na zaszczyt całej Rzptej nie żałując konserwują, za co offerent IMć pp. posłowie imieniem ziemi naszej tabulam serc naszych plenissimam gratitudine z chwalebnych czynów IMciów napełnione (sic). A jako ziemia nasza chwalebne in desideriis suis zawsze w konserwacyej odbierała dowody, tak i teraz IMć pp. posłowie nasi upraszać będą JW. IMciów pp. hetmanów, aby ziemię naszą, świeżo przez nieprzyjaciela zrujnowaną, in subsequens tutiori praesidio umocnili. Niemniejszą deferent IMć pp. posłowie nasi iniuriam, którą osobliwie IMć p. Jagodziński poniósł przez Kozaków, czego sam dokument, upraszać będą, aby był ukontentowany. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem die ut supra, anno 1698. Jakub Potocki, starosta chmielnicki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Rel. 195 p. 216—217.

10.

Halicz, 28 kwietnia 1699.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, do Halicza za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. na sejmik przedsejmowy pro die 28 Aprilis ad locum constitutionum solitum zgromadzeni, takową za zgodnem nas wszystkich zezwoleniem postanowiliśmy namowę.

2. Naprzód more solito obrad naszych za dyrektora koła naszego IMci p. Andrzeja Zebrowskiego, pisarza ziemskiego lwowskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego halickiego, starostę stryjskiego zgodnymi głosami obraliśmy, a potem na sejm walny warszawski, pro die 16 Junii za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. złożony, posłów pluralitate votorum nostrorum także obraliśmy. Posłów zaś extraordynaryjnych do Najaśniejszego króla IMci p. n. m. IMciów pp. Alexandra Zurakowskiego, skarbnika halickiego i IMci p. Adama Trzscińskiego, pisarza

[1] Stanisław Jabłonowski, h. wielki; Feliks Potocki, h. polny. Niesiecki, Herb. pol. I. 367. 369.

grodzkiego trembowelskiego, do JW. IMć pp. hetmanów IMci p. Pawła Szumlańskiego, porucznika roty pancernej J. Przewielebnego IMci o. Szumlańskiego, episkopa lwowskiego, halickiego i Kamieńca Podolskiego z IMcią p. Alexandrem Łokuciewskim, towarzyszem roty pancernej W. IMci p. starosty włodzimierskiego uprosiliśmy. Którzy funkcyę swoją inhaerendo instructioni sobie danej odprawiwszy, żeby nam relacyę na sejmiku da Bóg przyszłym uczynili, fide et honore IMciów obligujemy.

3. Wiele na tem należy, aby jako spólnej matki ojczyzny naszej synowie wzajemną w obradach publicznych uczyniliśmy kommunikacyą, przeto insistendo zwyczajom dawnym uprosiliśmy IMć p. Stanisława Czołhańskiego pro communicatione obrad naszych z instrukcyą naszą, na sejm pisaną, na generał wiszyński die quinta mensis Maii przypadający cum charactere posła naszego, cuius prudentiae et dexteritati to negotium zalecamy.

4. Niemałą w tem ziemia nasza ponosi niewygodę, że niektórzy IMć pp. exactores podatków, dotąd rachunków dostatecznych nie uczynili, ani żadnej około nich ziemi nie dali informacyi; bo lubo IMć p. Wojciech Skaławski, cześnik owrucki, rachunek na teraźniejszym sejmiku przed IMciami od nas deputowanymi odprawiony produxit, sufficientiam jednak dla niebytności IMci p. Tyszkowskiego, podstolego mińskiego, kolegi swojego probare nie mógł. Przeto nie wchodząc in cognitionem pokazanego przez IMci rachunku postanawiamy, aby tak IMć p. Tyszkowski, jako i inni IMcie pp. exactores, rachunkowi obnoxii, cum sufficientibus documentis na sejmik przyszły stawili się, pieniądze przy sobie będące komportowali, w czem fide et honore IMciów obligujemy i że contra refragarios vigorem legis urgebimus deklarujemy.

5. Jako in antecessum ziemia nasza in vim gratitudinis za pracę wojenną et sumptus na zaciągi żołnierzów ku zaszczytowi krajów naszych od pogranicza JW. IMciom pp. Stefanowi, strażnikowi koronnemu i Józefowi, staroście halickiemu Potockim deklarowała była rekompenzę, tak teraz, kiedy satisfaciendo paratis nie jest sufficiens, in vim tejże deklaracyej swojej retenta wszelkie, tak z osób IMciów, jako i dóbr IMciów podatków, jakimkolwiek imieniem rzeczonych, do dnia dzisiejszego zatrzymane kondonuje i od płacenia onych libertuje. IMciów także pp. egzaktorów a vindicatione tychże retent od IMciów wolnymi czyni i retenta takowe in rationibus calculi IMciom pro persoluto przyjąć deklaruje.

6. Więc że przy teraźniejszym do rozgraniczenia z ziemią wołoską następującym czasie i w innych konjunkturach należy mieć in promptu consilium, przeto dla lepszej obrady naszej sejmik sobie konserwujemy i na dzień 29 miesiąca maja tuż na miejscu zwyczajnem pod tąż IMć p. Andrzeja Zebrowskiego, pisarza ziemskiego lwowskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego halickiego, starosty stryjskiego dyrekcyą składamy, gdzie pro exigentia temporis et necessitatis wolną sobie w interesach publicznych zostawujemy konsultacyą. A że funkcye zwyż pomienione bez znacznych sumptów odprawione być nie mogą, przeto IMć pp. posłom naszym na sejm wyprawionym gratitudinem in pectoribus notris zostawiwszy innym IMciom, t. j. IMciom pp. posłom do króla IMci obiema złotych 1500, IMć p. posłowi do Wiszni zł. 300, IMć pp. posłom do IMć pp. hetmanów każdemu po zł. 300 naznaczamy.

7. Intervenerunt IMć pp. bracia w kole naszem cum suis disidiis, częścią inkurzyą nieprzyjacielską, częścią inszą depressi calamitate, których subveniendo potrzebie z skarbu ziemiańskiego, mianowicie IMć p. Omiecińskiemu zł. 400, IMć p. Pawłowi Gałeckiemu, chorążemu roty pancernej JW. IMci p. kasztellana kamińskiego zł. 400, IMci p. Jasilkowskiemu zł. 400, IMci p. Jacowskiemu zł. 400, IMci p. Dymideckiemu zł. 100, paniej Bagińskiej zł. 100, na reparacyą kościoła farnego do rąk IMci księdza komendarza zł. 100 naznaczamy.

8. Więc że sub continuatione sejmiku naszego intervenit casus zajęcia się w mieście ognia, przez który IMć pp. obywatele niektórzy wielkie passi damna i mieszczanie pogorzelcy zniszczeni zostali, ex compassione super repentina calamitate IMci p. Mikołajowi Górskiemu zł. 500, IMci p. Opackiemu zł. 200, mieszczanom pogorzelcom zł. 600 deklarujemy, na które

przez nas deklarowane sumy, aby IMć p. starosta halicki, komisarz [1] ziemi naszej, asygnacye wydał, władzy IMci committimus.

9. Miasto Halicz, ponieważ z dopuszczenia Boskiego przez częste ogniowe przypadki jest zniszczone, przez co IMć pp. obywatele ziemi halickiej na akty w Haliczu odprawujące się zjeżdżając wygody nie mają, przeto za zgodą nas wszystkich od podatku czopowego do lat ośmiu libertujemy. Które zgodnie nasze postanowione laudum IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich podać zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu zwyczajnem consultationum, die vigesima octava Aprilis millesimo sexcentesimo nonagesimo nono anno. Andrzej Mikołaj Zebrowski, pisarz ziemski lwowski, podstarości i sędzia grodzki halicki, starosta stryjski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 897—900; Castr. Hal. Rel. 196 p. 1895—1901.

11.

Halicz, 28 kwietnia 1699.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do króla.

1. Instrukcya IMciom pp. posłom do Najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego, nam szczęśliwie panującego, dana z sejmiku halickiego przedsejmowego, die 28 mensis Aprilis za uniwersałem J. Kr. Mci w Haliczu in loco consultationum solito odprawującego się, IMciom pp. Alexandrowi Zurakowskiemu, skarbnikowi halickiemu i Adamowi Trzcińskiemu, pisarzowi grodzkiemu trembowelskiemu.

2. Wyrażą IMć pp. posłowie nasi, jako wdzięczni jesteśmy dowodnej J. Kr. Mci ku nam i ojczyźnie naszej łaskawości, kiedy nietylko cooperante dextera divina powagą, szczęściem, staraniem i usiłowaniem J. Kr. Mci zawarty z Portą Ottomańską pokój nieomylną nam przynosi nadzieję pokoju, ale insuper internas amovendo suspiciones wojska cudzoziemskie z granic polskich wyprowadzić J. Kr. Mć p. n. m. w instrukcyi deklarować raczył, za [co] cum debita veneratione majestatowi pańskiemu IMć pp. posłowie nasi podziękują.

3. A że consilia cum armis factiose[2] in rem Rzptej effectuari nie mogą, prosić będą IMć pp. posłowie J. Kr. Mci, aby intencyę i deklaracyę swoję do skutku jako najprędzej przed sejmem przyprowadzić raczył, deklarując to po nas J. Kr. Mci, że piersiami naszemi majestat pański J. Kr. Mci zaszczycać i dostojeństwo pańskie zachować zechcemy.

4. Kommissya na uznanie krzywd i szkód, przez wojska cudzoziemskie poczynionych, przedtem in Januario deklarowana, ponieważ in effectum nie przyszła, prosić będą IMć pp. posłowie J. Kr. Mci, aby przed sejmem naznaczona była, żeby każdy z ukrzywdzonych dostateczne mógł odebrać ukontentowanie. Co wszystko prudentiae et dexteritati IMciów pp. posłów naszych zleciwszy, instrukcyą teraźniejszą IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Andrzej Mikołaj Zebrowski, pisarz ziemski lwowski, podstarości, sędzia grodzki halicki, starosta stryjski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Rel. 196 p. 1905—1906.

[1] W Rel. commissis; w Laud. brak końca wyrazu.
[2] W rkp. facituose.

12.

Halicz, 28 kwietnia 1699.

Instrukcya sejmiku posłom do hetmana pol. kor.

1. Instrukcya IMciom pp. posłom do JW. IMci p. Szczęsnego z Potoka Potockiego, wojewody krakowskiego, hetmana polnego koronnego, bełzkiego, sokalskiego, hrubieszowskiego starosty, dana z sejmiku halickiego, die vigesima octava Aprilis za uniwersałem J. Kr. Mci przedsejmowym w Haliczu, in loco consultationum solito odprawującego się, IMć pp. Pawłowi Szumlańskiemu, porucznikowi roty pancernej JW. IMci o. Szumlańskiego, episkopa lwowskiego, halickiego i kamienieckiego i IMć p. Alexandrowi Łokuczewskiemu, towarzyszowi roty pancernej W. IMci p. starosty włodzimierskiego.

2. Wielkie w ojczyźnie naszej in sago et toga JW. IMć p. wojewody krakowskiego, hetmana polnego koronnego, cum dispendio zdrowia i fortun na zaszczyt Rzptej świadczone czyny iustam jako u całej Rzptej, tak i sejmiku naszego merentur gratitudinem. Niemniejszej godna wdzięczności blisko przeszła przez IMci z nieprzyjacielem Krzyża św. w okazyi podhajeckiej odprawiona expedycya, gdzie zdrowie i fortunę na zaszczyt Rzptej ochotnie łożył. Przy należytem tedy odwadze i zasługom IMci podziękowaniu doniosą IMć pp. posłowie nasi, że w instrukcyej sejmowej IMciom pp. posłom naszym zleciliśmy, aby tantus IMci ergo Rempublicam amor et merita J. Kr. Mci i całej Rzptej respektowi zalecone były.

3. A jako uznawa ziemia in publicum amorem IMci p. wojewody zawsze constantem et efficacem, tak prosić będą, aby uniformi et communicato consilio z IMcią p. kasztelanem krakowskim omnimode securitati Rzptej i krajom tutejszym chciał providere i do osadzenia Kamieńca i innych fortec ludzi w służbie i kompucie Rzptej będących i komendantów szlachtę osiadłą, fidei catholicae promowować raczył. Co wszystko prudentiae et dexteritati IMciów pp. posłów naszych poleciwszy tę instrukcyę naszą IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Datum ut supra. Andrzej Mikołaj Zebrowski, pisarz ziemski lwowski, podstarości i sędzia grodzki halicki, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Rel. 196 p. 1906—1907.

13.

Halicz, 29 maja 1699.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, do Halicza na sejmik in locum constitutionum solitum na dzień dwudziesty dziewiąty miesiąca maja vigore laudi conventus anterioris konserwowany zgromadzeni, za zgodnem nas wszystkich zezwoleniem takową uczyniliśmy obradę.

2. Ponieważ ewakuacya Kamieńca, która die decimaquinta zacząć się miała, jeszcze dotąd in effectum nie przyszła i jeszcze krajom naszym in confinio zastającym non cessant imminere pericula i owszem zachodzące intrygi nowej coraz około dobra pospolitego potrzebują obrady, przeto de unanimi nostrum omnium consensu in casum ingruentis necessitatis sejmik w ziemi naszej na dzień 30 miesiąca czerwca sobie zachowujemy i składamy.

3. A żeby tem prędzej publicznym Rzptej i ziemi naszej interesom wygodzić się mogło, do instrukcyej pierwszej, przez nas IMciom pp. posłom naszym od nas na sejm blisko następujący wyprawionym danej, suplement instrukcyej tejże w punktach przez nas zgodnie umówionych annectimus, do poparcia onych IMciów pp. posłów fide, honore et conscientia obligamus i podpisać one IMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy.

4. IMć pp. exaktorowie podatków ziemie naszej adstricti byli laudo anteriori, żeby [się] na sejmik teraźniejszy ad faciendum calculum stawili, ponieważ nie wszyscy IMć comparent, a przeto interessati ad collegium, jako to IMć p. Skaławski, cześnik owrucki ante hac z IMcią p. Tyszkowskim pogłównego egzaktor, lubo się chciał wyrachować, obstante absentia IMć p. kollegi ad futurum conventum jest zatrzymany. Dla czego IMciów pp. egzaktorów naszych fraterne compellamus, aby na sejmik da Bóg przyszły relationis stawili się i rachunki ostateczne oraz z resztą przy sobie będącą oddali.[1] A in quantum IMć refragati[2] będą extunc, na ten czas instigatorem fisci ad agendum z IMciami obierzemy i co według prawa będzie należało czynić conabimur ac in rationes comparentium IMciów wejrzemy i którzy dostateczne pokażą rachunki kwity dać non intermittemus.

5. Desiderium IMciów pp. braci, którym laudo anteriori largicye są deklarowane, do sejmiku relacyjnego odsyłamy i satysfakcyą IMciom na ten czas obmyśleć deklarujemy. Także IMci p. Samuelowi Łaszczowi, towarzyszowi roty pancernej IMci p. starosty rzeczyckiego z niewoli tatarskiej oswobodzonemu zł. 700 dać deklarujemy i tamże na relacyjny sejmik pro praestanda satisfactione odkładamy.

6. A żeby tem skuteczniej o retentach swoich ziemia nasza mogła być informowana, zaraz przy zaczęciu sejmiku relationum IMć pp. deputaci ad excipiendas rationes mają być naznaczeni. Którą to naszą teraźniejszą uchwałę, zgodnie przez nas namówioną, IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Działo się w Haliczu in loco consultationum solito, die 29 mensis Maii 1699. Andrzej Mikołaj Zebrowski, pisarz ziemski lwowski, podstarości i sędzia grodzki halicki, starosta stryjski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 1—2; Castr. Hal. Rel. 196 p. 1976—1978.

14.

Halicz, 29 maja 1699.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya dana IMć pp. posłom, na sejm walny warszawski przez nas z sejmiku przedsejmowego uproszonym, na sejmiku teraźniejszym vigore conservationis onego ex laudo anteriori odprawującym się, supplementując instrukcyą pierwszą w Haliczu die 29 mensis Mai 1699.

2. Innotuit sejmikowi teraźniejszemu ex relatione IMć p. posła naszego, przez nas na sejmik wiszeński z instrukcyą naszą pro communicandis consiliis wyprawionego, że IMć niektórzy na sejmik wiszeński zgromadzeni, naszę ku sobie benevolentiam i IMci p. posła naszego non cum ea, ut par erat, gratitudine przyjęli, przeto uskarżą się IMć pp. posłowie nasi in facie Reipublicae et curabunt, aby ziemia nasza od posyłania posła na sejmik tameczny dyspensowana była i sejmik przedsejmowy wraz z innemi sejmikami cursus sui miał preskrypcyą.

[1] Oblaty kwitów, przez poborców przedłożonych w Castr. Hal. 196 p. 2644.

[2] W. Rel. refragarii.

3. Lubo dawnymi przywilejami wójtostwa w ekonomiej samborskiej będące, w posesyej różnych IMciów zostające i hibernę płacące są obwarowane, jednak gdy coraz różne od IMciów pp. superintendentów ekonomiej tejże zachodzą impedimenta, przeto instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby te wójtostwa, które nie miały dependencyej od zamku samborskiego i swojemi zawsze zaszczycają się prawami, circa privilegia tak teraz, jako i na potem konserwowane były.

4. Lubo ziemia nasza jawnie to widzi, że J. Kr. Mć p. n. m. omnes conatus et studia do tego impendit, aby państwo to J. Kr. Mci, ojczyzna nasza tam ab extra quam ab intra mogła perpetua frui tranquillitate, jednak i w tem uznawamy dobrotliwą J. Kr. Mci dobroczynność, gdy ad vota populorum intercedente supplicatione ziemi naszej przez podanie z instrukcyej pro vacanti starostwo trembowelskie post fata ś. p. IMci p. Łukasza Makowieckiego, starosty trembowelskiego IMć pp. posłowie na przeszłym sejmie nasi donieśli J. Kr. Mci i już wzięła stąd satisfactionem ziemia nasza, kiedy to starostwo trembowelskie na ten czas pro vacanti podane, ex munificentia iustitiae distributivae J. Kr. Mć p. n. m. conferre raczył JW. IMci p. Stefanowi na Potoku i Buczaczu Potockiemu, strażnikowi wielkiemu koronnemu, staroście teraźniejszemu trembowelskiemu, nie tylko z przodków swoich, ale i z osoby meritissimo et continue merenti, przytem ad competentiam iuris possessionato, tedy IMć pp. posłowie nasi quam profundissima submissione podziękują J. Kr. Mci cum votis bene ominantibus, że et in hac distributiva J. Kr. Mć zachowawszy iuris publici gloriam, wdzięczne serca nas et civium tej Rzptej sobie obligować raczył.

5. A że ad malam informationem IMć p. Władysław Niemirzyc, wojewodzic kijowski nescitur quo modo zaszczyca się pari collatione, quod fieri nequit, tegoż starostwa na osobę swoją et in praeiudicium prawa pospolitego non obdestinata nobilitate, nie podawszy go do grodu ad principalius castrum ziemi naszej halickiego, ut omnibus incolis innotescat, z oblatą z grodu krakowskiego wyjętą ingressum na to starostwo, non adhibito do wjazdu swego et iuxta usum et praxim prawa pospolitego ani senatora ziemi naszej ani urzędnika przysięgłego, żadnego ex incolis ziemi naszej, któryby na tym wjeździe circa praestandum iuramentum competentiam et capacitatem IMci uznawali vel removere mogli, jako de iure należało, i owszem in convulsionem legum teszcza swego IMci p. Skurczyckiego, chorążego przemyskiego, neque iuratum officialem neque terrigenam ziemi naszej i na naszym sejmiku i w obradach naszych nieznajomego induxit et pro praesentibus samą tylko familiam domesticam tak swoją, jako tegoż IMci p. chorążego, tescia swego, żadnego ex incolis ziemie naszej powiatu trembowelskiego nie mając przytomnego adhibuit, przy tem in convulsionem praw wszystkich nie tylko iudicationum ale też recognitionum et inscriptionum urząd swój, non servata solennitate neque peracto iuramento ad formam statuti super iudicandum constituit i przez to wszystkie prawa i bespieczeństwa stanu naszego szlacheckiego wzruszył, o co protestacyą coram actis solenną wszyscy incolae uczyniliśmy, jeszcze circa abusum et violationem legis publicae incompetentissime wspomnionego JW. IMci p. strażnika koronnego, starostę trembowelskiego in vexam et lites iuris provocavit mandatem na sejm wydanym et in proprio territorio nie ogłoszonym, tedy IMć pp. posłowie nasi, podziękowawszy J. Kr. Mci, jako są obligati, attendere temu mają, żeby IMć p. strażnik koronny, starosta trembowelski ab hac indebita vexa mógł liberari i w prawie swojem, tanquam in iure iusto et legittimo starostwa trembowelskiego immunis et ex integro był konserwowany.

6. Tymże IMciom pp. posłom protestacyą, per incolas ziemi naszej uczynioną, autentice wydaną zalecamy, aby stanom Rzptej czytana była.[1] Które wzwyż opisane artykuły prudentiae et dexteritati IMciów pp. posłów naszych zleciwszy, do poparcia onych IMciów fide, honore et conscientia obligamus. Działo się w Haliczu, w kościele farskim, na miejscu consultationum zwy-

[1] Zob. nr. następny.

czajnem, die et anno ut supra. Andrzej Mikołaj Żebrowski, pisarz ziemski lwowski, podstarości i sędzia grodzki halicki, starosta stryjski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Rel. 196 p. 1978—1982.

15.

Halicz, 29 maja 1699.

Protestacya ziemian halickich przeciw staroście trembowelskiemu.

1. Actum in castro Haliciensi feria sexta post dominicam Rogationum proxima anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo nono.

2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia sub celebratione conventus particularis terrae eiusdem personaliter venientes illustres et magnifici ac generosi domini: Christophorus in Ossala et Michalecz Skarbek castellanus Haliciensis, Alexander Potocki succamerarius Haliciensis, Andreas Nicolaus Zebrowski notarius terrestris Leopoliensis, iudex et vicecapitaneus castrensis Haliciensis, capitaneus Striensis, conventus particularis terrae praesentis marschalcus, Jacobus Potocki capitaneus Chmielnicensis, Simon Baworowski colonellus S. R. M., Stanislaus Gruszecki venator Czerniechoviensis, Stephanus Kurdwanowski subdapifer Kiioviae, Dominicus Giedziński pincerna Zydaczoviensis, Casimirus Kuropatwa, Johannes Goleiowski dapifer Ciechanoviensis, Alexander Swistelnicki, Dominicus Kurdwanowski, Alexander Chomentowski, Stanislaus Zeliński, Thomas Kurdwanowski, Stanislaus Ostrowski, Vladislaus Niewierski, Joannes Kunaszewski gladifer Bracłaviensis, Nicolaus Gorski, Sigismundus Kibort subdapifer Lidensis, Samoel Opacki, Alexander Łokuciewski, Josephus Jaslikowski, Stanislaus Jastrzębski pocillator Trembovliensis, Christophorus Dulski, Paulus Gałecki, Dominicus Goleiowski, Stanislaus Jagodzinski, Paulus Szumlanski, Stanislaus Czołhanski, Joannes Krzeszcz, Samuel Omiecinski, Joannes Kaczanowski, Stanislaus Poniatowski, Samoel Kropiwnicki, Stephanus Sokolnicki dapifer Czerniechoviensis, Felicianus et Vladislaus Poradowscy, Joannes Kwieciszewski, Michael Rogozinski, Hieronimus Nagurski, Martinus Zurakowski, Albertus Skaławski pincerna Ovrucensis, vicesgerens castrensis Haliciensis, Bazilius in Kozłow Kozłowski regens castrensis Haliciensis, Michael Skarzynski, Martinus Goswicki, Stanislaus Warynski, Joannes Srzederz capitaneus S. R. M., Casimirus Valentinus Mierzeiowski pincerna Latyczoviensis, Stanislaus Drohomirecki, Stanislaus Wołodyiowski, Joannes Łucki, Michael Kozłowski, Stephanus Zurakowski, Samoel et Nicolaus Łaszcze, Venceslaus Szydłowski, Georgius Winnicki, Alexander Kniehinicki, Joannes Grabowiecki, Albertus Sokolnicki, Casimirus Sokolnicki, Alexander Skulski, Gabriel Drohomirecki, Johannes Błazeiowski, Stephanus camerarius terrestris Haliciensis, parens et Paulus filius Niehrebeccy, Stanislaus Studzienieccy (sic) ad conventum particularem terrae Haliciensis pro continuatione conventus eiusdem antecomitialis regni Varsaviensis electionis illustrium et magnificorum nuntiorum terrae Haliciensis et eius districtuum primitivae die 28 mensis Aprilis hic Haliciae in ecclesia parochiali Haliciensi vigore litterarum universalium S. R. M. inchoati et ad hanc diem ac actum praesentem ex rationibus animum illustrium ac mfcorum. et gsorum. incolarum terrae Haliciensis eiusdem et districtuum eiusdem permanentibus conservati congregati incolae, insistendo anterioribus instructionibus suis pro comitiis generalibus regni Varsaviensibus mfcis. nuntiis suis confectis solennem coram officio praesenti deposuerunt quaerellam et protestati sunt in et contra mfcum. Vladislaum Niemirzyc, palatinidam Kiioviae idque pro eo. Quia ille contraveniendo legibus et constitutionibus regni nec considerata expresse

lege in statuto regni descripta de dignitatibus, quae terrigenis bene possessionatis per serenissimos principes regni conferri debent, ausus est tempore in termino illi declarando ad malam informationem cancellariae regni quoddam privilegium super capitaneatum Trembovliensem postpositis illustribus et mfcis. incolis et terrigenis terrae Haliciensis ac districtuum eius a S. R. M. impetrare, prout de facto, ut premissum est, ad sinistram informationem cancellariae regni impetravit vigoreque eiusdem privilegii sui legi publicae contrarii, non obdestinata nobilitate terrae Haliciensis et districtuum eius nec adhibito ad ingressum suum iuxta usum et praxim legis publicae senatore nec quovis officiali iurato terrae Haliciensis ad praestandum coram illo iuramentum super capitaneatum Trembovliensem, qui circa praestandum iuramentum competentiam ingressus possent agnoscere aut removere iuxta iuris exigentiam, immo in convulsionem legum regni et postpositionem incolarum terrae praesentis consortis suae parentem gsum. Skurczycki vexilliferum Premisliensem non iuratum neque terrigenam terrae praesentis neque in publicis terrae eiusdem notum nec unquam ad quosvis actus publicos terrae Haliciensis comparentem et in eadem terra non possessionatum solummodo cum domesticis, servis et famulis suis aulicis et eiusdem gsi. vexilliferi Premisliensis sub specie incolarum terrae Haliciensis et eius districtuum ad eundem ingressum alias na wjazd pro apprehendendo capitaneatu et possessione eiusdem cum iurisdictione iudiciali induxit, insuper in praeiudicium legum regni officiales suos castrenses ad iudicanda iudicia sua terminorum quaerellarum castrensium Trembovliensium et inscribendas in omni genere inscriptiones ad acta sua castrensia Trembovliensia ac quatenus transactiones non praestito per illos iuxta formam statuti regni iuramento creavit et ordinanit incompetentissime, illustrem et mfcum. Stephanum in Potok et Buczacz Potocki, excubiarum regni supremum praefectum, legittimum capitaneum Trembovliensem in vexam et lites iuris ac damna non mediocria per mandatum S. R. M. similiter ad male narrata ex cancellaria regni extraditum provocavit, nobilibus incolis districtus Trembovliensis viam aggrediendi acta publica de eisque actus iuridicos depromendi viam praeclusit nec idem mandatum in castro proprii districtus terrae Haliciensis iuxta exigentiam iuris publici inscribi procuravit.

3. Ad extremum literis suis privatis intaminatum honorem ill. mfci. Stephani Potocki excubiarum regni supremi praefecti ex abavis atavisque terrigenae Haliciensis et verbaliter coram variis personis laesit et summopere aggravavit. Cum itaque praemissa omnia per eundem mfcum. Niemierzyc palatinidem[1] Kiioviae, tum de nullitate et invaliditate iurium ipsorum et quorumvis actuum praetensorum iterum atque iterum solenniter protestantur.

Castr. Hal. Rel. 196 p. 1971—1974.

16.

B. m., 1 czerwca 1699.

Odpowiedź królewska dana posłom sejmiku ziemskiego.

1. Respons od J. Kr. Mci na instrukcyą województwa ruskiego ziemie halickiej urodzonym Alexandrowi Zurakowskiemu, skarbnikowi halickiemu i Adamowi Trzcińskiemu, pisarzowi grodzkiemu trembowelskiemu, posłom z sejmiku przedsejmowego tejże ziemie halickiej dany z kancelaryej koronnej dnia 1 miesiąca czerwca roku 1699.

2. Jak wielkim vetusta gentis Poloniae gloria et illibata in principes fides była J. Kr. Mci ad consecranda narodowi temu avita sławnego domu swego decora obiciendumque tot

[1] W rkp. mylnie palatinum; ponadto w zdaniu tem opuszczono widocznie jakieś słowo.

laboribus periculisque inclitum caput powabem, innego nie trzeba dowodu nad ten, że inrata[e] dziedzicznych państw swoich servituti liberum gentis antetulit amorem, który jako in tacenti etiam populorum vultu czytać J. Kr. Mć raczy, tak wyrażone stylo prezentowanej sobie instrukcyej et ore facundo urodzonych posłów ziemi halickiej labens przyjmuje, a nie tylko regem patremque gerere et consulere cunctis, ale też osobliwym respektem commoda tejże ziemi complecti i wzajemnie na życzliwych wiernego narodu piersiach zdrowie i fortuny swoje składać deklaruje.

3. Upewnia za tem J. Kr. Mć, że wprowadzenie wojsk swoich nie tylko praw ojczystych, którym totam hanc molem florentissimi regni inniti chce by najmniej naruszać, ale ani filialem civium fiduciam urazić nie miało, ponieważ jako już nie raz rectissimam mentem suam J. Kr. Mć wyrazić nie omieszkał, wojska te non in nocivos ausus, ale in proficuos Rztej usus były wprowadzone, a za pożądanem ab oriente uspokojeniem, któremu król JMć summis conatibus et ipsa wprowadzonego tak porządnego wojska fama incubuit, cessante causa nieomieszkanie ex visceribus et confinibus regni modestis agminibus citisque[1] passibus bez żadnej privatorum szkody, jako to przydani z każdego województwa komisarze wyświadczyć mogą, ale też bez najmniejszej publicis consiliis przeszkody, jako sam będących w naznaczonym jak najprościej za granice trakcie ludzi skutek sinceram J. Kr. Mci intentionem pokazuje, wyprowadzić raczy.

4. Komissya na uznanie i nagrodę poczynionych dawniejszymi przechodami szkód naznaczona, że praeter paratam[2] J. Kr. Mci mentem nie dojszła, evincit ją w tem ustawiczna ad sublevandos populos J. Kr. Mci gotowość, dlaczego teraz wszelkie obywatelów ziemie tej od wojska tego gravamina za każdem ich doniesieniem cum exacto rigore per deputandos na to iudices uznawać i należytą satysfakcyą compensare roskaże, nie mając gruntowniejszego u siebie prawa jako felicitatem populorum, do której aby i ta nobilissima państwa swojego w województwie ruskiem partis concordibus adspiret votis indissolubili ojczyzny amore obowiązuje (sic). Na własne J. Kr. Mci roskazanie. Nicolaus Tomisławski[3] kr. wars. kan. pisarz koronny, kustosz.

Castr. Hal. Rel. 196 p. 2112—2115.

17.

Halicz, 30 czerwca 1699.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego i ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne, [na sejmik] iuxta limitationem pro die 30 Junii vigore laudi anterioris conventus eiusdem konserwowany zgromadzeni, za zgodnym wszystkich nas konsensem takową postanowiliśmy konsultę.

2. Lubo zapatrywaliśmy się na ewakuacyą Kamieńca, która dotąd jeszcze swego nie wzięła skutku, ani też doskonała krajom naszym in confinio zostającym accessit securitas i owszem różne spargunt rumores [i] co raz około dobra pospolitego potrzebują dalszej obrady, przeto i my, niechcąc deesse nobis, de consensu omnium in casum necessitatis et ingruentis

[1] W rkp. citatisque.
[2] W rkp. parentem.
[3] W rkp. Somisławski; zob. Niesiecki, Herb. pol. IX. 91.

periculi obradę ziemi naszej na dzień 24 lipca sobie konserwujemy, na który dzień zjechawszy pod tymże IMcią p. marszałkiem naszym to, co necessitas et exigentia libertatis expostulabit ratio, consulere non desinemus[1].

3. A lubo J. Kr. Mć p. n. m. przez IMciów pp. posłów naszych benigniter deklarował wyprowadzenie wojska, że jednak publica fama volat, nie jest to effectuatum, więc upraszamy IMciów pp. posłów naszych, ut instent do majestatu J. Kr. Mci p. n. m., aby pańskiej swojej deklaracyej chciał być kultorem, a to wojsko jako najprędzej sine damno Reipublicae ex limitibus patriae wyprowadzić roskazał, w czem obligamus IMciów pp. posłów naszych, aby do żadnej materyej nie przystępowali, póki się dosyć temu nie stanie.

4. A że niemałe detrimentum per iniurias wojska J. Kr. Mci obywatelom województwa ruskiego poczynionych ciż obywatele podnieśli, przeto upraszać będą IMć pp. posłowie, aby iuxta paternam mentem J. Kr. Mci p. n. m. iniuriatis, ktokolwiek się odezwie, pro damnis przez wojsko J. Kr. Mci poczynione instantanea była satysfakcya.

5. Nie godzi nam się deese IMci p. Swiderskiemu, towarzyszowi roty usarskiej IMci p. starosty halickiego, concivi nostro, który pro meritis dany ma sobie przywilej od teraźniejszego najjaśniejszego króla n. p. m. na pewne grunta w starostwie kałuskiem, które są w przywileju wyrażone, instabunt IMć pp. posłowie nasi, ponieważ to bez przeszkody posesora starostwa kałuskiego, aby circa privilegium przez konstytucyą konserwowany był.

6. Mając respekt na fatygi i koszt czasu teraźniejszego, który IMć pp. posłowie do króla IMci ordynowani spendowali, lubo naznaczona IMciom jest kwota półtora tysiąca zł., która dotąd że nie jest wypłacona, tedy do tej sumy zł. 500 IMciom konferujemy. Tych tedy sum obydwóch exolutionem do przyszłego sejmiku relationis odkładamy.

7. Któż nie widzi, że W. IMć p. podkomorzy ziemi naszej tam in publicis quam in privatis non deest consilio, skąd zawsze nie mało przy fatygach sumptus erogat, jako to i komisarzem od ziemi naszej podczas związku będąc, za co żadnej od ziemi naszej nie odniósł rekompensy, którą in pectoribus serc naszych przy szczęśliwości dalszej ziemi naszej wdzięczność zachowujemy, teraz zaś zł. 2.000 IMci n. m. p. naznaczamy, które na przyszłym sejmiku relationis exolutionem obmyślemy.

8. Mając respekt nie tylko na zasługi z antecessorów IMci p. Tomasza Kurdwanowskiego, ale też i samego IMci ku tej ziemi świadczone, oraz i straty przez nieprzyjaciela Krzyża św. poniesione (sic), któremu ex vi amoris według dawnej naszej deklaratiej zł. 1.000 naznaczamy i exolutionem onego do sejmiku da Bóg przyszłego relationis odkładamy, na którym terminie wszystkim IMciom, tak teraźniejszym jako et anterioribus laudis naznaczonym, satysfakcyą obmyśleć deklarujemy. Którą to uchwałę teraźniejszą naszę, unanimi consensu postanowioną, IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem die trigesima Junii anno millesimo sexcentesimo nonagesimo nono. Tomasz Kurdwanowski de Kurdwanow, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 5—7; Castr. Hal. Rel. 196 p. 2109—2112.

[1] Sejmik w dniu zapowiedzianym nie odbył się z powodu niezjechania się ziemian, jak to wypływa z manifestacyi marszalka Tomasza Kurdwanowskiego na tym dniu 24 lipca w grodzie halickim zeznanej. Castr. Hal. 196 p. 2174—5, przyczem Kurdwanowski złożył urząd marszałka: praecavendo integritati suae officium marschalcatus... deponit.

18.

Halicz, 14 września 1699.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej, także powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na miejsce consultationum zwyczajne, t. j. na sejmik prawem uprzywilejowany deputacki, takowe sobie de unanimi consensu nemine contradicente postanowiliśmy laudum.

2. Jako to jest zawsze gravans, kiedy w prześwietnych trybunałach bez deputata każdemu obywatelowi ziemi naszej, nie mogąc się doczekać świętej sprawiedliwości, tak znowu największa stąd szczęśliwość, kiedy do swego deputata, tanquam ad asilum iustitiae przychodzi deferre causam, tedy uprosiliśmy e medio nostri tot virtutibus praeclarum JW. IMć p. Józefa z Potoka na Stanisławowie Potockiego, halickiego, śniatyńskiego, kołomyjskiego, leżajskiego etc. starostę, któremu committimus curam wszystkich obywatelów ziemi naszej w przeświętnym trybunale sprawy swoje mających, aby sua activitate et consummata prudentia chciał tueri et protegere, w czem publicam jako legitimo electo nostro dajemy attestationem.

3. A że na tymże sejmiku czopowe ziemie naszej mieć swoje zwykło postanowienie, tedy ob paucitatem temporis in crastinum sejmiku relationis odkładamy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy zlecamy IMci p. marszałkowi własną podpisać ręką i ad acta publica podać. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die decima quarta mensis Septembris anno Domini 1699. Alexander Dominik z Giedni na Woniłowic i Bolechowie Giedziński, cześnik ziemi żydaczowskiej, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 9; Castr. Hal. Rel. 196 p. 2347—2348.

19.

Halicz, 15 września 1699.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy na miejsce zwyczajne consultationum pro die 15 Septembris anno currenti 1699 na sejmik relationis prawem naznaczony, takową sobie unanimi consensu czynimy obradę i postanowienie.

2. A naprzód wysłuchawszy relacyej IMciów pp. posłów, n. w. m. pp. i braci a oraz podziękowawszy za fatygi, prace i koszty IMciom, które dla dobra pospolitego i ziemi naszej zrujnowanej świadczyli, dalszą pamięć na sercach naszych IMć pp. in recompensam zapisujemy.

3. Ponieważ zaś in volumen legum powchodziły punkta niektóre szkodzące libertati publicae, jako to o podatkowaniu, znosząc aby in aevum wolny głos około podatkowania ustał, także respektem skryptu ad archivum per senatus consilium postcomitiale podpisanego, w którym materya Elbląga i wojska zwinienie dicitur i przeciwko konstytucyej ratione starostwa nurskiego, o co kontradykcye zachodziły, upraszamy fraterne IMciów pp. posłów naszych przeszłych, aby uczynili protestacyą de nullitate tego wszystkiego, stosując się do protestacyej JW. IMci księdza kanclerza koronnego [1].

[1] Jerzy Denhoff, Niesiecki, Herb. pol. I. 345.

4. Więc że na teraźniejszym zjeździe naszym czytany rachunek IMci p. podskarbiego koronnego[1] przez IMć p. Czeczela Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego, posła naszego jako deputata do słuchania z izby poselskiej rachunku upraszamy, aby go IMć ad acta publica podał.

5. A jako ziemia nasza zawsze cultorem libertatis uznawała i uznawa JO. księcia IMci prymasa kardynała Korony polskiej i teraz recurrimus in desideriis publicis względem skryptu ad archivum per senatus consilium podanego in materia Elbląga, Polongi i Pucka i zwinienia wojska, [aby] jako primus tej Korony polskiej chciał mederi et obviare co jest congruum libertatis, w czem obszerniejszą instrukcyą IMć p. marszałkowi koła naszego wydać zlecamy i za posła z tą instrukcyą IMć p. Tomasza Kurdwanowskiego uprosiliśmy, który pro innata sua dexteritate deferet tabulam serc naszych księciu IMci n. m. p. oraz upraszać będzie, aby cokolwiek jest contra mentem legis constitutum, chciał temu mederi i te vulnera, szkodzące Rzptej, sanare. Temu tedy IMci p. posłowi naszemu in vim fatygi zł. 1.000 z czopowego teraz uchwalonego naznaczamy.

6. Nie tajno ziemi naszej, jako consummata dexteritas JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego tuetur pupillam libertatis, którą amore in patriam testatur, więc aby i dalej non desinat IMć pp. posłowie nasi, t. j. IMć p. Kazimierz Kuropatwa i IMć p. Marcin Nowosielecki od nas uproszeni profundissimas gratiarum actiones IMci n. m. p. testabuntur i upraszać będą nomine publico, aby flagrantem Rempublicam consilio suo et manu tenere chciał. W czem wszystkiem publicam instructionem pomienionym IMciom pp. posłom naszym IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zlecamy.

7. Ponieważ IMć pp. poborcy przeszli niektórzy, jako to pogłównego, czopowego, rogowego doskonałej nie uczynili kalkulacyej, tedy praesenti laudo naznaczamy im termin calculationis coram officio castrensi Haliciensi etiam extra cadentiam quorumvis terminorum sine quavis adcitacione et exceptione; któremu to sądowi dajemy potestatem exactissime kalkulacyej wysłuchać i ktokolwiek zostanie się in retentis z IMciów, każdy seorsive, temu instantaneam solutionem toż officium nakazać ma et super renitentem executionem indilatam admota militari executione facere tenebitur. Tym zaś IMciom, którzy uczynią kalkulacye, a nic in retentis nie zostaną, aby per decretum libertatis tamże w grodzie wolnymi byli postanawiamy; jeżeliby który z IMciów nad to co wydał, tenże gród recompensam naznaczyć powinien.

8. To sobie cavemus, ażeby z IMciów pp. poborców in futurum będąc żaden nie ważył się tego bez assygnacyej JW. IMci p. starosty halickiego, jako komisarza naszego do wydawania assygnacyej obranego, privata authoritate etiam za assygnacyami pieniędzy dawać sub solutione de suo et poena peculatus.

9. A że vel maxime należy ziemi naszej lubo tot calamitalibus pressae, abyśmy IMć p. komisarza do Radomia wyprawili, tedy stosując się do prawa pospolitego e medio nostri obraliśmy IMć p. Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego na pomienioną komissyę za komisarza, którego IMci obligamus, aby tam stanąwszy serio stawał przy deklaracyej anni 1690. w której to cautum est, in quantumby hostilitas na ziemi naszej nastąpiła, aby in futurum od podatkowania wolna była. Co że w ziemi naszej subsecutum est, jako manifestacye totius terrae edocent, które IMć p. komisarz tam in loco zasiadając produkować tenebitur i przy tem stawać powinien będzie, abyśmy a solutione praeteritorum wolni być mogli.

10. Temuż IMci p. komisarzowi naszemu bratersko zalecamy, aby wziętą sumę z pogłównego, którośmy sobie in casum necessitatis uchwalili byli, przez JW. IMć p. strażnika koronnego za listem JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, marszałka na ten czas komissyi lwowskiej u IMciów pp. egzaktorów tegoż podatku, co było extra mentem ziemi naszej, t. j. 16.700 zł. p.,

[1] Hieronim Lubomirski, Niesiecki, Herb. pol. I. 359.

tedy odebrawszy list JW. IMci pana krakowskiego i assekuracye na tęż sumę od IMciów pp. poborców, starać się ma IMć p. komisarz, aby ta suma na ludzi IMć p. strażnika koronnego potrącona była, a zaś tym ludziom z repartycyej do ziemi naszej należącym za nas, gdzie ludzie JW. IMci p. strażnika koronnego zasługi biorą, na sumę wzwyż pomienioną asygnacya wydana była.

11. IMciów pp. exaktorów wszystkich przeszłych, jako to jednych zabranych w niewolę, drugich, którzy nie mają o czem na komissyą jachać dla ruiny przez nieprzyjaciela Krzyża św., którzy już kalkulacye uczynili, zalecamy IMć p. komisarzowi, aby procuret integritati honorum IMciów, któremu in vim pracy fatygi zł. 2.000 z teraźniejszego rogowego naznaczamy.

12. JW. IMci p. podkomorzemu halickiemu[1], że dotąd za funkcyę swą komisarską, lubośmy tot laudis IMci deklarowali, nie jest satisfactus, przeto onemu praesenti laudo sumę 2.000 z podatku rogowego teraźniejszego naznaczamy.

13. A że na przeszłych sejmikach quocumque titulo donatywy i insze desideria laudis naznaczone i postanowione, tedy praesenti laudo one in toto konserwując aprobujemy i ad effectum żeby przyszły mieć chcemy.

14. Nie godzi nam się deesse IMciom pp. Michałowi Poradowskiemu i IMci p. Zawadzkiemu z niewoli tatarskiej recenter wypuszczonym, którym to IMciom ex affectu fraterno zł. 1.000, każdemu z osobna po zł. 500 naznaczamy. Które to zwyż pomienione donatywy za assygnacyami JW. IMci p. starosty halickiego jako komisarza naszego do tego deputowanego przez IMciów pp. poborców każdemu z osobna wypłacone być mają.

15. Gdy zaś z dóbr IMci p. Bełzeckiej, stolnikowej bełzkiej pogłówne dotąd nie jest wydane, tedy pamiętając na godne zasługi nieboszczyka IMci p. stolnika, małżonka IMci, które ziemi świadczył, ten podatek ad praesens kondonujemy.

16. Niechcąc deesse miłościom ku obradzie publicznej na zapłatę wojsku dobrze zasłużonemu podatek rogowego od bydlęcia pożytkowego jako też i od koni roboczych po groszy dziesięciu nemine excepto uchwaliliśmy, do którego wybierania IMć p. Stanisława Czołhańskiego, rotmistrza JW. IMć p. starosty halickiego i IMci p. Alexandra Łokuczowskiego za poborców obraliśmy, którzy IMć a die prima Octobris ad ultimam eiusdem ten podatek wybierać powinni, a to według atestacyej panów albo ich administratorów. Kwitowego zaś ze wsi złoty jeden, a z miast i miasteczek po złotych dwa, żadnego groszowego sobie nie uzurpując IMciom pp. poborcom pozwalamy.

17. Czopowe same tylko w miastach i miasteczkach bez prasułki i szelężnego postanawiamy, który to podatek zaczynać się ma a die decima sexta praesentis, a kończyć się ma o takowymże czasie i dniu in anno proxime venturo 1700. Do którego wybierania obraliśmy IMć p. Mikołaja Hańskiego, latyczowskiego, IMć p. Jakuba Dubrawskiego, dobrzyńskiego cześników, którzy to IMć iuxta antiquam praxim sobie postąpić mają, żadnego nie uzurpując sobie rękawicznego, ponieważ obudwom IMciom praesenti laudo in vim gratitudinis zł. 1.000 z tegoż podatku naznaczamy, t. j. każdemu po zł. 500.

18. Więc że cursus monety w ziemi naszej variatur i kto chce secundum libitum suum monetę udaje, tedy praesenti laudo postanawiamy sobie, aby taler bity złotych siedm z pełna a nie więcej szedł, czerwony złoty w złotych 15, tynf po złotemu i groszy 5, szóstak bity po groszy 12 bez szeląga, szóstaczek mały po groszy 6; a ktoby się nie według tej uchwały i postanowienia naszego ważył wyżej sumę i cursum monetae podnosić, tedy ad instantiam cuiusvis do sądu grodzkiego pozwany poenam 14 marcarum pol. irremissibiliter zapłacić tenebitur iniuriato et officio totidem; okrom tych, jako kto pożyczył tak odbierać będzie. A żeby ad notitiam omnium incolarum ziemi naszej to doszło zlecamy, aby IMć p. marszałek koła naszego

[1] Aleksander Potocki.

uniwersał swój napisawszy i do grodu podawszy po parafiach ziemi tejże porozsyłał. Tę tedy uchwałę naszą nemine contradicente zgodnie postanowiwszy ręką własną przy zwykłej pieczęci podpisać IMć p. marszałkowi et ad acta publica podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu ut supra, na miejscu consultationum, anno Domini 1699. Stanisław Gruszecki, łowczy czernichowski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 13—20; Castr. Hal. Rel. 196 p. 2330—2334 (brak końca).

20.

Halicz, 15 września 1699.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do prymasa.

1. Instrukcya IMci p. Tomaszowi Kurdwanowskiemu, chorążemu JW. IMci p. starosty halickiego znaku pancernego ad eminentissimum cardinalem et primatem, principem regni Poloniae na sejmiku relationum w Haliczu die 15 Septembris odprawującym się [1] w roku teraźniejszym 1699 postanowiona.

2. Zawsze ziemia nasza uznawała JO. księcia IMci kardynała primatem regni...[2] tabulam serc naszych na każde miejsce J. Ks. Mci n. m. p. IMć p. poseł nasz nomine publico podziękować i upraszać będzie, aby magno nomini suo coronam ulteriorem apponere libertatis raczył i był onej kultorem. Gdy zaś na teraźniejszym sejmiku naszym za uczynieniem relacyej IMciów pp. posłów niektóre punkta szkodzące libertati, mimo pozwolenie wszystkich stanów scripto ad archivum per senatus consilium in volumen legum weszły, jako pierwszy punkt in materia Elbląga, którym to skryptem inscia Republica na miastach Elblągu, Malborgu, Pucku, Połądze pewna suma królowi IMci asekurowana z naznaczeniem praesidianorum t. j. exoticorum ludzi, co że jest przeciwko wolności i prawu, które inter Maiestatem et Rempublicam stanęło, upraszać będzie IMć p. poseł nasz JO. księcia IMci, aby jako protektor libertatis chciał huic malo mederi, żeby te podpisy niektórych IMciów nullitatis były.

3. W tymże skrypcie miasto rozrządzenia wojska tak wiele regimentów i chorągwi inscia Republica eodem scripto zwiniono, a na to miejsce ludzi na porcyi dwanaście set królowej IMci naznaczono contra eandem legem novam, także i IMci p. Flemingowi [3] exotico na drugie dwanaście set porcyi dano; IMć p. poseł nasz promovebit, aby sua dexteritate et matura prudentia JO. książę IMć w to potrafiał, żeby te ludzie, nad prawo opisane zaciągnione, zwinione i za granicę wyprowadzone były, a osobliwie IMć p. Fleminga, na którego miejscu aby regimenty zasłużonych dobrze w tej Rzeczypospolitej z antenatów swoich JW. IMci p. wojewody bełskiego i IMci p. starosty halickiego reassumowane były, które ad praesens per senatus consilium zwinione zostają. Zwinienie zaś wojska naszego do sejmu przyszłego aby totaliter zostawało.

4. Gdy się zaś doczytała ziemia nasza w tejże konstytucyej sub titulo: deklaracya in futurum podatkowania, że ta konstytucya znosi ius vetandi, ponieważ non obstante declaratione in aevum podatkowania a zatem wniesienia sum do skarbu taryfę naznaczyła, upraszać będzie IMć p. poseł nasz księcia IMci, ut provideat securitati publicae et liberae....[4] najgłębszych tedy afektów JO. księcia IMci p. n. m. wyraziwszy życzliwości naszej promptitudinem,

[1] W rkp. odprawującego.
[2] W tem miejscu brak w rkp. około 3 wierszy.
[3] Prawdopod. Jakób Henryk, generał wojsk litewskich; zob. Boniecki, Herb. pol. V. 298.
[4] W rkp. brak około 2 wierszy.

oraz desideriorum publicorum mogliśmy odnieść od JO. księcia IMci levamen, aby iura cardinalia tam maiestatis, quam libertatis in suo zostawały valore, co dexteritati et activitati IMci p. posła naszego committimus. Tę zaś instrukcyę postanowioną IMć p. marszałkowi koła rycerskiego nomine publico podpisać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem ut supra. Stanisław Gruszecki, łowczy czerniechowski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Fragm. 106 p. 156—158.

21.

Halicz, 11 kwietnia 1701.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się in locum consiliorum solitum do Halicza na sejmik przedsejmowy warszawski pro die undecima Aprilis in anno 1701 determinowany i uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. ogłoszony,[1] takową obrad publicznych zgodnymi głosami postanowiliśmy uchwałę.

2. A naprzód, niechcąc sine regimine ferre consilia, za dyrektora koła naszego W. IMci p. Jerzego Potockiego, starostę tłumackiego unanimi voce obraliśmy, a potem IMciów pp. posłów na sejm walny warszawski pro die trigesima Maii w Warszawie złożony pluralitate votorum obraliśmy. Posłów zaś osobliwych do JW. IMć pp. kasztelana krakowskiego, w. koronnego i wojewody krakowskiego, polnego koronnego hetmanów IMć p. Antoniego Stamirowskiego, podstolego halickiego i Michała Żurakowskiego, pisarza grodzkiego żydaczowskiego uprosiliśmy e medio nostri, którzy podług instrukcyej eo nomine sobie danych expediowawszy funkcyą swoją, aby relacyą onych (sic) na sejmiku przyszłym relationis uczynili, fide et honore IMciów obligujemy.

3. A że unita zawsze bene eveniunt consilia, tedy z instrukcyą IMciów pp. posłów, na sejm obranym opisaną, dawnemu ea ratione subveniendo zwyczajowi propter communicanda consilia na generał wyszyński die decima octava praesentis przypadający IMci p. Kazimierza Muchowieckiego, porucznika roty pancernej W. IMć p. starosty winnickiego uprosiliśmy, któremu charakter posła naszego oddawszy prudentiae to negotium et dexteritati onego committimus. Zalecamy oraz onemu, aby desiderium JW. IMci p. starosty halickiego w instrukcyej fusius opisane specialiter proponat i w instrukcyej wyszyńskiej connotari procuret.

4. A że temi czasy zagęściły się respectu zbiegłych chłopów sprawy, tedy obstringimus prośbę naszą iurata pectora IMciów pp. starostów n. w. m. pp., aby takowe sprawy omni iudicii rigore, bez wszelkich dylacyi sądzili i kadencyą sądów żadnych nie opuściwszy składali, quo facilius iniuriati indilatam reportare mogliby satisfactionem.

5. Wielka w tem obywatelów ziemie halickiej niewygoda, iż vacante pro tunc iudicio terrestri W. IMć p. podkomorzy halicki iuramentum na urząd podkomorski halicki wykonać nie może, przez co z okazyej differentiarum granic zwykły oriri różne między sąsiestwy kollizye, przeto niniejszą uchwałą zgodnymi głosami postanawiamy, wspomnionemu IMci p. podkomorzemu permittimus i upraszamy, aby na sądach kwerelowych blisko przyszłych ten iurament wykonał et in activitate muneris sui existat.

[1] Uniwersał króla z daty Birże, 9 marca 1701 w Castr. Hal. 198 p 127—8.

6. Wielki około wybierania i wypłacenia podatków nec ne w ziemi naszej patet disordo, przeto aby legitimo ordine podatki nasze succedant, sądy fiskalne autoritate praesentis conventus naznaczany, do których sądzenia przy IMciach pp. starostach grodzkich halickich i trembowelskich i urzędnikach onych etiam cum vicesgerentibus W. IMci p. Alexandra Potockiego, podkomorzego halickiego IMciów pp. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, Alexandra Zurakowskiego, skarbnika halickiego, Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego, Stanisława Telefusa, podczaszego trębowelskiego, Tomasza Kurdwanowskiego, Krzysztofa Dulskiego uprosiliśmy. Którzy zjechawszy się za cztery da Bóg niedziele ab actu praesenti do Halicza i iuramenta ad instar sędziów trybunalskich eadem rota wykonawszy, na sądy swoje zasieść i one more solito exequi będą powinni. A że iudicium zawsze consistit ex actore et reo, tedy wszyscy IMć pp. poborcy, lubo [1] anterioribus non vocati, jednak praesenti laudo praecauti na te sądy comparere i każdy z swej egzakcyej rationem et calculum dare mają. Renitentes zaś albo retentores poenis peculatus et rigore iuris ad instantiam instigatoris fisci premi powinni będą. Cursus zaś tych sądów nie więcej trwać ma tylko intra spatium unius anni i to jeżeli necessitas urgebit sądzenia.

7. Asygnacyi jednak wydawanie et dispositio podatków, jako raz in manus W. IMci p. starosty halickiego uti komisarza oddana, tak et per praesens laudum temuż IMci committitur.

8. A ponieważ zawsze cautella zwykła być mater securitatis, tedy subveniendo [2] futuris (co caveant Superi) malis, zapatrując się też na zamięszane Rzptej stany, sejmik niniejszy nie konkludujemy, lecz on cum aequali directionis munere IMci p. marszałka simili autoritate et securitate do czterech niedziel po skończonym, da Bóg, lub, avertat Deus, zerwanym sejmie limitujemy i prorogujemy. Które to zgodnymi głosami naszymi postanowione laudum IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisem ręki swej stwierdzić i ad acta praesentia podać zlecamy. Datum ut supra. Jerzy Potocki, starosta tłumacki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 198 p. 206—210.

22.

Halicz, 11 kwietnia 1701.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya na sejm walny warszawski sześćniedzielny, vigore literarum universału J. Kr. Mci pro die 30 Maii w Warszawie złożony, na sejmiku halickim, in loco consultationum solito die 11 Aprilis zgodnymi głosami odprawionym formowana, IMciom pp. posłom JW. IMci p. Stefanowi Potockiemu, strażnikowi koronnemu, Jerzemu Dziduszyckiemu, staroście żydaczowskiemu, Stefanowi Potockiemu, staroście czerkaskiemu, Jakubowi Potockiemu, staroście chmielnickiemu, Alexandrowi Cetnerowi, staroście szczurowieckiemu, Jerzemu Potockiemu, staroście tłumackiemu podana.

2. Ponieważ jawnie każdy ex concivibus [3] regni i my wszyscy dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej cernimus, iż J. Kr. Mć p. n. m. paterna cura nie tylko sam osobą swoją z niemniejszą zdrowia i życia ujmą omnia fausta ojczyźnie naszej prospicit, lecz

[1] W rkp. lub.
[2] W rkp. submergendo.
[3] W rkp. convicibus.

też studendo dobru onej wszelkie sposoby ku rozmnożeniu chwały Bożej i rosprzestrzenianiu granic, utwierdzeniu externae et internae pacis przez IMci p. posła swego w instrukcyi swojej eo nomine obszernie do nas ordynowanej proponit et quaevis[1] optata za panowania swego carae patriae vovet, przeto przy należytem podziękowaniu za ojcowskie dobra pospolitego pieczołowania upraszać będą IMć pp. posłowie od nas na sejm walny warszawski uproszeni J. Kr. Mci p. n. m., aby za zgodną wszech stanów uchwałą inceptis non deficiat. Opowiedzą oraz żarliwe nas wiernych poddanych ku królowi IMci p. n. m. chęci.

3. A lubo ziemia halicka częścią iniuria temporum, częścią publica calamitate attrita przez lat kilkadziesiąt incude Martis sub malleo nieprzyjaciela zostając, za szczęśliwego J. Kr. Mci p. n. m. panowania desideratam pacem dulcorat, życzyłaby sobie przeto hostili lassa impetu in dulci odpocząć et alta frui pace, że zaś wielkie z instrukcyi J. Kr. Mci p. n. m. ku wojnie szwedzkiej librat incitamenta, committit to IMciom pp. posłom, aby eo in passu sequantur vota górniejszych województw et vota nectant[2] votis.

4. Wzniecone w W. Ks. litewskiem pożary aby nam i całej ojczyźnie dolendos nie przyniosły cineres, upraszać będą IMć pp. posłowie J. Kr. Mci p. n. m., aby z JO. senatem i całą Rzptą modos et media pacificationis adinveniat, któremiby mogły sanari exorte ab invicem kollizye.

5. Książe IMć brandeburskie ponieważ nie tylko wyłamując się ex feudo Rzptej, lecz i majestatowi J. Kr. Mci p. n. m. aequiparando extra scitum et consensum ordinum regni ważyło się assimilari coronato J. Kr. Mci capiti, instabunt IMć pp. posłowie, aby te Rzptej i powagi J. Kr. Mci krzywdy definiat cała Rzpta, quibus mediis upomnieć się onej, ażeby titulo maiestatis non gaudeat et deponat fastu praetextam coronam, w czem wszystkim prudentibus innych województw IMć pp. posłowie adhaerebunt consiliis i chociajby forti manu haec iniuria repeti uznana była, socia dabunt vota. A że u tego książęcia IMci brandenburskiego in eliberationem Elbląga pignus w sumie dwóch set kroć piącidziesiąt tysięcy talerów twardych skarbu Rzptej invadiatum haeret, in defectu zaś na czas naznaczony zapłacenia przeznaczonej sumy mogłyby subsequi peiora prioribus, dla tego mają IMć pp. posłowie to[3] adiunctis consiliis urgere, aby satisfactio onemu quantocius obmyślona była.

6. Senatus consilia tak po przeszłym szczęśliwie skończonym sejmie formowane, quam in subsequens condenda aby antiqua praxi publico ore promulgowane były, urgebunt IMć pp. posłowie, które zaś ex orbita legum wylatując mieliby intrare in materias status, aby censeantur pro nullis. Lecz veteri modo succedant vota curullis, ażeby dawne w tej mierze renoventur iura, addent stimulum IMć pp. posłowie, aby residentes ad latus J. Kr. Mci pp. senatorowie i inni ad consilia senatus vocati lege novella a similibus arcti byli.

7. Wyjazd J. Kr. Mci extra fines regni cum senatoribus, tudzież i IMciów pp. senatorów transgressionis limitum ad extraneos, także konferencye J. Kr. Mci p. n. m. z postronnymi panami qua necessitate patriae et quo motivo były, indagabunt IMć pp. posłowie et urgebunt, aby ciż IMć pp. senatorowie tak konferencyi mianowanych palpabiles spectatores, jako i swoich peregrynacyi in gremio całej Rzptej referant obicem. A chcąc[4] in hoc turbido Rzptej statu jako najlepsze naszej miłej ojczyźnie subministrare consilia, tedy IMć pp. posłowie zagrzać persuasione sua całą izbę poselską mają, aby wszytkie publicum bonum tangentia negotia difinitive sopiri mogły.

8. Na skrypt ad archivum statui Rzptej szkodliwy, albo wojnę jaką wprowadzający nullatenus IMć pp. posłowie pozwolą, w czem IMciów amore patriae obstringimus.

[1] W rkp. quamvis.
[2] W rkp. nectat.
[3] W rkp. co.
[4] W rkp. ponieważ.

9. Nie tajna całemu światu polskiemu J. Kr. Mci p. n. m. liberalitas względem deklarowanych na wojsko Rzptej milionów, w skutku samym wybierania onych demonstravit nam, lubo non in toto, łatwość, jednak ne sine liquido ordine tak znaczna suma eveniat, proponent IMć pp. posłowie, aby IMć pp. komisarze do dystrybuty tej sumy delegati od całej Rzptej, jako cessit demonstrent, reszta zaś niedołożonych przerzeczonych milionów aby zasłużonemu dobrze rycerstwu in mercedem ad mentem pactorum conventorum dopłacona była, proponent IMć pp. posłowie nasi.

10. Znacznie et consumato aevo na usłudze Rzptej JW. IMć pp. practicant solicitudines znaczną reportare powinni zawsze gratitudinem i lubo sama IMć pp. hetmanów dexteritas monere Rzptą powinnaby, przecież addent momentum IMć pp. posłowie activitatis, aby w nagrodzeniu strat gratitudine fatyg nie tylko od J. Kr. Mci, ale od całej Rzptej virtutum praemia capessere mogły.

11. JW. IMć ksiądz arcybiskup lwowski[1] compellit nas listowną swoją rekwizycyą, aby jako pastorem nostrum do J. Kr. Mci i całej Rzptej promoveamus, więc parendo onego votis, proponent IMć pp. posłowie, aby tam insigne onego munus concomitetur munificentia J. Kr. Mci i Rzptej manus, ponieważ z tego arcybiskupstwa tak szczupłego w prowencie należytej mieć nie może subsystencyi.

12. A że bellorum merces non poena praemiatur, tedy o jak najskuteczniejszą krwawych rycerstwa zasług i najprędszą starać się będą IMć pp. posłowie satysfakcyą oraz executionem traktatu samborskiego, osobliwie ratione amnistyej promovebunt.

13. Konstytucya aby sejmu ostatniego ratione relegationis wojska saskiego swój skutek wzięła, serio instabunt IMć pp. posłowie; także aby i ta milicya noviter erecta, ad latus J. Kr. Mci zostająca, zniesiona była, exponent IMć pp. posłowie nasi, aby bardziej confidat amori civium patriae, który jest skałą[2] najpewniejszą regum et regionum.

14. Imminet metus furentis populi, ne rediviva kozackiej wojny spiritu patria oriatur pestis, a zatem lubo solicitudine dobra pospolitego JW. IMć pan krakowski exstirpuje onego conatus, ale że renitens jest podobno dla jakiejsi protekcyej, prosić będą IMć pp. posłowie, aby J. Kr. Mć interponat authoritatem, żeby ani cara moskiewskiego, ani niczyją nie zaszczycał się protekcyą.

15. Walor monety, że jest pro libitu każdego województwa pensowany, przez który nieporządek ipsi a nobis consumuntur, aby uchwałą sejmową w całej ojczyźnie ekwiparowany był, tudzież praetia rerum podług zwyczajów dawnych konstytucyi formowane były, promowować będą IMć pp. posłowie.

16. Mając z relacyej ukrzywdzonych, iż depaktacye w mytach tak po gościńcach jako miastach i miasteczkach, osobliwie Kamieńcu i Lwowie, kędyby magis allicere niżli tondere populum potrzeba, zagęściły się, przeto wniosą IMć pp. posłowie, aby tak depactatores, jako też indebiti teloneorum usurpatores poenis rigidis obostrzeni byli.

17. Kamieniec Podolski, quondam insigne decus in exultatione całej ojczyzny rekuperowany, in abominabili zaś desolatione odebrany, aby był należytą fortyfikacyą i municyami, prowiantami i ludźmi opatrzony, persuadebunt IMć pp. posłowie; w tenże respekt i fortecę trembowelską, która gloriosissimo exemplo największe nieprzyjacielskie wytrzymała na sobie impety.

18. A ponieważ vicinitas zawsze mater discordiae być zwykła, ea ratione tedy tuendo iura vicinitatis z wołoską granicą, uproszą IMć pp. posłowie komissyą ad sopiendas differentias wzajemnie do siebie ad praesens et, quod absit, na potem zachodzących renowacyi granic.

[1] Konstanty Zieliński, Niesiecki, Herb. pol. I. 30.
[2] W rkp. stratą.

Którzy IMć pp. komisarze per legem sancitam electi z komisarzami wołoskimi de tempore, loco et mediis pacificationis iniuriatorum conferent i aby sprawiedliwość każdemu iniuriato tribuant, authoritate positivae legis adigere curabunt.

19. Iż w tem niemniejszą equestris ordo uznaje dolegliwość, że bonorum terrestrium do królewszczyzn i starostw avulsorum facili conatu recuperatio dojść nie może, przeto ne moram patiantur laesi proponent IMć pp. posłowie, aby takowe sprawy, nie referując się do dekretów jakichkolwiek in antecessum ob favorem partium ferowanych, praxi iuris solita sądzone były, przez komissyą J. Kr. Mci definiowane zostały.

20. Urząd koniuszostwa W. Ks. litewskiego aby był pro vacanti podany, terrigenae et bene merito civi oddany.

21. Inferent IMć pp. posłowie, ut omnis cautella actorum regni prospiciatur, aby na jeden wakans dwa przywileje dawane nie były, sedulae animadvertentiae IMć pp. posłowie superintendentibus cancellariae regni committent.

22. Raz zlecone JW. IMci p. marszałkowi w. koronnemu, jako praesidi securitatis majestatu pańskiego sądzenia difinitive violatorum eiusdem optio, aby super delinquentes rigorem zwykłym i prawem opisanym extendatur, zalecą IMć pp. posłowie, ne per incuriam nie administrowanej sprawiedliwości ius detur sceleri.

23. Nie raz już wniesiona instancya in antecessum na sejmie przez instancyą do całej Rzptej względem zrujnowania Niemirowszczyzny przez Kozaków trzyletniej konsystencyej in obsequio Rzptej będących, jako już i poprzysiężone są damna i przez IMciów pp. komisarzów od JW. IMć p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, IMci p. Matczyńskiego, podskarbiego na on czas w. koronnego likwidowane, produkowane, stosując się do prawa pospolitego de immunitatibus [bonorum] terrestrium opisanego, pociągają za sobą należyty respekt i satysfakcyą, tak i teraz zapatrując się na merita z wielkich antecessorów idącego IMć p. starosty halickiego in dispendio fortuny jego na zaszczyt całej Rzptej, zlecamy IMć pp. posłom naszym, o co i serio IMć upraszamy, aby tak znaczną szkodę całej Rzptej insinuowali i konstytucyą w recessie już z przeszłego sejmu zostającą ante omnia aby do satysfakcyej przywiedli i ullatenus IMć pp. posłowie nie odstąpili.

24. Nie ustający ku dobru pospolitemu JW. IMci p. kasztelana halickiego zelus, strawione na usłudze Rzptej lata, horae et momenta onego in desudatione consiliorum publicorum denumeratae ziemi naszej halickiej inculcant stimulos, aby mając wzgląd na sudore plena obsequia onego, instamus przez IMć pp. posłów naszych quam optatissima desideria swoje, tak przez się jako i przez całe rycerstwo proponowane, terminet eventu.

25. Ponieważ diuina cooperatione sub auspiciis szczęśliwego panowania J. Kr. Mci et singulari cura ac solicitudine IMci ojca Szumlańskiego, czułego pasterza dyecezyej in ritu Graeco, lwowska, halicka i Kamieńca Podolskiego do społeczności Kościoła św. rzymskiego, czego saecula et maiores nostri oczekiwały [przystąpiły], przeto chcąc i drugim ad similem sensum et meliorem frugem podać illecebram, nic słuszniejszego, jako aby dawne konstytucye nec non bullae pontificum in rem libertatis cleri Graeci cum s. Romana ecclesia uniti zaszłe[1] reassumowane et ad executionem przywiedzione były, tudzież diploma J. Kr. Mci per senatus consilium dane, per constitutionem Reipublicae cum aliis punctis były approbowane, explicabunt IMć pp. posłowie IMci ojca episkopa lwowskiego heroicum et meritorium przed Bogiem opus osobliwemu J. Kr. Mci i całej Rzptej zalecą respectowi, salvis omnibus oneribus fundi przez tychże popów, uti usufructuariis, haeredibus bonorum praestandis.

26. Pamiętne dotychczas merita nie tylko IMć pp. Dulskich: Krzysztofa, chorążego znaku pancernego JW. IMci p. strażnika koronnego jako i Jana, rotmistrza J. Kr. Mci, ale

[1] W rkp. zaszły.

i insze samych na pograniczu zostających prace i odwagi w rycerskich dziełach, tedy zlecamy to IMciom pp. posłom, którzy mają u Rzptej serio instare na przyszłym da Bóg sejmie, aby dobra Łoszniów, Ostalce, Hliszniowa[1] i inne do tegoż Łoszniowa wioski należące, przywilejem w roku 1555 przez króla IMci ś. p. Zygmunta IMci p. Bernardowi Pretwiczowi pure, irrevocabiliter darowane i jego sukcessorom w ziemi halickiej, a powiecie trembowelskim cum sufficienti evictione pod ten czas, gdy jeszcze król dziedziczny był, konferowane more et titulo haereditario, jako ich własne sine ulla praepeditione, jako ich trzymają żeby trzymali, i wszytkie jakieżkolwiek przywileje, osobliwie u IMci p. Baworowskiego, ad malam informationem z kancellaryej koronnej który wyszedł na te dobra wyż mianowane, aby przez konstytucyą na teraźniejszym sejmie był kassowany i żeby in futurum żaden przywilej na te dobra nie wychodził.

27. IMć pp. Samuel Gurski, towarzysz chorągwi usarskiej JW. IMci p. wojewody łęczyckiego, generała wielkopolskiego i IMć p. Paweł Gałecki, emeriti in Republica cives i w ziemi halickiej dobrze zasłużeni, querulati publice przed kołem nas braci, iż onym panem bene meritum ex mensa J. Kr. Mci p. n. m. distributum, t. j. wsi Hołoskowa[2] cum attinentiis seorsivo privilegio, IMci p. Gurskiemu i IMci p. Gałeckiemu wsi Zezulińce[3] speciali privilegio dane, JW. IMć p. wojewoda kijowski negat i one poodbierał, przeto IMć pp. posłowie do J. Kr. Mci i całej Rzptej, aby ten fructus laboris IMciom pomienionym, qua toga qua sago deserviti, był przywrócony.

28. IMć p. Stanisław Jastrzębski, wojski halicki a teneritudine lat dwóch w usłudze Rzptej zdrowie, życie i fortunę swoję litando fatali casu w okazyej lwowskiej na ten czas porucznik W. IMci p. starosty winnickiego vulneribus fata fatis mutavit compedes, chcąc raz dalsze ad vitae tesseram fidei ortodoxae Rzptej prosequi obsequium fortuny własnej zaprzedane praetio 40.000 zł. na oswobodzenie siebie z więzów nieprzyjacielskich, a to dawszy pignus, recurrit przez IMć pp. posłów do całej Rzptej, aby to praetium servitutis onego na dobrach Kozińce lubo proprio aere rodzica IMci kupionych iure emphiteusi et lege publica solidowane było. Które desiderium omni solicitudine effici curent IMć pp. posłowie, jako onychże patristae et proximi dilectione obstringimus.

29. IMć p. Nasirowski, towarzysz JW. IMci p. marszałka nadwornego koronnego znaku usarskiego nietylko w ziemi halickiej consiliis publicis, lecz et in arena Martis forti manu clarus przychodzi flebundus prawie ad congressum nas braci, uskarzając się, że funditus przez ludzi J. Kr. Mci saskich zdezelowany, omni tedy conatu desudabunt IMć pp. posłowie, aby w krzywdzie swojej sortiatur od J. Kr. Mci konzolacyą i należytą rekompenzę.

30. Całej Rzptej sago togaque merita wiadome IMci p. Piotra Telefusa, podczaszego ziemie naszej, słusznej po nas pociągają wdzięczności, przeto lubo non par meritorum merces IMci, atoli ad praesens IMć pp. posłowie nasi u Rzptej instabunt, aby na przeszłym sejmie konferowane wójtostwo trościańskie w starostwie jaworowskiem będące, IMci p. Stanisławowi Telefusowi, podczaszemu trębowelskiemu per privilegium J. Kr. Mci bratu naszemu konferowane, in actualem possessionem oddane było.

31. IMć p. Swiderski patrista nasz pulsat często ostia sejmiku wszystkich braci swoich do starostwa kałuskiego mianych krzywdach et intercessoriales wnaszając, więc parendo onego desideriis zalecą IMć pp. posłowie ten interes do J. Kr. Mci.

32. Suplikowały ad gremium nostri kahały żydowskie całego województwa ruskiego, że są praegravati podatkami skarbowymi nad innych województw kahały, prosząc o levaminis propozycyą, więc żeby ten podatek per inopiam już exhaustorum non decrescat, insinuabunt

[1] Łoszniów wś. pow. trębowel.; Ostalce wś. pow. tarnop.; ostatnia miejscowość prawdopod. wś. Hleszczawa pow. trembow., Słown. geogr. V. 739; VII. 660; III. 73.
[2] Wś. pow. kamieniecki, Słown. geogr. III. 107.
[3] Prawdopod. dziś Zozulińce, wś. pow. lityń., Słown. geogr. XIV. 664.

IMć pp. posłowie JW. IMci p. podskarbiemu koronnemu, aby w tem jakąkolwiek mieli allewiacyą, bez takich expens, które mają extraordynaryjne. Co wszystko capacibus IMci pp. posłów genis fidei et dexteritati zaleciwszy tę instrukcyą podpisem ręki W. IMci p. marszałka naszego stwierdzić uprosiliśmy. Datum ut supra. Jerzy Potocki, starosta tłumacki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel 198 p. 216–230.

23.

Halicz, 11 kwietnia 1701.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do hetmana w. kor.

1. Instrukcya z sejmiku halickiego przedsejmowego w Haliczu, die 11 Aprilis [vigo]re uniwersału J. Kr. Mci in loco consultationum solito stanowionego, IMciom pp. Antoniemu Stamirowskiemu, podstolemu halickiemu i Michałowi Zurakowskiemu, pisarzowi grodzkiemu żydaczowskiemu, posłom do JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego[1] uproszonym dana.

2. Ponieważ nam i całej ojczyźnie przezorność Boska w zasępionym malorum nebulis czasie inter turbidos aquilones zamieszanych stanów placidis consiliorum et medellae dobra pospolitego pozwala frugi saxonii (sic), nie mniejsze supremo Numini za podanie czasu pożądanej rady tribuendo holocausto, najpomyślniejszą obrad naszych czyniemy sobie otuchę, że in locum consiliorum pierwsze pierwszego senatora, cuius vota świat polski mirari et sequi ma za zwyczaj, JO. IMci p. kasztelana krakowskiego wniesione intuemur desiderium; nie pierwszyć to dowód cultus wolności naszych i swobód przez tegoż JO. senatora solitarie praestiti, którego jako pro unico wolności solamine et fulcro ziemia halicka uznaje, tak upraszamy IMciów pp. posłów naszych, aby za communikacyą consilii, tuitią pupillae libertatis indefessos ku dobru pospolitemu conatus, zdrowia, życia i fortuny (ku przysłudze ojczyzny) discrimina et tot virtutum i życzliwości ku Rzptej cumulos JW. IMci p. krakowskiemu, jako primo cultori wolności, od nas braci nizko podziękowawszy upraszali, ne deficiat w żarliwych ku ojczyźnie chęciach.

3. Doniosą przytym nas wszystkich cordiatam w niewypłaconych zasługach rycerstwu compassyą et referent, iż serio ten interes IMciom pp. posłom na sejm warszawski uproszonym zaleciliśmy.

4. Oświadczą cisz IMć pp. posłowie, iż non intermissimus sudoribus demerita tegoż JO. IMci p. krakowskiego ku ojczyźnie merita IMciom pp. posłom zalecić, aby one in facie ordinum regni prezentując, proponant całej ojczyźnie i J. Kr. Mci, ut reportent należyte praemia.

5. Intonunt u nas przez różnych IMciów querimonie tonitru malorum, strasząc fortecę kamieniecką obsidio palia (sic), przeto opatrznemu pacis et belli władcy JW. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, wodzowi naszemu referent IMć pp. posłowie hunc metum i upraszać będą, aby ta forteca ludźmi Rzptej, direkcyi IMci subiectis, quantotius opatrzona była.

6. Nietajna całemu rycerstwu i tym krajom cura et solicitudo JW. IMci p. krakowskiego, który hostes patrie uno ictu zawsze ma primum cordi extirpare w uskromieniu przy należytej karze talia (sic), lecz że opposita protectiej pańskiej cernens resilire a captu musiał, podziękują

[1] Zob. przyp. na str. 18.

przeto intime IMć pp. posłowie JW. IMci p. krakowskiemu za takową ochotę w tej przysłudze ku ojczyźnie, oraz upraszać będą, aby IMć omnem adhibet[1] conatum, jakoby to z ojczyzny extirpet malum.

7. IMć pp. Kurdwanowscy, IMć p. Thomasz, chorąży znaku pancernego JW. IMci p. starosty halickiego, Felician i Joseph, cześnik latyczowski, deposuerunt w kole naszym krzywdy i szkody swoje przez lokacye obozu w dobrach onych poczynione, przeto subveniendo postulatis IMciów upraszać będą IMć pp. posłowie JO. IMci p. krakowskiego, aby tych szkód IMciów na komissyi hibernowej był pamiętny.

8. Co wszystko dexteritati et prudenti genio IMciom pp. posłom zleciwszy, tę instructią IMci p. dyrectorowi koła naszego podpisem ręki swojej stwierdzić zleciliśmy. Datum w Haliczu, in loco consultationum solito die undecima Aprilis, anno D. 1701-mo. Jerzy Potocki s[tarosta] t[łumacki], marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Bibl. Ord. Kras. rkp. nr. 4060, f. 206—7.[2]

24.

Halicz, 9 maja 1701.

Ordynacya sądu skarbowego ziemi halickiej (fragment).

1. Actum Haliciae in iudiciis causarum fisci terrae Haliciensis et districtuum Trembovliensis et Colomiensis laudo conventus particularis eiusdem terrae antecomitialis proxime celebrati ordinatis feria secunda post dominicam Exaudi proxima a. D. 1701.

2. Ordinatio iudiciorum fiscali[um ter]rae Haliciensis et districtuum Tremb[ovlien]sis et Colomiensis.

3. Iudicium praesens causarum fisci terrae Haliciensis et d[istrictuum] Trembovliensis, Colomiensis communi laudo conventus...[3] antecomitialis proxime celebrati ordinatum, immensas... maiestati agit et debet gratias, quod semotis suprema... sua res humanas persaepe alterantibus vicissitudinibus,... publica, fiscum terrae praesentis respicientia ex anterioribus [lau]dis, in cadentiis suis inchoata iniquitate temporis, bonum... in actibus humanis semper invidente interrupta provid... per haec publico commodo terrae reassumere clementissime permiserit, sancito itaque praeallegato laudi insistendo iudicia causarum fisci et cum eo connexarum securitatisque sub id tempus laesae invocato ad res recte inchoandas et perficiendas supremo Numine insta...rat, ea ordinatione eorum instituta, quod cum communi iustitiae praeiudiciosum videatur publicos terrae proventus existere, eos requirere et iuris remedio per nobilem instigatorem fisci terrae praesentis pro officio iuratum vindicare, omnimode studendo eidem nobili instigatori attendentiam causarum fisci cum plenaria facultate promovendi, renitentes et iudicia sua subterfugientes debito iuris gradu convincendi, super convictis executiones non tantum de bonis verum et personis ipsorum processu stricti iuris in causis fisci de praescripto legum publicarum observari solito, nullo personarum discrimine, urgendi et peragendi (quo nomine eidem omnem securitatem cavet) caeteraque negotia ex arbitrio iudicii et causarum necessitate incidentia, debito iuris fine exequendi committit, excipiendas generosorum exactorum, administratorum, succollectorum dispensatorumque sub titulo commissariorum terrae, publicarum quarumvis contributionum terrestrium calculationes, cohortium stipendia sua ex

[1] W rkp. adhibent.

[2] Za sporządzenie odpisu składa Wyd. wyrazy szczerej podzięki JWPP. Dr. J. Karwasińskiej i A. Wolffowi.

[3] W miejscach wykropkowanych brak po kilka liter skutkiem zaklejenia lub obcięcia kart.

generali per palatinatus exercitus regni repartitione in terra praesenti percipientium per generosos deputatos, in iudiciis faciendas liquidationes declarat; quare omnes et singulos contributionum publicarum cuiusvis nominis, ab anno 1685 exactores, administratores, retentores, succollectores, de hac vero decessorum luce successores, quivis eorum de exactione et functione sua sufficienti quietatione aut iudicii decisione carens, nec non magnifici commissarii vel dispensatores earundem contributionum, et qui eorum exoluto naturae debito decesserunt, successores, ad dandam functionis et gesti magistratus rationem nullis dilationibus et diffugiis, quae praesenti ordinatione tolluntur, laborando sine quavis adcitatione peremptoria.

4. Item et generosi deputati cohortium suprascriptarum cum regestris perceptorum stipendiorum faciendae ergo liquidationis, suo coram iudicio compareant, sub rigore legum commune (sic) facit. Refragarios vero et iudicium subtervenientes quosvis debito iuris gradu convictos tamquam iuri communi et sancitis laudorum rebelles forti et finali ac indilatae, ut praemissum est, stricti in causis fisci obnoxios executioni facit et demandant. Ad haec omnimodam iudiciorum suorum et quarumvis personarum sub iudiciis suis commorantium, eo euntium et inde redeuntium seri...[1]

Terr. Hal. 204 p. 1697—1792.

25.

Halicz, 9 sierpnia 1701.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej, powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy in locum consiliorum solitum do Halicza na sejmik na dzień dzisiejszy z limitacyi sejmiku przedsejmowego blisko przeszłego postanowiony, którym to limitowanym per laudum in casus securitatis ziemia sobie, zapatrując się na zamięszanie stanów Rzptej, consilia dalsze odłożyła do dnia dzisiejszego. Więc kiedy dubius eventus szczęśliwości Rzptej niedoszły sejm dla różnych differencyi zamięszał, skąd i ziemia nasza żadnej pomyślności in suis desideriis nie uznała, ile nie mając żadnej kategorycznej deklaracyi J. Kr. Mci o wyprowadzeniu wojsk saskich z państw koronnych i inszych konjunkturach, dla tego i my zapatrując się na dalsze tej Rzptej szczęśliwości sejmik de consensu nostri na dzień poniedziałkowy po Trzech Królach da Bóg w roku 1702-im sobie prolongujemy i on sub eodem directore W. IMci p. starosty tłumackiego simili authoritate et securitate zachowujemy. Gdyby zaś W. IMć p. marszałek nasz ob legalitatem aliquam zjachać nie mógł, tedy in casu, strzeż Boże, inszego p. direktora eligendi campum ziemia sobie zostawuje.

2. Wniesiona instancya do koła naszego IMci p. Kiborta, syna niegdy IMci p. Zygmunta Kiborta, podstolego lidzkiego, in antecessum egzaktora podatku czopowego ziemi halickiej, któremu in minorennitate intentowana akcya przez p. instygatora fiskalnego ziemie naszej, aby delatę retentorum jakoteż i calculum in iudicio fiscali produkował, więc mając słuszny dowód, że ojciec IMci uczynił kalkulacyą w sądach kapturowych ziemi naszej perceptorum et expensarum, tedy pomienionego sukcessora, uti pupillum, a iudicio fiscali wolnym czynimy. Delata jednak in actis capturalibus zostająca, przez pomienionego IMci p. Kiborta p. instygatorowi

[1] Na tem ordynacya się urywa; oprócz niej jest tam wymieniony skład sądu skarbowego oraz przytoczone są roty przysiąg sędziów i instygatora.

fiskalnemu oddana być ma, którą egzekwować cum adminiculo officii grodu halickiego tenebitur i pieniądze ex retentoribus wybrane ad thezaurum ziemi halickiej inferre ma. Które to postanowienie zgodnymi głosami W. IMci p. dyrektorowi koła naszego stwierdzić z podpisem ręki jego i ad acta publica podać zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, dnia 9 augusta roku 1701. Jerzy Potocki, s[tarosta] t[łumacki], marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 21—22.

26.

Halicz, 12 września 1701.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemi halickiej powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum do Halicza, in vota invocato nomine Dei ac Spiritu Sancto dicante obrad naszych wszystkich inspiratore [1] postanowiliśmy. A naprzód, stosując się do prawa pospolitego, na trybunał koronny piotrkowski i lubelski obraliśmy e medio nostri urodzonego IMć p. Balcera na Czeczelawie Czeczela Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego deputatem.

2. A ponieważ toż prawo, osobliwie konstytucya anni 1667 dało in liberum arbitrium ziemi halickiej czopowe i prasułkę, tedy adhaerendo eidem constitutioni zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego, aby plus offerenti o czopowe i prasułkę skontraktował, contrahentes zaś sumę należytą wypłacać za asygnacyą W. IMci p. komisarza wyraźną powinni będą, exceptis summis inferius specificatis i konflagracyi Bursztyna.

3. A naprzód na oschłą assygnacyę W. IMci p. podkomorzemu ziemi naszej za funkcyę komisarską zł. 2.000, na eliberacyę ksiąg ziemskich, tak in vim unkosztów IMci p. Franciszka Jastrzębskiego, ziemskiego lwowskiego i naszego halickiego granicznego komornika, deklarujemy zł. 1.000 p. z pierwszej raty, które księgi post eliberationem in quatuor septimanis do Halicza komportować będzie powinien i pod pieczęcią swoją ad resolutionem przyszłego da Bóg sejmiku konserwować będzie. IMci p. Józefowi Kurdwanowskiemu ratione pogorzenia zł. 1.000, IMci p. Tomaszowi Kurdwanowskiemu oschłą asygnacyę [2], IMci p. skarbnikowi halickiemu, IMci p. Górskiemu, IMci p. Opackiemu, IMci p. Omiecińskiemu, IMci p. Gałeckiemu, IMci p. Łaszczowi, IMci p. Pawłowi Szumlańskiemu, którym ex residuitate IMć pp. contrahentibus [3] unum et solidum do wypłacenia committimus, aby jako najprędzej IMciom było ukontentowanie.

4. Publicam zaś calamitatem ziemi naszej et desolationem actorum i dotychczas jeszcze ziemstwa naszego u OO. Franciszkanów lwowskich zostającego, które dopiero ad praesens będzie eliberowane, tedy my z obrady naszej, jakośmy dali generale testimonium urodzonemu IMci p. Potempskiemu, requirenti pewnego dekretu z akt ziemskich, takowe nasze testimonium prosimy, aby in quovis subsellio było akceptowane usque ad eliberationem actorum.

5. Widząc zaś oczywiste krzywdy urodzonych IMciów braci naszych ziemie halickiej przez lokowanie obozów podczas wojny dawno przeszłej podhajeckiej, jako to IMć pp. Kurdwanowskich, IMci p. Nasirowskiego, IMci p. Bonieckiego i innych IMciów, uprosiliśmy e medio nostri urodzonych IMciów p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego i IMci p. Jakuba

[1] W Fasc. Cop. inspirante.
[2] W Fasc. Cop. oschły assignaciej.
[3] W Fasc. Cop. contrahentum.

Nasirowskiego [za] posłów do JW. IMć pp. kasztelana i wojewody krakowskich, w. kor. i polnego hetmanow, ażeby, jako zwykli zawsze być patriae tutores, tak żeby łaską swoją in desideriis ziemi halickiej raczyli prodesse. Co doniosszy do wiadomości ur. IMci p. marszałkowi koła rycerskiego zleciliśmy i o to upraszamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum, die 12 Septembris 1701. Stanisław Floryan Jastrzębski, wojski halicki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 25 26; Castr. Tremb. Rel. 146 p. 1286—1288; Fas. Cop. Castr. Tremb. 24 p. 319.

27.

Halicz, 9 stycznia 1702.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się in locum consiliorum solitum do Halicza na sejmik na dzień dzisiejszy z limitacyej postanowiony, którym to limitowanym per laudum in casu securitatis ziemia sobie, zapatrując się na zamięszanie stanów Rzptej, consilia dalsze odłożyła do dnia dzisiejszego, pod tymże dyrektorem W. IMcią p. starostą tłumackim zachowaliśmy. A że ob publicam functionem swego poselstwa IMć nie zjachał, więc in locum IMci za dyrektora koła naszego e medio nostri obraliśmy IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika ziemi naszej.

2. A że jeszcze dubius eventus szczęśliwości Rzptej skończenia sejmu, skąd i ziemia nasza in suis desideriis kategorycznej nie mając od IMciów pp. posłów informacyej, przeto my, zapatrując się na dalszą szczęśliwość sejmu, de consensu nostri sejmik na dzień poniedziałkowy po środopostnej niedzieli w roku teraźniejszym sobie prolongujemy i on sobie konserwujemy.

3. Lubo zaś na przeszłym sejmiku przedsejmowym desideria IMciów pp. Kurdwanowskich, a specialiter Tomasza i Józefa, IMci p. Nasierowskiego, IMci p. Bonieckiego i IMć p. Gurskiego, pułkownika J. Kr. Mci do komisyej hibernowej per instantiam nostri zrujnowanie wiosek IMciów tak przez inkurzye tatarskie jako i wojska J. Kr. Mci koronne i saskie zaleciliśmy, aby za tak znaczną ruiną przynajmniej z posesorskich sum rekompenza IMciom naznaczona była; ponieważ tedy deklaracya komisyej hybernowej lwowskiej defectus skarbu opisała, skąd i IMć żadnej nie odebrali konsolacyej, przeto aditament do instrukcyej IMciom pp. posłom przydajemy, prosząc bratersko[1] IMciów, żeby IMcie promowowali tak znaczne ruiny pomienionych IMciów, ut provideat Rzpta recompensam onym.

4. Nic zaś słuszniejszego, gdy dotąd przez różne okazye i ruiny nieprzyjaciela sobie zadane ziemia nasza nie jest żołnierzom dobrze zasłużonym z repartycyej anni 1692 in exolvendis stipendiis, abyśmy onym subvenire mogli, przeto authoritate conventus nostri, nic czyniąc sobie razem ciężko, podatek rogowy, t. j. od wołu i krowy i koni po groszy dwanaście, a od owcy dojnej i od barana po groszy sześciu postanowiliśmy, z tą deklaracyą: ponieważ dotąd każdy pro libitu suo jako chciał tak ten podatek dawał, skąd apparet z kalkulacyej IMć pp. poborców, że ledwo wystarczało na ekspensa extraordynaryjne, a żołnierze nic nie brali, dlaczego w dług nie mały ziemia zaszła, zaczem w lepszą chcąc ryzę ten podatek wprawić postanowiliśmy, aby nemine excepto, żadnemi nie zasłaniając się słobodami, IMć pp. administrato-

[1] W rkp. braterską.

rowie bonorum corporali iuramento veram conscriptionem regestrów przed IMć pp. poborcami stwierdzali, jako nic nie utają. Z miasteczek zaś ziemi naszej, gdzie niemasz administratorów, pp. burmistrzowie i wójtowie też przysięgę wykonać będą powinni. A który zaś z IMciów nie ma administratora, tenże jurament sam przez się wykonać tenebitur.

5. Który podatek ma się zacząć prima Februarii, a kończyć się będzie ultima eiusdem. Ktoby zaś był refragarius tej uchwale naszej, na takowym executio militaris cum delata, stosując się do praw koronnych, egzekwowana będzie. Do tego tedy podatku wybierania uprosiliśmy e medio nostri za egzaktorów IMciów pp. Tomasza Kurdwanowskiego, chorążego chorągwie pancernej W. IMci p. starosty halickiego i Wojciecha Skaławskiego, cześnika owruckiego, wicesgerenta grodzkiego halickiego, którzy to IMcie, zjachawszy do Halicza pro die prima Februarii, vigore facultatis na siebie włożonej ten podatek wybierać fidelissime mają i kończyć będą ad ultimam eiusdem, po którym skończonym czasie renitentes cum poenis oddawać tenebuntur.

6. Wybrane zaś pieniądze przez pomienionych IMciów za asygnacyami W. IMci p. starosty halickiego, jako komisarza ziemi naszej wypłacać będą powinni, okrom IMci p. Szczęsnego Poradowskiego, miecznika owruckiego, któremu IMci na niewolę żony jego i straty, którą poniósł circa bonum publicum przez Tatarów, naznaczyliśmy zł. 1.000 z teraźniejszego rogowego, na który in absentia W. IMci p. komisarza upraszamy W. IMci p. podkomorzego ziemi halickiej, aby asygnacyą do IMciów pp. egzaktorów wydał.

7. Gdy zaś IMć p. Stanisław Czołhański i Alexander Łokuciewski, skończywszy swoją exakcyą nie mały czas cum dispendio kosztów i omieszkania interesów swoich do kalkulacyej perceptorum i expensarum przyjść nie mogli, aż teraz na sądach fiskalnych praestito iuramento skończyli, przeto została się reszta przy IMciach zł. 1.291. Więc habita ratione tych IMciów fatyg, zawdzięczając merita onych, z tejże sumy, u IMciów resztującej, in vim gratitudinis zł. 1.000 kondonujemy. Restantem summam zł. 291 IMciom pp. deputatom chorągwie IMciów pp. Turkułów, którzy tak wiele razy nudo effectu do nas przyjeżdżają, in vim tractamenti naznaczyliśmy, na które W. IMć p. podkomorzy także IMciom pomienionym assygnacyą wydać in absentia W. IMci p. komisarza ma potestatem.

8. A że szczupłe kwitowe przy tak wielkich pracach teraźniejszych IMć pp. egzaktorów, żeby od juramentów nie trudnili solutą, z tejże sumy wybrania rogowego in vim meritorum IMciów każdemu z IMciów po tysiącu zł. naznaczyliśmy, które IMć z wybranej sumy odebrać sobie mają.

9. Że zaś nie mało asygnacyej poosychało, przeto one ziemia nasza do sądu fiskalnego reicit z IMciami pp. poborcami, od których jeżeli satysfakcya tym asygnacyom nie będzie, na przyszłym sejmiku da Bóg assignatariis obmyślimy.

10. Wniesiona instancya IMć p. Kropiwnickiego do koła naszego, którego żona i z dziećmi od kilkunastu lat in captivitate zostaje, gdy tedy za Bożą pomocą mając wiadomość o niej, eliberować onę ex compedibus zamyśla, upraszamy IMci p. marszałka koła naszego, aby nomine publico literas o Tatara jakiego do JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego instantiales za IMcią napisał. Temuż IMci ex commiseratione na drogę zł. 100 naznaczamy, które z delat czopowych IMć sobie odebrać ma.

11. Wniesiona suplika przez IMciów księży farnego i OO. Franciszkanów, aby ich necessitatibus subvenire, więc każdemu ex persona IMciów in vim elemosynae et reparationis ławek u fary zł. 100 naznaczamy z teraźniejszego rogowego, na które assygnacya przez W. IMci p. podkomorzego wyjść ma.

12. A że delaty IMć pp. egzaktorów dotąd nie są exekwowane, przeto autoritate conventus upraszamy W. IMć pp. sędziów fiskalnych, aby do żołnierskiej egzekucyej przydany był instygator i IMci p. wicesgerenta grodzkiego halickiego użyliśmy, aby także ex vi officii sui

adminiculum przydał IMciom pp. deputatom do exekwowania retentów; tymże IMciom salarium ex poenis należeć będzie. Które to laudum unanimi consensu zgodnie nemine contradicente postanowiwszy, dla większej jego wagi ręką IMci p. marszałka koła naszego stwierdzić i one do grodu podać uprosiliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die nona mensis Januarii millesimo septingentesimo secundo. M. Kurdwanowski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

13. Addytament do instrukcyej na sejm walny sześćniedzielny W. IMć pp. posłom ziemie halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących na sejmiku halickim ex limitatione die nona in loco consultationum odprawującego się postanowiony.

14. Ponieważ wniesiona instancya za IMciami pp. Tomaszem i Józefem Kurdwanowskimi i Nasierowskim, Bonieckim i Gurskim, pułkownikiem J. Kr. Mci ratione zrujnowania dóbr IMciów podczas podhajeckiej tak przez wojska tatarskie jako też koronne Rzptej i saskie J. Kr. Mci do komissyej hibernowej żadnej rekompenzy i respektu nie uznali (sic), ile że komisya napisała deklaracyą defectum w skarbie pieniędzy, tedy widząc iustum desiderium IMciów n. w. m. pp. i braci, upraszamy W. IMć pp. posłów ziemi naszej, aby pro innata sua dexteritate do stanów Rzptej i J. Kr. Mci p. n. m. instare serio raczyli, żeby tanta ruina aliquo respectu rekompensowana być mogła.

15. Nie mniejszą i stąd dobrze zasłużony żołnierz cierpi iacturam, kiedy wójtostwa sądowe wdowy trzymają, przeto instabunt IMć pp. posłowie, aby takowe wójtostwa bene meritis żołnierzom rozdawane były i pro vacantibus deklarowane. Te tedy dwa punkta unanimi consensu postanowione uprosiliśmy W. IMć p. marszałka naszego koła, aby ręką swoją stwierdził i do W. IMciów pp. posłów naszych per postam do Warszawy odesłał, do grodu one podawszy. Działo się w Haliczu, die ut supra mensis Januarii 1702 anno. M. Kurdwanowski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 29—33; Castr. Tremb. Rel. 146 p. 1445—1451.

28.

Halicz, 8 czerwca 1702.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne pro die octava Junii anno 1702, takąśmy za zgodą wszystkich postanowili obradę i do salwowania ojczyzny z tej niebezpiecznej toni skuteczniejszego nie znaleźliśmy sposobu nad gruntowne a prędkie zjednoczenie animorum et armorum całej Rzptej i dla tego obraliśmy IMć pp. posłów Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego, Pawła Szumlańskiego, miecznika żydaczowskiego do J. Kr. Mci p. n. m., aby o wydanie trzecich wici, tudzież aby się senatus consilia in materias status niewdawały, J. Kr. Mci p. n. m. upraszali.

2. Którym to IMciom pp. posłom zleciliśmy, aby za jedną drogą do JW. IMć pp. hetmanów koronnych obudwóch jechali i imieniem całej ziemi naszej przy należytem powinszowaniu buław upraszali, żeby w rozgraniczeniu z Portą Ottomańską securitatem et indemnitatem granic Rzptej tudzież fortec kamienieckiej i lwowskiej providere raczyli i w zaczętej circa bonum publicum nie ustawali żarliwości, niemniej aby IMć nasi w. m. pp. animadwerzyą mieli

na tych Tatarów, którzy pod pretextem kupiectwa in viscera regni wchodzą i żeby pp. komendanci tak lwowski jako i kamieniecki szlachta dobrze osiadła et mere catholici byli.

3. Którym to IMć pp. posłom wyżej wyrażonym, każdemu z IMciów po półtora tysiąca zł. p. z najpierwszego da Bóg podatku czopowego z przyszłego sejmiku uchwalonego deklarujemy i naznaczamy.

4. PP. deputatom chorągwie wołoskiej IMci p. Dobrosołowskiego, rotmistrza na zł. p. 160, według repartycyej naznaczonych, aby JW. IMć p. komisarz ziemi naszej asygnacyą do IMć pp. Kurdwanowskiego i Skaławskiego, poborców rogowego wydał committimus.

5. Aby zaś ziemia nasza bez obrady nie była, sejmik niniejszy pod dyrekcyą tegoż urodzonego IMci p. marszałka ziemi naszej ad diem sextam Julii prorogamus. Które to laudum zgodnie postanowione podpisać IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy. Działo się w Haliczu ut supra. Stanisław Gruszecki, łowczy czerniechowski, podstarości i sędzia grodzki trembowelski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 35—36; Castr. Hal. Rel. 198 p. 1349 1351.

29.

Halicz, 6 lipca 1702.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na miejsce consultationum zwyczajne pro die sexta Julii iuxta limitationem, takąśmy[1] sobie unanimi consensu uczynili uchwałę i postanowienie.

2. Gdy za powrotem Mciów pp. posłów ziemi naszej od J. Kr. Mci p. n. m. przysłane nam są wici trzecie, które wici vigore constitutionis 1621 obligant, abyśmy popis generalny z ziemi naszej uczynili i nic nie bawiąc ad congressum całej Rzptej pod Nowe Miasto Korczyn stawili się, przeto nihil derogando prawu pospolitemu popis generalny pro die 18 mensis Julii pod Jabłonowem[2] w kluczu kąkolnickim będącym naznaczamy, na który termin nemine excepto wszyscy IMć pp. bracia zjechać się powinni, tak dziedzice jako i zastawnicy i arendarze i ci, którzy mają summę na prowizyej, wdowy i pupilli, za których IMć pp. opiekunowie iuxta quantitatem bonorum poczty stawić na popis powinni.

3. A że największa rzecz należy na wodzach, przeto stosując się do prawa uprosiliśmy za rotmistrzów JW. IMć pp. kasztelana ziemi halickiej, z powiatu trembowelskiego podkomorzego halickiego, z powiatu kołomyjskiego starostę jabłonowskiego i e medio nostri obraliśmy, którzy IMć n. w. m. pp. rotmistrze popis uczyniwszy tak prowadzić mają wojsko i dysponować niem, jako konstytucya anni 1621 uczy.

4. Bracia rozrodzeni, którzy poddanych swoich nie mają, sami przez się comparere mają, sub rigore in eadem constitutione suprascripta descripto.

5. Na którym terminie zjachawszy się i popis uczyniwszy, dalszy porządek około prowadzenia i sądzenia spraw uczyniony być ma, w czem dajemy facultatem JW. IMci p. kasztelanowi halickiemu z IMciami urzędnikami ziemskimi.

[1] W Hal. jakośmy.
[2] Wieś w pow. rohatyńskim, Słown. geogr. III. 349.

6. Dekreta jednak i regestra popisowe IMć p. pisarz ziemski, ponieważ przysiągł w trybunale, tak na miejscu jako i w ciągnieniu pisać powinien będzie.

7. A ponieważ siła IMciów znajduje się, którzy w wojsku służą i tam comparere muszą, ci IMć secundum proportionem poczty na pospolite ruszenie wyprawić powinni, a to sub rigore eodem suprascripto.

8. Niechcąc zaś sine securitate domów naszych zostawać będą w grodach naszych more securitatis przez IMć pp. officyalistów grodzkich, absentia etiam IMci p. podstarościego grodzkiego halickiego, ex quo jest pisarzem ziemskim lwowskim, IMć p. wicesgerent z Mcią p. wojskim, którzy stosując się w tem do prawa pospolitego anni 1621 praesentes być na zamku powinni; ciż IMć officiales od pospolitego ruszenia wolni zostają.

9. A że i do tych sądów należy bespieczeństwo wszystkie providendo w domach naszych, przeto lubośmy się jeszcze z domu nie ruszyli, opryszkowie i ludzie swawolni zjawili się, którzy domy szlacheckie nachodzą i rabują, ludzi pieką i zabijają, zaczem nie mając inszego remedium dla salwowania cara pignora i konserwacyej krajów bez nas będących, tedy uprosiliśmy JW. IMć p. wojewodę i generała ziem kijowskich, starostę naszego halickiego n. w. m. p., aby widząc naszę impossibilitatem konserwacyej kraju naszego, chciał ludźmi swymi zaszczyt dać, co iż n. w. m. pan z afektu swego chętnie nam wyświadczyć deklarował, że te swawolne kupy i opryszków znosić każe et securitatem providere przyobiecał. My też, cała ziemia nasza, zawdzięczając ten afekt n. w. m. panu, dobra jego in genere wszystkie w ziemi naszej będące, tak regalia jako i terrestria, od wszelkich podatków quovis nomine vocitatis in genere et specie in futurum do lat sześciu uwalniamy.

10. A lubo ziemia nasza sądy fiskalne do roku sobie naznaczyła, jednak gdy niektórzy IMć pp. poborcy rachunku nie czynili, drudzy i prawa nie słuchają, przeto na dalszy czas prorogujemy i post soluta castra in quatuor septimanis ciż IMć pp. sędziowie fiskalni reassumować powinni.

11. A tak postanowiwszy sobie to laudum, aby ad notitiam omnium te pospolite ruszenie nasze doszło, uprosiliśmy JW. IMci p. kasztelana, aby vigore legis na siebie impositi uniwersały po parafiach rozesłał i w grodzie publikować kazał, aby jako najprędzej pro tempore suprascripto wszyscy IMć pp. obywatele ziemi naszej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego zjachali się, sub poenis de expeditione bellica sancitis super non comparentibus extendendis. Którą to uchwałę zgodnie unanimi consensu postanowiwszy, one zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego do grodu podać i publikować. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die sexta Julii millesimo septingentesimo secundo. Stanisław Gruszecki, łowczy czerniechowski, podstarości i sędzia grodzki trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 198 p. 1451—1456; Castr. Tremb. Rel. 146 p. 1909—1913.

30.

Obóz między Jabłonowem a Kąkolnikami, 18 lipca 1702.

Laudum obozowe szlachty halickiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo obywatele ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, do tejże ziemi należących, stosując się do konstytucyej ostatniej anni 1699 o pospolitem ruszeniu w moc Najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m. nam szczęśliwie panującemu danem napisanej, oraz dosyć czyniąc laudo ziemi naszej na sej-

miku ostatnim die sexta mensis praesentis Julii w Haliczu, in loco consultationum solito postanowionemu, a na ostatek referując się do trzecich wici in tam praegnante necessitate Reipublicae do ziemi naszej z koronnej kancelaryej danych, jako też uniwersału eo nomine przez JW. IMci p. Krzysztofa na Ossali i Michalczu Skarbka, kasztelana halickiego do grodów wydanego i należycie publikowanego,[1] które ad mentem et tenorem konstytucyi anni 1621 regulują się et satisfactionem prawu temu obwarowały i obostrzyły tam in omnibus quam in quovis punctu, to prawo konstytucyej wyżej wspomnionej do exekucyi przywodząc i wydanym ostatnim trzecim wiciom respondendo na miejsce i dzień laudo naznaczone, t. j. na pole między Jabłonowem a Kąkolnikami[2] leżące na dzień dzisiejszy 18 lipca zjechaliśmy się.

2. Gdzie naprzód popis generalny ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących wyżej pomienionych odprawiwszy, takowy iuxta obloquentiam et praescriptum konstytucyej wyżej położonej 1621 anni ustanowiliśmy porządek. IMciom pp. dziedzicom i possessorom amplioris fortunae osoby i poczty swoje stawić i popisować, tudzież IMciom pp. braci eiusdem aequalitatis et praerogativae; minoris zaś fortunae ad mentem legis idem officium exequi decrevimus, którzy ten porządek i obligacyą do tej służby wojennej należycie zachować mają.

3. IMć pp. bracia rozrodzeni, tak haeredes jako obligatorii possessores, osobami swymi i pocztami pospolite ruszenie odprawić mają.

4. IMć pp. arendarze dóbr ziemskich, królewskich i duchownych, którzy ad minimum tysiąc zł. intraty rocznej z kontraktów swoich mają, tudzież wyderkarze, t. j. ci, którzy tysiąc zł. prowizyej rocznej od sum brać mogą, sami osobami swemi, ex vi iuris aequalitatis et praerogativae nobilitaris servitium praesens militare porządnie konno expedire tenentur. IMć zaś possessorowie tenuioris fortunae, tak zastawnicy jako arendarze i wyderkarze, ci którzy na prowizyach sumy mają, ad parem obligationem należą i powinni się sami między sobą kombinować tak, żeby z intraty rocznej tysiąca zł. z między siebie jednego konnego genere nobilitari praeditum na koniu dobrym z porządkiem wojennym ad sufficientiam na tę wojnę stawili. IMć wdowy, minorennes, actu ipso et vere chorzy, także latami obciążeni, do wojennej pracy insufficientes, poczty swoje iuxta proportionem substancyej i dóbr swoich przez zaciągnioną na to szlachtę na koniach dobrych z rynsztunkami i porządkiem wojennym wyprawić obligantur.

5. IMć pp. wojskowi, którzy służbę Rzptej służą et in obsequio onej pod władzą JW. IMć pp. hetmanów koronnych actualiter zostają i są w kompucie wojsk Rzptej w regestra wpisani, ci jako militantes pro Republica osobami swemi w wojsku zostawać mogą, tu jednak ex facultatibus w ziemi przez poczty dobrze i porządnie stawione wyprawę uczynić obligantur. Insi zaś, w prywatnych zaciągach zostający, a possessye swoje mający, prawu do expeditione bellica et aequalitatis subesse powinni i sami osobami swemi ad gremium ziemi stawać mają.

6. IMć pp. urzędnicy grodzcy i wojscy, których prawo ad conservationem securitatis publicae destynowało i od tej powinności uwolniło, etiam ad praesens liberi declarantur.

7. IMć pp. komendanci i administratores fortec tak ziemskich jako królewskich, ponieważ ziemia nasza jest pograniczna et omnimodam pro securitate potrzebuje circumspectionem, sami osobami swymi circa officia sua et attendentiam fortec manebunt; poczty jednak każdy ex proportione suarum facultatum do służby wojennej zgodne i porządne konno in subsidium teraźniejszej potrzeby Rzptej dać powinni.

8. IMć pp. bracia stanu szlacheckiego, którzy iuribus inscriptis tutari nie mogą, tylko ex benevolentia różnych panów dóbr tak dziedzicznych, jako i królewskich i duchownych grontów zażywają et iure aequalitatis gaudent, jedenaście IMciów dwunastego z między siebie genere nobilitari insignem na koniu i z porządkiem dobrym wojennym stawić powinni.

[1] Uniwersał z daty Halicz, 7 lipca 1702 w Castr. Hal. 198 p. 1456—9.

[2] Mko. w pow. rohatyńskim, Słown. geogr. III. 940.

9. IMć pp. bracia, którzy się pieszo prezentują i konną służbę ferre recusant, ci pod osobnym znakiem viritim pieszo tę służbę adimplere mają.

10. Miasta królewszczyzny (excepto Halicza i Trembowli, które ex vi legis ad obedientiam grodów et iudiciorum securitatis są obligowane) wyprawę według prawa pospolitego na tę usługę Rzptej stawić powinni takim sposobem, iż przez magistraty swoje taksę dóbr swoich uczynić mają, tak leżących jako i ruchomych, a podług takowej taksy gdzie zachodzi ośm tysięcy zł. substancyi którego miasta, jednego konnego na koniu dobrym, gdzie zaś taksa cztery tysiące wynosi, jednego pieszego ze wszystkim moderunkiem i porządkiem wyprawią. Do której powinności Żydzi, którzy grunty anterioris possessionis chrześcian trzymają i oeconomiam exercent, nie ochraniając się pogłównem, które do skarbu ex genere suo Iudaico wnoszą, należą. A takową taksę uczynioną ciż taxatores ex magistratu dwóch corporali iuramento przed urzędem grodzkim komprobować mają, którą post reditum ex castris i uspokojeniu tej wojny iuxta obloquentiam prawa pospolitego, distincte konstytucyej toties wspomnionej 1621, likwidować i weryfikować będą.

11. A takowej powinności modo supra expresso każdy ex interesse et officio suo dosyć uczynić powinien sub poenis de expeditione bellica, jako taż konstytucya 1621 anni mieć chce, sancitis, t. j. privatione nobilitatis, confiscatione bonorum et poena capitis. A że toż prawo, konstytucya anni 1621, administracyą sprawiedliwości in causis quibusvis, gdyby jakowe trafić się miały crimina albo excessy, prospexit, IMciów pp. deputatów ad iudicandum naznaczyć kazało, tedy i my adimplendo legem do JW. IMci p. kasztelana halickiego, duktora naszego, W. IMć pp. deputatów do sądzenia wszelkich spraw, któreby occurere miały, JW. IMć p. Alexandra Jana na Uściu i Manasterzyskach Potockiego, podkomorzego ziemi naszej halickiej, W. IMć p. Andrzeja na Gwoździcu Potockiego, jabłonowskiego etc. starostę, IMć p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemskiego halickiego, IMć p. Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego, IMć p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, IMci p. Stanisława na Strumianach Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego, IMć p. Kazimierza Ubysza, podstolego kijowskiego, IMć p. Andrzeja Kakowskiego, IMci p. Mikołaja Tyszkowskiego, podstolego mińskiego, IMć p. Alexandra Swistelnickiego, IMć p. Dominika Trembińskiego obraliśmy i uprosili. Którzy IMć super munus deputationis suae jurament in facie wszystkiego rycerstwa in instanti wykonali, post quod praestitum sądzenia spraw podających się mają plenam facultatem ad mentem legis iudicandi, poenas decernendi.

12. A W. IMć p. Franciszek Jastrzębski, pisarz ziemski halicki z kancellaryej ad instantiam cuiusvis iniuriati requirentis pozwy wydawać, decreta lata pisać et itidem ad requisitionem cuiusvis z podpisem ręki swej iuxta officium notariatus sui per extractum wydawać będzie.

13. A ponieważ ziemia nasza, lubo sejmikiem ex sua praerogativa od inszych ziem województwa ruskiego distincta, jednakże znając się być in corpore tegoż województwa animos et consilia z województwem swojem iuncta et communia mieć desiderat, tedy z tem się przed całem województwem oświadczając, IMciów pp. posłów do tegoż województwa i generału swego wyprawujemy et ad implendam hanc functionem IMć pp. Stanisława Lisieckiego, Jana Bilickiego n. w. m. pp. i braci uprosiliśmy. Którzy IMć pp. posłowie według danej sobie instrukcyi sprawią się i tę przysługę ziemi oświadczyć na siebie przyjęli.

14. A żeby jeszcze i dalszy w okazyach wojennych między nami był zachowany porządek, tedy za strażnika IMci p. Stanisława z Strumian Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego, a za oboźnego IMci p. Kazimierza Mirzejowskiego uprosiliśmy et constituimus.

15. A na ostatek, stosując się ad obloquentiam pomienionej konstytucyej et laudi nostri, IMć pp. obywatele tak ziemi halickiej jako powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego podług tego prawa sprawować się będą, każdy w swoich powiatach pod komendą IMć pp. rotmistrzów powiatów swoich podjeżdżać mają i tam służbę wojenną odprawować obligatur.

16. Po skończonej zaś szczęśliwie da Bóg tej expedycyej, żaden z IMciów pp. obywatelów ziemi i powiatów naszych, nie odpowiednie et ausu proprio, bez attestacyej JW. IMci p. kasztelana halickiego super actualiter et fideliter praestitum obsequium sobie danej, rozjeżdżać się nie mają, gdzie na ten czas IMć valetudinarii i chorzy veram infirmitatem deducere et comprobare cum testibus, jako prawo mieć chce, tenebuntur.

17. Które to sancitum w kole naszem braterskiem in loco, ut supra, postanowione i rękami JW. IMci p. kasztelana halickiego, IMciów pp. deputatów sędziów i innych obywatelów podpisane, W. IMć p. pisarz ziemski halicki, vacante ad praesens iurisdictione terrestri, do grodu halickiego przesłać i podać ma. Działo się w polu, ut superius, między Jabłonowem a Kąkolnikami, dnia 18 lipca roku Pańskiego 1702. Krzysztof Skarbek, kasztelan halicki. A[leksander] Jan Potocki, podkomorzy ziemi halickiej. Andrzej Potocki, starosta halicki. Stanisław Floryan Jastrzębski, W. H. Franciszek Jastrzębski, pisarz ziemie halickiej. Stanisław Dąbrowski, podczaszy trębowelski. Wł. Skarbek, S. P. Floryan Rozwadowski. Kazimierz Ubysz, P. K. Andrzej Kakowski. Aleksander Swistelnicki. Samuel Michał Naganowski. Dominik Trembiński. ѠМИТЬ ДРОГ. Jan Drohomirecki, explicavit F. Jastrzębski, P. Z. H.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 49–52.

31.

Pod Sandomierzem, 2 września 1702.

Laudum obozowe szlachty halickiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo stanu szlacheckiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, będąc zgromadzeni za wiciami Najaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego p. n. m. na pospolite ruszenie na cypel pod Sandomirz, gdy insze województwa i ziemie ex rationibus intervenientibus porozjeżdżały się, i nam też pro omnimoda securitate propter avertenda pericula tak z okazyej buntów Samusiowych kozackich, jako też incursionum z Węgier et grassationum opryszków w ziemi naszej przychodzi się rozjachać et ad propulsanda pericula wyżej wspomniane, tudzież, stosując się do dawnych zwyczajów o pogranicznych ziemiach i województwach, do krajów naszych powracać.

2. Tedy ad continuanda consilia do W. IMciów primo uproszonych IMci p. Franciszka Jastrzębskiego, pisarza ziemskiego halickiego i IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, jeszcze w kole naszem dzisiejszem uprosiliśmy IMciów do wyżej mianowanych IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego, IMci p. Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego, IMci p. Pawła Chomentowskiego, cześnika latyczowskiego, IMci p. Kazimierza Ubysza, podstolego kijowskiego, IMci p. Kazimierza Mirzejowskiego,[1] IMci p. Pawła Szumlańskiego, miecznika żydaczewskiego, IMci p. Dominika Trembińskiego, IMć p. Samuela Naganowskiego, którym IMciom całość ziemi naszej committimus, upraszając i obligując IMciów, aby integritati praw i swobód naszych assistant et provideant.

3. A naprzód, iż Rzpta zgadza się na medyacyą a nie konfederacyą żadną, której titulum na zjeździe naszym abrogamus, między królem IMcią p. n. m. a królem IMcią szwedzkim[2] i do tego traktatu plenipotentiarios iuxta normam IMć pp. deputatów trybunalskich obiera i podaje, tedy i ziemia nasza do tego traktatu ex medio nostri W. IMć p. Stefana Potockiego, starostę

[1]) W Rel. Mierzejewskiego.
[2]) Karol XII.

czerkaskiego uprosiła, obrała i naznacza, dając jemu plenariam potestatem et facultatem cum tota Republica zgadzać się, pokój z królem IMcią szwedzkim stanowić cum prospitione honoru niewinnej Rzptej et sine avulsione ditionum et provinciarum ojczyzny naszej, referując się ad pacta Olivensia.

4. Że zaś szczęśliwiej pacis conditiones dari mogą, gdy arma et defensio Rzptej melius będą provisa, tedy my in subsidium ojczyzny naszej pro hac sola vice necessitatis pozwalamy aukcyą wojska takowym sposobem, aby te chorągwie, które w ziemi naszej repartycyą biorą, czwartą część komputu swego przyczyniły, którym służbę według inszych województw i repartycyej ziemi halickiej przypowiadamy i płacą deklarujemy tak, żeby te chorągwie dwie ćwierci starych zasług, a dwie według przyczynionego komputu wypłacone miały; które wypłacenie mianowanych zasług w niedziel cztery od aktu dzisiejszego iuxta comprobationem regestrorum IMciom przyrzekamy.

5. Gdy zaś teraz widzimy, że uchwały Rzptej prima principia nieco permutari videntur, bo na początku zaraz rad Rzptej na konfederacyą nietylko actum, ale etiam nec titulum Rzpta pozwolała et consilia Rzptej sub titulo: uchwała stanów Rzptej, zawierać się miały, tedy my et ad praesens uważając plurima exinde inconvenientia subsequenda titulum konfederacyej sancitis Rzptej nie życzymy ani się na to zgodzić możemy, daleko więcej w żadne iuramenta ex parte Reipublicae Najaśniejszemu królowi IMci wchodzić nie możemy, dawszy tego dowód jawny, iż ad tuendam magestatem et libertatem, zapomniawszy nostras calamitates et hostilitates, które z Portą Ottomańską wojna ziemi naszej intulit, desertis ruderibus nostris, odstąpiwszy domów, opryszkowskiej swejwoli bliskich i podległych, potośmy tu przyszli, abyśmy byli mogli przy bespieczeństwie Najjaśniejszego króla IMci, praw i swobód naszych zachowaniu vitam et, sanguinem litare, i gdyby insze województwa zgodziły się były na to, ut hostem aggrediantur, nieomylnie i my documenta virtutum i żarliwość z przodków naszych nam wrodzoną Martii sudoris in arena pokazalibyśmy byli et stat pro iuramento virtus.

6. A kiedy undique furor infelicitatum et hostis apparet, bo stąd króla IMci szwedzkiego górniejsze województwa depopulantur wojska, od naszej zaś ściany kozackie zapalają się buntownicze ignes et nulla fides certa własnych poddanych naszych, tedy prospiciendo securitati nostrae spólnie sobie fide, honore et conscientia cavemus, iż pro iure naturae na obronę naszę omnia contribuemus media, któremibyśmy securitati nostrae zabiegać mogli i ad praesens deklarujemy, iż wszyscy viritim, sub rigore prawa pospolitego na dzień 25 septembra pod Halicz stawić się będziemy powinni i tam wszelkie media bespieczeństwa naszego procurabimus etiam si opus esset armis repressionem, dla czego tak JW. IMć p. Krzysztofa na Ossali i Michalczu Skarbka, kasztelana halickiego, jako i WW. IMć Alexandra Potockiego, podkomorzego ziemi naszej, IMci p. Andrzeja Potockiego, starostę jabłonowskiego, duktora i rotmistrzów naszych upraszamy i amore boni publici obligujemy, aby na toż miejsce osobami swymi według dawnych praw o okazowaniu napisanych, a osobliwie według ostatniego anni 1700, przybywali et uniformi consilio ac virtute skutecznie ziemie naszej prospiciant subsidium. Co zgodnie w kole naszem braterskiem umówiwszy i postanowiwszy, to sancitum nasze IMci p. kasztelanowi halickiemu, jako duktorowi naszemu podpisać, a IMci p. pisarzowi ziemi naszej ad acta podać zleciliśmy. Działo się na cyplu między Sanem a Wisłą pod Sandomierzem, die secunda Septembris 1702. Krzysztof na Ossali i Michalczu Skarbek, kasztelan halicki i pułkownik tejże ziemi.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 59—61; Castr. Hal. Rel. 198 p. 1618 1622.

32.

Halicz, 11 września 1702.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze i urzędnicy ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, powróciwszy z pospolitego ruszenia ziemi naszej halickiej, a na miejsce consultationum zwyczajne według prawa koronnego do Halicza zjechawszy się, indulgendo ad praesens publicis consultationibus, naprzód invocato nomine Dei et Spiritu Sancto in assistentiam przystąpiliśmy do elekcyi IMci p. deputata ziemi naszej na trybunał główny koronny według prawa, gdzie zgodnymi głosami nemine z IMciów pp. braci naszych contradicente za sędziego deputata do głównego trybunału koronnego W. IMci p. Antoniego na Psarach i Sarnkach Stamirowskiego, podstolego ziemi naszej, starostę mostowskiego, pułkownika J. Kr. Mci uprosiliśmy i obraliśmy.

2. A że kontrowersye względem uchwalenia podatków szelężnego i czopowego dnia dzisiejszego na tem miejscu zachodziły, te tedy, parcendo tempori, na dzień jutrzejszy pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka i dyrektora koła naszego rycerskiego odłożyliśmy i zachowaliśmy. Dzisiejsze zaś laudum nasze electionis W. IMci p. deputata na trybunał koronny IMci p. dyrektorowi koła naszego rycerskiego podpisać i do grodu per oblatam podać zleciliśmy i uprosiliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die undecima mensis Septembris anno Domini 1702. Stanisław Antoni z Stromian Dąbrowski, podczaszy trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 64; Castr. Hal. Rel 198 p. 1622—1623.

33.

Halicz, 12 września 1702.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze i urzędnicy ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zgromadziwszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza vigore legis et laudi dnia wczorajszego constituti, do obrady ziemi naszej przystąpiliśmy.

2. A naprzód, referując się do konstytucyi anni 1667 ratione czopowego i prasułki ziemi naszej służącej, ten podatek postanowiwszy in praesenti necessitate, do wybierania onego za poborcę uprosiliśmy IMć p. Andrzeja Kakowskiego, który będzie raczył, należycie wybrawszy, (okrom sum niżej specyfikowanych, na które IMć p. marszałek koła naszego rycerskiego teraźniejszy assygnacye wyda, ponieważ JW. IMć p. wojewoda kijowski, komisarz ziemi naszej na ten czas in remotioribus zostawa) sumę in thesaurum ziemi naszej wnieść, praevia comprobatione iuratoria super quantitatem perceptae summae praestanda.

3. Z tejże podatkowej sumy osobne assygnacye IMciom pp. Stanisławowi Jastrzębskiemu, wojskiemu halickiemu i IMci p. Pawłowi Szumlańskiemu, miecznikowi żydaczowskiemu, przeszłym posłom do króla IMci do Krakowa, vigore laudi in antecessum sanciti zł. 3.000; IMci p. Franciszkowi Jastrzębskiemu, pisarzowi ziemskiemu halickiemu, według dawnego laudum na osobną

assygnacyą ad complementum tysiąca zł. 500 zł., także według dzisiejszego laudum IMci p. Maciejowi Jasińskiemu zł. p. 300, IMci p. Andrzejowi Hołyńskiemu zł. półtorasta, IMci p. Krzysztofowi Dulskiemu, stolnikowi halickiemu, posłowi naszemu do JW. IMci p. kasztelana krakowskiego zł. 700, IMci p. Jacowskiemu za podjętą pracę w pospolitem ruszeniu ziemi naszej zł. 100; OO. Franciszkanom halickim in rem eleemosinae zł. 50 ma zapłacić.

4. Zapatrując się zaś na wielkie niebespieczeństwa w ziemi naszej halickiej i powiatach trembowelskim i kołomyjskim pogranicznych, które od ludzi swywolnych, buntów kozackich, opryszków nie tylko imminent, ale już poniekąd grassantia patimur, uprosiliśmy e medio nostri IMć p. Krzysztofa Dulskiego, stolnika halickiego, ażeby raczył do JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. to nasze wnieść desiderium, żeby raczył z kilka chorągwi do fortec tutecznych pogranicznych, jako to do Trembowli, do Śniatyna i do Kamieńca Podolskiego na praesidium tudzież na pohamowanie buntów swywolnych ludzi ordynować niezwłocznie, o czem i instrukcyą ażeby IMć p. marszałek koła naszego napisał IMci i podpisał upraszamy.

5. A gdy nam nie tylko słyszeć, ale niemal każdemu cierpieć przychodzi niemałą ujmę fortun naszych z okazyi poddanych naszych dziedzicznych z dóbr zbiegłych, na słobodach różnie zostających, których na rekwizycyą nawet i prawne terminy nie snadno możemy odbierać, osobliwie w dobrach JW. IMci p. Stefana na Potoku i Buczaczu Potockiego, strażnika w. kor., starosty trembowelskiego, i w tym punkcie uprosiliśmy pomienionego IMci p. Krzysztofa Dulskiego, stolnika halickiego, aby raczył publico nomine całej ziemi i powiatów naszych pomienionego JW. IMci p. strażnika koronnego według danej sobie od IMci p. marszałka koła naszego instrukcyi eam facilitatem[1] expostulować, żeby ad requisitionem iniuriatorum, nie pociągając nas do prawnych terminów i niepotrzebnych expens, poddanych naszych dziedzicznych z dóbr swoich, jako to z Buczacza, Barysza, Horodenki, Czortowca, Koropca, Trzebuchowiec[2] i inszych dóbr swoich wydawać kazał.

6. Przyszło i to do konsyderacyi teraźniejszej obrady naszej, ile pod ten czas, że armata z zamku trembowelskiego, niepośledniej fortecy wyprowadzona i należy się o to spytać osobliwie IMci paniej starościnej przeszłej trembowelskiej, teraźniejszej stolnikowej sandomirskiej IMci paniej Glińskiej, więc w tem upraszamy IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego, aby imieniem całej ziemi naszej napisał IMci pomienionej i rekwizycyą o przywrócenie tej armaty uczynił, także do IMci p. Szymona Baworowskiego, podczaszego halickiego podobny list ordynował, u którego z tejże armaty trembowelskiej mają być dwie sztuki.

7. IMciów pp. szlachty, braci naszych, iustae quaerellae wniesione[j], jako na cłach bywają uciężeni przy prowadzeniu na wendycyą soli swej własnej, subveniendo, zdało nam się, aby ciż IMć prowadzący sól, wprzód niż poprowadzą sól w grodzie halickim jurament w tę rotę, jako sól swoją własną prowadzić będę na wendycyą i żadnego pod protekcyą swoją (któryby należał do podatkowania) przybierać nie będę, wykonali i tym się juramentem na wszystkich cłach pro semper zasłaniali.

8. A na ostatek biorąc informacyą od IMci p. Franciszka Jastrzębskiego, pisarza ziemskiego halickiego, jako księgi nasze ziemskie, przez IMci z depozytu OO. Franciszkanów lwowskich eliberowane, a tu w Haliczu także u OO. Franciszkanów deponowane, znacznej potrzebują melioracyi, a raczej przepisowania indukty, introligowania, w tym punkcie uprosiliśmy do rewizyi tak ksiąg ziemskich halickich, jako i ziemskich trembowelskich, także i grodzkich trembowelskich za rewizorów IMciów pp. Franciszka Jastrzębskiego, pisarza ziemskiego halickiego, Sebastyana Sasina, wojskiego i pisarza grodzkiego halickiego, Kazimierza Mierzejowskiego,

[1] W Rel. facultatem.

[2] Barysz mko. pow. buczac.; Horodenka m. pow. na Pokuciu; Czortowiec wś. pow. horoden.; Koropiec wś. pow. tłumac.; Trzebuchowce, dziś Trybuchowce wś. pow. buczac. Słown. geogr. I. 14; III. 134; I. 875; IV. 414; XII. 527.

cześnika latyczowskiego, którzy IMć revisores relacyą nam uczynić mają na przyszłym sejmiku, co za reparacyi potrzebują księgi. Do tychże IMciów pp. rewizorów do konnotacyi upraszamy IMci p. Pawła Nehrebeckiego, regenta ziemskiego halickiego, któremu in recompensam pracy jego i dalszych około ksiąg ziemskich halickich fatyg, ad interim IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego assygnacyą do IMci p. poborcy czopowego teraźniejszego na talerów bitych piętnaście wydać zleciliśmy i uprosiliśmy.

9. Stanął też tu w kole naszym IMć p. Maciej Słoniecki nie tak z kwerelą, jako z manifestem i ochotą, chcąc się na teraźniejszym sejmiku naszym na zarzut ignobilitatis przez IMć p. Mikołaja Górskiego, cześnika sanockiego swoim i IMci p. Mikołaja Słonieckiego, brata swego imieniem sprawić i documentis authenticis suam probare nobilitatem, ile kiedy według dekretu grodzkiego halickiego podczas teraźniejszych buntów i kupienia się swywolnych ludzi w Winnicy, a daleko bardziej w Kijowie in hostico wywodzić się nie mógł. Ale w tym punkcie nie zdało się nam derogare dekretowi pomienionemu grodzkiemu halickiemu, osobliwie in contumatiam partis obicientis, na teraźniejszym sejmiku absentis. To tedy laudum i wszystkie jego punkta spisane zlecamy i upraszamy IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego ręką jego przy zwykłej pieczęci podpisać i do akt grodzkich halickich per oblatam podać. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 12 mensis Septembris anno Domini 1702. Stanisław Antoni z Stromian Dąbrowski, podczaszy trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 65—68; Castr. Hal. Rel. 198 p. 1623—1628.

34.

Halicz, 5 grudnia 1702.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, vigore laudi tu w Haliczu, in loco consultationum solito die vigesima quarta mensis Novembris anno praesenti constituti et conscripti[1], zjachawszy się do Halicza na też miejsce consultationum zwyczajne ku zaszczytowi tejże ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących, w tak ciężkiem niebespieczeństwie zostających, providendo repressalia imminentibus, a poniekąd i grassantibus buntom kozackim, uznaliśmy rzecz potrzebną mieć ludzi swoich nowozaciążnych trzy chorągwie, tak aby pod każdą chorągwią było 80 ludzi słusznych, a jako in armis paratos, tak in fide catholica non suspectos.

2. Do których zaciągu uprosiliśmy e medio nostri do tych chorągwi IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika halickiego, IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego ziemi naszej halickiej, IMci p. Stanisława Telefusa, stolnika latyczowskiego, żądając pilno po IMciach, aby jak najprędzej każdy z IMciów pod swój znak ludzi takich, jak się wyżej namieniło, zaciągali, zaciągnąwszy pod komendę JW. IMci p. Józefa Potockiego, wojewody kijowskiego, za ordynansem IMci p. in casu necessitatis i siebie samych stawili.

3. Którym IMciom pp. rotmistrzom i ludziom zaciążnym należytą prowidując mercedem uchwaliliśmy podatek, t. j. pogłówne w ten sposób, aby poddani nasi wszyscy in genere nemine excepto, co się ma rozumieć i o komornikach służących i bez służby tułających się, gospodarze od siebie, od żon, synów i córek lat 15 mających, parobków, dziewek, od każdej osoby po złotemu jednemu płacili.

[1] W aktach brak tego laudum.

4. Do tego podatkowania w tej ciężkiej potrzebie ziemi naszej należeć mają i powinni Żydzi wszyscy, tak w miastach jako i po wsiach arendarze i szynkarze rezydujący, nie zasłaniając się in praesenti casu żadnemi prawami swemi, konstytucyami, przywilejami. Każdy Żyd, gospodarz i komorą mieszkający, jakimkolwiek sposobem w ziemi naszej halickiej i powiatach trembowelskim i kołomyjskim bawiący[1] się, od siebie samych, od żon, od dzieci lat 15 mających, tudzież od dziwek, winników i inszych czeladzi, jeżeliby się u nich znajdowali, po zł. dwa od każdej osoby wypłacali.

5. Który podatek aby rzetelnie i prawdziwie do skarbu ziemi naszej wniesiony był, obowiązujemy się każdy z nas i innych IMciów, aby każdy dziedzic, w majętności swej rezydujący albo w possessyi swej trzymający, także obligatorio lub alio quovis iure possessores bonorum należytą i rzetelną we wsiach i miastach konskrypcyą osób, począwszy od lat 15 uczynili, spisawszy regestr his formalibus,[2] fide, honore et conscientia podpisawszy, pieniądze od tychże osób według spisanego regestru od poddanych i jurysdykcyi swojej podległych punktualnie wybrawszy, do rąk IMciów pp. egzaktorów niżej mianowanych z kwitowem antiqua praxi oddawali.

6. Egzakcya tego podatku zaczynać się ma od dnia dziesiątego miesiąca teraźniejszego grudnia roku niniejszego 1702, kończyć się zaś ma ultima eiusdem.

7. Do wybierania zaś tego podatku uprosiliśmy e gremio nostri IMć pp. Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, sędziego grodzkiego trembowelskiego i Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, obligując IMciów n. w. m. pp., aby in tempore począwszy egzakcyą podatku tego, rzetelnie wybrane pieniądze według asygnacyi JW. IMci p. komisarza ziemi naszej nieodwłocznie, bo urget necessitas, wypłacali, retentores zaś, in quantum którzy znajdowali by się minus zelosi, in defensione sui ad forum competens, t. j. na fiskalne sądy, a in defectu tych etiam ad officia castrensia Haliciense vel Trembovliense et terminos iuris pociągali. Na których retentorów poenam peculatus, refusionem damnorum et solutionem debitam pensionum unanimi consensu postanawiamy.

8. Ta kontrybucya jako jest singularissime ad propulsanda pericula ziemi i powiatom naszym imminentia i zaciąg ludzi, tak nie gdzie indziej wprzód, tylko do IMciów pp. rotmistrzów ludzi zaciążnych ma się ordynować w ten sposób: IMciom pp. rotmistrzom każdemu z IMciów po tysiącu zł. p. in vim expensarum, gratitudinem zaś za ochotę IMciów dalszą w afektach naszych przyrzekamy. Na ludzi zaś zaciążnych, których pod każdą chorągwią ma być koni ośmdziesiąt, oprócz koni rotmistrzowskich dziesięciu, na każdego towarzysza dobrze sporządzonego zł. 80; co się ma rozumieć na ćwierć jedną, która zaczynać się ma a prima die Januarii in anno 1703.

9. Desideria zaś IMców n. m. pp. wniesione do nas, jako to W. IMci p. starosty chmielnickiego n. w. m. p., do przyszłych obrad naszych cum condigna memoria respektów i afektów naszych konserwujemy, także IMci p. Żurakowskiego, skarbnika halickiego i inszych IMciów z oschłemi assygnacyami stawających. Tego tylko praeterire na ten czas nie należy, co exposcit gratitudo w afektach naszych, z których uznaliśmy, aby z teraźniejszego podatku pogłównego za asygnacyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego, komisarza ziemi naszej, JW. IMci p. Antoniemu Stamirowskiemu, podstolemu ziemi naszej halickiej, staroście mostowskiemu, marszałkowi na ten czas trybunału koronnego, mając respekt na znaczne expensa IMci przy funkcyi jego, co jest cum gloria całej prowincyi małopolskiej nec sine decore ziemi naszej halickiej, 7.000 currenti moneta przez IMciów pp. egzaktorów ziemi naszej wyliczone były; modicum to jest, ale upraszamy IMci, aby, na teraźniejszy czas zapatrując się i ekspensa nasze, przyjął.

[1] W rkp. bawiących.

[2] W Laud. po formalibus dopisane u góry jakieś nieczytelne słowo.

10. Ponieważ sposobem wyżej napisanym postanowiliśmy zaciąg ludzi dla zaszczytu ziemi naszej i rotmistrzów na zaciąg onych uprosiliśmy, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego, aby przypowiedne listy do tegoż zaciągu imieniem całej ziemi naszej IMciom pp. rotmistrzom wydać z podpisem ręki swej raczył.

11. A gdy na te nieszczęśliwe czasy przyszliśmy, osobliwie ziemia nasza halicka i powiaty do niej należące, tot periculis exposita, tak że in dies nova timet sibi imminentia mala, expedit etiam futura praevidere i do dalszych obrad naszych termin sobie tuż do Halicza na dzień 17 miesiąca stycznia w roku da Bóg blisko przyszłym 1703 przypadającym pod tąż laską konserwować, jakoż niniejszą uchwałą naszą, servando iura maiestatis, konserwujemy i limitujemy.

12. A interim in hac necessitate, lubo mamy deklaracyą od IMciów pp. hetmanów, że wojska partya miała przyjść in subsidium krajów naszych, ale że malitia chłopstwa tak za Dnepru, jako i z Wołoch przybywa i coraz bardziej saevit, uprosiliśmy za posłów IMć p. Zurakowskiego, cześnika żydaczowskiego i IMć p. Golejowskiego, stolnika ciechanowskiego do tychże IMciów pp. hetmanów, którzy expostulabunt imieniem ziemi naszej, aby raczyli ad propulsanda mala cale ordynować na granice obrony potrzebującycli województw wojsko.

13. Gdy nam IMć p. Kakowski, egzaktor czopowego i prasułki ziemi naszej donosi, jako arendarze na przewozach kwitów prasułczanych przyjmować nie chcą, przez co i ujma w podatkowaniu subsequitur, fraterne obowiązujemy IMciów pp. dziedziców i possessorów, do których to należy jurysdykcyi, aby przykazali arendarzom swoim pomienione kwity przyjmować i czopowe po miastach arendować. Te zaś obrady nasze, unanimi consensu postanowione, IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisać przy zwykłej pieczęci zleciliśmy i do akt grodu halickiego per oblatam podać uprosiliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 5 Decembris anno Domini 1702. Stanisław Floryan Jastrzębski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p 69—72; Castr. Tremb Rel. 146 p. 2128—2130.

35.

Halicz, 18 stycznia 1703.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemie halickiej i powiatów do niej należących z limitacyej laudum przeszłego na dzień dzisiejszy, t. j. pro die decima septima Januarii zgromadzeni in virtute tegoż laudum pod laską dawną IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego, marszałka koła naszego, mając iustam rationem, że IMć pp. obywatele ziemianie bracia nasi dla złych dróg i niesposobnych przepraw in pauco numero zgromadzili się, visum de unanimi consensu, aby dzisiejsza sessya in diem crastinam, t. j. na dzień 18 miesiąca stycznia limitowana była, tandem in crastino sessyą swoją reassumowawszy, takowe na miejscu consultationum naszem zwyczajnem stanowiemy laudum.

2. Naprzód humillimas Panu Bogu Wszechmogącemu fundimus gratias, że jeszcze w tak ciężkiem zamięszaniu Rzptej wolnemu narodowi wolnych pozwolił głosów. A że sądy skarbowe tak dla renitencyi składających podatek, jako też dla justyfikacyej przeszłych i teraźniejszych IMciów pp. egzaktorów są potrzebne, tedy aby in crastino skończonego sejmiku naszego, t. j. die decima nona stycznia sądy skarbowe reassumowane były, unanimiter zgodziliśmy się.

3. Po tem dogadzając JW. IMci p. Stefana na Potoku i Buczaczu Potockiego, strażnika koronnego affektacyej, przez ręce IMciów pp. egzaktorów listownej do nas wniesionej, w której z intencyą swoją recurrit, aby za wybrane ze wszystkich swych dziedzicznych włości i królewszczyzn, w possessyej jednak różnych IMciów pp. possessorów będących, pogłówne trzema tysięcy zł. p. skarb ziemiański chciał się kontentować, zdało się to modicum z dóbr IMci subsidium. A tak de communi consensu, mając respekt, że ludzi na zaszczyt krajów tutejszych tak od Wołoch, jako od Kozaków etiam de proprio peculio trzymał i do tego trzyma czasu, zgodziliśmy się, aby JW. IMć p. strażnik koronny wniósł do tegoż skarbu ziemiańskiego zł. 4.000 i to pro hac sola vice; w którą sumę pogłówne z dóbr possessorskich zastawnych computari powinno, o co aby IMć p. dyrektor koła naszego osobliwym tegoż JW. IMci p. strażnika koronnego nomine publico upraszał listem, aby possessores in pacifica od IMci zostawali possessione, nec per se, nec per quempiam interturbati.

4. A że certis rationibus, w kole naszem intervenientibus zdało się, aby wprzód assygnacye chorągwiom dwiema ziemiańskim, t. j. IMci p. Kurdwanowskiego, miecznika, IMci p. Jastrzębskiego, wojskiego ziemi halickiej wypłacone były, tedy o to upraszamy IMć pp. egzaktorów, żeby to nasze hoc in passu laudum swój skutek otrzymało, a po wypłaceniu tym chorągwiom assygnacya chorągwi IMci p. Telefusa, stolnika latyczowskiego powinna sortiri effectum.

5. Mając w reflexyi, że do tego czasu assygnacya W. IMci p. Stamirowskiemu, podstolemu ziemi naszej, marszałkowi trybunalskiemu na siedm tysięcy dana eo usque nie wypłacona, upraszamy IMć pp. egzaktorów naszych, aby ta assygnacya po wypłaceniu assygnacyej chorągwi ziemiańskich skutek odebrała.

6. Słuszny meruerunt IMć pp. Gruszecki, łowczy czerniechowski, sędzia grodzki trembowelski i Floryan Rozwadowski, podczaszy kijowski, teraźniejsi pogłównego egzaktorowie, respekt, którzy contribuentes nie mały czas praestolando notabiles ponieśli expensas, tedy IMciom po 2.000 zł. respectu pomienionych expens deklarujemy, którzy IMć po wypłaconych pierwszych assygnacyach tę kwotę z tegoż podatku levabunt.

7. Na ostatek affektacyą et quaerimonias IMciów niektórych braci naszych uważając, de unanimi consensu zgodziliśmy się i IMci p. marszałka o to prosiliśmy, aby napisał nomine publico ziemi naszej do IMci p. strażnika koronnego expostulując, aby IMć jako evictor swych possessorów, nie kazał onychże w własnych possessyach quomodocunque inquietować.

8. Także instantiales litteras do tegoż IMci uprosiliśmy, aby IMć p. dyrektor koła naszego napisał za IMcią p. Kakowskim, administratorem prasułki i czopowego, który w dobrach tegoż JW. IMci p. strażnika koronnego per renitentiam arendarzów dotąd nie ma satysfakcyej, prosząc nomine całego koła, aby IMć p. Kakowski otrzymał za pańskiem roskazaniem tak w czopowem jako i w prasołce affectata. Które to punkta i wszystkie w nich [1] opisane kondycye, zgodnie od nas przyjęte, zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i one do grodu podać. Działo się w Haliczu, w kościele farnym, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, dnia 18 miesiąca stycznia, roku 1703-go. Stanisław Floryan Jastrzębski, wojski i marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 73–75; Castr. Hal. Rel. 199 p. 33–36.

[1] W rkp. w nim.

36.

Halicz, 27 lutego 1703.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, za uniwersałem[1] J. Kr. Mci p. n. m. Augusta Wtórego do Halicza, miejsce consultationum zwyczajne na dzień 27 miesiąca lutego zgromadzeni, naprzód Bogu Wszechmogącemu humillimas fundimus gratias, że in hoc turbulentissimo Rzptej statu, ze wszystkich granic zmięszanego, jeszcze in extento trzyma brachio, a potem J. Kr. Mci Najjaśniejszemu Augustowi Wtóremu p. n. m., że w tych zamięszaniach osobliwą o wolnym narodzie a poddanych swoich ma pieczę i staranie, maiestati condignum uniżoności oddajemy votum.

2. A że usus et praxis sejmików naszych obtinuit, że bez dyrektora koła naszego też sejmiki[2] inchoari et tractari nie mogą, tedy uprosiliśmy e medio nostri zgodnymi głosami za dyrektora koła naszego tegoż W. IMci p. Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego, pod którego laską takie stanowiemy laudum.

3. Zawsze nam, obecna tem bardziej, innixa cordi Najjaśniejszego króla IMci p. n. m. około świątnic Pańskich, całości praw ojczystych i prowincyi w tej Koronie będących, także dobra pospolitego, zachowania wolności praca, bezprzestanne zgoła staranie w sercach naszych reciprocam majestatowi J. Kr. Mci sprawiła propensionem, że przy dostojeństwie majestatu J. Kr. Mci p. n. m., zachowaniu praw i wolności naszych zdrowiem i personami naszymi stawać będziemy jednostajnie zgodziliśmy się.

4. Ponieważ na przeszłym sejmiku obraliśmy byli i podatek uchwaliwszy trzy chorągwie powiatowe na zaszczyt tutejszego kraju podnieśli, a jedna z nich, t. j. IMci p. Telefusa, stolnika latyczowskiego do komputu się Rzptej udała, tedy dwie chorągwie, t. j. W. IMciów pp. Kurdwanowskiego, miecznika i Jastrzębskiego, wojskiego ziemi halickiej constanter officia swoje kontinujących, zachowujemy w służbie i żołd onych u IMć pp. poborców, na przeszłym sejmiku obranych, pokazujemy.

5. Że dotąd pogłównego, na przeszłym sejmiku uchwalonego, niektórzy ziemianie nie wypłacili, tedy do brania tego podatku dawnym IMć pp. poborcom pozwalamy, a to in recompensam pozwolonej sobie largicyej, nad którą więcej pozwalać sobie nie powinni, tylko jako anteriora lauda o tym podatku świeżo postanowione obloquuntur.

6. Słuszna wniesiona IMci p. Dymideckiego, stolnika owruckiego quaerimonia meruit kompassyą, że jeżeliby successu temporis miał nastąpić sejm exorbitantiarum, unanimi consensu promowować interes IMci obiecujemy. Którego sejmu gdyby fatali casu niedoszła natura, a trybunał nastąpił, tedy instantiales do trybunału koronnego że będzie miał z koła naszego litteras, upewniamy, jako i teraz IMci p. marszałka koła naszego uprosiliśmy.

7. Na ostatek kiedy certae, ile pod ten czas w kole naszem probantur rationes, visum de consensu omnium tenże sejmik limitować, jakoż onże ad diem secundam Maii anni currentis limitujemy pod laską tegoż W. IMci p. dyrektora naszego, albo in casu lub legalem absentiam IMci pod inszym, na którego się bracia zgodzą, na którymże sejmiku rigor supra retentores et

[1] Uniwersał króla z daty Toruń, 20 grudnia 1702 w Castr. Tremb. 147 p. 58–62.

[2] W rkp. sejmiku.

refragarios uchwały naszej extendetur. Które to punkta uchwały naszej zgodnie namówione W. IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, w kościele farnym die vigesima septima Februarii 1703 anno. Władysław Skarbek, skarbnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 77—79; Castr. Hal. Rel. 199 p. 191—193.

37.

Halicz, 2 maja 1703.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, in locum consultationum solitum, pro die secunda Maii anno praesenti 1703 na sejmik ex limitatione przypadający, naprzód Bogu Wszechmogącemu humillimas fundimus gratias, że in hoc turbulentissimo Rzptej statu jeszcze nas in extenso trzyma brachio. A że anteriori laudo obranego IMci p. Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego i na teraźniejszy sejmik za marszałka (ponieważ pod tąż laską) konserwowaliśmy sobie, tedy pod tąż laską takowe unanimi consensu stanowiemy laudum.

2. A lubo na przeszłym sejmiku nie przyszło nam, ob imminentia pericula z Ukrainy, posłów do Najaśniejszego króla IMci p. n. m., excusando necessitatem nostram, żeśmy conventiculum za uniwersałem JW. IMci p. wojewody ruskiego postanowili sobie in defensionem, wyprawić, tedy teraz obraliśmy IMć pp. posłów, t. j. WW. IMciów pp. Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego, koła naszego dyrektora i Kazimierza Ubysza, podstolego kijowskiego, n. w. m. pp. i braci. Którzy to IMć tam stanąwszy pro innata sua dexteritate et activitate deferent Najjaśniejszemu majestatowi J. Kr. Mci p. n. m. tabulam serc naszych oraz nieustającą życzliwość naszą, którą na zaszczyt szczęśliwego panowania J. Kr. Mci p. n. m. wiernie z całą Rzptą krwią, zdrowiem i fortunami naszemi nieść obligujemy się, oraz upraszać będą, aby jako pater patriae chciał nas w pańskiej swojej fovere łasce i parcere, cośmy in conventiculo pro securitate ziemi naszej na czas postanowili sub auspiciis J. Kr. Mci p. n. m. et conservatione ziemi naszej.

3. Gdy zaś teraz noviter nie mniejszy metus ab oriente nas devenit i nieustający pożar od Ukrainy odzywa się, obawiając się tedy, aby w tak nieszczęśliwem zamięszaniu in turbido piscari która nie chciała strona, upraszać będą IMć pp. posłowie J. Kr. Mci p. n. m., aby paterna sua cura chciał providere Kamieńcowi Podolskiemu i ziemi naszej securitatem, oraz upraszać będą Najjaśniejszego majestatu, iż jeżeliby przyszło do ruszenia pospolitego, aby ziemia nasza pro securitate i zaszczytu onej od nieprzyjaciela w granicach naszych zostawać mogła.

4. Wiadoma nam jest IMć pp. hetmanów praca i staranie circa bonum publicum, przeto do pomienionych JW. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. i wojewody bełskiego, hetmana polnego kor.[1] e medio nostri IMć pp. posłów, t. j. IMć p. Walentego Fredra, miecznika nowogrodzkiego i Marcina Nowosieleckiego n. w. m. pp. i braci, którzy to IMć za wszelkie prace i fatygi circa bonum publicum i conserwacyą od Kozaków kraju naszego winne uczynią podziękowanie oraz upraszać będą, aby niechcieli deserere tak kraju naszego, jakoteż Kamieńca Podolskiego, ile gdy zachodzi ab oriente metus periculi i nieustającej kozackiej swywoli proclivitas. Upraszać będą secundario, aby to christianitatis opus ne cedat hostibus in praedam,

[1] Hetman w. Hieronim Lubomirski; pol. Adam Sieniawski. Niesiecki, Herb. pol. I. 367, 369.

jako najlepiej praesidio tak pieszych jako i konnych ludzi, z amunicyą dobrą i prowiantami opatrzeć raczyli.

5. Nie mniejszy dowód erga Rempublicam JW. IMć p. wojewoda kijowski i książę IMć Janusz Wiśniowiecki, kasztelan wileński i insi IMć operati sunt, kiedy zdrowia i fortun z własnymi swoimi ludźmi nie żałując, kraj nasz i całe Podole tudzież i insze annexas provincias odwagą swoją, dawszy repressalia chłopskiej kozackiej swywoli, zastąpili, za co jako w sercach naszych do winnego podziękowania jest obligacya, tak tem skuteczniejszym dowodem świadcząc to i teraz IMć pp. posłów e medio nostri, t. j. IMć pp. Sebastyana Sasina, wojskiego i pisarza grodzkiego halickiego i Jana Zeliborskiego obraliśmy, którzy IMć condignam uczyniwszy gratiarum actionem upraszać będą IMć n. w. m. pp., aby i dalej w teraźniejszych konjunkturach zamięszania ojczyzny, idąc torem antenatów swoich, nie chcieli flagrantem patriam deserere.

6. A że na sejmiku, za uniwersałem IMci p. wojewody ruskiego wydanym, praeter imminentia pericula uchwaliła sobie ziemia chorągwi trzy, z których jedna pod IMcią p. Telefusem w komput wojskowy weszła, przeto tylko dwom chorągwiom, t. j. IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika i IMci p. Jastrzębskiego, wojskiego halickich według postanowienia naszego służbę w ziemi naszej ćwierć jedną uznaliśmy, która że IMciom n. w. m. pp. dotąd in toto nie jest wypłacona, a to ex ratione, że podatku pogłównego niektórzy IMć pp. obywatele tak ziemi halickiej jako i powiatów do niej należących dotąd nie wypłacili, przeto praesenti laudo fraterne sobie postanawiamy (excepto JW. IMci p. wojewody kijowskiego dóbr, na które zaszła libertacya), aby wszyscy nemine excepto retentores zatrzymany podatek do rąk IMciów pp. exaktorów wypłacili. Dla czego, ut innotescat wszystkim IMciom pp. retentorom, zleciliśmy IMciom pp. exaktorom uniwersały wydać denuntiando, aby jako najprędzej pomienioną exakcyą pogłównego iuxta laudum anterius retentores oddawali. In quantumby zaś który z IMć pp. retentorów refragarius legi publicae był, extunc delata iść ma, z którą instygator iudicii fiscalis cum adminiculo officii castrensis Haliciensis, adhibitis etiam copiis militaribus, stosując się w tem do prawa pospolitego, ten podatek cum triplici pensione et duplici quatuordecem marcarum poena odbierać tenebitur. A nad to, ktoby był rebellis, takowy na wszystkich publicznych aktach activitate carere ma.

7. Te zaś pieniądze wybrane pomienionym chorągwiom dwom według uchwały IMć pp. egzaktorowie dopłacić mają i jeżeliby ta suma nie wystarczyła wybrana, tedy na przyszłym da Bóg którymkolwiek sejmiku ziemia obmyśleć solutionem deklaruje się. IMć zaś pp. rotmistrze regestra z podpisem JW. IMci p. wojewody kijowskiego, jako pod jego zostający komendą, wiele który miał z IMciów koni, produkować tenebitur, którym IMciom od teraźniejszego sejmiku służbę wypowiadamy.

8. Wniesiona instancya przez IMć p. Hańskiego, cześnika latyczowskiego, za sobą względem pogorzenia, jako kompassyej godna, tak resztę zł. 700 przy IMci zostającą, in vim conflagrationis onemu kondonujemy, salva repetitione medietatis tejże sumy u IMci p. Dubrawskiego, kolegi IMci, temuż IMci p. Hańskiemu praecustodita.

9. Więc wniesiona kwerimonia IMci p. Fredra, miecznika nowogrodzkiego względem zbiegłych poddanych do Podhajeczczyzny, zlecamy IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby list instancyalny do IMci p. starosty tłumackiego, n. m. p. o wydanie tych poddanych nomine publico napisał.

10. Gdy zaś IMć p. Tyszkowski Mikołaj, egzaktor pogłównego in antecessum uczynił doskonały rachunek in iudiciis fiscalibus z naszej reszty przy nim zostającej, złotych 100 ex compassione kondonujemy IMci.

11. Kiedy zaś in hoc turbulento ojczyzny statu zaciężne nadworne chorągwie niektórych panów wioski nasze rujnują, upraszać będą IMć pp. posłowie nasi IMć pp. hetmanów n. w. m. pp., aby znosić takowe swawolne chorągwie kazali.

12. Wniesiona suplika dwudziestu czterech koni pod IMcią p. Telefusem będących, a potem, kiedy w komput wojskowy wszedł, ciż IMć pod znak IMci p. miecznika halickiego podjachawszy, tam servitium powinności swojej odprawili, słuszna tedy, aby ich płaca naznaczona doszła. Że tedy IMć p. Telefus wziął od IMciów pp. poborców 1.700 zł., tę summę, porachowawszy się z pomienionymi IMciami, IMć p. Telefus in quantumby nie zapłacił IMciom, tedy IMć pozwać mają IMci ad iudicium fiscale ziemi naszej, któremu sąd solutionem nakaże. Którą to uchwałę naszą unanimi consensu et voto postanowiwszy, zleciliśmy IMci p. dyrektorowi koła naszego rycerskiego, ręką własną podpisawszy, ad acta publica grodu halickiego podać. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die ut supra anno 1703. Ze trzema[1] paragrafami podpisuję to laudum. Skarbek, marszałek ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 81–84.

38.

Halicz, 31 maja 1703.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej, także powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się za uniwersałami J. Kr. Mci p. n. m. na miejsce obrad naszych zwyczajne do Halicza pro die 31 Maii roku teraźniejszego 1703, takowe de consensu unanimi wszystkich braci postanowiliśmy laudum i posłów na sejm extraordynaryjny lubelski pro die 19 Junii e medio sui obraliśmy, t. j. W. IMć pp. Stefana na Czortkowie, krajczego koronnego, czerkawskiego etc. starostę, Jana Alexandra na Uściu, podkomorzego ziemi halickiej, Jakuba na Bohorodczanach, starostę chmielnickiego Potockich, Alexandra Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego i koła naszego dyrektora, Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego, Władysława Skarbka, skarbnika podolskiego i instrukcyą osobliwie tymże IMciom in seorsivo oddaliśmy instrumento.

2. A że i sądy fiskalne zdały się wszystkim braci potrzebne, tedy do dawnych IMciów pp. sędziów jeszcze urodzonych IMć pp. Jana Kurdwanowskiego, podstolego bracławskiego, Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego, Jana Płoskiego, wójta halickiego, Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika latyczowskiego, Alexandra Swistelnickiego obraliśmy i przydali. Także aby sądy securitatis według laudum tak rocznego za laski IMci p. Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, podstarościego sędziego grodzkiego trembowelskiego namówionego reassumowane były, postanowiliśmy. W nieoddaniu podatków rigor anteacti laudi.

3. Popis zaś ziemi naszej pod Kąkolnikami pro die quinta Julii anni praesentis naznaczyliśmy, na który stanąć wszyscy sub rigore in constitutione anni 1621 expresso pod duktorami tąż konstytucyą opisanymi powinniśmy i tenże sejmik, który pod tąż laską W. IMci p. chorążego latyczowskiego reasumowany być ma, do dnia trzeciego augusta limitowaliśmy.

4. Tudzież zł. p. 1.000 godnej pamięci IMci p. Józefowi Kurdwanowskiemu, cześnikowi latyczowskiemu na sejmiku halickim deklarowany, aby IMć pp. poborcy z najpierwszych pieniędzy rodzonemu jego bratu IMci p. Tomaszowi Kurdwanowskiemu, chorążemu pancernemu chorągwi JW. IMci p. wojewody kijowskiego optime merito, a nikomu inszemu wypłacili, naznaczyliśmy i naznaczamy. Które to laudum zgodnie przez nas braci namówione W. koła naszego

[1] Pierwotnie było dwiema, następnie poprawiono na trzema; istotnie w rkp. znajdują się trzy dopiski.

dyrektorowi podpisać i do akt grodzkich podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, w kościele farnym, na miejscu consultationum naszem zwyczajnem, die trigesima prima Maii 1703 anno. Alexander z Wielkich Przyłusk Przyłuski, chorąży latyczowski, marszałek ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 82—90; Castr. Hal Rel. 199 p. 761—762.

39.

Halicz, 31 maja 1703.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya WW. IMć pp. Stefanowi na Czortkowie, krajczemu koronnemu, czerkaskiemu etc. staroście, Janowi Alexandrowi na Uściu, podkomorzemu ziemi halickiej, Jakubowi na Bohorodczanach, staroście chmielnickiemu Potockim, Alexandrowi na Studziance Przyłuskiemu, chorążemu latyczowskiemu, Stanisławowi Jastrzębskiemu, wojskiemu halickiemu, Władysławowi Skarbkowi, skarbnikowi podolskiemu, [posłom] na sejm extraordynaryjny lubelski, pro die 19 Junii w r. teraźniejszym 1703 złożony, obranym w Haliczu, die 31 Maii anno eodem dana.

2. Ponieważ w tak gwałtownych ojczyzny niebespieczeństwach nie zasypia sollicita J. Kr. Mci p. n. m. vigilantia, ale im większe na tę Rzptę biją nawałności, tem jaśniejsze ojcowskiej swojej ku dobru pospolitemu miłości i usilnego starania in publicum wydaje dowody, tedy IMć pp. posłowie cum debita veneratione majestatowi J. Kr. Mci p. n. m. winne oddadzą podziękowanie, tudzież JO. książęciu IMci Michałowi na Radziejowicach i Kryłowie Radziejowskiemu, kardynałowi i prymasowi n. w. m. p. pro cura et solicitudine, którą w teraźniejszych tak ciężkich Rzptej paroksyzmach incessanter praestat, IMć pp. posłowie nasi podziękują i aby w zaczętej circa bonum publicum nie raczył ustawać żarliwości, upraszać będą.

3. Nie mniejsza w tak ciężkich teraźniejszych tej nieszczęśliwej Rzptej naszej konjunkturach enituit JW. IMć pp. hetmanów obojga narodów n. w. m. pp. i braci invicta virtus et in bellicis operationibus indefessa vigilantia, za co IMć pp. posłowie nasi debitam praestabunt gratiarum actionem.

4. Respectu defensionis internae et externae IMć pp. posłowie referować się będą do województw górnych, respectu zaś pospolitego ruszenia i wyprawy, ponieważ pewna przychodzi wiadomość, iż wojska tureckie Dunaj przeszły, tedy IMć pp. posłowie upraszać będą J. Kr. Mci p. n. m., ut ignoscat necessitati, że musi ziemia nasza być tu na pograniczu nie tylko z tej okazyi, ale też zapatrując się na kozackie bunty, które dotychczas jeszcze doskonale nie uśmierzone, i oraz opryszków od Węgier zjawiających się.

5. Instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby traktatu z koroną szwedzką Rzpta nasza nie odrzucała, ale owszem serio się do niego aplikowała i posłów do króla IMci szwedzkiego z sejmu teraźniejszego eo nomine wyprawiła. To też committimus IMć pp. posłom naszym, aby na żadne kolligacye z postronnymi pany nie pozwalali, etiam cum discrimine sejmu.

6. Promovebunt IMć pp. posłowie nasi, aby książę IMć brandenburski ludźmi przeciwko nieprzyjacielowi posiłkował Rzptą secundum antiquam obligationem.

7. Zapłata wojsku dobrze zasłużonemu aby była obmyślona, serio instabunt IMć pp. posłowie i aby extraordynaryjny jaki podatek, jako to czopowe i szelężne generalne Rzpta uchwaliła, tudzież aby sukcessorów św. p. IMć pp. hetmanów obudwu koronnych za zasługi ich satysfakcya doszła, promovebunt IMć pp. posłowie.

8. A że antemurale christianitatis Kamieniec Podolski w fortecy swojej wielkie ma defekta, tedy IMć pp. posłowie instabunt do J. Kr. Mci i całej Rzptej, ażeby praesidium lepsze było opatrzone i osobliwy prowent na to był prowidowany, tudzież aby artylerya koronna była rekrutowana. Białocerkiewska [1] zaś forteca aby była od Paleja [2] przywrócona adinvenient media IMć pp. posłowie z całą Rzptą.

9. Sejm exorbitantiarum aby J. Kr. Mć p. n. m. złożyć raczył, instabunt serio IMć pp. posłowie do J. Kr. Mci zaraz po obraniu IMci p. marszałka.

10. Może się ziemia halicka bespiecznie popisać in facie całej Rzptej, że nie tylko tejże ziemie swojej, ale całej Rzptej przez IMć pp. posłów prezentuje decus et tutamen w osobie IMci p. Józefa Potockiego, wojewody kijowskiego, który maiorum vestigiis idąc ad repressionem rebelliej kozackiej własnej prywatnej fortuny i niewczasów całozimowych impendiis unus castra fecit. Nie rozwodzi się in encomia et panegires, bo je cała Rzpta przyznać powinna, iniungit tylko IMciom pp. posłom swoim, aby tenże IMć p. wojewoda kijowski nie tylko aestimationem tak wielkich zasług od J. Kr. Mci i Rzptej uznał, ale też et iusto praemio potiatur za tak wielkie kosztów, nieoszczędne zdrowie swoje i własne akcye pro gloria gentis, przez co jako w ojczyźnie ad similem gloriam drudzy excitabuntur, tak i w obcych krajach erit invidum pretium impensae curae huius Atlantis pro salute publica. Gdy także assekurowała Rzpta na tak wielu sejmach iustam mercedem szkód w Niemirowie poczynionych iniquo fato od praesidium kozackiego, na ten czas in obsequio Rzptej będącego, i już na sejmie 1699 anno likwidowanych, a tylko recessem jednym prorogatum, tedy nic słuszniejszego, aby pensatis meritis iisque coraz crescentibus, na zaszczyt dobra pospolitego, a bardziej ex vi iustitiae był ten interes IMci p. wojewody kijowskiego intra executionem, który urgentissime et solennissime promowować IMć pp. posłowie dignabuntur.

11. Nie mniejszy merentur respekt zasługi JO. książęcia IMci Janusza Korybutha Wiśniowieckiego, kasztelana wileńskiego, krzemienieckiego etc. starosty, które IMć pp. posłowie nasi J. Kr. Mci i całej Rzptej recomendabunt.

12. O tenże respekt za JO. księciem IMcią Michałem Korybuthem Wiśniowieckim, hetmanem W. Ks. litewskiego, jako de Republica bene merito, instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby sumy przez niego in gravi Reipublicae necessitate erogowane, likwidowane i wypłacone były.

13. Znamienite W. IMci p. Jakuba Potockiego, starosty chmielnickiego czyny et pro bono publico poniesione straty i szkody, który dies noctesque sudando przeciwko kozackiej rebelliej zdrowie swoje niosąc avitae virtutis praebuit experimentum, tedy IMć pp. posłowie nasi ad iustitiam J. Kr. Mci distributivam osobliwą wniosą instancyą i do całej Rzptej.

14. A że IMci p. Jakuba Nasierowskiego, towarzysza chorągwi pancernej W. IMci p. starosty sandomirskiego, przez wojska saskie, litewskie i polskie w dobrach jego dziedzicznych zaszła desolacya i ostatnia prawie ruina, tedy IMć pp. posłowie serio instabunt do J. Kr. Mci p. n. m., aby certum quantum doszło IMci. Reliqua dexteritati et activitati IMć pp. posłów committendo, instrukcyą teraźniejszą W. koła naszego marszałkowi podpisać i do grodu podać zleciliśmy. Datum ut supra w Haliczu, w kościele farnym, na miejscu obrad naszych zwyczajnem. Alexander z Przyłusk Wielkich Przyłuski, chorąży latyczowski, marszałek ziemi halickiej.

Castr. Hal. Rel. 199 p. 763—766.

[1] Białacerkiew mko. pow. wasylkowski, Słown. geogr. I. 174.
[2] Wraz z Samusiem przywódcy zbuntowanych Kozaków, Szujski, Dzieje Pol. IV. 210 n.

40.

Pod Kąkolnikami, 5 lipca 1703.

Laudum obozowe szlachty halickiej.

1. My rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się pod Kąkolniki die quinta Julii 1703 anno według uchwały sejmiku blisko przeszłego, die 31 Maii anno eodem 1703 odprawionego, za uniwersałem[1] J. Kr. Mci wydanym na pospolite ruszenie pod Gołąb[2] i na sejm dwuniedzielny do Lublina dla konsultacyi, jakoby się uspokoić z koroną szwedzką (pod który Gołąb że pospolitem ruszeniem nie stawamy, jest obszerno w laudum sejmikowem wyrażono),[3] nie mając z IMciów pp. urzędników wyższych w ziemi halickiej protunc na zjeździe naszym tylko IMci p. Stanisława Antoniego z Strumian Dąbrowskiego, podczaszego powiatu trembowelskiego, zadosyć czyniąc obowiązkowi laudum naszego, uprosiliśmy IMci p. Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego za dyrektora koła naszego i do popisania ziemi i powiatów do niej należących.

2. Akt zaś nasz do czwartego dnia miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym, t. j. nazajutrz po sejmiku ex limitatione przypadającym, ex eo respectu, iż IMć niektórzy nie zjachali się na popis naznaczony, indulgendo rigori prawa in renitentes, jako też iż nieodbieramy wiadomości od IMciów pp. posłów naszych ziemskich do Lublina na sejm uproszonych, gdzie się obracać mamy pospolitem ruszeniem, dla kontynuacyi popisu przedłużamy, gdzie za kongressem po sejmiku naznaczyć sobie powinniśmy czas i miejsce, gdzie się mamy skupić in omnem casum potrzeby ziemi naszej.

3. Aby zaś należyty był porządek naszego pospolitego ruszenia in imminentia, e medio sui uprosiliśmy IMć pp. posłów, t. j. IMci p. Stanisława Antoniego z Strumian Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego i IMci p. Dominika Trembińskiego, łowczego żytomirskiego do JW. IMciów, jako to do JW. IMci p. kasztelana halickiego, duktora ziemi halickiej, także JW. IMci p. podkomorzego halickiego i W. IMci p. starosty jabłonowskiego, aby imieniem ziemi naszej upraszali IMciów o też łaskę i ciężar rotmistrzostwa, który na przeszłem pospolitem ruszeniu ziemi naszej wzięli na siebie i teraz raczyli przyjąć.

4. Sprawiedliwość zaś że powinna być zawsze i wszędy, tedy tychże IMciów pp. sędziów, którzy się na przeszłem pospolitem ruszeniu podjęli byli, uprosiliśmy do rozsądzenia wszelkich spraw pod dawnym juramentem, jako też i IMć pp. officyalistów obozowych, którzy przed tem e medio nostri uproszeni byli i teraz tychże IMciów, jako to za strażnika IMci p. Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego, za oboźnego zaś ziemi naszej IMci p. Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika latyczowskiego uprosiliśmy, tudzież za rotmistrza braci naszych pieszych IMci p. Jana Kurylczaka Drohomireckiego obebraliśmy i uprosiliśmy. Działo się w obozie ziemi naszej halickiej pod Kąkolnikami, dnia 5 miesiąca lipca a. D. 1703. Stanisław Antoni z Strumian Dąmbrowski, podczaszy trembowelski, direktor koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kolomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 93–94; Castr. Hal. Rel. 199 p. 910–912.

[1] Uniwersal z daty Elbląg, 12 maja t. r. w Castr. Hal. 199 p. 743.
[2] Wieś nad Wisłą, wojew. lubel., Słown. geogr. II. 663.
[3] Zob. nr. poprzedni, ust. 4.

41.

Halicz, 3 sierpnia 1703.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum pro die tertia Augusti ex limitatione na sejmik, takowąśmy sobie unanimi consensu postanowili uchwałę.

2. Jest za co podziękować najwyższemu Bogu za szczęśliwie sejm skończony, którym podług deklaracyej ziemi naszej naznaczony jest sejmik pro quarta Augusti, tedy ex limitatione sejmik zakończyć nam przyszło.

3. Gdy zaś renitentes w wydawaniu podatków dotąd oziębłe, nie uważając na opisane anteriora lauda ani exekucyą instygatora fiskalnego, wydają, tedy upraszamy JW. IMci p. wojewody kijowskiego, starosty halickiego, aby ad exequendum pro munere officii sui ludzi naznaczył, którzy nemini parcendo, cum adminiculo officii sine ullo respectu exequi tenebuntur.

4. Ponieważ zaś naznaczony antecomitiali laudo popis pod Kąkolnikami przez IMć obywatelów ziemi naszej in tempore jest expediowany et in omnem casum pod Halicz pro quarta Augusti przeniesiony, zaczem gdy nas J. Kr. Mć p. n. m. dispensavit per suas literas universales,[1] ad praesens i my dyspenzujemy się, cum ea jednak declaratione, że chcąc mieć prawo in rigore o okazowaniu ziemi naszej postanowione, przyrzekamy sobie fraterne in futurum, aby wszelka gotowość w nas ad omne periculum zostawała, każdego roku feria secunda post Conductus pod Haliczem naznaczamy popis.

5. Niechcąc zaś deesse IMci p. Przesieckiemu, przez ogień pogorzałemu, ex compassione unanimi consensu ex retentis in suffragium straty jego zł. 300 naznaczamy, na które upraszamy JW. IMci p. komisarza n. m. p., aby asygnacyą pomienionemu IMci p. Przesieckiemu wydać raczył.

6. Lubo zaś sądy fiskalne podług swojej determinacyej reklamowane były ad ultimam Julii, że dla sejmu nie mogły przyjść ad effectum, tedy reassumpcya onych vigesima praesentis być ma. Interea IMć pp. poborcy retenta niech dobierają i rachunki z pp. deputatami, jako z p. instygatorem fiskalnym, gdzie co ex delatis wybrali, expediant, aby wszelka informacya sądów być mogła. Które to laudum sobie pod dyrekcyą IMci p. Alexandra Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego (iuxta conservationem onej anteriori laudo expressam) zakończywszy, one podpisać temuż IMci p. dyrektorowi koła naszego i do grodu podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, in loco consultationum, die ut supra, a. D. millesimo septingentesimo tertio. Alexander Stanisław z Wielkich Przyłusk na Studziance Przyłuski, chorąży latyczowski, rotmistrz J. Kr. Mci.

Castr. Hal. Rel. 199 p. 1045–1046.

[1] W rkp reversales. Uniwersał z daty Lublin, 12 lipca t. r., którym król pozwolił szlachcie, ciągnącej pospolitem ruszeniem pod Gołąb, rozjechać się do domów, gdyż sejm obmyślił już sposoby „tam internae quam externae securitatis", w Castr. Hal. 199 p. 1005–8.

42.

Halicz, 4 sierpnia 1703.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących, zjechawszy się na sejmik relationis pro die quarta Augusti in locum consultationum zwyczajne, takoweśmy sobie postanowili laudum.

2. Ponieważ sejmik relationis iuxta declarationem przez IMć pp. posłów dany, dnia dzisiejszego naznaczony, swego skutku nie wziął, a to z tej racyej, że konstytucya nie jest podana ad acta publica grodu halickiego, ani też in medio nostri producta, skąd żadnej informacyej de securitate publica ani de modo contribuendi mieć nie możemy, tedy unanimi consensu et votis e medio nostri obraliśmy za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego W. IMci p. Andrzeja Potockiego, starostę jabłonowskiego, pod którego dyrekcyą sejmik teraźniejszy nasz ad diem 16 praesentis limitujemy. Na którym wszystkie solennitates expediowawszy, tę naszą limitacyę zlecamy W. IMci p. dyrektorowi naszemu ad acta publica przy podpisie ręki swojej podać. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die 4 Augusti a. 1703. Jędrzej z Potoka Potocki, s[tarosta] j[abłonowski], marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 97; Castr. Hal. Rel. 199 p. 1046—1047.

43.

Halicz, 16 sierpnia 1703.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza pro die decima sexta Augusti na sejmik ex limitatione relationis przypadadający, po uczynionej przez IMć pp. posłów naszych w. m. pp. i braci relacyej i przeczytaniu konstytucyej, takowąśmy sobie pod tymże dyrektorem W. IMcią p. Jędrzejem z Potoka Potockim, starostą jabłonowskim postanowili uchwałę.

2. Naprzód przeczytanych konstytucyi, które contra mentem J. IMć pp. posłów stanęły jako to o pospolitem ruszeniu, które iuxta constitutionem 1669 anni[1] de non praestanda obedientia panu in casu nie jest opisane, także ratione podatku szelężnego (iż czwarty szeląg contra sensum Reipublicae od gorzałki i piwa napisany) postanowionego i skassowania laudorum, gdyż insistendo declarationi od garnca piwa i kwaterki gorzałki grosz deklarowany i inserowany być miał in volumen legum, dla czego my, inhaerendo tejże deklaracyej, od kwaterki gorzałki i garnca piwa po groszu, a zaś od wina, miodu i inszych likworów czwarty

[1] Oba rkp. podają zgodnie ten rok, chociaż zdaje się tu być mowa o art., zawartym w konstytucyi z r. 1609; por. Vol. leg. II. 1660.

grosz unanimiter pro lege uznawamy; similiter libertacyej miast Piotrkowa i Lublina in perpetuum postanowionej, jako też i konstytucyej, względem podatkowania w ekonomiach przez powiaty uchwalonego napisanej, non agnoscimus.

3. Praevidendo także praeiudicio ziemi naszej, iż alternata onej z ziemią chełmską w konstytucyej jest odmieniona, upraszamy IMć pp. posłów, aby de nullitate tak punktu tego, jako i wszystkich wzwyż wyrażonych konstytucyi, protestacyę nomine publico w grodzie uczynili i o to się na przyszłym da Bóg sejmie upomnieli.

4. Stosując się zaś ad mentem konstytucyi sejmu recenter przeszłego o podatkowaniu titulo: Podatek szeląga pospolitego napisanej, tego exakcyą a die prima Septembris anni praesentis ad diem eandem in anno proxime venturo 1704 modo praemisso, wybierając tak w dobrach królewskich jako duchownych i ziemskich (exceptis tantummodo bonis JW. IMci p. wojewody kijowskiego, ex quo od nas na dobra jego generaliter wszystkie w ziemi naszej leżące libertacya praecessit in vim znacznych kosztów przez IMć n. m. p. erogowanych i gloriose odprawionej na Ukrainie expedycyej) naznaczamy. Do której to exakcyej IMci p. Franciszka Jastrzębskiego, pisarza ziemskiego halickiego n. w. m. p. e medio nostri uprosiliśmy, który zaraz wszystkich dziedziców i possessorów, tak w ziemi naszej, jako i powiatach trembowelskim i kołomyjskim przez uniwersał swój, po parafiach i wsiach rozesłany, obwieścić conabitur[1]. A że modicum naznaczone salarium od złotego grosz, które tak znacznej pracy mniej sufficiet, tedy sufficientem recompensam po skończonej egzakcyej temuż IMci pollicemur; po skończonym zaś roku i egzakcyej IMci p. Jastrzębskiego wolno nam będzie lubo tegoż, lubo inszego egzaktora eligere.

5. Młynowe per legem publicam naznaczone od każdego kamienia z kołem po bitemu talerowi, similiter od foluszów, demni i wiatraków, a to na eliberacyą Elbląga, agnoscimus i do wybierania onego zewsząd, oprócz dóbr JW. IMci p. wojewody kijowskiego, tudzież do lustrowania IMć pp. Jana Kurdwanowskiego i Jana Kroguleckiego, wojskiego czerwonogrodzkiego obraliśmy, którzy IMć iuxta constitutionem in tempore praefixo, cum solario sibi designato, bez wszelkiej mielników aggrawacyej, functioni suae satisfacient.

6. Gdy zaś niemałe w ziemi naszej żołnierzom do nas z repartycyej 1690 anni należącym reperiuntur retenta, tedy chcąc tym ludziom na usłudze Rzptej zostającym subvenire, podatek rogowy od wszystkiego in genere bydła, okrom tylko ozimka, także koni stad chłopskich, prócz roczniaków (exceptis bonis JW. IMci p. wojewody kijowskiego generaliter omnibus) po groszy sześć, a od owcy tak dojnej jako i jarej, kóz, baranów po groszy trzy, oprócz jagniąt teraźniejszych, płacąc do skarbu ziemi halickiej uchwaliliśmy cum ea declaratione, aby podstarościowie albo administratorowie, a in defectu onych czeladź coram officio castrensi Haliciensi in praesentia IMć pp. poborców super realitatem conscripti regestri przysięgali in eam rotham: jako żadnego bydlęcia nie zataili i wiernie regestr bydła, koni, stadnic, źrzebców, owiec, kóz, baranów spisali, i od każdego bydlęcia po szóstaku, a od owcy po groszy trzy wybrali, i jako chłopi nic nie utaili. Od którego juramentu w kancellaryej groszy sześć i od extraktu similiter gród brać powinien. Tego podatku cursus zaczynać się ma die prima Septembris, kończyć zaś ultima Octobris anno praesenti.

7. Żydzi od czeladzi swej, którzykolwiek dziewkę, winnika albo parobka chrześcian trzymają, przy tymże podatku rogowym, nemine eorum excepto, od każdej osoby po złotemu jednemu exolvere, a zaś p. administrator loci dojrzeć tego i pieniądze wiernie do skarbu oddać sub iuramento tenebuntur.

8. Którą to exakcyą IMć pp. Jakub Nasierowski i Paweł Niewierski, jako od nas electi, exequentur i onym in vim solarii z miasteczka po zł. dwa, a ze wsi po złotemu jednemu (nie

[1] Uniwersał ten, datowany z Kujdańca, 10 listopada 1703 w Castr. Tremb. 147 p. 822—824.

pretendując żadnego groszowego) naznaczamy, i po skończonej exakcyej ciż IMć pp. egzaktorowie iuramentum verae exactionis coram iudicio fiscali praestare powinni będą.

9. Gdy zaś pospolitem prawem trybunał radomski naznaczony, tedy na ten za komisarza e medio nostri uprosiliśmy W. IMci p. Jerzego z Potoka na Podhajcach Potockiego, starostę tłumackiego, upraszając IMci, aby ex innata sua dexteritate IMć n. w. m. p. IMciów pp. poborców i ziemię naszę tueri chciał, któremu to IMci n. w. m. p. informacye przez dekreta i lauda, także i repartycye od sądu fiskalnego dane będą. A że usus ziemi naszej obtinuit, żeśmy komisarzowi po zł. 2.000 dawać zwykli, tedy i teraz przerzeczonemu JW. IMci p. komisarzowi deklarujemy, na które aby ante omnia do IMć pp. egzaktorów rogowego lub szelężnego, które najpierwsze pieniądze będą, przez JW. IMci p. komisarza ziemi naszej asssygnacya wydana była, zalecając IMć pp. egzaktorom, aby sine mora wypłacali.

10. Że zaś W. IMci p. podkomorzemu i marszałkowi sądów fiskalnych ziemi halickiej na teraźniejszym sejmiku za jego trudy, prace, fatygi i koszty, circa bonum ziemi naszej erogowane, żadnej ad praesens rekompenzy wyświadczyć nie mogliśmy, tedy zapisujemy na sercach naszych[1] campum benemerendi (okrom poselskiej funkcyej), obligując się w dalszym czasie z podatków naszych należytą obmyśleć gratitudinem.

11. Ponieważ kupcy w ziemi naszej wielkiemi aggravantur mytami, tedy constituimus, aby z IMć pp. obywatelów ten tylko, kto prawo ma według instruktarza starego, myto brał, alias ktoby prawa nie miał, a ważyłby się mytami ludzi kupieckich aggravare, takiego wolno ad officium castrense Haliciense sive Trembovliense pozwać ad instantiam cuiusvis, a inculpatus, nie odchodząc od sądu, quingentarum marcarum poena karany być ma.

12. Merentur heroiczne W. IMć pp. chmielnickiego i jabłonowskiego starostów dzieła respectum, więc lubo votis IMciów n. w. m. pp. ob egestatem correspondere nie możemy, z braterskich jednak affektów każdemu z IMciów n. w. m. pp. ad praesens po zł. 3.000 konferujemy, cum ea declaratione, że przeszłe podatki W. IMci p. staroście jabłonowskiemu w to nie wchodzą, t. j. pogłówne, które IMci kondonowaliśmy[2]. WW. IMć pp. posłom, t. j. Stefanowi, krajczemu koronnemu, Alexandrowi Janowi, podkomorzemu halickiemu, Jakubowi, staroście chmielnickiemu Potockim, Alexandrowi Przyłuskiemu, chorążemu latyczowskiemu, Władysławowi Skarbkowi, skarbnikowi podolskiemu, Stanisławowi Jastrzębskiemu, wojskiemu halickiemu za prace i fatygi in functione sua podniesione, każdemu ex persona IMciom po zł. 2.000 naznaczamy. Eodem modo IMciom pp. Maurycemu Kurdwanowskiemu, miecznikowi i Stanisławowi Jastrzębskiemu, wojskiemu halickim i rotmistrzom naszym in vim gratitudinis pro excubiis na Ukrainie factis po zł. dwa tysiąca assignamus. IMć pp. Stanisławowi Dąbrowskiemu, strażnikowi i Walentemu Mierzejowskiemu, obożnemu pospolitego ruszenia naszego każdemu z IMci po zł. tysiąc konferujemy. IMci p. Janowi Drohomireckiemu, rotmistrzowi pieszemu podczas tegoż pospolitego ruszenia zł. 500, IMci p. Alexandrowi Swistelnickiemu na poratowanie grobel i mostu zbudowanie, wodą walną pozrywanych, zł. 300 conferimus. Na które wyżej mianowane sumy JW. IMć p. wojewoda kijowski, komisarz ziemi naszej assygnacye IMciom wyżej specyfikowanym do IMć pp. poborców teraźniejszego rogowego, lub też do inszych egzakcyej, wydać ma.

13. A lubo już, stosując się w tem do prawa i konstytucyej titulo: Oświadczenie się i ubespieczenie stanów Rzptej, nie mało IMć pp. obywatelów na teraźniejszym sejmiku circa tuitionem maiestatis et libertatis iuxta rotham w tejże konstytucyi expressam poprzysięgło, jednak iż nie wszyscy IMć comparuerunt, ne rigorem in eadem constitutione expressum succumbant, praesenti postanawiamy laudo, aby każdy z IMciów do grodu compareat i tam in prae-

[1] Po słowie: naszych następuje w Laud. przekreślone słowo: gratitudinis.

[2] W Rel. brak słów od t. j. pogłówne.

sentia IMci p. Wojciecha Skaławskiego, cześnika owruckiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego przysiągł, która to przysięga do sejmiku limitationis, t. j. ad quintam Novembris IMciom ma currere. Ktoby zaś z IMciów tego juramentu nie wykonał w pomienionym czasie, takowego krolowi IMci p. n. m. ex instantia cuiusvis deferre wolno, po którym bona confiscationi subiacebunt. Regestra zaś tychże juramentów przy tym IMci p. cześniku owruckim zostać mają.

14. Zapatrując się na konjunktury, które jeszcze imminere mogą, pro omni securitate sejmik teraźniejszy pod tymże W. p. starostą jabłonowskim, koła naszego dyrektorem, ad diem quintam Novembris anni praesentis limitujemy. Na którym sejmiku nie tylko securitatem, ale też determinacyą podatkowania zważyć zechcemy i dalsze medium do satysfakcyej każdemu sobie zachowujemy. Które to punkta unanimi consensu et voto postanowiwszy, W. IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i ad acta publica grodu halickiego podać zleciliśmy. Datum ut supra 1703 a. Jędrzej z Potoka Potocki, st[arosta] jabłonowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 99–104; Castr. Hal. Rel. 199 p. 1078–1084.

44.

Halicz, 5 listopada 1703.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na miejsce consultationum zwyczajne ex limitatione pro die quinta Novembris na sejmik przypadający anno nunc currenti millesimo septingentesimo tertio, który sejmik zapatrując się na konjunktury teraźniejszej Rzptej, chcąc mieć domi consilia, takowe dalsze sobie stanowimy rady.

2. Lubośmy życzyli sobie przy teraźniejszym kongresie naszym zakończyć quam felicissimo progressu circa bonum publicum rady nasze, jednak gdy adversa sors fatorum ojczyzny naszej nie jest in ea securitate, w którejby triumphare mogły status, zapatrując się jeszcze na nieszczęśliwości tejże ojczyzny naszej konjunktury i dla tego sejmik teraźniejszy dla powzięcia wiadomości od górniejszych województw, z którymi i consilia communicata mieć moglibyśmy, sejmik pro die 17 mensis Decembris pod tymże W. IMć p. starostą jabłonowskim, dyrektorem koła naszego, lubo in casu jego legalitatis alium eligendi[1], odkładamy.

3. A że zaś ziemia nasza zwykła z generałem województwa ruskiego wszystkie consilia communicata mieć, a ile teraz w tak zatrudnionych i nieszczęśliwych intrygach ojczyzny to sobie in solatium bierze, że dolores tam interni quam externi mogą mieć w sercach compassionem, przeto gdy zjednoczonych serc unanimitas bierze się ad unum, nieodłączając się ziemia nasza z swoją życzliwą korespondencyą, gdy e medio sui IMci p. Józefa Karsnickiego za posła do Wiśni na generał przyszły da Bóg pro die quinta Decembris z sejmiku ex limitatione przypadający obebrała, któremu iniungimus, aby pro sua innata activitate et prudentia sensus nostros generałowi wiszyńskiemu n. w. m. pp. i braci deferat, oraz oświadczać się nomine nostri będzie, że wszystkie consilia nasze z generałem łączyć chcemy i to, cokolwiek boni publici w obradach spólnych constituetur, corde et animo manuteneri zechcemy. Tenże IMć p. poseł upraszać będzie n. w. m. pp. i braci, aby wszystkie consilia swoje, które postanowią, nam

[1] Tu widocznie brak kilku słów.

kommunikować raczyli, osobliwie o to upraszać będzie, aby IMciów pp. posłów do króla IMci p. n. m. generał wyprawił, upraszając króla IMci, żeby lokacyi wojsk saskich w województwie naszem nie naznaczał, owszem procuret securitatem krajom naszym i całej ojczyźnie pacemque provideat tam internam quam externam, Białacerkiew zaś aby powagą pańską J. Kr. Mci p. m. mogła redire possesionem nostram, prosić będzie IMć p. poseł o promocyą. Któremu to IMci p. posłowi in vim gratitudinis za jego fatygi zł. p. 1.000 naznaczamy, a to po wypłaceniu in antecessum deklarowanych largicyach i żołnierskiej repartycyi assygnacyach, z najpierwszych podatków za assygnacyą JW. IMci p. komisarza ziemi naszej wypłacić deklarujemy.

4. Nie mniejszy respekt w afektach naszych manet meritorum W. IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika halickiego, któremu na przeszłym sejmiku naznaczone zł. dwa tysiąca w ziemi naszej nie są wypłacone, przeto authoritate sejmiku teraźniejszego tegoż IMci p. naznaczamy, z teraźniejszego rogowego aby wypłacili IMć pp. egzaktorowie.

5. Interes IMci p. Tomasza Kurdwanowskiego respektem zł. tysiąca, który anteriori laudo był IMci naznaczony, za rodzonego jego onemuż konferowany, restantem summam 830 zł. p. z teraźniejszego rogowego, lubo z najpierwszych podatków uchwalonych, do wypłacenia naznaczamy.

6. Wniesiony interes do koła naszego IMci p. Szczęsnego Poradowskiego, miecznika owruckiego, który in antecessum tempore exakcyi swojej stracił sumę przez nieprzyjaciela, zaczem mając respekt na erogatam summam IMci ratione zł. 500, do przyszłego sejmiku obmyślenia rekompenzy z inszymi pretendentami w recess odkładamy.

7. Że zaś na przeszłym sejmiku IMci p. Przesieckiemu ex compassione deklarowaliśmy zł. 300, które ex delatis pogłównego miał sobie wybrać, że tedy jeżdżąc po retentach tegoż pogłównego kwity zastał wszędzie IMć pp. poborców i nic nie wybrał, tedy authoritate moderni laudi satisfactionem z najpierwszych pieniędzy, które mogą być wybrane z podatków, temuż IMci p. Przesieckiemu naznaczamy. Które to laudum unanimi voto sobie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego ręką własną stwierdzić i ad acta publica podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu ut supra, in loco consultationum zwyczajnem. Jędrzej z Potoka Potocki, starosta jabłonowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 107—109; Castr. Hal. Rel. 199 p. 1585—1586.

45.

Pod Meduchą[1], 27 sierpnia 1704.

Laudum obozowe szlachty halickiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i obywatele stanu szlacheckiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, stosując się ad mentem prawa pospolitego wszystkich konstytucyi de expeditione bellica opisanych et in volumine legum znajdujących się, za uniwersałem wprzód najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego p. n. m. vigore datae ad id na sejmie immediate przeszłym lubelskim anni 1703 przez stany Rzptej w ręce J. Kr. Mci do obrony chwały Boskiej, świątnic Pańskich, dostojeństwa i bespieczeństwa majestatu J. Kr. Mci, praw i swobód naszych contra quaevis pericula ad usum tego najpotężniejszego

[1] Wieś pow. rohatyń. Słown. geogr. VI. 230.

w ojczyznie naszej praesidii potestatis. A potem, gdy iniquo casu po wydanych dwojgu wici sejmik do postanowienia porządku ad perficiendam expeditionem bellicam należytego rozerwał się et consilio in eo passu byliśmy destituti, po przyściu trzecich wici za wydaniem do tego porządku iuxta officium castellanatus od JW. IMci p. Krzysztofa Skarbka, naszego kasztelana halickiego uniwersałem na miejsce i czas teraźniejsze pod Meduchę, w tymże uniwersale naznaczone, zjachawszy się, takowy in hac ardua et praegnanti tej Rzptej necessitate sobie i między sobą czynimy, postanawiamy i warujemy porządek.

2. Ponieważ wszystek świat polski et vicinae gentes na tę nieszczęśliwą ojczyzny naszej zapatrują się calamitatem et mirantur, iż tak waleczny i sławny naród polski assiduis exagitatur pressuris, które wypisać et distinguere pióro same erubescit, aby et sera posteritas nasza nie gorszyła się nieszczęśliwością, tę przez J. Kr. Mć przedsięwziętą, inhaerendo konstytucyi wyżej wspomnianej, obronę generosis et flagrantibus do obrony affictionum ojczyzny naszej i zaszczytu chwały Boskiej, dostojeństwa i bespieczeństwa majestatu pańskiego, praw i swobód naszych assumimus medium i równo z inszemi województwami i ziemiami, jako prawo chce mieć, sine divisione belli pospolite ruszenie in executionem przedsiębierzemy, fortes animos, siły, krew i życie nasze na to litare chcemy i wszelkie na tak gwałtowny ojczyzny naszej ratunek przyjmujemy i obwieszczamy starania i rezolucyą.

3. Co żeby tem doskonalej dziać się mogło, popis tu nasz według prawa pospolitego anni 1621 i innych zaczęliśmy i na tem miejscu odprawili. Po którym odprawionym, zważywszy quantitatem et possibilitatem sił naszych ad societatem duktora naszego JW. IMci p. kasztelana halickiego, non derogando quidquam tam in toto quam in quavis minima parte iuribus et praerogativae kasztelańskiej i owszem in omnibus punctis, clausulis et gradibus ac totali iurisdictione onę integre, illese firmiterque zachowując, za rotmistrza, mediante propositione[1] tegoż JW. IMci p. kasztelana halickiego, W. IMci p. Stanisława z Potoka na Gwoździcu Potockiego, starostę jabłonowskiego, uprosiliśmy et hoc praesenti consensu nostro obraliśmy.

4. A że do jako najskuteczniejszego porządku i ugruntowania securitatis publicae et fortitudinis Rzptej przy wydanych trzecich wiciach i w nich ad comparendum do boku J. Kr. Mci pro die 24 Septembris naznaczonym czasie podany nam ad acta grodów i ziemi naszej akt chwalebny konfederacyi sandomirskiej i w uniwersale trzecich wici to gloriosum opus nam od J. Kr. Mci, ut idem sequamur, zalecone et ad praestandum idem vocamur, tedy chcąc tym wszelkie zachować bespieczeństwa i jako najlepszy i najskuteczniejszy uczynić porządek conciliando i na czas naznaczony ad operationes bellicas zjazd sobie powtórny na dzień 16 Septembra pod Halicz naznaczamy. Na który czas i miejsce cum omni apparatu bellico stawić się powinni będziemy vinculo iuris publici obligując się, iż na tamtem miejscu i zjeździe wszystkie okoliczności, bespieczeństwo expeditionis bellicae, curas et modos, zniesienie się z inszemi województwy, iustitiae ordinem i to wszystko, co lex publica praescripsit et praesens necessitas po nas wyciągać będzie, do skutku i wypełnienia powinności naszej przyprowadzić conabimur i seriam adhibebimus operam, żebyśmy virtuti nostrae wiekopomną wystawili gloriam.

5. Na tymże zjeździe, konformując się ad nexum prawa pospolitego, deklarujemy et spondemus sobie, iż według taryfy dóbr i majętności w ziemi naszej zostających między sobą opyt i indagacyą uczyniemy, żeby in paritate et aequitate iuris kożdy z nami zostający, tudzież i ci wszyscy, których prawo 1621 ad expedicionem bellicam stringit i obligowało, temu prawu dosyć uczynili i równo z nami jedyną matkę naszą ratowali et socia virtute w tak wielkiej toni onej non deserant. Co wszystko sub rigore praw de expeditione bellica czynić, do skutku przyprowadzić obligujemy się i to postanowienie nasze zgodnie i jednostajnie umówione, ręką własną JW. IMci p. kasztelana halickiego podpisane, do akt grodzkich halickich i trembowel-

[1] W rkp. proportione.

skich podać zlecamy. Działo się w polu pod Meduchą, die vigesima septima sierpnia roku Pańskiego tysiącznego siedmsetnego czwartego. Krzysztof na Ossali i Michalczu Skarbek, kasztelan halicki.

Castr. Hal. Rel. 200 p. 981—985.

46.

Halicz, 26 czerwca 1705.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze i wszystko rycerstwo ziemi halickiej, zjachawszy się in pauco numero, ob intempestivam denuntiationem, na miejsce zwyczajne consultationum do Halicza za uniwersałem[1] księcia IMci kardynała Radziejowskiego, prymasa Korony Polskiej pro die vigesima sexta Junii anno nunc currenti, niechcąc deesse w tak utrapionym czasie nobis, naprzód dla większego porządku i dalszej obrady za dyrektora e medio nostri obraliśmy sobie IMci p. Tomasza Kurdwanowskiego, któremu to IMci pro innata dexteritate, aby pro bono publico i konserwacyej libertatis wszystkie actus ad bonum publicum dirigere raczył, lubo zapatrować się in hoc naufragio utrapionej ojczyzny consilia i skracaćby nakazali i ad debitum finem one przywieść.

2. Ale że ob non tempestivam denuntiationem nie przyszło się nam wszystkim zjechać, przeto authoritate conventus praesentis, abyśmy sine consilio nie byli, do ratowania samych siebie cum ordinibus regni świątobliwego nie opuszczali czasu, dla tego dalszy zjazd nasz pro die sexta Julii tu w Haliczu naznaczamy, na którym zjeździe da Bóg przyszłym, powziąwszy wiadomość o gurniejszych województwach i generału naszego ruskiego, co ex re boni publici, konserwacyi swobód i wolności constituere nie omieszkamy. W tej zaś prolongacyi uprosiliśmy IMci p. marszałka, aby pod tegoż dyrekcyą momentum tempestive zjazdu naszego oddał. Którą to obradę naszą przyszłą voto nostro utwierdziwszy, zlecamy IMci p. marszałkowi naszego koła podpisać i ad acta publica podać. Działo się w Haliczu, na miejscu zwyczajnem consultationum, vigesima sexta Junii millesimo septingentesimo quinto. Tomasz Kurdwanowski de Kurdwanow, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Rel. 201 p. 697—698.

47.

Halicz, 14 września 1705.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na miejsce konsultacyi naszych zwyczajne na dzień dzisiejszy, t. j. na poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny na sejmik electionis IMci p. deputata na trybunał przyszły prawem pospolitem naznaczony, obrawszy wprzódy za marszałka koła naszego braterskiego IMci p. Jana

[1] Uniwersał kardynała Michała Stefana Radziejowskiego z daty Gdańsk, 31 maja t. r. w Castr. Hal. 201 p. 658. Zjazdy partykularne były naznaczone na 26 czerwca, zjazd walny na 11 lipca 1705.

Mrozowickiego, podsędka ziemskiego lwowskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego buskiego[1], e medio nostri obraliśmy za deputata ziemie naszej halickiej liberis suffragiis dignum tanto subsellio subiectum W. IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika ziemie halickiej, kunczackiego, baranowskiego starostę, rotmistrza J. Kr. Mci, na którego jako bratersko zgodziliśmy się, tak attestacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać tej zgody naszej braterskiej IMci zlecamy i pozwalamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, decima quarta Septembris, t. j. w poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryej bliski r. P. 1705-go. Jan Mrozowicki, podsędek ziemski lwowski, marszałek sejmiku electionis W. IMci p. deputata na trybunał koronny.

Castr. Hal. Rel. 201 p. 941—942.

48.

Halicz, 18 stycznia 1706.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej i powiatów do niej należących kołomyjskiego i trembowelskiego na sejmik za uniwersałem[2] J. Kr. Mci Augusta Wtórego p. n. m. nam szczęśliwie panującego na miejsce consultationum zwyczajne zjechawszy się, zgodnie i jednostajnie dnia dzisiejszego decima octava Januarii w roku 1706 takowe sobie postanawiamy laudum i uchwałę.

2. A naprzód dziękujemy jako najpokorniej Najwyższemu Panu, regnorum et regum rządcy i protektorowi, Panu Bogu naszemu, że jeszcze in tam calamitoso Rzptej statu, w którym cuncta perturbata et eversa, zjechać i radzić nam o sobie pozwala. Dziękujemy przy tem najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m., iż ex speculo regiae providentiae i ojcowskiej miłości ku narodowi naszemu, sobie od Pana Boga powierzonemu, nas dotąd propter casum rozerwania sejmiku sine consilio zostających, sereno respexit oculo i na teraźniejszą obradę naszą sejmik nam pozwolić i wydać raczył.

3. Więc gdy cała Rzpta etiam remotis afflictionibus przed się bierze curam ukontentowania wojska et solicitudinem uczynienia dosyć podług uchwały sejmu lubelskiego, na co i trybunał ad praesens w Łucku jest ordynowany i my pro cultu legum et amore Rzptej i ojczyzny matki naszej communem z inszemi województwami na się przyjmujemy operam, abyśmy habita ratione ustawicznych u nas calamitatum bona malaque z całą Rzptą sustineamus i co ziemi naszej będzie należało, na wojsko dobrze zasłużone, według repartycyej, chorągwiom do nas naznaczonym wypłacili i one ukontentowali.

4. Dla czego na ten trybunał skarbowy za komisarza W. IMci p. Jerzego na Podhajcach Potockiego, starostę tłumackiego obraliśmy i uprosili, któremu pro solita IMci dexteritate, activitate et amore in publicum, wszystkie interesa ziemi naszej in curam et solicitudinem zleciliśmy i oddajemy i z tem IMci p. komisarza, naszego Mci p. i brata obnixe upraszając i obligując, aby assygnacyami ziemi naszej nie dał przeładować i te chorągwie, które zdawna przez repartycyą do ziemi naszej należały, przyjął.

5. Insuper, że podatek groszowego żadnej taryfy pewnej mieć dotychczas nie mógł i z trudnością mieć może, aby się konformować raczył do dawniejszych przed sejmem lubelskim

[1] W rkp. po: buskiego dodane powtórnie: koła naszego.

[2] Uniwersał król. z daty Grodno, 12 grudnia 1705 w Castr. Hal. 202 p. 1257. Był to już powtórny sejmik po zerwanym poprzednio relacyjnym.

od ziemi naszej deklaracyi i podług tych w przyjmowaniu assygnacyej regulować się raczył. A że jako supra expressum est, iż incertitudo podatku tego sejmu lubelskiego, tedy żebyśmy doskonały mogli mieć rachunek ziemi naszej et consequenter realną satysfakcyą chorągwiom przez assygnacye do nas ordynowanym, tedy sejmik sobie sub eadem authoritate i pod tąż laską IMci p. Antoniego Stamirowskiego, mostowskiego etc. starosty w niedziel trzy po skończonym trybunale skarbowym łuckim konserwujemy. Na który zjechawszy się, legi quae nos concernet dosyć uczynić deklarujemy.

6. Więc iż nietylko w tem pendet gratitudo od nas najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m., ut legem adimpleamus, ale też osobliwym naszym afektem pańską jego klemencyą rekompensować obligamur, uprosiliśmy za posłów do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. WW. IMć pp. Władysława Skarbka, chorążego halickiego i Jana Karola Daniłowicza, starostę boreckiego, którzy wszelką fidelitatem, żarliwość przy obronie dobra pospolitego i dostojeństwie J. Kr. Mci p. n. m. serenissimae deferent maiestati, jako hac in parte osobliwą od nas odbierają instrukcyą.

7. A że w ziemię naszą inundarunt chorągwie prywatne, nie w służbie Rzptej ani w kompucie zostające, które dobra ziemskie tot titulis et privilegiis legum obwarowane niszczą, znoszą i prawie solo adaequant, sub titulo aliquo niejakiego p. Rybczyńskiego, który komisarzem króla IMci i Rzptej być się podpisuje i na dobra ziemskie assygnacye wydaje, tedy in tanta laesione prawa pospolitego, violatione bespieczeństwa dóbr szlacheckich, oppressione ubogich ludzi, uprosiliśmy e medio nostri IMć pp. Tomasza Kurdwanowskiego i Kazimierza Korabiewskiego za posłów do JW. IMć pp. hetmanów n. w. m. pp., którzy afflictionem et oppressionem nostram IMć pp. hetmanom deferent et enarrabunt i prosić będą, aby pro authoritate legum i prerogatywy buław swoich takowe licentias coerceant et compescant i chcieli dać, jako defensores patriae libertatis, manum defensivam od takiego uciemiężenia.

8. Więc jeszcze zażywając civilitatem i konserwując honor wielki domu prześwietnego, zleciliśmy IMci p. marszałkowi n. w. m. p. i bratu, aby do JW. IMci p. oboźnego koronnego n. w. m. p., sub cuius nomine i chorągwie być się głoszą i powiadają, napisać raczył nomine publico, aby tych ludzi z ziemi naszej wyprowadził et tranquillitati praw i swobód naszych sufficientem uczynił prospectionem, iniuriatis zaś pro damnis satisfactionem. Które to wyżej umówione punkta laudi nostri zgodnie postanowiwszy IMci p. marszałkowi naszemu ręką własną podpisać i do grodu podać zleciliśmy. Działo się die ut supra, na miejscu consultationum zwyczajnem 1706 anno. Antoni Stamiroski, mostowski starosta, marszałek koła braterskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 111—113.

49.

Halicz, 9 kwietnia 1706

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, na sejmik ex limitatione zaczętego sejmiku die decima octava Januarii w roku 1706 za uniwersałem J. Kr. Mci Augusta Wtórego nam szczęśliwie panującego na miejsce zwyczajne consultationum zjechawszy się, który po skończonym trybunale łuckim z Radomia przeniesionym lubo przypadał akt et intimatio tegoż sejmiku w dzień wielko-piątkowy, jednak ponieważ ob diluvium et imminenti

festa zjechać nie podobna, dnia dzisiejszego, t. j. nona praesentis 1706, nie mógłszy się doczekać W. IMci p. Antoniego Stamirowskiego, starosty mostowskiego, na ten czas marszałka koła naszego braterskiego, uprosiwszy sobie za dyrektora koła braterskiego IMci p. Tomasza z Kurdwanowa Kurdwanowskiego, takowe sobie postanawiamy laudum i uchwałę.

2. A naprzód, jako circa inchoationem sejmiku najaśniejszemu majestatowi króla IMci p. n. m. dziękowaliśmy pro cura et solicitudine, tak i teraz supplices dziękujemy, iż ex speculo regiae providentiae nas dotąd propter casum rozerwania sejmiku respexit oculo. Jakoż tenże sam sejmik i obrady nasze braterskie przy pańskiej łasce i prowidencyi jego, mając wzgląd na to, iż większa część braci naszych zjechać ob diluvia multa nie mogli, przy którychby obrady zdrowsze ziemi naszej subsequi mogli, tęż samą konsultacyą ad diem sextam Maii sub authoritate tegoż IMci p. marszałka pod tąż laską limitujemy.

3. A że incerta solutio podatku na sejmie lubelskim uchwalonego do tych czas w ziemi naszej manet, tedy żebyśmy doskonały mieć mogli ziemi naszej rachunek et per consequens rzetelną satysfakcyą chorągwiom przez assygnacye do nas ordynowanym, sądy fiskalne zgodnymi głosami prima Maii reassumować i zaczynać postanowiliśmy. Do której reassumpcyej uprosiliśmy IMci p. marszałka koła naszego, aby list napisał do JW. IMci p. kasztelana kamienieckiego, marszałka i dyrektora tychże sądów fiskalnych.

4. Uchwalając czopowe i one reassumując według kwitów i exakcyi IMci p. Wojciecha Skaławskiego, cześnika owruckiego, które nad kwity jego pokazane tylko [po] miastach i miasteczkach uzurpowane być nie może. A to się ma poczynać prima Maii anno praesenti 1706 i kończyć się o tymże dniu w roku 1707 powinno. Do którego wybierania za egzaktora e gremio nostri IMci p. Jana na Zawadce Worcella, który ma wybierać według kwitów wyżej wyrażonych.

5. Te zaś pieniądze wybrane czopowe pro solicitudine, sumpty i koszty niemałe z uszczerbkiem zdrowia W. IMć pp. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika halickiego, deputata na ten czas na trybunał, tudzież IMci p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemi halickiej, które in repressionem buntów kozackich i już prawie na ziemię naszę wpadających na chorągwie łożyli, pro hac tedy gratitudine według dawnych laud i postanowienia zleciliśmy temuż IMci p. egzaktorowi, aby te czopowe pieniądze do rąk IMciów oddał i rzetelnie wyliczył.

6. A że w ziemi naszej inundantes chorągwie, tak Rzptej służące jako i prywatne, dobra w ziemi naszej leżące, multis privilegiis legum et constitutionibus obwarowane, powaga JW. IMci p. Adama Mikołaja hrabie na Myszy i Szkłowie Sieniawskiego, wojewody bełzkiego, hetmana polnego koronnego dotąd utrzymuje i trzymać non cessat, uprosiliśmy do tegoż JW. w odległości na ten czas JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, za posła IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego ziemi halickiej wespół z IMcią p. Tomaszem na Kurdwanowie Kurdwanowskim, którzy pro innata dexteritate sua JW. IMci p. hetmanowi za świadczenie tak wiele łask ziemi naszej w ochronie tak od przechodzącego jako i następującego żołnierza prosząc (sic); a że nas dochodzą imminentia pericula, jakoby wojska kozackie w ziemię naszą wkraczać miały, imieniem koła naszego braterskiego upraszać będą, aby zaczętą łaskę i w tem continuare raczył, zabierając do zasłużenia wszelką obligacyą od całej ziemi naszej.

7. Ten zaś podatek wyżej wyrażony do dóbr JW. IMci p. wojewody kijowskiego jako przed tem nie należał, tak i teraz dobra IMci excipiuntur vigore antiquorum laudorum. Które to wyżej umówione punkta laudi nostri zgodnie postanowiwszy IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich halickich podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu zwyczajnem consultationum, die nona mensis Aprilis 1706 anno. Tomasz Kurdwanowski de Kurdwanow, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego, ziemie halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 115—117; Castr. Hal. Rel. 202 p. 1568—1571; Castr. Tremb. Rel. 149 p. 3041—3044.

50.

Halicz, 6 maja 1706.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kolomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na miejsce konsultationum zwyczajne na dzień dzisiejszy 6 maja z limitacyi przeszłych obrad naszych, naprzód Panu Bogu Wszechmogącemu summas fundimus gratias, że jeszcze do tych czas na tem miejscu wolnemu narodowi wolnego pozwolił głosu, takoweśmy sobie de unanimi consensu pod laską W. IMci p. Tomasza na Kurdwanowie Kurdwanowskiego, dyrektora naszego, od nas wolnemi głosami obranego, postanowili laudum.

2. A lubo sądy fiskalne przeszłą obradą naszą reassumowane były, jednakże in tempore praefixo dla następującego święta i słabego zdrowia JW. IMci p. Alexandra na Uściu Potockiego, kasztelana kamienieckiego, marszałka sądów fiskalnych niedoszły, przeto na dzień 14 Junii anni praesentis 1706 oneż reassumujemy. Na które żeby tenże W. IMć p. kasztelan kamieniecki raczył osobą swoją zjechać, list IMci p. marszałkowi koła naszego napisać, cum profunda veneratione zapraszając, zleciliśmy.

3. Znając zaś emeritam virtutem et laborem W. IMci p. Mauryeego Kurdwanowskiego, miecznika ziemi halickiej, sędziego na trybunał koronny, konczackiego, baranowskiego etc. starosty, który sanguinem i substancyą na zaszczyt Rzptej i ziemi naszej ile podczas ukraińskiej konserwując (sic) nie żałował, a lubo in anterioribus laudis gratitudinem IMci wyraziliśmy, jednak że do tych czas do skutku i zapłacenia z podatków nie przyszło, przetoż niniejszą uchwałą de unanimi consensu warujemy z najprędszego podatku satysfakcyą obmyśleć i naznaczyć.

4. Prasułkę, która jako antiquo cursu z czopowem wraz bywała, po miastach, miasteczkach i wsiach, przy gościńcach i przewozach będących, także na żupach, którą za kwitami arendarze arendować powinni wiernie sub iuramento, tak i teraz postanawiamy i do czopowego, na przeszłym sejmiku uchwalonego, przyłączamy i do wybierania onej IMci p. Jana na Zawadce Worcela obieramy, która zaczyna się hac methodo jako i czopowe.

5. A że zapłata chorągwie powiatowej i kompaniej tejże chorągwie W. IMci p. miecznika halickiego zł. p. 3.000 z dóbr JW. IMci p. strażnika koronnego do tych czas nie wypłacona osycha, tedy to desiderium wniesione na przyszłym da Bóg sejmiku obrad naszych w jako najskuteczniejszej rezolucyi mieć będziemy i zapłatę obmyślimy. Interea list do JW. IMci p. strażnika koronnego zleciliśmy i uprosili W. IMci p. dyrektora koła naszego eo nomine napisać, tudzież i do IMci p. Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego trembowelskiego, upraszając IMci n. m. p., aby tę solucyą raczył dexteritate sua u JW. IMci p. strażnika koronnego efficere.

6. Iustum merentur respectum IMć p. Jakub Nasierowski i IMć p. Paweł Niewierski, poborcy przeszłego rogowego, którzy proprio sudore i substancyą służąc ziemi, niemałą utratę zdrowia i fortuny ponieśli i calculum w sądach fiskalnych sufficienter uczynili, przeto zawdzięczając IMciom ad praesens gratitudinem in pectoribus nostris zostawiwszy, resztę, w dekretach fiskalnych wyrażoną, przy IMciach zostającą, kondonujemy i de toto et integro praesenti laudo IMciów kwitujemy. Assygnacya zaś na tę resztę wydana już nie do IMciów, ale do inszego podatku regulować się powinna i deklaracya per iudicium fiscale wyjść ma.

7. Niemniej meruit to sobie IMć p. Felicyan Kurdwanowski, który częścią inkurzyą, częścią calamitate publica pressus, a mając na IMci condignum respectum, że dług, który pozostał ziemi winien z podatku czopowego, temuż IMci in toto kondonowaliśmy.

8. Wniesione desiderium IMci p. Turkuła, rotmistrza J. Kr. Mci, respektem zasług z repartycyej [w] ziemi naszej mianych, które na przyszłym sejmiku de unanimi consensu w rozolucyą skuteczną wziąwszy deklarowaliśmy obmyśleć. Także oschła assygnacya IMci p. Michała Poradowskiego, chorążego bydgoskiego na zł. 500, solucyą onej IMci na tymże da Bóg przyszłym[1] sejmiku obmyśleć z podatków deklarujemy.

9. A że in tantis periculis ojczyzny obrada nam zawsze, providendo saluti ziemi naszej, jest potrzebna, tedy sobie obradę naszę do dalszego czasu zachowujemy i na dzień 14 Junii w roku niniejszym 1706 pod dyrekcyą tegoż W. IMci p. Tomasza na Kurdwanowie Kurdwanowskiego składamy i limitujemy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem w kościele farnym, die sexta Maii anno 1706. Tomasz Kurdwanowski de Kurdwanow, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej województwa ruskiego, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 202 p. 1700—1704; Castr. Tremb. Rel. 149 p. 3044—3048.

51.

Halicz, 14 czerwca 1706.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum z limitacyi przeszłego sejmiku na dzień 14 Junii 1706 anno, takoweśmy sobie pod dyrekcyą JW. IMci p. Tomasza Kurdwanowskiego, od nas wolnymi głosami za marszałka koła naszego obranego, postanowili uchwałę.

2. Desideria wszystkie, które za dyrekcyej tegoż W. IMci p. marszałka naszego in anterioribus laudis stanęli, approbantur praesenti uchwałą naszą; te zaś, które się pomieścić nie mogły, jako to IMci p. Turkuła respektem zasług z repartycyi w ziemi naszej mianych, IMci p. Poradowskiego, chorążego bydgoskiego, tudzież i mieszczan halickich, którzy suplikowali o libertacyę miasta dla ruiny teraźniejszej, te do przyszłego sejmiku deputackiego odkładamy. Desiderium zaś WW. IMć pp. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika ziemi halickiej i IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego ziemi halickiej w tem, jako toż deklarowaliśmy z podatku młynowego IMć pp. tudzież i na chorągwie onych obmyśleć satysfakcyą, tako też i na przyszłym sejmiku deputackim skutek swój wziąć ma.

3. Czopowe i prasołkę, anterioribus laudis potwierdzone hac methodo, jako anterioribus laudis wyrażony, wybierać IMć p. Worcel ma. Które wyż wyrażone laudum, zgodnymi głosami postanowione, podpisać W. IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy. Działo się w Haliczu, w kościele farnym, die 14 Junii roku 1706. T. Kurdwanowski de Kurdwanow, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 119; Castr. Hal. Rel. 202 p. 1960—1962.

[1] W Hal. słowo to zostało przekreślone (wykropkowane).

52.

Halicz, 27 lipca 1706.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze i wszystko rycerstwo ziemie halickiej, zjechawszy się na miejsce zwyczajne consultationum za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. tu do Halicza pro die vigesima septima praesentis, takowąśmy sobie unanimi consensu in hoc turbulento tempore postanowili radę.

2. Jest za co wprzód Bogu, a potem najjaśniejszemu majestatowi J. Kr. Mci p. n. podziękować, że nas paterna cura et solicitudine in hoc turbulento statu w swojej pańskiej i ojcowskiej ma pamięci, za co ziemia nasza podziękowawszy J. Kr. Mci przez IMć pp. posłów naszych, [dla] których e medio nostri, t. j. IMci p. Józefa Karsznickiego i IMci p. Jakuba Nasierowskiego obranych zleciliśmy IMci p. dyrektorowi koła naszego osobliwą wydać instrukcyą, według której IMć n. m. pp. sprawić się mają i na sejmik pro vigesima quinta Augusti limitowany z relacyą comparere IMciów n. m. pp. obligamus. Którym to IMciom, zawdzięczając za fatygi i koszty, in vim gratitudinis z najpierwszych podatków po złotych tysiącu deklarujemy.

3. Wniesiona kwerymonia na teraźniejszym kongresie naszych wielu IMć pp. obywatelów ziemie naszej, że ludzie za assygnacyami JW. IMci p. pisarza polnego koronnego [1] n. m. p. nieznośne aggrawacye i oppressye contra immunitates bonorum terrestrium obywatelom czynią, przeto authoritate conventus praesentis uprosiliśmy e medio nostri za posłów IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego ziemi halickiej i IMci p. Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego trembowelskiego n. m. pp. i braci do pomienionego JW. IMci p. pisarza n. m. p., aby chciał cohercere iudicio militari delinquentes.

4. Niemniejsza kwerymonia IMciów pp. egzaktorów młynowego, że jest wydana assygnacya od tegoż IMci p. pisarza do IMciów, z których IMciów wyrozumiała ziemia nasza z justyfikacyi, że przy IMciach bardzo mała kwota, ponieważ z dóbr wszystkich IMć pp. Potockich i inszych IMciów absolute nic ze młynów nie wniesiono, deferent tedy IMć pp. posłowie, że ten podatek jest ex lege status Reipublicae postanowiony. Upraszać będą IMć pp. posłowie IMci n. m. p., aby wejrzawszy w prawo i słuszność, od wydania assygnacyi supersedere raczył.

5. Quantum attinet podatku groszowego, ten jest postanowiony na wojsko zasłużone i już ludziom z repartycyej do ziemi naszej należącym za assygnacyami IMci p. komisarza jest exolutus, więc żadnych pieniędzy przy IMci p. wojskim halickim, o co się w sądzie fiskalnym kalkulować będzie powinien. Zlecamy tedy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby in his desideriis et aliis IMciom pp. posłom n. m. pp. instrukcyą napisać raczył. Którą to uchwałę naszę unanimi voce IMci p. dyrektorowi naszemu ad acta publica grodu halickiego podać i ręką własną stwierdzić zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die 27 Julii 1706 anno. Franciszek Broniewski, cześnik brzysko-kujawski, dyrektor koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 121—122; Castr. Hal. Rel. 202 p. 2112 2114.

[1] Michał Potocki; zob. Szujski, Dzieje Polski IV. 230 i A. G. Z. XXII. 425.

53.

Halicz, 12 stycznia 1707.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących kołomyjskiego i trembowelskiego, zjechawszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza za uniwersałem[1] najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego p. n. m. na dzień 12 miesiąca stycznia w roku niniejszym 1707, uprosiwszy e medio nostri za dyrektora koła naszego W. IMci p. Antoniego z Żmigroda na Nimirowie Stadnickiego, podczaszego bełzkiego, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Podziękowawszy Regi regum et Domino dominantium, że kiedy ziemia nasza halicka po trzydziestukilkoletniej od nieprzyjaciela Krzyża św. dewastacyej jeszcze się dobrze e ruderibus nie dobywszy, a już continuis wojsk różnych prywatnych, nadwornych i koronnych kwarcianych, przechodami, ustawami, zdzierstwami zdezelowana zostawała tak długi czas sine praesidio consilii publici, przecię teraz dał nam się zgromadzić et consulere niewypowiedzianemu onej utrapieniu tak, że ani kościołom i cerkwiom, z których różne zabierają depozyta, ani archivis grodzkim i ziemskim, które odbito i poszkodzono, ani dworom ochronę, które bez żadnego immunitatum respektu idą in abominationem desolationis. Więc że tenże miłosierny Bóg dał ojczyźnie czułą i przezorną radę in supremo legum defensore, że i na teraźniejszym sejmiku dał lumen w JW. IMci p. Adamie Mikolaju z Granowa na Szkłowie i Myszy hrabi Sieniawskim, wojewodzie bełzkim, hetmanie w. koronnym, uprosiliśmy za posłów do JW. n. w. m. p. W. IMć pp. Floryana Rozwadowskiego, kijowskiego i Antoniego z Żmigroda na Niemirowie Stadnickiego, bełzkiego podczaszych, którzyby cum profundissima veneratione niezliczonych JW. IMci n. w. m. p. koło całości rozerwanej poniekąd ojczyzny prac, fatyg i kosztów wyraziwszy wieczną w sercach naszych onemu przyznali wdzięczności i zasługowania obligacyą, prosząc usilnie, że lubo JW. IMć n. w. m. p. pilnie pospolite piastuje dobro, przecież osobliwej w ziemi naszej, która dopiero z tatarskich dźwigać się była poczęła popiołów, wejrzeć raczył przyciśnienia, które IMć pp. posłowie nasi opowiedzą, wzywając z podufałą prośbą łaskawej JW. IMci n. w. m. p. rady, promocyi i protekcyi.

3. A gdy dochodzi nas wiadomość, że naznaczeni IMć pp. komisarze do pomiarkowania dymów już ad hoc negotium zasieść mieli, rozumiemy że i naszą ziemię do tejże kombinacyej pociągnąć zechcą, aby in deterius aggravata nie była sine delegatis od nas i niewiadomością nie zostawała uciążona, uprosiliśmy tychże W. IMć pp. posłów za komisarzów do pomiarkowania tego tam, gdzie naznaczone jest. Którzy starać się będą o to omnemque prac swoich curam adhibebunt, jakoby ta ziemia nasza per ulteriorem aggravationem do ostatniej, bez pomiarkowania dymów, nie przyszła ruiny, dlaczego dla większej i skuteczniejszej informacyi taryfę dymów 1686 anni z kancellaryej ziemskiej wydać zleciliśmy.

4. Tychże IMciów uprosiliśmy za posłów ad ministros najjaśniejszego cara IMci[2] i jeżeli necessitas et circumstantiae requirent i do samego cara IMci, uskarzając się, że pro libitu suo wojska na konsystencyach stojące formują sobie dymy, grodzkich nie słuchając juramentów i że wielką uczynili dezolacyą, co fusius IMć pp. posłowie wyrażą i prosić będą o kommizeracyą i skuteczny na ten kraj zrujnowany respekt. Ceterum innatae prudentiae et

[1] Uniwersał ten z daty Warszawa, 24 listopada 1706 w Castr. Tremb. 149 p. 3236—42.
[2] Piotr Wielki.

activitati WW. IMć pp. komisarzów zlecamy oraz appromittimus w sercach naszych omnem in futurum wdzięczności campum.

5. Instrukcye zaś, należące IMć pp. posłom i komisarzom naszym, zleciliśmy wydać IMci p. marszałkowi koła naszego.

6. A że w inszych konsultacyej naszych propozycyach za rzecz potrzebną sądziliśmy mieć pierwej oświecenie z postępku inszych województw i z relacyej IMciów pp. posłów naszych, tudzież żebyśmy sine presidio dalszej obrady nie zostawali, a zatem ulterioribus mogli providere malis, tenże sejmik cum toto negotio ad vigesimam primam Februarii limitujemy, konserwując go pod tąż laską aż do szczęśliwego da Bóg onegoż dokończenia. A jeżeliby aliquo casu legitimo niepodobna była zbieżeć IMci p. marszałkowi naszemu na kadencyą reasumowania sejmiku, tedy pro illa vice z braci naszych kogo inszego obrać sobie praecustodimus. Jednak in casu dalszej sejmiku prorogacyej teraźniejszego IMci p. marszałka naszego circa directionem obrad naszych konserwować deklarujemy. Które to laudum unanimi consensu postanowiwszy, upraszamy IMci p. dyrektora koła naszego, aby podpisawszy ad acta castrensia Haliciensia podać raczył. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Antoni ze Żmigroda Stadnicki, podczaszy bełzki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 125—127; Castr. Hal. Rel. 203 p. 20—23.

54.

Halicz, 21 lutego 1707.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza, [na sejmik] vigore limitationis die duodecima Januarii roku teraźniejszego 1707 postanowiony na dzień dzisiejszy dwudziesty pierwszy miesiąca lutego pod dyrekcyą W. IMci p. Antoniego ze Żmigroda na Niemirowie Stadnickiego, podczaszego bełzkiego, takie unanimi consensu umówiliśmy laudum.

2. Wysłuchawszy relacyej W. IMć pp. Floryana Rozwadowskiego, kijowskiego i Antoniego Stadnickiego, bełzkiego podczaszych, posłów naszych do JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. koronnego, oraz i komisarzów, lubo praepostere ob ignorantiam o kommissyej żółkiewskiej obranych, do pomiarkowania dyspartymentu 4.000 dymów między ziemie i powiaty województwa ruskiego dóbr dziedzicznych na lokacyą wojsk auxyliarnych moskiewskich naznaczonych, za usilną IMciów circa bonum publicum applikacyą i według możności przysługę dziękujemy, której należytą wdzięczność w affektach naszych IMć pp. zachowujemy.

3. A że nas mala niezliczone najwięcej z nieuczynienia największego porządku między wojskami auxiliarnemi najjaśniejszego cara IMci w ziemi naszej stojącemi premunt, uprosiliśmy za posłów do W. IMci p. Grota, pułpułkownika regimentu JW. IMci p. generała-porucznika Rena, WW. IMciów pp. Dominika Giedzińskiego, cześnika lwowskiego, IMć pp. Floryana Rozwadowskiego, kijowskiego, Antoniego Stadnickiego, bełzkiego podczaszych i IMci p. Kazimierza Mierzejowskiego, cześnika latyczowskiego, żeby IMcie n. w. m. pp. upraszali o to, aby jako pułkownik pierwszego regimentu wejrzeć raczył w uciemiężenie nasze, a zniosszy się z IMciami inszych pułków, w ziemi halickiej konsystencyą naznaczoną mających, oddał IMć pp. komisarzom od ziemi naszej obranym dyspartyment, wiele których dymów i na których dobrach

ma się dostać każdemu z IMciów, żeby kilku, jedni po drugich odmieniając się, jednychże dobr. jako się dotąd dzieje, nie aggrawowało i każdy z nas wiedział, komu z IMć już bespiecznie ustawa zimowa należeć się ma. Przytem prosić będą IMć pp. posłowie, żeby nas przy ordynacyi żółkiewskiej JO. książęcia IMci Mężykowa w całości IMć n. w. m. p. konserwował, a już zrujnowanych przez przeszłe konsystencye, ustawy i przechody od ostatniej teraz raczył bronić zguby.

4. Także żeby IMć n. m. p. brania pieniężnego okupu z jednych miejsc a z innych natomiast nieokupionych zbytecznych prowiantów exakcyi, nadto i innych ustaw w płótnie, podkowach, szubach i inszych ekstorzyach, już kilka razy z jednego miejsca wyciśnionych, których w ordynacyi żółkiewskiej nie masz, tudzież dworów aggrawacyej, w nich stanowisk, podwód i koni, w zbytnie dalekie drogi z przepadkiem bydeł i innej zbytecznej żołnierza licencyej zabronić raczył.

5. Jeżeli zaś ci IMć pp. posłowie nasi skutecznej IMci p. pułpułkownika nie odbiorą satysfakcyi, tedy WW. IMć pp. Kazimierz Mierzejowski, latyczowski i Wojciech Skalawski, owrucki cześnikowie, uproszeni od nas posłowie do JW. IMci p. hetmana w. koronnego, aby nasze donieśli pressuras i o łaskawą prosili radę i pomoc, tudzież i do JO księcia IMci Mężyka aby nasze donieśli dolegliwości; przełożą JO. księciu IMci to wszystko, co wyżej IMciom pp. posłom do IMci p. pułpułkownika regimentu IMci p. generała Rena zlecono było, oraz opowiedzą, qua fronte et affectu przyjęci i odprawieni będą, prosząc JO. księcia IMci, żeby nas jeszcze in cineribus nieprzyjaciela Krzyża św. zagrzebionych, circa iustitiam w łaskawej swojej mieć raczył protekcyej.

6. A że nas dochodzą pewne wiadomości i przestrogi, jakoby komissya skarbowa chciała trzy ćwierci uchwalić pogłównego troje i do IMci pana turkułowej chorągwi, która do repartycyi naszej należy, jeszcze jakieś przyczynić myśli regiment, upraszamy IMci p. marszałka naszego, aby do W. IMci p. starosty tłumackiego, komisarza ziemi naszej, jako najprędzej nomine publico pisał, obtestando IMci, ażeby podawszy do uwagi ruiny nasze, nietylko przez różne przedtem dywizye, ale też niedawno przez kilka regimentów moskiewskich oppressyą, a teraz przez przeładowanie ziemi dziewiąciąset dymów na dobra szlacheckie, exceptis tot et tantis bonis terrestribus, włożonych i bez żadnego porządku wojsk świeżych moskiewskich nieznośne aggrawacye zrujnowano (sic), impossibilitatem moralem wypłacenia pomienionego podatku deklarował et insistat omni possibili modo, aby w tem ziemia nasza praeiudicium nie miała.

7. Chcąc zaś zwyczajną do generału województwa ruskiego ziemia nasza nieprzerwaną mieć relacyą, uprosiliśmy na najpierwszy blisko następujący sejmik w Wiszni za posłów W. IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego i Kazimierza Korabiowskiego, stolnika gostyńskiego, ut referent mala nostra i żalili się na przeładowanie nieproporcyonalne do innych ziem tegoż województwa dziewiąciuset dymami na dobra szlacheckie expressis[1] exceptionibus. Dlaczego prospiciendo cuivis ziemi indemnitati in futurum, oświadczą się IMć z tą teraźniejszą niesłuszną aggrawacyą, a starając się skuteczniej praecavere całości naszej zleciliśmy IMci p. marszałkowi naszemu, ażeby nomine publico manifestował się de supradicta aggravatione.

8. Sejmik zaś teraźniejszy dla przyczyn, które nas i do pierwszej przyprowadziły limity, ad diem nonam Maii w roku tymże 1707 pod laską tegoż IMci p. marszałka limitujemy, zleciwszy IMci to laudum nasze podpisać i ad acta podać. Działo się dnia 21 miesiąca lutego roku 1707 w Haliczu, in loco consultationum solito. Antoni Stadnicki, podczaszy bełzki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 129—132; Castr. Hal. Rel. 203 p. 132—136.

[1] W Rel. exceptis; w Laud. pierwotnie też było exceptis.

55.

Halicz, 21 marca 1707.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących kołomyjskiego i trembowelskiego, zjachawszy się za uniwersałem JO. księcia IMci prymasa Stanisława Szembeka, arcybiskupa gnieźnieńskiego[1], in virtute walnej rady lwowskiej wydanym, do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne pro die 21 Martii w roku niniejszym 1707 takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód na radę walną, gdzie przez JO. księcia IMci prymasa naznaczona będzie, uprosiliśmy za posłów e medio nostri W. IMć pp. Mikołaja, podstolego, Maurycego, miecznika Kurdwanowskich, Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego ziemi naszej halickiej, Alexandra Żurakowskiego, chorążego, Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskich i Franciszka Broniewskiego, cześnika brzyskiego-kujawskiego n. w. m. pp. i braci, którzy to IMć, przybywszy in locum rady, cum tota Republica znosić się i podług instrukcyej sobie in seorsivo instrumento podanej, ręką IMci p. dyrektora koła naszego podpisanej, sprawić się mają.

3. A że od IMć pp. posłów n. w. m. pp. i braci do nas cum relationibus powracających de cura et solicitudine JW. IMci p. Adama Mikołaja z Granowa na Szkłowie i Myszy hrabi Sieniawskiego, wojewody bełzkiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. około dobra i całości ziemi naszej adhibita relacyą odebraliśmy, do winnej za to poczuwając się gratitudinem, uprosiliśmy i obraliśmy e medio nostri za posłów do tegoż IMci p. hetmana w. kor. W. IMć pp. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika halickiego i Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trębowelskiego. Którzy to IMć n. w. m. pp. i bracia cum profundissima veneratione, tudzież przy winnem podziękowaniu JW. IMci p. hetmanowi n. w. m. p. omnimodam do zasłużenia obligationem deferent, o dalszą oraz upraszając solicitudinem, jako osobliwą o tem instrukcyą IMć od IMci p. marszałka koła naszego odbiorą.

4. Że zaś ziemia nasza rzetelną od tychże IMć pp. posłów odbiera informacyą, iż JO. książę IMć Mężykoff do ziemi naszej obrał i ordynował IMciów pp. komisarzów na uznanie krzywd w ziemi poczynionych i praestando iniuratis satisfactionem iniunxit, do tego zaś nie przyszło, ponieważ pomieniony IMć p. komisarz, nie czekając IMć pp. komisarzów naszych od JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. kor. tamże naznaczonych odjechał, żadnego nie pokazawszy skutku i owszem maiorem jeszcze przydawszy pressuram, bo in duplo prowianty naznaczywszy; chcąc temu mederi, uprosiliśmy za posłów do JO. księcia IMci Mężykowa WW. IMć pp. Konstantego Zawadzkiego, podczaszego żytomirskiego, Felicyana Kurdwanowskiego i Józefa Pilawskiego, starostę kiszyńskiego n. w. m. pp. i braci, aby przy winnem za deklaracyą wyrażoną podziękowaniu imieniem ziemi upraszali, by deklarowaną satysfakcyą ad effectum przywieść i ziemi allewiacyą uczynić raczył.

5. Ponieważ zaś nie mało assygnacyi przez JW. IMci p. wojewodę kijowskiego, komisarza ziemi naszej wydanych poosychało, tedy one reassumując iniungimus, aby tak te, jako i świeżo wydane z komissyej łuckiej skarbowej, ręką JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. kor. podpisane, wypłacone były z niżej wyrażonych podatków.

6. Dla czego podatki, a naprzód czopowe z prasułką, które iuxta antiquas ziemi praxes, t. j. czopowe po miastach i miasteczkach more usitato, a prasułka po miastach, miasteczkach

[1] Uniwersał z daty Lwów, 7 lutego 1707 w Castr. Hal. 203 p. 142.

i wsiach na trakcie będących od wozu ukraińskiego po groszy dwunastu, a od tutejszych po groszy sześciu i to tylko raz przez lato a die decima quinta Maii anni praesentis ad similem decimam quintam Maii w roku da Bóg przyszłym 1708 incidentem, nemine excepto, wybierane być mają, uchwaliliśmy i do tej exakcyej za administratora IMci p. Jana na Zawadce Worcela obraliśmy, dając facultatatem IMci podatek ten plus offerenti arendować.

7. Także podatek pogłównego, który z miast, miasteczek i wsi od gospodarza pociągłego po złotemu jednemu, od pieszego po groszy piętnastu, a od komornika po groszy dziesięciu, od samych tylko męszczyzn, tudzież od Żydów tak w miastach, miasteczkach jako i wsiach mieszkających, tak od męszczyzn jako od białychgłów po złotych dwa, a zaś od piwowarów, winników, parobków i dziewek, których ultra mentem constitutionum Żydzi trzymają, po złotemu jednemu wybierany być ma, succurendo necessitati ziemi, ponieważ też nad prawo Żydzi pomienioną czeladź trzymają chrześciańską i nienależytych się chwytają handlów, uchwalamy. Ten zaś podatek zaczynać się ma a die prima Julii, a kończyć decima quinta Septembris w roku teraźniejszym. Do którego wybierania obraliśmy za egzaktorów IMć pp. Stanisława Czołhańskiego i Stefana Dąbrowskiego, którym to IMciom za pracę salarium po zł. tyciącu deklarujemy i kwitowego z miast i miasteczek po zł. cztery, a ze wsi po zł. dwa pozwalamy, eo praecustodito, aby sobie IMć żadnego groszowego nie uzurpowali. Z których to podatków po expiracyej czasu i skończonej exakcyi pomienieni IMć pp. exaktorowie calculum w sądzie fiskalnym uczynić powinni będą.

8. Summy zaś za assygnacyami, od W. IMci p. dyrektora koła naszego sobie wydanemi (któremu do wydawania onych pod niebytność IMci p. wojewody kijowskiego n. w. m. p., non praeiudicando jednak authoritati IMci jako komisarza ziemi naszej, facultatem authoritate praesentis conventus dajemy), wypłacać tenebuntur.

9. A że niektóre sortes Zabłotowa[1] per conflagrationem zdezolowane zostały, tedy one insistendo constitutionibus o konflagratach sancitis od pomienionych podatków relewujemy i uwalniamy.

10. Mając zaś na tak znaczną OO. Karmelitów bouszowieckich[2] dezolacyą słuszny respekt i kompassyą, pomienionemu konwentowi zł. 300, similiter kościołowi farnemu halickiemu, gdzie zwyczajna obrad naszych sessya bywa, zł. 100, które obiedwie sumy z pomienionych podatków wypłacone być mają, conferimus.

11. A żebyśmy suo w domu, ile podczas teraźniejszych rewolucyi necessario, pollere mogli consilio, tudzież dalszej z IMć pp. posłami i innemi województwami consiliorum kommunikacyej byli participes sejmik teraźniejszy pod tąż IMci p. Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego, marszałka koła naszego dyrekcyą (eo adiecto, iż jeżeliby pomieniony IMć p. marszałek na ten czas comparere nie mógł, innego na miejsce IMci obrać nam wolno będzie) ad diem nonam Maii w roku niniejszym limitujemy. Które to laudum zgodnie umówiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die et anno ut supra. Stanisław Antoni Stromian Dąmbrowski, podczaszy trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 133—136; Castr. Hal. Rel. 203 p. 230—234.

[1] Mko. pow. śniatyń. Słown. geogr. XIV. 189.
[2] Bołszowce mko. pow. rohatyń. Słown. geogr. I. 304.

56.

Halicz, 21 marca 1707.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na radę walną.

1. Instrukcya WW. IMci p. Mikołajowi, podstolemu i Maurycemu Kurdwanowskim[1], Stanisławowi Jastrzębskiemu, wojskiemu ziemi halickiej, Alexandrowi Żurakowskiemu, chorążemu, Stanisławowi Dąmbrowskiemu, podczaszemu trembowelskim i Franciszkowi Broniewskiemu, cześnikowi brzyskiemu - kujawskiemu, posłom na radę walną, tam gdzie przez JO. księcia IMci prymasa naznaczoną będzie, w Haliczu na sejmiku in loco consultationum solito, za uniwersałem tegoż JO. księcia IMci prymasa Stanisława Szembeka, arcybiskupa gnieźnieńskiego na sejmik wydanym, dnia 21 miesiąca marca 1707 obranym i uproszonym dana.

2. Lubo ojczyzna nasza z wyroków Boskich tot undique malis pressa et quassata, in hoc prawie deplorato statu zostająca, winne jednak supremo regum regnorumque Moderatori oddawszy dzięki, powątpiwać nie możemy, kiedy przezorna JO. księcia IMci prymasa opatrzność omnes circa conservationem boni publici adhibet curas, iż jeszcze ojczyzna nasza e tot procellis et anfractibus za zdrowemi radami tak JO. księcia IMci prymasa, jako i IMć pp. hetmanów koronnych enatare może i ad promontorium bonae spei et vigorem primaevi status przyjdzie, nie omylną mamy otuchę. Więc podziękują IMć pp. posłowie JO. księciu IMci prymasowi, tudzież JW. IMć pp. hetmanom n. w. m. pp. pro hac paterna cura et solicitudine, że labentem vacillantemque libertatem dignitate et authoritate sua utrzymać zechcą.

3. Obtestamur oraz IMć pp. posłów n. m. pp. i braci fide, honore et conscientia, aby przybywszy ad locum in tempore od JO. księcia IMci prymasa praefixo do wspólnej cum tota Republica obrady zgadzali się i jeżeliby co (strzeż Boże) nocivum baczyli i porozumieli, na sejmiku ex limitatione przypadającym nam donieśli, ni nac nie pozwalając ac etiam activam sistendo vocem. Upraszamy i o to IMć pp. posłów, aby, jeżeliby stany Rzptej na tej radzie walnej praesenti jakie uchwalać mieli podatki, serio o to umówili się, iż ziemia nasza przez komissyą żółkiewską dymami przeładowana jest i aby do tych in posterum przywodzona nie była, ale circa antiquas leges et praxim konserwowana, a tego nie ponosiła gravamen, ile tak znaczną poniosła dezolacyą, którą IMć pp. posłowie reprezentować będą.

4. Caetera innatae activitati et dexteritati IMć pp. posłów n. w. m. pp. i braci committimus. Którą to instrukcyę W. IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i ad acta grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad zwyczajnem, die et anno ut supra. Stanisław Antoni Dąmbrowski, podczaszy trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 203 p. 234—236.

[1] W rkp. Kurdwanowskiemu.

57.

Halicz, 9 maja 1707.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących kołomyjskiego i trembowelskiego, zjachawszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza, na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego dziewiątego maja przypadający,[1] takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód, gdy in hoc turbulento a prawie deplorato zostając statu coraz novis praemimur angustiis tak dalece, że ledwie już może respirare ziemia nasza i teraz niemożemy ullatenus dla zabrania tak wołów jako i koni przez IMci p. Grotha, wojsk auxyliarnych n. cara IMci generała, podwód z prowiantem mąki razowej, do magazenu brzeskiego litewskiego dla wojsk tychże auxyliarnych naznaczonym, wyprawić, subveniendo calamitati nostrae uprosiliśmy e medio nostri IMci p. Michała na Karwowie Karwowskiego, vicesgerenta mielnickiego, regenta grodzkiego halickiego n. m. p. za komisarza do pomienionego magazenu, fraterno amore IMci p. obstringendo, aby za ten prowiant, który od ziemi naszej wydanyby być miał, gotowymi tenże magazen ugodził pieniędzmi, a jeżeliby tego efficere nie mógł, tedy tam bliżej prowiant tenże kupić a de effectu ziemi innotescere nie omieszkał. Dla czego IMci p. marszałka koła naszego obligamus, by za daniem sobie wiadomości od IMci p. komisarza uniwersały po parafiach rozesłał i przez one czyto pieniędzy podług constitutum IMci p. komisarza, czyli prowiantów złożenie i do magazenu odesłanie denuntiet. Do odebrania zaś i odesłania tego IMci p. Wojciecha Skaławskiego, cześnika owruckiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego, aby dojrzeć chciał upraszamy, oraz IMci p. Jana Władysława Kunatha na Wyrozębach i Huslowie[2] Wyrozębskiego, stolnika mielnickiego, instygatora koronnego, podstarościego i sędziego drohickiego, a generalnego Rzptej komisarza n. w. m. p. fraterna submissione convenimus, aby innatam suam dexteritatem w tymże interesie ziemi naszej praebere raczył omnimodam wdzięczności naszych et perennem IMci p. deferendo obligationem. A za te prace i koszta, które circa bonum nostrum poniesie, IMci p. regentowi, komisarzowi naszemu 2.000 zł. konferujemy, których jako najpierwsze wypłacenie authoritate praesentis conventus mieć chcemy i obligujemy się tak, aby z podatków pogłównego albo czopowego, prasułki, na przeszłym sejmiku uchwalonych, IMci wypłacone były constituimus i dalszą IMci gratitudinem za ziemi usługę pollicemur.

3. Że zaś dochodzi nas słyszeć o bliskiem IMci p. Turkuła z ludźmi niektórymi nowozaciężnymi przejściu, coby bez znacznej ziemi naszej dezolacyej nie było, tedy upraszamy IMci p. dyrektora koła naszego, aby imieniem nas wszystkich listem IMci adresował conveniendo, aby w przechodzeniu swem ludzi tychże w jako najlepszej mieć chciał modestiej i exorbitancyej wszelkich nie dopuszczał.

4. Obligamus similiter IMci p. marszałka, aby list do IMci p. Józefa Tausza, obersztерleytnanta JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. kor. i rezydenta JO. księcia IMci Mężykoff napisał, dziękując nomine publico IMci p. pro hac cura et solicitudine, które do tych czas ziemi naszej świadczył, oraz obiurgando IMci p. amore nostri, aby in eadem nie ustając, chciał interpozycyą swoją do JO. księcia IMci Mężykoff o przywrócenie zabranych od nas

[1] Na dzień 10 maja t. r. hetman w. kor. Sieniawski wyznaczył rycerstwu termin do stawienia się przy swych chorągwiach, Castr. Hal. 203 p. 318, dnia zaś 19 lipca z obozu pod Tarnogórą wezwał powtórnie rycerstwo do stawienia się pod Tarnogórę. Ibidem p. 652.

[2] Tak w Laud.; w Rel. Hysłowie.

podwód adhibere i oraz instare, byśmy innych jeszcze podwód wysyłaniem (ile przy tak ciężkiej ziemi ruinie i dezolacyej, tudzież deklaracyej JO. księcia IMci Mężykoff affisi) aggrawowani nie byli. Temuż IMci p. oberszterleytnantowi, ponieważ ma już w ziemi podług assygnacyej 2.000 zł., habita prac i pieczołowania jego około ziemi naszej ratione, trzeci in vim gratitudinis tysiąc przydajemy.

5. Także OO. Franciszkanom halickim in vim eleemosinae zł. 300 z pogłównego konferujemy.

6. Stosując się zaś ad usitatam praxim, aby asssygnacye od W. IMci p. Jerzego z Potoka na Podhajcach Potockiego, starosty tłumackiego jako komisarza n. m. p. na skarbowe, a na ziemiańskie prywatne largicye od IMci p. dyrektora wychodziły assygnacye, non derogando quidquam authoritati JW. IMci p. wojewody kijowskiego, n. m. p. jako komisarza ziemi naszej, prasenti laudo postanawiamy.

7. A ponieważ wniesiona in hoc nostro congressu IMci p. Konstantego Zahorowskiego, obożnego polnego koronnego, w znacznej swej od poddanych W. IMci p. Heleny Bełzeckiej, stolnikowej bełzkiej mikuliczyńskich przez zabranie i wykradzenie tak gotowych sum pieniężnych, jako też i innych rzeczy na kilkadziesiąt tysięcy wynoszących ruinie kwerymonia, gdy na rekwizycye swoje żadnej od IMci sprawiedliwości nie uznał, nie tylko compassionem, ale też i debitum od nas succursum exigit, tudzież obviando dalszym, które się już od poddanych tamecznych wszczęły poniekąd latrociniis, zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego, aby do IMci n. m. p. nomine publico napisał, by tych licentiosos compescere, a obwinionych IMci p. obożnemu wydać chciała.

8. Gdy zaś przez czas niemały, a prawie już od kilku lat w ziemi naszej, stante praesenti calamitate publica, tudzież ob defectum IMć pp. officyalistów tak ziemskie jako i grodzkie sądy wakują, a przeto iniuriati sprawiedliwości żadnej otrzymać nie mogą, consequenter tem większe ob impunitatem oriuntur excessa i oppressye, sądy securitatis, jako multum potrzebne być widząc, authoritate conventus praesentis uchwaliliśmy, do których sądzenia obraliśmy IMć pp. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, latyczowskiego i Wojciecha Skalawskiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego, owruckiego cześników, bratersko IMciów obiurgando, aby pomienionym sądom invigilare nie omieszkali.

9. A ponieważ przez świeże taryfy dla wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci subsystencyej ułożenie jedne dobra nad drugie przeładowane są, praesenti laudo sobie przyrzekamy, IMć pp. rewizorów do pomiarkowania i inwestygowania dymów na przyszłym da Bóg sejmiku e medio nostri obrać, do której to na ten czas dyspozycyi wszystkie generaliter dobra w ziemi naszej nemine excepto referować i żadnych ab hinc libertacyi nie przyjmować deklarujemy. Które to laudum unanimiter postanowiwszy, IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i ad acta grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad zwyczajnem, die ut supra 1707 a. S. A. Dąmbrowski, podczaszy trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 137—140; Castr. Hal. Rel. 203 p. 381—384.

58.

Halicz, 1 sierpnia 1707.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się za oznajmieniem interregni JO. księcia IMci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa i W. IMci p. Denhoffa, miecznik

koronnego, konfederacyej generalnej sendomierskiej marszałka na dzień pierwszy Augusti w roku niniejszym 1707 na miejsce zwyczajne consultationum takowe unanimi postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód, czyniąc [1] zadosyć promulgato interregno, nie mogąc sami in personis, ile tak w krótkim czasie, pro die undecima praesentis na radę do Lublina comparere, jednak na pomienione consilium IMć pp. posłów e medio nostri, t. j. IMć pp. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego, Alexandra Żurakowskiego, skarbnika ziemie halickiej, Michała Poradowskiego, chorążego bydgowskiego,[2] Kazimierza Korabiewskiego, stolnika gostyńskiego, Piotra Potępskiego, Tyburcego Kurdwanowskiego, którzy IMć tam stanąwszy in loco, z stanami Rzptej według osobliwej instrukcyi sobie danej cum tota Republica we wszystkich konjunkturach zgadzać się powinni będą. Tym tedy IMć pp. posłom za powrotem z Lublina na sejmiku relationis każdemu z IMciów po 2.000 z przyszłych uchwał ante omnia deklarujemy.

3. Gdy zaś ziemia nasza sine praesidio iustitiae hucusque zostaje, stosując się tedy ad promulgatum interregnum, sędziów sobie e medio nostri do sądzenia spraw według praw eo nomine opisanych obrała, a to JW. IMci p. Alexandra Potockiego, kasztelana kamienieckiego, W. IMć p. Jerzego Potockiego, tłumackiego, Piotra Potockiego, czerkaskiego starostów, tudzież IMciów pp. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika, Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego ziemi halickiej, Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego trembowelskiego, Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego, Stanisława Jabłonowskiego, chorążego trembowelskiego, Konstantego Zawadzkiego, podczaszego żytomirskiego, Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, Franciszka Broniewskiego, cześnika brzyskiego - kujawskiego, Wojciecha Skaławskiego, cześnika owruckiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego, Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika latyczowskiego, Andrzeja Zembrzuskiego, pisarza grodzkiego trembowelskiego, Szczęsnego Poradowskiego, miecznika owruckiego, Jakuba Dubrowskiego, cześnika podolskiego, Alexandra Swistelnickiego, Konstantego Dunina Goławińskiego, Stefana Nehrebeckiego, wojskiego winnickiego, Jakuba Jana Płoskiego, wójta halickiego, którzy IMć ab actu praesenti in quatuor septimanis zjechać się tu do Halicza powinni i marszałka e medio sui obrawszy sądy more interregni zacząć tenebuntur.

4. Gdy zaś na radzie lwowskiej postanowione są prowianty na miesięcy sześć letne a prima Maii ad ultimam Octobris na wojsko auxiliarne J. carskiego wieliczestwa, które na dwie raty rozdzielone, pierwsze trzy miesiące ad ultimam Julii naznaczone, aby do Brzyścia odwiezione byli, albo też według postanowienia IMci p. komisarza ziemi naszej zapłacone były, które pieniądze zleciła ziemia IMci p. Skaławskiemu, cześnikowi owruckiemu, vicesgerentowi grodzkiemu halickiemu odbierać, maiori in parte są już do rąk tegoż IMci oddane i do Brzyścia odesłane.

5. Że zaś niektórzy z IMciów pp. obywatelów ziemi naszej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego renitentes znajdują się, do których IMciów naznaczona już jest exekucya auxiliarna z Brześcia Litewskiego, jednak diligentia et cura IMci p. komisarza ziemi naszej tamże w Brześciu zostającego ad medium praesentis mensis utrzymana jest, aby się tedy niewinnym przy winnych nie dostało, zleciliśmy authoritate conventus praesentis, przy wydanych uniwersałach przez W. IMci p. marszałka, pomienionemu IMci p. Skaławskiemu, cześnikowi owruckiemu, cum adminiculo officii et executione militari exekwować i pieniądze według taryfy z dymów postanowione z każdego dymu po zł. 10, aby czyniło za trzy miesiące z kożdego dymu po zł. 30, i kwitowego po tynfowi od kożdego dymu odbierać. A to dla tego postanowiono, że teraz prowiant IMć p. komisarz po zł. 10 kupować musi. Ktoby zaś był sprzeczny tej naszej uchwale i przeciwny, tedy na tych rigorem ustanawiamy, aby in triplo pomieniony

[1] W Laud. czynić.
[2] W Laud. bidgajskiego.

prowiant oddawali, a to sub executione militari. Co wszystko czynić powinni we dwóch niedzielach, sub rigore suprascripto.

6. A że następują drugie trzy miesiące, które się zaczynają a prima Augusti a kończą się ultima Octobris, tedy wcześnie praecavemus sobie unanimi consensu, aby jako najprędzej, bez wszelkiej renitencyej za pomienione trzy miesiące albo prowiant albo pieniądze gotowe byli, gdzie za daniem znać od IMci p. kommisarza z Brzyścia, lubo prowiant lubo pieniądze, jako tam skontraktuje, do pomienionego IMci p. cześnika owruckiego z należytym kwitowem IMć pp. obywatele oddawali. A że niemała przez to krzywda była IMciom pp. obywatelom naszym, którzy z dziedzicznych tylko dóbr prowiant za trzy miesiące z dziewięciuset dymów, pominąwszy dobra królewskie, duchowne i niektóre dziedziczne libertowane, na wojsko auxyliarne cara IMci wypłacili, co się stało contra mentem traktatu lwowskiego, którym naznaczono, aby nemine excepto wszystkie dobra podane były do koekwacyej dymów dziewięciuset, przeto na przyszłe trzy miesiące dobra królewskie, duchowne i libertowane do wydawania prowiantów należeć będą.

7. W czem żeby skuteczniejsza była exekucya i pomiarkowanie, uprosiliśmy e medio nostri IMć pp. rewizorów do lustrowania ziemi naszej do wszystkich generaliter dóbr, t. j. IMć pp. Pawła Niewierskiego, Marcina Chmielkowskiego, do powiatu zaś trębowelskiego IMciów pp. Stefana Szumańczewskiego, cześnika dobrzyńskiego, Jakuba Zabilskiego, którzy to IMć powinni należycie w kożdem miasteczku domy szynkowne spisać, także domy znowu zatylne i po ulicach będące, we wsiach zaś pociężnych osobno, pieszych osobno notować i to na przyszłe sądy kapturowe komportare i na tychże sądach super veram revisionem comprobare mają. Za prace zaś z kożdego domu i chałupy po groszy dwa wybierać sobie mają.

8. Na których sądach pomiarkowanie IMć pp. sędziowie tak w miastach i wsiach, tak królewskich, duchownych i dziedzicznych, po wiele chałup na jeden dym przypaść ma, uczynić mają, o co JW. IMć pp. nomine publico upraszamy i zaraz uniwersały tenże sąd po parafiach wyda, aby nemine excepto, według postanowienia i podziału dymów, każdy z IMciów pieniądze do rąk pomienionego IMci p. cześnika owruckiego odwoził i oddawał.

9. Akta ziemskie do suscepty zapisów i przyjmowania relacyi i inszych transakcyi, także i gród aperiantur, pozwy jednak pod pieczęcią ziemską wydawane być powinne będą.

10. Conflagrata w ziemi halickiej przez różne osoby partyi szwedzkiej et permissu divino, według praw eo nomine spisanych, tak w ziemi naszej jako i powiatach do niej należących, a osobliwie jako to dobra Budzanów, Czortków, Kluińce[1] i insze są konflagrata, conservantur te wolne od podatkowania.

11. Wniesiona supplika od miasta Halicza, przez różne wojska stojące i przechodzące tak auxyliarne jako i koronne, skarząc się, że jest zrujnowane, chcąc tedy mieć porządniejsze dla wygody naszej, od pogłównego teraźniejszego z przedmieściami wszystkiemi i od czopowego uwalniamy.

12. Instancye do różnych IMciów upraszamy nomine publico JW. IMci p. marszałka koła naszego, aby każdemu rekwirującemu napisane były.

13. Lubo jeszcze w skarbie u IMciów pp. poborców pieniędzy nie masz, jednak zalecamy IMciom pp. poborcom tymże, aby IMć pp. kasztelanowi chełmskiemu, Kamińskiemu generałowi, Puławskiemu, Tawszowi, Sulimirskiemu, Karwowskiemu, vicesgerentowi grodzkiemu mielnickiemu, regentowi grodzkiemu i komisarzowi ziemi halickiej do Brzyścia wyprawionemu, aby ante omnes assignationes tym wyżej wyrażonym IMciom absque omni mora przez IMciów pp. poborców pieniądze, per laudum przeszłego sejmiku IMciom naznaczone, wypłacone były.

[1] Budzanów m. pow. czortkow.; Kluińce, zapewne Kluwińce wś. pow. husiat. Słown. geogr. I. 446; IV. 171.

14. A że postanowione jest czopowe, prasułka i pogłówne na przeszłym sejmiku, które jużby dawno powinno być wydane, tedy chcąc, aby jako najprędzej te podatki oddane były, sub rigore et poenis prawem opisanych et executione militari przykazujemy.

15. Że jednak nie opisano w przeszłem laudum, quali methodo to pogłówne do IMciów pp. poborców wchodzić ma, tedy sami IMć pp. dziedzicy i dzierżawcy dóbr tak królewskich jako i duchownych attestacyę, wiele się gdzie ludzi najduje, sub fide, honore et conscientia wydawać do IMciów pp. poborców mają i pieniądze według laudum pierwszego oddawać powinni, a gdzie IMciów samych niemasz, tedy pp. podstarostowie, praevio iuramento jako nic nie opuścili, a to coram iudicio capturali Haliciensi comprobare mają i oddawać też pogłówne IMciom pp. poborcom powinni.

16. A że woły kupieckie różni IMć pp. obywatele ziemi naszej w protekcyą swoją biorą, [przez] co w mytach Rzptej uszczerbek jako też i różnym IMciom pp. dziedzicom i possesorom dzieje się, tedy jeżeli się to pokaże, wolno każdemu in foro fori agere. Które to laudum zgodnie umówiwszy i postanowiwszy W. IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt lub ziemskich lub grodzkich halickich podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum solito, die et anno ut supra. Piotr Jan z Potoka na Czortkowie Potocki, czerkaski i tyszewiecki starosta, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 141 146; Terr. Hal. 95 p. 6 13.

59.

Halicz, 1 sierpnia 1707.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na radę walną.

1. Instrukcya WW. IMć pp. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, podstolemu, Alexandrowi Żurakowskiemu, skarbnikowi ziemi halickiej, Michałowi Poradowskiemu, chorążemu bidgoskiemu, Kazimierzowi na Raduczu Korabiewskiemu, stolnikowi gostyńskiemu, Piotrowi Potępskiemu i Tyburcemu Kurdwanowskiemu, posłom na radę walną lubelską pro die undecima praesentis, za oznajmieniem interregni od JO. księcia prymasa Stanisława Szembeka, arcybiskupa gnieznieńskiego i JW. IMci p. Stanisława Denhoffa, miecznika koronnego, marszałka konfederacyej generalnej Rzptej przysłanym, dnia pierwszego miesiąca sierpnia w Haliczu, in loco consultationum 1707 r. obranym i uproszonym dana.

2. Jużby należało z tak ciężkich na ojczyznę naszę konjunktur agi in desperationem, gdyby pełna dobroci Opatrzność boska, która in universum sublunaria protegit, extremum nie wstrzymywała exitium. Należy jeszcze i stąd dobre sortiri omina, kiedy się nie cale omni widziemy być destitutos auxilio, bo lubo per iniuriam fatorum niby acephalum Rzptej reprezentujemy corpus, przecie też nieograniczona Pana Boga dobroć dosyć doskonale dobrych et indefessa circa conservationem praw i swobód naszych sollicitos upatrzyła promotores. Odbiera in evidenti dowód tego ziemia nasza, jako JO. książę prymas ex statione primatialis authoritatis, JW. p. miecznik koronny, marszałek konfederacyi generalnej Rzptej ex statione dyrekcyej swojej nihil intermittunt, cokolwiek tuitionem całości ojczyzny naszej concernit. Widzi doskonale, że na tem nieustającą desudant solicitudine i czynią, ut nobis conducat rebusque sit optime nostris, kiedy uniwersałem swoim ad formanda consilia, ut bene sit patriae, nas convocant. Za co IMć pp. posłowie nasi winne podziękowanie oddadzą oraz perennaturam in pectoribus ziemi naszej appromittent gratitudinem.

3. Obowiązujemy zaś IMć pp. posłów n. m. pp. i braci fide, honore et conscientia, aby przybywszy ad locum obrady in tempore praefixo, we wszystkiem zgadzali się cum promoventibus bonum publicum, principaliter wiarę świętą katolicką, całość ojczyzny et iura cardinalia jej in conservationem praw i swobód naszych.

4. Widząc zaś oczywisty gniew Boży za nasze występki, iż nie tylko wojskami auxyliarnymi uciśnieni jesteśmy, kiedy prawie wszystkie woły, konie zabrane nie tylko poddaństwu jako i szlachcie braci naszym, ale też przez nieurodzaj znaczny tak w zbożach jako i trawach do ostatniej prawie przyszliśmy zguby, in quantumby przyjść miało do lokacyej wojsk auxyliarnych in visceribus regni, upraszać będą IMć pp. posłowie Rzptej, aby ziemia halicka tak od wojska auxyliarnego, jako też i od wojsk koronnych wolna była, gdyż ob penuriam temporum już nie mało poddaństwa w cudze państwa poszło i więcej się gotuje ob egestatem żywności, dla czego ob hanc pressuram, którą aggravamur do tych czas, w pustynią kraj cały obróci się.

5. Dobra zaś IMć pp. zastawników, trzymane od IMciów na przeciwną stronę przeniesionych dawnem prawem, że sine respectu od wojsk auxiliarnych przez ustawiczną exekucyą, nie uważając na to, co z rozgoworów i postanowienia naznaczono, wydano, novo genere kontrybucyi aggravantur cum responsione, że dziedzic nagrodzi contra praxim, instabunt IMć pp. posłowie, aby respons cara IMci in hac materia samym się skutkiem twierdził, ponieważ nie przez ochronę jaką, ani zaszczyt dobrom nieżyczliwych IMciów carowi IMci trzymają, ale swojem dawnem prawem są in possessione ich. W tym zaś przestrzeżeni będąc, iż dobra przeciwnych carowi IMci, in libera ich possessione będące, mają totaliter być zrujnowane, promovebunt IMć pp. posłowie i per omnes rationes prosić będą Rzptej, aby demittat de rigore suo najjaśniejszy car IMć, gdyż dewastacya królewszczyzn krzywdę uczyni wojsku koronnemu, kiedy mu zmniejszy konsystencyej. Dóbr zaś dziedzicznych depopulacya praeiudicium creditoribus, których tak wiele znajduje z swemi pretensyami i publicznej potrzebie, w co aby wejrzała Rzpta, prośbą swoją obtestabuntur.

6. A że IMć ksiądz arcybiskup lwowski impracticato exemplo więzienie cierpi, instabunt IMć pp. posłowie o uwolnienie jego, aby in ultimum despectum clerus, wiarę św. katolicką promovens, nie przyszedł.

7. Prowenta Rzptej, jako to cła, ekonomie alias bona mensae regiae i insze wakancye, t. j. starostwa et cuiusvis tituli dzierzawy z intratami swymi, ponieważ inter privatos pro tunc podzielone żadnego pożytku Rzptej nie czynią, prospiciant IMć pp. posłowie cum tota Republica, aby to wszystko de lege publica wróciło się do skarbu koronnego in publicum commodum.

8. Że zaś nad miarę licencya niektórych IMć pp. wojskowych saeviebat nad ziemią halicką, jako to IMć p. Krzyżanowski, IMć p. Rzeczycki, IMć p. Pruszyński i innych tak wiele prawie po nieprzyjacielsku sobie postępując z obywatelami ziemi halickiej, urgebunt IMć pp. posłowie, aby circa pacificationem żadna exorbitujących nie pokrywała amnistia, zachowując sobie z niemi vindicationem pretensyi swoich in foro competenti.

9. Nie za mniejszą krzywdę ma sobie ziemia halicka, że inaudito exemplo z kancellaryej hetmańskiej wychodzą assygnacye do dóbr dziedzicznych tudzież do dóbr królewskich teraz na chleby, subsystencye, konsystencye i inne różne wytchnienia, zaczem instabunt serio IMć pp. posłowie z prośbą swą, ne in posterum hoc fiat, ponieważ tak ciężko uciemiężyli, zarówno z auxyliarnymi obchodząc się wojskami.

10. Nie mniejsze infertur praeiudicium całej Rzptej, kiedy, skąd bywał znaczny do skarbu koronnego prowent na potrzeby publiczne, teraz przez świadczoną od niektórych IMciów protekcyą kupcom, tak z wołmi jako i towarami różnymi extra regnum idącym i nazad powracającym ujęty, do skarbu nie idzie, tylko privato bono cedit. Więc zabiegać temu mają IMć pp. posłowie cum tota Republica, ne sensim deveniat usurpatio jego privata na dalszy czas, rigor

prawa extendatur in praesumentes czynić tę krzywdę, skądby mogło być znaczne afflictis subsidium.

11. Wniesione niektórych IMciów braci naszych respectu popalonych przez stronę szwedzką dóbr swych kwerymonie, jako nas ad fraternam commovent compassionem, tak in consolationem IMciów serio upraszamy IMć pp. posłów, ut instent u Rzptej, aby im jakie, osobliwie per effectuationem od konsystencyej i exakcyi wszelkich wojskowych libertacyej, obmyśliła in eo ukontentowanie. Cetera innatae IMciów pp. posłów n. m. pp. i braci activitati et dexteritati committimus. Którą to instrukcyą IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt ziemskich lubo grodzkich halickich per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, die et anno ut supra. Piotr Jan z Potoka na Czortkowie Potocki, czerkaski i tyszowiecki starosta, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 203 p. 673—675.

60.

Halicz, 12 i 13 września 1707.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego i gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do Halicza na sejmik deputacki, na miejsce consultationum zwyczajne pro die duodecima Septembris vigore legis zjechawszy się, takowe pod laską W. IMci p. Franciszka Broniewskiego, cześnika brzyskiego kujawskiego, któregośmy e medio nostri za dyrektora koła naszego zgodnie obrali i uprosili, postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód, gdy nam ope divina faustoque omine et eventu dzisiejszy processit sejmik, stosując się ad mentem legum oraz nie mniej potrzebną rzecz ziemi naszej in ordine ad vindicandas w trybunale koronnym nas ukrzywdzonych iniurias widząc, uprosiliśmy e gremio nas braci za sędziego i deputata na tenże trybunał da Bóg przyszły W. IMci p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemi naszej, fraterne IMci p. obligując, aby ukrzywdzonym IMć braci naszym na tamtem miejscu iustitiam petentibus auxiliatricem comitante aequitate chciał porrigere dexteram.

3. A że mając tak wiele potrzebnych ziemi naszej interesów na dzisiejszych konsultacyach pomieścić onych podług ius expressum nie możemy, tedy one do dnia i sejmiku jutrzejszego, ex mente legis przypadającego, prorogujemy. In crastino zaś pod tąż W. IMci p. cześnika brzyskiego kujawskiego laską i dyrekcyą takową zgodnemi głosami uczyniliśmy uchwałę.

4. Gdy IMć p. Michał Karwowski, vicesgerent mielnicki, regent grodzki i komisarz ziemi naszej dotąd na funkcyej od nas na się włożonej w Brzyściu Litewskim zostając, listownie do nas odzywa się donosząc, iż po wielkiej części solutionem podymnych pieniędzy, etiam aere proprio wojsku auxyliarnemu najjaśniejszego cara IMci za niektórych IMć pp. obywatelów ziemi naszej wypłaconych, doczekać się nie może, W. IMci p. dyrektorowi koła naszego committimus, aby retentorów tejże kontrybucyej ad contribuendum już po 10 tynfów z dymu, ponieważ mąki w Brzyściu podrożały, uniwersałami swymi zagrzał, by quantocius do rąk IMci p. Wojciecha Skaławskiego, cześnika owruckiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego oddane i komportowane były, sub poenis iudicii capturalis arbitrariis na tych IMciach renitentach, którzyby do przyszłej kadencyej sądów kapturowych nie oddali, irremissibiliter decernendis.

5. A że wielki uznajemy fawor w interesach ziemi naszej ku sobie oraz znaczną curam et solicitudinem około utrzymania już ordynowanej do nas super retentores kontrybucyej

pomienionej dymnej exekucyej moskiewskiej przez W. IMci p. Jana Kunata Wyrozebskiego, instygatora koronnego, komisarza generalnego całej Małopolski, in bonum nostri świadczone, więc upraszamy IMci p. dyrektora koła naszego, aby nomine publico list do IMci p. napisał, dziękując mu pro omni studio w interesach naszych i upraszając oraz, aby i dalej eodem ku ziemi naszej affectu pollere raczył i cokolwiek na tej swej funkcyej respektem dymnych pieniędzy potrzebnego widział, ziemi naszej provideat; zaczem tak pozostałą pieniędzy za przeszłe trzy miesiące resztę, jako też za drugie trzy następujące, ułożywszy lepiej i pomiarkowawszy taryfę z uczynionych recenter rewizyej, złoży i quantocius odeszle.

6. Że zaś ob summam zrujnowanych przez różne wojska ludzi egestatem tak prędko złożyć nie możemy, committimus IMci p. marszałkowi, aby upraszał w tymże liście W. IMci p. instygatora, aby pomienioną exekucyą moskiewską i dalej utrzymował. Któremu to IMci p., lubo wiele w afektach naszych promeruit, gdy ob eandem egestatem ad praesens prac i fatyg jego sufficienter recompensare nie możemy, ad interim 200 talerów bitych przez list swój IMć p. marszałek od ziemi naszej deklarować będzie, perennem w afektach braterskich in posterum zapisując gratitudinem.

7. Nie mniej wdzięczni będąc i IMci p. Michała Karwowskiego, vicesgerenta mielnickiego, regenta grodzkiego i komisarza ziemi naszej usługi, którą ziemi naszej omni possibili modo świadczy, zleciliśmy temuż IMci p. marszałkowi, aby IMci p. i brata listem swym o prędkim odesłaniu tak reszty za przeszłe trzy miesiące, jako i za drugie zaczęte upewnił, upraszając oraz, aby tę swoją funkcyą i dalej sine taedio kontynuować chciał, deklarując IMci in vim gratitudinis na te drugie trzy miesiące pro subsistentia na tamtem miejscu 2.000 zł. z teraźniejszego czopowego.

8. Do tegoż podatku i IMci p. Szczęsnemu Poradowskiemu, miecznikowi owruckiemu winny od ziemi dawny dług zł. 500, aby przez IMci p. exaktora wypłacony był, referujemy.

9. Dlaczego tak na te, jako i inne publiczne ziemi necessitates i expensy prędszych i pewniejszych nie widząc pieniędzy jako z czopowego, w administracyej IMci p. Jana na Zawadce Worcela będącego, podatek tenże uchwaliwszy, on temuż IMci rekomendujemy, aby na przeszłoroczne czopowe kontraktował i one quantocius wybierał. Tegoż IMci i do tegorocznego czopowego i prasułki za egzaktora approbujemy, ponieważ przeszłoroczna prasułka upadła, eo adiecto, aby te oba podatki od sejmiku deputackiego iuxta legem expressam et antiquam praxim zaczynały się.

10. Gdy zaś IMć pp. egzaktorowie pogłównego IMć p. Stanisław Czołhański i Stefan Dąbrowski iniuriationem skarbu w wniesieniu podatku przez IMć pp. administratorów starostwa kałuskiego inferunt, by ich w sądach kapturowych conveniant, zlecamy.

11. Że zaś IMć p. Wojciech Skaławski, cześnik owrucki w wybieraniu dymnych pieniędzy allaborat, upraszamy tegoż IMci, aby i dalej continuare tęż ziemi usługę chciał, któremu za prace tak przeszłe jako i następujące zł. 2.000; similiter IMć pp. egzaktorom pogłównego po 2.000 każdemu z IMciów z tegoż pogłównego, w którą to teraźniejszą kwotę 2.000 zł. p. includuntur 2.000 zł. na przeszłym sejmiku deklarowane; także IMci p. Worcelowi za przeszły rok 1.000 zł., a na teraźniejszy drugi tysiąc z czopowego, z którego i IMci p. Skaławskiemu wydany być ma, conferimus.

12. Zapatrując się zaś na subsequenda mala, które ex locatione wojsk tak koronnych jako i cudzoziemskich być mogą, uprosiliśmy za posłów do JW. IMci p. hetmana w. koronnego W. IMci p. Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego i Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego z instrukcyą daną od ziemi, którzy IMć ex innata dexteritate sua upraszać będą JW. IMci p. hetmana w. koronnego n. w. m. p., by solitam ziemi naszej in eo praestet dexteritatem. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich halickich podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, die et anno

ut supra. Franciszek Broniewski, cześnik b[rzeski] k[ujawski], marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 149—151; Castr. Hal. Rel. 203 p. 793—795.

61.

Halicz, 10 września 1708.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne na dzień dzisiejszy, t. j. pro feria secunda post festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae na sejmik deputacki według prawa, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Mamy za co providenti zawsze całości naszej supremo Numini podziękować, że nas jeszcze in hoc deplorato Reipublicae statu, już prawie ad ruinam proclives, paternis wspiera mediis, kiedy nie tylko unitis et communicatis salvari możemy consiliis, ale oraz ukrzywdzonym, iustitiam petentibus, przez administracyę sprawiedliwości w trybunale koronnym prospicere. Dla czego, by ta suum sortiatur effectum, a oraz stosując się ad mentem legum regni, na teraźniejszym sejmiku naszym uprosiliśmy i zgodnie obrali nemine contradicente e gremio nostri za sędziego i deputata na pomieniony trybunał koronny W. IMci p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemie naszej n. w. m. p., obligując amore nostri publico IMci m. p., aby na tamtem miejscu tanquam ad aras Themidis et iustitiae zasiadszy, suas iniurias patientibus IMć ziemianom braci naszym ex innata sua activitate dexteram raczył porrigere, aby in fundamento praw z uznanej gaudeant sprawiedliwości. My zaś za świadczoną in eo passu ziemi naszej IMci n. w. m. p. dexteritatem perennem w afektach naszych braterskich zapisujemy wdzięczność.

3. Interesa obrady i porządku ziemiańskiego do sejmiku jutrzejszego przy prawie i zwyczaju zgodnie odkładamy. Które to laudum zgodnie pod laską i dyrekcyą IMci p. Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika latyczowskiego za dyrektora koła naszego e medio nostri unanimiter obranego postanowiwszy, temuż IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die ut supra millesimo septingentesimo octavo anno. W. Kazimierz Mierzejewski, cześnik latyczowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do nie należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 153—154; Castr. Hal. Rel. 203 p. 1566—1567.

62.

Halicz, 11 września 1708.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zgromadziwszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza vigore legis et laudi, dnia wczorajszego constituti, do obrady ziemi naszej przystąpiliśmy.

A naprzód referując się do konstytucyi anni millesimi sexcentesimi sexagesimi septimi, ratione czopowego i prasułki ziemi naszej służącej, ten podatek postanowiwszy in praesenti necessitate, do wybierania onego za poborcę uprosiliśmy IMci p. Władysława Poradowskiego, który będzie raczył, należycie wybrawszy pieniądze, assygnacye oschłe ziemiańskie, od IMci p. Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego wydane, uspokoić. Ten zaś podatek po miastach i miasteczkach more antiquo wybierany być ma, zaczynając tę swoję funkcyą a die undecima anni praesentis, a kończyć się o tymże czasie da Pan Bóg za rok będzie in anno proxime venturo 1709.

2. A że niektórzy IMć pp. egzaktorowie nie uczynili calculum i delat nie podali, tedy sądy fiskalne reassumujemy i zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby list nomine publico napisał do JW. IMci p. kasztelana kamienieckiego, jako marszałka pomienionych sądów, prosząc n. w. m. p., aby chciał in quatuor septimanis ab actu hodierno zjachać tu do Halicza sądy zacząć, lubo na swojem miejscu, in casu nie zjachania, inszego z IMciów pp. sędziów delegował za vicemarszałka.

3. Co zaś się retentów pokaże ex calculo z podatku pogłównego, z tego IMć pp. poborcy odebrawszy sobie salarium, ex reliquo najpierwej W. IMci p. Kamińskiego, generała majora assygnacyą uspokoić, a jeżeliby od tej assygnacyi co zostało, to na ukontentowanie IMci p. Poławskiemu, podczaszemu ...[1] w assygnacyi onemu wydanej będzie miało cedere.

4. Temuż sądowi fiskalnemu braterską zlecamy, żeby seriam uczynił animadversionem super realitate wydanego podatku pogłównego i jeżeliby kto niesprawiedliwie podał swoję attestacyą, taki ad instantiam instigatoris powinien będzie respondere przed pomienionym sądem. A ponieważ na kongresie dzisiejszym naszym oddano nam list JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. koronnego, w którym przy doniesieniu chęci swoich et sollicitudinum circa bonum publicum deklaruje ratione exorbitancyej żołnierskich, extra sphaeram[2] władzy i dyspozycyej jego hetmańskiej popełnionych, in foro sądu wojskowego każdemu iniurato satysfakcyą i excessui należytą i przykładną pro qualitate delicti karę, więc uprosiliśmy W. IMci p. Alexandra Żurakowskiego, chorążego trembowelskiego i IMci p. Piotra Bobrowskiego za posłów e medio nostri do tego IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. kor., którzyby doniosszy należyte n. w. m. p. podziękowanie, przy instrukcyi sobie od IMci p. marszałka naszego danej donieśli ruiny dóbr ziemskich przez lokacyą w nich regimentów i taborów, tudzież i przez inne exorbitancye ludzi wojskowych i prosili, żeby in posterum circa immunitatem tychże dóbr ziemskich skuteczną n. w. m. pana łaską zachowani byliśmy.

5. Mieć będą IMć pp. posłowie na osobliwszej pamięci domówić się o krzywdy IMci p. cześnika lwowskiego, którego dobra Wojniłowszczyzna[3] ledwie nie w większe niż królewszczyzny podana aggrawacye. Także w krzywdach W. IMci p. Jastrzębskiego, wojskiego halickiego i deputata na trybunał koronny i IMci p. Stefana Dąbrowskiego, skarbnika żytomirskiego i IMci p. Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, sędziego grodzkiego trębowelskiego będą raczyli expostulare.

6. W tęż instrukcyą zleciliśmy IMci p. marszałkowi naszemu włożyć instancyą naszę za IMcią księdzem Cyrilem Szumlańskim, żeby według zasług domu i osoby swojej łaskawą fortuny i honoru swego od JW. IMci p. hetmana w. kor. doznał protekcyą, o co i listownie od nasże upraszać będzie IMć p. marszałek tegoż JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. kor.

7. W liście, który IMć p. marszałek nasz będzie miał pisać do IMci p. kasztelana kamienieckiego n. m. p. upraszać będzie, żeby do IMci p. komisarza ziemi naszej napisać

[1] W Laud. miejsce na kilka liter wolne, wykropkowane; w Rel. brak całkiem tytułu.
[2] W rkp. speram.
[3] Wojniłów mko. w pow. kałuskim, Słown. geogr. XIII. 754.

raczył za IMć pp. poborcami, którzy się z egzakcyej swoich wyrachują, żeby od wszelkich impetycyej żołnierskich wolni byli.

8. Kiedy zaś tak długo bez świętej sprawiedliwości zostając, nietylko wiele krzywd między sobą ponosiemy, ale też impunitate większym występkom daje się okazya, zlecamy napisać list do IMci p. starosty stryjskiego, aby IMć n. w. m. p. jako podstarości grodzki halicki zjachał do Halicza i sądy securitatis kazawszy obwołać, iuxta legem one sądzić tak, jako w ziemi lwowskiej, przybrawszy sobie do pióra pisarza pro hac sola vice, raczył. To tedy laudum i wszystkie w nim punkta spisane zlecamy i upraszamy IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego ręką jego przy zwykłej pieczęci podpisać i do akt grodzkich halickich per oblatam podać. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die undecima Septembris anno Domini millesimo septingentesimo octavo. Antoni ze Żmigroda Stadnicki, podczaszy bełzki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 157—158; Castr. Hal. Rel. 203 p. 1567—1570.

63.

Halicz, 24 września 1708.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, na sejmik do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne zjachawszy się pro die vigesima quarta Septembris za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego nam szczęśliwie panującego, zgodnie obraliśmy i uprosili e medio nostri za dyrektora IMci p. Jana z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiego i takie postanowiliśmy unanimi consensu laudum.

2. Ponieważ ope divina faustoque omine et eventu dzisiejszy processit sejmik, stosując się do woli wszystkich IMć pp. i braci na ten czas na tej obradzie zasiadających, aby ten sejmik był limitowany ad diem decimam Octobris, a to z tej racyej, że tak wielkie i poważne w uniwersale J. Kr. Mci wyrażone punkta et deliberationis potrzebujące, a paucitas przy zaczęciu tego sejmiku IMć m. pp. i braci jest frekwencya, przyrzekamy naszymi braterskimi affektami, aby ten sejmik z limity przypadający pod tąż dyrekcyą IMci p. Jana Ostrowskiego był zakończony. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich halickich podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die 24 Septembris 1708 anno. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, direktor koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 161; Castr. Hal. Rel. 203 p. 1607—1608.

64.

Halicz, 9 października 1708.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na miejsce zwyczajne consultationum na dzień 9 miesiąca octobra do Halicza, vigore laudi anteacti anno currenti iuxta

conservationem pod laską W. IMci p. Antoniego z Zmigroda Stadnickiego, takowyśmy (sic) sobie dalszej obrady naszej postanowili laudum.

2. Naprzód chcąc mieć w teraźniejszych ojczyzny naszej utrapionej domi consilium, zapatrując się na konjunktury, nie wchodząc w żadne materias status, okrom wniesionej kwerymonii IMci p. Michała Karwowskiego, regenta grodzkiego halickiego, komisarza ziemi naszej do Brzyścia Litewskiego na uspokojenie prowiantów moskiewskich od nas uproszonego w kole naszem, nie tylko iustam u całej ziemi meretur za prace swoje circa conservationem integritatis od moskiewskiej exekucyi gratitudinem, daleko więcej kiedy utrzymawszy exekucye własnym założył podymne pieniądze groszem, iustam exigunt restitutionem, ten interes nulla habita ratione respectus personarum do sądów naszych fiskalnych cum retentoribus tego podymnego moskiewskiego odsyłamy.

3. W którym że już stanęły kondemnaty, dajemy facultatem pomienionemu IMci p. komisarzowi naszemu, aby apud retentores cum poenis legibus regni descriptis pomienione podymne forti executione etiam admota nobilitate et copiis militaribus wybierał, co pro nulla violentia censeri niema.

4. Takową pomienioną radę pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka ad diem decimam terciam Novembris w roku teraźniejszym termin zjazdu naszego zachowujemy. Na co dla lepszej wiary zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego to postanowienie nasze podpisać i ad acta publica podać. Działo się w Haliczu, die nona Octobris na miejscu zwyczajnem consultationum millesimo septingentesimo octavo. Antoni ze Zmigroda Stadnicki, podczaszy bełzki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 165; Castr. Hal. Rel. 203 p. 1661—1663.

65.

Halicz, 10 października 1708.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, na sejmik do Halicza z limity pro die decima Octobris i na miejsce zwyczajne consultationum zjachawszy się za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego, nam szczęśliwie panującego, przy dyrekcyej JW. IMci p. Jana z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiego, takie unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ felici omine et praesentia IMć pp. senatorów, urzędników et ex equestri ordine multitudine dzisiejszy processit sejmik, stosując się do woli wszystkich IMciów m. pp. i braci na ten czas na tej radzie zasiadających, aby ten sejmik ad diem decimam quartam Novembris był limitowany, a to z tej racyej, zapatrując się na farraginem Rzptej i na obrady górniejszych województw, przyrzekamy naszymi braterskimi afektami, stosując się do przeszłego laudum, aby ten sejmik z limity przypadający pod tąż dyrekcyą IMci p. Ostrowskiego był zakończony. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich halickich podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die 10 Octobris 1708 a. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, dyrektor koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 167; Castr. Hal. Rel. 203 p. 1667—1668.

66.

Halicz, 13 listopada 1708.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących, zjechawszy się tu do Halicza, iuxta anteacti laudi limitationis na dzień dzisiejszy, t. j. pro die decima tertia praesentis anno currenti, takowąśmy dalszą obradę, nemine contradicente, postanowili.

2. Luhośmy się spodziewali IMć pp. posłów, którycheśmy wyprawili do IMć pp. hetmanów in desideriis nostris, jednak kiedy ani samych IMciów, ani żadnej od nich informacyi niemasz, więc widząc potrzebną być dalszą obradę, sejmik teraźniejszy ad undecimam Decembris anni currentis odkładamy i praesenti laudo limitujemy.

3. Kiedy zaś wniesiona instancya IMć pp. Czolhańskiego i Dobroskiego, egzaktorów pogłównego ziemi naszej, którzy to IMć uczyniwszy de perceptis et expensis in iudicio fiscali kalkulacyą, niesłusznie assygnacyami z komissyi wydanemi aggravantur, przeto upraszamy IMci p. marszałka koła rycerskiego naszego, aby nomine publico list raczył napisać do IMci p. starosty tłumackiego, komisarza ziemi naszej, aby authoritate sua chciał IMciów na kommissyi da Bóg przyszłej circa decretum libertatis ab omni impetitione utrzymać.

4. Lubo zaś w przeszłych laudach wyrażono, aby IMć p. Michał Karwowski, vicesgerent mielnicki, regent grodzki i komisarz ziemi halickiej do oddawania mąk w Brzyściu Litewskim ordynowany ma (sic) potestatem odbierania podymnego moskiewskiego a renitentibus, za których proprio aere swoją substancyą zapłacił, jako kwit edocet in rem całej ziemi od IMci p. komisarza generalnego, jednak że się zostaje dymów sto czterdzieście i dziewięć, za które nikt nie zapłacił w Brzyściu, IMć zaś p. komisarz pomieniony mieszkał tam w Brzyściu na drugie trzy miesiące z niemałym kosztem, jako też i IMć p. Wirozębski, instygator koronny, komisarz generalny Rzptej, utrzymywał interesa ziemi naszej na ten czas od Moskwy, któremu in vim wdzięczności i expens IMci p. komisarza naszego pomienione 140 dymów i dziewięć apud retentores naznaczamy, a kto będzie tej naszej uchwale z nas contrarius, pozwalamy executionem exequi, inhaerendo anteriori laudo.

5. Ponieważ zaś zaszły cyrkumstancye względem czopowego i prasułki exakcyi IMci p. Worcela, tedy upraszamy IMci p. marszałka koła naszego, aby list do IMci p. kasztelana kamienieckiego, marszałka sądów fiskalnych, nomine publico napisał, upraszając n. w. m. p., aby chciał uniwersały do miast i miasteczek wydać, ut iniuriati, si qui reperiuntur, compareant na sądy fiskalne, którzy zaś renitentes uchwałom znajdują się naszym, ad instantiam IMci p. poborcy na tychże sądach satisfaciant tejże uchwale sub rigore legis publicae. Które to laudum unanimi consensu postanowiwszy, pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka ut supra odkładamy[1], cum ea declaratione, inquantumby co impediat IMci, wolno nam będzie in locum IMci alium constituere directorem. Działo się na miejscu zwyczajnem, die 13 Novembris 1708 a. Antoni Stadnicki, podczaszy bełzki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 169—170; Castr. Hal. Rel. 203 p. 1720—1722.

[1] Tu widocznie opuszczono w obu rkp. kilka słów.

67.

Halicz, 15 listopada 1708.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, na sejmik ex limitatione zaczętego sejmiku die 14 Novembris w roku 1708 za uniwersałem J. Kr. Mci Stanisława Pierwszego z Bożej łaski nam szczęśliwie panującego na miejsce zwyczajne consultationum zjechawszy się, takowe sobie postanawiamy laudum.

2. Ponieważ sejmik dzisiejszy za uniwersałem J. Kr. Mci do dnia dzisiejszego odłożony nie może jeszcze wziąć skutku, zdało się tedy nam ten sejmik ad maiorem frequentiam IMć n. w. m. pp. i braci do dnia 11 grudnia pod tąż dyrekcyą IMci p. Ostrowskiego limitować.

3. Sejmik zaś pod dyrekcyą IMci p. podczaszego bełzkiego ponieważ na tenże czas jest odłożony, praecavemus to sobie, aby IMć p. podczaszy wcześnie zjechał na miejsce consultationum, aby sejmiki oba cum omni solemnitate odprawione były. Które to laudum dla większego waloru z woli IMć w. m. pp. i braci do akt grodzkich halickich podawszy, ręką swoją własną podpisuję. Datum w Haliczu, 15 Decembris (sic) anno 1708[1]. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego i innych do nich należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 173; Castr. Hal. Rel. 203 p. 1722—1723.

68.

Halicz, 11 grudnia 1708.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących kołomyjskiego i trembowelskiego, zjachawszy się za uniwersałem J. kr. Mci Stanisława Pierwszego z Bożej łaski króla polskiego nam szczęśliwie panującego w Haliczu, na miejsce consultationum zwyczajne, pro die undecima Decembris, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Stosując się do przeszłych laud, które ex limitationibus stawały, zdało się nam i ten pod dyrekcyą IMci p. Jana Ostrowskiego, marszałka koła naszego, ad diem decimam octavam Januarii in anno millesimo septingentesimo nono limitować, przyrzekajac naszemi braterskimi affektami IMci p. marszałkowi naszemu, aby ten sejmik, jako pod onego dyrekcyą zaczęty był, tak pod tąż dyrekcyą cum toto effectu według uniwersalu J. Kr. Mci zakończony został. Które to laudum zgodnie umówiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnych, anno millesimo septingentesimo octavo, die undecima Decembris. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 175; Castr. Hal. Rel. 203 p. 1776.

[1] Błędności daty dowodzi m. i. i ta okoliczność, że laudum to oblatowano 15 listopada t. r.

69

Halicz, 13 grudnia 1708.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów do niej należących, zjachawszy się do Halicza, na miejsce obradom naszym zwyczajne na sejmik ex limitatione na dzień dzisiejszy 13 decembra w roku teraźniejszym 1708 przypadający, gdy jeszcze praesentiam IMciów pp. posłów naszych, do JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. koronnego ordynowanych, desideramus dla odebrania od IMciów relacyej należytej i na procedery górniejszych województw zapatrywać nam się należy, sejmik teraźniejszy ad decimam septimam Januarii w roku da Bóg przyszłym 1709 cum toto negotio pod tąż laską limitujemy i to laudum nasze, aby IMć p. marszałek koła naszego podpisał i ad acta podał upraszamy. Datum w Haliczu, [die] ut supra et anno. Antoni ze Zmigroda Stadnicki, podczaszy bełzki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 203 p. 1787—1788.

70.

Halicz, 17 stycznia 1709.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza na sejmik dzisiejszy dnia 17 Januarii w roku teraźniejszym 1709 ex limitatione przypadający, in loco cosultationum solito, takowe uchwaliliśmy laudum.

2. Iż ponieważ jeszcze nie uczynili nam relacyi IMć pp. posłowie nasi z pierwszego sejmiku do JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. koronnego od nas expedyowani, do tego że górniejsze województwa w podobnych, które i u nas vertuntur materyach jeszcze się nie determinowały, więc i my zapatrując się na proceder onych i spectando na powrót pomienionych IMciów pp. posłów naszych, teraźniejszy sejmik pod tąż laską W. IMci p. marszałka naszego ad diem 18 Februarii cum toto negotio limitujemy cum adiecta clausula, że jeżeliby słabe zdrowie, albo jakie inne legitima negotia IMci p. marszałkowi naszemu na ten czas comparere nie dopuściły, tedy innego dyrektora wolno nam obrać sobie będzie. Które to laudum zgodnie umówiwszy, uprosiliśmy IMci p. marszałka naszego, żeby je ręką swoją podpisał i ad acta podał. Działo się w Haliczu, die ut supra et anno. Antoni Stadnicki ze Żmigroda, podczaszy bełzki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 177; Castr. Hal. Rel. 204 p. 58—59.

71.

Halicz, 18 stycznia 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, ex limitatione sejmików zjachawszy się za uniwersałem najjaśniejszego Stanisława z Bożej łaski króla polskiego pro die 18 Januarii anni praesentis na miejsce zwyczajne consultationum, takie unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ sejmik J. Kr. Mci za uniwersałem jeszcze in desideriis nie mógł sortiri effectum, zdało się nam dalej on protrahere ad diem quartam Februarii pod tąż dyrekcyą IMci p. Jana Ostrowskiego, dyrektora naszego.

3. Desideria IMć m. pp. i braci ex unanimi consensu deklaracyej naszej: IMci p. Dominikowi Przesieckiemu in vim konflagraty roskazaliśmy wydać assygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego na zł. p. 300 do IMci p. Władysława Poradowskiego, administratora czopowego i prasułki i list w tejże materyej aby był pisany, żeby z pierwszej raty ta suma była wypłaconą; IMci p. Józefa Ostrowskiego ponieważ in simili manus Domini tetigit, że na tym sejmiku nie ukontentowaliśmy, ale da Pan Bóg na przyszłym obligujemy się unanimi consensu tę konflagratę z miłości naszej kompensować. Które to laudum zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego do akt grodzkich halickich podać przy podpisie onego. Datum w Haliczu, na miejscu consultationum, die 18 Januarii anno 1709. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek koła rycerskiego powiatu trębowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 181; Castr. Hal. Rel. 204 p. 57—58.

72.

Halicz, 5 lutego 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej i powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego do niej należących, na sejmik do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne zjachawszy się pro die 4 Februarii za uniwersałem najaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego z Bożej łaski nam szczęśliwie panującego, pod dyrekcyą IMci p. Jana z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiego, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum. Ponieważ spe divina faustoque omine et eventu dzisiejszy processit sejmik sub auspiciis najjaśniejszego króla IMci, stosując się do woli wszystkich IMciów n. m. pp. i braci, na ten czas na tej radzie zasiadających, z kilku limit już odprawujący się i ten w dalszą prolongacyą ad diem 19 Februarii sejmik limitowaliśmy, ad frequentiorem numerum IMć n. m. pp. i braci.

2. Desideria z woli naszej zleciliśmy IMci p. marszałkowi w toż laudum ingrossować, mianowicie W. IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, miecznika halickiego, rotmistrza J. Kr. Mci, którego przez tak długi czas ziemia na expektatywie zatrzymując, za krwawe zasługi tot laudibus approbowane z najpierwszych podatków satysfakcyą deklaruje; IMci p. Kamińskiemu

zasługi według assygnacyej do ziemi od JW. IMci p. hetmana wydanej, że jeszcze in toto niewypłacone, tedy zlecamy, aby z delat IMci p. Czołhańskiego resztujących sum oddane były, a jeżeliby in toto z delat nie mógł mieć swojej satysfakcyi, tedy z innych przyszłych podatków wypłacać deklarujemy. IMci p. Józefa Ostrowskiego i IMci p. Pawła Niewierskiego desideria do przyszłego sejmiku odkładamy. IMć p. Worcel, administrator przeszłej exakcyi czopowego i prasułki upraszał, aby ad renitentes list był pisany, że według assygnacyj do siebie wydanych nie może satysfakcyej uczynić, zdało się nam, aby do przyszłego sejmiku to desiderium konserwowane było. Które to laudum zleciliśmy IMci p. dyrektorowi koła naszego przy podpisie onego do akt grodzkich halickich podać. Datum w Haliczu, die 5 Februarii a. 1709. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 185—186; Castr. Hal. Rel. 204 p. 96—97.

73.

Halicz, 19 lutego 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej i powiatów kołomyjskiego i trębowelskiego do niej należących, zjachawszy się pro die 19 Februarii za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego, nam szczęśliwie panującego, pod dyrekcyą W. IMci p. Jana z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiego, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ przez tak wiele limit obrad naszych sejmik ten niemógł według uniwersału najjaśniejszego króla IMci sortiri effectum, a to z tej racyej uważając zamięszania w Rzptej, zdało się nam ad diem undecimam Martii limitować.

3. Desideria wszystkie w przeszłem laudum opisane, mianowicie WW. IMciów: IMci p. miecznika halickiego i IMci p. wojskiego halickiego za krwawe onych zasługi, aby deklarowaną od ziemi odebrali satysfakcyą, obmyśleć ukontentowanie onym na przyszłym sejmiku przyrzeka (sic). IMci p. Józefa Ostrowskiego i IMci p. Niewierskiego desiderium ad frequentiorem numerum odkłada. IMci p. Worcelowi, administratorowi przeszłego czopowego pozwalamy, aby od retentorów cum executione et poenis nieodebranego podatku przez lat dwie exakcyej swojej windykował excepto Bołszowca w possessyej IMci p. Hondorfa, z którym salwę zachowuje się do sądów fiskalnych.

4. Listy, które od różnych IMciów są na sejmik przysłane, te do przyszłego sejmiku odkładamy. Które to laudum pozwoliliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego do akt grodzkich halickich przy podpisie onego podać. Datum w Haliczu, na miejscu consultationum 19 Februarii 1709. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, dyrektor koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego i innych do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 189; Castr. Hal. Rel. 204 p. 150—151.

74.

Halicz, 11 marca 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej, powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum za uniwersałem J. Kr. Mci Stanisława Pierwszego, z Bożej łaski króla polskiego nam szczęśliwie panującego pro die 11 Martii, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Stosując się do pierwszych obrad naszych, które toties ex limitationibus stawały pod dyrekcyą IMci p. Jana Ostrowskiego, dyrektora koła naszego, zdało się nam i ten sejmik pod tąż dyrekcyą w dalszą prolongacyą puścić ad diem 10 Aprilis, zapatrując się na górniejsze województwa i rewolucye w Rzptej inter status.

3. Konserwując wszystkie IMć moich (sic) m. pp. i braci w przeszłych laudach opisane [desideria] i one in toto approbując, jednak zleciliśmy IMci p. dyrektorowi naszemu iterato w laudum przypomnieć stare prawo, w konstytucyach opisane, okazki alias popisu, aby IMć m. pp. i bracia nie zaniedbując onego, do exekucyi przywiedli innata dexteritate sua.

4. Zleciliśmy za IMcią p. Żurakowskim list napisać do JW. IMci p. chorążego koronnego instantialny. Które to laudum IMci p. Janowi Ostrowskiemu, dyrektorowi naszemu przy podpisie onego do akt grodzkich halickich podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, 11 Martii 1709 a. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 191; Castr. Hal. Rel. 204 p. 218—219.

75.

Halicz, 13 marca 1709.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemie halickiej powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących, zjachawszy się pro die 13 Martii za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. na miejsce zwyczajne consultationum, pod dyrekcyą IMci p. Jana Ostrowskiego takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ IMć pp. posłowie od nas do króla IMci z instrukcyą wyprawieni na termin wyżej specyfikowany z relacyą non comparuerunt, zdało się nam w dalszą limitę ten sejmik ad diem undecimam Junii cum toto effectu prolongować.

3. Za IMcią p. Ciemierzyńskim zleciliśmy IMci p. Ostrowskiemu, dyrektorowi koła naszego list napisać do JW. IMci p. wojewody kijowskiego, aby władzą swoją hunc crudelem ausum przez IMci p. Szydłowskiego, rotmistrza J. Kr. Mci popełnionym, wojskowym sądem compescere raczył. Desideria wszystkie, in anteactis laudis postanowione, ratyfikujemy. Które to laudum zleciliśmy IMci p. dyrektorowi koła naszego przy podpisie onego do akt grodzkich

podać. Datum w Haliczu, in loco consultationum ut supra a. 1709. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów kołomyjskiego, trębowelskiego i innych.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 197; Castr. Hal. Rel. 204 p. 347—348.

76.

Halicz, 9 kwietnia 1709.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących, zjachawszy się pro die nona Aprilis na miejsce zwyczajne consultationum pod dyrekcyą IMci p. Jana Ostrowskiego, dyrektora koła naszego, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Zapatrzywszy się na nieznośne teraźniejsze w Rzptej naszej zamięszania et gemitum między pospólstwem, niechcieliśmy inermes zostawać, przynajmniej consiliis his malis subvenire zdało się nam ten sejmik pod dyrekcyą IMci p. Jana Ostrowskiego, dyrektora koła naszego dla dalszych obrad naszych ad diem duodecimam Junii limitować, desideria w przeszłych laudach z woli naszej braterskiej spisane confirmando. Które to laudum zleciliśmy IMci p. dyrektorowi koła naszego przy podpisie onego do akt grodzkich podać. Datum w Haliczu ut supra a. D. millesimo septingentesimo nono. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, dyrektor koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trębowelskiego, kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 195; Castr. Hal. Rel. 204 p. 346—347.

77.

Halicz, 10 kwietnia 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej stanu szlacheckiego obywatele i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum za uniwersałem J. Kr. Mci Stanisława Pierwszego z Bożej łaski króla polskiego nam szczęśliwie panującego pro die 10 Aprilis pod dyrekcyą IMci p. Jana z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiego, dyrektora koła naszego, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Widząc tak ciężkie oppressye od wojsk ab utrinque na stan szlachecki i ubogich poddanych effrenatam licentiam disciplinae militaris wyuzdaną swywolę, którzy wodzów swoich postponując, libertacye ani prawa de immunitate dóbr szlacheckich opisanego uważając, tylko to, co komu libet et licet, pozwalają. Ponieważ ten sejmik ex limitatione przypadł, zdało się nam de medio nostri uprosić do JW. IMci p. wojewody i generała ziem kijowskich, hetmana w. kor. IMć pp. IMci p. Jana z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiego, dyrektora koła naszego i IMci p. Jana na Zawadce Worcela za posłów, aby według instrukcyej od nas podanej desideria IMć pp. i braci całej ziemi promowowali i to, co im innata virtus et dexteritas każe, mając plenariam facultatem traktowali, obligując IMć pp. posłów, aby pro termino termini specificato z relacyą stawali.

3. Za którą pracę IMć pp. posłom ziemi naszej na przyszłym sejmiku, ex limitatione przypadającym, laborem et satisfactionem z najpierwszych podatków kompenzować deklarujemy. A ten sejmik zdało się nam do dalszej obrady całej Rzptej limitować pod tąż dyrekcyą IMci p. marszałka ad 25 Aprilis w roku teraźniejszym, jakoż praesenti laudo limitujemy i toż laudum do akt grodzkich halickich przy podpisie podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 10 Aprilis 1709 a. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, dyrektor koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 193; Castr. Hal. Rel. 204 p. 238—239.

78.

Halicz, 10 kwietnia 1709.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do hetmana w. kor.

1. Instrukcya IMciom pp. Janowi z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiemu, dyrektorowi koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego i IMci p. Janowi na Zawadce Worcelowi, do JW. IMci p. Józefa z Potoka na Stanisławowie, Niemirowie, Zbarażu i Brodach Potockiego, wojewody i generała ziem kijowskich, hetmana w. kor., halickiego, śniatyńskiego, kołomyjskiego, leżajskiego i czerwonogrodzkiego etc. starosty, posłom z ziemi halickiej i powiatów do niej należących, z sejmiku in loco consultationum, iuxta mentem laudi die decima praesentis anno praesenti postanowionego, dana.

2. Majestatowi Boskiemu za wszystkie nieśmiertelne świętej Opatrzności dzieła czyniąc dzięki, niemniej jednak, że nam pod imieniem króla IMci p. n. m. pożądany przedłużony przez lat kilka w Polszcze zatrudzony przyobiecuje pokój, kiedy do utrzymywania wolności, od antecessorów naszych krwawie nabytych, do postanowienia, aby za zaszczytem onego dzieła pokoju inter status regni do skutku przyprowadzić raczył szczęśliwie dalszego, kiedy sub felicibus auspiciis JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana w. kor., ziemi naszej halickiej starosty i protektora spodziewamy się augurium, przy powadze i pilnem około dobra pospolitego usiłowaniu pożądanego pokoju, dał nam modum consilii za złożeniem sejmiku teraźniejszego J. Kr. Mć ex limitatione, zlecamy IMć pp. posłom naszym, aby należyte uczynili podziękowanie nasze za około dobra pospolitego i dóbr szlacheckich pieczołowanie, łasce i protekcyej onego zalecając wyraźny dowód życzliwości in publicum, kiedy rozróżnione po wiele kroć civium animos in unum skombinować, do jedności i społeczności w ojczyźnie przyprowadzić umyślił, iustam in animis nostris meretur gratitudinem. Należyte tedy przez IMć pp. posłów naszych JW. IMci p. wojewodzie kijowskiemu, hetmanowi w. kor. zlecamy podziękowanie i żeby w dalszem około dobra pospolitego i całej Rzptej non desistat starania prosiemy.

3. Stosując się tedy ad mentem laudi, dobrze wiedząc, że ziemia halicka od tak wielu wojsk przez niemały czas vexata inconvenientiis contributionis stanom szlacheckim gravaminosis, kiedy nietylko od tamtych wojsk zimowemi konsystencyami i niesłusznemi kontrybucyami aggrawowana została, ale i teraz contra iustitiam et aequitatem, nie respektując na libertacye wodzów swoich, dwory szlacheckie, konie, woły robocze, zboża w komorach i fantom nie przepuszczając szlacheckim, etiam viis publicis non parcendo i pieniężnemi kontrybucyami aggrawują. W czem zlecamy IMciom pp. posłom, aby upraszali JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana w. kor., aby his malis obviando powagą władzy swojej hetmańskiej zabronić i zakazać, a pozabie-

rane robocze woły tak ze dworów jako i od poddanych powydawać roskazać raczył i uniwersały ad coercendum wydać z kancellaryej swojej roskazał.

4. Ponieważ ziemia halicka orbata iustitiae, uprasza przez IMć pp. posłów, aby officium castrense Haliciense ex brachio JW. IMci p. wojewody podane było. Za IMcią p. Janem Ostrowskim, dyrektorem koła naszego wnosiemy instancyą, który tot malis ab adversa parte pressus i teraz świeżo od IMci p. Zagwojskiego penitus w dobrach swoich zrujnowany, za którym prosiemy, aby według deklaracyej JW. IMci p. wojewody onże był sądzony.

5. Wiedząc dobrze, co się po innych województwach dzieje, że ziemia nasza halicka continuis contributionum fluctibus agitata, chyba post longam annorum seriem ad statum fortuny swojej przyjść może, curabunt IMć pp. posłowie, aby od kontrybucyej szwedzkich domowych za instancyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego ona uwolniona była. Które to wzwyż opisane desideria nasze prudentiae et dexteritati IMć pp. posłom naszym zleciliśmy fide, honore et conscientia onychże obligujemy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, decima Aprilis millesimo septingentesimo nono a. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego, kołomyjskiego i innych.

Castr. Hal. Rel. 204 p. 286 288.

79.

Wołoszcza, 18 kwietnia 1709.

Odpowiedź hetmana w. kor. posłom sejmiku ziemskiego halickiego.

1. Reskrypt na instrukcyą od JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana w. kor. IMć pp. Janowi z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiemu, dyrektorowi koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, Janowi na Zawadce Worcelowi, posłom z sejmiku delegowanym, die decima octava Aprilis millesimo septingentesimo nono w Wołoszczy[1] dany.

2. Nie próżne pewnie bierze przy łasce Boskiej omen szczęśliwszych konjunktur et malitiae futurae w strapionej ojczyźnie sub auspiciis najjaśniejszego króla IMci p. n. m. prześwietna ziemia halicka, bo to prae oculis każdego, iż prócz codziennych dokumentów starania i pieczołowania swego ojcowskiego, ut sit bene ei, objaśnia i tym jawnym dowodem sollicitudinem suam, gdy dla wcześnie poczynającej się kampanii propriae non parcit saluti, do tego wydanym z kancellaryi uniwersałem, aby ta prześwietna ziemia consulet et prospiciat ad invicem z inszemi województwy i ziemiami saluti publicae, succurit votis populi, ani się in hoc mylić może supposito, że JW. IMć p. wojewoda kijowski, hetman w. kor. habet fraternae curae omnes felicitates prześwietnej ziemi tej, bo naturali prawie fervore ku niej wszystkie impendit conatus, ut voto veniant meliora, a dopieroż studendo desiderio, a raczej praeveniendo rekwizycyą contribuetque omni cura, aby wszelkie onera od[2] tej prześwietnej ziemi averti mogły i jeżeli ex rationibus indispensabilibus et necessitate belli, ile za wejściem w ten kraj wojsk jakie zaszły molestie od wojsk J. Kr. Mci władzy jego, te dulcedine prędkiego da Bóg pokoju w ojczyźnie że immolabit tempori moderno prześwietna ziemia halicka, firmiter obiecuje sobie.

3. Krzywdy jednak prócz modestyi żołnierskiej, jeżeli takie albo praeaggrawacye zaniesione, tych ex specula ministerii sui nie mogąc cierpić, uprosił za kommisarza IMci p. Fran-

[1] Prawdopod. wś. pow. sambor. Słown. geogr. XIII. 897.
[2] W rkp. do.

ciszka Broniewskiego, cześnika brzeskiego kujawskiego, civem tej ziemi qualificatum, przydawszy ex brachio suo drugiego IMci ad perficiendum opus kommissyi, aby jeżeli się jakie znajdą iniuriatorum w tej prześwietnej i innych ziemiach, stricte konnotowali, o nich informowali, ad iudicium militare donieśli pro administranda in delinquentes iustitia et poena adaequata. Caetera activitas et dexteritas o niewzruszonej zwłaszcza i partykularniejszej zawsze ku tej prześwietnej ziemi JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana w. kor. klarygować dignabitur propenzyi. Józef Potocki, wojewoda kijowski, hetman wielki koronny.

Castr. Hal. Rel. 204 p. 288 290.

80.

Halicz, 25 kwietnia 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej stanu szlacheckiego obywatele i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum za uniwersałem J. Kr. Mci Stanisława Pierwszego z Bożej łaski króla polskiego, nam szczęśliwie panującego, pro die 25 Aprilis pod dyrekcyą IMci p. Jana z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiego, dyrektora koła naszego, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Wiedząc dobrze, że ziemia nasza halicka continuis contributionibus, fluctibus agitata, chyba post longam annorum seriem ad statum fortuny swojej przyjść może, a będąc informowana z relacyi IMciów pp. Jana Ostrowskiego, dyrektora koła naszego i Jana na Zawadce Worcela, posłów do JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana w. kor. z ziemi naszej uproszonych, wyrozumiawszy z reskryptu na instrukcyą podaną, zdało się nam, aby do najjaśniejszego króla IMci wyprawić posłów, których uprosiliśmy e medio nostri IMciów p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego i IMci p. Andrzeja Tyszkowskiego, którym zleciliśmy, aby według instrukcyej sobie podanej pro innata virtutis dexteritate opus sobie zlecone peragant, obligując IMciów, aby pro termino z relacyą stawali.

3. A ten sejmik zdało się nam ad diem decimam tertiam Maii w roku teraźniejszym limitować, jakoż praesenti laudo limitujemy.

4. Komisarzów, delegowanych od JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana w. kor. do uznania krzywd i szkód poczynionych od wojsk J. Kr. Mci tak na subsystencyach jako i w marsie przechodzących, grato animo przyjąwszy, uprosiła, aby według reskryptu jako najprędzej iniuriati odebrali justyfikacyą. Którzy IMć za wydaniem innotescencyi po parafiach miejsce i czas w mieście J. Kr. Mci Kałuszy naznaczywszy, a praesenti data do tygodnia rezydując, konnotowali, gdyż do ziemi żydaczowskiej i innych ad expedienda iniuriatorum officia naznaczeni są.

5. Desiderium IMci p. Tyszkowskiego, który penitus w Serednym[1] zrujnowany od chorągwi p...[2] rotmistrza J. Kr. Mci na subsystencyej [w] Wonilowie[3] zostając (sic), zboża wszystkie pozabierawszy i wołów par dwadzieścia in commodum suum obrócił; similiter IMci p. Pawłowi Niewierskiemu, IMci p. miecznikowi owruckiemu, od pułku IMci p. Gniazdowskiego stało się.

6. Czopowe i prasułka, w suplice do sejmiku podanej, do przyszłego sejmiku odkłada się miasta kałuskiego deklaracya.

[1] Wieś pow. kałusk. Słown. geogr. X. 439.
[2] W rkp. miejsce na jeden wyraz wolne.
[3] T. zn. Wojniłowie; zob. str. 93 przyp. 3.

7. Za fatygi i poselstwo do JW. IMci p. wojewody kijowskiego IMci p. Jana Ostrowskiego, dyrektora koła naszego z IMcią p. Janem Worcelem jako na przeszłym[1] sejmiku laborem i fatigationem z najpierwszych podatków kompenzować deklarowaliśmy, toż i teraz approbując braterskiemi naszymi affektami przyrzekamy. Które to laudum do akt grodzkich halickich przy podpisie onego podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die vigesima quinta Aprilis, anno millesimo septingentesimo nono. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, dyrektor koła naszego rycerskiego ziemie halickiej powiatów trembowelskiego, kołomyjskiego i innych.

Castr. Hal. Rel. 204 p. 291—293.

81.

Halicz, 25 kwietnia 1709.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do króla Stanisława I.

1. Instrukcya WW. IMć pp. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, podstolemu halickiemu i IMci p. Andrzejowi Tyszkowskiemu, posłom z ziemi halickiej i powiatów do niej należących z sejmiku in loco consultationum iuxta mentem laudi die vigesima quinta Aprilis anno 1709 postanowionego dana.

2. Ponieważ w tak gwałtownych ojczyzny niebespieczeństwach nie zasypia sollicita J. Kr. Mci p. n. m. vigilantia, ale im większe na tę Rzptą były nawalności, tem jaśniejsze swojej ku dobru pospolitemu miłości i usilnego starania in publicum wydaje dowody, kiedy [w] wydanych najpierwszych na sejmiki uniwersałach stateczna ręka Pana Zastępów a stateczna miłość ku całej Rzptej, jako też nullo cursu przerwana uprzejmość wierności i życzliwość ku panu najjaśniejszemu królowi IMci Stanisławowi Pierwszemu, z Bożej łaski królowi polskiemu nam szczęśliwie panującemu p. n. m. prześwietna ziemia halicka uczyniła sobie dobrze omen. Widzi to cały świat i uznaje Rzpta nasza nieustającą W. Kr. Mci około dobra pospolitego nieznośne starania, kiedy do utrzymania wolności od antecessorów naszych krwawie nabytych do postanowienia aby za zaszczytem onego dzieła pokoju inter status regni do skutku przyprowadzić raczył (sic).

3. Tedy IMć pp. posłowie, wyraziwszy ziemie halickiej ku najjaśniejszemu majestatowi constantiam i na potomne czasy obligując cum debita veneratione majestatowi J. Kr. Mci p. n. m. winne oddadzą podziękowanie. Wywiodą ciż IMć pp. posłowie i doniosą J. Kr. Mci p. n. m. desolacyą ziemi halickiej przez wojska tak zimowe konsystencyami, jako i teraźniejszymi J. Kr. Mci subsistencyami, podjazdami aggrawowaną, upraszając najjaśniejszego króla IMci p. n. m., aby sub felicibus auspiciis od dalszych kontrybucyi uwolniona była.

4. Instabunt IMć pp. posłowie za IMcią p. starościną stryjską, która z małżonkiem swoim bene merito cive ziemi naszej halickiej dobra swoje dziedziczne sprzedając, a starostwo stryjskie od najjaśniejszej królowej IMci skupione erogowała, aby przy prawie iuris communicativi od antecessorów J. Kr. Mci p. n. m. sobie danem konserwowana była. Reliqua dexteritati et activitati IMć pp. posłów commitendo instrukcyą teraźniejszą IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, in loco consultationum solito ut supra. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej, powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego i innych.

Castr. Hal. Rel. 204 p. 290—291.

[1] W rkp. przyszłym.

82.

Halicz, 12 czerwca 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego z Bożej łaski króla polskiego nam szczęśliwie panującego pro die undecima Junii, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Stosując się do pierwszych obrad naszych, które toties ex limitationibus stawały pod dyrekcyą IMci p. Jana z Wielkiego Ostrowa Ostrowskiego, dyrektora koła naszego, zdało się nam i ten sejmik w dalszą prolongacyą puścić ad diem quintam Augusti, zapatrując się na górniejsze województwa i zamięszania w Rzptej et inter status, konserwując wszystkie desideria IMciów n. m. pp. i braci w przeszłych laudach opisane i one in toto approbując.

3. Jednak widząc już ultimum exitium tej Rzptej i całej ziemie naszej, zdało się nam uprosić za posłów IMci p. Alexandra Swistelnickiego i IMci p....[1] Zabilskiego do JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. kor. upraszając, aby chciał jako wódz authoritate sua modum adinveniri uspokojenia tak ciężkiego zamięszania w ojczyźnie et misereri gemitum pauperum.

4. Oraz tymże IMć pp. posłom zleciliśmy, aby upraszali JW. IMci p. hetmana, widząc już exhaustam innumeris contributionibus tę naszą ziemię halicką, ab imminentibus cara IMci wojsk auxyliarnych tueri et defendere. W którem to laudum zlecamy IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby tymże IMciom pp. posłom przy podpisie swoim instrukcyą do JW. IMci p. hetmana w. kor. wydał, zalecając onym, aby inne desideria sobie zlecone pro innata sua dexteritate promowowali. Które to laudum IMci p. dyrektorowi koła naszego do akt grodzkich halickich podać przy podpisie onego zlecamy. Datum w Haliczu, in loco consultationum, die duodecima Junii a. 1709. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, dyrektor koła rycerskiego ziemie halickiej powiatu trębowelskiego, kołomyjskiego etc.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 201—202; Castr. Hal. Rel. 204 p. 442—443.

83.

Halicz, 12 czerwca 1709.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego i innych do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum pro die duodecima Junii na sejmik ex limitatione przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Widząc teraźniejsze w ojczyźnie zamięszania et ob conservationem integritatis tej ziemie naszej, abyśmy mogli zawsze unanimi consensu o całości onej i fortun naszych sobie radzić, zdało się nam ten sejmik w dalszą limitę prolongować ad diem sextam Augusti.

[1] W rkp. miejsce na jeden wyraz wolne.

3. Desideria wszystkie, którekolwiek pod dyrekcyą IMci p. dyrektora naszego stawały, one in toto approbując, do przyszłego sejmiku odkładamy. Które to laudum IMci p. dyrektorowi koła naszego do akt grodzkich halickich podać przy podpisie onego zlecamy. Datum w Haliczu, in loco consultationum, die duodecima Junii, a. D. 1709. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, dyrektor koła rycerskiego ziemie halickiej, powiatów kołomyjskiego, trębowelskiego i innych.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 199; Castr. Hal Rel. 204 p. 443—444.

84.

Halicz, 6 sierpnia 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego obywatele ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego, kołomyjskiego i innych do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne consultationum pro die quinta et sexta Augusti pod dyrekcyą IMci p. Jana Ostrowskiego, dyrektora koła naszego, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. A że dotąd affatis IMć pp. sędziów grodzkich n. w. m. pp. vacat iustitia, qua regnant quaevis regna, przeto aby incrementa zabierała święta sprawiedliwość in subselliis, tedy insistendo woli JW. IMci p. wojewody kijowskiego w konferowanym urzędzie IMci p. Stanisławowi Jastrzębskiemu, wojskiemu halickiemu podstarostwo grodzkie halickie i IMci p. Kazimierzowi Mierzejowskiemu, cześnikowi latyczowskiemu pisarstwo grodzkie halickie, łącząc vota nostra, postanawiamy laudo publico, aby pomienieni IMć pp. sędziowie non praeiudicando quidquam powadze JW. IMci p. Władysława Skarbka, kasztelana halickiego, na reassumpcyej sądów fiskalnych blisko przypadających, ad mentem JW. IMci p. wojewody kijowskiego przed JW. IMcią p. Janem Potockim, kasztelanem kamienieckim przysięgę wykonali, po wykonaniu iuramentu in loco solito w zamku halickim IMć pp. officiales sądy securitatis odprawować mają, t. j. recentium criminum, violentiarum, subditorum profugorum, explagiatorum[1] i inne pod ten czas przypadające exorbitancye.

3. Inne zaś desideria IMciów pp. braci, w przeszłych laudach opisane, approbując suppliki podane do przyszłego sejmiku, który z limity przypada decima Septembris, odkładamy. Które to laudum zleciliśmy IMci p. Janowi Ostrowskiemu, dyrektorowi koła naszego przy podpisie onego do akt grodzkich halickich podać. Datum w Haliczu, in loco consultationum, die 6 Augusti a. 1709. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, marszałek ziemi halickiej koła rycerskiego powiatów kołomyjskiego i trębowelskiego i innych.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 203; Castr. Hal. Rel. 204 p. 563—564.

85.

Halicz, 9 września 1709.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo stanu szlacheckiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne dnia dzisiejszego według prawa pospolitego ku obraniu

[1] W Laud. explegiatorum.

deputata sędziego na trybunał koronny, przystąpiliśmy naprzód do obrania dyrektora koła naszego i obraliśmy zgodnymi głosami IMci p. Marcina Czeczela Nowosieleckiego, skarbnika ziemi halickiej.

2. A jako zgodnie ex unanimi voto obrany IMć p. marszałek, tak niemniej pod jego laską i direkcyą nemine contradicente obraliśmy za sędziego na pomienione sądy trybunału koronnego IMci p. Józefa z Granowa Karsnickiego[1]. Które to laudum zgodnie postanowione committimus temuż IMci p. direktorowi koła naszego, aby podpisawszy do akt grodzkich halickich per oblatam podał. Działo się w Haliczu, in loco ut supra consultationum solito, dnia 9 miesiąca września r. P. 1709. Marcin Nowosielecki, skarbnik ziemi halickiej, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 205; Castr. Hal. Rel. 204 p. 667.

86.

Halicz, 3 stycznia 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo stanu szlacheckiego, obywatele ziemi halickiej i powiatów do niej należących kołomyjskiego i trębowelskiego, zjachawszy się za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. na miejsce consultationum zwyczajne, zgodnie i jednostajnie dnia dzisiejszego tertia Januarii w roku 1710 uprosiliśmy za dyrektora sejmiku tego W. IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego i zaraz do przeczytania pro informatione uniwersału J. Kr. Mci p. n. m.[2], także i listów, tak JO. książęcia IMci prymasa, jako też i JW. IMci p. wojewody bełzkiego, hetmana w. kor. n. w. m. pp. przystąpiwszy, uznajemy, że sama Opatrzność Boska tam, gdzie już subtelność i rada ludzka Rzptą per inopinatos crises salwując, zbawienną in consilio generali ordinum wydźwignienia się ex malignitate konjunktur prezentuje nadzieję, pokorne onej fundimus podziękowanie et vota, supplikując, żeby in his infelicitatibus regni wspierała rady nasze pro gloria et securitate wiary świętej katolickiej, praw i wolności naszych.

2. A tę wielkich refleksyi godną publiczną obradę in maturam ex materia sejmiku tego wziąwszy przed się deliberationem, ex certis rationibus sejmik ten cum toto negotio, pod tegoż pomienionego IMci dyrekcyą ad diem vigesimam praesentis limitujemy.

3. A tym czasem posłów do JW. IMci p. hetmana w. kor. IMci p. Józefa Przyluskiego i IMci p. Hieronima z Strumian Dąbrowskiego uprosiliśmy. Którzy to IMć oddawszy należytą weneracyą od ziemi naszej, podziękują pro cura et solicitudine salvando Rempublicam praestanda, zachęcając do dalszej kontynuacyej, o należytej wdzięczności i obligacyej od ziemi naszej za wszelkie świadczenia aby upewnili, a upraszali przytem JW. n. w. m. p., ażeby w swojej zwykłej tę ziemię et desideria jej IMć pp. posłom przez instrukcyą podaną miał protekcyej. IMci p. dyrektorowi koła naszego zlecamy wszystkie desideria nasze w instrukcyej wyraziwszy one ręką swoją podpisać. Także do IMci p. Gawrylasa Siemionowicza Kropotow, brygadyera wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci, uprosiwszy IMciów pp. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego, sędziego grodzkiego halickiego i Konstantego Zawadzkiego, podczaszego żytomirskiego, posłów n. m. pp. i braci, gdy zachodzą do ziemi naszej plenae lacrimis tak wielkie

[1] W Rel. Krasnickiego.

[2] Z Torunia, 8 listopada 1709 wyznaczył August II sejmiki na 3 stycznia, a radę główną warszawską na fundamencie konfederacyi sandomierskiej na 4 lutego 1710 r. Castr. Hal. 204 p. 874—7.

IMć pp. ziemianów kwerymonie o ciężkie exorbitancye i depaktacye, aby onym obviare innata activitate pomienieni IMć pp. posłowie, według podanej instrukcyi tegoż IMci p. dyrektora n. w. m. p. i brata ręką podpisanej mogli. Działo się po wczorajszej limicie, dnia 3 stycznia r. P. 1710. Floryan Rozwadowski, podczaszy kijowski, marszałek koła braterskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 207—208; Castr. Hal. Rel. 204 p. 922—923.

87.

Halicz, 20 stycznia 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza, po dziś dwuniedzielnej ob evidentem kraju naszego i ziemi tej oppressionem limicie na dzień dwudziesty stycznia w roku teraźniejszym 1710, vigore uniwersału króla IMci p. n. m. pod dyrekcyą IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego takowe unanimi consensu bez żadnej kontradykcyej postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód wysłuchawszy relacyej uproszonych na przeszłym sejmiku tak do JW. IMci p. hetmana w. kor., jako też i do IMci p. brygadyera wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci posłów n. m. pp. i braci, podziękowawszy za usilną erga bonum publicum applikacyą, należytą wdzięczność w afektach i pamięci naszej IMciów n. w. m. pp. mieć upewniamy.

3. Na walną zaś radę w Warszawie, przez uniwersał J. Kr. Mci pro die quarta Februarii w roku teraźniejszym naznaczoną, uprosiliśmy za posłów W· IMć pp. Maurycego na Petlikowcach i Bilawińcach [1] Kurdwanowskiego, Alexandra na Kolińcach [2] Żurakowskiego, halickiego i trębowelskiego chorążych, Piotra na Potoku i Jerzego na Podhajcach Potockich, czerkaskiego i tłumackiego starostów, Alexandra na Studziance i Babinie [3] Przyłuskiego, chorążego i Kazimierza na Zadubrowcach [4] Mierzejewskiego, cześnika latyczowskich. Których to IMciów n. w. m. pp. obligujemy, aby pro innata activitate wszystkie w instrukcyej podane do skutku przywieść raczyli punkta, opponując się najbardziej circa conservationem wiary świętej katolickiej, praw i wolności naszych, a osobliwie biorąc a fundamento utrzymanie onych in voce vetandi z przodków naszych, nie tylko multo sanguine nabyte, ale i dotąd nam inviolabiliter konserwowane. I lubo zwątlonych w siłach swoich być się uznajemy, jeszcze jednak z osobliwej Opatrzności Boskiej przy nieprzestannej łasce i miłości ojcowskiej J. Kr. Mci niepłonną w utrzymaniu swojem in cardinibus legum pokładamy nadzieję, gdy więcej nie przez żadne odmiany obrad publicznych nazywanie rady walnej, ale consveta in fundamento wolności in voce vetandi z przodków naszych usitata praxi przez sejmów składanie podawane nam będą media consilii. Co by zaś kolwiek z szczerej applikacyej activitas IMć pp. posłów dowodu ad explenda desideria nostra pokazała, nie tylko my sami, ale i sama posteritas perennem loquetur gratitudinem.

4. Widząc zaś praeaggravationem lokacyi wojsk auxyliarnych per inadaequatam dymów na porcye wojsk tychże proportionem rozłożonych et violatam securitatem dworów przez zimową statywę od tychże wojsk, uprosiliśmy IMciów pp. Stanisława Floryana na Podhorcach

[1] Petlikowce, Bielawińce, wsie pow. buczac. Słown. geogr. I. 209; VIII. 24.
[2] Wieś pow. tłumac. Słown. geogr. IV. 263.
[3] Wsie pow. kałus. Słown. geogr. I. 72; XI. 496.
[4] Wieś pow. śniat. Słown. geogr. XIV. 251.

Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego i Floryana na Błudnikach[1] Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, marszałka koła naszego braterskiego n. w. m. pp. za posłów do JW. IMci p. generała Janusza de Ebersztett, generalnego wojsk najjaśniejszego cara IMci w Polscze będących komissarza, tudzież i do inszych IMciów pp. generałów, brygadyerów, pułkowników w ziemi naszej kwatyrę mających, którzy to IMć n. w. m. pp. exponent IMciom, że nad ukaz i wyraźną wolę tegoż IMci p. generała Janusza de Ebersztett iuxta mentem uniwersału wydanego do ziemi naszej praeiudiciose w dobrach naszych ziemskich przeładowaniem porcyami dymów, zajeżdżaniem dworów i wszelkiej iurysdykcyej odbieraniem Rzpta i ziemia nasza vim patitur, partykularnie, że postanowienia w Jarosławiu przez IMć pp. komisarzów w porcyach na dym naznaczonych niesłuchając, po dziesięć porcyej na dym pretendując, wielką kwotę pieniędzy extorquere chcą. Żeby zaś efficatius IMć pp. posłom n. w. m. pp. funkcya w utrzymaniu całości fortun naszych succedat, cobykolwiek proprio erogowali, to wszystko na przyszłej reasumpcyi przy relacyej swojej gratam na zawsze recordationem deklarując, instantaneam satisfactionem obmyśleć, jakośmy publico ore unanimiter wszyscy verbo nobili assekurowali, tak powinni będziemy.

5. IMć p. Józef Przyłuski zostający in aemulatione godności z IMcią p. Mikołajem Kurdwanowskim podstolstwa ziemi halickiej, jako każdemu honestus ambitus non denegatur, praescindendo między IMciami disquisitionem, viam agendi w zadwornych sądach zostawujemy.

6. Sejmik zaś teraźniejszy dla rady o teraźniejszych konjunkturach konserwując sobie, naprzód do niedziel dwóch, t. j. na dzień trzeci Februarii pod tegoż pomienionego IMci p. marszałka dyrekcyą limitujemy. Na który wyrażony czas, jeżeliby IMć p. marszałek dla naszej publicznej usługi zjechać nie mógł, tedy do tygodnia na dzień dziesiąty Februarii pod tąż dyrekcyą IMci p. Floryana Rozwadowskiego marszałka odkładamy i tę limitacyą tak na dzień wyrażony, jako in casu niezjechania i inne limity aż do skończenia sejmiku tego pod jednąż dyrekcyą laudo hoc publico aby bywały postanawiamy, chybaby nas evidens IMci legalitas albo słabe zdrowie do obrania innego IMci p. dyrektora dyspenzować musiało. Które to laudum IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Floryan na Rozwadowie i Błudnikach Rozwadowski, podczaszy kijowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 211—213; Castr. Hal. Rel. 204 p. 964—967.

88.

Halicz, 20 stycznia 1710.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na radę walną.

1. Instrukcya W. IMć pp. Maurycemu na Petlikowcach i Bielawińcach Kurdwanowskiemu i Alexandrowi na Kulińcach Zurakowskiemu, halickiemu i trębowelskiemu chorążym, Piotrowi na Potoku i Jerzemu na Podhajcach Potockim, czerkaskiemu i tłumackiemu starostom, Alexandrowi na Studziance i Babinie Przyłuskiemu, chorążemu i Kazimierzowi na Zadubrowcach Mierzejewskiemu, cześnikowi latyczowskim na walną radę pro die quarta Februarii naznaczoną, za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. w roku 1710 in loco consultationum solito, na sejmiku ziemie halickiej die 20 Januarii ex limitatione odprawionym, unanimi consensu uproszonym posłom n. w. m. pp. i braci dana.

[1] Wieś pow. stanisławow. Słown. geogr. I. 253.

2. Kiedy sama Opatrzność Boska tam, gdzie już subtelność i rada ludzka Rzptą per inopinatas crises salwując zbawienną in consilio generali ordinum wydźwignienia się ex malignitate konjuntur prezentuje nadzieję przez podane media consilii tudzież nas samych salvandi et affectus combinandi, pokorne onej fundimus podziękowania et vota supplikując, żeby in his infelicitatibus ojczyzny naszej wspierała rady nasze pro gloria et securitate wiary świętej katolickiej, praw i wolności naszych. I gdy już przychodziło nam z tak ciężkich a prawie fatalnych na ojczyznę naszę toni agi in desperationem, aż przecie taż pełna dobroci Opatrzność Boska skłoniła serce J. Kr. Mci p. n. m., że na nas strapionych, sine omni medio consilii błędnych, sereno respexit oculo, longe ab omnibus prospiciens emolumentis universis uniwersału swego dał communicationem i w nim o przybyciu swojem notitiam, za co pomienieni IMć pp. posłowie cum profundissima veneratione przy tem od ziemi naszej specialiter przywitaniu podziękować mają.

3 (1-mo).[1] A ponieważ sine omni notitia o pożądanej łasce et reditu J. Kr. Mci scissionibus zamięszania Rzpta interregni solennitates wszystkie a primo capite JO. księcia IMci prymasa promulgowane z rady lubelskiej miała in observatione, dopominać się teraz IMć pp. posłowie będą, jako to interregnum resolvere, ne noceat tam regnanti, jako ne patiatur convulsionem legum Rzpta ac illusionem stąd u postronnych, u których multo sangvine partam gloriam z przodków swoich nabytą illaesa libertate zawsze zaszczycała się.

4 (2-do). Pro cardine rei productionem diplomatum jako et pactorum conventorum IMć pp. posłowie mieć mają instando o conservationem et probationem de effectu tum et reassumptionem onych.

5 (3-tio). Dobrą sobie zakładając nadzieję ex innata clementia pana ku swoim, miarkując się kiedy usłyszał bella civili tomisse clade, przez kilka tedy miesięcy grasujących wojsk szwedzkich w Saksoniej państwie dziedzicznem swojem, quo studio et applicatione pracował indefessa cura circa evacuationem nieprzyjaciela z granic swoich, że i nam jako sol iustitiae irradiabit zaćmione dymami kraje nasze, przez kilka lat tot pressuris zniszczone i prawie zgubione, że tandem aliquando wyprowadziwszy wojska auxiliarne z krajów naszych w chleby i substancye exwiscerowanych, nie da nam więcej opłakiwać penitendos cineres, o co najbardziej ante omnia, nie przystępując do żadnej materyej, IMć pp. posłowie instabunt.

6 (4). Zważywszy naturam rady, ob metum, aby vocem vetandi nie znosiła i nie in libero sensu, ale in beneplacito gdyby fundować się miała, tedy IMć pp. posłowie w żadne materye, któreby suum nie miały sortiri effectum, aby wdawać się nie ważyli, ale o sejm jak najprędszy usilnie upraszali, na którymby iuxta praxim patriis moribus liberum veto każdemu zachowane było, a tej konfederacyej sandomirskiej sublato fundamento tollatur effectus; ponieważ diversa ratio obrady teraźniejszej, tedy one z podziękowaniem IMci p. marszałkowi skończyć, a obwarować in posterum, aby więcej takowe rady nie były składane, ale antiqua praxi sejmy, o który, by i konny, z Rzptą zgadzając się, usilnie prosić IMć pp. posłowie mają.

7 (5). Że czas non capit w tak walnej i pilnej obradzie IMciów, którzykolwiek ad aequalem zarówno z nami statum aspirant, pomieścić, na żadne nobilitacye, indygenaty IMć pp. posłowie pozwalać nie mają ullatenus i osobliwie aby to warowali, żeby personae ministeriis vel dignitatibus externis honoratae, nec acquisitione bonorum terrestium nec usurpatione onych qualicunque titulo, ani upraszaniem bonorum regalium w possessyej Rzptej fundowali się et activitate careant in omni functione publicznej legacyej, jeżeliby ex necessitate kiedy z tej rady wyprawiona gdzie być miała.

8 (6). Przypomnią IMć pp. posłowie, reasumując konstytucye dawne, by J. Kr. Mć tudzież IMć pp. ministri status, dygnitarze sine consensu całej Rzptej za granice nie wyjeżdżali.

[1] Cyfry w nawiasach oznaczają numeracyę ustępów w rękopisie.

9 (7). Że zaś nieustanną wojną od tak wielu lat tot calamitatibus pressa et oppressa ojczyzna nasza życzyłaby sobie dawno pożądanego intra et ab extra pokoju, choćci nie tak destituta viribus w ludziach, upraszać będą J. Kr. Mci pp. posłowie et adinvenient do pokoju media, znosząc się cum statibus regni i o to się pilnie starać będą, ut in pace sint omnia, a na żadną inną wojnę aby nie pozwalali.

10 (8). O przeczytanie traktatu z najjaśniejszym carem IMcią i o pokazanie in originali upomnieć się mają IMć pp. posłowie et inibunt media takowe, aby ten traktat w exekucyej swojej ex parte cara IMci w nienaruszeniu zostawał, jeżeli co w nim violatum, żeby poprawione było i upomną się, dlaczego nad obloquentią traktatu po kilka razy liczniejsze wojska wprowadzono, niemniej, aby cała Ukraina, fortece i z nich armaty do Moskwy zabrane restituantur przy deklaracyach cara IMci na to uczynionych. O co IMciów pp. wojewodów chełmińskiego i mazowieckiego posłów te traktaty czyniących, za co teraz tak ciężką cierpi i ponosi Rzpta ruinę, aby się upomnieli, IMć pp. posłowie upraszać będą.

11 (9). Jako się J. Kr. Mć od koronacyej swojej obligował żadnych traktatów cum vicinis principibus in sua Republica nie czynić, tak dla tego którekolwiek by pozachodziły clandestina, powinne być odkryte statibus regni i jeżeliby jakiekolwiek znajdowały się, a cum praeiudicio Rzptej, powinny być zniesione i seorsivo diplomate obwarowane, że nigdy cum praeiudicio Rzptej ani cum involutione w jaką wojnę vel mentione ich nie stawały, praevia manifestatione tychże IMciów pp. posłów, obligując IMci p. marszałka konfederacyi sandomirskiej, imieniem całej Rzptej uczynionej, iż się nie zna do żadnych z niskim traktatów, prócz tych, które przez posłów swoich publice stanowiła, o czem fusius conferent IMć pp. posłowie cum ablegatis externis, którzy tam być mogą, o tej denuntiando manifestacyej.

12 (10). Jeżeli chwalą, że felix illud regnum, quod tempore pacis providet bellum, dopieroż in summo ardore wewnętrznego zamieszania widząc się, instabunt IMć pp. posłowie, aby zniesioną przez IMć pp. starostów i possesorów królewszczyzn z wypraw łanowych piechot wybraniecką milicją kreować Rzpta mogła przez uczynioną po dobrach królewskich rewizją i aby polskim językiem munstra ad normam cudzoziemskiej exercytacyej ćwiczone były wojska.

13 (11). I w tem szczególną czyniąc prekustodycją, aby IMć pp. posłowie powagę i władzę JW. IMć pp. hetmanów summa activitate sua utrzymując, żadnych ad normam cudzoziemskiego zwyczaju speciali titulo nazwanych, jako to feltmarszałkostwa i innych nie pozwolili kreować officyerów, prócz zupełnej władzy JW. IMć pp. hetmanów, aby ciż IMć bene natos et notos w ojczyźnie do takowych officia królowi IMci candidatos podawali, którzy zaś mieliby być sine notitia IMć pp. hetmanów kreowani, aby nie byli admissi.

14 (12). Zaciągi quocunque titulo cum summa praeaggravatione dóbr ziemskich przez wymyślne palety na kontrybucye formowane et inaudito exemplo w wolnym narodzie sub forti executione swywolne kupy na to umyślnie zaciągnione, które przez to intestinum bellum fovent, jako też i ci, którzy in visceribus regni in obsequium externorum principum rekrutując się, aby byli ipso facto infames et hostes patriae, publica lege caveatur. IMć pp. hetmanów zaś publice upraszać będą IMć pp. posłowie, aby takowe wyrażone swywolne kupy admotis copiis militaribus znoszone były, tudzież immunitas bonorum terrestrium ażeby inviolabiliter zachowana i obostrzona była, dawne reassumując konstytucye sub rigore circumscripto na wydających palety i assygnacye, aby żadna na potem non extendatur na pomienione ziemskie dobra władza.

15 (13). Super aggressores tak dóbr ziemskich jako dworów, którzy non ob necessitatem belli ale absoluta licentia excessivi byli, aby żadna non currat amnistya, owszem każdemu ex iniuriatis aby in foro competenti via agendi zachowana była, urgebunt IMć pp. posłowie.

16 (14). Zasługi wojska, jako pretium sanguinis clamat ad Dominum, aby inventis medis od Rzptej IMciom zapłacone były, mają się w tem IMć pp. posłowie porozumieć

17 (15). Oczywiste nie tylko praeiudicium powagi IMci p. podskarbiego, ale i zniszczenie skarbu koronnego i dochodów publicznych przez przywłaszczenie sobie sub interregno ceł, myt i innych skarbowych prowentów, aby ci wszyscy IMć, którzy się onych tykali i odbierali, reddant rationem villicationis suae, dopomną się IMć pp. posłowie, ut constituat Rzpta IMć pp. komisarzów pro faciendo calculo, aby instantanee restituant, cokolwiek się ex liquido przy kimkolwiek pokaże.

18 (16). Ob detrimentum aerarii publici, że się zagęściły protekcye, dane kupcom woły na Sląsk prowadzącym, ad indagationem rei, jeżeliby szlacheckie były, caveatur lege publica, żeby IMć pp. obywatele corporali iuramento sami in personis, nie przez plenipotentów comprobent realitatem wołów swoich.

19 (17). I to caveatur lege publica, żeby detrimentum w tem skarb koronny nie miał i prowent Rzptej nie upadał przez odwracanie kupców postronnych różnymi słakami idących propter privatos usus per varios haeredes et possessores.

20 (18). Miasto Gdańsk ne in posterum takowe inkonweniencye czynić audeat, jako per subsidium nieprzyjacielowi koronnemu subministrabat modos et media, dalszą jego przez zwinienie ludzi in obsequio sui będących wspierał hostilitatem, insuper pieniądzmi subpeditabat, aby za takowe ausus ex decisione Rzptej luat poenas.

21 (19). Że zawsze Żydzi, gens perfida, bardziej lucrum sui niż commodum państw Rzptej naszej upatrują, jako i teraz wszystkie spolia od nieprzyjaciela vili praetio nabyte dostały się onym i znacznie z tej wojny zbogaceni, żeby jakiekolwiek fulcrum in hoc passu Rzpta mieć mogła, podadzą sposób IMć pp. posłowie, aby aukcya pogłównego żydowskiego była lub jakikolwiek podatek na wyprawę nową in subsidium Rzptej mógł być z nich postanowiony.

22 (20). Donosi deplorandum statum suum cum supplici voce J. Kr. Mci i całej Rzptej ziemia nasza, że tota molles belli wojsk auxyliarnych zwaliwszy się na zniszczone kraje, jako się już dobra i starostwa adhaerentów przeciwnej strony bez ludzi i chleba ledwie nie in cineribus suis widzą, żeby jakiekolwiek in post levamen mieć mogła, gdyż non sufficiet oneribus podatku publicznego, aby Rzpta miała wzgląd super egestatem pauperum, IMć pp. posłowie, doniosłszy tak wielką ruinę, upraszać będą, et ad probationem szkód nieznośnych, jako circa tuitionem sui, Rzpta u cara IMci o naznaczenie komisarzów pracować będzie i nas zarówno pomieściła.

23 (21). Woniłowszczyzna dobra ziemskie aby były circa immunitatem według praw opisanych konserwowane, ponieważ ad eam pressuram przyszły, że nie tylko per stativas auxyliarnych wojsk, ale też kwarcianych utriusque authoramenti za nieustającemi różnemi paletami wychodzącemi są zniszczone, przez co sufficere nie będą mogły pomienione dobra chorągwiom i ludziom z repartycyej do ziemi naszej naznaczonym contribuere, aby in posterum takowa preaggrawacya nie działa się, expostulować będą i jeżeliby podatkowanie nastąpiło na zapłatę wojsku koronnemu, o uwolnienie lub też allewiacyą na dobra pomienione IMć pp. posłowie starać się będą.

24 (22). Wdzięczna i pamiętna będąc ziemia nasza podjętych prac i starania około dobra pospolitego ś. p. JW. IMci p. Krzysztofa Skarbka, kasztelana halickiego, chce mieć i widzieć nieustanną godność w osobie JW. IMci księdza Jana Skarbka, biskupa marochiońskiego, suffragana, dziekana, officyała i administratora archidyecezyej lwowskiej, którą tem bardziej objaśni nieodmówiona przy konferencyej drugiego krzesła w senacie arcybiskupstwem lwowskim przy najniższych do majestatu pańskiego instancyach naszych J. Kr. Mci łaska i respekt pański.

25 (23). Należy Rzptej serio providere circa redintegrationem osób delinquentium, aby intra viscera regni externa potestas sama sobie nie czyniła sprawiedliwości, w czem ventilatur powaga i honor majestatu z Rzptą, urgebunt tedy IMć pp. posłowie, aby securitas onym

obwarowana była i którzykolwiek garną się do protekcyej pańskiej pozyskania, jako to JW. IMć p. wojewoda ruski, podkanclerzy W. Ks. litewskiego, strażnik koronny i inni paterno pectore przyjęci byli; żeby zaś omnem partialitatem, cokolwiek vindicationem in laesione powagi majestatu J. Kr. Mci znajdzie się, pokazała ziemia nasza, domówią się IMć pp. posłowie, jeżeliby to videretur Rzptej, aby ordinaria iuris via wychodziły processa i jeżeliby ad formandum decretum przystąpić miała ad confiscationem bonorum, jedne in stipendia militaria naznaczone być powinny, salvis jednak iuribus uxoreis i kredytorów tum successorum, choć a longinquo ex directa linea pochodzących, i fisco Rzptej non regio były applikowane, o co nie na radzie ale na sejmie sądy być powinny.

26 (24). Mając respekt meritorum domu IMć pp. Szumlańskich w ziemi naszej halickiej ab aevo zostających, osobę wielebnego o. Cyryla Szumlańskiego zalecą IMć pp. majestatowi J. Kr. Mci, który ex zelo religionis ad promovendam et propagandam unionem aż do granic wołoskich per totam dioecesim wszelką swoją applikacyą świadczyć usiłował i dotąd nieprzestaje, którego probitas morum et vita jest nam dobrze wiadoma, aby był tak circa sacram sedis apostolicae, jako też privilegium J. Kr. Mci na episkopią lwowską inter concurrentes konserwowany.

27. (25). Że zaś doniesione jest desiderium sejmiku naszego, jakoby miały być wydane ad malam informationem z kancelaryi przywileje concurrentibus na dzierzawy starostwa skalskiego, in praeiudicium legitimis successoribus służące iure emphiteutico contra praescriptum legis, instabunt IMć pp. posłowie nasi do króla IMci, aby obviando eiusmodi inconvenientibus, jakimkolwiek sposobem wydane, skasowane i annihilowane były, jako przeciwko konstytucyom i troje pacta conventa otrzymane, legitimi zaś successores praw nadanych antecessoribus suis, jako już byli in pacifica possessione, circa iura sua emphiteseos na to starostwo skalskie, z którego teraz per novos donatarios gwałtownie per copias militares wygnani i wyrzuceni, konserwowani byli, urgebunt IMć pp. posłowie etiam cum discrimine rady czyli sejmu.

28 (26). Wiadome zrujnowanie i zrabowanie per auxiliares swywolnych licencyi JW. IMci p. kasztelana wołyńskiego do słusznej commovet nas wszystkich kompassyej, więc instabunt IMć pp. posłowie, aby król IMć w rekompensę tak wielkich szkód primo vacanti kontentował IMci.

29 (27). Godne zasługi W. IMci p. Alexandra Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego w Rzptej remonstrabunt IMć pp. posłowie i upraszać będą, aby za tak wielkie zasługi swoje mógł mieć tak od króla IMci, jako i od Rzptej zapisaną na wsi Brzozy[1] summę w swojej possessyej mający, tudzież i IMci Jana Przyłuskiego, syna IMci zalecą respektowi majestatu J. Kr. Mci, aby honor podstolstwa halickiego dany, że jest z wielką w ziemi naszej kłótnią, rekompensowany dalszymi J. Kr. Mci respektami być mógł IMci.

30 (28). A lubo na końcu ale dobrej pamięci IMć pp. posłom zlecamy, aby w znacznej krzywdzie i ujmie intrat per profugos poddaństwa omnem praecautionem dla restytucyej poddanych uczynili, żeby na renitentes w oddaniu cum poenis mille marcarum et instantanea extraditione sine omnibus dilationibus et diffugiis nova lege, cum reassumptione dawnych praw, jak największy rygor opisany był. Cetera innatae wyrażonych IMć pp. posłów activitati osobliwie immunitatem legum et vocem vetandi i aby circa exorbita onych serio dopominali się, committimus, upraszając IMciów n. w. m. pp., aby wszystkie wyrażone punkta i desideria ziemi naszej do skutku przywieść raczyli. Którą to instrukcyą imieniem koła naszego i całej ziemi IMci p. marszałkowi ręką swą podpisać i do akt grodu halickiego podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Floryan na Rozwadowie i Błudnikach Rozwadowski, podczaszy kijowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 215–221; Castr. Hal. Rel. 204 p. 967–974.

[1] W Rel. Brosy; chodzi tu prawdopod. o wś. Brzoza pow. doliń. Słown. geogr. I. 423.

89.

Halicz, 10 lutego 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na miejsce consultationum zwyczajne na dzień 10 Februarii vigore limitationis per laudum anterius praefixae i ad occasum usque solis czekając W. IMci p. Floryana na Rozwadowie i Bludnikach Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, koła naszego rycerskiego marszałka, gdyśmy się ob legalitates IMci doczekać nie mogli, praevidendo, by nam tak potrzebna ile w teraźniejszych konjunkturach nieustawała rada, non derogando quidquam tegoż IMci p. podczaszego kijowskiego n. m. p. authoritati, e medio nostri za dyrektora koła naszego obraliśmy IMci p. Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego n. w. m. p. i brata i pod tegoż IMci unanimiter przyznaną dyrekcyą takowe postanowiliśmy laudum.

2. Wniesione IMci p. Szczęsnego Poradowskiego, miecznika owruckiego n. w. m. p. desiderium w interesach i krzywdach IMci, jako nas do kondolencyi concitat, tak by suam u JW. IMci p. hetmana w. kor. vindictam sortiatur, braterskiemi na przyszłym da Bóg sejmiku suppetiis suffragari temuż IMci in eo passu fraterne pollicemur.

3. Wszelkim zaś praevidendo okkurencyom, a najbardziej indemnitati ziemi, sejmik niniejszy ad diem vigesimam praesentis pod tąż laską (chyba, żeby nas ob legalitatem aliquam niebytność IMci na ten czas ad eligendum alium directorem dyspensowała) w niebytności IMci differimus i prolongujemy. Które to laudum unanimiter postanowiwszy temuż IMci p. dyrektorowi podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die ut supra 1710 a. Andrzej Tyszkowski, stolnik witebski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 223; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1000–1001.

90.

Halicz, 20 lutego 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza na dzień 20 Februarii roku teraźniejszego 1710, za dyrekcyą IMci p. Andrzeja Tyszkowskiego. stolnika witebskiego ex limitatione przypadającego sejmiku, a potem pod laską IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego reassumowanego, vigore uniwersału najjaśniejszego króla IMci p. n. m. takowe unanimi consensu bez żadnej kontradykcyej postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód z uczynionej IMć pp. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego, sędziego grodzkiego halickiego i IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, posłów relacyej n. w. m. pp. i braci od JW. IMci p. liberbarona Deeberstett Jahanusza[1], pierwszego

[1] W Rel. Janusza; de Eberstett Janusz, gen. kawaleryi rosyjskiej, zob. Boniecki, Herbarz pol. V. 222.

nad kawaleryą generała wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci in desideriis ziemi naszej replikowanej, ponieważ przyniesiona przez IMciów n. w. m. pp. allewiacya tak ciężkich na dymy założonych i pretendowanych od wojsk auxyliarnych porcyej, jako też i w innych extorsiach i oppressyach dependet jeszcze od decyzyej zleconej od pomienionego JW. IMci p. generała IMć pp. officyalistom, komędę w ziemi naszej nad wojskami stojącemi mającym, tychże IMć pp. posłów uprosiliśmy, ut adimpleant munus officii sui w dalszej podjętej pracy i fatydze, którą gratissimo pectore przy obligacyej naszej nieodmiennej przyjmując na przyszłym sejmiku ex limitatione pro 17 Martii przypadającym regratificare powinniśmy, compensando erogowane stipendium honorarii i koszta od IMciów de proprio podjęte, aby ciż IMć skuteczną prawdziwej swojej usługi exekucyą, non vanam spem nam przynieśli.

3. Że zaś godna IMć pp. posłów relacya summam pro interesse ziemi lwowskiej pracującego IMci p. Drogomira, rezydenta ad latus w Jarosławiu pomienionego IMci p. generała rezydującego, zaleciła activitatem, zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby imieniem ziemi naszej, jako huic muneri aptissimum, listem swoim upraszał, ut amore patriae jako ziemianin i brat nasz n. w. m. p. nie odmawiał interesów naszych być promotorem, któremu przy winnej obligacyi naszej, lubo ob egestatem temporum zniszczonych krajów ex nunc zawdzięczyć i ukontetować nie możemy, nie omylną utwierdził nadzieją, że spes bona dat vires animumque spes bona firmat, że jako najprędzej wdzięczności i rekompenzy powinnej affectum IMci p. ziścimy effectu.

4. Inhaerendo zaś deklarowanego zjazdu IMci p. generała de Ebersztett Jahnusza lub przez się lub per delegatos ad indagationem krzywdy szkód poczynionych w ziemi naszej od wojsk J. carskiego weliczenstwa, aby IMć delatores w doniesieniu regestrami produkowanych szkód liberiorem do pozyskania sprawiedliwości świętej mieli accesum, uprosiliśmy IMć pp. Jakuba Nasierowskiego, stolnika halickiego i IMci p. Alexandra Swistelnickiego, dając plenariam facultatem IMciom w sądach wojskowych JW. IMć pp. generałów iure agendi et promovendi interessa IMciów pp. iniuriatorum, pro interim zaś dla prędszego doniesienia pretensyej wszelkich exorbitujących, które przez nieustanne oppressye nietylko w subsystencyach ale też w przechodach dzieją się, aby przez szczerą applikacyą i nieodwłoczną instancyą W. IMci p. Pilawskiego, starosty kiszyńskiego, komisarza od nas uproszonego ta licencya coerceri mogła, uprosiliśmy IMci n. w. m. p., ut invigilet personaliter z W. IMcią p. Jakowlem, brygadyerem wojska auxyliarnego rekwizycyą in omnibus desideriis nas ziemian do IMci p. donoszących korespondencyą, którego IMci n. m. p. deservita merces przy godnych zasługach jego, jako omnem meretur respectum, tak wszelką w afektach i pamięci naszej wzbudzać będzie wdzięczność.

5. Sejmik zaś ten, dla wielu racyej na namieniony czas pro decima septima Martii limitując, to laudum unanimi consensu postanowione ad acta podać i podpisać IMci p. marszałkowi zlecamy. Działo się die et anno ut supra. Floryan Rozwadowski, podczaszy kijowski, marszałek sejmiku ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 227—228; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1018—1020.

91.

Halicz, 17 marca 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne na dzień dzisiejszy, t. j. pro die 17 Martii na sejmik ex limitatione vigore uniwersału

n. króla IMci p. n. m. przypadający za laski na ten czas IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, marszałka koła naszego do dnia dzisiejszego prorogowany, takowe za dyrekcyą IMci p. Franciszka Łuszczewskiego (ponieważ pomieniony IMć p. podczaszy kijowski ob certas suas legalitates ad praesens nie zjechał) e medio nostri za dyrektora koła naszego unanimiter obranego i uproszonego zgodnie i bez wszelkiej kontradykcyej postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód, że z uczynionej przez W. IMci p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemskiego, sędziego i podstarościego grodzkiego halickiego tak do JW. IMci p. liberbarona de Ebersztett Janusza, pierwszego nad kawaleryą wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci generała, jako i IMć pp. brygadyerów i officialistów nad wojskami w ziemi naszej stojącemi komendę mających, oraz z W. IMć p. Floryanem Rozwadowskim, podczaszym kijowskim, od nas uproszonego posła n. m. p. relacyej świadczona IMciom n. w. m. pp. in desideriis ziemi usilna applikacya, nie tylko do winnego nas commovet podziękowania, ale też za podjęte prace i fatygi tudzież erogowane koszta regratificationem, jako przy nieodmiennej obligacyej to sobie świadczone grato pectore przyjmujemy, tak i o dalszą kontynuacyą przy liście JW. księcia IMci Wołkońskiego, generała wojsk najjaśniejszego cara IMci do JW. IMci p. brygadyera Jakowla pisanym, tegoż W. IMci p. wojskiego n. w. m. p. fraterne upraszamy, debitam na przyszłym da Bóg sejmiku IMciom n. w. m. pp. obmyśleć deklarując gratitudinem et recompensum.

3. Gdy zaś słabe IMci p. Alexandra na Świstelnikach Świstelnickiego n. w. m. p. i brata zdrowie włożonej od nas na osobę IMci oraz z IMcią p. Jakubem Nasierowskim, stołnikiem halickim funkcyej komisarstwa ad indagationem szkód i krzywd w ziemi naszej przez auxyliarne wojska najjaśniejszego cara IMci poczynionych perficiendam kontynuować nie pozwala, tedy ile in re moram non patienti na miejsce IMci e gremio nostri IMci p. Józefa Ostrowskiego n. w. m. p. i brata uprosiliśmy, bratersko IMć n. w. m. pp. obstringendo, aby wyrażoną swą funkcyą innata activitate do skutku przywieść raczyli.

4. Wniesione przez IMć pp. obywatelów ziemi naszej n. w. m. pp. i braci kwerimonie, jako to IMci p. Stanisława Czołhańskiego n. w. m. p., który w dobrach swych nietylko w Ruzdwianach[1] znaczną poniósł ruinę a żadnej za rekwizycyą i expostulacyą swą usilną u JW. IMci p. brygadyera Jakowlow nie uznał satysfakcyi, ale też i w Lachowcach nie mniejszą pressus, kiedy tak bydła u poddanych, jako też nawet i ludzi samych do Kułaczkowiec przez IMć p. porucznika Iwińskiego wtórej chorągwi granatyerskiej pozabierane są, a nadto i przez innych ludzi IMci p. kapitana w Lackim[2] na kwaterze będącego, tamże w Lachowcach komory poodbijane, wozów siana dwadzieścia z dworskiego gumna wzięte i inne szkody i krzywdy nieznośne poczynione są, tudzież IMć pp. Kopystyńskiego i Zaleskiego i innych IMciów, że i dwory szlacheckie circa suam utrzymać się nie mogą immunitatem, ani od rezydencyej tak IMciów officyerów jako i żołnierzów najjaśniejszego cara IMci są wolne, in prima mając animadversione, upraszamy IMć pp. posłów n. m. pp., ut exponant JW. IMci p. brygadyerowi n. m. p. circa debitam od ziemi naszej venerationem tak znaczne nasze oppressye, byśmy tą, która wyraźnemi JW. IMci p. generała Janusza de Ebersztett uniwersałami praecustodita jest, allewiacyą et immunitate pollere mogli, a iniuriati debitam uznali iustitiam.

5. Kiedy nam nie mniejsze w powiecie trembowelskim krzywdy i oppressye similiter poczynione imieniem całego tegoż non sine quaerella expositae są powiatu, tedy ad vindicationem onych uprosiliśmy e medio nostri IMci p. Bernata Leszczyca Grabiankę n. w. m. p. za

[1] Prawdopod. wś. pow. rohatyń. Słown. geogr. X. 46.

[2] Lachowce wś. pow. bohorodczań.; Kułaczkowce mko. pow. kołomyj.; Lackie prawdopod. Ladzkie szlacheckie wś. pow. tłumack. Słown. geogr. V. 54; IV. 869; V. 63.

komisarza do JW. IMć pp. generałów Henskiego i Wołkońskiego, by powiat namieniony per innatam IMci p. activitatem in suis acquietowany być mógł desideriis.

6. A że IMć pp. Paweł Szumlański, porucznik JW. IMci księdza episkopa przemyskiego chorągwi pancernej i Jakub Nasierowski, stolnik halicki n. m. pp. i bracia przeładowaniem dymów w ziemi naszej nie dawno włożonych prae aliis gravatos się być quaerulantur, tedy namienione tak pomienionych jako i innych IMciów obywatelów ziemie naszej desideria, by debitam uznały in eo passu alleviationem, na przyszłym da Bóg sejmiku, adinvento medio, votis IMciów annuere przyrzekamy.

7. Gdy nam dotąd non constat de processu exakcyej czopowego w administracyą IMci p. Władysławowi Poradowskiemu, chorążemu nowogrodzkiemu przez nas zleconego, IMci p. dyrektorowi koła naszego committimus list do IMci p. napisać, aby na przyszłym da Bóg sejmiku chciał nas in eo passu sufficienter notificare.

8. Więc że dla wielu racyi sejmik niniejszy in bonum publicum ziemi naszej potrzebny być uznajemy, on ad diem 31 praesentis pod tąż IMci p. marszałka naszego dyrekcyą, eo adiecto, iż jeżeliby pomieniony IMć p. na ten czas ob aliquas legalitates zjechać nie mógł, innego IMci p. dyrektora obrać nam wolno będzie, limitujemy. A to laudum zgodnie postanowiwszy temuż IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die ut supra 1710 a. Franciszek Łuszczewski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 231—233; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1055—1059.

92.

Halicz, 31 marca 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne na dzień dzisiejszy 31 marca, ex vi limitationis przeszłego sejmiku przypadający, takowe pod tąż laską W. IMci p. Franciszka Łuszczewskiego, koła naszego rycerskiego dyrektora unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Powziąwszy sufficientem z relacyej WW. IMć pp. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemi, podstarościego i sędziego grodzkiego halickiego i Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, posłów e gremio nas braci uproszonych n. m. pp. i braci, o świadczonej circa conservationem ulteriorem ziemi naszej JW. IMci p. generała Janusza de Ebersztett, najwyższego nad wojskami najjaśniejszego cara IMci auxyliarnymi w Polszcze będącymi komendę mającego propensyej notitiam, gdy wydane od tegoż IMci p. generała uniwersały nullum u niektórych IMciów officyerów w ziemi naszej będących na subsystencyej sprawiły effectum, committimus IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby listem swym imieniem nas wszystkich braci JW. IMci p. generała tegoż o gorętsze do tychże IMć pp. officyerów listy i ordynanse upraszał[1].

3. Similiter IMci p. Drogomira, rezydenta województwa ruskiego i ziemi lwowskiej nomine publico, by jako się in facie IMć pp. posłów deklarował, tak skutkiem samym u po-

[1] Marszałek wywiązał się z tego zadania, a generał Ebersztett wyznaczył swego generała adjutora na weryfikacyę krzywd ziemi halickiej jako komisarza. Komisya miała się odbyć w Buczaczu, 28 kwietnia 1710 r. Castr. Hal. 204 p. 1136.

mienionego JW. IMci p. generała circa integritatem ziemi naszej raczył perficere, non sine perenni in pectoribus nostris obligatione IMci n. m. p.

4. A że ultra mentem wydanych JW. IMci p. generała Janusza de Ebersztett uniwersałów niektórzy IMć pp. officyerowie wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci, w ziemi naszej subsystencyą mających, praeaggravant nas porcyami, a nadto i dworom szlacheckim non parcendo, szpiklerze i stajnie odbijając, konie et victualia zabierają, co się vel maxime parafiom bohorodczańskiej i martynowskiej dostało, o co i IMć p. Czolhański, że tęż poniósł w dobrach swych Lachowcach krzywdę, swą intulit quaerimoniam, zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby eam ziemi naszej pressuram w liście do JW. IMci p. generała wyraził, którego to listu kopia aby na przyszłym da Bóg sejmiku produkowana była, to sobie praecustodimus praesenti laudo.

5. A jako uznana wyżej wyrażonych IMć pp. posłów circa bonum publicum cura in pectoribus nas wszystkich viget, tak circa debitam gratitudinem erogowanych kosztów rekompensę na przyszłym da Bóg sejmiku ukontentować IMciom pollicemur.

6. Że zaś wniesiona przez IMci p. Kucharskiego querella circa instantiales IMciów pp. braci naszych iuste po nas exigit tego, kiedy casu aliquo dymami dobra jego przy ułożeniu taryfy przeładowane zostały, tedy in eo interesse by suam miały alleviationem, na przyszłym sejmiku mederi deklarujemy.

7. A że ob suas legalitates IMć p. Władysław Poradowski, administrator czopowego ziemi naszej na teraźniejszym non comparuit kongressie naszym, jako się listem swym odzywa, przez co o procederze exakcyej IMci sufficientem mieć nie możemy notitiam, committimus IMci p. marszałkowi, by listem swoim nomine publico IMci n. m. p. ad comparendum na przyszłym sejmiku conveniat; similiter IMci p. Nasierowskiemu, stolnikowi i plenipotentowi ziemi naszej na list do nas napisany by odpisał, zlecamy.

8. Sejmik zaś, ile stante praesenti calamitate publica, praevidendo cuivis indemnitati potrzebny, ad diem 29 Aprilis pod tąż laską, eo adiecto, iż jeżeliby pomieniony IMć p. marszałek ob aliquas suas nie zjechał legalitates, innego dyrektora e gremio nostri nam wolno będzie obrać, limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die ut supra 1710 a. Franciszek Łuszczowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 235–236; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1075—1077.

93.

Halicz, 28 lipca 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik relationis dnia dzisiejszego ex mente walnej rady warszawskiej, t. j. vigesima octava Julii przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód obrawszy zgodnymi głosami i uprosiwszy e gremio nostri za dyrektora koła naszego rycerskiego IMci p. Józefa Łuszczewskiego, do wysłuchania relacyej W. IMć pp. posłów od ziemi naszej na walną radę warszawską obranych i uproszonych n. w. m. pp. circa tuitionem wolności, praw i swobód naszych starania, prace i pieczołowania ex innata activitate

na tamtem miejscu pro gloria ziemi naszej świadczone uznajemy, jako do winnej IMciom wdzięczności poczuwamy się, tak przy nie mniejszem podziękowaniu perennem in pectoribus rysujemy obligationem.

3. Którym to IMciom lubo namienionych prac i kosztów correspondenti gratitudine retaliare nie możemy, pro possibilitate jednak nostra pod teraźniejszy czas 6.000 zł. (z których maior portio tego z IMciów ma concernere, kto actualiter i przez dłuższy czas na pomienionej radzie non sine notabili expensa zleconych sobie ziemi naszej interesów attentował) deklarujemy.

4. A gdy JW. IMć p. kasztelan krakowski, hetman w. kor.[1] w. m. p. practicatam ku ziemi naszej affektów swych propensionem i teraz przez list swój nam revovit, zlecamy IMć pp. posłom niżej wyrażonym, aby przy winnem pro hac contestatione imieniem całej ziemi podziękowaniu o dalszą tychże łask i pieczołowania koło dobra naszego kontynuacyą upraszali.

5. Lubo zaś teraz in pauco będąc zgromadzeni numero IMć pp. posłów e gremio nas braci do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. posłać i by władzy hetmańskiej quidquam derogare niechciał J. Kr. Mci expostulować nie mogliśmy, tedy na przyszłym da Bóg sejmiku 18 Augusti ex praesenti limitatione przypadającym, toż samo perficere przyrzekamy.

6. Że zaś JW. IMć p. kasztelan lubelski[2], komisarz Rzptej przez przysłany swój uniwersał do skonnotowania i poprzysiężenia szkód i krzywd przez wojska auxiliarne najjaśniejszego cara IMci w ziemi naszej ex mente tak Rzptej jako i najjaśniejszego cara IMci nas obwieszcza, commitimus IMci p. marszałkowi koła naszego, by uniwersałami swymi, one po parafiach rozsyłając, IMć obywatelom ziemi naszej de praemissis innotescat, aby skonnotowawszy szkody wszelkie, regestra do grodu do poprzysiężenia ordynowali, prowianty zaś do IMć pp. komisarzów iuxta tenorem uniwersałów księcia IMci generała Janusza de Ebersztett zwozili i coby in posterum krzywdy od wojsk auxyliarnych ponieśli, IMci p. komisarzowi naszemu donosili. Interim zaś IMć p. marszałek listem swoim imieniem nas wszystkich temuż IMci p. kasztelanowi lubelskiemu przeładowanie naprzód dymami ziemi naszej, już tak ciężko pressae, exponat i oraz upraszał o expektatywę na jaki czas ad comportationem regestrów szkód, vel maxime zaś by ex brachio suo IMci p. subdelegata swego in meditullium ziemi naszej dla wysłuchania i zweryfikowania szkód i krzywd naszych zesłać raczył; że wielu IMciów concivium zachodzą kwerymonie, iż od poddanych IMci p. strażnika ciężkie aggrawacye i szkody ponoszą, lubo za rekwizycyami żadnej jednak nie uznają sprawiedliwości ex inculpatis, nomine publico IMci p. conveniat, by praestandam iniuriatis satisfactionem IMć pp. administratorom swoim serio zalecić, a te inconvenientia i oppressie compescere raczył.

7. A żeby praemissa efficacius succedant, uprosiliśmy e medio nas wszystkich i obrali zgodnie za posłów, t. j. do JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. IMciów pp. Marcina Nowosieleckiego, skarbnika halickiego i Franciszka Łuszczewskiego, a zaś do księcia IMci generała Wołkońskiego, generałmajora wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci IMciów pp. Jana Bogusza, starostę dżwinogrodzkiego i Ulińskiego n. w. m. pp. i braci, którzy to IMć według podanej sobie od IMci p. dyrektora koła naszego instrukcyej sprawić się mają.

8. Gdy zaś evidenter IMci p. Józefa Ostrowskiego, komisarza ziemi naszej do IMciów pp. generałów i brygadyerów wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci od nas obranego funkcya in praxi enituit i ad competentem nas concitat gratitudinem, więc za te IMci prace praesenti laudo zł. 1.000 conferimus z tegorocznego ab anno praeterito 1709 aż dotąd zatrzymanego czopowego i prasołki, którego oraz administrationem temuż IMci zlecamy, eo adiecto, aby IMć p. po wydanych przez IMci p. marszałka uniwersałach pieniądze odbierał i sobie sumę namienioną odebrał, a residuum do skarbu ziemi importet, salva in iudicio fiscali calculatione.

[1] Adam Sieniawski, Niesiecki, Herb. pol. I. 123, 367.
[2] Adam Szaniawski, Niesiecki, j. w. 269.

9. Gdy dotąd W. IMć p. Józef Pilawski, starosta kiszyński concivis nasz in lite z IMciami pp. Daniłowiczami, parczewskim i boreckim starostami zostając gravem se pati iniuriam, iż do finalnego skutku przyjść nie może in gremio nostri querulatur, committimus IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby nomine publico do JO. trybunału koronnego napisał instantiales, by w sprawach swych po tak już wielu expensach quam totius circa equitatem suam sortiatur effectum.

10. Taryffę dymową na dymów 200 (ponieważ JO. książe IMć generał Janus de Eberstett z tylu dymów prowiant w ziemi naszej pretenduje) redukowawszy, IMci p. marszałkowi, by podpisał i do grodu podał, zlecamy.

11. Od juramentów super realitatem szkód pomienionych w ziemi naszej per auxiliares poczynionych kancellaryi zł. 100 naznaczamy, które aby anticipative i ante omnes assignationes z czopowego przeszłorocznego wypłacone były, IMci p. Poradowskiemu, chorążemu nowogrodzkiemu, administratorowi tegoż podatku committimus. Sejmik zaś niniejszy lubo in pauco numero, bo po rozjeździe tak wielu IMciów do domów swych dla salwowania onych przy świeżych od wojska auxiliarnego exekucyach, ad decimam octavam Augusti limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die ut supra 1710 a. Józef Łuszczowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 239—242; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1455—1457.

94.

Halicz, 18 sierpnia 1710

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie ziemi halickiej i jej powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się ad locum consultationis solitum do Halicza, na dzień 18 mensis Augusti roku teraźniejszego, ex vi sejmiku limitationis przeszłego naznaczony i determinowany, po uczynionej relacyej IMciów pp. posłów tak od JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., jako od IMci p. Wołkońskiego generała majora wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci powracających się, ad ulteriora media salutis całej ziemi naszej na teraźniejszym kongressie naszym przystąpiliśmy.

2. Ponieważ ustawiczne aggrawacye, oppressye, violencye i inne incommoda od auxiliarnych wojsk najjaśniejszego cara IMci continuo ponosiemy tak dalece, że ani nasze poddaństwo, ani my sami etiam w domach naszych bezpieczni być nie możemy, ani iniuriati w zabraniu koni, bydła ad saepissimam requisitionem IMciów pp. posłów naszych na to ordynowanych od IMć pp. generałów wojsk moskiewskich należytą sprawiedliwość odbieramy, i owszem przy znacznej konfuzyej naszej praeiudicia praw, wolności naszej etiam na sejmiku naszym patimur, gdzie na obradach naszych konstytucyej teraźniejszej walnej warszawskiej w wyprawie żołnierzów na tutejszą ziemię naznaczonych satisfacere nie przychodzi, zaczem obviando ostatniej zgubie naszej ante omnia uprosiliśmy e medio nostri W. IMci p. Szymona na Baworowie Baworowskiego, ziemi naszej halickiej podczaszego i IMci p. Bernarda Leszczyca Grabiankę braci naszych w poselstwie do najjaśniejszego króla IMci p. n. m., obowiązując IMciów praecordiis fraterni amoris nostri, aby ab actu praesenti za niedziel dwie wyjechawszy conveniendo citatis passibus majestatu J. Kr. Mci wszystkie desideria nasze braterskie oraz

nieszczęśliwości, calamitates, ruiny, quibus i sami IMcie praemuntur od wojsk moskiewskich, według instrukcyej naszej seorsive IMciom podanej supplicabundo animo kompassyej i klemencyej najjaśniejszego pana n. donieść raczyli et praecibus majestat jego do tej kommiseracyi flectare, żebyśmy po ewakuacyej wojsk auxyliarnych moskiewskich z ziemi naszej jakiekolwiek respirium i levamen mieć mogli.

3. Żebyśmy zaś pod jaką cenzurę i suspicyą nie podpadali, kiedy nam konstytucya rady walnej warszawskiej ustawę wojskową praescripsit, zaczem ex circumstantiis w kole naszem matura deliberatione pensatis salwując się, w ostatnim defekcie naszym po tak wielkich ruinach nastąpionym, podatek pogłównego z ziemi naszej halickiej i jej powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego z dóbr ziemskich, królewskich, duchownych, z miast, miasteczek, wsiów pochodzący uchwaliliśmy vigore laudi praesentis i eo qui sequitur ordine postanowili: od chłopa pociążnego złoty jeden, od pieszego złoty jeden, od żon ich po złotemu, od parobków, dziwek, którym by po lat piętnastu minęło, po złotemu, także od parobków im służących po złotemu za attestacyą pana i poprzysiężeniem podstarościego lub watamana w niebytności podstarościego, także od mieszczan, żon ich, synów i córek lat piętnaście mających, tudzież od czeladzi ich utriusque sexus praevio iuramento super realitatem przez burmistrza lub innego starszego wypłacony być powinien.

4. Kupcy cuiuscunque conditionis po miastach, miasteczkach po zł. cztery. Hospodynowie, gdziesiękolwiek znajdują, sami z żonami wolni, ale od synów, córek, lat 15 mających po złotemu jednemu, tudzież od parobków, czeladzi tak mężczyzn jako i białej płci po złotemu jednemu. Księża świeccy od czeladzi służącej utriusque sexus po złotemu jednemu, exceptis zakonników, czeladzi w konwencie służących i mieszkających, na folwarkach zaś ich od znajdującej się czeladzi po złotemu jednemu płacić tenentur. Excipiuntur także szlachta, by w najmniejszej fortunie będący z czeladzią swoją, ponieważ tak ciężka na nich calamitas od wojsk moskiewskich padła. Żyd gospodarz z żoną czerwony zł. jeden, od dzieci żydowskich utriusque sexus, mających lat piętnaście, po zł. cztery; od wagusów Żydów kramarzów z żonami lub bez żon po taleru bitemu, od czeladzi żydowskiej chrześcianów, jako to winnika, winniczki, kucharek, parobków i co może być na usłudze ich czeladzi chrześcian od głowy po zł. trzy; realitatem zaś tego żydowskiego podatku etiam od chrześcian ich sług wydanego ma i powinien będzie Żyd, który się znajduje najstarszy w kahale z szkolnikiem według roty w statucie koronnym opisanej na rodale in praesentia IMci p. exaktora lub jego delegata comprobare, z tą jeszcze kondycyą, jako po nastąpionem laudum czeladź chrześciańską umyślnie nie poodprawiali albo im się na czas zemknąć niekazali.

5. Który to podatek pogłównego w exolucyej i exekucyej iż ad reditum IMć pp. posłów od króla IMci i ich relacyi ma być zatrzymany, jednakże uniwersały on obwieszczające od IMć pp. exaktorów mają a prima Septembris praecedere, aby ludzie zawczasu tę exolutę componere mogli, nie czyniąc po tem sobie ciężkości.

6. Interes zaś ziemiański czopowego i prasułki zatrzymanej absque ulla dilatione iuxta praescriptum praecedentis laudi szynkarze wypłacić mają. A że jeszcze należy wybieranie podatków szelężnego i młynowego przez konstytucyą uchwalonych, zaczem do wybierania onych w ziemi naszej i powiatach do niej należących jako to szelężnego uprosiliśmy za exaktorów IMciów pp. Jana Ostrowskiego i IMci p. Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego, do młynowego zaś IMci p. Jakuba Nasierowskiego, stolnika halickiego z IMcią p. Bernardem Grabianką; do pogłównego IMci p. Stanisława Czołhańskiego z IMcią p. Michałem Kucharskim. Których podatków cursus poczynać się ma a prima Septembris w roku teraźniejszym.

7. A że IMć p. Stanisław Czołhański brat nasz et conterrigena w dobrach swych conflagrata passus, zaczem subveniendo rebus afflictis pro consolatione IMci zł. p. 2.000 z tejże exakcyej swojej pogłównego podatku IMci naznaczamy et praesenti consensu omnium darujemy;

IMć zaś exactores młynowego solita praxi według konstytucyi i dawnej exakcyej wybierać mają.

8. Kiedy zaś żadnej sprawiedliwości w oppressyach, aggrawacyach i łatwości w oddaniu bydła, koni, od wojska moskiewskiego zachodzących, na rekwizycyą naszą nie odbieramy, tylko od IMć pp. generałów deklaracyami zawodzimy się, więc geminatis vicibus ad vindicanda praemissa IMciów pp. do IMci p. generała Wołkońskiego W. IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego ziemskiego i sędziego grodzkiego halickiego z IMcią p. Tawzem, pułkownikiem wojsk J. Kr. Mci, do IMci zaś generała brygadyera IMci p. Swistelnickiego z IMcią p. Pawłem Szumlańskim, miecznikiem żydaczowskim w poselstwie uprosiliśmy, fraterno pectore upraszając IMciów, aby przy inszych krzywd windykowaniu raczyli też exponere aggrawacye i angaryzacye dóbr miasta Kołomyi, ad praesens possessyej IMci p. Mierzejewskiego, pisarza grodzkiego halickiego, brata naszego podległych, ile kiedy dobra królewskie cale nie należą do kontrybucyej wojsk cara IMci.

9. Assygnacye oschłe ponieważ do tych czas w ziemi praetenduntur, tedy unanimi voce statuimus, aby z tych podatków następujących były wypłacone, jako to WW. IMć pp.: Jerzemu Potockiemu, staroście tłumackiemu i IMci p. Walentemu Kazimierzowi Mierzejewskiemu, cześnikowi i pisarzowi grodzkiemu halickiemu za poselstwo na radę walną warszawską zł. p. 6.000, IMci p. Jastrzębskiemu, wojskiemu i sędziemu grodzkiemu halickiemu zł. p. 3.000 za chorągiew powiatową, IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, podczaszemu kijowskiemu i IMci p. Jastrzębskiemu, wojskiemu halickiemu tynfow 1.000, które erogowali IMcie IMci p. generałowi Januszowi za ziemię, IMci p. staroście tłumackiemu zł. p. 2.000 za assygnacyą z kommissyej lwowskiej wydaną, IMci p. Pawłowi Szumlańskiemu, miecznikowi żydaczewskiemu za poselstwo do króla IMci zł. p. 1.000, IMci p. Tawzowi, pułkownikowi wojsk J. Kr. Mci zł. p. 4.000 za assygnacyą ziemiańską, IMci p. Swistelnickiemu za zerwanie stawu zł. p. 300, JW. IMci p. Władysławowi Skarbkowi, kasztelanowi ziemi naszej na poselstwo lubelskie zł. p. 1.000, IMci p. wyż pomienionemu Kazimierzowi Mierzejewskiemu, cześnikowi halickiemu za unkoszta, kiedy był oboźnym ziemi naszej, zł. p. 1.000, IMciom pp. poborcom Stanisławowi Czołhańskiemu i Dąbrowskiemu zł. p. 1.500, W. IMci p. Maurycemu na Petlikowcach i Biławińcach Kurdwanowskiemu, chorążemu ziemi naszej halickiej zł. p. 3.000 za chorągiew, IMć pp. Ostrowskiemu i Tyszkowskiemu za funkcyą exaktorstwa szelężnego zł. p. 3.000, IMci p. Stanisławowi z Strumian Dąbrowskiemu, podczaszemu trembowelskiemu z oschłej assygnacyej winny 1.000 zł.

10. Ponieważ zaś IMć pp. posłowie teraźniejsi do króla IMci uproszeni IMć p. Baworowski i IMć p. Grabianka nie małe będą mieli w tak dalekiej drodze speży i unkoszta, zaczem cokolwiek IMć erogują, z tychże podatków przy winnej wdzięczności naszej kompenzować tak znaczną pracę i fatygę nagłą praesenti unanimi consensu nostro deklarujemy.

11. A że te rady nasze determinari nie mogli, tedy je de mutuo arbitrio nostro na dzień 6 miesiąca Octobris w roku teraźniejszym przypadający limitujemy i te laudum nasze zgodnymi głosami postanowione IMci p. marszałka koła naszego sejmikowego podpisać uprosiwszy, do grodu naszej ziemi halickiej per oblatam podaliśmy. Działo się w Haliczu, dnia 18 miesiąca augusta roku 1710. Józef Łuszczowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 243 249.

95.

Halicz, 15 września 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne dnia dzisiejszego według prawa pospolitego na obranie deputata i sędziego na trybunał koronny, przystąpiliśmy naprzód do obrania dyrektora koła naszego i obraliśmy zgodnymi głosami W. IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego ziemi naszej halickiej. A jako zgodnie ex unanimi voto obrany IMć p. marszałek, tak nie mniej pod jegoż laską i dyrekcyą nemine contradicente obraliśmy za sędziego i deputata na pomienione sądy tiybunału koronnego JW. IMci p. Władysława na Kuflowie Skarbka, kasztelana halickiego n. w. m. p. Które to laudum zgodnie postanowiwszy temuż IMci p. dyrektorowi koła naszego committimus, aby one podpisawszy ad acta publica grodu halickiego per oblatam podał. Działo się w Haliczu, in loco ut supra consultationum solito, dnia 15 miesiąca września 1710 r. Mikołaj Kurdwanowski, podstoli ziemie halickiej, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 251; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1596.

96.

Halicz, 16 września 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe in genere rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się ad solitum consiliorum locum do Halicza, na sejmik in crastinum po deputackim przypadający według praw naszych, Panu Bogu naprzód, per quem reges regnant et conditores legum iusta decernunt, pokorne oddawszy dzięki, że w tych czasiech, gdy miesza sensus turba malorum, o salwowaniu upadającej ojczyzny i nas wszystkich radzić jeszcze pozwala, takowe za zgodą nas wszystkich czynimy postanowienie.

2. Naprzód za kommissarza ziemie naszej halickiej uprosiliśmy W. IMci p. Jerzego z Potoka na Podhajcach Potockiego, starostę tłumackiego, pułkownika wojsk J. Kr. Mci i Rzptej koronnych, warując to sobie hoc praesenti laudo, iż jak tego W. IMci p. kommissarza, tak et consequenter po onym obranych trwać będzie powinna funkcya tylko do roku, a potem inny IMć p. kommissarz in crastinum po deputackim sejmiku ma być obrany.

3. A że nas doszła literalna odezwa na teraźniejszym sejmiku JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., z której informowaliśmy się o wielkiem staraniu et ardentissimo zelo IMci circa conservationem praw i swobód ojczystych, który że jest czuły wódz i przestrzega securitatem ne quid Respublica patiatur detrimenti, nie tylko imieniem samem ale i skutkiem każdego probuje czasu, więc ze wszelkiem podziękowaniem niosąc należytą wdzięczność uprosiliśmy za posłów do JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. W. IMć pp. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego ziemi naszej halickiej i Franciszka Dzierzska, towarzysza chorągwi usarskiej najjaśniejszego królewicza IMci Konstantego, którzy doniosą calamitates et desideria ziemi naszej halickiej iuxta obloquentiam instrukcyej

sobie danej, którą W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego z podpisem ręki swojej dać zleciliśmy.

4. A że nas zaszła kompellacya od JO. księcia IMci Wołkońskiego, abyśmy ad latus onego ziemi naszej destynowali kommissarza, więc stosując się do woli księcia IMci Wołkońskiego za kommissarza i rezydenta IMci p. Konstantego Dunina Goławińskiego uprosiliśmy, który desideria nasze donosić będzie księciu IMci, stosując się ad mentem instrukcyej sobie danej.

5. A że niektórzy bracia nasi donieśli nam, iż przez koordynacyą teraźniejszej taryfy są znacznie dymami przeładowani, więc dogadzając samej słuszności na kondescenzyą rewizyej do tych dóbr uprosiliśmy IMć pp. Stanisława Czołhańskiego i Andrzeja Tyszkowskiego, t. j. do Jezupola [1], Ladzkiego, wsi IMci p. Pawła Szumlańskiego, miecznika żydaczewskiego, porucznika chorągwi pancernej IMci księdza episkopa przemyskiego, także do części wsi Bokowej [2], gdzie same tylko są puste pola IMci p. Rzeczyckiego, także do wsiów Dubowce, Ostra, Niegowce [3] nazwanych, gdzie IMć uproszeni na rewizyą zważyć mają, jeżeli jest tak w samej rzeczy, jako była IMciów quaerulantium relacya.

6. JW. IMć p. kasztelan kamieniecki, że za poselstwo i marszałkostwo fiskalne deklarowanej według uchwały naszej dawniejszej de actu et data w Haliczu postanowionej nie odebrał satysfakcyej, więc w teraźniejszem postanowieniu naszem, reassumendo tamto laudum, deklarujemy omnem gratitudinem IMci przy restytucyi deklarowanej za koszty i fatygi rekompenzy.

7. Ponieważ zeszły z tego świata W. IMć p. Potocki, starosta chmielnicki deklarowanej przez laudum za fatygi swoje, które z wielkiemi niebezpieczeństwami ponosił i spezą niemałą, in vita sua nie odebrał rekompenzy, więc potwierdzając in integro tamtą uchwałę naszą de actu et data postanowioną też samą rekompenzę in antecessum deklarowaną W. IMci p. staroście chmielnickiemu praesenti laudo successorum (sic) jego przyrzekamy i assekurujemy, takoż samo gratitudinem i sukcessorum zeszłego W. IMci p. Potockiego, starosty jabłonowskiego deklarując.

8. A jako zawżdy in magna aestimatione mamy zasługi wielkie w Rzptej i ziemi naszej halickiej sago et toga oświadczone W. IMci p. Kurdwanowskiego, chorążego ziemi halickiej, pułkownika wojsk J. Kr. Mci i Rzptej koronnych, tak niechcąc, aby speza onego erogowana na chorągiew poszła steriliter, lubo non sufficienti certując recompensa iuxta obloquentiam dawniejszych uchwał naszych 2.000 za erogowaną spezę na chorągiew, a trzy tysiące na chorągiew, które oschły na dobrach JW. IMci p. strażnika koronnego przez traktakt IMci p. Gruszeckiego, sędziego grodzkiego trembowelskiego, t. j. skomputowawszy tysięcy pięć, jako najprędzej temuż W. IMci p. chorążemu halickiemu oddać praesenti laudo assekurujemy się.

9. Ponieważ ziemia nasza dotąd deservitam mercedem zasług na chorągiew W. IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego na wyprawę przeciwko uśmierzeniu buntów kozackich nie wypłaciła, tedy insistendo tak wielu deklaracyom in antecessum laudami opisanym, aby mógł tak [w] tym, jako i w innych interesach do ziemi naszej ściągających się, 5.000 zł. wynoszących, odebrać skutek, przeto communi assensu nostro dajemy w administracyę roczną czopowe i prasułkę ziemi naszej, poczynające się a decima sexta praesentis, a kończące się w roku przyszłym, cursu ordinario temuż IMci p. wojskiemu halickiemu, po której odebranej satysfakcyej żadnej pretensyej IMć p. wojski halicki do ziemi naszej za wspomniane fatygi i koszta mieć nie powinien.

[1] Mko. pow. stanisławow. Słown. geogr. III. 581.
[2] Boków wś. pow. podhaj. Słown. geogr. I. 296.
[3] Dubrowce, prawdopod. wś. pow. stanisławow.; Ostra wś. pow. buczack.; Niegowce wś. pow. kałusk. Słown. geogr. II. 198; VII. 676. 74.

10. Desiderium W. IMci p. starosty tłumackiego za asygnacyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego, na ten czas komisarza ziemi naszej do IMć pp. poborców rogowego, jako to IMci p. Nasierowskiego, stolnika halickiego i IMci p. Pawła Nasierowskiego, t. j. nie oddanych zł. ośmset cum toto effectu do przyszłego sejmiku ex prorogatione sexta Octobris przypadającego odkładamy, tak i IMć pp. poborców do pogłównego obranych, którym należytą pensyą za prace na tymże sejmiku naznaczyć deklarujemy et praesenti laudo assekurujemy, inne desideria także jako W. IMć pp. posłów i wszystkich, którzy per lauda mają deklaracye lub onym assygnacye kommissarskie powychodziły, także interes IMci p. Niewierskiego Pawła i rodzonego jego ratione conflagrati cum toto effectu do przyszłego sejmiku odkładamy. Które to postanowienie nasze IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego ręką własną podpisawszy do akt grodzkich podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 16 Septembris 1710. Łazarz z Rzeczyce Rzeczycki, podstoli owrucki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 253—256; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1597—1602.

97.

Halicz, 6 października 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego przypadający, takowe unanimi consensu pod laską W. IMci p. Józefa Pilawskiego, starosty kiszyńskiego n. w. m. p., koła naszego rycerskiego dyrektora, zgodnie e gremio nostri obranego i uproszonego, postanowiliśmy laudum.

2. Odebrawszy od JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., n. w. m. p. nieustające circa bonum et integritatem tak całej Rzptej naszej, jako i specialiter ziemi naszej halickiej curas et solicitudines i na teraźniejszy sejmik nasz per rescriptum, de manibus W. IMci p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemi naszej, sędziego i podstarościego grodzkiego halickiego n. m. p., gdy do nas devenit, receptum contestatas, incessantes JO. IMci p. kasztelanowi[1] n. w. m. p. pro ea solicitudine testamur obligationes. W. IMci p. wojskiemu pro praestitis jako się do wszelkiej znamy wdzięczności, tak perennem in pectoribus zapisujemy gratitudinem, upraszając IMci p., by in eisdem, które ziemi naszej zwykł activitate sua świadczyć, actibus deficere nie raczył, owszem continuare.

3. Jakośmy na przeszłym sejmiku, chcąc suffragari krzywdom naszym i dalszym praevidere violencyom, które od wojsk auxiliarnych moskiewskich ponosiemy, uprosili IMci p. Konstantego Dunina Goławińskiego n. w. m. p. i brata, by one wszystkie, którekolwiekby in posterum IMciom concivibus nostris perpetrari miały, JW. IMci p. generałowi Wołkońskiemu deferat i skutecznej requirat sprawiedliwości, a tem samem futuris efficaciter praevideat, tak za świadczone in antecessum IMci p. in eo passu prace, oraz i te, których jeszcze in ibidem podejmować non abhorret, zł. 1.000 non sine ulteriori in pectoribus gratitudine deklarujemy.

3. Ponieważ IMć pp. exaktorowie ziemi naszej do podatków per laudum przeszłego sejmiku uproszeni, a stosując się ad mentem konstytucyi warszawskiej obrani notabiles przy

[1] W Laud. miejsce to mało czytelne; w Rel. tekst błędny.

funkcyach swoich poniosą sumptus, więc my de mutuo consensu tym wszystkim IMciom tak to pogłównego[1], młynowego, jako i szelężnego, do naznaczonego in vim salarii od złotego grosza po groszy trzy, ut efficiat groszy cztery od każdego złotego, IMciom naznaczamy i praesenti laudo deklarujemy.

5. Wniesiona już iterato in gremio nostri W. IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego n. w. m. p. kwerymonia respektem przeładowania dymami Jezupola miasteczka i wsi Hanusowiec[2], w possesyi IMci będących, ponieważ ex mente laudi przeszłego sejmiku revisionem, przez IMci p. kommissarza od nas desygnowanego i uproszonego effectuatam, in medio nostri publice reproductam, a stąd ex aequo alleviationem subsequendam u nas urget, więc my tak temu IMci p. iuste praetenso interesowi, jako też innym wszelkim (które dla krótkości czasu na teraźniejszym sejmiku suum sortiri effectum nie mogły), tudzież też i intimowanemu w kole naszem braterskiem in eo passu IMć księży świeckich, że czeladź IMciów do płacenia pogłównego przez nas uchwalonego ex vi laudi anterioris stringitur, chcąc alleviare clero, ile in condigna u nas będącemu zawsze observantia, votis annuere, one wszystkie do przyszłego da Bóg sejmiku prorogamus.

6. A że sejmik niniejszy dla niepowrotu W. IMć pp. posłów do najjaśniejszego króla IMci od nas uproszonych i zgodnie obranych finaliter teraz determinari nie może, więc dla relacyej tychże IMciów sejmik tenże od diem 20 praesentis Octobris cum praemissis desideriis IMciów conterrigenarum limitujemy i pod tąż IMci p. dyrektora koła naszego laską prorogujemy. Które to laudum W. IMci p. marszałka, by podpisał i ad acta grodu halickiego per oblatam podał, uprosiliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 6 Octobris 1710 a. J[ózef] Pilawski, s[tarosta] k[iszyński], marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 257—258; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1647—1649.

98.

Halicz, 20 października 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik ex limitatione przypadający, takowe pod tąż laską W. IMci p. Józefa Pilawskiego, starosty kiszyńskiego, dyrektora koła naszego postanowiliśmy laudum.

2. Gdy dotąd W. IMć pp. posłowie n. w. m. pp. i bracia, do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. od nas obrani i uproszeni, z relacyą do nas nie powrócili, tedy necessariam uznawszy teraźniejszego sejmiku limitationem, on ad diem tertiam Novembris limitujemy.

3. A że wniesione in gremio nostri interesa IMć pp. Krzysztofa Hundorfa, cześnika nowogrodzkiego, Turkuła, stolnika czerniejowskiego i Puławskiego, podczaszego podlaskiego respektem oschłych assygnacyi IMciów do ziemi naszej z skarbu koronnego wydanych iustam u nas naznaczonych sobie sum praetendunt persolutionem, tedy subveniendo desideriis IMć pp., one ad satisfactionem do najpierwszych podatków remittimus.

[1] W Laud. przed pogłównego skreślono: rogowe.

[2] Hanuszowce wś. pow. stanisławow. Słown. geogr. III. 30.

4. Gdy zaś podatek pogłównego, anterioribus laudis przez nas na wyprawę sta ośmdziesiąt ludzi z ziemi naszej, przez konstytucyą warszawską włożoną na nas, uchwalony, dotąd nie jest in executione, praesenti laudo insistendo przeszłym uchwałom postanawiamy, aby jako się prima Septembris zacząć a kończyć ultima Octobris powinien był, tak in eodem zostawał cursu i do rąk IMć pp. exaktorów onego, t. j. IMci p. Stanisława Czołhańskiego i Michała Kucharskiego oddany był.

5. Więc że ciż IMć stante sua praemissa functione dla rezydencyej w Haliczu od domów własnych i dóbr swoich Czerleniowa, Ruzdwian, Baykowiec, Ostryni i Połaicz [1] in exactione zostając alienari muszą, tedy upraszamy IMci p. Konstantego Dunina Goławicńskiego, kommissarza ziemi naszej do W. IMci pp. generała majora Wołkonskiego i W. IMci p. Kropotowa, brygadyera wojsk auxyliarnych n. cara IMci, by u namienionych IMciów securitatem dóbr ich ab auxiliaribus providendam efficiat, w czem aby IMć p. dyrektor koła naszego IMci p. kommissarzowi instrukcyą podał praesentibus IMci n. m. p. committimus.

6. A żeby tem ochotniej tenże IMć p. kommissarz ziemi naszej in functione sua praestet activitatem, tak za świadczone już, jako i które świadczyć będzie fatygi temuż IMci zł. p. 1.000 z teraźniejszego pogłównego deklarujemy.

7. Wszelkie zaś inne interessa ziemi do przyszłego odkladamy sejmiku, który pod tąż W. IMci p. marszałka laską agitować sobie praecavemus. Które to laudum zgodnie postanowiwszy W. IMci p. dyrektorowi podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się die et loco ut supra, die 20 Octobris 1710 a. Józef Pilawski, s[tarosta] k[iszyński], marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 261—262; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1698—1700.

99.

Halicz, 3 listopada 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego przypadający, takowe unanimi consensu pod laską W. IMci p Józefa Pilawskiego, starosty kiszyńskiego, koła naszego rycerskiego dyrektora n. w. m. p. i brata, zgodnie e gremio nostri obranego i uproszonego, postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód przystąpiliśmy do czytania listów, jako to od JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., od W. IMci p. starosty tłumackiego, od IMci p. Konstantego Goławińskiego, po których przeczytanych, ponieważ o uchwale in anterioribus laudis pogłównego żydowskiego, którym iniunctum miasto podymnego, na walnej warszawskiej radzie in erectionem nowej milicyi postanowionego, któreby mało co mogło importare do skarbu in tanta devastatione i już prawie pustych dóbr generaliter wszystkich, że zachodziły od różnych IMciów in et contra kontrowersye, zaczem indulgendo huic perfidae genti i nie tak pressae in hoc calamitoso tempore, bo sposobniejsza do dźwignienia się i nadgrodzenia sobie przez różne sposoby aniżeli

[1] Czerleniów, może Czerleniowce wś. pow. lityń.; Bajkowce wś. pow. tarnop.; Ostrynia wś. pow. tłumack.; Połaicze, zapewne Połahicze, wś. pow. tłumack. Słown. geogr. I. 809; I. 83; VII. 734; 831.

nasi poddani, których już i mało po dobrach naszych mamy i in toto zrujnowanych, że nec modum mają do życia, więc uchwalamy, aby Żydzi, przez pomiarkowanie się sami po kahałach swoich z sobą, do rąk IMć pp. exaktorów, ad id onus uproszonych, ryczałtem złożyli 30.000 polskiej monety. Seorsive zaś od chrześciańskiej czeladzi, które in contrarium konstytucyom a bardziej z postpozycyej chrześciańskiej wiary w usłudze swej trzymają i bez mal non cum exorbitationibus ani się żaden pan ani z ludzi prostych niemoże docisnąć do parobków, kucharek, gdy wszystka ta pomieniona czeladź in servitium żydostwa a na lekki chleb garnie się, powinni tedy od parobka, kucharki, winnika i od każdego posługacza chrześcianina dawać po talerowi bitemu.

3. Zaczynać się ten podatek ma a die 7 praesentis, a kończyć die 16 także praesentis sub rigore tak militaris executionis, jako też grzywien, ad proportionem z miast sum należących i kahałów. Toż się ma rozumieć o pogłównem chrześciańskiem, jakośmy postanowili na przeszłych sejmikach, tak ma się wypłacać in hoc interstitio jako żydowskie ad instantiam instigatoris sądów fiskalnych.

4. Te zaś sumy cedere powinny naprzód na zapłacenie milicyi nowej erekcyi do skarbu i nie powinni IMć pp. exaktorowie żadnej akceptować assygnacyi, dopóki skarbu nie uspokoją. A potem ex restanti summa inne publiczne assygnacye, które powinien wydawać IMć p. starosta tłumacki, kommissarz ziemi naszej w pretensyach mianych i długach winnych, jako to W. IMci p. Kurdwanowskiemu, chorążemu halickiemu, IMci p. Jastrzębskiemu, wojskiemu halickiemu, IMci p. Turkułowi, stolnikowi czerniejowskiemu, IMci p. Hundorfowi, generałowi wojska J. Kr. Mci, IMci p. Puławskiemu, podczaszemu podlaskiemu, IMci p. Jasińskiemu.

5. IMciom zaś pp. exaktorom tego pogłównego za prace, fatygi, które muszą podjąć i drogi naznaczamy, t. j. IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu i IMci p. Michałowi Kucharskiemu 10.000 zł. p. okrom kwitowego, caetera in pectoribus nostris reserwujemy. IMciom pp. exaktorom praeteritis laudis expressis groszowego n. w. m. pp. i braci naznaczamy po 4.000 zł. p. i kwitowego po złotemu. IMciom pp. exaktorom młynowym od koła po dwa złote, IMciom pp. exaktorom groszowego naznaczoną rekompenzę powinniśmy obmyślć da Bóg na przyszłym sejmiku.

6. A że wniesiony in gremium nostri żal IMci p. Dymideckiego, stolnika owruckiego i niewinna objekcya od W. IMci p. Leszczyńskiego hrabi na Lesznie, jakoby contravenit decreto tribunalitio między IMciami prolato, w którym wieża IMci p. Dymideckiemu iniuncta, że in solito loco onej nie zasiadł, co że nie tak jest, dajemy IMci p. Dymideckiemu testimonium, bo na tem miejscu, gdzie od tak wielu lat różni IMć ziemianie i bracia nasi wysiadywali, na tem miejscu i IMć p. Dymidecki hoc exequitur. Ratione czego żadnego aktu in et contra IMci p. Dymideckiemu kancellarya przyjmować grodzka halicka nie powinna od IMci p. hrabi Leszczyńskiego.

7. IMci p. Goławińskiego, kommissarza do wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci od nas uproszonego obstringimus affektami naszymi, aby IMć n. w. m. p. ex munere funkcyi i powinności na się wziętej doniósł JW. księciu IMci generałmajor[owi] Wołkońskiemu, WIMciom pp. brygadyerowi Kropotowi i innym IMciom, jako ciężko od IMciów praemimur, gdy nas codziennemi aggrawują podwodami, które jak wezmą ciężko je evincere i tymiż podwodami posługują się, siana z pól i ze wsiów już tak wybrali, że nie masz u nikogo i wiązki siana, co IMć p. dyrektor koła naszego fusius exprimat listem swoim do IMci p. Goławińskiego, upraszamy.

8. W. IMci p. Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika halickiego jako posła na walną radę warszawską będącego upraszamy, aby pospołu z IMcią p. dyrektorem teraźniejszego koła naszego uczynili IMć n. m. pp. manifest ratione taryffy, ad normam manifestu uczynionego od IMć pp. posłów ziemi lwowskiej. A że do tych czas IMć pp. posłowie od króla IMci p. n. m. nie powrócili z relacyą, więc ten sejmik do 17 dnia miesiąca listopada limitujemy pod tąż

laską W. IMci p. starosty kiszyńskiego, marszałka koła naszego, którego upraszamy, aby laudum teraźniejsze przy pieczęci zwykłej podpisał i do oblaty ksiąg halickich grodzkich podał. Działo się w Haliczu, in loco solito consultationum, die 3 Novembris 1710 a. J. Pilawski S. K. marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr Hal. Laud. 451 p. 265—268; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1766 1769.

100.

Halicz, 7 listopada 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej[1] należących, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwykłe na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego przypadający, takowe unanimi consensu pod laską W. IMci p. Józefa Pilawskiego, starosty kiszyńskiego n. m. p. i brata, koła naszego rycerskiego dyrektora zgodnie e gremio nostri obranego i uproszonego, postanowiliśmy laudum.

2. Odebrawszy list od JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p., po którym przeczytanym przystąpiliśmy, a naprzód uprosiliśmy W. IMci p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemi i sędziego grodzkiego halickiego, W. IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego n. m. pp. i braci, posłów do JO. IMci p. kasztellana krakowskiego, hetmana w. kor. z instrukcyo sobie daną, jako to: Emundabunt IMć n. m. pp. z niewinnego i opacznego udania IMci p. Stanisława Czołhańskiego i IMci p. Ciechalowskiego n. m. pp.; 2-do. Dabunt rationes, dla czego miasto podymnego uchwaliliśmy pogłówne; 3-tio. Upraszać będą JO. IMci p. krakowskiego, aby ziemie nasze założył ludźmi na nowe erekcye milicyi; 4-to. Doniosą IMci n. m. p., jakośmy taryffą przeładowani i jako ustawicznie premimur od wojsk auxyliarnych, kwarciannych i od garnizonów, tak przez przechody jakoteż odebraniem siła ziemskich dóbr na kwatery swoje, ut in praemissis instrument dany fusius obloquitur, a in caeteris probata IMciów pp. dexteritas wszystkie nasze nieustające pressury opowie i enucleabit JO. IMci p. krakowskiemu, za co IMć pp. posłom n. m. perennem in pectoribus nostris zapisujemy gratitudinem.

3. Że zaś wydany uniwersał IMci p. Lubienieckiego, komissarza generalnego cara IMci, w którym obwieszcza komissyo dla ułożenia taryffy in locationem wojsk IMci na kwatery zimowe auxyliarnych i praecustodit, abyśmy z ziemi naszej IMci p. kommisarza ad locum destinatum pomienionej komissyej zesłali, więc uprosiliśmy e gremio nostri IMci p. Konstantego Dunina Goławińskiego n. m. p. i brata cum instrumento, obstringendo n. w. m. p. affektami naszymi, aby ex dexteritate sua raczył addere momentum, starając się o allewiacye taryffy, którą ziemia nasza przeładowana, oraz jako i sam passionat i particeps ruiny tak przez wojska auxyliarne, jako saskie i nasze, kiedy ustawicznymi aggravamur i nieustannie prowiantami sian z pól, ze wsiów podwód gwałtownie zabieraniem, które z większej części przepadajo, jako i konie na poczty zabrane, upraszamy, aby się IMć n. m. p. należycie i serio ad mentem danej sobie instrukcyi domówił. Któremu IMci n. m. p. pro premio trudu fatyg deklarujemy do dawnego tysiąca, anterioribus laudis naznaczonego, drugi tysiąc zł. i najpierwsze funkcye. Co zaś

[1] W rkp. nich.

na expensa, które in partem ziemi subsequi mogą, erogabit IMć n. m. p., te oddać przy winnej z wdzięcznością obligacyi deklarujemy.

4. Uprosiliśmy także IMci p. Chieronima Dunina Goławińskiego z IMcią p. Floryanem Mireckim n. m. pp. i bracio, aby raczyli IMć n. m. pp. do księcia IMci generała Wołkońskiego[1] i IMci p. brygadyera Kropota dojechać z instrukcyo seorsive sobie daną i opowiedzieć, quantis oneramur z pod komendy IMciów oppressyami. Domówio się IMć n. m. pp. serio ad obloquentiam in hac materia instrumentu upraszamy, wieczną zapisując za podjęte fatygi w afektach naszych pamięć.

5. A że wnieśli tu IMć n. m. pp. IMć p. Piaskowski, porucznik chorągwie pancyrnej JW. p. kasztellana krakowskiego i IMć p. Mirecki żal, ratione na wsiach swoich przeładowania dymami, więc committimus IMć pp. komisarzom, którzy na ten czas uproszeni byli do układania taryffy, aby allewiacyą dobrom IMciów n. m. pp. uczynili zdjenciem dymów.

6. Godne zasługi W. IMci p. Kurdwanowskiego, podstolego halickiego siła merentur w affektach naszych, jako i niedawnemi czasy in commodum ziemi naszej będąc posłem z IMć p. Potemskim[2] na sejm lubelski, gdzie IMć n. m. pp. i bracia i dexteritate i sumptem znacznym pro gloria ziemi służyli, za co lubośmy deklarowali rekompensę, a dotąd sterilescit ob egestatem in tanta faragine calamitatum w ziemi naszej, więc deklarujemy praesenti laudo in praemissis IMć n. m. pp. jako najprędszą obmyśleć satysfakcyą.

7. IMć p. Józef Thauz, pułkownik wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, będąc tak trzy lata na rezydencyi u księcia IMci Mężykowa, a potem u cara IMci, wielkie[3] dodawał momenta applikacye do dojścia krzywd poczynionych od auxyliarnego wojska, za co że jeszcze dotąd nieuspokojony, deklarujemy tedy jak najprędszą satysfakcyą, obligując IMci n. m. p., aby gdy i teraz z ordynansu JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. jedzie ad latus cara IMci moskiewskiego, i na tamtem miejscu raczył pro integritate ziemi naszej pracować.

8. Intulit też IMć p. Sokolnicki, podstoli ciechanowski dług tot laudis przyznany ś. p. IMci p. Krzysztofowi Dulskiemu, stolnikowi halickiemu i ten w pamięci naszej haerebit do oddania po ulżeniu się z tak wielkich aggrawacyi.

9. Insze zaś zachodzące materye cum toto effectu odkładamy do przyszłego sejmiku, a ten limitujemy ad nonam Decembris anni praesentis 1710 pod tąż laską IMci p. starosty kiszyńskiego, któremu zlecamy, aby praesens laudum przy zwykłej pieczęci podpisał i per oblatam podał. Datum w Haliczu, na miejscu obrad zwykłem, die 17 Decembris 1710 a. J. Pilawski, starosta kiszyński, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 269—272; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1850—1853.

101.

Halicz, 9 grudnia 1710.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik dnia dzisiejszego ex limitatione anteriori przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

[1] W Laud. Wołkunskiego.
[2] W Laud. Podembskim.
[3] W Rel. wszelkie.

2. Fundamentum[1] limitowania sejmiku po kilkakroć zakładała sobie ziemia nasza halicka na powrót W. IMć pp. posłów, t. j. IMci p. Baworowskiego, podczaszego halickiego i IMci p. Bernarda Leszczyca Grabionki, wojskiego trembowelskiego n. w. m. pp. i braci, którzy że na dzień dzisiejszy z responsem od najjaśniejszego króla IMci p. n. m., nadzieje ewakuacyej auxiliarium czyniącym, powrócili, winne IMciom pp. i braci czyniemy podziękowanie, oraz za straty i fatygi w tak dalekiej drodze podjęte wdzięczność pokazując i do dalszej usługi ziemi zachęcając 10.000 zł. tymże IMciom deklarujemy.

3. A gdy W. IMć pp. Stanisław Jastrzębski, wojski ziemi naszej, podstarości i sędzia grodzki halicki i Floryan Rozwadowski, podczaszy kijowski, posłowie od nas uproszeni, z relacyą powracając czynią nam otuchę wszelkiej łatwości JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. w założeniu swoimi ludźmi za ziemie nasze 180 porcyi, iterum tychże IMciów upraszamy ad efficiendam certitudinem, ile gdy to negotium na dzisiejszy sejmik do porozumienia naszego, jako też do dalszej konferencyi z JO. IMcią p. krakowskim odłożone, aby circa expressionem winnej weneracyej expostulowali o skuteczną in desideria nostra deklaracyą.

4. Biorąc zaś przed się w reflexyą, iżby nam ciężko było dawać poddanych swoich na wyprawę, unanimi consensu pozwalamy dać JO. IMci p. krakowskiemu za każdego człeka po zł. 100 unikając supplementowania in casu śmierci albo ucieczenia którego, na monderunek zaś i lenungowanie tychże 180 ludzi do rąk tegoż JO. IMci p. krakowskiego sumę przychodzącą wyliczyć przyrzekamy, to sobie praecustodiendo, aby nam przy wyliczaniu sobie tak na wyprawę ludzi, jako monderunek i lenungowanie onych JO. IMć p. krakowski dał kwit, ewinkując ab omni impetitione JW. IMci p. podskarbiego koronnego.

5. Że zaś łatwiejszego i słuszniejszego nie widzimy contribuendi sposobu na jedno pogłówne z relacyej, że niektóre dobra są z ludzi ogołocone a przecie zbiegli muszą gdzie degere, aby wszystkich ten podatek dotknął, więc uchwalone in antecessum to pogłówne według przeszłego opisu omnia obstringendo aby w grodzie circa attestationem IMć pp. dziedziców i possessorów tudzież circa iuramenta iuxta tenorem przeszłych laudorum inclusive ad primam Januarii bez dalszej prolongacyej czasu sub rigore in sancitis Varsaviensibus et marcarum solutione expressis do rąk IMciów pp. poborców naznaczonych wydawane było, ratyfikujemy. Także włożone i na Żydów, w ziemi naszej będących, ryczałtem 30.000 zł. summy uchwałę approbujemy, od tego jednak podatkowania Żydów w miasteczkach Rohatynie, Bursztynie i Tołstym z pewnych racyej wolnymi praesenti laudo czynimy.

6. Ten zaś podatek nie na inne wprzód ziemiańskie długi i expensy, tylko na wyprawę ludzi przez konstytucyę warszawską na nas postanowioną, którego aby inaczej nie wypłacali, owszem exolutionem onego do przyszłego sejmiku in toto zatrzymali IMć pp. exaktorowie praesenti laudo praecaventur, gdzie i to adiungimus, iż jeżeliby to pogłówne na wypłacenie wszystkich uchwalonych ziemi długów nie wystarczało, tedy podymne na przyszłym sejmiku in supplementum uchwały sobie praecustodimus.

7. Kiedy zaś ziemia nasza halicka szczerze bierze się ad executionem sancitorum rady warszawskiej, przeto committimus tymże IMć pp. posłom, aby JO. IMci pana krakowskiego nomine publico upraszali, by powagą i władzą swoją hetmańską rozłożoną na pasach tak po królewskich, duchownych jako i dziedzicznych dobrach, ultra modum iustitiae sobie poczynającą militiam (ile kiedy i od auxyliarnych wojsk moskiewskich pro libitu suo postępujących gravamur) chciał a tanta ludzi ubogich oppressione arcere.

8. Expostulabunt oraz ciż IMć pp. posłowie do JO. IMci pana krakowskiego, aby, ponieważ tak samemu IMci w. m. p., jako wojskom saskim i innym excypowane cesserunt dymy

[1] W Rel. fundamenta.

niektóre, de quantitate których i nam samym non constat, chcąc nam ex iustitia diminutionem onych providere, byśmy już tak ciężko gravati będąc do ciężaru auxiliarium za te excypowane dymy non teneamur, ile kiedy tak zboża jare w ziemi naszej in alimentum szarańczy poszły, jako nie mniejszą szkodę i ruinę od stojących i przez lato całe wojsk przez zabranie sian nietylko u poddanych, ale już i we dworach, tak dalece, że już prawie onego dla dobytków naszych nie mamy, ponosiemy.

9. A że wojska saskie w dobrach JW. IMci p. wojewody kijowskiego nie mało tak possessoribus za prawami swemi dóbr tegoż IMci p. wojewody, jako i innym w sąsiedztwie onych będącym czynią praeiudicium, jako to ex querella IMć pp. Pawła Szumlańskiego, miecznika żydaczewskiego nam delatum est, co patitur i IMć p. Zagwojski, kiedy Zagwozdzie[1] IMci p. dziedziczne ex contiguitate dóbr stanisławowskich i ciężarów swoich indebite applikują, instabunt ciż IMć pp. posłowie do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego n. w. m. p., aby tym praeiudiciose uzurpowanym namienionych wojsk saskich pretensyom activitate sua praevidere raczył, by tak pomienieni, jako i inni IMć ab ea indebita wolnymi byli impetitione.

10. Exponent oraz ciż IMć temuż JO. panu krakowskiemu, jako ciężki i cum praeiudicio podany od JW. IMci p. podskarbiego koronnego instruktarz na wszystko pospólstwo tak respektem likworów, jako i akcyzy inszej, którego, jeżeli stricte subsequetur, żadną miarą ad executionem przywieść i wypełnić nie będą mogły.

11. Mając przestrogę od IMci p. Konstantyna Dunina Goławińskiego, kommissarza ziemie naszej z Jarosławia, iż na województwo ruskie dwanaście tysięcy porcyi wojska auxiliarnego ordinantur, więc ne aliquid ziemia nasza halicka per dispositionem IMciów pp. komisarzów w Jarosławiu zasiadających w ułożeniu tych 12.000 porcyi gravamen ferat, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego, aby listem swoim uwiadomić chciał tegoż IMci p. komisarza naszego, jako in magna parte dymy dóbr dziedzicznych w ziemie naszej będących w dyspozycyą swoją zabrał JO. IMć p. kasztelan krakowski i już w onych kwarciane wojska lokował, ne subsit ziemia nasza dwojakiemu ciężarowi, aby się tenże IMć p. komisarz in eo passu znosił z IMcią p. Piotrowskim, starostą buczniowskim, tamże do Jarosławia od JO. IMci p. krakowskiego cum instrumento et expressione zabranych dóbr na wojsko kwarcianne ordynowanym, aby dymy daleko w mniejszej kwocie pozostałe porcyami, ile przy tak ciężkiej ruinie dóbr naszych obciążone nie były, w czem IMć p. marszałek koła naszego tegoż IMci p. komisarza amore publico obtestabitur, aby in cepta circa bonum publicum solicitudine nie ustawał, owszem activitate sua innata integritati ziemi naszej in eo passu chciał prospicere. Któremu to IMci jakośmy na przeszłym sejmiku za podjęte prace i fatygi wyrażoną in anterioribus laudis deklarowali gratitudinem, tak i o dalsze upraszając na temże miejscu prace i starania, że w affektach naszych braterskich non sterilescent, pollicemur.

12. Ponieważ najjaśniejszy król IMć p. n. m. listem swoim IMci p. generała Połunskiego wojsk auxyliarnych zagrzewa do wejrzenia w krzywdy przez IMć pp. obywatelów ziemie naszej od wojsk tychże auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci poniesione, więc praesenti laudo constituimus, aby iniuriati wszyscy wszelkie krzywdy swoje regestrem spisawszy do grodu podali, przez podstarościch i poddanych swoich poprzysięgli i one na przyszły da Bóg sejmik komportowali, gdzie IMci p. plenipotenta e medio nostri obrać i uprosić, aby one do IMci p. generała Wołkońskiego promoveat efficacem requirat iustitiam, przyrzekamy. Nadto do IMci p. generała Wołkońskiego uprosiliśmy za posłów WW. IMć pp. Szymona Baworowskiego, podczaszego halickiego i Bernarda Leszczyca Grabionkę, n. w. m. pp. i braci committendo IMciom, aby te wszystkie nasze pressuras, które od wojsk auxyliarnych w komendzie jego będących ponosimy, temuż IMci p. generałowi Wołkonskiemu exponant, jako to zabieranie sian, zboża,

[1] Zagwożdż, wś. pow. stanisławow. Słown. geogr. XIV. 277.

nie tylko u poddaństwa, ale i we dworach, w prowiantach ciężkość, gdy po 120 garcy za pułmiarek sobie dawać każą, zabieranie podwód, etiam i w tych dobrach, gdzie kwarciane wojska za dyspozycyą JO. IMci p. kasztelana krakowskiego lokowane są, tak dalece, że dwojakie ponosić musimy ciężary.

13. Wniesioną nam IMć pp. Mikołaja, podstolego i Kazimierza, łowczego halickich Kurdwanowskich expostulacyą jako pro re iusta przyjąwszy, aby jako per lauda anteriora ziemie naszej nastąpiła na osobę niegdy IMci p. Felicyana Kurdwanowskiego, chorążego żytomirskiego, rodzonego IMciów, a exaktora ziemie naszej na pozostałą podatku przy IMci resztę donatywa, tak ciż IMć tanquam successores IMci kwitem z onej od ziemi pollicere (sic) mogli, IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby kwit ten nomine publico tak IMciom pomienionego IMci p. Kurdwanowskiego, jako i IMci p. Stanisława Ostrowskiego, wojskiego trembowelskiego, kollegi jego successoribus dał, committimus.

14. A gdy wyrażone in gremio nostri pomienionego IMci p. Kurdwanowskiego, podstolego halickiego desiderium słuszną u nas meretur compassionem w znacznem uszczerbku i ruinie fortuny swojej przez wojsko na ten czas skonfederowane pod dyrekcyą JW. IMci p. wojewody mazowieckiego, marszałka na ten czas związkowego będące, który na 6.000 szkody [w] węglińskich i łychańskich[1] majętnościach poniesione sobie praetendit, zaczem uniżoną naszę do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego przez IMć pp. posłów naszych wniesioną instancyą, aby z osobliwej łaski swojej raczył adinvenire medium rekompensowania tak znacznych szkód IMci.

15. Gdy zaś per sinistras quasdam delationes niektóre w ziemi naszej oriuntur inkonweniencye, na co vel maxime querulati sunt w kole naszem IMć p. Czołhański i IMć p. Ciechalewski[2], więc praevidendo ulterioribus postanawiamy, aby takowy delator, któryby się liquide z IMciów pokazał, takowy careat activitate, póki nieuczyni solennem deprecationem i z tego niesłusznego udania nie ewinkuje tychże pomienionych IMciów u JO. IMci pana krakowskiego.

16. Mając respekt meritorum IMci p. Józefa z Granowa Karsznickiego, cześnika owruckiego, jako też i podjętych prac i erogowanych kosztów podczas funkcyej deputackiej w trybunale koronnym, tedy do dawnego tysiąca zł. temuż IMci 5.000 zł. przydajemy i konferujemy. Similiter konferowane per anteriora lauda sumy, jako to IMci p. Kurdwanowskiemu, chorążemu halickiemu, IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, podstolemu halickiemu, IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu subveniendo nieszczęśliwości przez ogień konflagraty 2.000 zł. naznaczamy z tego podatku pogłównego, do którego jest sam IMć exaktorem. IMci p. Konstantemu Duninowi Goławińskiemu, komisarzowi ziemi naszej do Jarosławia wyprawionemu, IMci p. Andrzejowi Tyszkowskiemu i p. Potempskiemu za funkcye poselskie deklarowane approbujemy i przeszłe lauda in suo robore konserwujemy; IMci p. Swistelnickiemu zł. 300 ratificamus i nadto in vim długu od ziemi IMci p. Tawzowi dał swoich pieniędzy zł. 1.500, quantotius oddać declaramus. Także IMci p. Stefanowi Dąbrowskiemu i IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu, ponieważ po uczynionej już exakcyej swojej i likwidowaniu się na sądach fiskalnych została ziemia winna 2.000 zł., IMciom od ziemi naznaczone za ich prace, że do tych czas nie są oddane i swoich własnych dał IMć p. Dąbrowski IMci p. Sulimirskiemu pieniędzy 2.000, tedy też summę naznaczamy IMciom z pogłównego. IMci księdzu plebanowi halickiemu na reparacye ławek zł. 200 deklarujemy.

17. Annuendo zaś votis IMci p. Jana Dymideckiego, stolnika owruckiego non sine dolore expressis, aby summę W. IMci p. Kazimierzowi na Lesznie[3] Leszczyńskiemu w grodzie halickim ex mente dekretu trybunalskiego prezentowaną i reponowaną, ponieważ levatio onej non requiritur od IMci p. hrabi, sequestrum zaś sub praesentem calamitatem temporum securitatem

[1] W Rel. łysińskich; Węglin wś. pow. janowsk. Słown. geogr. XIII. 258; druga miejscowość prawdopod. wś. Lichów. Zob. Pawiński, Źródła dziej. XIV. 376.

[2] W Rel. Ciechalowski.

[3] W Rel. słów: na Lesznie brak.

niema, mógł ją secure odebrać, a potem iuxta exigentiam iuris IMci, gdzie będzie należało, oddać, praesentibus dajemy testimonium. Similiter stosując się do querimoniej tegoż IMci, że przez protestacye w grodzie naszym ad malam informationem opisany jest, IMci p. dyrektorowi, by do IMci p. regenta napisał, aby w tem miał animadversionem, committimus.

18. Subveniendo miastu i do wójtostwa należącym poddanym halickim, onych od pogłównego uwalniamy. Nadto aby arendarz halicki od ludzi szynkujących więcej nie brał nad groszy dziesięć od konwi miodu, a od ósmaczki slodu po groszy 16, miodu zaś garniec aby był po gr. 15, piwo i wódka po groszy 4, czego IMć p. wójt halicki dojrzeć ma, postanawiamy i ten sejmik ad feriam secundam post Trium Regum w roku da Bóg przyszłym 1711 przypadających pod tąż laską, a in casu niezjechania IMci p. marszałka innego wolno obrać będzie, limitujemy. Które to laudum IMci p. dyrektorowi podpisać i do grodu podać zaleciliśmy. Datum ut supra, 9 Decembris 1710 a. J[ózef] Pilawski, starosta kiszyński, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 273—279; Castr. Hal. Rel. 204 p. 1857—1863.

102.

Halicz, 17 stycznia 1711.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na dzień dzisiejszy, t. j. pro 12 Januarii na sejmik ex limitatione przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. A to chcąc mieć naprzód in tam urgenti necessitate dobry porządek w dymach, recenter na ziemię naszą przypadłych, do ułożenia taryfy e medio nostri uprosiliśmy za komisarzów WW. IMć pp. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego, IMci p. Józefa z Granowa Karsznickiego, cześnika owruckiego z ziemi halickiej, z powiatów zaś trembowelskiego IMci p. Andrzeja Kakowskiego i Bernarda Leszczyca Grabiankę, wojskiego trembowelskiego[1], z powiatu kołomyjskiego IMci p. Marcina Nowosieleckiego, skarbnika halickiego i IMci p. Jana Dymideckiego, stolnika owruckiego.

3. Którą to taryfę[2] uproszeni IMć pp. komisarze ponieważ durantibus consiliis nostris ułożyli i podczas sejmikowania naszego in medio et praesentia całego kongressu przeczytali, tedy tęż taryfę ułożoną et ad numerum czterechset siedmiudziesiąt czterech dymów redukowaną, IMci p. Konstantemu Duninowi Goławińskiemu, jako komisarzowi in antecessum od nas uproszonemu, aby JO. IMci księciu IMci generałowi Wołkońskiemu oddał i tam dyspartyment na pułki wojsk auxyliarnych moskiewskich do ziemi naszej ordynowane uczynił committimus, wytrąciwszy na dyspartyment i dyspozycyą wojsk polskich Rzptej JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. dymów 50. Zaś za pracę IMciom pp. komisarzom wyżej specyfikowanym do układania taryfy uproszonym naznaczamy i pozwalamy, aby sobie każdy z IMciów ze wsi części swoich po ćwierci dymu wytrącił, co w komput ułożonych dymów wchodzić nie powinno i IMć pp. komisarze tak do księcia IMci Wołkońskiego na rezydencyą, jako i do oddania taryfy uproszeni podawać nie powinni i owszem excypować, jeżeliby o to pretensya jaka być miała do dóbr IMciów.

[1] W rkp. trembowelskich.
[2] Taryfę tę oblatowano w grodzie hal.; zob. Castr. Hal. 205 p. 50—58.

4. Gdy zaś incessanter JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., n. w. m. p. ku ziemi naszej affectum propensionis etiam in praesenti statu uznajemy, uprosiliśmy unanimiter e gremio nostro do IMci n. m. p. za posłów W. IMci p. Jerzego z Potoka na Podhaycach Potockiego, starostę tłumackiego i IMci p. Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika i pisarza grodzkiego ziemi halickiej, którzy to IMć przy winnem pro praestitis podziękowaniu o skuteczną pollicitorum rezolucyą in effectu upraszać będą i wszelkie ziemi naszej desideria, w podanej sobie od IMci p. dyrektora koła naszego instrukcyej wyrażone, cum debita exponent veneratione.

5. A że dotąd pogłówne[1], w ziemi naszej per anteriora lauda uchwalone, do skarbu nie jest wniesione ob renitentiam niektórych IMciów, więc tedy i teraz constituimus, aby in spatio czterech niedziel ab actu praesenti sine quavis dilatione do rąk IMciów pp. exaktorów iuxta praescriptum przeszłych uchwał do Halicza komportowane było.

6. A lubo in antecessum włożyliśmy byli na Żydów generaliter wszystkich, w ziemi naszej i powiatach do niej należących będących, ryczałtem pogłównego sumę 30.000 zł. p., jednak alleviando onym ex ratione, że in hoc interstitio wypłacać muszą do skarbu Rzptej zwykłą summę, już tedy powinni z pomiarkowania sami między sobą wnieść ad erarium i do rąk IMciów pp. exaktorów ziemi naszej tylo 20.000 zł. sine ulla dilatione, także we cztyrech niedzielach sub duplici pensione et executione militari super renitentes w nieoddaniu podatków, w czem IMć pp. exaktorów obligujemy, aby po wyściu czasu cztyroniedzielnego exekwowali. Żydzi zaś w dobrach JO. IMci pana krakowskiego, jako to w Rohatynie, Bursztynie i Tołstym[2], wolni od tej exakcyej być mają.

7. Tenże czas rozumieć się ma i o podatku młynowego, na walnej radzie warszawskiej postanowionego. W tem zaś praecavemus IMć pp. exaktorów pogłównego, aby podatku tego na żadne inne assygnacye nie wydawali, tylo presse JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, a to za założeniem ludzi sta ośmdziesiąt porcyi przez nas deklarowaną summę.

8. Do JW. IMci p. podskarbiego koronnego uprosiliśmy e medio nostri za posła IMci p. Eliasza Szumlańskiego, towarzysza chorągwi pancernej najjaśniejszego króla IMci, z expostulacyą nomine publico, aby JW. IMć p. podskarbi koronny do tych podatków, które na aukcyą hiberny dla zapłaty wojska uchwalone są, tak prywatnym, jako i tym chorągwiom, które teraz w komput weszły, nie wydawał assygnacyej; któremu IMci p. posłowi deklarujemy za pracę zł. 1.000.

9. A mając prekaucyą od IMć pp. generałów z Jarosławia, tudzież chcąc futuris inconvenientiis providere, uprosiliśmy zgodnie e gremio nostri do każdego pułku za komisarzów, jako to za generalnego komisarza W. IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, chorążego halickiego do JO. księcia IMci generała Wołkonskiego, do pułku zaś IMci p. generała Widmana IMci p. Rzeszowskiego, porucznika chorągwi pancernej W. IMci p. podczaszego halickiego, do pułku moskiewskiego IMci p. Jana Worcela, do pułku włodymirskiego IMci p. Władysława Poradowskiego, do IMci p. pułkownika Holanta IMci p. Antoniego Gumowskiego, do pułku niżyhorodzkiego IMci p. Franciszka Borysławskiego, obligując amore publico IMciów, aby quaerimonias iniuriatorum IMciów ziemian, ilekolwiek intervenient, IMciom doniesione były, deferre et satisfactionem urgere raczyli, jako i iustitiam i jej exekucyą ex innata sua activitate, perennem IMciom pp. in pectoribus pro ea dexteritate zapisując obligationem.

10. Wydaną do ziemi naszej assygnacyą W. IMci p. staroście tłumackiemu ze skarbu koronnego, jako pro re liquida przyznajemy, tak z najpierwszych podatków pollicemur zapłacić.

[1] W rkp. pogłównego.
[2] Bursztyn m. pow. rohat.; Tołste, Touste mko. pow. skałack. Słown. geogr. I. 475; XII. 433.

11. Wielkie zasługi w usłudze poselskiej od ziemi naszej i inne W. IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego, także W. IMci p. Baworowskiego, podczaszego halickiego, IMci p. Karsznickiego, cześnika owruckiego, IMci p. Grabianki, wojskiego trembowelskiego, IMci p. Potępskiego, chorążego pancernego chorągwie IMci p. starosty tłumackiego, jako iustum merentur respectum, tak nieomylną per anteriora lauda i teraz potwierdzamy rekompenzę.

12. Winny dług IMci p. Swistelnickiemu sumę zł. 1.500, IMci p. Tawzowi ex instantia publica i za assekuracyą IMć pp. exaktorów dawnego pogłównego pożyczone, że ad praesens wyliczyć nie możemy, także z najpierwszych podatków solucyą assekurujemy.

13. Mając wzgląd na znaczne koszta przy usłudze ziemie naszej podczas przeszłej funkcyej i teraźniejszej komisarskiej IMci p. Konstantego Dunina Goławińskiego, któremu żeśmy kilku laudami deklarowali dwa tysiąca zl. okrom expens, więc in satisfactionem uchwalamy do pogłównego z dymu po zł. sześciu według teraźniejszej taryfy i upraszamy IMć pp. exaktorów pogłównego, aby przy odebraniu tej exakcyej i te podymne wybierali, nie dawając kwitów na pogłówne, póki nie oddadzą i tego podymnego po zł. sześciu pozwolonego, którą wybrawszy, aby oddali temuż IMci p. Goławińskiemu zł. półtrzecia tysiąca, superatę zaś IMci p. Maciejowi Jasińskiemu zł. trzysta aby IMć pp. exaktorowie oddali, obligamus.

14. A ponieważ nas dochodzą wieści o zbliżającym się księciu generale Galiczynie, komendancie wojsk auxyliarnych J. carskiego weliczenstwa w nasz tu kraj, tedy uprosiliśmy do IMci n. m. p. za posłów W. IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego i IMci p. Józefa Pilawskiego, starostę kiszyńskiego, którzy to IMć pp. posłowie, jako scientes et passivi wielkich pressur od pomienionego wojska auxyliarnego deferent oppressyę ziemi, w czem instrukcya IMciów n. m. pp. fusius informabit.

15. Sejmik zaś teraźniejszy ob multas rationes potrzebny pro omni eventu ad diem vigesimam tertiam Martii limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać et ad acta publica grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, in loco consultationum solito, die 17 Januarii 1711. J. Pilawski, starosta kiszyński, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 281—283.

103.

Halicz, 23 marca 1711.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się do Halicza ad locum consultationum solitum pro die 23 Martii na sejmik ex limitatione przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód chcąc wniesionym non sine dolore IMciów ziemian braci naszych kwerymoniom lenire, gdy przez przeładowanie dymami znaczną w dobrach swoich ponieśli ruinę, potrzebną być widząc in eo passu rewizyą, uprosiliśmy i zgodnie obrali e gremio nostri za rewizorów do ziemi halickiej IMciów pp. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego i Jakuba Zabilskiego, do powiatów zaś trębowelskiego IMci p. Franciszka Borysławskiego z IMcią p. Antonim Gumowskim, których to IMciów n. w. m. pp. i braci amore publico obli-

gujemy, aby przejrzawszy się sufficienter, wiele w którem mieście szynkowych po zatyłkowych ulicach znajduje się domów, tudzież pociężnych i pieszych, każdego z osobna, similiter i po parafiach konnotowali, tęż samą rewizyą na przyszły da Bóg sejmik komportowali i one iuramento corporali stwierdzili. Za pracę zaś aby od każdego domu po groszy sześć sobie zewsząd wybierali, praesenti laudo IMciom pozwalamy.

3. Gdy dotąd sancita laudorum ziemi naszej w wydaniu tak pogłównego, podymnego, jako i innych podatków ad finalem nie przychodzą effectum, tedy aby one renitentes z dwojgiem czternastu grzywien oddawali. Na które to podatki ut executio militaris super bonis renitentium extendatur, praesenti laudo postanawiamy.

4. A że IMć p. de Lacomery[1], pułkownik arkabuzeryi saskiej najjaśniejszego króla IMci subsystencyą teraz w dobrach JW. IMci p. wojewody kijowskiego mający, nietylko przeszkodą jest sancitis ziemi naszej, ale też i zakazuje wydawać pogłównego i innych namienionych podatków z dóbr przerzeczonych, więc uprosiliśmy za posłów do IMci WW. IMć pp. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego ziemi naszej i IMci p. Józefa z Granowa Karsnickiego, cześnika owruckiego, Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika i pisarza grodzkiego halickiego n. w. m. pp., którzy to IMć ore publico będą upraszać, aby do wypłacenia pomienionych podatków żadnego nie chciał czynić impedymentu, ile w interesie tak samego n. króla IMci, jako i całej Rzptej.

5. Słuszną w affektach naszych meretur compassionem W. IMć p. starosta tłumacki, kiedy z dóbr włości swojej podhajeckiej nad jedenaście dymów i ćwierć indebite pretendowanych dwunasty dym wojskom auxyliarnym opłacać musiał, zaczem praevidendo dalszej tej pressurze, dym tenże na miasteczku Mikulińcach[2] demittujemy[3], ażeby więcej nie był tam na Podhajeczczyźnie pretendowany. Uprosiliśmy e gremio nostri za posłów do JO. księcia IMci Galiczyna, także i do JO. księcia Wołkonskiego, generałów WW. IMć pp. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego i Józefa Karsnickiego, cześnika owruckiego, committendo IMciom, ut instent do pomienionych IMć pp. generałów, aby więcej ten dym na podhajeckiej włości nie był pretendowany.

6. A gdy tak wielkie tu niektórych IMciów obywatelów ziemi naszej pozachodziły kwerymonie o znaczne krzywdy swoje od wojsk koronnych poniesione, tedy uprosiliśmy W. IMci p. starostę tłumackiego, komisarza ziemi naszej, aby na przyszłym trybunale radomskim chciał interessa ukrzywdzonych IMciów promowować, by należytą odebrali rekompenzę.

7. Wieś Serafiniec JW. IMci p. strażnika koronnego, ponieważ nie w granicach naszych, ale w wołoskich elokowany jest dym na nim, indebite per auxiliares pretendowany, na Bukaczowce[4] przenosimy.

8. Mając rem liquidam z rewizyej, iż dobra Woynicz IMci p. Gostwickiego są całe deserta, tedy z tych ćwierć dymu pretendowaną na wsi Czahrowie[5] wkładamy. Similiter czyniąc allewiacyą dobrom Przerośli i Chutkowu[6], possessyej IMci p. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego ob errorem na dyspartyment tak arkabuzeryi saskiej najjaśniejszego króla IMci, jako i wojsk auxyliarnych applikowanym, one od dyspozycyej auxiliarium et ab onere ich libertujemy, a do namienionej arkabuzeryi, by z innemi dobrami JW. IMci p. wojewody kijowskiego należały, regulujemy, w czem IMć pp. posłowie u IMciów pp. generałów

[1] W Rel. de Lamery.
[2] Mko. pow. tarnopol. Słown. geogr. VI. 412.
[3] W Rel. demonstrujemy.
[4] Mko. pow. rohat. Słown. geogr. I. 457.
[5] Wieś pow. rohatyń. Słown. geogr. I. 728; wieś Woynycz, prawdopod. dziś nieistniejąca, jest wymieniona u Jabłonowskiego, Źródła dziej. XVIII. cz. I. 94.
[6] Przerośl wś. pow. nadwórnian. Słown geogr. IX. 176; wś. Chutków jest wym. u Jabłonowskiego, j. w. 95, dziś prawdopod. nie istnieje.

moskiewskich podług danej sobie instrukcyej laborabunt. Z których to dóbr dym przez taryfę Moskwie podaną zdyjmując bez pół ćwierci, na Niwoczynę pół trzeciej ćwierci, a na Hwozdzic[1] ćwierć jedną naznaczamy.

9. A że do dyspozycyej IMci p. Konstantego Dunina Golawińskiego, komisarza naszego na dyspartyment wojska auxyliarnego najjaśniejszego cara IMci weszły wsie Jezierzany w parafii czerlenickiej[2] i Kuydancze z Supowem w parafiej kołomyjskiej, tedy aby do pomienionego dyspartymentu auxiliaribus nie należały excipujemy; w rekompenzę zaś tych dymów do dawnych, w parafiej nadworniańskiej będących, jako to na Pniwczu pół dymu, na Wołosowie części IMci p. Telefusa ćwierć, na Pasiecznem ćwierć, na Tekuczy ćwierć, na Delatynie i Zarzyczu trzy ćwierci dymu przykładamy.

10. Wieś Kuydancze w ziemi halickiej w powiecie trembowelskim będąca, jako inscriptiones tam terrestres quam castrenses donationum, divisionum, cessionum ab aevo, także i taryfy ziemskie formowane do podatkowania wszelkie testantur, do pomienionego powiatu trembowelskiego należąca, IMci p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego dziedziczna, że per incuriam IMć pp. komisarze województwa wołyńskiego w taryfę swoję spisawszy czyli aliquo alio modo usurpowawszy, per suas dispositiones wojsku auxyliarnemu, swój dyspartyment w województwie wołyńskiem mającemu, podali, quae usurpatio że jest ziemi naszej halickiej i powiatowi trembowelskiemu praeiudiciosa, tudzież i całemu województwu ruskiemu contra praescriptum legis in palatinatu constitutae, a niemniej z większą szkodą tegoż IMci p. dziedzica, co jest cum detrimento proximi, bo na 15.000 ordynowani auxiliares od IMć pp. komisarzów wołyńskich szkody uczynili, na którą ex dispositionibus terrestribus stojący auxiliares w ziemi halickiej i powiecie trembowelskim nie respektując co im podano wybrali, więc upraszamy W. IMci p. komisarza na trybunał radomski od nas uproszonego, aby serio tak ciężkiej krzywdy i szkody refusionem na tymże trybunale radomskim promowował cum poenis legibus regni discriptis, oraz aby in subsequens ta uzurpacya wsi pomienionych Kuydaniec do województwa wołyńskiego nie była, decisionem od całego trybunału radomskiego procuret, fraternis IMci n. m. p. obowiązujemy affectibus.

11. Chcąc alleviare przeładowanej wsi Dorohowu w parafiej wojniłowskiej, jako i z rewizyej manifeste constat, półtory ćwierci dymu na niej będące z onej zdejmujemy, a na wsi Czahrowie do pierwszej ćwierci dymu annectimus tak, aby pół trzeciej ćwierci dymu na tejże wsi Czahrowie było.

12. W żalu i krzywdzie ex irrealitate W. M. p. Leszczyńskiego, hrabi z Leszna, dajemy testimonium IMci p. Dymideckiemu, stolnikowi owruckiemu, iż jako in praefixo tempore nieoddał grzywien przez dekret prześwietnego trybunału naznaczonych, tak do tych czas nie oddawał i nie oddaje pomieniony IMć p. Leszczyński, aż musi IMć p. stolnik do tegoż prześwietnego trybunału jako o sumę oryginalną tak o kontrawencyą, opuściwszy inne wielkie interesa, niemałym kosztem jechać, sprawiedliwości świętej żądając.

13. Ponieważ pokazały się liquide długi IMci p. Alexandra Świstelnickiego, Stanisława Czołhańskiego i Stefana Dąbrowskiego, IMciom od ziemi naszej winne, jako o tem anteriora lauda i dekreta fiskalne testantur, tedy committimus IMci p. Czołhańskiemu, exaktorowi podatku pogłównego, aby in exolutione onych tak pomienionym IMciom, jako i sobie samemu satisfaciat z podatku tegoż.

14. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy, sejmik zaś teraźniejszy propter omnem casum

[1] Niewoczyn wś. pow. bohorodczań.; druga miejscowość prawdopod. Gwoździec, ale nie wiadomo który. Słown. geogr. VII. 137; II. 924.

[2] Czerlenica wś. dziś prawdopod. nieistniejąca; zob. Jabłonowski, Źródła dziej. XVIII. cz. I. 88. Możliwe jednak, że chodzi tu o Czernelicę, mko. pow. horodeń. Słown. geogr. I. 816.

potrzebny ad diem undecimam Maii pod tąż laską limitujemy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die ut supra anno 1711. Marcin Nowosielecki, skarbnik halicki, marszałek koła braterskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 285—287; Castr. Hal. Rel. 205 p. 194—198.

104.

Halicz, 11 maja 1711.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się w Haliczu, na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego, id est 11 Maii przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód chcąc perficere sancita rady walnej warszawskiej w wyprawieniu ludzi na ziemię naszą włożonych, jakośmy per laudum anterius JW. IMci p. referendarzowi koronnemu in erectionem sta ludzi z moderunkiem przyrzekli byli podymne uchwalić i dla skutecznego rei actum postanowiliśmy rewizyą, gdy przez to czasu małe intervallum perfici nie mogła, na przyszłym da Bóg sejmiku po skończonej rewizyej tejże effectum pollicemur, ad praesens zaś z dóbr królewskich i duchownych podymne, które podług taryfy 1707 anni na dymów 900 redukowanej do wybierania constituimus, do wypłacenia IMci IMciom pp. exaktorom naszym pogłównego i podymnego committimus, oraz pogłówne tak od chrześcian jako i Żydów ad aerarium należące z dóbr swoich w ziemi naszej będących, praevia jednak sufficienti IMć pp. exaktorów iuxta methodum anteriorum laudorum informatione, wybrać IMci p. unanimiter pozwalamy.

3. Gdy zaś in dies nieustającemi od wojsk auxiliarnych najjaśniejszego cara IMci praemimur angustyami, uprosiliśmy e gremio nostri za posłów do najjaśniejszego cara IMci WW. IMć pp. Alexandra z Wielkich Przyłusk Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego i Józefa Pilawskiego, starostę kiszyńskiego n. w. m. pp. i braci, by te, które się w ziemi naszej dzieją pressury circa condignam nomine publico najjaśniejszemu carowi IMci exponant venerationem i o compescentiam malorum in ulterius upraszali. Tychże IMciów fraterne oraz obstringimus, aby tę poselską funkcyą do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., n. w. m. p. perficiant z winnem pro praestitis ziemi naszej curis podziękowaniem, mając to in meta effectus, w czem osobliwy instrument i instrukcya IMci p. dyrektora koła naszego, IMciom podany, enucleabit, a osobliwie upraszając, aby wzięta przez IMci p. Delakumerego, pułkownika arkabuzeryi saskiej najjaśniejszego króla IMci na pograniczu tanquam decus et tutamen ziemi naszej za granicę nie była wyprowadzona armata, owszem aby intra limites patriae utrzymana była; tudzież aby JO. IMć pan krakowski tak W. IMci p. chorążemu latyczowskiemu wielką krzywdę i zabranie wołów z dóbr swych przez IMć p. Janiszewskiego, rotmistrza, jako też i IMci p. Pilawskiemu, staroście kiszyńskiemu od W. IMciów pp. Daniłowiczów, boreckiego i parczewskiego starostów, znaczną w substancyi swej ruinę ponoszącym, subvenire i dictante lege ex vi ministerii sui IMci p. staroście kiszyńskiemu ad promovendum iuris rigores vires addere raczył, tanquam contra repugnantes prawu koronnemu.

4. A że dotąd iudicia grodu naszego silent, przez co nietylko iniuriati sprawiedliwości doczekać się nie mogą, ale też i podatki per constitutionem rady warszawskiej uchwalone, jako to groszowe i inne, ob spem impunitatis in plurima parte do skarbu nie są wniesione, przeto

do trembowelskiego grodu, tanquam ad castrum propius, legi contrarios pozwać i iure dictante prosequi permittimus, praevia jednak relatione in suo territorio inscribenda. Upraszamy oraz IMci p. dyrektora koła naszego, aby W. IMci p. referendarza koronnego, starostę trembowelskiego nomine publico nas braci conveniat, aby do sądzenia sądów w zamku i grodzie trembowelskim chciał providere stubam iudicialem.

5. Że zaś dobra wieś Kuydancze W. IMci p. Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego n. w. m. p., ab aevo w ziemi halickiej i powiecie trembowelskim będące, indebite cum praeiudicio całej ziemi przez IMć pp. komisarzów województwa wołyńskiego do województwa tegoż wołyńskiego applicantur, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, by listem IMciów conveniat, ut ab ea indebita usurpatione supersedeant, co prae se fert tak ciężkie ziemi całej gravamen. Committimus oraz IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby respektem Wygnanki i Uchrynia[1] do Czortkowa in eodem territorio et districtu Trembovliensi będącego należących, listem nomine całej ziemi województwa podolskiego conveniat, ne similem indebitam praetendant onych usurpationem.

6. A gdy przez przeszłą uchwałę naszą miasto Podhayce w przeniesionym na Mikulince w ziemi naszej będące dymie, przez wojska auxyliarne nie akceptowanym, owszem pretendowanym, tamże ukrzywdzone zostało, tedy in recompensam poniesionych przez to szkód, alleviationem przy włożeniu na przyszłym sejmiku dymów onemu deklarujemy. Simile levamen miasteczku Zabłotowu[2], ponieważ nietylko przez wojska auxyliarne ale i przez powietrze z dopustu bożego tak zrujnowane zostało, że vix nuntius cladis supersit, jako iurament w grodzie naszym halickim wykonany in gremio nostro produkowany, a i sami IMć terrigenae testantur, one od wszelkich podatków tak pogłównego chrześciańskiego jako żydowskiego, szelężnego, czopowego, rzeźniczego in toto uwalniamy.

7. Kołomyja miasteczko że tak od wojsk i chorągwi kwarcianych jako i auxyliarnych w ustawicznem jest uciemiężeniu, a nawet i od Żydów starszych przy swoim dyspartymencie pogłównym przeładowane, iustam u nas meretur compassionem, więc subveniendo zrujnowanemu ubóstwu żydowskiemu, z kwoty przez starszych żydowskich na nią włożonej zł. 400 defalkujemy. In supplementum zaś tej defalki IMć pp. exaktorowie z pogłównego i podymnego chrześciańskiego tak JO. IMci p. krakowskiemu, hetmanowi w. kor., jak i IMci p. referendarzowi koronnemu n. m. pp. suppeditabunt.

8. Compatimur i tym zdezolowanym notabilissime u nas dobrom, jako to Gwoździowi miasteczku i wsi Kułaczkowcom, Uścieczku, Dżurowi[3] IMci p. Niepokojczyckiego, wsiom Piotrow, Isaków, Siekierczyn, Szeszory cum attinentiis IMci p. starościnej jabłonowskiej[4], Zołczów, Obelnice, Haniowce, Popławniki, Babin, Studzianka, Sopow, Kuydancz, Oleszów i Rohinia[5], że przez przeładowanie dymami przeszłymi ad extremam przywiedzione są ruinam, tedy subveniendo calamitati onych ex iustitia in recompensam desolacyej folgę przy pomiarkowaniu w dymach na przyszłym sejmiku deklarujemy.

9. Ad extremum, że dotąd niektórzy IMć pp. exaktorowie w ziemi naszej de suis exactionibus nie uczynili calculum, quod non fecerunt na tymże immediate przypadającym sejmiku, ut efficiant postanawiamy, sejmik zaś niniejszy ex praemissis rationibus potrzebny ad vigesimam

[1] Wsie pow. czortkow. Słown. geogr. XIV. 83; XII. 758.

[2] Miasteczko pow. śniatyń. Słown. geogr. XIV. 189.

[3] Uścieczko mko. pow. zaleszczyc.; Dżurów wś. pow. śniatyń. Słown. geogr. XII. 834; II. 305.

[4] Trzy pierwsze wsie pow. horoden.; Szeszory wś. pow. kossow. Słown. geogr. VIII. 212; III. 303; X. 519; XI. 909. Starościna jabłon. Teofila z Suchodołów Potocka, wdowa po Andrzeju, zob. Castr. Hal. 205 p. 600.

[5] Żołczów, Obelnica, Hanowce, Popławniki wsie pow. rohatyń. Słown. geogr. XIV. 816; VII. 320; III. 27; VIII. 792; Sopów, Kujdańce, Rohynia wsie pow. kołomyj., Oleszów wś. pow. tłumack. Słown. geogr. XI. 80; IV. 852; IX. 698; VII. 477.

secundam Junii pod tąż laską limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowione IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, die undecima Maii 1711 a. Marcin Nowosielecki, skar[bnik] z[iemi] h[alickiej], marszałek ziemi halickiej.

Castr Hal. Laud. 451 p. 289–292; Castr. Hal. Rel. 205 p. 299–302.

105.

Halicz, 23 czerwca 1711.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego, t. j. vigesima secunda Junii przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ do tych czas nie ustają kontrybucye i wybieranie koni i podwód na poczty wojsk auxyliarnych najjaśniejszego cara IMci w ziemi naszej, a osobliwie w powiecie trembowelskim, tedy uprosiliśmy IMci p. Konstantego Dunina Goławińskiego, aby chciał continuare komisarstwo swoje do przyszłego sejmiku i wszelkie zachodzące i poczynione krzywdy ziemi naszej, a osobliwie powiatu trembowelskiego ludziom cuiuscunque status et conditionis, doniósł wysadzonym i naznaczonym od najjaśniejszego cara IMci IMciom pp. komisarzom. In vim zaś podjętych fatyg i erygowanych wszelkich unkosztów z podatku podymnego, na przeszłym sejmiku uchwalonego, temuż pomienionemu i od nas uproszonemu IMci p. komisarzowi z dóbr królewskich i duchownych do wypłacenia należącego, aby IMć pp. exaktorowie podatku tego do rąk IMci zł. 500 ad complementum półtrzecia tysięcy wypłaciii.

3. A że ustawiczna calamitatum vicissitudo continuo ziemie nasze opprimit tak dalece, iż nietylko przez aggrawacyą wojsk auxyliarnych, ale jeszcze bardziej przez dopust boski, t. j. szarańczę i powietrze bydła że tak exhausta ziemia nasza została, iż żadnych nie możemy wystarczyć uchwał ex sancito rady warszawskiej na erekcyą ludzi, exponent to IMć pp. posłowie JO. IMci p. krakowskiemu, których e medio nostri uprosiliśmy IMci p. Nasirowskiego, stolnika halickiego i IMci p. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego.

4. A ponieważ sądów fiskalnych reassumptionem ratione kalkulacyi IMć pp. exaktorów potrzebną być uznaliśmy, tedy in supplementum dawnych IMciów pp. sędziów teraz e medio nostri uprosiliśmy W. IMciów p. Józefa Karsnickiego, cześnika owruckiego, IMci p. Jana Ostrowskiego, skarbnika sanockiego, Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego, Tomasza Gajeckiego, Piotra Potępskiego, Bernarda Grabiankę, wojskiego trębowelskiego, Stanisława Czołhańskiego, Marcina Nowosieleckiego, skarbnika halickiego. A że zachodziła controversya między IMcią p. Stanisławem Czołhańskim i IMcią p. Michałem Kucharskim in publico koła naszego, jako exaktorów koła naszego po pogłówne, ponieważ IMć aequaliter od nas uproszeni, aby zarówno et aequali sedulitate tenże podatek wybierali et utriusque kwity ziemia nasza przyjąć obliguje się.

5. IMć p. Wojciech Sokolnicki, podstoli ciechanowski i IMć p. Jakub Zabilski, rewizorowie ziemi naszej halickiej i powiatu kołomyjskiego, ponieważ do tych czas rewizyi nie skończyli, obligujemy się (sic) IMciom, żeby jako najprędzej one kontynuowali.

6. Dobra JW. IMci p. wojewody kijowskiego własnej fortunie braci naszej inonerata, żeby zarówno cum bonis, nullo iure innodatis, na garnizon króla IMci najjaśniejszego nie wpa-

dali, uprosiliśmy IMciów pp. posłów, ut exponant JO. p. krakowskiemu. Regimenty ex mente Rzptej erygowane pod komendą IMci p. Rybińskiego generała zostające, że nietylko po dworach, po chłopach stawające exorbitują, co się dostało IMci Rościszewskiemu w własnym domu swoim porąbanemu, tudzież IMci p. Starzyńskiemu, przez zabranie koni na podwody od chorągwie IMci p. Michała Błędowskiego J. Kr. Mci i Rzptej, uprosiliśmy IMć pp. posłów, ut exponant JO. IMci p. krakowskiemu, ut tantos ausus władzą swoją[1] compescere raczył.

7. A kiedy sancita rady warszawskiej naznaczyły 180 ludzi erigere ziemi naszej, na których erectionem dobra tylko szlacheckie wydają podatki, pańskie zaś renitent i cale tego non apprehendunt, upraszać będą ciż IMć pp. posłowie JW. IMci p. krakowskiego, aby super renitentes równa extendat executio.

8. Tempestas ab origente zaczęta percutit kraj pograniczny jeszcze nie oschły z dawnej nieszczęśliwości, zaczem hoc in passu recurrit do JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor., jako ad bene prospicientem indemnitati całej ojczyźnie, aby nas in pacato hoc jako pogranicznych, osobliwie w tem swoje przełożywszy studia, utrzymywać raczył. Ciż IMć pp. posłowie, iż ex limitibus regni JO. IMć p. krakowski wywieść nie dopuścił armaty, profunda podziękują submissione.

9. A że wszyscy bracia nasi z powiatu trębowelskiego quaerulantur, iż z powiatu tego na pocztę cara IMci koni na kilka tysięcy zabrano, te tedy jeżeliby ex activitate IMci p. komisarza naszego przywrócone nie były według deklaracyi najjaśniejszego cara IMci przez IMciów pp. posłów, tedy powiat ten in futurum powinien mieć będzie allewiacyą.

10. Ponieważ zaś czopowego in gremio nas wszystkich uchwalonego exsolvere niektóre miasta nie chcą, tedy super renitentes, nemine excepto, żeby była delata una cum executione w sądach fiskalnych osądzona i na też dobra rigor iuris extendatur, pozwalamy.

11. A że tak wielu braci naszych zachodzą kwerymonie, których iuste compatimur, jako to W. IMci p. chorążego latyczowskiego w poniesionej krzywdzie od IMci p. Januszewskiego rotmistrza, tudzież i brygadyera reymentu de Casnove, tudzież i IMci p. Jakóba Nasierowskiego, stolnika halickiego w poniesionej krzywdzie od IMci p. pułkownika Delacomerego regimentu najjaśniejszego królewicza IMci, który nietylko wieś Bożyków[2] funditus zrujnował, ale i dworowi non parcendo 1015 kup zboża wymłócić kazał, co IMć pp. posłowie exponent JO. IMci panu krakowskiemu.

12. Nie mniejszą in publicum doniosł krzywdę IMć p. Szumlański, miecznik żydaczowski, iż będąc we wsi w Lackim, będący dziedzicem, w której wsi JW. IMci p. wojewody kijowskiego znajduje się dwoje dworzysk, w possessyi W. IMć pp. Grabowieckich zostających, tym tedy pretextem regiment najjaśniejszego króla IMci z pod komendy IMci p. pułkownika Delacomerego w dobrach pomienionych JW. IMci p. wojewody kijowskiego lokowany własne IMci p. stolnika żydaczewskiego ad exolutionem pociągnął haereditatem, co IMć pp. posłowie JO. IMci panu krakowskiemu denuntiabunt.

13. A ponieważ prasołka do ziemiańskiego należy interesu, w czem ziemia niemałą ponosi krzywdę, kiedy Żydzi czernieliccy[3], pozabierawszy promy w dobrach W. IMci p. sędziego trembowelskiego, do tych czas ad tot requisitiones restituere niechcą, żeby tedy na teraźniejszych sądach fiskalnych sądzeni byli wszyscy unaminiter zgadzamy się.

14. A że ustawiczne IMć pp. auxyliarnych zachodzą do ziemi naszej rekwizycye ratione koni i inszych exakcyi, tedy uprosiliśmy IMć pp. sędziów fiskalnych, ażeby redukowali na dymów czterysta ziemi naszej halickiej z powiatami do niejże należącemi trębowelskim i kołomyjskim, przy której dyspozycyi IMć pp. rewizorowie, jako to IMć p. Wojciech Sokolnicki,

[1] W rkp. władzy swojej.
[2] Wieś pow. podhajeck. Słown. geogr. I. 345.
[3] Zob. str. 140 przyp. 2, zdanie końcowe.

podstoli ciechanowski, Jakub Zabilski, Antoni Gumowski, Franciszek Borysławski cum revisione propter lumen[1] IMć pp. sędziom fiskalnym comparebunt.

15. A że tu produxit IMć p. Swistelnicki interes niewypłaconych swoich pieniędzy półtora tysięcy, ziemi naszej halickiej wydanych, tedy te una cum provisione ab anno uno u IMciów pp. exaktorów IMci n. m. p. przykazujemy.

16. A że ad conclusionem sejmik teraźniejszy przyjść niemógł, tedy teraźniejsze laudum zgodnie postanowiwszy interea in crastino sejmiku deputackiego, t. j. ad decimam quintam Septembris pod tąż laską limitujemy. Które to laudum, jako unanimi consensu postanowione, tak IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i ad acta grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco solito consultationum, die 23 Junii a. 1711. Marcin Nowosielecki, skarbnik ziemi halickiej, marszałek koła braterskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 293—296; Castr. Hal. Rel. 205 p. 472—475.

106.

Halicz, 20 sierpnia 1711.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego [do niej] należących, in locum consiliorum solitum do Halicza zjachawszy się za uniwersałem[2] najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego p. n. m., w Krakowie de data vigesima secunda (sic) pisanym anno praesenti millesimo septingentesimo undecimo, a pro die vigesima mensis Augusti eiusdem anni determinowanym (sic), takową obrad naszych publicznych zgodnymi głosami postanowiliśmy uchwałę.

2. A naprzód za dyrektora koła naszego W. IMci p. Jakuba Nasierowskiego, stolnika halickiego unanimi votorum consensu obraliśmy.

3. A że ziemia nasza halicka, stosując się do woli i wszelkich uniwersałów J. Kr. IMci i całej Rzptej, wszystkie sancita rady warszawskiej inhaerendo constitutioni w wypłaceniu podatków i ciężarów wszelkich publicznych dotąd cierpi i ponosi, ale ultro dla pressury zbytniej ob egestatem ludzi saskich, nec minus moskiewskich, węgierskich i lwowskich, przy granicach ziemi naszej halickiej, powiecie trembowelskim i kołomyjskim znajdujących się, a do tego dla powietrza tak na ludzi, bydła, szarańczy gwałtownej plagą bożą dopuszczonej (która cale wszystką messem funditus consumpsit) a nadto powodzi wielkich (sic), której ab antiquo nie bywało takowej, skąd summa szlachty i ubogiej plebeculae jest depauperatio tak dalece, że dwory szlacheckie, miasteczka i wsie puste zostają, iż nie mogąc czem się żywić, musieli extra regnum za granice do Węgier pouciekać i niemasz zgoła komu contribuere podatków, przez co intollerabiles patiuntur pressuras. Zaczem widząc my exterminium ziemie naszej halickiej, a prawie ultimum malorum, już sufficere prawie podatkowaniu nie mogąc, insistendo uniwersałowi J. Kr. Mci na obronę całej ojczyzny z górnemi województwami unum sentire deklarujemy.

4. Exekucya, która z delaty sądów fiskalnych po dobrach ziemi naszej dokucza z niewypłacenia podatków, do przyszłego sejmiku suspenditur i teraz aby ustąpiła i niedokuczała ubogim ludziom praesenti laudo uchwalamy.

[1] W Laud. luman (?).
[2] Z daty 20 czerwca t. r. Castr. Hal. 205 p. 613—614.

5. Dobra JW. IMci p. wojewody kijowskiego, że są tak od Moskwy, Kozaków, a teraz od Sasów vel maxime funditus zniesione i do skarbu konstytucyą opisanych podatków wnosić nie mogą, przez co ziemia w wypłaceniu nie małe cierpi detrimentum, zaczem przez sądy fiskalne którebykolwiek stanęły kondemnaty tak na dobrach tegoż IMci p. wojewody kijowskiego, possessorach jako i innych IMciach conterrigenis braci naszych similia ferentibus, aby tak w grodach jako i w trybunale koronnym in obiectione valorem nie miały, praecustodimus.

6. Posłów do JW. IMci p. podskarbiego nadwornego koronnego de immunitate dóbr i dworów szlacheckich, aby nie były in oppressione i nie cierpieli licentiam militarem, uprosiliśmy W. IMci p. wojskiego i sędziego naszego halickiego i IMci p. Hieronima Dunina Goławińskiego przy instrukcyej danej od IMci p. dyrektora koła naszego.

7. Konflagratę W. IMci p. Jabłonowskiego w Zalipiu[1] summo mamy cordolio, jako ob incertos incendiarios do przyszłego sejmiku et ad iustam indagationem odkładamy.

8. Konsolacya IMciom pp. deputatom W. IMci p. cześnika koronnego zł. 300, które z czopowego aby IMć p. Poradowski oddał, committimus; z assygnacyami zaś IMciów do przyszłego sejmiku referujemy.

9. List do JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor. ratione wydania sługi IMci p. Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego, który używszy zł. kilkaset i konia u pana swego uszedł pod protekcyą IMci p. porucznika Zaliby regimentu IMci p. Kaznoffa stojącego z ludźmi w Kałuszu; list podobny IMci p. Zurakowskiemu, chorążemu trębowelskiemu, do JO. IMci pana krakowskiego ratione violentiarum incarcerationis człowieka jego w Skolim[2] przez IMci p. administratora tamtecznego IMci p. marszałkowi koła naszego committimus. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi podpisać i do akt grodu naszego halickiego podać per oblatam zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Jakub Nasierowski, stolnik i marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 297—299; Castr. Hal. Rel. 205 p. 682—685.

107.

Halicz, 15 września 1711.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, in locum consultationum solitum do Halicza na sejmik ex limitatione pro 15 Septembris przypadający[3] zjachawszy się, unanimi consensu takie postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ IMć pp. exaktorowie czopowego i groszowego, produkując kwity in iudicio fiscali tem się exkuzowali, iż Żydzi we wsiach arendarze uchwalonych podatków tych wypłacić renitent, uprosiliśmy W. IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego, wicemarszałka sądów fiskalnych ziemie tejże, aby do kahałów in genere wszystkich żydowskich wydał uniwersał, ażeby kwity pomienionych podatków coram officio fiscali producant na przyszłej kadencyi sądów.

[1] Wieś pow. rohatyń. Słown. geogr. XIV. 348.
[2] Skole mko. pow. stryjskiego. Słown. geogr. X. 688.
[3] W rkp. przypadającym, umieszczone po: zjachawszy się.

3. Nie mniejszą i w tem ziemia nasza ponosi krzywdę, kiedy bez dyspartymentu a prawie sine ordine (który rerum anima est) miasta i miasteczka do niej należące, szczególnie tylko to do skarbu important, na co IMć pp. exaktorów uproszą, praecavendo ziemiańskiemu intereresowi, do ordynacyi i pomiarkowania onych tychże IMć pp. sędziów uprosiliśmy.

4. W. IMć p. Jerzy na Podhaycach Potocki, starosta tłumacki, komisarz ziemi naszej od nas uproszony, ponieważ per revolutionem rerum komissya radomska nie skończyła się, tedy ad conclusionem tegoż trybunału radomskiego, ut continuet onus suum, W. IMć p. starostę upraszamy.

5. A ponieważ continuis malorum vicissitudinibus ziemia nasza deprimitur i winnych długów wypłacić non sufficit, znając się jednak i anteriora lauda approbując płacić wszystkie zasługi obligujemy (sic) się, jako to IMci p. Veierowi, IMci p. Zachorowskiemu, pułkownikowi i obożnemu polnemu wojska koronnego, tudzież i asygnacyą JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. wypłacać deklaruje się.

6. Mając i osobliwy respekt na ś. p. IMci p. Kamińskiego, podczaszego nowogrodzkiego, generała wojsk koronnych zaciągu cudzoziemskiego, wiedząc dobrze o tem, że etiam (est post funera sensus), cokolwiek w ziemi naszej remanet zasług, wypłacić obligujemy się.

7. W. IMci p. Karsznickiego, cześnika owruckiego, deputata pro anno millesimo septingentesimo uproszonego, jako słusznie indolemus stratom, dla całej ziemie podjętym, tak in recompensam iusti laboris i usługi anteriori laudo obiecanych tysięcy sześć, tudzież i W. IMci p. Baworowskiemu, podczaszemu halickiemu, pułkownikowi wojsk koronnych, jako i IMci p. Bernatowi Grabiance, posłom do najjaśniejszego króla IMci Augusta uproszonym po pięciu tysięcy wypłacić deklarujemy.

8. A ponieważ W. IMci p. Rozwadowskiemu, podczaszemu kijowskiemu za wydany tysiąc tynfów in obsequium ziemi do tych czas nie oddaliśmy, tudzież IMci p. Marcinowi Nowosieleckiemu, skarbnikowi halickiemu, marszałkowi na ten czas koła naszego rycerskiego za podjęte prace i straty tysięcy trzy deklarowaliśmy, a że in instanti wypłacić niepodobna, tedy z najpierwszych uchwał i podatków exsolvere submittujemy się i realiter oddać IMciom pp. exaktorom committimus.

9. Chorągwi JW. IMci p. Sobieyskiego, cześnika koronnego od JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. inhaeremus assygnacyi i nieodwłoczną deklarujemy exolucyą.

10. IMci p. Poradowskiemu, chorążemu nowogrodzkiemu, tudzież i IMci p. Józefowi Ostrowskiemu, do czopowego administratorom in recompensam prac po zł. tysiącu unanimi consensu dać zgodziliśmy się.

11. A ponieważ tak in loco consultationum solito, jako in facie sądów fiskalnych IMć pp. exaktorowie pogłównego uskarżali się tudzież i na kahały żydowskie, iże uchwalonego podatku non important do skarbu, tedy praemonebunt renitentes[1] IMć pp. exaktorowie uniwersałem swoim, iż na nich fortis militaris executio extendetur.

12. A że nie przyszło na teraźniejszym sejmiku uczynić dyspozycyej czopowego i obrać IMci p. administratora czopowego, przeto hoc opus do przyszłego sejmiku odkładamy hoc praecavendo, ażeby IMć p. wojski halicki pro interim kontynuował administracyą swoję takroczną. JW. IMci p. referendarza koronnego interes ratione erekcyi ludzi sta, sancito rady walnej warszawskiej uchwalonych, do repartycyi ziemi naszej grato pectore przyjmujemy i solutionem na nich obmyślamy z tych dóbr, które do tych czas podatku pogłównego nie wypłacili, na których, za podaniem delaty IMć pp. exaktorów tegoż podatku, ut militaris executio extendatur pozwalamy, jako i na kahały żydowskie, które do tych czas podatku tegoż nie wypłacają.

13. A że wielkie praeiudicium ziemia nasza jest passa od IMci p. Delacomerego, pułkownika najjaśniejszego królewicza IMci Augusta, który w dobrach IMci p. wojewody kijow-

[1] W rkp. venientes.

skiego rozłożywszy się wszystkie na siebie pozabierał u pomienionych dóbr podatki, co tydzień groszowego po zł. sto wybierając excepto czopowego, przez co ziemia nasza ciężką ponosi krzywdę, upraszamy JW. IMci p. referendarza, aby u pomienionego IMci p. pułkownika te niesłuszne extorsye in supplementum tych sta ludzi vindicet.

14. A że całej ziemi jawno, iż JW. IMci p. Stefana na Buczaczu Potockiego, strażnika wielkiego kor. tak przez publiczne nieszczęśliwości, jako przez auxyliarne wojska moskiewskie funditus zrujnowane, iuste tedy onym indolendo, uprosiliśmy IMć pp. sędziów fiskalnych, którym in dispositionem pomiarkowanie taryffy oddaliśmy, aby przy układach dymów osobliwą te dobra mieli allewiacyą.

15. A ponieważ assygnacya od W. IMci p. Mikołaja Ossolińskiego, podczaszego latyczowskiego, administratora groszowego województwa ruskiego wyszła na ludzi najjaśniejszego królewicza IMci Augusta do IMciów pp. exaktorów groszowego ziemi naszej halickiej, cum summo gravamine ziemi naszej, na 24.000, co niepodobna, ażeby i za lat kilka ta suma wypłacić się mogła, do tego iż tylko samemu JW. IMci p. podskarbiemu w. kor. competit według uchwały rady warszawskiej do tego podatku wydawać assygnacye, więc prosiliśmy IMciów pp. exaktorów, aby na komisssyą radomską comportent groszowe ziemi naszej.

16. Desolaty WW. OO. Trynitarzów stanisławowskich jako compatimur, tak in vim consolationis zł. 500 deklarujemy; IMci p. Stefanowi Dąbrowskiemu wydanych dla interesu ziemi naszej tysięcy dwa do IMci p. Stanisława Czołhańskiego, exaktora pogłównego, ut exolvat, pozwalamy. W. IMci p. Przyłuskiemu, chorążemu latyczowskiemu i W. IMci p. Pilawskiemu, staroście kiszyńskiemu, uproszonym od nas posłom do najjaśniejszego cara IMci moskiewskiego in vim gratitudinis et recompensam strat po zł. tysiącu deklarujemy.

17. A ponieważ ad publicas calamitates wielkie przynoszą ruiny wojska W. Ks. litewskiego przez exorbitujące czaty, jako i wojsk koronnych diwizye, żeby się tem mogli compescere exorbitancye, uprosiliśmy e medio nostri do JW. IMci p. Pocieja, hetmana w. W. Ks. litewskiego WW. IMć pp. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego i Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, sędziego grodzkiego trębowelskiego, a do JW. IMci p. wojewody mazowieckiego, regimentarza wojsk koronnych W. IMci p. Mirzejowskiego, cześnika i pisarza grodzkiego halickiego i IMci p. Stanisława Gajeckiego, intimo cultu upraszając, ażeby ex munere władzy swojej żadnych nie dopuszczali exorbitancyi et tantam licentiam, ale in solita militari disciplina [1].

18. JW. IMć p. krakowski, hetman w. kor. ponieważ przez posłów od nas uproszonych IMci p. Nasirowskiego, stolnika halickiego i IMci p. Wojciecha Sokolnickiego, stolnika ciechanowskiego uchwalone podatki w ziemi naszej z dóbr swoich płacić się deklarował, excepto Bursztyna, Rohatyna i Tołstego, tedy IMci p. marszałkowi koła naszego list do IMci p. Leimina, oekonoma pomienionych dóbr, ut exolvant, napisać zleciliśmy.

19. Dalsze zaś interesa ziemi naszej ad diem decimam septimam Novembris odkładamy i sejmik limitujemy. Które to laudum jako zgodnie, tak przy podziękowaniu IMci p. dyrektorowi koła naszego do aktów grodu naszego halickiego podać per oblatam zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito. Datum ut supra anno 1711. Marcin Nowosielecki, skarbnik i marszałek ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 301—304; Castr. Hal. Rel. 205 p. 796—801.

[1] Prawdopodobnie brak końca zdania.

108.

Halicz, 17 listopada 1711.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej, zjechawszy się na sejmik pro die 17 Novembris in anno 1711 in loco consultationum solito, takie postanowiliśmy laudum. Naprzód e medio nostri uprosiliśmy IMć pp. posłów do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., IMć pp. Michała Mireckiego i Iwanickiego, ut exponant, że ziemia nasza tot pressa angustiis, nie może ex sancito rady warszawskiej erigere uchwalonych ludzi, kiedy i teraz wojsko kwarciane dóbr tejże ziemie (sic) na kantonach rozłożyło się. Zaczem tedy jeżeli od kantonów i zimowej subsystencyi będzie wolna, cokolwiek jeszcze ostatnich fortun naszych stanie, ad sancitum rady warszawskiej applikować się będziemy.

2. IMci p. Lubienieckiego indolemus konfuzyej, który w własnym domu wzięty i więzony, żeby exponere chcieli JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor. IMć pp. posłowie tantam oppressionem.

3. Rajtarye, ex mente Rzptej erygowane, że non in solita militari disciplina zachowują się, ale sine omni discretione nie folgując dworom szlacheckim stoją po nich, ne tanti ausus fiant, uprosiliśmy tychże IMciów pp. posłów do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor.

4. A że IMć p. Ossoliński, podczaszy żydaczowski, nie wiemy qua activitate po groszowe i akcyzy przysyła exekucye, co tylko do JW. IMci p. podskarbiego w. kor. należy, ciż IMć pp. posłowie upraszać będą, ażeby IMć n. m. p. niechciał w to się[1] interponere, ponieważ ziemia importantiam pomienionych podatków IMciom pp. exaktorom na komissyą walną radomską wieść i oddać resolwowała się.

5. IMć p. kapitan Essen z porucznikiem swoim IMcią p. Brantem nietylko Manasterzyska[2], dobra JW. IMci p. kasztelana kamienieckiego[3] aggrawował, ale IMci p. Krzewskiego w własnym domu jego najechał i szpadą pchnął, ażeby JO. IMć pan krakowski, hetman w. kor. tantos ausus ex ministerio władzy swojej compescere raczył, pomienionych IMć pp. posłów, ut exponant, upraszamy.

6. A że lokowane w ziemi naszej ex ratione belli IMci p. strażnika polnego koronnych wojsk komendy w dobrach ziemskich rozłożyło (sic) się, uprosiliśmy IMć pp. posłów IMci p. Mirzejowskiego, cześnika i pisarza grodzkiego halickiego, IMci p. Józefa Karsnickiego[4], cześnika owruckiego, ażeby W. IMć p. starosta winnicki, regimentarz in solita militari disciplina wojsko konserwował i braci ziemian nie raczył aggrawować.

7. A że per publicam hostilitatem zamek trembowelski zdezolowany tak, iż niepodobna w nim W. IMciom pp. sędziom grodzkim sitientes iustitiam rozsądzić, zaczym żeby IMć pp. sądowi gdziekolwiek sobie upatrzą (sic) miejsce na dole w mieście pro vindicatione iustitiae unanimi consensu pozwalamy.

8. IMć pp. deputatów chorągwi JW. IMci p. cześnika koronnego jako grato pectore przyjmujemy assygnacye, tak do przyszłego sejmiku omnem satisfactionem IMć pp. deklarujemy.

9. W. IMci p. Kuropatwy, miecznika halickiego jako słusznie indolemus ruinie w dobrach jego Nadwornej[5], wszelką tymże dobrom allewiacyą przy pomiarkowaniu taryfy deklarujemy.

[1] W Laud. do się.
[2] Monasterzyska, m. pow. buczack. Słown. geogr. VI. 658.
[3] Marcin Kalinowski (?); tak Niesiecki, Herbarz pol. I. 265, zob. jednak tu dalej, nr. 109 ust. 15.
[4] W Rel. Karnickiego.
[5] Miasto pow. Słown. geogr. VI. 866.

10. A że IMć p. brygadyer Kaznoff ordynansów JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. nie słuchając, W. IMci p. Przyłuskiemu, chorążemu latyczowskiemu ratione zawerbowanego poddanego jego przywrócić niechce, owszem przechodami dobra jego rujnuje, uprosiliśmy IMć pp. posłów, ażeby te IMci p. brygadyera na fortunę IMci pana zawziętość compescere raczył.

11. IMci p. Dymideckiego, stolnika ciechanowskiego jako compatimur dobrom części IMci w Dziurkowie[1], publica calamitate będąc zrujnowanym, jako tedy od wszelkich podatków uwolniliśmy, tak i teraz upraszamy IMci p. regimentarza, ażeby od kantonów były wolne.

12. IMci p. Katyńskiego iż przez p. Tańskiego, Wołoszą i Kozaków funditus zrujnowanego we wsi Owilowie[2] compatimur ruinie, tak uprosiliśmy IMć pp. posłów do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., ut ex ministerio władzy swojej activitatem suam jnterponeret, żeby jakakolwiek bratu naszemu stała się satysfakcya.

13. Które to laudum jako unanimi consensu postanowiliśmy, tak one i dalej konserwując, sejmik teraźniejszy pro prima Decembris pod dyrekcyą IMci p. Marcina Nowosieleckiego, skarbnika i dyrektora ziemi naszej limitujemy, in casu zaś niezjechania IMci n. m. p. inszej osobie dyrekcyą z koła naszego braterskiego wolno będzie sobie uprosić. Datum w Haliczu, die 17 Novembris 1711 a. Marcin Nowosielecki, skarbnik i marszałek ziemi halickiej i powiatów do niej należących koła rycerskiego[3].

Castr. Hal. Laud. 451 p. 305–307; Castr. Hal. Rel. 205 p. 1017—1019.

109.

Halicz, 1 grudnia 1711.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, urzędnicy, dignitarze i całe rycerstwo ziemi halickiej, zjachawszy się do Halicza, in locum consultationum solitum ex limitatione pro die 1 Decembris, unanimi consensu takie postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ ziemia nasza dotychczas uformować się nie może, wiele tak sejmików naszych laudibus, jako i z generalnej rady warszawskiej important uchwalone do skarbu podatki, tedy moderno laudo postanawiamy, ażeby IMć pp. exaktorowie tak groszowego podatku jako i pogłównego tudzież i czopowego i wszelkich exakcyi coram iudicio fiscali uczynili kalkulacyą, a jeżeliby z likwidacyi pokazali się jacy renitentes, że uchwalonych podatków wypłacać nie chcą, na takich nietylko militarem executionem pozwalamy, ale żeby sub triplici pensione marcarum exigant IMć pp. exaktorom zlecamy.

3. A że do koła naszego rycerskiego IMć pp. exaktorowie czopowego intulerunt, iż z niektórych miast Żydzi pomienionego podatku nie tylko non important, ale i ad calculationem do sądu fiskalnego non comparent, tedy u takich żeby in duplo wybierali dopuszczamy.

4. A ponieważ rewolucya wojny teraźniejszej na passy i linie lokowała wojska u nas, tedy żeby niesłusznych exakcyi i exorbitancyi niepozwalały sobie, wydane uniwersały i do IMć

[1] Dżurków wś. pow. kołomyj. Słown. geogr. II. 304.

[2] Miejscowość taka nie jest tu znana; może chodzi o wś. Ćwitowa pow. kalusk. Słown. geogr. I. 717.

[3] Marszałek ten wraz z innymi z grona ziemian wydał na tym sejmiku poświadczenie pochodzenia szlacheckiego Piotrowi Żądłowi Dąbrowskiemu. Castr. Hal. 205 p. 920—921.

pp. komendujących ordynanse od JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor. w grodzie naszym oblatować kazaliśmy.

5. Że zaś zachodzi asygnacya od JW. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. chorągwi JW. IMci p. cześnika koronnego do IMć pp. exaktorów groszowego, ażeby trzy tysiące wydali, ponieważ to na komissyi radomskiej będzie przyjęto do skarbu, pomienioną kwotę IMć pp. exaktorowie aby IMciom pp. deputatom tej chorągwi oddali, zleciliśmy.

6. A że tak wiele znajduje się ex concivibus, którzyto postposita auctoritate iudiciorum fiscalium kondemnować się dopuszczają, tedy żeby na takich rigor publica lege obostrzony i kondemnaty na nich otrzymane żeby in quovis iudicio zarzucone im byli per plenipotentem ziemi naszej uniformi designatione na to zgadzamy się.

7. A że ferientibus na ziemię naszą fatis in tam misero statu zostajemy, iż winnych zasług wojsku wypłacić nie podobna, W. IMci p. Jerzego na Podhaycach Potockiego, starostę tłumackiego, komisarza ziemi naszej uproszonego na komisyą radomską, do którego i plenipotenta, ut deferat interesa ziemiańskie i krzywdy, uprosić umyśliliśmy, żeby na tym trybunale radomskim tak zdezolowaną ziemię naszą auctoritate sua wspierał upraszamy.

8. Wniesiona do koła naszego IMci p. Jana Ostrowskiego i IMci p. Tyszkowskiego, exactorów groszowego o rekompenzę za podjęte prace illacya commovit nas, żeśmy od każdego arendarza po taleru bitemu IMciom pozwolili, praevia jednak calculatione coram iudicio fiscali, jeżeli IMć od kwitów non extorquebant, sin secus by się ex liquidatione pokazało, że IMć od arendarzów to extorserunt, w pomienionej largicyi ma być IMciom potrącono.

9. A że continuis malorum vicissitudinibus ziemia nasza deprimitur, winnego długu in erectionem ludzi sta, ex sancito rady warszawskiej na ziemię naszą włożonych, JW. IMci p. Stefanowi na Czortkowie Potockiemu, referendarzowi koronnemu in toto wypłacić nie możemy, in parte satisfacimus, o poczekanie reszty upraszając, aby in pressuris zostającej ziemi poczekał; dwa tysiąca zaś za asygnacyą samemu IMci p. winnych jak najprędzej exolvere deklarujemy się, in qua materia i list do IMci p. ore publico nas wszystkich IMci p. dyrektorowi koła naszego pisać zleciliśmy.

10. Ponieważ zaś in iuditio fiscali IMć p. Czołhański, exaktor pogłównego kalkulując się in liquidatione deduxit, iż mu 4.200 zł. na erekcyą 80 ludzi na garnizon JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., z rady warszawskiej przypadających, z tego podatku niedostało, tedy IMć pp. posłowie JO. IMci p. kasztelana krakowskiego upraszać będą, żeby wymienioną kwotę na dobra swoje przejął, ponieważ podatku pogłównego non comportarunt do skarbu.

11. A że IMć p. Czołhański exaktor uczynił należytą przed sądem fiskalnym kalkulacyą, tedy go ab omnibus impetitionibus ziemia evincere obliguje się.

12. Zostając sub malorum pressuris uprosiliśmy posłów do JO. IMci p. krakowskiego IMci p. Hieronima Dąbrowskiego, chorążego nowogrodzkiego i IMci p. Stanisława Pokutyńskiego, którzy od całej ziemi, iż zdezolowana ziemia niemoże wojsk tych sustentować na passach, bo do świąt i słomy nie stanie i ludzie niepodobna na taką ruinę aby się utrzymali, co ut exponant JO. IMci panu krakowskiemu IMć pp. posłom committimus, oraz żeby prosili o allewiacyą, tych IMć pp. posłów upraszamy.

13. A gdy dotąd IMć terrigenae nasi niektórzy są renitentes in exolutione podatku młynowego, na walnej radzie warszawskiej in eliberationem Elbląga uchwalonego, tak dalece, że in maxima parte ad aerarium nie jest wniesiony i niema w czem pro imminenti commissione IMć p. exaktor comparere, tedy stosując się ad mentem legum regni, a osobliwie sancitorum rady warszawskiej, praesenti laudo unanimiter postanawiamy, aby IMć renitentes cum poena quatuordecem marcarum Polonicalium do rąk IMci p. exaktora Jakuba Nasirowskiego, stolnika halickiego oddawali, dla czego i executionem militarem super bonis renitentium pozwalamy.

14. Compatimur słusznie, jako terrigenae nostro IMci p. Bienieckiemu, który we wsi Żywaczewie[1] zgorzał funditus, uznawszy konflagratę zł. 500 in recompensam straty dać IMci obiecujemy.

15. Niemniej nas przeniknął ululantium gemitus braci naszych uboszych, u których rozłożone na passach wojska nietylko po dworach stoją, ale i na strużą im roskazują, żeby takiego nie cierpieli praeiudicium IMć pp. posłom, ut exponant JO. IMci panu krakowskiemu, zleciliśmy, tudzież i listy tak do W. IMci p. Marcina Kalinowskiego, starosty winnickiego, regimentarza wojsk, jako i IMci p. brygadyera de Kasnoff, ut in solita militari disciplina, stosując się do uniwersału i ordynansów hetmańskich, mający w komendzie swojej wojska konserwowali, żadnych nie pozwalając sub rigore sądu exorbitancyi.

16. A że caelo manifestum sereno, iż JW. IMci p. wojewody ziem ruskich dobra Marjampolszczyzna[2] i Jezupolszczyzna od wojsk tak koronnych jako i W. Ks. litewskiego przez długie pod tymiż dobrami obozów stania funditus zdezolowane i zniszczone tak, że i słomy w tych dobrach niestało, jako tedy słusznie tak wielkiej indolemus ruinie, tak pomienionym dobrom ulżyć in posterum deklarujemy. Niemniej i JW. IMci p. kasztelana kamienieckiego Uściu, które sub pari ictu zostawało jako i Manasterzyska, które od ognia poszło in favillam, jako i od wojsk zrujnowane, compatimur onym i alleviare obiecujemy, jako i W. IMci p. Kurdwanowskiego, chorążego halickiego in eodem nieszczęśliwości gradu zostającym Petlikowcom ulżyć non recusamus.

17. A że dobra ziemskie Bereznica, Podmichale i Tużyłów[3] bardzo opprimuntur od chorągwi IMci p. Józefa Kalinowskiego, podstolego bracławskiego, żeby mieli te wioski levamen, list do W. IMci p. starosty winnickiego, regimentarza wojsk W. IMci p. marszałkowi od całej ziemi pisać zleciliśmy.

18. W. IMci p. Undorffa, pułkownika wojska cudzoziemskiego przyznajemy zasługi, tylko że teraz exhausta ziemia, prosimy o poczekanie zasług. W. IMci p. Jabłonowskiego, pułkownika wojsk J. Kr. Mci dwa razy w Kąkolnikach pogorzałego jako ubolewamy szkodzie wielkiej, tak rekompenzę deklaruje ziemia.

19. Indolemus i IMci p. Swistelnickiemu, który na szlaku w Swistelnikach mieszkając, nietylko przez stojące wojska i czaty, ale i przez ustawiczne przechody funditus zrujnowany, za którym, aby miał respirium, list do W. IMci p. regimentarza napisać W. IMci p. marszałka upraszamy.

20. A że podatku czopowego teraz, iż ordynacya miast nie stanęła, na teraźniejszym sejmiku nie uchwaliliśmy, do przyszłego sejmiku on odkładamy.

21. W kancelaryi ne sine ordine od zapisów, oblat, extraktów i pieczęci więcej niż słuszność IMć kancylarystowie exigant, upraszamy W. IMć pp. sędziów fiskalnych, żeby w tem uczynili pomiarkowanie.

22. Które to laudum jako wszyscy unanimi consensu zgodziwszy się postanowiliśmy, tak one IMci p. dyrektorowi koła naszego rycerskiego podpisać zleciliśmy i do aktów grodzkich halickich per oblatam podać obligowaliśmy, sejmik zaś ad diem decimam tertiam Januarii in anno 1712 pod tąż laską limitujemy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 1 Decembris a. D. 1711. Marcin Nowosielecki, skarbnik i marszałek ziemi halickiej i powiatów do niej należących koła rycerskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 309–312; Castr. Hal. Rel. 205 p. 1111–1115.

[1] Żywaczów wś. pow. horoden. Słown. geogr. XIV. 915.
[2] Maryampol m. pow. staniławow. Słown. geogr. VI. 147.
[3] Wsie pow. kałusk. Słown. geogr. I. 149; VIII. 436; XII. 678.

110.

Halicz, 14 stycznia 1712.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, urzędnicy, dygnitarze i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na sejmik, pro die 13 Januarii ex limitatione przypadający, in loco consultationum solito, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor. ludzi ośmdziesiąt ex sancito walnej rady warszawskiej uchwalonych non producimus, tylko in erectionem onych pieniężną kwotę exsolvimus, tedy od przeszłego podatku pogłównego wolne dobra mieć chcemy JO. IMci pana krakowskiego, sine praeiudicio podatku teraźniejszego podymnego, który podatek do skarbu importare zarówno z inszymi dobrami obstringimus, restantem zaś summam 4.200 zł. z teraźniejszego podymnego za wyprawę ludzi naznaczamy.

3. Tudzież ex calculatione IMciów pp. exaktorów pogłównego manifeste pokazało się, iż na ludzi sto na tejże walnej radzie warszawskiej JW. IMci p. referendarzowi koronnemu[1] pozwolonych podatek ten nie wystarcza, tedy redukując na dymów 300 ziemię naszą, tak dobra ziemskie, duchowne, jako i królewskie nemine excepto po zł. 80 z dymu uchwalamy, uprosiwszy e medio nostri do pomienionego podatku za exaktorów IMci p. Michała Niewierskiego i IMci p. Wawrzyńca Korabiowskiego[2], którym in recompensam prac po zł. 1.000 z tegoż podatku pozwalamy, sine omni praetensione od kwitów i groszowego.

4. Który to podatek primario na uspokojenie JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor. i JW. IMci p. referendarza koronnego obrócić się ma, restantem zaś summam na wypłacenie assygnacyi obracamy i cokolwiek się ex remanenti pokaże, tedy IMci p. pułkownikowi Tawzowi półtrzecia tysiąca, jako [i] IMci p. Undorfowi[3] trzy za wydanymi ze skarbu do ziemi naszej assygnacyami wypłacić IMć pp. exaktorowie tenebuntur; tudzież wielebnym OO. Trynitarzom stanisławowskim in eliberationem niewolników zł. 500, IMć pp. Hieronimowi Dąbrowskiemu[4] i Stanisławowi Pokutyńskiemu, posłom do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. od nas uproszonym, za straty i prace po zł. tysiącu, IMci p. Szymonowi Poradowskiemu, z niewoli tatarskiej eliberowanemu, na wykupno zł. 1.000, IMci p. Stefanowi Dąbrowskiemu i Stanisławowi Czołhańskiemu własnych swoich 2.000, in commodum i potrzebę ziemi wydanych, jako i IMci p. Kazimierzowi Korabiowskiemu[5], stolnikowi gostyńskiemu za poselstwo do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. tysięcy dwa ex residuitate tej sumy, jeżeli wystarczy, wypłacić pozwalamy.

5. A ponieważ sponte W. IMć p. Irzy na Podhaycach Potocki, starosta tłumacki, uproszony od nas na prześwietny trybunał radomski komisarz onus z siebie tej funkcyej w kole naszem rycerskiem złożył i za one podziękował, tedy na tenże prześwietny trybunał uprosiliśmy unanimi consensu W. IMci p. Alexandra z Wielkich Przyłusk Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego za komisarza.

6. A że wielkie ziemie naszej interveniunt w tych konjunkturach interesa, kiedy in his pressuris coraz nowe wzniecają się oppressye, tedy ut deferat calamitates ziemi naszej prze-

[1] Stefan Potocki; zob. dalej nr. 111, ust. 1.
[2] W Rel. Korabiewskiego.
[3] W Rel. Hundorfowi.
[4] W Rel. Dubrawskiemu.
[5] W Rel. Korabiewskiemu.

świetnej komisarskiej izbie, uprosiliśmy za plenipotenta IMci p. Jana Ostrowskiego, skarbnika sanockiego, tudzież i za posłów, ut denuntiant prześwietnemu trybunałowi radomskiemu quos patimur ictus, uprosiliśmy W. IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego i IMci p. Dymideckiego, stolnika owruckiego.

7. A ponieważ ziemia nasza proprio aere et sumptu na expedycyą ukraińską trzy chorągwie erexit, upraszać będą tak W. IMć p. komisarz jako i W. IMć pp. posłowie, aby te expensa przyjęte w skarbie były.

8. Referując się zaś ad legem publicam, podatek czopowego[1] in recompensam zasług concivium pójść powinien i za pracę meritorum cedere, tedy za administratora pomienionego podatku czopowego uprosiliśmy W. IMci p. Józefa z Granowa Karsnickiego, cześnika owruckiego, mającego anterioribus laudis 6.000 naznaczonej konsolacyej pro expensis w prześwietnym trybunale koronnym spendowanych pro bono ziemi naszej, którą kwotę z tegoż podatku odebrać IMci pozwalamy. Restantem zaś summam W. IMci p. Stanisławowi Jastrzębskiemu, wojskiemu i sędziemu grodzkiemu halickiemu, cokolwiek się ex calculatione pokaże z niedobranych przeszłorocznego czopowego ad complementum 5.000, które W. IMć p. wojski na erectią chorągwi ziemi naszej exardował, tedy aby z tego podatku dopłacono[2] było, W. IMci p. administratora czopowego upraszamy.

9. W. IMci p. Marcinowi Nowosieleckiemu, skarbnikowi halickiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego pro laboribus anteriori laudo przyobiecanych tysięcy trzy W. IMci p. administratorowi exsolvere committimus. In quantum by się od tych pretensyi IMciów znajdowała z tego czopowego residuitas, tedy W. IMci p. Kazimierzowi Mierzejewskiemu, cześnikowi i pisarzowi grodzkiemu halickiemu, jako i W. IMci p. Przyłuskiemu, chorążemu latyczowskiemu 1.000 za poselstwo obiecanych zł. wypłacić pozwalamy.

10. A że in publico deduxit W. IMć p. starosta tłumacki, iż za skarbową assygnacyą nie dobrał zł. 800, tedy pomienioną kwotę z podatku podymnego ante omnes praetensiones W. IMci p. staroście tłumackiemu IMć pp. exaktorowie aby wypłacili, IMciów obligujemy.

11. A że lex publica compati każe pogorzałym dobrom, tedy mając respekt na Wołczyniec[3], który publico fato poszedł in favillam, IMci p. Samuela Muchowieckiego i IMci p. Jana Drozdowskiego, tedy żeby od wszelkich podatków quocunque genere uchwalonych wolny był et ab impetitione IMć pp. exaktorów, uniformiter wszyscy uchwalamy. Compatimur jako concivi nostro IMci p. Wolańskiemu w Korostiatynie[4] pogorzałemu i tenże Korostiatyn od podatków mieć chcemy wolny, tudzież kiedy ta ognia funesta vicissitudo dotknęła w Bohorodczanach IMci p. Danieckiego, tedy super calamitatem IMci osobliwy ziemia mieć deklaruje respekt i wesprzeć jako concivem obliguje się.

12. W. IMci p. Baworowskiemu, podczaszemu halickiemu i W. IMci p. Grabiance, wojskiemu trembowelskiemu, posłom do najjaśniejszego króla IMci przyobiecanych po 5.000 et moderno laudo potwierdzamy.

13. Ten zaś teraźniejszy podatek podymnego ma się zacząć die septima Februarii anno 1712, a kończyć się ma w roku tymże die 7 Aprilis, który żeby IMć pp. exaktorowie jak najprędzej wybierali upraszamy. IMcie zaś praetendentes za assygnacyą W. IMci p. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego halickiego, wydaną do IMć pp. exaktorów swojej pretendować (sic) exolucyej, ponieważ to ziemia jako wicemarszałkowi sądów fiskalnych zleciła. A ponieważ ex praescripto legis czopowego podatek die decima septima Septembris zaczynać się powinien, a że dotychczas dla ordynacyej (do której uprosiliśmy WW. IMć pp.

[1] Zob. taryfę czopowego, naznaczoną przez sąd fiskalny ziemi hal., w Castr. Hal. 206 p. 1326.
[2] W Rel. wypłacono.
[3] Wieś pow. stanisławow. Słown. geogr. XIII. 868.
[4] W Rel. Korosiatynie; Korościatyn wś. pow. buczack. Słown. geogr. IV. 415.

sędziów fiskalnych) przewlekał się, tedy za cały rok W. IMć p. administrator pomieniony podatek ma exigere, żeby na tenże dzień, t. j. diem 17 Septembris w roku teraźniejszym 1712 był wypłacony.

14. Które to laudum jako unanimi consensu postanowiliśmy, tak one IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i ad acta grodu naszego halickiego podać zleciliśmy. Sejmik ad diem undecimam Aprilis w roku teraźniejszym limitujemy pod tąż laską, a in quantum by IMć p. marszałek ob casum aliquem zjachać nie miał, tedy in libero arbitrio obrać się (sic) IMci p. marszałka e medio sui wolno będzie. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 14 Januarii a. D. 1712. Marcin Nowosielecki, skarbnik i marszałek ziemi halickiej koła rycerskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 313 316; Castr. Hal Rel. 206 p. 1307—1310.

111.

Halicz, 16 lutego 1712.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na sejmik za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. pro die 16 Februarii[1] przedsejmowy in loco consultationum solito. zgodnemi głosami uprosiwszy za dyrektora koła naszego braterskiego W. IMci p. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, po przeczytanym uniwersale J. Kr. Mci, przyjąwszy cum debita veneratione podaną przez IMci p. Jakuba Nasierowskiego od najjaśniejszego króla IMci posła instrukcyą, onej się in omnibus punctis akkomodując, unanimi voce per pluralitatem votorum et affectuum nas braci obraliśmy za posłów JW. IMci p. Stefana na Potoku i Czortkowie Potockiego, referendarza koronnego, trembowelskiego etc. starostę i WW. IMciów pp. Kazimierza Kurdwanowskiego, łowczego ziemi halickiej, Jerzego z Potoka na Podhaycach Potockiego, starostę tłumackiego, Dominika Kossakowskiego, kasztelanica kijowskiego, Floryana na Błudnikach i Rozwadowie Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, marszałka koła naszego rycerskiego i Franciszka z Biezdziedzy Broniewskiego, cześnika brzyskiego kujawskiego na sejm walny dwuniedzielny warszawski pro die quinta Aprilis w roku teraźniejszym naznaczony.

2. Których to IMć pp. posłów jako probatam virtutem prae oculis mamy, tak fide, honore et conscientia obligujemy, aby podług podanej sobie instrukcyej desideria ziemi naszej promovere raczyli i nad one nic więcej sobie nie uzurpowali, ale te wszystkie punkta, sobie od nas podane, nie uwodząc się żadnymi respektami, szczególnie zelo boni publici do skutku przywieść raczyli.

3. Na zaniesione od wojsk na liniach stojących exorbitancye zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby IMci p. Kalinowskiego, regimentarza na ten czas wojsk tych, listem od całej ziemi compellere raczył, żeby od takowych wiolencyi i aggrawacyej surowym swoim exorbitujących compescere chciał ordynansem i ukrzywdzonym uczynił satysfakcyą, jako też osobliwą[2] na zrujnowanie i przeładowanie pocztami dóbr IMci p. Broniewskiego, cześnika brzyskiego kujawskiego mając animadwersyą, one libertować chciał.

[1] Uniwersał król. w Castr. Tremb. 151 p. 1337 40 z naznaczeniem sejmu w Warszawie na 5 kwietnia, zjazdu generalnego w Korczynie na 17 marca, a sejmiku hal. na 16 lutego; także w Castr. Hal. 206 p. 1429.

[2] W Rel. w osobliwej; w Laud poprawiono na: osobliwą, ale literę: w przed tem słowem zostawiono

4. Illacya W. IMci p. chorążego halickiego respektem winnego IMci p. za podjęte prace i erogowane na chorągiew ziemiańską, rotmistrzem naszym będąc, znaczne koszta, długu tak wielą anterioribus laudis pro liquida przyznana, że dotąd suum nie wzięła effectum, skuteczną unanimiter IMci p. z najpierwszych pieniędzy, jako i IMci p. Konstantemu Duninowi Goławińskiemu i innym IMciom, stosując się ad mentem przeszłych uchwał, satysfakcyą pollicemur.

5. A jako sancita rady warszawskiej exequimur, tak zgodnie IMci p. referendarza koronnego n. w. m. p. upraszamy, aby na komissyej radomskiej chciał dopomóc W. IMci p. komisarzowi naszemu, żeby in sua non sistatur activitate i ziemia nie miała zawodu.

6. Mając zaś solitam z generałem lwowskim communicationis consiliorum praxim i teraz ab ea nie odbiegając methodo, uprosiliśmy e gremio nostri za posłów na sejmik wiszyński IMć pp. Stanisława Czołhańskiego i Józefa Czeczela Nowosieleckiego, którzy to IMć podług instrukcyej sobie danej na tymże miejscu cum communicatione obrad naszych comparere mają.

7. Lauda, na sejmikach naszych postanowione, aby przez IMć pp. dyrektorów koła naszego zaraz nazajutrz do grodu naszego podawane i ad requisitiones wydawane były, constituimus.

8. Annuendo votis IMci p. Jana Dymideckiego, stolnika owruckiego, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby JW. IMci p. kasztelana kamienieckiego n. w. m. p. o wydanie poddanych IMci, w Hołhoczach[1] znajdujących się, listownie nomine publico conveniat. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi naszemu podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać committimus. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem 1712 a. Floryan Rozwadowski, podczaszy kijowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, trembowelskiego i kołomyjskiego powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 317—319; Castr. Hal. Rel. 206 p. 1448—1450.

112.

Halicz, 16 lutego 1712.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMci p. Stefanowi na Potoku i Czortkowie Potockiemu, referendarzowi koronnemu, trębowelskiemu etc. staroście i WW. IMć pp. Kazimierzowi Kurdwanowskiemu, łowczemu halickiemu, Jerzemu na Podhaycach Potockiemu, staroście tłumackiemu, Dominikowi Kossakowskiemu, kasztelanicowi kijowskiemu, Floryanowi Rozwadowskiemu, podczaszemu kijowskiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego i Franciszkowi Broniewskiemu, cześnikowi brzeskiemu kujawskiemu na sejm walny warszawski, pro die quinta Aprilis naznaczony, za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. roku 1712, in loco consultationum solito na sejmiku przedsejmowym ziemi halickiej, die 16 mensis Februarii zgodnie uproszonym posłom n. w. m. pp. i braci dana.

2. Nad nadzieje nasze magnitudine rerum przyciśniona Rzpta żadnego dotąd per inopinatas crises zdrowego salwowania się nie miała remedium, teraz dopiero meliorem spem pokazuje nam paterna J. Kr. Mci cura et solicitudo, że co per abusum odrzuconych praw i swobód naszych wypadło z pamięci, przychodzi ad antiquam praxim et formam Reipublicae pro gloria zacnego narodu polskiego et securitate wolności naszej in libera voce, bo cum iure vetandi przez sejmu walnego dwuniedzielnego w Warszawie nam naznaczenie. Za co my aeterno pectore,

[1] Hołhocze wś. pow. podhajeck. Słown. geogr. III. 104.

IMć zaś pp. posłowie in profundissima majestatu pańskiego veneratione pokażą hanc gratitudinem, że nie tylko wychwalać imię pańskie będą, ale et memor loquetur posteritas, że po zgubionym fatali casu stanie Rzptej i krwią zbroczonej jeszcze teraz redeunt ad nos Saturnia regna.

3 (1-mo)[1]. A ponieważ ex fonte konfederacyej generalnej sandomirskiej circa religionem, maiestatem et libertatem postanowionej, tak siła szkodliwych Rzptej in particulari et in communi wybuchnęło złych konsekwencyi, IMć pp. posłowie nasi, stosując się ad mentem innych województw, adinvenire mają insze media, które zwyczajnie nie przez konfederacyę, ale przez sejmową utwierdzają się uchwałę, provisa religionis securitate, maiestatis et libertatis, aby dawny wrócił się consiliorum status nie per arbitrium senatus[2] consilii, ale przez zgodę obojga stanów zdania.

4 (2-do). Jako wszystkie sancita rad per executionem legis stare powinny in natura sui, tak ante omnia IMć pp. posłowie upomnią się evacuationem wojsk auxyliarnych wszystkich, nie wchodząc w żadne materye obrady publicznej, póki declaratio J. Kr. Mci circa evacuationem ipso non firmetur effectu. W równym kładziemy ex necessitate publica poczcie wprowadzenie w komput wojska naszego Sasów, które przeciwko prawu i konstytucyom dawnym i świeżym, de exotico milite wyrażonym, że przeciwko niemu Rzpta insurgere powinna, instabunt IMć pp. posłowie, aby honestiori titulo z komputu wyprowadzone było, co ani ex mente Reipublicae ani J. Kr. Mci consensu factum, bo na to żadnej nie było propozycyej, ale tylko pro defensione publica tyle ludzi, ktorym sub obedientia JW. IMć pp. hetmanów pod komendą oficyerów takich, którzy bene nati et noti w ojczyźnie naszej w zaciągu ich całości swej powierzyła Rzpta mieć w kompucie.

5 (3-tio). Przywodziemy in magnam statibus et arbitris reflexionem bullam Ojca św., któremu filialem praestamus oboedientiam, uskarżamy się oraz super sortem iniquam, że w tym zakazie ojcowskim sentimus gravamen statui nobilitari przeciwne, kiedy contra statum omnem involat in materias publicas cum praeiuditio sancitorum wolnego narodu, w czem nie może się adaequatius adinveniri medium, tylko przez naznaczonych lub ad sedem apostolicam lub do prześwietnej nuncyatury uproszonych ablegatos, aby meliorem dali informationem, za co subest excommunicationi papali władza i rząd Rzptej pro necessitate belli et exigentia czyniąca, kiedy pod też dobra ziemskie podpadają onera, lubo przez auxyliarne wojska barziej zniszczone.

6 (4-to). Singularissime IMciów pp. posłów naszych w. m. pp. obligujemy amore boni publici, fide, honore et conscientia, aby na żadną wojnę pozwalać nie ważyli się. Nadprzykrzona in visceribus regni wojna post tot operationes bellicas spoczynku potrzebuje; nie fundujemy się na płonnych zwycięstwa nadziejach, ale circa tuitionem własności swojej kontentujemy się tem, że pax una triumphis innumeris potior i luboby ex vinculo skolligowanych z nami narodów przyjaźnią należało ferre opem in imminentibus ab oriente periculis, że jednak cum authoritate całej Europy generalny pokój karłowicki, w którym się i nasza mieści Rzpta, z Portą Ottomańską amicas iunxit aeterna in foedera dextras, toć contra ius gentium trudno ugruntowany traktat łamać.

7 (5-to). De immunitate dóbr szlacheckich, dworów, że przeciwku prawu i noviter opisaniu na radzie warszawskiej, cum summo praeiudicio fortun naszych dzieje się, executionem tylko praw tak dawnych jako i świeżych dopomną się IMć pp. posłowie, aby kantonami, liniami, porcyami, kontrybucyami, przechodami non aggraventur dobra ziemskie et quovis titulo exosa nomina exakcyej abrogentur. Królewszczyzny zaś, których conservationem pro stipendiis wojsku obmyśleć potrzeba, aby supra adaequatam proportionem importancyej do skarbu hyberny wojskowe nie były wypłacone, ustawy domówić się mają IMć pp. posłowie.

[1] Zob. przyp. na str. 112.
[2] W Laud. mylnie status.

8 (6-to). Artylerya koronna że per hosticum jedna rostrzaskana, wywieziona druga, in reparationem sui, jako też lepszym porządkiem opatrzenie fortec potrzebuje kosztu, de modo et medio contribuendi na to ad mentem innych województw referować się mają IMć pp. posłowie, hoc adiuncto, aby nativis terrigenis fidei catholicae ludziom superintendencye nad tym, władze i dyspozycye, non exoticis, conferowane były.

9 (7-mo). O erekcyi nowych wojsk, luboć to piękna Rzptej ozdoba, kiedy consilia domi, arma foris znajdują się, ale in tanta egestate populi dosyć umocnić siły ab intra zapłatą iuxta antiquam praxim i według dawnego komputu wojska conservationem jego utrzymać przy zapłacie punktualnej hybernowej w repartycyach od województw, nie od JW. IMci p. podskarbiego koronnego n. w. m. p., co ad praxim przywodząc, aby i gaże officyerskie zniesione były, IMć pp. posłowie promovebunt.

10 (8-vo). O ustawicznej a nad wszystkie województwa i całą Rzptą oppressyej ziemi naszej halickiej przez obozowanie wojsk auxyliarnych koronnych i litewskich, przeładowanie dymami, że tantis oppressa malis, doniosą IMć pp. posłowie i przez zeszłe to do Węgier, to do Wołoch poddaństwo, gdy vix spirare może, sperare meliora w łasce i respekcie Rzptej conatur, a to przynajmniej na lat sześć od wszelkich podatków libertacyą, ile in onere zatrzymanej repartycyej swojej ab anno 1690 nie ma sposobu do wypłacenia się.

11 (9-no). A kiedy się ad antiquum morem wszystka legis executio wraca, ufundowanie prawa i sprawiedliwości świętej, czym regna consistunt, antiqua praxi, bez wymyślnych regestrów, exclusis declarationibus, ordinario cursu aby przypadające sprawy sądzone w trybunale koronnym były, a unikając suspicionem, które się zagęściły nieukontentowania stron do attendencyej inkwizycyej, z trybunałów i grodów naznaczonej, przyjaciele ab utraque parte po jednemu przydawani byli, praevio supra secretum scrutinii tychże przyjaciół iuramento, aby to lege publica praecaveatur, serio IMć pp. posłom zalecamy.

12 (10-mo). Rozumiemy, że kiedy się Rzpta do ukontentowania wojska w regularnej płacy mieć chce, ut eliciatur, quae et quanta z tych podatków importancya do skarbu weszła, indagabit, aby pro reddendo JW. IMci p. podskarbiemu de proventibus calculo na tym sejmie IMć pp. komisarze byli naznaczeni, a in post IMć pp. posłowie nasi na tak ciężkie genera podatkowania, na radzie warszawskiej uchwalone, których novitates inpracticato w wolnym narodzie exemplo doświadczamy, więcej na nie nie pozwalali.

13 (11-mo). Expeditiones publicae z kancelaryej J. Kr. Mci ne exarentur stylo ferreo przerażające serca civium, ile gdy amorem populi majestatowi pańskiemu zachęcić nie przymusić potrzeba, IMć pp. posłowie przez instancyą JW. IMć pp. pieczętarzów koronych, którym circumspectio et observatio legis ex munere officiorum incumbit, dopomnią się.

14 (12-do). Przywrócenie Ukrainy i fortec na rozhoworze publicznym przez IMciów pp. subdelegatów umówione, upraszać będą IMć pp. posłowie, aby obietnica ipso effectu oddania ziściła się.

15 (13-tio). Moneta aby in eadem currentia durante bello zostawała, ut per constitutionem sejmu walnego firmetur, IMciom pp. posłom zalecamy.

16 (14-to). Ażebyśmy się zaś nie zdali praecipitare mala w tej Rzptej barziej upraszać J. Kr. Mci pp. posłowie mają, aby clementia sua regia alliciat, serca przeciwne ku majestatowi swemu zachęcić do siebie, nie przymusić confiscafione bonorum przeciwną stronę raczył, oraz aby inter concurrentes kadukiem dobra nie były rozdawane sine assensu całej Rzptej.

17 (15-to). W tem się najszczęśliwsza ziemia nasza liczy, że gdy wszystkie dominia et regna iustitia firmat et ornat, dotąd bez sądów zostająca vacante subsellio terrestri, zaleca serio IMć pp. posłom, aby sądy grodzkie reassumowane były per constitutionem sejmu walnego.

18 (16-to). Specialiter committimus IMciom pp. posłom, aby ore publico przy należytem podziękowaniu JW. IMciom pp. hetmanom, osobliwie jednak JO. IMci p. kasztelanowi

krakowskiemu, hetmanowi w. kor., n. w. m. p. pro cura et solicitudine, że nie folgując zdrowiu, one na szanc omnium imminentium niosąc, stara się w tak ciężkich nawalnościach czułą radą i odwagą, pasując się cum adversa fortuna, felicitatem pristinam et decus gentis przywrócić, za co my wieczną w sercach mając obligacyą, zalecamy IMciom pp. posłom n. w. m. pp., aby o rekompensę za tak znaczną fortuny swojej własnej spezę z innymi województwy instare raczyli. Po wyrażonej zaś wdzięczności ziemi naszej upraszać mają, aby w nieustannej ochocie, kiedy in ultima siti sił najwięcej potrzeba będzie, bella gerant fortes przy utrzymaniu wolności, przy powściągnieniu licentiae militaris, która osobliwie konstytucyą et vigore interposito aby była opisana, IMć pp. posłowie instabunt.

19 (17-mo). Upraszać będą przy tem JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p., aby interpositione powagi swojej hetmańskiej wymógł u J. Kr. Mci, żeby IMć p. pułkownik de Lacumeri regimentu J. Kr. Mci promeritas za tak ciężkie w ziemi naszej oppressye luat poenas w sądzie wojskowym, cokolwiek zaś IMci p. Sokolnickiemu, podstolemu ciechanowskiemu i Nasierowskiemu i innym IMciom zabrał, restituat, jako też JW. IMć p. łowczy koronny za wydanie ordynansu do ziemie naszej IMci p. Krzyżanowskiemu, rotmistrzowi swemu cokolwiek sub titulo na ten czas regimentarstwa IMci stało się od ludzi, w komendzie IMci będących, exorbitancyej, osobliwie o zabicie IMci p. Michała Trzebuchowskiego, brata i ziemianina naszego, aby ad instantiam delatoris wszystkim ukrzywdzonym instantem uczynił satisfactionem, a complices do sądu stawił.

20 (18-vo). Nie kilką słów, ale tota panegiri zasłużonego w ojczyźnie i godnego w affektach ziemi naszej forma moribusque decorum JW. IMci księdza Jana Skarbka, biskupa marochiańskiego, suffragana archidyecezyej lwowskiej osobliwemu J. Kr. Mci zalecą IMć pp. posłowie respektowi.

21 (19-no). JO. IMć pp. kasztelanów krakowskich Stanisława Jabłonowskiego i Szczęsnego Potockiego, hetmanów w. kor., tudzież IMci p. Marcina Kątskiego, kasztelana krakowskiego, generała artyleryi koronnej deservita merces wzbudza w sercach naszych pamięć i wdzięczność, że indefesso studio w usłudze publicznej cum dispendio fortuny swojej nie spoczęli, aż requie aeterna, dotąd w nadziei godna posteritas onych zostając zapłaty aby mogła rzetelną coronari satysfakcyą, summae IMciów pp. posłów activitati zalecamy.

22 (20). Ponieważ desiderium JW. IMci p. kasztelana wołyńskiego[1] wielkiemi stanów Rzptej instancyami, jako też i wojskowej legacyej promowowane na przeszłej walnej radzie warszawskiej w reces do sejmu puszczone, instabunt IMć pp. posłowie do n. króla IMci i stanów Rzptej, aby to do skutku przyszło.

23 (21-mo). Dobra Łosniów[2] cum attinentiis w ziemi halickiej, powiecie trembowelskim leżące, od n. króla IMci Augusta Pierwszego domowi IMciów pp. Pretwiczów i sukcessorom jego nadane iure perpetuo et irrevocabili od lat sta sześciudziesiąt i więcej in continua sine interruptione w domu tymże będące possessione, a per sinistram informationem z kancellaryej koronnej IMci p. Baworowskiemu, podczaszemu halickiemu przywilej wydany in praeiudicium convulsionemque prawa dziedzicznego super praenominata bona, o co ex intentata actione z trybunału IMć pp. Dulscy circa possessionem Pretwieciani successores są conservati, a pro cognitione iurium na sejm odesłana sprawa et per delationem ad male obtentum privilegium na te dobra w taryfę dóbr królewskich te dobra chcąc involvere, jako za pierwszą assygnacyą IMć p. starosta bucznowski pretendował kwarty z dóbr tychże i one zajachać usiłował, pendet a decisione sprawa sejmu, więc instabunt IMć pp. posłowie, aby IMć pp. Dulscy circa possesionem Łosniowa, cum attinentiis iure haereditario uprzywilejowanego, konserwowani byli.

[1] Michał Liniewski. Boniecki, Herb. pol. XIV 269.
[2] Zob. str. 37 przyp. 1.

24 (22-do). Ponieważ IMć p. Worcel, niegdy IMć pp. Andrzeja z Temersztynowa dziada i Mikołaja, Jana stryjów i Stanisława ojca z tegoż z Temersztynowa Worcelów, dóbr wsi Zawadki, w państwie pczyńskiem, między granicami najjaśniejszego cesarza IMci a Królestwem polskiem leżącej, dziedziców sukcessor legittimus et haeres, który a minorennitate na usłudze Rzptej hucusque zostając, a chcąc od propria redire, concurrit do koła naszego rycerskiego, za którym IMcią Janem Worcelem bratem naszym, emeritum in Republica, upraszać będą IMć pp. posłowie n. króla IMci, conferendo z IMć pp. posłami cesarza IMci, aby listowną do n. cesarza IMci wniósł interpozycyą, żeby te dobra Zawadka IMci p. Worcela, mając baczenie na usługi ku Rzptej tak pomienionych IMć pp. Worcelów dziada i stryjów IMci, jako i samego IMci p. Jana Worcela na usłudze Rzptej zostającego, sine ulla contradictione IMci były przywrócone.

25 (23-tio). IMci p. Michała Dymideckiego, rodzonego brata godnej pamięci IMci p. regimentarza Dymideckiego przez turecką, tatarską niewolą i teraz świeżą moskiewską, za interpozycyą JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. eliberowanego, po kilku wsi dziedzicznych stracie zrujnowanego i penitus zniszczonego substancyą, activitati IMć pp. posłów zalecamy, aby u Rzptej jakąkolwiek dyskrecyę wymogli.

26 (24-to). Martyrium IMci p. Gruszeckiego, sędzica podolskiego, przydaje cicatricem ad vulnera Rzptej, że nietylko że przeciwko prawu wolnego narodu, ale i słuszności, innocentissimum, jako się post tot turturas pokazała niewinność jego, zmęczono i w niewolą wzięto, upraszać będą IMć pp. posłowie J. Kr. Mci o instantiales do najjaśniejszego cara IMci, aby restituetur ojczyźnie swojej.

27 (25-to). Zaniesione IMciów ziemian braci naszych kwerymonie o awulsyą dóbr ziemskich, do królewszczyzn przyłączonych, instabunt IMć pp. posłowie, aby speciali expressione praecaveatur, żeby się ad suos wracały haeredes, gdziekolwiek by się znajdować miały. Caetera activitati wyrażonych IMć pp. posłów innatae, osobliwie legum immunitatem et vocem vetandi committimus, upraszając IMć n. w. m. pp., aby wszystkie wyrażone punkta i desideria ziemi, vinculo wiary, honorum i poczciwości obowiązani, do skutku et ad perfectum statum przywieść raczyli, a żadnej sobie nie uzurpowali nad wyrażone punkta potestatem. Którą to instrukcyę IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Floryan Rozwadowski, podczaszy kijowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i trembowelskiego, kołomyjskiego powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 321–328; Castr. Hal. Rel. 206 p. 1450–1456, tudzież ibidem p. 1606–1612.

113.

Halicz, 11 kwietnia 1712.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na sejmik ex anteriori limitatione na dzień dzisiejszy pro undecima Aprilis przypadający, ponieważ W. IMć p. Marcin Nowosielecki, skarbnik i przeszłego sejmiku dyrektor dla słabego zdrowia swego nie zjechał, tedy insistendo facultati per laudum anterius innego na miejsce IMci in casum nie zjechania praecustoditae obrawszy i uprosiwszy sobie e gremio nostri W. IMci p. Maurycego na Petlikowcach i Bilawińcach Kurdwanowskiego, chorążego ziemi naszej halickiej za dyrektora, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Jest nam prae oculis świadczona WW. IMć pp. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemi naszej, podstarościego i sędziego grodzkiego halickiego i IMci p. Jana Dymideckiego, stolnika owruckiego, posłów od nas na trybunał skarbowy radomski uproszonych a teraz powracających, in eo subsellio activitas, więc jako pro praestitis IMć pp. i braci unanimiter dziękujemy, tak perennem in pectoribus zapisujemy obligationem.

3. Wniesionym in publicum quaerimoniis W. IMci p. wojskiego naszego halickiego, co przez czaty od chorągwi, w komendzie JW. IMci p. Kalinowskiego, starosty winnickiego i regimentarza będących, jako i IMci p. Jana na Zawadce Worcela przez chorągwie, w komendzie na ten czas IMci p. Dąbskiego będące, w swych dobrach et in propriis ponieśli penatibus (o czym protestacye i obdukcye w grodzie naszym halickim uczynione edisserunt), jako concivium dolori compatimur, tak W. IMci p. dyrektorowi koła naszego committimus, aby nomine publico nas braci tak in praemissis IMć pp. i innych conterrigenarum eadem methodo conquerulantium listem swym do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. przez ręce IMć pp. posłów od nas in antecessum obranych conqueruletur.

4. Nie mniejsze od ludzi i chorągwi IMci p. Kamińskiego, pułkownika IMć terrigenae nasi, ponoszący w dobrach swych ruinę, do tejże nas wszystkich commovent kondolencyej, zaczem W. IMci p. marszałka koła naszego fraterne upraszamy, aby IMci p. pułkownika amore nostri literatorie obstringat, by eos compescat progressus a iniuriatis. W. IMci p. starosty tłumackiego interesu jesteśmy memores i abyśmy on akwietować skutecznie mogli, do przyszłego sejmiku w reces odkładamy.

5. A że IMć obywatele nasi sentientes gravaminosam od antymis[1] in ritu Graeco extorsionem w dobrach swoich exposuerunt, committimus W. IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby JW. IMci księdza episkopa lwowskiego eiusdem ritus n. w. m. p., ne fiant praemissa, upraszał.

6. Gdy zaś co raz emergentibus hinc et inde malis potrzebną zawsze widzimy w domu radę, in omnem eventum et necessitatem publicam ziemi sejmik niniejszy ad diem decimam octavam praesentis pod tąż laską, a in casum ob casum aliquem vel legalitates IMci nie zjechania, alium directorem sobie obrać praecustodiendo, limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, temuż IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. S[tanisław] M[aurycy] Kurdwanowski, chorąży ziemi halickiej, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 329–330; Castr. Hal. Rel. 206 p. 1724–1726.

114.

Halicz, 18 kwietnia 1712.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na sejmik ex anteriori limitatione na dzień dzisiejszy pro 18 Aprilis przypadający, ponieważ W. IMć p. Maurycy Kurdwanowski, chorąży halicki, przeszłego sejmiku dyrektor, dla spraw w prześwietnym trybunale lubelskim przypadających nie zjechał, tedy insistendo facultati, per laudum anterius innego na miejsce IMci in casu niezjechania praecustoditae, obrawszy i uprosiwszy sobie e gremio nostri W. IMci p. Jacka na Iwaniczach Iwanickiego za dyrektora, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

[1] Antymis, obrus poświęcany, pokrywający ołtarz w cerkwi. Karłowicz i t. d., Słown. jęz. pol. I. 44

2. A ponieważ ziemia nasza tak ciężko zrujnowana tak przez plagi boskie, jako obozowania i furwarkowania wojsk kwarcianych i litewskich przez całe lato i zimę, wydać prowiantów na ludzi JW. IMci p. wojewody kijowskiego założonych ullatenus nie może, tedy IMci p. marszałka koła naszego upraszamy, aby przez list upraszał imieniem ziemi naszej W. IMci p. Grudzińskiego, starosty rawskiego, regimentarza generalnego wojsk JW. IMci p. wojewody kijowskiego, aby zażył kompassyej nad mizeryą ziemi naszej i od onych supersedował, jako i konie, pozabierane przez ludzi, w commendzie swojej zostających,[1] różnych IMciów, na sejmiku naszym querulantium, powracać roskazał, tudzież dwory szlacheckie aby były konserwowane od wojsk pomienionych circa immunitates suas.

3. A że IMć pp. exaktorowie, do podatku podymnego teraz obrani, proszą o melioracyą za pracę swoją, żeby tęż kwotę, co antecessorowie IMć brali, wziąć mogli, więc ten interes do przyszłego sejmiku i większej frekwencyi IMć braci naszych odkładamy. Że zaś ciż IMć pp. exaktorowie uskarzają się, że podatku nie znoszą, tedy rigor super retentoribus i renitentibus oddawania na sądach extendatur fiskalnych.

4. Zaniesione desiderium OO. Franciszkanów halickich na reparacyą kościoła św. Stanisława do przyszłej i najpierwszej uchwały odsyłamy. Assygnacya, wydana OO. Trynitarzom na wykupno niewolników, do teraźniejszych IMć pp. exaktorów podymnego, aby była jak najprędzej wypłacona, iniungimus.

5. List do JW. IMci p. kasztelana kamienieckiego o chłopów zeszłych IMci p. Dymideckiego, stolnika owruckiego, aresztem grodzkim praeventos, aby byli wydani cum omni supellectili domestica z żonami i dziećmi, upraszać będzie przez list imieniem ziemi naszej IMć p. marszałek koła naszego.

6. A że IMć obywatele nasi sentiunt se aggravatos a ritu Graeco przez niezwyczajną extorzyą od antemissów w dobrach swoich i popieczętowania cerkwi od komisarza i namiestników JW. IMci księdza episkopa lwowskiego, tedy committimus IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby expostulował listem do IMci księdza episkopa lwowskiego eiusdem rithus n. m. p., ut iniungat namiestnikom swoim, aby od tego supersedowali, żeby ludzie podczas teraźniejszych świąt wielkanocnych nabożeństwa i spowiedzi nie opuszczali.

7. Gdy zaś co raz emergentibus hinc et inde malis potrzebną zawsze widzimy w domu radę, in omnem eventum et necessitatem ziemi [sejmik niniejszy] ad diem nonam Maii odkładamy pod tąż laską, a in casu ob aliquas legalitates niezjechania IMci p. dyrektora teraźniejszego inszy na IMci miejsce obrany być powinien. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, temuż IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Jacek na Iwanicach Iwanicki, marszałek ziemie halickiej i powiatu trębowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 335—337; Castr. Hal. Rel. 206 p. 1767—1769.

115.

Halicz, 9 maja 1712.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, pro die nona Maii na sejmik ex limitatione przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

[1] W rkp. zostające.

2. A naprzód gdy IMć p. Iwanicki, koła naszego braterskiego immediatus dyrektor non comparet i owszem listownie impossibilem sui comparitionem ob legalitates wyraża, insistendo facultati, per laudum anterius innego in casum niezjechania IMci obrania marszałka praecustoditae, uprosiliśmy e gremio nostri IMci p. Mikołaja Dyakowskiego, podstolego latyczowskiego za dyrektora koła naszego.

3. Annuendo wniesionym IMć braci ziemian naszych desideriis committimus IMci p. dyrektorowi, aby nomine publico list do JW. IMci księdza episkopa lwowskiego napisał, wyrażając naprzód żal W. IMci p. Jana Dymideckiego, stolnika owruckiego z okazyi o. ihumena, z któregoż upraszając o sprawiedliwość, że przy ciele zmarłym ś. p. rodzica IMci mszy świętej przy trupie odprawować nie dopuścił, ekskomunikę na popa włożywszy. A gdy tak wiele w osobach duchownych ritus Graeci widziemy errores, aby excedentes, przy prezentach jednak dziedziców, odmienił, jako i duchownego w Dziurkowie, dobrach IMci p. stolnika owruckiego, tanquam cerkwi tamtecznej dziedzica, innego przy prezencie IMci constituat. Similiter w Rudnikach, wsi IMci p. Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego duchownego, gdy z szczególnej zawziętości poddanego IMci ad sacramenta nieprzypuszcza i in administratione onych jest renitens, sprawiedliwość uczynić chciał.

4. Iustam meretur w afektach nas wszystkich poniesiona przez tak długi czas W. IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, chorążego halickiego w dobrach swych znaczna ruina compensationem, więc zlecamy IMci p. marszałkowi, aby imieniem ziemie całej instantialibus do JO. trybunału koronnego w sprawie tej przez IMci instituowanej conveniat, aby mediante iustitia suum sortiatur effectum.

5. A gdy dotąd IMć pp. Stanisław Czołhański i Stefan Dąbrowski, skarbnik żytomirski w winnych sobie od ziemi zł. 2.000, przed kilką lat przez IMciów aere proprio in commodum publicum ziemi naszej erogowanych, nie są satisfacti, więc insistendo anterioribus laudis pomienioną sumę, do podymnego teraźniejszego regulowaną, aby najpierwej ante omnes assignationes IMć pp. i braci wypłacona była, IMciom pp. exaktorom insinuamus.

6. OO. Trynitarzom stanisławowskim naznaczonej in antecessum in elibertationem captivorum kwoty podobne wypłacenie z tegoż podatku naznaczamy.

7. Wniesionej in gremium nas braciej kwerymoniej, gdy nec immunitati dworów szlacheckich parcendo wielkie ponosiemy praeiudicia, indolendo kiedy IMci p. Liona komenderowani JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. ludzie w własnym domu w niewolę wzięli, committimus IMci p. dyrektorowi, aby JO. IMci p. kasztelana krakowskiego nomine publico o liberacyą IMci listownie conveniat. Similiter o IMci p. Witkowskiego in propriis penatibus zabranego i restytucyą tamże wziętej IMci chudoby do IMci p. Bazylego Zagwoyskiego listowną kompellacyą temuż IMci p. dyrektorowi insinuamus.

8. Winne od ziemie W. IMci p. Kurdwanowskiemu, chorążemu halickiemu 6.000. tot anterioribus laudis uznane i już w skarbie koronnym ziemi naszej pro re liquida przyjęte, także IMci p. Andrzejowi Bienieckiemu in antecessum deklarowaną kwotę, tudzież IMć pp. poborcom podymnego teraźniejszego iuxta anterius laudum solarii gratitudinem i innych IMciów wyrażone desideria, gdy ad praesens votis IMciów annuere nie możemy, w reces do przyszłego sejmiku odkładamy.

9. A gdy potrzebne być sądy fiskalne uznajemy, upraszamy W. IMci p. marszałka, by o reassumpcyą onych W. IMci p. wojskiego i vicemarszałka sądów naszych fiskalnych listownie nomine publico conveniat.

10. Znaczną W. IMci p. Dyakowskiego, podstolego latyczowskiego, dyrektora koła naszego tak w przeładowaniu dymami dóbr IMci, jakoteż włożeniu czopowego 200 zł. na Bukaczowcach liquide widzimy krzywdę, więc aby tak IMć jako i inni IMć terrigenae similia ferentes levamen mieć mogli, a dobra Bukaczowce większą nad kwotę, w kwicie IMci p. Ostrowskiego

czopowem wyrażoną sumę onerowane nie były, sądom naszym fiskalnym, gdzie praemissa effectuari mają, insinuamus.

11. A że podatek podymny ad executionem in plurrima parte w wypłaceniu dotąd nie przychodzi, więc aby super renitentibus rigor w sądach fiskalnych extendatur, praesenti postanawiamy laudo.

12. Gdy zaś w ustawicznych rewolucyach teraźniejszych potrzebne w domu radę mieć uznajemy, sejmik niniejszy ad diem sextam Junii pod tąż laską, a in casu na ten czas IMci niezjechania, innego IMci za dyrektora wolne sobie obranie praecustodiendo, limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Mikołaj na Dyakowcach Dyakowski, podstoli latyczowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 339—341; Castr. Hal. Rel. 206 p. 1795—1798.

116.

Halicz, 6 czerwca 1712

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, pro die sexta Junii na sejmik ex limitatione przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ ziemia nasza w przeładowaniu dymami, teraźniejszą taryfą anno praesenti włożoną, jest onerata, przez co detrimentum niemałe ob assiduas aggravationes et calamitates temporum ferimus, dla czego alleviatio być powinna, która ad praesens effectuari nie może, więc do przyszłego sejmiku cum hoc adiecto, aby delaty żadnej IMć pp. poborcy podymnego do wybierania nie wydawali, aż sortietur fidem taryfa na sądach fiskalnych, odkładamy.

3. Similiter IMć p. Dyakowski, podstoli latyczowski, dyrektor koła naszego, [którego] tak w przeładowaniu dymami dóbr IMci, jakoteż w włożeniu czopowego dwuchset zł. na Bukaczowcach liquide widzimy krzywdę, więc insistendo anteriori laudo ziemi naszej, aby levamen w tem mógł on mieć, a dobra Bukaczowce większą nad kwotę zł. piętnaście, w kwicie IMci p. Ostrowskiego czopowym wyrażonych, onerowane nie były, sądom fiskalnym, gdzie praemissa effectuari mają, insinuamus.

4. Wniesione querimonium IMci p. Iwanickiego, [dyrektora] conventus nostri in gremio nas braci respectu poddanych IMci do Stryjówki[1] z Sokołowa zbiegłych, więc zlecamy IMci p. marszałkowi, aby imieniem ziemi całej instantialibus do JO. księcia IMci Janusza[2] w tym interesie, aby mógł restitutionem otrzymać onych.

5. A że in pauco numero zjechawszy się na sejmik, gdzie IMciów tak wiele ad gremium nostrum comparere ob continuas desolationes et oppressiones przez wszystkie violentiarum et aggravationum genera nie mogą, więc tedy wszystkie desideria, tudzież i IMciów pp. poborców podymnego teraźniejszego iuxta anteriora lauda solatii gratitudinem i innych IMciów

[1] W rkp. Stryjowski; wś. pow. zbarask. Słown. geogr. XI. 440.

[2] Prawdopodobnie Janusz Antoni Wiśniowiecki, późniejszy kasztelan krakowski. Niesiecki, Herb, pol. IX. 362. W zdaniu tem widocznie opuszczono jakieś słowa.

wniesione także desideria, gdy ad praesens votis IMciów annuere nie możemy, w reces do przyszłego sejmiku odkładamy i ten sejmik ad diem primam Augusti ad maiorem frequentiam IMciów pod tąż laską, in casu na ten czas IMci niezjechania innego IMci p. dyrektora wolne sobie obieranie praecustodiendo, limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Mikołaj na Dyakowie Dyakowski, podstoli latyczowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 206 p. 1895—1896.

117.

Halicz, 1 sierpnia 1712.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne, na dzień pierwszy miesiąca sierpnia na sejmik ex limitatione przypadający, ponieważ IMć p. Mikołaj Dyakowski, podstoli latyczowski, immediatus koła naszego rycerskiego dyrektor nie zjechał, tedy insistendo facultati obrania innego in casum niezjechania IMci per laudum anterius praecustoditae, uprosiwszy i obrawszy sobie zgodnie za marszałka IMci p. Andrzeja Kakowskiego, cześnika trembowelskiego, takowe pod dyrekcyą IMci unanimiter postanowiliśmy laudum.

2. Nie ugaszone nigdy w sercach naszych crudelia ś. p. Jana Dymideckiego, stolnika owruckiego, brata i ziemianina naszego fata, jako nieustanne wzbudzają żale, tak aby to nefandum crimen, gdy sangvis ipse vindictam clamat, impunum nie było, ponieważ nam dotąd non constat przez kogo patratum jest, ex innato iustitiae zelo et amore concivis nostri zlecamy IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby nomine publico uniwersałami wszystkich braci naszych ziemian obwieścił i do inwestygowania a oraz, gdzieby się znajdować mieli, imania tych zabójców zagrzał i amore publico obligował.

3. Ponieważ IMć p. Stanisław Czołhański, podstoli kijowski wyraził nam impetycyą swoją, którą od IMci p. Garnuchowskiego, kommissarza generalnego JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. o zapłacenie reszty na regiment IMci p., ile kiedy już po uczynionej z exakcyej swojej kalkulacyej pokazało się liquide, że nic cale przy IMci nie zostało reszty i post praestitum w sądach fiskalnych iuramentum wolnym został przez dekret fiskalny, in supplementum zaś reszty, JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor. n. w. m. p., od ziemi naszej przychodzącej się, inny podatek per anteriora lauda uchwaliliśmy, do której exakcyej IMć pp. Michał Niewierski i Wawrzyniec Korabiewski przez nas obrani są, więc temuż IMci p. dyrektorowi committimus, aby listownie nomine publico upraszał JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p., aby żadnej już do IMci p. Czołhańskiego nie miał ratione tej reszty pretensyi, owszem aby z otrzymanej od IMci p. Garnuchowskiego na IMci w trybunale skarbowym kondemnaty kwitowany był.

4. Similiter instabit tenże IMć p. marszałek nasz do JO. IMci p. krakowskiego n. w. m. p., aby IMć pp. Ostrowski, skarbnik sanocki i IMć p. Tyszkowski, stolnik witebski, exaktorowie nasi groszowego, ab omni impetitione o pieniądze immunes byli dotąd, póki w sądach naszych fiskalnych blisko przypadających sufficientem od IMciów ziemia nasza nie weźmie de perceptis informationem.

5. Ktorych to sądów specialem mając necessitatem, ponieważ i assygnacye świeże tak pomienionego JO. IMci pana krakowskiego, jako i skarbu koronnego na chorągiew JW. IMci p. starosty tłumackiego do ziemi naszej wydane zachodzą, abyśmy de percepta podatku teraźniejszego podymnego informari, a oraz wzwyż wyrażonym assygnacyom satysfakcyą obmyśleć mogli i uczynić, też sądy praesenti laudo reassumujemy i sądzenie onych in crastino przyszłego sejmiku deputackiego praefigimus.

6. Gdy dotąd nie jest in executione podatek czopowego IMci p. Karsnickiemu, cześnikowi owruckiemu n. w. m. p. i bratu od nas zlecony, przeto obligamus amore boni publici IMciów pp. dziedziców i possessorów, braci i ziemian naszych, aby adigant arendarzów i szynkarzów swoich w miastach i miasteczkach będących, by jako najprędzej wypłacony był.

7. Wniesionej IMci p. Iwanickiego, miecznika żytomirskiego i innych IMciów ziemian naszych kwerymoniej, że są teraźniejszą taryffą ułożeniem dymów przeładowani, a przeto w teraźniejszych konjunkturach i okkurencyach znacznie aggravati, chcąc alleviare te IMciów illacye jako też IMciów pp. Bawarowskiego, podczaszego naszego halickiego i Grabionki, wojskiego trębowelskiego, że dotąd w deklarowanej sobie od nas za funkcyą poselską do najjaśniejszego króla IMci pensyej nie są satisfacti, i inne IMciów concivium desideria w przeszłych uchwałach naszych wyrażone do przyszłego in crastinum deputackiego sejmiku odkładamy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die ut supra 1712 r. Jendrzy Kakowski, c[ześnik] t[rembowelski], marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 343—345; Castr. Hal. Rel. 206 p. 2050—2054.

118.

Halicz, 13 września 1712.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, na dzień 13 miesiąca septembra na sejmik relationis za uniwersałem[1] najjaśniejszego króla IMci Augusta szczęśliwie nam panującego przypadający, uprosiliśmy i obrali zgodnie za marszałka IMci p. Alexandra Zurakowskiego, chorążego trembowelskiego, takowe pod dyrekcyą IMci unanimiter postanowiliśmy laudum.

2. Dziękując naprzód najwyższemu Panu zastępów, iż z osobliwej Opatrzności boskiej swojej po tak wielu nieszczęśliwych rewolucyach i zachwianiu się tej Rzptej zatrzymując laethales ictus daje nam jeszcze czas i sposobność radzić o sobie.

3. Winne manet od nas podziękowanie najjaśniejszemu królowi IMci pro paterna cura, kiedy nam ex speculo paternae providentiae uniwersał na sejmik dla dalszych obrad i obmyślenia skutecznych sposobów na wypłacenie dwoch ćwierci na niedawno przeszłym dwuniedzielnym sejmie warszawskim za powszechną stanów Rzptej zgodą uchwalonych i postanowionych wydał, na którym insistendo legi positivae należałoby uchwałę podatku obmyśleć.

4. A że jeszcze sufficientem od IMć pp. exaktorów groszowego jako też i podymnego de perceptis nie wzięła ziemia nasza informationem, tedy sądy fiskalne praesenti laudo reassu-

[1] Z daty w Międzyrzeczu, 13 sierpnia t. r. w Castr. Hal. 206 p. 2121.

mujemy po zakończonym teraźniejszym sejmiku i sądzenie onych praefigimus. Na których sądach ponieważ i assygnacye świeże tak JO. IMci p. krakowskiego jako i skarbu koronnego, t. j. na ludzi JW. IMci p. referendarza koronnego, chorągwie W. IMci p. starosty tłumackiego, IMci p. Turkuła, starosty czerniejowskiego [1] do ziemi naszej są wydane, tudzież IMci p. Tausza, pułkownika J. Kr. Mci, IMci p. Hundorffa dotąd oschłe i niewypłacone zostają, IMć pp. exaktorowie tak IMć p. Ostrowski, skarbnik sanocki, jako też IMć p. Tyszkowski, stolnik witebski podatek groszowego tudzież IMć p. Michał Niewierski z IMcią p. Korabiowskim podatku teraźniejszego podymnego aby sufficientem calculationem uczynili, obligamus IMciów; po której uczynionej kalkulacyej i po wziętej informacyej na blisko przyszłym sejmiku przypadającym, który ad diem quintam mensis Octobris limitujemy pod tąż laską, uchwalić podatek dwóch ćwierci na zapłacenie pomienionym chorągwiom z repartycyej do ziemi naszej naznaczonym deklarujemy.

5. Gdy dotąd podatek groszowego nie jest in executione pro anno praesenti currens, od nas IMciom pp. Janowi Ostrowskiemu, skarbnikowi sanockiemu, IMci p. Andrzejowi Tyszkowskiemu, stolnikowi witebskiemu do wybierania zlecony, przeto amore boni publici obligujemy IMciów, aby irremissibiliter wybierali salvis conflagratis. Czopowego podatek IMci p. Karsznickiemu, cześnikowi owruckiemu n. m. p. i bratu od nas zlecony, ponieważ czopowe idzie i nie jest in executione, przeto wszystkich IMciów pp. dziedziców, possessorów braci ziemian naszych obtestamur amore fraterno, aby serio adigant arendarzów i szynkarzów swoich w miastach i miasteczkach, wsiach będących, by jako najprędzej wypłacony był. Którego podatku administrationem do przyszłego blisko następującego sejmiku, ex limitatione przypadającego, temuż IMci p. Karsznickiemu zlecamy.

6. Wniesionej IMciów pp. Floryana Rozwadowskiego, podczaszego kijowskiego, IMci p. Broniewskiego, cześnika brzeskiego kujawskiego, IMci p. Iwanickiego, cześnika żytomierskiego, IMci p. Stanisława Ciecholowskiego, Stefana Dąbrowskiego, skarbnika żytomierskiego i innych IMciów ziemian naszych kwerymoniej, że są teraźniejszej taryfy ułożeniem dymów [2] przeładowani, a w teraźniejszych konjunkturach znacznie sentiant se aggravatos, chcąc IMciów alleviare, tę illacyą IMciów do sądów fiskalnych dla pomiarkowania odkładamy, gdzie pro iustitia sąd fiskalny IMciów subveniendo desideriis pomiarkuje.

7. Że dotąd W. IMć p. Maurycy Kurdwanowski, chorąży halicki, rotmistrz J. Kr. Mci deservitam mercedem ma w ziemi naszej, trzymając proprio sumptu przy erogowanych expensach na wyprawę chorągwi na uśmierzenie tumultów kozackich, z JW. IMcią p. wojewodą kijowskim na ten czas ordynowany [3] z innymi IMć pp. rotmistrzami, tedy adhaerendo iustitiae omnimodam satisfactionem na przyszłym da Bóg sejmiku obmyśleć deklarujemy IMci.

8. A jako w oczach jest każdego, iż publicae tranquillitati całej Rzptej JO. IMć pan krakowski optima quaeque życzy, kiedy circa conservationem boni publici desudat, przeto obraliśmy za posłów do tegoż JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. IMć pp. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego, Konstantego Dunina Goławińskiego, którzy IMć doniosą summam egestatem ziemi naszej przez różne od różnych wojsk wymyślone kontrybucye zdezolowanej.

9. Na wniesioną od IMci p. Kaznofa, generała wojsk koronnych, garnizonem w Stanisławowie na ten czas komendującego, respektem wydania prowiantu rekwizycyę, aby IMć p. marszałek nasz per paginam literatoriam expostulował z IMci [4], aby był passivus do dalszej rezolucyej JO. IMci p. krakowskiego, jakoteż i sejmiku blisko następującego ex limitatione.

[1] W rkp. czerniowskiego.
[2] Taryfa dymów oblatowana 13 września t. r. w Castr. Hal. 206 p. 2185.
[3] W Rel. ordynowanej.
[4] W rkp. z IMcią.

10. Za IMć pp. Andrzejem Kakowskim, cześnikiem trembowelskim, IMć p. Konstantym Duninem Goławińskim, że są laesi od IMci p. Marcina Brzuchowskiego, starosty mierzwickiego, na ten czas regimentarza J. Kr. Mci wojsk, na osobach swoich ad sinistram delationem, aby eo in passu subveniendo desideriis IMciów IMć p. marszałek list napisał, tudzież za IMciami pp. Janem Szumlańskim i Stefanem Kopystyńskim do JW. IMci p. strażnika W. Ks. litewskiego aby IMć p. marszałek n. w. m. p. list napisał, którzy summam laesionem et oppressionem donieśli w kole naszym braterskim, iż w dobrach swoich Sokołowie od ludzi przechodzących z obozu nadwornych są aggravati, aby pro iustitia ukontentowani w swoich pretensyach byli.

11. A że IMć pp. deputaci comparentes z asygnacyami w kole naszem, z skarbu koronnego wydanymi, instantaneam satisfactionem zasług swoich nie odbierają, tedy traktamentu IMciom pp. deputatom od chorągwi W. IMci p. starosty tłumackiego zł. 200, IMci p. Turkuła zł. 100, IMci p. referendarza koronnego zł. 100 naznaczamy, które IMciom IMć p. Karsznicki wypłacić ma z podatku czopowego, obligujemy n. m. p. Miasta Halicza, Zawałowa i Maryampola w allewiacyej podatkowania do przyszłego sejmiku odkładamy[1].

12. Desideria IMciów wniesione, a w przeszłych uchwałach naszych wyrażone, jako to IMć pp. Baworowskiego, podczaszego halickiego, IMci p. Grabianki, wojskiego trembowelskiego za funkcyą poselską do najjaśniejszego króla IMci, IMci p. Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika i pisarza grodzkiego halickiego za funkcyą poselską na radę warszawską i IMci p. Stefana Dąbrowskiego, skarbnika żytomirskiego za ziemie założone 2.000, jako też IMć pp. Michała Niewierskiego, Wawrzyńca Korabiewskiego, poborców podatku podymnego melioracyą in vim salarii IMciom do przyszłego blisko następującego sejmiku i innych IMciów concivium wszelkie desideria odkładamy. Które to laudum zgodnie postanowione IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać per oblatam zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu zwyczajnem obrad naszych, dnia 13 miesiąca septembra r. 1712. Alexander Zurakowski, chorąży trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 347—350; Castr. Hal. Rel. 206 p. 2203—2208.

119.

Halicz, 5 października 1712.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo obywatele ziemi halickiej, powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. Augusta Wtórego na sejmik relationis ex limitatione pro die quinta Octobris anni praesentis 1712 na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza zjechawszy się, takowe pod dyrekcyą IMci p. Alexandra Żurakowskiego, chorążego trembowelskiego postanowiliśmy laudum.

2. Gdy nam Opatrzność boska przy walecznej J. Kr. Mci ręce p. n. m. po tak wielu nieszczęśliwych na ojczyznę naszę rewolucyach i zachwianiu się Rzptej ammovendo laetales ictus podaje tabulam naufragii, pozwalając czasu do obrad, za co pokorne fundimus Majestatowi boskiemu vota.

3. Przywodząc zaś ad executionem prawo i niechcąc zostawać w borgu na wypłacenie zasług dwóch ćwierci, za powszechną stanów Rzptej zgodą na sejmie warszawskim blisko

[1] W rkp. widocznie jakieś słowo opuszczone; zob. dalej nr. 119, ust. 22.

przeszłym uchwalonych, jako to regimentom JO. IMci pana krakowskiego, JW. IMci p. referendarza koronnego, chorągwiom z repartycyej naznaczonym do ziemi naszej, pancernej W. IMci p. Jerzego z Potoka na Podhaycach Potockiego, starosty tłumackiego jako też IMci p. Turkuła, starosty czerniechowskiego (sic) i oschłych assygnacyi z komisyej łuckiej IMć pp. Undorffowi i Tauszowi, pułkownikom J. Kr. Mci do podatku groszowego anni praesentis, w administracyej IMć pp. Jana Ostrowskiego, skarbnika sanockiego i Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego currentis, podymne po zł. 80 z dymu praecise i pogłówne od woluntaryuszów po miastach i wsiach znajdujących się i od czeladzi u Żydów, t. j. winników, piwowarów, kucharek et quovis titulo nazywających się po taleru bitemu uchwaliliśmy cum ea praecustoditione, aby każdego kahału szkolnik regestr należycie spisawszy z chrześcianinem w grodzie pobliskim poprzysiągł i pieniądze wybrane do rąk IMci p. poborcy odwoził.

4. Do którego podatku za poborców obraliśmy IMć pp. Konstantego Dunina Goławieńskiego i Mikołaja Orzeszka do podymnego, do pogłównego zaś IMci p. Michała Niewierskiego wzwyż specyfikowanego, których to podatków cursus zaczynać się ma a die 15 mensis praesentis a kończyć się będzie die 15 Decembris anni praesentis.

5. Za erogowane unkoszta tymże IMciom pp. poborcom każdemu na osobę konsolacyej po zł. 1.000 naznaczamy, hoc praecustodito, ażeby IMć nie uzurpowali sobie kwitowego i groszowego et quovis modo depaktować nie ważyli się, ale samą tylko kontentowali się naznaczoną konsolacyą.

6. I ten podatek na zapłacenie assignatariis primario cedere powinien i chociażby wydane były jakowe assygnacye od IMci p. vicemarszałka sądów naszych fiskalnych, nie powinny być wypłacone póty, póki się IMciom pp. assygnataryuszom zadość nie stanie, cavemus.

7. Czopowego i prasułki podatku, od dnia dzisiejszego zaczynającego się, administrationem pozwalamy IMciom pp. Marcinowi Nowosieleckiemu i Bernatowi Grabionce, z którego consolationem w przeszłych laudach sobie naznaczoną za funkcye ziemiańskie odebrać mają, salvo jednak calculo et conflagratis.

8. Lubo nieznośnymi ab utrinque kontrybucyami ziemia nasza jest zmacerowana a prawie in nihilum redacta, jednak subveniendo interpozycyej JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. za garnizonami, na prezydyach w Stanisławowie i Śniatynie zostającymi, przez instrument osobliwy do sejmiku naszego przysłanej, ex amore boni publici pozwalamy na sustentacyą tych garnizonów prowiantu z dymu, t. j. żyta pułosmaczki, owsa pułosmaczki, krup albo jagieł lubo li grochu czetwiertnią miarą halicką aby był ten prowiant wydany i do Stanisławowa odwieziony w jako najprędszym czasie z dóbr dziedzicznych, królewskich i duchownych, nemine excepto, według taryffy na 300 dymów redukowanej.

9. Że dotąd oporem idzie i nie jest wypłacony podatek pogłównego od Żydów, według dyspartymentu samychże ich kahałowych starszych, exakcyej IMci p. Stanisława Czołhańskiego, przeto stringimus wszystkich retentores interponendo rigorem onym triplicis pensionis et executionis militaris ac captivationis ichże starszych dyspartyment stanowiących, aby irremissibiliter wypłacali ten zatrzymany podatek, który na wypłacenie zasług regimentarzowi JW. IMci p. referendarza koronnego cedere powinien.

10. Wniesionym niechcąc deesse IMciów braci naszych kwerimoniom o depaktacyą przez IMć pp. exaktorów, osobliwie podatku groszowego i czopowego, obligujemy IMci p. vicemarszałka sądów fiskalnych ziemi naszej amore fraterno, aby wydał uniwersały do kahałów, żeby z kwitami arendarze z miast i wsiów na kadencyą blisko przyszłą sądów fiskalnych pro die 14 Novembris stawali i cokolwiekby pokazało się przez IMciów depactatum, to powinno będzie in commodum ziemi cedere.

11. W tem najnieszczęśliwszą być się liczy ziemia nasza, kiedy zadosyć czyniąc sancito rady warszawskiej obmyśliła podatek na zapłatę zasłużonemu wojsku, a przez obozowania

wojska, przechodami i czatami jest nieznośnie obarczona w teraźniejszych czasiech. Zabiegając his inconvenientibus uprosiliśmy za posłów do izby komisarskiej na komisyą hibernową lwowską IMć pp. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego halickiego, Alexandra Żurakowskiego, chorążego trębowelskiego, którzy IMć doniosą summam desolationem dóbr ziemskich, t. j. Koliniec, Wasiuczyna, Ostrowa, Dolhego, Uścieczyzny, Manasterzysk, Maryampola, iż te dobra dla znacznej ruiny podatkować nie mogą, upraszać będą całej izby komisarskiej, aby tę desolacyą i ruinę haeredibus et possessoribus bonifikować chciała.

12. Gdy już następuje czas i pora ad stativas hiemales iść wojsku utriusque authoramenti, obawiać się potrzeba, ażeby kantonom ziemia nasza jako przeszłej zimy nie podlegała, uprosiliśmy za posłów do JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor. IMć pp. Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika i pisarza grodzkiego halickiego i Piotra Potępskiego, chorążego znaku pancernego W. IMci p. starosty tłumackiego, którzy IMć upraszać będą nomine publico, aby in alleviationem znacznych ruin ziemi naszej chciał być pamiętnym, a od takowych ciężarów kantonowania uwolnić chciał ziemię naszą.

13. Nie zapomnią upraszać w sprawie IMci p. Pilawskiego, starosty kiszyńskiego z IMć pp. Daniłowiczami, parczewskim i boreckim starostami, aby vacante iurisdictione na ten czas starosty naszego grodzkiego halickiego, jako vindex et cultor legum, chciał dać adminiculum executionis militaris super bonis partis iurevictae, ponieważ IMć nie chcą zadosyć czynić prawu.

14. Wniosą instancyą za IMcią p. Janem Kosibskim, regentem grodzkim trembowelskim, o zabrane pieniądze ziemiańskie podatku podymnego, na wypłacenie zasług regimentowi JW. IMci p. referendarza koronnego od ziemi naszej należących, przez p. Wegiera, kapitana z dywizyej IMci p. Grudzińskiego, który zostaje ad praesens w areszcie u JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, aby nie był dimissibilis póty, póki ad assem nie uczyni restitucyej.

15. Doniosą querimoniam braci naszej, po nad Dniestrem mieszkających, którym promy i łodzie jednym porąbane drugim pozabierane, aby były kompensowane.

16. Wniósł in congressum nostri IMć p. Andrzej Tyszkowski, administrator groszowego nie z mniejszą żału swego expressyą, iż jest znacznie laesus na osobie swojej od IMci p. Tuliana majora, który go [2] sine ulla convictione chciał w Haliczu w gospodzie sekwestrować, gdzie nie małą poniósł szkodę, expostulować będą, aby tenże IMć p. major uczynił satysfakcyą.

17. Wniesiona do koła naszego braterskiego przez osobliwy instrument JO. IMci pana krakowskiego przestroga non vanum w sercach naszych incutit metum, jakoby IMć księża biskupi i całe duchowieństwo miało się zbrygować z wypłacenia hiberny i zimowych chlebów na wojsko koronne, przez co obawiać się potrzeba, aby ten ciężar nie był zwalony na dobra nasze ziemskie; serio instabunt IMć pp. posłowie nasi na sejm uproszeni i upomną się etiam cum discrimine sejmu, aby wszystko duchowieństwo zadość czyniło prawu, ponieważ tot legibus jest cautum o wypłaceniu zimowego chleba i usiłować będą, aby w tej materyej specialiter do Ojca św. a tota Republica poseł był wyprawiony.

18. Nie w mniejszej i to potrzeba mieć reflexyi, kiedy J. Kr. Mć p. n. m. fortece i miasta jako to Poznań, Toruń i Elbląg saskim garnizonem osadzać poczyna, skąd consequentias uważać potrzeba, ne subsequatur utrata miłych swobód i wolności, krwią przodków naszych drogo nabytych; upraszać będą J. Kr. Mci p. n. m., aby kazał ludziom swoim z pomienionych ustąpić fortec i z komputu wojska koronnego honestiori titulo wyprowadzić, deklarując to po nas J. Kr. Mci p. n. m., że piersiami naszemi majestat pański zaszczycać i dostojeństwo zachować zechcemy.

19. Komput wojska polskiego koronny według sejmu lubelskiego aby był in toto konserwowany, starać się będą.

[1] Wasiuczyn wś. pow. rohat. Słown. geogr. XIII. 131; Uścieczyzna, zapewne nazwa dóbr od mka. Uścieczka, gdyż miejscowość taka nie jest tu znana.

[2] W rkp. którego.

20. Należytą znajduje in pectoribus civium kompassyą sprawa IMci p. Pilawskiego, starosty kiszyńskiego z IMć pp. Daniłowiczami, parczowskim i boreckim starostami, że dotąd zakończenia w tak jawnej i znacznej krzywdzie swojej mieć nie może, subveniendo desideriis n. w. m. p. uprosiliśmy za posłów ad areopagum prześwietnego trybunału koronnego lubelskiego IMć pp. Jakuba Zabielskiego i Stanisława Pokutyńskiego, gdy wszelkie regna sacrosancta firmat et ornat iustitia, upraszać będą nomine publico prześwietnego trybunału, aby ta sprawa tot saeculis et processibus agitata, tandem aliquando coronidem otrzymać mogła.

21. Perennem w sercach naszych zostawują recordationem merita domus JW. pp. Jabłonowskich, których nie tylko sola panegiri, ale stilo aeternitatis zasługi w ojczyźnie pensowane być powinny.

22. A że w teraźniejszych konjunkturach i zamięszaniu Rzptej przez obozowania wojsk koronnych i W. Ks. litewskiego są dobra zdezolowane, jako to Maryampol JW. IMci p. wojewody ruskiego, mając osobliwy wzgląd na znaczną ruinę, od podatków wypłacenia same tylko miasto Maryampol, któreby podług uchwały sejmiku do ziemi naszej należały, uwalniamy do roku; Zawałowu miastu czopowego podatku medietatem pro hac sola vice defalkujemy. Halicz miasto, że jest promontorium Dniestru a prawie prima praeda wszelkich insultów ab utrinque zachodzących, przez co ad egestatem przyszło, że ledwie uboga plebs cererem do pożywienia mieć może dla codziennych aggrawacyej, z chrześciańskiej kompassyej same tylko ab intra miasto od wszelkiego podatku na ten rok przychodzącego, jako i od podymnego w exakcyej IMć pp. Niewierskiego i Korabiewskiego uwalniamy. Miasto Trembowla, że często przez dopust boski ogniem nawiedzone bywa, mając litość nad dezolacyą podług prawa, o konflagratach wyrażonego, od czopowego podatku libertujemy na ten rok. Uhryn i Wygnankę, dobra JW. IMci p. referendarza koronnego do traktu czortkowskiego należące, ponieważ są in controverso z województwem podolskiem, do dalszej kombinacyej od podatkowania na ten rok uwalniamy.

23. Podatek zaś wszelki z dóbr przychodzący, in exolutionem zasług regimentowi JW. IMci p. referendarza koronnego applikowany być powinien, praeviis quietationibus IMć pp. poborców.

24. A że zagęściły się po różnych miejscach i dobrach nad prawo opisane wymyślne extorzye od podwod z solą, albo też z zbożem idących grobelnego, przechodniego, spaśnego i mostowego nazwanych, aby takowe abusus zniesione i abrogowane były, postanawiamy.

25. Żałując straty godnej pamięci IMci p. Alexandra Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego, komisarza naszego, którego nieużyta Lachesis do podziemnych zaprowadziła grobowców, iż nam słusznej i doskonałej dać mu nie przyszło z komisyej radomskiej informacyej, zaczem obligujemy IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego, aby conveniat sukcessorów nieboszczykowskich per vicariam paginam, iżby znajdujące się dokumenta a potrzebne interessom ziemi naszej, in arcano będące, oddać i przywrócić chcieli do rąk IMci p. vicemarszałka sądów naszych fiskalnych. Nie powinna sterilescere w affektach naszych usługa i praca JW. IMci p. referendarza koronnego na sejm lubelski pro ministerio poselstwa, zaczem deklarowane anterioribus laudis 3.000 aby circa exolutionem zasług, na regiment należących, i te wypłacone były, praesenti cavemus laudo.

26. Że dotąd W. IMć p. Maurycy Kurdwanowski, chorąży halicki, rotmistrz J. Kr. Mci ma deservitam w ziemi naszej mercedem, będąc na on czas ordynowany na uśmierzenie tumultów kozackich z JW. IMcią p. wojewodą kijowskim na Ukrainę, [któremu] należy omnimodam adhaerendo iustitiae świadczyć satisfactionem, przeto po wypłaconych zasługach assignatariis skarbu koronnego z remanentu IMci zapłacić deklarujemy. In simili i dług IMci p. Stefana Dąbrowskiego, skarbnika żytomirskiego zł. 1.520 mieścić się powinien będzie z tychże delat.

27. Nie powinna benemeritorum iść w recess przysługa weterana naszego et concivis IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego, za poselstwo i funkcyą ziemiańską,

owszem powinna odebrać rekompenzę, zaczem spondemus IMci p. i bratu z najpierwszych pieniędzy ukontentowanie.

28. Należy mieć wzgląd na koszta i fatygi braci naszych, od nas uproszonych posłów do JO. IMci p. krakowskiego, IMciów pp. Mikołaja Górskiego, cześnika sanockiego i Stefana Balickiego, którym in vim gratitudinis na osobę po zł. 500 deklarujemy i naznaczamy.

29. Concurrit do afektów naszych IMć p. Kazimierz Korabiewski, stolnik gostyński, przypominając deklarowane sobie 2.000 za poselstwo na komissyą łucką, których exolutionem totalem że ad praesens mieć nie może, kontentując jednak IMci p. [i] do daszych usług ziemi naszej zachęcając, 1.000 zł. z delat IMciów pp. Niewierskiego i Korabiewskiego, poborców podymnego, po wypłaceniu assignatariis approbujemy i naznaczamy, reliquum zaś szczęśliwszemu czasowi do odebrania polecamy.

30. Comparentes in congressu nostro IMć pp. deputaci z assygnacyami ponieważ instantaneam nie odbierają satisfactionem, tedy tractamentum IMciom naznaczamy: primario IMci p. chorążemu regimentu IMci p. referendarza koronnego zł. 200, W. IMci p. starosty tłumackiego chorągwi pancernej deputatowi zł. 200, IMci p. Turkuła zł. półtorasta, który traktament aby IMć pp. poborcy przy oddaniu zasług insimul et semel wypłacili, IMciów obligujemy.

31. Mając kompassyą chrześciańską nad bracią naszą pogorzelcami i niektórymi niewolnikami, subveniendo desideriis IMciów, naznaczamy konsolacyej IMci p. Wolańskiemu, towarzyszowi JW. IMci p. wojewody smoleńskiego zł. 1.000, IMci p. Bienieckiemu zł. 500 dawnymi laudami deklarowane, IMci p. Wolickiemu zł. 100, IMci p. Hoszowskiemu niewolnikowi zł. 200, WW. OO. Franciszkanom halickim na reparacyą dachu kościoła św. Stanisława zł. 100. Melioracyej za podjęte fatygi i erogowane unkoszta IMć pp. Michałowi Niewierskiemu i Wawrzyńcowi Korabiewskiemu, exaktorom podymnego, każdemu na osobę po zł. 1.000 deklarując applikujemy do podatku exakcyej swojej, hoc praecustodito, aby IMć delaty sami exekwowali i windykowali. Praetendentibus zaś IMć pp. Wojciechowi Sokolnickiemu, podstolemu ciechanowskiemu i Franciszkowi Dubrawskiemu, podczaszemu bracławskiemu na przyszłym da Bóg sejmiku respekt wszelki świadczyć deklarujemy.

32. Pozostała dotąd i nie wypłacona ab anno 1704 gratitudo i konsolacya na osobę IMci p. Alexandra Żurakowskiego, chorążego trębowelskiego, marszałka na ten czas koła naszego, za legacyą do Warszawy do n. króla IMci Augusta z IMcią p. Trzcińskim Adamem, pisarzem grodzkim trembowelskim, że hucusque sterilescit, ile nie godzi się pensare mala pro bonis, resztujące zł. 400 aby były wypłacone z czopowego podatku ziemi naszej, u IMci p. administratora [1] resztującego, t. j. u IMci p. Józefa Karsznickiego, cześnika owruckiego. Taż spectare powinna i sukcessorów IMci p. Trzcińskiego gratitudo. Inne zaś IMciów concivium desideria do przyszłego da Bóg relationis sejmiku odkładamy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die et anno ut supra. Alexander Żurakowski, chorąży trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 351—357; Castr. Hal. Rel. 206 p. 2298—2308.

[1] W rkp. administratorów.

120.

Halicz, 5 października 1712.

Dodatek do instrukcyi sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Supplement do instrukcyej na sejm warszawski blisko przyszły in mense Decembri de consensu ordinum regni odłożony, IMć pp. posłom JW. IMci p. Stefanowi na Potoku i Czortkowie Potockiemu, referendarzowi koronnemu, trembowelskiemu etc. staroście, WW. IMć pp. Kazimierzowi Kurdwanowskiemu, łowczemu halickiemu, Jerzemu na Podhaycach Potockiemu, staroście tłumackiemu, Dominikowi Kossakowskiemu, kasztelanicowi kijowskiemu, Floryanowi Rozwadowskiemu, podczaszemu kijowskiemu, Franciszkowi Broniewskiemu, cześnikowi brzeskiemu kujawskiemu, za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. w roku niniejszym 1712, in loco consultationum solito, na sejmiku relationis ex limitatione ziemi halickiej die 5 Octobris dany.

2. Ledwie by z tak ciężkich a prawie fatalnych na ojczyznę naszę konjunktur i zachowania (sic) się całej Rzptej nie przyszło nam agi in desperationem, gdyby nieskończona pełna dobroci Opatrzność boska, która in universum sublunaria protegit, extremum nie utrzymała exitium. Dawnoby coniurata postronnych narodów na zgubę ojczyzny naszej agmina otrzymywały pożądanej imprezy swojej skutek, gdyby ich Wszechmocności boskiej ręka nie wstrzymywała i nie uskromiała. Jeszcze nam należy i stąd dobre sortiri omina, iż nie cale widziemy się być destitutos auxilio, kiedy J. Kr. Mć p. n. m. regem patremque se gerit et providet cunctis, z osobliwej prowidencyej i klemencyej ojcowskiej daje nam communicationem uniwersału swojego, za co IMć pp. posłowie nasi przy powitaniu cum profundissima veneratione J. Kr. Mci p. n. m. podziękować mają.

3. Wniesiona do koła naszego braterskiego przez osobliwy instrument od JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. przestroga non vanum w sercach naszych incutit metum, jakoby IMć księża biskupi i całe duchowieństwo miało się zbrygować z wypłacenia hiberny i zimowych chlebów na wojsko koronne, przez co obawiać się potrzeba, aby ten ciężar nie był zwalony na dobra nasze ziemskie, serio instabunt IMć pp. posłowie nasi i upomną się etiam cum discrimine sejmu, aby wszystko duchowieństwo zadosyć czyniło prawu, ponieważ tot legibus jest cautum o wypłaceniu zimowego chleba, i usiłować będą, aby w tej materyej specialiter do Ojca św. a tota Republica poseł był wyprawiony.

4. Nie w mniejszej i to trzeba mieć reflexyi, kiedy J. Kr. Mć p. n. m. i fortece i miasta jako to Poznań, Toruń i Elbląg saskim garnizonem osadzać poczyna, skąd consequentias uważać potrzeba, ne subsequatur utrata miłych swobód i wolności, krwią przodków naszych drogo nabytych, upraszać będą J. Kr. Mci p. n. m., aby kazał ludziom swoim z pomienionych fortec ustąpić i z komputu wojska koronnego honestiori titulo wyprowadzić, deklarując to po nas J. Kr. Mci p. n. m., że piersiami naszymi majestat pański zaszczycać i dostojeństwo zachować zechcemy.

5. Komput wojska polskiego koronnego według sejmu lubelskiego aby był in toto konserwowany, starać się będą. Ustawicznie a prawie nad inne województwa i całą Rzptę ziemi naszej halickiej przez obozowanie wojsk utriusque authoramenti koronnych i W. Ks. litewskiego, że tak ciężkimi jest obarczona i nieznośnymi ab utrinque zmacerowana kontrybucyami, exponent stanom Rzptej ruinę i upraszać będą całej Rzptej, aby mogła mieć allewiacyą w podatkowaniu practicatis anterioribus exemplis.

6. Instabunt oraz ciż IMć pp. posłowie, aby barziej paternam przeciwnej stronie praestare chciał clementiam i revocatorias przed sejmem jeszcze z kancelaryi koronnej wydać kazał, niżeli do sądzenia ich accelerare chciał.

7. Upomną się u IMci p. generała artyleryi koronnej, ażeby pod armatę woły i konie prowidował, nie aggrawując w tem dworów i dóbr ziemskich, ponieważ Rzpta kwartę na to obmyśliła.

8. Do fortec ukraińskich aby podług traktatu z najjaśniejszym carem IMcią armaty przywrócone były i wszelka amunicya, z miejsc tychże pozabierana; oraz upraszać będą JW. IMć pp. hetmanów, ażeby ludźmi wojska koronnego praesidia osadzone były, a nie Sasami.

9. I w tem obligujemy IMciów n. m. p. i braci, aby osobliwą mieli animadwersyą, ażeby JW. IMć p. podskarbi koronny de proventibus uczynił kalkulacyą Rzptej, a amplius nie pretendował wydawanie assygnacyi; jakoteż nieznośne et inpracticatum podatkowania genus, na radzie warszawskiej postanowione, in posterum aby było abrogowane i annihilowane, starać się usilnie będą, ale województwa chorągwiom podług repartycyej wydane (sic) aby same płacę czynili. Na kwit JW. IMci p. podskarbiemu nie pozwolą, póki należytej nie uczyni kalkulacyej powziętych prowentów.

10. Upomnią się serio, aby komisarze po województwach naznaczeni byli dla inwestygacyej poczynionych przez wojska auxyliarne szkód w całej Rzptej i aby była obmyślona iniuriatis recompensa.

11. Nie przepomnią investigare wzięte pieniądze i miliony od najjaśniejszego cara IMci i, komu cesserunt, spytają się IMci p. ablegata najjaśniejszego cara IMci.

12. Zalecą osobliwemu respektowi desolationem dóbr in congressum nostri wniesioną noviter, jako to Koliniec, przez obozowanie kilkoniedzielne wojska W. IMci p. Alexandra Żurakowskiego, [chorążego] trembowelskiego, Bożyków i Mieczyszczów IMciów pp. Nasierowskiego i Rakowskiego przez IMci p. Delakumerego, pułkownika regimentu saskiego J. Kr. Mci i inne wojska zrujnowane, aby mogli rekompenzę mieć i bonifikacyą od J. Kr. Mci p. n. m. instabunt. Caetera innatae activitati et dexteritati IMciów pp. posłów committimus obtestando IMciów, aby desideria ziemi exponant stanom Rzptej i we wszystkim cum ordinibus Reipublicae zgadzać się mają. Który to supplement do instrukcyi IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać zalecamy. Alexander Żurakowski, chorąży trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej.

Castr. Hal. Rel. 206 p. 2320—2323.

121.

Halicz, 3 kwietnia 1713.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego, ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego, kołomyjskiego, do niej należących, zjechawszy się na sejmik relationis za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. szczęśliwie nam panującego [1] pro tertia Aprilis, na miejsce consultationum zwyczajne in anno 1713, takowe de unanimi consensu obrad naszych czyniemy i postanawiamy laudum.

2. A naprzód podziękowawszy Wszechmocności boskiej za osobliwą Opatrzność boską, że in hoc deplorato statu ojczyzny naszej, lubo sejm przeszły ex malevolentia et ambitu buław W. Ks. litewskiego praetendentium jest zerwany, jednak J. Kr. Mć ex speculo paternae providentiae communicationem uczynił nam uniwersału swego, podawszy ultimam salutis et naufragii

[1] Z daty Warszawa, dnia 8 marca 1713 r. Castr. Hal. 207 p. 363.

tabulam, złożyć raczył sejmik, na którym in hoc deplorato statu nostro radzić o sobie możemy, za co winne manet w sercach naszych J. Kr. Mci p. n. m. podziękowanie.

3. A naprzód satisfaciendo legi et sancito rady warszawskiej ziemia nasza podatkowaniem i wypłaceniem chorągwiom, z repartycyej naznaczonym, uchwaliła i naznaczyła żołdu ćwierci dwóch podatku podymnego na wyprawę żołnierza z dymu po 10 talerów bitych ad tariffam 300 dymów reductam i nie więcej, nad którą taryfę postanowioną IMć pp. poborcy obrani, jako to IMć p. Goławiński z IMcią p. Orzeszkiem, więcej pretendować nie powinni et quovis titulo depactationis exhaustam plebem onerować i opprimere nie mają i owszem podatek przynoszący ad fiscum ziemi naszej podczas sejmiku teraźniejszego zagajonego tak sami przez się, jako IMci p. sukkolektora swego sine poenis odbierać tenebuntur, obtestamur IMciów amore fraterno i obligujemy, iż sola gratitudine kontentować się od ziemi będą.

4. Wiedząc dobrze ziemia nasza aequanimitatem księcia IMci prymasa, który circa immunitatem dóbr tak duchownych jako i ziemskich szczerze na przeszłym rozerwanym sejmie zelabat i należycie oponował się, do którego visum nam jest aby IMciów pp. posłów upraszać cum eo charactere, aby chciał ex authoritate sua principali perswadować J. Kr. Mci p. n. m., żeby senatus consilia nie wdawały się in materias status Rzptej, ani stanowili podatków, które cum consensu całej Rzptej stanowione być powinny, oraz aby chciał persuadere IMć pp. hetmanów obojga narodów, aby niechcieli sevire na tę opłakaną a prawie zdesolowaną ojczyznę naszę, a nie onerowali niezwyczajnymi kantonowania, liniowania, passowania sposobami, etiam cum excommunicatione na osoby ich, którzyby opprimere nie poniechali exhaustam plebem, która już ledwie mendicatis suffragiis chodząca obulum do pożywienia i sustentowania się mieć może dla ustawicznej aggrawacyi i przechodów wojska.

5. Obieramy za posłów do JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor. IMci p. Stanisława Prusa Szumańczowskiego, miecznika nurskiego i IMci p. Mikołaja Goławińskiego, którzy IMć deferent wszelką łatwość ziemi naszej w wypłaceniu zasług dwóch ćwierci chorągwiom z repartycyi do ziemi naszej naznaczonym, jakoteż podług sancitum rady warszawskiej na wyprawę żołnierza postanowiła i uchwaliła podatek, który ad executionem przychodzi; ciż IMć upraszać będą, aby JO. IMć pan krakowski, hetman w. kor. chciał mieć kompassyą nad ziemią naszą i niechciał onę onerować titulo necessitatis belli takowymi kantonami, ale wziął przed się praxim lokowania wojska ś. p. antecessorów hetmanów Rzptej.

6. Podatek subsidii charitativi exakcyej IMci p. Pawła Niewierskiego, że dotąd idzie oporem i bardzo mała wniesiona in fiscum ziemi naszej podatku tego kwota, przeto stanowimy, aby rabinowie miast, gdzie się znajdują, a gdzie onych nie masz starsi żydowscy super quantitatem czeladzi, w parafiej każdej znajdującej się w miastach i miasteczkach, na przyszłym da Bóg sejmiku przysięgali i na ten czas podatku przez nich wydanego różnym IMć pp. poborcom tak groszowego jako i czopowego, szelężnego z kwitami stawali sub poena sta grzywien, którą praesenti laudo na nich wkładamy, coram officio praesenti castrensi Haliciensi, a in defectu jego Trembovliensi.

7. Ponieważ in hac pressura od wojska utriusque authoramenti ziemia nasza dostatecznie podatku uchwalonego wydać nie może zostająca i sądy fiskalne, z których wszelką informacyą tak sejmik nasz, jako też przyszły na komissyą radomską mieć powinien IMć p. komisarz od nas obrany, ex rationibus certis sądzone aby nie byli interstitio czasu sejmiku limitowanego praecavemus sobie, oraz upraszamy IMć p. marszałka sądów fiskalnych, aby nie chciał wydawać assygnacyi sub antidata IMciom pretendentom, puko nie będą uspokojone chorągwie i regimenty biorące stipendia w ziemi naszej; sam tylko dług aby był wypłacony IMci p. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego i IMci p. Stefana Dąbrowskiego, którzy za ziemię naszę założyli IMci p. Sulimirskiemu, chorążemu bracławskiemu i aby IMć pp. poborcy Michał Niewierski i IMć p. Wawrzyniec Korabiewski za wydaną do siebie assygnacyą

od IMci p. vicemarszałka sądów fiskalnych naszych irremissibiliter obligujemy IMciów [1]. Że się też dzieje wbrew prawu, które ad executionem przywodząc postanawiamy, aby żaden nie był obierany za sędziego do sądów fiskalnych, któryby, będący na funkcyej poborstwa, niepokazał kwitu tak z trybunału koronnego radomskiego, jakoteż i ziemi naszej.

8. Znajduje in pectoribus civium wniesione desiderium JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. za dobrami swymi Bursztynem należytą reflexyą w allewiacyej podatkowania, które od podatku teraźniejszego czopowego wolne mieć chcemy; inne zaś miasta: Rohatyn, Towste, Podgrodzie aby wypłacały ten podatek podług taryfy w sądach fiskalnych uchwalonej i ułożonej, postanawiamy.

9. Także i miasteczku Bukaczowcom medietatem czopowego indulgemus hoc praecustodito, ażeby podług taryfy ułożonej medietatem wypłacało czopowego.

10. Retentores podatków, w ziemi naszej uchwalonych, że z dóbr swoich są adstricti communi assensu, aby nemine excepto wypłacone były, subiaceant rygorowi w prawie opisanemu triplicis pensionis i executioni militari, która extendi powinna, praecustodimus sobie.

11. Poniesionych szkód i ruin w ziemi naszej dóbr in massam zebrawszy, przez IMciów pp. regimentarzy Piotrowskiego, starostę buczniowskiego, jakoteż IMci p. Veca, pułkownika J. Kr. Mci i IMć p. Brzuchowskiego, starostę mierzwickiego i innych iniuriatorów przyszły [2] da Bóg IMć p. komisarz na trybunał skarbowy wszelakie szkody windykować będzie powinien, obligujemy IMci.

12. W. IMć p. Maurycy Kurdwanowski, chorąży halicki, że dotąd deservitae mercedis na chorągiew swoję nie odbiera zapłatę tot laudis in antecessum assekurowaną i warowaną, do przyszłego da Bóg sejmiku desiderium IMci prorogujemy, cum ea cautela, iż deklarujemy wszelkie ukontentowanie i podatek obmyśleć IMci.

13. A że assygnacya, wydana na regiment JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor. z komisyej trybunału radomskiego, natychmiast satisfactionem mieć nie może, na przyszłym da Bóg sejmiku sposób ukontentowania i zapłaty obmyśleć zechcemy, jakoteż traktament IMci p. porucznikowi, wstawającemu z tąż assygnacyą, IMci p. Łozińskiemu providere deklarujemy.

14. Obrani IMć pp. administratorowie groszowego, t. j. IMć p. Tyszkowski, stolnik witebski, jako też IMć p. Ostrowski, skarbnik sanocki, ponieważ dotąd z funkcyej swojej sufficientem ziemi naszej nie uczynili calculum i jakoweś cum dedecore ziemi między IMciami zachodzą obiectie, zaczem na przyszłym da Bóg sejmiku perceptorum podatku tego et expensarum ażeby uczynili calculum, stringimus IMciów amore boni publici.

15. Mając osobliwy respekt na tujejsze miasto Halicz, które jest in promontorio wszelkich insultów i aggrawacyej, one insistendo anteriori laudo same tylko in circumferentia od podatku czopowego anni praesentis uwalniamy; Żyd zaś arendarz, znajdujący się w tem mieście, czopowe i wszelki podatek ad fiscum ziemie zapłacić powinien, nie referując się do miasta ani onego depaktując.

16. Iustam odbierają w afektach naszych cordolii sui medellam wszysci iniuriati incolae i bracia nasi, przez teraźniejsze lokacye wojsk odnoszące iacturam i ruinę w dobrach swoich, osobliwie jednak za IMciami pp. sukcesorami ś. p. IMci p. Szymona Baworowskiego, podczaszego halickiego, instamus do prześwietnego trybunału, aby z chorągwiami, mającymi akcyą, jako najpożądańszy odbierali intencyej swojej skutek i zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego, aby za IMciami list napisał do JO. IMci p. marszałka trybunału koronnego.

17. Podobny respekt mieć powinien IMć p. Szumlański, miecznik żydaczewski, porucznik znaku pancernego JW. IMci księdza metropolity kijowskiego, episkopa przemyskiego, że ma impetycyą w dzierżawie Podgrodziu i violenter eicitur mający na ten czas komendę

[1] W rkp. widocznie jakieś słowo opuszczone.
[2] W rkp. przyszłej.

w Śniatynie wojska od IMci p. Zwierzchowskiego[1], zaczem subveniendo desiderio IMci, list aby IMć p. marszałek nasz tak do IMci p. marszałka prześwietnego trybunału koronnego lubelskiego jako i assessoryi napisał w sprawie i krzywdzie IMci.

18. Similiter concurrimus z affektami naszymi za IMciami pp. Dulskimi, sukcessorami niegdy ś. p. IMci p. Dulskiego, stolnika halickiego, którzy znaczną ponoszą impetycyą w dobrach Łoszniowie ab antiquo dziedzicznych od ludzi w wojsku Rzptej zostających; zalecą IMć pp. posłowie JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor. i exponant ruinam tych dóbr, a oraz upraszać będą, aby nie dawał protekcyej przeciwnej stronie IMciów pp. Dulskich.

19. Nie godzi się przepomnieć wniesioną querimoniam do koła naszego WW. OO. Trynitarzów stanisławowskich, którzy dla denegaty prowizyonalnego censum victus et amictus subsistentiam mieć nie mogą. Insinuabunt JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor. IMć pp. posłowie nasi, ażeby chciał dać admonicyą IMci p. oekonomowi p. Sirtoffowi[2] dóbr stanisławowskich będącemu, ażeby podług fundacyej dochodziła satysfakcya.

20. Doniesione in congressum nostri desiderium IMciów pp. Józefa Karsznickiego, cześnika owruckiego i Hieronima Dąbrowskiego, że są indebite et vexatorie na przeszłym trybunale koronnym lubelskim condemnationibus innodati, osobliwą powinni odbierać nad osobami swymi kompassyą, ponieważ ani sami osobami swymi, ani complicitate facti sposobili się w Lupszy,[3] ale na sądach fiskalnych na ten czas zaciągniętych actualiter byli praesentes, w czem fidele dawszy IMciom testimonium zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego braterskiego, aby list napisał za IMciami do IMci p. marszałka prześwietnego trybunału koronnego emundando innocentiam IMciów. In simili odbiera levamen cordolii sui IMć p. Pilawski, starosta kiszyński, który z odebranych dóbr Lupszy per officiosam traditionem grodu trembowelskiego podług dekretu trybunału koronnego z dóbr Lupszy od W. IMci p. Daniłowicza, starosty boreckiego violenter jest expulsus, aby za IMcią instantiales napisał do prześwietnego trybunału koronnego lubelskiego.

21. Podobnyż list instancyalny za IMcią p. Antonim Ruszkowskim, łowczym latyczowskim w sprawie IMcinej z IMcią p. Trembińskim ratione dóbr Kluczowa[4] odebranych, ponieważ podczas oblężenia na ten czas w Stanisławowie był IMć p. Ruszkowski, łowczy latyczowski, a na nim IMć p. Trębiński otrzymawszy kondemnatę za pierwszą exekucyą dobra pomienione odebrał, obligujemy IMci p. marszałka naszego, aby napisał list instancyalny do JO. IMci p. marszałka koronnego prześwietnego trybunału za IMcią.

22. Płaca aby dochodziła wojsku zasłużonemu podług uchwały na przeszłym sejmiku z dóbr wszelkich nemine excepto, aby IMć p. komendant stanisławowski nie bronił, nie przeszkadzał do oddawania podatkowania z dóbr stanisławowskich, IMć p. marszałek nomine publico conveniet IMci p. komendanta w tym interesie.

23. Inne zaś wszystkie desideria IMć braci tak w przeszłych laudach connotowane, jako ad praesens wniesione, t. j. IMci p. Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego, Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, Stefana Balickiego, p. Wolańskiego, Brzyskiego pogorzelcom, subveniendo poniesionej IMciów ruinie jako też innych IMciów, do przyszłego sejmiku odkładamy, tudzież satysfakcyą w niewypłaceniu zł. 400 IMci p. Alexandrowi Żurakowskiemu, chorążemu trembowelskiemu za poselstwo do króla IMci do Warszawy ukontentowania in anno jeszcze 1698 pozostałych obmyśleć deklarujemy, a to stosując się ad mentem anteriorum laudorum.

[1] W Rel. Wierzchowskiego.
[2] W Rel. Sirstofowi.
[3] Prawdopodob. Lubsza, wś. pow. rohat. Słown. geogr. V. 456.
[4] Wieś pow. kołomyj. Słown. geogr. IV. 167.

24. Sejmik zaś ten nasz, zapatrując się na inne górne województwa, jako sobie postąpią i generał wyszyński, ad diem 19 Junii pod tąż laską IMci p. marszałka naszego, a in casu niezjechania wolne innego obieranie rezerwując sobie ob aliquas legalitates, niesposobności zdrowia, limitujemy.

25. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die tertia mensis Aprilis millesimo septingentesimo decimo tertio anno. Jakub Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 359—365; Castr. Hal. Rel. 207 p. 416—424.

122.

Halicz, 19 czerwca 1713.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik ex limitatione przeszłego relationis, za wydanym od najjaśniejszego króla IMci p. n. m. po zerwanym sejmie uniwersałem odprawionego, dnia dzisiejszego 19 miesiąca czerwca przypadający, takowe unanimi consensu postanawiamy laudum.

2. A naprzód dziękując Panu Bogu, że nam in hoc deplorato Rzptej statu przy walecznej ręce J. Kr. Mci p. n. m. konsultacyi pozwala, niechcemy dawnemu deesse zwyczajowi i zachowując instituta przodków naszych oraz i braterską z IMciami pp. obywatelami województwa ruskiego, na sejmik do Wiszni pro die 12 Septembris zgromadzonymi, kombinując konfidencyą, widząc in praesenti rerum statu zaostrzone na Rzptą nieszczęśliwości, które coraz augmentantur per laetaliter vulneratam libertatem przy ustawicznych gementis populi oppressyach, za rzecz potrzebną być sądzimy, abyśmy z województwem naszem mogli mieć consiliorum communicationem, uprosiliśmy e medio nostri za posłów IMć pp. Hieronima Dunina Goławieńskiego, podstolego kijowskiego i Jacka Iwanickiego, skarbnika nowogrodzkiego n. w. m. pp. i braci, którzy IMć tam stanąwszy braterską naszę w kole tamecznym świadczyć będą weneracyą, przeczytawszy naszę instrukcyą upraszać będą IMciów n. w. m. pp., aby chcieli nas consiliorum suorum mieć participes.

3. Chcąc mieć in executione sancita rady warszawskiej, jakośmy już prawie wszyscy adhaerendo legi publicae podatki w ziemi naszej uchwalone wypłacili, gdy querulantur IMć pp. exaktorowie nasi, iż z dóbr stanisławowskich, łysieckich, otenijskich[1] i śniatyńskich IMć na komendzie tam nad garnizonem i ludźmi tudzież na ekonomiach będący exolutionem onych non permittunt, zlecamy IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby nomine publico upraszał JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p., by pomienionych IMciów, jako to IMci p. Cieleckiego, IMci p. Sirztofta[2], IMci p. Chodykiewicza i innych tam się adresujących listem swym conveniat, żeby wydania namienionych podatków nie bronili.

4. Oraz gdy jeszcze dobra Kosów JW. IMci p. koniuszego koronnego[3] tak w dawniejszym quovis titulo uchwalonym jako i w świeżym teraźniejszym podatkowaniu dotąd swą po-

[1] Łysiec mko. pow. bohorodcz.; Ottynia mko. pow. tłumack. Słown. geogr. V. 860; VII. 764.
[2] W Rel. Sirzstofa.
[3] Jerzy Dzieduszycki; zob. A. G. Z. XXII. 774.

kazywały[1] renitentiam, jako i innych IMciów concivium in eadem zostają renitentia, authoritate praesentis conventus postanawiamy, aby każdy z IMciów retentorów nietylko activitate careat, ale też i rigori w prawie opisanemu subiaceat, póki należytej aerario ziemi naszej nie uczyni satysfakcyej.

5. Reassumując anteriora lauda a oraz annuendo wniesionej do nas in publicum JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. instancyej w zasługach z repartycyej do ziemi naszej należących IMci p. Turkułowi, stolnikowi czerniechowskiemu, tudzież i innym IMciom assignatariis, na przyszłym da Bóg sejmiku za powzięciem skutecznej w sądach fiskalnych ex liquidatione IMć pp. poborców informacyej, gdzieby się pieniądze na chorągiew IMci p. Turkuła uchwalone i wybrane pokazały, satysfakcyą i wypłacenie z onych deklarujemy.

6. A gdy IMć pp. deputaci z assygnacyami po kilkakroć do nas przyjeżdżający instantaneam in toto nie odbierają satisfactionem, tedy subveniendo unkosztom IMciów, jako to JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. zł. 200, także JW. IMci p. referendarza koronnego zł. 200 od regimentów ordynowanym, od chorągwi zaś pancernych W. IMci p. starosty tłumackiego tudzież IMci p. Turkuła, stolnika czerniechowskiego i pułkownika J. Kr. Mci po zł. 100, jako się już i na przeszłych sejmikach niektórym IMciom deklarowało, in vim traktamentu z tychże podatków, do których assygnacye ich regulantur, wypłacić IMć pp. poborcom committimus.

7. Ponieważ za wydanym od IMci p. vicemarszałka sądów naszych fiskalnych vigore laudorum anteriorum uniwersałem Żydzi od kahałów w ziemi naszej będących z kwitami groszowymi non comparent, a przeto nie możemy de quantitate percept IMć pp. Tyszkowskiego, stolnika witebskiego i Ostrowskiego, skarbnika sanockiego, exaktorów groszowego dostatecznie informari, zaczem chcąc mieć praemissorum sufficientem notitiam, necessariam esse revisionem uznajemy i do onej (luboby ta per officium castrense expediri powinna, jednakże hic et nunc ob absentiam IMć pp. officyalistów, w prześwietnym trybunale koronnym sprawy swoje mających, przez IMciów perfici nie może) za rewizorów IMciów pp. Szymona Niewierskiego i Mikołaja Turskiego uprosiliśmy. Którzy to IMć de perceptis pomienionego groszowego, także kwitowego i kotłowego za dwa roki, distinctim za każdy rok, po miastach, miasteczkach i wsiach w ziemi naszej będących od Żydów sub iuramento onych inquirent, także i o pogłównem od czeladzi żydowskiej i wolentaryuszów, w exakcyej IMci p. Niewierskiego będącem, investigabunt i to wszystko fideliter konnotować, a na przyszły da Bóg ex praesenti limitatione przypadający sejmik konnotacye komportować i na tymże sejmiku luboli też na sądach fiskalnych iuramentum super realem connotationem wykonać tenebuntur. Którym to IMciom za pracę po złotemu jednemu na osobę od każdego arendarza brać sobie pozwalamy, eo praecustodito, aby sobie więcej gratitudinis w ziemi nie pretendowali.

8. A że ab assignatariis deducitur, iż i na te dobra, z których pieniądze wzięli pomienieni IMć pp. exaktorowie delaty wydali, gdzie i exekucya kwity IMciów znajdowała, tedy gdzie które dobra szkodę przez exekucyą indebite poniosły IMć pp. haeredibus et possessoribus onych ad refusionem tych wszystkich szkód IMć p. exaktora, od którego kwit wyszedł, praesenti laudo stringimus.

9. Potrzebną być sądów fiskalnych reassumpcyą widząc, one po przyszłym da Bóg sejmiku deputackim iuxta legittimam cadentiam składamy, to jednak sobie insistendo legi publicae praecavendo, aby IMć pp. exaktorowie, którzy jeszcze kwitów z funkcyej swej exaktorskiej nie mają, na sądach tychże nie zasiadali.

10. Iustum merentur respectum merita domus, jakoteż i deservitam mercedem W. IMci p. Maurycego Kurdwanowskiego, chorążego halickiego, w erogowanych kosztach z chorągwią

[1] W rkp. pokazywało.

ziemiańską na Ukrainę na uśmierzenie rebelliej kozackiej z JW. IMcią p. wojewodą kijowskim od nas ordynowanego i uproszonego, więc insistendo anterioribus laudis deklarowaną IMci sumę z najpierwszych pieniędzy wyliczyć deklarujemy.

11. Haerent in pectoribus nas braci wielkie ś. p. W. IMci p. Szymona Baworowskiego, podczaszego naszego halickiego merita, więc jakośmy przeszłemi laudami deklarowali IMci za funkcyą poselską, oraz z IMcią p. Grabionką, wojskim trębowelskim do najjaśniejszego króla IMci odprawioną gratitudinem, tak i praesenti laudo satysfakcyą consuccessoribus IMci na przyszłym sejmiku obmyśleć pollicemur.

12. Tot laudis deklarowana pensya W. IMci p. Alexandrowi Żurakowskiemu, chorążemu trębowelskiemu i ś. p. IMci p. Trzcińskiemu za funkcyę poselską do najjaśniejszego króla IMci do Warszawy odprawioną, gdy dotąd skutku nie wzięła, jak najprędszą IMciom exolucyą deklarujemy.

13. Subveniendo attritae W. IMci p. Giedzińskiego, cześnika lwowskiego fortunae, gdy onej mederi chcąc concurrit do nas, zlecamy IMci p. dyrektorowi, aby list instancyalny do prześwietnego trybunału koronnego nomine publico napisał, upraszając o akcelleracyą spraw IMci, które tam będzie intentował.

14. A ponieważ teraz nie możemy votis IMć pp. Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego i IMci p. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego annuere, ani żadnej teraz czynimy uchwały, tedy stosując się ad mentem przeszłych uchwał sancita nasze in rem IMciów approbujemy.

15. Wniesionej IMci p. Kosibskiego, regenta grodzkiego trembowelskiego expostulacyej annuendo, ponieważ nam deductum est, iż zebrane z podatku podymnego exakcyej IMciów pp. Michała Niewierskiego i Wawrzyńca Korabiewskiego z powiatu trembowelskiego pieniądze zł. 1.394 przy IMci będące w grodzie trembowelskim przez IMć p. Wegiera kapitana, za ordynansem IMci p. Grudzińskiego, pułkownika JO. IMci p. wojewody kijowskiego violenter zabrane są i samego pod wartę wzięto, więc subveniendo calamitati IMci onego a solutione tej kwoty relevamus i IMci p. marszałkowi, aby z onej nomine publico dał kwit IMci, committimus.

16. Nie godzi się nam praeterire już tak wielą laudis wyrażone sancita nasze, gdy dotąd effectum nie wzięły, jako to IMciom pp. Mikołajowi Gorskiemu, cześnikowi sanockiemu i Stefanowi Balickiemu za podjęte prace i koszta na funkcyej poselskiej do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. do Mińska odprawionej, IMciom pp. Jakubowi Prus Szumańczowskiemu, miecznikowi nurskiemu i Mikołajowi Goławieńskiemu za podobne do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego poselstwo we Lwowie expedyowane, którym to IMciom teraźniejszym pp. posłom po zł. 1.000 z najpierwszego podatku deklarujemy. IMciom pp. Andrzejowi Bienieckiemu resztę niedopłaconą i Stefanowi Wolańskiemu, konflagracie IMciów subveniendo, Janowi Brzyskiemu, Wojciechowi Wolickiemu i innym IMciom w przeszłych uchwałach wyrażone sumy na przyszłym da Bóg sejmiku do zapłacenia obmyśleć pollicemur.

17. Mając respekt na prace i koszta przy exakcyach swoich podjęte IMć pp. Konstantego Dunina Goławieńskiego i Mikołaja Orzeszka podymnego, także IMci p. Pawła Niewierskiego subsidii charitativi od czeladzi żydowskiej i wolentaryuszów należących exaktorów, każdemu z IMciów na osobę do pierwszego tysiąca, anteriori laudo deklarowanego, po drugim tysiącu złotych konferujemy, które sobie z percept podatków, w exakcyej swojej będących, odebrać mają.

18. Gdy zaś IMć p. Konstanty Dunin Goławieński od wojsk koronnych we wsi swej Sciance znacznie pressus querulatur, committimus IMci p. dyrektorowi koła naszego listy napisać do WW. IMć pp. Brzuchowskiego, mierzwickiego i Piotrowskiego, buczniowskiego starostów, regimentarzów nomine publico instancyalne, aby wieś pomienioną IMci in singulari respectu mieć chcieli.

19. Na illacyą IMci p. Witwickiego, chorążego regimentu dragoniej JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. IMci p. marszałkowi zlecamy, aby list do JW. IMci p. wojewody lubelskiego w pretensyej IMci napisał nomine publico.

20. Inne zaś wszystkie desideria IMciów ziemian braci naszych do przyszłego sejmiku w reces odkładamy, którym się na teraźniejszym kongressie naszym subvenire nie mogło, a sejmik teraźniejszy ad diem 25 Septembris anni praesentis pod laską tegoż IMci p. marszałka, in casu niezjechania IMci liberam innego sobie electionem rezerwując, limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die et mense ut supra 1713 a. Jakub Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 367—372; Castr. Hal. Rel. 207 p. 644—651.

123.

Halicz, 11 września 1713.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne na dzień dzisiejszy, t. j. pro feria secunda post festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae proxima, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód ordinaria methodo obrawszy za marszałka koła naszego W. IMci p. Szymona na Baworowie Baworowskiego, pod laską tegoż IMci n. w. m. pana, stosując się ad mentem prawa pospolitego in volumine opisanego i one in suo chcąc mieć robore, najbardziej, gdy sine iustitia zostawać jest być sine lumine, ponieważ ta jest cardo decusque et tutamen wolności naszej, przystąpiliśmy ad electionem W. IMci p. deputata i sędziego na trybunał koronny i nemine contradicente, gdy wszystkim IMciom terrigenis unanimitatem votorum Wszechmocność boska inspiravit, za sędziego i deputata e gremio nostri W. IMć p. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego ziemskiego i sędziego grodzkiego naszego halickiego n. w. m. p. obraliśmy, fraterne IMci n. m. p. obligując, aby in eo iustitiae theatro zasiadając iniuriatis ziemianom naszym na tamtem miejscu ad assequendam iustitiam non desit suffragari.

3. Eam zaś in posterum przydajemy declarationem, aby, jako teraz z ziemi halickie obraliśmy IMć p. deputata, tak na przyszły da Bóg trybunał z powiatu trębowelskiego obrany był deputat, potem zaś z powiatu kołomyjskiego et sic per consequens zachowując sine omni dismenbratione alternatae. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die ut supra 1713 a. S[zymon] Baworowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 375—376; Castr. Hal. Rel. 207 p. 853—854.

124.

Halicz, 12 września 1713.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na dzień 12 miesiąca septembra w roku teraźniejszym 1713, in locum consultationum solitum do Halicza na sejmik gospodarski ziemiański, nazajutrz po sejmiku deputackim przypadający, obraliśmy W. IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, starostę baranowskiego za dyrektora koła naszego rycerskiego.

2. A naprzód widząc prementes necessitates, dogadzając tak integritati publicae ziemi naszej, jako i uchwale ex senatus consilio po zerwanym sejmie walnym warszawskim blisko przeszłym, tudzież in praetensionibus wojska repartycyej naszej mających do ziemi naszej pro interim kontentując deservitam mercedem onych, a to czyniąc ex reflexionibus magnis JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. przez list na sejmik doniesionych ob imminentia ab origente pericula, uchwaliliśmy podatek podymnego po zł. 100 na dym jeden według taryfy ostatniej na 300 dymów położonej, którego kurrencya zaczynać się powinna od dnia i święta św. Marcina w roku teraźniejszym 1713, a kończyć się ultimis Decembris eiusdem powinna.

3. Do exakcyej tegoż podatku uprosiliśmy IMć pp. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego i Franciszka Dubrawskiego za exaktorów hoc praecustodito, aby IMć pp. exaktorowie żadnego kwitowego ani quocunque titulo kontentacyej nie pretendowali, ani wymyślali, ale po groszu od każdego złotego in vim podjętych fatyg i expens na tej usłudze circa exolutionem podymnego kontentowali się.

4. Itidem widząc dla zaszczytu krajów naszych praesidia po fortecach w Sniatynie, Stanisławowie lokowanych rzecz potrzebną, ad conservationem onych prowiant z dymu jednego na rok ab actu moderno zupełny zaczynający się, t. j. z dymu jednego miarą tutejszą halicką żyta puł osmaczki, owsa puł osmaczki, grochu albo krup jakichkolwiek czetwertkę jedną, albo li też per distantiam miejsc, jeżeliby komukolwiek z IMciów pp. possessorów była im possibilitas odwieść na pomieniony garnizon ten wszystek prowiant, redukując ad pretium 12 zł. z dymu jednego wypłacić ad libitum podaje się.

5. A że in tanta egestate zostający hunc zelum pietatis ku dobru pospolitemu pokazujemy, uprosiliśmy WW. IMć pp. Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, halickiego, starostę skalskiego, IMci p. Franciszka Broniewskiego, brzeskiego kujawskiego cześników do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. za posłów, aby IMcie deferant tę w nas ochotę nieustającą, że co exigit czas pro possibilitate nostra świadczymy wojsku. Ale upraszać będą wzajemnie JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, aby wojska zgromadzone in viscera ziemi naszej et per necessitatem belli lokowane nie pozwalając ultra sobie za wymyślnemi paletami exakcye eo respectu kontentowali się, obligując tychże IMciów pp. posłów, aby omni activitate et studio starali się u JO. IMci p. kasztelana krakowskiego mieć sponsionem securitatis nostrae, żebyśmy przez lokacyą wojsk w dobrach naszych, ani przez przechody żadnej preaggrawacyej od furwachtów w zabieraniu podwód, sian wożenia i drzew do fortec nie ponosili. Inaczej gdyby IMć pp. posłowie od JO. IMci p. kasztelana krakowskiego nie mieli być affidowani, powinni się wracać na sejmik blisko przypadający cum relatione, tam nic decisive nie konkludując.

6. Ciż IMć pp. posłowie instabunt, aby JO. IMć pan krakowski chciał adinvenire medium eliberationis z niewoli przez godną interpozycyę swoję do najjaśniejszego króla IMci

p. n. m. JW. IMć p. wojewodę i generała ziem ruskich. IMci p. Baworowskiego przez lokacyą przeszłą zimową i o wzięcie podstarościego z dóbr Kopyczyniec deferent krzywdę i upraszać będą, aby wzięty restituatur podstarości.

7. Listy do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego za IMciami pp. Sokolnickiem, podstolem ciechanowskiem, Ratowskiem i Dąbrowskiem cum expressione szkód u IMciów poniesionych, IMci p. marszałkowi committimus.

8. Do najjaśniejszego króla IMci uprosiliśmy W. IMci p. Piotrowskiego, starostę buczniowskiego i IMci p. Franciszka Łuszczewskiego za posłów z doniesieniem wierności swoich ku majestatowi pańskiemu supplikując jako najuniżeniej, aby innata clementia sua chciał do łaski i respektu swego pańskiego, JW. IMć p. wojewodę ruskiego przywrócić, jeżeli co deliquit, in arbitrium Rzptej oddał.

9. A że IMć duchowieństwo ex orbita legum, jako ich mieć chciało prawo podległych konstytucyom i zapłacie wojsku, wyłamać się chcieli, a ten ciężar devolvitur na dobra ziemskie, supplikować i w tem będą do najjaśniejszego króla IMci p. n. m., aby pańską swoją refleksyą nakłonił IMciów do tej łatwości, że tym subesse powinni.

10. Ciż IMć pp. posłowie doniosą desiderium IMci p. Grabianki i p. Szumlańskiego, miecznika żydaczewskiego.

11. W sprawie IMci p. Karsnickiego, cześnika owruckiego, zleciliśmy IMci p. dyrektorowi koła naszego rycerskiego, aby akcelleracyą sprawy do prześwietnego trybunału koronnego, także za IMcią p. Jasińskim do JW. IMci księdza arcybiskupa lwowskiego o wydanie chłopów instantiales napisał.

12. A że post fata IMci p. Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego funkcya komisarska na trybunał skarbowy wakuje, uprosiliśmy IMć p. Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickiego, aby hoc officium adimpleat przez jeden rok tylko ab actu moderno, której funkcyej podjął się bez ukontentowania i rekompenzy kosztów podjętych, więc hoc gloriosum IMci p. stolnika exemplum i przyśli IMć obrani sequentes obstringuntur, żeby nihil quidquam praetendant. Któremu p. komisarzowi plenariam wydawania ziemiańskich assygnacyej od aktu dzisiejszego sejmiku dajemy potestatem.

13. Do wysłuchania podatku groszowego, jakowa percepta i expensa przy IMciach pp. Ostrowskim i Tyszkowskim, exaktorach z rewizyej IMciów pp. Turskiego i Niewierskiego rewizorów pokaże się, uprosiliśmy IMci p. Grabiankę, wojskiego trembowelskiego, IMci p. Gurskiego i IMci p. Iwanickiego, za których to IMciów awizacyą ciż IMć pp. exaktorowie ad faciendum calculum comparere mają.

14. Do czopowego uprosiliśmy IMć p. Dominika Golejewskiego, podczaszego żytomirskiego, naznaczywszy IMci pro praemio pracy zł. 1.000. Który podatek czopowego za assygnacyami od IMci p. komisarza teraz obranego powinien być wypłacony iuxta lauda anteriora et quietationes.

15. Reassumując anteriora lauda W. IMci p. chorążemu ziemi naszej za zasługi na wyprawę ziemiańską, W. IMci p. Stanisławowi Jastrzębskiemu, wojskiemu i sędziemu grodzkiemu ziemi naszej takoweż merita i za wyprawę niedobranej sumy, W. IMci p. Rozwadowskiemu, stolnikowi halickiemu na ziemiańską potrzebę Moskwie erogowanych, W. IMci p. cześnikowi i pisarzowi grodzkiemu naszemu halickiemu za obozeństwo i poselstwo na radę walną warszawską z teraźniejszego czopowego za assygnacyami JW. IMci p. komisarza naszego satisfactionem uchwalamy. WW. IMć pp. Stanisławowi Czołhańskiemu, podczaszemu kijowskiemu i Stefanowi Dąbrowskiemu, skarbnikowi żytomirskiemu zł. 1.800 przez IMciów IMci p. Sulimirskiemu, sędziemu wojskowemu za assygnacyą skarbową łucką aere proprio za ziemie nasze dane, tot anterioribus laudis deklarowane, z teraźniejszego czopowego pomienionej exakcyej IMci p. Golejowskiego za assygnacyą tegoż W. IMci p. stolnika i komisarza ziemi naszej wy-

płacić constituimus. Similiter IMciom pp. Wolańskiemu za konflagratę zł. 1.000, dico tysiąc, IMci księdzu Ostrorogowi na fabrykę kościoła w Zawałowie zł. 1.000, IMci p. Andrzejowi Bienieckiemu zł. 500, OO. Trynitarzom stanisławowskiem elemozyny zł. 500 z tegoż czopowego naznaczamy.

16. Z tego jednak podatku inhaerendo prawu o konflagratach postanowionemu, defalkuje się miasteczku Potok nazwanemu na lat trzy zupełne, czyniąc wolnych od podatku czopowego Żydów w tamecznem mieście zostających.

17. IMć pp. poborcy, którzykolwiek in executione czopowego podatku byli, cokolwiek przy IMciach remanentów naznaczono kwotę sobie zostałą, aby praevio iuramento summę restituant.

18. A że tak wielu IMciów quaerulantium znajduje się, którzy per calamitates temporum i przechody różnych wojsk deteriorationem a barziej ruinę dóbr swoich ponoszą, inszych zaś IMciów odleglejszych dobra in meliori statu zostają, naznaczyliśmy rewizyą osiadłości in genere całej ziemi i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego i uprosiliśmy IMciów pp. Pokutyńskiego i Ratowskiego, którym IMciom za podjętą fatygę od chałupy każdego gospodarza po szostaczku jednemu deklarujemy, obligując IMciów, aby nihil amplius quidquam przy tej rewizyej pretendant. Po której rewizyej ma być formowana nowa taryfa.

19. A gdy tak przeszłego roku jako i teraz na garnizony stanisławowski i śniatyński uchwalamy i wydajemy prowianty, aby in rationibus ziemi w skarbie koronnym akceptowane były, to sobie praecustodimus. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die et anno ut supra. Mikołaj Kurdwanowski, s[tarosta] b[aranowski], marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 379—384 Castr. Hal. Rel. 207 p. 854—861.

125.

Halicz, 12 września 1713.

Elekcya pisarza ziemskiego halickiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy województwa ruskiego ziemie halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się ad locum consiliorum do Halicza, na dzień dwunasty miesiąca września[1] w roku niniejszym 1713, stosując się do wyrażonego prawa, de electione sędziów i pisarza ziemskich postanowionego, obraliśmy e medio nostri z między czterech kandydatów liberis suffragiis nemine contradicente za pisarza ziemie naszej ziemskiego IMć p. Alexandra Zurakowskiego, chorążego trembowelskiego, któremu dajemy[2] do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. testimonium, aby ex clementia sua vota jego complere raczył pańską łaską ampleato supplikujemy studio i tę naszą attestacyą IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, datum anno et die ut supra. Franciszek Broniewski, cześnik brzyski kujawski, marszałek koła rycerskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 387; Castr. Hal. Rel. 207 p. 861—863.

[1] Uniwersał wojewody, naznaczający termin elekcyi w Castr. Tremb. 152 p. 1101.
[2] W Rel. daliśmy.

126.

Halicz, 25 września 1713.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, na dzień dzisiejszy pro 25 Septembris na sejmik ex limitatione przypadający, takowe pod tąż laską W. IMci p. Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, dyrektora koła naszego postanowiliśmy laudum.

2. Kiedy coraz nowej a fatalnej prawie ojczyzna nasza podlegać musi crisi i przy teraźniejszych rewolucyach obawiać się nam przychodzi następujących ab origente insultów i niebezpieczeństw, abyśmy nie zdali się być sine consilio domi, sejmik dzisiejszy do dnia 9 października w roku niniejszym pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka, a in casu na ten czas niezjechania IMci innego obranie wolne sobie rezerwując, limitujemy i prorogujemy.

3. A że IMć assignatarii in gremio nostri ozywający[1] się praestolentur satisfactionem z repartycyej do ziemi naszej naznaczeni, przeto aby plenitudinem ukontentowania zasług swoich i deservitae mercedis odbierali, anticipando czas przed sejmikiem blisko następującym dla likwidacyi IMciów pp. poborców i kombinacyi assignatorum, sądy fiskalne na dzień 5 miesiąca października, t. j. in crastino festi s. Francisci Confessoris w roku niniejszym postanawiamy i reassumujemy, na których po uczynionej kalkulacyej perceptarum et expensarum summarum przez IMciów pp. poborców należytą IMciom assignatariis pretendentibus satysfakcyą uczynić przyrzekamy.

4. Że zaś zazdrosna na życie ludzkie Lachesis do podziemnych grobowców zabrała e collegio IMciów pp. sędziów fiskalnych godnej pamięci IMć p. Stanisława Gruszeckiego, łowczego czerniechowskiego, sędziego grodzkiego trębowelskiego i Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego i Tomasza Gajeckiego n. w. m. pp., więc ad pleniorem numerum obieramy in locum zmarłych IMciów pp. Iwanickiego, skarbnika nowogrodzkiego, Mikołaja z Niedrwice Gurskiego i Michała Mireckiego n. w. m. pp. obieramy (sic), którzy praestito corporali iuramento subsellia zasiadać mają.

5. Gdy widzimy wszczynające się ausus zbójców i swywolnego chłopstwa w ziemi naszej, które potrzebną nam czynią refleksyą, abyśmy, praevidendo tantis malis, które wzniecać się codziennie zaczęły[2], do uśmierzenia mogli adinvenire modum, zaczem pro interim IMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy, aby do IMciów pp. Kazimierza Mierzejowskiego, halickiego, starosty skalskiego, Franciszka Broniowskiego, brzyskiego kujawskiego cześników n. w. m. pp. i braci list napisał, insinuando IMciom jako posłom naszym do JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. od nas uproszonym, aby nomine publico IMci p. upraszali, żeby adinveniat media uskromienia tej swejwoli i tę rabiem lub to łanową piechotą lubo li też innym sposobem, jako melius videbitur, JO. IMć p. kasztelan kazał compescere.

6. W poniesionej tak znacznej ruinie nie tylko w substancyi, ale też i w zdrowiu ujmie i życia niebespieczeństwie iustam meretur od nas IMć p. Dubrawski, cześnik podolski, dyrektor koła naszego nietylko z pobożności chrześciańskiej, lecz z wrodzonej miłości braterskiej compassionem. Przy którem politowaniu, że ad praesens in sublevationem fortuny IMci

[1] W Rel. ozywających.
[2] W Rel. zaczęło.

obstantibus his calamitatibus succurrere nie możemy, na przyszłym da Bóg następującym sejmiku konsolacyą należytą obmyśleć IMci spondemus i bratersko deklarujemy.

7. Podobnąż znajduje w sercach naszych IMć p. Kniechynicki[1], cześnik żytomirski, ponoszący takowąż od tychże zbójców ruinę w fortunie i w zdrowiu swojem, konsolacyą i levamen doloris, za którym IMcią aby IMć p. marszałek koła naszego instantiales podług rekwizycyi IMci napisał, committimus.

8. To też adjicimus ad compescenda mala i postanawiamy praesenti laudo, aby na tych IMciach, którzy obwinionych de latrocinio na rekwizycyą iniuriatorum wydać niechcą i owszem onych przechowując connivent, ut rigor prawa extendatur.

9. Wniesionej in gremium nostri IMciów pp. komendantów stanisławowskiego i śniatyńskiego garnizonów expostulacyi annuendo, postanawiamy praesenti laudo i obligujemy, aby IMć retentores przeszłorocznego pomienionego i uchwalonego prowiantu, według tak rocznej uchwały irremissibiliter oddawali należytość. Żydzi, że się ważą nad opisane prawo quovis pretextu trzymać dobra ziemskie, rigori prawa subiacere powinni.

10. Innych zaś IMciów desideria, w przeszłych laudach adnotowane, do przyszłego sejmiku w reces odkładamy. Które to laudum IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt podać grodzkich zlecamy. Działo się anno et die ut supra. Jakub Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 389–394; Castr. Hal. Rel. 207 p. 905–908.

127.

B. m., 4 października 1713.

Odpowiedź hetmana w. kor. posłom sejmiku ziemskiego halickiego.

1. Respons JW. IMci p. Adama Sieniawskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. na instrukcyą WW. IMciom posłom ziemi halickiej die 4 Octobris anno 1713.

2. Któżby niewidział lacrimas Illiadum desertaque Pergama Troiae prześwietnej ziemi halickiej IMć pp., która na samym celu i pierwszym wstępie fatis in patriam situ loci położona będąc, najpierwsze musi sentire ictus? Te same, które o brzeg tylko od prześwietnej ziemi pericula distant, najpierwszym szturmem i impetem IMć pp. grożą. Dlaczego luboć wszystkie inne województwa i ziemie, specialiter jednak przez częste uniwersały i listy prześwietną ziemię nie omieszkał JO. IMć p. kasztelan krakowski o tak bliskim malorum sąsiedztwie uwiadomić, aby IMć pp. wcześnie securitati suae prospicere chcieli i jak najskuteczniejsze media salvandarum rerum przed siebie wziąć, które insze efficaciora być się nie zdały nad zmocnienie wojska sił i garnizonów przez zapłatę, na których by tanquam in firma classe wszystkie nieprzyjacielskie decumani fluctus rozbić się miały.

3. Te ostrzegania de periculis et remonstrationes mediorum zabieżenia onym że znalazły iustas apprehensiones et considerationes intra pectora IMciów pp. dziękuje IMć pan krakowski cum hoc studio oświadczając się, iż w tem enitere cura ducis najbardziej chce, aby całą ojczyznę, choćby też siebie samego na pierwszy sztych podawszy, zasłonić mógł, a osobliwie prześwietną ziemię halicką od pierwszych zastawić i zastąpić impetów. Jakoż tak chwalebna i przykładna ziemi ku rycerstwu liberalitas nie tylko wzbudza w rycerstwie ochotę ardoremque usilnej IMć pp. obrony, ale omnem continentiam et modestiam od aggrawacyej, od

[1] W Laud. Knieynieyski.

których sequens[1] miles wstrzymać się nie umie, perswaduje, dla czego JO. IMć p. hetman obliguje się, jako i zawsze zakazywał pretio tak kontentującej wojsko IMć pp. hojności, mając nadzieję, iż nie będzie miał IMć p. krakowski potrzeby lokowania partyej wojska w prześwietnej ziemi przy granicach, a za tem naprzykrzenia się IMciom, gdyż nadzieja w Bogu, że metuendi zawsze vicini z tej bliskości granic do swoich ziem odsuną się, przez co jako nas wolniejszych a metu tak ab onere wielkiej straży, która być teraz musi, wolnemi uczynią.

4. Ubolewa IMć pan krakowski super adversantem sortem IMci p. wojewody ruskiego w. m. p.; nie omieszkał już w tej materyej IMć p. do J. Kr. Mci rzeźwego pisania per obligationem zobopólnej przyjaźni z IMcią. Ponawia ją z pochopu prześwietnej ziemi, życząc realitati pisania korespondującego skutku.

5. Kasztelania halicka ex tot declarationibus J. Kr. Mci in suspenso do Bożego Narodzenia zatrzymana, starać się jednak będzie IMć pan krakowski co w jego siłach będzie, aby IMci p. chorążego halickiego spracowane in Martio siły, kiedy IMć p. cruda teneras exercuit indole vires na tem krześle spocząć mogły, post ascensum zaś IMci przydać momentum zechce, aby IMci p. Broniewskiego, cześnika brzyskiego kujawskiego ingenti surgens agmine virtus sago qua toga znaczna successivis signis była insignita.

Bibl. Ossol. rkp. nr. 66 f. 102.

128.

Halicz, 9 października 1713.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się in locum consiliorum do Halicza zwyczajne pro die nona Octobris anno 1713 na sejmik ex limitatione przypadający, takowe pod tegoż IMci p Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, dyrektora koła naszego laską postanowiliśmy laudum.

2. Gdy jeszcze ojczyzna nasza inter luctantia fata zostaje i mięsza turba sensus malorum, Opatrzność boska o salwowaniu nas podaje tabulam naufragii, pozwalając radzić o sobie, abyśmy mogli mieć domi consilium, przeto sejmik pro vigesima Novembris odkładamy i prorogujemy pod laską tegoż IMci p. marszałka, a in casum niezjachania IMci wolne sobie innego obieranie rezerwujemy.

3. A że odbieramy przez instrument do nas przysłany od JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor., z którego będąc informati i widząc indefessum studium et ardentissimum zelum IMci circa conservationem boni publici, który że jest czuły wódz, ne quid detrimenti Respublica patiatur, każdego czasu daje próbę swojej życzliwości, więc z winnem podziękowaniem niesiemy należytą wdzięczność, uprosiwszy i aprobowawszy tychże IMć pp. posłów, t. j. IMć p. Walentego Kazimierza Mirzejowskiego, halickiego, starostę skalskiego i Franciszka Broniewskiego, brzyskiego kujawskiego cześników, którzy IMć doniosą summam calamitatem ziemi naszej [i] upraszać będą, aby chciał JO. IMć p. krakowski, hetman w. kor. in sublevacionem ziemi naszej wojsku in stativis i na pograniczu lokowanemu z komisyi hybernowej providere ukontentowanie.

4. Ponieważ ex necessitate belli obeść się nie można sine praesidio wojska na pograniczu, więc usiłować będą, aby IMć pp. regimentarze znosząc się z naszymi IMciami pp. komi-

[1] W rkp. segunus (?).

sarzami zarówno nemini parcendo czynili dyspozycyą, instabunt. Podług złożonej taryfy, sine extorsione militari, aby był prowiant wybierany, gdy onego uniknąć nie można będzie, insinuabunt.

5. Assignatarii pretendujący zapłaty, że dotąd stawają querulantes z oschłymi assygnacyami, nie odbierając zupełnego ukontentowania, do ziemi naszej z repartycyi naznaczeni, jako to regiment JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor., tudzież JW. IMci p. referendarza kor. chorągiew pancerna IMci p. starosty tłumackiego, żeby odebrali plenitudinem zasług swoich et deservitam mercedem, odsyłamy pomienionych IMciów pp. assygnataryuszów do sądów fiskalnych, aby onym obmyślili ex retentis podatków u IMciów pp. poborców satisfactionem.

6. Że dotąd post sera fata ś. p. IMci p. Franciszka Jastrzębskiego, pisarza ziemskiego halickiego, administratora na on czas podatek szelężnego według uchwały sejmiku bełzkiego nie jest de toto wybrany w ziemi naszej, więc uważywszy aby ten podatek nie upadał, do windykowania onego obraliśmy e medio nostri IMć p. Kaspra Niestoimskiego za poborcę, którego obligujemy, aby podług podanej sobie delaty od sukcessorów ś. p. Jastrzębskiego ten podatek pobierał, którego cursus zaczynać się ma w jako najprędszym czasie. Za podjętą in functione pracę i unkoszta temuż IMci pozwalamy kwitowe groszowe, praxi usitata w inszych województwach i ziemiach, bez wszelkiej jednak depaktacyi. Do którego podatku chorągwie tak IMci p. Turkuła jako i IMci p. Senia[1] rotmistrzów odsyłamy i applikujemy wraz oschłe assygnacye IMci p. Hundorfa[2], pułkownika Tauza i sukcessorów niegdy ś. p. IMci p. generała Kamieńskiego, aby ci IMć presse należeli do pomienionego podatku.

7. Wziąwszy w refleksyą tak częste zjeżdżania na sejmiki tychże IMciów pp. assygnataryuszów, in consolationem onym traktamentu po zł. 100 do pierwszych dwóch set, osobliwie IMciom pp. officierom regimentów tak JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. jako i JW. IMci p. referendarza kor. i IMciom pp. deputatom Turkuła i Senia pozwalamy i naznaczamy, aby był wypłacony przy wydaniu zasług od IMciów pp. poborców.

8. IMć pp. administratorowie groszowego IMć p. Ostrowski, skarbnik sanocki i Jędrzej Tyszkowski, stolnik witebski ponieważ dotąd sufficientem nie uczynili calculum exakcyi swojej i trudnią obrady nasze, sami między sobą nie mogąc się pomiarkować, aby perceptarum et expensarum summarum tego podatku groszowego uczynili calculum, odsyłamy IMciów do sądów fiskalnych, na którym terminie IMć pp. komisarze uproszeni, jako to IMć p. Bernard Grabianka, wojski trembowelski, Jacek Iwanicki, skarbnik nowogrodzki i Mikołaj Gorski n. w. m. pp. i bracia ad investigationem podatku pomienionego, quae et quanta percepta tak samego podatku, jako i innych akcydencyi, przez zwyż mianowanych usurpowanych ultra mentem laudi, aby uczynili demonstrationem na sądach fiskalnych uproszeni podług rewizyi jako najprędzej zakończonej przez IMciów pp. Turskiego i Szymona Niewierskiego rewizorów, obligujemy IMciów praesenti laudo.

9. Kiedy dotąd IMć pp. exaktorowie podatku młynowego non comparent do uczynienia należytego rachunku z pomienionego podatku, stringimus IMciów, aby ad dandam rationem na sądach fiskalnych stawili się sub rigore contra renitentes circumscripto, do którego podatku lubo był uproszony IMć p. Grabianka, wojski trembowelski z IMcią p. Nasierowskim, a że ob legalitates publicas ziemi naszej supersedował ab exactione pomienionego podatku, więc jako się IMć nie interesował ani tykał tego, tak uwalniamy IMci una cum succesoribus non stringendo ad ullam calculationem.

10. Będąc pamiętni meritorum ś. p. IMci p. Dulskiego, za sukcessorami IMci respektem dóbr Łosniowa dziedzicznych, ponieważ instituta jest actio do assessoryi contra decretum prze-

[1] W Laud. nad Senia dopisane jakieś dwie litery.
[2] W Rel. Undorfa.

świetnego trybunału koronnego latum, aby była za IMciami IMciom pp. posłom (sic) do najjaśniejszego króla IMci wniesiona instancya, żeby IMć p. marszałek Kurdwanowski chciał insinuare IMciom zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego sejmiku teraźniejszego, żeby eo nomine list napisał do IMci.

11. Nie godzi się deesse desiderio pomienionej ruinie przez zbójców IMci p. marszałka koła naszego, któremu in sublevationem tak znacznej utraty nietylko z pobożności chrześciańskiej, lecz z braterskiej miłości subveniendo, in consolationem naznaczamy zł. 3.000 z podatku da Bóg przyszłego czopowego ziemiańskiego deklarujemy, aby były wypłacone, pollicemur IMci.

12. WW. OO. Franciszkanom konwentu halickiego na fabrykę kościoła dekretem sądów fiskalnych przysądzone pozostałe zł. 618 u IMci p. Telefusa, stolnika podolskiego do wypłacenia applikujemy, aby odebrali zlecamy, tudzież WW. OO. Trynitarzom stanisławowskim zł. p. 100 anteriori laudo naznaczone wypłacić z najpierwszych pieniędzy ziemiańskich deklarujemy. Wypłacenie 1.000 zł., któreśmy już in antecessum obiecali na fundacyą zawałowską IMci księdzu Ostrorogowi, committimus to arbitrio et dispositioni IMci p. Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickiego, komisarza na ten czas na komissyą radomską obranego, ut provideat jako najprędsze i najskuteczniejsze tego 1.000 zł. wypłacenie, przerzeczonemu IMci księdzu Ostrorogowi obligujemy, jako też na reparacyą i pobicie kościoła św. Stanisława za Haliczem zł. 100, deklarowane w przeszłym laudum, do sądów fiskalnych remittimus.

13. Że dotąd nie jest wypłacony zł. 1.000 niegdy ś. p. IMci p. Franciszkowi Jastrzębskiemu, pisarzowi ziemskiemu za sprowadzenie ksiąg ze Lwowa, więc aby successoribus IMci sąd fiskalny obmyślił satisfactionem, zlecamy.

14. Wiedząc dobrze, iż vetustate consummitur aetas, a że są akta nasze ziemskie jedne nadbutwiałe, drugie nadrujnowane, aby o nich kombinacya należyta była, do rewizyi przy IMci pisarzu ziemskim IMciów pp. Jacka Iwanickiego, skarbnika nowogrodzkiego i Mikołaja z Niedroyce[1] (sic) Gurskiego delegujemy i obieramy.

15. IMci p. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego respektem konflagraty że nie jest dotąd ukontentowany podług uchwały sejmikowej, wypłacenie z najpierwszych podatków ziemiańskich spondemus 2.000; IMci p. Alexandra Żurakowskiego, pisarza ziemskiego halickiego, uznawszy pro iustitia i mając prae oculis tak wiele razy świadczoną ku ziemi usługę, a że dotąd żadnego nie odbierał zawdzięczenia, któremu czopowego przyszłego administrationem deklarujemy, tamże applikując za funkcyą poselstwa interes IMci niewypłacony.

16. IMć p. Kazimierz Korabiewski, stolnik gostyński, iż dotąd zostaje in expectatione wypłacenia 2.000 za funkcyę poselstwa na komissyą łucką, satisfactionem na przyszłym da Bóg sejmiku obmyślimy, jako też sukcessorom ś. p. IMci p. Baworowskiego, podczaszego halickiego za funkcyą poselstwa do najjaśniejszego króla IMci zł. 5.000. IMciom pp. Pawłowi Niewierskiemu i sukcessorom niegdy IMci p. Chmielkowskiego zł. 2.000, IMci p. Michałowi Niewierskiemu za konflagraty zł. 800 do przyszłego da Bóg sejmiku rezerwujemy. IMci p. Bienieckiemu tot laudis deklarowane zł. 300 za konflagraty, jako też IMci p. Wolickiemu zł. 100 aby instantaneam satisfactionem sąd fiskalny obmyślił, obligujemy. IMci p. Swistelnickiemu zł. 300 anterioribus laudis przyobiecane, aby sąd fiskalny obmyślił wypłacenie, deklarujemy. IMciom pp. Turskiemu i Szymonowi Niewierskiemu za funkcyą rewizorstwa pro persona każdego po zł. 1.000 po skończonej rewizyi i uczynionej przysiędze oddane być mają z retentów IMciów pp. exaktorów podatku groszowego IMci p. Jana Ostrowskiego i Jędrzeja Tyszkowskiego. IMci p. Stefanowi Balickiemu za funkcyą poselstwa do JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. do obozu pod Nisko anterioribus laudis naznaczone zł. 500, aby sądy fiskalne obmyśliły ukontentowanie IMci, zalecamy.

[1] W Rel. Niedwiedzę.

17. Praecavemus to sobie fraterne, aby in posterum nie tamowane były obrady nasze publiczne prywatnymi interesami sine iusta et legitima ratione data. Jeżeliby takowa kontradykcya zachodzić miała i trudniła bonum publicum, akceptowana być nie ma. Innych IMciów desideria, które się ad praesens nie mieszczą, do przyszłego da Bóg sejmiku w reces puszczamy. Datum anno ut supra. Które to laudum IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich podać zlecamy. Jakub Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 393—399; Castr. Hal. Rel. 207 p. 971—978.

129.

Halicz, 20 listopada 1713.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się in locum consultationum solitum do Halicza, pro die vigesima Novembris anni praesentis 1713 na sejmik ex limitatione przypadający, takowe pod tegoż dyrekcyą IMci p. Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, postanowiliśmy laudum.

2. Gdy nam przezorna łaskawego nieba Opatrzność czyni nieomylną zawarcia pokoju nadzieję i otuchę, jeszcze nie możemy agi in desperationem i owszem podziękowawszy Panu Bogu, iż nas nie chce mieć sine consilio i pozwala nam tyle czasu, abyśmy o sobie radzić mogli, więc sejmik ten dzisiejszy ad diem vigesimam quartam Januarii anni 1714 prorogujemy i limitujemy pod tegoż IMci p. marszałka dyrekcyą, a in casu ob aliquas legalitates niezjechania IMci, inszego IMci p. dyrektora obranie sobie praecustodimus.

3. Ponieważ per anteriora lauda podymne z dymu po zł. 100, 30.000 zł. czyniące na zapłatę wojsku uchwaliliśmy ea praecustoditione, abyśmy od wszelkich ciężarów i pretensyi wojska, jeżeliby onego lokacya w ziemi naszej ex necessitate belli nastąpić miała, wolnymi byli, committimus to IMciom p. Walentemu Kazimierzowi Mierzejewskiemu, cześnikowi, staroście skalskiemu i Franciszkowi z Biezdziedzy[1] Broniowskiemu, chorążemu halickim, posłom od nas in antecessum uproszonym n. m. pp. i braci, aby nomine publico JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. o skutek wniesionej in praemissis postulacyi naszej już deklarowanej upraszali, wyrażając tak ciężką ziemi naszej tak od przechodzących, jako i teraz stojących chorągwi pressure, jako to od IMci p. Kczewskiego, obersteleytnanta regimentu IMci p. łowczego koronnego, IMci p. Hana, kapitana regimentu tegoż w starostwie tłumackiem i innych dobrach ziemi naszej, którzy to IMć nietylko prowianty, ale też pieniądze gotowe i podwody brali, tudzież IMć pp. ułanów i inszych chorągwi poniesione. Instabunt oraz ciż IMć pp. posłowie do JW. IMci p. krakowskiego, aby IMć p. Grabowieckiego[2], pułkownika w Śniatynie komendę mającego, listownie zagrzał, żeby wypłacenia zatrzymanych podatków z dóbr tamtejszych jako i exekucyi ziemi naszej non impediat.

4. A gdy IMć p. Wojciech Sokolnicki, podstoli ciechanowski in gremio nas braci tę wniósł querimoniam, iż za własną swą sumę Kamienne i Tarnawicę leśną[3], jeszcze od ś. p.

[1] W Rel. Dziezdziezy.
[2] W Rel. Garbowskiego.
[3] Kamienne, może Kamienna wś. pow. nadwórniańsk.; Tarnowica leśna wś. tegoż pow. Słown. geogr. III. 768; XII 205.

JW. IMci p. Andrzeja Potockiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., dotąd trzymając teraz za otrzymaniem przywileju z kancelaryi koronnej ad malam informationem pomienionemu IMci p. Garbowieckiemu[1] danym z tychże wsi expulsus został, gdzie i bydła i zboża wszystkie pozabierano. Similiter za tymże tegoż IMci przywilejem eodem modo otrzymanym w odebraniu wsi Bratkowiec[2] IMci p. Pawłowi Szumlańskiemu, miecznikowi żydaczowskiemu i IMci p. Antoniemu z Roxyc Ruszkowskiemu, łowczemu latyczowskiemu, wsi Tarnawicy polnej[3] podobna zachodzi nas kwerymonia, ciż IMć pp. posłowie JO. IMci p. krakowskiego, aby JW. IMci p. kanclerzowi koronnemu te IMciów in suis iuribus et possesionibus laesiones wyrazić i activa sua persuasione adesse chciał, upraszać będą.

5. Insinuabunt oraz, aby JO. IMć pan krakowski nad zrujnowanymi dobrami IMci p. Szymona Baworowskiego, także IMci p. Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego i IMci p. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego, iustam mieć raczył compassionem. Chcąc zaś coraz emergentibus malis et licentiae w ziemi naszej ob defectum iustitiae et impunitatem crescenti obviare, abyśmy reasumpcyę sądów securitatis grodu naszego gaudere ac praemissa mala compescere mogli, ciż IMć pp. posłowie JO. IMci panu krakowskiemu insinuabunt.

6. Iustam w affektach naszych braterskich meretur compassionem wyrażony żal IMci p. Stefana Balickiego, kiedy w domu własnym ludzie jacyś swywolni IMci armatim najachawszy nietylko chudobę wszystką zabrali, samego strzelając i goniąc za nim od swegoż domu odpędzili i dotąd zabić usiłują w jegoż domu rezydencyą sobie założywszy, więc przez tychże IMciów pp. posłów do JW. IMci pana krakowskiego z prośbą naszą concurrimus, aby z władzy swojej hetmańskiej do łapania onych militare dał adminiculum. IMciów zaś pp. posłów przy winnem za świadczone ziemi naszej circa bonum onej applikacyi podziękowaniu o dalszą tejże funkcyi kontynuacyą upraszamy.

6. Że dotąd podymne po zł. 100 z dymu, na przeszłych sejmikach naszych uchwalo e, jeszcze nie jest in exolutione, zaczem aby już ab actu praesenti do rąk IMciów pp. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego i Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, exaktorów od nas obranych wypłacone było, praesenti laudo postanawiamy. Którego to podatku cursus ad ultimam Decembris trwać ma.

7. Tymże IMciom pp. poborcom habita ratione pracy i erogowania onych kosztów przy tejże funkcyi swojej obudwom oraz IMciom po groszy cztery od złotego pozwalamy eo praecustodito, aby sobie więcej nie pretendowali.

8. Widząc renitentiam niektórych miast w wypłaceniu pogłównego żydowskiego, na ten czas przed dwiema laty w exakcyi IMci p. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego będącego, jako po otrzymanych w sądzie naszym fiskalnym delatach rigorem prawa et executionem fortem militarem IMciom, assygnacye do podatku tego mającym, permittimus. Oprócz jednak dóbr przeszłemi laudami od tegoż podatku tak ex ratione conflagratorum, jako i przeładowania od starszych ziemskich w dyspartymencie uczynionego libertowanych, ażeby complementum niedostającej tejże żydowskiej pogłównej sumy IMć assygnacyą odebrali, obmyślenia medium in eo passu iudicio fiscali oraz tychże libertacyi discernencyą committimus, a już starszych ziemskich żydowskich ab eo nexu uwalniamy.

9. Uchwalony na przeszłym sejmiku prowiant albo za niego pieniądze, kwotę z dymu zł. 12, na garnizon stanisławowski[4] reassumujemy, oraz aby IMć retentorowie przeszłorocznego prowiantu on wydali oprócz tylko dóbr IMci p. Szymona Baworowskiego, które ex respectu znacznej ruiny ab eo nexu przeszłego roku uwalniamy, praesenti laudo constituimus, w czem

[1] W Rel. Garbowskiemu.
[2] Wieś pow. tłumack. Słown. geogr. I. 354.
[3] Tarnowica polna wś. pow. tłumack. Słown. geogr. XII. 205.
[4] W Rel. śniatyński.

IMć p. marszałka koła naszego, aby do IMci p. pułkownika Szelinga, w Stanisławowie komendę mającego, respons napisał, upraszamy.

10. Gdy dotąd assygnacya chorągwi pancernej W. IMci p. starosty tłumackiego do ziemi naszej regulowana osycha, obmyślenie satysfakcyi sądom naszym fiskalnym zlecamy.

11. Jest nam prae oculis solicitudo i nieustające circa bonum ziemi naszej pieczołowanie JW. IMci p. referendarza koronnego n. w. m. p., więc jako winne IMci p. czyniemy podziękowanie, tak oraz IMci p. marszałkowi committimus, aby listownie IMci n. w. m. p. te nasze afektów propensye wyraził[1] i o dalszą praestitorum kontynuacyą, oraz aby iustitia suum sortiatur effectum i gród trembowelski IMciami pp. officialistami swymi zaszczycał się, upraszał.

12. Annuendo illacyi niektórych braci naszych o eliminacyą z taryfy bonorum desertorum i w dawnych taryfach nieznajdujących się noviter w taryfy weszłych, to negotium do przyszłego sejmiku oraz do konfrontowania dawnych taryf i rewizyi odsyłamy.

13. Punkt in anteriori laudo in his formalibus wyrażony: Praecavemus to sobie fraterne, aby in posterum nie tamowane były obrady nasze publiczne prywatnymi interesami sine iusta et legittima ratione data, jeżeliby takowa kontradykcya zachodzić miała i trudniła bonum publicum akceptowana być nie ma, tenże punkt, że się zda być cum praeiudicio liberae vocis vetandi, kassujemy[2].

14. Chcąc annuere illatis desideriis, jako in re iusta, W. IMć pp. Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego ziemi naszej, jako też IMci p. Szymona Baworowskiego, IMci p. Konstantego Dunina Goławińskiego i IMci p. Gumowskiego do uczynienia skutecznej IMciom satysfakcyi w winnych od ziemi sumach, tenże interes do sądów fiskalnych odsyłamy.

15. A gdy tak wielą uchwałami naszymi deklarowanych sobie sum tak IMć pan Gorski, cześnik sanocki zł. 500, jako IMć p. Stefan Balicki zł. p. resztujących trzech set nie odbierają, tychże sum wypłacenie z teraźniejszego czopowego, w exakcyi IMci p. Golejowskiego, podczaszego żytomirskiego będącego, naznaczamy. A żeby podług słuszności było pomiarkowanie w miarach i także likworów W. IMci p. Rozwadowskiego, stolnika ziemi naszej, podwojewodzego województwa ruskiego fraterne upraszamy, aby ex munere suo vicepalatinali należyty in praemissis porządek uczynił. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i ad acta publica grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die et anno ut supra. Jakób Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 401—406; Castr. Hal. Rel. 207 p. 1147—1152.

130.

B. m., po 20 listopada 1713[3].

Pismo hetmana w. kor. na sejmik ziemski halicki.

1. List na tenże[4] sejmik JO. IMci p. kasztelana krakowskiego na sejmik relationis.

2. Jako zawsze roskazy magnorum nominum W. IMć pp. pełnić mam na celu starania mojego, tak dać dowód usilnej aplikacyej quo conatu ferar ku WMć pp. pełnieniu woli i intencyi, starałem się, gdy quaesitis industriis auxiliatrices copias, od którychby fortuny WMć

[1] W Laud. wyraziły.
[2] Zob. nr. poprz. ust. 17.
[3] W rękopisie list ten znajduje się bezpośrednio po „odpowiedzi hetmana", zamieszczonej tu jako nr. 127. Jest on prawdopodobnie odpowiedzią na zabiegi posłów sejmiku halickiego (por. punkt 3 laudum nr. 129).
[4] T. j. halicki.

pp. gravi mogły laedi ictu, od prześwietnej odwróciłem ziemi. A tak in fundamento tej mojej świadczonej WMć pp. przysługi eo fiducialius upraszam antecedaneo cultu obrad ich, abyście WMć pp., liberi będąc ab exotico, nativum militem patriosque heroes tem ochotniej i obficiej zasługi remunerari chcieli, im od inszych expens wolniejsi będziecie. Że zaś już zaszła deklaracya WMć pp. jakichkolwiek na wojsko posiłków, przetoż regiment mój, IMci p. regimentarza koronnego, tudzież chorągiew p. Turkuła łasce WMć pp. oddaję, aby jako do usług publicznych najpierwsze, tak w najpierwszej pomieściły się satysfakcyi. Cokolwiek WMć pp. świadczyć będziecie ochoty do płacenia niewypłacone nigdy zabiorę obligacye, które devovendo jestem pleno cultu każdego ....

Bibl. Ossol. rkp. nr. 66 f. 102.

131.

Halicz, 24 stycznia 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwykłe pro die 24 Januarii, na sejmik ex limitatione do powrotu i uczynienia relacyi IMciów pp. posłów naszych do J. Kr. Mci p. n. m. ordynowanych przypadający, takową za powszechną zgodą postanawiamy uchwałę.

2. Jeszcze ręka Boska nie skwapia się na ostatnią zgubę naszą i w tak ciężkim zamachu na Rzptą przytrzymuje dotąd lethales ictus, kiedy pozwala nam tyle czasu, abyśmy mogli consulere nobis na zjazdach naszych et salutem operari universi. A zatem, mając prae oculis subsistencyą lokowanego na ten czas circa tuitionem granic i ziemi naszej za ordynansem JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. wojska cudzoziemskiego w Gwoździcu, będącego w komendzie W. IMci p. generała Kaznofa, na alimentacyą i sustentament onego przy poważnej interpozycyej JO. IMci p. krakowskiego in congressum nostri wniesionej, lubo tak wielu attrita malis ziemia nasza powodzi, nieurodzaju, gradobicia i subsistencyi wojsk, tak koronnego jako i W. Ks. litewskiego, jednak in vim prowiantów na 300 porcyi uchwaliła i postanowiła podatek podymnego po zł. 88 z dymu za miesięcy pięć, inkludując w to i kwitowe IMciom pp. komisarzom naznaczone i pozwolone. Który podatek według taryfy anni 1712, t. j. do trzechset dymów redukowanej, wypłacony być ma.

3. Do którego windykowania uprosiliśmy e medio nostri za komisarzów IMć pp. Alexandra Żurakowskiego, pisarza ziemskiego halickiego z ziemi halickiej, z powiatu trembowelskiego IMć p. Adama Ulińskiego, skarbnika bracławskiego, który to podatek podymnego do rąk pomienionych IMciów pp. komisarzów bez wszelkiej protellacyej a die prima Februarii anni praesentis 1714 ad ultimam eiusdem z miast, miasteczek i wsiów nemine excepto w czasie wyrażonym komportowany i oddawany być powinien na miejsce zwyczajne do Halicza sub rigore prawa koronnego o wypłaceniu podatków uchwalonych postanowionego, hoc praecustodito, ażeby IMć dziedzice i possessorowie już wydanego prowiantu od pogranicza z pobliższych parafii dla kombinacyej z IMciami pp. officyerami kwity produkowali, żeby ten prowiant IMciom wydany pro persoluto był przyjęty i jeżeliby co przebrali, żeby IMć pp. komissarze sedulo wejrzawszy, IMciom wytrącili. A IMć pp. komisarze ludzi depaktować, ile przy teraźniejszej ruinie, nie będą powinni, ale tylko naznaczoną kwotą po taleru bitemu kontentować się tenebuntur.

4. Że zaś IMć pp. Pokutyński i Ratowski rewizorowie dotąd nie skończyli generalnej rewizyej, obstringimus IMciów praesenti laudo, aby one kontynnowali, a po skończeniu onej super realitatem wykonali iurament, postanawiamy.

5. Groszowe, per constitutionem sejmu lubelskiego uchwalone a dotąd nie wydane, aby do rąk IMci p. Niestojemskiego retentores podług delaty i deklaracyi sądów fiskalnych wypłacali, obligamus IMciów, salvis jednak abiuratis, conflagratis et quietationibus producendis, a IMć pp. assignatarii po delatach jeżdżący nie powinni więcej wyciągać nad podaną sumę na delacie od IMciów pp. exaktorów i cokolwiekby tak już in antecessum jakoby (sic) in posterum przebrali depaktując exhaustam plebem, to w zasługach potrącono ma być IMciom.

6. Sądy skarbowe in cadentia sua ex limitatione przypadające w Haliczu reassumuntur, których circumscriptionem anteriori laudo in toto zachowujemy.

7. Jako zaś godne IMciów concivium nostrorum w przysługach ziemi naszej podjęte fatygi iustam in pectoribus nostris znajdować powinny gratitudinem, tak tedy pomienionych IMciów praemiando, jako to WW. IMci p. Piotrowskiemu, staroście buczniowskiemu i Franciszkowi Łuszczewskiemu, skarbnikowi bracławskiemu, na przyszłym da Bóg sejmiku obmyśleć spondemus za funkcyą poselstwa do króla IMci.

8. Nie tylko ex zelo pietatis, ale z ustawicznego obrad naszych respektu za rzecz słuszną być poczytamy, abyśmy in erectionem fabryki kościoła farnego tutejszego halickiego znaczny uchwalili podatek; a że dostatecznej informacyej mieć nie możemy dawnymi laudami uchwalonego podatku perceptę i expensę na murowanie tegoż kościoła farskiego, przeto postanawiamy, aby instygator sądów fiskalnych przypozwał successores pro reddendo calculo IMciów exaktorów podatku tegoż.

9. Retentores prowiantu na garnizony stanisławowski i śniatyński naznaczonego aby irremissibiliter wydawali, postanawiamy.

10. List aby napisał do IMci p. Broniewskiego, chorążego halickiego i posła naszego IMć p. marszałek nasz, żeby nomine publico upraszał i wyraził facilitatem ziemi naszej, iż nad uchwalony podatek w niedawnym czasie sumy 30.000 i teraz płacić deklarujemy in vim prowiantu sumę 24.000, ea jednak praecustoditione, abyśmy byli wolni a stativis wojsk auxyliarnych J. Kr. Mci i innych w służbie Rzptej zostających, tudzież aby wniósł instancyą i insinuare w łaskę JO. IMci p. krakowskiego IMciów pp. Dulskich, żeby dobra IMciów Łosniów dziedziczne od konsystencyi zimowej uwolnione były. W sprawie IMciów pp. Szumlańskiego i Zwierzchowskiego do JW. IMci p. kanclerza koronnego[1] aby IMć p. marszałek koła naszego list napisał i upraszał accelerationem tej sprawy, aby inter litigantes uspokojone były exortae quaestiones o dobra J. Kr. Mci Podgrodzie.

11. Nie godzi się praeterire memoria deservitam mercedem zasług na chorągiew JW. p. kasztelana naszego, które dotąd delitescunt, aby mógł potiri skuteczną satysfakcyą, z przyszłego czopowego resztę dopłacić deklarujemy. Podobnąż mieć powinien odebrania satysfakcyą IMć p. wojski halicki w dopłaceniu resztującej kwoty zasług na chorągiew w Ukrainie trzymającą (sic) z niemałą expensą. Chorągwi W. IMci p. starosty tłumackiego podług wydanej skarbowej asygnacyej, aby reszta była wypłaconą, sądowi fiskalnemu committimus obmyślenie. Non praetereundo memoria ustawiczne od kilku limit sejmiku naszego usługi IMci p. marszałka teraźniejszego koła naszego, ale i owszem zachęcając do dalszej pracy ziemi naszej, pomienionemu IMci zł. 3.000 naznaczamy, jako in antecessum inni IMć byli participes tejże kwoty.

12. A że IMć p. Ostrowski, administrator podatku groszowego, ex noviter repertis documentis ab onere solutionis instabat w kole naszem braterskiem, chcąc się emundować, o kalkulacyą, więc pomienionego IMci do sądów fiskalnych pro ulteriori peragendo calculo remittimus, a interea IMć pp. assignatarii exekucyej sprowadzać do IMci nie mają.

[1] Jan Szembek. Niesiecki, Herb. pol. I. 345.

13. Lubo wydana od IMci p. Rozwadowskiego, komisarza naszego jest assygnacya, póki finalna eo in passu nie nastąpi decyzya IMci p. Kamieńskiej generałowej, resztującą sumę według assygacyi z komissyej łuckiej, aby IMć p. Niestojemski z podatku groszowego wypłacił IMci nieodwłocznie, obligujemy w tem IMci et stringimus praesenti laudo.

14. Listy aby IMć p. marszałek tak do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, jako też do JW. IMci p. strażnika koronnego [1] napisał nomine publico, upraszając IMciów n. w. m. pp., żeby subveniendo aegestati ziemi naszej przykazali z dóbr swoich uchwalone podatki importować.

15. Mając wzgląd nad dezolacyą dóbr samego miasteczka Maryampola propter alleviationem w podatkowaniu ille (sic) czopowego, do sądu fiskalnego odsyłamy, jakoteż similiter dobra Pieczyniżyn [2] JW. IMci p. strażnika litewskiego [3] jako i Łączyn [4], aby mogły mieć te dobra jakową allewiacyą w podatkowaniu czopowego, do refleksyej sądom fiskalnym committimus.

16. IMciom braci pogorzelcom już w przeszłych laudach obmyślona konsolacya, jako to IMci p. Wolańskiemu 1.000 zł., p. Hoszowskiemu [5] zł. 200, IMci p. Bienieckiemu resztująca kwota i IMci p. Wolickiemu in vim eleemozyny złotych 100, aby skutek swój odebrała jako najprędszy, opatrzyć sąd fiskalny i obmyśleć ma, bratersko przyrzekamy. IMci p. Gorskiemu, cześnikowi sanockiemu, jako i IMci p. Balickiemu za funkcyą poselską naznaczoną tot laudis gratitudo, iż dotąd sterilescit, na przyszłym da Bóg sejmiku satisfactionem IMciom pollicemur, jako też i noviter pogorzelcom IMć pp. Muchowieckiemu i Drozdowskiemu, Brzuskiemu i Józefowi Ostrowskiemu, Bazylemu Drohomireckiemu konsolacyą da Bóg pomienionym IMciom providere zechcemy.

17. Doniósł tu in congressum nostri W. IMć p. Dzieduszycki, chorąży lwowski, iż sentit se gravatum w dobrach wsi Ispasie [6] i że nie ma distinctionem w taryfie od dóbr JW. IMci p. chorążego koronnego [7] a pociąganym bywa do płacenia podatku aequaliter mający mniejszą część od drugiej, zaczem żeby koekwacya nastąpiła należyta, sąd fiskalny zważywszy i zlustrowawszy dawne taryfy i kwity moderamen uczynić ma.

18. Pretensya IMci p. Konstantego Dunina Goławińskiego, że natenczas pomieścić się nie może w reście należytej IMci od ziemi, tę facta investigatione et liquidatione wybranych pieniędzy przez IMci, aby onemu sąd fiskalny ukontentowanie provideat, przyrzekamy.

19. Inne zaś wszystkie materye i desideria IMciów, tak z przeszłego sejmiku natenczas nie pomieszczone i do teraźniejszego anteriori laudo odłożone reassumuntur, jako i teraźniejsze noviter zachodzące, kiedy dla teraźniejszych intervenientiis in cognitionem nostram przyjść i effectum sortiri nie mogły, zaczem do przyszłego sejmiku rejicimus.

20. Któren to sejmik dla wszelkich interweniencyi ad diem 12 mensis Martii anni praesentis pod laską tegoż IMci p. marszałka koła naszego limitujemy i tę uchwałę naszę temuż IMci podpisać i do grodu more solito podać zlecamy. Działo się w Haliczu, die 24 Januarii 1714 a. Jakub Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej powiatu trębowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 409—414 (zdefektowany); Castr. Hal. Rel. 208 p. 95—101.

[1] Marcin Kalinowski. Boniecki, Herb. Pol. IX. 156.
[2] Peczeniżyn mko. pow. kołomyjsk. Słown. geogr. VII. 932.
[3] Stanisław Potocki. Niesiecki, Herb. pol. VII. 446.
[4] Łanczyn, wś. pow. nadwórniańsk. Słown. geogr. V. 583.
[5] W Rel. Oszowskiemu.
[6] Wieś pow. kołomyjsk. Słown. geogr. III. 305.
[7] Aleksander Jabłonowski. A. G. Z. XXII. 774.

132.

Halicz, 12 marca 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kolomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwykłe, na dzień 12 miesiąca marca w roku niniejszym 1714 na sejmik ex limitatione przypadający, takową za powszechną zgodą postanawiamy uchwałę.

2. A naprzód gdy nam osobliwa Opatrzność boska po tak wielu inopinatas crises i nieszczęśliwych na ojczyznę naszę rewolucyach, zachwianiu się prawie całej Rzptej podaje tabulam naufragii, pozwalając tyle czasu na zjazdach do wszelkich obrad, za co należy pokorne fundere Majestatowi boskiemu vota. A jako zwykła ziemia nasza, lubo jest tot calamitatibus attrita przez ustawiczną utriusque authoramenti wojsk lokacyą, annuere JO. IMci pana krakowskiego intencyej i przez instrument listowny in congressum nostri wniesionej rekwizycyej w konserwacyej garnizonów stanisławowskiego i śniatyńskiego, natychmiast, niechcąc deesse votis JO. IMci pana krakowskiego, na alimentacyą i sustentament tychże garnizonów uchwalamy in vim prowiantu z dymu po zł. 58, a to ad tariffam anni 1712 reductam, inkludując i traktament IMciom pp. officyerom in cogressu nostri tak od garnizonu jako od regimentów, w ziemi naszej zasługi biorących stawających, każdemu pro persona po zł. 200, t. j. IMci p. Łozińskiemu, porucznikowi regimentu JO. IMci p. krakowskiego i IMci p. Benefeltowi, kapitanowi regimentu JW. IMci p. referendarza koronnego, tudzież IMci p. Malotce, oficierowi od garnizonu stanisławowskiego destynowanemu, jako też IMciom pp. Mikołajowi Turskiemu, Szymonowi Niewierskiemu, rewizorom za podjętą fatygę zł. 1.900 z tegoż podatku naznaczamy, którą to kwotę aby z rąk IMciów pp. officyerów odbierających przy kwocie naznaczonej za prowiant odebrali, zlecamy.

3. Którego to podatku cursus ma być wybierany przez IMciów pp. officyerów od IMciów pp. komendantów ordynowanych, jednego tu w Haliczu rezydującego a drugiego w Trębowli, bez wszelkiej aggrawacyej, depaktacyej et praetensione wyciągania kwitowego exekwowany być ma. Poczyna się ten podatek a die decima mensis Aprilis, a kończyć się będzie powinien ad ultimam Maii anni praesentis, praecustodimus to jednak sobie, jeżeliby exemplo innych województw i ziem wojska J. Kr. Mci saskie pretendować mieli u nas kontrybucyej i urgerent onej extraditionem, tedy subveniendo egestati populorum, ten podatek in sublevationem ziemi obrócony być ma, nie ma być wydawany garnizonom, póko nie nastąpi certitudo uwolnienia przez poważną interpozycyą u J. Kr. Mci JO. IMci pana krakowskiego ziemi naszej od wojsk saskich [1].

4. A tak IMć pp. posłowie nasi, odebrawszy resolucyą i respons od JO. IMci pana krakowskiego, donieść mają JW. IMci p. kasztelanowi ziemi naszej jako primo capiti, co efficient, postanawiamy.

5. Sądy fiskalne solita praxi one reassumujemy.

6. Należy mieć w osobliwej reflexyej każdego z nas i konsyderacyej, qua cura et indefesso studio usiłuje JO. IMć pan krakowski circa conservationem boni publici desudanda, ut bene fiat całej Rzptej, osobliwie ziemie naszej, uprosiliśmy do tegoż JO. IMci pana krakowskiego IMciów pp. posłów Piotra Potępskiego, porucznika znaku pancernego W. IMci p. sta-

[1] Por. o tym ucisku wojsk saskich list hetmana Sieniawskiego do kasztelana halickiego Kurdwanowskiego w Castr. Hal. 208 p. 222.

rosty tłumackiego, Pawła Szumskiego, miecznika żydaczewskiego, porucznika W. IMci p. wojewodzica wołyńskiego, którzy IMć stanąwszy cum plena veneratione podziękują za wszelkie dowody świadczonych życzliwości ku ziemi naszej circa tuitionem onej i w dalszą upraszać będą, aby chciał powagą ducalis clavae protegere ab exotico milite ziemię naszą. Tudzież upraszać będą JO. IMci pana krakowskiego o naznaczenie IMci p. komisarza ex brachio sui, któren [by] zjechawszy ad fundum bonorum miasta Gwoźdca z IMciami pp. komisarzami, unius absentia non obstante, wszelkie pretensye i przebrania prowiantami iniuriatis przez wojsko, na ten czas in stativis zostające, kompenzować i moderare praevia sufficienti indagatione nie omieszkał, za rzecz słuszną być uznajemy.

7. Generał wyszyński, providendo imminentibus periculis ruiturae libertatis, do województw małopolskich ordynował i uprosił IMciów pp. posłów propter ineunda consilia sanandorum vulnerum Rzptej; i my idąc torem antenatów naszych uprosiliśmy na sejmik wyszyński ex limitatione przypadający IMciów pp. posłów Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickiego, W. IMć p. Jana z Golejowa Golejowskiego, stolnika ciechanowskiego, którzy IMć stanąwszy in facie zgromadzonego generału plenam affektów naszych fiduciam remonstrabunt i upraszać będą całego generału, aby chcieli IMcie n. w. m. pp. mieć nas participes uczynionej relacyej od powracających IMciów pp. posłów województw i consiliorum suorum communicationem perhibere, a z powziętą relacyą aby IMć pp. posłowie nasi chcieli comparere na sejmik ex limitatione przypadający.

8. Podatek uchwalony na sustentament ludzi w Gwoźcu stojących że dotąd oporem idzie ob metum wojska saskiego J. Kr. Mci, a gdy jesteśmy tak wielu sponsionibus JO. IMci pana krakowskiego affidowani, iż mamy być wolni ab onere kontrybucyej exotici militis, przeto obligujemy IMciów wszystkich renitentes, aby pomieniony podatek importowali i oddawali a IMć p. Bertranta, obersztelejtnanta upraszamy, żeby chciał na jaki czas abstinere od rigoru executionis.

9. Doniósł in congressum nostri JW. IMć p. kasztelan ziemi naszej, iż w Petlikowcach sors nobilium jest specifikowana w taryfie, która już subest iuri haereditario IMci, aby był z niej podatek wypłacony i za jednostajnym kwitem wydawany communi assensu zezwalamy.

10. Kurdwanówka że jest deserta, zaczem nie powinna ad onera ferenda Reipublicae należeć.

11. Subveniendo aegestati w podatkowaniu i w wypłaceniu dymowego częstym a mając tak wiele pretendentów IMciów braci, jednym pogorzelcom, drugim za funkcye poselstwa że dotąd naznaczona kwota przez deklaracye laudorum nie jest wypłacona, więc niniejszą uchwałą postanawiamy podatek od czeladzi obojej płci żydowskiej, w służbie ich zostających contra praescriptum legis, po taleru bitemu od osoby; do którego podatku obieramy za poborcę IMć p. Stefana Wolańskiego. Który to podatek ma się zaczynać a die 16 Aprilis, a kończyć się będzie ultimis diebus Maii, tali praecustoditione, aby starszy kahału rabin, zweryfikowawszy i spisawszy po wsiach regestr, poprzysiągł i oddał IMci p. poborcy i wydał attestacyą, którą p. poborca na sądach fiskalnych produkować będzie powinien. Obviando, ażeby usłyszawszy Żydzi o tej uchwale czeladź odprawić mieli ab actu laudi, tedy za nich płacić tenebuntur.

12. IMci p. poborcy solarium od każdego kwitu po złotemu naznaczamy i więcej konsolacyej od nas pretendować nie ma.

13. Z którego podatku satysfakcyę swoję odebrać mają osobliwie IMć p. Bertrant, obersteleytnant w Gwoździu stojący in vim traktamentu deklarowanych zł. 1.000. IMci p. Gorskiemu, cześnikowi sanockiemu zł. 500, IMci p. Stefanowi Balickiemu resztującą kwotę zł. 200 za poselskę funkcyą do J. Kr. Mci, IMci p. Bienieckiemu pogorzelcowi zł. 220, IMci p. Hoszowskiemu, niewolnikowi deklarowane dawnymi laudami zł. 200 applikujemy do tego podatku, aby IMć p. poborca, wybrawszy podatek, z assygnacyami wydanymi od IMci p. komisarza

ziemi naszej wypłacił irremissibiliter, potrąciwszy i swój zł. tysiąc, od nas deklarowany sobie za konflagratę zapłacił, obligujemy IMci.

14. Deservitam mercedem chorągiew pancerna W. IMci p. starosty tłumackiego że dotąd podług assygnacyej skarbowej do ziemi naszej wydanej zupełnie i dostatecznie satisfactionem nie odebrała, jakoteż IMć p. Piotr Potępski, porucznik tegoż znaku gratitudinem za funkcyą poselstwa iż dotąd satisfactionem praestolatur, aby sąd fiskalny obmyślił tak chorągwi, jako IMci ukontentowanie, committimus.

15. Podobno odebrać powinna chorągiew IMci p. Turkuła sławnej pamięci rotmistrza zasług swoich zapłatę z repartycyej do ziemi naszej naznaczoną, a że dotąd ob egestatem ziemi naszej et pressuram od wojsk ab utrinque przechodzących i lokujących się nie można przyjść do tego, żeby IMciom na teraźniejszym sejmiku jako to IMci p. Rozwadowskiemu, stolnikowi halickiemu i Kazimierzowi Mierzejowskiemu, cześnikowi i pisarzowi grodzkiemu halickiemu, staroście skalskiemu za funkcyą poselstwa do Warszawy na sejm, IMciom pp. Piotrowskiemu, staroście buczniowskiemu i Franciszkowi Łuszczewskiemu, posłowi do J. Kr. Mci, IMci p. Szumańczowskiemu, miecznikowi nurskiemu i Goławieńskiemu posłom do JO. IMci p. krakowskiego recompensam gratitudinis obmyśleć, więc na przyszłym da Bóg sejmiku de medio ukontentowania usiłować zechcemy. IMci księdzu Ostrorogowi już in antecessum deklarowany zł. 1.000 na fundament kościoła zawałowskiego, że ad praesens skutkiem iścić się nie może, sądowi fiskalnemu ten interes committimus.

16. IMć pp. lustratorowie młynowego, że dotąd calculum na sądach fiskalnych nie uczynili perceptarum et expensarum, stringimus IMciów sub rigore triplicis pensionis et carentia activitatis, [aby] czynili nieodwłoczną kalkulacyą.

17. A że fata praecipitarunt życie niegdy godnej pamięci p. Swistelnickiego, na on czas sędziego fiskalnego, więc in locum onego obieramy IMć p. Jana z Golejowa Golejowskiego, stolnika ciechanowskiego, który IMć praestito iuramento z drugimi IMciami pp. sędziami zasiadać ma.

18. A że wydana assygnacya ze skarbu koronnego na gaże officerskie na sumę 5.096 zł. regimentowi JO. IMci pana krakowskiego, te aby kompenzował IMć p. Szumanczowski, komisarz z powziętej sumy 10.000 z podatku podymnego, postanawiamy.

19. Dobra dziedziczne JW. IMci p. wojewody kijowskiego że znacznej są podległe ruinie i desolacyej przy teraźniejszych rewolucyach, należy mieć kompassyą i takową uczynić allewiacyą onym, a że prementibus ziemię naszą vicissitudinibus temporum przyść nie można, zaczem w przyszłym podatkowaniu a solutione uwolnić deklarujemy.

20. Za IMcią p. Szumlańskim, miecznikiem żydaczowskim, porucznikiem chorągwi pancernej JW. IMci p. wojewodzica wołyńskiego list aby napisał IMć p. marszałek nasz w sprawie IMci do JO. IMci p. marszałka prześwietnego trybunału koronnego lubelskiego, zlecamy. Podobną instancyą listowną wnosiemy za IMcią p. Łukaszem Żurakowskim do JW. IMci p. chorążego koronnego, aby w pretensyach swoich mógł być uspokojony. Także za IMcią p. Stanisławem Ciemierzyńskim do IMci księdza prowincyała OO. Franciszkanów aby list IMć p. marszałek nasz napisał instancyonalny, żeby w swojej pretensyi sine strepitu iuris był uspokojony od IMci księdza gwardyana halickiego.

21. Myta że ultra mentem legis prywatnie ważą się wybierać, ile od podwód szlacheckich, te wszystkie abrogujemy praesenti laudo. Lubo pokazało się przez poprzysiężoną rewizyą IMciów pp. rewizorów Mikołaja Turskiego i Szymona Niewierskiego, iż IMć p. Jan Ostrowski, skarbnik sanocki, administrator groszowego obrany wespół z IMcią p. Tyszkowskim, stolnikiem witebskim in annis 1711 et 1712 pewną sumę wybraną z dóbr ziemiańskich applikował sobie privato ausu in vim futuri praemii za swoją usługę ziemi in antecessum świadczoną, która już z dekretów sądów fiskalnych jest naznaczona i osądzona IMciom assi-

gnatariis z regimentów z repartycyej do ziemi naszej naznaczonych, więc habita ratione erogowanych IMci p. Ostrowskiego unkosztów i trudów na komissyi radomskiej, kondonujemy IMci sumę resztującą, a zł. p. półpięta tysiąca aby wypłacił pomienionym assygnataryuszom, iniungimus et ab onere executionis IMci una cum successoribus uwalniamy i kwit aby IMć p. marszałek koła naszego dał IMciom obom zlecamy[1]. Sumę, która pozostaje się do zapłacenia tymże IMciom pp. officierom, na przyszłym da Bóg sejmiku satisfactionem uczynić przyrzekamy.

22. Innych zaś IMciów pp. braci desideria że na teraźniejszym sejmiku mieścić się nie mogły, do przyszłego da Bóg sejmiku odkładamy; który to sejmik na poniedziałek da Bóg po św. Trójcy przypadający limitujemy pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka, a in casu niezjechania IMci ob aliquem casum, to innego sobie liberam electionem zachowujemy. Które to laudum podpisać i do akt grodzkich dać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum jako wyżej. Jakób Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 417—424; Castr. Hal. Rel. 208 p. 284 292.

133.

Brzeżany, 25 marca 1714.

Odpowiedź hetmana w. kor. posłom sejmiku ziemskiego halickiego.

1. Reskrypt na instrukcyą od JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. IMciom pp. Piotrowi Potempskiemu, znaku pancernego W. IMci p. starosty tłumackiego, Pawłowi Szumlańskiemu, miecznikowi żydaczowskiemu, znaku pancernego W. IMci p. wojewodzica wołyńskiego porucznikom, posłom prześwietnej ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego w Brzeżanach, die 25 Martii 1714.

2. Niezażywa JO. IMć pan krakowski, hetman w. koronny verborum multitudinem ani ich apparatum, ale ipsam realitatem na oświadczenie tej, którą ma ku prześwietnej ziemi halickiej expressyej; świeże tego są dokumenta in probatis w tak wielu okolicznościach actibus, kiedy do tego jako in antecessum, tak et in hoc rerum moderno statu wszystkie swoje składa do tego starania i prace, aby Rzptą jak najprędzej in antiquo felicitatis widzieć mógł statu, prześwietną zaś ziemię veteri gaudentem libertate, ab omnibus impetitionibus liberam et tutam. Starania zaś jego i tak wielkiej applikacyej dość są pomyślne eventus, kiedy i teraz w teraźniejszych konjunkturach póty nie przestał pracować pulsareque ad cor principis, póki nie wyperswadował J. Kr. Mci, iż deklarował tę ziemię ab onere wojsk swoich saskich kontrybucyej intuitu conservationis wojska koronnego wolną uczynić. Jakoż już to po dwie poczty to od IMci p. kanclerza w. kor. odebrał, że curae et solicitudines et eius remonstrationes znalazły pondus suum u J. Kr. Mci et ad eum finem poszły ordynowane (sic) do IMci p. generała Jaknusa[2], aby te kraje, w których wojsko koronne jest lokowane, żadną pretensyą komissoryatu saskiego nie były onerowane, jako fusius excerpty obudwu listów IMci p. kanclerza w. kor. prześwietną informabunt ziemię. Dlaczego IMć p. krakowski jest tej nadziei, że wkrótce ta deklaracya J. Kr. Mci publicam prześwietnej ziemi ukontentuje expectationem.

3. Dziękuje wielce IMć p. krakowski prześwietnej ziemi halickiej cunctisque eius incolis, że ex generositate sua na konserwacyę stanisławowskiego i śniatyńskiego garnizonów in vim

[1] Kwit dla Jana Ostrowskiego z daty Halicz, 12 marca 1714 w Castr. Hal. 208 p. 1003.
[2] Prawdopod. chodzi tu o gen. Janusza de Eberstett; zob. przyp. na str. 116.

prowiantu pieniężną kwotę z dymu po zł. 50 et in antecessum in alimentum stojącego w Gwoźdcu żołnierza po zł. 80 uchwalili, ta (sic) cedet to wszystko bono publico et honori samejże prześwietnej ziemi. Czyniąc zadosyć votis et desiderio onej nieomieszka IMć p. krakowski destinare komisarza ex brachio sui, który zjechawszy ad locum loci, zachodzące pretensye moderabit et bonificabit.

4. Zna się do tego IMć pan krakowski, że jest os de ossibus prześwietnej halickiej ziemi, dla tego bona et mala eius kładzie inter communia, dla czego in aequalitate omni cum concivibus tej ziemi zostając aequaliter chce ze wszystkimi IMciami obywatelami tej ziemi uchwalone wszelkie podatki contribuere i dla tego czynił zaraz seriam indagationem, jeżeli w dobrach jego są jakie zatrzymane podatki i niemógł się minimam domacać hoc in puncto renitentiam, gdyż wszystkie dzierzawy i włości jego uchwałom sejmikowym satisfecerunt.

5. Jeżeli pretensya po czopowe rohatyńskie scrupulum imponit i te secundum antiquam praxim wypłacone, które aby i teraz dawnym zwyczajem sine auctione i bez przeładowania płacono stamtąd było i przy dawnych konserwowane kwitach prześwietnej ziemi, IMć pan krakowski uprasza.

6. A jako niepodobna, żeby prześwietna ziemia widzieć nie miała tak IMci pana krakowskiego wielkiego starania i w teraźniejszym samym od wojsk samych saskich jej uwolnieniu, tak spodziewa się tenże IMć pan krakowski fatyg, starania i pracy jego pro praemioque virtutis eius i osobliwszej ku tej ziemi inklinacyej przynajmniej hanc recompensam, że dobra jego w tejże ziemi leżące wolne od teraźniejszych dymowych kontrybucyi zostaną. O co gdy prześwietnej ziemi halickiej in spe odebrania promissorum uprasza, dalszą ochotę swoją usibus prześwietnej tej ziemi publicis chętnie ofiaruje.

7. Niewie IMć pan krakowski, quo errore factum, że skarb wydał na Łoszniów assygnacyą i on do dyspozycyej podał, w czem gdy teraz odbiera wiadomość causas w skarbie indagare obiecuje i jeżeli to są dobra ziemskie, stativis wojska więcej onerowane nie będą. In relicto na ustną JO. IMć pan krakowski, hetman w. kor. IMciów pp. posłów prześwietnej ziemi halickiej spuszcza się relacyą. Adam Mikołaj Sieniawski, kasztelan krakowski, hetman w. kor.

Castr. Hal. Rel. 208 p. 332 337.

134.

Halicz, 28 maja 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się ad locum consiliorum[1] consuetum pro die 28 mensis Maii a. 1714 ex limitatione, takoweśmy sobie unanimi consensu uczynili za uniwersalną zgodą postanowienie.

2. A naprzód przychodzi nam non sine sensu doloris ubolewać in fata ruentis Rzptej, która praementibus malis jest undique dla zachodzących intryg obarczona, zaczem niechcąc deesse votis województw górniejszych łączemy naszą poufałą, idąc torem antenatów naszych, z IMć pp. bracią obywatelami generału wyszyńskiego konfidencyą, do którego generału uprosiliśmy e medio nostri W. IMć pp. Jana Golejowskiego, stolnika ciechanowskiego i Józefa

[1] W Rel. consultationum

Karsznickiego, cześnika owruckiego za posłów propter ineunda sanandorum vulnerum communicatis consiliis Rzptej media, którzy IMć circa activitatem suam wszelką naszą cum debita veneratione remonstrabunt propenzyą, z tą naszą obligacyą, że unita virtute gotowi jesteśmy hanc pupillam libertatis, w której jesteśmy nati et educati, tueri piersiami naszemi.

3. A że abolevit memoria chwalebnego ziemi naszej dzieła, tak wielu konstytucyami ufundowanego, które corocznem okazowaniem[1] na miejscach naznaczonych z przezorną in omnem casum gotowością popisować się zwykłej, zaczem inhaerendo prawu i konstytucyom dawniejszym jako i warszawskim i późniejszym titulo okazowania reassumujemy i czas sobie popisowania na dzień 13 miesiąca lipca pod Jabłonowem, w kluczu kąkolnickim będącym, determinujemy i naznaczamy; sejmik zaś na dzień 10 mensis eiusdem limitujemy.

4. Na który termin nemine excepto wszyscy IMć pp. bracia zjechać się powinni, tak dziedzice jako i zastawnicy, arendarze i inni quovis iuris titulo possessores, także i ci, którzy mają sumy na prowizyach, dobra ziemskie duchowne trzymający per modum obligationis do kościołów swoich na wyderkaffach, pupilli, viduae, za których IMć pp. opiekunowie iuxta quantitatem bonorum poczty stawić na popis powinni będą.

5. A że największa rzecz należy na wodzach, przeto na przyszłym sejmiku po IMci p. kasztelanie naszym IMciów pp. rotmistrzów z powiatów e medio nostri obrać sobie pollicemur. Którzy IMć pp. rotmistrze obrani po uczynionym popisie tak mają prowadzić wojsko pod dyrekcyą pierwszego IMci p. kasztelana ziemi naszej, jako konstytucya anni 1622 mieć chce, in quantum górniejsze województwa pospolitem ruszeniem pójdą casu ingruentis necessitatis.

6. Bracia zaś rozrodzeni w ziemi naszej in fundis bonorum zostający, którzy poddanych swoich nie mają, i ci sami przez się z wszelką gotowością comparere mają nie tylko na popis, ale ad operationem bellicam sub rigore in suprascripta constitutione expresso.

7. Na którym terminie zjechawszy się [na] popis, uczyniwszy dobry porządek około prowadzenia jako też sądzenia spraw, dajemy facultatem IMci p. kasztelanowi naszemu z IMć pp. urzędnikami naszymi ziemskimi i w ciągnieniu podług prawa omnem modestiam, nie onerując plebem proprio sumptu providere będziemy się powinni.

8. A ponieważ siła IMciów znajduje się z obywatelów ziemi naszej, którzy w wojsku Rzptej służbę przyjąwszy, intuitu stipendiorum suorum comparere muszą, przeto ciż wszyscy IMć secundum proportionem substantiae suae mobilis et immobilis poczty na pospolite ruszenie wyprawić powinni, jakoteż z dóbr ziemskich do kościołów in vim fundationis quovis titulo applikowanych, videlicet regum, episcoporum et terrestrium sub rigore constitutionis suprascripto.

9. A że należy mieć securitatem wszelkich zachodzących niebezpieczeństw, tedy causas mere[2] securitatis IMć pp. sędziowie grodzcy, unius absentia non obstante, sądzić mają (lubo to inficiatur, że JW. IMć p. wojewoda kijowski, starosta halicki zostaje extra regnum) ażeby święta sprawiedliwość incrementa zabierała i każdy sitiens iustitiam odbierał swoje ukontentowanie, postanawiamy.

10. Którzy IMć actualiter będący z IMcią p. wojskim ziemi naszej sędziowie mają być według prawa od pospolitego ruszenia wolni, ale attentare powinni wszelkiej swojej należytości, in casu zaś perimentis mali, jako to opryszków i zbierania swywolnych ludzi, którzy domy szlacheckie nachodzą i rabują, ludzi pieką i substancyą zabierają, że ad praesens remedium dla uśmierzenia tej swywoli mieć nie możemy, tedy na przyszłym sejmiku securitatem fortun naszych IMci p. rotmistrza i smolaków z dóbr sołtyskich ziemi naszej obmyślić deklarujemy.

11. Sądy fiskalne solita praxi reassumujemy, dla których IMć pp. poborcy renitentes w nieuczynieniu kalkulacyi rigori prawa subiacere powinni. Które to sądy fiskalne in quatuor septimanis post soluta castra zaczynać się będą powinny.

[1] W Rel. ukazywaniem.
[2] W Rel. mieć.

12. A że zaszła universalis zgoda na kongresie naszym, aby ad notitiam ten popis braci naszych doszedł, upraszamy IMć p. kasztelana ziemi naszej, aby vigore legis na siebie impositae uniwersały po grodach i parafiach publikować roskazał ante determinationem tygodniem przed popisem, ażeby pro termino praefixo IMć wszyscy obywatele ziemi naszej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego incunctanter zjechali się sub poenis de expeditione bellica sancitis super non comparentibus et renitentibus extendendis.

13. Dosyć znaczną cum expressione doloris iacturam uznaje ziemia nasza per arbitrariam potestatem wkładania podatków ultra mentem całego pozwolenia braterskiego na różne alimentacye i subsidia wojsk utriusque authoramenti, jako in evidenti innotuit wszystkim nam, że musieliśmy per arbitrariam impositionem wypłacić tak garnizonom stanisławowskiemu jako i śniatyńskiemu i w Gwozcu[1] zostającemu wojsku na jeden miesiąc dwadzieścia cztery tysiące et supra, których sum wypłaconych nad repartycyą obligujemy IMć p. komisarza od nas uproszonego, aby się upomniał u całej Rzptej na komissyi radomskiej repetitionem.

14. Nie można większego uciemiężenia znieść, które ponoszą dobra ziemiańskie w Woynitowszczyźnie prawie przez comiesięczną extorzyą wydając za różnymi paletami kontrybucye nienależyte, więc subveniendo his inconvenientiis należy nam pulsare do JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor., aby hos ausus illicitos z władzy i powagi swojej compescere raczył chorągwiom IMć pp. Garbowieckiego, Ciepielowskiego i innych rotmistrzów, którzy effrenata et privata licentia aggrawują dobra ziemskie, kwoli czemu uprosiliśmy za IMciów pp. posłów do JO. IMci pana krakowskiego IMciów pp. Jana Ostrowskiego, skarbnika sanockiego i IMć p. Nasierowskiego, czyniąc rekurs ad legittimam potestatem ducalis clavae JO. IMci pana krakowskiego, którzy IMć cum instrumento charakteru domówią się de tanto gravamine et praeiudicio dóbr ziemskich [i] upraszać będą, aby wszystkie iniuriatorum pretensye exemplari disiudicatione uspokoić nakazał i in posterum similes abusus et licentiam IMciów pp. wojskowych poskromić i powściągnąć raczył.

15. Doniesiona in congressum nostri querimonia przeciwko IMci p. kapitanowi Benefeldowi[2] regimentu JW. IMci p. referendarza koronnego, zasługi w ziemi naszej biorącego, który IMć ważył się kancelaryą nachodzić i tam różne excessa czynić, jako też klasztor WW. OO. Dominikanów naszedłszy IMć księdza przeora tegoż konwentu contemptuare, jakoteż IMć p. Ostrowskiego syna pod wartę wziąć ważył się i na samego IMć p. Ostrowskiego diffidował i inne różnym osobom pod bytność swoję tu w Haliczu krzywdy, wiolencye poczynić nie poniechał, zaczem upraszać będą JO. IMć pana krakowskiego o sąd na IMci, aby poenas qualitativas facti odebrał i do JW. IMci p. referendarza koronnego, aby IMć p. marszałek koła naszego list w tej materyi napisał, obligujemy IMci p. marszałka upraszając, aby pomienionego IMci pana kapitana exorbitującego stąd relegował.

16. Stawający IMć pp. assygnataryusze querulantur, iż zasługi niewypłacone na regimenty dotąd w ziemi naszej osychają, jako to IMć p. Łążyński, porucznik regimentu w Kamieńcu stojącego JO. IMci p. krakowskiego, remonstravit nam podług likwidacyi z IMcią p. komisarzem naszym sumę 5.096 i groszy 21 i powtórną zł. 1.096 i groszy 9, jako też regimentowi JW. IMci p. referendarza koronnego zł. 2.400, więc niechcąc zostawać w borgu, lubo jest ad praesens exhausta plebs, że ob egestatem summam podatków żadnych uchwalać nie możemy, postanawiamy jednak praesenti sancito, aby IMć p. Nasierowski, podatku młynowego exaktor z sumy wybranej, która dotąd in manibus IMci zostaje od lat kilku intercedendo ziemi wypłacił pomienionemu IMci p. Łążyńskiemu na regiment i sumę wzwyż wyrażoną lub też delatę onemu podał, a cokolwiek pokaże się wypłaconej sumy przez IMci, tedy ziemia in eliberationem Elbląga

[1] W Rel. Gwoyzcu.
[2] W Rel. Benefeldtowi.

inną sumę uchwalić deklaruje, którą to sumę sine omni tergiversatione aby IMć p. Nasierowski wypłacił, obligujemy IMci.

17. Gdy dotąd podatek exakcyi IMci p. Wolańskiego oporem idzie, a zaś IMć p. Bertrand o 1.000 zł. i inni IMć assignatarii satisfactionem u IMci urgent, więc ten interes pro faciendo przez IMci calculo et praestanda satisfactione do sądów fiskalnych odsyłamy.

18. Uskarzają się przy tem IMć pp. obywatele ziemi naszej na depaktacyą w kancellaryach grodzkich, zaczem w tem subveniendo requirentibus obligujemy IMć p. deputata naszego na trybunał koronny lubelski, aby authoritate sua procuret wyjęcie autentyczne per extractum dekretu w tej materyej pod laską IMci p. Ledochowskiego, podkomorzego krzemienieckiego ferowanego i ten do urzędu[1] grodzkiego ziemi naszej dla informacyi każdego brata szlachcica podał, iniungendo praesenti laudo IMć pp. regentom, tak grodzkiemu jako i ziemskiemu, ażeby jako teraz, tak i na potem nad wyrażone w pomienionym dekrecie kwoty od suscepty, pieczęci i oblaty niewyciągali sub rigore w dekrecie apposito.

19. Lubo dekreta fiskalne tak IMć p. Goławińskiego do wypłacenia 600 zł., jako też IMć p. Niewierskiego poborców 400 zł. stringunt, jednak habita unkosztów IMciów ratione a solutione tych pieniędzy IMciów uwalniamy.

20. Niegodzi się nam praetermittere świadczone in publicum bonum na funkcyi poselskiej do najjaśniejszego króla IMci IMciów pp. Piotrowskiego, starosty buczniowskiego i Franciszka Łuszczewskiego applikacye; praemiando IMciów wszelkie usługi i erogowane koszty gratitudinem na przyszłym sejmiku obmyśleć pollicemur. In pari IMć p. Potępski, porucznik znaku pancernego W. IMci p. starosty tłumackiego, za funkcyą poselską gaudere ma gratitudine od ziemi naszej.

21. Deservitam mercedem chorągwiom tak W. IMci p. starosty tłumackiego pancernej, jako i IMci p. Saina[2] rotmistrza chorągwi wołoskiej w Kamieńcu stojącej obmyśleć satisfactionem na przyszłym sejmiku deklarujemy.

22. IMć p. Gumowski meritorum suorum ukontentowania pretendujący w ziemi naszej, że ad praesens mieć nie może, tedy IMci do funkcyej podającej się propiorem być uznawamy.

23. IMć pp. posłowie do generału wyszyńskiego uproszeni, jako to IMć p. Golejowski z IMcią p. Karsznickim rysują na sercach naszych thesseram usługi swojej, więc za podjętą IMciów fatygę ukontentowanie należyte na przyszłym sejmiku odkładamy.

24. Inne zaś desideria IMciów pp. braci, które ad praesens pomieścić się nie mogły, w reces do przyszłego sejmiku podajemy. Które to laudum IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt podać zlecamy. Datum anno et die ut supra. Jakób Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 425—433; Castr. Hal. Rel. 208 p. 529—534.

[1] W Laud. grodu.
[2] W Rel. Siehenia.

135.

Halicz, 10 lipca 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się ad locum consuetum consiliorum do Halicza, na sejmik ex limitatione pro die 10 Julii anni praesentis 1714, takowe za powszechną zgodą czynimy postanowienie i uchwałę.

2. Możemy stąd dobre sortiri melioris fortuny ojczyzny naszej omina i zdają się rzeczy wychodzić ex tristi caligine in exoptatum serenum za przybyciem ad patriam JW. IMci p. wojewody kijowskiego.

3. A lubośmy anteriori laudo sejmiku naszego opisali sobie okazowanie popisu podług prawa tak wielą konstytucyami obwarowanego pro die 13 praesentis i postanowili, ten popis jednak za powziętą relacyą IMciów pp. posłów naszych powracających z sejmiku generału wisznińskiego do nas wniesioną, zapatrując się ad mentem górniejszych województw in omnem casum ingruentis mali na Rzptą prorogujemy.

4. Niechcąc deesse interpozycyi i rekwizycyi listownej JO. IMci pana krakowskiego za garnizonami stanisławowskim i śniatyńskim, jakośmy in antecessum w konserwacyi pomienionych garnizonów świadczyli wszelką naszę applikacyą i na ten czas nie odbiegamy, lubo przy teraźniejszych nieszczęśliwościach i karystyi obmyśleć IMciom alimentationem i sustentament deklarujemy po zł. 12 z dymu, a to po przyszłym sejmiku ex limitatione pro die sexta Augusti przypadającym. Na którym sejmiku i IMć p. exaktora do wybierania tego podatku obrać przyrzekamy, że ad praesens exhausta plene w podatkowaniu wydołać nie może.

5. Sądy fiskalne solita praxi reassumujemy.

6. Assignatarii do ziemi naszej naznaczeni według repartycyi, że dotąd satisfactionem zasług swoich praestolantur na regimenty, tych IMciów tak do IMci p. Nasiorowskiego insistendo anteriori laudo, jako i do IMciów pp. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego i Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, exaktorów podymnego odsyłamy, obligując tychże IMciów pp. exaktorów, aby naznaczoną kwotę podług assygnacyi do siebie wydanych irremisibiliter wypłacili lub też delaty podali.

7. Których delat aby nie była exequutio militaris fortis et gravaminosa, jako in antecessum practicatum na dobra szlacheckie, nie depaktując lud ubogi ultra mentem legis w kilkadziesiąt ludzi, lecz tylko a renitente grabież wziąwszy niemieszkanie do drugiej wsi iść powinna i ta grabież taxam et valorem excedere nie powinna zatrzymanego podatku.

8. Młynowego podatek iuxta sancitum konstytucyi rady warszawskiej od kół znajdujących się w młynie, ile na małej wodzie od jednego koła, po taleru bitemu aby był oddawany i kwitowe jako jest naznaczone in anteriori laudo, takowe IMć p. lustrator młynów lub sukkolektor IMci, a nie większą uzurpować i pretendować ma. A jeśliby quo casu mielnik uchylał się od tego podatku porzuciwszy młyn na ten czas, tedy arendarz lub haeres albo possessor zastępując młynarza ten podatek zapłacić powinien będzie sub poena lege apposita.

9. Primario jednak regimentowi pieszemu JO. IMci pana krakowskiego summa w assygnacyi wyrażona przez IMć p. Nasiorowskiego aby była wypłacona, iniungimus, ex residuo zaś zł. 2.416 regimentowi JW. p. referendarza koronnego.

10. Podatek groszowego exakcyi nieboszczyka ś. p. p. Franciszka Jastrzębskiego, pisarza ziemi halickiej, że dotąd oporem idzie w oddawaniu, ten aby IMć renitentes haeredes et

possessores bonorum ziemi naszej do rąk IMci p. Niestojemskiego, exaktora podatku tego podług deklaracyi sądów fiskalnych salvis conflagratis et abiuratis oddawali, praesenti sancito stringimus IMciów i żeby assignatarii do tego podatku podług assygnacyi wydanych deservitam mercedem odebrali.

11. A że chorągiew IMci p. Siehenia jest in expectatione zasług w ziemi naszej, tej na przyszłym sejmiku modum satisfactionis obmyśleć deklarujemy.

12. Nie powinna w sercach naszych sterilescere poważna interpozycya JW. IMci pana krakowskiego za dobrami swemi ile desudantem circa conservationem immunitatis dóbr naszych ziemskich, przeto subveniendo voto et desiderio n. w. m. p. dobra miasteczko Bursztyn od podatkowania wszelkiego uwalniamy do lat trzech ea praecustodita cautella, aby podatek od czeladzi chrześcian utriusque sexus, w służbie Żydów tamecznych zostający (sic), był wypłacony; jako też i miastu Rohatynowi czopowego podatku podług deklaracyi sądów fiskalnych alleviationem świadczymy.

13. Znajduje in pectoribus civium IMć p. Piotrowski, starosta buczniowski należytą recompensam fatyg i usług swoich świadczonych ex vi functionis poselstwa do majestatu J. Kr. Mci, którego praemiando in vim gratitudinis dzierzawę i miasteczko Buczniową ab onere cuiusvis contributionis do lat pięciu uwalniamy.

14. Nie godzi się przepomnieć ś. p. IMci p. generała Kamińskiego pozostałe zasługi w ziemi naszej z komisyi łuckiej; te aby swój skutek odebrały i successoribus nieboszczyka wypłacone były, obligujemy IMć p. exaktora, do którego regulatur ten dług, aby niemieszkanie bez wszelkiej zwłoki wypłacił serio iniungimus.

15. A że haeredes et possessores dóbr Chocimirza[1] gravatos se sentiunt, iż te dobra do podatkowania za miasto czyli miasteczko bywają pociągane, zaczem jeżeli z taryf dawnych patetice elicietur, że wieś a nie miasteczko specyfikowane będzie, tedy pomienione dobra ad normam innych dóbr redukowane być mają.

16. Wieś Uhryn ad tractum miasta Czortkowa należąca, że jest podległa kontrybucyi tak województwa podolskiego, jako i ziemi naszej, a że nie może sufficere tanto oneri per impositum gravamen, te dobra za należytą i słuszną lustracyą granic per haeredes produkowaną autentyczną in futurum ab onere podatkowania uwolnić spondemus, jakoż tantisper od wszelkich exakcyi i podatków uwalniamy.

17. Wniesiona quaerimonia IMciów concivium in congressu nostri, jako to IMci p. Bernarda Grabianki, wojskiego trębowelskiego i IMci p. Szymona Baworowskiego, że znaczną iacturam fortun swoich ponieśli przez płacenie grzywien w sądzie trybunalskim z okazyi i instancyi IMci p. Karwowskiego, regenta grodzkiego halickiego, jakoby o niewydanie prowiantu na magazyn brzeski wojskom auxyliarnym cara IMci, allegando, że żadnej mencyi nie czyniwszy ani też kalkulacyi ziemi z prowiantów, honori et fortunae IMciów pokazał się być obnoxius, więc obtestamur IMci, aby pro faciendo calculo na sejmiku naszym blisko przyszłym lub też na sądach fiskalnych z kwitami compareat.

18. Lubo prawo jest per expressum o wydanie poddanych zbiegłych tak wielu konstytucyami obwarowane, a ile hoc interstitio czasu, kiedy możniejsi desertas colonias na słobodę wołając osadzają poddanemi szlacheckiemi, przez co do znacznej utraty każdy ex concivibus nostris snadno przyść może, zabiegając huic malo, przyrzekamy sobie bratersko, iż ktobykolwiek potkawszy uchodzącego poddanego deprehensum na drodze idącego bez attestacyi i cokolwiekby przy nim ruchomości, bydła znalazł, to cedere powinno temu, kto go reprehendet, tylko samego z żoną i dziećmi haeredi aut possesori przywrócić będzie powinien.

19. Ponieważ in antecessum per tot lauda practicatum, że IMć pp. exaktorowie podatków różnych odbierali swoje honoraria i ukontentowania od ziemi naszej, tej będąc nadziei IMć p.

[1] Chocimierz mko. pow. tłumac. Słown. geogr. I. 600.

Wolański emeritus vir et concivis nasz odbiera sponsionem tysiąca zł. za unkoszta swoje, który ex occurentibus albo decessu podatku wypłacić IMci pollicemur.

20. Że dotąd nie wypłacone są assygnacye do podatku exakcyi IMci p. Wolańskiego, tak IMci p. Gorskiego, cześnika sanockiego za funkcyą poselską do JO. IMci pana krakowskiego zł. 500, jako też nieboszczyka IMci p. Hoszowskiego in vim eleemosinae zł. 200, te aby wypłacił z wybranego przez się podatku, lub też delatę IMciów prawdziwą podał do odebrania tej kwoty, zlecamy.

21. Desiderium IMciów pp. officyerów stawających in gremio nostri wespół z pp. sukkolektorami pro disiudicatione do sądów fiskalnych odsyłamy.

22. Listy tak do JO. IMci pana krakowskiego, jako też do JW. IMci p. strażnika koronnego i IMci p. referendarza koronnego, aby IMć p. marszałek nomine publico odpisał, zlecamy.

23. Inne zaś desideria IMciów pp. braci, które ad praesens pomieścić się nie mogły, do przyszłego sejmiku w recess puszczamy. Które to laudum IMci p. dyrektorowi podpisać i do akt grodzkich podać zlecamy i sejmik ad diem sextam Augusti limitujemy pod laską tego Mci p. marszałka. Jakub Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 437—442; Castr. Hal. Rel. 208 p. 667—672.

136.

Halicz, 6 sierpnia 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwykłe pro die sexta Augusti in anno 1714 na sejmik ex limitatione przypadający, takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę.

2. A naprzód gdy dotąd publica vacillat salus Rzptej przy nieustających na ojczyznę naszą ab extra et ab intra fluctibus, którymi prawie codziennie exagitatur, mieć należy osobliwą przezorność, ażeby pupilla libertatis w należytej zostawała sferze, przeto reassumendo nasze sancita stanowione ten sejmik ex permoventibus reflexionibus i wszelkie obrad naszych negotia tak ad publicam tranquillitatem, jako też i do partykularnego ziemi naszej interesse stosujące się (rezerwując sobie czas okazowania in casu perimentis na Rzptę periculi, które jest lege cautum) cum toto effectu ad diem duodecimam Septembris anni praesentis pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka naszego limitujemy. Na którymto sejmiku circa maiorem frequentiam IMciów concivium braci naszych, de medio sanandorum vulnerum Rzptej pomyślić usiłujemy.

3. Lubo z dopustu Boskiego pokazał się w tych nieszczęśliwych czasiech znaczny nieurodzaj zboża i karystya jego, jednakże dogadzając necessitati publicae i interpozycyi JO. IMci p. krakowskiego w konserwacyi na pograniczu lokowanego garnizonu w Śniatynie, na alimentacyą i sustentament onego praesenti laudo postanawiamy po dwa talery bite z dymu presse tylko reducendo ad taryffam trzech set dymów. Z którego to podatku uchwalonego po wybranej sumie, aby IMć p. poborca interes IMciów pp. Turskiego i Niewierskiego u tegoż garnizonu pretendujących ex vi anterioris laudi ante omnia uspokoił i zapłacił IMciom, ażeby więcej IMć obrady publicznej tym interessem swoim nie trudnili i nie tamowali.

4. A że e ruderibus prawie przez ottomańską rękę zdezolowana świątnica Boska i Matki Jego w Bołszowcu WW. OO. Karmelitów zakonu ad novam errectionem przychodzi, więc niechcemy piis intentis et supplicationibus WW. OO. deesse, deklarujemy (ad libitum exolvendi każdego incolae ziemi naszej zł. 1.000 computando) z dymu po zł. trzy i groszy dziesięć.

5. Assignatarii tak regimentów jako i chorągwi na tak wiele sejmików z assygnacyami zjeżdżający i satysfakcyi żądający, iż dotąd skutecznej solucyi zasług nie odbierają dla nieznośnych, prawie co miesięcznych przez ubogich ludzi wypłacających (sic) kontrybucyi, które na teraźniejszym sejmiku actualiter osobami swymi stawają, tym pro persona każdego z IMciów pp. officierów traktamentu po zł. 300 deklarujemy, tudzież deputatom chorągwi W. IMci p. starosty tłumackiego zł. 200, deputatowi chorągwi IMci p. Sehenia, rotmistrza zł. 100, includendo i IMci p. Maciejowi Jasińskiemu, in vim eleemosinae zł. 200, co efficiet z dymu zł. 24. A tego podatku cursus ma się zaczynać a die 15 Augusti, a kończyć się 15 Septembris będzie powinien in anno praesenti i oddawany ma być do Halicza. Do którego podatku obieramy exaktorem IMć p. Piotra Bydłowskiego, któremu usitata praxi innych województw i ziem salarium naznaczamy po złotemu jednemu od kwitu jednego tak z miasta, miasteczka jako i wsi. Więcej zaś sobie pretendować nie powinien, habita jednak ratione calamitatis zdezolowanych dóbr, z których więcej extorquere i usurpare nie ma, tylko ile mu będzie konferowano.

6. Będąc attrita ziemia nasza tak wielą nieznośnymi od wojsk utriusque authoramenti ab utrinque dotąd obarczona kontrybucyami i lokacyami, iż exhausta plebs nie może być ad solvendum zasług regimentom, chorągwiom z repartycyi do ziemi naszej naznaczonym sufficiens, wziąwszy in maturam considerationem, że zawsze perfida gens Żydzi, którzy bardziej lucrum sui aniżeli commodum ziemi naszej całej Rzptej ab intra mieszkający upatrują, jako i wszystkie spolia ab auxiliari milite tudzież od zbójców nabyte u nich zostają się i znacznie stąd zbogaceni zostają, zaczem subveniendo egestati ubogich ludzi, insistendo prawu dawniejszemu, in hac impossibilitate ludzi chrześcian, aby Żydzi obywatele ziemi naszej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego na wypłacenie zasług regimentom tak JO. IMci pana krakowskiego, jako i IMci p. referendarza koronnego, tudzież IMci p. Potępskiego, porucznika pancernej chorągwi W. IMci p. starosty tłumackiego, gratitudo za poselstwo na radę lubelską zł. 2.000 mieścić się do tegoż podatku powinny, z dóbr duchownych, królewskich i szlacheckich sumę ryczałtem 12.000 zł. do rąk IMci p. poborcy nullis exclusis bonis, tutantibus sese libertacyami, ale ten podatek de integro wypłacili i onego starsi ziemscy ich dyspartyment uczynili.

7. Który podatek wybrawszy od Żydów IMć p. poborca aby regimentom tak JO. IMci pana krakowskiego, jak JW. IMci p. referendarza koronnego, jako też i chorągwiom W. IMci p. starosty tłumackiego i porucznikowi jego za funkcyą, IMci p. Sehenia rotmistrza resztujące zasługi w ziemi naszej i innym IMciom pretendentom, jako to IMci p. Kamieńskiej, IMci p. Tauszowi, IMci p. Dąbrowskiemu oschłe assygnacye wypłacił IMć p. poborca za wydanymi do siebie assygnacyami od IMci p. komisarza ziemi naszej, stringimus IMci.

8. Którego podatku cursus ma się zaczynać a die prima mensis Septembris, a kończyć się powinien ultimis eiusdem in anno praesenti. Do tego podatku wybierania obieramy exaktorem IMć p. Stanisława Gajeckiego. Temuż IMci in vim honorarii po gr. sześć od złotego jednego deklarujemy i więcej pretendere sobie IMć obrany u ziemi za funkcyą swoję niepowinien będzie, ani też obrad naszych tamować ma ex occasione nieukontentowania swego. Wypłacić zaś będzie powinien wszelkie do siebie wychodzące assygnacye sub rigore lege expresso, ani kwitowego nad to więcej upominać się nie powinien.

9. Wniesione desiderium in congressu nostri JW. IMci p. wojewody kijowskiego względem allewiacyej i uwolnienia dóbr jego znajduje in pectoribus civium osobliwy respekt, który świadczyć deklarujemy na przyszłym da Bóg sejmiku następującym. Commovet w sercach naszych wniesiona quaerimonia IMciów pp. obywatelów powiatu trębowelskiego hanc compassionem.

abyśmy mogli subvenire desiderio IMciów, osobliwie IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu, podczaszemu kijowskiemu i IMci p. Jędrzejowi Kakowskiemu, cześnikowi trembowelskiemu, których dobra przez lokacyą znaczków różnych chorągwi z wojska są znacznie zrujnowane. Obligujemy IMci p. marszałka koła naszego, aby list napisał do JO. IMci pana krakowskiego in eum sensum, żeby znaczki te sprowadzone były i refusio damnorum aby była haeredibus et possessoribus kompenzowana.

10. Ponieważ impetitio zachodzi na tegoż osobę IMci p. Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego wespół z IMcią p. Dąbrowskim o niewypłacenie sumy w asygnacyi wyrażonej z komisyej skarbowej na osobę ś. p. IMci p. Minora, kasztelana chełmskiego od sukcessorów pomienionego IMci p. kasztelana na teraźniejszym kongresie naszym, to negotium do sądów fiskalnych pro disiudicatione odsyłamy i te sądy iuxta cadentiam onych solita praxi reassumujemy i tenże sąd fiskalny satisfactiones iisdem successoribus obmyśleć ma.

11. Ponieważ tardo gradu IMciów pp. braci concivium merita et desideria in satisfactione dotąd idą w tak wielu laudach wyrażone, jako to IMci p. Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego z IMcią p. Mikołajem Kurdwanowskim, podstolim halickim za funkcyą poselską, IMci p. Korabiowskiego, stolnika gostyńskiego za funkcyą poselską na komissyą łucką, tudzież IMci p. Szymanczewskiego, miecznika nurskiego i IMci p. Mikołaja Goławińskiego za funkcyą poselską do JO. IMci p. krakowskiego do Lwowa i IMci p. Michała Niewierskiego za konflagratę, którą praetendit w dobrach swoich a naznaczona anterioribus laudis, tę jednak per punctum laudi producere ma; in eodem respectu IMci p. Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego konflagratę mieć chcemy, tudzież IMci p. Pawła Niewiersklego za rewizorstwo respekt, że ad praesens w teraźniejszych okolicznościach Rzptej satisfactionem odebrać nie mogą, jako i inni IMć, spondemus IMciom fraterne na przyszłym sejmiku obmyślić et providere satisfactionem.

12. Podatek z powiatu trembowelskiego na garnizon śniatyński aby IMć p. poborca lub przez się lub przez sukkolektora swego odbierał w Trębowli, cavemus.

13. Że zaś nas zachodzi ta wiadomość, iż colluvies rozbójników zebrawszy się na dwory szlacheckie nachodzić odważa się, zaczem dla uśmierzenia tej swywoli i uspokojenia chłopstwa na przyszłym sejmiku modum obmyśleć i wynaleść deklarujemy.

14. In reliquo, że non capit tempus praestandae satisfactionis pretensyi IMciów, te wszystkie desideria do przyszłego odkładamy sejmiku. To zaś laudum nasze IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich podać zlecamy. Datum die et anno ut supra. Jakób Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 445—451; Castr. Hal. Rel. 208 p. 786—793.

137.

Halicz, 10 września 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na dzień dzisiejszy, t. j. pro feria secunda post festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae proxima, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód ordinaria methodo obrawszy za marszałka koła naszego W. IMć p. Franciszka Łuszczowskiego, chorążego trembowelskiego pod laską tegoż IMci p. stosując się ad

mentem pospolitego prawa in volumine opisanego i one in suo chcąc mieć robore, przystąpiliśmy ad electionem W. IMci p. deputata i sędziego na trybunał koronny, którego gdy Wszechmocności boskiej inspiratio, emerita antecessorum w ziemi naszej godność, własne zasługi unanimis votorum całej ziemi naszej consensus gremio nostri promovit W. IMć p. Jana Ulińskiego, stolnika podolskiego n. w. m. p. obraliśmy fraterne IMć p. obligując, aby in eo iustitiae theatro zasiadający iniuriatis ziemianom naszym na tamtem miejscu ad assequendam iustitiam non desit suffragari sitque iustitiae cultor rigidi, servator honesti. Które to laudum zgodnie postanowiliśmy, W. IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i do aktu grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die ut supra 1714 a. Franciszek Łuszczowski, chorąży trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 453–454; Castr. Hal. Rel. 208 p. 880–881.

138.

Halicz, 11 września 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, na sejmik in crastino electionis W. IMci p. deputata na prześwietny trybunał koronny vigore legis przypadający, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Po zgodnym cursu ordinario za dyrektora koła naszego W. IMci p. Alexandra Kalinowskiego, podczaszego halickiego obraniu, chcąc mieć in continua observatione legem publicam, ile która dnia dzisiejszego tak liberam W. IMci p. komisarza na prześwietny trybunał skarbowy radomski electionem i uchwalenie czopowego podatku z prasołką, jako też campum ad consulendum w przypadających okolicznościach pro bono publico ziemi naszej permisit et praecustodivit, naprzód do obrania W. IMci p. komisarza przystąpiwszy, ponieważ w roku immediate przeszłym zgodnie obrany i uproszony W. IMć p. Floryan Rozwadowski, stolnik ziemi naszej za komisarza na pomieniony prześwietny trybunał radomski dla niedościa in eo czasu interstitio ob intervenientem w Rztpej malorum colluviem tejże funkcyi swojej actualiter non perfecit, więc teraz, nemine contradicente zgodziwszy się, tegoż IMć n. w. m. p. in eadem functione utwierdzamy, cum eo sancito upraszając, aby presse do przyszłej następującej radomskiej komissyi ad maturandum munus usque suum in eodem zostawał officio.

3. Obligując IMć n. w. m. p. i brata, aby in facie całej Rztpej demonstrować raczył nie tylko pressuram et ruinam tej ziemi naszej przez ustawiczne wojsk tak auxyliarnych jako i koronnych obozowania, ściągania i przechody, ale też et pro conservatione tak przez lata jako i zimy praesidia stanisławowskie i śniatyńskie za paletami kontrybucye partyej przeganiającej porcyi z dóbr dziedzicznych przez te lata ciężkich oppressyi i z repartycyi będącym regimentom i chorągwiom wypłacanie tudzież podług rady warszawskiej włożonych gaż officirzkich, dopominając się u całej Rztpej nie tylko na te ziemie compassionem, ale też i erogati sumptus in futurum akceptowania w impozycyej, jeżeliby być miała i compensationem, aby ziemia cokolwiek pożądanej allewiacyi otrzymać mogła.

4. Upewniamy przytem i deklarujemy W. IMci p. komisarzowi za te prace i koszta należytą od ziemi wdzięczność i rekompenzę.

5. A gdy tak zwykłego czopowego z prasułką corocznie uchwalenia, jako i innych zachodzących interesów dzień dzisiejszy capere nie mógł, one do sejmiku dnia jutrzejszego pod laską W. IMci p. Dubrawskiego, cześnika podolskiego ex anteriori limitatione przypadającego cum toto effectu odkładamy. Laudum zaś niniejsze aby IMć marszałek koła naszego podpisał i do grodu naszego per oblatam podał IMci committimus. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad zwyczajnem, dnia 11 miesiąca Septembris 1714 a. Alexander Kalinowski, podczaszy halicki, marszałek koła rycerskiego tejże ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 457—459; Castr. Hal. Rel. 208 p. 881—884.

139.

Halicz, 12 września 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, na sejmik ex limitatione przypadający, takową zgodnie pod laską W. IMci p. Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, dyrektora koła naszego postanowiliśmy laudum. Za największe mając obiectum u siebie konserwacyą illibatae libertatis, przy której antecessorowie nasi vitam et sanguinem litare usiłowali, więc idąc torem antenatów naszych, gdy pericula i zamachy ad interitum wolności od wojsk auxyliarnych zachodzą, providendo futuris imminentibus malis, a oraz łącząc vota nasze z generałem wyszyńskim, committimus IMci p. marszałkowi, aby do IMciów braci nomine publico list odpisał, dziękując za poufałą konfidencyą a oraz wszelką ad repressalia opprimendae libertatis, jeżeliby subsequi miały, deklarując gotowość. Jakoż mając i na to animadwersyą, że tak ab origente jako i aquilone novi oriuntur metus wszelkich insultów, onę praesenti laudo sobie przyrzekamy i postanawiamy, tudzież dajemy facultatem JW. IMci p. kasztelanowi naszemu halickiemu, aby IMć n. w. m. p., lubo in casu obstantis IMci legalitatis pierwszy urzędnik ziemi naszej przy wydaniu uniwersałów swoich in casu ingruentis in Rempublicam necessitatis, exemplo innych województw totam nobilitatem ziemi naszej konvocował, za któremi sub poenis legibus regni descriptis pod Jabłonów za Kąkolnikami zjachać się obstringimur, a to za odebraniem relacyi przez IMciów pp. posłów od JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. powracających.

2. Dlaczego e gremio nostri obraliśmy za tychże posłów W. IMciów pp. Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika i pisarza grodzkiego halickiego, starostę skalskiego i Andrzeja Kakowskiego, cześnika trembowelskiego n. w. m. pp. i braci, którzy IMć naprzód za świadczoną od statyw wojska saskiego przeszłej zimy konserwacyą nomine publico podziękowawszy, circa debitam venerationem o dalszą na przyszłą zimę od tychże wojsk saskich upraszać mają protekcyą.

3. A (strzeż Boże) in quantumby subsequi miała lokacya wojsk auxyliarnych na całą Rzptej ziemię naszą, tedy IMć pp. posłowie nasi o chorągwie i regimenty, z repartycyej do ziemie naszej naznaczone i zasługi biorące, ażebyśmy onych konserwowali upraszać będą, byle jednak non cum tanta impositione jako przeszłego roku ponieśliśmy ruinę. Przytem o dalszą tuitionem fortun naszych instabunt.

4. Insinuabunt oraz JO. IMci panu krakowskiemu, aby na żadne dobra libertacyi niewydawał, jakoż i praesenti laudo sobie cavemus, żeby żaden z IMciów pp. obywatelów ziemi onej sub carentia activitatis non procuret, ale wszyscy aequaliter hocce onus feramus, tudzież

i o ewakuacyą wojska, w ziemi naszej w powiecie trembowelskim dotąd obozującego, jako też aby JO. IMć pan krakowski w kole generalnem zalecił wojsku, żeby przy rozejściu się od wszelkich agrawacyi byliśmy immunes, nadto aby chorągwie impossessionatis nie były dawane, gdyż nie można będzie ścigać super impossessionatos krzywd swoich, tegoż IMci pana krakowskiego upraszać mają; in reliquo podług podanej sobie instrukcyej postąpić powinni będą.

5. Lubośmy w przeszłym laudum za powszechną zgodą in sublevationem ubogiego poddaństwa tak na sustentament garnizonów, jako i na zapłacenie zasług wojsku z repartycyej do ziemi naszej naznaczonemu, którzy, wydawając podług uchwały podymne, niemogą być oneri sufficientes, uchwalili byli ryczałtem sumę 12.000 zł. na kahały żydowskie w ziemi naszej, jednak że ex rationibus promoventibus na teraźniejszym zjeździe naszym modum contributionis transformujemy, gdy się pomienione podatkowanie tymże kahałom zda być gravaminosum, tedy praesenti sancito postanawiamy, aby Żydzi i Karaimi obywatele z dóbr naszych duchownych, królewskich i ziemskich, nemine excepto, do rąk IMci p. Stanisława Gajeckiego, exaktora e medio nostri na przeszłym sejmiku obranego, z domów wjeznych, szynkownych, rynkowych, handlowych po taleru bitemu od domu in circulo miasta i ulicach, excepto jednego domu pańskiego gościnnego, który od tej exakcyi ma być wolen, od pomniejszych zaś inszych domów i w zatyłkach, także od karczem po wsiach będących tudzież od kramów i kramików po złotemu jednemu dać mają.

6. Który to podatek praeviis attestationibus jurysdykcyi miast i miasteczek i wsi, jakoteż praevio iuramento przez starszych kahałowych super realitatem podatku praestando IMć p. exaktor wybierać ma tu w Haliczu. Tego zaś podatku cursus zacząć się ma die vigesima praesentis, a kończyć się będzie powinien vigesima Octobris w roku teraźniejszym.

7. Temuż IMci p. exaktorowi in vim gratitudinis za pracę z tegoż podatku 300 talerów bitych, presse tylko eo praecustodito, aby sobie więcej kwitowego nie usurpował deklarujemy, ani quovis modo depaktował.

8. Do którego podatku według komissyi skarbowej do ziemie naszej ordynowane mieścić się mają wszelkie oschłe assygnacye na chorągwie i regimenty z repartycyi do ziemie naszej naznaczone, specialiter chorągwi W. IMci p. starosty tłumackiego zasług wypłacenie trzech tysięcy, jako też porucznikowi tejże IMci p. Potempskiemu za funkcyę poselską zł. 2.000 do IMci p. Gajeckiego naznaczamy. Którym assygnataryuszom indilate IMć p. exaktor wypłacić będzie powinien za wydanymi od IMci p. komisarza naszego assygnacyami ante omnia, jako też i IMci p. Jakubowi Dubrawskiemu, cześnikowi podolskiemu, dyrektorowi koła naszego zł. 3.000, per tot lauda anteriora, subveniendo ruinae przez IMci od zbójców substancyej zdezolowanej poniesionej, deklarowane, także i IMci p. Stefanowi Dąbrowskiemu, skarbnikowi nowogrodzkiemu zł. 800, które intercedendo ziemie de proprio IMci p. Sulimirskiemu wypłacił, tudzież IMci p. Tyszkowskiemu, stolnikowi witebskiemu wespół z IMcią p. Kurdwanowskim, podstolim halickim, in vim meritorum za usługę IMci po zł. 2.000 do tegoż podatku applikujemy.

9. A mając in consideratione pomienionego podatku żydowskiego insufficientiam, który wystarczyć nie może oneri zapłacenia assignatariis ziemi naszej, tedy in supplementum onego constituimus, ażeby nacyi ormiańskiej ludzie, znajdujący się w dobrach ziemie naszej, prowadzące różne handle, od domów swoich po taleru bitemu wypłacili pro hac sola tantummodo vice kontrybucyej.

10. Który to podatek ma być exekwowany podług rewizyi IMć pp. Ratowskiego i Pokutyńskiego, powziąwszy z onej informacyą, IMć zaś panowie rewizorowie pomienieni załączoną swoją rewizyą na przyszły da Bóg sejmik i sądy fiskalne ad moderationem dymów incunctanter przynieść powinni. Którym to IMciom za pracę in vim laboris gratitudinem jako przeszłym obmyśleć spondemus, one do podatku IMci p. Gajeckiego applikujemy, aby odebrali swoją satysfakcyą.

11. Sądy fiskalne solita praxi et usitata reassumujemy. Na których niewypłaconych zasług JW. IMci p. kasztelana halickiego na on czas rotmistrzowi na ukraińską imprezę, jako też IMci p. Jastrzębskiemu, wojskiemu halickiemu praevia liquidatione IMci zasług satisfactionem pollicemur.

12. Czopowego dispositionem z prasułką że Rzpta podała ziemiom i województwom in privatum commodum, tego podatku administrationem IMć pp. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, podstolemu, Alexandrowi Żurakowskiemu, pisarzowi ziemskiemu halickim podajemy, który to podatek podług taryfy ułożony ziemiańskiej wybierać IMć mają.

13. Z którego podatku według wydanych assygnacyi od IMci p. komisarza ziemi naszej aby wypłacili assignatariis naznaczone sumy, stringimus IMciów, jako to W. IMci p. Dubrawskiemu, cześnikowi podolskiemu, marszałkowi koła naszego za podjęte fatygi jego przy dyrekcyi przez półtoraletnie expensa, które testatur w usłudze ziemiańskiej ustawicznie cum dispendio zdrowia i fortuny, naznaczone 3.000 wypłacić mają in interstitio currentiae podatku tego, tudzież IMć pp. administratorom po zł. 1.000 pro persona usitata praxi deklarujemy z tegoż podatku i podług opisanych deklaracyi w laudach in vim gratitudinis mieścić się ma rekompenza za świadczone usługi tychże IMciów.

14. A że sitientes iustitiam bracia nasi nie odbierają ukontentowania swego plenitudinem dla niesądzenia sądów grodzkich halickich, natenczas upraszamy JW. IMci p. wojewody kijowskiego, aby chciał intimare IMć pp. officyalistom swoim grodzkim, żeby sądy usitata praxi w ziemi naszej zagaili, ponieważ zagęszczają się recentiora crimina od zbójców i woluntaryuszów, na których rigor pro qualitate facti extendi powinien.

15. Manet w sercach naszych winna gratitudo podjętych fatyg i erogowanych kosztów uproszonych od nas IMciów pp. posłów tak na sejm warszawski, jako i różnymi czasy na insze legacye do najjaśniejszego króla IMci, tudzież do JO. IMci pana krakowskiego, że ad praesens satisfactionis modum i ukontentowania mieć nie możemy, przetoż IMciom fraterne spondemus należytą na przyszłym da Bóg sejmiku satysfakcyą i innym IMciom praetendentibus braci naszym quovis titulo usługi ziemiańskiej.

16. A że militat prawo za IMciami pp. pogorzelcami, którym IMciom in sublevationem ruiny fortun onych na tymże przyszłym da Bóg sejmiku należyte ukontentowanie obmyśleć deklarujemy.

17. Nie powinna sterilescere w sercach naszych wniesiona illacya o konserwacyej dóbr JW. IMci p. wojewody kijowskiego zdezolowanych in hac tempestate Reipublicae, któremu subveniendo ruinie dóbr w przyszłym da Bóg podatkowaniu w dobrach alleviationem przyobiecujemy.

18. A gdy widziemy, iż tardo gradu idzie podatek uchwalony sejmu lubelskiego podatku groszowego, exakcyej na ten czas IMci p. Kaspra Niestojemskiego, którego wydania in congressu nostro doniósł tenże IMć p. exaktor renitentiam wypłacenia, więc IMci p. marszałkowi naszemu zlecamy, aby conveniat per paginam literatoriam et persvasoriam IMć renitentes, aby aequaliter z nami ten podatek wypłacali.

19. Quaerimoniam braci naszych in congressum nostrum wniesioną, jako to IMci p. Mikołaja Turskiego i Szymona Niewierskiego facillitando zlecamy [1], aby IMć p. komisarz ziemi

[1] Mikołaj Turski i Szymon Niewierski wnieśli 11 września w grodzie hal. następującą manifestacyę: quod cum summam per laudum terrae Haliciensis pro functione revisoriali sibi declaratam magnificus Szyling colonellus S. R. maiestatis ex contributione fumali sibi ad mentem eiusdem laudi persolvere recusasset, donec sibi quisque manifestantium pro persona per florenos nonaginta sex pro bonis illustris et mfci. excubiarum regni supremi praefecti pro persoluto acceptarent eas acceptare uterque necessitati quietationes suas ipsi dare, licet non levatis iisdem summis, erecti sunt itaque de nullitate earundem quietationum suarum iterum manifestantur. Castr. Hal. 208 p. 881.

naszej assygnacyą wydał do IMci p. Piotra Bydłowskiego, exaktora ziemi naszej na resztującą sumę należącą i dotąd niewypłaconą anteriori laudo od garnizonu stanisławowskiego zatrzymaną, obligujemy IMć p. komisarza, aby więcej IMć consilia nasze nie trudnili.

20. Garnizonowi śniatyńskiemu aby wypłacił IMć p. poborca p. Bydłowski postanowioną sumę vigore anterioris laudi, stringimus IMci fraterne, którego to garnizonu stawającemu in congressum nostri IMci p. Kolińskiemu, kapitanowi traktament na przyszłym sejmiku obmyśleć pollicemur.

21. Samo prawo militat za konflagratami, że powinni być wolni ab onere exactionis praevio iuramento; a że dobra Towste recenter są z dopuszczenia Boskiego in favillam consumptae, one od podatkowania do lat trzech uwalniamy.

22. Nie godzi się deesse piis votis WW. OO. Franciszkanów, którzy zakładają nową fabrykę bazyliki świątnicy Boskiej w Haliczu, więc naznaczamy in erectionem tejże zł. 1.000 ex primo occurenti podatkowania albo z exakcyi IMci p. Gajeckiego, który ordynujemy do zapłacenia przez tegoż IMci irremissibiliter. WW. OO. Trynitarzom konwentu stanisławowskiego zł. 500 in vim eleemosine et in eliberationem w niewoli zostających ludzi chrześciańskich naznaczamy, które czyli z czopowego podatku, czyli też z exakcyi IMci p. Gajeckiego wypłacone być mają.

23. Traktament IMć pp. deputatom, mającym zasługi w ziemi naszej, IMci p. Turkuła przy zapłaceniu zasług według assygnacyej zł. 100, pro tunc będącym w kole naszym, od IMci p. poborcy wypłacającego zasługi naznaczamy.

24. Inne zaś desideria IMć pp. braci [ob] concurrentiam praetendentium że się ad praesens mieścić nie mogą, do przyszłego sejmiku w reces podajemy, sejmik zaś dzisiejszy ob ingruentem necessitatem et imminentia pericula, któreby zachodzić miały na Rzptą, propter ineunda media ad sananda Reipublicae vulnera do dnia 29 oktobra pod tąż laską IMci p. dyrektora koła naszego, a in casu niezjechania IMci ob aliquem casum IMci p. marszałka obieranie sobie reserwujemy innego i limitujemy. Które to laudum zgodnie postanowione, W. IMci p. marszałkowi koła naszego własną ręką podpisać zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum solito, die 12 Septembris 1714 a. Jakób Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 461—467; Castr. Hal. Rel. 208 p. 888—894.

140.

Halicz, 29 października 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na sejmik ex limitatione przypadający i miejsce consultationum zwykłe pro die 29 Octobris anni currentis 1714, takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę.

2. A naprzód codzienną liberi sensus doświadczamy experyencyą, jako nieznośne od zaczęcia wojny szwedzkiej cała Rzpta undique prementia malorum liczy incommoda, a tem bardziej per arbitrariam potestatem wypłacenia kontrybucyi na wojska J. Kr. Mci saskie na ten czas włożoną jest obarczona. Zaczem providendo całości et immunitati dobrom całej ziemi i powiatów do niej należących, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby uczynił protestacyą

nomine publico coram actis authenticis regni województwa naszego przeciwko ministrom Reipublicae, którzy powinni według przysięgi swojej będąc obowiązani quicquid nocivum viderint Reipublicae a będący ad latus króla IMci rezydującymi i skarbowi koronnemu, jako też przeciwko IMć pp. generałom i całemu komissoryatowi wojsk saskich króla IMci, że sobie wkładają privato ausu contra assensum całej Rzptej podług taryfy anni 1661 nigdy nie praktykowanej takim przykładem w województwach ziemi naszej wyliczenie rathatim kontrybucyi sta dziewiętnastu tysięcy tynfów ex nullo demerito et causa, ponieważ ziemia nasza nad przyjęte według repartycyi regimenty i chorągwie, którym vigore komissyi skarbowej zasługi wypłaca, nie jest adstricta i obligowana tanto oneri wypłacenia podług listu króla IMci do ziemi naszej ordynowanego, ile kiedy i regiment IMci p. wojewody chełmińskiego, garnizon w Śniatynie trzymający, konserwuje i alimentuje.

3. A jakośmy anterioribus laudis zapatrując się super generosa pectora civium całego generału województwa ruskiego postanowili, którzy IMć n. m. pp. nie fundują się na żadnych auxyliarnych wojsk tutaminach, ale zabierają się ad conservationem boni publici przez dzieła statum nobilitarem concernentia i chcą dać zaszczyt prawom i wolnościom wzruszonym per tot impetus fatorum ex suis cardinibus, a zatem i ziemia nasza przy pomocy Bożej pari manu usiłuje tenere wraz z górniejszymi województwy i wszelką praesenti sancito przyrzeka in omnem casum ingruentis na Rzptę adversi gotowość. Kwoli czemu zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby odpisał do generału całego, jako też do IMci p. kasztelana lwowskiego, pułkownika generału wisznińskiego in eum sensum, że za daniem sobie znać et sufficienti resolutione IMciów górniejszych województw i my przybyć nie omieszkamy et circa tuitionem fidei, libertatis et maiestatis opponere gotowiśmy.

4. A ponieważ praesens suadet necessitas publica et pro maiori commodo ziemi naszej, gdy zachodzą na całą Rzptą i na ziemię naszą ultra praxim z komissoriatu króla IMci do wydawania kontrybucyi na sejmiku naszym prezentowane ordynanse, należy nam mieć wszelką dla zachodzących na ziemię naszą insultów przezorność. Więc uprosiliśmy e medio nostri za komisarzów W. IMć pp. Franciszka Broniowskiego, chorążego, Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickich, którzy to IMć ad latus JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. uproszeni circa activitatem et dexteritatem suam interesa wszelkie ziemi utrzymywać mają. A jeżeliby cała Rzpta przez powagę i osobę JO. IMci pana krakowskiego do kombinacyi z wojskami króla IMci saskimi quovis titulo przystępować miała, więc dajemy potestatem et facultatem od ziemi naszej pomienionym IMciom, aby mogli inire media et consilia sanandarum rerum Rzptej i dalszych procederów całości jej, referując się ad sensum górniejszych województw i ziem i cokolwiekby pro bono universali, zgadzając się cum Republica postanowili, to pro rato et grato przyjąć przyrzekamy.

5. Tychże IMciów fraterne obligujemy, aby nas de statu zachodzących dalszych całej Rzptej i ziemi naszej interweniencyi quantocius obwieszczać nie omieszkali.

6. A że officium każde nie powinno sine beneficio sposobić się, więc tymże IMciom in vim gratitudinis podjętych i erogowanych unkosztów dispositionem czopowego in futurum deklarujemy, hoc praecustodito, jeżeli nam cokolwiek emolumenti pokażą i przyniosą ziemi naszej proficuum.

7. A jeżeliby zdało się JO. IMci panu krakowskiemu expediowanie poselstwa do najjaśniejszego króla IMci p. n. m., tychże IMć pp. komisarzów w przydanej sobie instrukcyi do najjaśniejszego majestatu J. Kr. Mci upraszamy, aby IMć demisso poplite circa omnem venerationem maiestatis upraszali o ojcowską klemencyą króla IMci nad tą ziemią naszą, aby miał wzgląd supra deploratum statum onej per tot vicissitudines temporum i lokacye wojsk utriusque authoramenti na pograniczu lokowanych, którym ziemia nasza subesse musiała po nieszczęśliwych na Rzptą rewolucyach i konjunkturach. Jakoż i na ten czas konserwując regiment

JW. IMci p. wojewody chełmińskiego, w Śniatynie garnizon trzymający, któremu in alimentationem i sustentament in antecessum podatki i prowianty obmyśliła i in subsequens nie deneguje, jeżeli będzie affidowana i assekurowana poważną interpozycyą u dworu JW. IMci p. wojewody chełmińskiego a stativis exakcyi wszelkich wojsk saskich J. Kr. Mci.

8. A żebyśmy się nie zdali być sine nervo et praesidio na wszelkie okoliczności zachodzące, któreby ziemię naszą afficere mogły, więc in omnem casum postanawiamy praesenti sancito i uchwalamy podatek podymnego po zł. 120 z dymu jednego podług taryfy trzechset dymów. A żeby ten podatek był wypłacony nemine excepto i ktokolwiekby ex magnatibus chciał tutari jakąkolwiek libertacyą quovis titulo pokazaną, ta annihilowana być ma, ale IMć aequaliter z nami contribuere powinni będą, a in casu renitentiae usitata praxi executio subsequi powinna na dobra IMciów, ile in montanis dobra swoje mających i rebellionem pokazujących.

9. Ten zaś podatek lubo jest przez nas postanowiony na ten czas do rąk IMciów pp. poborców obranych nie ma być oddawany ad cuiusvis instantiam i IMci p. komisarza naszego assygnacye, póki nie będzie sufficienter informata ziemia nasza od IMciów pp. komisarzów uproszonych de statu imminentium na ziemię naszą contributionum et periculorum, ale każdy dziedzic i possessor dóbr wszelkich w ziemi naszej znajdujących się gotowość zapłacenia mieć będzie przy sobie powinien.

10. Do którego to podatku wybierania naznaczyliśmy e medio nostri IMciów pp. Hieronima Dąbrowskiego, chorążego nowogrodzkiego i IMci p. Antoniego Gumowskiego, którzy to IMć pp. poborcy assignatariis wypłacić mają, specialiter jednak na assygnacyą skarbową chorągwi pancernej W. IMci p. starosty tłumackiego, jako i porucznika tejże chorągwi IMci p. Potępskiego za poselstwo na radę lubelską, które anteriori laudo do podatku exakcyi IMci p. Gajeckiego były assygnowane; te wyrażone 5.C00 transportujemy do tego podatku naznaczając, aby IMć pp. poborcy ante omnia wypłacili, także oschłe assygnacye in antecessum z wojska regimentom i chorągwiom do ziemi naszej naznaczonym, jako i IMci p. kasztelanowi naszemu halickiemu i IMci p. wojskiemu halickiemu, rotmistrzom na Ukrainę bene emeritis, ażeby skuteczną odebrali satysfakcyą, obligujemy IMciów do wypłacenia irremissibiliter.

11. Mając także kompassyą super sortem IMci p. Władysława Niewierskiego, tudzież IMci p. Mikołaja Gorskiego, cześnika sanockiego po zł. 1.000 IMciom in sublevationem fortun obmyślamy, której to kwoty aby skuteczną satysfakcyą odebrali ex primo occurenti podatku tego solutionem IMciom przyrzekamy, jako też IMci p. Piotrowi Bydłowskiemu zł. 500, IMci p. Pokutyńskiemu zł. 500, IMci p. Łukaszowi Zurakowskiemu zł. 300, WW. OO. Dominikanom konwentu halickiego na reparacyą kościoła zł. 300, tymże IMciom pp. exaktorom in vim honorarii od złotego po groszy cztery deklarujemy, a pretendować sobie więcej i usurpować kwitowego et quovis titulo depaktacyi nie powinni będą.

12. A gdy praecipitarunt mortem dolenda fata JW. IMci p. Alexandra Potockiego, wojewody smoleńskiego, marszałka sądów fiskalnych concivis nostri, rysują w sercach naszych vivam sublevationis animae i imienia jego memoriam tej intercedentibus fatis benedictionem animae wszyscy życzemy. A że subsequentibus eisdem fatis marszałkostwo sądów fiskalnych i electio jego być powinna, toż practicata methodo et usu innych województw i ziem onę tymże sądom fiskalnym należącą, ad stubam iudicialem committimus. Których to sądów reassumptionem pro feria secunda post festum ss. Trium Regum in anno futuro 1715 reserwujemy. Na których sądach electio IMci p. marszałka subsequi powinna będzie.

13. A ponieważ też sądy fiskalne propter decessum e vita IMci p. wojewody smoleńskiego cessare muszą, więc aby ex distributiva iustitia assignatarii, którzy na sejmiku praestolantur satisfactionem, mogli odebrać ukontentowanie zasług swoich, naznaczamy praesenti sancito do likwidacyi i wysłuchania tak IMciów pp. poborców, jako i IMciów pp. assygnataryuszów,

praetendentium zasług swoich, t. j. IMci p. Alexandra Żurakowskiego, pisarza ziemskiego halickiego, IMci p. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego, IMci p. Potępskiego, łowczego halickiego i IMci p. Andrzeja Kakowskiego, cześnika trębowelskiego, którzy to IMć, unius duorumve absentia non obstante, wysłuchawszy i wyliquidowawszy należycie perceptarum et expensarum exakcye IMciów pp. poborców, t. j. IMci p. Nasiorowskiego, IMci p. Krogulęckiego, IMci p. Sokolnickiego, IMci p. Dubrawskiego, IMci p. Niewierskiego, IMci p. Korabiewskiego, IMci p. Wolańskiego i innych assignatariis, cokolwiek remanentów będzie z delat, wypłacić iniungent.

14. Którzy to IMć pp. poborcy podług dekretów sądów fiskalnych ferowanych i teraźniejszej uchwały naszej aby IMciom pp. assygnataryuszom irremissibiliter resztujące sumy i należące wypłacili, specifice jednak regimentowi przeszłemu JO. IMci p. krakowskiego w Kamieńcu stojącemu i IMci p. referendarza koronnego, tudzież chorągwi IMci p. Turkuła, rotmistrza do repartycyi naszej należącej, stringimus IMciów.

15. A że IMć p. Gajecki, exaktor subsidii charitativi, także i IMć p. Bydłowski, exaktor podymnego podatków postanowionych bardzo małą w kole naszem braterskiem importancyą podatków swoich pokazali, gdzie IMć pp. assignataryusze mieścić się nie mogą, więc IMciów pp. obligujemy, aby uczynili kalkulacyą przed tymiż IMciami destynowanymi e gremio nostri perceptarum et expensarum i podali delaty, które cessantibus ad praesens iudiciis fiscalibus officium castrense Haliciense vel Trembovliense exekwować i windykować mają, aby IMć pp. assignatarii z tegoż podatku incunctanter odebrali satysfakcyą.

16. Lubośmy zaś in antecessum zgodzili się byli laudo publico, aby wszelkie sprawy, zachodzące między stronami iniuriatorum, sądzone były w grodzie trębowelskim, praesenti laudo wszelkie sprawy między stronami do sądów i grodu halickiego reasumujemy i wszelkie cytacye evocatoriae, wydane do grodu trembowelskiego, annihilujemy i jeżeliby officium castrense Trembovliense obywatela ziemi halickiej extra territorium sądzić i pociągać miało do sądu swego incompetenter, ta decyzya sądu nullitatis vitio subiacere ma, salvis et in integro permanentibus do rozsądzenia causis powiatu trębowelskiego reservatis.

17. Gdy zaś IMć iniuriati w przeładowaniu dymów quaerulantur sese gravatos, ile przy teraźniejszej znacznej desolacyi w dobrach swoich a przez IMć pp. rewizorów pokazuje się patetice znaczna IMciów ruina, więc regulując się do rewizyi IMciów pp. Ratowskiego i Pokutyńskiego, allewiacyą wszelką świadczyć deklarujemy, która na sądach przyszłych fiskalnych subsequi powinna będzie. IMć zaś renitentes, którzy w dobrach swoich podług obrady naszej rewizyi nie dopuścili, metam aequalitatis excendo, dwojakiej zapłacie ex vi legis positivae zatrzymanego wszelakiego podatku subiacere powinni.

18. Zachodzi quaerimonia od IMciów braci w kole naszem, że IMć pp. poborcy niektórzy obstantibus quietationibus ich succollektorów wydawają delaty IMciom pp. żołnierzom assygnataryuszom, którzy exequują sine discretione ubogich ludzi, zaczem praecustodimus to sobie, aby ci IMć pp. poborcy damna de proprio refundant causata iniuriatis.

19. I w tem nie mniejszą uznają pressuram i depactatią bracia nasi w kancellaryi grodzkiej halickiej i trembowelskiej, iż nie mogą mieć informacyi w satysfakcyach in iure exequendi od suscept, pieczęci, ekstraktów, zaczem IMć p. marszałka n. m. p. obligujemy, ut conveniat per litteram IMci p. wojskiego halickiego, na ten czas sędziego trybunału koronnego, żeby authentice przywiózł nam dekret IMci p. Ledochowskiego, marszałka trybunału koronnego, jako tot laudis już zachodziła rekwizycya. A kancellarya żeby więcej nie depaktowała braci naszych od suscept, pieczęci i extraktów praecavemus to sobie i nobiles bene possessionati w kancellaryi ażeby byli konserwowani dla suscepty.

20. Niechcemy deesse votis i interpozycyi JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., jako też JW. IMci p. wojewody chełmińskiego, których annuendo rekwizycyi in posterum

sustentament i alimentacyą regimentowi tegoż IMci p. wojewody chełmińskiego deklarujemy cum ea praecustoditione et cautella: ponieważ ten regiment ma repartycyą swoją w inszych województwach, zaczem cokolwiek in reali wziął w ziemi naszej, co ex documentis literatoriis i kwitów pokaże się, tedy w skarbie koronnym circa liquidationem IMci p. komisarza naszego aby było rekompenzowano lub też przyjęto circa calculum, obligujemy IMć p. komisarza naszego, aby ziemia nasza przez sustentament tego garnizonu nie była ukrzywdzona.

21. Tudzież że jesteśmy affidati przez listowną submissyą do ziemi naszej, podaną od IMci p. wojewody chełmińskiego, iż za ukontentowanie regimentu IMci, stojącego w Śniatynie, mamy być wolni et immunes od kontrybucyi quovis titulo wojska saskiego J. Kr. Mci, któremu to regimentowi obmyśleć deklarowaliśmy sustentament.

22. Od którego to regimentu IMci p. Kolińskiemu, kapitanowi vigore anterioris laudi zł. 1.000 deklarujemy, IMci p. Malotce, tegoż regimentu porucznikowi zł. 200, IMci p. Benefeltowi, kapitanowi regimentu IMci p. referendarza koronnego zł. 200, IMci p. Łążyńskiemu, porucznikowi JO. IMci p. krakowskiego regimentu zł. 200, deputatowi chorągwi IMci p. Turkuła zł. 100 naznaczamy. Która to kwota circa exolutionem zasług aby pomienionym IMciom wypłacona była przez IMciów pp. exaktorów przy wydanej assygnacyi IMci p. komisarza naszego, zlecamy i deklarujemy.

23. Nie godzi się przepomnieć godnych i świadczonych ziemi usług WW. IMć pp. starosty tłumackiego i skalskiego, tudzież i IMci p. Jana Golejowskiego, stolnika ciechanowskiego, in ministerio poselstwa będących, których IMciów praemiando po zł. 2.000 declarujemy, które z dóbr swoich ciż IMć podatkowania applikować mają.

24. Powinna mieć i znajdować reflexyą w sercach naszych tak wielu IMciów zasługujących sobie meritorum virtus, którzy ad praesens z affektów naszych non praemiantur ob incapacitatem czasu, zaczem IMciom amore fraterno deklarujemy ex subsequenti podatkowania satisfactią.

25. In reliquo zaś wszelkie desideria consiliorum i ten sejmik pod directią do przyszłego sejmiku, t. j. ad diem 12 Decembris anni praesentis 1714 odkładamy i reserwujemy sobie, abyśmy mieli czas in omnes casus reserwowany consiliorum i ten sejmik pod directią tegoż IMci p. marszałka limitujemy. In casu zaś ob quam legalitatem nie zjechania IMci, innego sobie obranie reserwujemy. Teraźniejsze zaś laudum nasze pro maiori robore IMci p. marszałkowi koła naszego ręką swoją własną podpisać, pieczęcią communire et ad acta more solito podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die vigesima nona Octobris a. D. millesimo septingentesimo decimo quarto. Jakub Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 469—480; Castr. Hal. Rel. 208 p. 989—1001.

141.

Halicz, 12 grudnia 1714.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na sejmik ex limitatione do Halicza, na dzień dwunasty miesiąca Decembris w roku niniejszym 1714, na miejsce consultationum zwyczajne przypadający, takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę.

2. Naprzód za rzecz dowodną być uznajemy, że jeszcze nie zdesperowanej prowidencyej Boskiej w podźwignieniu upadającej ojczyzny ab ultimo casu zostaje nadzieja i lubo przy

nachylonej fatorum inclementia być się widziemy wolności, jednakże osobliwa Opatrzność boska, która in universum sublunaria protegit, podaje nam tabulam naufragii, pozwalając i dając tyle czasu na zjazdach naszych, że możemy consilia formare in melius, ut bene sit nobis et toti patriae.

3. Ubolewaćby należało super arbitrariam komissoriatu saskiego impositionem na wypłacenie kontrybucyi według taryfy anni 1661 po tynfów 15 z dymu włożonej, lecz jeszcze dobre sobie sortiri możemy omina z relacyej uproszonych IMć pp. posłów pro impetranda clementia u J. Kr. Mci, ten sejmik pod laską tegoż IMci p. marszałka ad diem 28 Januarii w roku da Bóg przyszłym 1715 limitujemy, a in casu niezjechania IMci ob aliquam legalitatem wolne innego sobie obranie cavemus.

4. A że in hac tempestate Reipublicae różnym przeciwnym musimy podlegać insultom i żebyśmy się nie zdali być inermes et sine nervo, należy mieć wszelką opatrzność i gotowość, przeto reassumując i approbując in toto laudum sejmiku przeszłego, na którym postanowiliśmy byli uchwałę podatku podymnego z dymu po zł. 120 reducendo ad tariffam 300 dymów; tego exsolucya że nie jest effectuata do tych czas, zaczem praesenti sancito postanawiamy, aby ten podatek nemine excepto był wypłacony, którego cursus ab actu sejmiku teraźniejszego zaczynać się ma, a kończyć się będzie powinien in crastino przyszłego da Bóg sejmiku, t. j. 29 Januarii 1715 a.

5. Do wybierania zaś pomienionego podatku za exaktorów jakośmy anteriori laudo obrali IMć p. Hieronima Dąbrowskiego z IMcią p. Gumowskim, i teraz tychże IMciów approbujemy, deklarując IMciom in vim honorarii jako w przeszłym laudum wyraziło się, a więcej sobie pretendować, ani quovis titulo depaktować nie mają.

6. A za dosyć czyniąc listownej do kongressu naszego interpozycyej JO. IMci pana krakowskiego, jako też mając cathegoricam sponsionem et declarationem IMci p. wojewody chełmińskiego, że nam libertacyą od subsystencyi i kontrybucyi wkładania wojsk saskich J. Kr. Mci ma procurare i do rąk IMci p. komisarza naszego przysłać, więc in alimentationem i sustentament garnizonu w Śniatynie stojącego regimentowi JW. IMci p. wojewody chełmińskiego z uchwały podatku podymnego zł. 6.000 deklarujemy, na które IMć p. komisarz ziemi naszej assygnacye wydać ma, obligujemy IMci.

7. In futurum zaś na żadne largicye nie pozwalamy, excepto tych IMciów, którzy z swemi assygnacyami oschli do IMci p. Gajeckiego wydanemi, w przeszłem laudum wyrażonemi, jako też IMć assignatarii circa satisfactionem zasług mieścić się mają z largicyą swoją w kilku laudach sobie naznaczoną, którym praesenti sancito nie denegujemy, osobliwie IMci p. Kolińskiemu, kapitanowi in antecessum deklarowany zł. 1.000 aby przy wykonaniu wyrażonej kwoty z tego podatku był wypłacony in vim traktamentu. Similiter IMci p. Malotce, porucznikowi tegoż regimentu anteriori laudo deklarowany traktament ad mentem tegoż laudum wypłacić zlecamy.

8. A gdy nas dochodzi wiadomość, że J. Kr. Mć ma zagajać senatus consilia w Warszawie sine equestri ordine, które jeśliby się miały agitari in praeiudicium całej Rzptej, więc providendo całości et immunitati praw i swobód ojczystych, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby manifestował się de nullitate wszelkich zachodzących obrad, na które nie pozwalamy, szczególnie tylko złożenia sejmu czekamy.

9. Dobrom Grzymałowu w przeładowaniu dymów alleviationem na przyszłych sądach fiskalnych pollicemur.

10. Znajduje in pectoribus civium ziemi naszej należytą kompassyą nad zrujnowanymi dobrami swymi JW. IMć p. wojewoda kijowski, którego IMci dóbr ruinie subveniendo alleviationem in posterum deklarujemy.

11. Ponieważ nad 100 zł. jest uchwalone i dwadzieścia z dymu na wypłacenie pretensyi zasług i osoby IMci p. Potępskiego, porucznika znaku pancernego W. IMci p. starosty

tłumackiego, który dotąd satisfactionem praestolatur, więc stringimus IMć p. komisarza ziemi naszej, aby bez wszelkiego skrupułu wydał assygnacyą do IMci p. Dąbrowskiego i Gumowskiego exaktorów na sumę 5.000 zł. praevia pierwszych IMci assygnacyi remonstratione, którą to sumę aby ciż IMć irremissibiliter wypłacili, fraterne IMciów obtestamur.

12. Do tegoż podatku podymnego dług IMci p. Stefanowi Dąbrowskiemu, skarbnikowi żytomirskiemu winny, który intercedendo ziemię IMci p. Sulimirskiemu de proprio zapłacił, gdy post tot per lauda declarationes skutku nie odebrał, do zapłacenia do IMć pp. Dąbrowskiego i Gumowskiego applikujemy.

13. JW. IMci p. kasztelanowi ziemi naszej dotąd nie wypłacone zasługi ukraińskie, gdy z exakcyej IMci p. Gajeckiego satisfactionem nie odebrały, tedy nieodwłoczną na przyszłym sejmiku obmyśleć deklarujemy; similiter IMci p. Dubrawskiemu, cześnikowi podolskiemu, marszałkowi koła naszego, jakośmy już tot laudis deklarowali, tak praesenti laudo instantanee aby był ukontentowany IMć p., postanawiamy.

14. A jako anteriori laudo IMci p. Władysławowi Niewierskiemu in sublevationem fortuny deklarowaliśmy zł. 1.000, tak i teraźniejszą uchwałą toż approbując, jako też IMci p. Andrzejowi Tyszkowskiemu, witebskiemu i IMci p. Golejowskiemu, ciechanowskiemu stolnikom, tudzież WW. OO. Franciszkanom na fabrykę kościoła i OO. Dominikanom konwentów halickich w przeszłych laudach wyrażone kwoty aby ad effectum przyszły, obmyślić spondemus.

15. IMć pp. exaktorów tak dawniejszych jako też i recentium contributionum, aby na przyszłych sądach fiskalnych likwidacyą uczynili, obligamus sub poena peculatus.

16. Inne zaś wszelkie desideria IMciów, gdy się teraz pomieścić nie mogły, do przyszłego odkładamy sejmiku. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die et anno ut supra. Jakób Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 481—484; Castr. Hal. Rel. 208 p. 1154—1158.

142.

Halicz, 28 stycznia 1715.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej, powiatu trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwykłe, pro die 28 Januarii anni currentis 1715 na sejmik ex limitatione do powrotu i uczynienia relacyi IMć pp. posłów naszych do J. Kr. Mci p. n. m. ordynowanych przypadający, takową za powszechną zgodą, postanawiamy uchwałę.

2. A naprzód po uczynionej relacyi przez IMciów pp. posłów naszych od J. Kr. Mci powracających, gdy nam pożądanej intencyi naszej przynieśli skutek, który ex clementia J. Kr. Mci przy poważnej JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. interpozycyi, tudzież usilnem staraniu JW. IMci p. wojewody chełmińskiego odbieramy, iż zostajemy ab onere contributionis wojsk auxyliarnych J. Kr. Mci na ten czas liberi et immunes, należy pokornie Majestatowi boskiemu fundere vota, a wziąwszy w reflexyą JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. indefessum studium circa conservationem boni publici, singularissime świadczone dowody ucalenia ziemie naszej, jakoteż szczerą i życzliwą applikacyą JW. IMci p. wojewody chełmińskiego, zważywszy w niedawnym czasie w komissoryacie saskim J. Kr. Mci

pokazane dokumenta, które przy należytem podziękowaniu nadgradzając lubo tak wielu attrita malis ziemia nasza powodzi, nieurodzaju znacznego i tak ciężkiej karystyej, będąc częstymi zmacerowana podatkowania kontrybucyami, jednak obmyśliła i postanowiła na konserwacyą garnizonów na prezydyach pogranicznych zostających sumę regimentowi JW. IMci p. wojewody chełmińskiego zł. 18.000, do dyspozycyi samego IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. sumę 30.000 podaje. Do której i batalion ludzi, z repartycyi do ziemi naszej należący JW. IMci p. referendarza koronnego, aby podług dyspartymentu samegoż JO. IMci p. kasztelana krakowskiego odebrał żołdu swego ukontentowania plenitudinem, applikuje.

3. Z której wybranej sumy przez laudum przeszłe uchwalonej IMć pp. poborcy, IMć p. Dąbrowski z IMcią p. Gumowskim na alimentacyą i sustentacyą regimentowi w Śniatynie stojącemu zł. p. 6.000 in instanti wypłacić mają, nie inkludując przeszłe już wypłacone IMci p. Sieheniowi, resztujące sumy do sądów fiskalnych odsyła dla obmyślenia satysfakcyej ex retentis u IMciów pp. poborców.

4. Ex restanti zaś summa kapitału sumy 60.000 zł. p. niniejszą in antecessum uchwałą postanawiamy IMciom pp. assignatariis praestolantibus satisfactionem anterioribus laudis wyrażonym, jako to IMci p. Kolińskiemu kapitanowi zł. 1.000 regimentu JW. IMci p. wojewody chełmińskiego, IMci p. Malodce, tegoż regimentu porucznikowi zł. 200, IMci p. Łodzińskiemu, porucznikowi regimentu JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. zł. 200, IMci p. Benefeltowi, kapitanowi regimentu JW. IMci p. referendarza koronnego zł. 200; deputatowi IMci p. Seheimina zł. 100.

5. Niepowinna sterilescere w sercach naszych praca prawie dwuletna IMci p. marszałka naszego Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, podjętych prac i tak częstych limitowania sejmików erogowanych unkosztów, których rekompensa że jest w przeszłych laudach deklarowana a dotąd non effectuata, zaczem authoritate praesentis laudi deklarujemy IMci n. w. m. p. zawdzięczając jego wszelkie applikacye, aby IMć pp. poborcy za assygnacyą IMci p. komisarza wydaną do siebie wypłacili in residuo z podatku sumę, na niniejszym sejmiku uchwalonego, z tego podatku [1].

6. Manet w sercach naszych przy podziękowaniu świadczona in ministerio ziemi przysługa poselstwa do J. Kr. Mci p. Broniewskiego, chorążego halickiego, którego zważywszy prace i fatygi in vim gratitudinis zł. 2.000 na osobę IMci samego destynuje ultra mentem opisanej per laudum dyspozycyej czopowego, IMci p. Władysławowi Niewierskiemu in vim konflagrat et sublevationem zrujnowanej fortuny deklarowane już dawnemi laudami zł. 1.000, do którego tysiąca zł. ex rationibus nas permoventibus naznaczamy na ten czas zł. 500, aby skutek wypłacenia odebrał, spondemus. Insze zaś IMciów desideria i pretendujących ukontentowania podług deklaracyi laudorum, że ad praesens mieścić się nie mogły, tychże do sądów fiskalnych z pretensyami odsyłamy, aby IMciom praeviis liquidationibus tenże sąd satysfakcyą obmyślił, przyrzekamy.

7. Na której sumy wypłacenie podatek podymnego z dymu po zł. 120 ad tariffam anni 1712 reductam, exclusis bonis JW. IMci p. wojewody kijowskiego regalibus et terrestribus, tudzież samego miasta Toustego i Grzymałowa JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., postanawiamy. Którego cursus podatku poczynać się ma a die 20 Februarii, a kończyć się będzie ad diem 20 Maii.

8. Do tegoż exekwowania i windykacyi za IMciów pp. poborców Rafała Ratoskiego, stolnika czerniechowskiego i Jakuba Zebrowskiego, miecznika trembowelskiego, którzy to IMć vigore laudi zasiadszy, podatek pomieniony bez wszelkiej depaktacyi quovis titulo nazwany i mianowany wznoszący (sic) odbierać mają, kontentując się tylko tąż pensyą, jako i pierwsi

[1] W Laud. dwa ostatnie słowa później dopisane.

podobnąż sumę podług uchwały wybierający pp. exaktorowie, a nic więcej pretendować nie mają. Et ad cuiusvis instantiam iniuriati iure conventi respondere będą powinni, ale każdemu assignatario podług wydanej assygnacyi do siebie od IMci p. komisarza ziemi naszej zadosyć uczynić i wypłacać będą powinni.

9. Sądy skarbowe solita praxi po skończonym sejmiku niniejszym reassumujemy, do których sądów skarbowych przydajemy za sędziego IMć p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego, który post praestitum iuramentum na tychże sądach zasiadać ma.

10. Przytem obligujemy wszystkich IMciów pp. exaktorów, tak recentium contributionum jako i dawniejszych, jeżeliby retenta jakowe zostawać mieli przy tychże IMciach, którzy zupełnie kwitów z exakcyi swojej nie mają, ażeby ad dandam rationem villicationis suae compareant na pomienione sądy skarbowe, a to sub poena peculatus in refragarios et renitentes ad instantiam instigatoris fisci terrestris decernenda, publicanda et exequenda. Po której uczynionej kalkulacyi IMciów pp. poborców IMć p. komisarz ziemi naszej assygnacye IMciom pp. wojskowym assignatariis praestolantibus satisfactionem omni discrimine sublato wydawać ma.

11. Mając w osobliwej animadwersyi wszelkie conatus, któremi nititur ziemia nasza JO. IMci pana kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., więc stosując się ad requisitionem n. w. m. p. per paginam literatoriam dobra IMci w ziemi naszej leżące, lubo już anteriori laudo jedne są miasto Touste podług opisanego prawa de conflagratis uwolnione jest (sic), miasto zaś Grzymałów cum adiacentibus bonis ad tractum tegoż miasta należących, iż są znaczne in antecessum zrujnowane, adhaerendo deklaracyi sądów fiskalnych oneri podatkowania subesse nie powinny ad trigenium.

12. Znajdują in pectoribus civium kompassyą dobra JW. IMci p. wojewody kijowskiego w ziemi naszej leżące, które znaczną ponieśli ruinę podczas nieszczęśliwych konjunktur Rzptej i in poenitendos cineres obrócili się, drugie ad pristinum statum w jednym czasie roku przyść nie mogą, więc pro iustitia subveniendo wszelkim dobrom zrujnowanym assensu publico ab onere et genere wszelkiego podatkowania vocitato, ab actu niniejszej uchwały naszej tak regalia jako i terrestria do lat sześciu praesenti sancito uwalniamy.

13. A że incolae i bracia nasi na teraźniejszym kongressie obrad naszych quaerulantur o przeładowanie dymów przy teraźniejszej i znacznej desolacyi przez obozowanie wojsk koronnych Rzptej sentientes sese gravatos, tych IMciów ad moderamen iudicii fiscalis, aby odebrali alleviationem podług rewizyej w dobrach swoich remittimus, tymże sądom fiskalnym zlecając, aby specialiter dobrom IMciów pp. Baworowskich, Lubienieckich braci, Ciecholewskiego i Przyłuskiego, którzy uznając się być iniuriati, aby onym stało się należyte pomiarkowanie, obligujemy sąd fiskalny; tudzież i dobrom Bukaczowcom [1].

14. Doniósł in congressum nostri IMć p. Potępski, porucznik niedopłacenie według piąci tysięcy na chorągiew W. IMci starosty tłomackiego sumę zł. p. 800, która w przeszłym laudum z podatku naznaczona, zaczem, żeby nietrudnił ten interes w dalszą obrady nasze, stringimus i obligujemy IMci p. komisarza, aby do zwyż pomienionych pp. poborców wydał assygnacyą na wypłacenie praetendenti.

15. IMci p. Mikołajowi Górskiemu, cześnikowi sanockiemu za funkcyą poselstwa zł. p. 1.000 deklarowane approbujemy i do wypłacenia ex primo occurenti podatkowania zlecamy.

16. IMci p. Konstantego Goławińskiego pretensyą respektem niedobrania reszty za funkcyą komisarską do Moskwy, insistendo anterioribus laudis, do tychże sądów fiskalnych odsyłamy, aby satisfactionem temuż IMci sąd pomieniony obmyślił, tudzież IMciom pp. sukcessorom godnej pamięci IMci p. Alexandra Przyłuskiego, chorążego latyczowskiego za poselstwo

[1] W Laud. słowa od: tudzież później dopisane.

do cara IMci moskiewskiego i komisarskie deklarowane, jako też IMciom pp. Pawłowi i Michałowi Niewierskim w przeszłych laudach naznaczoną kwotę, aby była wypłacona.

17. Tenże sąd fiskalny IMci p. Pokutyńskiemu aequaliter z innymi satisfactionem aby obmyślił, przyrzekamy.

18. Innych zaś IMciów braci naszych wniesione desideria, że na teraźniejszym kongressie pomieścić się nie mogły, do przyszłego sejmiku obrad naszych w recess podajemy.

19. Które to sancita nasze praesenti laudo zakończywszy i sejmik teraźniejszy, pro maiori robore IMci p. marszałkowi koła naszego ręką podpisać, pieczęcią communire i ad acta more solito podać zlecamy. Działo się w Haliczu, die vigesima octava Januarii 1715 a. Jakub Antoni Dubrawski, cześnik podolski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 485—493; Castr. Hal. Rel. 209 p. 174—181.

143.

Halicz, 10 września 1715.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej, powiatu trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza ad locum consultationum solitum pro die nona Septembris anni currentis 1715 na sejmik eligendi deputati na trybunał koronny lubelski, in crastino pomienionego sejmiku takowe za powszechną zgodą postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód kiedy nam desiderium nomine universae et generalis Societatis Jesu IMć ksiądz Radecki na kanonizacyę św. Stanisława Kostki per orbem Polonum promulgowaną proposuit, więc supplicabundi utrapionej ziemi terrigenae idąc pod protekcyą świętego patrona de ossibus liberae gentis nostrae, tot miraculis visibilibus podczas wiedeńskiej, chocimskiej i teraz świeżymi dowodami et suffragiis Koronie polskiej succurentis, przy defekcie praesentis status ziemie z dymu po taleru bitym nemine excepto, etiam z libertowanych dóbr, ad aerarium przysługi patrona świętego konsekrujemy, konferujemy i z niżej uchwalonego podatku wypłacić postanowiliśmy.

3. Kiedy zaś afflicti status Rzptej naszej ziemi metuenda vicissitudo exposcit, żebyśmy pro tuitione fortun naszych uchwałę postanowili, zaczem z dymu ad praesens obserwowanej taryfy po zł. 208, observata infrascripta conditione, uchwaliliśmy.

4. Pium opus propositum oprócz libertowanych dóbr exolwując ante alios omnes z wybranego podatku za assygnacyą IMci p. komisarza naszego do rąk IMci księdza Radeckiego Societatis Jesu, pomienionej kontrybucyi prokuratora, 2.000 zł. p. wyliczone być mają.

5. Kontrybucya zaś ziemiańska modo praemisso postanowiona, zaczynająca się a prima die Octobris, ad ultimam Decembris exigenda et percipienda praeviis quietationibus do rąk IMć pp. Iwanickiego, skarbnika nowogrodzkiego i Mikołaja Gurskiego, od nas uproszonych exaktorów, comportari et exolvi powinna.

6. Że zaś IMć pp. exaktorowie wspomnieni pro integritate ziemi eam sami tulerunt legem, że przyjąwszy na osoby swoje przysługę exaktorstwa podatku teraźniejszego, tylko się trzema set zł. p. ex capitali summa za swoją pracę kontentują, hoc exemplo aby succedentes in functiones exaktorstwa cuiusvis nominis IMć pp. bracia, od nas uproszeni in posterum, pari praemio satisfaciendi, żadnego kwitowego ani groszowego ani szelężnego et cuiusvis nominis

ac tituli depaktacyi sub refusione damnorum et restitutione depactatae extorsionis nie pretendowali, zaczym memorandum sine detrimento ziemi exemplum praesenti jako ratificatur et approbatur conventu, tak te sancitum semel pro semper observandum irrevocabiliter uchwalamy i postanawiamy assensu.

7. Largicye w tym podatku dymowego żadne nie powinny się mieścić, lecz do czopowego niektóre referuntur, skarbowe zaś assygnacye oschłe z komissyi do przyszłego podatkowania i postanowienia remanent et retinentur, po której uchwale nastempionej IMć pp. exaktorowie wypłacać będą na chorągiew JW. IMci p. starosty tłumackiego niedopłaconej sumy zł. 800, tudzież na assygnacyę komissyi łuckiej sukcessorom ś. p. IMci p. kasztelana chełmskiego zł. 1.000. Na chorągiew IMci p. Siehienia zł. 3.200, także IMci p. Kamińskiej i IMci p. Hundorfowi, IMci p. pułkownikowi Tauszowi, co się z rachunku sądów fiskalnych pokaże, to persolvi powinno. Sądy fiskalne aby solita praxi reassumowane byli, upraszamy.

8. A lubo była podana kurrencya podatku czopowego do dyspozycyi W. IMć pp. Broniewskiego, chorążego i Rozwadowskiego, stolnika halickich in vim gratitudinis za poselstwo do króla IMci, w niniejszym roku 1715 a die 13 Septembris poczynającego się, że jednak nie pozwolili fata śmiertelności gaudere ś. p. IMci p. chorążemu i partycypować tegoż podatku, tylo z inszej okkurencyi podatkowania dostało się za usługę IMci 2.000 zł. już powzięte, zaczem in locum pie defuncti W. IMci p. wojskiemu halickiemu za desudacyą na trybunale koronnym i za rotmistrzostwo na imprezę kozacką, także IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu, podczaszemu kijowskiemu 2.000 zł. anteriori laudo naznaczone, przytem IMciom pp. Turskiemu i Niewierskiemu zł. 192 do połowy tego podatku i prasołki applikujemy, ea adhibita conditione, że IMć p. podczaszy kijowski, wybrawszy pomienionego podatku połowę, ma dyspartyment uczynić z IMcią p. wojskim i pp. Turskim i Niewierskim. A jeżeliby IMć p. wojski z tego podatku w sumie swojej zł. czterech tysięcy per communem assensum pozwolonej nie był ukontentowany, tedy do inszego podatkowania do wybrania ad complementum tej sumy salvum regressum zachowujemy.

9. IMci p. Konstantego Goławińskiego pretensya za komisarstwo do Moskwy jako jest liquida, tak że u IMci p. Niestojemskiego, exaktora tenże IMć p. Goławiński wziął in vim funkcyi swojej skarbowych pieniędzy zł. 500, aby na sądach fiskalnych pomienione powzięte zł. 500 IMci p. Niestojemskiemu pro persoluto przyjęte były; drugie zaś 500 zł. na kanonizacyą św. Stanisława Kostki IMć p. Goławiński, które z tegoż podatku wybrane być mają, applikuje.

10. Z dawnych remanentów deklarowane zł. 1.500 IMci p. Władysławowi Niewierskiemu IMć pp. exaktorowie na sądach fiskalnych aby ante omnia wypłacili, omni studio zalecamy, tudzież IMciów pp. Mikołaja Gurskiego, cześnika sanockiego zł. 1.000, IMci p. Bydłowskiego zł. 500 przy satysfakcyi akquietowali i na tychże sądach de plano wykalkulowawszy się kwity od sądów fiskalnych IMć pp. poborcy otrzymali.

11. Rekwizycyi zaś wniesionej od garnizonu śniatyńskiego dosyć czyniąc, 6.000 zł. z pomienionego uchwalonego podatku deklarujemy i termin exolucyi in crastinum św. Marcina następującego, praevia assignatione od IMci p. komisarza, naznaczamy, co jednak adiecto et praecustodito, in quantum będzie wolna ziemia od saskiej kontrybucyej, secus z pamięci JW. IMci p. wojewody chełmińskiego wypadniemy, to in aerario nostro summa pomieniona zostawać ma.

12. A że IMć p. komisarz per interstitium czasu funkcyi swojej dotąd nie był in executione przysługi swojej na komissyi radomskiej, więc tegoż IMci p. Rozwadowskiego, stolnika halickiego za komisarza approbujemy podług laudum przeszłego, obligując affektami naszymi braterskimi, aby circa demissam venerationem JO. IMci panu krakowskiemu exhibitam ziemię naszą wszelkiej protekcyej zwykłej rekomendował.

13. Wniesiona querimonia od IMciów pp. braci naszych przeciwko garnizonowi śniatyńskiemu, który po satysfakcyi swojej przez ludzie aggrawował bracią naszę, non sine passione

jest nam, więc IMć p. Szymona Baworowskiego za komisarza do IMci p. Szelinga, pułkownika wojsk J. Kr. Mci uprosiliśmy, który wszelką satysfakcyą iniuriatorum przy podanej z osobna instrukcyi requiret. Zaś IMć pp. bracia iniuriati mają szkody swoje spisać i w grodzie iuramento corporali komprobować[1].

14. A kiedy od węgierskiej granicy niepohamowana zbójeckiej licencyi rabies tak się zagęściła, że IMciom concivibus nostris, od pogranicza węgierskiego mieszkającym, w domach własnych i fortunach swoich securam non permittit mansionem, jako i w niedawnym czasie taż zbójecka licencya concivem nostrum IMć p. Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego w domu własnym naszedszy crudelissima nece suffocavit i fortunę jego zagarnęła, czego aby successores pomienionego IMci p. podstolego ciechanowskiego mogli dojść i windykować u IMciów pp. węgierskich, tedy subveniendo innocuo sanguine concivis nostri, a oraz chcąc ubespieczyć kraj pograniczny ab his latrociniis, aby więcej non patientur similia, postanawiamy list pisać eo nomine do generałów panów węgierskich cum expostulatione satisfactionis et praevidendae in futurum securitatis IMciom pp. obywatelom, sub hoc climate mieszkającym, IMci p. marszałkowi naszemu.

15. A że in anteriori laudo immediate znaczny error extra assensum communem znalazł się, tedy in futurum praecavemus, ne similia fient, rygor na takiego privationis activitatis wkładając, którýby talia molliri śmiał.

16. Subveniendo dolendo desiderio IMci p. Antoniego Kurdwanowskiego, wieżę grodu halickiego per spatium 12 niedziel siedzącego pro interesse partis, aby mógł od drugiej takowejże połowy ad authoritatem iudicii pertinentis relaxari et relevari, instancyalny list za IMcią naszym w. m. p. i bratem do W. IMci p. cześnika owruckiego, superarbitra tej sprawy, W. IMci p. marszałkowi zlecilišmy.

17. Na rekwizycyą et postulationem IMć pp. obywatelów powiatu trembowelskiego sitientium iusticiam, że non in administranda często remoram patiuntur, także IMci p. marszałkowi rekomendowaliśmy list eo nomine do JW. IMci p. referendarza koronnego, starosty trembowelskiego. Supplikującym pogorzelcom miasta Czortkowa, insistendo legi de conflagratis sancitae, aby z zgorzałych domów ad aerarium ziemi non contribuant, alleviationem deklarujemy.

18. Że zaś IMciów pp. pretendentów braci naszych in desideriis etiam liquidis in necessitate moderna ziemi ad praesens konserwować nie możemy, spondemus jednak na przyszłych da Bóg szczęśliwych uchwałach interesom IMciów z ukontentowaniem i justyfikacyą adesse, jako to wszystkie desideria i interesa JW. IMci p. ś. p. kasztelana halickiego za stratę i pracę, na imprezie kozackiej poniesione et anterioribus laudis przyznane, IMci p. Łuszczewskiego, chorążego trembowelskiego, za poselstwo in desideriis ziemi odprawione, IMci p. starosty skalskiego, IMci p. Tyszkowskiego, stolnika witebskiego, IMci p. Korabiowskiego, stolnika gostyńskiego, IMci p. Dubrawskiego, cześnika podolskiego, IMci p. Baworowskiego, IMciów pp. Niewierskich Pawła i Michała, IMci p. Pawła Szumlańskiego, IMci p. Poradowskiego, JW. IMci p. starosty tłumackiego pretendowane 2.000, IMci p. Wolickiego 150, IMci p. Łukasza Zurakowskiego in quantum anteriori zaszczyca się laudo, IMci p. Stanisława Pokutyńskiego, IMci p. Siehenia traktament zł. 400, konwentu bohuszowieckiego zł. 400 remanentu, IMci p. Salickiego, majora regimentu JW. IMci p. wojewody chełmińskiego traktament iuxta liquidationes anterioribus laudis probandas et decretis fiscalibus evincendas w sercach i w pamięci świeżej zachowujemy.

19. Chcąc zaś mieć ad ulteriora consilia remedia, ten sejmik nasz de assensu unanimi ad diem secundam Decembris anni praesentis limitujemy, eo praecustodito, lubośmy postanowili wyżej wyrażone dymowe, które notabilem wynosi summam, aby IMć pp. exaktorowie za

[1] Komisarz ten z Sorocka 30 października doniósł szlachcie, że 9 listopada zjedzie do Trembowli celem obsądzenia poszkodowanych przez garnizon śniatyński. Castr. Hal. 210 p. 1847—8.

żadnymi nie ważyli się assygnacyami ad dispositionem reservatam przyszłego sejmiku wypłacać. Które to sancita pro maiori robore W. IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i zwykłą pieczęcią jego stwierdzić cum ingrossatione ad acta iuxta solitam praxim zlecamy. Działo się w Haliczu, die 10 Septembris 1715 a. Piotr Józef Potępski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 497—501; Castr. Hal. Rel. 210 p. 1535—1545.

144.

Halicz, 2 grudnia 1715.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne, na sejmik pro die secunda Decembris anni praesentis 1715 ex limitatione przypadający, do takowego unanimem assensum przystąpiliśmy.

2. Że in ea jako całej Rzptej tak i ziemi naszej tot intervenientibus przez tak długie czasy malis et anfractibus bellorum attritae afflictione jeszcze nam salubria ad subsananda już prawie lethalia vulnera intercedunt media, profundissimas Regi regum et Domino dominantium fundimus gratias.

3. Jako zawsze omnem conatum ziemia nasza ad salvandam patriam adhibere zwykła, tak i teraz ileśmy się na sejmik niniejszy lubo dotąd prepostere, bo ob inopinatas crises limitowany, ad unanime consilium zjechali ex innato zelo, jako też tymi nieszczęśliwościami a oraz gratissimis odzywających się województw suasibus permoti, idąc in vindicationem już evidenter expostulujących praw i swobód naszych (za które vitam et sanguinem litare powinniśmy), ad normam innych województw i generału ruskiego jednostajną przedsiębierzemy konfederacyą, z tem się immutabiliter odzywając, że ad omnia ferenda iunctas z całą Rzptą dajemy manus.

4. Demonstrujemy in actu tęż samą ochotę naszę ex innato zelo przy wierze świętej, dostojeństwie najjaśniejszego króla IMci, tudzież praw i swobód naszych konserwacyej, kiedy wszyscy viritim circa immunitates praemissas et vivere et mori prompti będąc, pod Kąkolniki pro die 18 praesentis in armis zjechali się ad ulterius iuxta mentem całej Rzptej agendum pod komendą JW. IMci p. wojewody i generała ziem kijowskich jako starosty naszego halickiego, stosując się ad mentem legum i to in defectu et post recentes IMciów pp. officyalistów ziemi naszej decessus unanimiter sobie przyrzekamy.

5. Nadto z dymu pachołka bene vestitum, w czerwonej katance, na dobrym koniu z flintą i pistoletami wyprawić i na tenże termin stawić, inaczej żeby porządnie wyprawiony nie był, onego relegować unanimiter deklarujemy.

6. Ci zaś IMć bracia nasi, którzy w dobrach swoich całego dymu nie mają, tylko particulis dymów gaudent, ad proportionem składając na cały dym po zł. 300 z dymu na tęż wyprawę do rąk IMciów pp. rotmistrzów, których na ten czas obrać mamy, wypłacić powinni będą. Mniejszej zaś fortuny IMć szlachta, na czynszach będący, piątiu szustego e medio sui wyprawić ad normam generału ruskiego obligantur, a to podług taryfy teraźniejszej na 300 dymów redukowanej tak z królewskich, duchownych, jako i ziemskich dóbr, nemine excepto, etiam libertacyami i konflagratami żadnymi nie zasłaniając się.

7. To sobie zaś fraterne praecustodimus, aby tak viritim wszyscy idąc, jako też wyprawę ordynując, każdy de proprio sustentował się i nic sobie tak przy okazywaniu, jako też ciągnieniem idąc pretendować, dopieroż bardziej immunitatem dworów szlacheckich violare non praesumat i owszem omnem modestiam przez konstytucyą anni 1621 descriptam zachował, co wszystko sub carentia activitatis et poenis in eadem constitutione expressis observare tenebimur.

8. WW. IMć pp. starostowie i possessores dóbr królewskich toż onus adimplere powinni sub eodem rigore i stawieniem sowitej wyprawy.

9. Na tymże zjeździe naszym securitatem ziemi naszej, ponieważ tak od tureckiej jako i węgierskiej granic nowe oriuntur pericula, obmyślić conabimur.

10. A żebyśmy de ulteriori rerum eventu od całej Rzptej sufficienter informati byli, obraliśmy e gremio nostri i uprosili za posłów do JW. IMci p. podkomorzego krzemienieckiego, generalnego skonfederowanej Rzptej marszałka, WW. IMciów pp. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego ziemi naszej halickiej i Stefana Zawadzkiego, podczaszego bracławskiego n. w. m. pp. i braci, amore boni publici ziemi naszych IMciów obstringendo, aby praemissa wzajemnych affektów naszych expressione tę naszę ad unionem animorum et armorum z całą Rzptą kollimacyą contestentur.

11. Exponent oraz ciż IMć, iż ziemia nasza omni periculo exposita, ile in confiniis regni zostająca, ex praescripto legum regni circa tuitionem granic zostawać zwykła. Wyrażą i to, że tak wiele ludzi przez JO. IMć p. krakowskiego i JW. IMć p. referendarza koronnego za ziemię naszą erigowanych i ten garnizon w Śniatynie in praesidio będący, a tam longo temporis interstitio actualiter supplementuje. Allaborabunt ciż pp. u IMci p. marszałka konfederackiego n. w. m. p. nomine publico expostulując, abyśmy assygnacyami od JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor., jako też od samego IMci p. marszałka wychodzącemi, które już do królewszczyzn i dóbr duchownych są powydawane, praeaggravati ani ad bifariam z onemi solutionem et ferenda onera necessitowani nie byli. In reliquo podług podanej sobie od nas instrukcyej, ręką IMci p. dyrektora koła naszego podpisanej, postąpić mają.

12. A gdy circa eam ziemi naszej tuitionem IMciom zabawić się tam przyjdzie, obligamus IMciów, aby nam per litteratorium instrumentum anticipative ante terminum okazowania de rebus gestis denuntiare nieomieszkiwali, ordynując do JW. IMci p. wojewody i generała ziem kijowskich, któremu to IMci n. w. m. p. plenariam dajemy facultatem, aby za odebraniem tej od IMć pp. wiadomości wcześnie nam, jeżeliby tego zjazdu naszego viritim i dalszego po popisie progressu nie była necessitas, przez wydanie po parafiach uniwersałów innotescat.

13. Którym to IMciom pp. posłom za prace, jako też i kosztom ich succurendo, gdy ad praesens exhausti będąc więcej praestare nie możemy, po zł. tysiącu na osobę z teraźniejszego podymnego exakcyej IMciów pp. Iwanickiego i Gurskiego za assygnacyą W. IMci p. komisarza ziemi naszej naznaczamy.

14. Obligujemy zaś tychże IMciów pp. exaktorów, aby nikomu wybranych z podatku tego pieniędzy nie wydawali i owszem one do dalszej ziemi dyspozycyej zachowali.

15. Gdy zaś nam evidenter constat, iż niektóre dobra pro desertis w taryfie położone, teraz dobrze osiadłymi być najdują się, committimus iudicio fiscali, aby mając na one iustam animadversionem, ad idem onus ferendum one applikowali.

16. Nicby słuszniejszego jako concurrentis do nas prześwietnego województwa podolskiego desideria, przez IMciów pp. posłów nam wyrażone, adimplere i fortecy kamienieckiej, jako antemurali patriae per impracticatas exundationes znacznie nadrujnowanej ad reparandum subvenire, ale kiedy continuis calamitatibus exhausti, nietylko i teraz garnizonowi w Śniatynie, in confiniis regni będącemu, supplementem adesse musimy, ale też i novissima rerum revolutione perstringimur, committimus IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby per responsorias tę naszę eo in passu impossibilitatem prześwietnemu województwu exprimat.

17. Grato pectore przyjmując odezwanie się do nas cum communicatione ochoty swojej ad tuendam oraz Rzptej libertatem prześwietnego województwa bełzkiego przez IMciów pp. posłów n. w. m. pp., zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby imieniem całej ziemi naszej wzajemnych affektów propenzyą i też ad sananda Reipublicae vulnera vindicandasque praw i swobód ojczystych immunitates ochotę, ponieważ nie tylko sami viritim ad unanimem Rzptej sensum idziemy, ale też i wyprawę dymową ad normam innych województw ordynujemy, per responsorias wyraził.

18. Że zaś na dobra Uhryn i Wygnankę, do Czortkowa należące, prócz innych dokumentów i teraz z wynalezionych w aktach naszych ziemskich deducitur, że ab aevo do ziemi halickiej regulantur a do prześwietnego województwa podolskiego usurpantur, temuż IMci p. marszałkowi zlecamy, ut conveniat nomine publico prześwietne województwo, aby ab ea onych sobie applicatione supersedować chciało.

19. Uznając tot practicatis actibus JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. in contribuendo ad aerarium, ile pro bono publico ziemi naszej intercedunt necessitates, łatwość, o tęż w teraźniejszej rerum rewolucyej przez IMciów pp. posłów instamus, aby skoro innym województwom z dóbr swoich w wyprawach świadczył, facilitatem eandem ziemi naszej praestet i z dóbr swoich w ziemi naszej będących wyprawę exhibere administratorom swoim zalecił. A gdy stojącego w Śniatynie garnizonu dalszej sustentacyej necessitatem niewidzimy, na którego już nie mało expendimus, aby ich sprowadził, jako też exorbitujących w ziemi naszej ludzi pod komendą IMci p. Bertrama i IMci p. Nehrebeckiego compescat, przez tychże IMciów pp. posłów n. w. m. p. convenimus.

20. Wniesioną oraz przez IMć p. Grabskiego concivis nostri querymonią, iż przez własnychże poddanych po kilkakroć in suis penatibus per adhibita incendia aggrawowany został, a ci w dobrach JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. znajdują się, mając in iusta compassione przez tychże IMciów pp. posłów o extradycyą onych expostulujemy.

21. Miły nam wszystkim przezacnego rycerstwa z Rzptą skonfederowanego circa salvandam libertatem zelus i przy tym do ziemi naszej przez IMć pp. posłów odezwa wzajemną w nas wzbudza kontestacyą i ochoczo byśmy supplementować IMciów usiłowali, gdyby nam tak aegestas gementis populi i sustentowanie garnizonu śniatyńskiego jako i praesens rerum revolutio nieuczyniła obicem, jednakże za odebraniem repartycyi do nas należącej exolutionem zasług obmyślić conabimur.

22. Gratitudinem zaś IMciom pp. Goławińskiemu i Łazowskiemu posłom, ile possibilitas permittit, obudwom IMciom zł. 3.000 z teraźniejszego podymnego deklarujemy instantanee exolvendam.

23. Idąc ad mentem JO. IMci pana krakowskiego n. w. m. p. jako i teraz literatorie compellamur, już uchwaliwszy na przeszłym sejmiku in alimentationem garnizonu śniatyńskiego zł. 6.000, in vim których od IMciów pp. Iwanickiego i Gurskiego, exaktorów teraźniejszego podymnego 2.000 levarunt, teraz 4.000 przydajemy, tak aby utraeque 10.000 efficiant, i exolutionem onych z tegoż podatku tymże IMciom pp. poborcom praevia od IMci p. komisarza ziemi naszej assignatione iniungimus, cum ea jednak praecustoditione, aby ciż IMć garnizonu śniatyńskiego ullo modo IMciów ziemian laedere, jako też exekucyami aggravare (secus repressalia dać musielibyśmy) non audeant.

24. Ad compellationes litteratorias tak JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor., jako i JW. IMci p. referendarza kor., n. w. m. pp. respektem ludzi za ziemię naszą in antecessum wystawionych i supplementu onym, gdy teraźniejszy czas vota IMciów sequi denegat, ile kiedy i ziemia na koń wsiada i inne do nas wychodzą repartycye, committimus IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby IMć nomine publico, żeby interea eo in passu patientes być chcieli, upraszał.

25. Kiedy zaś inter arma leges silere powinny, temuż IMci p. marszałkowi zlecamy, ut insinuet imieniem ziemi całej JW. IMci p. wojewodzie chełmińskiemu, prześwietnego trybunału koronnego marszałkowi, aby gdy cała Rzpta bella gerit, in disiudicatione causarum desistat.

26. Oschłe assygnacye i do niniejszego sejmiku ex anteriori consilio prorogowane jako to: znaku pancernego W. IMci p. starosty tłumackiego ratione niedobranych zł. 800, tudzież sukcessorów JW. IMci p. kasztelana chełmskiego respektem 1.000 zł., już tot laudis IMciom ad quantocius exolvendum przyznanego, także chorągwi IMci p. Sehenia i inne per lauda anteriora wyrażone, gdy teraz do ukontentowania IMciom czas non sufficit, do sądów fiskalnych ad satisfaciendum odsyłamy.

27. Które to laudum zgodnie umówiwszy i postanowiwszy, IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu naszego halickiego podać zleciliśmy. Datum ut supra. Piotr Józef z Grobia Potępski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 507—514; Castr. Hal. Rel. 210 p. 2037—2048; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 26 p. 3411—3418; Castr. Tremb. Rel. 154 p. 1471—1480.

145.

Pod Kąkolnikami, 18 grudnia 1715.

Laudum ziemian halickich na popisie uchwalone.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się in virtute świeżo odprawionego w Haliczu, in loco consultationum solito, die secunda Decembris w roku niniejszym sejmiku, przykładem starodawnych i teraz ad resistendum gotowych górniejszych województw, osobliwie generału naszego ruskiego gratoque animo chcąc prosequi opera wojska koronnego, ossium de ossibus nostris, niechcąc być tej miłej ojczyzny synowie za spólną zgodą Dei supremi numinis invocato nomine i Matki Najświętszej asumpta protectione, do jednostajnej i nierozerwanej zebrawszy się konfederacyi circa fidem, religionem, libertatem iuraque cardinalia regni, tuitionem maiestatis najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego p. n. m., salvo vinculo pactorum conventorum, circa immunitates bonorum, praecipue zaś świątnic boskich, circa iura vetandi in sancitis solvendis, to sobie spondendo fide, honore et conscientia sub privatione vocis liberae nemine excepto ac sub confiscatione bonorum, że nie wprzód rozwiążemy się z tej konfederacyej, dokąd Respublica ab intra et ab extra uspokojona nie będzie et in congressu generali województw non dispensabitur.

2. Teraz na popis i na miejsce między Kąkolnikami i Jabłonowem naznaczone jakowyśmy uczynili porządek, a naprzód widząc inchiancyą ab undique nad całą Rzptą, osobliwie zaś nad krajem naszym przez odstąpienie wojsk od granic pericula, oraz mając reflexyą na podejrzaną sąmsiedzką othomańską przyjaźń, dla której nietylko kraj nasz, ale i cała Rzpta niebespieczeństwu podległa, praevidendo tak Reipublicae jako i domów naszych ab intra et ab extra tranquillitati, czekając jeszcze dalszych przez IMciów pp. posłów naszych z sejmiku do IMci p. podkomorzego krzemienieckiego, generalnego skonfederowanej Rzptej marszałka, ordynowanych i całej Rzptej rezolucyej, ad interim z dymów wyprawę pro possibilitate ziemi naszej uczyniwszy, do kommendowania tejże wyprawy za pułkownika unanimi assensu IMć p. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego, za rotmistrzów zaś IMć p. Hieronima Dąbrowskiego, chorążego nowogrodzkiego [z] ziemi halickiej, Szymona Baworowskiego z trębowelskiego i Gurowskiego z kołomyjskiego powiatów e medio nostri obraliśmy i uprosili.

3. Którym IMciom pp. i braci za te, które eo in passu podejmują fatygi i koszta, IMci p. pułkownikowi gaży zł. 5.000, IMciom pp. rotmistrzom po półtrzecia tysiąca na osobę każdego na cały rok z podatku podymnego z exakcyej IMć pp. Iwanickiego, skarbnika i Gurskiego, miecznika nowogrodzkich będącego naznaczamy, committendo tymże IMciom pp. exaktorom, aby wyrażone kwoty assygnacyami instantanee IMciom wyliczyli.

4. Do popisu zaś tej wyprawy, która ad praesens stawić się mogła, jakoteż zlustrowania onych i podzielenia pocztami tudzież pozostałymi dymami, uprosiliśmy e gremio nostri IMciów Józefa z Granowa Karsznickiego, cześnika owruckiego i Bernarda Leszczyca Grabiankę, wojskiego trembowelskiego, naszych wielce m. pp. i braci za komisarzów. Którzy to IMć WM. pp. rotmistrzom wyrażonym po koni sześćdziesiąt siedmi, a residuum IMci p. pułkownikowi applikować mają.

5. Lubośmy na przeszłym sejmiku IMciów braci szlachtę minorennis fortunae na czynszach siedzących piąciu do wystawienia szóstego ad eandem expeditionem bellicam obligowali, egestatem jednak, a przeto impossibilitatem in premissis widząc, aby dziesięciu jedenastego wyprawili praesenti sancito constituimus. Których że quantitatem wiedzieć nie możem wyprawy, te sami IMć pp. szlachta na przyszły kongress do Halicza ad remonstrandum stawić mają et ad ulteriorem ziemi tamże dispositionem.

6. Obligujemy przy tem fraterno amore IMć p. pułkownika n. w. m. p. i brata, aby za gotowiznę odebraną, którą IMć terrigenae, tylko particulas dymów w dobrach swoich mający, do rąk IMci instantanee comportare powinni, ludzi do tejże wyprawy towarzystwo na koniach dobrych, z parą pistoletów, muszkietem i dzidą zaciągnąwszy wystawił i po kongressie na naznaczony czas i miejsce przez IMć pp. niżej wyrażonych do popisu tej naszej uchwały i nas samych popisowania uproszonych deputatów, absentia aliorum non obstante, dummodo e medio IMci duo adsint, prezentował, jako też i gdy za dalszym ziemi ordynansem i dyspozycyą ruszać się będą mieli, na wychodzie na imprezie wprzód z tymi chorągwiami prezentować się wraz i popisować będą powinni, gdzie IMć pp. deputaci de qualitate et quantitate seriam tejże wyprawy indagationem uczynić tenebuntur.

7. Obstringimus tychże IMciów pp. kommendantów, aby namienionych ludzi wyprawnych ad privatos usus suos nie obracali, trzymając in disciplina onych militari et exercitio, w ciągnieniu zaś ile w ziemi naszej żadnych furażów nie pozwalali, ale de proprio żyli, sami jako [i] ludzie sustentowali się, przy chorągwiach zaś swoich aby osobami swymi zawsze praesentes byli.

8. A gdyby ob absentiam jakowe excessus stać się miały, zań de proprio IMć pp. kommendujący każdy respondere tenebitur.

9. Aniżeli dalsza nastąpi dyspozycya do ruszenia tych chorągwi naszych wyprawnych, naznaczamy im dach, a naprzód pułkowej IMci p. podczaszego kijowskiego w Kąkolnikach, IMci p. Dąbrowskiego w Kałuszy, IMci p. Bawórowskiego w Jabłonowie alias w Suchym Stawie, IMci p. Gurowskiego w Kołomyji, eo praecustodito, aby na pomienionych miejscach stojąc za swój grosz żyli, niczego sobie nie pozwalając.

10. Żeby zaś tem skuteczniej ta wyprawa nasza adimpleatur, obstringimus unanimiter, aby każdy z nas braci, któryby dotąd niemiał pocztu, stawienie onego irremissibiliter od przyszłej za niedziel dwie soboty na miejsce tutejsze z porządkiem należytym in laudo opisanym ordynował. Super renitentes zaś trojakiego pocztu stawienia się et triplicem należytej kwoty solutionem interponimus. Satisfaciendo requisitioni JO. pana krakowskiego jako też JW. IMci p. referendarza koronnego n. w. m. pp., do dwóch niedziel z dóbr IMciów wyprawy czekać deklarujemy, ile kiedy literalem wystawienia onych odbieramy sponsionem.

11. A gdy JWW. IMć pp. kijowski i lubelski wojewodowie rajtaryą z dóbr swoich lubo należycie moderowaną prezentowali in vim tejże wyprawy, adhaerendo jednak laudo dla jednostajnej milicyej dwoniedzielny jeszcze czas do wystawienia IMciom permittimus.

12. JW. IMci p. strażnika koronnego n. w. m. p. deklarowana przez list, do całego kongressu ziemi naszej pisany, wyprawa przez trzy dni oczekiwana, jeżeliby na popis stanąć nie miała, jakowa po tem stanie in arbitrium IMci p. pułkownika oddaje się.

13. Praecustodimus zaś, aby żaden z IMciów ziemian, dobra w ziemi naszej mający, ultro praetextu tak bytnością przy inszych województwach, jako też tam stawieniem pocztu od wyprawy tej nie wymawiał się, ale one ex possessione sua do ziemi naszej stawić teneatur sub rigore superius expresso, pro firmiori którego executione dobra IMciów renitentów, ile się ich po wyściu dwochniedzielnego czasu znajdować będzie, do sądów fiskalnych przez IMć p. pułkownika na delatę podane być mają, które executionibus po otrzymanych kondemnatach subiacere będą powinni.

14. In omnem zaś casum unanimi assensu obstringimur, inquantumby exigente necessitate publica pro bono całej Rzptej za odebraniem przez IMciów pp. posłów, od ziemi naszej wyprawionych do JW. IMci p. marszałka generalnego skonfederowanej Rzptej, jako też innych województw nieuchronnej rezolucyej, jeżeliby viritim ziemi naszej ruszyć się przyszło (gdy słabością zdrowia swego JW. IMć p. wojewoda kijowski z obligacyej swojej, jakoby staroście naszemu grodowemu należało, wymawia się), tedy za obwieszczeniem pierwszego ziemi naszej, non derogando quidquam, iuxta obloquentiam iuris, authoritati capitaneali de expeditione bellica sanciti, urzędnika przez uniwersały po grodach i parafiach rozesłane in armis punctualiter obowiązujemy się, gdzie tak IMć p. pułkownika i IMciów pp. rotmistrzów jak i innych pp. officyalistów obrać sobie deklarujemy.

15. A że garnizon śniatyński, lubo gdzie indziej swoją mający repartycyą, jednak z niemałą ziemi naszej spezą dotąd konserwowany, in quantumby nam viritim była Rzptej wola, nie uznawając potrzeby konserwowania pro securitate przy granicy, tedy i ten garnizon in obsequio Rzptej aby wspólnie z nami iść mógł, w czem pro maiori nam securitate IMć p. Szelink, pułkownik i komendant garnizonu tego, jeżeli naznaczonej per laudum kwoty pretendować zechce, nie wprzód na nie IMć p. komisarz ziemi naszej wyda mu assygnacyą, póki aż od tego IMci p. pułkownika nie odbierze pod parolem kawalerskim quam rigorissime opisanej assekuracyi, że z tymi ludźmi in partes adversas iść nie ma, ale być in ulteriori ziemi naszej obsequio i gdyby wprzód przed ruszeniem naszem za ordynansem gdzie indziej ruszyć się miał, idąc przez ziemię naszą żadnej aggravacyej czynić nie ma i owszem idąc w marsie de proprio sustentować się powinien. Inquantumby zaś co sobie pozwolić miał, tedy IMć p. pułkownik opponere sese będzie powinien z wyprawą.

16. Obviando tym, które w ziemi naszej sic stantibus rebus emergunt malis, jako to kiedy od ludzi IMci p. Nehrebeckiego w kommendzie będących i samego IMci licentiose prawie w dobrach naszych sobie postępującego premimur, zlecamy IMci p. pułkownikowi, aby nomine publico IMci conveniat, aby hisce desistendo progressibus o jak najprędszy JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. ordynans postarać się do wyścia z ziemi naszej i dalszym opressyom tenże IMć p. pułkownik z IMciami pp. rotmistrzami, w kommendzie swojej będącymi, obviare ma, któreby się w ziemi naszej znajdować miały przez roczną usługę za roczną zupełną odebrane zapłatę, która jako a die prima Januarii zaczynać się ma, tak o tymże czasie kończyć się powinna w roku przyszłym.

17. Quaerulantes zaś o krzywdy swoje, od IMci p. Nehrebeckiego poniesione, według deklaracyej JO. IMci p. hetmana, przez IMć pp. posłów nam wyrażonych, w sądzie hetmańskim ordinaria iuris via dochodzić mają.

18. A że do tych IMciów pp. posłów naszych doczekać się nam niepodobna, więc dla szczególnej od IMciów relacyej zjazd nasz w Haliczu, in loco consultationum solito, in crastino festi ss. Trium Regum w roku immediate przyszłym 1716 naznaczamy.

19. A interim unanimi assensu e medio nostri JW. IMć p. Gerzego na Podhaycach Potockiego, starostę tłumackiego, WW. IMć p. chorążego i stolnika halickich z ziemie halickiej,

z powiatów zaś trembowelskiego IMć pp. Jędrzeja Kakowskiego, cześnika trembowelskiego i Piotra Potępskiego, porucznika chorągwi pancernej IMci p. starosty tłumackiego, z kołomyjskiego IMciów pp. Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego i Konstantego Dunina Gołowińskiego za deputatów uprosiliśmy. Przed którymi wszyscy na ten kongress zgromadzeni popisować się mamy wypraw naszych do skończenia ich służby przez rok zupełny ad attendentiam et investigationem iuxta expressionem mieli (sic) tymże IMciom zlecamy, a oraz wzajemnie wszyscy jeden przy drugim firmissime stawać ani się odstępować i owszem mutuam sui tuitionem zachować iurata fide sobie przyrzekamy i obowiązujemy się. Działo się w polu między Jabłonowem a Kąkolnikami, die decima octava Decembris a. D. millesimo septingentesimo decimo quinto. Jerzy Potocki. Flo[ryan] Rozwadowski, s[tolnik] h[alicki]. Andrzej Tyszkowski, s[tolnik] w[itebski]. P[iotr] J[ózef] Potępski.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 517—523; Castr. Hal. Rel. 210 p. 2068—2075.

146.

Halicz, 7 stycznia 1716.

Laudum ziemian halickich.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się pro die septima Januarii w roku niniejszym 1716 vigore anterioris limitationis in locum consultationum solitum do Halicza, gdy listowną od JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. n. w. m. p. w konserwowaniu granic naszych odbieramy nadzieję, a oraz z relacyej IMć pp. posłów n. w. m. pp. i braci nie mniejszą informacyą, providendo futuris kongres teraźniejszy cum toto consiliorum negotio et effectu atque ulteriori wypraw dispositione do dnia 22 stycznia w roku teraźniejszym limitujemy.

2. A żeby in obiectis litteralibus explicationem ziemia nasza uczyniła JO. IMci p. krakowskiemu n. w. m. p., uprosiliśmy e medio nostri WW. IMć pp. deputatów naszych, jako rerum w ziemi naszej gestarum wiadomych, IMciów pp. Jerzego Potockiego, starostę tłumackiego i Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickiego n. w. m. pp., aby JO. IMci p. krakowskiemu n. w. m. p. sufficientem uczynili elucidationem.

3. Lubo zaś per anterius laudum insinuowaliśmy IMci p. komisarzowi naszemu niewydanie assygnacyej garnizonowi śniatyńskiemu na resztującą sumę, od ziemi naszej deklarowaną, praesenti jednak sancito committimus IMci n. m. p., aby onę sine omni scrupulo wydał, stosując się ad mentem anteriorum laudorum.

4. Gdy zaś nam innotescit o ordynowanych do ziemi naszej wojska skonfederowanego taborach, tak nagłej a niespodzianej obviando ruinie, uprosiliśmy IMć pp. Stanisława Ciechalewskiego i Jakuba Zebrowskiego, miecznika trębowelskiego n. w. m. pp. i braci, totum praevidendi in obventuris negotium activitati IMciom commitendo. Ten zaś instrument podpisać i do akt grodu halickiego podać IMć pp. deputatom naszym zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad zwyczajnem, die et anno ut supra. Jerzy Potocki, starosta tłumacki. Andrzej Tyszkowski, s[tolnik] w[itebski]. Floryan Rozwadowski, s[tolnik] h[alicki]. P[iotr] J[ózef] Potępski.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 525—526; Castr. Hal. Rel. 211 p. 77—78.

147.

Halicz, 22 stycznia 1716.

Laudum ziemian halickich.

1. My rady, dignitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się ad locum consultationum solitum pro die vigesima secunda Januarii w roku teraźniejszym 1716 in virtute kongressu naszego pod Kąkolnikami z limity dnia 7 stycznia tu w Haliczu agitującej się konsultacyi, takowe obrad naszych czyniliśmy postanowienie.

2. Spodziewaliśmy się tandem przy tych nieszczęśliwych Rzptej rewolucyach doczekać finem malorum, aleć uznajemy gradum futurorum i co zakończyć miała szczęśliwość pożądana przez fraktat rawski widzimy auxesim et malevolentiam fatorum, że in deterius idziemy. Ale jest Bóg nadzieja nasza, że za zgodą uniwersalną znaczne będzie odbierała praw i swobód ojczystych Rzpta augmenta. Przeto obviando tot pressuris ziemi naszej, która nie tylko in antecessum ab utrinque przez lokacyą partyi wojsk poniosła nieznośną aggrawacyą i in praesenti statu opprimitur lokacyą taborowania i sustentamentu ludzi i koni, destynowanych za ordynansem od IMci p. marszałka wojsk skonfederowanych, zaczem postanawiamy z dymu jednego reducendo ad tariffam 300 dymów żyta garcy 30, krup lubo jagieł garcy 15, słoniny połeć albo za niego zł. 5, owsa garcy 300, siana gospodarskich wozów 4 albo za niego zł. 4, nemine excepto, ea conditione, aby więcej non praetendant IMć pp. wojskowi nad umówioną i postanowioną ustawę. IMć zaś pp. komisarze nasi mają uczynić należytą dyspozycyą, aby do bliższych, stojących na subsystencyach swoich chorągwi, z parafii naznaczonej zwozić ordynowali prowiant, bez zatrzymania podwód i aggrawacyi wszelkich.

3. A że podjęli się za uproszeniem naszem IMć pp. komisarze od ziemi naszej IMć p. Ciecholewski i IMć p. Żebrowski, miecznik trębowelski na pomiarkowania taborów w ziemi naszej i powiecie trębowelskim, aby byli od wszelkiej impetycyi, ex hac materia et causa zachodzących, immunes et indemnes cavemus omnem IMciom securitatem tak osobom jako i fortunom wszelką ewikcyą, że ab omni impetitione liberi być mają quarumvis personarum.

4. A gdy nam dotychczas JO. IMć p. kasztelan krakowski, hetman w. kor. ex studiosissimo zelo stawał się libertatis assertor et defensor, więc i w dalszą[1] upraszamy, aby nie chciał deesse, jako os de ossibus nostris defensor całości Rzptej, kwoli czemu uprosiliśmy z koła naszego rycerskiego IMć pp. posłów, t. j. JW. IMć p. Jerzego na Podhaycach Potockiego, starostę tłumackiego i W. IMć p. Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickiego, aby podziękowawszy JO. IMci panu krakowskiemu upraszali, żeby powagą i władzą swoją hetmańską chciał interponere, a zważywszy summam calamitatem ziemi naszej, do JW. IMci p. Fleminka, feldmarszałka wojsk J. Kr. Mci i całego komissoryatu saskiego, ile że ziemia nasza per hostilitates zdezolowane mająca acta, nie może mieć taryfy anni 1661 i contribuere ullatenus nie może na tę taryfę, zwłaszcza mający ad praesens lokacyą taborów całego wojska koronnego, zaczem upraszać będą, aby wziąwszy w reflexyą i konserwacyą garnizonu śniatyńskiego i innych pogranicznych i zapłatę realną chorągwiom w repartycyą do ziem naznaczonym, chciał subvenire powagą swoją, ażebyśmy mogli być a contributione liberi et immunes.

5. Tychże IMciów pp. posłów n. w. m. pp. sollicite upraszamy, ażeby donieśli summam desolationem IMci panu krakowskiemu n. w. m. p. ex respectu elokowanych taborów, aby dobra królewskie i duchowne miały levamen i w dalszej subsystencyi zimowej.

[1] W rkp. im dalszą.

6. Gdy nas zachodzi niespodziewana wieść, jakoby z traktatu rawskiego nobis insciis miało się stać postanowienie na wydawanie kontrybucyi dymowej z dyspozycyi komissoryatu saskiego do ziemi naszej, więc zabiegając huic impracticabili exemplo tych IMciów pp. posłów upraszamy, ażeby activitate et authoritate sua agendo rem ziemi naszej jechali do JW. IMci p. Fleminka, feldtmarszałka cum explicatione znacznej ziemi naszej desolacyi, która corocznie na sustentament i alimentacyą garnizonów pogranicznych obmyśla prowianty i kontrybucye.

7. Ciż IMcie, upraszamy, ażeby amicis mediis expostulowali z IMcią p. wojewodą chełmińskim przy prywatnej konferencyi o konserwacyi regimentu swego w garnizonie śniatyńskim zostającego i konserwacyi ziemi, że zawsze jest in executione wypłacenia prowiantów, i upraszać będą tegoż IMci p. wojewody chełmińskiego, aby na tego regiment kontrybuować mogli, nie na żadne wojska saskie.

8. Kiedy nas praesens necessitas belli przymusza, że musiemy lokacyą taborów do ziemi naszej od IMci p. marszałka wojsk konfederowanych przyjmować, więc subveniendo indemnitati i całości fortun naszych, uprosiliśmy IMciów pp. posłów z kongressu naszego, t. j. IMć p. Stanisława Humela, chorążego znaku pancernego JW. IMci p. wojewody lubelskiego i Szczęsnego Baybuzę, towarzysza znaku usarskiego najjaśniejszego królewicza IMci Konstantego, aby nomine publico upraszali JW. IMci p. marszałka o jak najprędszą ewakuacyą tychże taborów, ile kiedy nas zachodzi komissoryatu saskiego dyspozycya, aby tenże IMć p. marszałek praetendentibus wszelkich krzywd naznaczył komisarzów.

9. JW. IMć ksiądz arcybiskup lwowski[1] iż przychodzi in congressum nostri cum expressione żalu swego i jakoby praeaggrawacyą na dobrach swoich od IMciów pp. komissarzów naszych z wojskiem i obożnymi taborowymi, zaczem subveniendo desiderio IMci in subsequens allewiacyą w podatkowaniu ziemiańskiem pollicemur.

10. Donieśli in congressum nostri bracia nasi, iże dobra ziemskie podlegające summie wyderkafowej i inne, acsi miały być królewskie, na które że ignoto titulo wydane są palety de repente, zaczem żeby ta sekwela in futurum intervenientibus casibus Rzptej ut non praeiudicet cavemus, aby te dobra pod dyspozycyą nie podpadały hiberny i kwarty, ile per legem publicam nie są approbowane, t. j. wieś Komorów, Łoszniów, Tyśmieniczany, Zagwozdzie i Pasieczna, exceptis które hiberny płacą ad aerarium Rzptej, hac clausula adiecta, które do dyspartymentu dyecezyi wypłacają.

11. Remanenta przy IMciach pp. exaktorach naszych Iwanickim, skarbniku i Gurskim, mieczniku nowogrodzkich, które ex calculo fiscali pokażą się i innych IMciach pp. poborcach, stringimus IMciów, aby na sądach fiskalnych blisko przyszłych należytą perceptarum i summy zatrzymane in sublevationem ciężarów ziemiańskich komportowali.

12. Sądy zaś fiskalne solita praxi ziemi naszej ad diem tertiam Februarii odkładamy. Na których sądach wszyscy IMć pp. poborcy, quocunque titulo mianujące się, z kwitami, jako też deputaci z assygnacyami ad calculum comparere tenebuntur. Ponieważ dotąd JW. IMć p. referendarz koronny rekwizycyi swojej nie jest satisfactus ex vi zapłacenia żołdu regimentowi dyspartymentu do ziemi naszej, więc tę rekwizycyą do satysfakcyej regulantem do ziemi naszej do najpierwszych obrad naszych polecamy.

13. Jako zwykła ziemia nasza i inne województwa pensare gratitudine ochotę wojska, więc i my a tramite nieodstępując gratitudinis, zważywszy u siebie IMci p. obożnego generalnego Bukowskiego podjęte prace i koszta ex beneplacito nostri consolationem do przyszłego sejmiku deklarujemy.

14. Praecavemus IMć pp. terrigenas, aby kożdy z IMciów n. w. m. pp. i braci na przyszły sejmik przywoził ob urgentem necessitatem z dymów po tynfów 200.

[1] Jan Skarbek. Niesiecki, Herb. pol. I. 30.

15. Niepowinna sterilescere w sercach naszych podjęta praca i fatyga circa conservationem boni publici interesów naszych ziemiańskich, którym n. w. m. pp. i braci, t. j. IMci p. Stanisławowi Ciecholewskiemu i Jakubowi Zebrowskiemu, miecznikowi trębowelskiemu należytą prac ich podjętych i kosztów erogowanych rekompenzę spondemus. Którą to dyspozycyą naszę generalną ziemską IMciom pp. braci naszym obranym podpisać zlecamy i tę obradę naszę ad diem sextam Februarii limitujemy. Datum ut supra. P[iotr] J[ózef] Potępski, ziemi halickiej i powiatów do niej należących deputat. Andrzej Tyszkowski, deputat, stolnik w[itebski].

Castr. Hal. Laud. 451 p. 529–531; Castr. Hal. Rel. 211 p. 156–159.

148.

Halicz, 6 lutego 1716.

Laudum ziemian halickich.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego, ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się in virtute limitationis na dzień szósty Februarii w roku 1716 do Halicza, na miejsce obrad naszych zwyczajne, takowe za powszechną zgodą czynimy postanowienie.

2. Nie możemy jeszcze agi in desperationem, lubo zda się cała Rzpta niby acephalum reprezentować corpus i jest Bóg nadzieja, że propitia fata deploratam Rzptej sortem in meliorem odmienią, ominować sobie możemy, że sub auspiciis J. Kr. Mci p. n. m. dabit Deus graviora passis his quoque finem. A żebyśmy się nie zdali in peius ruere ac retro sub lapsa referri, bierzemy przed się media salwowania się w teraźniejszych zachodzących konjunkturach, implorando dextram exercituum, aby nas w tak ciężkim zamachu broniła.

3. A że inevitabilis casus podatkowania na całą prowincyą małopolską per impositionem arbitrariam od komissoryatu J. Kr. Mci nastąpił, którego gdy nam uniknąć nie można będzie, postanawiamy modum contribuendi po siedm tynfów z dymu na pierwszą ratę, co wynosi według taryfy 300 dymów w ziemi naszej włożonej na dym jeden po 185 tynfów i po szóstakowi bitemu. Redukując zaś na złote currentis monetae czyni po zł. 234 i groszy 22 i szelągów 2.

4. Którego podatku cursus jako najprędszy do wydawania być powinien dla rygoru następującej exekucyi wojsk saskich, choćby w jednym tygodniu i komportowany ma być tu do Halicza, cum triplici pensione super renitentes irremissibiliter.

5. Do którego to podatku odbierania uprosiliśmy e medio nostri za komisarzów IMciów pp. Stanisława Ciecholewskiego, podczaszego dobrzyńskiego i Jakuba Zebrowskiego, miecznika trembowelskiego, którzy wybrawszy postanowiony podatek sine cunctatione jechać mają do komissoryatu, nie wprzód oddadzą, aż szczyrze i należycie o taryffę przysłaną do ziemi naszej, która jest barzo gravaminosa i praeiudiciosa dobrom naszym, upomnią się i o dyminucyą onej serio instabunt u pomienionego komissoryatu.

6. A żeby tem prędzej komportowany był ten podatek, ciż IMć pp. komisarze nasi przez uniwersały swoje po parafiach tego podatku postanowienie klarygować mają; którym ziemia nasza od wszelkich impetycyi, tak na osoby ich jako i fortuny zachodzących, securitatem cavet.

7. Stringimus IMciów amore boni publici, ażeby się o to usilnie starali u tegoż komissoryatu, aby ziemia nasza od exekucyi wojsk saskich J. Kr. Mci była immunis.

8. Gdy zaś pro iustitia wszelkie officium nietylko podziękowaniem ale i wdzięcznością pensari zwykło, tymże IMć pp. komisarzom naszym in vim prac i kosztów obudwom 3.000 deklarujemy, a to z remanentu u IMciów pp. poborców Iwanickiego i Gurskiego; która to konsolacya aby IMć pp. komisarzów doszła za assygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej. Ciż IMć pp. komisarze mają mieć animadwersyą na to, jeżeliby inne województwa i ziemie mieli być wolne od wypłacenia tej kontrybucyej, nie mają się skwapiać.

9. Gdy dotąd należytej ziemia nasza informacyi mieć nie może dla niewyrachowania się IMciów niektórych poborców, przeto sądy fiskalne usitata praxi et cadentia reassumujemy, na których IMć pp. poborcy jako też deputaci, praestolantes satisfactionem ziemi naszej, za assygnacyami i regestrami do likwidacyi comparere powinni. Na których to sądach praevia liquidatione sufficienti regimentowi JW. IMci p. referendarza koronnego wypłacenie żołdu, raczej reszty assygnacyi [1] subsequi powinno, a to ex retentis IMciów pp. poborców.

10. Mając respekt na pracę IMciów pp. regimentskwatermistrzów tegoż regimentu, jako to IMci p. Karola Benefedta, kapitana i Szleszyńskiego, porucznika traktamentu obudwom zł. 300 deklarujemy, który przy odebraniu zasług odebrać mają.

11. Niechcąc deesse interpozycyi poważnej JO. IMci pana kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. za IMcią p. rotmistrzem Sieheniem do koła naszego braterskiego wniesionej, pro modo satisfactionis do sądów fiskalnych odsyłamy, aby skutek tak żołdu na chorągiew jako i traktamentu in antecessum deklarowanego otrzymał.

12. List do IMci p. pułkownika Szelinga napisać za IMcią p. Bydłowskim bratem naszym, żeby otrzymał kwit z wypłaconego podatku na regiment za assygnacyą IMci p. komisarza naszego wydaną dla wszelkiego bespieczeństwa dobrom z sukcessorami swymi zlecamy.

13. Zapatrując się na dalszą rewolucyą, ażebyśmy sine consiliis nie zostawali, tę obradę naszą niniejszą ad diem 23 Martii anni currentis prorogujemy i te nasze postanowienie IMciom pp. deputatom naszym in maius robur podpisać zlecamy. Datum w Haliczu ut supra. P[iotr] J[ózef] Potępski, ziemie halickiej i powiatów do niej należących ex congressu deputat.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 533—535; Castr. Hal. Rel. 211 p. 234—238.

149.

Halicz, 23 marca 1716.

Laudum ziemian halickich.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na miejsce obrad zwyczajne do Halicza, na dzień 23 marca w roku 1716 ex limitatione przypadający, takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę.

2. A naprzód, jako in praesenti infelicissimo Rzeczypospolitej ordinum statu i coraz accrescenti malorum numero wszelkie ad conservationem onej obrady nasze do jako najskuteczniejszego i pożądańszego melioris sortis życzymy sobie przyprowadzić portu, tak aby kiedyżkolwiek skołatana ojczyzna nasza publicis erumnis ex his fluctibus tempestatum enatare et optima pace frugi mogła, usiłujemy. Przeto lubośmy przeszłą uchwałą naszą postanowili wypłacenie kontrybucyi na wojska J. Kr. Mci saskie na rat trzy kwotę, w przeszłem laudum z dymu wyrażoną, do rąk IMciów pp. komisarzów naszych, a że dotąd ob renitentiam niektórych IMciów

[1] W Laud. słowa: raczej reszty assygnacyi — później dopisane.

ten podatek nie jest wypłacony, tedy amore boni publici obtestamur IMciów, aby uchodząc rygoru exekucyi żołnierskiej na windykacyą ordynowanej, zarówno z nami bracią wypłacili ten podatek.

3. Które to pieniądze złożone in omnem eventum i na gwałtowną potrzebę ziemi obrócone być mają, in quantum ziemia nasza uniknąć może dalszej exekucyi saskiej, i tylko presse do dyspozycyi ziemi należeć mają, na żadną zaś prywatną largicyę obracać się nie powinny. Obligujemy w tem IMć p. komisarza ziemi naszej, aby nie ważył się wydawać żadnej assygnacyi applikować cuivis praetendenti. Exekucya zaś in casu renitentiae subsequi powinna czyli to przez ludzi z garnizonu śniatyńskiego czyli od IMci p. pułkownika ziemi naszej wyprawnych ordynowanych.

4. A że virtus ex merito praemiari zwykła, mając podjęte fatygi i erogowane koszta IMciów pp. komisarzów ziemi naszej każdemu wiadome do wojsk saskich ordynowanych[1], pro persona po zł. 1.000 deklarujemy do pierwszych 3.000 in vim meliorationis, które deklarujemy ex retentis podatku IMciów pp. Iwanickiego i Gurskiego.

5. A gdy ziemia nasza ledwo co sobie odpocząwszy od wypłacenia kontrybucyi wojskom saskim, aliści druga inevitabilis crisis zachodzi od JW. IMci p. pisarza koronnego[2] od wojska w komendzie IMci będącego, abyśmy in subsidium wojsku pracującemu jakowy podatek uchwalili i postanowili. Jakoż prawdziwa to, że etiam nulla divitiarum possessio secura est nisi defensione armorum firmetur. Więc dla ukontentowania cnego rycerstwa, stosując się ad norman i uchwały generału naszego województwa ruskiego omni forma et essentia pogłówne na Żydów, t. j. od gospodarza zł. 4, od gospodyni tyleż drugie, od familii żydowskiej i dzieci małych lat dziesięć mających, jako też i od kramarzów utriusque sexus po złotemu jednemu, od rabinów zaś po czerwonemu złotemu. A ten podatek nemine excepto non attentis pro tunc libertationibus po miastach, miasteczkach i wsiach od kożdego wypłacony być ma. Którego podatku kurrencya od dzisiejszego dnia ad incidentiam sejmiku blisko przyszłego, t. j. ad vigesimam mensis Aprilis kończyć się powinna.

6. Do którego to podatku uprosiliśmy e medio nostri za exaktorów IMciów pp. Mikołaja Gorskiego, cześnika sanockiego, IMć p. Wilczka, stolnika trembowelskiego i IMć p. Józefa Poniatowskiego, którzy insimul podzieliwszy się parafiami iuxta proportionem ten podatek fideliter wybierać mają, nikomu nie folgując.

7. Stringimus affektami naszymi IMciów pp. dziedziców, possesorów dóbr i ich administratorów, aby dodali fidedignos ex brachio sui IMciom pp. exaktorom naszym do lustrowania i rewizyi tak gospodarzów Żydów jakoteż i ich całej familii, przy których mają comprobare iuramento quantitatem osób starsi i ich synowie; super renitentes triplicem pensionem wkładamy.

8. Niechcąc vacuis manibus IMciów pp. posłów wojskowych do nas z instrukcyą przychodzących steriliter z affektów naszych dimittere, in vim gratitudinis pro persona IMciów dwóch tylko stawających in congressu nostri po zł. 2.000 deklarujemy, które IMć komisarze nasi, t. j. IMć p. Ciecholewski i Zebrowski ad interim intercedendo ziemie wypłacić mają. A tę kwotę wypłaconą 4.000 od IMciów pp. exaktorów Iwanieckiego i Gurskiego windykować i odebrać sobie mają.

9. Subveniendo desideriis IMć concivibus nostris, których tetigit manus Domini singularissime od wojsk saskich jako też i naszych kwarcianych, że są dobra penitus zdezolowane: Ostrów IMci p Kakowskiego, cześnika trembowelskiego, Czestyłow i Płotycza IMci p. Kroguleckiego, cześnika czerwonogrodzkiego, Strusow, Warwaryńce, Nałuże IMci p. Grabianki, łowczego halickiego, Berezowica IMci p. Stanisława Baworowskiego, Kupczyńce, Bohatkowce,

[1] W rkp. ordynowanym.

[2] Michał Potocki. Szujski, Dzieje Polski IV. 271.

Bieniawa, Siemikowce IMci p. Potępskiego, Sosnów IMci p. Wilczka, stolnika trembowelskiego, Sokołów IMci p. Iwanickiego, Iszczków IMci p. Ulinskiego, Swistelniki IMci p. Czołhańskiego, Załanowie[1] i Zalipie IMci p. Jabłonowskiego, chorążego trembowelskiego, Kutce i Sołoniec IMci p. Fredra, miecznika nowogrodzkiego, Wasiuczyn IMci p. Jana Worcela, Baykowce, Czerniców IMci p. Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego, Kunaszów i Zelibory IMci paniej Kunaszowskiej, Sarnki IMci p. Nitosławskiego i innych IMciów conquerulantium do koła naszego rycerskiego ad praesens uwalniamy od podatków.

10. Jeżeliby lokacya na wytchnienie wojska w ziemi naszej być miała, więc upraszać będą IMć pp. posłowie u JW. IMci p. pisarza koronnego, aby chciał compati clementia sui dezolacyi znacznej tym dobrom i one ab onere exactionis chciał mieć immunia i in futurum allewiacyą w podatkowaniu spondemus.

11. A że dotąd ad latus IMci p. marszałka konfederackiego[2] nie przyszło nam praesentaneum IMci p. konsyliarza z ziemi naszej, więc uprosiliśmy W. IMć p. Bernarda Leszczyca Grabiankę, łowczego halickiego za konsyliarza ziemi naszej i powiatów do niej należących ad normam innych województw i ziem, który iuxta rotham circumscriptam przysiągłszy IMci p. marszałkowi generalnemu konfederackiemu provinciam exercere ma, póko wola wyraźna JW. IMci p. marszałka generalnego konfederackiego będzie. Aby zaś praca i onkoszt IMci nie był sterilis, da Bóg za powrotem szczęśliwym i funkcyi złożonej gratitudinem obmyślić przyrzekamy.

12. Kiedy nam nie przyszło do tych czas ex obstaculis et rationibus ludzi na zaszczyt Rzptej wyprawnych, gdyż impedivit jurysdykcya buław i ściągnienie ludzi na miejscach podług uchwały destynowanych przez lokacyą ludzi cudzoziemskich i innych IMci pana krakowskiego, niemniejszy uczyniła wstręt exotici militis colluvies, którato ziemi naszej z wielkiem uciemiężeniem gementis populi w komendzie książęcia Wesefeldta i generała Bawdysa[3] hucusque moratur, kwoli czemu delegujemy tak do JW. IMci p. marszałka generalnego, jako też i do JW. IMci p. pisarza koronnego cum expostulatione, aby interstitium czasu pozwolone było do ściągnienia się ludzi wyprawnych, t. j. do IMci p. marszałka IMć p. Adama Ulińskiego, skarbnika bracławskiego, do IMci p. pisarza koronnego IMć p. Jana Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego i Rafała Ratowskiego, stolnika czernihowskiego, którzy IMć upraszać będą JW. IMć p. pisarza koronnego, ponieważ uchwała stanęła podatku na ukontentowanie wojska w komendzie IMci będącego, aby niechciał lokacyą aggrawować dobra ziemi naszej.

13. Tenże IMć p. poseł do JW. IMci p. marszałka ordynowany, aby ludzie regimentu w garnizonie śniatyńskim, których już ziemia nasza od lat kilka sustentuje, aby (sic) szli ad corpus wojska skonfederowanego i pod posłuszeństwo IMci p. marszałka wojsk skonfederowanych.

14. A że niektórzy IMć do tych czas renitentes z dymów swoich do wyprawy ludzi nie stawili, więc serio obligujemy IMciów amore boni publici, aby z należytym moderunkiem stawili do szeregu ludzi ad normam innych województw na koniu dobrym, z flintą i parą pistoletów jako i drudzy, aby nie była dyskrepancya w szeregu, lub też za każdego do rąk IMciów pp. pułkownika i rotmistrzów naszych z dymu po zł. 300 wypłacili, za które IMć powinni ludzi stawić bene armatos, gdyżby zawód znaczny per renitentiam ziemia nasza miała. W czem IMć pp. rotmistrze convenire mają IMciów pp. dziedziców i possessorów dóbr ex assensu publico. In quantumby renitencya była IMciów wyprawie tej, tedy executioni podług prawa te dobra subesse tychże IMciów pułkownika i rotmistrzów powinni będą. Z którymi to ludźmi IMć p. pułkownik i rotmistrze ma być gotowy na reasumpcyą kongresu przyszłego halickiego, gdzie i IMć p. poseł do JW. IMci p. marszałka delegowany z responsem comparebit.

[1] Załanów wś. pow. rohat. Słown. geogr. XIV. 351.
[2] Stanisław Leduchowski, podkomorzy krzemieniecki. Szujski. Dzieje Polski IV. 271.
[3] Książę Saxe-Weissenfels; generał saski Bauditz. Szujski j. w. 268. 270.

15. Garnizon śniatyński do sądów fiskalnych odsyłamy, które sądy reassumujemy solita praxi, a tak pomiarkowawszy retenta ex liquidatione IMciów pp. poborców naznaczą sumę in alimentationem garnizonu tegoż śniatyńskiego.

16. Wieś Uhryn ad tractum Czortkowa zdawna do ziemi halickiej należąca że jest od województwa podolskiego in gravamine podatkowania, uprosiliśmy e medio nostri IMć p. Iwanickiego, skarbnika nowogrodzkiego, aby tych dóbr praeaggravationem na sejmiku kamienieckim doniósł i upraszał, aby IMć pp. exaktorowie desistant ab executione et extorsione podatków z tegoż Uhrynia, jakoteż aby wolne byli od komportacyi prowiantów garnizonu krzemienieckiego i Okopów św. Trójcy.

17. Księgi ziemskie, jakieby się mogły znaleść w ziemi czyli grodzie tamecznym, aby przez ręce IMci p. Iwanickiego do ziemstw oddane były wzajemnie deklarując, in quantumby się i tu znaleść mogły do województwa podolskiego należące, restitutionem onych.

18. A żeby[śmy] nie byli sine consiliis podczas teraźniejszych rewolucyi nieszczęśliwych, tę obradę naszę do dnia 20 kwietnia w roku niniejszym odkładamy i desideria IMciów pp. braci, które protunc pomieścić się nie mogły w recess puszczamy, a tę uchwałę naszą IMciom pp. deputatom n. w. m. pp. podpisać zlecamy. Datum w Haliczu, die et anno ut supra. P[iotr] J[ózef] Potępski, ex unanimi assensu ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego deputat.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 537—540; Castr. Hal. Rel. 211 p. 690—700.

150.

Halicz, 20 kwietnia 1716.

Laudum ziemian halickich.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na miejsce obrad zwyczajne w Haliczu, na dzień 20 miesiąca kwietnia w roku niniejszym 1716, takową za powszechną zgodą braterską uchwałę postanowiliśmy.

2. Możemy za rzecz dowodną poczytać sobie, że jeszcze w niedesperowanej prowidencyi Boskiej w podźwignieniu nachylonej ojczyzny ab ultimo casu zostaje nadzieja, kiedy i generosa pectora cnych synów koronnych widzimy zabierających się do ratowania nachylonej fatorum inclementia wolności przez nieznośne trybuta exotici militis wojsk saskich.

3. Widząc tak depressam ojczyznę naszą, że praecordia jej ściśnione zostają, iż vix spirare może, zaczem subveniendo dalszym ziemi naszej nieszczęśliwościom postanowiliśmy trzecią ratę na nieszczęśliwą kontrybucyą saską do płacenia przez IMciów pp. komisarzów, jeżeli niemoże być inevitabilis casus od tej kontrybucyi, aby activitate sua starali się intercedendo ziemie wszelkimi sposobami oddalić wszelkie impety zachodzące na ziemię naszą i niechcieli się skwapiać z exolucyą trzeciej raty, nisi praemente et urgente necessitate.

4. IMć zaś bracia nasi, którzy dotąd okazali renitentiam tego podatku postanowionego, ktorego uniknąć nie można, aby uchwałą sub poena triplicis pensionis oddawali, obligujemy IMciów amore boni publici. IMć zaś pp. komisarze pro activitate sua jako powzięli provinciam usługi całej ziemi sposobić się mają, ażeby cała ziemia nasza żadnego detrimentum i dezolacyi nie poniosła starać się będą, obiurgamus IMciów, na renitentów zaś IMciów, którzy z dóbr i possessyi swoich żadnej raty prawie nie wypłacili, executionem militarem permittimus.

5. Ponieważ publica calamitas i necessitas belli w tych nieszczęśliwości konjunkturach Rzptej w teraźniejszych okolicznościach nastąpiła, jakoteż wszelkich podatków interstitio czasu

następującego pogłównego i młynowego, na teraźniejszym kongresie uchwalonego, na zapłatę wojsku i subsidium jego, aby był wypłacony stringimus i do wypłacenia obligujemy sine intermissione, ażeby ziemia nasza per renitentiam niewypłacenia nie poniosła uszczerbku i dalszego (sic) (strzeż Boże) przez dopuszczenie wojsk jakichkolwiek aggrawacyi.

6. A że dotąd nie jest wypłacony podatek podymnego exakcyi IMć pp. Iwanickiego i Gorskiego postanowiony, ten aby był należycie i podług uchwały ziemiańskiej wypłacony, obstringimus amore boni publici IMciów incolas ziemi naszej, sine intermissione sub rigore exekucyi według prawa opisanej.

7. A gdy nas zachodzi rekwizycya od JW. IMci p. marszałka konfederacyi generalnej, abyśmy do postanowienia i układania repartycyi z innemi województwami i ziemiami na zapłatę dwóch ćwierci wojsku zasłużonemu obmyślili, więc obieramy e congressu nostro nomine publico za komisarzów do układania repartycyi na ziemię naszą w wojsku ad latus JW. IMć pp. marszałków cum Republica pro tunc congregata consentiente W. IMć pp. Jerzego na Podhaycach Potockiego, starostę tłumackiego i Piotra z Grobia Potępskiego, porucznika chorągwi pancernej tegoż IMci p. starosty tłumackiego. Którzy IMć ex officio ministerii sui zasiadszy, praestito praevio iuramento JW. IMci p. marszałkowi generalnemu, starać się będą in hoc subsellio, aby ziemia nasza nie była obarczona, ile tot calamitatibus incuria fatorum przez różne utriusque authoramenti wojska stawających (sic) i przechodzących ab utrinque jest pressa.

8. A żeśmy obrali IMć p. Bernarda Grabiankę, łowczego halickiego za konsyliarza ad latus JW. IMci p. marszałka od ziemi naszej, którego praemiando virtutem dla przysługi ziemi należy nam mieć w świeżej pamięci emeritam virtutem w teraźniejszych okolicznościach i karystyi, zawdzięczenie należyte spondemus.

9. Nie godzi się przepomnieć fatygę i pracę IMci p. Adama Ulinskiego, skarbnika bracławskiego, który in obsequium ziemi zdrowie i życie swoje azardując był posłem od ziemi naszej do JW. IMć pp. marszałków cum dispendio unkosztów podróży, ta virtus i przysługa dla ziemi ex iustitia praemiari powinna.

10. Lubośmy dotąd wyprawy naszej od ziemi in subsidium Rzptej niewystawili, a że nas zachodzi rekwizycya JW. IMciów pp. marszałków, abyśmy ad naturalem defensionem Rzptej praementis casus stawili podług ordynansów JW. IMciów pp. marszałków, zaczem idąc torem antenatów naszych, którzy circa fidem, libertatem et maiestatem stawali, obligujemy IMć p. pułkownika naszego z IMciami pp. rotmistrzami, aby incunctanter poszedł ad corpus wojska, skupiwszy ludzi do komendy swojej należących, podług wyrażonej przeszłej dyspozycyi ziemi naszej pod komendę należących JW. IMć pp. marszałków, któremu ściągnienie ludzi naznaczamy miejsce starostwa kałuskiego na dzień 16 Maii, gdzie zgromadziwszy ludzi w komendzie swojej mających (sic) żadnej aggrawacyi czynić nie ma, ale quantocius ad corpus wojska spieszyć powinien, popisawszy się przed pierwszym in ordine ziemi urzędnikiem, czyli też ex deputatis; pachołków zaś należących do wyprawy, aby IMć incolae dla exercytacyi do IMć pp. rotmistrzów na dzień 27 praesentis stawili.

11. Że zaś impossibilitas mniejszej kondycyi braci naszych, bez poddaństwa zostających, na zaszczyt Rzptej i obronę jej wystarczyć nie może, zaczem subveniendo necessitati publicae, ponieważ bracia nasi non contribuent z ziemią, nie mający poddanych, ale w ziemi naszej żyjący i zostawający od dziesięcin jedenastego na tak gwałtowną Rzptej obronę wystawić mają. A jeżeliby nie przyszło IMciom do wyprawy, tedy IMci p. pułkownikowi zł. 300 oddać mają, którą odebrawszy IMć p. pułkownik kwotę na zaszczyt Rzptej sub fide, honore et conscientia ludzi stawić będzie powinien.

12. Kwerela braci naszych że zachodzi ad congressum nostri, że pociągani bywają do exolucyi wyprawy, aby zarównie z poddanymi nie byli pociągani, salva dispositione haeredum et possessorum, do podatków ziemiańskich i wyprawy.

13. A ponieważeśmy postanowili wyprawę pachołków vigore kongressu naszego pod Kąkolnikami, zaczem każdy dziedzic i possessor z dóbr swoich tak ziemskich i duchownych, jako i królewskich wyprawiwszy pachołka ad proportionem et quantitatem dymu, dać mu powinien na rok zupełny na sustentament prowiant czyli też lenung albo należytą pensyą, od wyścia w pole do expiracyej czasu, t. j. ośm miesięcy.

14. Ponieważ zaś tak wielu IMciów ani na popis ani dotąd wyprawy nie stawili, lubo też nieporządnych stawiali, dlaczego akceptowani być nie mają, tedy in ea necessitate, gdy czas ulteriorem dilationem non permittit, postanawiamy, aby ciż IMć zamiast wyprawy po zł. 300 z dymu do rąk IMciów pp. pułkowników, rotmistrzów instantanee wypłacili, za które IMć pp. pułkownik i rotmistrze ludzi stawić będą.

15. Uhryn jako in antecessum należący do ziemie halickiej wypłacał podatki, co i kwitami IMciów pp. exaktorów deducitur, tak i na niniejszą wyprawę exolucyi tudzież i kontrybucyi saskiej iniungitur.

16. Stosując się ad mentem JW. IMci p. marszałka generalnego Rzptej, ponieważ na radzie tarnogrodzkiej prowincyi małopolskiej jest postanowiona i deklarowana ex mente całej Rzptej na ten czas zgromadzonej uchwała, ażeby wojsku kwarcianemu, przy zaszczycie Rzptej zostającemu, mogła być zapłata i ukontentowanie dwóch ćwierci deklarowanych per assensum publicum, zaczem i my na wypłacenie postanowiliśmy pogłówne żydowskie i podatek młynowego, ażeby in subsidium zasłużonemu wojsku cedere mogło. Kwoli czemu IMciów pp. komisarzów, ut premissum est, dla postanowienia i pomiarkowania taryfy ad proportionem innych ziem uprosiliśmy.

17. Do którego to podatku obraliśmy e medio nostri za exaktorów IMciów pp. Kazimierza Pokutyńskiego i Marcina Witkowskiego, za którą fatygę konsolacyi po zł. 300 deklarujemy. Kurrencya zaś podatku zaczynać się a prima Maii, a kończyć się ma 15 Iunii.

18. Postanowiony podatek pogłównego żydowskiego anteriori laudo na ukontentowanie wojska in dispositione JW. IMci p. pisarza koronnego, ten powinien być exekwowany cum adminiculo executionis militaris et officii castrensis super renitentes, który to podatek presse powinien cedere na wszelkie impetycye na ziemię naszą przez partye wojska zachodzące.

19. Niechcąc deesse desideriis braci naszych querulantibus przez dezolacyą tak wojsk saskich jako i polskiego autoramentu zrujnowanym, subveniendo calamitati IMciów, alleviationem podatkowania na przyszłym sejmiku pollicemur, praevia w dobrach zrujnowanych revisione. Ukrzywdzeni zaś wszyscy którzykolwiek przez paletowanie dywizyi w komendzie różnych regimentarzów [1] nieszczęśliwego tego czasu będący że są podlegli, allewiacyą w podatkowaniu IMciom opportuniori tempore spondemus.

20. A którzykolwiek wydali na extorsyą stojącym w Pukowie i Dubrniowie [2] i innych dobrach salvam repetitionem et vindicationem in foro competenti rezerwujemy, ażeby iniuriatis na komissyi postanowienia repartycyi te szkody rekompensowane były.

21. Sądy fiskalne nasze solita praxi reassumujemy, na których praeviis liquidationibus garnizonowi śniatyńskiemu aby sąd fiskalny na sustentament iuxta anteriora lauda obmyślił modum, jako też regimentowi JW. IMci p. referendarza koronnego i rotmistrzowi J. Kr. Mci IMci p. Sieheniowi aby obmyślił satisfactionem, zlecamy.

22. IMć p. Dubrawski, cześnik podolski emeritus w ziemi naszej trzymając directionem przez niemały czas na sejmikach naszych, że dotąd żadnej od ziemie naszej, za erogowane unkoszta, prace i fatygi nie odebrał ukontentowania plenitudinem i lubo obraliśmy IMć n. w. m. p. do podatku młynowego lustratorem, że benevole recessit, deklarujemy IMci rekompenzę.

[1] W Rel. regimentów.
[2] Dubryniów, wś. pow. rohatyń. Słown. geogr. II. 205.

IMci p. Bobrowskiemu, towarzyszowi chorągwi JW. IMci p. pisarza polnego koronnego, przysłanemu od dywizyi IMci ad gremium nostri, in vim konsolacyi z podatku exakcyi IMciów pp. Iwanickiego i Gurskiego zł. 300 naznaczamy, na które to pieniądze IMć p. komisarz nasz wydać ma assygnacyą, ut intercedat IMci satisfactia.

23. A żebyśmy nie zdali się być sine consilio in praesenti statu deplorato Rzptej tę naszą obradę ex communi assensu do dnia 18 maja w roku niniejszym limitujemy, którą ex arbitrio nostri W. IMci p. Piotrowi Potępskiemu podpisać i do akt podać nomine publico zlecamy. Działo się w Haliczu, die et anno ut supra. Piotr Józef z Grobia Potępski, ziemi halickiej i powiatu trębowelskiego, kołomyjskiego deputat.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 541—543; Castr. Hal. Rel. 211 p. 826—831.

151.

Halicz, 18 maja 1716.

Konfederacya ziemian halickich.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zgromadzeni na dzień 18 miesiąca maja, na miejsce zwyczajne obrad naszych do Halicza w roku 1716, niniejszą czynimy i postanawiamy konfederacyą.

2. Stosując się do dyspozycyi JW. IMci p. Stanisława na Leduchowie Leduchowskiego, podkomorzego krzemienieckiego, marszałka Rzptej koronnej i W. Ks. litewskiego generalnego[1], za powszechną zgodą et indissolubili nexu, idąc calcata via antecessorów naszych et methodo na utrzymanie już do upadku nachylonej per iniquam sortem ojczyzny, a bardziej arbitrariam wojsk J. Kr. Mci saksońskich potentiam, non derogando w niwczem zjazdowi naszemu pod Kąkolnikami i popisowi w roku przeszłym odprawionemu, żeśmy zapatrując się na rezolucyą górniejszych województw gotowi byli iść ad latus JW. IMci p. marszałka in tuitionem praw i swobód ojczystych, gwoli czemu IMciów pp. posłów e medio nostri, t. j. IMć p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego i Stefana Zawadzkiego, podczaszego bracławskiego do JW. IMci p. marszałka uprosili, aby remonstracyą uczynili gotowości naszej ad defensionem naturalem Rzptej.

3. A że visum JW. IMci p. marszałkowi, abyśmy będąc in confinio od oryentalnej ściany mogli zaszczyt dać na wszelkie insulty, inkursye nieprzyjacielskie, pozostaliśmy w polu na miejscu prawem opisanem ziemi naszej.

4. Jednakże postanowiliśmy wyprawę chorągwi z dóbr naszych i podaliśmy w komendę trzysta ludzi ad proportionem trzechset dymów JW. IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu, pod-

[1] Do zaprzysiężenia konfederacyi zawezwał marszałek gener. Stanisław Leduchowski ziemian halickich uniwersałem swym z 5 maja w Lubomlu datowanym (Castr. Hal. 211 p. 936); uniwersałem zaś z daty Luboml 28 kwietnia 1716, zwołał sejmik na 20 maja, przyczem w taki sposób opisał wypadek zajęcia Lwowa: ... po ustąpieniu Sasów ode Lwowa IMć pan krakowski zamknął się w nim z ludźmi Rzptej i na przechodzącego IMć p. pisarza polnego koronnego sumpsit arma na wojsko Rzptej circa iura libertatis stojące cruenter exemplo, kiedy tak wielu IMciów pp. braci i inszych kondycyi ludzi wojskowych a praesidiariis miasta Lwowa pobitych i postrzelanych zostało. Ale sprawiedliwa ręka Boska fecit virtutem suam, kiedy i dodawszy sił i rady tak JW. IMci p. pisarzowi polnemu koronnemu jako odważnemu rycerstwu, że i miasto Lwów i w nim IMć pan krakowski wzięty i tu od IMci p. pisarza do Lubomla ad faciem Rzptej przyprowadzony. Ogłaszam i to WMć pp., abyście byli na przyszłych sejmikach informowani o tej akcyi seculis memorandae (Ibidem p. 935—6).

czaszemu kijowskiemu, pułkownikowi ziemi naszej i ze trzema rotmistrzami, t. j. z W. IMcią p. Hieronimem Dąbrowskim, chorążym nowogrodzkim, z IMcią p. Szymonem Baworowskim i IMcią p. Gurowskim, obligując pomienionego W. IMć p. pułkownika naszego amore boni publici, aby parierował ordynansom JW. IMci p. marszałka generalnego Rzptej i quantotius spieszył z ludźmi ad latus IMci ad normam inszych województw, oddawszy one pod regiment JW. IMci p. marszałka generalnego Rzptej.

5. Nie tajna jest całemu światu polskiemu ku J. Kr. Mci p. n. m. wierność i życzliwość ziemi naszej, którą sacrosancte majestatowi pańskiemu spondemus, salvis per omnia iuribus ecclesiae Romanae catholicae et Reipublicae permanentibus, tusząc sobie, że J. Kr. Mć p. n. m. ex speculo prowidencyi ojcowskiej, zważywszy radicitus per incuriam fatorum zrujnowaną Rzptą, zechce pokazać paternam clementiam i uczynić ewakuacyą wojsk swoich e finibus Rzptej i zadość uczynić pactis conventis jako też obligowi w konfederacyi sandomirskiej wyrażonemu, którą tą naszą konfederacyą zgadzając się cum tota Republica postanawiamy, iż circa fidem, maiestatem et libertatem stawać powinni będziemy póty, póko cała Rzpta ab intra et extra nie będzie uspokojona.

6. A że w każdych imprezach prudens et solidum consilium est anima rei, zaczem obraliśmy sobie pro primo capite i za dyrektora tej konfederacyi naszej JW. IMć p. Józefa z Granowa Karsznickiego, cześnika owruckiego, który IMć n. w. m. p. jako nam fidelitatem poprzysiągł, więc i my też ab invicem przysięgliśmy, iż IMci n. w. m. p. we wszelkich insultach i przeciwnych konjunkturach Rzptej nie odstąpimy, ale krwią i życiem naszem stawać i zaszczycać obligujemy się, póki ex hoc turbido et lugubri statu Rzpta non eluctabitur, opponować się deklarujemy.

7. A żeby dictatoria potestas utwierdziła się W. IMci p. marszałka naszego propter formanda consilia i sądów, żeby nie były impunita scelera i deterrimus quisque tantum audiat quantum ei libuerit, postanawiamy i destynujemy ad latus JW. IMci p. marszałka naszego za konsyliarzów W. IMć pp. Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego, Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, starostę skalskiego i cześnika, Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickich, Jędrzeja Kakowskiego, cześnika trębowelskiego, Bernarda Grabiankę, łowczego halickiego, Konstantego Goławińskiego, podstolego kijowskiego, którzy IMć n. w. m. pp. i bracia jako in praesentia nostri wykonali jurament, tak assistere mają JW. IMci p. marszałkowi naszemu i wraz z IMcią n. w. m. p. cooperari mają swoją applikacyą, jachawszy wraz do JW. IMci p. marszałka generalnego Rzptej ad tuendam et defendendam libertatem. Których IMciów obligujemy amore fraterno, żeby we wszelkich occurencyach zgadzali się z całą Rzptą.

8. A gdy inopinate nie przyszło wszystkim IMć braci naszym ziemianom actualiter osobami swymi do niniejszej konfederacyi i wykonania przysięgi przybyć, więc obligujemy IMciów jako concives nostros, ażeby aequa lance z nami jedno sentire chcieli i przysięgę przed IMcią p. marszałkiem na przyszłym sejmiku wykonali, lubo też w grodzie usitata praxi innych województw coram officio castrensi Haliciensi seu Trembovliensi i testimonia przysięgi swojej nam i W. IMci p. marszałkowi remonstrowali, a którzyby zaś IMć byli temerarii i tej konfederacyi naszej repugnantes, takowych pro hostibus patriae mieć deklarujemy.

9. Przysięga JW. IMci p. marszałka konfederacyi naszej: Ja Józef przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, że wolnymi skonfederowanych w ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących obrany suffragiis ad hoc munus marszałkostwa konfederacyi niniejszej fideliter służyć będę, dependencyi ni od kogo tylko od samej Rzptej i JW. IMci p. marszałka generalnego mieć i szukać nie będę, iura orthodoxae religionis et maiestatis ad praesens regnantis tudzież ojczystych swobód i wolności i co mi jest przez konfederacyą niniejszą commissum przestrzegać et cum discrimine vitae zaszczycać

będę, do żadnych fakcyi obcych i domowych, Rzptej szkodliwych, applikować się nie będę, ani żadnej konferencyi z przeciwną stroną mieć i przyjmować nie odważę się i ktobykolwiek chciał cnotę i wiarę moję tentować wydać go in publico obowiązuję się i na co konsensu braterskiego zgodnego nie będzie, tego czynić ani pisać nie będę i nikomu niedopuszczę i we wszystkich occurencyach z JW. IMcią p. marszałkiem generalnym i z IMć pp. konsyliarzami i bracią skonfederowanymi pilno znosić się będę, póty w funkcyi mojej perseveralbo, póki Rzpta ab extra et intra uspokojoną nie będzie, w sądach podług prawa opisanego iustitiam et aequitatem sine omni respectu sądzić będę, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Syna Jego.

10. Przysięga IMciów pp. konsyliarzów: My n. n. przysięgamy Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu i IMci p. marszałkowi naszemu, na sejmiku teraźniejszym obranemu, przy konfederacyi Rzptej koronnej z W. Ks. litewskiem generalnej stawającemu, iż assistendo IMci p. marszałkowi circa fidem catholicam orthodoxam, tuitionem maiestatis moderni regnantis et libertatis, salvis iuribus in pactis conventis descriptis et tot iuribus approbatis obstawać będziem, fidelia consilia et recta, integritatem Rzptej concernentia, temuż IMci p. marszałkowi dawać będziem, w żadne praktyki szkodliwe Rzptej ani correspondencye i cointelligencye z przeciwną stroną wchodzić nie będziem, owszem cokolwiek nocivi widzieć będziem praecustodiemus i póty IMci p. marszałkowi salubribus consiliis indissolubili nexu z Rzptą aderimus, póki cała Rzpta tam ab intra quam ab extra we wszystkiem nie będzie uspokojona. secreta consiliorum et iudiciorum non relevabimus, tak nam Panie Boże dopomóż i niewinna męka Syna Jego.

11. Przysięga IMciów pp. urzędników i IMciów braci szlachty ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących: My dygnitarze, urzędnicy i obywatele ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, pro tunc na dzisiejszy sejmik zgromadzeni, idąc torem inszych województw i ziemi skonfederowanych in tuitionem fidei catholicae, maiestatis et libertatis, praw i swobód całej Rzptej a teraz nadrujnowanych, gdyśmy zgodnymi głosami obrali IMć p. marszałka i konsyliarzów do IMci, przysięgamy Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu i temuż IMci p. marszałkowi, iż póty IMci odstępować tak w pomyślnych konjunkturach, jako i nieszczęśliwych okolicznościach niepowinniśmy, ale pro indissolubili nexu w konfederacyi zostawać będziem, póki tam ab intra quam ab extra cała Rzpta in toto uspokojona nie będzie, ile potrzeba będzie dalszych obrad in integritatem tych praw za wydanym uniwersałem od IMci p. marszałka zjeżdżać się będziem in locum consultationum solitum, z przeciwną stroną praktyk żadnych ani cointelligencyi czynić, ale życzliwie radzić na utrzymanie praw naszych, jakoteż i IMć p. marszałka w każdym razie zastępować, quidquid nocivi widzieć będziem przestrzeżem, żadnym datkiem corumpować się przeciwnej stronie niedamy, tak nam Panie Boże dopomóż i niewinna męka Syna Jego.

12. Ten tedy obowiązek nasz namówiony firmissime ugruntowawszy pro Deo, rege et lege mocą i powagą niniejszej konfederacyi, która żeby in omnibus punctis et clausulis perpetuum robur et validitatem miała i nienaruszona zostawała, arctissimo nexu przysiąg i podpisów naszych to salutare opus umacniamy.

13. A gdyśmy uniknąć nie mogli inevitabilem casum wypłacenia kontrybucyi wojskom saksońskim J. Kr. Mci na sto trzydzieści tysięcy i cztery czterysta dziewięćdziesiąt tynfów, które incunctanter wypłacić musieliśmy, gdy IMć p. generał de Baudis z wojskiem hostiliter wkroczył w ziemię naszą na exekucyą dla renitencyi w nieoddaniu postanowionej kwoty z dóbr niektórych IMciów ziemian naszych, przez co do ostatniej zguby zaledwo nie przyśliśmy i jako stoją w oczach naszych zrujnowane i ledwie in favillam nie obrócone dobra niektórych IMciów braci naszych. A widząc imprezę zawziętą na ziemię naszę JW. IMć p. wojewoda kijowski i uwalniając onę a fulmineo ictu zawziętości saksońskiej, założył reszty sumy ze skarbu swego

15.248 zł., którą tak znaczną świadczoną in bonum publicum uczynność n. w. m. panu ziemia nasza cum refusione założonej sumy przez IMć pp. komisarzów Ciechałowskiego[1] i Zebrowskiego podług ichże assekuracyi praematuram w sercach rysować powinna recordationem. Obligujemy tedy amore fraterno IMciów pp. braci, aby quam citissimis passibus do rąk IMciów pp. komisarzów naszych zatrzymaną sumę z dóbr swoich wypłacili i jeżeliby temeritatem pokazać mieli w niewypłaceniu, tedy executionem militarem cum poena triplicis pensionis na IMć permittimus.

14. Nie wytchnąwszy sobie ziemia nasza od ciężkich a nieznośnych pressur, od wojsk saksońskich J. Kr. Mci poniesionych, zachodzi niepomyślny odgłos a querela na niniejszym kongressie IMciów pp. braci naszych, iż IMć p. Trojanowski, reymentarz w komendzie JW. IMci p. pisarza polnego kor. na ten czas zostający, przez wydawanie paletów nad ustawę pieniężną i prowiantową dobra ziemi naszej aggrawować ultra mentem JW. IMciów pp. marszałków waży się. Zaczym w tak nieznośnej krzywdzie i oppressyi uprosiliśmy za posłów e medio nostri do JW. IMci p. pisarza polnego kor. IMciów pp. Jacka Iwanickiego, skarbnika, Mikołaja Gurskiego, miecznika nowogrodzkich, którzy IMć upraszać będą nomine publico JW. IMci p. pisarza kor., aby chciał powagą swoją i ordynansem rewokować chorągwie w dobrach ziemi naszej już paletujące, a my JW. IMci p. pisarzowi polnemu kor. ukontentowania spondemus plenitudinem. Jakoż 2.000 talerów bitych od kahałów żydowskich wypłacić IMci przyrzekamy.

15. I lubo anteriori laudo był postanowiony podatek pogłównego żydowskiego, do którego wybierania naznaczeni IMć pp. poborcy Mikołaj Gorski, cześnik sanocki i Mikołaj Wilczek, stolnik trębowelski, Stanisław Poniatowski, którzy IMć barzo małą kwotę ad aerarium ziemi naszej importują, zaczem upraszamy IMć p. marszałka naszego, ażeby obwieścił kahały żydowskie ziemi naszej, którzy zjechawszy się do Halicza na dzień 30 miesiąca maja w roku niniejszym 1716 przy IMciach pp. poborcach dyspartyment uczynić będą powinni na sumę 2.000 talerów bitych, odebrawszy już wypłaconego podatku pogłównego od IMciów pp. poborców sumę, jakowa z produkowanych kwitów pokaże się. A tę sumę IMć pp. poborcy bez wszelkiej protellacyi do rąk starszych kahałowych oddać mają, praeviis quietationibus od tychże starszych sobie danych. Honoraria, jeżeli który z IMciów pp. poborców od Żydów nad wolę i opisanie laudi wziął nad zł. 10 od sta, tedy pretendentibus wrócić będzie powinien, z którym salva actio iniuriato respectu depactationis na sądach fiskalnych reservatur, i tylko każdy z IMciów pp. poborców na osobę swoją largicyej po zł. 300 kontentować się ma.

16. Podatki dotąd zatrzymane wszelkie, tak na wyprawę chorągwi jako i kontrybucyi saskiej aby były exekwowane przez subdelegata sądów skarbowych cum adminiculo executionis militaris, to sobie praecavemus, super renitentes z winami prawem opisanymi.

17. Gdy następuje komissya 4-ta Junii na układanie repartycyi chorągwiom z Rzptą przez IMciów pp. marszałków i komissarzów od ziemi naszej uproszonych, więc wszyscy IMć iniuriati incolae ziemi naszej, poprzysiągłszy w grodzie regestr szkód, do rąk IMciów pp. komisarzów oddać mają. Do którejto komissyej jakośmy anteriori laudo uprosili za komisarza W. IMć p. Jerzego na Podhaycach Potockiego, starostę tłumackiego i Piotra Potępskiego, łowczego halickiego, porucznika chorągwi pancernej pomienionego W. IMci p. starosty tłumackiego, tudzież i IMć p. Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickiego in antecessum na komissyą radomską uproszonego generalnego, tychże IMciów in praesenti congressu uprosiwszy approbujemy, ażeby pro munere officii sui in stuba et areopago komissyi szczerze domówili się o wydane i erogowane na konserwacyą i sustentament garnizonu śniatyńskiego pieniądze regimentowi JW. IMci p. wojewody chełmińskiego, żeby recompensa dla ziemi obwarowana była przez tę komissyą.

[1] W Rel. Ciecholeiskiego.

18. Niechcemy deesse desiderio et votis JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. do koła naszego wniesionemu przez instrument listowny, w którym żali się super sortem sinistram et inclementiam fatorum, iż został w jakowejś cenzurze u Rzptej i JW. IMciów pp. marszałków skonfederowanych, zaczem subveniendo IMci n. w. m. p. jako concivi nostro affektami naszymi, polecamy hanc materiam, która ad decisionem prawie całej Rzptej należy JW. IMci p. marszałkowi naszemu, aby wraz z IMciami pp. konsyliarzami interponat powagą swoją do IMciów pp. marszałków za IMcią n. m. p., ażeby ad obiectiones, jeżeliby się jakowe nachodziły, dał z siebie justyfikacyą in facie Rzptej na sejmie pacificationis i z opacznego na osobę swoję udania emundacyą et unita virtute et animo dla zabierania poufałej konfidencyi z osoby swojej tę naszę generalną konfederacyę corporali iuramento ratyfikował, upraszać będą.

19. Ponieważ dotąd bracia nasi minoris conditionis bez poddaństwa znajdujący się w ziemi naszej wyprawy nie dali, ani contribuerunt na nię z fortun swoich, insistendo anteriori sancito ziemi naszej dziesięć jedenastego wyprawić powinni, lubo też pieniądze złożywszy oddać mają do rąk W. IMci p. pułkownika, który za tę kwotę kompanią zaciągnąć ma.

20. Mając wzgląd osobliwy na tak znaczną ruinę W. IMci p. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego i pułkownika ziemi naszej, którą poniósł przez dopust Boski i ogień, iż wszystka fortuna do szczętu in favillam poszła, przeto z pobożności chrześciańskiej i kompassycej in sublevationem fortuny n. w. m. p. z affektu, quo ferrimur ku osobie, deklarujemy zł. 6.000, które da Bóg ex currentia podatku czopowego ziemi naszej sam przez się odebrać ma. Residuum zaś, cokolwiek supererit z tego podatku, cedere powinno W. IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu, a to in vim zasług zatrzymanych chorągwi niegdy ś. p. IMci p. kasztelana halickiego, rodzica IMci.

21. A że wzwyż pomieniony IMć p. pułkownik ziemi naszej satisfaciendo executioni muneris sui et obediendo ordynansom JW. IMci p. marszałka, lubo będąc tak ciężko zrujnowany, jednak sam i z chorągwiami swymi idzie ad latus JW. IMci p. marszałka generalnego, za którym JW. IMć p. marszałek konfederacyi naszej wraz z IMciami pp. konsyliarzami instabit do JW. IMci p. marszałka Rzptej generalnego, aby mógł być tantisper dispenzowany od usług Rzptej ad aliquod interstitium czasu dla rekrutowania się.

22. Nie godzi się przepomnieć IMci p. Swirskiego, towarzysza chorągwi usarskiej najjaśniejszego królewicza IMci Konstantego illacyi względem zrujnowania przez wojsko saskie J. Kr. Mci dóbr Złoczowa i Obelnicz[1], któremu na reparacyą i restauracyą dóbr pewną kwotę ex summa triplicis pensionis na IMciach pp. renitentach na kongressie da Bóg przyszłym deklarujemy. Dobrom IMci p. Kawieckiego i miastu Tarnopolowi w podatkowaniu in futurum alleviationem przyobiecujemy.

23. Abyśmy nie zdali się być sine consilio przy następujących przeciwnej strony na ziemię naszę insultach tę obradę ad trigesimam Junii anni praesentis, t. j. in crastino św. Apostołów Piotra i Pawła limitujemy i prorogujemy. Desideria IMciów braci, które się na teraźniejszym kongressie nie pomieściły, do przyszłego da Bóg obrad naszych kongressu w recess puszczamy i tę naszę konfederacyą i postanowioną uchwałę IMci p. dyrektorowi podpisać i ad acta podać zlecamy. Działo się in loco consultationum w Haliczu, jako wyżej. J[ózef] Karsnicki z Granowa, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, skonfederowanej z całą Rzptą marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 547 554; Castr. Hal. Rel. 211 p. 943 953

[1] Obelnica; zob. str. 142 przyp. 5.

152.

B. m., po 15 czerwca 1716[1].

List marszałka konfederacyi ziemi halickiej do szlachty tejże ziemi.

1. JWW., WW. IMciom pp. senatorom, dygnitarzom, urzędnikom i całemu rycerstwu, na sejmik do Halicza ex limitacione przypadający zgromadzonym m. w. m. pp. i braci oddać należy w Haliczu.

2. JWW., WW. m. w. m. pp. i bracia. Stanąwszy w Lecznej[2] u JW. IMci p. marszałka Rzptej skonfederowanej od tygodnia, gdy traktatu zaczętego die duodecima currentis dopiero w poniedziałek w Lublinie praeliminaria post multas disceptationes in ordine pozoru jakiegokolwiek do ewakuacyi exoticae militiae te stanęły, nim alterior gressus desideriorum całej Rzptej nastąpi, iż de consensu commissariorum najjaśniejszego króla IMci wysadzonych IMci p. Fleminga feldmarszałka i IMci księdza biskupa kujawskiego in praesentia księcia IMci Dołhoruskiego (sic), pełnomocnego od najjaśniejszego cara IMci delegati mediatoris, iż praesidia w piąciu dniach od dnia wczorajszego tak ze Lwowa, jako i Zamościa in praesentia IMciów pp. kommissarzów tak od plenipotentów króla IMci, jako też i od naszych in recipienda depositoria ordynowanych et aliarum quarumvis rerum, do czego się tylko te praesidia interessowały, na pomienionych miejscach cum verificatione praetensionum ustąpią i marsz swój z IMcią p. generałem de Baudysz suo proprio sumptu o trawie tylko pod Gołąb Wisłę wezmą. Cessatio hostilitatis post innotescentiam do pobliższych dywizyj od tegoż dnia za siedm, do dalszych, jako to do Wielkiej Polski i do Prus za dni dwanaście nastąpić ma.

3. Ex multis rationibus, gdy z IMciami pp. kollegami memi do zbieżenia licentiari nie mogę na reassumpcyą sejmiku ex limitatione przypadającego, ile teraz nie widząc tak nagłej potrzeby ad praesens mienia mego, ex ratione zapatrując się ingressum traktatu czy skutecznie wszędzie subsequetur ruszenie praesidiorum, upraszam w. m. pp. wszystkich, abyście raczyli według swego upodobania zalimitować ten sejmik praefiendo (sic) czas jemu, ad solennitatem directionis laski primum in dignitate z IMciów w ziemi naszej zostającego lub też ex consiliariis którego IMciów m. p. upraszam.

4. Że zaś nexum confoederationis jeszcze niektórzy IMć iuramento corporali niewykonali, życzyłbym norma inszych województw i ziemi idąc sub rigore confoederatione generali praescripto IMciów ad similia compellare, ponieważ ja tu o to reprehendor iniunctus rigor pro hoste patriae censendis (sic) et confiscatis bonorum (sic) kto nie przysięże sine restrictione mentis, jako gdzie indziej adimpletum.

5. Dlatego nie odesłany dotychczas do ziemi halickiej uniwersał na pospolite ruszenie, iż non constabat JW. IMci p. marszałkowi o actualnej konfederacyi ziemi naszej. Teraz, gdy onę represento z woli w. m. pp. posyłam on upraszając w. m. pp. i braci, abyście in omnem casum niedościa traktatu wczesną mieli gotowość czekając na powtórny uniwersał.

6. Że zaś liquidacya ćwierci dwuch na wojsko koronne, to jest augustowej i nowembrowej 1715-ti nastąpiła i repartitio formabitur, w czym ja applicationem z IMciami pp. kollegami memi przydam, aby nie była ziemia nasza przeładowana. Mentem JW. IMci p. marszałka donoszę w. m. pp., abyście raczyli obmyślić in exolutionem assignandorum stipendiorum pewną

[1] List ten pisany był prawdopodobnie w Łęcznej, z początkiem drugiej połowy czerwca 1716 r. (por. nr. 151 i 153).

[2] Łęczna m. nad Wieprzem. Słown. geogr. V. 648. Zob. Szujski, Dzieje Polski IV. 277.

kwotę, której quantitatem nie wyrażam, bo nie wiem jeszcze, jaka na ziemię naszą przypadnie. Pogłówne żydowskie, jako i młynowy podatek życzyłbym na to trzymać. Niektóre województwa i ziemie już ad rationem tego podawały i już in parte IMć p. starosta tłumacki i IMć p. Grabianka in sustentamentum ordynowanych ludzi do Lublina in assistentiam commissariis delegatis, zapatrując się na insze województwa i ziemie, co mogli, dali.

7. A że zaś ultra mentem JWW. IMciów pp. marszałków tak generalnego, jako i wojska skonfederowanego, dywizye różne pozwoliły sobie formować ustawę i płacą cum summa desolatione kraju, jako w inszych województwach i ziemiach observatur, iż concurrunt na teraźniejszą commissyą cum praetensionibus suis, życzyłbym i w. m. pp. wszystkim, aby ogłosiwszy przez uniwersały po parafiach z poprzysiężonemi szkodami plenipotenta tu przysłać ad vindicationem praemissorum, a niemieszkaniem in demonstrationem na tę tu commissyą quae passi sumus, ordynować, boć tu zwierzchności displicent haec inconvenientia.

8. Na co się zaś dalej zanosić będzie z tego traktatu, daj Boże in communne bonum pomyślnego, nie omieszkam donieść w. m. pp.

9. Wielceby tu bytność potrzebna była IMci p. stolnika halickiego, commissarza, u którego manent wszystkie dowody, w jak krótkim czasie wieleśmy wydali na wojsko; remonstracya przez IMć dałaby illuminacyą tutejszej commissyej, czy słusznie eam pressuram od wojska ponieśliśmy niektórzy, alterum mając w tem experyencyą IMć nie dałby ziemi obciążać repartycyą, a o rzecz idzie, ne praesenti constituto involvamur w ciężkość płacenia. Rozumiałbym upraszać IMci, aby raczył pospieszyć do przysługi ziemiańskiej na te tu miejsca.

10. Jako ja zaś z IMć pp. kollegami memi starać się będę dawać znać de transigendis w. m. pp., tak obsecro ichże, abyście raczyli in ulteriori tractu consultationum suarum i mnie depromere zdania swoje, którym tak partykulariter, jako i generaliter wszystkim winną per per praesentes wyraziwszy weneracyą statecznie iniuncta od w. m. pp. obserwować będę pragnący quousque vixero być ad notum JWW. WW. m. w. pp. i braci życzliwy i najniższy sługa. Józef Karsnicki a Granow. IMć przytomni tu ze mną kłaniają w. m. pp. wszystkim.

Castr. Hal. Rel. 211 p. 1102—1106.

153.

Halicz, 30 czerwca 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na dzień dzisiejszy 30 Junii 1716 a. na miejsce obrad naszych zwyczajne do Halicza vigore limitationis anterioris tudzież in virtute facultatis na miejscu swojem zasiadania W. IMciom pp. konsyliarzom przez list od W. IMci p. Józefa Karsznickiego, cześnika owruckiego, marszałka konfederacyi ziemi naszej na zjazd do nas ordynowany wyrażonej, pod dyrekcyą W. IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego i konsyliarza ziemi tejże niniejsze czynimy i postanawiamy sancitum.

2. Gdy dotąd wolność polska złota, przez antecessorów naszych ferro et sangvine parta i dotąd integerrime servata, teraz ex cardinibus suis wzruszona, nietylko ad meliorem nie przychodzi statum, ale owszem przez wojska saskie przy nieustającem kontrybucyi wyciśnieniu coraz in deterius deprimitur, należy nam jako synom tejże ojczyzny ad normam innych prześwietnych województw iunctis viribus et animis fulcire one. Abyśmy tedy niewygasłą zawsze circa tuitionem fidei, maiestatis et libertatis vitam et sanguinem immolando, samym skutkiem prawdziwą invo-

cato supremo Numine pokazali ochotę, zaczem wszystkich IMciów JW., W. braci et concives nostros tak ex senatorio jakoteż et ex equestri ordine, którzy dotąd jeszcze na konfederacyą naszą z całą Rzptą uczynioną iuramentu nie wykonali, aby praesentes na tym sejmiku instantanee, którzy zaś na teraźniejszym sejmiku nie byli, jeszcze tantisper iniungendo IMciom, na przyszłym da Bóg kongressie ex limitatione przypadającym podług roty w przeszłem laudum wyrażonej wykonali, nietylko amore boni publici, ale też rigore sub carentia activitatis et confiscationis bonorum super renitentibus extendendo obligujemy [1].

3. Dla czego oraz committimus W. IMci p. dyrektorowi naszemu, aby nomine publico JW. IMć p. strażnika w. kor.[2] n. w. m. p. ad idem praestandum et unum z ziemią naszą i całą Rzptą sentiendum amore boni publici convenire raczył, aby do tejże konfederacyi na przyszłym da Bóg zjeździe naszym ex innata magnanimitate accedere chciał. Uczyni przy tem nas wszystkich imieniem IMć p. dyrektor koła braterskiego winne i należyte JW. IMci p. strażnikowi przy doniesieniu życzliwych kontestacyi naszych podziękowanie za poufałą korespondencyą i listowną o następującem hana IMci z wojskiem ottomańskiem zbliżaniu się i o zwykłe in eo passu jako limitum custodem upraszając pieczołowanie, oraz doniesie temuż JW. IMci p. strażnikowi w. kor. o tem, iż ci homicidae, którzy tu pod Maryampolem kupców od Wołoch przyjeżdżających pozabijali, teraz recenter pojmani u JW. IMci p. marszałka Rzptej skonfederowanej in carceribus są, aby, jeżeliby jaka rekognicya vindicationis onych od Wołoch zachodzić miała, o tem należytą raczył dać exkuzę, aby ziemia nasza cuivis sinistrae nie podpadała suspitioni.

4. A że przez uniwersał ad praesens przysłany JW. IMć p. marszałek Rzptej skonfederowanej do gotowości nas ad arma ferenda na pospolite ruszenie, in quantum onego potrzeba będzie, zagrzewa, tedy obligamur fraterne, abyśmy wszelką iuxta praescriptum tejże konfederacyi naszej mieli gotowość i gdy powtórny nastąpi uniwersał ad unionem armorum et animorum z całą Rzptą in armis ad locum praefixum niemieszkanie stawili się [3].

5. Gdy zaś po tak wielu tak od polskich, jako i saskich i innych wojsk poniesionych bez odetchnienia ruinach prawie codziennie a ciężko pressa ziemia nasza, że ledwie spirare może i teraz świeżo przez chorągwie IMci p. Trojanowskiego, regimentarza w dywizyi JW. IMci p. pisarza polnego kor. będące nieznośnie gravata została, kiedy ultra scitum JW. IMć pp. marszałków Rzptej i wojsk skonfederowanych za ordynansami i paletami prywatnemi sumy pieniężne i prowianty z nieznośnem gementis populi uciśnieniem wybrali, bydło i woły podczas wiosny i robót polowych pozabierali, z jednej parafii wojniłowskiej półczternasta tysiąca gotowych pieniędzy oprócz prowiantów wzięto, okrom tego woły zabrano, przez co omieszkanie zasiewów i strata wiosny gdziekolwiek woły zabierano, tedy zlecamy IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby imieniem nas braci W. p. marszałkowi naszemu ziemiańskiemu literatorie deferat te oppressye nasze, żeby JW. IMć pp. marszałkom n. w. m. pp. per relationem innotescat.

6. Postanowiamy oraz, aby wszyscy IMć concives bracia nasi iniuriati regestra szkód przez też chorągwie poczynionych do grodu podać i one poprzysiądz kazali. Z któremi W. IMć p. stolnika i komisarza ziemi naszej, aby na następującej komissyi comparere i one activitate sua vindicare (ile kiedy i wojsko teraz liquiduje się) jako też i inne wszelkie ruiny nasze tamże elucidare, teraz zaś anticipative przez wydanie po parafiach uniwersałów swoich wszystkim IMciom concivibus, aby w spisaniu tych szkód i poprzysiężeniu wczesne praeparatoria były, oznajmić chciał, fraterne obtestamur.

7. Ponieważ zaś niektórzy IMć terrigenae dotąd nie są in exolutione podatków, tak na kontrybucyą saską jako i na wyprawę uchwalonych, dla której renitencyi swojej exekucyą wojsk

[1] Zob. przysięgę, stwierdzoną podpisami w Castr. Hal. 213 p. 1371-4.
[2] Józef Potocki. Szujski, Dzieje Polski IV. 278.
[3] Uniwersał marszałka z daty Luboml, 23 maja w Castr. Hal. 211 p. 1081.

saskich, umyślnie po kontrybucyą do ziemi naszej w kilka tysięcy przyszłych, consequenter tak wielkie szkody etiam exolventibus causarunt, których i teraz nietylko wypłacić niechcą, ale jeszcze exequentes od nas delegatos konfundują, biją i wypędzają, tedy praesenti sancito rygor in anteriori laudo tudzież i w dekrecie fiskalnym recenter ferowanym wyrażony in toto aprobując, triplicem na IMciów pensionem super renitentibus, super vero insurgentibus przeciwko exekucyom poenas legibus regni descriptas w sądzie naszym fiskalnym lubo w grodzie iudicialiter na IMciach irremissibiliter decernendas postanawiamy.

8. A lubośmy byli na przeszłym kongresie naszym uchwalili podatek ryczałtowy od kahałów, w ziemi naszej będących, 2.000 talerów bitych JW. IMci p. pisarzowi polnemu koronnemu, in spe tej IMci n. w. m. p. łatwości, że chorągwie do komendy swojej należące z ziemi naszej wyprowadzić i od brania pieniężnej kwoty wojsko coercere miał, gdy jednak to nie jest subsecutum, owszem nieznośnie gravati zostaliśmy, tudzież ponieważ in eo passu od W. IMci p. marszałka naszego ziemiańskiego praecustodimur listownie, że to contra mentem JW. IMć pp. marszałków jest, tedy tenże podatek do dalszej dyspozycyej naszej na inszą wojsku zapłatę zatrzymać przyrzekamy.

9. Co zaś do interesu IMciów pp. exaktorów, t. j. IMci p. Mikołaja Gorskiego, cześnika sanockiego, podatku pogłównego żydowskiego exaktora, który że teraz recenter fatis cessit, tedy obstringimus successores IMci, aby na sądach fiskalnych przyszłych ad instantiam instigatoris calculum de perceptis uczynili i pieniądze wybrane praevia comportatione regestri perceptorum kahałowym starszym, od których nieboszczyk brał, oddali, zostawiwszy rekompensę in laudo nieboszczykowi IMci naznaczoną.

10. Similiter gdy i IMć p. Poniatowski, na tejże funkcyi będący, a służbą wyprawną ziemi naszej obowiązany, chce się ab eo munere et officio ułatwić, obligujemy tak IMć p. Poniatowskiego, jako też i IMć p. Wilczka, stolnika trębowelskiego, aby pieniądze także pogłównego wybrane do rąk starszych kahałowych iuxta mentem anterioris laudi una cum regestro perceptorum eodem modo oddali.

11. Żydzi zaś starsi kahałowi, zjachawszy się do Halicza na czas przyszłych sądów fiskalnych, dyspartymenta pomienione 2.000 talerów bitych uczynić tenebuntur.

12. Młynowy podatek jakośmy in antecessum uchwalili i do exakcyi IMciów pp. Pokutyńskiego i Witkowskiego obrali, tak i teraz on approbując decernimus, aby quantocius nemine excepto iuxta praescriptum przeszłych uchwał wypłacony był, do której exolucyi i młyny bukaczowskie in limitibus ziemi naszej zostające należeć powinny.

13. A że świeży tu w ziemi naszej pod Maryampolem przez ludzi swywolnych popełniony znalazł się excess i zabójstwo kupców od Wołoch przyjeżdżających, który jako vindictam petit tak i nas commovet, aby gdy nas wieść dochodzi, iż pojmani w Łęcznej in carceribus u JW. IMć pp. marszałków konfederackich zostają, przez listowną nomine publico IMci p. dyrektora koła naszego rekwizycyą do IMci p. marszałka ziemiańskiego ciż zabójcy ad ulteriorem convictionem zatrzymani być mogli, ne quidquam ziemia nasza innocua detrimenti patiatur.

14. Co zaś do interesu Uhrynia i Wygnanki, dóbr JW. IMci p. referendarza koronnego, in limitibus województwa ruskiego et confiniis ziemi naszej halickiej ab aevo zostających, jako i authentica documenta ziemi tejże approbant, w których nescitur quo praetextu per solam indebitam województwa podolskiego exactores IMć wtrącają się importunitatem, tedy committimus IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby imieniem nas braci literatorie conveniat IMciów incolas prześwietnego województwa, żeby nie były więcej ad exigenda onera et exactiones uzurpowane.

15. Niemniej rzecz potrzebną widząc sądów fiskalnych, one in crastinum przyszłego da Bóg kongressu una cum reassumptione prorogujemy.

16. Desideria IMciów braci naszych, jako to IMci p. Nasierowskiego, stolnika, IMci p. Fredra, miecznika nowogrodzkiego, respektem ruiny dóbr IMciów, także deklarowane promissum nieboszczyka IMci p. Gorskiego za poselstwo do przyszłego sejmiku odkładamy.

17. Także W. IMci księdza Konstantego Mrozowickiego, archidiakona archidyecezyi lwowskiej, nie powinno sterilescere w affektach naszych wniesione in gremium nostri desiderium o allewiacyą w podatkowaniu probostwu IMci rohatyńskiemu, nie tylko przez wojska utriusque authoramenti, ale też i przez ogień zdezolowanemu, gdy jednak ad praesens annuere votis IMci m. p. nie możemy, na przyszłym da Bóg zjeździe naszym, adhaerendo prawu o konflagratach opisanemu, omnem facilitatem praestare zechcemy.

18. A żebyśmy in hisce teraźniejszego czasu coniuncturis sine consilio nie zostawali, niniejszy zjazd nasz ad diem tertiam mensis Augusti pod dyrekcyą W. p. marszałka ziemiańskiego, lubo in casu niezjechania IMci praesentem na ten czas którego IMć p. konsyliarza limitujemy, a teraźniejsze sancitum W. IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, podstolemu halickiemu, konsyliarzowi ziemi tejże i dyrektorowi na ten czas koła naszego rycerskiego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, die et mense ut supra anno 1716. Mikołaj Kurdwanowski, podstoli halicki, konsyliarz i dyrektor na ten czas koła rycerskiego i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 557–564; Castr. Hal. Rel. 211 p. 1095–1101.

154.

Halicz, 3 sierpnia 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej, powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na dzień trzeci miesiąca sierpnia w roku niniejszym 1716 na miejsce obrad naszych zwyczajne do Halicza in virtute limitationis pod dyrekcyą W. IMci p. Józefa z Granowa Karsznickiego, cześnika owruckiego, marszałka konfederackiego ziemi naszej, takowe czynimy ziemi naszej jednostajne postanowienie.

2. Nie płonną melioris fortunae publicae zabierać możemy nadzieję, lubo jeszcze cała Rzpta w nieszczęśliwych konjunkturach zostająca dotąd eluctari nie może, gdy post tot abrupta salvandarum rerum media do upadku nachylonej ojczyzny wzięła antidotum, które najskuteczniejsze uleczenie vulneris publici remedium być mogło, jednostajną animorum et armorum konjunkcyą, do której ad normam prześwietnych innych województw i nam unita virtute pójść należało.

3. Jakoż skutkiem samym prawdziwą i nieodwłoczną pokazaliśmy ochotę i cielesnym juramentem potwierdzieliśmy do tej, cui inest amor patriae et libertatis wszystkich IMciów concives nostros JW. subsellii senatus jako i ministros status, którzy dotąd jeszcze aequa lance na konfederacyą z całą Rzptą uczynioną iuramentu nie wykonali. Jakoż bono exemplo praeivit JW. IMć p. referendarz koronny, concivis nasz i starosta sądowy trembowelski, kiedy na niniejszym kongressie naszym super nexum konfederacyi wespół z IMcią p. starostą czerkaskim, rodzonym swoim iurament wykonał i tak wiele IMciów braci. Innym IMciom absentibus tantisper indulgendo na przyszłym da Bóg kongressie ex limitatione przypadającym podług roty w laudum konfederacyi naszej wyrażonej, nietylko amore boni publici, ale etiam sub rigore

carentiae activitatis et confiscationis bonorum, jeżeliby kto się znalazł renitens extendendo, aby wykonali iuramentum, stringimus praesenti sancito i obligujemy IMciów, aby z nami unum sentire i accedere chcieli; tudzież, in quantumby strzeż Boże traktat lubelski infelici et irrito eventu rozejść się miał inter majestatem et Rempublicam, jako nas na przeszłym zjeździe naszym IMć p. marszałek generalny Rzptej skonfederowanej do gotowości ad arma ferenda na pospolite ruszenie awizował i zagrzewał, więc abyśmy mieli gotowość, gdy powtórny nastąpi uniwersał, przestrzegać W. IMci p. dyrektorowi naszemu permittimus, aby nas ad locum praefixum konwokował, gdzie incunctanter stawić się mamy in armis z wszelką gotowością.

4. Gdy sobie za najpierwszy cel pokłada Rzpta prędkie ukontentowanie zasług wojska, skąd pewna być może zdrowia nadzieja corporis Rzptej, nieomylna nastąpi wszelkich kontrybucyi zdzierstwa od wojsk grasujących ab utrinque cessatio, zapłacenie czterech ćwierci, zaczem i my ingruente hac necessitate, lubo daleko dotąd nieznośnymi tak od wojsk auxyliarnych moskiewskich, saskich i innych bez wytchnienia ciężko jest attrita ziemia nasza, jednak niechcąc być w borgu, postanowiła podatek podymnego po zł. 150 z dymu ad tariphaın redukowanej do 300 dymów, którego cursus podatku poczynać się ma a die 9 praesentis Augusti in anno 1716, a kończyć się ma ad diem 24 eiusdem.

5. Do którego podatku obieramy za poborców IMciów pp. Walentego Fredra, miecznika nowogrodzkiego, Stanisława Prus Szumańczewskiego, miecznika nurskiego, którym to IMciom in vim honorarii za prace, aby nie depaktowali gementem populum i więcej nie pretendowali, tylko po groszu od złotego naznaczamy; te zaś wybrane pieniądze presse na zapłatę wojsku obrócone być mają.

6. Że zaś nastąpiła znaczna dobrom w ziemi naszej przez wojska auxyliarne J. Kr. Mci saskie jako i nasze kwarciane koronne dezolacya, o którą na kongresie niniejszym wniesiona kwerymonia od braci naszych, aby nowa nastąpiła rewizya, zaczem niechcąc deesse desideriis IMciów za rewizorów obraliśmy IMciów pp. Jana Lubienieckiego, majora J. Kr. Mci do ziemi halickiej, IMć p. Franciszka Podgierskiego do powiatu trembowelskiego, którzy to IMć in instanti aby u stolika super fidelitatem lustracyi swojej przysięgli in eam iuramenti rotham: Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż będąc obranym do rewizyi dymów nikomu folgować nie będę, ale prawdziwie po miastach, miasteczkach i wsiach królewskich, duchownych, ziemiańskich rewidować, konnotować pozycye zważywszy miejsca, respektu ni na kogo mieć nie powinienem lub to z pokrewności lub z dobrej przyjaźni, żadną korrupcyą uwodzić się ani na osoby respektować, tylko samą słusznością, prawdą służyć ziemi obowiązuję się, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna Męka.

7. Ciż IMć pp. rewizorowie in montanis dobra zostające et penes fodinas salis distinctim wyrazić w swojej lustracyi mają i situm tych dóbr opisać obligujemy et iam novae locationis; którym IMciom in vim honorarii za prace po groszy sześciu deklarujemy od każdego pociężnego, od chałupnika po groszy trzy. Po której expedyowanej lustracyi przez IMciów pp. rewizorów koekwacya dymów należyta subsequi powinna, czyli to na sejmiku czyli na sądach fiskalnych.

8. A że dotąd należytej IMć pp. exaktorowie wszelkiego podatku ziemiańskiego, osobliwie recenter wybranego pogłównego żydowskiego jako i młynowego nie uczynili ziemi naszej kalkulacyi, tedy stringimus IMciów, żeby irremissibiliter na sądach fiskalnych, które in crastino po zakończonym sejmiku reassumujemy, perceptarum et expensarum summarum kalkulacyą uczynili sub rigore prawem opisanego (sic) i delaty komportowali, ad iudicium podali i one apud renitentes cum adminiculo instigatora skarbowego et executione militari exekwowali triplicem pensionem saskiego podatku tylko pretendując.

9. A cokolwiek ex poenis triplicis pensionis już powzięto przez IMć p. sukkolektora Sobolewskiego z kontrybucyi na wyprawę ziemiańską, te intercedendo za Czernielice ziemia IMci p. Gorowskiemu do wypłacenia applikuje.

10. Iniuriati zaś IMć przez znaczne extorzye ustaw od wojska kwarcianego w komendzie IMci p. Trojanowskiego w ziemi naszej że dotąd nie podali regestrów ad acta dla windykacyi krzywd swoich IMci p. komisarzowi naszemu na komissyą trybunału skarbowego uproszonemu, aby w kancelaryi szkody swoje poprzysięgli, kancelarya zaś od iuramentów depaktować nie ma, tylko po złotemu od suscepty i pieczęci kontentując się.

11. Że zaś pp. regenci grodcy ziemi naszej ważą się ultra scitum IMciów pp. officyalistów swoich per rapinam wzięte od pp. wojskowych bydła różne i od taksy i od tychże pp. wojskowych zabierać woły, aby każdemu iniuriato wolna była repetitio, ktoby poznał swoje bydle, sub privatione officii sui.

12. Żeby zaś impunita scelera nie brały suam animositatem, które się zagęścieły w ziemi naszej, sądy securitatis aby się sądziely, IMć pp. officyalistów grodzkich obligujemy, ażeby zagaili sądy. Jakoż destynowanemu IMci p. Gutkowskiemu, rotmistrzowi od JW. IMci p. wojewody kijowskiego in vim podjętej pracy jego, ażeby zbójców łapał zł. p. 400, zachęcając IMci do dalszej usługi ziemiańskiej, naznaczamy i władzę onemu publico assensu dajemy, ażeby gdziekolwiek w dobrach zbójce actu znajdzie, za opowiedzeniem się dworowi zabierał, a jeżeliby kto się miał opponować przy takowym zbójcy, tedy eo ipso pro infami censebitur i ad refusionem poczynionych szkód tenebitur.

13. Nie za mniejszą krzywdę swoję być uznają concives nostri, gdy chorągwie prywatne pod zaszczytem komputowym aggrawują dobra ziemiańskie, zaczem upraszamy W. IMć p. dyrektora naszego, aby interponat powagą swoją u JW. IMci p. marszałka generalnej konfederacyi, aby takowym chorągwiom ab hinc nie pozwolono aggredi i exekwować ziemiańskie dobra, ani też do komputu przyjmować, ile kiedyśmy contra oppressores poszli do tej konfederacyi.

14. Iustum znajduje respectum w sercach naszych IMć p. Leszczyc Grabianka, łowczy halicki, konsyliarz na ten czas ad latus JW. IMci p. marszałka generalnej konfederacyi Rzptej uproszony, któremu in vim gratitudinis za erogowane unkoszty zł. p. 4.000 deklarujemy ex primo occurrenti podatkowania.

15. Desiderium IMci p. Alexandra Kniehinskiego, podstolego kijowskiego, że się sentit być gravatum w przeładowaniu dymów w Bukaczowcach, do sądów fiskalnych propter alleviationem et moderationem odsyłamy, jako też za tymże IMcią ażeby IMć p. marszałek nasz list napisał do ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego i do IMci p. marszałka sądów fiskalnych, ażeby podatku młynowego dwojako z młynów bukaczowskich nie płacił, ponieważ te młyny znajdują się na rzece do ziemi halickiej należącej.

16. Armata z fortecy stanisławowskiej pod niebytność JW. IMci p. wojewody kijowskiego intra regnum wzięta przez wojska auxyliarne J. Kr. Mci aby była przywrócona z Kamieńca na miejsce swoje, instabit o to W. IMć p. marszałek nasz z IMciami pp. konsyliarzami u Rzptej.

17. Innych zaś braci szlachty, jako to p. Wolickiego z Hnilcza, interesa do pomiarkowania sądom fiskalnym podajemy.

18. A żebyśmy in hoc turpido statu Reipublicae nie zostawali sine consilio, ten zjazd nasz i obradę jego ad diem 16 Septembris anni currentis pod dyrekcyą W. IMci p. marszałka naszego, lub in casu niezjechania IMci na ten czas któregokolwiek z IMciów pp. konsyliarzów potestatem zagajenia dajemy i limitujemy. Które to nasze sancitum W. IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i ad acta podać zlecamy. Działo się w Haliczu, die 3 mensis Augusti, anno ut supra. Józef z Granowa Karsnicki, c[ześnik] o[wrucki], ziemi halickiej skonfederowanej z powiatami do niej należącymi trębowelskim i kołomyjskim marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 565—568; Castr. Hal. Rel. 211 p. 1249—1255.

155.

Halicz, 16 września 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego[1]).

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na miejsce obrad zwyczajne na dzień dzisiejszy 16 mensis Septembris w roku niniejszym tak ex limitatione przypadający, jako też za uniwersałem JW. IMci p. Stanisława na Ledochowie Ledochowskiego, podkomorzego krzemienieckiego, marszałka konfederacyi generalnej Rzptej do ziemie naszej wydanego, takowe de communi assensu postanawiamy sancitum.

2. Gdy dotąd cała Rzpta eluctari nie może z nieszczęśliwości, ale prawie codziennie fatis iactatur iniquis i zaledwieby nam nie przyszło super dolenda fata Rzptej utyskować i super afflictam sortem et deploratum statum jej żalić się, lecz jeszcze propitia fata dobrze sobie ominować nam każą. A gdyśmy się spodziewali, post tot tempora malorum novissimorum, za dojściem traktatu finem, aliści zaledwie nam nie przyjdzie sentire gradum futurum, w czem przezorna JW. IMci p. marszałka konfederacyi generalnej zachodzi circumspekcya, kiedy nas ex speculo przezorności swojej in casu uchowaj Boże niedojścia traktatu in subsidium praw i swobód ojczystych uniwersałem swoim ad ferenda arma et naturalem defensionem commovet, abyśmy quantotius do upadku nachylonej ojczyźnie z innemi województwami i ziemiami succurrere i accellerare chcieli, pobudza i zachęca. Zaczym ex nexu przysięgi naszej stawić się incunctanter za obwieszczeniem dalszego uniwersału nie omieszkamy.

3. Gwoli czemu chcąc mieć wszelki preparament i gotowość ad fortia agenda et tuendam libertatem, na niniejszym kongressie obrawszy raz IMć p. Józefa z Granowa Karsznickiego za dyrektora ziemi naszej i manuduktora zezwalamy, uprosiwszy za rotmistrzów powiatu trembowelskiego JW. IMć p. Stefana na Czortkowie Potockiego, referendarza koronnego, starostę etc. trębowelskiego, z powiatu kołomyjskiego W. IMć p. Piotra Potockiego, starostę czerkawskiego.

4. A lubośmy w konfederacyi naszej przeszłej obrali in societatem laborum et consiliorum za konsyliarzów IMciów n. w. m. pp. in anteriori laudo specyfikowanych, aby zaś wszystkie actus naszej konfederacyi quam efficacissime et solidissime expedyowane były, przydajemy za konsyliarzów do IMci p. marszałka JW. IMć p. referendarza koronnego, W. IMć pp. starostów czerkawskiego, tłumackiego, buczniowskiego, IMć p. Rozwadowskiego, stolnika halickiego, Alexandra Żurakowskiego, pisarza ziemi halickiej; tegoż IMć p. pisarza i za sędziego w wojsku naszem do wszelkich spraw, exceptis causis iuris, obieramy. A że należy całość zdrowia i fortun, gdy nam w pole wyjść przyjdzie, na doskonałości i czułości IMci p. strażnika za Wisłą, więc obieramy IMć p. Szczęsnego Baybuzę za strażnika. Aby zaś dla ziemi miejsce obozu i taborom należycie było upatrowane i do tego porządku obieramy za obożnego IMć p. Rafała Ratowskiego, stolnika czerniechowskiego, którzy IMć absentować się nie mają, ale actualiter podjąwszy się tej funkcyi in obsequio z nami zostawać powinni będą.

5. A gdyby już nie można uniknąć ruszenia się viritim w pole za obwieszczeniem JW. IMci p. marszałka generalnego, aby ziemi naszej IMć p. marszałek w czasie i miejscu przez swój uniwersał chciał wcześnie przestrzedz, upraszamy n. w. m. p.

6. Na który czas aby IMć wszyscy ex facultatibus suis dziedzice et quocunque titulo possessores stawali. Ci zaś IMć, którzy zostają w służbie pospolitej w wojsku kwarcianym

[1] W Rel. oblata tego laudum i następnego (nr. 156) nosi tytuł: Confederationis terrae Haliciensis oblata-

osobami swemi inhaerendo konstytucyi anni 1621 stawać i przytomni być nie mogą, poczty z dóbr swoich wyprawić i stawić powinni będą.

7. Dosyć uznali beneficii dotąd IMć pp. renitentes, którzy zarówno że nie przysięgli na konfederacyą naszą, dajemy jeszcze czasu IMciom, aby na sejmiku lub w polu wykonali i wypełnili przysięgę sub rigore in anteriori laudo expresso.

8. IMć pp. bracia rozrodzeni minoris conditionis, bez poddanych w ziemi naszej znajdujący się, stawać mają podług uchwały pod Kąkolnikami na popisie postanowionej[1], którym da Bóg skupiwszy się IMć p. rotmistrza przydamy. A gdy actualiter staną more belli od wszelkich exekucyi, czyli to na wyprawę czyli quocunque titulo pretendowanej, liberi et immunes być mają.

9. Reassumpcya sądów, przypadających dwoma dniami przed sejmikiem ex limitatione następującym, aby była in suo esse, praesenti sancito, po skończonym szczęśliwie sejmiku approbuje się.

10. A żebyśmy się nie zdali być i zostawać w teraźniejszych konjunkturach sine consilio, przeto niniejszą naszą obradę nazajutrz da Bóg po św. Marcinie w roku niniejszym limitujemy. A dla lepszego waloru to nasze sancitum IMci p. dyrektorowi ziemi naszej podpisać i ad acta podać zleciliśmy die et anno ut supra. J[ózef] Karsnicki z Granowa, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego skonfederowanej z Rzptą marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 569—571; Castr. Hal. Rel. 211 p. 1391—1394.

156.

Halicz, 17 września 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego[2]).

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na dzień 16 miesiąca Septembris, in crastino zaczynającego się deputackiego sejmiku[3] w roku teraźniejszym 1716, takową postanawiamy de communi assensu uchwałę.

2. Mamy za co Najwyższemu Panu zastępów winne oddawać dzięki, kiedy nas nie chce mieć destitutos consilio w teraźniejszych nieszczęśliwych Rzptej konjunkturach, jakoż obrad naszych jako najdoskonalszą mieć chcemy dyspozycyą postanawiając, co do porządku ziemiańskiego być widzimy congruum.

3. A naprzód chcąc mieć in suo esse sancita laudorum in antecessum postanowione i one non retractando ale raczej approbando, libertacye już zaszłe IMciom na dobra służące approbujemy, którymi w podatkowaniu tutari mają, excepto podatku na kontrybucyą saską dotąd zatrzymanego czopowego i na wyprawę ordynowanego, aby IMć z dóbr samiż wypłacili praesenti sancito fraterne obligujemy IMciów. Ten podatek na kahały postanowiony, do którego IMć p. Wilczek i IMć p. Gorski i IMć p. Poniatowski byli exaktorami, aby wypłacili in rem et personam JW. IMci p. pisarzowi kor., na ten czas regimentarstwo mającemu nad kwarcianem wojskiem, zł. p. 15.000 in vim gratitudinis applikujemy.

4. Z tegoż podatku ex residuitate znajdującego się u IMciów pp. poborców in sublevationem fortunae zrujnowanego per tot calamitates et vicissitudines temporum IMci p. Wła-

[1] Zob. str. 229, ust. 5.
[2] Zob. przyp. na str. poprz.
[3] Czy sejmik deputacki odbył się dnia poprzedniego, t. j. 16 września, nie wiadomo; laudum jego brak.

dysławowi Niewierskiemu zł. 1.000 do wypłacenia naznaczamy. Że dotąd IMć p. komisarz nasz Floryan Rozwadowski, stolnik halicki, obrany za komisarza na komissyą skarbową radomską actualiter nie praktykował munus officii activitatis suae, tegoż IMć, non praeiudicando authoritati IMciów pp. komisarzów z koła naszego braterskiego W. IMci p. Jerzego na Podhaycach Potockiego, starosty etc. tłumackiego i Piotra Potępskiego, do układania repartycyej na zapłatę wojsku kwarcianemu stante praesenti confoederatione obranych, approbujemy.

5. Podatek czopowego, zaczynający się a die actus praesentis w roku teraźniejszym, mając osobliwy respekt konflagracyej dóbr W. IMci p. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego, pułkownika ziemi naszej, z którego podatku ma sobie odebrać IMć deklarowane 6.000 anteriori laudo approbowane.

6. Ex remanenti zaś sukcessorów ś. p. JW. IMci p. Mauryccgo Kurdwanowskiego, kasztelana ziemi naszej na zapłacenie resztujących zasług w ziemi na chorągiew wyprawną na imprezę kozacką według likwidacyej pokazanej tenże IMć p. podczaszy wypłacić ma, pozostałą zaś sumę, wybraną z tego podatku IMci p. Franciszkowi Łuszczewskiemu za poselstwo do króla IMci oddać powinien będzie, obligujemy IMci n. m. p.

7. Nie chcemy deese voto et suffragiis desiderio JW. IMci p. Branickiego, stolnika buskiego, na ten czas marszałka wojsk z Rzptą skonfederowanych, którego ustawiczne prace circa conservationem dobra pospolitego w osobliwej aminadwersyej do przyszłego da Bóg sejmiku obrania IMć pp. posłów na sejm tę instancyą odkładamy. Gdy dotąd chorągwie z repartycyej do ziemi naszej naznaczone tak W. IMci p. starosty tłumackiego pancerna, jako też IMci p. Sehena, rotmistrza letka praestolantur satisfactionem w reszcie zasług swoich, które liquide ex calculo jakie się pokażą niewypłacone, tedy sądom fiskalnym, aby satisfactionem IMciów pp. poborców obmyślili, comittimus.

8. Mając wniesioną querimonią do koła naszego braterskiego w reflexycj za dobrami nazwanymi Uhrynia i Wygnanką, w powiecie trębowelskim leżącymi JW. IMci p. referendarza kor., które bywają pociągane do wypłacenia podatków dupliciter, t. j. do województwa podolskiego i ziemi naszej, tedy adhaerendo iustitiae et aequitati, żeby dwojako nie podatkowali, póki nie nastąpi finalna decyzya Rzptej, od podatkowania ziemi naszej tantisper uwalniamy.

9. Niegodzi się przepomnieć emeritam virtutem in areopago prześwietnego trybunału zasiadającego IMci p. Jana Ulinskiego, stolnika podolskiego, na funkcyej deputackiej będącego, który w sercach naszych perennem rysuje nie tylko recordationem, ale też ukontentowania za erogowane koszta odbierać ma plenitudinem. A że przy teraźniejszych nieszczęśliwościach i ustawicznem podatkowaniu nie może ziemia nasza mieć sposobu do satysfakcyej IMciów, więc da Bóg spondemus fraterne, że należytą odbiorą gratitudinem.

10. IMć p. Nasierowski do podatku kołowego młynów lustrator odzywa się i stawa z justyfikacyą vigore funkcyej na siebie włożonej, więc ad peragendum calculum in stuba iudicii fiscalis odsyłamy, gdzie i innych wszystkich IMciów pp. exaktorów wszelkich podatków, którzy dotąd należytej w ziemi naszej perceptarum et expensarum nie uczynili kalkulacyej, stringimus IMciów, aby na tychże sądach fiskalnych irremissibiliter stawali.

11. Jako wszelkie nasze deklaracye chcemy mieć in suo robore respektem dóbr zdezolowanych IMciów przez inkursye saskie, jako też i wojsk Rzptej, które przy kompassyej merentur ile znacznej podległe ruinie, jako to IMci p. Jabłonowskiego, chorążego trębowelskiego, Swirskiego i possessorów Woniłowszczyzny, tudzież i IMci p. Fredra, miecznika nowogrodzkiego, jako też i dobra Podhayce i Tłumacz intuitu podatku czopowego ad stubam iudicii fiscalis, includendo i dobra miasto Bukaczowce podług deklaracyej odsyłamy, aby pomienione Bukaczowce ze trzech ćwierci podatek na zapłatę wojsku wypłacało, przyrzekamy.

12. Exprimitur i desiderium IMci p. Dubrawskiego, cześnika podolskiego, który że dotąd nie odebrał deklarowaną i naznaczoną sobie kwotę, więc tegoż IMci n. m. p. desiderium do sądów fiskalnych odsyłamy, aby satysfakcya z retentów IMciów pp. poborców obmyślona była.

13. Innym zaś dobrom zdezolowanym wzwysz pomienionym alleviationem sądy fiskalne ex iusto et aequo postanowić mają pomiarkowawszy.

14. Zachodzące zaś IMciów pp. braci querimonie, że ad praesens mieścić się nie mogły, do przyszłego da Bóg sejmiku w recess podajemy. Które to laudum IMci p. dyrektorowi konfederacyi naszej podpisać i ad acta podać zlecamy. Datum anno et die ut supra. J[ózef] Karsnicki z Granowa, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego skonfederowanej marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 573—575; Castr. Hal. Rel. 211 p. 1395—1399.

157.

Halicz, 12 listopada 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na miejsce zwyczajne obrad do Halicza z limity sejmiku na dzień dwunasty[1] miesiąca listopada w roku niniejszym 1716, za uniwersalną zgodą postanawiamy to nasze sancitum.

2. Byliśmy pewnej nadziei dotąd eventurae pacis przez dojście traktatu zupełnego, która afflictum populum w tak ciężkich pressurach solari miała. A że jeszcze non constat nam luculenter ex praecedentibus solennitatibus, które powinny praeveniri konserwując naturam sejmów, żeby miał dojść traktat inter majestatem et libertatem, więc obligujemy (cui inest amor patriae i konserwacya całości Rzptej), aby IMć pp. konsyliarze nasi obrani anterioribus laudis circa tuitionem fidei, maiestatis et libertatis stawić się chcieli ad latus IMci p. marszałka generalnego unus ad alium sese non referendo, hoc praecustodito, strzeż Boże, gdyby którego słabe zdrowie impedimento było, aby nie mógł ad formanda et danda consilia być przytomnym, stringimus IMciów amore fraterno oraz obligujemy, in quantumby zachodziły jakowe materye rewolucyi nieprzyjacielskich, któreby miały być formowane przeciwko traktatowi karłowickiemu, ażeby omni possibilitate et activitate sua serio stawali, uważając zgubę tak ziemi naszej jako i adiacentium provinciarum opponowali się, niepozwalając na żadną wojnę szkodliwą całej Rzptej.

3. Ponieważ nie mamy jeszcze doskonałej wiadomości o dojściu traktatu zupełnego wyprowadzenia wojsk saskich i zawarciu pokoju inter maiestatem et libertatem, tę naszą obradę niniejszą limitujemy cum toto effectu na dzień 23 praesentis.

4. Gdy zaś emeritorum zasług wojska następuje płaca chorągwiom z repartycyej ad praesens do ziemi naszej ordynowanym, tę akceptujemy i onym satisfactionem przyrzekamy, aby praestolantes i w służbie zostające chorągwie one odebrali sine intermissione IMciów spondemus. IMciom zaś pp. deputatom od chorągwi do ziemi naszej destynowanym in vim traktamentu po zł. 200 na osobę każdego naznaczamy.

5. Mając w reflexyi ad maturanda iudicia et consilia post decessum godnej pamięci zeszłych IMciów pp. sędziów fiskalnych, in locum onych obieramy IMć pp. Jerzego Kuropatwę, miecznika halickiego, Jana Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego, Jakuba Szczukę, stolnika wiskiego, Józefa Pilawskiego, starostę kiszyńskiego, Konstantego Goławińskiego, Franciszka Kawieckiego, stolnika podolskiego, którzy to IMć wykonawszy iuramentum super fidelitatem zasiadać mają.

[1] W Rel. mylnie dwudziesty; por. str. 254 ust. 10.

6. IMciom, których uprosiliśmy, jako to IMć p. Iwanickiego, skarbnika i IMć p. Gurskiego, miecznika nowogrodzkich do rewizyi ksiąg ziemskich za podjętą fatygę zlecamy w sądach fiskalnych obmyśleć rekompenzę z retentów.

7. Że zaś sufficientem informationem o zawarciu traktatu mieć nie możemy, obligujemy W. IMć p. marszałka naszego, aby chciał convenire quantotius JW. IMć p. marszałka generalnego per paginam literatoriam o uwiadomieniu nas de statu et circumstantiis zawartego traktatu i cokolwiek spendować będzie erogowanego kosztu refusionem na posłańca fraterne spondemus.

8. Wniesione desideria IMciów braci naszych, zdezolowanych per iniuriam fatorum różnych wojsk querulantium in sublevationem straconych fortun ich medellam IMciom u sądów fiskalnych pozyskać deklarujemy, których tamże odsyłamy, ażeby każdy ex persona sua mógł odebrać levamen i allewiacyą ukrzywdzenia swego.

9. IMć pp. poborcy, którzy dotąd są renitentes in faciendo calculo swoich exakcyi wszelkich podług uchwały ziemie, że dotąd należytej nie uczynili kalkulacyi, stringimus IMciów sub rigore prawa opisanego, aby stawali i perceptarum exactionum w ziemi naszej należytą uczynili satysfakcyą, sub penis według prawa extendendis ad instantiam instygatora ziemi naszej sądów fiskalnych odpowiadali.

10. Abyśmy nie zdali się być sine consilio w tak nieszczęśliwych konjunkturach w Rzptej zachodzących, tę naszą obradę de communi assensu na dzień i czas, jako niżej postanowiliśmy, limitujemy i IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i ad acta grodu halickiego podać zlecamy. Działo się w Haliczu, jako wyżej. Józef Karsnicki z Granowa, ziemi halickiej, trębowelskiego i kołomyjskiego powiatów marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 577—579; Castr. Hal. Rel. 211 p. 1520—1523.

158.

Halicz, 23 listopada 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na miejsce zwyczajne obrad do Halicza z limity sejmiku na dzień 23 listopada w roku niniejszym 1716, takową de communi assensu postanawiamy uchwałę.

2. Ponieważ łaskawe nieba z Opatrzności swojej pozwalają nam tyle czasu w nieszczęśliwych teraźniejszych Rzptej rewolucyach, żebyśmy mogli nostris consulere rebus i ordinatam we wszelkich okkurencyach zachodzących mieć ziemię naszę, więc postanowiliśmy niżej specyfikowane contenta laudi.

3. A naprzód, gdy nam incutit metum w sercach naszych zachodzący odgłos w otrzymanych ad praesens libertacyach przez IMciów niektórych na dobra swoje od wojsk różnych najjaśniejszego cara IMci, który impetus musiałby się obalić na dobra i fortuny nasze, więc tacy wszyscy IMć zaszczycający się powinni carere activitate i resarcire szkody nasze ziemiańskie, któreby ponieśliśmy ex occasione uwolnienia IMciów i vindicare viritim refusionem na dobrach IMciów.

4. A że dotąd IMć pp. exaktorowie wszelkich exakcyi, obrani w ziemi naszej, dostatecznie nie uczynili kalkulacyi, więc perceptae et expensae summae aby na sądach fiskalnych

instantaneam uczynili liquidationem, stringimus IMciów sub solutione de suo, oraz oschłe assygnacye aby wypłacili de retentis obligujemy IMciów praestolantibus według assygnacyej satisfactionem irremissibiliter, jako to deklarowana JW. IMci p. pisarzowi kor. ex beneplacito nas braci gratitudo w przeszłych laudach wyrażona dotąd swego skutku nie wzięła, więc tę pretensyą ad satisfactionem do sądów naszych skarbowych odsyłamy, jako też zapłacenie zasług na batalion JW. IMci p. referendarzowi kor. podług repartycyej z komissyi krasnostawskiej naznaczoną sumę, aby sąd skarbowy ziemi naszej naznaczył solutionem, reiicimus. Tudzież IMci p. Undorfowi generałowi oschłą assygnacyą i innym IMciom z komissyi łuckiej do ziemi naszej naznaczonym.

5. Rewizya dóbr ziemskich, w przeszłem laudum naznaczona, że dotąd nie wzięła skutku swego, zaczem IMciów pp. rewizorów naszych obligujemy, ażeby kontynuowali one i na przyszły sejmik komportowali iniungimus.

6. Sądy fiskalne iuxta antiquam praxim in crastino przyszłego sejmiku reassumujemy.

7. Zachodzi querimonia na IMć p. Gutkowskiego, rotmistrza smolackiego JW. IMci p. wojewody kijowskiego, jakoby nad pozwolone sobie laudum miał exorbitować w zabieraniu miasto zbójców niepodejrzanych ludzi exekwować ważył się, z onych wszystkie suppellectilia zabierał, zaczem aby się stawił ad instantiam IMci p. Jakuba Zabilskiego, administratora kałuskiego na przyszły sejmik, ile jest mercenarius ziemi naszej i rzeczy pozabierane komportował ludziom nie obwinionym na tenże termin. Na którym terminie instantaneam stronom iniungimus inquisitionem.

8. Tudzież IMciom pp. braci concivibus nostris, jako to IMci p. Fredrowi, miecznikowi nowogrodzkiemu in sublevationem zrujnowanej fortuny przez wojska saskie pro satisfactione odkładamy. Similiter IMciów pp. Pawła i Michała Niewierskich, braci rodzonych anterioribus laudis naznaczoną kwotę aby ukontentowania swego in suis desideriis odebrali plenitudinem, jakoteż W. OO. Franciszkanom podług cessyi w grodzie tutejszym uczynionej od IMci p. Kazimierza Korabiewskiego, stolnika gostyńskiego praestolantes (sic) satisfactionem in effectu odebrali, committimus.

9. Suplika obywatelów halickich, ta że ad praesens nie jest solidata, do przyszłego sejmiku naszego removetur.

10. Innych zaś IMciów braci desideria wniesione do przyszłego sejmiku w recess podajemy. In quantumby przyszło IMci p. marszałkowi naszemu teraźniejszemu odjechać do Warszawy, więc zagajenie sejmiku przytomnemu na ten czas IMci p. konsyliarzowi in locum IMci permittimus. A tę naszę obradę pro die undecima mensis Decembris propter formada consilia limitujemy i tę naszą uchwałę IMci p. marszałkowi podpisać i ad acta podać zlecamy. Datum ut supra. J[ózef] Karsnicki z Granowa, halickiej ziemi i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 581—583; Castr. Hal. Rel. 211 p. 1570—1573.

159.

Halicz, 23 listopada 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na miejsce zwyczajne obrad do Halicza z limity sejmiku na dzień 23 listopada w roku niniejszym 1716, takową de communi assensu postanawiamy uchwałę.

2. Zaledwoby publicznej fortunie Rzptej nie przyszło funestam pisać periodum, gdyby propitia fata deploratam sortem onej in meliorem odmienić nie miały. Lecz jeszcze pełna dobroci boskiej Opatrzność lethales amovendo ictus, zachodzące ad restaurandam libertatem podaje nam media salwowania się, którymi nietylko cała Rzpta ale i ziemia nasza ex iis fluctibus tempestatum enatare ad promontorium bonae spei internae et externae pacis, iuvante Omnipotentis dextera, przyść może. A lubośmy z pośrodka nas ad formanda consilia in antecessum obrali IMć pp. konsyliarzów ad latus JW. IMci p. marszałka konfederacyi generalnej, z których IMciów jedni już actualiter assistunt, drudzy zaś iż dotąd ob perimentes calamitates wojsk ab aquilone lokujących się że nie mogli adesse i provinciam ziemiańskiej usługi adimplere, przeto upraszamy IMciów pp. Józefa z Granowa Karsznickiego, marszałka koła naszego, Floryana Rozwadowskiego, stolnika, Stanisława Floryana Jastrzębskiego, wojskiego i sędziego grodzkiego i Bernarda Leszczyca Grabiankę, łowczego halickich, aby quantocius chcieli accelerare ad continuationem konfederacyi.

3. Którzyto IMć unus ad alium sese non referendo, pośpieszywszy ad locum consiliorum wszelkie in commodum Rzptej zdania swoje maturando na żadną przeciwko paktom karłowickim wszczynającą się wojnę, ani też na awulzyą provinciarum ex respectu mediationis pretendentów monarchów pozwolić nie mają, tudzież ażeby senatus consilia po zakończonym sejmie inter materias status niewdawali się, omni possibilitate et activitate sua zgadzając się cum tota Republica, opponować się praecustodient i niepozwolić na żadną dalszą obradę, póko skuteczna i finalna nie nastąpi ewakuacya wojsk, quocumque titulo w tym kraju i całej Rzptej lokujących się.

4. A gdy nam incutit metum w sercach naszych zachodzący odgłos w otrzymanych ad praesens libertacyach przez IMciów niektórych na dobra swoje od wojsk różnych najjaśniejszego cara IMci, który impetus musiałby się obalić na dobra i fortuny nasze, więc tacy wszyscy IMcie zaszczycający się powinni carere activitate i resarcire szkody nasze ziemiańskie, któreby ponieśliśmy ex occasione uwolnienia IMciów i vindicare viritim refusionem na dobrach IMciów.

5. A ponieważ desiderium zachodzi IMciów pp. Goławińskich braci naszych wniesione in congressum nostri pretensyi do JW. IMci p. Dąbskiego, marszałka nadwornego kor., więc activitate sua IMć pp. konsyliarze instare usiłują, aby w pretensyi IMciów satysfakcya subsequi mogła.

6. A in quantumby przyszło IMci p. marszałkowi naszemu teraźniejszemu odjachać do Warszawy, więc zagajenie sejmiku przytomnemu na ten czas IMci p. konsyliarzowi in locum IMci permittimus. A tę naszą obradę pro die undecima mensis Decembris propter formanda consilia limitujemy i tę naszą uchwałę IMci p. marszałkowi podpisać i ad acta podać zlecamy. Datum die et anno ut supra. J[ózef] Karsnicki z Granowa, marszałek ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 585—587.

160.

Halicz, 11 grudnia 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na dzień 11 miesiąca grudnia ad locum consiliorum ex limitatione do Halicza przypadającym (sic), takową za powszechną zgodą czynimy uchwałę.

2. Kiedy sama Opatrzność boska tam, gdzie już subtelność i rada ludzka Rzptą per inopinatas crises salwując zbawienną in consilio ordinum wydźwignięcia się ex malignitate nieszczęśliwych konjunktur prezentuje nadzieję, mamy za co pokorne i winne Majestatowi boskiemu fundere vota supplikując, ażeby i w dalszą in his infelicitatibus wspierała i salwowała ojczyznę naszą pro gloria et securitate wiary świętej katolickiej, praw i wolności naszych.

3. A gdy zaszła ab aquilone niepocieszna od wojsk najjaśniejszego cara IMci moskiewskiego, w powiecie trembowelskim do ziemie naszej należącym lokujących się na subsystencyą zimową, w ziemi naszej rigorosissime następujących o wydanie taryfy ziemiańskiej rekwizycya, zaczem w tak ciężkim razie szukając media salwowania się umyśliliśmy i postanowili obrać IMciów pp. posłów do JW. IMć pp. Rena, feldmarszałka kawaleryi, tudzież JW. IMci p. Weysbacha, generała lejtmanta wojsk najjaśniejszego cara IMci, t. j. obraliśmy IMć pp. Hieronima Dąbrowskiego, chorążego nowogrodzkiego i Stanisława Ciecholewskiego, podczaszego dobrzyńskiego cum expostulatione od JW. IMci p. feldmarszałka Rena, ażeby non urgeat extraditionem taryfy, ponieważ ziemia nasza musiała ad normam całej Rzptej onę do Warszawy przez IMć pp. komisarzów ziemi naszej tam zasiadających dla ułożenia repartycyi wojska Rzptej komportować.

4. Sądy fiskalne solita praxi nazajutrz po sejmiku reassumujemy, na których desideria IMciów concivium braci naszych solidari mają.

5. Temuż W. IMci p. marszałkowi naszemu dajemy facultatem convocandi nas braci za daniem sobie znać od IMciów pp. posłów uproszonych do JW. IMci p. generała Rena.

6. A żebyśmy nie zdali się w dalszych okkurencyach et perimenti necessitate zostawać sine consilio, więc sejmik niniejszy de communi assensu w roku da Bóg przyszłym 1717 nazajutrz po święcie Trzech Królów limitujemy i to nasze sancitum IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i ad acta grodu tutejszego podać zlecamy. Datum w Haliczu, in loco consultationum solito ut supra. J[ózef] Karsnicki z Granowa, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 589–590; Castr. Hal. Rel. 211 p. 1590—1592.

161.

Halicz, 29 grudnia 1716.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, stosując się ad mentem laudi die 11 Decembris 1716 anno sanciti, za powrotem IMciów pp. posłów IMci p. Hieronima Dąbrowskiego, chorążego nowogrodzkiego i Stanisława Ciecholewskiego, podczaszego dobrzyńskiego od JW. IMci p. Weyzbacha[1], generała wojsk najjaśniejszego cara IMci, a obwieszczeniem IMci p. marszałka zjechawszy się do Halicza pro die 29 Decembris roku niniejszego 1716, takie na kongresie naszym uchwalamy postanowienie.

2. Kiedy nad spodziewanie lokacya wojsk najjaśniejszego cara IMci przez dyspozycyą JW. IMci p. generała Rena nastąpiła w ziemi halickiej i powiatach do niej należących, której wystarczyć nie podobna, więc uprosiliśmy za komisarzów WW. IMciów pp. IMć p. Hieronima Goławińskiego, podstolego kijowskiego, Mikołaja Gurskiego, miecznika nowogrodzkiego i Sta-

[1] W Laud. p. 593 Rhena.

nisława Ciecholewskiego, podczaszego dobrzyńskiego, dawszy IMciom plenam facultatem do traktowania i pomiarkowania z komissoryatem wojsk tychże. Którzy IMć upraszać będą o klemencyą i kompassyą nad tąż ziemią oraz dopomnią się o libertacye, aby na oppressye szlacheckie nie były akceptowane, ponieważ ziemia nasza uwalniając JW. IMć pp. generałów n. w. m. pp. z importuniej na to destinuje obranych IMciów pp. komisarzów, aby na libertacye żadne nie respektując na umówione i postanowione do ziemi naszej porcye dyspozycye nemine excepto uczynili.

3. Ukrzywdzonym braci naszym obviando o komisarza starać się będą u JW. IMci p. generała Weyzbacha[1] o wysadzenie do rozsądzenia krzywd poczynionych, na które kontrybucye kwity nie zachodziły. Immunitas świątyń bożych, dworów szlacheckich i podróżnym aby zachowana była.

4. W pomiarkowaniu aby IMć pp. komisarze nasi expostulowali, żeby jako najbliższa parafia do jak najbliższej parafii prowiant oddawała. Które to postanowienie nasze JW. IMci p. marszałkowi ziemie naszej podpisać i do akt podać zlecamy. Działo się w Haliczu, die et anno ut supra. J[ózef] Karsnicki z Granowa, ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 595—596, tudzież p. 593—594, z zaznaczonemi w przyp. odmiankami i bez podpisu oraz pieczęci marszałka; Castr. Hal. Rel. 211 p. 1633—1635.

162.

Halicz, 7 stycznia 1717.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na miejsce obrad naszych zwyczajne do Halicza, na dzień siódmy miesiąca stycznia w roku Pańskim 1717 ex limitatione przypadający, takową naszą de communi assensu postanawiamy uchwałę.

2. Ponieważ ad tot expostulationes przez IMciów pp. posłów naszych do JW. IMć pp. generałów wojsk najjaśniejszego cara IMci ordynowanych et immunitate dóbr i fortun naszych zaszczycających się w pretendowaniu taryfy i prowiantów ziemia nasza nihil u IMciów effecit, tedy czyniąc zadość arbitrariae IMciów n. w. m. pp. voluntati et requisitioni, lubo już ziemia nasza nietylko z woli Boskiej desuper wielką zbytnich deszczów skarana colluvie, ale też tak wielą i saskich i innych non requisitorum in viscera nostra wojsk pressa ingruentiis, dlaczego wystarczyć nie mogąc populus i poddaństwo in magna parte z miast, miasteczek i wsiów to w Podole, to pod IMciów libertowanych et in varias ditiones, t. j. i zagranice zniszczone porozchodziło się, tak że mało już co w dobrach naszych poddaństwa zostało, jednak inopinato casu adacti, chcąc abyśmy i fortunki nasze w dalszą a tem cięższą[2] bez jakiegokolwiek porządku nie wpadły ruinę, z realną taryfą przez IMciów pp. Alexandra Zurakowskiego, pisarza ziemi halickiej, Stanisława Gajeckiego, stolnika czerniechowskiego, Jacka Iwanickiego, skarbnika nowogrodzkiego, Jakuba Szczukę, stolnika wiskiego, Alexandra Kniehyninskiego[3], podstolego kijowskiego postanowioną, IMciów pp. komisarzów naszych ad hunc actum uproszonych, t. j. IMciów pp. Hieronima Goławińskiego, podstolego kijowskiego, Stani-

[1] W Laud. p. 594 Rhena.
[2] W Rel. większą.
[3] W Rel. Knieyninskiego.

sława Ciecholewskiego, podczaszego dobrzyńskiego, Mikołaja Gurskiego, miecznika nowogrodzkiego do JW. IMci p. generała majora Weysbacha ordynujemy, obligując IMciów pp. braci, aby nomine publico kongresu naszego upraszali et efficere mogli u IMci p. generała, naprzód aby nie parafiami ale dymami, półdymami, ćwierciami et consequenter według specyfikacyi taryfy sine ulla libertatione nemine excepto miarkowali.

3. Przy tem prowiant żeby nie był ważony za karaułami, dworów zaś immunitas, zabieranie koni, podróżnych securitas jakoteż i według regestrów szkód rekompenza praecustoditur, przechodzących wojsk noclegi, popasy i jakiekolwiek extorsye observari powinny. Garców wielkość, diminucya piw, gorzałek niebranie albo za nich solucya i coby ktokolwiek tychże wojsk nad ukaz najjaśniejszego cara IMci miał, jako też i według regestrów ukrzywdzonym rekompenza przez IMciów pp. komisarzów interpozycyą i staranie effectuari ma.

4. Expensa jeżeliby jakie IMć pp. komisarze in commodum ziemi erogowali potrzebne, tych rekompensa IMć pp. komisarzom declaratur, jakoteż i za usługę, którą ziemi świadczyć będą, po 1.000 zł. z exakcyi IMci p. Szymańczewskiego designatur.

5. Sądy grodzkie tak w Haliczu jak i w Trębowli exemptionum, securitatis, profugorum et recentium criminum reassumi powinny a duodecima Januarii za niedziel dwie, zaś sądy fiskalne pro undecima Februarii deciduntur. A że IMć pp. rewizorowie nescitur ob quam causam na tym kongresie naszym non comparuerunt, dla tego ex vi IMciów obligacyej obstringimus IMciów pp., aby na przyszłą da Bóg sejmiku kadencyą cum fideli reproductione sui officii sub poena peculatus et carentia activitatis compareant et dent rationem usługi ziemiańskiej.

6. A żebyśmy w teraźniejszych rewolucyach i konjunkturach nie zostawali sine consilio, ten sejmik ex universali nostro assensu ad decimam quintam Februarii limitujemy. Które to laudum IMci p. dyrektorowi na ten czas koła naszego braterskiego podpisać i do akt podać zleciliśmy. Datum[1] ut supra. Mikołaj Kurdwanowski, podstoli halicki, dyrektor na ten czas koła braterskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 599—601 ; Castr. Hal. Rel. 212 p. 27—30.

163.

Halicz, 15 lutego 1717.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się na miejsce obrad naszych zwyczajne pro die 15 Februarii in anno 1717 ex anteriori limitatione przypadający, takową naszę de communi assensu postanawiamy uchwałę.

2. Ponieważ auxiliante supremo Numine w teraźniejszych między Rzptą a wojskami J. Kr. Mci p. n. m. saskimi konjunkturach desideratum tractatu nacti sumus eventum, za co temu qui cogitat cogitationes pacis nasze subicimus vota. A naprzód, uważając cyrkumstancye ewakuacyej wojsk najjaśniejszego cara IMci moskiewskich, onych reiterationem do granic swoich, jako w namienionym cautum est traktacie ułatwiając, ażeby IMć pp. komisarze anteriori destynowani laudo quantotius u IMci p. generała Weysbacha wojsk tych komendanta kontynuując ziemiańskę usługę compareant, fraterne IMciów obligujemy. Za którąto usługę emeritam mercedem i za expensa, które pro bono ziemi łożą i łożyć będą, plenariam IMciom deklarujemy satisfactionem.

[1] W Rel. natomiast: Działo się w Haliczu.

3. A że zaś imminet płata chorągwiom z repartycyi do ziemi naszej należącym, obstringimus IMciów pp. rewizorów podymnego, aby na przyszłym da Bóg sejmiku z uczynioną rewizyą, idque sub carentia activitatis, stawili się.

4. Ten zaś sejmik do sejmiku relationis, t. j. pro die 15 Martii in anno praesenti przypadający, limitujemy i to nasze sancitum IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt podać zleciliśmy. Datum ut supra. J[ózef] Karsnicki z Granowa, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 603; Castr. Hal. Rel. 212 p. 291—293.

164.

Halicz, 15 marca 1717.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej, zjachawszy się na sejmik relationis z sejmu pacificationis warszawskiego pro die 15 Martii in anno 1717 naznaczony ad locum consultationum solitum do Halicza, oddawszy naprzód Bogu dzięki, że post tot incommoda malorum w Rzptej nieszczęśliwym przykładem praktykowanych dał respirium ojczyźnie i po wypadłych ex orbita praw wolności i swobód naszych ad pristinum przyprowadził statum.

2. Zaczem J. Kr. Mci p. n. m. omnia paccanti discrimina patriae za jego ojcowską klemencyą najjaśniejszemu majestatowi nostra deicimus pectora.

3. A chcąc porządek ad normam novellae legis w ziemi naszej in ordine regularnej płacy na tymże sejmie blisko przeszłym chorągwiom w ziemi naszej z repartycyej przypadłym postanowić, takową za zgodą całego kongressu sejmiku naszego czynimy dyspozycyą.

4. Że zaś regularitatem pomienionej płacy mieć chcieliśmy i chcemy przez ułożenie taryffy z nowej rewizyi, która przez IMciów pp. Lubienieckiego i Podgierskiego rewizorów jeszcze nie zupełnie skończona, tak też ma od niektórych IMciów obiectiones, że nie należycie rewidowana, uprosiliśmy e medio nostri IMciów do rewizyi po parafiach, t. j. z ziemi halickiej WW. IMć pp. Goławińskiego, stolnika, Kniehynickiego, podstolego kijowskich, IMciów pp. Samuela Gurskiego, stolnika, IMć p. Dubrawskiego, cześnika podolskiego, IMć p. Krosnowskiego i IMć p. Jana Worcela, z powiatu trembowelskiego WW. IMć pp. Zebrowskiego, miecznika trembowelskiego, Szczukę, stolnika wiskiego, IMć p. Zwirzchowskiego[1], cześnika brzyskiego kujawskiego, IMć p. Szymanczowskiego, miecznika nurskiego, z powiatu kołomyjskiego IMć p. Ciecholewskiego, podczaszego dobrzyńskiego, IMć p. Mireckiego, łowczego latyczowskiego, IMć p. Mikołaja Goławińskiego, IMć p. Brzuskiego, IMć p. Wolańskiego. Która to rewizya i ułożenie taryfy subsequi powinna in quatuor septimanis na dymów 300 od tychże IMciów a nie więcej, sub securitate sądów grodzkich halickich et in praesentia IMciów pp. sędziów grodzkich halickich i trembowelskich unius absentia non obstante, a die 22 Martii, t. j. od poniedziałku przyszłego. Primo mają notować IMć pp. commissarii osobno pociężnych, osobno pojedynkowych, osobno pieszych, exclusis komorników. IMć bracia szlachta na gruncie chłopskim siedzący seorsive rachowani być mają i czynszownicy. Domy wjezne szynkowne, zatylne, kupieckie, sklepy tak chrześciańskie jako i żydowskie, dragani w swych chałupach siedzący, Lipkowie, Wołochowie, którzy gruntów zażywają, excepto dworskich, którzy gruntów nie zażywają. Rygor zaś na te dobra, które się nie dadzą rewidować secundum

[1] W Rel. Wierzchowskiego.

praescriptum novellam constitutionem, a tym czasem pro libero arbitrio IMciom pp. komisarzom przy układaniu dymów triplicem pensionem wkładać zlecamy.

5. Że zaś in instanti zapłata chorągwiom w repartycyi będącym należy, a podatku mieć nie możemy, zaciągamy długu u W. IMci p. Stefana Zawadzkiego, podczaszego bracławskiego sumę zł. p. 13.736 i groszy dwadzieścia i siedm, której oddanie za najprędszem złożeniem podatku, a najdalej na święto św. Marcina w tym roku przypadające una cum provisione z winnem podziękowaniem i nadgrodą oddać submittujemy się i assekuracyą seorsive IMci p. marszałkowi quam plenissima in forma iuris dać IMci zlecamy, evincendo jednak IMć p. marszałka ab omni impeticione.

6. Interess IMciów OO. Jezuitów, którym na fundacyą collegium i kościoła stanisławowskiego od pociężnego po szostaku, od pieszego po groszy trzy deklarowaliśmy i ten podatek IMć pp. rewizorowie odbierać mają, a oddać do rąk IMci księdza Załęskiego, rektora tegoż kollegium; którzyby IMć pp. rewizorowie nieodebrali, więc przy oddaniu podatku dymowego do grodu zarówno oddawać powinni, kwity otrzymując na kożdą wieś.

7. Ten zaś podatek zaraz po ułożonej taryfie wypłacony być powinien in duabus septimanis. Jeżeliby zaś ob quem casum nie miała na czas naznaczony subsequi taryfa, więc na taryfę starą płata chorągwiom naznaczona być powinna i IMć p. komisarz ma ad archivum one podać[1] na trybunale skarbowym radomskim.

8. Za pracę już trzyletnią prawie naznaczamy IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, stolnikowi halickiemu, komisarzowi tejże ziemi zł. 4.000 z najpierwszych pieniędzy lub z retentów deklarujemy.

9. IMć pp. rewizorowie IMć p. Lubieniecki i Podgierski że non iuxta obloquentiam laudi odprawili swą funkcyę, naznaczone im szostaki od chałupy aby na kościół farski oddali; ad instantiam instigatoris na sądach kwerelowych pro crimine karani być mają. Któremi to pieniądzmi IMć p. starosta skalski z IMcią księdzem szufraganem lwowskim dysponować mają.

10. Quod attinet W. IMci p. marszałkowi koła naszego tak stante confederatione, jako i ad praesens na funkcyi marszałkowskiej będącemu, za te IMci prace i straty na przyszłym da Bóg sejmiku spondemus satisfactionem.

11. Także WW. IMć pp. Mierzejewskiego, starosty skalskiego i Kakowskiego, tudzież IMciów pp. komisarzów do Moskwy ordynowanych i innych IMciów n. w. m. p. w ziemi naszej bene meritorum desideria do przyszłego sejmiku, non praeiudicando dawniejszym deklaracyom, remittimus.

12. IMci p. Olszewskiemu, pisarzowi trembowelskiemu za konserwacyą akt grodzkich trembowelskich i ich reperacyą[2] iustam gratitudinem naznaczyć deklarujemy.

13. Interes tak IMci p. pisarza koronnego jako i deputatów do ziemi naszej z repartycyi chorągwi destynowanych do sądów fiskalnych odsyłamy.

14. Dosyć czyniąc listowi JO. IMci księcia arcybiskupa lwowskiego przeszłym laudum przyobiecaną i teraz deklarujemy w inszym czasie uczynić dobrom IMci allewiacyą.

15. Aby zaś ad praesens skuteczniejsza doszła rewizya, IMciom pp. rewizorom praesenti laudo naznaczonym in eam rotham iniunximus, którą już in facie kongressu wykonali, przysięgę: Ja N. przysięgam Panu Bogu w Trójcy św. Jedynemu, iż będąc obranym od ziemi do rewizyi osiadłości w parafiach mnie naznaczonych, a potem z tejże rewizyi do układania taryfy, te obie funkcye expedyować będę według sumienia, nie uwodząc się ani respektem przyjaźni, pokrewności albo jakiej uchowaj Boże korrupcyi ani też zawziętości przeciwko komu tak w rewizyi jako i układaniu taryfy nad słuszność przydawać nie będę, ale według Boga i sprawie-

[1] W Rel. dać.
[2] W Laud. reparacyi; w Rel. repartycyej.

dliwości uważać będę, aby nikt nie był przeładowany, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna Męka Jego.

16. Insze negotia wszystkie do sejmiku gospodarskiego in crastino deputackiego odkładamy i te nasze laudum IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt podać zlecamy. Datum ut supra. J[ózef] Karsnicki z Granowa, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego marszałek koła rycerskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 607—610; Castr. Hal. Rel. 212 p. 627—633.

165.

Halicz, 13 września 1717.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy [się] do Halicza, in locum consultationum solitum na dzień dzisiejszy, t. j. pro feria secunda post festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae proxima 1717 a., takowe zgodne na sejmiku electionis deputata stabilivimus laudum.

2. Przy podziękowaniu Regi regum et Domino dominantium supremo Numini za jawne ku nam nie tylko hucusque świadczone dobrodziejstwa, ale i teraz vel maxime, kiedy gdzie indziej Dominus fortis szczyptą tylko, a nam clemens otwartą garścią rozdaje łaski, podając nam przez godne subiecta et thogatos maturi consilii viros radzenia o sobie media, kiedy będąc tanto interstitio temporis bez senatora orbata ziemia nasza JW. IMć p. Józefa Branickiego za przywilejem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. kasztelana halickiego unanimis sensibus addit momentum.

3. Przy którego wjeździe et felici sub auspiciis intimatione solita electionis deputata praxi, obrawszy sobie za marszałka koła naszego IMć p. Józefa Nowosieleckiego, pod którego fortunata directione ad electionem Wgo przystąpiliśmy deputata.

4. Publicznemu i swemu możemy przypisać szczęściu, żeśmy tego sine quo nihil in expectatione tego kilka lat passivi zostając obrali unanimi votorum assensu deputata, który polskiemu ostentabit światu, quantus in administranda powinien znajdować się zelus iustitia, tak terrigenis, jako i z innych województw sitientibus świętej sprawiedliwości, t. j. W. IMć p. Jerzego Kuropatwę, miecznika halickiego n. w. m. p., którego sumieniu i rzetelności jako to documentis probatam et innatam fidem, tak niewątpimy, że nietylko ziemi distributive sitientibus ziemianom i znajdującym się tej ojczyzny concivibus, że succurret, będąc bene persvasus sprawiedliwości. Propter firmius i validitatem IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego po postanowionem zgodnie laudum podpisać i ad acta proprii territorii grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się in loco consultationum solito w Haliczu, die et anno ut supra expresso. Józef Wiktoryn z Kostyniec na Czeczelowie Czeczel Nowosielecki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 613—614; Castr. Hal. Rel. 213 p. 2094—2096.

166.

Halicz, 14 września 1717.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik gospodarski, in crastino electionis IMci p. deputata na trybunał koronny vigore legis przypadający, takowe unanimi assensu postanowiliśmy laudum.

2. Wziąwszy w reflexyą, iż uchwalony na przeszłym relationis sejmiku na zapłatę chorągwiom, repartycyą w ziemi naszej vigore konstytucyej traktatu Rzptej immediate odprawionego mającym, podatek podymny publicae ziemi naszej necessitati sufficere nie może, ponieważ jesteśmy in onere zapłacenia naprzód winnego in exolutionem pierwszej raty namienionym chorągwiom zaciągnionego u W. IMci p. Stefana Zawadzkiego, podczaszego bracławskiego n. w. m. p. i brata długu, sumy zł. 13.736 i groszy 27 polskich oraz prowizyi, IMci unanimiter i przez assekuracyą, ręką W. IMci p. dyrektora koła naszego na ten czas z Rzptą skonfederowanego podpisaną[1] deklarowanej zł. 1.373, tymże chorągwiom wypłacenia na drugą ratę sumy takowejże zł. 13.736 i groszy 27 polskich, JW. IMci p. podkomorzemu krzemienieckiemu ex dispositione prześwietnego trybunału radomskiego zł. 1.411 i groszy 22, co wszystko iunctim czyni sumę zł. 30.258 i groszy szestnaście, tedy supplendo praemissum podatkowania defectum po zł. 100 na dwa roki ab actu per constitutionem praefixo począwszy z dymu podług taryfy ex revisione recenter facta na 300 dymów redukowanej postanowionej[2], eo adiecto, że niedostające 258 zł. groszy 16 ad complementum prowizyej temuż IMci p. podczaszemu bracławskiemu należącej z czopowego teraźniejszego irremissibiliter wypłacone być mają.

3. Który to podatek aby iuxta praescriptum wyrażonej konstytucyi, już teraz a die decima quinta Septembris anni praesentis począwszy, in spatio trzech niedziel do grodu do rąk IMci p. Jachowicza, regenta grodzkiego halickiego komportowany był praesenti constituimus laudo, oraz uchwalamy, aby po wyjściu namienionego czasu delaty super retentores tymże chorągwiom ad exequendum wydane były iuxta praescriptum wzwyż opisanej konstytucyi, która przez ręce IMci p. regenta W. IMci p. komisarzowi ziemi naszej oddana, przez IMć zaś p. komisarza IMciom pp. deputatom pomienionej chorągwi in aequali respectu wydana być ma z podpisem IMci n. w. m. p.; druga zaś w grodzie eadem methodo circa acta manere powinna.

4. Z tego podatku naprzód wyżej specyfikowaną sumę IMci p. Zawadzkiemu, podczaszemu bracławskiemu cum provisione (oprócz reszty onejże modo supra expresso IMci compensari powinnej) a potem residuitatem aequaliter ex proportione perceptorum IMciom pp. deputatom od chorągwi delegowanym, jako to JW. IMci p. strażnika koronnego 4.336 i groszy 27, WW. zaś IMć pp. Jerzego Potockiego, starosty tłumackiego i Dominika Kossakowskiego, kasztelanica kijowskiego n. w. m. pp. po zł. 4.700 etiam z odebranej z rąk IMci p. Kosibskiego, regenta grodzkiego trembowelskiego (którego, aby już perceptas z powiatu trembowelskiego in vim tego podatku summas i jeszcze ad complementum 100 zł. z dymu ad praesens uchwalonych restantes, za oznajmieniem swojem IMciom instantanee percipiendas, do rąk IMci p. regenta grodu halickiego za kwitem tegoż IMci p. regenta halickiego sobie danym oddał, obli-

[1] Por. str. 264 ust. 5. W Castr. Hal. Rel. 220 p. 371—376 znajduje się oblata: „Manifestacya skonfederowanej Rzeczypospolitej", pochodząca rzekomo z r. 1717, bez oznaczenia dnia i miejsca, tudzież niezaopatrzona żadnymi podpisami, zawierająca ostrą krytykę rządów saskich w Polsce.

[2] Zob. taryfę podymnego: w halickiem Castr. Hal. 212 p. 1031—1051, w trembowelskiem p. 1053—1059.

gujemy), tenże IMć p. regent nasz halicki circa quietationes in rem ziemi naszej subsequendas wypłacić tenebitur.

5. Przy tymże wybieraniu przerzeczonego podatku temuż IMci p. regentowi halickiemu committimus, aby uchwalone in erectionem collegii Stanislavoviensis Societatis Jesu, już anterioribus laudis wyrażone od poddanych pociężnych po groszy 6, a od pieszych po groszy 3 wybierał pensye. Dla czego IMciów pp. rewizorów n. w. m. pp. i braci obstringimus, aby instantanee rewizye swoje sufficienter spisane z podpisami rąk swoich do grodu ad sequestrum IMci p. regenta halickiego oddali, similem executionem super renitentibus przy delatach wyżej wyrażonego podatku permittendo.

6. A tak po dyspozycyi pierwszorocznej po zł. stu z dymu płacy, na drugi rok, który a die 15 Martii in anno subsequenti po zł. 50 z dymu raty pierwszej, drugiej zaś 15 Septembris eiusdem anni we trzech niedzielach, uchodząc rigorem executionis et triplicis pensionis, wypłacenie podług tejże konstytucyej uchwalamy, ostrzegając wszystkich IMciów, ne rigorem succumbant in constitutione expressum. A że na chorągwie [w] repartycyej u nas będące nie przychodzi tylko po zł. 91 i groszy 15 pieniążków 8, tedy gdy nas christiana obligatio do tego urget, subveniendo tak już ad ruinam collimanti kościołowi farnemu halickiemu, ile jeszcze loco consultationum solito, jako też novae erectioni kościoła OO. Karmelitów trembowelskich praesenti sancito przyrzekamy, aby na kościół farski halicki ziemia nasza halicka z powiatem kołomyjskim do rąk IMci p. Hieronima Dunina Goławinskiego, podstolego kijowskiego, na kościół zaś OO. Karmelitów trembowelskich IMć incolae powiatu trembowelskiego residuitatem z pomienionego podatku podymnego oddali, a to z raty in anno subsequenti 1718 przypadającej.

7. Chcąc manutenere in omni puncto sancita Rzptej upraszamy W. IMć p. komisarza ziemi naszej, aby tymże chorągwiom, w ziemi naszej repartycyą mającym, w przyszłym roku a 15 Martii począwszy dymami IMciów dyspartymentował w dobrach ziemi naszej znajdujących się, residuum zaś onych na pomienione kościoły applikował. Że zaś nam innotescit, iż chorągiew W. IMci p. kasztelanica kijowskiego przy odbieraniu sumy za pierwszą ratę przez ręce W. IMci p. Zawadzkiego, podczaszego bracławskiego per incuriam przebrała zł. 1.000, co i sami IMć pp. deputaci palam fatentur i kartą na oddanie tego tysiąca zł. przez IMciów percipientes temuż IMci p. podczaszemu daną demonstratur, tedy praesenti sancito postanawiamy, aby z drugiej raty tejże chorągwie przychodzącej IMci p. Zawadzkiemu, podczaszemu bracławskiemu przebrana pomienionych zł. 1.000 summa cum provisione compensetur, IMci p. regentowi committimus; insinuamus oraz temu IMci p. regentowi, aby tejże chorągwi IMci p. kasztelanica kijowskiego należącej nie wydał sumy, póki W. IMć p. starosta baranowski w pretensyi swojej i krzywdzie swojej od IMciów poniesionej satisfactus nie będzie i kwit temuż IMci p. regentowi non producetur.

8. Chcąc mieć sufficientem notitiam tak uchwalonych w ziemi naszej podatków i na nie wydanych od IMciów pp. komisarzy assygnacyi, jako też wypłaconych i jeszcze pozostałych z onych sum i długów, osobliwie chorągwiom repartycye do nas mającym i innych expens, uprosiliśmy e gremio nostri IMciów pp. Józefa Tyszkowskiego, chorążego wendeńskiego, Hieronima Dunina Goławińskiego, podstolego kijowskiego, Józefa Czeczela Nowosieleckiego, Szymona Baworowskiego i Mikołaja z Niedrwice Gurskiego, miecznika nowogrodzkiego, którzyto IMć począwszy od roku 1863, in laudis et decretis fiscalibus przejrzawszy się, co za percepty, expensy i wiele z IMciów pretendentów który powziął, jako też aby jeżeli który przebrał restituat, skonnotować i W. IMci p. komisarzowi sufficientem informationem uczynić mają. Dla czego JW. i WW. IMciów pp. komisarzów i sukcesorów niektórych IMciów już defunctorum, którzy in hisce annis tę funkcyą manutenebant, fraterne obstringimus, aby tychże IMciów pp. deputatów o wydaniu assygnacyi swoich na pomienione podatki dostatecznie informowali. Którzy to IMć praevia avisatione o naznaczenie czasu tu do Halicza zjachawszy się praemissum

opus perficere mają. Na ten czas IMć p. Niestojemski retenta exakcyi IMciom oddać, IMcie zaś pp. deputaci tymiż retentami IMciów pretensye i długi w ziemi naszej mających podzielić, IMcie zaś retentores one jako najprędzej wypłacić tenebuntur. In casu zaś renitentiae, silentibus w grodzie naszym iudiciis, do grodu trembowelskiego o wypłacenie tego podatku groszowego (którego lubo iudicium fiscale continuationem interdixit, jednak unanimiter reassumptionem ad praesens postanawiamy) citari mają.

9. A ponieważ o tak wiele resztach podatków, ad exequendum pp. Sobolewskiemu i Stebleckiemu i innym sukkolektorom danych, niemamy żadną illuminari (sic), ponieważ ani calculum czynili ani wiemy cui usui percepty applikowali, więc constituimus, aby przed tymiż IMciami pp. deputatami ciż sukkolektorowie z wszelkich podatkowych przez exekucye wziętych percept swoich kalkulacyą uczynili in eodem tempore, osobliwie zaś Steblecki, sub poena infamiae. Similiter constituimus, aby IMć retentores wszelkich generaliter podatków do rąk one IMciów pp. exaktorów do tego ordynowanych sub executione forti militari wypłacili.

10. A że per incuriam wieś Iszków, zdawna do parafii złotnickiej należąca, teraz przez IMciów pp. rewizorów i komisarzów naszych przy ułożeniu taryfy w parafii janowskiej położona jest, annuendo votis IMci p. Adama Ulińskiego n. m. p. i brata, one do tejże złotnickiej parafii applikujemy, gdzie aby w taryfie in ordine wyrażona była, IMci p. regentowi committimus.

11. Similiter postanawiamy, aby wieś Sadzawka[1] sine distinctione sortium IMciów pp. possessorów oraz wszelkie exakcye wypłacała i w taryfie iunctim wyrażona była.

12. Lubośmy anteriori laudo IMciów pp. Lubienieckiego majora i Podkierskiego, rewizorów ziemi naszej do oddania szostaczków od chałup stante functione IMciów revisoriali wybranych na reparacyą kościoła tutejszego farskiego halickiego obligowaliśmy byli, jednakże sufficientius teraz de innocentia IMciów informati będąc, jako też na unkoszta i prace IMciów respekt mając, tak ab onere solutionis jako też a nexibus prawa in eo passu perductis tychże IMciów relaxujemy, ponieważ już kościołowi temu rekompenzę alio suprascripto modo obmyśliliśmy.

13. Stosując się ad mentem przeszłych uchwał naszych committimus IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby uniwersałami swymi IMciów pp. dziedziców i possessorów conveniat, aby regestra szkód przez wojska poczynionych do grodu podali i one poprzysiądz kazali, które summatim skombinowane z grodu W. IMci p. komisarzowi ziemi naszej wydane być mają podług deklaracyej prześwietnego trybunału radomskiego.

14. A że dla uczynienia cessyi starostwa halickiego przez JW. IMć p. wojewodę i generała ziem kijowskich n. w. m. p., a zaś absentia in limitibus patriae W. IMci p. starosty halickiego, w cudzych teraz krajach będącego, actus iuridici w grodzie naszym cessant, tak suscepty quorumvis actuum, która dla exekucyi prześwietnego trybunału radomskiego jest nam potrzebna, jako też odprawowania kondescenzyi, inkwizycyi et exekucyi vigore dekretów i kondemnat wszelkich securitatem et valorem praecustodimus dla odległości innego grodu i aby acta currant praecavemus, czego approbationem na sejmie efficere spodemus.

15. Committimus oraz temuż IMci p. dyrektorowi, aby JW. IMć p. referendarza koronnego a starostę trembowelskiego listownie nomine publico conveniat, żeby IMciom pp. officyalistom trembowelskim accelerationem sądów i aktualne onych sądzenie insinuet w grodzie swoim, do którego i my ex ratione silentium, ut praemissum est, w grodzie naszym iudiciorum sprawy nasze pro disiudicatione intentować unanimi assensu, także aby tenże JW. IMć p. referendarz koronny commoditatem stubae iudicialis w tymże grodzie swoim providere raczył.

16. A że elekcya IMciów officialium ziemstwa jako też i IMci p. podkomorzego jest nam potrzebna, to sobie praecavemus, aby in quantumby wydany od JW. IMci p. wojewody

[1] Prawdopod. Sadzawa wś. pow. bohorodczań. Słown. geogr. X, 208.

ruskiego był uniwersał, tedy dwiema niedzielami anticipative do grodu per oblatam podany i po parafiach publikowany być ma, co jeśliby non subsequeretur, nullitatis censeri powinien będzie.

17. Że zaś evidenter uznana circa bonum publicum ziemi naszej W. IMci p. stolnika i komisarza naszego indefessa cura et solicitudo ad condignam pociąga nas IMci n. w. m. p. gratitudinem, przy winnem n. w. m. p. podziękowaniu pro praestitis i usilnej o dalszą tejże funkcyej kontynuacyą prośbie, za prace do dawnego temuż IMci przez nas winnego zł. tysiąca 3.000 przydajemy i wybrać sobie zupełne 4.000 z teraźniejszego czopowego i prasułki (które in virtute legis ad praesens uchwalamy oraz z prasułką i cursus onego iuxta praxim et dispositionem iudicii fiscalis W. tylko IMci p. Jerzemu Potockiemu, staroście tłumackiemu z miast swoich eam quantitatem wypłacić, jakową IMć sub fide, honore et conscientia sua tak za tegorocznie jako przyszłorocznie importare ad aerarium ziemi każe, permittendo ab actu praesenti zacząwszy się ad similem w roku przyszłym incidentem diem trwać ma) pozwalamy temuż IMci sub executione super renitentes extendenda.

18. Similiter W. IMci p. Michałowi Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu winny przez nas dług tot laudis tak ś. p. JW. IMci p. Maurycemu Kurdwanowskiemu, kasztelanowi ziemi naszej, ojcu IMci, jakoteż już post decessum IMci n. m. p. samemu IMci p. staroście uti naturali successori assekurowanej eadem methodo z tegoż czopowego odebrać consentimus, residuitas zaś ad ulteriorem ziemi naszej dispositionem salvis conflagratis za oddaniem do grodu permanere ma, aby na przyszły sejmik residuitas importowana była do dalszej ziemi dyspozycyi.

19. To zaś in posterum unanimiter praecustoditur, aby prasułka iuxta mentem konstytucyi nie więcej tylko raz do roku przez IMciów pp. administratorów wybierana była, ażeby osychające dotąd wydane z skarbu koronnego do ziemie naszej assygnacye chorągwiom W. IMci p. starosty tłumackiego, IMci p. Turkuła, tudzież IMci p. Undorfowi, cześnikowi nowogrodzkiemu, successorom IMci p. Kamińskiego generała służące i inne pretendowane w ziemi naszej długi non sterilescant, IMć pp. deputaci od nas ad praesens uproszeni ex retentis podatków satisfactionem IMciom obmyśleć conabuntur. Przed którymi to IMciami aby W. IMć pp. podstoli i pisarz ziemi naszej z czopowego w administracyi swojej będącego rationem faciant, fraterne IMciów obligamus.

20. Żeby effrenata swawolnego chłopstwa licentia pokazująca się w ziemi naszej non accrescat, IMci p. Gutkowskiemu, rotmistrzowi smolackiemu zlecamy, aby onych vel maxime per confessata innych powołanych miał i do IMciów pp. wójtów uprzywilejowanych na osądzenie onych et pro ferendo supplicio oddawał, któremu in vim salarii zł. 400 ad interim, porucznikowi zaś IMci zł. 100, które sobie od p. Sobolewskiego lub Stebleckiego z sumy, jaka przy nich ex faciendo calculo restare patebit, odebrać ma konferujemy. IMć p. rotmistrz zaś funkcyi swojej attentować z ludźmi swymi nie exorbitować, a jeżeli w czem excedet do grodu trembowelskiego być pozwany ma.

21. Czopowe przeszłoroczne iuxta praescriptum anterioris laudi aby przez IMciów retentores wypłacone było, amore boni publici IMciów obstringimus, super renitentes zaś executionem fortem permittimus.

22. Insze zaś desideria IMciów, jako to WW. IMć pp. Józefa z Granowa Karsznickiego, cześnika owruckiego, IMci p. Hieronima Dunina Goławińskiego, podstolego kijowskiego, W. IMci p. Mierzejewskiego, cześnika naszego a starosty etc. skalskiego, IMci p. Szymona Baworowskiego, IMci p. Kakowskiego, cześnika trembowelskiego, IMci p. Mikołaja Gorskiego, miecznika nowogrodzkiego, IMci p. Ulinskiego, cześnika podolskiego za funkcyą deputacką na trybunał koronny, IMci p. Adama Ulinskiego za poselstwo do IMciów pp. marszałków skonfederowanej Rzptej odprawione, chorągwie IMci p. starosty tłumackiego respektem niedopłaconych zł. 800 podług assygnacyi IMciów pp. Władysława, Michała i Szymona Niewierskich, IMci p.

Kazimierza Pokutynskiego, IMci p. Stanisława Mieszkowskiego ex respectu świeżej konflagraty tegorocznej, IMci p. Dombrowskiego, podczaszyca trembowelskiego respektem winnej ś. p. IMci p. Stanisławowi Dombrowskiemu, podczaszemu trembowelskiemu kwoty w recess do przyszłego sejmiku odkładamy, gdzie tak tymże IMciom jako też i IMci p. Janowi Kantemu Jachowiczowi, regentowi naszemu grodzkiemu gratitudinem za te, które circa transactiones ziemi naszej podejmował i podejmuje prace spondemus. Które to laudum zgodnie postanowiwszy IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die 14 mensis Septembris 1717 a. Stanisław na Granowie Granowski, marszałek ziemi halickiej powiatów tręboweiskiego i kołomyjskiego do niej należących, starosta pere[jasławski], puł[kownik] J. Kr. Mci.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 615—625; Castr. Hal. Rel. 213 p. 2097—2107; Castr. Tremb. Rel. 156 p. 1597—1611.

167.

Halicz, 13 sierpnia 1718.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, na dzień 13 miesiąca sierpnia w roku niniejszym 1718 za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. de data z Rydzyna, dnia wtórego miesiąca czerwca w roku teraźniejszym na sejmik przedsejmowy wydanym, do akt grodu halickiego i trembowelskiego feria secunda post festum Visitationis Beatissimae Virginis Mariae proxima per oblatam podanym, takowe unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

2. Po zgodnym unanimi voce uproszeniu za marszałka JW. IMci p. Józefa z Potoka na Uściu Potockiego, starosty szczerzeckiego, jeszcze nam o całości praw ojczystych, swobód i wolności desperare nie trzeba, kiedy sama Opatrzność boska saluberrima nam do ratowania się in tot ictibus podaje media, za co winne Majestatowi boskiemu uczyniwszy dzięki, widzimy evidenter najjaśniejszego króla IMci p. n. m. paternam circa bonum publicum curam et solicitudinem, gdy nam i teraz przy instrukcyej przez IMć p. posła n. w. m. p. przesłanej usilne około dobra Rzptej studium reprezentuje. Więc że stosując się ad mentem propositorum na teraźniejszym obrad naszych kongressie bierzemy przed się paternas praecustodiciones per totum tractum sacrosancte observandas ad exequendas najjaśniejszego króla IMci p. n. m. propositiones, instrumentem przez tegoż IMć p. posła przysłanym expressas, przystąpiwszy i skonkludowawszy one JW. WW. IMć pp. posłom, e gremio nostri zgodnie obranym, jako to JW. IMć pp. Stefanowi na Potoku i Czortkowie Potockiemu, referendarzowi koronnemu, staroście trembowelskiemu, IMci p. Józefowi z Potoka na Uściu Potockiemu, staroście szczerzeckiemu, dyrektorowi koła naszego, WW. IMć pp. Walentemu Kazimierzowi Mierzejewskiemu, cześnikowi halickiemu, staroście skalskiemu, IMci p. Józefowi z Granowa Karsnickiemu, cześnikowi owruckiemu, IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu i IMci p. Antoniemu Grabiance, podczaszemu warszawskiemu, aby in eo publico Rzptej theatro na przyszłym da Bóg sejmie walnym grodzieńskim one ore publico ziemie naszej całej Rzptej exponant insinuamus, amore boni publici IMciów n. w. m. pp. i braci obstringendo.

3. A gdy in praesenti electionis IMciów pp. posłów passu tę uznajemy facilem WW. IMć pp. Józefa Czeczela Nowosieleckiego, skarbnika ziemie naszej halickiej i Stanisława z Gra-

nowa Granowskiego, starosty perejasławskiego, pułkownika J. Kr. Mci aequanimitatem, że calculos na funkcyą poselską ex charitate et affectibus publicis sobie dane IMciom pp. posłom obtulerunt, IMciom n. w. m. pp. dulcem in pectoribus recordationem rysujemy et spondemus.

4. Zachodzące exotici militis obstacula compellant nas wszystkich, ne consilia publica na przyszłym sejmie sub armis a prawie inter incudem et malleum bez wszelkiego agitentur bespieczeństwa, dla czego e medio nostri uprosiliśmy za posła do najjaśniejszego króla IMci W. IMć p. Antoniego Grabiankę, podczaszego warszawskiego, obligując n. w. m. p. amore fraterno, ut instet do najjaśniejszego króla IMci p. n. m., aby maiestas interpositione sua ewakuacyą wojsk moskiewskich ex visceribus patriae efficere raczyła.

5. Nie odbiegając antiquam praxim i tot saeculis kontynuowanej z prześwietnym generałem wiszyńskim konfidencyi, ile zawsze z sejmików przedsejmowych zachodzącej, W. IMć p. Antoniego Rozwadowskiego, stolnikowicza halickiego e medio nostri obraliśmy za posła na przyszły kongress sejmiku similiter przedsejmowego do Wiszni, aby, jako unita virtus fortior, tak communicato consilio bono publico na przyszłym da Bóg sejmie mederi mogliśmy, jednakże insinuando, aby affectus nostri similibus prześwietnego kongressu votis, non iis, jako in antecessum contigit, przez osobę IMci p. posła przyjęte były[1].

6. Supplikować tenże IMć p. poseł ma za bracią naszą IMciami pp. Dulskiemi, którzy z antenatów swoich heroica pectora za całość ojczyzny cum dispendio własnego zdrowia i substancyej nieśli, za co w nagrodę tychże IMciów antecessorów perpetua donatione od najjaśniejszego pana divae memoriae Augusta Zygmunta dobra Łoszniów cum attinentiis, w powiecie trembowelskim leżące, cesserunt, więc aby i teraźniejsi successores, emeriti viri, tychże dóbr perpetuitate gaudeant, gdy o konfirmacyą iuris clementiam maiestatis imploramus, prześwietnego generału upraszać ma tenże IMć p. poseł, aby ad promovendum hocce interesse suum addat calculum.

7. Inne zaś IMciów pp. ziemian naszych braci desideria, gdy się tu mieścić nie mogły, do przyszłego gospodarskiego sejmiku odkładamy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy JW. IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die et anno ut supra. Józef Potocki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kolomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 627—630; Castr. Hal. Rel. 215 p. 1780—1784.

168.

Halicz, 13 sierpnia 1718.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya IMciom pp. posłom, na sejm walny grodzieński sześcioniedzielny, konstytucyą naznaczony na dzień trzeci miesiąca oktobra w roku idącym 1718 obranym, JW. IMci p. Stefanowi z Potoka na Czortkowie Potockiemu, referendarzowi koronnemu, staroście etc. trębowelskiemu, JW. IMci p. Józefowi z Potoka Potockiemu, wojewodzicowi smoleńskiemu, staroście etc. szczyrzeckiemu, W. IMci p. Kazimierzowi Mierzejowskiemu, cześnikowi halickiemu, staroście skalskiemu, W. IMci p. Józefowi z Granowa Karsnickiemu, cześnikowi owruckiemu, W. IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu, W. IMci p. Antoniemu Leszczycowi Grabiance, podczaszemu warszawskiemu dana.

[1] Zob. str. 22 ust. 2.

2. Ma za co jako Rzpta cała in universali, tak i ziemia nasza particulariter naprzód Regi regum et Domino dominantium należyte dzięki oddać, że post tot bellorum anfractus tak wielą calamitatibus skołataną Rzptą naszą sereno respiciens oculo providet onej ne casu graviore ruat, jako potem i najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m. profundissimam venerationem, iż ex specula swojej circa integritatem przezorności przez przysłany nam na sejmik dzisiejszy przedsejmowy uniwersał evidentia sanandorum ab intra et ab extra vulnerum podaje media. Więc że JW. WW. IMć pp. posłom n. w. m. pp. i braci committimus, aby ore publico ziemi naszej przy winnem podziękowaniu najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m. tabulam serc naszych a oraz przy wierze świętej katolickiej i przy dostojeństwie J. Kr. Mci tudzież circa tuendam libertatem wszystkich nas constantes animos et vota repraesentowali, a naprzód aby sancita sejmu recenter odprawionego, traktat warszawski konkludującego, wszystkie generaliter et in particulari nullo iota immutato zachowane i do exekucyi przywiedzione były, IMciom pp. posłom n. w. m. pp. committimus.

3. Gdy nas punkt instrukcyi J. Kr. Mci p. n. m., traktat nordzki zawierający, w którym jako cała Rzpta tak i ziemia nasza pożądanego pokoju zakłada nadzieję, permovet, instabunt IMć pp. posłowie iunctim z całą Rzptą, aby to universale saluberrimum votum jak najprędzej effectuari mogło, eo jednak adiecto, aby instrukcya, IMciom pp. plenipotencyaryuszom dana, była Rzptej kommunikowana, aby się w niej żadne avellenda niepokazały.

4. Płaca wojsku jako jest plena securitate na ostatnim sejmie obwarowana, tak żeby była immutabilis IMciów pp. posłów, aby to utrzymali, obligujemy, dawniejsze zaś zasługi podczas wojny tureckiej, w którym czasie Rzpta żadnej sobie do wojska formować nie może pretensyi, aby były płacone, aż do zaczęcia nieszczęśliwej rewolucyi.

5. Jednak obligujemy IMć pp. posłów, aby particularius promowowali zasługi ś. p. JW. IMci p. Jabłonowskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. i jego sukcessorów, którzy quaerulabundi nam donoszą, iż trybunał skarbowy radomski anni praesentis zasługi tak ojca swego, jako i ichże samych ab anno millesimo sexcentesimo octuagesimo octavo aż do zakończenia życia jego, t. j. ad annum millesimum septingentesimum secundum, jedne repartycye i uchwały mające a niezapłacone, drugie likwidowane bez departycyi i uchwały zostające, trzecie jeszcze nie likwidowane, summę siedm milionów cztery kroć dwa tysiące dwadzieścia sześć zł. wynoszącą, do stanów Rzptej integre odesłał, tedy my mając dulcem pomienionego hetmana memoriam i godne widząc merita sukcessorów, zalecamy IMciom pp. posłom, ut instent do stanów Rzptej za IMciami, aby tak słuszne desideria indilata satisfactione mogły praemiari.

6. Podobnym sposobem zasługi JW. IMci p. ś. p. Szczęsnego Potockiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. jako i IMci p. Kąnckiego, kasztelana krakowskiego, generała artyleryi koronnej, którzy własną fortuną ad annum millesimum septingentesimum decimum za reparacyą Kamieńca i innych pułkowników regimenty utrzymywali na konserwacyą Rzptej, a żadnej do tych czas rekompenzy nie odebrali, obstringimus tychże IMciów pp. posłów, aby się upomnieli refusionem expensarum.

7. Na ostatek dajemy plenariam facultatem IMć pp. posłom, aby z całą Rzptą weszli w kalkulacyą z wojskiem i tak o długi podczas wojny tureckiej i szwedzkiej umówili się i zgodzili de certo quanto z IMć pp. wojskowymi jako i sukcessorami pretendentów, po województwach zaległe, pokazujące, wiele i komu ma co być naznaczono, a potem konferować z całą Rzptą mieli potestatem znalezienia IMć satysfakcyi realnej, jaki się tylko sposób najsnadniejszy i najprędszy znaleść będzie mógł, żeby ta pretensya więcej starych zasług jako sejmów tak i sejmików nie trudniła, promovendo wzajemnie praetensiones Rzptej do wojska.

8. Teraźniejszym zaś IMciom pp. hetmanom gdy należyte IMć pp. posłowie oddadzą podziękowanie, że exemplari operatione fasces suos Reipublicae poddali, zarabiając sobie facilitate sua in civicas coronas, zalecamy IMciom pp. posłom, aby władza nad wojskami utriusque

authoramenti jako najskuteczniej confirmari według dawnych praw i ostatniego sejmu, żeby nullo praetextu ratio miała od posłuszeństwa żołnierza evocare in bellicis i owszem surowość wszelka renovetur, a przeto integritas Rzptej aby się tem samem gruntowała, żeby jak IMciom pp. hetmanom wojsko, tak IMć pp. hetmani Rzptej posłuszni byli; ratione obowiązku przysięgi[1] IMciów pp. hetmanów cum tota Republica IMć pp. posłowie zgadzać się będą.

9. Regimenty zaś żeby były w kompucie, officyerowie cudzoziemskiego wojska szlachta wszyscy possessionati ex ditionibus Reipublicae et ut praeferantur ex officiis zaleceniem hetmańskiem podług konstytucyi anni millesimi sexcentesimi quinquagesimi quinti; przytem aby exercitia językiem polskim praktykowane były, IMć pp. posłów upraszamy, aby to negotium serio promowowali.

10. Jako reparacyi[2] artylerye i fortece in visceribus regni, a osobliwie in confiniis będące potrzebują, tak chcąc onym mederi IMć pp. posłom naszym insinuamus, aby cum tota Republica exquirant media, a osobliwie przez zostawienie kilku starostw na pensyą oraz officierom, a kwarty ze wszystkich królewszczyzn tudzież prochy, działa i amunicye wojenne, którychby[3] podczas pokoju augere nie trzeba.

11. Z strony dworu berlińskiego praevia securitate satisfactionis tantarum do tego dworu praetensionum cum Republica sentire i modos wziąć cum statibus eliberowania Elbląga koniecznie IMć pp. posłowie mają.

12. Evitando praetextuosas do Kurlandyi principum vicinorum referuje się ziemia halicka ad constitutionem anni 1589.

13. Wojna turecka powinna by być ex vi sacri foederis, gdybyśmy byli securi a septemtrione, dla tego IMć pp. posłowie powinni mieć animadwersyą, aby nas w nową nie involwować wojnę.

14. Demolicyą Chocima przypomnieć J. Kr. Mci p. n. m., jako się deklarował vigore anteriorum pactorum między Portą Othomańską, i Valachia aby była libera.

15. Słuszne pretensye do wojsk cara IMci pro aggravationibus Rzptej przez wyciągnione indebite przeciwko sojuszowi kontrybucye, aby przy traktacie nordzkim IMć pp. plenipotencyaryuszom od J. Kr. Mci i Rzptej naznaczonym były zalecone, obsecramus IMć pp. posłów, aby o to instent, jako też o dotrzymanie deklaracyi w tymże sojuszu wyrażonych. Jeżeli zaś car IMć praetendet na wojska nasze wydanych sum, te są sojuszem obojga narodów wojskom assekurowane, a na ostatek non denegamus onych restitutionem, byle car IMć tak wielkie szkody przez wojska swoje w Koronie polskiej i W. Ks. litewskiem poczynione nam rekompensował. Jeżeliby zaś miało się pokazać, żeby kto miał ex particularibus co wziąć od cara IMci, niech ich wyda et tenebuntur ad restitutionem.

16. A jeżeli przed zaczęciem sejmu nie nastąpi totalis evacuatio moskiewskiego wojska, tedy IMć pp. posłowie do niczego przystąpić nie powinni.

17. Ratione iuris patronatus J. Kr. Mci ad curiam Romanam ut instet Respublica.

18. IMć pp. posłowie promovebunt także i wykupienie Potopu podług dawniejszej konstytucyi[4].

19. Nawigacya tak na Sanie jako i na Wiśle aby nie upadała, z województwami inszemi do tego się interesującemi zgadzać się będą IMć pp. posłowie.

20. Miennice są bardzo potrzebne Rzptej, byle Rzptej, nikomu inszemu były pożyteczne; a zaś ratione kruszców i zaciągnienia gwarków, jeżeli to przyniesie pożytek Rzptej i owszem to przywieść ad executionem IMć pp. posłowie zważywszy sposoby et consentire[5], jednak,

[1] W rkp. przysięgą.
[2] W rkp. repartycyi.
[3] W rkp. by podkreślone.
[4] Mowa tu o szpalerach, zastawionych w Gdańsku. Zob. Vol. leg. V. f. 115.
[5] Brak tu widocznie jakichś słów.

jeżeliby się pokazały też kruszce w dobrach dziedzicznych, salva constitutione o dobrach dziedzicznych.

21. Miasta jako w obcych krajach, tak i w naszej ojczyźnie commodum et emolumentum przynieść mogą, byle onych była secundum leges et constitutiones veteres conservatio [1], dlaczego instabunt do Rzptej IMć pp. posłowie, aby in favorem onych omnis provideatur immunitas i dla zachęcenia nietylko ojczystych ale i obcych rzemieśników wolność im była dana, tudzież żeby per constitutionem caveatur, aby żadna wełna za granice nie wychodziła, choćby też certo constituto pretio, żeby ani droższa ani tańsza nie była secundum distinctionem dwojakiej i jednej strzyży i żeby z polskiej wełny w Polszcze fabrykowane były sukna i inne manufaktury, przezcoby rzemieśnicy schodzili się i miasta napełniali.

22. Jeżeli czego circumscriptio potrzebna jako skarbu Rzptej, z którego mógłby być wielki pożytek nietylko na ordynaryjne expensa, ale też i na ulżenie ciężarów podatków, gdyby według dawnego instruktarza absque omni exceptione wszyscyśmy równo płacili i żebyśmy kupców w protekcyą nie brali ani też partykularnych myt w dobrach naszych nie uzurpowali bez prawa, excepto spaśnego, grobelnego, mostowego, ale prawdziwie dowiedzionego.

23. Ratione ekonomii i prowentów ekonomicznych niech będzie postanowionych konstytucyi exekucya, szawelska zaś ekonomia do W. Ks. litewskiego należy, które się submitowało one eliberować salvis iuribus najjaśniejszych królewiczów IMciów.

24. Życzy ziemia halicka, aby sól jako największy królowi IMci p. n. m. i Rzptej przyniosła pożytek i żebyśmy się mogli obejść bez cudzoziemskiej, byle to było sine praeiudicio dóbr ziemskich i intrat szlacheckich, w których się sól znajduje i tej samej aby wendycya była wolna w Litwie jako i w Ukrainie, w miastach zaś jako i po wsiach ażeby żadnym depaktacyom ani opłacaniu, jako prawo mieć chce, nie podlegała. A że sól idąca z Pokucia JW. IMciów IMć pani Kossakowskiej, kasztelanowej kijowskiej jako i IMć pani Wielhorskiej, kasztelanowej wołyńskiej społeczną w ekonomii brzeskiej litewskiej na skarb J. Kr. Mci p. Fiszer z ludźmi komenderowanymi beczek dziewięćdziesiąt zabrał, także w ekonomii rudskiej od szlachty tamtejszej różnej na kondycyach sobie nadanych od J. Kr. Mci, jako też i na swojej własnej zostająca szlachta kondycyi w Litwie zabiera sól za myta nienależące, przez które zdzierstwa i niesłychane depaktacye fortuna szlachecka upada, a nie powinna podług prawa koronnego, zaczem p. Fiszer ut restituat pretium za pomienioną sól z obostrzeniem konstytucyi, aby in futurum abstineat od podobnych zaborów i insi superintendentes następujący, a szlachta ne amplius aggraventur, insudabunt IMć pp. posłowie.

25. Insignia Rzptej podczas tej rewolucyi za granice wywiezione, jeżeli już in privilegiatum locum odwiezione, indagabunt IMć pp. posłowie, żeby onych rewizya była per deputatos, dopomnią się.

26. Zdawna universale votum całej Rzptej korrektura trybunału koronnego i ostatnia konfederacya generalna na to desudabat, tylko że czy fato, czy też alicuius instinctu to tak salutare opus indeterminatum zostało, w czem IMć pp. posłów obligujemy, aby instent do całej Rzptej o takową trybunału cirkumskrypcyą: primo aby sentencye aperta stuba dawane były exceptis causis criminalibus et lectione inquisitionum; secundo aby [qui] loco termini incompetenter agit, luat litis expensas absque corporali iuramento taxandas; tertio aby nie były regestra zagęszczone, dla których muszą partes tak długo w trybunałach bawić siedząc pod różnymi regestrami; księża jedni raz po raz deputatami [aby] nie byli rok po roku, ale eo interstitio temporis, jako in saeculari statu co cztery lata, iuxta praescriptum prawa; żeby konstytucya stanęła, aby officiales castrenses capitaneales byli szlachta z antenatów i regenci nobiles terrigenae et iurati, żeby munia patronów u trybunału nie zabierali, tylko grodów pilnowali a nie trybunału.

[1] W rkp. conservationes.

27. Na zasługi regimentu, na zasługi IMci p. kasztelana halickiego jako w prowincyi ruskiej, principaliter mieście Gdańsku i w województwie sandomirskim uchwalone, w Krasnym Stawie dwie ćwierci aby były zapłacone, instabunt IMć pp. posłowie.

28. Instruktarz ratione depactationis po grodach i trybunałach, aby IMć pp. posłowie promowowali i on z sobą przywieźli; per laudum zaś że sobie ziemia pozwoliła sub vacantia starosty suscepty w grodzie jak też et executionem decretorum, tak trybunalskich jako i grodzkich, promovebunt IMć pp. posłowie approbationem.

29. Na komorach według dawnych praw aby officialistami była szlachta, a który nieszlachcic, żeby była onego libera captivatio. Kierner zaś, że abusive zażywał swojej funkcyi, nie tylko privetur officio, ale żeby exemplariter był sądzony[1].

30. Ratione duchownych prezbiterów ruskich, żeby IMć władycy non usurpent sobie ius patronatus, ale żeby należał do szlachty i do dziedziców za metryką pokazaną, że w tej wsi urodzony, do podatków zaś żeby się ciż duchowni ojcowie przykładali jako są w inwentarzach podani, albo quantitatem pogłównego na rok constituant secundum praxim rithus Latini.

31. IMć p. podskarbi w. koronny aby de nova radice rachował się na sejmie od początku ministerii sui.

32. Cursus zaś monety żeby po całej Polscze jeden był sub rigore legibus descripto, excepto prowincyi pruskiej.

33. IMć pp. dziedzice i possessorowie żeby nie puszczali dóbr swoich w arendę Żydom, Ormianom et plebeis personis w żadną quocunque genere possessyą ani administracyą sub rigore confiscationis bonorum.

34. Myta na cudzym gruncie żeby sobie IMć pp. starostowie nie uzurpowali, jako practicatur o mil sześć.

35. Wołów żeby za granicę nie pędzono, tylko na samą granicę i żeby ich Żydom skupować się nie godziło; żeby umniejszyć myta od wołów szlacheckich, bo ich mało co wychodzi od szlachty.

36. Także deposita mercimoniorum, zboża reassumentur i wszystkie towary, tudzież po wina żeby nie jeździć do Węgier, tylko żeby na składach polskich były, kupcy zaś żeby ich nieotwierali, póki na nie taksa nie stanie według konstytucyi.

37. Kalkulacya artyleryi żeby była uczyniona a fatis IMci p. Kąckiego, kasztelana krakowskiego.

38. Komisya trybunału skarbowego aby alternato bywała raz we Lwowie, drugi w Radomiu; legowaną zaś sumę na reparacyą lwowskiej fortecy i przemyskiej przez IMć p. Matczyńskiego, wojewodę ruskiego aby skarb koronny oddał, jako konstytucya lubelska sonat.

39. Interes niemirowski ex mente et dispositione Rzptej na instancyą IMci p. wojewody kijowskiego, już trzema sejmowymi zatwierdzony recessami od W. IMć pp. komisarzów Rzptej pleno tejże consensu et approbatione wylikwidowany, mają serio zalecić i utrzymować IMć pp. posłowie nasi, aby w nim JW. IMć p. wojewoda kijowski tandem zupełną i nieodwłoczną na teraźniejszym sejmie odebrać mógł satisfakcyą.

40. Recessa zaś inne wszystkie in genere sejmowe aby IMć pp. posłowie promowowali, particulariter JW. IMci p. kasztelana halickiego.

41. O approbacye tak collegii Societatis Jesu, jako i OO. Trynitarzów niedawno w Stanisławowie fundowanych instent IMć pp. posłowie i procurent one.

42. Instancya za OO. Trynitarzami do stanów Rzptej niech się mieści, aby fundacya ś. p. IMci p. Biedzińskiego[2], wojewody sendomirskiego pod dyspozycyą Rzptej podana, miała proventus sui securitatem. A którekolwiek fundacye stanęły pro redemptione captivorum, żeby ojcom tejże possesyi applikowane były.

[1] O dwu Kernerach, piastujących urzędy skarbowe koło tego czasu, wspomina Boniecki, Herb pol. IX. 389.
[2] W rkp. Giedzińskiego.

43. A ponieważ na relaksacyą poenae publicae IMci p. Rosnowskiego zaszła kontradykcya od IMci p. Ponińskiego, starosty kopanickiego, przy podpisie konstytucyi wyrażona, żeby taż relaksacya nie miała waloru, invigilabunt IMć pp. posłowie.

44. Ratione zbiegłych chłopów reassumendo wszystkie konstytucye instabunt IMć pp. posłowie o addycyą, aby a prima impositione aresti ktokolwiekby wydać nie chciał, ażeby cum proventu et censu potem oddał, gdyż się znajduje tak wielu IMciów, że nie tylko ad requisitionem refragarii ale decisionibus decretorum cum iniuria dziedziców contraveniunt.

45. Zbytecznym kupców ausibus, że za granicę turecką wywożą z Szląska strzelby, zabieżeć trzeba, żeby tej broni na chrześcijan nie zażyli, obostrzyć konstytucyą sub confiscatione towaru, jeżeliby się na potem to dziać miało.

46. Instabunt także IMć pp. posłowie za bracią naszą IMć pp. Dulskiemi, którzy z antenatów swoich heroica pectora za całość ojczyzny cum dispendio własnego zdrowia i substancyi nieśli, za co w nagrodę tychże IMciów antecessorum perpetua donatione od najjaśniejszego pana divae memoriae Augusta Zygmunta dobra Łosniów cum attinentiis na ten czas w powiecie trembowelskim leżące cesserunt, więc aby i teraźniejsi successores emeriti viri tychże dóbr perpetuitate gaudeant, o konfirmacyą iuris clementiam J. Kr. Mci i Rzptej instancyi imploramus.

47. Ordynacya ostrowska, ponieważ już dom książąt Ostrowskich decessit, aby per dispositionem Reipublicae in usus publicos akkommodowana była.

48. Na Żydów żeby pogłównego była aukcya i żeby per legem publicam zakazać chrześcijanom służyć u Żydów. Caetera practicatae activitati et probitati IMciów pp. posłów committuntur obsecrando amore patriae et affectibus ziemi naszej, ut insistant legibus, conforment desideriis całej Rzptej pro commodo publico non privato, których praca et studium że non sterilescet w sercach naszych, przyrzekamy. Józef Potocki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 215 p. 1785—1804.

169.

Halicz, 13 września 1718.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej, trembowelskiego i kołomyjskiego powiatów do niej należących, in locum consultationum do Halicza solitum po niedoszłym sejmiku deputackim in crastino, t. j. pro die tercia decima Septembris roku 1718 ex mente legum ac consveta praxi zgromadzeni, po zgodnie za marszałka unanimi assensu IMci p. Antoniego Rozwadowskiego, stolnikiewicza halickiego e gremio nostri obraniu, takowe postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód nieustającą speculam maiestatis Regis regum palpabiliter[1] sentiendo, gdy tot praehabita passi mala jeszcze futuris per consilia możemy praevenire, lubośmy sobie życzyli byli wszystkim illationibus, a osobliwie interesse negotii publici perimentibus na teraźniejszym kongressie annuere, że jednak doskonalszej z przyszłego da Bóg sejmu doszłego przez W. IMciów pp. posłów n. w. m. pp. i braci na sejm grodziński uproszonych na sejmiku relationis spodziewamy się informacyej, wszystkie ad praesens wniesione negocyacye do tegoż relationis sejmiku differimus.

[1] W rkp. palpabiter.

3. Wniesioną in gremium nostri, jako iusta petentis W. IMci p. Stefana Zawadzkiego, podczaszego bracławskiego n. w. m. p. i brata pretensyą uznajemy pro liquida; która że się w podymnym podatku ex insufficientia rat pierwszych pomieścić nie mogła i w reszcie prowizyej od sumy u IMci na placenie wojsku repartycyej naszej zaciągnionej, a z podatku czopowego ad praesens currentiam kończącego regulowana była, pozostałą kwotę zł. 258 i groszy 16 z tegoż czopowego reszty satysfakcyą naznaczamy.

4. Innych zaś WW. naszych w. m. pp. i braci praetensiones, jako to Józefa z Granowa Karsznickiego, owruckiego za podjętą stante confederatione regni marszałkowską funkcyą zł. 8.000 per lauda anteriora naznaczone i Kazimierza Mierzejowskiego, halickiego, starostę skalskiego, Andrzeja Kakowskiego, trembowelskiego cześników, do samego konfederacyi zakończenia na funkcyej persewerujących i Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego, Jana Ulińskiego, stolnika podolskiego, Józefa Potępskiego, porucznika znaku pancernego W. IMci p. starosty tłumackiego, Adama Ulińskiego, Szymona Baworowskiego, IMciów pp. Władysława, Pawła, Michała, Szymona Niewierskich braci rodzonych, Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, Jakuba Nasierowskiego, stolnika ciechanowskiego, Piotra Bydłowskiego, Sehenia rotmistrza Turkułłów dawnej repartycyej, Andrzeja Dąbrowskiego niegdy ś. p. W. IMci p. Stanisława Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego syna, za funkcyą strażnikowską podczas pospolitego ruszenia, Łukasza Żurakowskiego, Jana Szystowskiego, Mikołaja Kotoniego; które to pretensye ciż IMć na przyszłym kongressie anterioribus nas z laudis (sic) et declarationibus informować mają.

5. Listowną JW. IMci księdza biskupa kapsenskiego [1], szufragana lwowskiego a proboszcza halickiego in renovationem kościoła farnego halickiego, ile jeszcze loci obrad naszych, ad ruinam już kollimującego, tudzież i kościoła św. Stanisława w Rzymie będącego oraz konwentu halickiego OO. Franciszkanów subveniendo erekcyi kościoła noviter zaczętej OO. Bernardynom na opłacenie się tureckiemu narodowi do nas per supplicem libellum przychodzących, jako też i IMci p. Jana Kantego Jachowicza, regenta halickiego insistendo anteriori laudo dla przychęcenia oraz i do expedycyej IMć pp. posłom w wydaniu wszystkich regestrów szkód poprzysiężonych i pretensyej do wojska do tegoż przyszłego da Bóg kongressu aktualne uspokojenie i innym WW. IMciom pretendentom, na tenże czas swoje pretensye demonstrującym, sposób satysfakcyej odkładamy.

6. A gdy nam non constat de perceptis et expensis przeszłych podatków czopowych i przez pp. sukkolektorów delaty wybierających, a osobliwie Stebleckiego, anteriori laudo pro infami deklarowanego, praesenti praecavemus laudo, aby cum sufficienti stawali calculo et perhibenda assignatariis satisfactione sub libera captivatione na tymże Stebleckim decernenda.

7. Tudzież IMć p. Wincentego Gutkowskiego, rotmistrza immediate smolackiego stringimus, aby wybrane z delat czopowych i podymnych w ziemi naszej pieniądze, jako i wszystkich wybierających delaty instantanee do grodu naszego halickiego sub rigore legibus regni in causis fisci descripto komportowali. Które to laudum zgodnie postanowiwszy one IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich halickich podać committimus. Działo się die et anno ut supra, in loco consultationum solito. Antoni Rozwadowski, marszałek ziemi halickiej trembowelskiego i kołomyjskiego powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 631—633; Castr. Hal. Rel. 215 p. 2055—2058.

[1] Felix Jan Szaniawski, od 1724 biskup chełmski. Encyklop. powsz. Orgelbranda, Warszawa 1867, XXIV. 548.

170.

Halicz, 23 maja 1719.

Elekcya podkomorzego ziemi halickiej.

1. My rady, senatorowie, dygnitarze i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego za uniwersałem [1] JW. IMci p. Jana Stanisława Jabłonowskiego, wojewody i generała ziem ruskich, na sejmik electionis podkomorzego halickiego wydanym, do Halicza ad solitum consiliorum locum zjechawszy roku teraźniejszego 1719 miesiąca maja dnia 23, Panu Bogu naprzód, per quem reges regnant et conditores legum iusta decernunt, pokorne oddawszy dzięki, że nam po skołatanej tot naufragiis Rzptej nawie przychodzi naufragas colligere tabulas portumque tenere miłego pokoju i starodawne prawa i zwyczaje ad pristinum statum et ordinem, który jest anima rerum, przyprowadzać, na teraźniejszym tedy sejmiku naszym electionis insistendo positivae legi na ten urząd podkomorstwa ziemi halickiej czterech IMciów kandydatów podaliśmy, t. j. WW. IMć pp. Józefa z Granowa Karsznickiego, cześnika owruckiego, Jerzego Kuropatwę, miecznika halickiego, Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego, Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego.

2. A że WW. IMć pp. kandydaci wszyscy konformując się do chęci naszych i swoje życzliwe vota na W. IMć p. Józefa Karsznickiego, cześnika owruckiego złożyli, już tedy wszyscy jednostajnie liberis suffragiis nostris, nemine contradicente tegoż W. IMć p. Józefa Karsznickiego za podkomorzego ziemi naszej halickiej obraliśmy i prezentując te vota nasze ante tronum J. Kr. Mci p. n. m. supplikujemy, aby J. Kr. Mć p. n. m. te jednostajne głosy nasze i obranie za podkomorzego ziemi halickiej przywilejem swoim confirmare raczył W. IMć p. Józefa Karsznickiego, cześnika owruckiego, którego we wszelkich na ziemię naszę okolicznościach doświadczona nam circa tuitionem majestatu J. Kr. Mci i praw ojczystych zupełna wiara i stateczność fisa Deo, nec mota loco, nec territa Marte.

3. Które to laudum elekcyej naszej W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego do akt grodzkich halickich podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in solito consiliorum loco, anno, die, mense ut supra. Łazarz Rzeczycki, chorąży żytomirski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 635—636; Castr. Hal. Rel. 216 p. 1336—1338.

171.

Halicz, 24 maja 1719.

Elekcya sędziego ziemskiego halickiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się ad locum consultationum do Halicza na dzień 24 miesiąca maja roku niniejszego za uniwersałem [2] JW. IMci p. Jana Stanisława na księstwie ostrogskiem Jabłonowskiego, wojewody i generała ziem ruskich, de actu tertia Maii roku tegoż w Podkamieniu pisanym i do akt grodu halickiego feria tertia post do-

[1] Uniwersał wojewody z daty Podkamień, 3 maja t. r. w Castr. Hal. 216 p. 1220—1.
[2] Uniwersał wojewody w Castr. Hal. 216 p. 1221—2.

minicam Cantate proxima roku tegoż podanym, po obraniu unanimi assensu za marszałka W. IMci p. Alexandra Mrozowickiego, podstolego bracławskiego, takie unanimi assensu postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód widzimy, że jeszcze nam o całości praw ojczystych, swobód i wolności desperare nie trzeba, kiedy sama Opatrzność boska saluberrima nam do ratowania się in tot ictibus podaje media, za co winne Majestatowi boskiemu uczyniwszy dzięki, uznajemy evidentem JW. IMci p. wojewody generała ziem ruskich paternam circa bonum publicum ziemi naszej curam et solicitudinem, gdy nam i teraz przez uniwersał do nas przysłany usilne około dobra i zachowania praw od starodawnych przodków naszych, in ordine obrania urzędów i sądów ziemi naszej ufundowanych, studium reprezentuje.

3. Więc że stosując się ad mentem propositorum onego, bierzemy przed się eas praecustoditiones post tot procellas turbinum, post tot vices subveniente favente divina gratia w uspokojeniu się między bracią tranquillitate po podaniu IMciów pp. kandydatów WW. IMć pp. Floryana Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego, Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika halickich, Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego i Aleksandra Knichininskiego, podstolego kijowskiego, których gdy unanimi assensu vota na W. IMć p. Floryana Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego halickiego n. w. m. p. i brata cesserunt, tedy za sędziego ziemi naszej tegoż W. IMć p. Jastrzębskiego, wojskiego halickiego szczęśliwie obraliśmy, za którym do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. prezentując te vota nasze supplikujemy, aby J. Kr. Mć p. n. m. tę obradę naszą i obranie za sędziego ziemi naszej W. IMci p. Floryana Stanisława Jastrzębskiego, wojskiego ziemi naszej, którego doświadczona po odprawionych ad mentem Reipublicae i ziemi naszej w funkcyach rzetelność i sincerrimus naszej ziemi amor sufragium daje, przywilejem swoim confirmare raczył[1].

4. Które to laudum zgodnie postanowione IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i one do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Alexander Mrozowicki, podstoli bracławski, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 639—640; Castr. Hal. Rel. 216 p. 1399 1401.

172.

Halicz, 29 kwietnia 1720.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwyczajne za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. na sejmik relationis po zerwanym sejmie, takowe nemine contradicente postanowiliśmy laudum.

2. A naprzód circa ordinariam persistendo praxim do obrania IMci p. dyrektora koła naszego przystąpiwszy, unanimi assensu obraliśmy e gremio nostri W. IMć p. Andrzeja Krzysztofa Mierzejewskiego, starościca skalskiego n. w. m. p., pod którego dyrekcyą, jako Regi regum et Domino dominantium winne ziemia nasza sternit dzięki, że jeszcze post tot anfractus bellorum et calamitatum już upadającą ojczyznę, a specialiter ziemię naszę evidentibus trzyma

[1] Nominacya Stanisława Floryana Jastrzębskiego na sędziego ziemi hal. w Castr. Hal. 217 p. 1263—5.

documentis, najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m. profundas niesiemy obligationes, iż po zerwanym dolendo fato sejmie daje nam do ratowania się in tot ictibus media, reprezentując paternam około konserwacyi praw naszych in capiendo na przyszłym sejmie consilio curam.

3. Lubo nas ustawiczne permissu divino dotąd presserunt et premunt pestylencye, jednak parendo najjaśniejszego króla IMci p. n. m. intymacyi, do nas przez uniwersał wniesionej, nie odzywamy się być repugnantes, ile w repartycyi ziemi naszej chorągwiom będącym zapłatę punktualną przyrzekamy.

4. Dziękujemy oraz IMciom pp. posłom n. w. m. pp. i braci za podjęte tak na grodzińskim, jako ex reassumptione warszawskim zerwanym sejmie, tudzież IMciom n. w. m. pp. braci na zakończeniu konfederacyi tarnogrodzkiej w Warszawie będącym circa bonum publicum ziemie naszej fatygi, którym gratitudinem in pectoribus spondemus.

5. A gdy nie mamy sufficientem informationem o importancyi czopowego z prasułką od lat trzech zatrzymanego et notitiam, więc in virtute anteriorum laudorum retentores sub poenis legibus regni sancitis do oddania stringimus et sub rigore per anteriora lauda descripto obligujemy, które IMci p. Jachowiczowi, regentowi grodzkiemu naszemu halickiemu do wybierania zlecone aby z ziemie naszej halickiej i powiatu kołomyjskiego, z powiatu zaś trembowelskiego IMć p. Podbielski, regent grodzki trembowelski actualiter odebrali perceptę, lub in casu nie wybrania, delaty na przyszły sejmik komportowali, committimus.

6. A jako jesteśmy memores tak wielu świadczonych sobie affektów et sollicitudinum circa bonum publicum ziemi naszej JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor., n. w. m. p., których dulcem in pectoribus mamy recordationem, tak et praesentem remonstrationem de inconvenientibus na pograniczu acceptando zleciliśmy listownie podziękować JO. IMci panu krakowskiemu, hetmanowi w. kor., n. w. m. p. i donieść, iż uprosiliśmy e medio nostri IMciów pp. Alexandra Zurakowskiego, pisarza ziemskiego naszego halickiego, Konstantego Bąkowskiego, stolnika owruckiego, Józefa Broniewskiego, cześnika czerniechowskiego i Józefa Mierzejewskiego, chorążego W. IMci p. starosty skalskiego znaku pancernego n. w. m. pp. i braci za komisarzów do rozeznania querellarum na pograniczu intervenientium, absentia unius non obstate, których obstrinximus, aby się znosili tak o czasie jako i o miejscu z IMcią p. komisarzem od JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor., n. w. m. p. naznaczonym, upraszając JO. IMć pana krakowskiego n. w. m. p., aby chciał notificare hospodara IMć ziem mołdawskich o przezorze naszym in continentia wykraczających i wzajemnie observando iura vicinitatis similem praestare chciał compescentiam.

7. Także annuentes wniesionej in voto IMci p. Kroguleckiego, wojskiego czerwonogrodzkiego n. w. m. p. i brata do nas expostulacyi, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby w interesie jego list nomine kongresu naszego do najjaśniejszych królewiczów IMciów napisać raczył i w nim desideria n. w. m. p. i brata in expostulatoriis przy instancyi naszych (sic) wyraził.

8. Uniwersały najjaśniejszego króla p. n. m., ilekolwiek na sejmiki do grodu naszego intervenient, praesenti praecustodimus laudo, aby per oblatam podany, wyjęty do grodu trembowelskiego z grodu naszego przesłany był, po parafiach zaś z naszego grodu w ziemi naszej, w powiecie zaś trembowelskim z trembowelskiego grodu bywał promulgowanym.

9. Ukontentowania zaś niektórych IMciów pp. obywatelów ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących do IMci p. regenta naszego grodzkiego halickiego zleciliśmy, aby IMć p. marszałek koła naszego W. IMci p. staroście halickiemu n. w. m. p. i bratu listownie doniósł cum expostulatione, ut satisfiat populari voto et desiderio.

10. Inne zaś IMciów n. w. m. pp. i braci desideria, które się tu mieścić nie mogą, w recess do przyszłego sejmiku odkładamy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy one IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodu tutejszego per oblatam podać zlecamy.

Działo się w Haliczu, na miejscu consultationum zwyczajnem, die 29 Aprilis 1720 a. Andrzej Krzysztof Mierzejewski, koła rycerskiego ziemi halickiej i trembowelskiego, kołomyjskiego powiatów do niej należących marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 643 -645; Castr. Hal. Rel. 217 p. 1455 1459.

173.

Halicz, 12 sierpnia 1720.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. na sejmik przedsejmowy, na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza pro die 12 mensis Augusti w roku niniejszym 1720, po zgodnem obraniu za marszałka JW. IMci p. Stanisława z Potoka Potockiego, halickiego, kołomyjskiego etc. starosty, takowe unanimi assensu postanowiliśmy laudum.

2. Gdy nam Opatrzność boska, która in universum sublunaria protegit, przy walecznej ręce najjaśniejszego króla IMci p. n. m. pozwala tyle czasu, abyśmy mogli nostris consulere rebus, jeszcze nam o całości praw ojczystych, swobód i wolności desperare nie trzeba, kiedy saluberrima do ratowania in tot ictibus Supremus Operator operum podaje nam media, za co jako Regi regum et Domino dominantium winne niesiemy dzięki. Kiedy zaś widziemy evidenter najjaśniejszego króla IMci p. n. m. paternam circa bonum publicum curam et solicitudinem, że nam i teraz przy instrukcyi przez IMć p. posła n. w. m. p. przesłanej usilne około dobra Rzptej studium reprezentuje, więc że stosując się ad mentem propositorum, bierzemy przed się paternas praecustoditiones per tractum sacrosancte observandas najjaśniejszego króla IMci p. n. m. propositiones, instrumentem przez tegoż IMć p. posła przesłanym expressas, przystąpiwszy i skonkludowawszy one JW. IMć pp. posłom e gremio nostri unanimi assensu obranym, jako to JW. IMciom pp. Alexandrowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu, chorążemu w. kor., IMci p. Stanisławowi na Złotym Potoku i Tartakowie Potockiemu, strażnikowi W. Ks. litewskiego, rubieszowskiemu etc. staroście, IMci p. Stanisławowi na Stanisławowie i Zbarażu Potockiemu, halickiemu, kołomyjskiemu etc. staroście i dyrektorowi koła naszego, IMci p. Stanisławowi Floryanowi Jastrzębskiemu, sędziemu, IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, stolnikowi halickim, IMci p. Jerzemu Wielohorskiemu, kasztelanicowi wołhyńskiemu, aby in eo publico Rzptej theatro one ore publico ziemi naszej całej Rzptej exponant insinuamus, amore boni publici n. w. m. pp. obstringendo.

3. A nie chcąc deesse dawnemu zwyczajowi i zachowując wcale constituta przodków naszych braterską z IMciami pp. obywatelami województwa i generału ruskiego na sejmik do Wisni zgromadzonym[i], W. IMć p. Adama Broniewskiego, cześnika brzeskiego kujawskiego za posła na sejmik do Wisni kombinując konfidencyą uprosiliśmy, który tam stanąwszy braterską naszą w kole tamtejszym świadczyć będzie weneracyą, przeczyta naszą instrukcyą et consiliorum nostrorum uczyni ich participes.

4. Committimus oraz temuż IMci posłowi, ut instet do JW. IMciów pp. n. w. m. pp. i braci, na sejmik wiszyński zgromadzonych, za JW. IMcią p. Józefem Branickim, kasztelanem halickim n. w. m. p. i bratem in desiderio jego, aby punkt o retraktacyi[1] dekretów komissyej

[1] W Rel. traktacyi.

radomskiej in convulsionem legis novellae, osobliwie dekretu JW. IMci p. kasztelana n. w. m. p. in ordine zapłacenia dziesiątka tysięcy na konserwacyą regimentów JW. IMci p. podkomorzemu koronnemu od JW. IMci p. starosty sandomirskiego darowanych contra legem de amnistia positivam ferowanego, w instrukcyi IMciów na sejmiku wiszyńskim był adnotowany, a przez IMciów pp. posłów na sejmie da Bóg przyszłym promowowany.

5. Nie godzi się deesse desideriis IMciów braci naszych do nas wniesionym, jako to znajduje compassionem w sercach naszych IMć p. Rysiński, którą świadczymy IMci expostulanti et subveniendo suffragio nostro wnosiemy instancyą do JW. IMci p. wojewody kijowskiego n. w. m. p. przez JW. IMciów pp. posłów naszych, aby chciał condonare urazy swoje i ex innata clementia complectere raczył tę interpozycyą naszę za IMcią p. Rysinskim wnoszoną[1] i demittere de rigore a dalszą onego łaską swą protegere. Której interpozycyej aby ciż IMć pp. posłowie relationem na przyszłym relationis sejmiku uczynili, obstringimus tychże IMciów pp. posłów.

6. Mollifikując querimoniam W. IMci p. Jana Kroguleckiego[2], wojskiego czerniechowskiego n. w. m. p. i brata ad congressum nostri wniesioną committimus JW. IMci p. marszałkowi koła naszego, aby nomine totius congressus list, exponendo w nim iniurias W. IMci p. wojskiego czerniechowskiego, do najjaśniejszych królewiczów IMciów instancyalny napisał.

7. Non postremam recordationem W. IMci p. Łuszczewskiemu, chorążemu trembowelskiemu i deputatowi na trybunał koronny obranemu in pectoribus nostris rysujemy i onych[3] na przyszłym sejmiku aby mógł potiri votis, spondemus.

8. Że zaś zagęściły się w ziemi naszej iniquae extorsiones theloneorum nad opisanie prawa, któremi incolae ziemi naszej in congressu praesenti są aggravati, przeto takowe wszystkie abusus znosiemy et super tali praesumentibus rigorem prawa zakładamy, aby ad instantiam iniuriati in foro competenti odpowiadali.

9. Inne zaś IMciów pp. n. w. m. pp. i braci desideria, że in praesenti congressu mieścić się nie mogły, w reces do przyszłego sejmiku gospodarskiego odkładamy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy JW. IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die et anno ut supra. Stanisław Potocki, starosta halicki, koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 647—648; Castr. Hal. Rel. 217 p. 2233—2237.

174.

Halicz, 12 sierpnia 1720.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny[4]).

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom na sejm walny warszawski, ex praescripto legis na dzień 30 miesiąca septembra w roku teraźniejszym 1720 przypadający, IMć pp. Alexandrowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu, chorążemu w. koronnemu, IMci p. Stanisławowi na Złotym Potoku i Tartakowie Potockiemu, strażnikowi W. Ks. litewskiego, rubieszowskiemu etc. staroście, IMci p. Stanisławowi na Stanisławowie i Zbarażu Potockiemu, halickiemu, kołomyjskiemu etc.

[1] W rkp. wnoszącą.
[2] W Rel. Krogulskiego.
[3] W Rel. słowa: i onych, opuszczone z pozostawieniem pustego miejsca.
[4] Instrukcya ta, zachowana w jednym tylko, bardzo zepsutym odpisie, została częściowo poprawiona według instrukcyi nr. 180, zawierającej podobne punkty.

staroście[1], IMci p. Stanisławowi Floryanowi Jastrzębskiemu, ziemskiemu sędziemu, IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, stolnikowi halickiemu, Jerzemu Wielhorskiemu, kasztelanicowi wołhyńskiemu za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito na sejmiku ziemie naszej halickiej die 12 Augusti unanimi consensu uproszonym i obranym posłom naszym w. m. pp. i braci dana i na promocyą niżej wyrażonych punktów WW. IMć posłowie in facie totius congressus przysięgli.

2. Kiedy sama Opatrzność boska tam, gdzie subtelność i rada ludzka ustaje, Rzptej per inopinatas crises solwować zwykła, nie widzimy się jeszcze być destitutos consilio, ale dobre stąd sortiri omina[2], gdy J. Kr. Mć p. n. m. providendo ex speculo paternae providenciae podaje nam media ad solvenda media Rzptej per communicationem uniwersału swojego, zaczem koronne (sic) fundimus vota i podziękowanie, supplikując, aby in his infelicitatibus ojczyznę naszą wspierał radą pro gloria gentis et securitate wiary swojej katolickiej, praw i wolności naszych, za co pomienieni IMć pp. posłowie nasi majestatowi J. Kr. Mci przy zwykłem powitaniu quam profundissime podziękować mają.

3. Gdy zaś sejm przeszły warszawski per inclementiam fatorum infaustis nie doszedł, zdało się nam ad mentem instrukcyej do nas od J. Kr. Mci p. n. m. reassumować przeszłą instrukcyą in suo tenore ....[3] commodo całej Rzptej i ziemie naszej służące JW. IMciom pp. posłom braci naszej podać. A naprzód aby tabulam serc naszych a oraz przy wierze świętej katolickiej i przy dostojeństwie J. Kr. Mci p. n. m. tudzież circa tuendam libertatem wszystkich nas constantes animos et vota nostra reprezentowali obligujemy IMciów pp. posłów braci naszych. Mając zaś pro obiecto sancita sejmu odprawionego i traktat warszawski aby wszelkie puncta tam generaliter quam in particulari nullo immutato ....[4] zachować i do egzekucyi przyprowadzone były, upomnią się IMć pp. posłowie nasi, committimus.

4. Że zaś[5] punkt instrukcyej J. Kr. Mci p. n. m., traktat norski zawierający, w którym jako cała Rzpta tak i ziemia nasza pożądanego pokoju zakłada nadzieję, promovet, instabunt IMć pp. posłowie iunctim z całą Rzptą, aby to universale saluberrimum opus jako najprędzej effectuari mogło, co jednak adiecto, aby instrukcya IMciom pp. plenipotenciaryuszom dana, była Rzptej kommunikowana, aby się w niej żadne avellenda nie pokazały. Za powrotem zaś szczęśliwym JW. IMci p. wojewody mazowieckiego od najjaśniejszego cara IMci moskiewskiego i uczynionej relacyej stanom całej Rzptej rezolucya iunctim cum tota Republica zgadzać się dadzą (sic).

5. Ponieważ materya władzy i prerogatywy JW. IMciom pp. hetmanom utriusque gentis na przeszło niedoszłym sejmie znaczne uczyniła detrimentum Rzptej przez uzurpacyą komendy IMci p. Fleminga, feltmarszałka J. Kr. Mci ultra mentem Rzptej, więc zabiegając dalszym konsekwencyom, któreby nociva Rzptej być miały, inibunt media IMć pp. posłowie nasi cum tota Republica, aby circa suam praerogativam niniejsi IMć pp. hetmani jako i ich succedanei konserwowani byli i komenda nad wojskiem Rzptej utriusque authoramenti przy tychże IMciach pp. hetmanach iuxta praescriptum legis, osobliwie traktatu przeszłego warszawskiego, zupełna zostawała. IMć pp. posłowie nasi, których amore boni publici obstringimus, serio promovebunt, aby integritas Rzptej tem samem się ugruntowała, żeby jak IMciom pp. hetmanom wojsko, tak IMć pp. hetmani Rzptej posłuszni byli.

6. Cavetur i o to, ażeby regimenty komputu równego były i officerowie cudzoziemskiego wojska szlachta wszyscy possessionati ex ditionibus Reipublicae kreowani i instytuowani za

[1] Przysięga tegoż, że będzie szczerze trzymać się instrukcyi, w Castr. Hal. 217 p. 2280.
[2] W rkp. crimina.
[3] Wyraz z ok. 5 liter nieczytelny.
[4] Wyraz z 4 liter nieczytelny.
[5] W rkp. Za nas.

zaleceniem IMć pp. hetmanów podług konstytucyej anni 1655. Przy tem aby exercycya językiem polskim praktykowane były, IMciów pp. posłów upraszamy, aby to negotium serio promowowali. Że zaś znacznej reparacyej altilerya i fortece in visceribus Reipublicae, a osobliwie in confiniis będące potrzebują, subveniendo tantae necessitati, IMciom pp. posłom naszym insinuamus, aby cum tota Republica adaequata adinveniant media, które znaleść się mogą za wypłaceniem ze wszystkich królewszczyzn kwarty należącej ad aerarium publicum.

7. Strony dworu berlińskiego in materia rosolvenda należeć będzie sentire cum tota Republica i wynaleść media eliberowania Elbląga, jako J. Kr. Mć p. n. m. proponit w instrukcyi swojej.

8. Punkt zaś Kurlandyej wniesiony [przez] IMć p. posła do cara IMci moskiewskiego resolwowany być ma, w czem referować się mają IMć pp. posłowie nasi ad constitutionem anni 1589[1].

9. Wojna turecka ex vi sacri foederis powinnaby subsequi, gdybyśmy byli securi a septentrione, dlaczego IMć pp. posłowie powinni będą mieć animadwersyą, aby nas w nową nie inwolwować wojnę.

10. Traktat wiedeński inscia Republica formowany abrogować et praecustodire, aby na potem nie ważono się in similia wchodzić, praecavebunt IMć pp. posłowie.

11. Mając inter primas curas ziemia halicka i ważąc, jak wielkie może być niebespieczeństwo Rzptej [od] Turków przez nowo erygowaną fortecę Chocima, tak licznem wojskiem tureckiem osadzoną, jako też i wołoskiego, multańskiego kraju tymiż Turkami i Lipkami, z których i teraz pestifera contagio województwo podolskie i ruskie zaraża, ile gdy komput odmieniają na te miejsca Turków ab oriente, gdzie nigdy nie ustaje powietrze, jako też imminentia futura z bliskiego sąsiedztwa, dlaczego poddaństwa w kraju tamtejszym utrzymać nie podobna dla przechodu ich w kraj wołoski, czem enervatur Rzpta i gwałt ich się bisurmani, zaczem jako to jest przeciwko dawnemu [i] ostatniemu traktatowi karłowickiemu erekcya tej fortecy, tak potrzebne poselstwo do Porty Ottomańskiej, aby demolicya jej była i [aby] Turkami kraju wołoskiego i multańskiego nie osadzali i poddaństwa chrześciańskiego nie przyjmowali. Także respekt rozgraniczenia ziemie halickiej z wołoską podług deklaracyej J. Kr. Mci vigore pactorum między Portą Ottomańską serio curae IMciów pp. posłów commendatur.

12. Na zachodzące od Chocima kwerymonie w pretensyach aby Rzpta delegowała IMciów pp. komisarzów per constitutionem i dała onym plenariam potestatem sądzenia et executionis ad sopiendas ab utrinque praetensiones.

13. Słuszne pretensye do wojska najjaśniejszego cara IMci pro aggravationibus Rzptej przez wyciągnione indebite przeciwko sojuszowi[2] kontrybucye aby przy traktacie nordzkim IMciom pp. plenipotencyaryuszom od J. Kr. Mci i Rzptej naznaczonym były zalecone, obligamus IMciów pp. posłów, aby o to instent, jako też i dotrzymanie deklaracyi w tymże sojuszu wyrażonych.

14. Jeżeli zaś car IMć praetendit na wojska nasze wydanych sum, te są sojuszem obojga narodów wojsku assekurowane, a na ostatek onych non denegamus restitutionem, byle car IMć tak wielkie szkody, przez wojska swoje w koronie całej Polski i W. Księstwie litewskiem poczynione, nam rekompensował. Jeżeliby zaś miało by się pokazać, żeby kto ex particularibus miał co wziąć od cara IMci, niech ich wyda et tenebuntur ad restitutionem.

15. Płaca wojsku, jako jest plena securitate na ostatnim sejmie warowana, tak żeby była immutabilis[3], IMciów pp. posłów, aby to utrzymali, obligujemy, dawniejsze zaś zasługi podczas wojny tureckiej, w którym czasie Rzpta żadnej sobie do wojska formować nie może pretensyej, aby były płacone aż do zaczęcia nieszczęśliwej rewolucyej.

[1] W rkp. mylnie 1559.
[2] W rkp. sociuszowi.
[3] W rkp. imputabilis.

16. A ponieważ IMć pp. wojewoda ruski i chorąży koronny Jabłonowscy, synowie ś. p. niegdy IMci p. Jabłonowskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego na wszelkich Rzptej zjazdach od śmierci ojca swego dowodzą manifeste, że w erogowanych na fortece i regimenty pro publico sumach całą ich substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit, tak że kilka milionów zasług prawdziwie kapitałami za Rzptą wydanymi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą i krzywdę najmniejszemu abominantur, stosując się do konstytucyej anni 1703 sejmu lubelskiego sub titulo: Securitas zasług WW. Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi osobliwą deputacyą na sejmie teraźniejszym otrzymali ad ineundum calculum z IMciami tak dawnej i słusznej ich pretensyej, tudzież pozwalamy i zalecamy IMciom pp. posłom, aby ze wszystkiemi stanami Rzptej znaleźli sposób i podatek najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMciom singulariter pomienionych kapitałów. Zaczem IMciów pp. posłów naszych obligujemy, aby publicam fidem et pretium deservitae [1] mercedis et summarum erogatarum vindicent.

17. Podobnym sposobem zasługi zaległe vigore repartycyej JW. IMciów pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich, kasztelanów krakowskich, hetmanów koronnych, jako i IMci p. Kątskiego, kasztelana krakowskiego, generała artyleryi koronnej, tudzież JW. IMci p. Józefa Potockiego, wojewody kijowskiego, któr[z]y własną fortuną ad annum 1720 za reparacyą Kamieńca i innych pułkowników utrzymowali regimenty na konserwacyą Rzptej żadnej do tych czas rekompenzy nie odebrali, obstringimus tychże IMciów pp. posłów, aby się dopomnieli refusionem expensarum.

18. Na ostatek dajemy plenariam facultatem IMciom pp. posłom naszym, aby z całą Rzptą weszli w kalkulacyą z wojskiem i tak o długi podczas wojny tureckiej i szwedzkiej umówili się de certo quanto z IMciami pp. wojskowymi, jako i sukcessorami pretendentów po województwach zaległe, wiele komu mają być naznaczone a potem konferować [2] z całą Rzptą mieli [3] potestatem znalezienia satysfakcyej realnej, jaki się sposób najsnadniejszy i najprędszy znaleść będzie mógł, żeby ta pretensya więcej starych zasług tak sejmów jak sejmików nie trudniła, wzajemnie promovendo praetensiones Rzptej do wojska.

19. Ratione iuris patronatus J. Kr. Mci ad curiam Romanam ut instet Rzpta IMć pp. posłowie promovebunt, także i wykupienie Potopu podług dawniejszej konstytucyi [4] i nawigacya na Sanie jako na Wiśle aby nie upadała, z województwami inszymi do tego się interesującymi zgadzać się będą IMć pp. posłowie.

20. Jeżeli czego cirkumskrypcya potrzebna jako skarbu koronnego Rzptej, z którego znaczne commodum być by miało nie tylko na ordynaryjne expensa, ale też na ulżenie [5] ciężarów podatków, gdyby według dawnego instruktarza absque omni exceptione wszyscyśmy równo [6] płacili i żebyśmy kupców w protekcyą nie brali, ani też partykularnych myt w dobrach naszych nie uzurpowali bez prawa, excepto pasnego, mostowego, grobelnego, ale prawdziwie dowiedzionego.

21. A że zagęściły się cła i myta w miasteczkach, wsiach duchownych, królewskich i świeckich, a które o pięć, o sześć mil biorą i czynią gatę [7] bez przywilejów approbacyej Rzptej, nawet na takich miejscach praktykuje się, gdzie ani mostów ani przepraw ani popasów znajduje się, a nie tylko od kupców handlujących towarami, ale i od szlacheckich podwód ze zbożem i żywnością idących na targ, czy też ze wsi do wsi, reassumujemy konstytucyą

[1] W rkp. desonatae.
[2] W rkp. konserwować.
[3] W rkp. niech.
[4] W rkp. kalkulacyej.
[5] W rkp. obliczenie.
[6] W rkp. dawno.
[7] W rkp. gata.

1578 et 1589 sub poenis ibidem appositis. Grobelne zaś, gdzie actu są groble i mosty, które reparacyej potrzebują, od furmańskiego wozu jako i wołów szlacheckich, kupieckich, itidem spasne na dawnych traktach i gościńcach, nowe drogi cum praeiudicio gościa kupca wymyślone i przez gwałt nawrócone totaliter aby kasowane były.

22. Także i na rzekach między brzegami diversi dominii tak w dobrach królewskich jako i szlacheckich, duchownych czy to[1] mosty czy [promy] do wygody przejeżdżającemu mieć i staw[i]ać każdemu possessorowi, ile gdzie dawne gościńce bywały, aby wolno było, IMciom pp. posłom szczerą w tem applikacyą[2] insinujemy.

23. Mennice że są potrzebne bardzo Rzptej, byle emolumentum przynosiły, aby były otworzone, cum tota Republica promovebunt.

24. Wydobycie kruszców i zaciągnienie gwarków aby to było ad executionem przywiedzione consentient, jednak jeżeliby się pokazały też kruszce w dobrach dziedzicznych, salva constitutione o dobrach dziedzicznych descripta, mają być sine praeiuditio haeredum dobywane.

25. Miasta jako w obcych krajach tak i w naszej ojczyźnie commodum tak i emolumentum przynieść mogą, byle była onych secundum leges et constitutiones veteres conservatio, dlaczego instabunt do Rzptej IMć pp. posłowie, aby in favorem onych omnis provideatur immunitas i dla zachęcenia nietylko ojczystych ale i obcych rzemieślników wolność im dana była, tudzież żeby per constitutionem caveatur, aby żadna wełna za granicę nie wychodziła, choćby też certo constituto pretio, żeby ani tańsza ani droższa nie była secundum distinctionem dwojakiej i jednej strzyży[3] i żeby z polskiej wełny w Polszcze fabrykowane były sukna i inne manufaktury, przezcoby rzemieślnicy schodzili się i miasta wypełnili.

26. Ratione ekonomii i prowentów ekonomicznych niech będzie postanowionych konstytucyj exekucya, szawelska zaś ekonomia do W. Księstwa litewskiego należy, które się submitowało onę odebrać salvis iuribus najjaśniejszych królewiczów IMciów.

27. Życzy sobie ziemia halicka, aby sól jako największy królowi IMci p. n. m. i Rzptej przyniosła pożytek i żebyśmy mogli się obejść bez cudzoziemskiej, byle [to] było sine praeiuditio dóbr ziemskich, intrat szlacheckich, w których się sól znajduje i tej samej soli aby wendycya wolna była w Litwie, Podlaszu, bełzkiem, wołyńskiem, podolskiem, kijowskiem, bracławskiem, czerniechowskiem województwach po składach prawem opisanych, ile gdy suchedniowej soli ta ziemia, w której się sól rodzi, nie pretenduje, [w] miastach zaś jako i po wsiach aby żadnym depaktacyom ani opłaceniu, jako prawo mieć chce, ile kiedy się to dzieje intra regnum, nie podlegała, reassumować trzeba konstytucyą anni 1550, 1569, 1576, 1580, 1598, 1653, 1677 sub poenis ibidem appositis. A że sól z Pokucia dóbr dziedzicznych do wsi Buczni w województwie brzeskiem litewskiem leżącej JW. IMci p. Kossakowskiej, kijowskiej, Wielohorskiej, wołyńskiej kasztelanowych de propria gleba idąca niewypowiedzianymi mytami po różnych miejscach, mianowicie we wsi Rudzie[4] i Zburaziu[5] tak od dzierżawców jako i od donataryuszów i superintendentów ceł aggravatur i IMć p. Fiszer kilkaset beczek jej od donatariuszów zabrał w kluczu rudzkim, który subdole[6] w assesoryej komdemnatę otrzymał na tychże IMć pp. kasztelanowych, instabunt IMć pp. posłowie, aby in posterum ta depaktacya ustała, sól zabrana nagrodzona była i kondemnata indebite otrzymana skassowana była.

28. Statki zaś szlacheckie ze zbożem rzeką Buhem do Gdańska idące ażeby od wszelkich tam intra regnum, jako też na komorze brzeskiej od skarbu litewskiego i starościńskiego

[1] W rkp. myto.
[2] W rkp. applikujących.
[3] W rkp. straży.
[4] W rkp. Radzie.
[5] Wś. pow. brzesk. Słown. geogr. XIV. 534.
[6] W rkp. sub dolore.

nie były impedyowane i aggrawowane, serio IMć pp. posłowie nasi domówią się. Tejże depaktacyej na innych rzekach nie powinni podlegać navigabiles od IMci p. podskarbiego w. koronnego[1].

29. Insignia Rzptej podczas tej rewolucyej za granice wywiezione, jeżeli już in privilegiatum locum odwiezione, indagabunt IMć pp. posłowie, żeby onych rewizya była, per deputatos dopomnią się.

30. Zdawna universale votum całej Rzptej korrektura trybunału koronnego; ostatnia konfederacya na to desudabat, tylko że czy fato czy też alicuius instinctu to tak salutare opus indeterminatum zostało, w czem IMciów pp. posłów obligujemy, aby instent do całej Rzptej o takową cyrkumskrypcyą: primo aby sententiae aperta stuba dawane były exceptis causis criminalibus et lectione inquisitionum[2]; secundo aby loco incompetenter agit termino luat litis expensas absque corporali iuramento taxandas; tertio aby regestra nie były zagęszczone, dla których muszą partes tak długo w trybunale bawić siedząc pod różnymi regestrami; księża raz po raz deputatami [aby] nie byli rok po roku, ale interstitio temporis, jako in saeculari statu co cztery lata iuxta praescriptum prawa; żeby konstytucya stanęła, aby officiales castrenses capitaneales była szlachta z antenatów i regenci, nobiles terrigenae et iurati, żeby munia patronów u trybunału niezabierali, tylko grodów pilnowali a nie trybunału.

31. Mając w reflexyej molestiam podróży z uszczerbkiem zdrowia i znacznego erogowania unkosztów przejeżdżając[3] się [w] sprawach swoich na trybunał koronny lubelski, instabunt o to IMć pp. posłowie nasi, aby sprawy województw prowincyej wielkopolskiej w Piotrkowie od św. Franciszka do Wielkiej Nocy, małopolskiej prowincyej, t. j. krakowskiego, sandomirskiego, lubelskiego, podlaskiego, bełzkiego województwa od Wielkiej Nocy do św. Michała, ruskiego, wołyńskiego, podolskiego, kijowskiego, bracławskiego, czerniechowskiego we Lwowie ad dominicam Judica quadragesimalem sądzone były. Na którym trybunale ziemstwo każdego województwa podczas kadencyi swojej[4] dekreta polonico idiomate aby pisało, ziemia zaś halicka aby swoim osobliwym regestrem sądziła się. Alternata trybunału radomskiego aby raz we Lwowie, drugi raz w Radomiu agitowała się. Iura cancellariae należące aby certum quantum, co od czego należeć będzie, Rzpta constituat, także i od dekretów, promovebunt IMć pp. posłowie.

32. IMć p. podskarbi w. koronny aby uczynił sufficientem calculum od początku ministerii swojej i ab[y] realitatem perceptarum et expensarum iuramento corporali komprobował, serio upomną się IMć pp. posłowie.

33. Cursus zaś monety aby jeden po wszystkiej Polszcze był sub rigore legibus Regni descripto excepto prowincyej pruskiej[5].

34. Reassumować konstytucyą anni 1565 o Żydach, aby nie byli na cłach i mytach faktorami, nawet chrześcian plebeios od komor wszystkich aby W. podskarbi koronny relegował, a dobrze osadzoną szlachtę za administratorów instalował, a ci żeby na komorach według instruktarza sprawowali się, bez depaktacyej szlachty i kupców i przymuszania szlachty do powtórnej przysięgi, co warować ma.

35. Po wina węgierskie za granice żaden z obywatelów koronnych żeby nie jeździł ani posyłał, reassumować konstytucyą anni 1578, 1611, 1626, 1643 et 1676, ale żeby je Węgrzy na składy pograniczne tymże prawem naznaczone wozili, a superintendenci żeby doglądali, żeby było w beczce garcy sześćdziesiąt, nie wprzód jednak te wina przedawać, póki przez urzędy wojewodzie taksa ich nie nastąpi.

[1] W rkp. lucrum.
[2] W rkp. leatione inquiorum.
[3] W rkp. przewidając się.
[4] W rkp. słusznej.
[5] W rkp. polskiej.

36. O wołach konstytucyą 1550 et 1566 reassumować, żeby ich za granicę nie pędzono, a jeżeli kupiec woły przezimowane kupi, myto od nich zapłacone być ma, excepto prawa szlachcie służącego.

37. Żydzi żeby chrześcian utriusque sexus na usługach swych nie trzymali, oprócz winników i furmanów, reassumować konstytucyą 1565 et 1670. Także żeby dóbr szlacheckich quocunque titulo nie trzymali i administratorami u nich nie byli, katolików nie sądzili, wołmi, końmi, winem, solą nie kupczyli, za granicę nie gnali, konstytucye 1557 et 1678 reassumować, tego sub rigoribus in antecessum et (sic) expressum warować.

38. Plebeiae conditionis personae, którzy ważą się ultra praescriptam legem, t. j. constitutionem anni 1621 dobra dziedziczne iure quovis et titulo possessorio possidere, tedy ad cuiusvis instantiam cedere powinna summae medietas fisco regio, delatori zaś altera medietas, urgebunt IMć pp. posłowie unanimiter.

39. Propinationes wszelkich likworów exercere cum detrimento [possessorów i dziedziców] aby religiosi utriusque rithus nie ważyli się bona terrestria skupować ani obligatorio titulo possidere i one applikować usui sui[1], ani też sum zapisywać in posterum nikt nie ważył się, jeżeli zelo permotus pietatis, aby gotowiznę [in] dispositionem temuż duchowieństwu podług woli swojej dysponował i dał pro suffragio animae suae.

40. Widząc, że stan duchowny przeciwko wyraźnym konstytucyom anni 1635 in causis criminalibus et civilibus ad forum spirituale stan szlachecki częstokroć zwykł evocare, in fundamento tejże konstytucyej in futurum praesenti lege cavere, aby wszelkie sprawy tam ex reatu quam ex actoratu o dziesięciny, o sumy wyderkaffowe i o grunta kościelne, jako i inne kryminalne in foro seculari i w ziemstwach czyli w grodach, czy też per appellationem w trybunale ex regestro competenti intententur et terminentur, nie tylko sub rigore lege praescripto ratione evocationis per loci ordinarios super delinquentes spirituales decernendo, ale też salva etiam contra loci ordinarios via agendi ex regestro competenti de non administranda iustitia super spirituales suae dioecesis evocatores[2] et convulsores legis praesentis reservata et poena super[3] eosdem loci ordinarios non exequentes et eidem legi non obsequentes duorum millium marcarum ex bonis terrestribus eorum aut proventibus episcopalibus ad solutionem parti ibidem decernenda.

41. Kalkulacya artyleryi ponieważ już jest subsecuta in parte, jednak realitatem perceptarum et expensarum IMć p. pułkownik i sekretarz artyleryi comprobet, instabunt IMć pp. posłowie.

42. Laudum zaś, że sobie ziemia pozwoliła sub vacantia starosty susceptę w grodzie jakoteż et executionem decretorum tak trybunalskich jako i grodzkich, promovebunt IMć pp. posłowie approbationem.

43. Ratione duchownych presbiterów ruskich, żeby IMć ksiądz episkop non usurpet sobie ius patronatus, ale żeby należał do szlachty i dziedziców za metryką pokazaną, że w tej wsi urodzony, efficient IMć pp. posłowie.

44. Depositoria omnium mercimoniorum reassumantur praecavebunt IMć pp. posłowie, legowaną zaś sumę na reparacyą lwowskiej[4] fortecy i przemyskiej przez IMć p. Matczyńskiego, wojewodę ruskiego aby skarb koronny oddał, jako konstytucya lubelska sonat.

45. Interes niemierowski ex mente et dispositione Rztej na instancyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego już trzema sejmowymi stwierdzony recessami, a od W. IMciów pp. komissarzów Rztej plano tejże consensu et approbatione relikwidowany, mają serio zalecić i utrzymywać IMć pp. posłowie nasi.

[1] W rkp. następuje tu: possessorów dziedziców.
[2] W rkp. evocatur.
[3] W rkp. poenas per.
[4] W rkp. kijowskiej.

46. Dekreta komissyi radomskiej, które in convulsionem legis novellae postawały, particulariter zaś dekret na IMć p. kasztelana ziemi naszej ferowany[1] zapłacenia dziesiątka tysięcy darowanych od IMci p. starosty sędomirskiego na konserwacyą regimentów IMci p. podkomorzemu koronnemu tamquam iuris quaesitori, żeby był przez konstytucyą zniesiony, ponieważ jest contra legem de amnestia positivam, procurent IMć pp. posłowie nasi.

47. Sprawa JW. IMci p. marszałka w. koronnego do sądowych o dobra słuckie w Księstwie litewskiem leżące, successione naturali na IMci spadłe intentowana, aby summario processu sądzona i skończona była et ad possessionem tychże dóbr jako najprędzej przyjść mogł[2], insinuabunt IMć pp. posłowie nasi.

48. O approbacyą tak collegii Societatis Jesu jako i OO. Trynitarzów niedawno w Stanisławowie, także o Dominikanów w Tyśmienicy fundowanych instent IMć pp. posłowie i procurent one. Instantia za OO. Trynitarzami do stanów Rzptej [niech się mieści, aby fundacya ś. p. IMci p. Bidzińskiego, wojewody sandomirskiego pod dyspozycyą Rzptej] podana miała proventus sui securitatem, a którekolwiek fundacye stanęły pro redemptione captivorum, żeby OO. tejże professyi[3] aplikowane były.

49. A ponieważ na relaxacyą poenae publicae IMci p. Rosnowskiego zaszła kontradykcya od IMci p. Ponińskiego, starosty kopanickiego, przy podpisie konstytucyi wyrażona, żeby taż relaxacya nie miała waloru, praevigilabunt IMć pp. posłowie.

50. Dziesięcina tak IMci p. Michała Błędowskiego, jak i IMci p. Walentego Kazimierza Mierzejewskiego, cześnika halickiego, starosty skalskiego, rotmistrzów J. Kr. Mci, aby według uznania przez IMciów pp. komisarzów sum na reparacyą na Borki IMci p. Błędowskiemu, IMci p. Mierzejowskiemu zaś na Rakowiec, w ziemi halickiej leżących erogowanych mogła być rekompensa et securitas, obstringimus pp. posłów, aby promowowali.

51. Wniesione desiderium IMci p. Gruszeckiego Antoniego, podczaszego dobrzyńskiego, do koła naszego, zważając dawne prawa na dobra szlacheckie, aby nie były przyznane za królewskie ziemiańskie, proprio suo aere nabyte, zaczem aby perpetuis temporibus przy swojej własności zostawały authoritate sua IMć pp. posłowie promowować będą et ab impetitione IMci p. wojewody kaliskiego aby był wolny, jako per meram vexam[4] ad forum incompetens mandatem pociągniony, instabunt.

52. Wielkie zasługi w całej Rzptej W. IMci p. Ludwika Manieckiego, podkomorzego czerniechowskiego, osobliwy za godnością jego pociągają respekt, a zatem upraszamy JW. pp. posłów naszych, aby przy reprezentacyi meritorum przed JW. IMć pp. ministrów status przez skuteczną promocyą łaskawy u najjaśniejszego króla IMci p. n. m. w interesach swoich mógł znaleść respekt.

53. Niechcemy [deesse] wniesionej do koła naszego braterskiego expostulacyej za IMcią p. Stanisławem Jabłonowskim, chorążym trembowelskim, który kołacze do serc naszych, abyśmy annectendo między punktami instrukcyej naszej desiderium IMci przy legacyi [do najjaśniejszego cesarza IMci rekomendowali z strony pewnej sukcessyi] w państwie Jego Cesarskiej Mci, która onego legittime decernit jako twierdzi, którego to executionem punktu zlecamy IMciom pp. posłom braci naszej; tudzież quaerimoniam IMci doniosą księciu IMci prymasowi, iż przeciwko prawu opisanemu pociągniony jest do konsystorza evocatorie, gdzie exkommunikę vexatorie otrzymał IMć ksiądz Krypuski, proboszcz drzewicki, aby zniesiona była, instabunt IMć pp. posłowie nasi i żeby plebeis personis beneficia, dziekaństwa, probostwa nie rozdawane były, upomnią się IMć pp. posłowie nasi.

[1] W rkp. ferowanego.
[2] W rkp. mogła.
[3] W rkp. tymże possessyej.
[4] W rkp. mendam.

54. Znajdują w sercach naszych braterską kompassyą concives nasi IMć p. Krogulecki, wojski czerwonogrodzki, jako też IMć p. Michał Wrzeszcz, łowczy czerniechowski, którzy podług prawa, od najjaśniejszego króla IMci Jana[1] danego, dotychczas insistebant liberae possessioni w dobrach Zagórzu i Siwce nazwanych' starostwa kałuskiego, zaczem aby circa iura et privilegia sua byli konserwowani, IMć pp. posłowie nasi należytego przyłożą starania.

55. Clementia J. Kr. Mci p. n. m. była tak wielka, że nikogo nie odsądzono, którzy in adversa zostawali parte i owszem konserwowano circa possessionem dóbr i honorów, które antea possidebant, więc wnosiemy instancyą naszą do dobroczynnej króla IMci łaski, ażeby IMć p. Józef Narzymski, starosta dobrownicki, który już lat 30 przeszło jako possidet pomienione starostwo, bo jeszcze od ś. p. króla IMci Jana, a teraz jest oddane ex mala informatione, bo post liberam resignationem, której nigdy nie uczynił, IMci p. Narzymskiemu, synowi niegdy IMci p. starosty ciechanowskiego, wzwyż mianowany IMć p. Józef Narzymski był przy tem starostwie konserwowany.

56. Starostwo salnickie w województwie podolskiem, powiecie latyczewskim będące, ponieważ tak jest spustoszone, że w nim żadnej osady niemasz do tego czasu, [więc IMć pp. posłowie proponować będą, aby było per constitutionem libertowane] od wszelkich podatków tak Rzptej jako i województwa podolskiego, hibern, konsystencyi i wszelkich stacyi żołnierskich do lat dwudziestu, żeby przyjść mogło do jakiej osiadłości w przyszły czas, applikować to będą jako najlepiej IMć pp. posłowie.

57. Wielka konniwencya chłopów w starostwach od IMciów pp. starostów excedit metam licencyi, że nietylko violentissime grunta szlacheckie wydzierają, ale też passim zabijają szlachtę, jako to practicatum w ziemie naszej halickiej, kiedy poddani starostwa trębowelskiego naszli szlachcica brata naszego IMć p. Szymańczowskiego, miecznika nurskiego, crudelissime zabili, instabunt IMć pp. posłowie do J. Kr. Mci, aby dla podobnych zabójców propter coercendas ausus criminales listy żelazne nie wychodziły i aby IMć pp. starostowie niedawali tak zbytnej protekcyi i nie pozwalali swywoli chłopom, a szlachcie ut praebeant iustitiam sub amissione starostw, serio staną przy tem IMć pp. posłowie.

58. Obawiając się w nieszczęściu jakich buntów na Ukrainie a providendo większą wygodę wojsku w paszy na konie, lokacyę na Ukrainie IMć pp. posłowie pilnować będą cum observatione legis positivae.

59. Cavere mają IMć pp. posłowie nasi, iż jedna osoba kilka starostw trzymać nie ma, ani przy starostwach wójtostw[2], [ani] do jurysdykcyej wojtowskiej interesować się mają i owszem rigorem napisać na IMciów pp. starostów, aby zamki, tak w ogrodach jako i gdziekolwiek[by] były dla konserwacyej in omni casu ludzi, reparowali.

60. Panem bene meritis, t. j. miesiące żołnierskie żeby nieostawały, promovebunt IMć pp. posłowie.

61. A że niektórzy IMć pp. bracia nasi intulerunt uciemiężenia od konwentu francziszkańskiego halickiego przez uzurpacyę gruntów ziemiańskich, co się dzieje cum praeiudicio haeredum et possessorum, zabiegając dalszym inconvenientiis obstringunt IMć pp. posłowie, aby postulowali z IMcią ks. nuncyuszem o kompozycyą hoc in puncto tegoż konwentu.

62. Ratione zbiegłych chłopów reassumendo wszystkie konstytucye instabunt IMć pp. posłowie o przydanie, aby a prima impositione arest[i] ktokolwiek[by] wydać nie chciał, żeby cum proventu et censu oddał sub rigore prawa opisanego.

63. Za granice aby kupcy niewywozili żadnej broni sub confiscatione takiego towaru.

64. Ordynacya ostrowska, ponieważ już dom książąt Ostrowskich decessit, aby per dispositionem Reipublice in usus publicos akkomodowana była.

[1] W rkp. pana.
[2] W rkp. wójtostwach.

65. Na Żydów aby pogłównego aukcya była in usus publicos[1], osobliwie na reparacyą artyleryi, promovebunt IMć pp. posłowie. Jurydykcye po miastach szlacheckie, które nie są lege publica warowane, także dwory, kamienice libertacyi nie mające, aby subsint oneribus civitatensibus et Reipublicae per reassumptionem praw dawnych etc.

66. O reparacyą spicy montawskiej IMć pp. posłowie inibunt cum tota Republica, jakoby zabieżeć temu.

67. Cetera practicatae activitati, dexteritati et probitati IMciów pp. posłów committuntur, obsecrando[2] amore patriae et affectibus ziemie naszej, [ut] insistant legibus, conforment desideriis całej Rzptej pro commodo publico et privato, których praca et studium że non sterilescet w sercach naszych, przyrzekamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 20 miesiąca augusta roku Pańskiego 1720. Stanisław Potocki, starosta halicki, koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trębowelskiego, kołomyjskiego do niej należących marszałek.

Castr. Hal. Rel. 217 p. 2237—2257.

175.

Halicz, 9 września 1720.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego i ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się podług prawa de electione IMci p. deputata na trybunał koronny opisanego ad solitum consultationum locum, na dzień dziesiąty (sic) mensis Septembris w roku niniejszym 1720 takową unanimi assensu et liberis suffragiis uczyniliśmy elekcyą, to jest uprosiliśmy W. IMć p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego ziemie naszej za sędziego na trybunał główny koronny w roku przyszłym i teraźniejszym agitujący się tak w Piotrkowie jako i Lublinie, któremu jedno pro bene gesta provincia manebit w sercach naszych podziękowanie. I te laudum aby IMć p. dyrektor koła naszego dla lepszego waloru ręką własną podpisawszy do akt grodu tutejszego halickiego podał, zaleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die nona mensis Septembris 1720. M. M. Kurdwanowski, stolnik bełzki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 659.

176.

Halicz, 10 września 1720.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się ex lege positiva na sejmik obrania IMci p. deputata na trybunał koronny lubelski, in crastino gospodarski, t. j. die decima Septembris in loco consultationum solito w Haliczu, obraliśmy unanimi consensu za dyrektora koła naszego W. IMć p. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego, pod którego manudukcyą takowe postanowiliśmy laudum.

[1] W rkp. po tem słowie dodane: osob.
[2] W rkp. observando.

2. A naprzód wziąwszy w reflexyą płacę chorągwiom z repartycyej do ziemi naszej naznaczonym, które podług uchwały trzecioletniego sejmiku skuteczną odbierają zasług swoich in toto satysfakcyą, przy której uchwale na erekcyą świątnicy Pańskiej, już per vetustatem nadrujnowanej, w której ab aevo wszelkie obrady nasze stabiliri zwykły, naznaczona jest po taleru bitemu z dymu w ziemi naszej halickiej pensya, w powiecie zaś trembowelskim na reparacyą WW. OO. Karmelitów trembowelskich z dymu similiter jakośmy in antecessum pozwolili, tak praesenti laudo ratificamus i applikujemy, aby wypłacone były.

3. A że W. IMć p. Floryan Rozwadowski, stolnik i komisarz ziemie naszej halickiej, dla słabości zdrowia i dla prędkiego do Warszawy, in functione publica poselstwa będący, wybierania się nie mógł sam in medio nostri comparere i należytą personaliter uczynić z komisarstwa, z którego sam ultro przez list i syna swego wymawia się, usługi kalkulacyej, więc obranie innego komisarza i dla należytego temuż IMci od nas podziękowania na sejmik relationis odkładamy.

4. Że zaś W. IMć p. stolnik i komisarz ziemie naszej in functione poselstwa będący, mający facultatem et potestatem do wydawania assygnacyej, a teraz exequi munus suum nie może, zaczem ad interim W. IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu, podczaszemu kijowskiemu, dyrektorowi koła naszego do wydawania asygnacyej w moc dajemy.

5. Gdy doskonałej nie możemy ad praesens powziąć informacyej o wniesionym podatku czopowego bez kilka lat do dyspozycyej W. IMci p. komisarza ziemie naszej powierzonego, uprosiliśmy e medio nostri W. IMciów Kazimierza Walentego Mierzejewskiego, starostę skalskiego, Jakuba Zebrowskiego, miecznika trembowelskiego do kalkulacyej IMciów pp. Jana Jachowicza, halickiego i Seweryna Podbilskiego, trembowelskiego regentów, którzy IMć deputowani remonstrowali nam sumę na delatach znaczną. Więc niniejszym IMciom pp. administratorom podatku czopowego obranym, t. j. IMci p. Andrzejowi Kakowskiemu, cześnikowi i Szymonowi Baworowskiemu, podczaszemu trembowelskim dajemy moc zupełną dla inwestygacyej i produkowania regestrów, aby IMć seriam uczynili revisionem retentorum i tymże dajemy plenariam facultatem do wybierania zaległych, przez ułożenie taryfy, sum podatku czopowego, wziąwszy przed się należytą cirkumspekcyą publicae calamitatis, jako to powietrza, i po uczynionej rewizyej na przyszłym sejmiku da Pan Bóg relationis dali nam doskonałą informacyą, jako też w wybranych pieniądzach comportationem praestabunt. Których retent delatas IMć p. regenci pomienionym IMciom pp. administratorom wydać z podpisem rąk swoich tenebuntur sub poena peculatus et confiscatione bonorum.

6. Ponieważ emerita virtus praemiari zwykła, mający tak wielu IMciów braci naszych na różnych funkcyach usługi ziemiańskiej do tych czas zostających in praestolatione ukontentowania za trudy, prace i unkoszta erogowane, więc subveniendo desiderio IMciów pp. braci, adhaerendo iustitiae et aequitati de medio ukontentowania IMciów wszystkich pretendentów i na niniejszym sejmiku pomyśliwszy takową postanawiamy ad interim uchwałę, t. j. podatek kotłowego nazwany generalnym w ziemi naszej ze wszelkich dóbr nemine excepto po talerowi bitemu tak od polskiego, jako i żydowskiego najdującego się kotła, którego cursus podatku poczynać się ma a die prima mensis Januarii in anno Deo dante venturo 1721 i continuari ma per interstitium czasu półrocznego, praevia jednak revisione po miastach, miasteczkach i wsiach przez IMciów pp. rewizorów od nas uproszonych, t. j. W. IMć pp. Mikołaja Kurdwanowskiego, stolnika bełzkiego i starostę baranowskiego w ziemi halickiej, w powiecie zaś trembowelskim W. IMć p. Piotra Potępskiego, łowczego trembowelskiego i pułkownika znaku pancernego JW. IMci p. Jerzego Potockiego, starosty tłumackiego, w powiecie zaś kołomyjskim W. IMć p. Antoniego Sokolnickiego, stolnika owruckiego, którzy to IMć obrani seriam uczynić będą powinni revisionem i executionem w wybieraniu pomienionego podatku i na przyszłym sejmiku relationis informationem tak rewizyej swojej jako perceptae summae uczynić mają;

z której wybranej sumy, quae et quanta patebit ex comportatione IMciom pp. pretendentibus, eo adiecto, aby burmistrze i starsi kahałowi corporale iuramentum super realitatem znajdujących się kotłów przed tymiż IMciami pp. administratorami wykonali, we wsiach zaś lub wataman lub przysiężny z arendarzem similiter wykonać mają.

7. Z którego to wybranego podatku primario JW. IMci p. Józefowi z Granowa Karsznickiemu, podkomorzemu ziemie naszej za funkcyą marszałkowską od ziemie naszej podczas konfederacyej tarnogrodzkiej zł. p. 10.000, za funkcyą poselską na sejm grodzieński i warszawski zł. 4.000 pro persona IMci, za funkcyą zaś konsyliarską przy tymże IMci p. marszałku podczas traktatu sejmu warszawskiego kontinuującym usługę naszą ziemiańską, t. j. WW. IMć pp. Kazimierzowi Walentemu Mierzejewskiemu, staroście skalskiemu i Andrzejowi Kakowskiemu, cześnikowi trembowelskiemu pro persona każdemu z IMciów po zł. 8.000, W. IMci p. Stanisławowi Floryanowi Jastrzębskiemu, wojskiemu i sędziemu halickiemu, na on czas konsyliarzowi, zł. 4.000, IMciom zaś pp. posłom na sejm przeszły zerwany rekompenzując każdemu pro persona IMciów po zł. 4.000, jako to W. IMci p. Walentemu Mierzejewskiemu, staroście skalskiemu, W. IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, stolnikowi bełzkiemu, W. IMci p. Antoniemu Grabiance, podczaszemu warszawskiemu, WW. IMć pp. deputatom na trybunał koronny lubelski, jako to W. IMci p. Janowi Ulińskiemu, stolnikowi podolskiemu, W. IMci p. Jerzemu Kuropatwie, miecznikowi halickiemu, W. IMci p. Franciszkowi Łuszczowskiemu, chorążemu trembowelskiemu, deputatowi niniejszego trybunału koronnego po zł. 6.000 pro persona każdemu.

8. Gdy zaś remonstratur in congressu nostro pozostałych i zaległych zasług reszta, jako to W. IMci p. Piotrowi Potępskiemu zł. 800, p. Schenowi rotmistrzowi zł. 2.200, niegdy ś. p. IMci p. Szymona Baworowskiego sukcessorom za poselstwo do króla IMci do Gdańska zł. 5.000, W. IMci p. Pawłowi Szumlańskiemu, miecznikowi żydaczewskiemu, porucznikowi znaku pancernego JW. IMci p. kasztelana halickiego za funkcyę poselską zł. 1.000, W. IMci p. Piotrowi Potępskiemu za marszałkostwo na sejmiku zł. 6.000, W. IMci p. Aleksandrowi Zurakowskiemu, pisarzowi ziemskiemu halickiemu za funkcję poselską do króla IMci do Warszawy jako i na radę lubelską i do IMciów pp. hetmanów koronnych zł. 2.000, W. IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu, podczaszemu kijowskiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego zł. 4.000, które z tegoż podatku dojść powinny.

9. W. IMci p. Antoniemu Sokolnickiemu, stolnikowi owruckiemu, mając respekt straty IMci 2.000 zł., IMci p. Janowi Worcelowi i Janowi Ostrowskiemu, skarbnikowi sanockiemu, każdemu in personam z IMciów po zł. 1.000, desiderium zaś tegoż IMci p. Ostrowskiego za marszałkostwo do sejmiku relationis refertur; W. IMci p. Jakubowi Dubrawskiemu za funkcyę marszałkostwa zł. 4.800, W. Imci p. Józefowi Pilawskiemu, staroście kiszyńskiemu, mając wzgląd na straty w trybunałach koronnych i exwisceracyą fortuny, jako też za funkcyę poselstwa do najjaśniejszego cara IMci naznaczamy zł. 8.000, WW. IMć pp. Antoniemu Sokolnickiemu i Franciszkowi Dubrawskiemu in recedendo niedobrania podatku impossibilitatem z dóbr zł. 1.500, W. IMci p. Adamowi Ulińskiemu, skarbnikowi bracławskiemu za poselstwo zł. 4.000.

10. Subveniendo stracie per casum fatalem W. IMci p. Józefa Nowosieleckiego, skarbnika halickiego naznacza się zł. 2.000. WW. IMć pp. Rafałowi Ratowskiemu, stolnikowi czerniechowskiemu i Janowi Nowosieleckiemu pro persona każdemu z IMciów po zł. 1.000. A że W. IMć p. Rysinski, starosta czerwonogrodzki, querulatur super sortem suam fatalis casus, więc ex motivo braterskich affektów naszych in sublevationem fortuny IMci deklarujemy zł. 4.000, W. IMci p. Mikołajowi Goławińskiemu za poselstwo zł. 1.000, W. IMci p. Andrzejowi Tyszkowskiemu, stolnikowi witebskiemu za poselstwo zł. 2.000.

11. Mając dulcem recordationem meritorum niegdy ś. p. IMci p. Franciszka Broniewskiego, chorążego ziemi naszej, W. IMci p. Adamowi Broniewskiemu, cześnikowi brzeskiemu kujawskiemu, legittimo successori, widząc applikacyą IMci do usług ziemi zł. 2.000 za funkcyą

poselską do króla IMci do zapłacenia naznaczone, IMci applicari powinny. IMci p. Józefowi Ostrowskiemu za pogorzenie zł. 1.000, IMci p. Witkowskiemu za straty zł. 1.000, IMci p. Stanisławowi Dąbrowskiemu za strażnikostwo naznaczamy zł. 1.000, IMci p. Szymonowi Niewierskiemu zł. 500, IMci p. Zabilskiemu zł. 500, IMci p. Bydłowskiemu zł. 500, IMci p. Michałowi Niewierskiemu zł. 800, IMci p. Pawłowi Niewierskiemu zł. 500, IMci p. Szumańczowskiemu zł. 1.000, IMci p. Warszawskiemu ob compassionem straty jego zł. 200.

12. Deduxerunt nam WW. IMć pp. Franciszek Łuszczowski, chorąży i W. IMć p. Jakub Żebrowski, miecznik trembowelski, że per impossibilitatem podatku czopowego zł. 2.900 wybrać nie mogli; kompensowane być mają.

13. Desiderium IMci p. Polekszy do przyszłego relationis sejmiku odkładamy.

14. A że codziennie prawie liberi sensus experientiae doświadczamy i jako się chłopom podobała coroczna odmiana panów przez swywolę, zaczem compescendo i coarcendo onych hunc ausum, praesenti sancito uchwały naszej postanawiamy, ażeby takowego zbiegłego poddanego ad requisitionem haeredis wydawano podług opisanego prawa sub taxa 1.000 marcarum super renitentes.

15. Zachodziła quaerimonia od braci niektórych w powiecie żydaczowskim, iż od podwód w prasułce podatku depaktowani bywają, zaczem praecustodimus, aby nie pretendowano przez rok od wozu więcej, tylko groszy dwanaście, choćby kilka razy miałaby chodzić podwoda z solą na jedne lato.

16. Cavemus i to sobie fraterne, ażeby w kancellaryach ziemskich i grodzkich ziemie naszej plebeiae conditionis nie mieścili się, ale bene possessionatis terrigenis munia konferowane były.

17. Relatum to nam, że księgi podkomorskie i ziemskie halickie mają się znajdować w klasztorze WW. OO. Franciszkanów lwowskich, zaczem eliberationem onych committimus W. IMci p. sędziemu ziemskiemu halickiemu n. m. p. i bratu, aby requizycję o też księgi uczynił.

18. Z niemniejszą żalu swego expressyą in congressu nostri IMć p. Franciszek Sobolewski, incola ziemi naszej, że jest laesus od IMci p. Kotoniego, zaczem domu swojego sufficientem deduxit genealogiam, którego in paritate mieć chcemy, a z p. Kotonim vindicationem honoru swego in foro competenti IMci zachowujemy. P. zaś Brzuchański aby [per] sufficientiora documenta in praesentia IMci p. Więckiewicza domu swego genealogię produkował na sejmiku da Bóg przyszłym relationis rezerwujemy.

19. Inne zaś desideria IMciów pp. braci do przyszłego sejmiku zachowują się. Którą to uchwałę naszą dla lepszego waloru W. IMci p. dyrektorowi koła naszego [podpisać] i do akt grodu naszego halickiego podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 10 Septembris 1720 anno. S[tanisław] Czołhański, podczaszy kijowski., marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 651—656.

177.

Halicz, 17 marca 1721.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego w ziemi halickiej, trembowelskiego i kołomyjskiego powiatów do niej należących, zjechawszy się za uniwersałem najjaśniejszego krola IMci Augusta Wtórego p. n. m. na miejsce consultationum zwykłe

do Halicza na sejmik relationis JW. W. IMć pp. posłów od nas na sejm walny warszawski uproszonych, na dzień 17 miesiąca marca w roku niniejszym 1721, takowe unanimi assensu pod dyrekcyą W. IMci p. Antoniego Rozwadowskiego, stolnikowicza halickiego, chorążego znaku pancernego JW. IMci p. starosty halickiego postanowiliśmy zgodnie laudum.

2. Gdy nam Opatrzność boska post tot inopinatas crises na całą Rzptą i przez niedojście per inclementiam fatorum kilku sejmów, złożonych ex providentia paterna od J. Kr. Mci p. n. m. pozwala tyle czasu, abyśmy za uniwersałem jegoż pańskim mogli consulere na niniejszym sejmiku rebus nostris i niechce nas mieć destitutos a consilio, zezwalając nam campum zjechania się, mamy za co tejże Opatrzności boskiej winne fundere vota, majestatowi zaś J. Kr. Mci pro paterna in universum cura najniższe niesiemy dzięki.

3. A IMciom JW. W. posłom, w podanej na tenże sejm walny warszawski instrukcyi specyfikowanym, po odebranej niedościa infelici fato sejmu relacyi, wdzięczna jednak będąc ziemia nasza podjętych trudów, erogowanych znacznie kosztów do zaszczytu onej poniesionych, dulcem na sercach swoich z uniżonem zapisuje podziękowaniem recordationem meritorum.

4. Wziąwszy zaś przed się matura deliberatione uniwersał J. Kr. Mci do ziemi naszej przysłany, który to praesenti ordine do uczynienia relacyi tychże IMciów pp. posłów i wysłuchania onej z kancellaryi koronnej wydany a do wszelkich prywatnych praeclusit viam materyi, przeto insistendo temuż uniwersałowi, lubośmy sancitum sejmiku przeszłego do tegoż sejmiku odłożyli, więc tylko approbationem komisarza in antecessum obranego W. IMci p. Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickiego, recusantem różnymi exkuzującego się interesami, uprosiwszy onegoż do sejmiku gospodarskiego konfirmujemy i ratyfikujemy, assekurując i w pensyej IMci należącej tamże debitam satisfactionem.

5. Punkta oraz wszelkie, w przeszłem laudum wyrażone, do tegoż gospodarskiego sejmiku cum omnibus clausulis odkładamy, cum hac praecustoditione unica, aby żadne sine consensu universorum do żadnych generaliter podatków komużkolwiek nie wychodziły assygnacye, aż do tego następującego gospodarskiego sejmiku.

6. I wszelkie wnoszących IMciów braci desideria, że się pomieścić na teraźniejszym sejmiku nie mogły i nie powinny, zaczem one do przyszłego sejmiku cum toto effectu odsyłamy. Które to laudum i zgodne od nas wszystkich postanowienie dla lepszego waloru temuż Wci p. marszałkowi koła naszego braterskiego podpisać i ad acta grodu halickiego podać zlecamy. Działo się in loco consultationum solito w Haliczu, dnia 17 miesiąca marca r. P. 1721. Antoni Rozwadowski, marszałek ziemi halickiej, trembowelskiego i kołomyjskiego powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 663—665; Castr. Hal. Rel. 218 p. 688—692.

178.

Halicz, 16 września 1721.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne na sejmik gospodarski in crastino electionis IMci p. deputata na prześwietny trybunał koronny, ob eventum infelicem niedoszły, in virtute legis publicae przypadający, obrawszy i uprosiwszy e gremio nostri W. IMć p. Adama Broniewskiego, cześnika brzeskiego kujawskiego za dyrektora koła naszego, takowe unanimi assensu postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód winne Regi regum et Domino dominantium fundimus vota, że nas circa illibatas dotąd konserwuje cardines libertatis, gdy i teraz mamy campum vigore legis privato et publico bono consulendi. Najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m. winne nasze pro speculo paternaque cura et solicitudine niesiemy podziękowanie, kiedy i teraz przez przysłany ad congressum nostri instrument dla uspokojenia exortorum motuum na pograniczu Pokucia IMć pp. komisarzów ordynować nam commisit, jako tenże in publico produkowany in eo zostaje tenore:

3. August Wtóry z Bożej łaski król polski, W. Ks. litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, kijowski, wołyński, podolski, podlaski, inflancki, smoleński, siewierski, czernichowski a dziedziczny książe saski i elektor. Komissarzom naszym wiernie nam miłym. Jakośmy w przeszłym roku za zdaniem senatus consilii postcomitialis dla zachowania spokojnego sąsiedztwa z państwem prześwietnej Porty Ottomańskiej i dobrej kointelligencyej przez poskromienie excessów i swywoli przy pograniczu, o których wiele było relacyi, sądy pograniczne postanowili, tak i ad praesens, gdy nas wiadomości dochodzą, że się takowe excessa między Pokuciem a państwem wołoskiem nie tylko wszczynają, ale coraz bardziej szerzą, tedy zabiegając temu wiernościom waszym zlecamy, abyście miejsce wygodne pod Śniatynem upatrzywszy, o niem i o czasie zaczęcia sądów JW. hospodarowi wołoskiemu donieśli, aby tam każdy z ukrzywdzonych i jakąkolwiek pretensyą mających do ludzi państwa naszego stawał, krzywdy swoje dowodził, wierności zaś wasze abyście praevia inquisitione iuxta iura gentium wszelkie excessa, krzywdy, szkody i inne pretensye nieodwłocznie pro iustitia sądzili, winnych karali, dekreta swoje bez wszelkiej zwłoki do exekucyej przywodzili. Uczynicie praemissa wierności wasze dla łaski naszej z powinności swojej. Dan w Warszawie, dnia 19 miesiąca maja r. P. 1721, panowania naszego dwudziestego czwartego roku. Augustus rex. Locus sigilli regni. Michał Maurycy Suski, łowczy ziemie łomżyńskiej, J. Kr. Mci sekretarz.

4. Jakoż in virtute commissionis J. Kr. Mci p. n. m. na instancyą querulantium iniuriatorum, idąc torem prześwietnego województwa podolskiego, obraliśmy e medio nostri za komisarzów na pogranicze pokuckie officium castrense Haliciense, tudzież WW. IMć pp. Alexandra Żurakowskiego, pisarza ziemie naszéj i Samuela Dulskiego, stolnika parnawskiego; którzy IMć, communicato consilio z prześwietnem województwem podolskiem, aby mieli super delinquentibus et excessivis plenariam exequendi potestatem, praesenti permittimus laudo.

5. Insistendo commissioni J. Kr. Mci upraszamy oraz JW. IMć p. wojewody kijowskiego n. w. m. pana, aby pro securitate tego sądu smolaków ordynował.

6. Którym to IMciom pp. komisarzom, specifice IMci p. Alexandrowi Żurakowskiemu, pisarzowi ziemskiemu halickiemu i Samuelowi Dulskiemu, stolnikowi parnawskiemu in sustentationem applikujemy z dymu po zł. 8 ad tariffam 300 dymów reductam, którego exakcya komportowana być ma do grodów halickiego i trembowelskiego praevia avisatione po parafiach przez tychże pp. regentów bez żadnej depaktacyi kwitowego.

7. Która to exakcya in spatio trzech niedziel, a 15 praesentis począwszy, trwać ma.

8. A ponieważ czyniąc dosyć konstytucyej Rzptej chorągwiom repartycyą w ziemi naszej mającym w zapłaceniu zasług punktualna od nas dochodzi satysfakcya podług postanowienia dymów, więc praesenti praecustodimus laudo, aby IMć pp. deputaci od chorągwi tych ordynowani, jako są przez tęż konstytucyą obligowani, żadnego kwitowego ani groszowego przy odbieraniu zasług tychże z pomienionego podymnego nie wyciągali w grodzie naszym jakoteż i trembowelskim, ad instantiam cuiusvis iniuriati responsuri. Cokolwiek zaś in antecessum przebrali, aby ukrzywdzonym refundant.

9. Cavemus oraz, aby IMć pp. deputatom chorągwie JW. IMci p. wojewody bełzkiego nie były wydane z dóbr IMciów należące sumy, póki nie będą OO. Karmelitom trembowelskim na reparacyą kościoła przez nas ordynowane z tegoż podymnego pieniądze, a przez IMciów zabrane, oddane i kompensowane, dla czego tenże podatek in eo interstitio czasu uspokojenia tegoż do rąk IMci p. regenta trembowelskiego oddawany być ma.

10. A że IMć p. Hieronim Dunin Goławiński, podstoli kijowski, do wybierania dyspozycyej podymnego na fabrykę kościoła farnego halickiego przez nas uchwalonego i jeszcze dalszy cursum mającego obrany i uproszony, fatis cessit, tedy in locum IMci p. Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego unanimiter uprosiliśmy do tejże exakcyej i dyspozycyej.

11. Że zaś W. IMć p. Floryan Rozwadowski, stolnik halicki, deponendo in manus ziemie naszej, na sejmik dzisiejszy zgromadzonej, funkcyą komisarstwa ziemskiego na prześwietny trybunał radomski ab anno 1713 na siebie przyjętą et ad praesentem annum diemque gestam z podatków ziemiańskich, przez czas tej IMci funkcyej uchwalonych i za wiadomością IMciną expediowanych, sufficientissimam uczynił calculationem przed WW. IMć pp. deputatami e medio nostri delegowanymi, t. j. IMcią p. Stanisławem Jastrzębskim, sędzią ziemskim, Walentym Kazimierzem Mierzejewskim, cześnikiem halickiemi a starostą skalskim, Pawłem Benoe, pisarzem grodzkim halickim, Józefem Nowosieleckim, skarbnikiem halickim, Andrzejem Tyszkowskim, stolnikiem witebskim i Jakubem Zebrowskim, miecznikiem trembowelskim, którzy ad notitiam nostri luculentissime deduxerunt, jako nic przy IMci ex perceptis proventibus nie zostało demonstrarunt, przeto ziemia nasza tak z tej IMci kalkulacyej jako i z innych dowodów i informowania de efficacissimis conatibus et obsequio jej praestitis, zapisując nieśmiertelną imieniowi IMci p. n. m. wdzięczność, tak samego pomienionego IMć p. stolnika, jako i sukcessorów IMci ratione gestae functionis et dispositorum, stante eadem functione, proventuum publicorum kwitując nihil quidquam praetensionis do praw i sukcessorów jego niezostawując, owszem tak samego IMci jako i sukcessorów jego liberos ratione premissorum in aevum pronuntiando.

12. Która to elucydacya ma być przez tegoż W. IMć p. Rozwadowskiego do akt grodu naszego i trembowelskiego propter informationem succedaneis commissariis podana, po której to tegoż IMci p. Rozwadowskiego z namówionej funkcyej rezygnacyi uprosiliśmy e gremio nostri za komisarza na prześwietny trybunał radomski JW. IMć p. Stanisława Potockiego, starostę halickiego, którego IMci upraszamy, aby gerendo provinciam funkcyej swojej nie wydawał żadnej assygnacyej IMciom pretendentibus aż do przyszłego da Bóg sejmiku gospodarskiego z percepty uchwalonego podatku czopowego i remanentów zaległych wszelkiego podatku, przez coby mogła jakowa subsequi collisio między IMciami bracią, praecavemus.

13. Gdy zaś należytej perceptorum podatków nie możemy mieć informacyej zaległych od IMć pp. Andrzeja Kakowskiego, cześnika i Szymona Baworowskiego, podczaszego trembowelskich, administratorów podatku czopowego w roku przeszłym 1720 i dwudziestym pierwszym do dnia dzisiejszego uproszonych rewizorów wybierających, upraszamy tychże IMciów ad continuationem premissorum, aby nam na przyszłej kadencyej sejmiku chcieli uczynić skuteczniejszą remonstracyą podług taryfy podatku czopowego anni 1712 na sądach fiskalnych post festum s. Agnetis ułożonej.

14. Retentores zaś za też lata tak z kwitami, jako i z podatkiem zatrzymanym za uniwersałem JW. IMci p. komisarza ziemie naszej do rezydencyej IMciów comparere i one comportare mają sub poena triplicis pensionis, hac praecustoditione adiecta, aby IMć pp. administratorowie czopowego in antecessum zaległego delatę exekwowali, tymże IMciom pp. administratorom, jako na przeszłym sejmiku naszym jest pozwolona rewizya kwitów i retentorów, tak też mają mieć super bona conflagrata i powietrzem na ten czas zarażone animadwersyą i konnotowawszy nam donieść mają.

15. Aby zaś nie upadał podatek per legem pozwolony czopowego i prasułki ziemie naszej, in subsequens tego podatku administrationem IMć pp. Janowi Kroguleckiemu, wojskiemu czerwonogrodzkiemu i Józefowi Nowosieleckiemu, skarbnikowi halickiemu committimus.

16. Który podatek iuxta praxim solitam bez wszelkiej preaggrawacyej ma być wybierany, a wybrany na przyszłym sejmiku dysponowany ad placitum ziemie naszej być ma. Tymże IMciom iuxta praxim rekompenzę deklarujemy. A in quantumby quo casu sejmik nasz gospo-

darski przyszły nie miał dojść, aby nie upadał cursus tegoż podatku upraszamy ad praesens IMć p. komisarza, aby przez uniwersały swoje de currentia onego innotescat. Który podatek do grodu halickiego i trembowelskiego oddawany być ma.

17. Kotłowego zaś podatek w roku przeszłym uchwalony, że nie jest effectualiter przez naznaczonych IMciów wybrany, lubo zaczęty in parte, przez tychże IMciów kontynuowany być ma podług przeszłej uchwały naszej, in futurum zaś abrogatur. Renitentes zaś per instigatores grodu halickiego i trembowelskiego pozwani respondere mają sub simili rigore triplicis pensionis.

18. Rysują na sercach naszych dulcem recordationem meritorum obrani na prześwietny trybunał koronny deputaci WW. IMć p. Jan Uliński, stolnik podolski, Jerzy Kuropatwa, miecznik halicki, Franciszek Łuszczewski, chorąży trembowelski i teraźniejszy deputat W. IMć p. Mikołaj Kurdwanowski, podstoli halicki, którym IMciom, zapatrując się na erogowane IMciów koszta in obsequio ziemi naszej, każdemu pro persona po zł. 6.000 naznaczamy.

19. Nie powinna sterilescere w affektach naszych tot meritorum na różnych funkcyach zaszczycających tak zdrowiem jak erogowaniem unkosztów gratitudo WW. IMciów, singularissime IMci p. podkomorzego ziemi naszej, jako też functiones innych IMciów; osobliwie jednak mając prae oculis IMci p. podkomorzego naszego Józefa Karsznickiego i IMciów pp. konsyliarzów na ten czas ad latus IMci p. Leduchowskiego, marszałka konfederacyej wespół będących respectum dawnoby rekompensować należało i inne munia IMciów na sejmie grodzieńskim i warszawskim cum honore ziemi naszej exercentibus. Jakoż zawsze mamy tę ochotę służenia IMciom n. w. m. pp., która in obligatione zostaje gratitudinis ukontentowania, spondemus fraterno amore IMciom ex occurentiis na przyszłym sejmiku satisfactionem.

20. A ponieważ dotąd za funkcyą poselską do najjaśniejszego króla IMci do Malborka jako i do Gdańska ś. p. W. IMci p. Szymonowi Baworowskiemu, podczaszemu halickiemu, pułkownikowi wojsk J. Kr. Mci należąca satisfactia sterilescit, tedy one, t. j. sumę zł. 5.000 anterioribus laudis naznaczone osobie samego IMci p. Szymona Baworowskiego, mając wzgląd na merita IMci, niniejszym sukcessorom IMci p. podczaszego halickiego applikujemy.

21. A że IMć p. Jakub Dubrawski, cześnik podolski, na on czas marszałek sejmików naszych per interstitium czasu półtrzecia lat w dyrekcyej mający tudzież przez opryszków na fortunie zrujnowany, deklarowanej sobie tak wielu laudami kwoty dotąd nie odebrał, a pokazując łatwość swoję naszych obrad nie tamował, nieodwłoczną IMci n. m. p. satysfakcyą na przyszłym da Bóg sejmiku obmyśleć deklarujemy.

22. Illacya za dobrami miasteczkiem Kosowa JW. IMci p. Jerzego Dziedoszyckiego, koniuszego koronnego meretur singularem respectum w sercach naszych. Zaczem referując się do rewizyej przez nas postanowionej tymże dobrom in vim meritorum za podjętą funkcyą poselstwa na sejm alleviationem spondemus.

23. Znajduje w sercach naszych respectum W. IMć p. Paweł Szumlański, miecznik żydaczowski za odprawienie do najjaśniejszego króla IMci od nas poselstwa, więc na przyszłym da Bóg sejmiku condignum praemium za podjęte prace i erogowane unkoszta deklarujemy.

24. A jako anterioribus laudis subveniendo stratom IMci p. Rysińskiego naznaczyliśmy pewną kwotę, tak toż samo praesenti firmando laudo onej sobie odebranie z dóbr JW. Imci p. wojewody kijowskiego i W. IMci p. starosty halickiego permittimus za kwitami tegoż IMci perceptorum.

25. Innym zaś wszystkim IMciom, jako to IMci p. Adamowi Ulińskiemu, skarbnikowi bracławskiemu, ponieważ dotąd nie doszło należyte ukontentowanie, według przeszłego laudum wyrażone, tudzież którzy comprehenduntur in anteriori laudo ob insufficientiam aerarii ziemie naszej da Bóg satisfactionem desideriorum IMciów obmyśleć deklarujemy na przyszłym sejmiku praesenti sancito, nie przepominając IMci p. Polekszy i Sehenia Swierzchowieckiego interesowi. Gdy nam zaś demonstratur oschła assygnacya IMci p. Turkuła rotmistrza do repartycyej cho-

rągwi in antecessum do ziemi naszej naznaczonej, więc residuitatem zasług i pretensyi IMci n. m. p., aby podług wydanej sobie delaty ex retentis odbierał i exekwował, satysfakcyą pozwalamy.

26. Zachodzi in congressu nostri kwerymonia IMciów pp. braci naszych respektem zrujnowania dóbr jednych przez konflagracye, drugich przez powietrza z dopustu Boskiego, zaczem stosując się do prawa koronnego po skończonej rewizyej et praeviis iuramentis tym dobrom, jako to Bursztynu, Stanisławowi miastu, Horodence, Czerlenicy, Tyśmienicy, Chocimirzowi, Jezupolowi, Maryampolowi, Nadwórnej, Martynowu, Zawałowu i Kopyczyńcom i innym do nas wniesionym libertacyą pollicemur.

27. Gdy nam bracia donieśli cordolium sui do osoby IMci p. Orzeszka, który sobie jakowąś superintendencyą za uniwersałem JW. IMci p. podskarbiego koronnego na mytach i cłach nad opisanie prawa uzurpuje, stan szlachecki aggrawując, przeto upraszamy IMć p. dyrekłora koła naszego, aby conveniat IMć n. m. p. listem swoim, ut ab iis inconvenientiis absistat.

28. Temuż IMci p. marszałkowi committimus, aby na listy do nas in publicum ordynowane i podane podług powziętej od nas informacyi nomine publico respondeat.

29. Praecavetur i to, aby IMć pp. regentowie grodzcy lauda originalia ad acta inserowane nie wydawali in publicum extraneis.

30. Ponieważ ad mentem przeszłego laudum ad deductionem nobilitatis p. Mikołaj Brzuchański na niniejszym sejmiku disparet, obiciens zaś IMć p. Więckiewicz, znaku pancernego JW. IMci p. starosty tłumackiego towarzysz, tejże attentuje, więc zlecamy JW. IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby pomienionemu IMci p. Więckiewiczowi ad subsellium prześwietnego trybunału dał testimonium.

31. Suppliki in medium nostri na ukontentowanie do przyszłego da Bóg sejmiku gospodarskiego odsyłamy, osobliwie p. Jana Steblechiego, który spondebat czynić instantaneam calculationem de perceptis et expensis summis stante functione sua succolectionis, że teraz ad suum esse sufficienter coram deputatis e medio nostri nie przyszła, zaczem relaxando ad interim a rigore laudi in renitentia przed tem opisanego id negotium calculationis do przyszłego sejmiku praesenti sancito odkładamy.

32. Interes wniesiony p. Jachowicza, regenta przeszłego grodzkiego halickiego tak respektem jego pracy około konnotacyi laudorum, jako też pretensyą mającego do osoby IMci p. Gutkowskiego, do przyszłego da Bóg pro disiudicatione ob meliorem informationem suspendimus. Inne zaś IMciów innych desideria, że się ad praesens pomieścić nie mogły, do przyszłego sejmiku cum totu effectu reserwujemy i te laudum dla lepszego waloru i pewności ręką własną W. IMci p. dyrektorowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Datum w Haliczu, in loco consultationum solito, die 16 Septembris 1721 a. Stanisław Adam z Biezdziedze Broniewski, cześnik brzyski kujawski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 667—672; Castr. Hal. Rel. 219 p. 2132—2141.

179.

Halicz, 17 sierpnia 1722.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się za uniwersałem najaśniejszego króla IMci p. n. m. na sejmik przedsejmowy, na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza pro die 17 Augusti w roku niniejszym 1722, po zgodnym obraniu za marszałka JW. IMci p. Stanisława z Potoka Potockiego, halickiego, kołomyjskiego etc. starosty, takowe unanimi assensu postanowiliśmy laudum.

2. Gdy nam Opatrzność boska, która in universum sublunaria protegit, przy walecznej ręce najaśniejszego króla IMci p. n. m. pozwala tantum interstitium czasu, abyśmy mogli nostris consulere rebus, jeszcze nam de integritate praw ojczystych, swobód i wolności desperare nie trzeba, kiedy saluberrima do ratowania in tot ictibus supremus Moderator rerum podaje nam media, za co jako Regi regum et Domino dominantium winne fundimus vota.

3. Kiedy zaś widziemy evidenter króla IMci p. n. m. paternae circa bonum publicum curae et sollicitudinis dokument, że nam i teraz przy instrukcyi przez IMć p. posła n. w. m. p. przesłanej usilne circa bonum publicum Rzptej reprezentuje studium, więc że stosując się ad mentem propositorum bierzemy przed się paternas praecustoditiones per tractum sacrosancte observandas króla IMci p. n. m. propositiones, instrumentem przez tegoż IMć p. posła przesłanym expressas, przystąpiwszy i skonkludowawszy one, JW. IMć pp. posłom e gremio nostri unanimi assensu obranym, jako to JW. IMć pp. p. Stefanowi Potockiemu, referendarzowi kor., IMci p. Alexandrowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu, chorążemu w. kor., IMci p. Stanisławowi Potockiemu, halickiemu, kołomyjskiemu staroście, IMci p. Stanisławowi Granowskiemu, peryasławskiemu i jabłonowskiemu staroście, IMci p. Bazylemu na Zagwoździu Zagwojskiemu, pułkownikowi J. Kr. Mci i Rzptej, IMci p. Antoniemu Grabiance, podczaszemu warszawskiemu, aby in eo publico Rzptej theatro one ore publico ziemi naszej całej Rzptej exponant insinuamus amore boni publici n. w. m. pp. obstringendo, aby niechcieli deesse antiquae praxi.

4. Zachowując wcale konstituta przodków naszych braterską z IMciami pp. obywatelami województwa i generału ruskiego na sejmik do Wiszni zgromadzonymi, W. IMć p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego za posła na sejmik do Wiszni, konserwując konfidencyą, uprosiliśmy. Który tam stanąwszy braterską naszę w kole tamtejszym świadczyć będzie weneracyą, przeczyta naszą instrukcyą et consilia nostra communicabit, oraz desiderium W. IMci p. Konstantego Goławińskiego, łowczego sochaczewskiego, brata naszego, tenże W. IMć p. poseł halicki prześwietnemu generałowi ruskiemu, aby w tak dawnej pretensyi od ziemi lwowskiej względem zboża zabranego na brygadę generała Golca[1] przez IMć p. Mrozowickiego, podsędka i komisarza na on czas ziemi lwowskiej był satisfactus, deferet et instabit.

5. Które to laudum zgodnie postanowiwszy JW. IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die et anno ut supra. Stanisław Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 675—676; Castr. Hal. Rel. 220 p. 1818—1821.

[1] W rkp. Gobca.

180.

Halicz, 17 sierpnia 1722.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny[1].

1. Instrukcya JW. W. IMć pp. posłom na sejm walny warszawski, ex praescripto legis na dzień wtóry miesiąca października w roku teraźniejszym 1722 przypadający, IMci p. Stefanowi Potockiemu, referendarzowi kor., IMci p. Alexandrowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu, chorążemu w. kor., IMci p. Stanisławowi Potockiemu, halickiemu, kołomyjskiemu staroście, IMci Stanisławowi Granowskiemu, peryasławskiemu i jabłonowskiemu staroście, IMci p. Bazylemu na Zagwoździu Zagwojskiemu, pułkownikowi J. Kr. Mci i Rzptej, IMci p. Antoniemu Grabiance, podczaszemu warszawskiemu, za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito, na sejmiku przedsejmowym ziemi naszej halickiej die 17[2] Augusti przypadłym in anno praesenti 1722, unanimi consensu uproszonym i obranym posłom naszym w. m. pp. i braci dana, którzy na promocyę niżej wyrażonych punktów in facie totius congressus nobilitatis corporale praestiterunt iuramentum in eam rotham:

2. Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż będąc obrany posłem z ziemi mojej na sejm blisko przypadający punkta w instrukcyi wyrażone szczerze promowować będę, korrupcyami żadnemi uwodzić się nie dam i cokolwiek nocivum Rzptej widzieć będę, na to nie pozwolę, władzę hetmańską utrzymować będę, sessyi pro posse każdej attentować będę, tak mi Panie Boże dopomóż.

3. Ponieważ łaskawe nieba mają nad naszą Rzptą prowidencyą, kiedy amovendo laethales ictus pozwalają nam radzić o sobie, zaczem cum tempus est conservandae Reipublicae, operari nam należy. A że król IMć p. n. m. providendo integritati nostrae składa sejm na obronę całości Rzptej i konserwacyą onej w instrukcyi swojej et per communicationem uniwersału swego przysłanego na sejmik nasz podaje salvandae Reipublicae media, zaczem należyte invadimus J. Kr. Mci p. n. m. podziękowanie cum expressione wierności i życzliwości naszej ku panu nam szczęśliwie panującemu, za co primum et principaliter IMć pp. posłowie przy powitaniu J. Kr. Mci podziękują, sinceritatem wiernych serc naszych J. Kr. Mci reprezentować będą.

4. A że in tali ad praesens Rzpta zostaje crisi, że per quosvis inopinatos casus już kilka sejmów niedoszłych, a przeto securitas Reipublicae nie tylko nie jest provisa, ale ob irritos eventus continuis periclitatur malis, zaczem spodziewając się meliora bona, wszystkie nasze przeszłe instrukcye, że infelici statu Reipublicae ad perfectionem et executionem jakby należało nie przyszły, redintegramus et reassumimus.

5. Mając pro obiecto sancita sejmu odprawionego i traktat warszawski, aby wszelkie punkta tam generaliter quam in particulari zachowane i do egzekucyi przyprowadzone były, tudzież pacta conventa ante omnia czytane były, upomnią się IMć pp. posłowie nasi, committimus.

6. Że zaś punkt instrukcyi J. Kr. Mci p. n. m., traktat nordzki zawierający, którym jako cała Rzpta tak i ziemia nasza pożądanego pokoju zakłada nadzieje, promovet, instabunt IMć pp. posłowie iunctim z całą Rzptą, aby to universale saluberrimum opus jako najprędzej effectuari mogło, eo jednak adiecto, aby instrukcya IMciom pp. plenipotencyaryuszom dana, była [Rzptej] kommunikowana, aby się w niej żadne avellenda nie pokazowały.

[1] Zob. uwagę przy instrukcyi nr. 174; według tej instrukcyi i tu poczyniono poprawki miejsc wid[ocz]nie mylnie przepisanych.

[2] W rkp. błędnie 14.

7. Władza JW. IMć pp. hetmanów nad wojskiem utriusque authoramenti według dawnych praw et novellam legem aby była przy IMciach pp. hetmanach konserwowana i komenda nad wojskiem cudzoziemskiem, o którą hucusque kontrowersya, żeby była IMciom p. hetmanom restituta. JW. IMć pp. posłowie po obraniu IMci p. marszałka izby poselskiej [żeby] do żadnego punktu nie przystępowali, dokąd ad manus IMciów pp. hetmanów plenarie nie będzie oddana, serio et omnimode promovebunt, aby integritas Rzptej tem samem się ugruntowała, żeby jak IMciom pp. hetmanom wojsko, tak IMć pp. hetmani posłuszni byli Rzptej.

8. Cavetur i to, ażeby regimenty komputu równego były i officierowie cudzoziemskiego wojska, a zwłaszcza komendanci po fortecach pogranicznych byli szlachta wszyscy possessionati ex ditionibus Reipublice kreowani i instytuowani za zaleceniem IMciów pp. hetmanów podług konstytucyi anni 1655. Przy tem aby exercitia językiem polskim praktykowane były, IMciów pp. posłów upraszamy, aby to negotium promowowali.

9. Że zaś znacznej reparacyi artylerya i fortece in visceribus Regni, a osobliwie in confiniis będące potrzebują, przeto subveniendo tantae necessitati IMciom pp. posłom naszym insinuamus, aby cum tota Republica adaequata adinveniant media, które łatwo być mogą za wypłaceniem ze wszystkich królewszczyzn kwarty, należącej ad aerarium publicum.

10. Strony dworu berlińskiego in materia resolvenda należeć będzie sentire cum tota Republica i wynaleść media eliberowania territorii Elbigensis, jako J. Kr. Mć p. n. m. proponit w instrukcyi swojej.

11. Punkt o Kurlandyi, wniesiony z relacyi IMci p. posła do cara IMci moskiewskiego, rezolwowany być ma, w czem referować się mają IMć pp. posłowie nasi ad constitutionem anni 1589.

12. Wojna turecka ex vi sacri foederis powinna[by] subsequi, gdybyśmy byli securi a septemtrione, dla czego IMć pp. posłowie powinni mieć będą animadwersyą, aby nas w nową nie inwolwować wojnę.

13. Traktat wiedeński, inscia Republica formowany, abrogować et praecustodire, aby na potem nie ważono się in similia wchodzić, praecavebunt IMć pp. posłowie.

14. Mając inter primas curas ziemia nasza halicka i ważąc, jak wielkie może być niebezpieczeństwo Rzptej z Turków przez nową erygowaną fortecę Chocimia, tak licznem wojskiem tureckiem osadzoną, jako też wołoskiego i multańskiego kraju tymiż Turkami i Lipkami, z których niedawno pestifera contagio województwo podolskie i ruskie zaraziła, ile gdy co pół roku odmieniają na te miejsca Turków ab oriente, gdzie nigdy[1] nie ustaje powietrze, jako też imminentia futura z bliskiego sąsiedztwa, dla czego poddaństwa w kraju tamecznym utrzymać nie podobna dla przechodu ich w kraj wołoski, w czem enervatur Rzpta i gwałt się ich bisurmani, zaczem jako to jest przeciwko dawnemu i ostatniemu traktatowi karłowickiemu erekcya tej fortecy, tak potrzebne poselstwo do Porty Ottomańskiej, aby jej demolicya była i Turkami kraju wołoskiego i multańskiego nieosadzali i poddaństwa chrześciańskiego nie przyjmowali.

15. Także respektem rozgraniczenia ziemi halickiej z wołoską podług deklaracyi J. Kr. Mci vigore pactorum między Portą Ottomańską seria cura IMciom pp. posłom commendatur.

16. Na zachodzące od Chocimia querimoniae [w] pretensyach, aby Rzpta delegowała IMciów pp. komisarzów per constitutionem i dała onym plenariam potestatem sądzenia et executionis ad sopiendas ab utrinque praetensiones.

17. Słuszne pretensye[2] do wojsk najjaśniejszego cara IMci pro aggravationibus Rzptej przez wyciągnione indebite przeciwko sojuszowi kontrybucye, aby przy traktacie nordzkim IMciom pp. plenipotencyaryuszom, od J. Kr. Mci i Rzptej naznaczonym, były zalecone, obli-

[1] W rkp. nigdzie.
[2] W rkp. słuszna pretensya.

gamus IMciów pp. posłów, aby o to instent, jako też i dotrzymanie deklaracyi, w tymże sojuszu wyrażonych. Jeżeli zaś car IMć praetendit na wojsko nasze wydanych[1] sum, te są sojuszem obojga narodów wojsku assekurowane. Na ostatek onych non denegamus restitutionem, byle car IMć tak wielkie szkody przez wojska swoje w Koronie całej polskiej i W. Ks. litewskim poczynione, nam rekompensował. Jeżeliby zaś miało się pokazać, żeby kto ex particularibus miał co wziąć od cara IMci, niech ich wyda et tenebuntur ad restitutionem.

18. Płaca wojsku, jaka jest plena securitate na ostatnim sejmie warowana, tak żeby była immutabilis IMciów pp. posłów, aby to utrzymali, obligujemy, dawniejsze zaś zasługi pod czas wojny tureckiej, w którym czasie Rzpta żadnej sobie do wojska formować nie może pretensyi, aby były płacone aż do zaczęcia nieszczęśliwej rewolucyi.

19. A ponieważ IMć pp. wojewoda ruski i sukcessorowie ś. p. IMci p. chorążego koronnego Jabłonowscy, ś. p. niegdy IMci p. Jabłonowskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana[2] w. kor. na wszelkich Rzptej zjazdach od śmierci onegoż dowodzą manifeste, że w erogowanych na fortece i regimenty pro publico sumach całą ich substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit, tak że kilka milionów zasług prawdziwie z kapitałami za Rzptę wydanymi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą i krzywdę najmniejszemu abominantur, stosując się do konstytucyi anni 1703 sejmu lubelskiego sub titulo: Securitas zasług WW. Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi osobliwą deputacyą na sejmie teraźniejszym otrzymali ad ineundum calculum z IMciami tak dawnej i słusznej ich pretensyi, tudzież pozwalamy i zlecamy IMciom pp. posłom, aby ze wszystkimi stanami Rzptej znaleźli sposób i podatek najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMć pp. singulariter pomienionych kapitałów. Zaczem IMciów pp. posłów naszych obligujemy, aby publicam fidem et precium[3] deservitae mercedis et summarum erogatarum vindicent[4].

20. Podobnym sposobem zasługi zaległe vigore reparacyi JW. IMć pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich, kasztelanów krakowskich, hetmanów koronnych, jako i IMci p. Kąckiego, kasztelana krakowskiego, generała artyleryi koronnej, tudzież JW. IMci p. Józefa Potockiego, wojewody kijowskiego, którzy własną fortuną ad annum 1710 za reparacyą Kamieńca i innych pułkowników utrzymali regimenty na konserwacyą Rzptej, żadnej do tych czas rekompenzy nie odebrali, obstringimus tychże IMć pp. posłów, aby się dopominali refusionem expensarum.

21. Na ostatek dajemy plenariam facultatem IMciom pp. posłom naszym, aby z całą Rzptą weszli w kalkulacyą z wojskiem i tak o długi podczas wojny tureckiej i szwedzkiej umówili się de certo quanto z IMć pp. wojskowymi, jako i sukcessorami pretendentów po województwach zaległe, wiele komu mają być naznaczone, a potem konferować z całą Rzptą mieli potestatem znalezienia satysfakcyej realnej, jaki się sposób najsnadniejszy i najprędszy wynaleść będzie mógł, żeby ta pretensya więcej starych zasług jak sejmów tak sejmików nie trudniła, wzajemnie promovendo praetensiones Rzptej do wojska.

22. Ratione[5] iuris patronatus J. Kr. Mci ad curiam Romanam ut instet Rzpta IMć pp. posłowie promovebunt, także i wykupienie Potopu podług dawniejszej konstytucyi i nawigacya na Sanie i na Wiśle aby nie upadała z województwami inszemi do tego się interesującymi, IMć pp. posłowie zgadzać się będą.

23. Jeżeli czego cyrkumskrypcya potrzebna, jako skarbu koronnego Rzptej, z którego znaczne commodum byćby miało, nie tylko na ordynaryjne expensa, ale też na ulżenie ciężarów

[1] W rkp. dawnych.
[2] W rkp. chorążego.
[3] W rkp. przeciwne.
[4] W rkp. iudicent.
[5] W rkp. Rachując.

podatków, gdyby według dawnego instruktarza absque omni exceptione wszyscy równo płacili, exceptis nihilominus mercimoniis proprii laboris od szlachty quovis titulo non extorquendo theloneum, żebyśmy oraz kupców w protekcyą nie brali, ani też partykularnych myt w dobrach naszych nie uzurpowali bez prawa, excepta executione spasnego, mostowego i grobelnego, ale prawdziwie dowiedzionego, a plebeis duntaxat exigenda.

24. Myto trembowelskie, nulla constitutione approbowane, o pięć mil na gruntach dziedzicznych szlacheckich [aby] uzurpowane nie było in reperationem zamku, de qua hactenus non constat nisi abominatio desolationis, a stąd aggravantur proventa z dóbr szlacheckich, któremi też nobilitas subsistit et onera publica ponosić musi, jako per privatum instrumentum do tych czas extorquebatur, tak aby per futuram Deo dante constitutionem abrogetur, obstringimus IMciów pp. posłów.

25. A że zagęściły się cła i myta w miastach i we wsiach w duchownych, królewskich i świeckich bez przywilejów i aprobacyi Rzptej nawet na takich praktykuje się miejscach, gdzie ani mostów, ani przepraw, ani popasów znajduje się, a nie tylko od kupców handlujących towarami, ale i od szlacheckich podwód ze zbożem, z żywnością idących czy to na targ czy też ze wsi do wsi, reassumujemy konstytucyą anni 1578 et 1589 sub poenis ibidem appositis. Grobelne zaś, gdzie actu są groble i mosty, które reparacyi potrzebują, od furmańskiego wozu jako i wołów kupieckich, itidem spasne na dawnych traktach i gościńcach, nowe drogi cum praeiuditio gościa kupca wymyślone i przez gwałt nawrócone totaliter aby kassowane były.

26. Także na rzekach między brzegami diversi dominii, tak w dobrach królewskich jako i szlacheckich tudzież duchownych, czy to mosty, czy promy do wygody przejeżdżającemu mieć i stawiać każdemu possessorowi, ile gdzie dawne gościńce bywały, aby wolno było, IMciom pp. posłom szczerą w tem applikacyą insynujemy.

27. Że fortece pograniczne irruenti z nagła hosti powinny być antemurale patriae, zaczem aby temu praesentes tenutarii quam in futurum possessores one reparowali i aby Rzpta super negligentes animadvertere raczyła, instabunt IMć pp. posłowie.

28. Mennice że są potrzebne bardzo Rzptej, byle emolumentum przynosiły, aby były otworzone, cum tota Republica promovebunt. Na dobycie kruszców i zaciągnienie gwarków, aby to było ad executionem przywiedzione consentient, jednak jeżeliby się pokazały też kruszce w dobrach dziedzicznych salva constitutione o dobrach dziedzicznych conscripta mają być sine praeiudicio haeredum dobywane.

29. Miasta jako w obcych krajach, tak i w naszej ojczyźnie commodum et emolumentum przynieść mogą, byle była onych secundum leges et constitutiones veteres conservatio, dlaczego instabunt do Rzptej IMć pp. posłowie, aby in favorem onych omnis provideatur immunitas i dla zachęcenia nietylko ojczystych, ale i obcych rzemieślników wolność im dana była; tudzież żeby per constitutionem caveatur, aby wełna żadna za granicę nie wychodziła, choćby też certo constituto pretio, żeby ani tańsza, ani droższa nie była secundum distinctionem dwojakiej i jednej strzyży i żeby z polskiej wełny w Polszcze fabrykowane były sukna i inne manufaktury, przezcoby rzemieślnicy schodzili się.

30. Ratione ekonomii i prowentów ekonomicznych niech będzie postanowionych konstytucyi exekucya, szawelska zaś ekonomia do W. Ks. litewskiego należy, które się submittowało one odebrać salvis iuribus najjaśniejszych królewiczów IMciów.

31. Życzy sobie ziemia halicka, aby sól jako największy królowi IMci p. n. m. i Rzptej przyniosła pożytek i żebyśmy mogli obejść się bez cudzoziemskiej, byle to było sine praeiuditio dóbr ziemskich, intrat szlacheckich, w których się sól znajduje i tej samej soli aby wendycya była wolna w Litwie, w Podlaszu, bełzkiem, wołyńskiem, podolskiem, kijowskiem, bracławskiem, czerniechowskiem województwach po składach dawnem prawem opisanych, ile gdy suchedniowej soli te ziemie, w których się sól rodzi, nie pretendują, w miastach zaś jako i po

wsiach aby żadnym depaktacyom ani opłaceniu jako prawo mieć chce, ile kiedy się to dzieje intra regnum nie podlegała, reassumować trzeba konstytucyą annorum 1550, 1569, 1576, 1580, 1653, 1677 sub poenis ibidem appositis.

32. A że sól z Pokucia do wsi Buczni w województwie brzeskim litewskim leżącej sukcessorów JW. IMci p. Kossakowskiej, kijowskiej, JW. IMci p. Wielhorskiej, wołyńskiej kasztelanowych de propria gleba idącą niewypowiedzianemi mytami po różnych miejscach, mianowicie we wsi Rudzie i Zboraziu, tak od dzierżawców jako i od donataryuszów i superintendentów ceł były (sic) agrawowane et aggravantur i IMć p. Wiszer kilka set beczek jej zabrał w kluczu rudzkim, który subdole w assessoryi kondemnatę otrzymał na tychże IMciach pp. kasztelanowych, instabunt IMć pp. posłowie, aby in posterum ta depaktacya ustała, sól zabrana nagrodzona była et condemnatio indebite otrzymana cassetur.

33. Statki szlacheckie ze zbożem rzeką Bugiem do Gdańska idące, ażeby od wszelkich tam intra regnum jako też na komorze brzeskiej od skarbu litewskiego i starościńskiego nie były impedyowane i aggrawowane serio IMć pp. posłowie nasi domówią się; tejże depaktacyi i na innych rzekach nie powinni podlegać navigabiles od IMci p. podskarbiego w. koronnego.

34. Ludzie łanowi, których znajduje się w taryfach dawnych 12.000, ponieważ z nich usum obsequii Rzpta nie ma, tylko rotmistrze, sub quorum signis militant, commoda z łanów provenientia usui suo obracają, więc aby szkodliwy ten abusus tollatur a Rzpta pro bono publico commodum swoje miała, instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby ci łanowi ludzie na zaciąg inszych chorągwi in defensionem fortec pogranicznych po 100 zł. z łanu ad aerarium publicum płacili, albo w zupełnym kompucie iuxta praescriptum constitutionum przy fortecach pogranicznych znajdowali się.

35. Insignia Rzptej podczas rewolucyi za granice wywiezione, jeżeli in privilegiatum locum odwiezione, indagabunt IMć pp. posłowie i żeby onych rewizya była per deputatos, domówią się.

36. Z dawna universale votum całej Rzptej korrektura trybunału koronnego i ostatnia konfederacya na to desudabat, tylko że czy fato, czy też alicuius instinctu to tak salutare opus indeterminatum zostało, w czem IMciów pp. posłów obligujemy, aby instent do całej Rzptej o takową cirkumskriptią: primo aby sententiae aperta stuba dawane były exceptis causis criminalibus et lectione inquisitionum; secundo aby loco incompetenter agit termino luat litis expensas absque corporali iuramento taxandas; tertio aby regestra nie były zagęszczone, dla których muszą partes tak długo w trybunale bawić, siedząc pod różnymi regestrami. Księża jedni aby raz po raz, rok po roku deputatami nie byli, ale eo interstitio temporis jako in saeculari statu, co cztery lata ad mentem legis; żeby konstytucya stanęła, aby officiales castrenses capitaneales byli szlachta z antenatów i regenci nobiles terrigenae et iurati, żeby munia patronów IMć pp. pisarze grodzcy u trybunału nie zabierali, tylko grodów pilnowali nie trybunału.

37. Mając w reflexyi molestiam podróży z uszczerbkiem zdrowia i znacznego erogowania kosztów przejeżdżając się w sprawach swoich na trybunał koronny lubelski, instabunt o to IMć pp. posłowie nasi, aby sprawy województw prowincyi wielkopolskiej w Piotrkowie od św. Franciszka do Wielkiej Nocy, małopolskiej prowincyi, t. j. krakowskiego, sandomirskiego, lubelskiego, podlaskiego, bełzkiego województw od Wielkiej Nocy do św. Michała, ruskiego, wołyńskiego, podolskiego, kijowskiego, bracławskiego, czerniechowskiego we Lwowie ad dominicam ludica quadragesimalem sądzone były. Na którym trybunale ziemstwo każdego województwa podczas kadencyi swojej dekreta polonico idiomate aby pisało, ziemia zaś halicka aby swoim osobliwym regestrem sądziła się.

38. Alternata trybunału radomskiego aby raz we Lwowie, drugi raz w Radomiu agitowała się.

39. Iura cancellariae należące, aby certum quantum co od czego należeć będzie Rzpta constituat, także i od dekretów, promovebunt IMć pp. posłowie.

40. IMć pp. podskarbiowie utriusque gentis aby sufficientem uczynili calculum od początku ministerii sui i realitatem perceptarum et expensarum iuramento corporali komprobowali, serio upomnią się IMć pp. posłowie nasi. Cursus monety aby jeden po wszystkiej Polszcze był excepto prowincyej pruskiej sub rigore legibus regni descripto.

41. Reassumować konstytucyę anni 1565 o Żydach, aby nie byli na cłach i mytach faktorami, nawet chrześcian plebeios od komor wszystkich aby JW. IMć p. podskarbi w. koronny [relegował], a dobrze osadzonej szlachcie habita ratione plus offerentis administracyą dawał. Ci zaś szlachta, za administratorów installati na komorach i przykomorkach, żeby według instruktarza bez depaktacyi szlachty i kupców i przymuszania nobilitaris status do powtórnej przysięgi sprawowali się, warować mają.

42. Po wino węgierskie za granice żaden z obywatelów koronnych żeby nie jeździł ani posyłał, reassumować konstytucyą anni 1578, 1611, 1626, 1643 et 1676, ale żeby je Węgrzy na składy pograniczne tymże prawem naznaczone wozili, a superintendenci aby doglądali, żeby było w beczce garcy sześćdziesiąt; nie wprzód jednak te wina przedawać, póki przez urzędy województwa taksa ich nie nastąpi.

43. O wołach konstytucyą 1550 et 1566 reassumować, żeby ich za granicę nie pędzono, a jeżeli kupiec woły przezimować kupił, myto od nich zapłacone być ma, exceptis iuribus nobilitati servientibus.

44. Żydzi żeby chrześcian utriusque sexus na usługach swoich nie trzymali, oprócz winników i furmanów, reassumować konstytucyą anni 1565 [1] et 1670; także żeby dóbr szlacheckich quovis iuris titulo nie trzymali, administratorami w nich nie byli, katolików nie sądzili, wołmi, końmi, winem, solą nie kupczyli i za granice nie gnali, konstytucye 1557 et 1678 reassumować legeque sub rigoribus in antecessum expressis warować i utwierdzić.

45. Plebeiae conditionis persona, która waży się ultra praescriptum legis anni 1621 dobra dziedziczne iure quovis et titulo possidere, tedy ad cuiusvis instantiam cedere powinna summae medietas fisco regio, delatori zaś altera medietas, urgebunt IMć pp. posłowie.

46. Aby duchowieństwo utriusque ritus tam Romani quam et Graeci nie ważyli się bona terrestria skupować ani obligatorio titulo possidere i one applikować usui suo, propinationes wszelkich likworów exercere cum detrimento possessorów i dziedziców, ani też sum zapisywać in posterum nikt się ważył; jeżeli zelo permotus pietatis, aby gotowiznę in dispositionem temuż duchowieństwu podług woli swojej dysponował i dał pro suffragio animae suae.

47. Widząc, że stan duchowny przeciwko wyraźnym konstytucyom anni 1635 in causis criminalibus et civilibus ad forum spirituale stan szlachecki częstokroć zwykł evocare, in fundamento tejże konstytucyi in posterum lege perpetua cavere, aby wszelkie sprawy tam ex reatu quam et actoratu o dziesięciny, o sumy wyderkaffowe i o grunta kościelne, jako i inne kryminalne, in foro saeculari w ziemstwach czyli grodach albo per appelationem w trybunale ex regestro competenti intententur et determinentur, nie tylko sub rigore in lege descripto ratione evocationis per loci ordinarios super delinquentes spirituales decernendo, ale salva etiam contra loci ordinarios via agendi ex regestro competenti de non administranda iustitia super spirituales suae dioecesis evocatores et convulsores legis praesentis reservata et poena super eosdem loci ordinarios non exequentes legique eidem refragarios duorum [millium] marcarum pol. ex bonis terrestribus eorundem aut proventibus episcopalibus ad solutionem parti ibidem decernenda.

48. Kalkulacya artyleryi, ponieważ już jest subsecuta in parte, jednak realitatem perceptarum et expensarum IMć p. pułkownik i sekretarz artyleryi comprobet, instabunt IMć pp. posłowie.

[1] W rkp. mylnie 1566

49. Per laudum zaś że sobie ziemia pozwoliła sub vacantia starosty susceptę w grodzie, jakoteż executionem decretorum tam tribunalitiorum quam et castrensium, promovebunt IMć pp. posłowie approbationem.

50. Ratione duchownych presbiterów ruskich, żeby IMć księża episkopi nie uzurpowali sobie ius patronatus, ale żeby należeli do szlachty i do dziedziców i possessorów za metryką pokazaną, że w tej wsi urodzony, efficient IMć pp. posłowie.

51. Ponieważ wojsko utriusque authoramenti nie jest in exercitio, aby tedy oblivione non deterioretur, aby z leż swoich na granice iuxta dispositionem JW. IMciów pp. hetmanów choć raz w rok one popisowali i lustrowali, domówią się IMć pp. posłowie.

52. Depositoria omnium mercimoniorum reassumantur, praecavebunt IMć pp. posłowie, legowaną zaś sumę na reparacyą lwowskiej fortecy i przemyskiej przez IMć p. Matczyńskiego, wojewodę ruskiego, aby skarb koronny oddał, jako konstytucya lubelska sonat.

53. Interes niemirowski ex mente et dispositione Rzptej na instancyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego już trzema stwierdzony[1] recessami od WW. IMć komisarzów Rzptej pleno tejże consensu et approbatione wylikwidowany mają serio zalecić i utrzymować IMć pp. posłowie.

54. Dekreta komisyi radomskiej, które in convulsionem legis novellae postawały, partykularnie zaś dekret na IMć p. kasztelana ziemi naszej ferowany o zapłacenie lucrorum darowanych od IMci p. starosty sandomirskiego na konserwacyą regimentów IMci p. podkomorzemu koronnemu tanquam iuris quaesitori, żeby był przez konstytucyą zniesiony, ponieważ jest contra legem[2] de amnestia positivam, dekreta zaś hetmańskie contra exorbitantes ferowane aby robur suum perpetuum miały, procurent IMć pp. posłowie nasi.

55. O approbacyą tak collegii Societatis Jesu jako i OO. Trynitarzów nie dawno w Stanisławowie, także OO. Dominikanów w Tyśmienicy fundowanych i Karmelitów trembowelskich instent IMć pp. posłowie et procurent.

56. Instancya za OO. Trynitarzami do stanów Rzptej niech się mieści, aby fundacya ś. p. IMci p. Bidzińskiego, wojewody sandomirskiego pod dyspozycyą Rzptej poddana, miała proventus sui securitatem, a którekolwiek fundacye stanęły pro redemptione captivorum, żeby ojcom tejże professyi applikowane były.

57. A ponieważ na relaksacyą poenae publicae IMci p. Rosnowskiego zaszła kontradykcya od IMci p. Ponieńskiego, starosty kopanickiego, przy podpisie konstytucyi wyrażonej, żeby taż relaksacya nie miała waloru, invigilabunt IMć pp. posłowie.

58. Wniesione desiderium IMci p. Antoniego Gruszeckiego, podczaszego dobrzyńskiego do koła naszego, zważając dawne prawa o dobra szlacheckie, żeby nie były przyznane za królewskie, osobliwie kiedy IMcine dobra wieś Hodowice na Wołyniu zostające ab antiquo ziemiańskie proprio suo aere nabył, zaczem aby perpetuis temporibus przy swojej własności zostawały, IMć pp. posłowie promowować będą et ab impetitione JW. IMci p. wojewody kaliskiego aby był wolny jako per meram vexam ad forum incompetens mandatem pociągniony, instabunt.

59. Wielkie zasługi w całej Rzptej IMci p. Manieckiego, podkomorzego czerniechowskiego osobliwy za godnością jego pociągają respekt, a zatem upraszamy IMciów pp. posłów naszych, aby przy reprezentacyi meritorum IMci u JW. IMciów pp. ministrów status przez skuteczną promocyą łaskawe u najjaśniejszego króla IMci p. n. m. w interesach swoich mógł znaleźć respekty.

60. Niechcemy deesse wniesionej do koła naszego braterskiego expostulacyi za IMcią p. Stanisławem Jabłonowskim, chorążym trembowelskim, który kołace do serc naszych, abyśmy annectendo między puncta instrukcyi desiderium IMci przy legacyi do najjaśniejszego cesarza

[1] W rkp. stwierdzonymi.
[2] W rkp. magnificum.

IMci rekomendowali z strony pewnej sukcesyi w państwie Jego Cesarskiej Mci, która, jako on twierdzi, legittime go concernit, którego to executionem punktu zlecamy IMciom pp. posłom braci naszym; tudzież querimoniam IMci doniosą [księciu IMci prymasowi], iż przeciwko prawu opisanemu pociągniony jest do konsystorza evocatorie, gdzie in meram vexam exkommunikę otrzymał IMć ksiądz Krypuski, proboszcz dziewiecki, więc aby zniesiona była i żeby plebeis personis beneficia ecclesiastica sive officia, jako to dziekaństwa, probostwa nie rozdawane były, instabunt IMć pp. posłowie.

61. Znajdują w sercach naszych braterską kompassyą concives nostri IMć p. Krogulecki, wojski czerwonogrodzki, jako też IMć p. Michał Wrzeszcz, łowczy czerniechowski, którzy podług prawa od najjaśniejszego króla IMci Jana danego dotychczas liberae possessioni w dobrach Zagórzu i Siwce nazwanych, starostwa J. Kr. Mci kałuskiego insistebant, a że per praesentaneum tenutarium i jego komisarzów impetycyę w possessyi swojej mają, zaczem aby circa iura et privilegia sua konserwowani byli, IMć pp. posłowie nasi należytego przyłożą starania.

62. Starostwo solnickie w województwie podolskiem, powiecie latyczowskim będące, ponieważ tak jest spustoszone, że w nim żadnej osady nie masz do tego czasu, więc IMć pp. posłowie proponować będą, aby było per constitutionem libertowane od wszelkich podatków tak Rzptej jako i województwa podolskiego, hibern, kontrybucyi i wszelkich statyw żołnierskich do lat dwudziestu, żeby przyjść mogło do jakiej osiadłości w przyszły czas, applikować będą jako najlepiej IMć pp. posłowie.

63. Obawiając się jakich buntów na Ukrainie et providendo większą wygodę wojsku w paszy na konie, lokacyę na Ukrainie IMć pp. posłowie proponować będą cum observatione legis positivae.

64. Cavere mają IMć pp. posłowie nasi, iż jedna osoba kilku starostw trzymać nie ma, ani przy starostwach wójtostw, ani do iurysdykcyi wójtowskiej interesować się mają i owszem rigorem napisać na IMciów pp. starostów, aby zamki tak w grodach jako i gdziekolwiek[by] były, dla konserwacyi in omni casu ludzi[1] reparowali.

65. Panem bene meritis, t. j. miesiące żołnierskie żeby nie ustawały, promovebunt IMć pp. posłowie.

66. Ratione zbiegłych chłopów reassumendo wszystkie konstytucye instabunt IMć pp. posłowie o przydanie, aby a prima impositione aresti, ktokolwiekby wydać nie chciał, żeby cum proventu et censu oddał sub rigore prawa opisanego.

67. Za granice aby kupcy nie wywozili żadnej broni sub confiscatione takiego towaru.

68. Ordynacya ostrogska, ponieważ już dom książąt Ostrogskich decessit, aby per dispositionem Reipublicae in usus publicos akkomodowana była salvis privilegiatis possessoribus.

69. Na Żydów aby pogłównego aukcya była in usus publicos, osobliwie na artyleryi reparacyą, promovebunt IMć pp. posłowie.

70. Jurysdykcye po miastach szlacheckie, które nie są lege publica warowane, także dwory, kamienice libertacyi nie mające, aby subsint oneribus civitatensibus et Reipublicae per reassumptionem praw dawnych.

71. O reparacyi szpicy montawskiej IMć pp. posłowie inibunt cum tota Republica, jakoby zabieżeć temu.

72. Uskarżają się IMć bracia ziemie naszej na zbyteczne depaktacye wrocławskie i licencye ludzi najjaśniejszego cesarza IMci, że wymyślonym pretextem ludzi aggrawują i zatrzymują szlachtę polską, jako et recenter factum W. IMci p. Puzynie, pisarzowi W. Ks. litewskiego, którego człowieka IMć p. Uruskiego z rzeczami zaaresztowano niesłusznie, które in hucusque taliter persistunt.

[1] W rkp. ludzie.

73. Także od granicy węgierskiej wielkie dzieją się wiolencye, że ludzi na pograniczu zabijają i wsi rabują, a żadnej dojść nie można sprawiedliwości od tak siła lat, zaczem IMć pp. posłowie conferent z IMcią p. posłem cesarskim, aby te expostulacye braci naszych doniós ministris cesarza IMci i wymógł, ut recurrentibus do sprawiedliwości satisfaciat secundum iustitiam et aequitatem.

74. Manutentionem interesu IMci p. Zagwojskiego pułkownika, do skarbu koronnego regulującego się, activitati IMciów pp. posłów naszych insinnamus, aby circa promotionem IMciów in praetensionibus suis pomieniony IMć p. pułkownik upacyfikowany był.

75. Na legacye zaś żadne do postronnych monarchów aby ciż IMć pp. posłowie nie pozwalali, unanimi consensu kongressu naszego obstringuntur.

76. Cetera practicatae activitati et dexteritati probatae IMciów pp. posłów committuntur, obsecrando amore patriae et affectibus ziemie naszej, ut insistant legibus, conforment desideriis całej Rzptej pro commodo publico non privato, których praca et studium że non sterilescitł w sercach naszych, przyrzekamy. Datum ut supra. Stanisław Potocki, halicki, kołomyjski starosta, koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego marszałek.

Castr. Hal. Rel. 220 p. 1821—1834.

181.

Halicz, 22 lutego 1723.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. na sejmik relationis ad locum consultationum solitum do Halicza pro die 22 Februarii w roku teraźniejszym 1723, po zgodnem obraniu za marszałka IMci p. Józefa z Grotkowa Łosia, komornika granicznego halickiego, takowe unanimi voto postanowiliśmy laudum.

2. Niedojścia sejmu lugubrem od JW. IMciów pp. posłów naszych, którym pro indefesso circa tuitionem praw koronnych i swobód Rzptej studio a utrzymaniu się przy instrukcyi na przeszłym sejmiku przedsejmowym voce unanimi postanowionej i podanej sobie labore nietylko godne podziękowanie cała ziemia niesie, ale też remunerari deklaruje, odebrawszy nuntium, nie dokąd indziej rekurs czyni, tylko do opatrznej patris patriae najjaśniejszego króla IMci p. n. m. około dobra Rzptej czułości, swoje wierne vota niosąc, ażeby jako ociec łaskawy gubernatrice manu lapides offensionis, które bono publico Rzptej pro obice stają, amovere raczył, a stąd dalszym obradom ad tuitionem całości patriae liberum campum paterne pozwolił. W czem jeżeliby inne województwa, osobliwie generał ziem ruskich poselstwa do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. expedyować miały, tedy i ziemia nasza halicka z powiatami swymi podobnąż poselstwa expedycyą do przyszłego sejmiku gospodarskiego rezerwuje.

3. Teraz zaś mając w prześwietnem imieniu JW. IMciów pp. Potockich gloriam, chcąc orientem w prymacyalnej godności adorare solem, unanimi assensu IMciów pp. Antoniego Rozwadowskiego, znaku pancernego JW. IMci p. starosty halickiego chorążego, Samuela Dulskiego, stolnika parnawskiego za posłów uprosiliśmy, obstringendo tychże IMciów fraterno affectu, aby jako najprędzej cum dignissima primatialis dignitatis congratulatione tudzież o życzliwych braterskich całego koła naszego affektów denuntiatione pośpieszyli, a oraz JO. księcia IMci prymasa upraszali, ut dignitate et activitate sua, pomniąc na ojczyzny dobro, (które przez zatamowanie ulteriorum consultationum labefactari zdaje się), oddanie komendy wojska cudzo-

ziemskiego in proprias manus WW. IMć pp. hetmanów i przywrócenie przez IMć p. Fleminga ordynansu u najjaśniejszego króla IMci p. n. m. efficere raczył.

4. A luboli godna praca JW. IMć pp. posłów naszych na przeszły sejm uproszonych wielką za sobą pociąga remuneracyą, zapatrując się jednak ziemia nasza super egestatem erarii circa pondus obligowanych affektów braterskich po 2.000 zł. kożdemu z IMciów jako najprędzej z podatków swoich ziemiańskich wyliczyć deklaruje.

5. Których to podatków importancyi żebyśmy doskonale zważyć mogli numerum, ad excipiendum calculum od IMć pp. poborców tak ziemi jako i powiatów WW. IMć pp. komisarzów z ziemi halickiej i powiatu kołomyjskiego Antoniego Swierskiego, skarbnika lwowskiego, Alexandra Mrozowickiego, podstolego bracławskiego, z powiatu trembowelskiego Jana Ulińskiego, stolnika podolskiego, Stanisława Granowskiego, pereasławskiego, jabłonowskiego starostę uprosiliśmy. Którzy to W. IMć pp. komisarze, t. j. z ziemie halickiej i powiatu kołomyjskiego z grodem halickim, powiatu zaś trembowelskiego similiter z swym grodem in proxima sądom cadentia ab actu niniejszego sejmikowania celebranda, praevia per instigatorem officii na sądy taktowe adcitacione IMciów pp. poborców czopowego, kotłowego i prasułki podatków calculum importancyi percepty i expensy in usus et commodum ziemi z powiatami za wszystkie lata kurencyi tych podatków od czasu determinowanych sądów fiskalnych excipere et pro iustitia sub fide, honore et conscientia discutere mają, a IMć zaś pp. poborcy i tykający się zwyż pomienionych podatków pro termino superius prefixo, kożdy w swym grodzie comparere et rationem administrationis suae reddere sub poena peculatus inibidem super renitentibus extendenda et publicanda ultimariaque executione powinni będą.

6. Na tychże oraz sądach delatę zatrzymanych podatków po dobrach tak grody, jako [i] IMć komisarze podpisawszy IMciom pp. poborcom ad exequendum wydać quanto citius obligantur, salva jednak IMciom pp. komisarzom prorogatione termini postanowionej kalkulacyi pro necessitate do innej sądów kadencyi praecustoditur, która to prorogacya IMciów pp. poborców innotescere ma.

7. Po expedyowanej tedy należycie kalkulacyi ciż W. IMć pp. komisarze na przyszłym da Bóg sejmiku gospodarskim należytą ziemi względem importacyi uczynią wiadomość i relacyą. W tym zaś czasie JW. IMć p. starosta halicki, na trybunał radomski obrany komisarz, żadnych assygnacyi do zwyż rzeczonych IMciów pp. poborców, ziemiańskie podatki wybierających, nikomu wydawać sub nullitate onychże niema.

8. A że IMciów pp. deputatów chorągwi pancernej JW. IMci p. wojewody bełzkiego, tu w ziemi naszej repartycyą mającej, zachodzi kwerymonia, jakoby wszystkiego podatku tak sobie do zapłacenia zasług, jako i na restauracyą kościoła trembowelskiego WW. OO. Karmelitów laudo anteriori uchwalonego i destynowanego nie wybrali i że IMć p. Maszkiewicz, deputat tejże chorągwi za przyaresztowaniem przez OO. Karmelitów zasług chorągwi należących zł. 1.300 IMci księdzu przeorowi wypłacić musiał, więc ad investigandum rei veritatem uprosiliśmy W. IMć p. Bernarda Grabiankę, łowczego ziemie halickiej pro cognitione zwyż rzeczonych pretensyi, aby pomienionych IMciów pp. deputatów chorągwi JW. IMci p. wojewody bełzkiego z których dóbr wybrali, lub też nienależący sobie i na kościół trembowelski podatek, wysłuchał kalkulacyi. Po której expedyowanej o pretensyi IMciów na przyszłym sejmiku gospodarskim tenże IMć p. komisarz uczyni relacyą.

9. Innych zaś IMciów desideria zachodzące do przyszłego sejmiku gospodarskiego odkładamy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy W. IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Józef z Grotkowa Łoś, komornik graniczny halicki, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 679—682; Castr. Hal. Rel. 221 p. 372—375; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 39 p. 777—788; Castr. Tremb. Rel. 165 p. 600—605.

182.

Halicz, 14 września 1723.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się na miejsce consultationum do Halicza pro die decima quarta Septembris in anno 1723 i ufundowawszy jurysdykcyą obrad ziemiańskich w kościele WW. OO. Franciszkanów ob defectum in loco consueto zasiadania, ponieważ kościół farny reparatur, i uprosiwszy sobie za dyrektora koła naszego W. IMć p. Stefana z Strumian Dąbrowskiego, skarbnika ziemie naszej, takowe unanimi assensu postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód dziękujemy Panu Bogu najwyższemu, że za zgodnymi głosami ziemian prześwietnej ziemie halickiej zgromadzenie podczas sejmiku boni ordinis odebrało effectum et stetit in suo esse w obrządku, który de lege powinien zostawać.

3. Więc do podatków a retroactis annis do dnia dzisiejszego wybranych przez IMć pp. exaktorów, od których usque ad praesens ziemia halicka dojść nie mogła percepty sum, zaczem sancito praesenti postanawiamy, aby którzy się nie kalkulowali na sądach fiskalnych in antecessum et post przed IMciami pp. komisarzami e medio nostri anteriori laudo uproszonymi, IMć pp. exaktorowie czynili przed tymi IMciami komissarzami ulteriori laudo approbowanymi et coram iudiciis commissorialibus una cum officiis castrensibus tam Haliciensi quam Trembovliensi kalkulacyą i która ma być ad effectum przyprowadzona unius ex mcis. commissariis absentia non obstante. Super vero renitentibus in faciendo calculo exactoribus rigor prawa vigore legis positivae extendatur. Której komissyej actus ma zaczynać się in duabus post festum ss. Trium Regum septimanis absque prorogatione salva cuiusvis officii priori inchoata cadentia.

4. A ponieważ non per parvum spatium czasu disordo w podatku czopowym w ziemie naszej halickiej zostawał i importancyi do tych czas przez zrywanie sejmików nie było, kiedy sufficienter za zgodą obrady[1] ziemie naszej nastąpiła, WW. IMć pp. Jakuba Stanisława Zebrowskiego, miecznika trębowelskiego i Michała z Rudych Popław Popławskiego, cześnika gostyńskiego i towarzysza chorągwie pancernej JW. IMci p. koniuszego kor. deklaracya spondendo dać na lat dwie, poczynających się die 12 Septembris anni 1722, a kończących się in futura Deo dante eadem die in anno 1724 zł. 18.000 polskiej monety za czopowy podatek wypłacić podczas sejmiku daj Boże następującego gospodarskiego za całość IMciom prześwietna ziemia halicka w administracyą puszcza, jednak i IMciom praecavetur, aby abhinc nikt z IMciów pp. ziemian do tego podatku z prasułką, solita praxi currente, nie należał, tylko IMć pp. Zebrowski i Popławski, przeszłoroczne zaś czopowe zatrzymane una cum poenis wybrać mają.

5. Sumę zaś tę zł. 18.000 na żadne nie uważając assygnacye, tylko do sejmiku importować IMć pp. administratorowie czopowego powinni będą.

6. Jeżeliby zaś kwity jakowe miały znajdować się z wypłacenia podatku czopowego za rok 1722, te pro invalidis mieć chcemy, salvam repetitionem persolventi windykowania u tego IMci, któremu zapłacono, reserwując.

7. Nie przepominają się usługi niegdy ś. p. IMci p. Jakuba Dubrawskiego, które ziemia nasza odbierała, zaczym kompensując pro merito successorum IMci naznaczona przeszłemi laudami zł. 4.800 summa ad satisfactionem do przyszłego sejmiku declaratur.

[1] W Rel. obrony.

8. Mając też w pamięci affekta W. IMci p. Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego, którego jako zawsze przez godność osoby jego odbieramy życzliwości, tak rekompensując IMci, że ile około publicznego naszego obrządku staraniem zostaje, na przyszłym da Bóg sejmiku deklaracya in vim meritorum nastąpi.

9. Respektując na IMć p. Franciszka Sobolewskiego, ziemianina naszego, któremu za konflagratę przeszłemi laudami deklaracye następowały, a do skutku nie dochodziły, więc praesenti sancito sumy zł. p. 500 u IMciów pp. administratorów czopowego i prasułki dawno zaległego, z którego po uczynionej kalkulacyej jeżeli się pokaże pozostała z tej sumy satysfakcya IMci dojść ma.

10. Wniesione desiderium JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego do koła naszego respektem konflagraty w dobrach klucza grzymałowskiego, tudzież i o allewiacyą podatku czopowego miasta Towstego, ponieważ na punktualną żołnierską szczególnie zapłatę podymne iuxta constitutionem novellam postanowione, zaczem jako contra torrentem nie podobna niti, a w czopowym Towstego lubo jest na zł. 400 dispartymentem redukowane, w czem ziemia nasza w pół allewiacyą czyni.

11. Miasto Zawałów ponieważ ex permissione divina pokazało konflagratę, więc z czopowego podatku ab actu poprzysiężenia na pogorzeliznę ad terminum expirowanej administracyi IMciów pp. Zebrowskiego i Popławskiego po zł. 100 na lat dwie defalkuje się.

12. WW. OO. Dominikanom halickim na reparacyą dzwonu św. Jacka, który niedawnymi czasy rozbił się, z czopowego dawnych retentów, nie tykając teraźniejszego, które zostaje u IMciów pp. Zebrowskiego i Popławskiego, naznaczamy zł. 800. WW. OO. Franciszkanom za ławki pozwolone na sejmikowanie, ponieważ w farnym kościele sejmik nie odprawował się, że teraz fabryka reparuje się, ale u tychże OO. Franciszkanów, więc zł. 100 z tegoż czopowego retentowego darujemy.

13. Repartycyą w naszej ziemi halickiej chorągwie mające, ponieważ in antecessum podczas wybierania swego podymnego kwitowem depaktowały, zaczem subveniendo temu, ne ulterius talia fiant, niniejszą uchwałą praecavetur, aby IMć pp. abstineant i z grodu odbierali. A cokolwiek delat zostanie, aby IMć pp. regentowie tak halicki jako i trembowelski z retentów do exekwowania IMciom pp. deputatom wydawali, którzy iuxta praescriptum legis exekwować mają.

14. Ponieważ tak wielą konstytucyami vetitum servitium chrześciaństwu u Żydów, więc inhaerendo legi publicae i my praesenti laudo constituimus, aby Żydzi ullatenus nie ważyli się trzymać kucharek, parobków, excepto samych winników. A że z przezorności kościelnej wychodzą eo ordine admonicye, które ab hac perfida gente non apprehenduntur, zaczem my sami spondemus kościołom dawać pomoc do wykorzenienia usługi chrześciańskiej. Jeżeliby zaś u któregokolwiek Żyda na któremkolwiek miejscu znalazła się na usłudze żydowskiej kucharka albo parobek, excepto ut supra expressum, comportare Żyd do skarbu ziemiańskiego po talerowi bitemu tenebitur, sub rigore, który na przyszłym sejmiku extendetur.

15. Inne zaś interesa IMć pp. pretendentów także do ziemie naszej mających, do sejmiku da Bóg następującego odkładamy. Które to laudum zgodnie umówione i postanowione W. IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać przy zwyczajnej pieczęci swojej i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum, die et anno ut supra. Stefan z Strumian Dąmbrowski, skarbnik i marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 683—685; Castr. Hal. Rel. 221 p. 1650—1656.

183.

Halicz, 14 sierpnia 1724.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, pro die 14 mensis Augusti w roku teraźniejszym 1724 za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. de data w Warszawie, dnia 3 miesiąca lipca anno praesenti, na sejmik teraźniejszy przedsejmowy wydanym, do akt grodu halickiego feria secunda in vigilia festi s. Jacobi apostoli anno eodem per oblatam podanym [1], po zgodnym unanimi voce uproszeniu za marszałka W. IMci p. Piotra Branickiego, kasztelanica halickiego, takowe postanowiliśmy unanimi consensu laudum.

2. Kiedy Supremus Moderator orbis przez swoją świętą Opatrzność, cuius virtute vivimus, movemur et sumus, przy walecznej ręce najjaśniejszego króla IMci p. n. m. pozwala tyle czasu, abyśmy mogli nostris consulere rebus i saluberrima inter tanta discrimina et tot fatales przeciwko nam ictus ad tuendam integritatem swobód i wolności ojczystych podaje nam media, za co Regi regum et Domino dominantium winne ad aras fundimus vota. Widzimy zaś evidenter najjaśniejszego króla IMci p. n. m. paternam circa bonum publicum curam et solicitudinem, że nam i teraz przy instrukcyi swojej przez IMć p. posła n. w. m. p. przysłanej usilne około dobra Rzptej reprezentuje studium. Więc że stosując się ad mentem propositorum na teraźniejszym obrad naszych kongressie, biorąc przed się paternas praecustoditiones króla IMci p. n. m. sacrosancte observandas, instrumentem przez tegoż IMć p. posła przesłanym expressas, do których przystąpiwszy i skonkludowawszy one JW. IMć pp. posłom e gremio nostri unanimiter obranym, jako to JW. IMć pp. IMci p. Stanisławowi Potockiemu, halickiemu, kołomyjskiemu etc. staroście, IMci p. Józefowi Kalinowskiemu, chorążemu halickiemu, IMci p. Piotrowi Branickiemu, kasztelanicowi halickiemu, IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, stolnikowi bełzkiemu, staroście baranowskiemu, IMci p. Stanisławowi Zeleńskiemu, staroście kaniowskiemu, IMci p. Alexandrowi Krosnowskiemu, stolnikowi gostyńskiemu, pułkownikowi J. Kr. Mci, aby in eo publico Rzptej theatro in congressu omnium ordinum one publico ore ziemi naszej całej Rzptej exponant insinuamus, amore boni publici n. w. m. pp. obstringendo, aby niechcieli deesse antiquae praxi, constituta przodków naszych pro aris et focis inviolabiliter zachowując.

3. Nieodbiegając zaś antiquam praxim i tot saeculis kontynuowanej z prześwietnym generałem wiszyńskim konfidencyi, ile zawsze z sejmików przedsejmowych zachodzącej, uprosiliśmy do Wiszni na sejmik similiter przedsejmowy za posła W. IMć p. Alexandra Mrozowickiego, podstolego bracławskiego n. w. m. p. i brata, który tam stanąwszy, braterską naszę w kole tamtejszym świadczyć będzie weneracyą, przeczyta nasze instrukcye, aby jako unita virtus fortior, tak communicato consilio bono publico na przyszłym da Bóg sejmie praesentibus mederi malis et occurrere futuris mogliśmy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, W. IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, die et anno ut supra. Piotr Branicki, kasztelanic halicki, koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatu trębowelskiego i kołomyjskiego marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 687—688; Castr. Hal. Rel. 222 p. 1430—1433.

[1] W Castr. Hal. 222 p. 1285.

184.

Halicz, 14 sierpnia 1724.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMciom pp. posłom na sejm walny warszawski, ex praescripto legis na dzień wtóry miesiąca października w roku teraźniejszym 1724 przypadający, IMci p. Stanisławowi Potockiemu, halickiemu, kołomyjskiemu etc. staroście, IMci p. Józefowi Kalinowskiemu, chorążemu halickiemu, IMci p. Piotrowi Branickiemu, kasztelanicowi[1] halickiemu, IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, stolnikowi bełzkiemu, staroście baranowskiemu, IMci p. Stanisławowi Zielińskiemu, staroście kaniowskiemu, IMci p. Alexandrowi Krosnowskiemu, stolnikowi gostyńskiemu, pułkownikowi wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito na sejmiku przedsejmowym ziemi naszej halickiej die 14 Augusti przypadłym in anno praesenti 1724 unanimi consensu uproszonym i obranym posłom n. w. m. pp. i braci dana, którzy na promocyą niżej wyrażonych punktów in facie totius congressus nobilitatis corporale praestiterunt iuramentum in eam rotham:

2. Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż będąc obrany posłem z ziemi mojej na sejm blisko przypadający, punkta w instrukcyi wyrażone szczerze promowować będę, korupcyami żadnymi uwodzić się nie dam i cokolwiek nocivum Rzptej widzieć będę, na to nie pozwolę, władzę hetmańską utrzymywać będę, sessyi pro posse każdej attentować będę, tak mi Panie Boże dopomóż.

3. Ponieważ łaskawe nieba mają nad naszą Rzptą prowidencyą, kiedy ammovendo laethales ictus pozwalają nam radzić o sobie, zaczem cum tempus est conservandae Reipublicae operari nam należy. A że król IMć p. n. m., providendo integritati nostrae, składa sejm na obronę całości Rzptej i konserwacyą onej w instrukcyi swojej et per communicationem uniwersału swego przysłanego na sejmik nasz podaje salvandae Reipublicae media, zaczem należyte fundimus J. Kr. Mci p. n. m. podziękowanie cum expressione wierności i życzliwości naszej ku panu nam szczęśliwie panującemu, za co primum et principaliter IMć pp. posłowie przy powitaniu J. Kr. Mci podziękują, sinceritatem wiernych serc naszych J. Kr. Mci reprezentować będą.

4. A że in tali ad praesens Rzpta zostaje crisi, że per quosvis inopinatos casus już kilka sejmów niedoszłych, a przeto securitas Reipublicae nie tylko nie jest provisa, ale ob irritos eventus continuis periclitatur malis, zaczem spodziewając się meliora bona wszystkie nasze przeszłe instrukcye, że infoelici statu Reipublicae ad perfectionem et executionem jakby należało nie przyszły, redintegramus et reassumimus, na dawne zaś instrukcyi J. Kr. Mci podane punkta, że są noviter przysłane, praeter alia praetensionis cara IMci moskiewskiego tituli imperatorii, które ex permoventibus et periculosis[2] consequentiis nietylko do samej naszej ziemi halickiej, ale do całej Rzptej należy, więc IMć pp. posłowie z całą Rzptą quam delicatissime, żeby przez to nie wprowadzić ullum periculum Rzptej et detrimentum nie przynieść, znosić się mają.

5. Mając zaś pro obiecto sancita sejmu odprawionego i traktat warszawski, aby wszelkie punkta tam generaliter quam in particulari zachowane i do exekucyi przyprowadzone były, tudzież pacta conventa ante omnia czytane były, upomnią się IMć pp. posłowie nasi com-

[1] W rkp. mylnie kasztelanowi.
[2] W rkp. periculis.

mittimus. Że zaś instrukcya J. Kr. Mci p. n. m., traktat nordzki zawierająca, w którym jako cała Rzpta tak i ziemia nasza pożądanego pokoju zakłada nadzieję, permovet instabunt IMć pp. posłowie iunctim z całą Rzptą, aby to universale saluberrimum opus jako najprędzej effectuari mogło, eo jednak adiecto, aby instrukcya IMciom pp. plenipotencyaryuszom dana była Rzptej kommunikowana, aby się w niej żadne avellenda nie pokazały.

6. Władza JW. IMć pp. hetmanów nad wojskami utriusque authoramenti według dawnych praw et novellam legem aby była przy IMciach pp. hetmanach konserwowana i komenda nad wojskiem cudzoziemskim, o którą hucusque kontrowersya, żeby była IMciom pp. hetmanom restituta; JW. IMć pp. posłowie po obraniu IMci p. marszałka izby poselskiej [żeby] do żadnego punktu nie przystępowali, dokąd ad manus IMciom pp. hetmanom plenarie nie będzie oddana, serio et omnimode promovebunt, aby integritas Rzptej tem samem się ugruntowała, żeby jak IMciom pp. hetmanom wojsko, tak IMć pp. hetmani posłuszni byli Rzptej. Cavetur i to, ażeby regimenty komputu równego były i officyerowie cudzoziemskiego wojska, a zwłaszcza komendanci po fortecach pogranicznych byli szlachta wszyscy possessionati ex ditionibus Reipublicae kreowani i instytuowani, za zaliceniem IMciów pp. hetmanów podług konstytucyi anni 1655; przytem aby exercycya językiem polskim praktykowane były IMciów pp. posłów upraszamy, aby to negotium serio promowowali. Że zaś znacznej reparacyi artylerya i fortece in visceribus regni, a osobliwie in confiniis będące potrzebują, przeto subveniendo tantae necessitati IMciom pp. posłom naszym insinuamus, aby cum tota Republica adaequata adinveniant media, które łatwo być mogą za wypłaceniem ze wszystkich królewszczyzn kwarty należącej ad aerarium publicum.

7. Strony dworu berlińskiego in materia resolvenda należeć będzie sentire cum tota Republica i wynaleść media eliberowania territorii Elbingensis, jako J Kr. Mć p. n. m. proponit w instrukcyi swojej.

8. Punkt o Kurlandyi, wniesiony z relacyi IMci p. posła do cara IMci moskiewskiego, rezolwowany być ma, w czem referować się mają IMć pp. posłowie nasi ad constitutionem anni 1589.

9. Wojna turecka ex vi sacri foederis powinnaby subsequi, gdybyśmy byli securi a septemtrione, dlaczego IMć pp. posłowie powinni mieć będą animadwersyą, aby nas w nową nie inwolwować wojnę.

10. Traktat wiedeński inscia Republica formowany abrogować et praecustodire, aby na potem nie ważono się in similia wchodzić, praecavebunt IMć pp. posłowie.

11. Mając inter primas curas ziemia nasza halicka i ważąc, jak wielkie może być niebespieczeństwo Rzptej z Turków przez nowo erygowaną fortecę Chocimia, tak licznem wojskiem tureckiem osadzoną, jakoteż wołoskiego i multańskiego kraju tymiż Turkami i Lipkami, z których niedawno pestifera contagio województwo podolskie i ruskie zaraziła, ile gdy co pół roku odmieniają na te miejsca Turków ab origente, gdzie nigdy nie ustaje powietrze, jakoteż imminentia futura z bliskiego sąsiedztwa, dlaczego poddaństwa w kraju tamecznym utrzymać nie podobna dla przechodu ich w kraj wołoski, w czem enervatur Rzpta i gwałt się ich bisurmani, zaczem jako to jest przeciwko dawnemu i ostatniemu traktatowi karłowickiemu erekcya tej fortecy, tak potrzebne poselstwo do Porty Ottomańskiej, aby jej demolicya była i Turkami kraju wołoskiego i multańskiego nie osadzali i poddaństwa chrześciańskiego nie przyjmowali, także respektem rozgraniczenia ziemi halickiej z wołoską podług deklaracyi J. Kr. Mci vigore pactorum między Portą Ottomańską serio curae IMciów pp. posłów commendatur.

12. Na zachodzące od Chocimia kwerymonie w pretensyach aby Rzpta delegowała IMć pp. komisarzów per constitutionem i dała onym plenariam potestatem sądzenia et executionis ad sopiendas ab utrinque pretensiones.

13. Słuszne pretensye do wojsk najjaśniejszego cara IMci pro aggravationibus Rzptej przez wyciągnione indebite przeciwko sojuszowi kontrybucye, aby przy traktacie nordzkim

IMciom pp. plenipotencyaryuszom od J. Kr. Mci i Rzptej naznaczonym były zalecone, obligamus IMciów pp. posłów, aby o to instent, jako też i dotrzymanie deklaracyi w tymże sojuszu wyrażonych. Jeżeli zaś car IMć praetendit na wojsko nasze danych sum, te są sojuszem obojga narodów wojsku assekurowane, na ostatek onych non denegamus restitutionem, byle car IMć tak wielkie szkody przez wojska swoje w Koronie całej polskiej i W. Ks. litewskiem poczynione nam rekompensował. Jeżeliby zaś miało się pokazać, żeby kto ex particularibus miał co wziąć od cara IMci, niech ich wyda et tenebuntur ad restitutionem.

14. Płaca wojsku, jako jest plena securitate na ostatnim sejmie warowana, tak żeby była immutabilis, IMciów pp. posłów, aby to utrzymali obligujemy, dawniejsze zaś zasługi podczas wojny tureckiej, w którym czasie Rzpta żadnej sobie do wojska formować nie może pretensyi, aby były płacone aż do zaczęcia nieszczęśliwej rewolucyi.

15. A ponieważ IMć pp. wojewoda ruski i sukcessorowie ś. p. IMci p. chorążego koronnego Jabłonowscy, kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego na wszelkich Rzptej zjazdach od śmierci onegoż dowodzą manifeste, że w erogowanych na fortece i regimenty pro publico sumach całą ich substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit, tak że kilka milionów zasług prawdziwie kapitałami za Rzptą wydanymi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą i krzywdę najmniejszemu abominantur, stosując się do konstytucyi anni 1703 [1] sejmu lubelskiego sub titulo: Securitas zasług WW. Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi osobliwą deputacyą na sejmie teraźniejszym otrzymali ad ineundum calculum z IMciami tak dawnej i słusznej ich pretensyi, tudzież pozwalamy i zlecamy IMć pp. posłom, aby ze wszystkimi stanami Rzptej znaleźli sposób i podatek najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMciom singulariter pomienionych kapitałów. Zaczem IMć pp. posłów naszych obligujemy, aby publicam fidem et precium deservitae mercedis et summarum erogatarum vindicent.

16. Podobnym sposobem zasługi zaległe vigore repartycyi JW. IMciów pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich, kasztelanów krakowskich, hetmanów koronnych, jako i IMci p. Kąckiego, kasztelana krakowskiego, generała artylerji koronnej, tudzież JW. IMci p. Józefa Potockiego, wojewody kijowskiego, którzy własną fortuną ad annum 1710 za reparacyę [2] Kamieńca i innych pułkowników utrzymowali regimenty na konserwacyą Rzptej, żadnej dotychczas rekompenzy nie odebrali, obstringimus tychże IMciów pp. posłów, aby się dopomnieli refusionem expensarum.

17. Na ostatek dajemy plenariam facultatem IMciom pp. posłom naszym, aby z całą Rzptą weszli w kalkulacyą z wojskiem i tak o długi podczas wojny tureckiej i szwedzkiej umówili się de certo quanto z IMciami pp. wojskowymi, jako i sukcessorami pretendentów, po województwach zaległe, wiele komu mają być naznaczone, a potem konferować z całą Rzptą mieli potestatem znalezienia satysfakcyi realnej, jaki się sposób najsnadniej i najprędszy wynaleźć będzie mógł, żeby ta pretensya więcej starych zasług jak sejmów, tak sejmików nie trudniła, wzajemnie promovendo praetensiones Rzptej do wojska.

18. Ratione iuris patronatus J. Kr. Mci ad curiam Romanam ut instet Rzpta, IMć pp. posłowie promovebunt, także i wykupienie Potopu podług dawniejszej konstytucyi i nawigacya na Sanie i na Wiśle aby nie upadała z województwami innemi do tego się interesującemi IMć pp. posłowie zgadzać się będą.

19. Jeżeli czego cyrkumskrypcya potrzebna, jako skarbu koronnego Rzptej, z którego znaczne commodum byćby miało nie tylko na ordynaryjne expensa, ale też na ulżenie [3] ciężarów podatków, gdyby według dawnego instruktarza absque omni exceptione wszyscy równo płacili

[1] W rkp. mylnie 1705.

[2] W rkp. repartycyę.

[3] W rkp. ubliżenie.

exceptis nihilominus mercimoniis proprii laboris od szlachty quovis titulo non extorquendo theloneum, żebyśmy oraz kupców w protekcyą nie brali ani też partykularnych myt w dobrach naszych nie uzurpowali bez prawa, excepta executione spasnego, mostowego i grobelnego, ale prawdziwie dowiedzionego a plebeis duntaxat exigenda.

20. Myto trembowelskie nulla constitutione approbowane o pięć mil na gruntach dziedzicznych szlacheckich uzurpowane, nibyto in reparationem zamku, de qua hactenus non constat nisi abominatio desolationis, a stąd aggravantur proventa dóbr szlacheckich, którymi taż nobilitas subsistit et onera publica ponosić musi, jako per privatum instrumentum do tych czas extorquetur et extorquebatur, tak aby per futuram Deo dante constitutionem abrogetur, obstringimus IMciów pp. posłów.

21. A że zagęściły się cła i myta w miastach, wsiach, w duchownych, królewskich i świeckich, bez przywilejów i approbacyi Rzptej nawet na takich praktykuje się miejscach, gdzie ani mostów, ani przepraw, ani popasów znajduje się, a nie tylko od kupców handlujących towarami, ale i od szlacheckich podwód ze zbożem i żywnością idących czy to na targ, czy też ze wsi do wsi, reassumujemy konstytucyą anni 1578 et 1589 sub poenis ibidem appositis. Grobelne zaś gdzie actu są groble i mosty, które reparacyi potrzebują, od furmańskiego wozu jako i wołów kupieckich, itidem spaśne na dawnych traktach i gościńcach, nowe drogi cum praeiudicio gościa kupca wymyślone i przez gwałt nawrócone totaliter aby kassowane były; także na rzekach między brzegami diversi dominii tak w dobrach królewskich jako i szlacheckich tudzież duchownych czyto mosty, czy promy do wygody przejeżdżającemu mieć i stawiać każdemu possessorowi, ale gdzie dawne gościńce bywały, aby wolno było, IMciom pp. posłom szczerą w tem applikacyą insynujemy.

22. Że fortece pograniczne irruenti znagła hosti powinny być antemuralia patriae, zaczem aby tam praesentes tenutarii quam in futurum possessores one reparowali i aby Rzpta super negligentes animadvertere raczyła, instabunt IMć pp. posłowie.

23. Mennice że są potrzebne bardzo Rzptej, byle emolumentum przynosiły, aby były otworzone, cum tota Republica promovebunt. Na dobycie kruszców i zaciągnienie gwarków aby to było ad executione[m] przyprowadzone, consentient, jednak jeżeliby się pokazały też kruszce w dobrach dziedzicznych, salva constitutione o dobrach dziedzicznych conservata, mają być sine praeiuditio haeredum dobywane.

24. Miasta jako w obcych krajach, tak i w naszej ojczyźnie commodum et emolumentum przynieść mogą, byle była onych secundum leges et constitutiones veteres conservatio, dla czego instabunt do Rzptej IMć pp. posłowie, aby in favorem onych omnis provideatur immunitas i dla zachęcenia nie tylko ojczystych, ale i obcych rzemieślników wolność im dana była, tudzież żeby per constitutionem caveatur, aby wełna żadna za granice nie wychodziła, choćby też certo constituto pretio, żeby ani tańsza, ani droższa nie była secundum distinctionem dwojakiej i jednej strzyży i żeby z polskiej wełny w Polszcze fabrykowane były sukna i inne manufaktury, przez coby rzemieślnicy schodzili się.

25. Ratione ekonomii i prowentów ekonomicznych niech będzie postanowionych konstytucyi exekucya, szawelska zaś ekonomia do W. Ks. litewskiego należy, które się submittowało onę odebrać salvis iuribus najjaśniejszych królewiczów IMciów.

26. Życzy sobie ziemia halicka, aby sól jako największy królowi IMci p. n. m. i Rzptej przyniesła pożytek i żebyśmy mogli obejść się bez cudzoziemskiej, byle to było sine praeiuditio dóbr ziemskich, intrat szlacheckich, w których się sól znajduje i tej samej soli aby wendycya była wolna w Litwie, w Podlaszu, bełzkiem, wołyńskiem, podolskiem, kijowskiem, bracławskiem, czerniechowskiem województwach, po składach dawnych prawem opisanych, ile gdy suchedniowej soli te ziemie, w których się sól rodzi, nie pretendują. W miastach zaś jako i po wsiach aby żadnym depaktacyom ani opłacaniu, jako prawo mieć chce, ile kiedy się to dzieje

intra regnum, nie podlegała, reassumować trzeba konstytucyą annorum 1550, 1569, 1576, 1580, 1653, 1677, sub poenis ibidem appositis. A że sól z Pokucia dóbr dziedzicznych do wsi Buczni w województwie brzeskiem litewskiem leżącej sukcessorów JW. IMci p. Kossakowskiej, kijowskiej i Wielhorskiej, wołyńskiej kasztelanowych de propria gleba idąca niewypowiedzianemi mytami po różnych miejscach, mianowicie we wsi Rudzie i Zboraziu tak od dzierżawców jako i od donataryuszów i superintendentów cel były (sic) aggrowowane et aggravantur i IMć p. Wiszer kilka set beczek jej zabrał w kluczu rudzkim, który subdole w assessoryi kondemnatę otrzymał na tychże IMciach paniach kasztelanowych, instabunt IMć pp. posłowie, aby in posterum ta depaktacya ustała, sól zabrana nadgrodzona była et condemnatio indebite otrzymana cassetur.

27. Statki szlacheckie ze zbożem rzeką Bugiem do Gdańska idące, ażeby od wszelkich tam intra regnum jakoteż na komorze brzyskiej od skarbu litewskiego i starościńskiego nie były impediowane i aggrawowane, serio IMć pp. posłowie nasi domówią się; tejże depaktacyi i na innych rzekach nie powinni podlegać navigabiles od IMci p. podskarbiego w. koronnego.

28. Ludzie łanowi, których znajduje się w taryfach dawnych 12.000, ponieważ z nich usum obsequii Rzpta nie ma, tylko rotmistrze, sub quorum signis militant, commoda z łanów provenientia usui suo obracają, więc aby szkodliwy ten abusus tollatur a Rzpta pro bono publico commodum swoje miała, instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby ci łanowi ludzie na zaciąg inszych chorągwi in defensionem fortec pogranicznych po stu zł. z łanu ad aerarium publicum płacili, albo w zupełnym kompucie iuxta praescriptum constitutionum przy fortecach pogranicznych znajdowali się.

29. Insignia Rzptej podczas rewolucyi za granice wywiezione indagabunt IMć pp. posłowie i żeby onych rewizya była per deputatos dopomnią się.

30. Z dawna uniwersale votum całej Rzptej korektura trybunału koronnego i ostatnia konfederacya na to desudabat, tylko że czy fato, czy też alicuius instinctu to tak salutare opus indeterminatum zostało, w czem IMciów pp. posłów obligujemy, aby instent do całej Rzptej o takową cyrkumskrypcyą: primo aby sentencye aperta stuba dawane były exceptis causis criminalibus et lectione inquisitionum; secundo aby loco incompetenter agit termino luat litis expensas absque corporali iuramento taxandas; tertio aby regestra nie były zagęszczone, dla których muszą partes tak długo w trybunale bawić siedząc pod różnymi regestrami; księża jedni raz po raz, rok po roku aby deputatami nie byli, ale eo interstitio temporis, jako in saeculari statu co cztery lata ad mentem legis; żeby konstytucya stanęła, aby officiales castrenses capitaneales byli szlachta z antenatów i regenci nobiles terrigenae et iurati, żeby munia patronów IMć pp. pisarze grodzcy u trybunału nie zabierali, tylko grodów pilnowali nie trybunału. Mając w refleksyi molestiam podróży z uszczerbkiem zdrowia i znacznego erogowania kosztów przejeżdżając się w sprawach swoich na trybunał koronny lubelski, instabunt o to IMć pp. posłowie nasi, aby sprawy województw prowincyi wielkopolskiej w Piotrkowie od św. Franciszka do Wielkiej Nocy, małopolskiej prowincyi, t. j. krakowskiego, sandomirskiego, lubelskiego, podlaskiego, bełzkiego województwa od Wielkiej Nocy do św. Michała w Lublinie, ruskiego, wołyńskiego, podolskiego, kijowskiego, bracławskiego, czerniechowskiego we Lwowie ad dominicam Iudica quadragesimalem sądzone były, na którym trybunale ziemstwo każdego województwa podczas kadencyi swojej dekreta polonico idiomate aby pisało, ziemia zaś halicka aby swoim osobliwym regestrem sądziła się. Alternata trybunału radomskiego aby raz we Lwowie, drugi raz w Radomiu agitowała się.

31. Iura cancellariae należące aby certum quantum co od czego należeć będzie Rzpta constituat, także i od dekretów, promovebunt IMć pp. posłowie.

32. IMć pp. podskarbowie utriusque gentis, aby sufficientem uczynili calculum od początku ministerii sui i realitatem perceptarum et expensarum iuramento corporali komprobowali, serio upomnią się IMć pp. posłowie nasi.

33. Cursus monety aby jeden po wszystkiej Polszcze był, excepto prowincyi pruskiej, sub rigore legibus regni descripto.

34. Reasumować konstytucyą anni 1565 o Żydach, aby nie byli na cłach i mytach faktorami, nawet chrześcian plebeios od komor wszystkich aby JW. IMć p. podskarbi w. kor. [relegował a] dobrze osadzonej szlachcie, habita ratione plus offerentis administracyą dawał, ci zaś szlachta, że administratorów installant na komorach i przykomorkach, żeby według instruktarza bez depaktacyi szlachty i kupców i przymuszania nobilitaris status do powtórnej przysięgi sprawowali się, warować mają.

35. Po wino węgierskie za granice żaden z obywatelów koronnych żeby nie jeździł ani posyłał, reassumować konstytucyą annorum 1578, 1611, 1626, 1643, 1676, ale żeby je Węgry na składy pograniczne tymże prawem naznaczone wozili, a superintendenci aby doglądali, żeby było w beczce garcy sześćdziesiąt; nie wprzód jednak te wina przedawać, póki przez urzędy wojewodze taksa ich nie nastąpi.

36. O wołach konstytucyą anni 1550 et 1566 reassumować, żeby ich za granicę nie pędzono, a jeżeli kupiec woły przezimowane skupił, myto od nich zapłacone być ma, exceptis iuribus nobilitati servientibus.

37. Żydzi żeby chrześcian utriusque sexus na usługach swych nie trzymali, oprócz winników i furmanów, reassumować konstytucyą anni 1565 et 1670, także żeby dóbr szlacheckich quovis iuris titulo nie trzymali, administratorami w nich nie byli, katolików nie sądzili, wołmi, końmi, winem, solą nie kupczyli i za granice nie gnali, konstytucyą 1557 et 1678 reassumować legeque sub rigoribus in antecessum expressis warować i utwierdzić.

38. Plebeiae conditionis personae, którzy ważą się ultra praescriptam legem anni 1620[1] dobra dziedziczne iure quovis et titulo possidere, tedy ad cuiusvis instantiam cedere powinna summae medietas fisco regio, delatori zaś altera medietas, urgebunt IMć pp. posłowie.

39. Aby duchowieństwo utriusque rithus tam Romani quam Graeci nie ważyli się bona terrestria skupować ani obligatorio titulo possidere i one applikować usui suo, propinationes wszelkich likworów exercere cum detrimento possessorów i dziedziców, ani też sum zapisywać in posterum nikt nie ważył się, jeżeli zelo permotus pietatis aby gotowiznę in dispositionem temuż duchowieństwu podług woli swojej dysponował i dał pro suffragio animae suae.

40. Widząc, że stan duchowny przeciwko wyraźnym konstytucyom anni 1635 in causis criminalibus et civilibus ad forum spirituale stan szlachecki częstokroć zwykł evocare, in fundamento tejże konstytucyi in posterum lege perpetua cavere, aby wszelkie sprawy tam ex reatu quam et actoratu o dziesięciny, o sumy wyderkaffowe i o grunta kościelne jako i inne kryminalne in foro saeculari w ziemstwach czyli grodach, albo per appelationem w trybunale ex regestro competenti intententur et determinentur, nie tylko sub rigore in lege descripto ratione evocationis per loci ordinarios super delinquentes spirituales decernendo, ale salva etiam contra loci ordinarios via agendi ex regestro competenti de non administranda iustitia super spirituales suae dioecesis evocatores et convulsores legis praesentis reservata et poena super eosdem loci ordinarios non exequentes legique eidem refragarios duorum millium marcarum polonicalium ex bonis terrestribus eorundem aut proventibus episcopalibus ad solutionem parti ibidem decernenda.

41. Kalkulacya artyleryi ponieważ już jest subsecuta in parte, jednak realitatem perceptarum et expensarum IMć p. pułkownik i sekretarz artyleryi comprobet, instabunt IMć pp. posłowie.

42. Per laudum zaś że sobie ziemia pozwoliła sub vacantia starosty suscepty w grodzie, jakoteż executionem decretorum tam tribunalitiorum quam castrensium, promovebunt IMć pp. posłowie approbationem.

[1] W poprzednich instrukcyach (nr. 174 i 180) powołany r. 1621; w konstytucyach z tych lat, zawartych w Vol. leg., takiego artykułu brak.

43. Ratione duchownych presbiterów ruskich żeby IMć księża episkopi nie uzurpowali sobie ius patronatus, ale żeby należeli do szlachty i do dziedziców i possessorów za metryką pokazaną, że w tej wsi urodzony, efficient IMć pp. posłowie.

44. Zelus domus divinae ac religionis catholicae przenika aż do serca tam in universali wszystkich, jako in particulari każdego z osobna ex concivibus na kongres teraźniejszy zgromadzonych, kiedy effrenata in omne nefas dyssydentów tyrańskich malitia eo accrevit, że nietylko in christos Domini sceleratas podniosła manus, ale też contra sacras imagines w kościele toruńskim Societatis Jesu, tumultuarie do onego irruendo, in furore nad onymi exorbitowała, zaczem gravem vindictam ciż dyssydenci pro eiusmodi delicto za sobą ciągną, więc aby Rzpta serio nad niemi animadvertat poenasque exemplares na onych irroget, serio upomnią się IMć pp. posłowie nasi.

45. Ponieważ wojsko utriusque authoramenti nie jest in exercitio, aby tedy oblivione non deterioretur, aby z leż swoich na granice iuxta dispositionem JW. IMć pp. hetmanów wyprowadzone było, aby IMć pp. hetmani choć raz w rok one popisowali i lustrowali, domówią się IMć pp. posłowie.

46. Depositoria omnium mercimoniorum reassumantur praecavebunt IMć pp. posłowie.

47. Legowaną zaś sumę na reparacyą[1] lwowskiej fortecy i przemyskiej przez JW. p. Matczyńskiego, wojewodę ruskiego, aby skarb koronny oddał, jako konstytucya lubelska sonat.

48. Interes niemirowski ex mente et dispositione Rzptej na instancyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego już trzema stwierdzony[2] recessami od W. IMć pp. komisarzów Rzptej pleno tejże consensu et approbatione wylikwidowany, mają serio zalecić i utrzymywać IMć pp. posłowie.

49. Dekreta komissyi radomskiej, które in convulsionem legis novellae postawały, partykularnie zaś dekret na IMć p. kasztelana ziemie naszej ferowany o zapłacenie dziesięciu tysięcy darowanych od IMci p. starosty sędomirskiego na konserwacyą regimentów IMci p. podkomorzemu koronnemu tanquam iuris quaesitori, żeby był przez konstytucyą zniesiony, ponieważ jest contra legem de amnestia positivam, dekreta zaś hetmańskie contra exorbitantes ferowane aby robur suum perpetuum miały, procurent IMć pp. posłowie nasi.

50. O approbacyą tak collegii Societatis Jesu, jako i OO. Trynitarzów nie dawno w Stanisławowie, także OO. Dominikanów w Tyśmienicy fundowanych i Karmelitów trembowelskich, instent IMć pp. posłowie et procurent. Instancya za OO. Trynitarzami do stanów Rzptej niech się mieści, aby fundacya ś. p. IMci p. Biedzińskiego, wojewody sandomirskiego pod dyspozycyą Rzptej poddana, miała proventus sui securitatem, a którekolwiek fundacye stanęły pro redemptione captivorum, aby ojcom tejże professyi applikowane byli.

51. A ponieważ na relaksacyą poenae publicae IMci p. Rosnowskiego zaszła kontradykcya od IMci p. Ponińskiego, starosty kopanickiego, przy podpisie konstytucyi wyrażonej, żeby taż relaksacya nie miała waloru, invigilabunt IMć pp. posłowie.

52. Wniesione desiderium IMci p. Antoniego Gruszeckiego, podczaszego dobrzyńskiego do koła naszego, zważając dawne prawa o dobra (sic) szlacheckie, żeby nie były przyznane za królewskie, osobliwie kiedy IMcine dobra wieś Hodowice na Wołyniu zostająca ab antiquo ziemiańskie proprio suo aere nabył, zaczem aby perpetuis temporibus przy swojej własności zostawały, IMć pp. posłowie promowować będą, et ab impetitione JW. IMci p. wojewody kaliskiego aby był wolny, jako per meram vexam et forum incompetens mandatem pociągniony, instabunt.

53. Wielkie zasługi w całej Rzptej IMci p. Maniewskiego, podkomorzego czerniechowskiego osobliwy za godnością jego pociągną respekt, a zatem upraszamy IMciów pp. posłów

[1] W rkp. repartycyą.
[2] W rkp. stwierdzonymi.

naszych, aby przy prezentacyi meritorum IMci [u] JW. IMciów pp. ministrów status przez skuteczną promocyą łaskawy u najjaśniejszego króla IMci p. n. m. w interesach swoich mógł znaleźć respekt.

54. Niechcemy deesse wniesionej do koła naszego braterskiego expostulacyi za IMcią p. Stanisławem Jabłonowskim, chorążym trembowelskim, który kołace do serc naszych, abyśmy annectendo między punkta instrukcyi desiderium IMci przy legacyi do najjaśniejszego cesarza IMci rekomendowali strony pewnej sukcessyi w państwie J. cesarskiej Mci, która, jako on twierdzi, legittime go concernit, którego to executionem punktu zlecamy IMciom pp. posłom braci naszym, tudzież querimoniam IMci doniosą, iż przeciwko prawu opisanemu pociągniony jest do konsystorza evocatorie, gdzie in meram vexam exkomunikę otrzymał IMć ksiądz Krzypuski, proboszcz drzewiecki, więc aby zniesiona była i żeby plebeis personis beneficia ecclesiastica sive officia, jako dziekaństwa, probostwa nierozdawane były, instabunt IMć pp. posłowie.

55. Znajdują w sercach naszych braterskich kompassyą concives nostri IMć p. Jan Krogulecki, wojski czerwonogrodzki, jako też IMć p. Michał Wrzeszcz, łowczy czernichowski, którzy podług prawa od najjaśniejszego króla IMci Jana danego do tych czas liberae possessioni w dobrach Zagórzu i Siwce nazwanych starostwa J. Kr. Mci kałuskiego insistebant, a że per praesentaneum tenutarium i jego komisarza impetycyą w possessyi swojej mają, zaczem aby circa iura et privilegia sua konserwowani byli, IMć pp. posłowie nasi należytego przyłożą starania.

56. Starostwo solnickie[1] w województwie podolskiem, a powiecie latyczewskim będące, ponieważ tak jest spustoszone, że w nim żadnej osady niemasz do tego czasu, więc IMć pp. posłowie proponować będą, aby było per constitutionem libertowane od wszelkich podatków tak Rzptej jako i województwa podolskiego, hibern, konsystencyi i wszelkich statyw żołnierskich do lat dwudziestu, żeby przyjść mogło do jakiej osiadłości w przyszły czas, applikować będą jako najlepiej IMć pp. posłowie.

57. Obawiając się wcześnie jakich buntów na Ukrainie a providendo większą wygodę wojsku w paszy na konie, lokacyą na Ukrainie IMć pp. posłowie proponować będą cum observatione legis positivae.

58. Cavere mają IMć pp. posłowie nasi, iż jedna osoba kilku starostw trzymać nie ma, ani przy starostwach wójtostw, ani do jurysdykcyi wójtowskiej interesować się mają i owszem rigorem napisać na IMciów pp. starostów, aby zamki tak w grodach, jako i gdziekolwiek[by] były dla konserwacyi in omni casu ludzi reparowali.

59. Panem bene meritis, t. j. miesiące żołnierskie żeby nie ustawały, promovebunt IMć pp. posłowie.

60. Ratione zbiegłych chłopów reassumendo wszystkie konstytucye instabunt IMć pp. posłowie o przydanie, aby a prima impositione aresti ktokolwiekby wydać nie chciał, żeby cum proventu et censu oddał sub rigore prawa opisanego.

61. Za granice aby kupcy nie wywozili żadnej broni sub confiscatione takiego towaru.

62. Ordynacya ostrogska, ponieważ już dom książąt Ostrogskich decessit, aby per dispositionem Reipublicae in usus publicos akkomodowana była, salvis privilegiatis possessoribus.

63. Na żydów aby pogłównego aukcya była in usus publicos, osobliwie na reparacyą[2] artylleryi, promovebunt IMć pp. posłowie.

64. Jurysdykcye po miastach szlacheckie, które nie są lege publica warowane, także dwory, kamienice libertacyi nie mające, aby subsint oneribus civitatensibus et Reipublicae per reassumptionem praw dawnych.

[1] W rkp. silnickie.
[2] W rkp. repartycyą.

65. O reparacyi[1] spicy montawskiej IMć pp. posłowie inibunt cum tota Republica, jakoby zabieżeć temu.

66. Uskarzają się niektórzy IMć bracia ziemi naszej na zbyteczne depaktacye wrocławskie i licencye ludzi najjaśniejszego cesarza IMci, że wymyślonym pretextem ludzi aggrawują i zatrzymują szlachtę polską, jako et recenter factum W. IMci p. Puzynie, pisarzowi W. Ks. litewskiego, człowieka IMć p. Uruskiego z rzeczami zaaresztowali niesłusznie, które in hucusque taliter persistunt.

67. Także od granicy węgierskiej wielkie dzieją się wiolencye, że ludzi na pograniczu zabijają i wsi rabują, a żadnej dojść nie można sprawiedliwości od tak siła lat. Zaczem IMć pp. posłowie conferant z IMcią p. posłem cesarskim, aby te expostulacye braci naszych doniósł ministris cesarza IMci i wymógł, ut recurrentibus do sprawiedliwości satisfaciat secundum iustitiam et aequitatem.

68. Manutentionem interesu IMci p. Zagwojskiego pułkownika do skarbu koronnego regulującego się, activitati IMciów pp. posłów naszych insinuamus, aby circa promotionem IMciów in praetensionibus suis pomieniony IMć p. pułkownik upacyfikowany był.

69. Na legacye zaś żadne do postronnych monarchów aby ciż IMć pp. posłowie nie pozwalali, unanimi consensu kongresu naszego obstringuntur.

70. Caetera practicatae activitati et dexteritati probatae IMciów pp. posłów committuntur, obsecrando[2] amore patriae et affectibus ziemie naszej, ut insistant legibus, conforment desideriis całej Rzptej pro commodo publico non privato, których praca et studium że non sterilescet w sercach naszych, przyrzekamy. Datum ut supra. Piotr Branicki, kasztelanic halicki, koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego marszałek.

Castr. Hal. Rel. 222 p. 1441—1461.

185.

Halicz, 11 września 1724.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na miejce consultationum zwyczajne iuxta legem positivam pro die undecima mensis Septembris, t. j. w poniedziałek pierwszy po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi roku teraźniejszego 1724, po zgodnem uproszeniu za marszałka W. IMci p. Adama z Bezdziedze Broniewskiego, cześnika brzeskiego kujawskiego, takowe sub felici directione tegoż W. IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód winne Deo ter Optimo, Maximo, najwyższemu dyrektorowi serc ludzkich oddajemy dzięki, że po zerwanych per tantum interstitium temporis infelici eventu sejmikach, orbatis in publico theatro iustitiae na trybunale koronnym tutore sprawiedliwości, in unanimo voto et consilio coadunavit in unum animos universorum, zaczem qui dedit velle dedit et operari, kiedy za manudukcyą tegoż Pana nad panującymi unanimi consensu kongressu naszego i bez kontradykcyi tak wszystkich in universali, jako i kożdego in particulari za sędziego i deputata prześwietnego trybunału koronnego emeritissimum w ziemi naszej JW. IMć p. Józefa z Gra-

[1] W rkp. repartycyi.
[2] W rkp observando.

nowa na Kolińcach Karsznickiego, podkomorzego halickiego obraliśmy. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, W. IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum ut supra. Adam Broniewski, cześnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 691; Castr. Hal. Rel. 222 p. 1610 1611.

186.

Halicz, 13 września 1724.

Świadectwo sejmiku ziemskiego w sprawie wywodu szlachectwa.

1. Daję te moje testimonium IMci p. Stefanowi Brzeskiemu, komornikowi granicznemu kijowskiemu, possessionatowi ziemi naszej halickiej, iż satisfaciendo legi publicae et decreto tribunalitio in crastino sejmiku deputackiego anni praesentis po obranym marszałku IMci p. Konstantym Bąkowskim, stolniku owruckim in publico congressu stanąwszy upraszał, aby mógł wprowadzić dokumenta procedentiam suam domusque suae probantia i świadków według prawa stawić.

2. Jakoż pozwoliliśmy pleno congressu expedire u stolika pomienionego dedukcyą. Jakoż świadków stawił ex linea paterna et materna dostatecznie i dokumenta genealogiam suam probantia in praesentia IMci p. marszałka obranego i IMć pp. braci naszych wielu do tego uproszonych i deputowanych introdukował.

3. Gdzie IMć p. Stanisław Tyszkowski z innymi IMciami z kontradykcyą wyszli przy liście IMci p. strażnika litewskiego ad congressum pisanego; obserwując legem positivam de libera voce vetandi[1], iż wyszli IMć z protestacyą, od dalszego sejmikowania supersedowaliśmy.

4. Upraszał nas IMć p. Brzeski, jeżeli potrzeba mu powtórzyć dedukcyą po zerwanym sejmiku, ale że IMć delegaty i IMć pp. bracia szlachta przyznali satisfactionem decreto tribunalitio et legi i niektórzy się protestowali, ja zaś urgentissimis legalitatibus zatrudniony będąc, dalej już w Haliczu bawić się nie mogę, tedy persistendo na kognicyi IMciów pp. delegatów i wielu IMciów szlachty testimonium deductionis IMci p. Brzeskiemu podpisałem i inni IMć pp. urzędnicy, jakoteż znaczny numerus IMć szlachty braci podpisali. A że przy podaniu do podpisu innym IMciom in praesentia mei i wielu IMciów pomienioną attestacyą deductionis IMć p. Tomasz Lubiszewski, wziąwszy z rąk IMci p. Brzeskiego, oddać nie chciał, etiam ad persvasionem nostri, tedy ja powtórne daję to moje testimonium.

5. Działo się w Haliczu, die 13 Septembris anno 1724. Józef Karsnicki, podkomorzy ziemi halickiej. Stanisław Fl[oryan] Jastrzębski, s[ędzia] z[iemi] h[alickiej]. Mikołaj Wilczek, stolnik powiatu trembowelskiego. Jerzy Kuropatwa, m[iecznik] z[iemi] h[alickiej]. Jan Krogulecki, wojski czerwon[ogrodzki]. A. Uliński S. B. Alexander Zurakowski, pisarz ziemi halickiej. Jan Ulinski, stolnik podolski. Stefan z Strumian Dąbrowski, skarbnik halicki. Jerzy Starzyński, l. K. będący na sejmiku przy dedukcyi szlachectwa należycie wywiedzionej. Andrzej z Strumian Dąbrowski przyznaję tę należytą dedukcyę jako na tym sejmiku i przy dedukcyi będący podpisuję się. Jacek Iwanicki, s[karbnik] n[owogrodzki]. Andrzej Pohoyski, toż wszystko przyznaję i za prawdziwego szlachcica IMć p. komornika. F. Grabski. Antoni Gumowski. W. Winiarski. Józef Szybicki powtórnie podpisuję się i przyznaję należytą dedukcyę. Mikołaj Grabski. Mikołaj Sobo-

[1] W rkp. vetando.

ewski, burgrabia grodzki halicki, będąc przy dedukcyi clarissime expediowanej. Piotr de Leszkan Zwan. Ja przytem będący Kazimierz Wadowski podpisuję się. Mikołaj Alexander Turski prawdziwą dedukcyę przyznaję IMci p. komornikowi. Przyznaję powtórnie po wydanej dedukcyi, podpisuję się L. Krosnowski. Franciscus Paulus Jastrzębski, officii c[astrensis] c[apitanealis] subdelegatus iuratus circa deductionem legittime expeditam existens podpisuję się. Waleryan Piasecki. Gabryel A. Rusiecki Rawicz. Jakub A. Innes znak krzyża św. kładę. Ł. Zurakowski. Stanisław Giezek Zalchocki. Jerzy Piasecki będący przy dedukcyi jawnie i należycie expediowanej podpisuję się. Stanisław Niewęgłowski. Jerzy Kulczycki. Łukasz z Garbowa Modrzewski przy dedukcyi będący należycie expediowanej podpisuję. Samuel Zurakowski. Kazimierz Chłochoł przy tej będący dedukcyi. Tomasz W. N. L. Łastowiecki powtórnie podpisuję się jako będący przy dedukcyi należycie uczynionej. I. Antoni Gorecki P. H. powtórnie rodowitemu szlachcicowi IMci p. Stefanowi Brzeskiemu, komornikowi kijowskiemu podpisuję się będący przy tej dedukcyi in loco solito expedyowanej. Słysząc dokumenta dostatecznie po wyczytanem pierwszem testimonium tę attestacyą vero et indubitato nobili podpisuję IMci p. Brzeskiemu, komornikowi kijowskiemu, Kazimierz Gumowski. M. Antoni Innes będący na sejmiku i słuchający jasnej dedukcyi szlachectwa podpisuję się. Wojciech Jastrzębski będący na dedukcyi. Josephus Aegidius Korwin Gąsiewski, notarius granitialis terrae Haliciensis praesens circa deductionem legittime expeditam po zabranym pierwszym testimonium, kędy genealogia domus była wyrażona, podpisuję się. Będący przy tej dedukcyi Kasper Kompielecki. Antoni Baczyński jako na ten czas będący podpisuję się. Piotr Bojarski Czarnota będąc przy tejże dedukcyi praesens u stolika expedyowanej i dokończonej ręką moją własną podpisuję się. Jacek Lubisz Łupiński. Jan Zabilski. Józef Bojarski.

Castr. Hal. Rel. 222 p. 1629—1630.

187.

Halicz, 13 września 1724.

Protestacye ziemian halickich przeciwko zajściom na sejmiku ziemskim.

1. Actum in castro Haliciensi feria quarta pridie festi Exaltationis s. Crucis a. D. 1724.

2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter venientes magnifici et gsi. Andreas Starzyński, thesaurarius Kiioviae, Antonius Gumowski, pocillator Grodnensis, Andreas Pohoyski, pincerna Mscisłaviensis, Josephus Szybicki, cohortis loricatae ill. magnfci. castellani Haliciensis vicepraefectus, Franciscus Grabski, ensifer Mozyriensis, Nicolaus Gurski, ensifer Mielnicensis, Thomas Łastowiecki, dapifer Nouogrodensis, Vladislaus Winarski, Georgius Zaleski, Andreas de Strumiany Dąbrowski, pocillator Trembouliensis, Casimirus Gumowski, Joannes Kostecki, Simon Rudzinski, Casimirus Bodawski, Andreas Zurakowski, Georgius Piasecki, Nicolaus Grabski, Antonius Innes, Stanislaus Giezek Zalchocki, terrigenae Halicienses suis et aliorum illustrium et magnificorum ac gsorum. dignitariorum, officialium et concivium terrae Haliciensis nominibus solenniter coram eodem officio et actis in et contra gsos. Stanislaum Tyszkowski, Nicolaum Gurski, ensiferum Nouogrodensem, Joannem seu cuiusvis nominis Czaykowski, Thomam Lubiszewski, obviando similibus in futurum horrendis per iniustitiam summam exemplis, questi protestatique sunt idque pro eo.

3. Quia cum lex positiva, constitutio regni anni 1690, terminum deductionibus nobilitatis in crastino electionis ill. mfci. iudicis deputati ad tribunal regni praefixerit, gsus. quoque Stephanus Brzeski, camerarius granicialis Kiioviae, vicesgerens officii praesentis ad deduccionem

puritatis sui generis ad conventum terrae Haliciensis particularem remissus, tam in termino conventus electionis ill. mfci. iudicis deputati, videlicet die undecima Septembris in loco consultationum solito comparuerit et omnimodam promptitudinem suam in satisfaciendo legi et decreto mfcis. officialibus et incolis terrae praesentis obtulerit et denunciaverit, in crastino quoque post electum felici eventu ill. mfcum. Karsnicki, succamerarium terrae praesentis in iudicem deputatum ad tribunal regni in comitiolis boni ordinis post electum mareschalcum mfcum. Constantinum Bąkowski, dapiferum Ovrucensem a terra praesenti Haliciensi accessionem ad deduccionem nobilitatis suae revisionemque documentorum affectaverit et publica supplicacione petierit consensusque mfcorum. officialium et nobilitatis ad perficiendum praemissam deduccionem inhaerendo legi, iustitiae et aequitati, quae neminem incognita causa condemnat, accesserit et praemissi incusatores primo leccionem decreti tribunalitii, deinde accesum ad deduccionem iniuriose gravique ac metuendo cuivis nobili similem calumniam pacienti exemplo impedieba[n]t et ne expediatur[1] omnino eadem deductio conabantur.

4. Et cum tam mfci. officiales, quam numerosissima nobilitas primo revisionem et cognitionem documentorum, deinde eorundem resolutionem legitime persvaderet, post longas temporis insumptiones et controversias consensus omnium ad expediendam deductionem in facie totius congressus associatis ad attendentiam meliorem mfco. mareschalco delegatis intercesserit, gsus. quoque Brzeski, camerarius granicialis Kiioviae, vicesgerens officii praesentis non modo a parte terrae praesentis possessionato avo proavo, verum etiam maioribus progenitoribus documentis de lege requisitis clarissime patetice palpabilissime deduxit procedenciam suam, nobilitatem ortumque avis, parem connexionem magnarum domuum deduxit et tam ex linea paterna quam et materna proximiores introduxit in conclusione documentorum, sine ulla iusta ratione contra omnem aequitatem, emundationem tantummodo innocentiae malitiose sistendo (nullus enim nobilis his admissis emundare suum honorem posset, si non iusta ratio et contraria documenta, sed sola nuda contradictio alienae deductioni curreret) gsus. Stanislaus Tyszkowski in iuventute sua magnitudinem negotii causae honoris non considerans, cum enormi detrimento terrae per retardationem dispositionis et ordinis domestici cum contradictione exiit ulterioremque cursum consiliorum stitit et praeterea nobilitatem cum suis adhaerentibus ac mfcos. officiales ex quadam singulari malitia, nulla autem debita ratione ad impediendum deductionem fomentabat.

5. Nihilominus re iustitiae perspecta documentisque procedenciam evidentissime probantibus attentis, testimonium deductionis nobilitatis et satisfactionis decreto a mfcis. mareschalco uti electo succamerario, officialibus caeterisque magnificis et gsis. terrae praesentis incolis datum et subscriptum et cum gsus. Brzeski reliquis mfcis. incolis terrae Haliciensis praemissam attestationem ad subscribendum porrigeret, detestanda violentia et oppressione omnia media ad elucidacionem honoris praeripiendo gsus. Thomas Lubiszewski, terrae praesentis impossessionatus, subordinatus, praemissum testimonium in manibus gsi. Brzeski vicesgerentis loci praesentis, die hodierna in actu contenta violenter eripere, lacerare, cum despectu authoritatis mcorum. officialium et incolarum terrae praesentis inibidem testimonio eductionis nobilitatis sua nomina subscribentium ausus est.

6. Cum vero tanta oppresio et manifesta honoris nobilitaris per illicita media pessumdatio nimium cor nobilitare manifestantium iniuriam publicam vimque legibus contrariam cuivis nobili et praecipue debilioris fortunae metuendam videntium ar[r]igat, de aggravatione suprascriptorum, transgressio[ne] legum publicarum, enormi detrimento terrae, consulendo integritati honoris et mala damnando exempla iteratis suis et aliorum mcorum. et gsorum. officialium et coincolarum nominibus manifestantes queruntur et protestantur.

[1] W rkp. impediatur.

7. Inducenda erat hoc loco protestatio gsi. Stephani Christophori Brzeski camerarii granicialis Kiioviae et vicesgerentis loci praesentis nec non perillustris ac admodum reverendi Francisci Brzeski canonici Luceoriensis, praepositi Koptinensis, praedicti gsi. Brzeski patrui atque gsorum Petri, cohortis loricatae ill. mfci. Wielhorski castellani Volhyniae vicepraefecti, Victorini mfci. Dergowski viceinstigatoris regni itidem cohortis loricatae commilitonis Brzeskich proximiorum domus in et contra gsos. Nicolaum Gurski, ensiferum Novogrodensem, Stanislaum Tyszkowski, Joannem seu alius nominis Czaykowski, Thomam Libiszewski nullam possessionem in terra praesenti Haliciensi habentem subordinatum, ratione per eosdem variorum illicitorum mediorum in aggravationem honoris protestantium adhibitionis contra expressam legem 1690 ac decretum tribunalitium Lublini anno praesenti prolatum, primo documentorum ad probandum nobilitare genus gso. Stephano Brzeski in conventu particulari terrae praesentis die hodierna celebrato contra omnem iustitiam et aequitatem induci non permissionis, pasquinatuorum irrealiumque instrumentorum compellationis et procurationis et nonnullorum clam et tacite dispersionis, deinde post concessam persuadente plurrima nobilitate et mfcis. dignitariis eandem induccionem, exauditis omnibus documentis et testimoniis proximiorum, nulla facta reprobacione praemissorum comitiolarum disruptionis et postquam re iusta perspecta mfci. dignitarii terrae et numerosa nobilitas cum mfco. electo mareschalco testimonium deductionis nobilitaris dedissent et subscripsissent eisdem per gsum. Libiszewski urgentibus, id est gsis. Gurski et Tyszkowski attestationis manifestanti ereptionis, nolle restitutionis et in parte dilaceracionis et caeterarum iniuriarum illationis, praecavendo quoque indemnitati ex eo ne aliquam paciatur iacturam et ne fabricentur subscriptiones aliquas facta. Cuius quidem protestationis latior copia dari debuit verum quoniam in triduo ut iuris et moris est ad acticandum non porrecta ideo ex parte gsi. actorum loci praesentis notarii de diligentia in suscipienda, renitentia vero protestantium in porrigenda eadem copia manifestatum est.

Castr. Hal. Rel. 222 p. 1619—1622.

188.

Halicz, 10 września 1725.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się ad locum consultationum solitum do Halicza, pro die 10 Septembris anno praesenti 1725, na sejmik electionis na prześwietny trybunał koronny JW. IMci p. deputata sędziego, takie unanimi consensu et voto postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Regi regum et Domino dominantium winne oddajemy dzięki, że in unanimi consilio coadunavit corda universorum i który dał nam esse, darował oraz facultatem futuris consulere rebus, a przez Opatrzność swoją Boską futuram providit in theatro publicznej sprawiedliwości opem, constituit tak in universali całej prześwietnej ziemi, jako in particulari nas wszystkich tutorem et defensorem, zaczem pod dyrekcyą W. IMci p. Jana Szumlańskiego, cześnika łukowskiego, marszałka koła naszego rycerskiego unanimiter obranego W. IMć p. Stanisława z Granowa Granowskiego, jabłonowskiego, perejasławskiego etc. starostę, pułkownika kawaleryi J. Kr. Mci, deputata na prześwietny trybunał koronny, civem ziemi naszej emeritum uprosiliśmy. Które to laudum zgodnymi głosy i przez jednostajne vota postanowiwszy W. IMci

p. dyrektorowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Jan Szumlański, cześnik łukowski, prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego marszałek.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 695; Castr. Hal. Rel. 224 p. 1792.

189.

Halicz, 11 września 1725.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego do niej należących, na sejmik gospodarski nazajutrz po szczęśliwie doszłym deputackim de lege przypadający, na miejsce obradom naszym zwyczajne dnia 11 Septembris roku 1725 zgromadzeni, unanimi consensu za dyrektora koła naszego IMć p. Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego uprosiliśmy.

2. A przystępując do dalszej materyi zaczęliśmy naprzód od wysłuchania relacyi IMć pp. posłów naszych od JO. księcia IMci Teodora Potockiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa korony polskiej i W. Ks. litewskiego powracających, którzy IMć, że pro sua dignitate nietylko wszystko pomyślnie sprawili, ale też respons populorum vota i serca nas współziemianów księcia IMci kontentujący, cum summa expressione przychylniejszej ku tej ziemi, jako ad nidum suum inklinacyi i łaski oddali. Za to IMciom winne czynimy podziękowanie, pracę i fatygę ich na sercach naszych zapisując.

3. Tandem chcąc widzieć importancye czopowego, szelężnego i innych prowentów naszych ziemiańskich, uprosiliśmy e medio nostri IMć pp. komisarzów do wysłuchania kalkulacyi IMciów pp. exaktorów. Ale że IMć niektórzy pod ten czas gotowości, inni kwitów niemieli, drudzy potiorem partem sum na retentach pokazali, tedy medendo huic intervenientiae, żeby i podatki wspomniane nie upadali i deservita merita IMciów concivium nostrorum et singularissime W. IMci p. Józefa Karsznickiego, podkomorzego naszego, który podczas konfederacyi funkcyą swoją marszałkowską gloriam tej ziemi utrzymał et auxit, nie osychali, dajemy w moc JW. IMci p. Stanisławowi Potockiemu, staroście halickiemu, komisarzowi naszemu, ażeby IMć pro sua dexteritate et bona scientia takowych IMciów pretendentów wszystkich anterioribus laudis konnotowanych assygnacyami swemi ukontentował z podatków i przeszłych czopowego, szelężnego, prasołki, kotłowego retentów i z nadchodzących; nieprędzej jednak rzeczone wydając assygnacye, jak in ipso determinio ośmiu niedziel ab actu praesenti computando, excepto IMci p. Grabianki, łowczego halickiego, którego exakcyą et rationem z niej do przyszłego sejmiku zawieszamy. IMci p. Jana Ulińskiego, stolnika podolskiego, IMci p. Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego dawne zasługi i nasze za nie IMciom deklaracye, także chorągwi IMci p. Siehenia rotmistrza zasługi dawne, zatrzymane w ziemi naszej, do tejże przez IMci p. komisarza satysfakcyi odsyłamy.

4. IMciom zaś ex permissione divina pogorzelcom, jako to IMci p. Kazanowiczowi, Tyszkowskiemu porucznikowi, Kazimierzowi Kłoskowskiemu, każdemu z IMciów po zł. 200 naznaczamy, a IMć p. Adama Czarnockiego podupadłego na fortunie na przyszłym sejmiku kontentować deklarujemy.

5. Retenta na kościół farny halicki należące, w niektórych dobrach jeszcze znajdujące się, in quantumby za delatą niemogły się wybrać, tedy vindicari powinne via iuris w grodzie

halickim. Respektując zaś na przeładowanie miasta Rohatyna, które praetenditur a teraz decidi nie może i na znaczne jego pogorzenie według pokazanego in medio nostri iuramentu przez mieszczan i Żydów w roku teraźniejszym praestitum, aby na ten rok nie więcej jak zł. 200 do przyszłego dojścia sejmiku importowało, pozwalamy. A retent na Baworowie IMci p. Baworowskiemu zatrzymanych z czopowego zł. 100 kondonujemy, decisionem zaś przeładowania tegoż Baworowa tymże czopowym do przyszłego sejmiku odkładamy.

6. IMć pp. Jakuba Stanisława Zebrowskiego, miecznika trembowelskiego i Michała Popławskiego, cześnika gostyńskiego, exaktorów naszych z kondemnat ex ratione ziemiańskiego prowentu w grodzie trembowelskim otrzymanych uwalniamy.

7. OO. Jezuitów stanisławowskich, że dla expens teraźniejszych kontentować nie możemy suffragando erekcyą fabryki kościoła ich, tedy na przyszłym sejmiku naszym obmyśleć IMciom deklarujemy, a teraz na zł. 400 assygnacyą wydać IMci p. komisarzowi naszemu pozwalamy. Któreto laudum unanimi consensu postanowione własnymi rękoma podpisujemy. Roch Jabłonowski, podstoli trembowelski, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej. Wawrzyniec Antoni Zochowski, cześnik bilski, assesor koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej. Irzy Baworowski, assessor [1].

Castr. Hal. Laud. 451 p. 699–701; Castr. Hal. Rel. 224 p. 1803–1805.

190.

Halicz, 10 lipca 1726.

Manifestacye ziemian halickich w sprawie elekcyi podsędka halickiego.

1. Actum in castro Haliciensi feria quarta ante festum s. Margarethae Virginis et Martyris proxima a. D. 1726.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio nobilium Georgii et Samuelis Drohomireckich, Theodori Wisłobocki, Joannis et Basilii Drohomireckich idque recedendo ab electione subiudicis terrae die hodierna ex intimatione per litteras universales incidenti ob rationes in copia exprimendas ad inaugurationemque non consentiendo facta [2]. Cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam in triduo, ut iuris et moris est, ad acticandum non est porrecta, ideo ex parte gsi. actorum loci praesentis notarii de deligentia in suscipienda, renitentia vero manifestantium in porrigenda eadem copia manifestatum est.

3. Inducenda erat hoc loco manifestatio nobilis Antonii Wieliczko recedendo ab inauguratione personarum eligi in subiudicem terrae praesentis praetendentium facta. Cuius quidem manifestationis [etc. u. s.].

Castr. Hal. Rel. 225 p. 1542—1543.

[1] Marszałek sejmiku imieniem szlachty upraszał na dniu sejmiku tego władykę lwowskiego Szeptyckiego, ażeby rozpoczętej budowy cerkwi w Bednarowie zaprzestał, gdyż jest tam już stara cerkiew OO. Franciszkanów halickich. (Castr. Hal. 226 p. 139). Było to widocznie prywatne życzenie, dlatego też nie dano go pod obrady szlachty i uchwały sejmikowej na nie niema.

[2] Wojewoda ruski Jan Stanisław Jabłonowski usprawiedliwiał się uniwersałem z daty we Lwowie, 17 lipca t. r., że on nie wydał uniwersału zwołującego sejmik elekcyjny podsędka na 10 lipca (Castr. Hal. 225 p. 1601–2), jednakże uniwersał wojewody z daty w Podkamieniu, 19 czerwca t. r. jest w oblacie w aktach grodu halickiego. (Ibidem p. 1454).

191.

Halicz, 9 września 1726.

Protestacye ziemian halickich przeciwko elekcyi deputata na trybunał kor.

1. Actum in castro Haliciensi feria secunda in crastino festi Nativitatis B. Virginis Mariae a. D. 1726.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio gsi. Stanislai Gruszecki cohortis loricatae illustr. mfci. castellani Haliciensis commilitonis, bonorum villae Zielona in terra praesenti sitae possessoris, idque de nullitate electionis personae certae deputati ex eo, quod habitis plurimis contra eum praetensionibus per ipsum non pacificatis a nonnullis inauguretur, itaque contradicendo electioni facta, cuius quidem protestationis [etc. u. s.].

3. Inducenda erat hoc loco protestatio gsi. Alexandri Sielecki in bonis Obertyn possessoris, idque de nullitate electionis in deputatum iudicem ad iudicia tribunalitia regni ex eo, quod persona certa sit sibi iniuriosa ideoque contradicendo inaugurationi ipsius facta, cuius quidem protestationis [etc. u. s.].

4. Inducenda erat hoc loco protestatio gsi. Stanislai Pisarski sortis in bonis Toustobaby possessoris, de nullitate laudi electionis illustris mfci. iudicis deputati ad tribunal regni ex eo, quod personae nonnullae praetermissis de terra praesenti benemeritis inaugurentur, contradicendo itaque electioni facta, cuius quidem protestationis [etc. u. s.].

Castr. Hal. Rel. 225 p. 1749—1750.

192.

Halicz, 11 września 1726.

Uniwersał komisarza ziemi halickiej w sprawie składania czopowego.

1. Stanisław z Potoka Potocki, halicki, kołomyjski etc. starosta, komisarz ziemi halickiej wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, mianowicie miastom, miasteczkom prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego wiadomo czynię, iż ponieważ fato publico sejmik gospodarski rozszedł się, na którymby byli IMć bracia mm. pp. interesa ziemiańskie należycie, a osobliwie podatek czopowego, szelężnego i prasułki pro libitu suo in usus ziemi akkomodowali, przeto kiedy mi jeszcze in functione comisoriatus zostawać przychodzi, ex vi muneris mei wójtów, burmistrzów i całe miasta i miasteczek pomienionych pospólstwa i zgromadzenia niniejszem obwieszczam uniwersałem, aby przerzeczony podatek czopowego, szelężnego i prasułki z halickiego i kołomyjskiego powiatów do grodu halickiego, z trembowelskiego zaś do grodu swego ad manus IMć pp. regentów i ich susceptantów ad mentem uchwały prześwietnej ziemi halickiej anni 1721 die 16 Septembris komportowały, od nich kwity de praestita satisfactione odbierały, co aby ad notitiam wszytkich devenire mogło, uniwersał ten ręką moją podpisany i pieczęcią stwierdzony po grodach publikować i żeby z parafii do parafii był obsyłany zalecam. Datum w Haliczu, die 11 Septembris a. D. 1726. Stanisław Potocki, starosta i komisarz halicki.

Castr. Hal. Rel 225 p. 1816—1817.

193.

Halicz, 15 września 1727.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się ad locum consultationum solitum do Halicza pro die decima quinta Septembris anno praesenti 1727 na sejmik electionis na prześwietny trybunał koronny JW. IMci p. deputata sędziego, takowe unanimi consensu et voto postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Regi regum et Domino dominantium winne oddajemy dzięki, że in unanimi consilio coadunavit corda universorum i który dał nam esse, darował oraz facultatem futuris consulere rebus, a przez Opatrzność swoję boską futuram providit in teatro publicznej sprawiedliwości opem, constituit tak in universali całej prześwietnej ziemi, jako in particulari nas wszystkich tutorem et defensorem.

3. Zaczem pod dyrekcyą W. IMci p. Jana na Zagwoździu Zagwojskiego, podstolego kołomyjskiego, marszałka koła naszego rycerskiego unanimiter obranego W. IMć p. Andrzeja Kakowskiego, cześnika trembowelskiego, nietylko claritate virtutis, ale też plurimis tak w tej prześwietnej ziemi, jako też w całej Rzptej meritis i na godnie expediowanych funkcyach skuteczną in rem et commodum ziemi applikacyą, chwalebną rzetelnością na ten urząd sądowy publico amore et veneratione universorum insignitum, uprosiliśmy. Które to laudum zgodnymi głosy et unanimi assensu postanawiamy, aby W. IMć p. marszałek z uproszonymi z powiatów tej ziemi IMciami pp. assessorami podpisał i ad acta grodu tutejszego halickiego podał. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Jan Zagwoyski, podstoli kołomyjski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Uliński s[tolnik][1] p[odolski], assessor z ziemi halickiej i powiatu te[goż][2]. Władysław Polanowski, S. K. assessor ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego. Antoni Pilawski, assessor ziemi halickiej, powiatu kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 705; Castr. Hal. Rel. 227 p. 1834—1835.

194.

Halicz, 16 sierpnia 1728.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, za uniwersałem od J. Kr. Mci de data Wschoviae, dnia 18 czerwca roku teraźniejszego 1728, na dzień dzisiejszy, t. j. 16 miesiąca sierpnia wydanym[3], zjechawszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza die ut supra, takowe unanimi animorum assensu postanowiliśmy laudum.

[1] W Rel. skarbnik.
[2] W Rel. trembowelskiego.
[3] Castr. Hal. 229 p. 1546.

2. Naprzód Supremo Numini, cuius motu vivimus, movemur et sumus za Opatrzność jego boską winne oddajemy dzięki, potem najjaśniejszemu królowi p. n. m. communi patriae parenti pro cura et solicitudine circa bonum publicum, za jawne i nad słońce południowe widoczniejsze całemu światu pańskiej J. Kr. Mci łaski, obserwancyi prawa, względu na dobro pospolite, kontynuacyi ab intra et extra szczęśliwego pokoju nam i całej Rzptej pokazane dowody, ile kiedy z instrukcyi przez posła swego do ziemi naszej przysłanych patetice praemissa deducuntur, nie tylko majestatowi pańskiemu wierne wierni poddani oddajemy usługi, ale też na sercach naszych życząc jak najdłuższego panowania przy czerstwem zdrowiu perennaturae imienia jego gloriae aeternam zapisujemy memoriam. Dlaczego za dyrekcyą koła naszego W. IMci p. Andrzeja Szumlańskiego, stolnika kołomyjskiego, starosty buczniowskiego, marszałka unanimiter obranego, respondendo ad vota J. Kr. Mci, w instrukcyach wyrażone, uprosiliśmy za posłów na sejm przyszły walny grodzieński JW. IMć pp. IMci Stanisława z Potoka Potockiego, halickiego, kołomyjskiego, Jana Jabłonowskiego, czehryńskiego, Mikołaja Kurdwanowskiego, stolnika bełzkiego, baranowskiego starostów, Jana Ulińskiego, stolnika podolskiego, Andrzeja Szumlańskiego, stolnika kołomyjskiego, buczniowskiego, dyrektora koła naszego braterskiego i Antoniego Rozwadowskiego, karaczkowskiego starostów, którym seorsivum instrumentum instrukcyi naszych oddaliśmy, obstringendo tychże IMciów pp. posłów braci naszych amore patriae et boni publici, aby stanąwszy in congremio consiliorum z całą Rzptą desideria nasze stanom Rzptej donieśli około całości praw i swobód tak in universali całej Rzptej, jako i ziemi naszej indefessam demonstrent curam et activitate ac dexteritate sua quidquid tangit bonum publicum, nihil salubre na tamtem miejscu nie opuszczając, promovere raczyli.

3. Te zaś laudum, jako unanimi populorum voto postanowiliśmy, tak go W. IMci p. marszałkowi koła naszego i WW. IMć pp. assessorom uproszonym podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Datum ut supra. Andrzej Szumlański, stolnik kołomyjski, starosta buczniowski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących. Jan Czeczel Nowosielecki, podczaszy żytomirski, assessor koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów. Stanisław Ciecholewski, podczaszy dobrzyński, assessor koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 709; Castr. Hal. Rel. 229 p. 1739—1740.

195.

Halicz, 16 sierpnia 1728.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom na sejm walny grodzieński, ex praescripto legis na dzień 4 octobra w roku teraźniejszym 1728 przypadający, IMci p. Stanisławowi Potockiemu, halickiemu, kołomyjskiemu staroście, IMci p. Janowi Kajetanowi Jabłonowskiemu, staroście czehryńskiemu, IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu, IMci p. Janowi Ulińskiemu, stolnikowi podolskiemu, IMci p. Andrzejowi Szumlańskiemu, stolnikowi kołomyjskiemu, staroście buczniowskiemu, IMci p. Antoniemu Rozwadowskiemu, staroście karaczkowskiemu za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito, na sejmiku przedsejmowym ziemi naszej halickiej die 16 Augusti przypadłym in anno praesenti 1728 unanimi consensu uproszonym i obranym posłom n. w. m. pp. i braci dana[1], którzy na promocyą niżej wyrażonych

[1] W rkp. ponownie dodano po tem słowie: instrukcya.

punktów in facie totius congressus nobilitatis corporale praestiterunt iuramentum in eam rotham:

2. Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż będąc obrany posłem z ziemi mojej na sejm blisko przypadający, punkta w instrukcyi wyrażone szczerze promowować będę, korrupcyami żadnemi uwodzić się nie dam i cokolwiek nocivum Rzptej widzieć będę, na to nie pozwolę, sessyi pro posse każdej attentować będę, tak mi Panie Boże dopomóż.

3. Ponieważ każdy jawnie ex concivibus regni i my wszyscy dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej cernimus, iż J. Kr. Mć p. n. m. paterna cura nietylko sam osoby swojej z niemniejszą zdrowia i życia ujmą omnia fausta ojczyźnie naszej prospicit, lecz też studendo dobru onej wszelkie sposoby ku rozmnożeniu chwały Bożej, rosprzestrzenieniu granic, utwierdzeniu internae et externae pacis przez IMć p. posła swego w instrukcyi swojej eo nomine obszernie do nas ordynowanej proponit et quaevis optata za panowania swego carae patriae vovit, przeto przy należytem podziękowaniu za ojcowskie dobra pospolitego pieczołowanie, upraszać będą IMć pp. posłowie od nas na sejm walny sześcioniedzielny grodzieński uproszeni J. Kr. Mci p. n. m., aby za zgodną wszelkich stanów uchwałą in ceptis non deficiat. Opowiedzą oraz żarliwe nas wiernych poddanych ku królowi IMci p. n. m. i dobru pospolitemu chęci.

4. Wynalezione ope dobroci Ojca św. iustum desiderium Rzptej w przysłaniu IMci ks. nuncyusza, który interveniencye cum curia Romana przez godnej pamięci IMci księdza nuncyusza excitowane pacare może, dadzą w tem IMć pp. posłowie nasi, z innemi województwami zniosszy się, winne podziękowania Ojcu św.

5. Odłożona w reces do blisko następującego sejmu pretensya województw wielkopolskich i dóbr przy granicy szląskiej zostających najjaśniejszego cesarza IMci, starać się mają IMć pp. posłowie omni studio, aby komissya ex utraque subsequi mogła do ufacilitowania kontrowersyi, jako też IMci p. Jana z Tymerztynowa na Zawadzce Worcela concivis nostri in Republica bene meriti, chorążego znaku pancernego IMci p. wojewody smoleńskiego, dziedzica wsi tejże Zawadki w państwie pczyńskiem przy granicy księstwa zatorskiego leżące[j], a teraz avulsa do państwa szląskiego, tymże IMciom pp. komisarzom od Rzptej destynowanym committere zechcą, aby pomienionemi dobrami od antecessorów swoich zostawionemi mógł gaudere.

6. Traktat wideński inscia Republica formowany abrogować i praecustodire, aby na potem nie ważono się[1] in similia wchodzić, praecavebunt IMć pp. posłowie similiter; na dawne zaś instrukcyi J. Kr. Mci podane punkta, że są noviter przysłane, praeter alia praetensionis cara IMci moskiewskiego tituli imperatorii, które ex permoventibus et periculosis consequentiis nie tylko do samej ziemi naszej halickiej, ale do całej Rzptej należy, więc IMć pp. posłowie z całą Rzptą quam delicatissime, żeby przez to nie wprowadzić ullum periculum Rzptej et detrimentum nie przynieść, znosić się mają.

7. A że dotąd konferencye cum externis[2] ministris przez najjaśniejszego króla IMć i oddalenie jego do państw jego dziedzicznych na dalszy zdrowia swego ratunek i zostawione diploma plenae facultatis IMciom ministrom Rzptej dotąd nie są affectuatae, committimus IMciom pp. posłom naszym, aby podczas sejmu ante omnia te konferencye z posłami postronnymi zakończyć chcieli.

8. A ponieważ widząc zewsząd od postronnych narodów i niemniej zważając osłabiałe siły tejże Rzptej, co exponere mają activitate sua IMć pp. posłowie, aby aukcya wojska mogła subsequi alterotanto, jednak ut non excedat autoramenta polskiego cudzoziemski numerus.

[1] W rkp. zamiast: nie ważono się, napisano: ile możności.
[2] W rkp. extremis.

9. Że zaś traktat norski, w którym jako cała Rzpta, tak i ziemia nasza pożądanego pokoju zakłada nadzieję, instabunt IMć pp. posłowie iunctim z całą Rzptą, aby to universale saluberrimum opus jako najprędzej affectuari mogło, co jednak adiecto, aby instrukcya IMć pp. plenipotencyaryuszom dana była Rzptej komunikowana, aby się w niej żadne avellenda nie pokazywały.

10. Negocyacye zlecone W. IMci p. podskarbiemu w. kor. z dworem berlińskim do przełożenia tamtemu dworowi wszelkich pretensyi Rzptej tudzież eliberacyi Elbląga, klejnotów zastawnych, że dotąd żadnego [nie mamy] reportu ani dostatecznej informacyi, jeżeli co effecit in praemissis, secus tegoż samego W. IMć p. podskarbiego IMć pp. posłowie amore boni publici obligować mają, aby secundum obloquentiam instrukcyi sobie danej comissum opus raczył perficere.

11. Widząc zaś exhaustam rem publicam a dla zmocnienia tak osłabiałych sił Rzptej, aby skarb Rzptej mógł mieć na zasłużonego żołnierza do depensu sumy nie małe, na legacye ad extraneos minus utiles dane, aby ad erarium skarbu koronnego komportowane były, starać się usilnie o to IMć pp. posłowie mają.

12. Zasługi stare zasłużone, na komissyach elikwidowane, do których Rzpta żadnej sobie formować nie może pretensyi, krwią i substancyą zasłużone, że dotąd osychają, a chcąc przez to samo zachęcić do przyszłych usług Rzptej rycerstwo, zlecamy IMciom pp. posłom, aby raczyli adinvenire medium do należytej satysfakcyi, osobliwie ćwierci podhajeckie, w województwie poznańskiem i kaliskiem zaległe, hoc jednak praecustodito, aby jakie są ex benignitate J. Kr. Mci p. n. m. dawane rycerstwu uti bene meritis królewszczyzny, tak z tychże królewszczyzn adinveniant sposób IMć pp. posłowie, aby też stare zasługi były in toto wypłacone, nie pociągając dóbr dziedzicznych szlacheckich do wypłacenia żadnego, osobliwą aby IMć pp. posłowie mieli animadwersyą.

13. A ponieważ IMć pp. wojewoda ruski i sukcessorowie ś. p. IMci p. chorążego koronnego Jabłonowscy, ś. p. niegdy IMci p. Jabłonowskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. na wszelkich Rzptej zjazdach od śmierci onegoż dowodzą manifeste, że w erogowanych na fortece i regimenty pro publico sumach całą ich substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit, tak że kilka milionów zasług prawdziwie z kapitałami za Rzptą wydanymi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą, tudzież do konstytucyi anni 1703 sejmu lubelskiego sub titulo: [Securitas] zasług WW. Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi osobliwą deputacyą na sejmie teraźniejszym [otrzymali] ad ineundum calculum z IMciami tak dawnej ich pretensyi [i] zalecamy, aby ze wszystkiemi stanami Rzptej znaleźli sposób i podatek i najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMciom singulariter pomienionych kapitałów.

14. Tychże IMć pp. posłów obligujemy amore boni publici, aby pretium deservitae mercedis et summarum erogatarum satisfactionis adinveniant medium, tudzież aby o rekompensę i wypłacenie zasług godnej pamięci JW. IMć pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich hetmanów i Kąckiego, kasztelana krakowskiego in rem godnych ich sukcessorów starali się.

15. Widząc dobrze godne zasługi JW. IMci p. Branickiego, kasztelana halickiego in patria bene meritissimi, aby vigore diplomatis przez IMć pp. ministrów J. Kr. Mci deklaracye zasług swoich de pane merentium mógł mieć premium, za którym IMcią instabunt IMć pp. posłowie do J. Kr. Mci i Rzptej, aby in effectu mógł sortiri pomienione zasługi.

16. Simili methodo IMci p. Jastrzębskiego, sędziego ziemskiego halickiego interes ex ratione wypłaconej sumy 40.000 zł. p. za niewolę tatarską expensowane, że dotąd ani w zasługach swoich in Martio campo zasłużonych, ani w tej sumie nie odebrał swej regratyfikacyi, za którym IMć pp. posłowie nasi instabunt, aby przynajmniej 4.000 zł. p. na wiosce Kozinie, bonis regalibus, mogły być przyznane.

17. Artylerya koronna, ponieważ dawniejszych czasów w większych obrotach bywała a kontentowała się stem dwudziestą tysięcy, teraz sine ullo bello paccate zostając nie jest in ordine professyi swojej, obligujemy IMciów pp. posłów, ut efficiant, aby Rzpta wysadziła komisarzów do rewizyi cekauzów, przejrzenia się w regestrach perceptorum et expensarum wyżej namienionej sumy, osobliwie kwart.

18. Jeżeliby kto in emolumentum Rzptej odezwał się za otwarciem kruszców, tedy ta expensa do IMciów pp. podskarbich regulari powinna, jednak ut non excedat expensa prowentu kruszcowego, na to mają mieć animadwersyą IMć pp. posłowie.

19. Ordynacya ostrowska że jeszcze do skutecznej decyzyi nie przyszła, w tym punkcie IMć pp. posłowie nasi konformować się muszą do inszych województw.

20. Referując się do konstytucyi anni 1726 o mytach stanowionej, aby IMć p. podskarbi koronny stadami tak swojemi, jako protekcyonalnemi, tudzież i inni protekcyą kupcom dawając ażeby dobra szlacheckie aggrawowane nie były, et ut abstineant ludzie IMci p. podskarbiego a violentiis tot practicatis, reassumując dawniejsze konstytucye w takowych cyrkumstancyach, forum in loco delicti coram officiis castrensibus takowe dochodzone i sądzone były excessa.

21. A że manifesta pozachodziły de nullitate kwitu per comissarios danego IMci p. podskarbiemu koronnemu, serio dopominać się mają IMć pp. posłowie, aby IMć p. podskarbi uczynił de novo kalkulacyą Rzptej, plebeios et scartabellas personas po komorach, cłach nie trzymał, ale nobiles possessionatos, o czem tak wiele konstytucyi opiewa.

22. Wojska cudzoziemskie ażeby tak były rekrutowane, jako podczas wojen tureckich, począwszy od pierwszej chocimskiej i tak secundum antiquam praxim aby konserwowane były, IMć pp. posłów obstringimus.

23. Amunicye zabrane i przez Żydów za granice prowadzone do Turek, za czyją protekcyą i pod czyją pieczęcią paki tego towaru et cuius partu działo się ultro, mają investigare IMć pp. posłowie i na kogoby się pokazało, pro qualitate facti sądu indilate urgere powinni.

24. Co się tknie koekwacyi taryf województw wielkopolskich i niektórych małopolskich z województwami hostico podległymi, tudzież i z ziemią tutejszą, ażeby raczyli IMć pp. posłowie exponere dotąd supremam ruinam przez zbiegłych chłopów w kraje wołoskie i tatarskie, niektórych zaś jako nie dziedzicznych tego kraju za procesami wielkimi nazad do panów dziedzicznych polskich województw powyda[wa]nych, tudzież przez powietrza ludzi i ustawicznego moru bydła niemoże przyjść ad florem et statum perfectae coaequationis, przeto expositis et aliis rationibus ani na rewizyą tejże ziemi pisać się mają, jeżeliby miała subsequi, etiam cum discrimine sejmu, obligujemy pp. posłów.

25. Ponieważ różne commercia w województwach kijowskiem i bracławskiem, starostwach białocerkiewskiem, korsuńskiem, czehryńskiem i czerkaskiem i innych przez wielkie extorsye na cłach i komorach ukraińskich, a najbardziej soli znacznie upadają, starać się mają IMć pp. posłowie, aby IMć pp. regimentarze pograniczni komendę mając nad wojskiem, cełł koronnych nie arendowali, nic się do nich nie implikowali ani pomocy dodawali, ale arceantur a tali ausu jako za teraźniejszej komendy praktykuje się.

26. Mają się serio dopomnieć IMć pp. posłowie, ażeby IMć księża metropolici episkopowie rithus Graeci privata inter se constituta lege praeiudicium prawom koronnym nie wnosili i popowiczów, którzy in subditatu zostawać powinni, od dworskich powinności i robienia pańszczyzny nie oddalali ani na prezenty in praeiudicium praw koronnych nie wyciągali i owszem ad onera quaevis et Reipublicae należeć powinni.

27. Dojrzeć tego mają IMć pp. posłowie, aby Rzpta chciała circumscribere, ut non audeat żaden z chłopów, Żydów, mieszczan, Ormian dóbr dziedzicznych contractu obligatorio, arendatorio aut quocumque titulo trzymać, sub confiscatione sum na dobra danych.

28. Tatarom Lipkom, przez których IMć terrigenae ponoszą pressurę przez niektórych pp. konserwowanych, aby protekcya im niedawana była, jako już pozwolone mają stanowienie meczetów contra leges fidei orthodoxae.

29. Recommendatur interes IMć pp. posłom IMci p. Pohoyskiego ratione impetrandae comissionis od starostwa mogilnickiego a dóbr jego dziedzicznych zniesienia w ziemi halickiej w powiecie trembowelskim leżących, in simili IMci p. Baybuzy także o komissyi ratione dóbr Rajgroda i Bajbuzyn.

30. Interes fundacyi collegii Stanislaopolitani Societatis Jesu intentione ś. p. IMci p. Heleny na Łańcuchowie z Kuropatwów Bełzeckiej, stolnikowej bełzkiej zapisany, a przez godnego sukcessora JW. Antoniego z Czertwic Cetnera, kasztelanica wołyńskiego i starostę korytnickiego transactione certa manuali approbowanej, recessem sejmu blisko przeszłego anni 1726 do przyszłego blisko następującego in ordine ad constituendam tej fundacyi approbationem zawieszonej, staraniu usilnemu zalecamy IMć pp. posłów, aby namienioną approbationem Rzptej per specialem constitutionem efficere starali się.

31. Wniesione desiderium IMci p. Czasławskiego, wsi Zielincza[1] tenutaryusza, któremu mostowe przez konstytucyę pozwolone czerńcy[2] monasteru trembowelskiego mostowe i gruntu część niemałą odebrali, starać się mają IMć pp. posłowie, aby mu authoritate sejmu pomienione mostowe approbowane było.

32. Stosując się do dawniejszych konstytucyi starać się mają IMć pp. posłowie, ut obstringat najjaśniejszy król IMć i Rzpta IMciów pp. starostów et maxime tu w pograniczu mieszkających, aby zamki dla wszelkiego bespieczeństwa reparowali i archiwa gruntowe erygowali.

33. Lubo ciężki żal Rzpta wyznać musi z niedotrzymanego prawa anni 1717 sejmu traktatowego warszawskiego ex ratione distributivae iustitiae za granicą dysponowanej, ale cięższej jeszcze fateri powinna, że niektóre przywileje in convulsionem dawniejszych przywilejów rite et legittime nadanych podpisane, tedy jeżeliby odezwał się kto na sejmie z takową krzywdą swoją, IMć pp. posłów naszych obligujemy IMć amore boni publici i praw naszych, aby ante omnia urgeant repositionem takowych przywilejów i restitutionem królewszczyzn cum restitutione damnorum iniuriatis.

34. A ponieważ na sejmie przeszłym grodzieńskim dyspozycya łanów na erekcyą nowych regimentów pro firmiori Rzptej robore zaszła, pro investigatione zaś reali łanów do komissyi radomskiej odesłana, a z tej komisyi przeszłorocznej ex mente positivae legis nie mogąc mieć plenariam informationem porządnych w skarbie i po województwach taryf, proinde[3] na sejm przyszły propter inquirendum tychże łanów po wielu miejscach i potiori numero utajonych statum odesłania zaszła deklaracya, tegoroczna zaś komissya in contrarium przeszłej uformowawszy[4] nową deklaracyę zda się arbitraria sua pro legibus ponere, formując jeden za kilka regiment contra expressam novellam legem et edita z kancellaryi J. Kr. Mci p. n. m. na regimenty prywilegia, tudzież contra effectum przeszłorocznej deklaracyi inwestygowania grandius pondus mającej, więc ażeby ta ostatnia tegoroczna nullum valorem miała, a Rzpta provida rerum suarum doskonalszy sposób investigationis wynalazszy, utrzymać mogła in statu perfecto i już przeszłym sejmem determinato wszystkie regimenty w jak najlepszym porządku, serio promovebunt IMć pp. posłowie.

35. Widząc także w zagęszczonych inter limina patriae inkonweniencyach i ojczystych in convulsionem legum obrotach i pretensyach nonnullorum, a co najnieznośniej ex senatorio ordine et eminentiori w nim Reipublicae stallo (gdzie patres conscripti iuramento obstricti

[1] Prawdopod. Zielińce pow. borszczow. Słown. geogr. XIV. 594.
[2] W rkp. czerci.
[3] W rkp. provide.
[4] W rkp. informowawszy.

et viri sedati powinniby ire in exemplum w utrzymaniu i zachowaniu praw ojczystych), że manifeste przeciwko nim niektórzy sami usurpant lege dla IMciów exclusa w wojsku munia, t. j. starają się [o] regimenty, więc jeżeliby kto z IMciów pp. senatorów albo chciał mieć, albo już miał in spe vel in effectu regiment jaki, ażeby IMć pp. posłowie discrimine omni sublato, solis intenti legibus upomnieli się ore publico o to praeiudicium i nawet cum discrimine sejmu nie pozwalali na to, ut a maioribus incipiatur iniquitas, która in omni conditione szlacheckiego stanu odio haberi powinna, in cultu zaś et in zelo u każdego esse religio et observantia praw ojczystych, e forti et immobili manutentione IMciom pp. posłom recommendatur.

36. Jako uważać nam przychodzi tristi mente uno et aliis ad fatum truditur ojczyzna nasza przez ponowione i wraz dalsze in convulsionem prawa i zwyczajów ojczystych zagęszczone inkonweniencye, tak widząc pro certo, że niektórzy ministri status, oddając exteris potentiis wizyty cum dedecore regni et sui characteris, iverunt post nummos, a bardziej i za pewne twierdząc, iż cuius haec imago na wziętych wyryta była numizmatach, żeby pokazali in favorem zachodzących monarchiarum pretensyi nietylko animum promptum do wyrobienia secretorum desideriorum, ale też niby unas esse tanquam omnia volumina Romae, nec est suspicio vana, bo nawet infami et pro invindicabili capite declarato przez konstytucyą przeszłego sejmu grodzieńskiego personae, t. j. graffowi Moryczowi[1] posiąść się dali u stołu cum principibus publicznego w Berlinie, in vilipensionem powagi i urzędów swoich, a przez to całej ojczyzny naszej, której faciem lubo niepotrzebnie, bo bez pozwolenia Rzptej, niesluszenie in externo solo et polo reprezentowali, jako i publiczne gazety i prywatne relacye przestrzegali de tanto spectaculo fa[c]ti; lubo zaś assistere et obsequi królowi IMci p. n. m. każdy z wiernych poddanych powinien, jednak gdy zakazało prawo do zagranicznych potentatów ullo modo et praetextu formato jeździć i z nimi miewać jakowe kommunikacye, non vitio verteret najjaśniejszy pan, jako kochający wolność i ojczyznę monarcha, legibus et animis civium benigne imperans, chcąc by do dworu berlińskiego, dokąd z dziedzicznego państwa swego saskiego in relationem mutuae civilitatis jeździł, nie miał in assistentiam sui nikogo z IMciów pp. ministrów, niemniej pana swego jako i prawa ojczyste kochających, więc obligujemy IMciów pp. posłów naszych, aby aequa reprehensione tantorum ausuum do zabieżenia podobno in ultra większym nad wolność uniwersalną ojczyzny naszej pretendowanym wolnościom, a przeto do zagrodzenia drogi szkodliwym konsekwencyom, per communicationes et commentaria privata cum externis częstokroć wynikającym, addunt stimulos et motiva na przyszłym sejmie przez promowowane a potrzebne ministeriorum opisanie.

37. Mając inter primas curas ziemia nasza halicka i ważąc, jak wielkie może być niebespieczeństwo Rzptej z Turków przez nowo erygowaną fortecę Chocimia tak licznem wojskiem tureckiem osadzoną, jako też wołoskiego i multańskiego kraju tymiż Turkami i Lipkami, z których niedawno pestifera contagio województwo podolskie i ruskie zaraziła, ile gdy co pół roku odmieniają na tem miejscu Turków ab origente, gdzie nigdy nie ustaje powietrze, jako też imminentia futura z bliskiego sąsiedztwa, dla czego poddaństwo w kraju tamtejszym utrzymać nie podobna dla przechodu ich w kraj wołoski, czem enervatur Rzpta i gwałt się ich bisurmani, zaczem jako to jest przeciwko dawnemu i ostatniemu traktatowi karłowickiemu erekcya tej fortecy, tak potrzebne poselstwo do Porty Ottomańskiej, aby jej demolicya była i Turkami kraju wołoskiego i multańskiego nie osadzali i poddaństwa chrześciańskiego nie przyjmowali, także respektem rozgraniczenia ziemi halickiej z wołoską podług deklaracyi J. Kr. Mci vigore pactorum między Portą Ottomańską, seria cura IMć pp. posłom recommendatur.

38. Na zachodzące od Chocimia kwerymonie w pretensyach aby Rzpta delegowała IMciów pp. komisarzów per constitutionem i dała onym plenariam potestatem sądzenia et executionis ad sopiendas[2] ab utrinque praetensiones.

[1] Zob. Vol. leg. VI. f. 406.
[2] W rkp. suspiendas.

39. Ziemia życzy sobie halicka, aby sól jako największy królowi IMci p. n. m. i Rzptej przyniosła pożytek i żebyśmy mogli obejść się bez cudzoziemskiej, byle to było sine praeiuditio dóbr ziemskich, intrat szlacheckich, w których się sól znajduje i tej samej soli aby wendycya była wolna w Litwie, w Podlaszu, w bełzkiem, wołyńskiem, podolskiem, kijowskiem, bracławskiem, czernichowskiem województwach po składach dawnem prawem opisanych, ile gdy suchedniowej soli te ziemie, w których się sól rodzi, nie pretendują, w miastach zaś jako i po wsiach aby żadnym depaktacyom ani opłaceniu, jako prawo mieć chce, ile kiedy się to dzieje intra regnum, nie podlegała, reassumować trzeba konstytucye annorum 1550, 1569, 1576, 1580, 1653, 1677 sub poenis ibidem appositis.

40. A że sól z Pokucia dóbr dziedzicznych do wsi Buczni w województwie brzyskim litewskim leżącej, sukcessorów JW. IMci p. Kossakowskiej, kijowskiej, JW. IMci p. Wielohorskiej, wołyńskiej kasztelanowych de propria gleba idącą niewypowiedzianemi mytami po różnych miejscach, mianowicie we wsi Rudzie i Zburaziu [1] tak od dzierzawców, jako i od donataryuszów i superintendentów ceł były (sic) aggrawowane et aggravantur, IMć p. Wiszer kilka set beczek jej zabrał w kluczu rudzkim, który subdole w assessoryi kondemnatę otrzymał na tychże IMciach pp. kasztelanowych, instabunt IMć pp. posłowie, aby in posterum ta depaktacya [2] ustała, sól zabrana nadgrodzona była et condemnatio indebite otrzymana cassetur.

41. Statki szlacheckie ze zbożem rzeką Bugiem do Gdańska idące, ażeby od wszelkich tam intra regnum, jakoteż na komorze brzyskiej od skarbu litewskiego i starościńskiego nie były impedyowane i aggrawowane, serio IMć pp. posłowie nasi domówią się; tejże depaktacyi i na inszych rzekach nie powinni podlegać navigabiles od IMć p. podskarbiego w. koronnego.

42. Cursus monety aby jeden po wszystkiej Polszcze był, excepto prowincyi pruskiej, sub rigore legibus regni descripto.

43. O wołach constitutio anni 1550 et 1566 reassumować, żeby ich za granicę nie pędzono, a jeżeli kupiec woły przezimowane kupił, myto od nich zapłacone być ma exceptis iuribus nobilitati [3] servientibus. Żydzi żeby chrześcian utriusque sexus na usługach swoich nie trzymali, oprócz winników i furmanów, reassumując konstytucyę 1565 et 1670, także żeby dóbr szlacheckich quovis iuris titulo nie trzymali, administratorami w nich nie byli, katolików nie sądzili, wołmi, końmi, winem, solą nie kupczyli i za granicę nie gnali, konstytucye 1557 et 1678 reassumować legeque sub rigoribus in antecessum expressis warować i utwierdzić.

44. Aby duchowieństwo utriusque rithus tam Romani quam et Graeci nie ważyli się bona terrestria skupować, ani obligatorio titulo possidere i one applikować usui suo, propinationes wszelkich likworów exercere cum detrimento possessorum i dziedziców, ani też sum zapisywać in posterum nikt nie ważył się; jeżeli zelo permotus pietatis, aby gotowiznę in dispositionem temuż duchowieństwu podług woli swojej dysponował i dał pro suffragio animae suae.

45. Legowaną zaś sumę na reparacyą lwowskiej fortecy i przemyskiej przez IMć p. Matczyńskiego, wojewodę ruskiego, aby skarb koronny oddał, jako konstytucya lubelska sonat.

46. Interes niemirowski ex mente et dispositione Rzptej na intencyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego już trzema stwierdzony [4] recessami od WW. IMć pp. komisarzów Rzptej pleno tejże consensu et approbatione wylikwidowany, mają serio zalecić i utrzymać IMć pp. posłowie.

47. Niechcemy deesse wniesionej do koła naszego braterskiego expostulacyi za IMcią p. Stanisławem Jabłonowskim, chorążym trembowelskim, który kołace do serc naszych, abyśmy annectendo inter puncta instrukcyi desiderium jego przy legacyi do najjaśniejszego cesarza IMci

[1] W rkp. Zbaraziu.
[2] W rkp. paktacya.
[3] W rkp. nobilitatibus.
[4] W rkp. stwierdzonymi.

rekomendowali z strony pewnej sukcessyi w państwie Jego Cesarskiej Mci, która, jako on twierdzi, legittime go concernit, którego to executionem punktu zlecamy IMciom pp. posłom braci naszym; tudzież kwerymonią IMci doniosą, iż przeciwko prawu opisanemu pociągniony jest do konsystorza evocatorie, gdzie in meram vexam exkommunikę otrzymał IMć ksiądz Krzypulski, proboszcz drzewiecki, więc aby zniesiona była i żeby plebeis personis beneficia ecclesiastica sive officia, jako dziekaństwa, probostwa nierozdawane były, instabunt IMć pp. posłowie.

48. Obawiając się wcześnie jakowych buntów na Ukrainie, które się praktykują, a providendo większą wygodę wojsku i paszy na konie, lokacyą na Ukrainie IMć pp. posłowie proponować będą cum observatione legis positivae.

49. Cavere mają IMć pp. posłowie nasi, iż jedna osoba kilku starostw mieć nie ma ani przy starostwach wójtostwa, ani do jurysdykcyi wójtowskiej interesować się mają i owszem rigorem napisać na IMciów pp. starostów[1].

50. Znając wielkie merita IMciów pp. Szumlańskich tak u Rzptej, jako w ziemi naszej, tudzież W. IMci p. Pawła Szumlańskiego, miecznika żydaczewskiego, pułkownika J. Kr. Mci i Rzptej, lubo merebatur zaszczycać się pane benemerentium, jednak za własne swoje pieniądze kupiwszy wieś Podgrodzie, której uczyniwszy cessyą vigore consensus regii in personam W. p. Andrzeja Szumlańskiego, stolnika kołomyjskiego, posła ad praesens, tę zaś wieś i modernum possessorem impediunt iniuste et vexatorie, więc obligujemy IMciów pp. posłów, aby interes względem tych dóbr jako firmum et legittimum ius in suo robore Rzpta chciała mieć.

51. Interes klasztoru WW. panien trzebnickich zakonu cysterskiego w Szlonzku zostającego, do którego także Polki nasze wstępują i przyjmowane ex praescripto fundationis bywają, recommendatur activitati IMciów pp. posłów in ordine do zaniesienia za niemi prośby i suppliki do J. Kr. Mci p. n. m., ażeby ex clementia sua wniósł do cesarza IMci interpozycyą, ut circa iura et antiqua privilegia fundationis integro conserventur.

52. IMć p. Karsza, pułkownik J. Kr. Mci, stary żołnierz i sługa Rzptej, lata swoje strawiwszy na usłudze tejże Rzptej, mając zatrzymane sobie zasługi, komisyami skarbowemi wylikwidowane, że jeszcze onych dotąd nie odebrał, obligujemy IMciów pp. posłów naszych, aby raczyli instare activitate sua do Rzptej o pomienione zasługi, z których tenże IMć p. Karsza daje sponsionem, że dwie armaty polne cum requisitis sprawić i do artyleryi oddać ma.

53. JO. książęta IMć Sanguszkowie, marszałkowie nadworni W. Ks. litewskiego, uznając ab antiquo saeculo dobra dziedziczne w królestwie węgierskiem od antecessorów swoich longa serie pacifice trzymane, że teraz od niektórych alienorum chciwych in tranquilla et incontestabili iurium suorum et bonorum possessione molestantur, instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby ten interes przy konferencyi z ablegatem cesarza IMci chrześciańskiego jako najskuteczniej był rekomendowany.

54. Zaczęty traktat z koroną szwedzką Rzptej, że jeszcze in suo robore et effectu dotąd nie jest, exponere mają IMć pp. posłowie, aby effectiva et finalis w naznaczeniu i przysłaniu ad tractandum ministrów z strony onejże nastąpiła rezolucya.

55. Caetera practicatae activitati et dexteritati probatae IMć pp. posłów naszych committuntur, insinuando jednak pamięci interes IMci p. stolnika czerniechowskiego, który promotionem IMciów pp. posłów exigit; którego interesu aplikacyą do ufacylitowania onego przyłożyć mają, tudzież do punktów instrukcyi anni 1724, od tejże ziemi naszej podanej w reces do przyszłego następującego sejmu opisanych, tam simul coniunctim, quam divisim przyznawać się będą, obsecrando[2] amore boni publici et affectibus ziemi naszej, ut instent legibus, conforment desideriis całej Rzptej, pro commodo publico non privato, których prudentia et studium [że] non sterilescet w sercach naszych przyrzekamy. Datum ut supra. Andrzej Szumlański, stolnik

[1] W rkp. posłów.
[2] W rkp. observando.

kołomyjski, starosta buczniowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Czeczel Nowosielecki, podczaszy żytomirski, assessor koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Stanisław Ciecholewski, podczaszy dobrzyński, assessor koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 229 p. 1740—1753.

196.

Halicz, 13 września 1728.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego, ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza ad locum consultationum solitum, według prawa pospolitego konstytucyami koronnemi opisanego w pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi, Matki Bożej, t. j. pro die decima tertia Septembris w roku Pańskim 1728 przypadającym, do obrania deputata na prześwietne trybunały koronne piotrkowski i lubelski, zacząwszy in nomine Supremi Numinis, a quo prima et maxima najwyższych honorów dependent auxilia, obrady nasze, tudzież najwyższej dyspozycyi Boskiej za to, że providendo bono publico concordes civium sporządziła animos, powinne oddawszy podziękowanie, takowe ex unanimi consensu, gratia Superum cooperante, postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ tak całej Korony polskiej, jako też in particulari prześwietnej ziemie naszej znaczne fortun interesa takiego virum, qui iuris nodos et legum enigmata solvat, do wyższego requirunt subsellium, zaczem pod dyrekcyą W. IMci p. Antoniego z Romanowa Swierskiego, skarbnika lwowskiego, marszałka koła naszego rycerskiego z WW. IMć pp. assessorami według prawa zasiadającymi, W. IMć p. Pawła Benoego, chorążego kołomyjskiego, sędziego grodzkiego halickiego, emeritum w prześwietnej ziemi halickiej naszej et tota Republica civem, aetate et intelligentia bene vigentem, za sędziego deputata na prześwietny trybunał koronny ad tutamen distributivae iustitiae uprosiliśmy et nemine contradicente obraliśmy, a na dowód concordium votorum to laudum nasze iuxta solitam praxim ex unanimi assensu postanowione uprosiliśmy, aby W. IMć p. marszalek kola naszego z W. IMć pp. assessorami z ziemie naszej i powiatów do niej należących podanymi podpisał i ad acta grodu tutejszego per oblatam podał. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Antoni z Romanowa Swierski, skarbnik ziemie lwowskiej, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Antoni Bożeniec Jełowicki, podstoli wieluński, assessor. Hieronim Stanisław Koziebrodzki, pisarz grodzki halicki, assessor. Andrzej z Strumian Dąbrowski, assessor.

Castr. Hal. Rel. 229 p. 1849—1850.

197.

Halicz, 14 września 1728.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się in locum consultationum solitum do Halicza, in crastino szczęśliwie zakończonego electionis na prześwietny trybunał koronny sędziego deputata obranego, t. j. die 14 Septembris a. D. 1728, takowe unanimi animorum assensu pod dyrekcyą W. IMci p. Mikołaja Dunina Golawińskiego, cześnika zakroczymskiego, marszałka koła braterskiego postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Supremo Numini, quod sublunaria protegit i przez którego conditores legum iusta decernunt, że przy kongresie teraźniejszym domowe interesse ziemi naszej accurate et pro modulo według exigencyi tak in universali wszystkich nas concivium, jako in particulari każdego rosporządzić przez Opatrzność swoją boską pozwolił, winne oddajemy dzięki.

3. Że JW. IMć p. Stanisław z Potoka Potocki, halicki, kołomyjski etc. starosta, składając in manus et congremium ziemie munus funkcyi komisarskiej de gesta dispositione erarii przed delegowanymi e medio nostri IMciami pp. do wysłuchania kalkulacyi z bracią naszymi, t. j. W. IMć pp. IMć p. Aleksandrem Kniehynińskim, chorążym kijowskim, IMć p. Franciszkiem Łuszczowskim, chorążym trembowelskim, Samuelem Dulskim, stolnikiem parnawskim, Antonim Gruszeckim, podczaszym dobrzyńskim ab anno 1721 ad annum et diem praesentem sufficientissimam uczynił calculationem [1], przeto nietylko JW. IMci p. staroście perennem nieśmiertelnej chwały przy podziękowaniu unanimi voce et applausu populorum imieniowi jego w sercach naszych cum recommendatione serae posteritati gratitudinem spondemus, ale też tego JW. p. starostę et eius successores de gesta functione et dispositione skarbu stante eius comissoriatu i wszelkich prowentów ziemiańskich, żadnej do IMci nie zostawując pretensyi nawet i pretextu, perenniter et in aevum kwitujemy.

4. A ponieważ W. IMć p. Andrzej Kakowski, cześnik trembowelski, teraźniejszego trybunału koronnego sędzia deputat, deduxit dekretem grodu trembowelskiego ad mentem uchwały ziemi naszej in anno 1723 die 22 Februarii coram officio castrensi Trembovliensi i komisarzami na ten czas destynowanymi, t. j. WW. IMć pp. IMć p. Janem Ulińskim, stolnikiem podolskim i IMć p. Stanisławem Granowskim, periasławskim, jabłonowskim starostą i podczas obrad naszych in congressibus terrae różnymi czasy z administracyi podatku czopowego i prasułki pro anno 1720 in annum 1721 i rewizyi dawnych retent uczynił kalkulacyą i do tegoż IMci p. cześnika żadnej nie może mieć pretensyi ziemia nasza, owszem pro meritis, że sobie dostatecznie tylko chyba in parte wybrał, winną się do rekompenzy być zna, przeto pomienionego p. cześnika cum successoribus praesenti laudo kwitujemy i niedobranej rekompensować za dawne zasługi, uchwałą naszą naznaczonej, kwoty oraz za teraźniejszą funkcyą circa immortalem gloriae inappretiabilis gratitudinem deklarujemy.

5. Jakoż ex constituto consensu universali ziemie, aby nie tylko pomieniony IMć p. cześnik trembowelski, ale et in futurum wszyscy z ziemi naszej na trybunał koronny ordynowani deputaci certum fundum salarii in perpetuum mieć mogli, podatek prasułki prawem publicznem ziemi approbowany, per dispositiones zaś laudorum et per continuum usum miastom

[1] Rachunki te znajdują się w t. zw. „księdze komisarskiej", zawierającej też m. i. konnotacyę expens ziemi hal. na publiczne potrzeby od r. 1699—1716 i kompendyum uchwalonych per lauda ziemi hal. podatków od r. 1683. Castr. Hal. 229 p. 1915—2278.

Kołomyi i Kałuszowi do wybierania applikowany i wraz z czopowem ziemiańskiem dotąd chodzący, segregatis ad praesens od pomienionych miast, zakazawszy earum communitatibus ac arendatoribus, ażeby się więcej do niego nie interesowali ani vigore tej exakcyi gości z solą goszczących nie depaktowali i nie inkwietowali, applikujemy go in perpetuum IMć pp. deputatom, tak aby kożdy z IMciów et quidem zacząwszy od IMci p. Andrzeja Kakowskiego, cześnika trembowelskiego partycypował.

6. Teraz zaś ad investigationem onego oddajemy in iuratam fidem et dispositionem W. IMci p. Pawła Benoego, chorążego kołomyjskiego, sędziego grodzkiego halickiego i deputata na przyszły trybunał koronny zalecając, aby IMć zlustrowawszy przez osobę przysięgłą z officyalistów grodzkich quantitatem czerynów i panwi solnych w ziemi tutejszej znajdujących się, cały ten podatek proportionalnie rozrzucił na wszystkie panwie i czeryny, mediante decreto in primis et proximis officii castrensis Haliciensis querellarum terminis cum omnibus possessionibus salinariis ad instantiam instigatoris subsequendo, a to znosząc abusum w wybieraniu tego podatku, żeby go po drogach, gościńcach, przewozach nieszukano i żeby goście unikając solucyi jego ukrytemi ścieżkami nie uciekali.

7. Postanawiamy tedy, aby IMć pp. possessorowie wszystkich żup solnych w ziemi halickiej i powiecie kołomyjskim w dobrach tak J. Kr. Mci, jako i ziemskich także duchownych leżących i ich arendarze od wszelkiego gościa tamże na miejscu sól u siebie biorącego, od każdej macy et quidem ukraińskiej po groszy 12, od tutejszej pokuckiej od czetwiertni po groszy 8, od parowolnej po groszy 6, od wozka konnego po groszy 4 wybierali, a takowe exakcye od każdej panwi po zł. 10, od czeryna zaś zł. 6 wraz przy racie septembrowej podatku ziemiańskiego circa acta ad manus sukkolektora deputackiego i za kwitami in futurum wypłacali iuxta tariffam, mediante ut supra administratione per officium castrense in prima et proxima terminorum querellarum cadentia medianteque ut supra decreto conscribendam.

8. Teraz zaś podatek ten, jaki się modo premisso wynajdzie, ordinamus za ten rok in vim meritorum IMci p. cześnikowi trembowelskiemu, a coby niedochodziło iuxta antiquam praxim de congruo et condigno temuż IMci, tedy do najpierwszych i najpewniejszych pieniędzy IMć p. komisarz wydać assygnacyą temuż IMci, aby był de pleno ukontentowany, obligatur. In locum JW. IMci p. starosty halickiego na następujące ab actu praesenti lat dwie unanimi voto et assensu za komisarza na prześwietny trybunał koronny skarbowy JW. IMć p. Piotra Branickiego, kasztelanica halickiego, circa congruum de lege salarium uprosiliśmy i obrali, któremu IMci dajemy zupełną moc wydawania assygnacyi stante functione sua tak do zaległych podatków, jako do teraźniejszej kurrencyi assygnataryuszom, quibus competierit, eo nihilominus adiecto, aby post determinationem dwóch lat, gdyby też aliquo casu sejmik nasz gospodarski zerwać się miał, tedy obstante non subsecuta electione innego IMci p. komisarza pomieniony JW. IMć p. kasztelanic, teraźniejszy komisarz a functione sua cessare ma, jednak in eo functionis suae interstitio czasu, aby ziemia in defectu komisarza na skarbowym trybunale in anfractus iuris non involvatur, wcześnie plenipotenta inscribere et substituere obligatur, o co upraszamy IMć p. komisarza n. w. m. p.

9. A ponieważ wielkie in medium nostri emerserunt trudności względem tak różnych pretendentów za zasługi swoje, jako też retentów przez miasta i miasteczka ziemi naszej, tudzież że niektórzy IMć pp. administratorowie nie uczynili od lat kilku i kilkunastu rationem ziemi, a przeto pretendentom zadosyć stać się nie może, dla tego nil derogando legi publicae, stosując się ad usitatam praxim innych województw a zwłaszcza województwa ruskiego, sądy boni ordinis tu w Haliczu składamy, na które za marszałka JW. IMć p. Józefa Branickiego, kasztelana halickiego, za sędziów i komisarzów WW. IMć pp. IMć p. Jerzego Kuropatwę, miecznika halickiego, IMć p. Franciszka Łuszczewskiego, chorążego trembowelskiego, IMć p. Samuela Dulskiego, stolnika parnawskiego, IMć p. Jana Szumlańskiego, cześnika łukowskiego,

IMć p. Antoniego z Romanowa Świrskiego, skarbnika lwowskiego, IMć p. Antoniego Rozwadowskiego, starostę karaczkowskiego, IMć p. Michała Kamińskiego, chorążego buskiego, IMć p. Michała Gruszeckiego, sędzica trembowelskiego, IMć p. Franciszka Ostrowskiego, IMć p. Pawła Niewierskiego, IMć p. Murawskiego, IMć p. Józefa Sokolnickiego uprosiliśmy.

10. Którzy to IMć pp. komisarze, absentia plurium non obstante, dummodo sex adsint, tu do Halicza zjechawszy się praecise in crastino festi Circumcisionis Christi Domini w roku przyszłym 1729, praevia denuntiatione o tychże sądach per litteras innotestentiales od JW. IMci p. marszałka w grodzie halickim i trembowelskim dwoma przed kadencyą niedzielami acticanda, pomienione sądy post praestitum coram officio castrensi Haliciensi statuto regni descriptum circa primam sessionem iuramentum odprawiać mają, na których sądach jeden ex officialibus castrensibus Haliciensibus, t. j. IMć p. pisarz lub vicesgerent assistet i dekreta pisać będzie, pozwy na te sądy sub titulo regio cum praefixione czasu et sigillo terrestri Haliciensi wydawane być mają, których relacye w grodach proprii districtus una ante inchoationem sądów septima zapisane być powinny. Celebratio sądów pomienionych per spatium dwóch niedziel continuabitur, po zakończeniu zaś kadencyi pro commodo causarum et litigantium praecommittitur facultas JW. IMci p. kasztelanowi halickiemu, marszałkowi pomienionych sądów instituendi et prorogandi eadem iuditia; sprawy zaś szczególnie pretendentów, retentorów i pp. administratorów et quovis modo ac titulo tykających się aerarium ziemie z podatków ziemiańskich quovis nomine nazwanych ab anno 1700 ad annum praesentem mieścić się mają, citati possessores bonorum, semotis omnibus dilationibus, peremptorie iniuriatis respondebunt, rigor super renitentes i według dekretów satysfakcyą nieczyniących poena peculatus, quam super personis et bonis officia castrensia iuxta districtum proprium exequentur. Miasta i miasteczka z kwitami na ten czas comparebunt, sąd zaś one cognoscet et ad mentem legis de conflagratis lub desolatis bonis et calamitatem temporum, zgoła iuxta defensas iuridicas partium wszystkie sprawy perpendet et pro iure et iustitia, salva gravatis se sentientibus do sądów trybunalskich skarbowych radomskich appelatione reservata.

11. Sąd ten sądzić będzie pretensye i wszelkie desideria względem ukontentowania e medio nostri IMciów szlachty braci naszych jako to IMciów pp. Zabielskiego i Bydłowskiego, IMciów pp. Szymona i Michała Niewierskich, IMci p. Mikołaja Turskiego, IMci p. Jerzego Drohomireckiego, sukcessorów ś. p. IMci p. Jakuba Dubrawskiego, IMci p. Franciszka Sobolewskiego, IMci p. Jana Ostrowskiego, skarbnika sanockiego, IMci p. Adama Komorowskiego, podczaszego nowogrodzkiego, IMci p. Jędrzeja Dąbrowskiego, podczaszego trembowelskiego, IMci p. Goławińskiego, łowczego sochaczewskiego, IMci p. Witkowskiego, IMci p. Mikołaja Goławińskiego, cześnika zakroczymskiego, IMci p. Andrzeja Tyszkowskiego, stolnika witebskiego, IMci p. Franciszka Dubrawskiego, IMci p. Mieszkowskiego, IMciów pp. Drohomireckich, IMci p. Krogulеckiego, wojskiego czerwonogrodzkiego i innych wszystkich generaliter IMciów pp. pretendentów pro facienda per iudicium satisfactione do sądów boni ordinis odsyłamy.

12. Wielkie merita W. IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podstolego halickiego, jako pociągają za sobą od ziemi wielki wzgląd, tak aby były kompensowane, sąd boni ordinis będzie miał omnimodam animadversionem.

13. IMć p. Alexander Krosnowski, stolnik gostyński i inni IMć na ten czas kolegowie, jako to IMć p. starosta halicki, IMć p. Kalinowski, chorąży halicki, IMć p. Branicki, kasztelan halicki, IMć p. Kurdwanowski, stolnik bełzki, starosta baranowski, IMć p. Zieliński, starosta kaniowski za funkcyą poselską na sejm grodzieński in anno 1724 na tychże sądach iuxta usitatam praxim mają odebrać satysfakcyą. IMć p. Samuel Dulski, stolnik parnawski, jako ma per laudum ziemi deklarowane za zasługi talerów bitych 300, tak aby IMci ta pensya doszła, praesenti laudo tę deklaracyę naszą approbujemy. W. IMci p. Kuropatwie, miecznikowi halickiemu, ultra alia merita za funkcyą deputacką cum gloria et decore in commodum ziemi odprawioną, jako tenemur ad gratitudinem tak aby de iustitia distributiva był satisfactus, do sądów

naszych boni ordinis pretensye jego sprawiedliwe odkładamy, dokąd W. IMć pp. Jan, stolnik podolski i Adam, skarbnik bracławski, Ulińscy i W. IMć p. Łuszczowski, chorąży trembowelski, tudzież IMć p. Józef Ostrowski za zasługi swoje ziemi świadczone pro satisfactione ad mentem laudorum referri mają.

14. Wielkie merita W. IMci p. Rozwadowskiego, stolnika halickiego indefesse prawie przez cały wiek swój cum honore ziemi przy tak wielkich funkcyach odprawionych powinien (sic) congruam odebrać mercedem, zaczem aby za rok funkcyi swojej komisarskiej zatrzymane salarium lege descriptum i za funkcyą poselską pomieniony IMć p. stolnik halicki ukontentowany [był], iudicium boni ordinis wzgląd mieć będzie. Niemniejsze zasługi ś. p. IMci p. Zygmunta Kaminskiego, generała wojsk koronnych J. Kr. Mci, aby suum in satisfactione odebrali effectum, recurrent sukcessorowie do tegoż sądu. Largicya W. IMci p. Jastrzębskiego, sędziego naszego ziemskiego halickiego, za funkcyą poselską in anno 1720 odprawioną, ponieważ in laudis anterioribus in ordine ad satisfactionem skonnotowana, ani tegoż IMci nie doszła, przeto IMć p. sędzia, emeritus w ziemi naszej concivis, na tychże sądach inevitabiliter powinien mieć satysfakcyą, dokąd IMć p. Gruszeckiego, sędzica trembowelskiego, któremu in vim meritorum tak ojca ś. p. jego, jako też samego IMci zł. 2.000 naznaczamy, tudzież IMć Sierzchowieckiego według uchwały ziemi naszej i dyspartymentu przez IMć p. starostę halickiego, przeszłego komisarza naszego pretensyą, interes do tego IMci p. Poleksy za dwuletnią plenipotencyą w trybunale skarbowym odsyłamy. Znajduje compassionem in medio nostri IMć p. Stanisław Studzieniecki, którego, aby sąd boni ordinis pewną kwotę obmyślił i kontentował, praecommittimus, gdzie IMć p. Jabłonowski, podstoli trembowelski, w znacznej szkodzie przez gradobicie z dopustu Bożego, ma odebrać iuvamen.

15. Dulcis recordatio meritorum niegdy IMci p. Karsznickiego, podkomorzego naszego halickiego pobudza nas nietylko do pobożnej super pios manes pamięci, ale też do rekompenzy sukcessorom jego za resztę niedobranej naznaczonej kwoty, przeto i ten interes do tychże sądów referri ma.

16. Że zaś zwyczaj pospolity akta podkomorskie et officii eius in archivo terrae deponować, przeto przez sukcessorów podobne akta stante vita et officio antecessora swego indukowane i introligowane aby były do ziemstwa halickiego albo potius vacante eo iudicio do grodu halickiego oddane nieodwłocznie, praesenti praecustodimus laudo.

17. Doniesiono in congremium nostri, że ś. p. nieboszczyk IMć p. Jacek Iwanicki, skarbnik nowogrodzki amore integritatis ziemi księgę ziemską halicką fato quodam w Kamieńcu znajdującą się, stamtąd wielką trudnością i kosztem rekuperował, przeto aby iudicium boni ordinis de satisfactione sukcessorów IMci obmyśliło, sukcessorowie zaś pomienionego IMci oddać do ziemstwa halickiego praevia quiettatione na ten czas te księgi tenebuntur.

18. IMciom braci naszym, którzy przez ogień z dopustu Bożego szwank na fortunach swoich ponieśli, aby pomieniony sąd obmyślił na podźwignienie ich supplement, upraszamy JW. IMć p. komisarza naszego.

19. Curam administrativam fabryki kościoła naszego farnego halickiego przez IMć p. Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego abrenuntiatam za instancyą całej ziemi przyjmuje na siebie IMć p. Benoe, chorąży kołomyjski, sędzia grodzki i deputat na trybunał koronny, przeto temuż IMci committendo ad opus dajemy moc, aby podatek originali ordinatione naznaczony, choćby sejmik nasz gospodarski fato quodam nie doszedł, ubi de iure ten podatek windykował et in expensas pomienionego kościoła omni meliori modo obracał, oraz za przeszłe lata rationem ineat z wybierającymi ten podatek.

20. A że IMć p. Jabłonowski, podstoli trembowelski ab anno 1721 ad actum abrenuntiationis przez manifestacyą oddał debitum contingens na ten kościół, przeto pomieniony IMć p. podstoli cum successoribus praesenti laudo de persoluto, żadnej do IMci nie zachowując pretensyi, quietatur.

21. A że tak z suplik od miast in congressu nostri wniesionych, jakoteż z relacyi braci naszych dostaje się nam wiedzieć, iż non adaequate czopowy podatek miasta i miasteczka, a niektóre cale nic nie komportują do skarbu ziemi, przeto rewizyą być potrzebną upatrujemy, do której uprosiliśmy za rewizorów z ziemi halickiej IMć p. Stanisława Tyszkowskiego, stolnikowicza witebskiego, do powiatu trebowelskiego IMć p. Adama Komorowskiego, podczaszego nowogrodzkiego, do powiatu zaś kołomyjskiego IMć p. Samuela Żurakowskiego obraliśmy. Którzy to evincendo fidem suam na przyszłym sejmiku gospodarskim super fidelem revisionem praevio corporali iuramento comprobare i tęż rewizyą in scripto comportare mają.

22. Aby zaś podatek czopowy ab anno 1726 do tych czas et in subsequentem annum po miastach i miasteczkach nie zalegał, przeto do administracyi tego podatku za administratorów, t. j. za rok 1726 in septimum IMć p. Stanisława Mieszkowskiego i IMć p. Szymona Niewierskiego, za rok 1727 in octavum IMć p. Gabryela Kakowskiego, chorążego nowogrodzkiego i IMć p. Krosnowskiego, stolnika buskiego, pro anno 1728 in nonum, W. IMć p. Dunina Goławińskiego, łowczego sochaczewskiego i W. IMć p. Adama Ulińskiego, skarbnika bracławskiego unanimi voto et assensu praesenti laudo obieramy i upraszamy, których IMciów circa mercedem antiqua praxi konserwujemy.

23. Podatek zaś ten IMć pp. administratorowie, wybrawszy za assygnacyami IMci p. komisarza naszego assygnataryuszom wypłacić starać się będą jako najprędzej, upraszamy IMciów n. w. m. pp.

24. Podatek pozwolony z dymów in erectionem konwentu i kościoła trembowelskiego OO. Karmelitów, któren chorągiew na ten czas JW. IMci p. wojewody bełzkiego ad praesens IMci p. kasztelanica kijowskiego wybierała, aby ab hinc ten podatek IMć p. regent trembowelski wybierał et praeviis quietationibus in erectionem fabryki kościoła i collegii Stanislavoviensis Societatis Jesu salva ulteriori dispositione contingentibus WW. OO. Jezuitom stanisławowskim oddawał.

25. Mając wzgląd na to, iż in defectu kościoła farnego halickiego obrady swoje ziemia nasza w kościele WW. OO. Franciszkanów odprawuje, przeto in recompensam zepsowanych ław kościelnych zł. 300 tymże OO. do zapłacenia naznacza się, upraszając IMć p. komisarza naszego, aby tychże OO. ta kwota jak najprędzej doszła.

26. Wielkie incommoda ponoszą IMć pp. bracia nasi przez odprawowanie sądów grodzkich halickich na zamku, ex quo że ciężki tak przyjazd jako i pieszo przychód, zwłaszcza podczas rezulucyi i słoty, na tenże zamek, przeto wygadzając desideriis et voto całej ziemi, unanimiter pozwalamy i upraszamy JW. IMć p. starostę halickiego n. w. m. p., aby sądy swoje grodzkie składając i nie trudząc nas braci, one w mieście na miejscu zgodnem pro libitu sui per se aut officium suum castrense in futurum odprawiał.

27. Które to laudum zgodnie postanowione W. IMci p. dyrektorowi koła naszego z uproszonymi do obrad naszych assessorami, t. j. IMć p. Kakowskim, chorążym nowogrodzkim i IMć p. Adamem Kunaszowskim, podczaszym bracławskim, podpisać i do akt grodzkich halickich podać per oblatam zlecamy. Mikołaj Józef Dunin Goławiński, cześnik zakroczymski, marszałek koła rycerskiego z ziemie halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Stanisław Gabryel Kakowski, chorąży nowogrodzki, assessor koła rycerskiego z ziemi halickiej, powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego. Adam Kunaszowski, podczaszy bracławski, assessor koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów kołomyjskiego i trembowelskiego[1].

Castr. Hal. Laud. 451 p. 713–718; Castr. Hal. Rel. 229 p. 1879–1885.

[1] Przeciwko postanowieniom tego sejmiku boni ordinis wniósł protestacyą Kazimierz Łącki imieniem swojem tudzież starosty winnickiego Ludwika Kalinowskiego naprzód do aktów grodu halickiego, a gdy tutaj nieprzyjęto, do aktów grodzkich żydaczowskich: inhaerendo legibus regni tot constitutionibus imponendas novas contributiones prohibentibus, a mianowicie przeciwko uchwałom podatkowym: de proventibus salis fodinarum contribuendam pensionem ac etiam kotłowego et aliam nunquam nullibique practicari solitam nescitur ex cuius instantia impositam. Castr. Żydacz. 99 p. 2473–4.

198.

Halicz, 12 września 1729

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się ad locum consultationum solitum do Halicza, w poniedziałek najbliższy po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi roku 1729 legitime według opisanego prawa przypadający, takowe unanimi assensu et voto populorum postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Supremo Numini, cuius nutu vivimus, movemur et sumus, winne oddajemy dzięki, że nam contra dubios belli et iuris eventus opportuna konferuje consilia, dodaje pomocy, za ktorego świętą Opatrznością obrawszy za dyrektora koła naszego IMć p. Józefa Kalinowskiego, cześnikowicza halickiego, na prześwietny trybunał koronny za sędziego i deputata z ziemi naszej i powiatów do niej należących bello et pace emeritum concivem W. IMć p. Stanisława Zelińskiego, starostę kaniowskiego jednostajnymi głosy, bez wszelkiej kontradykcyi uprosiliśmy, będąc nieomylnej opinii, że in illo publico iustitiae theatro proderit iustis, oderit iniquitatem.

3. Które to laudum IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i IMć pp. assessorom od nas uproszonym podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum ut supra. Józef Kalinowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. S[tanisław] Gabryel Kakowski, cho[rąży] now[ogrodzki], assessor koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Konstanty Giedziński, assessor koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 721; Castr. Hal. Rel. 230 p. 1444—1446.

199.

Halicz, 13 września 1729.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się in locum consultationum solitum do Halicza, in crastino electionis na prześwietny trybunał koronny sędziego i deputata szczęśliwie zakończonego sejmiku, takowe co się tyczy interesów domowych ziemi i dobrego porządku postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód P. Bogu, który sublunaria protegit, że nam obrady nasze in concordia animorum et charitate concivium szczęśliwie zacząć i zakończyć pozwolił, winne oddajemy dzięki. Za marszałka i dyrektora koła naszego rycerskiego unanimi assensu W. IMć p. Stanisława Czołhańskiego, miecznika bielskiego, za assessorów WW. IMć pp. Jana Konstantego Giedzińskiego, podstolego lwowskiego, Adama Kunaszewskiego, podczaszego bracławskiego obraliśmy. Pod którego IMci p. marszałka dyrekcyą nadewszystko laudum anterius boni ordinis w roku przeszłym 1728 zgodnie postanowione in omnibus punctis approbujemy.

3. Że zaś irrepsit prawie inauditus w kongresie naszym ausus, gdy imieniem W. IMci p. Kalinowskiego, starosty winnickiego przez manifestacyą praepostere w pół roku po sejmiku uczynioną de invaliditate eiusdem laudi anni immediate elapsi osoby subordynowane voce publica tamowały obrady nasze, tedy hunc pessimum abusum penitus tollendo, ażeby in posterum plenipotenci, ekonomowie, administratorowie et cuiusvis tituli ministri niemający possessyi nieważyli się publicznych interesów i obrad naszych tamować, punibilem quamvis personam eiusmodi uznajemy.

4. Quaerulantur niektórzy IMć bracia nasi dziedzice i possessorowie miast i miasteczek o przeładowanie taryfą anni 1712 dóbr swoich, tedy jakośmy w roku przeszłym intercedente laudo destynowali niektórych IMciów pp. rewizorów na zrewidowanie quantitatis kotłów, arend karczemnych, osiadłości ludzi, więc aby ci IMć pp. rewizorowie in prima sessione iudiciorum boni ordinis super realem revisionem przysięgli obstringimus conscientias IMciów, z poprzysiężonej zaś rewizyi aby sąd boni ordinis, absentia plurium dummodo sex adsint non obstante, in praesentia JW. IMci p. kasztelana halickiego, marszałka boni ordinis iudiciorum in conclavi semotisque arbitris taryfę czopowego ułożył i do grodu halickiego per oblatam podał, committimus temuż sądowi boni ordinis [1].

5. Farrago spraw iudiciis praemissis incumbentium, iż się jedną lub drugą kadencyą ad convictionem contumacium odsądzić nie może, tedy JW. IMć p. kasztelana halickiego, marszałka sądów naszych i IMć pp. sędziów amore boni publici obstringendo upraszamy, ut ab opere non desistant, dokąd ziemia sufficientem rationem tak z IMciów pp. exaktorów, jako miast i miasteczek mieć nie będzie, dlaczego pomieniony IMć p. marszałek, jeżeli ob legalitates suas odjachać zechce, virgam directionis przy którejkolwiek osobie z IMciów pp. sędziów zostawi. IMć zaś pp. sędziowie aby komplet zachować usque ad perfectam consummationem sądów et finalem decisionem causarum raczyli, obligamus amore publico, gdzie IMć pp. exaktorowie z podatków quovis nomine nazwanych ad mentem anterioris laudi calculum uczynić mają [2].

6. Defertur in congremium nostri, iż akta nasze ziemskie bardzo są zdezolowane, a to stąd, iż niema słusznego dozoru, przeto IMć pp. sędzia i pisarz ziemscy, zregestrowawszy volumina actorum, jako się deklarowali, una cum sigillo terrestri aby in prima cadentia sądów boni ordinis IMci p. Mikołajowi Smarzewskiemu oddali, któremu, ponieważ ziemstwo nie jest in pleno numero, regencyą ziemską (non praeiudicando quidquam in posterum eidem iudicio terrestri) konferujemy. IMć zaś p. regent in eadem cadentia sądów super conservationem actorum przysiądz ma.

7. Wielkaby była krzywda ziemi naszej, gdyby tylko extantes in vivis exactores czynili in iuditio boni ordinis calculum, zaczem committimus IMciom pp. sędziom, ut practicata forma sukcessorów zmarłych ad reddendam per antecessores ich de exactionibus rationem adcitare non praetermittant et ad satisfactionem praestandam peremptorie stringant. WW. IMć panowie IMć p. Potemski, stolnik lubelski, IMć p. Uliński, stolnik podolski, sukcessorowie ś. p. IMci p. Kuropatwy, miecznika halickiego, IMci p. Dubrawskiego, cześnika podolskiego, IMci p. Kalinowskiego, chorążego halickiego, IMć pp. Szymon i Michał Niewierscy tudzież i sukcessorowie IMci p. Pawła Niewierskiego, IMć p. Piotr Bydłowski, IMć p. Drohomirecki, IMć p. Studzieniecki i WW. OO. Franciszkanie haliccy aby iuxta anteriora lauda na sądach boni ordinis odebrali satysfakcyą, do tychże sądów odsyłamy, dokąd i interes JW. IMci p. starosty tłumackiego remittitur.

[1] Zob. taryfę czopowego w Castr. Hal. 230 p. 1466—7.

[2] 12 listopada t. r. w Krasnostawie wniósł starosta tłumacki Jerzy Potocki protestacyę przeciwko laudum ziemi halickiej, powołującemu sądy boni ordinis, jako niezgodnemu z prawem i sprzeciwiającemu się konstytucyom. Castr. Hal. 230 p. 1676.

8. IMć pp. poborcy de quantitate salarii za prace swoje w sądach naszych umówią się, których tenże sąd habita ratione fatygi i unkosztów attenta quoque exiguitate erarii de aequo et iusto ukontentować ma.

9. Interes sukcessorów ś. p. W. IMci p. Zawadzkiego, podczaszego bracławskiego do tychże sądów odsyłamy, na których też sądach IMci p. Turkuła pretensye et iura, quaevis demonstrabit, które[1] liquida nunc an inliquida, sąd cognoscet.

10. IMci p. Tomaszowi Sierszkowieckiemu[2], emerito viro w ziemi naszej, habita compassione nadrujnowanej jego fortuny stante calamitate Reipublicae przez Sasów, zł. 500 naznaczamy, aby eam quantitatem na sądach naszych boni ordinis odebrał.

11. Że niektórych IMciów pp. sędziów, jako to ś. p. IMć p. Kuropatwę, miecznika halickiego, IMć p. Pawła Niewierskiego śmierć z tego świata zabrała, przeto na miejsce pomienionych IMciów IMć p. Jana Giedzińskiego, podstolego lwowskiego i IMć p. Jana Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego substituimus et installamus.

12. Pretendentów wszelkich dawnych iuxta anteriora lauda sąd boni ordinis ukontentuje, którym W. IMć p. chorąży nasz halicki i komisarz ziemi naszej assygnacye sub celebratione sądów po sejmiku teraźniejszym wydawać ma. Obligatur successor ś. p. W. niegdy IMci p. Karsznickiego, podkomorzego naszego halickiego, aby księgi podkomorskie do ziemstwa halickiego oddał.

13. IMć p. marszałek obrad naszych teraźniejszych jako meretur w sercach naszych omnimodum respectum, tak tegoż IMci na przyszłym sejmiku ukontentować deklarujemy.

14. Które to laudum zgodnie postanowiwszy WW. IMci p. marszałkowi koła naszego i IMciom pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Stanisław Józef Czołhański, miecznik bilski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Konstanty Giedziński, pod[czaszy] lwowski, assessor koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących. Adam Kunaszowski, podczaszy bracławski, assessor koła rycerskiego i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 725—728; Castr. Hal. Rel. 230 p. 1453—1456.

200.

Halicz, 12 września 1730.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się in locum consultationum solitum do Halicza, in crastino electionis deputata na prześwietny trybunał koronny na sejmik boni ordinis, pospolicie gospodarski nazwany, takowe unanimi assensu et voto postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Supremo Numini sacra devovemus vota, że nam in charitate bono publico ku dobremu porządkowi consulere pozwolił, więc Eo dirigente, quo vivimus, movemur et sumus, za dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Władysława Polanowskiego, cześnika kołomyjskiego unanimi consensu obraliśmy, za assessorów zaś WW. IMć pp. Jana Ostrowskiego, skarbnika sanockiego i Stanisława Czołhańskiego, miecznika bielskiego uprosiliśmy.

3. Więc gdy W. IMć p. Piotr Branicki, chorąży halicki kontynuowaną per biennium cum gloria ziemi funkcyą komisarską i zakończoną in sinum tejże ziemi ad dispositionem złożył, zaczem de gesta przez tegoż W. IMci p. chorążego halickiego erarii dispositione przystąpiwszy

[1] W Rel. brak słów: demonstrabit, które.
[2] W Rel. Szwierchowieckiemu.

uprosiliśmy WW. IMć pp. Floryana Rozwadowskiego, stolnika halickiego i Franciszka Łuszczewskiego, chorążego trembowelskiego z ziemi halickiej, z powiatu zaś trembowelskiego WW. IMć pp. Andrzeja Kakowskiego, cześnika trembowelskiego i Alexandra Krosnowskiego, stolnika gostyńskiego, pułkownika wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, na ostatek z powiatu kołomyjskiego WW. IMć pp. Mikołaja Gurskiego, miecznika kołomyjskiego i Jana Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego, committendo et obligando IMciów amore boni publici, aby od W. IMci p. chorążego n. w. m. p. de perceptis et expensis exigant rationem.

4. A że pomienieni IMć donieśli in congremium nostri, iż pomieniony W. IMć p. komisarz sufficientissimam uczynił de dispositione skarbu ziemiańskiego rationem, przeto nietylko pomienionego IMć cum successoribus praesenti kwitujemy laudo, ale też circa immortalem nominis eius gloriam wiecznie zapisujemy w sercach naszych gratitudinem.

5. In locum zaś pomienionego W. IMci p. chorążego halickiego na następujące ab actu praesenti lat dwie unanimi voto et assensu za komisarza na prześwietny trybunał koronny skarbowy radomski JW. IMć p. Jana Kajetana Jabłonowskiego, starostę czehryńskiego uprosiliśmy i obrali, którego IMć circa competens salarium lege publica praescriptum et assignatum obstringimus, aby integritatem ziemi in facie Rzptej pro dexteritate sua et iustitia utrzymywać non gravetur przez czas funkcyi swojej, która gdyby też aliquo casu post determinationem biennii sejmik nasz gospodarski rozejść się miał, tedy non subsecuta electione innego IMci p. komisarza pomieniony JW. IMć p. starosta czehryński, teraźniejszy komisarz a functione sua cessare ma, jednak toto suae functionis interstitio i po zakończonej funkcyi plenipotenta ad tuenda negotia ziemi na prześwietny trybunał skarbowy inscribere et substituere obligatur.

6. Ponieważ zaś taryfa podatku czopowego i prasolki in usus privatos ziemi per constitutionem regni naznaczonego, attenta niektórych miast i miasteczek desolatione, niektórych zaś znacznie z łaski Bożej melioratione, praeviis revisionibus przez IMciów pp. rewizorów na to od ziemi naznaczonych circa iurata testimonia przed IMć pp. komisarzami depositis, non praeaggravando dobra jedne nad drugie i owszem ad proportionem status coaequando vigore laudi anno praeterito przez IMć pp. komisarzów eodem laudo wyrażonych jest ułożona i postanowiona, miasto zaś Rohatyn według tej taryfy żadnej nie mając preaggrawacyi i owszem nad dawną taryfę dyminucyą uznawając, dekretem sądów boni ordinis ad solutionem retentorum pociągnione, uformowawszy pretext alicuius w tej taryfie etiam protunc od wszystkich akceptowanej praeiudicii intentowało aktorat do sądu prześwietnego trybunału skarbowego radomskiego intuitu relevationis sui od pomienionej retentorum płacy i tam dekret w trybunale skarbowym ad sinistram informationem sui in convulsionem laudi permittente lege, osobliwie quo ad punctum czopowego i exactionis rachunków IMć pp. exaktorów constituti ac in virtute eiusdem laudi tariffae formatae otrzymało, więc my chcąc compellere subterfugientes aequalem w podatkowaniu ze wszystkimi iustitiam et illicitis eorum obviando mediis, nietylko że taryfę in antecessum anno praeterito uformowaną in omnibus punctis approbujemy, ale też committimus IMci p. plenipotentowi od ziemi naszej przez JW. komisarza n. w. m. p. i brata postanowionemu, ażeby respectu illegittime ac incompetenter IMć pp. komisarzom o skasowanie taryfy i o relewacyą od płacy według niej podatku do trybunału głównego skarbowego radomskiego actoratus intentati et ad sinistram informationem dekretu otrzymanego, niemniej respectu indebitae evocationis z miastem Rohatynem tamże na trybunale radomskim agat, JW. IMć p. komisarza zaś n. w. m. p. obligamus amore boni publici, ażeby przy wyraźnem ziemi naszej prawie starał się, ut firma non infirmentur et robusta non vacillent, in posterum zaś aby toż miasto iuxta praesentem tariffam contingens podatku czopowego postanowione ad aerarium terrae importet et respectu huius solutionis in foro competenti sub poena peculatus respondeat.

7. Wielkie merita JW. IMci p. Branickiego, kasztelana halickiego indefessa cura et sollicitudine circa bonum publicum ziemi naszej przy ustawicznej prawie obrad naszych prezencyi

erogowaniu unkosztów aplikacyi, tak in universali jako in particulari świadczone, jako movent serca nasze ad debitam gratitudinem, tak amorem amore rependendo, na przyszłym da Bóg gospodarskim sejmiku krom dziękczynienia, które perpetuo spondemus, regratificare też merita IMci deklarujemy.

8. Inundacya wód osobliwie roku teraźniejszego jako niemałą szkodę dobrom obywatelów ziemi naszej przyniosła, tak osobliwie nadrujnowała dobra W. IMci p. Łuszczewskiego, chorążego trembowelskiego, przeto ponieważ pomienionemu IMci habito respectu meritorum eius in alleviationem pomienionej szkody zł. 1.000 deklarujemy.

9. W. niegdy IMci p. Broniewskiego, chorążego halickiego zasługi, że ingrato successore sterilescere nie powinny, przeto W. IMci p. Adamowi Broniewskiemu, cześnikowi brzeskiemu kujawskiemu per anteriora lauda i assygnacye wydane na zł. półtora tysiąca summa naznaczona, iż inevitabiliter dojść ma pomienionego IMć p. cześnika, praesenti warujemy laudo.

10. Za funkcye deputacką i poselską ponieważ W. IMć p. Uliński, stolnik podolski naznaczonej tak wielu uchwałami ziemi sumy dla szczupłości erarii nie odebrał, przeto na przyszłym da Bóg sejmiku nieodwłoczną pretensyi IMcinej obiecujemy satysfakcyą. Niemniej W. IMci p. Jastrzębskiemu, sędziemu ziemskiemu halickiemu za zasługi ziemi świadczone iż powinna dojść de condigno et congruo według dyspozycyi antiquorum laudorum satysfakcya, teraźniejszą cavemus uchwałą.

11. W. IMci p. Ostrowskiego, skarbnika sanockiego ponieważ assygnacye przez JW. IMć p. starostę halickiego, na ten czas komisarza vigore laudorum na sumę zł. 1.000 wydane zaległy i według nich meritorum suorum nie odebrał recompensam, przeto aby pomieniona suma 1.000 zł. effectualiter doszła, obligujemy się.

12. Merita W. IMci p. Czołhańskiego, miecznika bielskiego maerentur respectum in congremio nostri, przeto tak za funkcye marszałkowskie podczas obrad naszych, tudzież habita ratione zrujnowania przez inundacye wód, zachęcając pomienionego IMć do dalszej applikacyi ziemi naszej, na przyszłym sejmiku deklarujemy zł. 2.000 temuż IMci. IMć p. Stanisławowi Studzienieckiemu za zrujnowanie dóbr podczas konfederacyi zł. 1.000, sukcessorom ś. p. IMci p. Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego zł. 4.800, IMci p. Franciszkowi Dubrawskiemu zł. 1.100, IMci p. Bazylemu Zubowi ex respectu zasług jego i zrujnowanie przez wodę zł. 800, IMci p. Rochowi Jabłonowskiemu, podstolemu trembowelskiemu vigore anteriorum laudorum zł. 1.000, IMć pp. Janowi i Józefowi Sokolnickim braci pro meritis ś. p. ojca ich zł. 600, sukcessorom ś. p. W. IMci p. Szumlańskiego, miecznika żydaczowskiego za poselską funkcyą zł. 1.000, W. IMci p. Gadomskiemu, łowczemu owruckiemu pro tuitione spraw przy plenipotencyi ziemiańskiej na trybunale skarbowym koronnym zł. 800, IMci p. Szymonowi Niewierskiemu za inundacyą szkody poczynione zł. 1.000, innym IMciom, jako to IMci p. Michałowi Niewierskiemu, IMci p. Michałowi Wrzeszczowi za pogorzenie w Siwce, IMci p. Andrzejowi Tyszkowskiemu, stolnikowi witebskiemu, IMci p. Józefowi Ostrowskiemu, IMci p. Antoniemu Kopystyńskiemu, IMci p. Franciszkowi Celińskiemu, IMci p. Mikołajowi Poniatowskiemu, IMci p. Jasińskiemu na przyszłym da Bóg sejmiku iuxta dispositiones anteriorum laudorum zapłacić i omnimodam satisfactionem uczynić deklarujemy.

13. Na którym sejmiku sukcessorowie IMci p. Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego in summa 4.000 deklarowanych odbiorą pro meritis ojca swego rekompensę; dokąd w reces naznaczoną kwotę pro functionibus ś. p. IMci p. Kuropatwy, miecznika halickiego sukcessorom tegoż IMci do odebrania satysfakcyi skutecznej puszczamy.

14. Inne zaś desideria IMciów braci, jako to IMci p. Andrzeja Dąbrowskiego i IMci p. Sierzchowieckiego na przyszłym da Bóg sejmiku ukontentować przyrzekamy, ea jednak facta declaratione, że którykolwiek z IMciów pp. pretendentów będzie się upominał iuxta anteriores dispositiones laudorum o wypłacenie pro meritis suis naznaczonych sum, tedy in facie totius congressus comprobare tenebitur jako nie był ukontentowany i satysfakcyi żadnej nie wziął.

15. Miasta zaś i miasteczka, ponieważ demonstrantur recalcitrare dyspozycyi ziemi, tedy rigorem poenae peculatus na nie extendimus, które gdyby się, będąc przypozwane ad forum competens, in ea poena wzdać dało, tedy fortem executionem et triplicis pensionis de personis et bonis eorum pozwalamy.

16. Mając wzgląd na miasto Halicz, jako zwyczajne miejsce obrad naszych, iż wielce jest ubogie, przeto allewiacyą zł. 100 temuż miastu czynimy, z którego restans według taryfy podatku czopowego na okna do kościoła farnego halickiego też miasto oddać ma.

17. Forteca stanisławowska, jako jest antemurale na pograniczu et in continuis operis około wałów i murów ac quarumvis machinarum bellicarum zostaje, więc od płacenia podatku czopowego na lat trzy też miasto libertujemy.

18. W. IMć p. Zieliński, starosta kaniowski, actualiter in functione deputatiali w trybunale koronnym zostający iuxta dispositionem przeszłych obrad naszych fundum satysfakcyi na podatku prasułka nazwanym, od czopowego oddzielonym na roki dwa mieć będzie, praesenti praecavemus laudo.

19. Dawna IMci p. Turkuła rotmistrza pretensya, że dotychczas nieuspokojona, przeto aby na przyszłym sejmiku koniec satysfakcyi nieodmiennie wzięła, tą naszą uchwałą warujemy.

20. Expositum in congremio nostri, iż OO. Bernardyni o kanonizacyą błogosławionego Jana z Dukli w Rzymie starają się, a to bez kosztu wielkiego być nie może, przeto in subsidium pomienionym OO. Bernardynom in manus ich plenipotentiarii zł. 1.000 do zapłacenia nieodwłocznie naznaczamy, na którą sumę JW. IMć p. komisarz nasz assygnacyą do kurrencyi teraźniejszego roku podatku czopowego do któregokolwiek miasta lub miasteczka wydać obligatur. Niemniejszy ma ziemia nasza wzgląd na WW. OO. Dominikanów jezupolskich, którzy collapsam e ruderibus zaczynają podnosić bazylikę, zaczem na wspomożenie tegoż konwentu zł. 500 similiter naznaczamy i aby doszła ta suma pomieniony JW. IMć p. komisarz assygnacyą wyda.

21. Że przy obradach naszych w kościele OO. Franciszkanów szkodę częstą i przeszkody ciż OO. mają, więc nadgradzając zł. 300 dawnemi laudami teraźniejszy JW. IMć p. komisarz przez assygnacyą wydaną rekompensować ma.

22. Ponieważ ziemskie księgi halickie bardzo są zdezolowane, przeto o reparacyą onych na przyszłym sejmiku sposób obmyśleć deklarujemy.

23. Obligujemy zaś IMć p. marszałka una cum assessoribus, aby intuitu investigationis ksiąg podkomorskich do sukcessorów IMć pp. Teodoryka Potockiego, Mikołaja Truskulawskiego i Józefa Karsznickiego, podkomorzych ziemi naszej listy ordynować nomine publico raczył.

24. Że zaś księgi grodzkie trembowelskie deducuntur być zepsowane i reparacyi wielkiej potrzebujące, więc currens podatku podymnego, na konwent OO. Karmelitów trembowelskich in antecessum naznaczone, obracamy in reparationem pomienionych ksiąg, a to za rok jeden, które contingens in manus IMci p. Dulskiego, stolnika parnawskiego devenire ma et eius vigilantia ta reparacya ksiąg skutek swój aby odebrała, praesenti laudo declaratur.

25. Meretur respectum i nadgrody IMć p. Chodykiewicz, susceptant grodzki halicki tak względem sedulitatis jego circa acta, jakoteż w wydawaniu expedycyi publicznych ziemi, pisania laudów, przeto rekompenzując ad interim jego usługi zł. 300 na przyszłym sejmiku nieomylnie obiecujemy.

26. In suffragium animae nieboszczyka ś. p. Franciszka Studzienieckiego, przez przypadek podczas obrad naszych utopionego, zł. 200 declarantur[1].

27. WW. IMciom pp. marszałkowi koła naszego rycerskiego i assessorom za pracę ich i fatygę podczas teraźniejszych obrad naszych gratitudinem in pectoribus nostris zapisujemy.

[1] Asygnacya na 200 zł. z daty 16 grudnia 1730 w Castr. Hal. 231 p. 2151 z podpisem Jana Studzienieckiego, brata rodzonego utopionego.

Które to laudum, unanimi assensu et voto postanowione, IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum w Haliczu, in loco solito consultationum, die duodecima Septembris millesimo septingentesimo trigesimo anno. Władysław Polanowski, cześnik kołomyjski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, jako assessor do tego laudum. Stanisław Józef na Czołhanach Czołhański, miecznik ziemie bilskiej, assessor koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 733–741; Castr. Hal. Rel. 231 p. 1787–1794.

201.

Halicz, 14 grudnia 1730.

Poświadczenie elekcyi podkomorzego ziemi halickiej.

1. My bracia szlachta, terrigenae prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się ad locum consultationum do Halicza podług wydanego uniwersału JW. IMci p. wojewody ruskiego[1] pro die decima quarta Decembris w roku niniejszym 1730 na elekcyą W. IMci p. podkomorzego ziemi naszej halickiej, podług którego uniwersału usiłowaliśmy i życzyliśmy sobie IMć p. podkomorzego W. IMć p. Mikołaja Kurdwanowskiego, któremu z antecessorów jego et ex merita virtute niesiemy vota nasze, supplikując do najjaśniejszego majestatu J. Kr. Mci, aby hunc non alium, którego my z afektów naszych braterskich obieramy, chciał J. Kr. Mć p. n. m. za podkomorzego nam podać, o co ampliato supplikujemy tak do najjaśniejszego majestatu J. Kr. Mci, jak do JW. pp. ministrów.

2. Na co propter evidentius testimonium datum (sic) decima quarta Decembris anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo. Rafał Ratowski, marszałek na ten czas koła braterskiego. Stefan Lubicz Krzywicki, skarbnik żydaczewski, jako obranym assessorem (sic). Michał Wrzeszcz, jako obrany zgodnymi głosami assessor. Aexander Żurakowski, pisarz ziemski halicki. Jan z Wielkiego Ostrowa Ostrowski, skarbnik sanocki. Franciszek Dubrawski, podczaszy bracławski. I. Głoskowski. Tomasz Nasierowski, chorąży ciechanowski. Jan Szumlanski. Jan Kłoskowski C. Z. Jan Studzieniecki. Mikołaj Polanowski. I. Głoskowski S. Ł. Jan Zawadzki. Kazimierz Czołhański. Józef Głoskowski. Władysław Gajecki. Stanisław Łosowski. Szymon Nasierowski. Ie. S. Głoskowski. M. Jastrzębski. Jerzy Drohomirecki. Tomasz Babski. Wojciech Żdżanski Ł. W. Franciszek z Piętek Sobolewski. Stanisław Podwysocki. Kazimierz Niesłuchowski. Józef Sługocki. Józef Starczewski. Stefan Snitowski. Józef de Leszkan Żwan. Antoni W. Gajewski. Wawrzyniec Sobieszczański. Stanisław Jasinski. Jan Starczewski. S. Pisarski. Jan Gromnicki. Jan Pawlikowski. Łukasz Podgurski. Jan Czajkowski. Roman Ilnicki. Mikołaj Spławski. Jan Manasterski. Piotr Ilnicki. Michał Czajkowski. Józef Czołhański. Józef Głuchowski. Adam Kunaszewski. J. Nehrebecki. Michał Czajkowski. Mikołaj Poniatowski. Mikołaj Grabski. Jakub Jankowski. Antoni Drohomirecki. Jan Łysakowski. Józef Chrączewski. Alexander Biliński. Jan Bereznicki. Józef Milewski. Jan Czajkowski.

Castr. Hal. Rel. 231 p. 2144–2146.

[1] Castr. Hal. 231 p. 2086.

202.

Halicz, 14, 15 i 16 grudnia 1730.

Protestacye ziemian halickich przeciwko elekcyi podkomorzego.

1. Actum in castro Haliciensi feria quinta in crastino festi s. Luciae Virginis et Martyris anno Domini 1730. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosi Basilii Drohomirecki de nullitate laudi electionis mfci. succamerarii per litteras universales in termino hodierno incidentis ex rationibus in copia expressis facta, cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam in triduo ut iuris et moris est ad acticandum non est porrecta, ideo ex parte gsi. actorum loci praesentis notarii de diligentia in suscipienda, renitentia vero manifestantis in porrigenda eadem copia manifestatum est.

2. Actum in castro Haliciensi feria sexta post festum s. Luciae Virginis et Martyris proxima anno Domini 1730. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosi Georgii Drohomirecki suo et generosi Basilii Drohomirecki patrui sui nomine idque in eo, quod prout manifestans citra cum generoso patruo suo die hesterna existens superinductus manifestationem acsi de nullitate consultationis et laudi electionis mfci. succamerarii fecerit, cum autem eadem manifestatio in detrimentum terrae et impedimentum magni commodi terrae processerit, perinde sponte et libere recedendo ab eadem manifestatione, cassando et annihilando eandem et non impediendo anteriores consultationes facta, cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit [etc. u. s.].

3. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosi Basilii Drohomirecki idque in eo, quod manifestans prout die hesterna manifestationem de nullitate laudi electionis mfci. succamerarii fecerit, ita ad praesens advertens esse in detrimentum terrae praesentis et impedimentum magni commodi terrae eiusdem, proinde sponte et libere recedendo ab eadem manifestatione cassando et annihilando nec quoque impediendo ulteriores consultationes facta, cuius quidem manifestationis [etc. u. s.].

4. Actum in castro Haliciensi Sabbatho post festum s. Luciae Virginis et Martyris proximo anno Domini 1730. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosorum Antonii Sobierzanski et Eliae Łozinski, magnifici Francisci Łuszczowski, vexilliferi Trembovliensis plenipotentum nomine et ex parte eiusdem mfci. principalis sui idque de nullitate electionis mfci. succamerarii, ex eo, quod privata nec in loco consultationum solito post disruptionem comitiolarum nec subsecutam electionem mareschalci sit subsecuta nobilesque inpertinenter ad subscriptionem suam superinducti et aliis rationibus in copia expressis facta, cuius quidem [etc. u. s.][1].

5. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter veniens mfcus. Petrus de Grobie Potępski dapifer Lublinensis suo et totius nobilitatis terrae Haliciensis nomine solenniter coram eodem officio et actis in et contra mfcos. et gsos. Rafaelem Ratowski dapiferum Czerniechoviensem, Stephanum Krzywicki thesaurarium Zydaczouiensem, Ioannem seu alterius nominis Wrzescz, Ioannem Ostrowski thesaurarium Sanocensem caeterosque in testimonio infrascripto specificatos questus et manifestatus est, quia illi postquam die nuperna vigore literarum universalium ab illustri mfco. Jabłonowski palatino et generali Russiae pro eligendo mfco. succamerario terrae praesentis Haliciensis emanatarum huc Haliciam in locum consultationum solitum convenerint, licet quidem eaedem comitiolae de praemissis literis univer-

[1] Podobne manifestacye pod tą samą datą złożyli nadto: Marcin Oborski, Mikołaj Wirzchowski, Stanisław Niewęgłowski, cześnik nowogrodzki i Franciszek Miechowski. Castr. Hal. 231 p. 2149—50.

salibus praefixis scilicet die quarta Decembris ob perimentes rationes admaturatae non sint et sine electo mareschalco interruptae sint ac absque omni eventu evanuerunt, tamen illi contra prescriptum legum procedendo nec observato ordine consultationum in similibus practicato, in crastino eiusdem diei literis universalibus praefixi post abitum plurimorum in suos penates mfcorum. et gsorum. terrigenarum, visa gsorum. Basilii et Georgii Drohomireckich de nullitate laudi in ordine electionis mfci. succamerarii Haliciensis nec non mareschalci manifestatione, facto quodam condictamine in loco privato testimoniales quasdam pro functione succamerariali privato concessa et non observata lege circa electionem officialium terrestrium[1] conscripserunt manibusque suis et quidem praefatus mfcus. Ratowski ac si mareschalcus, gsi. Krzywicki et Wrzeszcz ac si assessores subscripserunt, perinde in elusionem tam sui manifestantis quam aliorum terrigenarum processerunt summumque praeiudicium cum laesione legum intulerunt. Cum itaque praefatum testimonium plurimum praeiudicare videtur, idcirco de nullitate et invaliditate eiusdem ex praemissis et aliis rationibus subsistere non valentibus idem mfcus. manifestans suo et quo supra nomine contra praeallegatos iteratis vicibus queritur et manifestatur offerendo se respectu praemissorum iure acturum fore, salva eiusdem manifestationis melioratione pro exigentia rei reservata et praecustodita.

Castr. Hal. Rel. 231 p. 2138; 2143—2144; 2149—2151.

203.

Halicz, 31 lipca 1732.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na miejsce consultationum zwyczajne do Halicza za obdestynacyą przez uniwersał od J. Kr. Mci p. n. m. paterne nam panującego de data eius die 18 czerwca roku teraźniejszego wydanego[2], takowe unanimi assensu et voto postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Supremo Numini, quod sublunaria protegit, per quem reges regnant et conditores legum iusta decernunt, winne oddajemy dzięki, że nas incolumes congredi atque pro aris et focis bonoque publico ojczyzny radzić pozwolił, tudzież principem feliciter nobis regnantem świętą swoją Opatrznością że przy zdrowiu dla szczęśliwości naszej konserwować raczy, oraz Kr. IMci p. n. m. aeterna w sercach naszych rysujemy monumenta, że o nas ojcowskie mając staranie providet media, accelerat consilia i koło dobra ojczyzny i indefessa cura et sollicitudine cum dispendio virium beatitudinem regno, regni incolis felicitatem promovet et promovere pragnie.

3. Przeto przychylając się ad conatus J. Kr. Mci naprzód za marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Gabryela Kakowskiego, chorążego nowogrodzkiego, za assessorów iuxta novellam legem W. IMć pp. IMć p. Pawła Benoego, chorążego kołomyjskiego, starostę jabłonowskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego halickiego i IMć p. Antoniego Rozwadowskiego, starostę karaczkowskiego uprosiliśmy. Za których dyrekcyą i manudukcyą instrument osobliwszy instrukcyi ad contenta instrukcyi od J. Kr. Mci, tudzież particularia desideria ziemi spisawszy ad electionem posłów przystąpiliśmy.

4. Jakoż unanimi voto et assensu JW. WW. IMć pp. IMć p. Stanisława z Potoka Potockiego, halickiego i kołomyjskiego starostę, IMć p. Franciszka Łuszczowskiego, chorążego

[1] W rkp. terminum.
[2] W Warszawie. Castr. Hal. 233 p. 930.

trembowelskiego, IMć p. Jerzego z Potoka na Podhajcach Potockiego, starostę tłumackiego, IMć p. Jana Kajetana Jabłonowskiego, starostę czehryńskiego, IMć p. Antoniego Rozwadowskiego, starostę karaczkowskiego, IMć p. Gabryela Kakowskiego, chorążego nowogrodzkiego, marszałka koła naszego rycerskiego obraliśmy, obstringendo IMć amore boni publici, aby in congremio statuum Rzptej stanąwszy, ad contextum instrukcyi naszej, cobykolwiek salubre ojczyźnie być widzieli, promovere et quod nocivum avertere, particularia desideria ziemi naszej insinuare stanom Rzptej raczyli.

5. A że virtus unita fortior, aby rady nasze per solitam coniunctionem animorum et votorum consiliis całego prześwietnego województwa komunikowane były, uprosiliśmy za posła na sejmik do Wiszni do prześwietnego generału W. IMć p. Stanisława z Granowa Karsznickiego, podkomorzyca halickiego, który IMć in congressu stanąwszy, deferet rady nasze do zjednoczenia wzajemnego et quod saluberrimum generał prześwietny ojczyźnie mniemać będzie, do przyłączenia w swoich instrukcyach upraszać ma, oraz partykularną wniesie instancyą za W. IMcią p. Broniewskim, cześnikiem brzeskim kujawskim, aby desiderium w instrukcyach naszych wyrażone, pro parte IMci służące, annotare raczyli.

6. Przydajemy hoc adiunctum, aby IMć pp. posłowie za łożone funkcye rekompensy kosztów pretendować nie chcieli i choćby aliquo fato sejm niedoszedł pretendować na najpierwszym następującym czyli iuxta legitimam cadentiam, czyli extraordynaryjnym extraordynaryjnego sejmu antekomicyalnym sejmiku powtórnie electionem sui pretendować nie mają. Które to laudum i wszystkie jego kontenta unanimi assensu sine contradictione postanowiliśmy, takowe W. IMć pp. dyrektorowi koła naszego rycerskiego i assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, na miejscu obrad zwyczajnem, die 31 Julii anno Domini 1732. S. Gabryel Kakowski, cho[rąży] nowo[grodzki], marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. P[aweł] Benoe, chorąży kołomyjski, starosta jabłonowski, podstarości sędzia grodzki halicki, assessor. Antoni Rozwadowski, starosta karaczkowski, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 743—744; Castr. Hal. Rel. 233 p. 977—980.

204.

Halicz, 31 lipca 1732.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom na sejm extraordynaryjny warszawski dwuniedzielny na dzień 18 miesiąca września w roku teraźniejszym 1732 przypadający IMci p. Stanisławowi Potockiemu, halickiemu, kołomyjskiemu staroście, IMci p. Franciszkowi Łuszczowskiemu, chorążemu trembowelskiemu, IMci p. Jerzemu Potockiemu, staroście tłumackiemu, IMci p. Janowi Kajetanowi Jabłonowskiemu, staroście czehryńskiemu, IMci p. Antoniemu Rozwadowskiemu, staroście karaczkowskiemu, IMci p. Gabryelowi Kakowskiemu, chorążemu nowogrodzkiemu, za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito na sejmiku przedsejmowym ziemi naszej halickiej, die 31 Julii przypadłym in anno praesenti 1732 unanimi consensu uproszonym i obranym posłom n. w. m. pp. i braci dana.

2. Przechodzą wszelkiej liczby komput oczywiste dowody ojcowskiej miłości, którą najjaśniejszy król IMć p. n. m. około pomnożenia chwały Boskiej, zachowania całości praw, bespieczeństwa swobód, ubespieczenia granic świadcząc powierzonym sobie od Boga państwom

Rzptej Polskiej et non attento dispendio zdrowia pańskiego, providendo[1] internae et externae securitati publicam jej curat salutem, dla czego jako wszyscy, quos dulcit saturat quies pod tak skutecznym dobroczynnej ręki ojcowskiej pieczołowaniem, tak i my dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej, na sejmik przedsejmowy za uniwersałem J. Kr. Mci in locum consultationum zgromadzeni i przez IMć pp. posłów naszych przed majestatem jego pańskim demisso poplite skłonieni dziękujemy pokornie za wszystkie starania i łaski, które o ewakuacyą Moskwy, o ubespieczenie granic przez wyprawienie do Porty Otomańskiej i dworu moskiewskiego poselstwa, o pomnożenie dostojeństwa i honoru majestatu swego przez inwestyturę książęcia IMci kurlandzkiego, o uspokojenie wewnętrznych inter concives differencyi przez zkombinowanie interesu i pretensyi o dobra neyburskie świadczyć raczył, a nadto etiam per vicarias manus naznaczonych cum exteris ministris konferencyach negocyacyom in disquisitione z postronnemi potencyami wiszącym żywą, skuteczną, dowodną daje promocyą.

3. Supplikujemy nadto majestatowi Jego pańskiemu, aby o zawieszoną tychże negocyacyi rezolucyą ad satisfactionem et securitatem ojczyzny naszej, ad honorem et gloriam majestatu swego raczył dalszą świadczyć dobroć i promocyą.

4. Jakie zaś ojcowskie J. Kr. Mci p. n. m. zdanie et sensus górniejszych województw po wysłuchaniu relacyi IMć pp. komisarzów de institutis księstwa kurlandzkiego nastąpią, informować się będą na przyszłym sejmie IMć pp. posłowie et vota ziemi naszej sensibus pomienionych województw conformabunt.

5. Zasługi stare krwią i substancyą concivium zasłużone, na komissyach wylikwidowane, ponieważ dotąd osychają, aby dalsza chęć do usług Rzptej w sercach concivium oriatur, zleca ziemia nasza IMć pp. posłom, aby o należytą satysfakcyą, mianowicie ćwierci podhajeckich u zgromadzonych stanów Rzptej instent.

6. A że in capite wojska clarescunt dotąd u Rzptej godne zasługi W. ś. p. niegdy IMci p. Jabłonowskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, tudzież IMciów pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich, itidem kasztelanów krakowskich i hetmanów, sukcessorowie zaś pomienionego IMci p. Jabłonowskiego manifeste deducunt, że w erogowanych na fortece i regimenty pro publico summach całą ich substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit, tak że kilka milionów zasług prawdziwie z kapitałami za Rzptą wydanemi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą, tudzież do konstytucyi anni 1703 sejmu lubelskiego sub titulo: Zasługi WW. Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi urgeant o osobliwą deputacyą na sejmie teraźniejszym ad ineundum calculum z IMciami tak dawniejszych, jako i świeższych ich pretensyi, aby ze wszystkimi stanami Rzptej znaleźli sposób i podatek najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMciom singulariter pomienionych kapitałów, do czego kuchenne ordynacyi ostrowskiej commodissime destinari mogłoby. Jeżeliby zaś pomienione kuchenne wystarczyć nie mogło na zapłacenie zasług rzeczonych sukcessorów tak IMciów pp. Jabłonowskich, jako i IMciów pp. Potockich, tedy instabunt IMć pp. posłowie, aby reszta sum, z wylikwidowanych takowych zasług pochodząca, na starostwach i dzierżawach tychże IMciów pp. Jabłonowskich i Potockich przyznana była.

7. Przystąpi, nadzieja w Bogu, pożądana Rzptej w sejmowaniu malacya, a na niej subsequetur dispositio wakansów, więc żeby circa distributivam iustitiam najjaśniejszy król IMć p. n. m. wielkich JW. IMci p. wojewody kijowskiego[2] zasług ab origine przodków swoich i w własnej jego osobie tak u całej Rzptej, jako particulariter in pectoribus concivium ziemi naszej jaśniejących, etiam recessami sejmów przeszłych przyznanych bravium przez konferowanie wielkiej buławy praestare raczył, supplikować będą IMć pp. posłowie do majestatu pańskiego.

[1] W rkp. praevidendo.
[2] Józef Potocki. Niesiecki, Herb. pol. I. 168

8. A że podobnym sposobem i JW. IMć p. wojewoda mazowiecki[1], regimentarz generalny wojsk koronnych, pociąga za sobą przez listy braterskie ziemi naszej affekta i instancye, więc i za pomienionym IMcią do majestatu pańskiego niesiemy najniższą suplikę, aby J. Kr. Mć p. n. m. pro arbitrio et paterno affectu raczył IMci akkomodować.

9. Że zaś Rzpta nasza przy małym kompucie wojska nec pace tuta, nec bello secura, patrzyć może na gotowość i codzienne postronnych potencyi aukcye i siły wojskowe, przeto aby komput wojska polskiego autoramentu ad alteram quantitatem, jaka teraz znajduje się, mógł augeri, instabunt IMć pp. posłowie.

10. Widząc dalsze godne zasługi JW. IMci p. Branickiego, kasztelana halickiego in patria bene meritissimi, aby vigore diplomatis przez IMciów pp. ministrów J. Kr. Mci deklaracyą zasług swoich de pane bene merentium mogły mieć praemium, za którym instabunt IMć pp. posłowie do J. Kr. Mci i Rzptej, aby in effectu mógł sortiri pomienione zasługi. Simili methodo IMci p. Jastrzębskiego, [sędziego] ziemskiego halickiego interes ex ratione wypłaconej sumy 40.000 zł. p. za niewolę tatarską expensowane, że dotąd ani w zasługach swoich in martio campo zasłużonych, ani w tej sumie nieodebrał swojej regratyfikacyi, za którym IMć pp. posłowie instabunt, aby przynajmniej 4.000 zł. p. na wiosce Kozinie bonis regalibus mogły być przyznane.

11. Artyllerya koronna, ponieważ dawniejszych czasów w większych obrotach bywała, a kontentowała się stem dwudziestą tysięcy, teraz sine ullo bello paccate zostając nie jest in ordine professyi swojej, obligujemy IMć pp. posłów, ut efficiant, aby Rzpta wysadziła komisarzów do rewizyi cekauzów, przejrzenia się w regestrach perceptarum et expensarum wyżej namienionej sumy, osobliwie kwart.

12. Jeżeliby kto in emolumentum Rzptej odezwał się z otwarciem kruszców, tedy ta expensa do IMć pp. podskarbich regulari powinna, tak jednak, ut non excellatur expensa proventu kruszcowego, na to mają mieć animadwersyą IMć pp. posłowie.

13. Ordynacya ostrowska że jeszcze do skutecznej decyzyi nie przyszła, w tym punkcie IMć pp. posłowie nasi konformować się mają do innych województw, tak jednak, aby ad mentem ordynacyi primi ordinantis et sine iniuria directae successionis disponi mogła.

14. Z wielkim żalem swoim słucha ziemia halicka województw i ziem wielkopolskich przeciwko sobie i przeciwko województwom ruskim querellam jakoby o przeładowanie tamtych województw w płaceniu zasług wojska skarzących ac proinde koekwacyi w podatkowaniu na tutejszej ziemi i na ruskiem województwie dochodzących, dla czego obowiązuje conscientiam IMć pp. posłów swoich, aby tym IMciom, którym się ta improporcya za wielką rzecz zdaje, raczyli teraz prezentować faciem rerum, jako ta krótka i mała ozdoba, na którą się kraj nasz od przywrócenia pokoju zdobywał w tych kilku leciech publicznej w tym kraju karystyi razem teraz evanuit, kiedy po dwojakim w tym kraju wytrzymanym na ludzie powietrzu, po dziesięciuletnich na bydła i stada zarazach naprzód dwuletni znaczny w całym podgórzu nieurodzaj, potem dwuletnie znaczne rzek wszystkich exundacye tak ciężkie kraju przynieśli ogłodzenie, że przeszło 100.000 poddaństwa w jednych dwu miesiącach przeszłego roku w głęboką Ukrainę i w głębokie Wołochy z żonmi, z dziećmi, wołami wyszedłszy nagle et ex inopinato, faciem kraju tego in abominabilem obróciły desolationem tak, że teraz w innej wiosce ledwie tectum relictum, sub quo luce habitet, sub quo pernoctet egestas. Jeżeli in residuo pozostały w tak opłakanych krajach colonus usłyszy, że post tot tantasque fatorum pressuras provida rerum suarum domina Rzpta zechce na nich uczynić aukcyą podatków, tedy nic pewniejszego, tylko że i ci pozostali, bardziej zrujnowanych gruntów, wymulonych wiosek stróże niż poddani pójdą za granicę i niezostanie, ktoby dawnej porcyi, nietylko przyczynionych podatków mógł wypłacać; dla czego obligujemy IMć pp. posłów, aby etiam cum discrimine sejmu ani na rewizyą tej ziemi, ani na podnoszenie podatku nie pisali się.

[1] Stanisław Poniatowski. Niesiecki, Herb. pol. I. 204.

15. Ponieważ różne commercia w województwach kijowskiem, bracławskiem, starostwach białocerkiewskiem, korsuńskiem, czehryńskiem i czerkawskiem i innych przez wielkie extorzye na cłach i komorach ukraińskich, a najbardziej sole[1] znacznie upadają, starać się mają IMć pp. posłowie, aby IMć pp. regimentarze, pograniczną komendę mający nad wojskiem, ceł koronnych nie arendowali, nic się do nich nie implikowali ani pomocy dodawali.

16. Niemoże ziemia nasza halicka zamilczeć powinnej wdzięczności collegio Stanislaopolitano Societatis Jesu, domowym Athenom swoim, które ex nova ś. p. IMci p. Heleny z Łańcuchowa Bełzeckiej, stolnikowej bełzkiej fundatione, a zaś godnego jej wnuka IMci p. Antoniego Cetnera, starosty korytnickiego ratihabitione na surowym w Stanisławowie korzeniu postawione, uberrimam krajowi naszemu virtutum et scientiarum przyniosszy culturam, maiora posteritati nostrae z tego miejsca eruditionis semina przynieść obiecuje. Więc żeby IMć pp. posłowie o approbacyą tej fundacyi u Rzptej starali się, obligujemy.

17. Znajdują w ziemi naszej sukcessorowie IMci p. pułkownika Turkułła gratam recordationem zasług ojca swego, więc żeby IMć pp. [posłowie] nasi do majestatu pańskiego wnieśli za nimi supplikę, aby przy dzierżawach swoich, w ekonomiej samborskiej leżących, pretio tychże zasług ojcowskich konserwowani byli, zlecamy.

18. Że zaś po dojściu traktatu między Portą Ottomańską a państwem moskiewskiem nad Prutem zawartego, Ukraina polska copiis militaribus ewakuowana et ad corpus Rzptej przywrócona niema jeszcze finalnego z państwem moskiewskiem rozgraniczenia, przeto instabunt IMć pp. posłowie, aby starostwo czehryńskie, w tejże Ukrainie leżące, tymiż samymi stepami, polami gaudeat, któremi gaudebat za possessyi moskiewskiej i żeby przy generalnem rozgraniczeniu tych pól od starostwa nieodcinano, owszem o utrzymanie ich aby się delegowani IMć pp. komisarze serio starali, obligujemy.

19. Nieznajdujemy między sobą nikogo, ktoby niebył wdzięczen dobroczynności pańskiej J. Kr. Mci, że przyprowadzając do poboru wojsko cudzoziemskiego autoramentu, takie dla niego instituat exercitia, które go ornant et armant, żeby jednak po skończeniu horum exercitiorum partye wojska pomienionego apud suspicacem populum nieprzynosiły etiam vanos metus, owszem aby consilia publica nie agitowały się sub armis, instabunt o to IMć pp. posłowie, armaty zaś z różnych fortec na ten kampament wzięte aby do swoich arsenałów były wrócone.

20. A ponieważ na sejmie ostatnim grodzieńskim dyspozycya łanów na erekcyą nowych regimentów pro firmiori Rzptej robore zaszła, pro investigatione zaś reali łanów do komissyi radomskiej odesłana, a z tej komissyi anno 1727 ex mente positiva legis nie mogącej mieć plenariam informationem porządnych w skarbie po województwach taryf, proinde[2] znowu na sejm przyszły propter inquirendum tychże łanów po wielu miejscach in potiori numero utajonych statuum odesłania zaszła deklaracya, następująca zaś komissya in contrarium przeszłej uformowawszy nową deklaracyą zda się arbitraria sua pro legibus ponere, formując jeden za kilka regiment, contra expressam novellam legem et edita z kancellaryi J. Kr. Mci p. n. m. na regimenty privilegia, tudzież contra effatum deklaracyi 1727 inwestygowania grandius pondus mającej, więc ażeby ta ostatnia deklaracya anni 1727 nullum valorem miała, a Rzpta provida rerum suarum sposób investigationis wynalazszy utrzymać mogła in statu perfecto i już przeszłym sejmem[3] determinato wszystkie regimenty w jak najlepszym porządku, serio promovebunt IMć pp. posłowie.

21. Wniosą IMć pp. posłowie nasi do majestatu pańskiego i zgromadzonych stanów Rzptej usilną prośbę za interesami prześwietnej kapituły lwowskiej, aby probostwa szczerzeckie do suffraganii, grodeckie do kanonii kaznodziejskiej lwowskiej in praemium laborum inkorporowane przez królów antecessorów constitutione approbentur nec amplius avellantur.

[1] W rkp. sobie.
[2] W rkp. provide.
[3] W rkp. sejmie.

22. Supplikować przy tem będą do majestatu pańskiego, aby J. Kr. Mć in curia Romana raczył urgere, ażeby iuxta bullam Leonis X compactata cum regno Poloniae manuteneantur, tudzież aby beneficia regiae maiestatis collationis ad recommendationem loci ordinarii były rozdawane.

23. Dolega to niepomału stan szlachecki, że niektóre osoby in aequali Republica, ultra aequalitatem iurium postępując, Tatarów, Lipków, Wołochów chowając, takową potencyą debilioribus personis bywają graviores, a nietylko intra viscera regni exekucyi praw, całości sąsiedztwa i publicznego bespieczeństwa bywają iniurii, ale też przez swywolne takowych kup subiecta, niepamiętając in conditionem status [1], za granicę extendunt manus i pokój powszechny o wielkie przyprowadzają niebespieczeństwa. Więc żeby takich zaciągów pod żadnym pretextem żadne osoby, mianowicie w wioskach nadgranicznych niekonserwowały, instabunt IMć pp. posłowie, aby Rzpta, rerum suarum provida domina, konstytucyą w tej mierze obwarowała, za nastąpieniem której aby takie zaciągi, mianowicie w Serafińcu, pozwijane i rugowane były, sub rigore o niechowaniu kup swywolnych.

24. Interes niemirowski na instancyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego ex mente et dispositione Rzptej już trzema recessami stwierdzony, aby tandem ultimam decisivam mógł wziąć u Rzptej, instabunt IMć pp. posłowie.

25. Ponieważ z kancellaryi J. Kr. Mci wychodzą przywileje i iura communicativa na jedne królewszczyzny dwojakie, upraszamy, ażeby instent IMć pp. posłowie ziemi naszej, aby pierwsze valorem et activitatem mieli a nie powtórne, jako to ius cessum et communicativum na dzierzawę Laszki w województwie naszem ruskiem IMci p. Heleny z Olszewa Rosnowskiej, chorążyny przemyskiej, primitive IMci służące, ażeby było confirmatum et ratificatum ante ius communicativum IMci p. de Wapowskie Rosnowskiej, także chorążyny przemyskiej.

26. Wiedząc także w zagęszczanych inter limina patriae inkonweniencyach i oczywistych in convulsionem legum obrotach i pretensyach nonnullorum, a najnieznośniej ex senatorio ordine et eminentiori w nim Reipublicae stallo, gdzie patres conscripti iuramento obstricti et viri sedati powinniby ire in exemplum w utrzymaniu i zachowaniu praw ojczystych, że manifeste przeciwko nim niektórzy sami usurpant lege dla IMciów exclusa w wojsku munia, t. j. starają się o regimenty, więc jeżeliby kto z IMciów pp. senatorów albo chciał mieć albo już miał in spe vel in effectu regiment jaki, ażeby IMć pp. posłowie discrimine omni sublato, solis intenti legibus upomnieli się ore publico o te praeiudicium i nawet cum discrimine sejmu niepozwalali na to, ut a maioribus incipiatur iniquitas, która in omni conditione szlacheckiego stanu odio haberi powinna, in cultu zaś et in zelo u każdego esse religio et observantia praw ojczystych et forti et immobili manutentione, IMciom pp. posłom recommendatur.

27. Moneta coraz do gorszej przychodząc korrupcyi przez wykrętne w swoich sztukach żydostwo przywodzi do wielkiej ruiny chociaż w małej lubo punktualnej płacy zostające wojsko, bo niejednemu część złota za cały czerwony złoty dostaje się, aby JW. IMć p. podskarbi koronny ex munere sui meliorem adhibeat curam i promowującym takowy interes szczerze z pamięcią in quovis subsellio assistere raczył, ponoszącym zaś quasi za niedowiedzenie cladem raczył nadgradzać.

28. Życzy sobie ziemia halicka, aby sól jako największy królowi IMci p. n. m. i Rzptej przyniosła pożytek i żebyśmy mogli obejść się bez cudzoziemskiej, byle to było sine praeiudicio dóbr ziemskich, intrat szlacheckich, w których się sól znajduje i tej samej soli aby wendycya wolna była w Litwie, w Podlasiu, w bełzkiem, wołyńskiem, podolskiem, kijowskiem, czerniechowskiem województwach po składach dawnem prawem opisanych, ile gdy suchedniowej soli te ziemie, w których się sól rodzi, niepretendują, w miastach zaś jako i po wsiach aby żadnym

[1] W rkp. sexus.

depaktacyom ani opłaceniu jako prawo mieć chce, ile kiedy się to dzieje intra regnum, niepodlegała, reassumować trzeba konstytucyą annorum 1550, 1569, 1576, 1580, 1653, 1677 sub poenis ibidem appositis.

29. Zabiegając abusibus subsellii tribunalis Radomiensis starać się mają IMć pp. posłowie, etiam cum discrimine sejmu, aby Rzpta per constitutionem obwarowała, aby IMć pp. komisarze senatorii ordinis porównani byli z komisarzami equestris ordinis quo ad tempus tej funkcyi, żeby nad dwie serie non extendatur ich jurysdykcya, post determinatam vero IMciów functionem aby insi substituantur etiam per senatus consilia in casum zerwania sejmu.

30. Cursus monety aby jeden po wszystkiej Polszcze był, excepto prowincyi pruskiej, sub rigore legibus regni descripto. O wołach constitutio 1550 et 1566 reassumować, żeby ich za granice nie pędzono, a gdy kupiec woły przezimowane kupił, myta od nich zapłacone być mają, exceptis iuribus nobilitati servientibus.

31. Żydzi żeby chrześcian utriusque sexus na usługach swoich nie chowali oprócz winników i furmanów, reassumując konstytucyą anni 1565 et 1670, także żeby dóbr szlacheckich quovis iuris titulo nie trzymali, administratorami w nich nie byli, katolików nie sądzili, wołmi, końmi, winem, solą nie kupczyli i za granice nie gnali, konstytucye 1557 et 1678 reassumować legeque sub rigoribus in antecessum expressis warować i utwierdzić.

32. Aby duchowieństwo utriusque rithus tam Romani quam Graeci nieważyli się bona terrestria skupować ani obligatorio titulo possidere i one applikować usui suo, propinationes wszelkich likworów exercere cum detrimento possessorów i dziedziców, ani też sum zapisywać in posterum nikt nie ważył się, jeżeli zelo permotus pietatis, aby gotowiznę in dispositionem temuż duchowieństwu podług woli swojej dysponował i dał pro suffragio animae suae.

33. Dopomnieć się przy tem mają IMć pp. posłowie, aby miesiące żołnierskie przywrócone były, a wakujący w nich panis bene merentium aby za rekomendacyą IMciów pp. hetmanów lub IMci p. regimentarza generalnego koronnego samemu tylko rycerstwu konferowany był.

34. Niechcemy deesse wniesionej do koła naszego braterskiego expostulacyi za sukcessorami IMci p. Jabłonowskiego, chorążego trembowelskiego, którzy do serc naszych kołaczą, abyśmy annectendo inter puncta instrukcyi desiderium ich przy legacyi do najjaśniejszego cesarza IMci, t. j. rekomendowali z strony pewnej sukcessyi w państwie Jego cesarskiej Mci, która, jako oni twierdzą, legittime ich concernit, którego executionem punktu zlecamy IMciom pp. posłom braci naszym, tudzież aby plebeis personis [beneficia ecclesiastica] sive officia jako to dziekanie, probostwa nie były rozdawane.

35. Interes IMci p. stolnika czerniechowskiego, który promotionem IMciów pp. posłów exigit, do którego ufacilitowania particularem curam przyłożyć mają.

36. Że sobie ziemia per laudum particulare pod odjazd ad exotica teraźniejszego possessora JW. IMci p. starosty halickiego suscepty w grodzie halickim pozwoliła, przeto approbationem laudi oraz actorum per illud tempus przyjętych efficere curabunt IMć pp. posłowie.

37. Że zaś niektórzy IMć concives nostri, osobliwie jednak IMć p. Ostrowski, skarbnik sanocki w górniejszych województwach possessye mający quaerulatur contra officia ad executionem dekretów requisita, przeto instabunt IMć pp. posłowie nasi, żeby też officia, jadąc na kondescenzyą, szlachty nie depaktowali, aby tymże iudiciis et officiis, etiam podkomorskim, solaria na mile byli naznaczone, aby taryffa adiudicatorum według konstytucyi Księstwa litewskiego była ułożona, aby pp. susceptanci w sprawach nie patronowali, aby IMć pp. wojewodowie uniwersały na sejmiki electionis iudiciorum seu officiorum terrestrium powydawali i na sejmikach electionis praesentes byli; z między zaś kandydatów jednemu przywilej wydany być ma.

38. Na ostatek aby wszyscy officyalistowie tak ziemscy jako i grodzcy corocznie na sejmikach deputackich przysięgali, jako sprawiedliwie sądzili i sądzić będą, co wszystko non praeiudicando iuribus antiquis utrzymywać mają.

39. Trybunał koronny aby od święta św. Franciszka ad Dominicam Palmarum we Lwowie dispartiendo województwa, aby równo tak w Lublinie jako i we Lwowie sądzić się mogli, tudzież i komissya raz w Radomiu, a drugi raz we Lwowie agitować się mogła.

40. Zasługi JW. IMci p. wojewody sieradzkiego[1] IMć pp. posłowie statibus Rzptej rekomendować obligantur.

41. Kto za towarzysza służy, aby in nullo subselio w sprawach nie stawał, efficient IMć pp. posłowie.

42. Caetera practicatae activitati et dexteritati probatae IMć pp. posłów naszych committuntur, observando (sic) amore boni publici et affectibus ziemi naszej, ut instent legibus, conforment desideriis całej Rzptej pro commodo publico non privato, których praca et studium non sterilescet w sercach naszych, przyrzekamy. Datum ut supra. S. Gabryel Kakowski, chorąży nowogrodzki, marszałek koła rycerskiego. Paweł Benoe, chorąży kołomyjski, starosta jabłonowski, pod[starości] sędzia grodzki halicki, assessor. Antoni Rozwadowski, starosta karaczkowski, assessor.

Castr. Hal. Rel. 233 p. 980—989.

205.

Halicz, 15 września 1732.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza ad locum consultationum solitum według prawa pospolitego konstytucyami koronnemi opisanego w pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi, t. j. pro die decima quinta Septembris w roku teraźniejszym 1732 przypadającym do obrania deputata na prześwietne trybunały koronne piotrkowski i lubelski, zacząwszy in nomine Supremi Numinis, a quo prima et maxima najwyższych honorów dependent auxilia, obrady nasze, tudzież dyspozycyi Boskiej za to, że providendo bono publico concordes civium sporządziła animos, powinne oddawszy podziękowanie, takowe ex unanimi consensu gratia Superum cooperante postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ tak całej Korony Polskiej, jako też in particulari prześwietnej ziemi naszej znaczne fortun interesa takiego virum, qui iuris nodos et legum enigmata solvat do wyższego requirit subsellium, zaczem pod dyrekcyą W. IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego W. IMci p. Władysława Polanowskiego, cześnika kołomyjskiego z W. IMć pp. assessorami, jako to z IMcią p. Franciszkiem Wilczkiem, stolnikiem trembowelskim i Stanisławem Łossowskim, cześnikiem łukowskim[2] według prawa zasiadającymi W. IMć p. Mikołaja z Niedrwice Gurskiego, miecznika kołomyjskiego, emeritum prześwietnej ziemi naszej halickiej et tota Republica civem, aetate et intelligentia bene se regentem za sędziego deputata na prześwietny trybunał koronny ad tutamen distributivae iustitiae uprosiliśmy et nemine contradicente obraliśmy.

3. A na dowód concordiae votorum całej prześwietnej ziemi naszej halickiej to laudum nasze iuxta solitam praxim et unanimi assensu postanowione uprosiliśmy, aby zwyż rzeczony IMć p. marszałek koła naszego z WW. IMć pp. assessorami, podpisał i ad acta grodu tutejszego halickiego podać zlecił per oblatam. Działo się w Haliczu, dnia 15 wrzesznia roku Pańskiego 1732. Władysław Polanowski, cześnik kołomyjski, marszałek na ten czas koła braterskiego. Franciszek Wilczek, stolnik trembowelski, jako assessor. Stanisław Łossowski, c[cześnik] łukowski, assesor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 747—748; Castr. Hal. Rel. 233 p. 1101—1102.

[1] Aleksander Mycielski. Niesiecki, Herb. pol. I. 154.
[2] W rkp. nowogrodzkim.

206.

Halicz, 16 września 1732.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza in crastino electionis deputata sędziego na trybunał koronny takowe in loco consultationum solito dnia szestnastego września w roku 1732 pod dyrekcyą W. IMci p. Bogusława Kurdwanowskiego, chorążego znaku pancernego W. IMci p. starosty baranowskiego, marszałka koła naszego rycerskiego unanimiter obranego, tudzież WW. IMć pp. Antoniego Gruszeckiego, podczaszego dobrzyńskiego i IMci p. Józefa Niewierskiego, towarzysza znaku pancernego W. IMci p. starosty rzeczyckiego, assessorów uproszonych unanimi assensu et voto ku dobremu porządkowi i dyspozycyi postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód winne Supremo Numini oddajemy dzięki, że nam rebus consulere nostris i co się tyczy całości ziemi naszej kointelligencyą i sposoby dobrej rady do koordynacyi interesów tak uniwersalnych całej ziemi, jako in particulari ad desideria concivium ordinare et suppeditare raczył.

3. Potem zaś, kiedy funkcya komisarska per laudum anni millesimi septingentesimi trigesimi ad hanc diem przez JW. IMć p. Kajetana Jabłonowskiego, starostę czehryńskiego kontynuowana cessavit, ad tutanda negotia ziemi w trybunale skarbowym radomskim za komisarza emeritum concivem nietylko w ziemi naszej, ale całej Rzptej obrać pozwolił deditque opem et auxilium, jakoż Eo adiuvante invocatoque Eius nomine W. IMć p. Jana Ulińskiego, stolnika podolskiego na rok cały zupełny za komisarza uprosiliśmy, którego IMć obstringimus amore boni publici, aby na następującym trybunale skarbowym negotia ziemi, którekolwiek occurent innata dexteritate tak kierować raczył, żeby całość ziemi in tuto, prawo pospolite bonumque publicum w obserwie zachowane było, eo in particulari adiecto, aby gdy ziemia nasza tot hostilitatibus subiecta jeszcze ex antiquitus illata depopulatione et cineribus ad pristinum non redacta vigorem, ale i owszem przez trzyletnie nieurodzaje, inundacyą wód w niwecz obrócona, prawie do ostatniej przyszła ruiny, nowych impozycyi sub praetextu łanów i wyprawy z nich żołnierza (które dotychczas w ziemi non practicabantur) omnino nie pozwalał et per manifestationem, gdyby prześwietny trybunał skarbowy miał się ingerere in revisionem królewszczyzn, ore publico ziemi reclamare et recedere raczył.

4. Który to W. IMć p. komisarz nasz in vim salarii per legem sibi concessi zł. 2.000 ex currentia podatku czopowego i prasułki przez konstytucyą ziemi należącego wybrać, na drugą zaś 2.000 zł. p. sumę assygnacyą W. IMci p. Mikołajowi Gurskiemu, miecznikowi kołomyjskiemu, na prześwietny trybunał koronny piotrkowski i lubelski sędziemu deputatowi wydać raczy. Resztę zaś podatku pomienionego z miast i miasteczek iuxta tariffam wybrawszy na przyszły da Bóg sejmik boni ordinis w roku da Bóg przyszłym 1733 ad dispositionem ziemi in toto, nie roszcząc sobie natenczas do tej sumy żadnej pretensyi, komportować będzie.

5. Dokąd wszystkie desideria IMciów pp. pretendentów tak w przeszłych uchwałach naszych wyrażonych, jako też pod teraźniejszy sejmik nasz z pretensyą odzywających się, osobliwie W. IMciów pp. IMci p. Grabianki, chorążego czerskiego i IMci p. Kurdwanowskiego, podstolego halickiego, tudzież konwentów i miast niektórych w reces do ukontentowania każdego z IMciów media distributiva iustitia odsyła.

6. Że zaś JW. IMć p. starosta czehryński, przeszły komisarz nasz ob legalitatem następującego sejmu i funkcyi swojej poselskiej rationem de dispositione erarii uczynić nie mógł, przeto obstringimus IMć n. w. m. p., aby na przyszłym relationis sejmiku compareat et reddat de perceptis et expensis eandem rationem, oraz akta komisarskie teraźniejszemu W. IMci p. komisarzowi oddać raczył.

7. Jako zaś virtus emeritorum ex vi iustitiae praemiari powinna, tak doznając praktykowanej przy teraźniejszych obradach naszych, jako niemniej i przed tem w wielu okazyach W. IMć pp. marszałka i assessorów koła naszego rycerskiego akkomodacyi, przy podziękowaniu za fatygę ich rekompensować deklarujemy. Które to laudum i wszystkie w nim opisane punkta jako zgodnie postanowiliśmy, W. IMciom pp. marszałkowi i assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, in loco consultationum solito, die 16 Septembris anno Domini 1732. B[ogusław] Kurdwanowski, marszałek. Antoni Gruszecki, podczaszy dobrzyński, assessor, Józef Niewierski, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 751—753; Castr. Hal. Rel. 233 p. 1111—1113.

207.

Halicz, 17 listopada 1732.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej trembowelskiego i kołomyjskiego należących, zjachawszy się in locum consultationis solitum, za uniwersałem [1] najjaśniejszego króla IMci p. n. m. Augusta Wtórego szczęśliwie nam panującego na dzień 17 miesiąca Novembris w roku teraźniejszym 1732 do Halicza na sejmik relationis nam wydanym, takowe postanowiliśmy laudum.

2. Obrawszy za dyrektora sejmiku naszego W. IMć p. Józefa Głoskowskiego, podstolego dobrzyńskiego, a najprzód podziękowawszy majestatowi Pańskiemu jako najpokorniej, gdy ex speculo prowidencyi pańskiej nieustającą ma curam o całości Rzptej, ut bene fiat patriae, przystąpiliśmy do relacyi JW. IMć pp. posłów n. w. m. pp., którym za podjęte ich fatygi i prace gratam w sercach naszych zapisujemy recognitionem.

3. A gdy nam o łasce najjaśniejszego króla IMci p. n. m. przy tejże relacyi JW. IMć pp. posłów relatum o konferowaniu podkomorstwa halickiego W. IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, więc temuż unanimiter honoru tego powinszowawszy do kalkulacyi JW. IMci p. Jana Jabłonowskiego, czehryńskiego etc. starosty, komisarza na przeszły trybunał radomski przystąpiliśmy i aby się tem doskonalej ta expedyować mogła, e medio nostri W. IMć p. Bernarda Grabiankę, łowczego trembowelskiego, W. IMć p. Jana Szumlańskiego, cześnika łukowskiego, porucznika znaku pancernego, W. IMć p. Mikołaja Kurdwanowskiego, rotmistrza wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, W. IMć p. Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego, W. IMć p. Samuela Golejowskiego, cześnika buskiego uproszonych delegowaliśmy, gdzie na przyszłym da Bóg sejmiku gospodarskim de expedita calculatione informować ziemię naszę W. IMć n. m. pp. będą. Inne zaś desideria IMciów n. w. m. pp. do przyszłego sejmiku rezerwujemy. Które to laudum dla lepszego waloru W. IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i do akt grodzkich podać per oblatam zleciliśmy. Działo się w Haliczu, die 17 Novembris anno 1732. Józef Głoskowski, podstoli dobrzyński, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 755—756; Castr. Hal. Rel. 233 p. 1301—1302.

[1] W Castr. Hal. 233 p. 1240.

208.

Halicz, 10 marca 1733.

Konfederacya ziemian halickich.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, post longe dolenda fata najjaśniejszego ś. p. króla IMci Augusta Wtórego feliciter nam przez lat trzydzieści i półszosta panującego per literas universales, in virtute praw koronnych i W. Ks. litewskiego od JO. książęcia IMci Teodora Potockiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, Korony polskiej i W. Ks. litewskiego prymasa i pierwszego książęcia do ziemi naszej editas, actis castrensibus capitanealibus Haliciensibus et Trembovliensibus ingrossatas, de fatis regiis denuntiantes, ad locum consultationum nostrarum solitum tu do Halicza na dzień dzisiejszy, t. j. 10 miesiąca marca w roku teraźniejszym 1733 zjechawszy się, naprzód najwyższemu vitae, salutis et operum authori Bogu, że miłościwą prowidencyą swoją świętą do tych czas nas in tanta turbidine rerum incolumes zachować raczył et post fata regis simulque patris patriae orphanum (sic) in desiderata fovet tranquillitate, dzięki niesiemy. Potem JO. książęciu IMci prymasowi Korony polskiej i W. Ks. litewskiego primoque principi za ustawiczne circa bonum publicum etiam cum dispendio zdrowia własnego curas et sollicitudines i w wyżej namienionym uniwersale ad providendam internae et externae tranquillitatis securitatem per modum instructionis podane media, innatam jemu ex praedecessoribus tej ojczyzny naszej miłość et tutellam in sinum jego składając dziękujemy.

2. A że in hac orphanitate existentes nie widzimy nic pomyślniejszego i potrzebniejszego dla utrzymania wolności, całości i bespieczeństwa nietylko ziemi naszej halickiej, ale i całej ojczyzny, jako dobrą sensuum et cordium harmonią, na której się wszystkie publiczne obrady et tranquillitas funduje, przyrzekłszy ją sobie sub fide, conscientia et honore, do elekcyi marszałka przystąpiliśmy, jakoż JW. IMć p. Stanisława Potockiego, starostę halickiego i kołomyjskiego za dyrektora koła naszego, WW. zaś IMciów pp. Franciszka na Martynowie Łuszczowskiego, chorążego trembowelskiego i Bernarda Leszczyca na Fulsztynie Grabiankę, łowczego halickiego, sędziego i podstarościego grodzkiego trembowelskiego za assessorów obraliśmy i uprosiliśmy.

3. Po których obranych, providendo integritati internae ziemi naszej, sąd kapturowy ad contenta legum i uniwersałów JO. książęcia IMci prymasa constituimus, uprosiwszy za sędziów W. IMć pp. Franciszka na Martynowie Łuszczowskiego, chorążego trembowelskiego, Pawła Benoe, chorążego kołomyjskiego, sędziego grodzkiego halickiego, starostę jabłonowskiego, Bernarda Leszczyca Grabiankę, łowczego halickiego, sędziego grodzkiego trębowelskiego, Alexandra Zurakowskiego, pisarza ziemskiego halickiego, Andrzeja Szumlańskiego, stolnika kołomyjskiego, starostę buczniowskiego, Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego, Stanisława Dąbrowskiego, skarbnika halickiego, Stanisława Koziebrodzkiego, halickiego, Stefana Kuczewskiego, łowczego bielskiego, trębowelskiego grodzkich pisarzów, Mikołaja Winnickiego, starostę mogilnickiego, Jana Czeczela Nowosieleckiego, podczaszego żytomirskiego, Alexandra Mrozowickiego, podstolego bracławskiego, Adama z Bezdziedzy Broniewskiego, cześnika brzeskiego kujawskiego, Samuela Dulskiego, stolnika parnawskiego, Konstantego Bąkowskiego, stolnika owruckiego, Gabryela Kakowskiego, chorążego nowogrodzkiego, Mikołaja z Romanowa Swirskiego, wojskiego lwowskiego, Józefa Pilawskiego, miecznika podlaskiego, Samuela Golejowskiego, cześnika buskiego, Stanislawa Czołhańskiego, miecznika bilskiego, Kazimierza Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego, Jerzego Rosczyca, Łukasza Krosnowskiego, stolnika buskiego,

Władysława Gajeckiego, stolnika czerniechowskiego, Antoniego Borawskiego, skarbnika bielskiego, Jerzego Głoskowskiego, cześnika owruckiego, Jana Szwieykowskiego, podczaszego czerniechowskiego, Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, Reynholda Czapiewskiego, którzy to IMć pp. sędziowie, ad mentem legis przysięgę wykonawszy, causas iudicio suo competentes sądzić będą.

4. Sprawy zaś cognitionis iurium, donationum et fundi atque facti violentiarum ad inscriptiones quasvis, extraditionis profugorum nec non exemptionum nullis penitus exceptis non obstantibus etiam manifestationibus, protestationibus, recognitis relationibus pro gravamine factis etiam ante mortem serenissimi regis ad quodvis iudicium et officium regni intentowane, jeżeli approbatio eiusdem puncti per constitutionem futuram nastąpi, aby mogły complecti w sądach kapturowych i sądzone absque motionibus et exceptionibus być mogły. Te zaś sądy kapturowe sądzić się będą alternatą, pierwszą kadencyą w Haliczu, drugą w Trembowli, to de unanimi consensu postanawiamy z tą explikacyą, że sprawy ziemi halickiej i powiatu kołomyjskiego w Haliczu, sprawy zaś powiatu trembowelskiego w Trębowli sądzić się na kadencyach mają, tudzież regestra spraw i dekretarze distinctim tu w Haliczu do kadencyi halickiej, do kadencyi zaś trembowelskiej w Trembowli spisowane i w grodach pomienionych konserwowane być powinny.

5. A jako JW. IMć p. starosta halicki ore publico na tym kongresie deklarował nam tak pro securitate et assistentia tych sądów kapturowych, jako też na exekucye i łapanie excessivorum, tedy JW. IMć pp. halicki i trembowelski starostowie aby milicyi swojej dodali, praesenti laudo obligantur. Ponieważ zaś bez suscepty manifestationum, relationum i innych transakcyi obejść się nie może, tedy apertio actorum terrestrium atque castrensium capitanealium Haliciensium et Trembovliensium zaraz po sejmiku zakończonym declaratur et subsequi powinna.

6. Na sejm zaś convocationis w Warszawie pro die 27 mensis Aprilis w roku teraźniejszym 1733 uniwersałem JO. książęcia IMci prymasa determinowany e medio nostri IMć pp. posłów zgodnymi głosy obraliśmy i uprosili JW. IMć pp. Mikołaja Kurdwanowskiego, podkomorzego halickiego, starostę baranowskiego, Stanisława Potockiego, halickiego, kołomyjskiego starostę, marszałka koła naszego, Jana Kajetana Jabłonowskiego, starostę czehryńskiego, Jana Dzieduszyckiego, podczaszego halickiego, Piotra de Grabie Potempskiego, stolnika lubelskiego, Jana Szumlańskiego, stolnika trembowelskiego, którzy IMć obrani i uproszeni in facie totius congressus praestiterunt iuramentum in eam rotham:

7. Ja N. N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż ad mentem instrukcyi od ziemi naszej halickiej na sejm convocationis danej stosować się i one pro posse utrzymować będę, si quid nocivi Reipublicae, ziemi naszej videro, avertam i pozwalać in praeiudicium Rzptej i ziemi naszej nie będę, cum tota Republica oprócz koekwacyi podatkowania zgadzać się będę, kointelligencyi z postronnymi ablegatami ani praktyk mieć i czynić, korrupcyi żadnej od nikogo brać nie będę, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Chrystusa Jezusa.

8. Instrukcye zaś zgodnie przez nas umówione wydać i one podpisać JW. IMci p. marszałkowi koła naszego i W. IMć pp. assessorom zleciliśmy i uprosili.

9. A że się securitas interna funduje najbardziej, żebyśmy tak w domach jako i na kożdem miejscu byli bespieczni, zaczem to sobie unanimi consensu stanowiemy, aby wszelkie osoby swewolne, wagujące się, tumulty wszczynające i poddanych chłopów błąkających się i uciekających każdy z IMciów na swoim gruncie takowych rewidować i sequestrować mógł, co potem pro violentia censeri nie powinno będzie.

10. List do JW. IMci p. wojewody mazowieckiego, regimentarza[1] wojsk koronnych aby IMć n. w. m. p. pisał listy do regimentarzów od siebie instytuowanych z zakazem do dawania

[1] W Laud. przed regimentarza dodano B.

milicyi polskiej na oppressyę szlachty jako lex vetat tak, aby iuxta eandem ab hoc ausu abstineant, JW. IMć p. marszałek koła naszego, ażeby nomine nostri napisał, obligujemy.

11. A że communicatio requiritur po nas obrad teraźniejszych jenerałowi wiszyńskiemu, zaczem W. IMć p. Antoniego Kalinowskiego, cześnika halickiego ad hanc functionem poselstwa obraliśmy i uprosili.

12. Które to laudum zgodnie postanowione rękami naszymi podpisujemy. Datum w Haliczu, die et anno ut supra. Stanisław Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących. J. Mikołaj Kurdwanowski, podkomorzy ziemi halickiej. Franciszek Łuszczewski, chorąży trembowelski, assessor. Bernard Leszczyc Grabianka, łowczy halicki, sędzia grodzki trembowelski do laski assessor. Paweł Benoe, chorąży kołomyjski, jabłonowski starosta, podstarości sędzia grodzki halicki. Mikołaj Józef z Niedrwice Gurski, miecznik kołomyjski. Mikołaj z Wieniawy Wieniawski, starosta mogilnicki. Samuel Dulski na Łoszniowie, stolnik parnawski. Andrzej Szumlański, stolnik kołomyjski, starosta buczniowski. Jan Szumlański, stolnik trembowelski. Alexander Zurakowski, pisarz ziemski halicki. Stanisław z Strumian Dąbrowski, skarbnik halicki. Antoni Lubowiecki. Stanisław Józef Czołhański, miecznik bilski. Michał z Romanowa Swirski, wojski lwowski. S. Gabryel Kakowski, chorąży nowogrodzki. Samuel z Golejowa Golejowski, cześnik buski. Alexander z Mrozowic Mrozowicki, podstoli bracławski. Konstanty Bąkowski, stolnik owrucki. Hieronim Stanisław Koziobrodzki, pisarz grodzki halicki. Stefan Michał Kuczewski, łowczy ziemi bilskiej, pisarz grodzki trembowelski. Józef Głoskowski, stolnik dobrzyński. Franciszek Dubrawski, podczaszy bracławski. Łukasz Krosnowski, stolnik buski. Antoni Borawski, skarbnik bilski. Jerzy Głoskowski, cześnik owrucki. Kazimierz Czołhański, sędzia kapturowy. Władysław Gajecki, sędzia kapturowy. Michał J. Głoskowski, stolnik łomżyński. Mikołaj Józef Dunin Goławiński, cześnik zakroczymski. Jerzy Ruszczyc, stolnik chełmiński[1]. Jędrzej Chryszczewski, podczaszy wielunski.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 799—808; Castr. Hal. Rel. 234 p. 294—300; Castr. Tremb. Rel. 182 p. 310—316.

209.

Halicz, 10 marca 1733.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm konwokacyjny.

1. Instrukcya JW. W. IMciom pp. posłom na sejm convocationis in virtute uniwersału od JO. książęcia IMci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa koronnego i W. Ks. litewskiego i pierwszego książęcia wydanego, na kongresie partykularnym na miejscu obrad zwyczajnem w Haliczu, dnia 10 miesiąca marca odprawionym z ziemi naszej halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących zgodnie i jednostajnie uproszonym n. w. m. pp. i braci, t. j. JW. IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, podkomorzemu halickiemu, staroście baranowskiemu, JW. IMci p. Stanisławowi z Potoka Potockiemu, staroście halickiemu i kołomyjskiemu, JW. IMci p. Janowi Kajetanowi Jabłonowskiemu, staroście czehryńskiemu, W. IMci p. Janowi Dziedoszyckiemu, podczaszemu halickiemu, W. IMci p. z Grobia Potempskiemu, stolnikowi lubelskiemu, W. IMci p. Janowi Szumlańskiemu, stolnikowi trembowelskiemu dana i podpisana.

2. Naprzód kiedy nas in lugubri interregni statu śmierć najjaśniejszego króla IMci zostawiła, przeto JW. W. IMć pp. posłowie za ojcowskie około dobra pospolitego staranie

[1] W Hal. Rel. chełmski.

podziękują JO. księciu prymasowi koronnemu i W. Ks. litewskiego upraszając, aby w dalszy czas, dokąd nas in orphanitate bez króla i pana Rex regum et Dominus dominantium mieć zechce, cura et solicitudine sua per innatam dexteritatem circa securitatem praw, swobód i wolności, integritatem fortun i substancyi naszych invigilare raczył.

3. A potem liberam electionem futuri Deo dante regnantis et usum vetandi, uti pupillam libertatis omni conatu IMć pp. posłowie praecustodire mają, jednak de eodem futuro regnanti cum tota Republica concordando consulent[1] non relegando immo manutenendo Polaka, hoc praecauto, iż ktobykolwiek z konkurentów per potentiam armorum non animorum chciał aspirare do korony, aby pro hoste patriae był deklarowany. Przy tem securitatem internam et externam cum tota itidem Republica providebunt.

4. Instabunt do tego IMć pp. posłowie, aby ministrom dworów postronnych najdującym się ad praesens w Polszcze denuntietur prawo nasze polskie, które vetat sub tempus interregni rezydencyi cudzoziemskich posłów in visceribus regni ob rationes lege eadem descriptas.

5. Integritati granic wszystkich, osobliwie od Moskwy, od starostwa czehryńskiego ut provideat Rzpta; fortece pograniczne kamieniecka i Okopy św. Trójcy, magazeny, cekauzy tak wielu expensom skarbu Rzptej na reparacyą i sustentacyą swoją łożonym, gdy nietylko in statu aequivalentiae nie są, ale bardziej pro deserta censentur Arabia, in causa, uchowaj Boże, hostilitatis ianua aperta ad viscera Rzptej byłaby, domówią się IMć pp. posłowie, aby Rzpta providendo securitati suae komisarzów dwóch dobrze się na tem znających z sejmu przyszłego convocationis do tychże fortec delegowała i onym zleciła, aby fortyfitencie ich zlustrowawszy, magazeny i cekauzy zrewidowawszy, sumy i expensa jakowe na to erogowane i wydane być mogły zmiarkowawszy i zlikwidowawszy[2], a tam de perceptis quam expensis intuitu iuste calculationis inquisitionem praeviis etiam comprobationibus iuratoriis pro perceptis et expensis[3] illo in termino praestandis expediowawszy, dalszą dyspozycyą tejże fortyfikacyej i porządku uczynili, data IMciom plenaria potestate. Którzy IMć de peracta functione sua na przyszłym da Bóg najbliższym sejmie relacyą uczynić będą obligowani.

6. Pacta amicitiae z postronnymi monarchami ut curentur et renoventur starać się będą IMć pp. posłowie.

7. O czasie determinacyi elekcyi jak najsposobniejszym z całą Rzptą zgadzać się mają.

8. Sprawy cognitionis iurium, donationum et fundi atque facti violentiarum ad inscriptiones quasvis, extraditionis profugorum nec non exemptionum[4] nullis penitus exceptis non obstantibus etiam manifestationibus, protestationibus, recognitis relationibus pro gravamine factis etiam ante mortem serenissimi regis ad quodvis officium vel iudicium regni intentowane instabunt IMć pp. posłowie, aby mogły się mieścić w sądach kapturowych, absque motionibus et exceptionibus być sądzone.

9. Stare zasługi wojska i IMć pp. Jabłonowskich i Potockich i innych sejmem lubelskim tudzież recessem tak wiele razy przyznane, aby mogły sortiri satisfactionem, starać się mają IMć pp. posłowie.

10. Executiones decretorum tribunalitiorum, terrestrium et officiorum castrensium et rigores eorundem, aby mogły być in executione et extendi in spatio a denuntiatione fatorum serenissimi regis ad comitiola antecomitialia convocationis, ne occludantur acta, o takową konstytucyą IMć pp. posłowie curabunt.

11. Przy tem approbationem suscepty sub tempus vacandorum actorum terrestrium Haliciensium pod odjazd IMci p. starosty halickiego ad exteros efficere u Rzptej mają.

[1] W rkp. consulerat.
[2] Po zlikwidowawszy w rkp. powtórzono: erogowane i wydane być mogły.
[3] W rkp. expenso ris.
[4] W rkp. exemptionem.

12. Excessus omnes sub tempus interregni ludzi wojskowych, in eo territorio et districtu, ubi patrati fuerint, za daniem do rąk pozwów komendzie, ut iudicentur upomnią się IMć pp. posłowie.

13. Ex orbita legum aby wypadłe i wyda...[1] były sancita[2] curabunt IMć pp. posłowie.

14. Starostw żeby więcej nad dwoje więcej trzymać nie mógł, iura communicativa na starostwa sexui muliebri ne currant oprócz na jedne i to nie pograniczne salvis jednak iuribus modernorum possessorum u Rzptej przez konstytucyą stabilire IMć pp. posłowie mają.

15. Miesiące żołnierskie aby były w obserwie, procurabunt.

16. Inne zaś materye et negotii privata et publica[3] województw i ziemi pro innata, dexteritate sua z całą Rzptą decident i zgadzać się mają IMć pp. posłowie, co activitati et dexteritati IMciów rekomendujemy. Stanisław Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Franciszek Łuszczewski, chorąży trembowelski, assessor. Bernard Leszczyc Grabianka, łowczy halicki, sędzia grodzki trembowelski assessor.

Castr. Hal. Rel. 234 p. 300–303.

210.

Halicz, 7 lipca 1733.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej tudzież powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, in locum consultationum solitum na sejmik relationis ad mentem konfederacyi generalnej w Warszawie, die 27 Aprilis anno praesenti 1733 przez całą Rzptę szczęśliwie postanowionej na dzień 7 miesiąca lipca tąż samą konfederacyą obradom ziemi naszej naznaczony i tam iunctis et foederatis cordibus złączywszy się, też same serca nasze Bogu, najwyższemu moderatori regum, per quem reges regnant, stant regna et reguntur, in victimam społecznie konsekrowawszy i nieskończone wyznawszy dzięki, że w teraźniejszym turbidini podległym czasie tantam orbatae Reipublicae dotąd tribuit tranquillitatem i osobliwą prowidencyą swoją z zazdrością i podziwieniem postronnych nacyi provide et mature prospicere pupillae libertatis permittit civibus regni, niemniej wielkie circa tuitionem wolności et manutentionem regni JO. księcia IMci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiej i W. Ks. litewskiego, moderni interregis nostri starania w sercach naszych indelebili wyraziwszy charactere chwalebne jego dzieła w nieśmiertelnej pamięci, znaczne zaś cum dispendio fortuny i zdrowia circa integritatem wolności i prace immortalitatis fastis posteritati temporum zapisawszy i zostawiwszy pro exemplarissima et vix pari a saeculis podobnej jako teraz konfederacyi generalnej warszawskiej cooperatione najniższe w ziemi naszej ogłosiwszy podziękowanie, inhaerendo tejże konfederacyi generalnej et usitatae consultationum praxi, naprzód JW. IMć p. Mikołaja Potockiego, starostę kaniowskiego za marszałka koła naszego rycerskiego, WW. zaś pp. Jana Ulińskiego, stolnika podolskiego, starostę starzawskiego i Gabryela Kakowskiego, chorążego nowogrodzkiego za assessorów unanimi omnium assensu obraliśmy i uprosiliśmy.

[1] Koniec wyrazu (4 litery) nieczytelny.
[2] W rkp. sancta.
[3] W rkp. puncta et publice.

2. A potem relacyą sancitorum sejmu convocationis od IMć pp. posłów n. w. m. pp. na przeszły sejm convocationis obranych odebrawszy, jurament rotą w konfederacyi generalnej wyrażoną wykonaliśmy i każdy po wykonanym juramencie podpisaliśmy.

3. Ponieważ zaś tak dawne prawa, jako też i teraźniejsza konfederacya generalna providendo securitati ziemie naszej, tureckich dotykającej się granic, jako też i innych województw in similibus confiniis zostających non obligant ziemię naszą ad comparendum viritim na przyszłym sejmie electionis, więc insistendo pomienionym dawnym prawom i teraźniejszej generalnej warszawskiej konfederacyi, uprosiliśmy e gremio nostri na pomieniony sejm electionis JW. WW. IMć pp. Mikołaja Kurdwanowskiego, podkomorzego halickiego, Stanisława Potockiego, starostę halickiego, Jana Kajetana Jabłonowskiego, starostę czehryńskiego, Jana Dzieduszyckiego, podczaszego halickiego, Piotra Potępskiego, stolnika lubelskiego, Jana Szumlańskiego, stolnika trębowelskiego, Mikołaja Potockiego, starostę kaniowskiego, marszałka koła rycerskiego, Piotra Branickiego, chorążego halickiego cum praecustoditione in futurum stalli sui, Jana Ulińskiego, stolnika podolskiego, starostę starzawskiego, Andrzeja Szumlańskiego, starostę buczniowskiego, Gabryela Kakowskiego, chorążego nowogrodzkiego, Michała Kamińskiego, chorążego buskiego, starostę boreckiego, Antoniego Rozwadowskiego, starostę karaczkowskiego, Konstantego Bąkowskiego, stolnika owruckiego, Stanisława Dąbrowskiego, skarbnika halickiego, Michała z Romanowa Swirskiego, wojskiego lwowskiego, Stanisława Karsznickiego, podkomorzyca halickiego, Franciszka Daniłowicza, starościca boreckiego, Adama Broniewskiego, cześnika brzeskiego kujawskiego, Władysława Polanowskiego, cześnika kołomyjskiego, Antoniego Lubowieckiego, podczaszego kijowskiego, Bogusława Kurdwanowskiego, Rafała Skarbka, Mikołaja Goławińskiego, cześnika zakroczymskiego, Andrzeja Ruszczyca, Aleksandra Tyszkowskiego, chorążyca [1] wendeńskiego, Franciszka Bębnowskiego, cześnika sochaczewskiego, Józefa Kalinowskiego, cześnikowicza halickiego, Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego, Tomasza Nasierowskiego, chorążego ciechanowskiego, Stanisława Konarzewskiego, podstolego smoleńskiego, Antoniego Gajeckiego [2], łowczego łęczyckiego, Adama Niesiołowskiego, chorążego owruckiego, Tomasza Obrąpalskiego, cześnika gostyńskiego, Antoniego Jełowickiego, podczaszego wieluńskiego, Józefa Zuchoskiego, stolnika rożańskiego za posłów e medio nostri delegowanych.

4. Którzy to IMć pp. posłowie delegowani jeden przed drugim precedencyi non ambiendo, ale in pari activitate wszyscy z sobą unum sentiendo na każdej sessyi wszyscy comparere powinni będą. In quantumby zaś nie mogła być possibilitas in pleno numero IMciom na każdą zjeżdżać sessyą, tedy przynajmniej tertia pars IMć pp. posłów omnino na pomienionych sessyach bywać obligatur.

5. Do Warszawy jednak każdy z IMciów pp. posłów wyżej wyrażonych na sam początek sejmu, t. j. pro die vigesima quinta Augusti omnimo stawić się powinien sub privatione omnium in futurum w ziemi naszej functionum. A jeżeliby który ex praetactis nuntiis delegatis legalitate infirmitatis miał się exkuzować, tedy eandem infirmitatem na przyszłym sejmiku antekoronacyalnym [3] etiam przed obraniem marszałka przed pierwszym, który na ten czas ex stallo suo comparebit urzędnikiem iuramento corporali comprobare powinien będzie sub simili rigore privationis officiorum.

6. Jako zaś pierwsze antekonwokacyalne obrady nasze et per consequens konfederacya generalna warszawska foederato omnium amore zgodziwszy się in electionem przyszłego regnanta Polaka, exteros principes ab ambitu et pretensione regiminis Reipublicae oddaliły, tak i na przyszłym da Bóg sejmie electionis nie innego, tylko ex ossibus liberae gentis Polonae pochodzącego, ad hanc supremam regni directionem według opisania generalnej konfederacyi promo-

[1] W Rel. chorążego.
[2] W Rel. Gajewskiego.
[3] W Laud. antekorocionalnym.

wować i na tym tronie królewskim concordando cum tota Republica IMć pp. posłowie utrzymywać będą, extraneos zaś per omnia amovebunt; non praecludendo viam i inszym IMciom ziemianom naszym na tęż elekcyą comparere pretendującym, tak jednak, aby się evitando in consiliorum cursu difficultatem ad consilia z IMć pp. delegowanymi posłami nie mięszali, ale ad solam tylko in electorali campo electionem uti libera gens należeli.

7. Aby zaś pacta conventa in eo tenore, iż nam najjaśniejszy regnant feliciter et Deo dante obrany wszystkie prawa dawne, wolności, swobody, przywileje i dekreta sejmowe dotrzyma et inviolabiliter konserwować będzie, przez tegoż najjaśniejszego regnanta poprzysiężone były, IMć pp. posłowie omnino instabunt, tudzież aby wszystkie exorbitancye in regno iuxta obloquentiam generalnej konfederacyi uspokojone były, starać się będą.

8. Ordery cudzoziemskie i jakiekolwiek, distinctionem in aequalitate czyniące, ponieważ już niektórzy IMć pp. senatorowie, ministri et alius officii in regno cives deseruerunt, więc aby et vestigium ich inter cives regni aequalitate gaudentes nie zostało i żeby żaden ex incolis totius Reipublicae zaszczycać się niemi odtąd nie ważył, IMć pp. posłowie domówią się.

9. Prospiciendo zaś securitati ziemi naszej i powiatów do niej należących popis generalny concivium ziemie naszej iuxta antiquam praxim pode wsią Gruszką na dzień dwudziesty piąty augusta naznaczamy tak jednak, aby IMć p. Stanisław Zieliński, pułkownik wojsk koronnych (którego JW. IMć p. podkomorzy i IMć p. chorąży, urzędnicy ziemie naszej ob legalitates teraźniejszych funkcyi na siebie włożonych in locum sui cum consensu omnium ad regimen całej ziemi uprosili), zniosszy się z IMć pp. trembowelskim i kołomyjskim chorążymi, uniwersały na popis do ziemie i powiatów w niej będących wydał i popis generalny pod wzwyż wspomnianą wsią Gruszką iuxta morem et antiquam praxim uczyniwszy, wszelkiemu ziemi provideat bespieczeństwu.

10. A jako JO. książe prymas Korony polskiej i W. Ks. litewskiego tot fauoribus et documentis pokazał się być verus pater patriae et distinctissimus ziemie naszej cultor, tak chcąc te wszystkie jego publicas dla całej Rzptej more et amore innato praestitas curas, particulares zaś dla ziemie naszej gratias distinctissima rependere obligatione, obraliśmy i uprosili e gremio nostri IMć pp. Konstantego Bąkowskiego, stolnika owruckiego, Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego, Mikołaja Goławińskiego, cześnika zakroczymskiego i Andrzeja Ruszczyca, łowczego czerwonogrodzkiego za posłów, committendo IMć n. w. m. pp., aby dissertiori sermone będąc interpretes prawdziwych serc naszych nieśmiertelną JO. księciu IMci prymasowi przy najniższem podziękowaniu pro praemissis wyrazili obligacyą.

11. A lubo na sejmie convocationis sub vinculo confoederationis zgodnie odprawionym dostatecznie Rzpta opisała się, gdy nas jednak żałosne expost dochodzą wieści i wiadomości, że się znajdują między stanami tak zapamiętałe i zawzięte na zgubę ojczyzny subiecta, które w kointelligencye z postronnymi narodami i potencyami przez posłów ich wchodząc machinacye in perniciem Rzptej knują i przysiągłszy dobrowolnie na konfederacyą, do której nietylko że nikogo nie przymuszano, ale nawet wzdrygających się do tej przysięgi przypuszczać nie chciano, szukają teraz media wprowadzenia wojsk cudzoziemskich in viscera regni sub colore protekcyi liberum veto, et quod horribilius, że się cudzoziemscy ministrowie, ut fertur, niektórymi ex senatorio et equestri ordine nadanym sobie in hoc puncto skrypcie szczycą podpisami, więc takowego każdego pro hoste patriae, infami, banito et invindicabili capite cum asseclis suis i dobra ich aby konfiskowane były za słuszną rzecz uznając, za przybyciem da Bóg ad campum electoralem IMć pp. posłowie upominać się tego będą, aby na kogokolwiek słuszna huius criminis padłaby deductio, ad instantiam instigatoris do sądu kapturu generalnego był pozwany et poenis superius expressis irremissibiliter karany (co i na duchowieństwo ma extendi cum requisitione od Rzptej u Ojca św., aby a sacris suspendatur et beneficiis privetur), które futurus regnans jako post perduelles wakujące benemeritis oddawać będzie.

12. Uważając zatem exinde imminens periculum i zamięszanie w ojczyźnie naszej, która dotychczas inquieta[1] republica sola divina providencia ex specula Dei patris ac domini intuitoris trwała, a teraz per malevolorum animos et cum extraneis cointelligencias zachwiać zdaje się, a zatem, zapobiegając tym konsekwencyom i zamięszaniu w ojczyźnie naszej, uprosiliśmy IMć pp. posłów IMć p. Michała Kamińskiego, chorążego buskiego, starostę boreckiego, IMć p. Kajetana Gołejowskiego, stolnika ciechanowskiego e medio nostri do JW. IMci p. Poniatowskiego, wojewody i generała ziem księstwa mazowieckiego, regimentarza generalnego wojsk koronnych e medio nostri, ażeby non verecundo sed vero jako ojczyzny synów staropolskiej rzetelności ore domówili się (podziękowawszy pro manutentione forti concivibus grata, exteris horrenda, tegoż przerzeczonego IMci p. regimentarza generalnego manu internae et externae tranquillitatis securitatisque publicae) o to, iż jeżeliby się pokazało na kogo, ażeby co molliretur in eversionem boni publici et extraneum forytował na królestwo, quisquis illesit, czyli duchowny czyli świecki, jako hostis patriae omni authoritate et beneficio carens, nad takowym i dobrach onego władzy swojej regimentarskiej, confoederatione recentissima generali Varsaviensi utwierdzonej, zażył.

13. Zaczem dogadzając usitatae praxi uprosiliśmy i wolnymi głosami obrali e medio nostri IMć p. Dymitra Szumlańskiego, miecznika kołomyjskiego za posła na prześwietny generał wiszyński, któremu plenam activitatem ad referendum sancitorum nostrorum prześwietnemu generałowi ruskiemu praesenti nostro consensu dajemy. Przerzeczony zaś IMć p. poseł nasz najpierwej zacząć ma a debito encomio JO. księcia Czartoryskiego, wojewody generała ziem ruskich i jako primi et principalis manuductoris et generalis directoris prześwietnego województwa ruskiego, któremu ziemia nasza et obligatione sui integritatique jego powinną prezentuje weneracyą. Accedet zatem do tego, iż lubo ziemia halicka distinctas consultationes suas lege permissas mieć zwykła, jednak zawsze do komunikacyi prześwietnemu generałowi ruskiemu, wyznawając in aequalitate numerositatem ac maioritatem onego, poczuwa się.

14. I lubo circa ingressum JO. księcia IMci nie przyszło do tego, ażeby ziemia nasza halicka, quae optat et vovet per os nuntii enarrare mogła, bo na ten czas prae nimio dolore et merore[2] po stracie tak wielkiej, cum regem patremque amisimus, omnes ipsis tantummodo memorati lacrimis, jednak teraz w takim czasie, który circa publica desideria i relaciom jest naznaczony, ażeby quae sensit et ipse dicit iuxta publicam declarationem nostri enukleować raczył, co wszystko jako activitati IMci p. posła naszego jest commissum, tak et dexteritati jego insinuatur.

15. Ostrzegamy oraz sobie et pro re perpetua et nunquam revocabili praesenti conventu nostro stanowimy, iż jeżeliby się kiedy trafiło, ażeby kto ex concivibus nostris wziąwszy jaką funkcyą ex affectibus ziemi i z oną w innem województwie lub ziemi na sejmiku utaiwszy się o podobnąż starał się i otrzymawszy one ubivis exerceret, co by było przeciwko wyraźnemu prawu, takowy ab hinc nietylko też tracić, ale i na potem o żadną się w ziemi naszej starać nie powinien, ani onemu ex affectibus nostris tribui ma, co jako in praeteritum tak in futurum służyć będzie.

16. Wniesione tudzież desiderium IMć pp. ziemianów braci naszych, in causis suis sitientium iustitiam, powinno być in prima apprehensione, zaczem obligujemy amore fraterno W. IMć pp. sędziów kapturowych ziemie naszej, ażeby una cum officiis castrensibus zaraz po skończonym teraźniejszym sejmiku sądzili sądy swoje i kontynuowali solito cursu, osobliwie ob rationem następującego sejmu electionis et coronationis futuri regnantis.

17. Subveniendo etiam wielkiemu imieniowi JW. IMć pp. Franciszka i Kajetana Amor hrabiów Tarnowskich, grafów z Czoboru, które in dignissimis w ojczyźnie togatis et sagatis

[1] W Rel. inquietata.
[2] W Rel. horrore.

a condito prawie regni Poloniae hucusque resplendet viribus i mając wzgląd na prawo pospolite, które quemlibet in propria restitui permittit, praesenti conventu nostro obligujemy JW. W. IMć pp. posłów, ażeby instent do najjaśniejszego daj Boże szczęśliwie obranego regnanta, ut interponat suam authoritatem do najjaśniejszego cesarza IMci chrześciańskiego, żeby dobra w Węgrzech dziedziczne pomienionych JW. IMć pp. hrabiów tantummodo respicientia przez ojca IMciów niegdy JW. IMci p. Alexandra Amor hrabi Tarnowskiego, grafa z Czoboru arendownym kontraktem na lat cztery puszczone, a do tych czas in aliena possessione będące, una cum proventibus perceptis restituantur, także klucz obuchowski, t. j. miasto Obuchów cum attinentiis z tej strony Dniepru na Ukrainie leżące, a przez komendanta kijowskiego nullo iure tenta, quod sapit convulsionem traktatu nadprutskiego[1], za interpozycyą tegoż najjaśniejszego regnanta przyszłego pomienionym JW. IMć pp. hrabiom Tarnowskim oddane były.

18. Interes starostwa czehryńskiego według teraźniejszego sejmu convocationis, reassumując tegoż konstytucyą o oddaniu zabranych wsi per vim od starostwa tegoż, IMć pp. posłom rekomendujemy ten interes, który fortiter żeby utrzymali.

19. Dzierzawa Byszów i Dryszczów[2], królewszczyzny proprio aere IMć pp. Skarbków, kasztelaniców halickich matki, secundo voto za IMć p. Walawskim będącej, który teraz ad statum spiritualem aspirat, kupione, aby onym od przyszłego szczęśliwie daj Boże i zgodnie obranego regnanta benigniter konferowane były, subveniendo digno et emerito in Republica nomini, instabunt IMć pp. posłowie et urgentissime upraszać będą.

20. Chcąc mieć ochotne ad omnes usus Rzptej wojska, tak koronne jako i W. Ks. litewskiego, one de pane bene merentium zaszczycając, oraz tak dawniejsze prawa, osobliwie konstytucyą anni 1662 titulo: Gratitudo bene merentium w Koronie i w W. Ks. litewskiem, instabunt IMć pp. posłowie do przyszłego obranego nowego regnanta, aby pacta conventa pragnąc mieć w obserwancyi przyrzekł, iż miesiące żołnierskie nazwane, t. j. September, October, November, December, a to w tych miesiącach jeżeliby kto z dzierzawców dóbr królewskich lub urzędów i godności fatis cedere miał, tedy wakujące dobrze zasłużonym ludziom w wojsku koronnem i W. Ks. litewskiego nowy da Bóg konferował regnant. Dlaczego IMć pp. hetmanom lub regimentarzowi generalnemu obojga narodów pozwalamy, aby w kole generalnem wojskowem de consensu całego rycerstwa rezydentów do boku najjaśniejszego da Bóg regnanta nowego obierali i gdzie się na ten czas monarcha znajdować będzie, onemu assystując przez zwyż mianowane miesiące na wakanse pod ten czas przypadające attentować i najjaśniejszemu monarsze do tychże wakansów rekommendowanych ludzi od WW. hetmanów lub regimentarzów utriusque gentis prezentować i na tych osoby przywileje otrzymywać będą. Czemu WW. pieczętarze obojgu narodów, aby to w skutku było, invigilabunt.

21. Przenikające serca concivium ziemie naszej wieści, ile ogłoszone przez W. IMć p. Andrzeja Sokolnickiego, skarbnika ciechanowskiego zabranie per violentiam z domu własnego przez dwór berliński IMci p. Pawła Sokolnickiego, stolnika bielskiego, który to do tych czas sub sequestro zostaje i do służby wojskowej przez gwałt przymuszony, obligujemy IMć pp. posłów, aby na teraźniejszym sejmie nowego regnanta instent do stanów Rzptej zgromadzonych o upomnienie się i windykacyą tegoż pomienionego IMci p. Sokolnickiego et pro abrogatione in futurum tantorum ausuum.

22. Ponieważ IMć p. Alexander Żurakowski, pisarz ziemski halicki, będąc liberis votis et suffragiis od lat kilkunastu pisarzem ziemskim obrany i przywilejem od najjaśniejszego ś. p. króla IMci zeszłego in hoc munio utwierdzony, że plenum iuditium terrestre do tych czas nie jest w ziemi naszej i teraz wakuje, przeto nie wypełniwszy in antecessum iuramentu in facie całej ziemi teraz iuxta rotham statuto regni descriptam poprzysiągł, przeto aby ten jurament

[1] W rkp. nadprzodzkiego.
[2] Wsie pow. podhajeck. Słown. geogr. I. 517; II. 180.

in acta terrestria lub castrensia forma solita inserowany był, zlecamy. Przy tem, że per omissionem na przeszłym antekonwokacyonalnym sejmiku wypełniona przez IMć p. podkomorzego ziemi tutejszej przysięga nie jest inserowana, więc aby similiter in actis terrestribus lub castrensibus Haliciensibus była wyterminowana, recommendatur.

23. Które to laudum zgodnie postanowiwszy, a mianowicie JW. IMć pp. posłów dexteritati instrukcye wyrażone insinuowawszy, do akt grodzkich halickich per oblatam podać JW. IMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy. Datum et actum in loco consultationum solito w Haliczu ut supra. Mikołaj na Potoku i Buczaczu Potocki, wojewodzic bełzki, starosta kaniowski, koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego marszałek. Jan na Złotnikach Uliński, stolnik podolski, jako assessor do laski. Stanisław Gabryel z Kak na Zielonych Paniowcach Kakowski, chorąży nowogrodzki, jako assessor do laski. Piotr na Kłodnie i Pieczychwostach Branicki, chorąży ziemi halickiej. Paweł Benoe, chorąży kołomyjski, jabłonowski, sołotwiński starosta, podstarości i sędzia grodzki halicki. Mikołaj Józef z Niedrzwice Gurski, wojski halicki. Bernard Leszczyc z Pankraczewicz Grabionka, łowczy halicki, sędzia grodzki trembowelski i kapturowy ziemi halickiej. Stanisław Ciecholewski, podczaszy dobrzyński. Antoni Rozwadowski, starosta karaczkowski, P. P. P.[1] Konstanty na Winogrodzie z Zahorowa Bąkowski, stolnik owrucki, sędzia kapturowy ziemi halickiej. Andrzej na Szumlanach Szumlański, stolnik kołomyjski, starosta buczniowski. Józef Pilawski. M. P. S. K. Michał z Romanowa Swirski. Bogusław Kurdwanowski, chorąży Z. P. I. Czeczel Nowosielecki. Stanisław na Gdeszynie Konarzewski, podstoli smoleński. Stanisław na Pokutyńcach Pokutyński, podczaszy kijowski. Roch Jabłonowski, podstoli trembowelski, sędzia kapturowy. Michał Stanisław Kamiński, ch. buski. Samuel Dulski na Łoszniowie. Stanisław Karśnicki. Andrzej Sokolnicki, skarbnik ciechanowski. Jerzy Baworowski, L. S. Stanisław z Strumian Dąbrowski, skarbnik halicki. Stefan Michał Kuczewski, łowczy ziemi bielskiej, pisarz g[rodzki] trem[bowelski]. Stefan Tyszkowski. Maciej Franciszek Odrowąż Bębnowski, cześnik sochaczewski, porucznik. Jakób Gruszecki, S. T. Józef Baworowski, P. S. Z. Michał Kazimierz z Miłkowicz Borzysławski, podczaszy ziemi dobrzyńskiej. Jan Linkiewicz, c[ześnik] m[ozyrski]. Józef Niewierski. Jan Ostrowski, s[karbnik] s[anocki]. Jan Szwieykowski, podczaszy czerniechowski. Franciszek Ostrowski, wójt halicki. Franciszek Zabielski, cześnik gostyński. Gabryel Linkiewicz. Andrzej z Strumian Dąbrowski. Jan Gostkowski, cze[śnik] owrucki. Mikołaj Józef Dunin Goławiński. Rafał Ratoski, S. C. Józef Kalinowski. Andrzej Roszczyc. Jakób Zabielski Bok. Stanisław Benoe, k. podolski. Stanisław Koziebrodzki, P. H. S. K. tejże ziemi. Stanisław Hummel, porucznik IMci p. starosty szczerzeckiego. Jan Reinholt Czapiewski. Alexander Skąpski, Z. łęczycki. Stanisław Morawski, miecznik trębowelski. Józef Głoskowski. Alexander Franciszek Skarbek, S. ka. Kazimierz Czołhański, sędzia kapturowy. Adam W. Kunaszowski, P. B. Antoni Lubowiecki. Antoni Borawski, ... bielski[2]. Tomasz Obrąpalski. Jerzy Turka. Jerzy Roszczyc. Rafał Przesicki. Michał Przesiecki. Józef Samuel Pawłowski, pod[stoli] bracław[ski]. W. Okołowicz. Konstantyn Dunin Goławiński, Ł. S. Maciej Uleniecki...[3]. Stanisław Gozdawa Tyszkowski. Antoni Orłowski. Kazimierz Kurowski, Ł. Z. Władysław Gajecki. Mikołaj Trembiński. Józef Jaroszewicz. Stefan Jurkowiecki, stolnik zakroczymski. Mikołaj Smarzewski...[4] Michał Skarbek, K. H. Antoni Gruszecki, p[odczaszy] d[obrzyński]. Bronisław Gruszecki, Ł. Z. Alexander Roszczyc. W. Głoskowski, S. Z. I. S. Nehrebecki. Stefan Łączyński. Mikołaj Omieciński. G. A. Rusiecki Rawicz. Władysław Tyszecki. Jan Rześniewiecki. Antoni Karsza. Łukasz Laskowski. Jan Kanty Kmita. Jan Studzieniecki. Franciszek Sułkowski. Wacław Iskra, stolnik buski. Stanisław Józef

[1] W Rel. tu kończą się podpisy.
[2] Litera pocz. nazwy urzędu nieczytelna.
[3] Następują trzy wyrazy nieczytelne.
[4] Następują trzy litery nieczytelne.

Czołhański, M. B. Alexander Mrozowicki, P. B. Alexander Tyszkowski. Paweł Ryszniowiecki. S. Jarosz... Wroczyński[1]. Franciszek Wojnarowski. Piotr Popiel. Antoni Pilchowski. Piotr Bydłowski, S. borecki. Antoni Omieciński. Stanisław Obertyński. S. Trembiński. Bazyli Pohorecki. Antoni Kopystyński. Antoni Dąbrowski. I. S. Czołhański. W. Polanowski. Józef Łossowski. Mikołaj Polanowski. Gabryel Gniewosz. Jakób Ines. Stanisław Zeleński. S. Jan Hryniak Stachurski, S. K. Alexander Zurakowski. Kajetan M. Golejewski. Józef Stojecki. Dymitr Szumlański. Stanisław Boratyński. Tomasz Sierzchowiecki. Alexander Starzyński. Kazimierz Bydłowski. Dominik Przesiecki. Piotr Bojarski Czarnota. Paweł Potrikowski. Bazili Medeski. Władysław Jasiński. Jakób Jasieński. Michał z Grotkowa Łoś, Ch. Cz. A[ntoni] Kazimierz Samuel Golejewski. Andrzej Bazyli Zub. Józef Świebodowski. Józef Krzywkoski, Jan Zieleniewski, Ł. B. A. F. Obrąpalski. Jan Daniłowicz, S. B. Franciszek Daniłowicz. Rafał Skarbek. Stanisław Sulatycki. Józef Szczepkowski. Stanisław Ciemierzyński. Jan Kruszelnicki. Adam Grzymkoski. Stanisław Kordecki. Jędrzej Zurakowski. Jan Bereźnicki. Eliasz Łoziński. Jerzy Szystowski. Stanisław Wiśniowski. Piotr Zarski. Bazyli Drohomirecki. Józef Gostwiczki. Marcin Zurakowski. Jan Bobrowski. Piotr Putiatyński. Adam Bekierski. Antoni Celiński. Stefan Gołembiowski. Walenty Antoni Zakrzewski de Zakrzewo Zagrody. Seweryn Antoni Podbielski, W. G. T. N. K. Aleksander Józef Gadomski. Józef Idzi Korwin Gosiewski, vicesgerent grodzki halicki. Stanisław Obertyński. Michał Wróblewski. Antoni B. Jełowicki. Samuel Biliński. Piotr Biliński. Józef Modzelewski. Łukasz Komorski. Mikołaj Wierzchowski. Franciszek Oczesalski. Michał Hondorff. Tomasz Roszakowski[2]. Jan Ruszkowski. Marcin J. N. Witkowski. Józef Malczewski. Józef Zwan. Andrzej Tyszkowski. K. Srockowski. Owadowski Piotr[3]. Jędrzej Ilnicki. Antoni Sobolewski. Piotr na Bobrach Bobrowski. Jan Strzemieński. Franciszek z Piek Sobolewski. Franciszek Celyński. Jędrzej Rozniatowski. Franciszek Małyński. Szymon Ładnowski. Stanisław Skulski. Jan Łaszcz. Ignacy Rakoski, podstoli nowogrodzki. Ignacy Jędrzejowski Ditiuk. Józef Światopełk Zawadzki, regent grodzki trembowelski. Samuel Drohomirecki. Paweł Hołyński. Mikołaj z Giżyc Giżycki, subdelegat grodzki halicki. Szymon Hryszan. Tomasz Dłuski. Franciszek Dubrawski, P. B. Tomasz de Fanebogi z Dulnego Nasierowa Nasierowski, chorąży ciechanowski. Mikołaj Niewierski. Józef z Golejewa Golejewski. Jan Niewierski. Jędrzej Janicki. Stanisław Małyszka. Jarosz Łucki. Teodor Drohomirecki. Stanisław Drohomirecki. Jędrzej Grochowski. Adam Korszbuk Niesiołowski, chorąży owrucki. Jan Dubiecki. Stefan Krzucki. Józef Słonecki. Józef Starczewski. Stanisław Starczewski. Jędrzej Nahujewski. Jan Hołyński. Szczęsny Rakowski. J. Ostrowski. Stanisław Podwysocki. Józef Karwoski. Władysław W[y]wyurski. Samuel Kakoski. Michał Moszyński. Jan Topczowski. Piotr Swatek. Jan Zurakowski. Andrzej Zurakowski Lechnowicz. Jan Bonczowski. Jerzy Sulima Drohomirecki. Józef Drohomirecki Kurilcaka. Wawrzyniec Wiewierski. Michał Zamorski. Kazimierz Piotrowski. Antoni Srokowski. Jan Sowiński. Franciszek Starczewski. Mikołaj Gorzkiewicz. Piotr Dobrocki. Marcin Poniatowski. Jan Ilnicki. Franciszek Rawicz Wolski. Jędrzej Rogowski. Jacek Hostik Kulczycki. Jędrzej Zaręba. Józef Słodkowski. Jędrzej Hojnacki. Stefan Srokowski. Józef Giedziński. Józef Wiewierski[4]. Stanisław Orchowski. Tomasz Zurakowski. F. Giedziński. Antoni Zwan. Stanisław Odrowąż Mieszkowski. Michał Ruszkowski. Stefan Lubieniecki. Jan Hołyński. Wojciech Zieliński. Dominik Wawrzyniec Rola Sadkowski, M. B. Jan Urbański. Jan Berezowski. Stefan Łowiecki. Andrzej Kurdwanowski. Teodor Berezowski. Antoni Jarczewski. Alexander Berezowski. Jędrzej Żubr. Kazimierz Kodremski. Andrzej Pilecki. Jan Ines. Stanisław Pisarski. Dominik Obertyński. Mateusz Hyczewski. Woj-

[1] Po Jarosz następują 4 litery nieczytelne.
[2] Odczyt wątpliwy.
[3] Odczyt wątpliwy.
[4] Odczyt wątpliwy.

ciech Jałbrzykowski. Wojciech Sobiescianski. Michał Leszczyński. A. Sokolnicki. Michał Wrzeszcz. Krzysztof Bylina. Jan Glinojecki. Antoni Gajewski. J. Mirski. Józef Tchorznicki. Alexander Antoni Wierzchowski. Jan Kłoskowski. Samuel Siekierzyński. Jan Zawadzki. Maciej Kiendzielski. Józef Przesiecki. Jan Czerkawski. Jan Kunaszowski. Prokop Drohomirecki. Kazimierz Duczymiński. Jakób Pakosławski. Józef Jasieński. Antoni Jasiński. Antoni Świeżawski. Antoni Domaradzki. Marcin Zurakowski. Jarosz Wisłobocki. Jan Horodyski. Alexander Hososki*. Walenty Wiewiurski*. Mikołaj Skarzyński. Jan Smarzewski. Alexander z Romanowa Swirski. Kazimierz Głoskowski. Franciszek Smarzewski. S. Broniewski, C. B. K. Józef Zdzanski. Józef Zochowski. Stanisław Rożański. Piotr Deleskan Żwan. Józef Gutkowski.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 775–792; Castr. Hal. Rel. 234 p. 812–824.

211.

Pod Gruszką, 31 sierpnia 1733.

Laudum obozowe szlachty halickiej.

1. My rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się przy podniesionych chorągwiach powiatowych i znakach naszych herbownych ziemi wszyscy in armis ad nervum belli gerendi congruis do obozu pod wsią Gruszką, w starostwie tłumackiem leżącą, in fundamento dawnych praw i konstytucyi koronnych tudzież starego zwyczaju ziemi ad normam innych pogranicznych województw, ziem i powiatów in confiniis Turcorum aliorumque hostium zostających na popis, ad finem praecavendae securitatis internae, tak sobie jako też braciom Rzptej w radzie społecznej około elekcyi przyszłego da Bóg regnanta in campo electorali pod Warszawą zakrzątnionym, vigore laudi tejże ziemi i powiatów dnia 7 miesiąca lipca w roku teraźniejszym przez JW. W. IMć pp. obywatelów ziemi per modum confoederationis w Haliczu, na miejscu zwykłem sanciti i do aktów grodu halickiego feria tertia post f. Visitationis Beatissimae Virginis Mariae proxima eodem anno per oblatam porrecti, za obwieszczeniem nas przez listy swoje otworzyste od WW. IMć p. Stanisława Zielęskiego, pułkownika wojsk koronnych i w miejscu JW. IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, starosty baranowskiego, podkomorzego i W. IMci p. Piotra Branickiego, chorążego halickiego, mediante eodem laudo uproszonego regimentarza wydane[1], pod dyrekcyą tak samegoż W. IMci p. regimentarza, jako też W. IMciów pp. Franciszka Łuszczewskiego, trębowelskiego i Pawła Benoego, jabłonowskiego, sołotwińskiego starosty, sędziego halickiego, kołomyskiego chorążych, post peracta exercitia militaria w postanowieniu wojska w szeregach, szykach, zawodach i odwodach, przy ogłoszeniu classici militaris ku wszelkiemu bespieczeństwu takową w kole rycerskiem modo et articulo consilii bellici postanowiliśmy uchwałę.

2. Naprzód Bogu zastępców (sic), qui dat robur bello, bez którego pomocy wszelkie liczne utyskowe siły są nikczemne, za świętą zaś i nieograniczoną Jego boską Opatrznością ogromne[2] i straszne, by najmniejsze kupy, upadłszy na twarze nasze dzięki czyniemy, że nas w tak licznym gronie na te tu miejsce zebrać raczył. A potem wieczną w sercach naszych rysujemy

* Nazwiska oznaczone gwiazdką mają przy sobie w rkp. krzyżyki.
[1] Uniwersał ten zob. w Castr. Hal. 234 p. 870.
[2] W rkp. ogrąne.

wdzięczność przy podziękowaniu JW. WW. IMć pp. senatorom, urzędnikom, starostom, dziedzicom i possessyc w ziemi naszej mającym, iż poczty swoje na ten liczny popis stawili, mianowicie jednak JW. IMci p. wojewodzie i generałowi ziem kijowskich, warszawskiemu etc. staroście, że nad zamian onemi dóbr swoich, szczególnie tylko z dobrego serca i affektu ku ziemi naszej licznego wojska przy prezentowaniu się kilka set ludźmi tak konnych jako i pieszych moderownych w porze wojennej dobrze ćwiczonych z wszelką armaturą i kilka sztuk armat wyprowadzonych przyczynił i smolaków 100 tu w pole wyprowadzonych jako proprio aere zdawna in usus ziemi ad reprimendam audaciam opryszków konserwuje, tak ich teraz ad dispositionem WW. pp. regimentarzów i chorążych trembowelskiego i kołomyjskiego, gdy się daje słyszeć, iż ta swywola hultajów w górach exuberare zaczyna, oddaje, jakoż po uczynionym przed pomienionym WW. regimentarzem i chorążymi iuxta districtus militaris z parafii, dziedzictw, possessyi, a nie mających possessyi z pomieszkania, tudzież pocztów prezentowanych ad liberum przerzeczonych WW. IMciów regimentarza i chorążych według tu zaś wyrażonych regestrów popisie.

3. Co się tycze bespieczeństwa wewnętrznego ziemi, ponieważ nullus metus ab extra, ile in pacifica teraz za Opatrznością boską (choć formidabili interregni tempore) Republica extat, przeto dyspenzujemy się wszyscy odjechać do domu i poczty odesłać, jeżeliby jednak (quod avertant Superi) instrueret bellica de repente necessitas, tak żeby ad tuendam libertatem, securitatem fortun i substancyi naszych, indemnitatem poddanych, repressalia gwałtowne dokąd się sejm electionis szczęśliwie nie zakończy desiderarentur, committimus W. IMci p. regimentarzowi, aby jako mający zupełną moc obwieszczenia nas tu (sic) teraźniejszy popis przez uniwersalną na sejmiku przeszłym uchwałę tak onę ad urgentem necessitatem extendere raczył i przez listy swoje otworzyste alias uniwersały czy to na teraźniejsze miejsce, bądź pod Halicz lub Kąkolniki konwokował, my zaś in armis jakośmy się prezentowali, stanąć ad omnes casus obligujemy sub nexu et rigore de expedicione bellica sancitis.

4. Względem zaś uskromienia swywoli zbroić się obligujemy IMć p. Antoniego Sokolnickiego, stolnika owruckiego, aby czterdzieście smolaków z IMcią p. rotmistrzem Sieromskim w góry ordynować raczył, który to IMć p. rotmistrz z ludźmi poszedłszy od Kołomyi i wyżej do Sołotwiny, opryszków pomienionych investigare ma, a od Sołotwiny IMć p. Bazyli Zub bierze na się provinciam usługi, że do starostwa kałuskiego do granicy kończącej ziemię tychże opryszków persequetur, inquiret et investigabit. Pod którego komendę smolaków 40 tenże IMć p. Sokolnicki odda, za co spondetur IMciom debita od ziemi gratitudo.

5. Że zaś wiele IMciów szlachty, dziedzictwa i possessye tudzież sumy na prowizyach mających, na teraźniejszy non comparuerunt popis, przeto niejeden z IMciów succubuit rigorem prawem opisany, więc datur optio każdemu, czy na sejmiku czyli sądach kapturowych albo kwerelach grodzkich eundem rigorem super renitentibus iure vindicandi.

6. A ponieważ niektórym zaszły obiectiones de imparitate, któreby się w wojsku mieścić nie miały i nie powinny, przecież jednak ex circumstantiis collisionis factae między IMcią p. Srokowskim, Czaykowskim, Janem Słowinskim, w Kuydanowie mieszkającymi praecommittitur, aby na najpierwszych sądach kapturowych dedukcye urodzenia swego wzajemnie uczynili, po których uczynieniu iudicium terrae decernet quod iuris et iusticiae erit.

7. Który to popis i koło niżej rycerskie tudzież obrady jego szczęśliwe zakończywszy oraz W. IMci p. regimentarzowi i chorążym za dzielną, skuteczną i przykładną około tego popisu kooperacyą i dyrekcyą, które serce posteritati commendandum est fastis inscribendum być uznajemy, podziękowawszy, aby ciż WW. IMć p. regimentarz i chorążowie ziemscy urzędnicy, którzy praesenti reperiuntur teraz wraz z rejestrami popisów podpisali i do aktów grodzkich halickich podali per oblatam, upraszamy. Datum et actum w obozie pod Gruszką ut supra. Stanisław Zieliński, pułkownik J. Kr. Mci i reymentarz prześwietnej ziemi halickiej. Franciszek

na Martynowie Łuszczowski, chorąży trembowelski, marszałek sądów kapturowych ziemie halickiej. Paweł Benoe, chorąży kołomyjski, jabłonowski, sołotwiński starosta. Bernard Leszczyc z Pankraczowicz na Fulsztynie Grabionka, łowczy ziemi halickiej, sędzia grodzki trembowelski[1].

Castr. Hal. Rel. 234 p. 1014—1017.

212.

Halicz, 15 grudnia 1733.

Konfederacya ziemian halickich przy królu Stanisławie I.

1. Nie trzeba pracować na słowne energie i na wyrażenie communis teraz in corpore Rzptej cicatricis, kiedy wszystkie tej ojczyzny membra powszechny stąd ból et mortale spirando symptoma widzą na oko i ukazują razem parricidam manum, która jedynemu jej sercu, t. j. staropolskiej wolności laetale inflixit vulnus. Ta to ręka, która niepomiarkowawszy pretensyi zasług swoich z wolą Bożą, inklinacyą Rzptej po wakujące Korony polskiej sceptra pociągnęła, a gdy te digitus Dei i z inspiracyi jego elektor populus inaczej disposuit jaszczurczy na wnętrzności własnej matki jad wyzionęła i wygryzłszy się e visceribus zgromadzonej Rzptej, quae obtinere non potuit, fortiori contulit. Ta to ręka, która zemstę niedopiętych pretensyi swoich, velut in crimine crimen, w postronnym orężu zaszczepiwszy, rosyjskie wojska na skrwawione sacrilega manu ojczyzny swojej piersi sprowadziwszy, kilkadziesiąt tysięcy uzbrojonych i ognistych oratorów przeciwko niegotowej i bezbronnej Rzptej uszykowawszy, wolno i legitime jej odprawioną elekcyą zelżyła na imię najjaśniejszego elekta naszego, które intaminatis fulget honoribus grubem wyleciawszy piórem wyprzysiężonego świeżo cudzoziemca na przeciwny ołtarz wystawiła, okropne vivat wystawionemu, żałośne wolności requiem zaśpiewała, nie dependujące królestwo disputationi eiurati competitoris poddała. Zgoła wszystkie prawa narodu potencyi et arbitrio postronnych monarchów, aby nam królów naznaczali, poddawszy, sama się w dobrowolne pęta usidliła, niewolniczy łańcuch na karki braci swoich, ut regem suscipiant non eligant, zarzuciła i znaczną część Polski, fortun szlacheckich zabiegiem wojsk rosyjskich in abominabili desolatione zostawiła.

2. Więc lubo w osobliwszej nad tem państwem Boskiej prowidencyi z przykładów niedawno przeszłych dowodniej bierzemy nadzieje, że presumpcya i źle zamierzona struktura ipsa sua mole ruit, lubo z konjunktur odbłąkanej partyi sądzić już możemy nil iustius esse, quam necis artifices arte perire sua. Niechcąc jednak przestać na ich samych zgubie, którą sobie u swoich auxiliarzów zasłużyli et sortes stanu naszego ambiguis nie życząc submittere fatis, owszem do ratunku spólnego własnej ojczyzny poczuwając się, my rady, dygnitarze, urzędnicy

[1] Następuje (p. 1017—25) spis popisowych z dnia 31 sierpnia 1733 r. według ośmiu parafij, zakończony takiem zestawieniem: „Halicka ziemia i powiat komput chorągwi powiatowej samej szlachty osiadłej z nieosiadłymi w ziemi halickiej i powiecie tymże na popisie w regestrach skonnotowanych wynosi 323 pocztów konnych i pieszych 5450; powiat trembowelski komput chorągwi powiatowej osiadłej szlachty z nieosiadłymi w powiecie trembowelskim podczas popisu w regestrze skonnotowanych efficit 139 pocztów konnych 126; powiat kołomyjski komput chorągwi powiatowej kołomyjskiej osiadłej szlachty z nieosiadłymi w powiecie tymże podczas popisu w regestrze skonnotowanych 189 pocztów 134; komput całej ziemi inkludując powiaty samę szlachtę facit 651 pocztów 800“ (sic). Popis trwał dni kilka; jeszcze bowiem na dniu 2 września Stanisław Zieliński, regimentarz poświadczał, że niektórzy ze szlachty, do regestru popisowego nie wciągnięci „przez omieszkanie“, uczynili zadość obowiązkowi popisu. Ibidem p. 1026—7.

i całe rycerstwo ziemi halickiej, trembowelskiego i kołomyjskiego powiatów do niej należących, za obwieszczeniem listownem JW. IMci p. podkomorzego ziemie naszej[1] in virtute wici jednych za dwoje od J. Kr. Mci p. n. m. świeżo po grodach publikowanych wydanem na popis tu pod Halicz zgromadzone, podziękowawszy naprzód Wszechmocności Boskiej za wszystkie dyspozycye, w których chciał mieć dotąd stan Rzptej naszej, przyszłe zaś sukcessa i redintegracyą wolności naszej Opatrzności jego świętej poleciwszy, wspomnioną partyą a corpore Rzptej odszczepioną ad invasorem populum wojsk rossyjskich przywiązaną et ratione attentatorum przed światem całym obwinioną pro hostibus patriae, tak jako się sami manifestem in campo electorali napisanym deklarowali, i my deklarujemy i przeciwko takim chwalebną przodków naszych rezolucyą przykładem dawniejszych tyszowieckiej i tarnogrodzkiej, świeższych zaś sandomierskiej, wołyńskiej i bełzkiej konfederacyi pozostajemy i w związek jedności braterskiej z prawa naturalnej obrony przyzwoity, w podobnych niebespieczeństwach zawsze praktykowany, wiążemy się przy dostojeństwie najjaśniejszego króla naszego Stanisława Pierwszego unanimiter et legitime obranego, przy wierze świętej katolickiej, przy prawach i swobodach staropolskich konfederujemy i siły ziemi naszej in societatem et adiutorium braci naszych w wojsku kwarcianem pracujących i krew swoją za ojczyznę lejących obracamy.

3. A jako monarchia rossyjska bez dania najmniejszej przyczyny, czyli z poduszczenia wspomnianej partyi, czyli przez maxymy i ligi sąsiadów naszych niesprawiedliwie ad iura electionis nostrae interesujących się, contra fidem stipulatorum na Rzptą naszą nic podobnego nie spodziewająca się, niegotową i bezbronną sub fiducia et praesidio paktów, traktatów, sojuszów z nią sacrosancte zachowanych spokojnie siedzącą, wiary sąsiedzkiej, przyjaźni i pokoju dotrzymującą, orszaki zbrojne nasławszy nie tylko prawa wolnej elekcyi zgwałciła i braci naszych tak w Koronie, jako i w W. Ks. litewskiem ogniem i mieczem prześladując, krew szlachecką przelewając o ostatnie zniszczenie przywiodła, tak i my w tymże związku ad iura naturalis defensionis zebrawszy się, przeciwko takim inwazorom do powszechnego wszystkich królestw ojca i sprawiedliwego sędziego Boga o pomstę, do sąsiedzkich zaś potencyi o pomoc wołamy i żeby J. Kr. Mć p. n. m. intuitu diversionis armorum z tymiż najjaśniejszymi potencyami przyjaźń swoją dla narodu naszego oświadczającymi pro regali ac paterna sua sollicitudine adhibitis wiernej rady u boku pańskiego przytomnej consiliis agat upraszamy.

4. Sami na ostatek pro virili nostro ad fortia agenda zabierając się za marszałka ziemi naszej JW. IMć p. Mikołaja z Kurdwanowa Kurdwanowskiego, podkomorzego halickiego in eam rotham: jako będąc obranym wolnymi braterskimi głosami na dyrekcyą prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących życiem i fortuną moją circa tuitionem wolnej elekcyi najjaśniejszego elekta Stanisława Pierwszego, tudzież przy wierze świętej katolickiej, prawach, swobodach i wolnościach stawać i przeciwko wszystkim nieprzyjaciołom ojczyzny i ich fautorom powstanę et omnem fidelitatem tejże prześwietnej ziemi poprzysięgam i póty odstąpić nie będę powinien, póki intra et extra cała Rzpta uspokojona nie będzie i czynić sine consensu całej ziemi czyli naznaczonych konsyliarzów nie będę — przysięgłego.

5. A zaś WW. IMciów pp. Pawła Benoego, chorążego kołomyjskiego, jabłonowskiego i sołotwińskiego starostę, grodzkiego i kapturowego sędziego halickiego, Stanisława Kamińskiego, chorążego buskiego, boreckiego starostę, Mikołaja z Niedrwicy Górskiego, wojskiego halickiego, Konstantego Bąkowskiego, owruckiego, Samuela Dulskiego, parnawskiego, Łukasza Krosnowskiego, buskiego stolników, Jana Swieykowskiego, czerniechowskiego, Antoniego Gruszeckiego, dobrzyńskiego podczaszych, Stanisława Morawskiego, trembowelskiego, Mikołaja Wilczka, kołomyjskiego mieczników, Obrąpalskiego, skarbnika podlaskiego za konsyliarzów

[1] Uniwersał Michała Mikołaja Kurdwanowskiego z 27 listopada 1733 w Castr. Hal. 234 p. 1347.

in eam rotham; jako w zachodzących wszystkich, które się tylko trafią in consilio materyach szczerze, prawdziwie, nic czyniąc nic na ujmę wolności i praw ojczystych radzić będę, korespondencyi żadnych z stroną przeciwną mieć i praktyk dobru pospolitemu jakowych nie mam, cokolwiek in consilio uradzono będzie w sekrecie zachowam i jeżelibym co słyszał lub widział bono publico nocivum JW. IMci p. marszałkowi in consilio będącemu fideliter doniosę, najjaśniejszego Stanisława elekta żadnym sposobem nie odstąpię — przysięgłych, ad deliberanda et formanda z JW. IMcią p. marszałkiem in hoc statu Rzptej consilia, absentia nonnullorum, byleby po jednemu z powiatu adsint, non obstante, uprosiliśmy et in maius robur tak tej samej rady, jako i obrony ojczystej cztery chorągwie po siedmdziesiąt pięć koni wynoszące podnieść rezolwowaliśmy się i pierwszą pułkową JW. IMci p. marszałkowi, drugą W. IMci p. Łuszczowskiemu, chorążemu trembowelskiemu, trzecią W. IMci p. Benoemu, chorążemu kołomyjskiemu, czwartą W. IMci p. Goławińskiemu, cześnikowi zakroczymskiemu naznaczyliśmy i te wszystkie w komendę i dyspozycyą JW. IMci p. marszałka oddawszy referować się do generalnej władzy i ordynansów JW. IMci p. wojewody kijowskiego, regimentarza wojsk koronnych zleciliśmy.

6. A zaś in vim stipendii annui po zł. 300 na koń efficientis naprzód sumę sześćdziesiąt tysięcy zł. p. z podymnego ziemiańskiego rachując po 200 zł. na dym; prócz tego czopowe ziemiańskie z miast i miasteczek tej ziemi według taryfy nowszej podczas ostatnich sądów boni ordinis sub praesidentia na ten czas JW. IMci p. Branickiego, kasztelana halickiego sformowanej, sumę 11.000 zł. p. wynoszącą; po trzecie sumę 16.000 zł. p. na Żydów tej ziemi in vim pogłównego ad proportionem taryfy Żydów powiatowych rozłożoną.

7. Na ostatku względem prasułki ziemiańskiej z bań solnych w tej ziemi sól robiących po trzy talery, od czerynów zaś po półtora talera de unanimi consensu uchwalamy i do zapłacenia postanawiamy, chcąc mieć i wspólnie sobie pod wiarą i uczciwością stanu szlacheckiego przyrzekając w tak gwałtownej Rzptej potrzebie żaden z obywatelów tej ziemi zapłacenia takiej prowieniencyi dysputować ani się od tej kontrybucyi żadnym sposobem excypować albo libertacyi pretendować nie ma, owszem te wszystkie pieniądze tak dymowe, pogłówne, czopowe jako i prasołkę każdy z nas niemieszkanie w dobrach swoich gotową intra spatium duarum septimanarum złożone i w jurysdykcyach zwyczajnych, t. j. w miastach u wójtów, we wsiach zaś u przysiężnych reponowane mieć będzie, a na przyszłą da Bóg reassumpcyą obrad naszych ex limitatione przypadającą komportować nie omieszka i do rąk W. IMć pp. rotmistrzów lub ich poruczników według dyspartymentu i podziału taryfy przez JW. IMć p. marszałka rozdzielonej wypłaci, odliczy i na to kwit autentyczny otrzyma.

8. A ktoby z IMciów pp. dziedziców, dzierzawców i possessorów zastawnych czyli arendownych dóbr generaliter wszystkich, tak J. Kr. Mci jako duchownych i ziemskich w komportowaniu tych pieniędzy był renitens albo negligens, do takiego dóbr i possessyi IMci p. porucznikowi lub namiestnikowi, któremu by się bona renitentis dostały, praevia coram actis officii castrensis manifestatione de renitentia in solvendo, prosto z sejmiku exekucyi pozwalamy et in vim poenae succubitae iustum contingens cum duplici pensione do odebrania naznaczamy.

9. A na ostatku gdzieby et circa executionem był refragarius, takiego naprzód omni in posterum activitate na sejmikach, zjazdach, obradach et capacitate cuiusvis functionis et officii privandum pronuntiamus et sessione turrica przez niedziel dwie puniendum declaramus atque prosecutionem iuridicam praemissorum in iudicio capturali vel castrensi praefigimus.

10. Lubo zaś JW. IMć pp. Jerzy na Podhaycach, grabowiecki, Mikołaj na Buczaczu, kaniowski starostowie z Potoka Potoccy, miasto zapłacenia wyżej wyrażonych podatków z dóbr swoich należących, wyprawy tylko z pod chorągwiów swoich nadwornych ad proportionem dymów ordynować deklarowali, jednak ta materya po odjeździe IMciów naszych w. m. pp. w kole braterskiem agitowana nie zdała się praesenti conventui pro congruo, dlatego obligujemy JW. IMć p. marszałka, aby do IMć n. w. m. pp. imieniem teraźniejszego zjazdu raczył napisać

i upraszać, żeby IMć n. w. m. pp. silentium nostrum pro acceptatione non sumendo ani się też ab aequalitate z nami non distinguendo, ale omnia et prospera et adversa jako wspólni tej ziemi concives wspólnie z nami ferendo, nie wyprawy nadworne, ale pieniądze gotowe, tak jako i my wszyscy z dymów swoich na przyszłą da Bóg reasumpcyą komportowali et ad manus assignatarii wypłacić kazali, upewniając, że przyjemniejsza to będzie u świata i samych IMciów n. w. m. pp. ta dystynkcya, którą my per gratitudinem temu imieniowi pięknie na każdym stopniu honor narodu i usługę ojczyzny piastującemu delibavimus in pectoribus nostris, niżeli ta, którąby IMć n. w. m. pp. z nieukontentowaniem ziemiańskiem suspicyą poniżenia prerogatywy szlacheckiej, zwłaszcza in causa fisci et solutionis stipendii militaris dobrom swoim uczynić chcieli i w szereg chorągwie ziemiańskiej, z nas że samych formowanej i zaciągnionej, ludzi rotmistrzowi ziemiańskiemu nieznajomych, przez trzecią rękę nie przez własnego rotmistrza, który ad respondendum za każdego tenetur z zaciągnionych, przeto ad iugum disciplinae militaris et obedientiae mniej sposobnych, wprowadzali.

11. Jako zaś podatek prasułki same tylko wozy z solą goszczące, a nie IMciów pp. possessorów bannych in antecessum afficiebat, biorąc po szustaku raz na rok od każdej mazy, tak aby i teraz IMć pp. possessorowie w tej mierze przez exolucyą prasołki nieszkodowali, postanawiamy, aby rzeczone maże, z któregokolwiek miejsca po sól pokucką zachodzące, już nie na przewozach albo gościńcach jako przed tem, ale na miejscu w bani przy tymże czerynie lub panwi, u którego bierze sól, płaciły IMci p. possesorowi lub arendarzowi ich po szóstaku raz na rok in bonificationem podatku prasołkowego, praesentibus od czerynów i panwiów uchwalonego.

12. Że zaś te sumy sposobem wyżej wyrażonym uchwalone na dopłacenie stipendii niniejszej wyprawie constituti nie wystarczą, dla tego defectum hunc do dalszej między nami konsultacyi i do obmyślenia supplementu zachowawszy, tymczasem spisanie i zregestrowanie służebnic i służebników chrześcian, w domach żydowskich posługujących, committimus IMciom in hoc munus delegowanym na przyszłej reassumpcyi dla uformowania z niego podatku in similibus revolutionibus praktykowanego, in supplementum praesentis defectus potrzebnego.

13. Na ostatku, iż IMć pp. delegaci na sejm electionis świeżo przeszły z ziemie naszej in charactere poselstwa uproszeni konsyliarzów ad latus regium iuxta mentem konstytucyi na tymże sejmie napisanej, niemając do tego facultatem expressam, nie zostawili i ad normam inszych województw, które viritim actui electionis aderant, nie ordynowali, przeto my tak tej konstytucyi sejmowej, jako też circularibus literis J. Kr. Mci p. n. miłościwego do nas w uniwersałach emanatis satisfaciendo et zelum nostrum praesentem in tuitionem maiestatis et libertatis oświadczyć studendo, ad extremum censum grati pectoris et immeriturae gratitudinis wielkim w ojczyźnie czynom i nieskomparowanym w Rzptej zasługom JO. księcia prymasa, a zaś heroicznym akcyom JW. IMci p. wojewody generała ziem kijowskich, generalnego wojsk koronnych regimentarza otwartemi piersiami swemi i cnego rycerstwa koronnego velut muro ahaeneo całość swobód polskich zasłaniającego et contra omnia hostilis insultus tela wystawionego i mężnie opponującego się debitam recognitionem persolvere volendo, JW. IMciów pp. Jerzego na Podhaycach, grabowieckiego, Stanisława na Sośnicy, halickiego z Potoka Potockich, Franciszka na Martynowie Łuszczowskiego, chorążego trembowelskiego, Jana Kajetana na Maryampolu Jabłonowskiego, czehryńskiego, Mikołaja na Potoku i Buczaczu Potockiego, kaniowskiego starostów, Alexandra Sołtyka, stolnika sandomirskiego za delegatów, rota iuramenti super fidelitatem consiliorum praestita przysięgłych uprosiliśmy, obligując IMciów n. w. m. pp., aby tę naszą przy dostojeństwie pańskiem rezolucyą remonstrowali in consiliis publicis, fideliter królowi IMci p. n. m. assystowali, zasługi JW. IMci p. wojewody kijowskiego, wojska kwarcianego pańskiemu respektowi rekomendowali, in quantumby zaś actum coronationis praementibus teraźniejszej rewolucyi necessitatibus przyszło złożyć najjaśniejszemu królowi IMci sine solennitatibus sejmików

antekoronacyjnych, tedy dajemy tymże IMciom pp. delegatom potestatem assistendi temu aktowi in charactere posłów ziemiańskich, non praeiudicando jednak liberae electioni innych IMciów pp. posłów.

14. Jeżeliby actum eiusdem coronationis praecederent sejmiki antekoronacyjne albo pospolite ruszenie za trzeciemi wiciami, ciż IMć pp. delegaci divisa między sobą hac Sparta raczą imieniem ziemi naszej debitos JO. księciu IMci prymasowi cultus za niespracowane koło dobra pospolitego starania oddać i upraszać o kontynuacyą gloriosi in publicum conatus.

15. A zaś W. IMć p. Benoe, chorąży kołomyjski, starosta jabłonowski, sędzia i Stanisław Koziebrodzki, pisarz grodzcy haliccy, qua uproszeni od nas do JW. IMci p. wojewody kijowskiego, regimentarza generalnego posłowie, według instrukcyi ręką JW. IMci p. marszałka podpisanej munus suum obire raczą i doniosą o tej naszej konfederacyi, w której ex rationibus supra allegatis, ne sero poeniteat amisisse quae recuperari nequeunt in hanc iuramenti rotham sprzysięgliśmy się, jako skonfederowawszy się przy wolnej elekcyi i dostojeństwie najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego, wolnymi i zgodnymi głosami in campo electorali obranego, przy wierze świętej katolickiej, przy prawach i wolnościach naszych, póty w tej konfederacyi trwać będziemy, póki ab intra et ab extra ojczyzna nasza uspokojona nie będzie, JW. IMci p. marszałka naszego słuchając ordynansu nie odstąpimy, praktyk żadnych szkodzących ojczyźnie i korespondencyi czynić nie będziemy i wspólnie od siebie odstępować niebędziemy, co aby tem większy walor mieć mogło rękami naszemi i braci naszych w kole braterskim dla trudnych w tym kraju przepraw nieprzytomnych podpisaliśmy.

16. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 15 decembra roku 1733. Michał Mikołaj [1] Kurdwanowski, podkomorzy i marszałek skonfederowanej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Franciszek Łuszczowski, chorąży trembowelski, marszałek sądów kapturowych ziemi halickiej. Jerzy Potocki. Mikołaj Potocki. Michał Sołtyk, stolnik województwa sandomirskiego. Paweł Benoe, chorąży kołomyjski, jabłonowski, sołotwiński starosta, podstarości sędzia grodzki halicki, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Michał Stanisław Kamiński, chorąży buski, starosta borecki, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Mikołaj Józef z Niedrwice Gurski, wojski halicki, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Samuel na Łosniowie Dulski, stolnik parnawski i sędzia kapturowy ziemi halickiej. Stanisław Morawski, miecznik trembowelski. Jan Swieykowski, podczaszy czerniechowski. Stanisław z Strumian Dąbrowski, skarbnik i sędzia kapturowy ziemi halickiej. Adam Korszbuk z Niesiołowic Niesiołowski, chorąży owrucki. H. Stanisław Koziebrodzki, grodzki halicki pisarz i sędzia kapturowy tejże ziemi. Adam Kunaszowski. Hryniowski [2]. Jan Kanty Kmita. Jan Reinholt na Czapiewicach Czapiewski. Mikołaj Prus Szumańczowski, łowczy trembowelski. Andrzej Bazyli Zub. Antoni Kopystyński. Jan Matkowski*. Mikołaj Józef Dunin Goławiński. Łukasz Łukowski. Józef Kalinowski. Jerzy Roszczyc. Piotr Zarski. Józef Samuel Pawłowski, podczaszy bracławski. Konstanty Bąkowski, stolnik owrucki. Józef Kolendowski. Antoni Morawski. Jerzy Zurakowski. Jerzy Wisłobocki. Jan Studzienicki. Jarosz Sługocki. Stefan Ciołek. Jan Konstanty Giedziński. Antoni Czerkaski. Adam Skrzynecki, S. ciechan. Konstanty Drohomirecki. Bronisław Gruszecki. M. Zielezlecki. Stefan Tyszkowski. Piotr na Bobrach Bobrowski. Józef Zwan. Stefan Jurkowiecki. Jan Zieleniewski, Ł. B. Imieniem braci moich piszę Jana (sic Rościszewski, sędzia kijowski [3]. Franciszek Ignacy Nitosławski, sędzia grodzki grabowiecki. Jan Hołyński Ciuch. Alexander Grabowiecki*. Jan Łucki. Samuel Nahujewski*. Władysław Tyszkowski. Michał Łucki*. Stanisław Ciecholewski. Jan Michalewski*. Adam Kazimierz Samuel

[1] W Laud. własnoręczny podpis marszałka, zaczęty literami J. M. (?)
[2] W Rel. przed nazwiskiem umieszczono Ł.
[3] W Rel. po piszę następuje: i IMci Jana Rościszewskiego, sędziego kijowskiego.
* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w Laud. krzyżyki.

Golejewski. Franciszek Dubrawski, sędzia kapturowy. J. Głoskowski. I. Niewierski. Mikołaj z Giżyc Giżycki, subdelegat grodzki halicki. Mikołaj Niewierski. Kazimierz Kurowski. Stanisław Sulatycki. Melchior Nowosielecki, podczaszyc żytomirski. Jan Niewierski. Antoni Lubowiecki. Irzy Szystowski. Stanisław Tyszkowski. Konstanty Sieromski. J. Błacha. Stefan Lubicz Krzywicki. Dominik Bydłowski. Szymon Poradowski. Jakub Jasiński. Jan Ostrowski. S. Karsnicki, podkomorzyc halicki. Michał Jastrzębski. A. Swieżawski. Aleksander Roszczyc. Józef Sokolnicki. S. Rostocki. Irzy Drohomirecki. Paweł Zukotyński. W. Korabiewski [1]. Szymon Kazimierz Czerwiński. Jan Bachrynowski. J. Sobolewski. Józef Roszczyc. Piotr Putiatycki. Teodor Wisłobocki. Józef Rudnicki. Jan Grabowiecki. Paweł Potrikowski. Franciszek Józef Bok Zabielski, cześnik gostyński. Maxymilian Raczkowski. Józef Idzi Korwin Gosiewski, vice[sgerent] g[rodzki] h[alicki] [2]. Jako nie[u]mimy pisać podpisujemy się krzyżem świętym. Mikołaj Grabowiecki *. Jan Zubr. Piotr Czarnota Bojarski. Mikołaj Zajączkowski *. Wojciech Sobieszczański. Stefan Drohomirecki*. Stanisław Zajączkowski *. Jan Borynowski *. Antoni Gruszecki, podczaszy dobrzyński, konsyliarz ziemi halickiej skonfederowanej. Józef Baworowski, P. T. Jerzy Baworowski [3]. Piotr Sandurski. Michał Przesiecki. Alexander Grzymkowski *. Jędrzej Podosedecki *. Kazimierz Czołhański. Stanisław Latkowski. Stefan Żurakowski. Józef Moszyński. Stanisław Murzynowski [4]. Michał Swirski. K. [5] Sroczkowski. Anno 1734 die Februarii 23 in publico congressu prześwietnej ziemi halickiej przysiągłem super tuendam fidem sanctam Romano catholicam, libertatem et regem serenissimum Stanislaum Primum, Ludwik Kalinowski. Felicyan Wolanowski [6]. Stanisław Boratyński. S. Lubienski [7]. Józef Janski. Jan Antoni Czarnota Bojarski. Mikołaj Smarzewski. Jan Linkiewicz. Seweryn Antoni Podbielski, vicesgerent grodzki trembowelski. Antoni Karsza [8]. Wawrzyniec Wiewierski. Alexander Rutkowski. Krzysztof Bobowski. Mikołaj Piasecki*. Michał Czeski *. Józef Zdzanski. Jan Kruszelnicki. Alexander Starzyński. Teodor Drohomirecki. Stanisław Zawadzki. Łukasz Żurakowski. Stanisław Worcel. P. Hoszowski. Maciej Wierzchowski. Paweł Zabłocki *. Ignacy Andrzejowski Detiuk [9]. Jan Żurakowski *. Stefan Jączyński. C. Rybczyński [10]. Franciszek Lypink. Paweł Drohomirecki *. Samuel Witwicki *. Jan Ryniewicz. Marcin Zurakowski. F. Sułkowski. Józef Tyszkowski. I. Koźmian [11]. J. Graboski [12]. Irzy Lipink. Józef Medyński *. Elias Drohomirecki. Piotr Bereźnicki. Jan Grabowiecki. Andrzej Pilecki [13]. Stanisław Nizynski. Zygmunt Bibink. Bartłomiej Rakoski. Władysław Polanowski. C. K.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 759 770; Castr. Hal. Rel. 234 p. 1417—1426.

[1] W Rel. w tem miejscu zamiast W. Korabiewski napisano Jakób Zabielski.
[2] W Rel. brak tego podpisu.
[3] W Rel. brak tego podpisu.
[4] W Rel. następuje M. Chodykiewicz.
[5] W Rel. S.
[6] W Rel. dwu ostatnich podpisów brak.
[7] W Rel. Izbiński.
[8] W Rel. Karsz.
[9] W Rel. Detiuk brak
[10] W Rel. brak tego podpisu.
[11] W Rel. Zwan.
[12] W Rel. brak tego podpisu.
[13] W Rel. brak tego i następnych podpisów.
* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w Laud. krzyżyki.

213.

Halicz, 15 grudnia 1733.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do wojewody kijowskiego.

1. Instrukcya WW. IMć pp. posłom W. IMci p. Pawłowi Benoemu, chorążemu kołomyjskiemu, jabłonowskiemu, sołotwińskiemu etc. staroście, podstarościemu i sędziemu, W. IMci p. Hieronimowi Stanisławowi Koziebrodzkiemu, pisarzowi grodzkiemu i kapturowym sędziom halickim do JW. IMci p. wojewody i generała ziem kijowskich, regimentarza wojsk koronnych, warszawskiego, leżajskiego, śniatyńskiego etc. starosty[1] e gremio ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących uproszonym, na tejże konfederacyi tejże ziemi die 15 miesiąca grudnia w Haliczu roku 1733 dana i spisana.

2. Ponieważ po elekcyi najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego in fundamento sacrae unionis wszech stanów Rzptej, eiurato extraneo principe, szczęśliwie praeviis omnibus solennitatibus według praw i swobód naszych skonkludowanej, ex orbita niektórych concivium regni, przy wprowadzonych wojskach moskiewskich, per calcatam legem dispositionemque unanimem Rzptej postpositam, pseudoelekcya najjaśniejszego elektora saskiego nastąpiła, a przeto nie tylko derogatur prawom i wolnościom naszym i in futurum praeiudicium wielkie na Rzptą i państwa jej luce meridiana clarius zaciągnione być widziemy, ale też incendium belli niechętnych nam postronnych potencyi thedis feralibus rozniecone extremam fortun i substancyi naszych minatur ruinam, dla czego gdy ad reprimendas vires nieprzyjaciół należy nam nostras defensionis dać braci naszym suppetias, więc JW. wodzowi mężnie się i odważnie z wojskiem koronnem do tych czas opponującemu et hostiles copias gromiącemu o tej naszej rezolucyi i wyprawie żołnierskiej doniosą i rezolucyą względem ruszenia tej milicyi odbiorą.

3. Za waleczne zaś, mężne i dzielne czyny pares heroibus przodkom swoim circa libertatem, indemnitatem fortun, pro aris et focis przy teraźniejszych zapałach wojennych, cum dispendio zdrowia swego, aetate et curis bellicis nadwątlonego, bez użałowania krwie i życia swego JW. IMci p. regimentarzowi profundam deferent WW. IMć pp. posłowie nasi gratiarum actionem, z szczerem i niepłonnem obwieszczeniem chęci naszych, iż nie tylko nieśmiertelną imienia jego sławę w sercach naszych stylo ferreo odrysowaną perennaturam posteritati saeculisque seris commendabilem chować przyrzekamy, ale też usque ad exinanitiationem fortun naszych i do wylania krwie przy dostojności J. Kr. Mci obstawać spondemus.

4. Na ostatek wniosą instancyą IMć pp. posłowie nasi do JW. IMci p. regimentarza wojsk koronnych, aby, gdy IMć p. Stanisław Krosnowski, major regimentu pieszego wielkiej buławy w Białej Cerkwi przy garnizonie od dwóch lat aestus diei et incommoda noctis modo militari ponosi, rebusque domesticis w odległości od fortuny swojej consulere nie może, ażeby do fortecy Kamieńca Podolskiego przez ordynans swój transportować raczył, iżby tam praesentior substancyi swojej być mógł. Caetera innatae dexteritati et practicatae activitati WW. IMciów pp. posłów ziemia nasza zaleca. Datum die ut supra w Haliczu, in loco consultationum solito ut supra. Mikołaj Kurdwanowski, podkomorzy ziemi halickiej i marszałek tejże ziemie i powiatów do niej należących, przy wolnej elekcyi i dostojeństwie najjaśniejszego króla IMci Stanisława skonfederowanych.

Castr. Hal. Rel 234 p. 1431—1433.

[1] Józef Potocki.

214.

Halicz, 25 lutego 1734.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ad locum consultationum solitum do Halicza anno 1734, die vigesima quinta Februarii zjachawszy się na sejmik ex reasumptione na miejsce consultationum za uniwersałem JW. IMci p. podkomorzego ziemi halickiej i marszałka konfederacyi naszej wydanym [1], na którym że nasze obrady skutku swego totaliter nie odbierają, zaczem do czasu sposobniejszego te wszystkie cathegorie i dyspozycye prześwietnej ziemi naszej, wysłuchawszy super fidelitatem consiliorum JW. IMci p. Kajetana Jabłonowskiego, starosty czehryńskiego, delegowanego ad latus najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego konsyliarza przysięgi, ponieważ niektórzy JW. IMć pp. delegaci przysięgli in eam rotham: Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż będąc delegatem ad latus najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego, które się trafią in consilio materyach (sic) szczerze, prawdziwie, nie czyniąc nic na ujmę wolności i praw ojczystych, radzić będę, jednak we wszystkich materyach radą moją ad sensus stanów Rzptej według tej instrukcyi i publicznych od województwa i ziemi powiatów utriusque gentis instrumentum stosować się będę, materias statum concernentes JW. IMci p. marszałków skonfederowanej ziemi i całej ziemi donosić, tak mi Panie Boże dopomóż i męka Syna Jego niewinna — sobie rezerwujemy i odkładamy. J. M. Kurdwanowski, p[odkomorzy] z[iemi] halickiej. Paweł Benoe, chorąży kołomyjski. K. Bąkowski, S. O. S. Dulski. J. Szweykowski. Franciszek Wilczek. Stanisław Morawski. A. G. Dąbrowski.

Castr. Hal. Rel. 235 p. 128.

215.

Halicz, 15 kwietnia 1734.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, circa fidem orthodoxam catholicam, maiestatem najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego et libertatem skonfederowanych, zjachawszy się ad locum consultationum solitum do Halicza w roku teraźniejszym 1734 dnia 15 kwietnia, praeviis literis innotescentialibus [2] od JW. IMci p. Kurdwanowskiego, podkomorzego ziemi naszej i marszałka skonfederowanej tejże ziemi i powiatów, takowe pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka circa curam et vigilantiam tak eiusdem jako i WW. IMć pp. konsyliarzów, dirigente primo motore et motivo Supremo Numine, do którego za rady nasze i zachowaną dotąd całość expansas z dziękczynieniem wznosiemy palmas, postanowiliśmy laudum i za zgodnem zezwoleniem przy wolnych głosach nemine contradicente taką uchwałę.

2. Naprzód resolvendo nodum, na którym cardo obrad naszych z powtórnej dependebat limity, czy wyprawnym żołnierzem dać subsidium Rzptej circa fidem, maiestatem libe-

[1] Z daty Horożanka, 9 lutego t. r. Castr. Hal. 235 p. 88.

[2] Z daty Horożanka, 23 marca t. r. Castr. Hal. 235 p. 165; tam też (p. 172—3) z tejże daty [illegible] podkomorzego na sejmik żydowski celem rozdzielenia na kahały uchwalonych 16.000 zł. p. subsidium żydowsk[illegible].

ramque electionem najjaśniejszego króla IMci Stanisława opponującej się, czy parato aere suffragari wojsko w repartyciach swoich dla szerzącego się po województwach i ziemiach nieprzyjaciela i wielkiej desolacyi oschłe, biorąc przed się przezorną wielkiego wodza patris patriae JW. IMci p. wojewody kijowskiego, regimentarza generalnego wojsk koronnych prekustodycye, saluberius być osądziliśmy zasłużonego, in disciplina militari ćwiczonego konserwować żołnierza, aniżeli de novo erigere milicyą. Przeto unanimi consensu podatki laudo anteriori dnia 15 grudnia w roku przeszłym 1733 postanowionym i do grodu halickiego feria tertia post festum sanctae Luciae virginis et martyris proxima eodem anno per oblatam podanym przy konfederacyi naszej uchwalone, t. j. podymne po złotych 200 z dymu ad proportionem dymów trzysta, według taryfy anni 1717 zł. p. sześćdziesiąt tysięcy, tudzież czopowe według taryfy anni 1729 na sądach boni ordinis in praesentia na ten czas JW. IMci p. Branickiego, kasztelana halickiego uformowanej 11.000 za rok 1733 zaczynający się, a zaś na 1734 kończąc, pogłówne na Żydów ryczałtem włożone 16.000 wynoszące i prasułkę alias z bań solnych po trzy talery, od czerynów zaś po półtora talera wojsku koronnemu w żołdzie swoim i pensyi rocznej dla desolacyi krajów i przytomnego nieprzyjaciela zawiedzionemu applikujemy tak, aby JW. IMć p. regimentarz generalny wojsk koronnych polskiego i cudzoziemskiego autoramentu komputowe chorągwie oschłe w swoich repartycyach, mając wzgląd super emeritos tą małą z ziemie naszej kontentował kwotą. Gwoli czego z dóbr naszych wszelkie contingens iuxta praescriptum anterioris laudi do grodu, t. j. z ziemie halickiej i powiatu kołomyjskiego do grodu halickiego, z powiatu zaś trembowelskiego do tegoż grodu trembowelskiego komportować i do komportowania poddanych naszych stringere obligujemy się.

3. Cursus zaś oddawania tych podatków ex nunc zaczynać się ac ad determinationem trzech niedziel continuari powinien, po wyjściu zaś eius interstioii czasu grody pomienione tak wybrane podatki assygnataryuszom od JW. IMci p. wojewody kijowskiego, regimentarza generalnego wojsk koronnych J. Kr. Mci i Rzptej wydać mają i kwity otrzymać, tudzież delaty authenticae ad dispositionem kancellaryi wojskowej tegoż JW. IMci p. regimentarza komunikować tenebuntur, eo praecauto, aby IMć pp. regenci lub ich namiestnicy odbierali te podatki sine depactatione zbytniego groszowego i kwitowego.

4. Że zaś Żydzi, w miastach i miasteczkach naszych mieszkający, na pierwszy dyspartyment ex authentico dyspozycyi Żydów koronnych przez Marka Rabinowicza, pisarza generalnego tychże Żydów JW. IMci p. marszałkowi ziemi naszej kommunikowany, a przez JW. IMć p. marszałka do grodu halickiego per oblatam podany querulabantur, że miał być niesłusznie przez prywatnego jakiegoś Żyda, kondycyi i osiadłości, handlów i substancyi osób, miast i miasteczek niewiadomego spisany, dla czego na przeszłym obrad naszych kongresie otrzymali deklaracyą, aby się powtórnie sprawiedliwie dyspartymentować mogli, atque hoc in passu na pomiarkowanie powtórne in conventiculo suo przez JW. IMć p. marszałka listem swoim uniwersalnym wydanym conventi in paucissimo, bo tylko pięci Żydów numero contra praescriptam regulam uniwersału JW. IMci p. marszałka effectuarunt, na który similiter wielu miasteczek querellae interveniunt. Przeto dajemy jeszcze ex clementia nostri beneficium Żydom, aby się raz jeszcze dyspartymentowali zjachawszy się do Tarnopola dnia 28 praesentis w roku teraźniejszym i ten dyspartyment in praesentia pomienionego pisarza Żydów generalnego in frequentia starszych kahałowych, absentia nonnullorum non obstante, byle ich była medietas ad proportionem miast i miasteczek w ziemi naszej będących, słusznie, sprawiedliwie, bez krzywdy, pensata quantitate et qualitate osiadłości, commerciorum i substancyi effectuare non intermittant i on spisawszy ręką wzwyż rzeczonego pisarza Żydów i obecnych kahałowych starszych podpisany do grodów halickiego i trembowelskiego aby podali jako najprędzej intra spacium do podatkowania praefixum sub poenis arbitrariis na najpierwszych sądach kapturowych ad instantiam instigatora tychże sądów vindicandis.

5. Jeżeliby tej naszej dyspozycyi recalcitrare ważyli się i dyspartymentu nie czynili, tedy podług najpierwszego dyspartymentu do grodu halickiego podanego contingens takie, jakowe od którego miasta należy, intra idem spatium temporis komportować do grodów iuxta districtus powinni będą.

6. Grody także pomienione na najpierwszy dyspartyment delaty retentorum skonnotować i asygnataryuszom applikować mają, co serio pomienionym Żydom demandatur sub rigore anteriori laudo contra renitentes descripto, który na wszystkich retentorów zaciągamy.

7. Żeby jednak niewygasła w nas ku dobru pospolitemu żarliwość i staranie około swobód i wolności naszych, chęć i zelus ku obronie wolnej elekcyi najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego, majestatu i dostojeństwa jego całej innotescat Rzptej, uprosiliśmy za posłów do JW. IMci p. wojewody kijowskiego, regimentarza generalnego wojsk koronnych JW. IMć pp. IMć p. podkomorzego ziemie naszej i marszałka, IMć p. Kalinowskiego, starostę winnickiego i IMć p. Gruszeckiego, podczaszego dobrzyńskiego, do JW. IMci p. wojewody wołyńskiego IMć p. Benoego, chorążego kołomyjskiego, jabłonowskiego, słotwińskiego staroste, sędziego grodzkiego halickiego, IMć p. Bąkowskiego, stolnika owruckiego i IMć p. Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego, którzy to IMć pp. posłowie naprzód diserto ore podziękować raczą JW. IMci p. regimentarzowi, że indefessa cura et sollicitudine sua et partam tueri et prolabentem nie przestaje fulcire libertatem. JW. zaś IMci p. wojewodzie wołyńskiemu podobne oddadzą dzięki, iż nie litując zdrowia swego velut murus ahaeneus od przeciwności marsowej ac umbraculum ab aestu albo raczej furore nieprzyjaciela zasłania i broni kraj nasz. Potem osobliwszą instrukcyą wyrażą desideria nasze, upraszając o kontynuacyą pracy i starania swego, za co w wiekopomne czasy niezmazaną w sercach naszych rysujemy imieniowi temu obligacyą.

8. Że zaś sądy kapturowe non continuantur, a wiele IMciów braci naszych sitiunt iustitiam, przeto JW. IMć p. chorążego trembowelskiego, marszałka sądów kapturowych upraszamy, aby po niedzieli przewodniej z WW. IMć pp. sędziami kapturowymi reassumere raczył iuxta cadentiam pomienione sądy, na których ut satisfaciat iustitiae iniuriatorum i sprawy wszelkie huic iuditio competentes decidantur. Tudzież aby IMć pp. poborcy, którzy na sądach boni ordinis nie czynili kalkulacyi, ad instantiam instigatoris concitati przed tymże sądem peragant, rekomendujemy JW. IMci p. marszałkowi i W. IMć pp. sędziom. Suspenzy JW. IMć pp. delegatom, tudzież exempty IMć pp. żołnierzom, licet inferantur, non currant tylko szczególnie tym, którzy actualiter in exercitio funkcyi swojej zostają, w czem ad legem scriptam sądy pomienione referować się mają et ut testimoniis, a quo competit, deducant broniący się, praecavetur.

9. A ponieważ swywola opryszków w górach prawie zawsze praeda minari zwykła, więc że JW. IMć p. starosta grabowiecki sponte bierze na się provinciam przez ludzi swoich coercendi, przeto niechce deesse chęci JW. IMci p. starosty ziemia nasza, byle to succedat za dyspozycyą JW. IMci p. regimentarza generalnego i bez pretensyi do ziemi.

10. Chorągwie koronne, mają[ce] repartycyą w ziemi naszej, gdy contingens po różnych dobrach na retentach im zostaje, praecavemus, aby nie referując się do podatku recenter uchwalonego, retentores ad mentem konstytucyi anni 1717 według delat oddali.

11. Querulantur niektórzy IMć bracia nasi, iż Żydzi arendarze, nie wypłaciwszy rat należących, często z arend zbiegają i szukając protekcyi po dobrach pańskich kryją się, a przeto satysfakcyi possessorowie dóbr mieć nie mogą, więc aby Żydzi zawodcy byli repetibiles ad praestandam satisfactionem, praesenti praecavemus laudo. Które to laudum zgodnie ac unanimiter postanowiwszy, JW. IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum w Haliczu, die 15 Aprilis 1734 anno. J. M. Kurdwanowski, podkomorzy ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 795–798; Castr. Hal. Rel. 225 p. 221–225; Fasc. Cop. Castr. Tremb. [illegible] p. 217–222; Castr. Tremb. Rel. 183 p. 317–325.

216.

Halicz, 15 kwietnia 1734.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do wojewody wołyńskiego.

1. Instrukcya WW. IMć pp. posłom do JW. IMci p. wojewody wołyńskiego[1] in congressu particulari ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego circa fidem orthodoxam catholicam, tuitionem wolnej elekcyi najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego, integritatem praw i swobód naszych skonfederowanych, laudo tejże ziemi die 15 Aprilis w roku teraźniejszym sancito uproszonym WW. IMć pp. posłom, W. IMci p. Pawłowi Benoemu, chorążemu kołomyjskiemu, jabłonowskiemu, sołotwińskiemu staroście, sędziemu grodzkiemu halickiemu, W. IMci p. Konstantemu Bąkowskiemu, stolnikowi owruckiemu, W. IMci p. Kazimierzowi Czołhańskiemu, podczaszemu kijowskiemu n. w. m. pp. i braci dana.

2. Naprzód WW. IMć pp. posłowie nasi uczynią JW. IMci p. wojewodzie wołyńskiemu ore ziemi naszej podziękowanie, iż nie litując pracy i fatygi swojej przy nadwątlonem tot bellicis oneribus sił swoich, dążącemu od Ukrainy in viscera regni nieprzyjacielowi et extremam krajom naszym grożącemu ruinam mężnie z wyprawnym od województwa swego wojskiem piersiami nas prawie swemi ab insultibus et in veniendo nieprzyjaciół zasłonił i zasłania, sertum eius fortissimis viribus attenuavit et attenuare nie przestaje, rozszerzać się im nie pozwala. Za co nie tylko cała Rzpta, ale też partykularnie ziemia nasza immorituram imieniowi jego w sercach swoich zapisuje famam et circa immortalem gloriam aeternam stylo ferreo rysuje obligationem.

3. Przytem deferent WW. IMć pp. posłowie o uchwale naszej, iż te podatki, które situavimus na wyprawę od ziemi naszej ad mentem anterioris laudi uchwalone, destinavimus teraz w obligacyi JW. IMci p. wojewody kijowskiego[2], regimentarza generalnego wojsk koronnych in subsidium wojska komputowego w repartycyach swoich dla przytomnego nieprzyjaciela oschłego, mianowicie garnizonów po fortecach: kamienieckiej, Okopów św. Trójcy, zamojskiej, stanisławowskiej i brodzkiej zostających, aby za dyspozycyą JW. IMci p. wojewody kijowskiego, regimentarza generalnego tantisper ukontentowane były. Gwoli czego upraszać będą JW. IMci p. wojewody wołyńskiego, żeby ex hoc respectu, niemniej znacznej substancyi swojej w ziemi tutejszej będącej, amovere raczył wojsko w komendzie swojej zostające od kraju naszego, za co osobliwszą przy podziękowaniu będziemy mieli obligacyą. Caetera innatae dexteritati et activitati IMć pp. posłów naszych recommendantur. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Jan Mikołaj Kurdwanowski, podkomorzy, marszałek z[iemi] h[alickiej] skonfederowanej.

Castr. Hal. Rel. 235 p. 225—226.

217.

Halicz, 15 kwietnia 1734.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do wojewody kijowskiego.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom do JW. IMci p. wojewody i generała ziem kijowskich, warszawskiego, leżajskiego etc. starosty, regimentarza wojsk koronnych J. Kr. Mci i Rzptej[3], in congressu terrae Haliciensis i powiatów do niej należących trembowelskiego i ko-

[1] Michał Potocki. Niesiecki, Herb. pol. I. 178.
[2] W rkp. mylnie wołyńskiego.
[3] Józef Potocki.

łomyjskiego circa fidem orthodoxam catholicam, tuitionem wolnej elekcyi najjaśniejszego króla IMci Stanisława, integritatem praw i swobód naszych skonfederowanych, laudo tejże ziemi die 15 Aprilis w roku teraźniejszym 1734 sancito uproszonym JW. IMci p. Mikołajowi Kurdwanowskiemu, podkomorzemu ziemi naszej i marszałkowi konfederacyi, b[aranowskiemu] etc. staroście, JW. IMci p. L. Kalinowskiemu[1], winnickiemu etc. staroście, W. IMci p. Gruszeckiemu, podczaszemu dobrzyńskiemu n. w. m. m. pp. i braci dana.

2. Najpierwej JW. IMć pp. posłowie diserto ore podziękują JW. IMci p. regimentarzowi generalnemu wojsk koronnych pro paterna circa bonum publicum cura, że przy nadwątlonym bellicis laboribus zdrowiu swojem nie tylko qua sago et toga wspiera viriliter consiliis suis Rzptą, circa fidem, maiestatem najjaśniejszego króla IMci Stanisława et libertatem opponujący się, ale in continuo będąc in opera belli devovit siły swoje któren (sic) krew własną et immolavit in usus publicos ojczyzny, przyczem ex speculo przezorności swojej nie zapomina o ziemi naszej i onę tak ab insultibus hostilibus broni, jako też a quibusvis incommodis wojska koronnego dotychczas zasłania.

3. Po tem deferent IMć pp. posłowie nasi de propositione serc naszych ad maturissima consilia JW. IMci p. regimentarza generalnego communicata ad congremium publicum ziemi, ad quorum documenta już nie na wyprawy z ziemie naszej anteriori laudo confoederationis ordynowane, ale in subsidium wojska koronnego komputowego utriusque authoramenti w repartycyach swoich dla przytomnego nieprzyjaciela po województwach i ziemiach oschłego podatki uchwalone podymne, pogłówne żydowskie iuxta quantitatem taryfy et laudis terrae opisane, te ad dispositionem JW. IMci p. regimentarza generalnego wojsk koronnych oddajemy, upraszając JW. IMć p. regimentarza, aby, gdy w dyspozycyą kancellaryi swojej wojskowej chorągwi polskiego lub cudzoziemskiego zaciągu contingens z ziemi naszej odbiorą, subsequente zaś tempore per regulamen punktualnej płacy repetent zaległe żołdy cessante hostilitate z województw i ziem, gdzie mieli, aby ta quantitas przez ziemię naszą in subsidium wojska komportowana, in posterum in alleviationem et emolumentum ziemi cedat.

4. Do tego ciż IMć pp. posłowie nasi instabunt do JW. IMci p. regimentarza generalnego upraszając, gdy contribuimus in subsidium wojska, abyśmy od partyi JW. IMci p. wojewody wołyńskiego, marszałka konfederackiego województwa wołyńskiego, jako też partyi ukraińskiej uchronieni byli.

5. Niechcąc zaś praeiudicare ochocie WW. IMć pp. rotmistrzów, in antecedenti od nas uproszonych do chorągwi wyprawnych ad obsequium Rzptej, ponieważ, idąc in sensum JW. IMci p. regimentarza, zezwoliliśmy na wydanie sumy postanowionej od ziemi in subsidium wojska kwarcianego, i deposuerunt charaktery rotmistrzowskie sponte, recommendantur ore ziemi naszej respektowi JW. IMci p. regimentarza generalnego. Do którego za JW. IMcią p. starostą winnickim instabunt IMć pp. posłowie, aby przy szarzy in autoramento wojska cudzoziemskiego był pomieszczony z respektu JW. IMci p. regimentarza. Cetera innatae dexteritati et activitati JW. IMć pp. posłów naszych recommendantur. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. J. M. Kurdwanowski, podkomorzy i marszałek ziemie halickiej.

Castr. Hal. Rel. 235 p. 229.

[1] W rkp. mylnie Kurdwanowskiemu; por. nr. 215 ust. 7.

218.

Halicz, 24 maja 1734.

Uchwała ziemian halickich w sprawie swawoli opryszków i poddaństwa.[1]

1. Ponieważ nad publiczne Rzptej undique zachodzące niebespieczeństwa nowe i niepraktykowane między poddaństwem ziemi halickiej oriuntur molimina, tak że właśni poddani bunty i rozboje wszczynają, własnym nawet panom i possessorom swoim minando niebespieczeństwa, więc my na podpisach wyrażeni tejże ziemi halickiej obywatele, ob absentiam JW. IMci p. podkomorzego halickiego, principis nobilitatis nostrae, cogimur sami sobie i fortunom naszym, quantum possumus, obmyśleć bespieczeństwo, ut ausibus poddaństwa i opryszków zapobieżeć.

2. Niemając zaś inszego na to sposobu, aby przez uniwersały JW. IMci p. podkomorzego wszyscy obwieszczeni mogliśmy być, więc invocata Superum ope sami tylko, którzy mogliśmy się congregari, spondemus sobie ab invicem najprzód zjachać się na dzień piąty miesiąca czerwca 1734 roku i na miejsce pod kościołem halickim św. Stanisława w polu będące, gdzie zjechawszy się i innych IMciów sąsiad i braci naszych czyli listownie, czyli oretenus zaprosiwszy sam wsieść na koń i przeciwko swywolnemu poddaństwu, jako też opryszkom iść albo też certum numerum ludzi komenderować, kupy swywolne, gdzieby się pokazać miały, bez uszczerbku w zbożach i paszach braci naszych gromić resolwujemy się, dalszym obradom naszym, non praeiudicando godności JW. IMci p. podkomorzego i marszałka konfederackiego ziemie naszej, czas na miejscu wzwyż naznaczonym et in termino eodem zostawiwszy.

3. Na którym terminie seorsivo instrumento pro exigentia rei et necessitatis opisać się ab invicem deklarujemy, a dla lepszej wagi harum intentionum własnymi podpisujemy się rękami. Datum w Haliczu, die vigesima quarta Maii millesimo septingentesimo trigesimo quarto. Alexander Zurakowski, pisarz ziemski halicki. Jan Nowosielecki, podczaszy żytomirski. Paweł Turzański, podczaszy żydaczewski. Maycher Korabiewski. Jakub Zabilski. W. Gajecki. Andrzej z Strumian Dąbrowski. Stanisław Józef Czołhański. J. Głoskowski. Franciszek Dubrawski. Stanisław Koziebrodzki, grodzki halicki pisarz. K. Bydłowski. A. Świeżawski, C. L. F. Pilawski. S. Tyszkowski. Franciszek Zakrzewski. M. Drozdowicz. An[toni] Hynes. M. Tłuchowski. M. Słonecki. A. Zurewicz. Roch Jabłonowski, P. trem., sędzia kapturowy. Jan Studzieniecki. M. Mostowski. Walenty Wiewiurski. S. K. Szadurski.

Castr. Hal. Rel. 235 p. 387—389.

219.

Halicz, 26 czerwca 1734.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się ad locum consultationum solitum do Halicza, dnia 26 miesiąca czerwca w roku teraźniejszym 1734, za obwieszczeniem JW. IMci p. Kurdwanowskiego, podkomorzego ziemi naszej, marszałka konfederacyi tejże ziemi i powiatów do niej należących in virtute listownej obdestynacyi[2] tak do tegoż JW. IMci p. marszałka, jako i do całej ziemi od JW. IMci p. wojewody kijowskiego, generalnego regimentarza wojsk koronnych zaszłej, takowe de unanimi consensu postanowiliśmy laudum.

[1] W tytule oblaty uchwała ta nazwana: ordinatio.

[2] Z daty Horożanka, 11 czerwca t. r. w Castr. Hal. 235 p. 441—2.

2. Naprzód expansas ad sidera wznosiemy palmas dziękując Regi regum et Domino dominantium, że podczas rewolucyi teraźniejszej, gdy okolicznie około kraju naszego hostiles impetus velut procella inundans rozlanie krwi, desolationem dóbr i fortun abominabilem sprawują, jeszcze ziemi naszej niedotknęły i owszem radzić o sobie, prospicere cariori vita libertati i całości substancyi naszych pozwala, a potem zapatrzywszy się na publiczne konjunktury et instans periculum od zuchwałości chłopskiej i remonstracyę wielkich belli et pacis ministrów, gdy te dowody requirunt et urgent arma domestica, abyśmy z całą Rzptą circa fidem, libertatem i dostojeństwie najjaśniejszego króla IMci Stanisława Pierwszego opponujący się ad defensionem propriam stawili się et in unum gromadzili corpus, przeto de unanimi consensu decernimus pospolite ruszenie tak, aby wszyscy obywatele ziemi naszej, którzy szlachtą tejże ziemi być się mianują, stawali in armis za niedziel dwie pod Jabłonów, w kluczu kąkolnickim.

3. Gdzie JW. IMć p. podkomorzy, marszałek nasz przez uproszonego IMć p. obożnego miejsce sposobne szachownicą naznaczy, a zaś IMć pp. chorążowie powiatowi chorągwie swoje na tymże terminie rozwiną, aby się IMć ziemianie personaliter z bronią dobrą według zwyczaju do powiatów ściągali, sub rigore prawa o pospolitem ruszeniu napisanego. Duchowni zaś utriusque ritus, tudzież starością i słabem zdrowiem złożeni, wdowy ac pupilli, którzy się personaliter in armis stawić nie mogą, aby ex haereditatibus et possessionibus po jednemu z dymu osiadaczowi z flintą, parą pistoletów, katanką błękitną, kordem, z obmyślonymi na dwa miesiące strawnymi pieniądzmi stawili, sub poena quadruplicis pensionis in iudicio capturali sive castrensi officio in fiscum terrae vindicanda et sub seorsivis poenis de expeditione generali bellica sancitis praesenti praecavendo laudo.

4. Żeby zaś przez nieporządek, zbytek i licencyą czeladzi nie było oppressyi ubogich ludzi, szkody w bydle, zrujnowania, opalenia wiosek i miasteczek, wypasania i tratowania zbóż, najeżdżania dworów, zgoła żeby in omni modestia et disciplina militari sprawowało się rycerstwo, praecavemus, aby kożdy trzymał czeladź swoją w powinnej skromności, nic nie pozwalając prócz paszy, traw i drew opału, alias złapany i sądem konwinkowany służały in corpore odnieść karę, pan zaś jego iniuriato damnum rependere powinien, mediante sententia sądu wojskowego, który, aby codziennie była w obozie administrowana iustitia iniuriatis, złożony być ma.

5. Do czego za sędziego upraszamy IMć p. Niesiołowskiego, chorążego owruckiego. Pomieniony zaś IMć p. sędzia z uproszonymi assesorami codziennie zasiadając na sądy, causas intervenientes summario processu rigorosissime ac iuxta praescriptum articulorum militarium sądzić i decreta in scripto propter prosequutionem ulteriorem sprawy, in quantumby się natychmiast skończyć nie miały, ferować ma.

6. JW. IMć p. podkomorzy halicki, jako uproszony marszałek konfederacyi naszej, z przydanymi i uproszonymi ad consortium sui IMciami pp. konsyliarzami, absentia nonnullorum non obstante, jako najprędzej, przynajmniej in spatio dwóch niedziel, in consortio et societate consiliorum tak JW. IMci p. regimentarza generalnego, jako też JW. IMć pp. marszałków konfederackich stawić się raczy, gdzie zważywszy ex concertato publici consilii necessitatem przez uniwersały swoje obwieścić ma JW. IMć pp. urzędników przy chorągwiach i pospolitem ruszeniu znajdujących się, czyli się ma ziemia nasza pomknąć ad corpus et consilia Rzptej formanda, czyli też ma na miejscu stać i czekać ulteriores resolutiones, czyli ad agenda fortia ruszyć się lub też, gotując się ad validiores et magis necessarias operationes, powrócić się do domów swoich. IMć zaś pp. konsyliarze non suberunt rigori de expeditione bellica sancito.

7. Interea jednak, aby certo praeside zostały disposita et ordinata castra, ponieważ W. IMć p. Piotr Branicki, chorąży halicki, actualiter partyi przeciwnej adhaeret et ipso facto officio suo sese privat, przeto upraszamy JW. IMć p. Jerzego na Podhaycach Potockiego, grabowieckiego, tłumackiego etc. starostę, aby tę pułkową i pierwszą in ordine chorągiew in ductoratum suum przyjąwszy, raczył prezencyą swoją zaszczycić i w porządku dobrym, w regule wojskowej należytej modestiam militum et securitatem castrorum zachować, co JW. IMci p.

podkomorzemu, jako marszałkowi konfederacyi ziemi naszej, pokąd in arena consiliorum z innymi IMciami pp. marszałkami zabawi się, praeiudicare nie ma quo spectat ductoratum generalem, ani JW. IMci p. staroście halickiemu, quousque alio officio z ordynansu JW. IMci p. regimentarza generalnego impeditus będzie, quo ad particularem ductoratum powiatu swego minime praeiudicare niepowinno.

8. Żeby zaś diligentia in defendenda libertate et implenda lege publica IMciów pp. obywatelów ziemi naszej była investigabilis, praecavemus tą teraźniejszą uchwałą naszą, aby każdy z IMciów in actuali obsequio bellico existens, za przybyciem swoim do obozu u IMci p. sędziego wojskowego w regestr wpisał się iuxta districtum, cum specificatione dnia, którego przybędzie. Na rozpuszczeniu zaś chorągwi aby zwyczajem dawnym brał attestacyą od najpierwszego ziemi urzędnika przy komendzie chorągwi będącego, że actualiter i w jakim porządku był praesens, żeby tym sposobem negligentes można skuteczniej processować.

9. Co się zaś tycze bespieczeństwa substancyi naszych, abyśmy domesticos lares nostros zostawić secure mogli, voluntarie arma sposobem wyżej wyrażonym induendo, obowiązujemy się, że IMć p. possesor, lub na ten czas administrator jego wsiów górnych sekwestrować będzie poddanych swoich, których synowie czyli zięciowie lub służebni parobcy albo o miedzę mieszkający sąsiedzi daliby się notować in licentia, pro meliori zaś ciż IMć possessorowie, a pod ich niebytność pp. administratorowie za pierwszą rekwizycyą IMci p. rotmistrza smolaków JW. IMci p. wojewody kijowskiego ruszą gromady swoje, aby miejsca podejrzane tymi gromadami lustrowali, podejrzanych ludzi łapali i do sekwestru stanisławowskiego oddawali albo do sądu starościńskiego lub kapturowego za powrotem pospolitego ruszenia stawili.

10. A ponieważ wiele IMć pp. obywatelów ziemi naszej in actuali obsequio wojska komputowego zostaje, więc ich ad onus pospolitego ruszenia non stringit ziemia nasza, ale służyć IMciom ma beneficium lege publica concessum.

11. A że IMć pp. obywatele ziemi naszej querulantur, iż uniwersały czyli litterae innotescentiales per aliquam incuriam cancellaryi nie znajdują się często po parafiach, przeto zalecamy IMć pp. susceptantom in praemissis diligentiam w rozsyłaniu onych, tudzież do kościoła gwoździeckiego aby były przysyłane, insinuamus.

12. Zjazdy prywatne, jako są per legem, mianowicie constitutione 1717 zakazane, tak conventiculum w przeszłym miesiącu, nescitur qua authoritate expeditum, cassatur et pro irrito declaratur, przyrzekając sobie, że w najgwałtowniejszej potrzebie sine legitima iurisdictione similia practicare nie mamy.

13. Sądy kapturowe ab actu podniesienia chorągwi aż do powrotu pospolitego ruszenia według prawa silere mają, a natomiast IMć pp. wojscy cum officiis castrensibus iuxta districtus causas recentium criminum pod ten czas przypadające expedire mają.

14. Które to laudum i wszystkie jego kontenta, jako de unanimi consensu, revolutione praesenti et necessitate boni publici ad fortia facta animante, postanowione JW. IMci p. marszałkowi konfederacyi ziemi naszej podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die, mense et anno ut supra. J. M. Kurdwanowski, podkomorzy i marszałek skonfederowanej ziemi halickiej [1].

Castr. Hal. Laud. 451 p. 811—814; Castr. Hal. Rel. 235 p. 466—471; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 36 p. 269—271; Castr. Tremb. Rel. 183 p. 401—405.

[1] Z powodu laudum tego sejmiku wnieśli manifestacyę w grodzie halickim Kazimierz Czołhański, podczaszy kijowski, Feliks Nehrebecki, cześnik podolski i pięciu innych ziemian halickich tej treści: quod in comitiolis die 26 Julii (sic) anno praesenti hic Haliciae celebratis, non attenta contradictione tam sui manifestantium, quam aliorum terrigenarum, laudum propria authoritate sine promulgatione per omnes parafias literarum innotescencialium pro eisdem comitiolis emanatarum et absque scitu plurimorum nobilium cum praeiuditio subsecutum sit, itaque praecavendo cuiusvis integritati tam suae quam et caeterorum civium, protunc absentium, de nullitate eiusdem laudi iterum atque iterum manifestantur. Castr. Hal. 235 p. 448.

220.

Pod Maryampolem, 30 lipca 1734.

Laudum obozowe szlachty halickiej.

1. Działo się w obozie pod Maryampolem, dnia 30 miesiąca lipca roku 1734. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, kontynuując dotąd w polu obozowanie nasze, wyznajemy naprzód najwyższemu Bogu powinne dzięki, że nas dotąd przynajmniej in ambitu Pokucia incolumes et ad consulendum idoneos konserwuje.

2. Potem JW. IMci p. podkomorzemu i marszałkowi ziemi naszej konfederackiemu singularissimam znamy gratitudinem et obligationem, że ex munere suo będąc przywiązany ad gremium JW. IMć pp. marszałków prześwietnych wodzów skonfederowanych raczył ad expostulacionem ziemi naszej, nie żałując publicis curis spracowanego zdrowia swego, tu na to miejsce condescendere et consilio circa primam directionem suam ojczyźnie i ziemi naszej prodesse.

3. Gdy zaś za uniwersałem tegoż JW. IMci p. podkomorzego i marszałka konfederacyi naszej na te tu wyżej opisane zgromadziliśmy się miejsce[1] et de mediis inchoati w kole immediate opisanym operis profunda deliberatione et magno sudore myśląc et imminens ab hoste periculum uważając, hic et nunc niemożemy żadnej milicyi per rationem nadrujnowanego powiatu trembowelskiego postanowić i erygować, sami zaś in personis paucum numerum reprezentujący nie możemy ulteriores trybem wojskowym movere gressus, więc upraszamy JW. IMć p. podkomorzego i marszałka ziemi naszej, aby wszystkich concives et fratres nostros dotąd w polu comparentes a nexu pospolitego ruszenia tantisper relevet, dając potestatem temuż IMci p. marszałkowi konfederackiemu ziemie naszej, ażeby in virtute primitivi laudi, jeżeli będzie widział necessitatem congressus nostri, chciał nas wszystkich ad locum solitum do Halicza innotescentialibus suis pro tempore opportuno et exigente necessitate assignando konwokować, tam zaś de subsidiis sąsiedzkich województw ziemię naszą informować i tam albo podobneż subsidia, albo któreby civibus placere mogły z całą ziemią postanowić, tudzież uchwały podatków, jeżeliby necessitas których exigeret, i dyspozycyą tych podatków in eodem pleno congressu ziemi uczynić i postanowić.

4. Podatek zaś od prześwietnego duchowieństwa utriusque ritus ażeby pro necessitate et subsidio Reipublicae jako najprędzej et sine offensione personarum mógł być wypłacony, obligujemy IMciów pp. Bazylego Pohoreckiego, subdelegata grodzkiego halickiego i Piotra Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego, pierwszym kołem ziemi naszej uproszonych posłów, aby ad mentem instrukcyi do JW. IMci księdza metropolity całej Rusi i JW. IMci księdza sufragana lwowskiego sobie danej munus poselstwa swego do JW. IMci księdza metropolity exequantur, upraszając IMć m. p. o insynuacyą WW. praesbiteris ritus Graeci, ut tam exiguam pro subsidio charitativo largitionem po taleru bitemu do grodu halickiego jako najprędzej, spatium jednak dwóch niedziel nie uchybiając, komportowali. Ponieważ eam facilitatem JW. IMć ksiądz sufragan lwowski ad instantiam IMć pp. posłów naszych już uczynił i przez praeces WW. IMć ks. plebanom podatek subsidii charitativi daleko in maiori parte, jak a ritu Graeco praetenditur, zalecił, wiedząc o tem, że in tanto fidei et libertatis periculo etiam świątnice boskie veteri more tertiam partem de ornamentis suis udzielać zwykły.

[1] Uniwersałem pod Bursztynem, 23 lipca datowanym, wezwał marszałek szlachtę do śpieszenia do obozu pod Maryampol. Castr. Hal. 235 p. 567—8.

5. Te zaś pieniądze a praemisso utroque ritu na lenungi dragonii JW. IMci p. wojewody i generała ziem kijowskich, regimentarza gen. wojsk kor. pod komendą IMci p. kapitana Filkiewicza zostającej i na lenungi dla dragonii JW. IMci p. starosty grabowieckiego pod komendą IMci p. kapitana Oczkowskiego będącej, póki też dragonie furwachty nad Dniestrem w ziemi naszej trzymać będą, za pokazaniem rot officerom do rąk przez tenże gród halicki obrócone być mają. Dragonie zaś pomienione żadnych extorsyi od przewozów i żadnych prowiantów, obroków w tych wsiach, gdzie furwachty trzymać będą, nie mają pretendować.

6. A cokolwiek od pomienionych pieniędzy subsidii charitativi na lenungi wypłaconych reszty zostanie, ta ad ulteriorem całej ziemi dispositionem in sequestro officii ma remanere, hoc praecauto, aby te subsidium iuxta mentem pierwszego koła et sub rigore inibidem in casu renitentiae expresso wypłacone było WW. IMć pp. sędziemu, strażnikowi, oboźnemu, primitive zaś W. IMci p. Pilawskiemu, miecznikowi podlaskiemu tak pro officiis onych, jako i za szpaszę i wypasione sianożęci debitam in pectoribus nostris spondemus gratitudinem. Któreto koło i wszystkie w nim contenta JW. IMci p. podkomorzemu i marszałkowi konfederackiemu ziemi naszej podpisać committimus. Datum et actum anno, mense, die et loco ut supra. J. Mikołaj Kurdwanowski, podkomorzy i marszałek skonfederowanej ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 815—817; Castr. Hal. Rel. 235 p. 608—609.

221.

Tłumacz, 22 stycznia 1735.

Odpowiedź marszałka konfederacyi wołyńskiej posłom sejmiku ziemskiego halickiego.

1. Reskrypt WW. IMć pp. posłom prześwietnej ziemie halickiej, t. j. WW. pp. Rochowi Jabłonowskiemu, podstolemu trembowelskiemu i Franciszkowi Nitosławskiemu, łowczemu ziemie chełmskiej, sędziemu grodzkiemu grabowieckiemu na instrukcyą prześwietnej ziemi od JW. IMci p. marszałka wołyńskiego dana (sic) die 22 Januarii 1735 a.

2. Przy teraźniejszej nieszczęsnego czasu sytuacyi z kożdego JW. IMć p. marszałek wołyński przyznać musi zdaniem, że już po większej części oczywisty Królestwa Polskiego nieprzyjaciel prawie omnia eripuit, luctum gemitumque reliquit, na której i prześwietna ziemia halicka nieszczęścia zostając koleji, lubo dla swobód, wolności i praw utrzymania ojczyzny w obronie na nieustraszonych nie zbywa sercach, niemogąc teraz ad repressalia audaces resumere vires, za uniwersałem księcia IMci Hessemburga w składaniu prowiantów dla rosyjskiego wojska, ponieważ tak umyśliła, dla czego JW. IMć p. marszałek wołyński woli ich nie może być contrarius.

3. Pamiętając zaś tyle dowodów dla pospolitego dobra prześwietnej ziemi halickiej IMć p. marszałek wołyński z partyą swoją tutejszą przechodzący ziemie, wszelką modestyą i dyskrecyą od wojska swego według W. IMciów pp. posłów obligacyi przyrzeka, deklarując osobliwszą pamięć na dobra w instrukcyi prześwietnej ziemie halickiej rekomendowane. Dziękuje oraz JW. IMć p. marszałek za łaskawą prześwietnej ziemi halickiej i wyrażoną przez W. IMciów pp. posłów afektu expressyą, za którą JW. IMć p. marszałek z wszelką obligacyą, korespondującą afektom ich, deklaruje z uniżonością wdzięczność. Datum w Tłumaczu, anno, mense et die quibus supra. M[ichał] Potocki, marszałek województwa wołyńskiego skonfederowanego.

Castr. Hal. Rel. 236 p. 126—127.

222.

Halicz, 7 marca 1735.

Limitacya sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się do Halicza ad locum consultationum solitum za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego de data eius w Warszawie, die 7 Februarii anno praesenti 1735 wydanym, do grodu naszego halickiego feria quarta ipso die cinerum eodem praesenti anno per oblatam podanym[1] dnia siódmego marca eodem anno ad effectuanda contenta uniwersału tego przystąpić usiłowaliśmy.

2. Jakoż salva consultationum forma postępując, za dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Rafała Ratowskiego, stolnika czerniechowskiego, za assessorów WW. IMciów pp. Jana Pawłowskiego, podczaszego bracławskiego i Józefa Gowarzewskiego unanimi voto et assensu uprosiliśmy.

3. A gdy in congremium nostri hostili impetu partya wojska IMci p. Aperyasza[2] irruendo tamując omnino obrady nasze przewóz na Dniestrze zatamowała, promy zatopiła, forwachy ponad Dniestr ustanowiła et cum toto nervo belli do Halicza zjachać i on occupare minando ziemi nititur, przeto evitando insultus et machinationes malignis, nie mogąc saluti et integritati publicae et privatae in quopiam prospicere, obrady nasze teraźniejsze ad effectuationem uniwersału pomienionego J. Kr. Mci ad commodius tempus zdało się nam odłożyć; jakoż praesenti laudo cum toto effectu limitujemy fraterne sobie przyrzekając, że za obwieszczeniem się przez JW. IMć p. podkomorzego halickiego lub IMć p. marszałka koła naszego rycerskiego zjachać się i obrady teraźniejsze kończyć mamy. Które to laudum limity teraźniejszej podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać W. IMci p. marszałkowi zlecamy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Rafał Ratowski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących[3].

Castr. Hal. Rel. 236 p. 167—169.

223.

Halicz, 28 marca 1735.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego p. n. m. de actu eius et data w Warszawie, die septima miesiąca lutego 1735 a. do ziemi naszej wydanym i do akt grodu tutejszego feria quarta ipso die cinerum eodem praesenti anno per oblatam podanym, ponieważ nam w czasie przez po-

[1] Castr. Hal. 236 p. 148; Castr. Tremb. 183 p. 591.

[2] Prawdopodobnie Eperyeszy v. Eperyaszy Antoni, starosta skiersztymoński. Zob. Szujski, Dzieje Polski, IV. 341.

[3] Pod datą tegoż sejmiku czytamy w Castr. Hal. 236 p. 169—186: Taryfa ziemi halickiej i powiatu kołomyjskiego na dymów 79 redukowana w Haliczu, die 7 Martii 1735.

mieniony uniwersał naznaczonym na miejsce obrad naszych zwyczajne do Halicza zgromadzonym perfectionem konsultacyi naszych prospere zaczętych insultus wojsk polskich w ziemie nasze wtargnionych zatamowały, dla czego akt teraźniejszy obrady do dnia dzisiejszego pod dyrekcyą W. IMci p. Rafała Ratowskiego, stolnika czerniechowskiego zalimitować musieliśmy[1]. Więc kiedy ab insultibus wojsk pomienionych respiravimus, zjechawszy się tu do Halicza, na miejsce obrad zwyczajne, na dzień 28 marca ex limitatione przypadający, takie unanimi assensu pod dyrekcyą pomienionego W. IMci p. Ratowskiego, stolnika czerniechowskiego laudum et sancitum postanawiamy.

2. Naprzód podziękowawszy Regi regum et Domino dominantium za wszechmocną nad ojczyzną opatrzność, ile w teraźniejszych rewolucyach, ubi humana desunt subsidia, daje nam tyle czasu, że et rebus nostris succurit, że możemy in tot ictibus malorum provida formare consilia, widząc oraz, że Deus per quem reges regnant[2] najjaśniejszego króla IMć Augusta Trzeciego p. n. m. z wielowładnej swojej zwierzchności na tronie polskim osadza i serca nasze ad unionem animorum in recognitionem maiestatis n. króla IMci, conservationem wiary świętej katolickiej, praw, wolności i swobód polskich assekurującego prowadzi, przychylając się do oczywistej w tem Boga Najwyższego woli, dyspozycyi i wyroków, tudzież advertendo et avertendo ulteriora wojsk różnych gravamina et notabilem cum molestiis kraju ojczystego desolationem, oświadczamy się jednostajną zgodą i niniejszą obowiązujemy się klarygacyą, iż przy dostojeństwie majestatu najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego (którego za pana i króla Korony naszej polskiej i W. Ks. litewskiego agnoscimus et recognoscimus), żyć i umierać gotowiśmy i onemu solitam anterioribus regibus oboedientiam, fidelitatem (salvis iuribus, praerogativis ac libertatibus nostris jako od samego najjaśniejszego króla IMci p. n. m. przez tyle publicznych dyspozycyi i transakcyi praecautis et praecustoditis) przyrzekamy, uznajemy i assekurujemy, od wszelkich transakcyi publicznych i partykularniejszych in contrarium majestatu najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego p. n. m. zaszłych i poczynionych odstępujemy, a do generalnej przy tymże n. królu IMci Auguście Trzecim p. n. m. konfederacyi warszawskiej pod IMci p. Ponińskiego, instygatora koronnego dyrekcyą zaszłej, przystępujemy i w niej circa tuitionem maiestatis et libertatis omni possibili studio ac vero zelo póty zostawać będziemy, póki Rzpta przez sejm pacificationis exwinkulowana nie będzie.

3. Oraz żeby ta nasza rekognicya jako najprędzej najjaśniejszemu królowi IMci Augustowi Trzeciemu p. n. m. remonstrowana była W. IMć pp. Stanisława Rozwadowskiego, starostę ostrowskiego, Michała Jastrzębskiego, sędzica ziemskiego halickiego, Kazimierza Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego za posłów do najjaśniejszego króla IMci e gremio nostri uprosiliśmy. Którzy to IMć pp. posłowie stateczną ku najjaśniejszemu panu naszemu miłościwemu wierność naszę oraz unionem cum tota Republica animorum przy najniższym za tak wielkie jego około dobra pospolitego staranie, pieczołowanie podziękowaniu oświadczą.

4. Tymże IMć pp. posłom praecommittimus, ażeby n. króla IMć p. n. m. o jak najszybszą ewakuacyą wojsk rossyjskich, saskich auxyliarnych, o jak najprędsze złożenie sejmu pacificationis upraszali, tudzież interes względem JO. księcia prymasa, JW. pani marszałkowej nadwornej koronnej, wojewodzica bełzkiego i starostów lwowskiego i lubelskiego[3] cum desideriis Rzptej conformabunt.

5. Jako zaś najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m., Rzptej i ziemi naszej wszelka in omnes casus potrzebna obrada, tak aby w niej omnes ordines non destituantur ad latus regium z ziemi naszej za delegatów JW. IMć p. Mikołaja Potockiego, starostę kaniowskiego, W. IMć p. Adama Kunaszewskiego, podczaszego bracławskiego uprosiliśmy, aby w zachodzących podczas teraź-

[1] Porównaj uniwersał tegoż marszałka, datowany w Horyhladach, 18 marca 1735 r., powołujący się na uniwersał królewski. Castr. Hal. 236 p. 195.

[2] W Rel. dodane: et gubernant.

[3] W rkp. luchowskiego; por. nr. 224 ust. 5.

niejszej rewolucyi okkurencyach circa manutentionem majestatu i wolności naszych, nie wdając się jednak w żadne, które do sejmu należą materye status, praebeant consilia, których JW. i WW. IMć pp. upraszamy, aby JW. IMć p. wojewodę kijowskiego cum homagio expressyi życzliwych chęci naszych adeant et exposcant, aby inkursye wojsk w komendzie swojej mających (sic) compescere i od ziemi naszej avertere, owszem ab insultibus militaribus zasłonić raczył

6. Jako zaś widziemy administrationem iustitiae w ziemi naszej apprime necessariam, tak praesenti sancito obligujemy IMć pp. officyalistów grodzkich halickich i trembowelskich n. w. m. pp., ażeby reassumptionem sądów sub auspicio najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego pana naszego miłościwego intimare raczyli.

7. Jako zaś przezorna JO. księcia IMci Hessemburga, generała wojsk rossyjskich[1] łaskawość dla ziemi naszej oświadczona do zawdzięczenia jej nas movet, tak do wyznania za to należytego podziękowania oraz do pozyskania dalszej JW. księcia IMci klemencyi WW. IMć pp. Adama Niesiołowskiego, chorążego owruckiego i Jana Łaskiego, cześnika nowogrodzkiego do tegoż JO. księcia IMci za posłów uprosiliśmy.

8. Którzy to IMć pp. posłowie recentiora gravamina przez wojska polskie we wszystkich powiatach ziemi naszej attentata remonstrowawszy dadzą iustas excusationes, że taryfa in ordine prowiantów wojskom rossyjskim na przeszłych obradach naszych in fundamento rezolucyi od JO. księcia eo nomine, że te dobra, które nie są penitus zrujnowane w ziemi halickiej, powiecie trembowelskim i kołomyjskim mogą proportionate ziemię halicką w prowiantach i furażach adaequata ratione supplere, z relacyi i wiadomości samychże IMciów pp. ziemian w zrujnowaniu tegoż powiatu dobrach uczynionej, per commissarios ex tribus districtibus constitutos ułożona et ad possibilitatem oddawania prowiantów formowana, z której jeżeli JO. książę IMć zupełnie niektóre dobra intendit na fundamencie libertacyi swojej wolne mieć, tedy seorsivam exposcent clementiam, aby et recentibus desolationibus od wojska polskiego patratis et ex cessione dóbr libertowanych attentis ex solita et innata benevolentia sua diminutionem dymów uczynić i allewiacyą w prowiantach ziemi naszej praestare raczył.

9. Mając zaś pro permoventi ratione intymacyą W. IMci p. Ramze, pułkownika wojsk rossyjskich w ziemi naszej lokowanych, osobliwie na kongresie teraźniejszym przez IMć p. kapitana przy instrukcyi swojej względem prowiantów wydawania oświadczoną i promowowaną, ponieważ intuitu alleviacyi w prowiantach i dymach ob rationem zdesolowanych dóbr ziemi naszej cum exoranda clementia do JO. księcia IMci Hessemburga IMć pp. posłów ordynowaliśmy, więc z tąż expostulacyą do W. IMci p. pułkownika WW. IMć pp. Józefa Kalinowskiego, cześnikowicza halickiego, Konstantego Bąkowskiego, stolnika owruckiego za posłów uprosiliśmy, którym IMć pp. committimus, aby uniżoną expressyą i oświadczeniem podziękowania W. IMci p. pułkownikowi za należyte trzymanie in mansuetudine et rigore wojska komendy swojej uczynili, oraz żeby o allewiacyą w prowiantach założonych et clementiam upraszali, oraz ut promoveant IMć pp. posłowie, ażeby te dobra ziemi naszej, które prowianty do magazynów wojsk rossyjskich komendy tegoż IMci pułkownika Ramze oddały, ad solutionem za ten czas, za który oddali, nie należały.

10. Ponieważ zaś W. IMć pp. Franciszek Ostrowski i Jan Denefelt libere commissoriatum do odbierania na wojsko rossyjskie od ziemi naszej praetio przysługi dla tejże ziemi przyjąwszy teraz tęż funkcyą z osób swoich składają, więc na miejsce IMć m. pp. do odbierania pomienionego prowiantu IMć p. Stefana Jurkowieckiego, stolnika żytomirskiego i Bazylego Zuba, komornika ziemi naszej za komisarzów uprosiliśmy, obligując IMciów n. w. m. pp., żeby powziąwszy od przeszłych IMć pp. komisarzów in scripto per regestra percept do magazenów

[1] Ludwik Jan Wilhelm Gruno von Hessen-Homburg; por. Cohn L. A., Stammtafeln zur Gesch. d. eur. Staaten, Braunschw. 1871, Taf. 124.

importowanych prowiantów informacyą, funkcyi swojej attendere raczyli, oraz insistendo rekognicyi przeszłych IMciów pp. komisarzów kwity in rem oddawających prokurowali od IMci p. sztabkwatyrmistrza, tudzież integritatem oddawających prowiantów i płacących za nie przestrzegali.

11. A lubo ziemia nasza podatek podymnego na zapłatę chorągwiom repartycyą w tejże ziemi mającym iuxta constitutionem regni anni 1717 z ziemi tejże przypadającej i należącej na 100 zł. z dymu przez laudum eiusdem anni aukcyonowawszy, też same na każdym dymie superaty na erekcyą kościołów naznaczyła i dyspartymentem osobliwym dobra na dymów kilkanaście applikowała, z których quantitas dyspartymentowana na kościół halicki farny do tych czas dochodziła i fabryka continuatur, druga zaś quantitas na kościół trembowelski OO. Karmelitów post reparationem onego determinatam do grodu trembowelskiego i do rąk IMci p. Zawadzkiego, regenta trembowelskiego, per laudum ziemi dysponowana była, przeto zważając potrzeby ziemi pod czas teraźniejszy pilne, praesenti sancito postanawiamy, ażeby dobra iuxta dispartimentum na pomienione fabryki ordynowane do dalszej dyspozycyi ziemi do grodów halickiego i trembowelskiego oddawali, a zaś in antecessum do rąk IMci p. Zawadzkiego oddawane, aby tenże IMć p. Zawadzki praevia de perceptis ratione na przyszły sejmik komportował.

12. Przy tem obstringimus IMć pp. deputatów od chorągwi w ziemi naszej repartycyą mających do odbierania podatku podymnego ordynowanych, aby iuxta legem w wybieraniu podatku abstineant od extorsyi groszowego, kwitowego i piurkowego et praesertim triplicis pensionis circa executionem practicatae, a to sub rigore lege descripto et vindicatione de substantia possessionatorum et stipendiorum militarium arestatione in foro fori sine adcitatione literali ex regestro simplici praeciso beneficio aresti aut terminorum tactorum accedenda.

13. Supplika miasta Halicza względem quaerimoniis przez lokowanie wojsk rossyjskich w reces do przyszłego sejmiku odkłada się.

14. Aby zaś in subitis casibus, a osobliwie ad resultata od legacyi do księcia IMci Hessemburga ordynowanej mogliśmy mieć praesto u siebie consilium, przeto upraszamy W. IMć p. marszałka koła naszego rycerskiego, ażeby, gdy zajdzie tego perimens necessitas, praeviis litteris obdestinatoriis od JW. IMci p. podkomorzego naszego halickiego innotescere nas raczył i termin dalszych obrad naszych praefigat. Które to laudum i w nim wszystkie postanowione kontenta, jako zgodnie nemine contradicente uchwaliliśmy, tak one IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum ut supra. Rafał Ratoski, stolnik czerniechowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 819—820 i (dalszy ciąg) 909—911; Castr. Hal. Rel. 236 p. 232—236.

224.

Halicz, 28 marca 1735.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do króla.

1. Instrukcya W. IMć pp. posłom do najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego p. n. m., per laudum ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego w Haliczu, in loco consultationum solito, die vigesima (sic) Martii[1] anno praesenti 1735 sancitum uproszonym et unanimiter obranym, t. j. IMci p. Stanisławowi Rozwadowskiemu, staroście ostrowskiemu, IMci p. Michałowi Jastrzębskiemu, sędzicowi ziemskiemu halickiemu i IMci p. Kazimierzowi Czołhańskiemu, podczaszemu kijowskiemu dana.

[1] Por. nr. 223, ust. 1 i 3.

2. Kiedy opatrzność P. Boga, w którego ręku sunt potestates et omnium iura regnorum, najjaśniejszego króla IMć Augusta Trzeciego p. n. m. łaskawego i dobrotliwego, jako z publicznego oświadczenia przez uniwersały wydane nam patet, in solio regni osadziła et clavum et regimen całej Rzptej konferowała, więc naprzód IMć pp. posłowie ore publico ziemi uczyniwszy u tronu pańskiego powinną adoracyą, oświadczą się z życzliwą serc naszych chęcią i apprekacyą incolumitatis et diuturni dominii i że ziemia nasza J. Kr. Mć uznaje za pana, subiectionem, fidelitatem et obedientiam (salvis iuribus, praerogativis et libertate tot actibus najjaśniejszego króla IMci cautis et praecustoditis) przyrzeka, a quibusdam actibus in contrarium majestatu króla IMci subsecutis odstępuje i do konfederacyi generalnej warszawskiej pod dyrekcyą JW. IMci p. Punińskiego, instygatora koronnego, postanowionej przystępuje i póty w tejże konfederacyi zostawać przyrzeka, póki Rzpta przez sejm pacificationis exwinkulowana nie będzie.

3. A że ziemia nasza ex pondere calamitatis praesentis et strepitu continuo belli i znajdujących się in visceribus regni auxyliarnych wojsk, a stąd damnis i gravaminibus emersis zważa, iż inaczej Rzpta ad vigorem pristinum przyść nie może, dokąd sejm pacificationis nie nastąpi, przeto aby dawny reflorescat pokój i Rzpta ad unionem zupełnie przyść mogła, supplikować będą u majestatu pańskiego, aby sejm pacificationis accelerare król IMć raczył.

4. Przy tem upraszać będą majestatu najjaśniejszego króla IMci p. n. m., aby ewakuacyą wojsk rossyjskich i saskich auxyliarnych ex visceribus regni efficiat.

5. Tudzież committimus tymże IMciom pp. posłom, aby interes względem JO. księcia IMci prymasa, JW. W. IMć pp. marszałkowej nadwornej koronnej, lwowskiego i lubelskiego starostów i wojewodzica bełzkiego promovea[n]t i w nim z Rzptą sese conforment.

6. Caetera probatae activitati et dexteritati WW. IMć pp. posłów recommendantur. Datum et actum in loco consultationum solito w Haliczu ut supra. Rafał Ratowski, marszałek ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego koła rycerskiego.

Castr. Hal. Rel. 236 p. 236—237.

225.

Halicz, 28 marca 1735.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do generała wojsk rosyjskich.

1. Instrukcya do JO. książęcia IMci Hessemburga, generała wojsk rossyjskich, WW. IMć pp. Adamowi Niesiołowskiemu, chorążemu owruckiemu i Janowi Łaskiemu, cześnikowi nowogrodzkiemu, posłom od ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego unanimiter uproszonym i obranym na sejmiku tejże ziemi in loco consultationum solito w Haliczu, die vigesima octava Martii anno 1735 odprawionym dana.

2. Nie trzeba prolixis ku rzetelnej expressyi ediscere verbis (ponieważ wszystkim jest wiadomo), jako ziemia nasza podczas teraźniejszej rewolucyi, favore się nie uwodząc, non praecipitans[1] dyspozycyami obrad swoich in contrarium najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego szczęśliwie nam panującego, żadnych wypraw wojennych non erexit i wolała się opłacić wymagającym enixe tych wypraw, niżeli niemi in offensam wojsk auxyliarnych i majestatu najjaśniejszego króla IMci procedere, biorąc przed się media praeincepta ex felicitate et dulcedine pacis za szczęśliwego panowania divae memoriae najjaśniejszego monarchy polskiego

[1] W rkp. praecipitamus.

Augusta Drugiego, a stąd roszcząc sobie beatitudinem w panowaniu sukcessora, najjaśniejszego teraźniejszego ukoronowanego regnanta. Przeto IMć pp. posłowie uczynią JO. księciu IMci remonstracyą, że jakośmy przed tem nie byli refractarii intronizacyi najjaśniejszego króla IMci, tak za uniwersałem J. Kr. Mci in copioso zjechawszy się numero uznaliśmy i uznajemy tegoż króla IMć za pana dobrotliwego i łaskawego monarchę korony Polskiej i państw do niej należących et eo nomine posłów do tronu pańskiego cum adoratione maiestatis, recognitione dominii jego, contestatione subiectionis et debitae oboedientiae uprosiliśmy, ab actibus quibusvis in contrarium maiestatis quovis modo subsecutis recessimus i do konfederacyi pod dyrekcyą JW. IMci p. Punińskiego, instygatora koronnego przystąpiliśmy, z tą deklaracyą idque sub fide, honore et conscientiis nostris, że in hoc foedere et sacro vinculo około dostojeństwa J. Kr. Mci obstawać powinniśmy dotąd, póki Rzpta przez sejm pacificationis uspokojona nie będzie.

3. A że dotąd ziemia nasza halicka experyencyą doznała wielkiej łaskawości JO. księcia IMci in desideriis suis, więc za nie obliguje WW. IMć pp. posłów, aby powinną jak z najgłębszą submissyą diserto ore uczynili podziękowanie, a przy tem przy niepłonnej remonstracyi o zrujnowaniu ziemi naszej per gravamina wojsk polskich i niezmiernej dezolacyi kraju z natury niepłodnego, upraszając ulteriorem clemenciam supplikować mają JO. księcia IMci, aby gdy z dobroci swojej mając wzgląd odległości miejsc od magazynów dalekich, o zwożeniu prowiantów pozwolił, aby pieniądzmi był (sic) płacony, in parte tedy po zł. 200 z dymu przyjmować kazać raczył, a nie pretendował po zł. 500, którą kwotę ciężko bardzo dobrom dość w ziemi naszej zrujnowanym znosić, i gdy libertował powiat trembowelski i niektóre dobra, na które ex dispositione ziemi dymy są ułożone, też same dymy na tenże powiat i dobra ułożone pro persoluto łaskawie JO. książę przyjął. Caetera probatae activitati et dexteritati WW. IMć pp. posłów n. w. m. pp. recommendantur. Datum et actum in loco consultationum solito w Haliczu ut supra. Rafał Ratowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 236 p. 237—238.

226.

Halicz, 28 marca 1735.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do pułkownika wojsk rosyjskich.

1. Instrukcya WW. IMciom pp. posłom W. IMci p. Józefowi Kalinowskiemu, cześnikowiczowi halickiemu i Konstantemu Bąkowskiemu, stolnikowi owruckiemu, na sejmiku ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego w Haliczu, in loco consultationum solito, die 28 Martii a. D. 1735 dana.

2. Ponieważ experyencyą doznaje ziemia nasza wielkiej strzemieźliwości wojska rossyjskiego w kraju naszym goszczącego, co pochodzi nie tylko z przezorności ale z osobliwej łaskawości W. IMci p. pułkownika, przeto W. IMć pp. posłowie ore publico cum debita submissione podziękują W. IMci p. pułkownikowi, oraz upraszać będą o dalszą kontynuacyą tejże łaskawości, aby gdy od wojska jego pod komendą zostającego żadnego ucieműężenia ziemia nasza nie poniosła, in ulterius in simili disciplina toż wojsko swoje trzymać raczył.

3. Że zaś niektóre punkta, przy legacyi IMci p. kapitana wojska komendy W. IMci p. pułkownika wniesione, na teraźniejszym rezolwowane być nie mogły sejmiku, dokąd od JO. IMci p. Hessemburga, generała wojsk rossyjskich in desideriis ziemi nastąpi rezolucya, aby W. IMć p. pułkownik pozwolił inducias tantisper w oddawaniu i odbieraniu prowiantów in natura

paratoque aere. Caetera probatae activitati W. IMć pp. posłów recommendantur. Datum et actum ut supra w Haliczu. Rafał Ratowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 236 p. 238–239.

227.

Halicz, 20 kwietnia 1735.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza ad locum consultationum solitum dnia 20 kwietnia r. 1735 za innotescencyami od W. IMci p. Ratoskiego, stolnika czerniechowskiego, marszałka koła naszego rycerskiego, któremu anteriori laudo praecommisimus facultatem in casum ingruentis necessitatis convocandi nas na teraźniejsze obrady, takowe pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka postanowiliśmy laudum.

2. Ponieważ z relacyej przez W. IMć p. Niesiołowskiego, chorążego owruckiego i Łaskiego, cześnika nowogrodzkiego, posłów od JO. księcia IMci Hessemburga, wojsk rossyjskich generała powracających, w kole naszem rycerskiem uczynionej ac ex responsoriis do ziemie naszej danych demonstratur, że pomieniony książe IMć diminuncią po zł. 250 na miesiąc z dymu uczynił, jednak usilnie u nas exposcit, aby dobra JO. książęcia IMci Czartoryskiego, wojewody ruskiego i JW. IMci p. wojewody mazowieckiego: Grzymałów, Towste cum attinentiis, tudzież Kosów, Łaskowce[1] w kluczu budzanowskim leżące, possesyi JW. IMci księdza metropolity lwowskiego, halickiego i kamienieckiego biskupa podległe, libertowane, kontrybucyi i oddawaniu prowiantów nie podlegały, naprzód zlecamy IMci p. marszałkowi, aby nomine publico prezentował JO. księciu IMci powinne podziękowanie i dalsze desideria ziemi listami swoimi łasce jego rekomendował.

3. Prócz tego zaś aby doniósł, iż affektacyi księcia IMci zadość czyniąc, pomienione dobra libertujemy z tą deklaracyą, że prócz aktualnej possessyi tak JO. księcia IMci wojewody ruskiego[2] i JW. IMci p. wojewody mazowieckiego[3], jako też JW. IMci księdza metropolity [w] pomienionych kluczach possessores ab onere communi contribuendi z nami non excipiantur. Co zaś proweniencyi z dóbr wyżej wyrażonych należeć ma, aby na 21 dymów na powiat trębowelski przez taryfę przy uniwersale księcia IMci redukowaną włożonych, servata omnimoda proportione rozdzielone i przydane były, co IMć p. regent trębowelski, mający wiadomość haereditatum et possessionum w wyrażonych kluczach, in attendentia W. IMci p. Dulskiego, stolnika parnawskiego admaturare ma.

4. A że JW. IMć p. podkomorzy nasz halicki studendo integritati et conservationi communi dóbr naszych, szukając sposobu conciliandi favores kommendujących wojska rossyjskie, in ordine dla zjednania u nich allewiacyi w wydawaniu prowiantów i furażów, poniekąd in maiori copia założonych, jest adactus do naznaczenia pewnych donatyw z podatku czopowego i aktu te donatywy mediante executione IMciów pp. Jurkowieckiego i Zuba, komisarzów do magazenu naznaczonych, z podatku czopowego za rok die prima Septembris 1734 anno zaczynający się należącego, za powszechnem nas wszystkich na przeszłym sejmiku przytomnych

[1] Laskowce wś. pow. trębowel. Słown. geogr. V. 86.
[2] August Aleksander Czartoryski. Niesiecki. Herb. pol. I. 176.
[3] Stanisław Poniatowski.

pozwoleniem ponaznaczał[1], więc my tę IMci p. podkomorzego dyspozycyą ad praesens in toto approbando przyrzekamy sacrosancte manutenere i naznaczone porcye czopowego miasteczkom, gdy się za pomienionemi assygnacyami wypłacą, pro persoluto in subsequenti acceptare.

5. Że zaś prócz porcyi przez pomienionego IMć p. podkomorzego, ut praemissum est, dysponowanych, cogimur teraz do obmyślenia nowszych donatyw et subsidii dla IMciów niżej wyrażonych ad publicum od nas obsequium in praesenti rerum situatione uproszonych, a na te wyżej wspomnianego roku 1734 czopowe non sufficit, a dla tego instante urgentissima necessitate rezolwowaliśmy się potissimam partem podatku tegoż czopowego in futuro, t. j. prima Septembris anno praesenti 1735 zacząć się mającego na tę potrzebę zażyć et eo nomine quantitatem donativorum cum specificatione fundi, z którego repeti mają, w niniejszem laudum wyrazić, zleciliśmy iniungendo miastom i miasteczkom do płacenia tego podatku obowiązanym, aby sine intermissione ad primam assignatariorum requisitionem hoc contingens wypłacili upewniając, że in subsequentibus ziemie naszej dispositionibus pro persoluto idque pro annis 1734 et 1735 przyjmowane będą.

6. Których to donatyw cum assignatione fundi taka specyfikacya: naprzód in munus komendy wojsk rossyjskich zł. 6.000, IMci p. obersztleytnantowi Ramze, komendującemu nad partyą wojska tegoż zł. p. 2.500, IMci p. Jurkowieckiemu pro manutentione commissoriatus zł. p. 1.000, IMci p. Zubowi pro eadem functione zł. p. 1,000. Dla pisarza tychże IMciów zł. p. 100 offerimus et ordinamus naznaczając fundum, t. j. aby na pomienione sumy miasteczko Monasterzyska zł. 400, miasteczko Zawałów zł. 200 (salva in futurum przy reformowaniu taryfy po rewizyej uczynionej alleviatione), miasteczko Gwoździec zł. p. 240, miasteczko Kałusz zł. p. 1.200; miasto Stanisławów zł. 600, Uście zł. 500, Wojniłów zł. 160, Tłumacz 240, Barysz 160, Halicz (salvo in futurum beneficio per laudum die 12 Septembris 1730 sancitum ne iuxta tarifam in futurum stringatur illaeso manente) zł. 300, miasteczko Zabłotów zł. 200, Horodenka zł. 700, Śniatyn zł. 800, Uścieczko zł. 40, Kosów 640 zł., Othenia[2] zł. 200, Łysiec zł. 120, Sołotwina zł. 200, Kamionki Wielkie zł. 100, Delatyn zł. 200, Kołomyja zł. 600, Tyśmienica zł. 1.200, Buczacz 1.200 zł., Kuty zł. 300, Bowszowiec zł. 100 zapłacili.

7. Także IMci p. Czołhańskiemu, podczaszemu kijowskiemu za podjętą funkcyą poselstwa do J. Kr. Mci Augusta Trzeciego p. n. m. zł. p. 2.000 naznaczamy. Którą sumę miasteczko Dobrotów zł. 80, miasteczko Peczeniżyn 120, miasto Podhayce zł. 800, miasto Trębowla zł. 700, miasteczko Skałat zł. 300 contribuendo supplere tenentur.

8. IMci p. Kunaszewskiemu, podczaszemu bracławskiemu, że delegatem będąc ad latus regium i w Warszawie bawiąc bez wielkiego kosztu obejść się nie może, więc ad interim zł. 2.000 ordynujemy, ad quam supplendam summam miasteczko Kąkolniki zł. 120, Martynów zł. 40, Bukaczowce zł. 100, Siemikowce zł. 60, Jezupol zł. 160, Rohatyn zł. 800, Podgrodzie pod Rohatynem zł. 60, Mikulińce 520, Niżborek zł. 40, Chorostków zł. 40, Złotniki zł. 100 adstringentur.

9. IMci p. Orłowskiemu, cześnikowi kijowskiemu, za podjętą tak wiele razy funkcyą komisarską do Lwowa i dotąd kontynuowaną przy magazenie tamtejszym zł. 2.000 naznaczamy. Do wypłacenia tej zaś sumy miasto Tarnopol zł. 1.200, Mogielnica zł. 120, Strusów zł. 160, Kozłów zł. 160, Kopyczyńce zł. 300, Horożanka zł. 60 praesenti laudo adigitur.

[1] W aktach hal. znajdują się dwa polecenia podkomorzego, dotyczące podatków miast halickich: pierwszem z daty Horożanka, 9 kwietnia 1735 obwieszcza on tym miastom, by czopowe, szelężne i prasułkę oddawały urzędnikom grodzkim hal. i tremb. (Castr. Hal. 236 p. 270); drugiem, datowanem tamże 18 kwietnia t. r. polecił komisarzom, przy magazynie komendy Ramzego, podpułk. rosyjskiego będącym, wypłacić z czopowego tych miast 6.000 zł. ks. Hessen-Homburgowi, 1.800 zł. Ramzemu, pułkownikowi Skrzetuskiemu 170 talerów i t. d. (Ibidem, p. 311—12).

[2] Ottynia mko. pow. tłumack. Słown. geogr. VII. 764.

10. IMci p. Skrzetuskiemu, podwojewodzemu lwowskiemu, pułkownikowi wojsk J. Kr. Mci in vim gratitudinis za kooperacyą około całości ziemi naszej zł. p. 1.200 naznaczamy i tę sumę mają wypłacić, t. j. Grzymałów zł. 560, Towste zł. 240, Bursztyn zł. 340, Baworów zł. 40, Kupczyńce zł. 20.

11. IMciom pp. Niesiołowskiemu, chorążemu owruckiemu i IMci p. Łaskiemu, cześnikowi nowogrodzkiemu za funkcyą poselską do JO. księcia IMci Hessemburga, wojsk rosyjskich generała, cum effectu in rem et commodum ziemi odprawioną, zł. p. 1.200 praesenti laudo naznacza się i tę sumę contingenti za dwa roki tak jako insze miasteczka wypłacić mają, t. j. Czortków zł. 1.000, miasteczko Łanczyn[1] zł. 80, miasteczko Suchostaw zł. 120.

12. Aby zaś per renitentiam unius drudzy non patiantur incommodum, wszyscy się praesenti zapisujemy laudo, że w oddawaniu prowiantów tudzież w wypłaceniu assignatariis summarum expressarum remoram czynić nie mamy.

13. A jeżeliby które miasteczko renitens in exolvendo było, tedy IMć pp. komisarze przy magazenie tyśmienickim będący nie mają egzekucyi do dworów szlacheckich ordynować, ale directe ad communitates.

14. IMci p. marszałkowi koła naszego za pracę i fatygi circa directionem kilku sejmików podjęte gratitudinem praeter memorem famam za nastąpieniem da Bóg dalszych obrad naszych przyrzekamy, upraszając IMci, aby ore publico ziemi za miastami Haliczem, Tyśmienicą, Jezupolem przez listy umyślne, ordynowane do księcia IMci Hessemburga i IMci p. pułkownika Ramze, by allewiacyą uznali, instare raczył i te laudum jako zgodnie postanowione podpisawszy do grodu halickiego per oblatam podał. Datum et actum in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Rafał Ratowski, stolnik czerniechowski, marszałek ziemi halickiej koła rycerskiego i powiatów do niej należących kołomyjskiego i trębowelskiego.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 823—826; Castr. Hal. Rel. 236 p. 335—338; Castr. Tremb. Rel. 183 p. 745—750.

228.

Halicz, 8 sierpnia 1735.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się do Halicza, na miejsce obrad naszych zwyczajne, dnia 8 miesiąca sierpnia roku 1735, za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego szczęśliwie nam panującego de data z Warszawy, dnia 24 miesiąca czerwca roku tegoż do ziemi naszej wydanym, w grodach naszych halickim i trembowelskim oblatowanym i promulgowanym, takowe sub auspiciis Superum postanowiliśmy laudum.

2. Kiedy post tot naufragia belli, post aerumnas wszelkich nieszczęśliwości affulgit tandem tempus malaciae, wraca się post ferrea saecula aurea aetas ac post strepitus armorum gemitusque et lacrimas populorum reflorescit olea pacis, gdy J. Kr. Mć p. n. m. z łaskawości i dobroci swojej rozróżnione po części animusze narodu naszego ad unanimitatem wszystkie stany cnej Rzptej ad unum animatum corpus, do powszechnej szczęśliwości, do pożądanego pokoju, do ocalenia i ubespieczenia praw i swobód naszych, do zjednoczenia maiestatis cum libertate, zgoła ad pristinam beatitudinem przez złożenie sejmu pacificationis wokuje, za co Dominatori gentium Regique regum et regnorum supremo Domino winne oddajemy dzięki, że

[1] Dziś wieś pow. nadwórniań. Słown. geogr. V. 583.

nas in hoc turbine et tempestate nie zostawuje improvisos, a potem majestatowi pańskiemu J. Kr. Mci. że prawie vi magnetica amoris et charitatis pociąga nas ad tranquillitatem publicam et privatam pobudza voluptatem.

3. Przeto na fundamencie deklaracyi pańskich, w uniwersale do ziemi naszej na sejmik teraźniejszy ordynowanym, tudzież instrukcyi do ziemi przez IMć p. posła J. Kr. Mci wniesionych, ac ad vota p. n. m. stosując się, do obrady teraźniejszej przystąpiliśmy i za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego JW. IMć p. Mikołaja Kurdwanowskiego, podkomorzego ziemi naszej, baranowskiego etc. starostę uprosiwszy, za assessorów W. IMć pp. IMć p. Pawła Benoego, chorążego kołomyjskiego, jabłonowskiego starostę, halickiego i IMć p. Bernarda Grabionkę, łowczego ziemi tutejszej, trembowelskiego grodzkich sędziów ad eandem Spartam unanimiter wezwawszy, do obrania JW. IMć pp. posłów na sejm pomieniony accessimus.

4. Jakoż unanimiter et sine contradictione uprosiliśmy i obrali za posłów JW. IMć pp. JW. IMć p. podkomorzego ziemi naszej i marszałka obrad teraźniejszych, JW. IMć p. Jerzego z Potoka na Podhaycach Potockiego, grabowieckiego, tłumackiego etc. starostę, W. IMć p. Benoego, chorążego kołomyjskiego, jabłonowskiego starostę, sędziego grodzkiego halickiego, W. IMć p. Antoniego Rozwadowskiego, stolnika halickiego, karaczkowskiego, W. IMć p. Andrzeja Szumlańskiego, stolnika kołomyjskiego, buczniowskiego starostów i W. IMć p. Stanisława Cinskiego, stolnika bracławskiego, obstringendo IMciów amore boni publici et iure iurando in eam rotham (na którą et in subsequens ac succedanee eligendi IMć pp. posłowie przysięgać mają): Ja N. N. poseł na sejm pacificationis obrany przysięgam P. Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, że na tym sejmie ante omnia dobra pospolitego, praw starożytnych, bespieczeństwa wolnej in futurum elekcyi, całości liberae vocis pro posse meo promowować będę, pupillam libertatis, t. j. wolnego głosu indemnitatem nieodstąpię, cokolwiek ex cardine legum wypadło, aby znowu intra orbitam restituatur starać się będę, o ewakuacyą auxyliarnych cudzoziemskich wojsk omnimode starać się będę, w żadne praktyki, kointelligencye z postronnymi ministrami, majestatowi, dostojeństwu króla IMci i Rzptej szkodliwe wchodzić nie będę i co mi jest podano w instrukcyi wraz z kollegami mymi, nie rozrywając się a societate et consensu ich, pro posse meo manutenebo — przysięgłych, aby in eo publico rad koronnych theatro według instrukcyj od ziemi naszej seorsivo instrumento tymże JW. IMć pp. posłom danych i spisanych innata sua dexteritate promoveant bonum publicum, całość ojczyzny et a cardine praw ojczystych, swobód i wolności nec passum movere, zgadzając się cum sensu Reipublicae, raczyli.

5. Żeby zaś zabieżeć skuteczniej swywoli chłopów poddanych naszych, którzy zuchwale panów i siedliska swoje rzucając na insze przenoszą się słobody et sub praetextu tych słobód o wielką licencyą przychodzą, ad faciliorem modum vindicandi ich przyjmujemy między sobą proces ad normam województwa podolskiego i tenże proces pro lege forensi u siebie stanowiąc mieć chcemy, aby ziemianin ziemianinowi chłopa chociaż niedziedzicznego, byle przez rok i niedziel sześć zasiedziałego, ad officiosam sive amicabilem requisitionem cum liberis, pecoribus ac domestica supellectili et inseminationibus wydawał, a in casum niewydania za pierwszą rekwizycyą, aby w grodach i urzędach za wytoczeniem do nich takowej sprawy in primo termino dekret extraditionis vel evasionis iuratoriae, praevia nihilominus comprobatione super realitatem pretendowanego przez rok i sześć niedziel zasiedzenia chłopa, o którego rzecz jest, ferowane były, salvo nihilominus iure dziedzica aktualnego do poddanych takim sposobem między nimi wentylowanych habito. Gdy zaś ziemianin chłopa actualiter mieszkającego na gruncie swoim przyjmie, aby go domino fundi, z którego ucieka, odesłał, chudobę zaś uciekającego aby sobie in poenam profugi zabrał, tak jednak, aby takowe zabranie chudoby non afficiat tych chłopów, którzy za wiadomością lub attestacyą panów swoich necessitate podwody lub innej domowej potrzeby w drodze znajdować się będą.

6. Że zaś z zwyczaju w prawie opisanego incumbit nam kommunikować consilia nasze braci naszym na generale wyszyńskim, tedy za posła uprosiliśmy W. IMć p. Lubowieckiego, podczaszego kijowskiego, który IMć na terminie obrad tamtejszych stanąwszy, deferet naszą weneracyą et contenta consiliorum nostrorum kommunikować raczy, za co perennem w sercach naszych zapisujemy IMci obligationem.

7. A ponieważ W. IMć p. Skrzetuski, podwojewodzy lwowski non lucri gratia, ale szczególnie z afektu i przyjaźni ku ziemi naszej wiele kooperacyi u JO. księcia IMci Hessemburga, wojsk rossyjskich wielkiego wodza i generała dla ziemi naszej wyświadczył et pari generositate naznaczone sobie in vim gratitudinis ex contingenti czopowego z miasteczek w ziemi naszej będących, t. j. Grzymałowa zł. 560, Towstego zł. 240, Bursztyna zł. 340, Baworowa zł. 40, Kupczyniec [1] zł. 20 za dwa roki należącego in summa zł. p. 1.200 uchwałą ziemi dnia 26 kwietnia roku teraźniejszego na osobę W. IMci p. Ratowskiego, stolnika czerniechowskiego pretio wielkich zasług, mianowicie względem fatyg i kosztów podczas marszałkostwa i dyrekcyi tegoż IMci kilku sejmików podjętych transfundit, przeto i my tęż kwotę aplikujemy IMci, iniungendo miasteczkom wyrażonym, aby nieodwłocznie eas quantitates IMci zapłacili, IMci zaś p. Skrzetuskiemu, podwojewodzemu lwowskiemu za jego ku ziemi naszej uczynność manet u nas gloria et aeviterna obligatio.

8. Które to laudum i wszystkie jego contenta, jako zgodnie communique voto et assensu są postanowione, tak one JW. IMci p. podkomorzemu, dyrektorowi koła naszego i WW. IMć pp. assessorom podpisać i do grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum in loco consultationum solito w Haliczu, die et anno ut supra. J. M. Kurdwanowski, podkomorzy i marszałek na ten czas koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Paweł Benoe, chorąży kołomyjski, starosta jabłonowski, p[odstarości] g[rodzki] h[alicki], assessor. Bernard Leszczyc Grabionka, łowczy halicki, sędzia grodzki trębowelski, assessor

Castr. Hal. Laud. 451 p. 827—829; Castr. Hal. Rel. 236 p. 581—583; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 39 p. 1063—1065.

229.

Halicz, 12 września 1735.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego, ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się ad locum consultationum solitum do Halicza pro die duodecima Septembris w roku teraźniejszym 1735, według prawa i konstytucyi koronnych na sejmik electionis deputata na prześwietny trybunał koronny piotrkowski i lubelski, pod dyrekcyą laski W. IMci p. Antoniego Pilawskiego, podczaszego kołomyjskiego, marszałka koła rycerskiego tejże ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego obranego, unanimi voto nemine contradicente JW. IMć p. Mikołaja na Potoku i Buczaczu Potockiego, starostę kaniowskiego, dignitate et virtute do tej funkcyi idoneum za sędziego i deputata na pomienione trybunały koronne piotrkowski i lubelski obraliśmy i uprosili.

2. Które to laudum, jako zgodnie umówione i postanowione, tak sine ulla contradictione IMci p. marszałkowi koła naszego oraz z IMć pp. assessorami według prawa obranymi podpisać i do akt grodzkich halickich per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in

[1] Prawdopod. chodzi tu o Kopyczyńce, mko. pow. husiat. Słown. geogr. IV. 377.

loco consultationum solito, die et anno ut supra. Antoni Pilawski, podczaszy kołomyjski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Franciszek Dubrawski, podczaszy bracławski, jako assessor. Stefan Lubicz Krzywicki, skarbnik sanocki, jako assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 831; Castr. Hal. Rel. 236 p. 686—687.

230.

Halicz, 13 września 1735.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego, ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się ad locum consultationum solitum tu do Halicza, a to in crastino electionis deputata na prześwietny trybunał koronny na sejmik gospodarski dnia 13 miesiąca septembra w roku 1735 przypadający, takowe sub auspiciis supremi Numinis postanawiamy laudum.

2. Naprzód obrawszy za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Michała Jastrzębskiego, sędzica ziemskiego halickiego, oraz z IMciami pp. assessorami WW. IMć pp. Antonim Krzuckim, miecznikiem podlaskim i Antonim Borawskim, skarbnikiem bielskim, przystąpiliśmy do porządku ziemiańskiego ad normam innych województw koronnych, a najbardziej prawa pospolitego koronnego za komisarza na przyszły trybunał skarbowy radomski W. IMć p. Michała Stanisława Korwina Kamieńskiego, chorążego buskiego, starostę boreckiego, obersztleytnanta J. Kr. Mci i Rzptej na dwa roki unanimiter et sine contradictione obraliśmy i uprosili, obstringendo amore boni publici w. m. p., aby in stallo suae functionis negotia ziemi naszej in quam perfectissimo statu utrzymywał, za co solitam gratitudinem IMci n. w. m. p. spondemus[1].

3. A że in recenti viget u nas memoria, dulcis recordatio meritorum ś. p. W. IMci p. Zygmunta Kamieńskiego, podczaszego lwowskiego, generał majora wojsk Rzptej, emeriti concivis nostri, który pro stipendiis militaribus odebrawszy assygnacyę z komissyi łuckiej in anno 1706 do ziemi naszej, która jako grato od nas przyjęta była animo, tak per fatorum iniuriam et temporum calamitates że swojej od nas nie odebrała in persolutione iusta satysfakcyi, więc titulo gratitudinis appremiando merita tegoż IMci p. generała Kamieńskiego, per transfusivam iustitiam na syna jego devoluta, a komisarza ziemi naszej na prześwietny trybunał radomski concordibus votis et suffragiis od nas obranego omnimode obligujemy, ażeby z sumy złożonej w ziemi naszej na ukontentowanie osychającego wojska na repartycyach swoich w regularnej na ten czas zapłacie sub tempus calamitosum, z której certa quantitas in conservationem regimentów, na lenungi żołnierzom i na gażę oficerom w garnizonach kamienieckim i okopskim pro praesidio lokowanym oddana i dysponowana, eandem indispensabiliter tenże W. IMć p. Kamieński, chorąży buski repetat, do której windykowania liberum campum agendi etiam per strepitum iuris na komisyi radomskiej pozwalamy.

4. Illacya JW. IMci p. Gabryela Rusieckiego, skarbnika gostyńskiego, jako słuszna i prawdziwa, pociąga nas ad praestanda remedia w krzywdzie jego, kiedy IMć będąc części pewnej we wsi Obertynie dziedzicem, na której przed uformowaniem in anno 1717 taryfy siedziało wielu szlachty, a ci wyprzedali się IMci p. Antoniemu Kalinowskiemu, cześnikowi halic-

[1] Z Borek, 20 października 1735 r. wezwał Kamieński uniwersałem do składania podatku czopowego według taryfy na sądach boni ordinis w Haliczu 1729 r. ułożonej. Castr. Hal. 236 p. 879—81.

kiemu, jednakże tenże IMć p. cześnik halicki ex sorte nobilium przyłączywszy ponabywane sortes et sortem Krempszczyzna nuncupatam po JMci swojej, a przed tem do szlacheckiej części należącej, nie chce podatków wszelkich ziemiańskich płacić, tylko sam IMć p. Rusiecki onera communia deportuje, zaczem obstringimus amore fraterno et sola iustitia tak IMć p. cześnika halickiego, jako też et alios cohaeredes et compossessores części pomienionej nobilium, ażeby adaequata proportione haereditatum et possessionum suarum wszelkie onera ferre raczyli.

5. Wniesione desiderium IMci p. Jana Studzienieckiego względem rekompensy za wyciętą w Medusze podczas obozowania ziemi tutejszej olszynę, naznaczonej anteriori laudo za tę szkodę sumy jako maeretur u nas respectus, tak in defectu ad praesens aerarii, tę pretensyą jego na przyszłym sejmiku uspokoić deklarujemy.

6. Łatwość W. IMci p. Pilawskiego, miecznika podlaskiego, starosty kiszyńskiego mając stateczną in pectoribus nostris, gdy za dawne ad interim zasługi ustępuje, tylko się za lokacyą pospolitego ruszenia z ziemi halickiej pod wsią Pobereżem, przez którą miała subsequi dewastacya, dla tego obligujemy IMć p. komisarza ziemi naszej, aby IMci najpierwszemu oddał 2.000 zł.

7. Dowód fatyg, kosztów i doskonałej usługi ziemi IMć pp. posłów cum recognitione et adoratione maiestatis najjaśniejszego króla IMci, t. j. W. IMć pp. Stanisława Rozwadowskiego, miecznika i Michała Jastrzębskiego, sędzica ziemskiego halickich, a że nie jest dotychczas uspokojony jako i innych IMcjów zupełna od ziemi naszej dojszła satysfakcya, tak i pomienionym IMciom n. w. m. pp. manet w sercach naszych przy obligacyi do rekompensowania perennis gratitudo, interea jednak W. IMć p. komisarz vigore dawnych uchwał, jako i inni IMć in hac functione będący bierali largicyą, tak aby IMciów z najpierwszych podatków ukontentował.

8. Że zaś wojska rossyjskie wyciągają u nas wydawania prowiantów, przeto aby przy oddawaniu onych ziemia nasza nie miała aggrawacyi, za komisarza do magazenu halickiego albo tam, gdzie też wojsko porcye wybierać będzie, uprosiliśmy IMć p. Bazylego Zuba, komornika granicznego halickiego, któren całości ziemi przestrzegać obligatur. Za fatygi zaś IMci n. m. p. zł. 1.000 z czopowego naznaczamy, na któren W. IMć p. komisarz assygnacyą do miast wyda.

9. A ponieważ nie mamy wiadomości o podatku prasułka nazwanym jako się obraca et in quem usum ziemi jest applikowany, przeto ad investigationem onego W. IMć p. Stanisława Rozwadowskiego, miecznika ziemi halickiej obraliśmy, upraszając IMci, aby tego doszedł, gdzie pomieniony podatek i bez (sic) kogo był wybierany i co uczynić może, dlaczego i exakcyą tegoż podatku na rok przyszły IMci committimus, czego wszystkiego exactam rationem et illuminationem na przyszłym da Bóg sejmiku gospodarskim uczynić obligatur.

10. Przy tem że z podatku czopowego za funkcyi komisarskiej W. IMci p. Ulińskiego, stolnika podolskiego, przez dwa roki zaległego nie mamy u siebie uczynionej racyi, zaczem obligujemy IMć p. stolnika podolskiego n. w. m. p., aby similiter na przyszłym sejmiku relationis reddat ziemi de perceptis et expensis calculum.

11. Pretensya IMci p. Wawrzyńca Niewierskiego, sukcessora IMci p. Michała Niewierskiego względem sum, pierwszej 1.000 zł., drugiej 800 zł. do przyszłego sejmiku gospodarskiego regulatur.

12. Dokąd interes itidem IMci p. Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, względem zapłaconej za ziemię regimentowi JO. IMci pana krakowskiego sumy 1.600 zł. w reces się odkłada, któren salvis documentis producendis uspokojony być ma.

13. Desideria IMć pp. Stefana Krzywickiego, skarbnika sanockiego, Jana Bahrynowskiego, Jączyńskiego, Jasińskiego, Sulatyckiego, IMci p. Kazimierza Bydłowskiego przez inundacyą wody, pogorzenia, jako też przez aggrawacye wojsk różnych zrujnowanych, merentur compassionem w sercach naszych braterskich, dla czego na przyszłym sejmiku sublewacyą obmyśleć IMciom deklarujemy.

14. Interes JW. IMci p. starosty grabowieckiego łaskawym respektom braterskim recommendatur.

15. Jako zaś w każdej okoliczności, mianowicie jednak podczas rewolucyi teraźniejszej implorare auxilium u Boga, serc ludzkich i wszelkich obrad najwyższego rządcy powinniśmy, tak przy podziękowaniu za konserwacyą dotąd naszę temuż Panu nad pany, w obrazie ukrzyżowanego Chrystusa Pana w kościele kąkolnickim wstawionemu cudami ad contestationem za dobrodziejstwa gratitudinis z najpierwszych podatków in erectionem kościoła tego kwotę pewną pieniężną na przyszłym sejmiku naznaczymy.

16. Na którym także sejmiku i konwent bohuszowiecki in vim fabryki będzie miał od ziemi naszej iuvamen.

17. IMci księdzu kommendarzowi halickiemu z raty marcowej roku teraźniejszego podymnego do dyspozycyi ziemie należącego na wystawienie ławek w kościele farnym gród halicki wypłacić zł. 100 ma, praevia quietatione in rem officii subsequenda.

18. Inne zaś desideria IMciów braci w recess do przyszłego sejmiku odkładamy. Które to laudum i wszystkie jego contenta, jako zgodnie są postanowione, tak one WW. IMć pp. marszałkowi i assessorom koła naszego przy kontestacyi gratae memoriae za fatygi IMciom podpisać i do grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Michał Jastrzębski, sędzic ziemski halicki, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatu trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Antoni Krzucki, miecznik podlaski, assessor. Antoni Borawski, skarbnik bielski, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 835—837; Castr. Hal. Rel. 236 p. 690—695.

231.

Halicz, 5 maja 1736.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się do Halicza, na miejsce obrad naszych zwyczajne, dnia 5 miesiąca maja roku teraźniejszego 1736 za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego szczęśliwie nam panującego de data z Warszawy, dnia 14 kwietnia roku tegoż do ziemi naszej wydanym [1], w grodach naszych halickim i trębowelskim oblatowanym i promulgowanym, takowe sub auspiciis Superum postanowiliśmy laudum.

2. Kiedy po rozeszłym irrito eventu przeszłym sejmie na ugruntowanie i ucalenie sił Rzptej, zjednoczenie maiestatis cum libertate, uspokojenie rozjątrzonych różnymi dyssensyami animuszów civium Regni ordynowanym, najjaśniejszy król IMć August Trzeci szczęśliwie nam panujący ex resultato przytomnej sobie rady powtórnie paterna sua cura et sollicitudine wokuje nas przez uniwersały swoje ad restabilienda omissa, do pokoju gruntownego suppeditat media, ad sananda vulnera Reipublicae adhibet remedia i skutecznej szczęśliwości tego enego królestwa i państw do niego należących beatitudinem Superum efficere usiłuje, przeto Panu zastępów naprzód, in cuius manu cor regis, winne oddajemy dzięki, że nam tak łaskawego pana dać raczył, który szczególnie ad aram regni konsekrowany jest, ut immolaret wszystkie siły i zdrowie swoje pańskie pro feralibus simptomatibus ciała Rzptej; najjaśniejszemu potem majestatowi, jako wierni poddani, za jego ku nam starania i chęci demissionem ac filialem patri patriae spondemus promptitudinem.

[1] Castr. Hal. 237 p. 764.

3. Zaczem ad vota idąc J. Kr. Mci za marszałka i dyrektora koła naszego rycerskiego uprosiliśmy et unanimiter obrali W. IMć p. Piotra Branickiego, chorążego halickiego, ad tuendam zaś Spartam ferendamque molem obrad naszych teraźniejszych za assessorów WW. IMć pp. Pawła Koszutskiego, cześnika poznańskiego i IMć p. Szumańczowskiego[1], łowczego trembowelskiego mediante unanimi assensu et presse wezwaliśmy. Pod którą to dyrekcyą posła J. Kr. Mci cum legitimo instrumento do ziemi naszej ordynowanego wysłuchawszy instrukcyi i do elekcyi JW. IMć pp. posłów do Warszawy i na sejm extraordynaryjny dwuniedzielny przystąpiwszy, ad eadem munia obeunda unanimiter et sine contradictione uprosiliśmy JW. IMć pp. Ludwika Kalinowskiego, starostę winnickiego, IMć p. Piotra Branickiego, chorążego halickiego, marszałka koła naszego rycerskiego, IMć p. Pawła Benoego, chorążego kołomyjskiego, starostę jabłonowskiego, sędziego grodzkiego halickiego, IMć p. Piotra z Grobia Potępskiego, sędziego generalnego wojskowego, IMć p. Jana Szumlańskiego, stolnika trębowelskiego, IMć p. Wincentego Rzewuskiego, starostę olchowieckiego, obstringendo IMciów n. w. m. pp. amore boni publici, aby in eo publico rad koronnych theatro według instrukcyi od ziemi naszej seorsivo instrumento tymże JW. IMciom pp. posłom danych i spisanych innata sua dexteritate promoveant bonum publicum, całość ojczyzny et a cardine praw ojczystych, swobod i wolności nec passum movere, zgadzając się cum sensu Rzptej, raczyli.

4. Którzy iuxta praescriptam anteriori laudo[2] na przeszły sejm rotham ex voto populorum i dla całości ojczyzny przysięgli, ita in praesens inscribitur laudum: Ja N. N. poseł na sejm przyszły pacificationis obrany, przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trócy św. Jedynemu, iż na tym sejmie ante omnia dobra pospolitego, praw starożytnych, bespieczeństwa in futurum elekcyi, całości liberae vocis pro posse meo promowować będę, pupillam libertatis, t. j. wolnego głosu indemnitatem nie odstąpię, cokolwiek ex cardine legum wypadło, aby znowu intra orbitam restituatur starać się będę, o ewakuacyą auxyliarnych cudzoziemskich wojsk omnimode starać się będę, w żadne praktyki i kointelligencye z postronnymi ministrami majestatowi, dostojeństwu króla IMci i Rzptej szkodliwe wchodzić nie będę i co mi jest podano w instrukcyi wraz z kollegami mymi, nie rozrywając się a societate et a sensu ich, pro posse meo manutencbo.

5. Że zaś z zwyczaju w prawie opisanego incumbit nam kommunikować consilia nasze braci naszym na generale wiszyńskim, tedy za posłów uprosiliśmy WW. IMć pp. Mikołaja Krzuckiego, miecznika poznańskiego i Jerzego Drohomireckiego, podczaszego żytomirskiego, którzy IMć w terminie obrad tamtejszych stanąwszy deferent naszą weneracyą et contenta consiliorum nostrorum kommunikować raczą, za co perennatura w sercach naszych manebit IMciom obligacya.

6. A ponieważ kupy swywolne w zaciągu privatorum będące przeciwko prawu pospolitemu de indemnitate dworów szlacheckich opisanemu ważą się najeżdżać dwory szlacheckie i wielkie wiolencye i aggrawacye czynić cum periculo ulterioris ausus na zdrowie i fortuny szlacheckie (jako to niektórzy IMć concives nostri cum summo animi dolore et cum summa exageratione querulabantur), tudzież swawola chłopska w górach w powiecie kołomyjskim górę bierze tak dalece, że znaczną liczbą opryszkowie pokazywać się poczęli i rozboje clam et palam patrare audent, przeto uprosiliśmy za posłów do JW. IMci p. wojewody i generała ziem kijowskich, hetmana w. kor. WW. pp. Andrzeja Ruszczyca, stolnika chełmińskiego, chorążego znaku pancernego W. IMci p. stolnika bracławskiego i IMć p. Józefa Stojeckiego, którzy to IMć przy responzie naszym na list JW. IMci p. hetmana do koła naszego rycerskiego danym, ore publico deferent JW. IMci p. hetmanowi wojsk koronnych weneracyą i upraszać będą, aby JW. IMć p. hetman adminiculo armorum znosić swywolne kupy officyalistom wojskowym rozkazać raczył i oraz jako zwykł z dobroci swojej i chęci ku tej ziemi konserwować szczególnie smolaków dla tego, aby swywolę hultajów inwestygowali i gromili, aby i teraz recrudescenti huic malo

[1] W Rel. mylnie Szumlańskiego.
[2] Zob. nr. 228 ust. 4.

obviare raczył, przykazawszy rotmistrzowi smolackiemu, żeby cum copiis suis pomienione swywolne kupy hultajów investiget et dissipet, połapanych ad incutiendum caeteris metum poenarum czy to do grodu halickiego, czy ad officium civile Stanislavoviense ad extendenda super ipsis supplicia stawił, do czego temuż rotmistrzowi każda wieś, około której ta się swawola chłopska zawija i bez którą pomieniony rotmistrz przechodzić z ludźmi będzie, adminiculum z pp. administratorami dawać obligatur. Za prace zaś IMci p. rotmistrzowi W. IMć p. Kamiński, chorąży owrucki, starosta borecki, komisarz ziemi naszej czyli to ex retentis podatku czopowego, czyli ex subsequenti contributione na zapłacenie 100 tynfów assygnacyą do miasteczek wyda lub prompto aere zapłaci.

7. Ciż IMć pp. posłowie do JW. IMci p. hetmana w. kor. uproszeni wniosą instancyą za IMcią p. Bogusławem Kurdwanowskim, chorążym znaku JW. IMci p. kasztelana halickiego, za IMcią p. Gajewskim, łowczym łęczyckim, towarzyszem znaku pancernego JW. IMci p. wojewody smoleńskiego, ut dextera sua promotrice et praemiatrice ad vota IMciów et iuxta exigentiam meritorum succurat, tudzież w pretensyi W. IMci p. Swirskiego, wojskiego lwowskiego, do IMci p. Ilnera ściągającej się sprawiedliwe rozsądzenie i satysfakcyą iniuriato naznaczyć raczył.

8. Że zaś zagęścili się w ziemi naszej depaktacye szlachty ob tenuitatem fortuny z solą goszczących, tudzież kupców i poddanych naszych od arendarzów po gościńcach diversoria trzymających, że sub praetextu grobelnego i mostowego myta tak ciężkie extorquere zwykli, iż się najuboższy poddany opłacić żadnym sposobem, chyba fantowaniem albo kupią swoją z wozu własnego ledwo może, przeto fraterne teraz wszyscy przyrzekamy sobie, że takowych depaktacyi czynić arendarzom swoim omnino zakażemy, przy czem obstringimus JW. IMć pp. posłów n. w. m. pp., aby instrukcyą eo in puncto serio promoveant i aby konstytucya 1726 o grobelnem i mostowem uchwalona ad certos restringatur terminos omnino curent.

9. Interea zaś upraszamy JW. IMć p. marszałka koła naszego, aby listy swymi instet do JW. IMci p. wojewody smoleńskiego, tudzież JW. IMci p. chorążynej koronnej, aby w Kołomyi i Stowpczatym[1] moderamen in praemissis Żydzi zachowali, serio onymże iniungant.

10. O zbiegłych zaś poddanych naszych, continuo siedlisko swoje opuszczających, jakośmy proces de extraditione onych choć niedziedzicznych, byle przez rok sześć niedziel zasiedziałych ad normam województwa podolskiego postanowili i intra territorium wydawać sobie, opisawszy się laudo anteriori, przyrzekli, tak też laudum approbujemy praesentique stwierdzamy laudo.

11. Jako zaś sejmik teraźniejszy i obrady w kole naszem rycerskim agitujące się przy solennym wjeździe JW. IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, kasztelana halickiego, baranowskiego starosty ad senatoriam curulem, przy niemałem staraniu skutkiem szczęśliwie zakończony jest, przeto nie tylko JW. IMci p. kasztelanowi n. w. m. p. ex antecessoribus sago et toga ornatissimis, ale propria virtute emerito eam dignitatem cum apprecatione altioris tak JMci, jako serae posteritati winszujemy, ale też za kooperacyą i staranie zapisujemy in pectoribus nostris perennem exinde gloriam. Które to laudum i wszystkie jego contenta zgodnie umówione W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum in loco consultationum solito w Haliczu, die et anno ut supra 1736. Piotr F. de Branice Branicki, chorąży i marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Paweł z Pierzchna Koszutski, cześnik poznański, assessor. Fa[bian] Mikołaj Prus Szumanczowski[2], łowczy trembowelski, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 839—845; Castr. Hal. Rel. 237 p. 873—880.

[1] Stopczatów wś. pow. kołomyj. Słown. geogr. XI. 371.
[2] W Rel. mylnie Szumlański.

232.

Halicz, 5 maja 1736.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JWW. posłom na sejm extraordynaryjny pacificationis warszawski, dnia 25 czerwca w roku teraźniejszym 1736 przypadający, IMci p. Ludwikowi Kalinowskiemu, staroście winnickiemu, IMci p. Piotrowi Branickiemu, chorążemu halickiemu, IMci p. Pawłowi Benoemu, chorążemu kołomyjskiemu, staroście jabłonowskiemu, IMci p. z Grobia Piotrowi Potempskiemu, sędziemu generalnemu wojskowemu, IMci p. Janowi na Szumlanach Szumlańskiemu, stolnikowi trembowelskiemu, IMci p. Wincentemu Rzewuskiemu, staroście olchowieckiemu za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito na sejmiku przedsejmowym ziemi halickiej die 5 Mai anno 1736 odprawionym, unanimi consensu uproszonym i obranym n. w. m. pp. i braci dana.

2. Złożą naprzód IMć pp. posłowie in facie Rzptej najjaśniejszemu królowi IMci najniższe podziękowanie i synowskiego serca debitam recognitionem, że reparando confractas tabulas navis ojczyzny naszej motu interno et aestu bellorum ad ultimam iacturam przywiedzionym po zerwanym pierwszym raczył secundario naznaczyć sejm pacificationis, praestantissimum[1] ad sananda vulnera Reipublicae remedium i na nim uniwersalnie stanów Rzptej uspokojenie i ubespieczenie et ad antiquam formam przyprowadzenie efficere deklarował.

3. Upraszać przy tem będą J. Kr. Mci p. n. m., aby skutki huius regiae paternaeque declarationis w utwierdzeniu wiary świętej katolickiej rzymskiej, starożytnych praw, swobód i wolności polskich, w obwarowaniu wolnych in futurum elekcyj, w ubespieczeniu granic gruntownem prawa opisaniem objaśnić raczył. Względem czego IMć pp. posłowie usiłowanie i przezorność swoję łączyć i konformować będą cum sensibus innych województw.

4. A że takie uspokojenie i ubespieczenie Rzptej zawisło niemniej na ewakuacyi wojsk auxyliarnych i na exwinkulacyi generalnej konfederacyi, dlatego IMć pp. posłowie instabunt u J. Kr. Mci, aby sublevando gemitum populi, raczył accelerare pożądaną ewakuacyę tak swoich własnych saskich, jako i rossyjskich wojsk, uiszczając w tej mierze publiczne deklaracye tak od majestatu swego, jako też od najjaśniejszej monarchini rossyjskiej ponowione.

5. O exwinkulacyą zaś konfederacyej medium et curam wraz z innymi województwami inibunt i żeby restituta ad plenam activitatem voce vetandi cursum dalszych obrad swoich Rzpta mieć mogła, providebunt.

6. Securitas zaś maiestatis et custodia corporis najjaśniejszego króla IMci aby plenarie provisa była, instabunt.

7. Cokolwiek zaś ex orbita legum hoc calamitoso Reipublicae statu wypadło, aby gruntownem opisaniem prawa reconciliari et ad pristinam legum formam reduci mogło, curabunt.

8. Żeby zaś amnestyi, którą Rzpta ex amore paterno in exorbitantias oświadczać zwykła, nikomu super privatas iniurias, violentias, crimina ac damna nie pozwolono, instabunt IMć pp. posłowie i w tej materyej z drugiemi województwy konformować się będą.

9. Jako zaś bez własnych sił i porządnego wojska Rzpta nec pace tuta, nec bello secura być może, tak gdy ad eiusmodi provisionem armorum przystąpić zechce, instabunt IMć pp. posłowie, [aby] aukcya wojska et quidem cudzoziemskiego zaciągu pieszego przez przyczynienie samych gemejnów pod regimentami obmyślona była tak, aby odtąd chorągwie mocniejsze bez

[1] W rkp. praesentissimum.

duplikowanych officierów liczyć się mogły i mujstrą polską exercytowane były, ac robur miliciae non vanum presentowały.

10. Pieniądzmi zaś na zapłatę tych regimentów z województw ratami wybieranymi i do kasy komportowanymi żeby nie kto inszy, tylko sztabsofficier albo reiensquatermister, szlachcic dobrze osiadły szafował i z nich corocznie na komissyej mediante iuramento likwidował się. Regulamen zaś wojska cudzoziemskiego tak pieszych, jako i konnych regimentów constitutione anni 1717 ustanowione, aby in toto observetur.

11. Regimentarz zaś łanowy more et iure na łanową piechotę reducatur, hoc adiuncto, aby ta łanowa piechota non in privatos usus, ale za ordynansami hetmanów na usługę Rzptej zażyta była. Polskiego zaś autoramentu wojsko przez przyczynienie pachołków i pozwolenie potrójnej służby, przez opisanie regulaminu, przez wprowadzenie i comiesięczne zażywanie exercitationum militarium z ponowieniem rygoru disciplinae militaris według artykułów wojskowych, przez corocznie okazywanie się wojska, chociażby partitim popisywać się mającego corroboretur, kupy zaś swywolne i chorągwie nowozaciężne komputu nie mające, aby zwinione i exautoryzowane były.

12. Do tegoż zmocnienia Rzptej i ubespieczenia granic jej należy forteca kamieniecka, którą munificencyi J. Kr. Mci i prowizyi stanów Rzptej przez tychże IMciów pp. posłów rekomendujemy.

13. Jako zaś godna w godnych osobach elocatio ministeriorum przyniosła znaczne uspokojenie studiorum, które domową w Rzptej konfidencyą alterowały et partes in varias navim Rzptej dzieliły, tak IMć pp. posłowie singularem ziemi naszej recognitionem i najniższe majestatowi pańskiemu złożą podziękowanie J. Kr. Mci p. n. m., [iż] kamień ten, o który się tak wiele zbawiennych obrad i dzieł Rzptej rozbijało, amovere raczył, a tem samem cursum consiliorum ułatwił; żeby tedy i drugie obstaculum w pożytecznem obieraniu marszałków sejmowych ex abusu recenti positum tolli mogło, ordo zaś sejmowania prawem wyraźnym anni 1699 opisany, nietylko w elekcyi marszałka, ale i w pożądanym rad Rzptej skończeniu ad vota populi aby mógł restitui et facilitari, szukać będą u Rzptej modos et unanimem assensum.

14. A że myśląc i czyniąc o znaczeniu sił Rzptej należy prowidować nervum rerum gerendarum, dla tego IMć pp. posłowie starać się będą u stanów Rzptej, aby skarb koronny do otwarcia mennicy adigatur, in casum zaś impossibilis przez skarb executionis, aby permittatur contrahentia takiemu, któryby chciał przyjąć na siebie onus cudendae monetae, salvo jednak utili Reipublicae z takiego kontraktu demonstrando tudzież salvo valore monety, aby tak cursus jej w państwach sąsiedzkich acceptetur providendo.

15. Starać się przy tem będą IMć pp. posłowie, aby trybunał koronny przez ustanowienie trzeciej we Lwowie kadencyi dla województw nadgranicznych służącej, a festo s. Francisci ad Dominicam Palmarum trwać mającej, przy aukcyi IMciów pp. deputatów mógł być prolongowany, tak jednak, aby IMć pp. deputaci aere proprio stancye sobie najmowali i najmniejszą ruinę i dezolacyą ich kompenzowali, ex officio zaś et pro libitu gospod i izb nieuzurpowali.

16. Similiter o przeniesienie do Lwowa jednej kadencyej komissyi skarbowej, aby tym sposobem ruinis suis to miasto sublevari mogło.

17. Skracając zaś diffugia iuris, aby pars citata post triplicem sui convocationem adstringatur ad solutionem litis expensarum per partem iure vincentem iuramento evincendarum, a ultimarium contumatiale decretum quasi ex seriis controversiis latum patiatur.

18. In causis zaś exemptionum aby dziedzic dóbr o solucyą sumy od possessora pozwany, gdy post trinam sui convictionem sponte sua oddać negligit sumy, aby ad satisfactionem actoris iusto rigore adigatur etiam per praescriptionem et amissionem haereditatis in talibus decernendam.

19. Domówią się przy tem, aby na dobra królewskie, de pane bene merentium ludziom zasłużonym konferowane, za dawnymi przywilejami w spokojnej dotąd ich possesyi będące,

nie ważył się nikt sub praetextu avulsorum otrzymywać przywilejów i aby otrzymane żadnego waloru nie miały,

20. Dobra zaś dziedziczne titulo vel quovis praetextu dóbr królewskich od dziedziców odpadłe, aby ad haeredes in virtute pactorum conventorum, przez najjaśniejszego króla IMć iuramento firmatorum redire mogły, instabunt.

21. Immunitas także dworów szlacheckich, mianowicie w przechodach żołnierskich, aby iuxta constitutionem anni 1717 [1] ponowiona i obwarowana była, promovebunt.

22. Z wielkim żalem swoim słucha ziemia halicka województw i ziem wielkopolskich przeciwko sobie i województwom ruskim querellam jakoby o przeładowanie tamtych województw w płaceniu zasług wojskom skarzących, ac perinde koekwacyi w podatkowaniu na tutejszej ziemi i na ruskiem województwie dochodzących, dlaczego obowiązuje conscientias IMciów pp. posłów swoich, aby tym IMciom, którym się ta improporcya za wielką rzecz zdaje, raczyli teraz prezentować faciem rerum, jako ta krótka i mała ozdoba, na którą się kraj nasz od przywrócenia pokoju zdobywał w tych kilku leciech publicznej w tym kraju karystyi, razem teraz evanuit, kiedy po dwojakiem w tym kraju wytrzymanym na ludzie powietrzu, po dziesięciuletnich na bydła i stada zarazach, naprzód dwuletny znaczny w całym Podgórzu nieurodzaj, potem dwuletnie znaczne rzek wszystkich exundacye tak ciężkie kraju przyniosły ogłodzenie, że przeszło 100.000 poddanych w tych nieszczęśliwych czasach w głęboką Ukrainę i w głębokie Wołochy z żonami, dziećmi, bydłami wyszedłszy nagle et ex inopinato faciem kraju tego in abominabilem obróciły desolationem. Jeżeli in residuo pozostały tak w opłakanych krajach colonus usłyszy, że post tot tantasque fatorum pressuras provida rerum suarum domina Respublica zechce na nich uczynić aukcyą podatków, tedy nic pewniejszego, tylko że i ci pozostali, bardziej zrujnowanych gruntów, wymulonych wiosek stróże niż poddani, pójdą za granicę i nie zostanie, ktoby dawnej porcyi, nietylko przyczynionych podatków mógł wypłacać. Dlaczego obligujemy IMciów pp. posłów, aby na podniesienie podatków nie pisali się.

23. Nie może ziemia nasza halicka zamilczeć powinnej wdzięczności collegio Stanislaopolitano Societatis Jesu, domowym Atenom swoim, które ex nova ś. p. IMci p. Heleny z Łańcuchowa Bełzeckiej, stolnikowej bełzkiej fundatione, a zaś godnego jej wnuka IMci p. Antoniego Cetnera, starosty korytnickiego ratihabitione na surowym w Stanisławowie korzeniu postanowione uberrimam krajowi naszemu virtutem et scientiarum przyniosłszy culturam, maiora posteritati nostrae z tego miejsca eruditionis semina przynieść obiecuje, więc żeby IMć pp. posłowie o approbacyą tej fundacyi u Rzptej starali się, obligujemy.

24. Że sobie ziemia nasza per laudum particulare [pod] odjazd ad exotica teraźniejszego possessora IMci p. starosty halickiego suscepty w grodzie halickim pozwoliła, przez to approbationem laudi oraz actorum per illud tempus przyjętych efficere curabunt IMć pp. posłowie nasi.

25. Żeby zaś licentia, która się in expulsionibus zamnożyła, nie brała góry, instabunt IMć pp. posłowie, aby possessor vigore traditionis w dobra wwiązany i wprowadzony, choćby najkrócej zasiedziały, loco condescensionum, jakie ad expediendas inquisitiones super realitatem expulsyi abusive następować zwykły, ante omnia reinducatur in bona iuxta veterem praxim et processum.

26. W sprawie także IMciów pp. Jeżewskich ratione sukcessyi iure naturali na nich spadającej, a per ius caducum ad malam informationem odpadłej, starać się będą IMć pp. posłowie, ut subveniant iustitiae pomienionej sprawy IMciów.

27. Żeby zaś plebei a beneficio participationis de pane merentium iuxta veterem legem et constitutionem restringantur, dopomną się.

[1] W rkp. mylnie 1737.

28. Żalą się IMć concives et terrigenae nostri, że dla zagęszczonych pod regimentami koronnymi cudzoziemców, et quidem in religione dissidentium nietylko żadnej szarzy, ale ani przystojnej służby domieścić się nie mogą, dla czego IMć pp. posłowie instabunt u J. Kr. Mci p. n. m., aby ludzie narodu naszego i stanu szlacheckiego potiorem przed cudzoziemcami acceptationem i za rekomendacyami hetmańskiemi accomodacionem dostępować mogli, a przy tej okazyi directe IMć p. Mikołaja Wieniaskiego, starostę mogielnickiego, kapitana J. Kr. Mci, tej tu ziemi possessionatum, emeritum concivem respektowi pańskiemu, aby do wyższej szarzy jako się przez wiek swój zasługuje, assensum obtineat, rekomendować będą.

29. Jako zaś constitutione anni 1673 gratitudo meritorum niegdy urodzonego Jana Wieniawskiego jest upewniona, tak aby successoribus jego urodzonym Marcinowi, chorążemu i sędziemu grodu przemyslskiemu, Stanisławowi, cześnikowi żydaczewskiemu, Mikołajowi, staroście mogilnickiemu, Jerzemu, podstolemu lwowskiemu, Antoniemu, stolnikowi latyczewskiemu z Wieniawy Wieniawskim, braci rodzonym, ad normam dziada swego w Rzptej zasługującym się wywyższona była, instabunt.

30. Wprowadziła summos abusus na wszystkie publiczne szlaki konstytucya anni 1726 o wolnej grobelnego, mostowego i spaśnego od przechodzącego gościa exakcyi, tak że teraz jako mens konstytucyi była, nie tylko się nie zmniejszyły extorsye, ale większe in enervationem podróżnych urosły, kiedy IMć possessorowie, chociaż żadnej grobli ani mostu in fundo suo nie mają, ani pastwiska dla gości nie naznaczają, przecież nie tylko po trzy grosze za każde[1] od beneficium wyciągają, ale insi po kilka zł. od jednego wozu pretendują, zaborów i grabieży w tej pretensyi pozwalają, przez to ludzi ubogich o wielką ruinę i stratę przyprowadzają. Więc że ten abusus najbardziej przez zuchwałość Żydów arendarzów invaluit, dla tego starać się będą IMć pp. posłowie, aby pomieniona konstytucya in puncto mostowego, grobelnego abrogowana była, a IMć possessores za te wszystkie trzy pretensye aby tylko po trzy grosze od woza handlowego i to tylko tam, gdzie actu mosty, groble porządnie tenentur et reparantur i gdzie pasza dla gości demonstratur pretendowali, gdzie zaś ani grobli, ani mostu, ani paszy pro usu suo gość nie ma, aby cale nie wyciągali i chociażby kilka części różnych possessorów w jednej wsi znajdowało się, aby nie więcej nad trzy grosze ad proportionem aliarum[2] sortium od wozu nie brano, in contravenientes poenas aby naznaczono, vindicatio inique emuncti thelonei in proprio territorio determinowano, gdzieby zaś antiquis iuribus ac privilegiis super haec thelonea czyli beneficia zaszczycano się, albo maiorem quantitatem kosztu na reparacyą grobel, mostów pretendowano, tedy aby cognitio eiusmodi pretensionis et proportionis per sententiam iudicii terrestris vel castrensis eiusdem districtus in fundum condescensuri, praevia citatione ad proprium officium circa privilegiam S. R. Mtis determinowane było.

31. Domówią się także IMć pp. posłowie, aby sitientibus iustitiam w trybunale koronnym, mianowicie in causis criminalibus celerior administratio iustitiae, a zaś causarum granicialium przez ostatnie interregnum interceptio[3], nec determinatarum in terminis, in quibus steterunt indecisae pendentque indeterminatae reassumptio ac finalis determinatio per legem publicam zalecona była.

32. Actus wszelkie, skrypta ac sancita podczas tej rewolucyi emanata, dostojeństwu J. Kr. Mci derogantia, albo prawom ojczystym contraria, tranquillitati publicae obnoxia, jakoby eliminari, konstytucya grodzieńska intuitu iuris patronatus ad satisfactionem Ojca św. jakoby modificari, zachodzące względem sojuszów i traktatów z dworem rossyjskim interweniencye jakoby facilitari i zaczęta[4] względem zachowania dalszej sąsiedzkiej przyjaźni negocyacya, non involvendo w żadną wojnę Rzptej, jakoby determinari, proces w sądach zadwornych dotąd

[1] Tu widocznie jakiś wyraz opuszczono.
[2] W rkp. proportionatum alum.
[3] W rkp. intercepto.
[4] W rkp. zaczęcia.

praktykowany jakoby propter accelerationem iustitiae abbreviari mogły, raczą IMć pp. posłowie assensum nostrum remonstrare et cum sensibus innych prześwietnych województw conciliare.

33. Podziękują IMć pp. posłowie najjaśniejszemu królowi IMci za ojcowskie jego około utrzymania in corpore Rzptej Kurlandyi staranie, supplikować oraz będą, aby do obmyślenia certi fundi na reparacyą artyleryi koronnej, do reparacyi miast zrujnowanych, do odwrócenia dalszej żup solnych desolacyi modum ac consilium z stanami Rzptej ineat et paternam curam impendat, tudzież in vim refusionis damnorum przez wojska rossyjskie w kraju polskim ad incita zrujnowanym illatorum, o przywrócenie według sojuszów Inflant polskich i włości naddnieprskich, o restitucyą poddanych tak gwałtownie zabranych, jako swawolnie z kraju polskiego zbiegłych i nazad nie poosiadłych, pańską swoją raczył interponować powagę do najjaśniejszej monarchini rossyjskiej.

34. Niecierpią sigillum confessionis gratitudines IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, kasztelana naszego halickiego, starosty baranowskiego, majestatowi najjaśniejszego króla IMci p. n. m. debitae, że nietylko zasług jego z ojcowskiej dobroczynności senatoria toga exornare, ale tej interesse sukcessyi po ś. p. IMci p. Wichowskim, wojewodzie kijowskim[1] łaskawie exaudire i przez publiczną od tronu swego deklaracyą na blisko przeszłym senatus consilium wydaną ad iustos terminos conciliare raczył. Przy najniższem tedy propenzyi podziękowaniu instabunt IMć pp. posłowie, ażeby zasługi samego IMci p. kasztelana szczodrobliwością[2], a interes successionis Wychow[i]anae skuteczną protekcyą zaszczycić raczył.

35. Mówią za sobą ore publico et privato ziemie naszej prace godne usługi IMć pp. Bukowskiego, chorążego sanockiego, strażnika polnego, Siemianowskiego, oboźnego polnego, Potempskiego, sędziego generalnego wojsk koronnych, których sub casside canuit aetas, aby najjaśniejszy król IMć p. n. m., iustus remunerator meritorum, desideria IMciów łaskawie do serca pańskiego admittat et ex distributiva iustitia dobroczynnie distinguat ad premium laborum, przez cały wiek in obsequio ojczyzny susceptorum, sędziwość wieku in defensione wiary świętej i miłej ojczyzny przepędzonego.

36. Godność przy tem zasług IMci p. Mikołaja z Milkowic Borysławskiego, podczaszego dobrzyńskiego z własnej osoby i z imienia swego in Republica pomnożonych, meretur w sercach naszych iustam recognitionem, że iure merito recurrimus z usilną supliką naszą i przez IMć pp. posłów naszych instamus u majestatu pańskiego, aby go tak in vivis superstitem, jako in successoribus jego posthumum, respektem łaski pańskiej praemiare et de pane benemerentium participem efficere raczył. Idem sub umbram alarum najjaśniejszego monarchy i najdobrotliwszego ojca swego cum fasciculis zasług swoich et cum studio benemerendi IMć pp. Branicki, halicki, Łuszczewski, trembowelski, Benoe, kołomyjski, Kakowski, nowogrodzki chorążowie, Rozwadowski, halicki, Szumlańscy, starszy[3] kołomyjski, młodszy zaś trembowelski stolnikowie, bracia urodzeni, Swirski, wojski lwowski, Stanisław Rozwadowski, miecznik halicki, supplikując pokornie, aby in ara klemencyi pańskiej studia ich acceptari, desideria cognosci et munerari mogły.

37. A że niektórzy ex concivibus nostris zanoszą quaerimoniam, że lokowane w dobrach dziedzicznych wojska cudzoziemskie nad konstytucyą 1717 roku postępują sobie, paszy na łąkach i innych wygód pretendują, więc IMć pp. posłom praecommittitur, aby levem executionem constitutionis 1670 anni hoc in puncto latae dopominali się i żeby dobra ziemskie angarisationi wojska i ordynansów ich cum laesione prawa wyszłych non subiciant, praecustodiant.

38. Cetera practicatae activitati et dexteritati IMć pp. posłów naszych committuntur obsecrando amore boni publici et affectibus ziemi naszej, ut instent legibus, conforment desi-

[1] Jan Wychowski. Niesiecki, Herb. pol. I. 168.
[2] W rkp. szczodrobliwość.
[3] W rkp. starosta.

deriis całej Rzptej vota nasze, których cura et studium że non sterilescet w sercach naszych, przyrzekamy. Datum ut supra. Piotr F. de Branice Branicki, chorąży i marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Paweł z Pierzchna Koszutski, cześnik poznański, assessor. Tomasz Mikołaj Prus Szumańczowski[1], łowczy trembowelski, assessor.

Castr. Hal. Rel. 237 p. 880—896.

233.

Halicz, 10 września 1736.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się ad mentem legis dnia 10 miesiąca września, t. j. w pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryej w roku teraźniejszym 1736 do Halicza, na miejsce obrad naszych zwyczajne, takowe sub auspiciis Superum postanowiliśmy laudum.

2. Najpierwej za marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Michała z Romanowa Świrskiego, wojskiego lwowskiego, za assessorów W. IMć pp. IMć p. Józefa Czołhańskiego, miecznika bilskiego i IMć p. Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego uprosiliśmy. Pod któregoto W. IMci p. marszałka naszego dyrekcyą, że na prześwietnym trybunale koronnym incumbit nam mieć sędziego deputata, przeto ad illud publicum iustitiae theatrum W. IMć p. Bernarda Leszczyca Grabiankę, łowczego halickiego, sędziego grodzkiego trembowelskiego, emeritum ziemie naszej concivem, ad eam functionem unanimi voto et assensu obraliśmy i uprosili.

3. Któreto laudum, jako nemine contradicente et unanimiter jest postanowione, tak one W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i W. IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito ut supra. Michał z Romanowa Swirski, wojski lwowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Stanisław Józef Czołhański, assessor. Antoni Kunaszewski, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 847; Castr. Hal. Rel. 237 p. 1629—1634.

234.

Halicz, 17 września 1736.

Laudum sejmiku ziemskiego relacyjnego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się do Halicza, na miejsce obrad naszych zwyczajne, dnia 17 września roku 1736 za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta III szczęśliwie nam panującego de data eiusdem w Warszawie, die 20 Julii anno eodem do ziemi naszej na sejmik relationis wydanym[2] i do akt grodu halickiego feria secunda ante festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae praesenti anno per oblatam podanym, takowe postanowiliśmy laudum.

[1] W rkp. Szymańczewski.
[2] W rkp. wydanego.

2. Najprzód po obraniu za marszałka i dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMci p. Rafała Skarbka, starosty sołotwińskiego, za assessorów zaś WW. IMć pp. IMci p. Antoniego[1] Kakowskiego, podczaszego bracławskiego i IMci p. Antoniego Gruszeckiego, podczaszego dobrzyńskiego, dzięki czyniemy Regi regum et Domino dominantium, że tandem post turbines et procellas calamitatum felicem auram darować raczył i pożądanym ubłogosławił nas pokojem. Potem przy uczynieniu relacyi od JW. IMć pp. posłów n. w. m. pp. i braci de stabilita pace przez ustanowiony sejm pacificationis oddajemy podziękowanie tymże JW. IMć pp. posłom za usilne ich starania i fatygi perennem w sercach naszych zapisując gratitudinem, najjaśniejszemu zaś królowi IMci za ojcowskie około nas pieczołowanie circa immortalem famam cum debita majestatowi jego pańskiemu adoratione synowską oddajemy submissyą.

3. A że Rzpta na sejmie pacificationis wyżej wyrażonym, chcąc sobie providere securitatem, postanowiła aukcyonować wojsko i na to przez konstytucyą uchwaloną praecommisit przy obecności JO. księcia IMci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony Polskiej i W. Ks. litewskiego JW. komisarzom consultandi de certis modis et constituendi certum modum et fundum niezawodnej płacy na aukcyonowane wojska, więc my e gremio nostri W. IMć p. Stanisława Koziebrodzkiego, pisarza grodzkiego halickiego za komisarza ad illum congressum uprosiliśmy. Jakie zaś sposoby być mogą do aukcyonowania wojska osobliwszą instrukcyą temuż W. IMci p. komisarzowi naszemu wyrażone podaliśmy, upraszając n. w. m. p. i brata, aby in loco et termino per constitutionem praefixis stanąwszy podał sposoby, które suppeditavimus nie unikając a contribuendo in tam salubri necessitate, byle tylko Rzpta nie chciała pociągać ziemi naszej, jeszcze a ruderibus et favilla nie powstałej[2] et a tempestatibus et turbinibus nieszczęśliwości nie oschłej[3] ad coaequationem z prześwietnemi innemi województwy i ziemiami, które non subsunt tantis ruinis.

4. A że sejmik nasz gospodarski przeszły limitowany będąc, nie mógł się na teraźniejszym sejmiku relationis reassumować i kontynuować vetante lege 1717, przeto wszystkie desideria IMć pp. braci do przyszłego odkładamy sejmiku.

5. Nihilominus W. IMci p. Grabiance, łowczemu halickiemu, sędziemu grodzkiemu trembowelskiemu, deputatowi na prześwietny trybunał piotrkowski i lubelski mediante laudo in tempore per legem praefixo sancito unanimiter obranemu iuxta assensum na przeszłych obradach naszych za fatygi i unkoszta, bez których się nie obejdzie, medietatem contingentis, t. j. zł. p. 3.000 (dico trzy tysiące), W. IMci p. komisarzowi na kongres warszawski in vim podobnych kosztów i fatygi 4.000 z czopowego roku currentis naznaczamy, na których wypłacenie sum wyżej wyrażonych W. IMć p. Kamiński, starosta borecki, komisarz na prześwietny trybunał radomski, n. w. m. p. za assygnacyami swemi wypłacić ma. Które to laudum i wszelkie w nim contenta, jako zgodnie postanowione W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego, IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito. Rafał Skarbek, starosta sołotwiński, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Antoni Kakowski, jako assessor. Antoni Gruszecki, p[odczaszy] d[obrzyński], assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 851—853; Castr. Hal. Rel. 237 p. 1691—1694; Castr. Tremb. Rel. 184 p. 1745—1748.

[1] W Laud. imię opuszczone z pozostawieniem pustego miejsca; w Hal. Rel. później mylnie dopisane Gabriela.
[2] W rkp. powstało.
[3] W rkp. oschłe.

235.

Halicz, 17 września 1736.

Instrukcya sejmiku ziemskiego komisarzowi na komisyę warszawską.

1. Instrukcya W. IMci p. Stanisławowi Koziebrodzkiemu, pisarzowi grodzkiemu halickiemu, komisarzowi do Warszawy na komisyą konstytucyą przez stany Rzptej w roku teraźniejszym uchwaloną, pro die eadem constitutione expresso naznaczoną, na sejmiku relationis ex mente uniwersału od J. Kr. Mci p. n. m. wydanego, w Haliczu in loco consultationum solito przez tęż ziemię halicką i powiaty trembowelski i kołomyjski die 17 Septembris a. D. 1736 odprawionym dana i podpisana.

2. Nadewszystko W. IMć p. komisarz stanąwszy in congressu JW. IMć pp. komisarzów od[1] województw i ziem destynowanych uczyni remonstracyą, jako ziemia halicka in confinio państw tureckich będąca jeszcze z popiołów i prawie ex abominabili desolatione nie wyszła, gdyż nie tylko, że niema colonum stabilem, ale za lada okazyą i przyciśnieniem za pogranice uciekać zwykli, tudzież ex sterilitate glebae i częstych inundacyi wód, od chodzenia bydeł nie może być perpetuo in coaequatione innym prześwietnym województwom, aby punktualną i niezawodną na aukcyą wojska mogła być subsidio Rzptej, jednakże zapatrzywszy się super calamitates, które zarówno z całą Rzptą cierpiała, idzie in sensum [z] stanami Rzptej i które[2] mogła wynaleść sposoby do aukcyi tegoż wojska podaje.

3. Naprzód kwarty z królewszczyzn wszelkich sprawiedliwie uczynią aukcyą, byle tylko lustracye nastąpiły przez ziemie, w czem się ma referować do dyspozycyi ziemi naszej et że clerus ritus Latini contribuit subsidium charitativum na wojsko, tedy aby etiam ritus Graeci ad proportionem dóbr i dochodów swoich, choć ryczałtem, choć a capitibus, simile subsidium contribuere raczyli.

4. Od bydła na rzeź w miastach i miasteczkach przydanego aby rzeźnicy od wołu po złotemu, a od jałowicy po pół złotego, a od mniejszego bydlęcia po groszy sześciu płacili.

5. Pogłówne żydowskie aby było aukcyonowane, tudzież aby Żydzi, mający czeladź do posługi obojej płci, od osoby po taleru bitemu płacili.

6. Żeby zaś Żydostwo nie szerzyło się przez młode ożenienia, aby każdy w młodym wieku żeniący się sortem certam substancyi lub posagu contribuat in subsidium wojska.

7. A ponieważ te sposoby wyżej wyrażone nie mogą sufficienter de quantitate wojska informare przyszły congres, jaka quantitas sumy wyniknąć może na erygowanie wojska, conicere nie możemy, aby jednak ad coaequationem ziemia nasza z innemi prześwietnemi województwy ob tenuitatem suam nie wchodziła, W. IMci p. komisarzowi naszemu praecommittimus curam et conatum serium, aby raczył aliquam quantitatem wojska sine aggravatione na ziemię przyjąć lub też certam quantitatem sumy albo porcyi ofiarować. Caetera activitati et dexteritati W. IMci p. komisarza committuntur. Datum et actum in loco consultationum solito ut supra. Rafał Skarbek, starosta sołotwiński, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Antoni Kakowski, jako assessor. Antoni Gruszecki, p[odczaszy] d[obrzyński], assessor.

Castr. Hal. Rel. 237 p. 1694—1696.

[1] W rkp. i.
[2] W rkp. która.

236.

Halicz, 10 września 1737.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na miejsce consultationum zwykłe, na sejmik boni ordinis in crastino electionis IMci p. deputata na prześwietny trybunał koronny virtute legis przypadający, takową unanimi assensu postanowiliśmy uchwałę. Po zgodnem cursu ordinario za dyrektora koła naszego W. IMci p. Piotra Józefa z Grobia Potępskiego, stolnika lubelskiego, sędziego generalnego i pułkownika wojsk koronnych, wraz z IMć pp. assessorami Adamem Kozbukiem Niesiołowskim, starostą dyamentskim [1], Pawłem z Pietrczna (sic) Koszutskim, cześnikiem poznańskim obranymi, chcąc mieć in continua observatione legem publicam, ile która dnia dzisiejszego tak liberam na prześwietny trybunał skarbowy radomski electionem i oddanie dyspozycyi podatku czopowego, z prowentami wyrażonymi, ziemskiego jakoteż campum ad consulendum w przypadających okolicznościach pro bono publico ziemi naszej permisit et praecustodivit, naprzód do obrania IMci p. komisarza przystąpiwszy, ponieważ przed laty dwiema przeszłymi zgodnie obrany i uproszony W. IMć p. Michał Korwin Kamiński [2], chorąży buski, starosta borecki, pułkownik infanteryi J. Kr. Mci i Rzptej, a w pierwszym roku funkcyi swojej ob intervenientem casum niedojścia sejmu pacificationis, dla której przyczyny ordynaryjny lege publica constitutus nie doszedł trybunał skarbowy radomski, dopiero w teraźniejszym roku officium muneris sui condigna activitate et dexteritate sua po szczęśliwie omni ulterioris prosperitatis augurio doszłym sejmie dokumentalnej aplikacyi swojej obsequium executus, więc i teraz nemine contradicente zgodziwszy się na rok przyszły komissyi cum sancito upraszając ad maturandum munus usque suum, ile że nietylko ochotę swoję in obsequium prześwietnej ziemi obtulit, lecz i pensyi pro functione na przyszły rok należącej (excepto wyszłych lat) commodo faventis amoris erga concives ustępuje, in eadem officii functione aby zostawał.

2. Obligując primario pro sacrificio obsequii sui, aby non tam pro particulari, quam omnium honestatis exercetur ambitus, jako in universali prześwietnego generału województwa ruskiego, z którem prześwietna ziemia halicka tanquam unitus articulus corporis spojona compage obrad swoich sejmowych kommunikacyą, prześwietna zaś ziemia chełmska titulum województwa ruskiego reservando przy sobie turnum na kongresach publicznych w alternacie miejsca zakłada dysputę, którą już facies całej Rzptej od sejmu convocationis przyznawszy ziemi halickiej po ziemi sanockiej in votando [3] locum, a potem na trzech następujących sejmach uti evictum restrixit dla ziemi chełmskiej pretensyą i IMciom pp. posłom halickim uti rem possessam przyznała, a zatem jako ordinavit walnych sejmów rekognicya, in eodem thurno miejsca votorum i na prześwietnym trybunale radomskim W. p. komisarz teraźniejszy i dla siebie et propter succedentes omni rationis studio utrzymować non desistat.

3. A jako W. IMć p. komisarz in praesenti officio iteratis votis affectuum serc braterskich uproszeniem confirmatus nietylko summae activitatis, ale też tenerrimae dexteritatis przez swoję sollicytacyę w kredytujących braterskich umysłach kalkulacyą czopowego podatku omni

[1] Dyament forteca koło Rygi. Słown. geogr. II. 239.
[2] W Rel. Kamieński.
[3] W rkp. vaetando.

realitatis documento pokazał, compensando invicem prześwietna ziemia swoją rekognicyą, nietylko pomienionego IMć p. komisarza za lat dwie plenissime ad actum praesentis conventus kwituje, ale też obliguje, aby eodem tractu exempli sui in antecessum WW. IMciów in hac functione będących, tudzież IMciów pp. exaktorów i sukcessorów IMci p. Zebrowskiego, miecznika trembowelskiego, uti tenutarium ad fideles manus, dotychczas kalkulacyi ex proventu terrestri nieuczynionych, authoritate laudi praesentis (exceptis którym per lauda konferowane kwity) naprzód per innotescentias citationum do grodu proprii districtus ziemi naszej na pierwszą kadencyą sądów przypozwał do kalkulacyi, którzy czyli osobiście, czyli per plenipotentes respondere obligantur, cum comparentibus iudicialiter agat, renitentes vero et contumaces legi publicae et sancito na prześwietnym trybunale radomskim prosekwował et in posterum już nie assygnacye IMciom pp. kompetytorom wydawał, lecz przez swoich sukkolektorów podatek czopowy wybierał i każdemu ad mentem laudi praevia quietatione wypłacał.

4. Annectitur przytem eiusdem sanciti W. IMci p. komisarzowi obligacya na przyszłym trybunale radomskim, aby ex stallo suo W. IMć p. Piotra Potępskiego, stolnika lubelskiego, sędziego generalnego i pułkownika wojsk koronnych nietylko w prześwietnej ziemi naszej, ale i w całej ojczyźnie qua toga qua sago emeritissimum concivem JO. prześwietnemu trybunałowi radomskiemu activitate sua imieniem całej prześwietnej ziemi naszej halickiej rekomendował, że tot annis ex munere officii sui sęstwa wojskowego będąc in continuo opere laboris w wojsku i na komissyi skarbowej radomskiej, cum dispendio własnej substancyi i zdrowia mógł ex erario skarbu koronnego participare largicyą, instare non praetermittat.

5. A że przez niepunktualnie corocznie dojście sejmików boni ordinis niektórych WW. IMć pp. komisarzów i exaktorów zatrzymane kalkulacye z podatku czopowego, a tak wiele IMciów ziemian od lat circiter dwudziestu czterech popisują się cum faragine uchwał i assygnacyami komissarskiemi, że ad mentem laudorum nie są dotychczas satisfacti, zaczem IMciów pp. rewizorów do lustrowania kwitów po miastach i miasteczkach uprosiwszy WW. IMć pp. Zabilskich, Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, Stanisława Obertyńskiego n. w. m. pp. i braci naznaczamy, aby universaliter w ziemi halickiej i powiatach do niej należących ab anno 1728, ostatniej rewizyi, kwity czopowego exactissime zlustrowali, każdy rok kwitów summaryuszem wybranych pieniędzy i remanentów według nowej i starej taryfy spisać raczyli i na przyszły da Bóg sejmik komportowali.

6. A że publicae calamitates tak rewolucye wojenne, jako caristiae pressura, tudzież niektórych conflagrationes et innundationes aquarum wiele miast i miasteczek i wsiów antiquae locationis zrujnowanych profugationem poddaństwa causarunt, obligujemy tychże IMć pp. rewizorów amore boni publici, aby wszystkie miasteczka i wsie novae locationis alias słobody, które nie znajdują się w taryfie, similiter zlustrowali, in quantitate et proportione osiadłości i ich nazwiska konnotowali. W dawnej zaś lokacyi, in quantum który z IMciów concivibus nostris ob casum quemvis zrujnowanej lustracyi pretendować będzie, praevia nihilominus manifestatione authentica, ciż IMć pro exigentia et teneritudine similiter spisawszy, na przyszłym da Bóg sejmiku remonstrować tenebuntur. In praemium zaś fatygi IMć pp. rewizorom od każdego gospodarza z chałupy w nowych osiadłościach po groszy sześć omnino unanimi vocis labio pozwalamy.

7. A ponieważ w roku przeszłym za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego p. n. m. na sejmiku naszym obraliśmy zgodnymi głosami W. IMć p. Stanisława Koziobrockiego, łowczego ziemskiego, pisarza grodzkiego halickiego ad consulenda media formowania stipendii na przyszłą aukcyą wojsk koronnych na kongres warszawski komisarzem, który ob rationem limitacyi do skutku nie przyszedł, a zatem upraszamy iunctis votis wyrażonego IMć p. łowczego ziemi halickiej, aby usque ad consumationem operis coepti in eodem officio komisarstwa munus suum perficiat oraz niedobrane in recompensam laboris 2.000 zł. p. aby W. IMć p. komisarz ex proventibus praesentibus czopowego dopłacić raczył, obligujemy.

8. Akta ksiąg ziemskich ab hostilitate Ottomanica nietylko dla wakującego ziemstwa i niesposobnej lokacyi tinea, corrosa et dispersa disordine cum detrimento IMciów ziemian, per vigilem curam IMci p. Smarzewskiego, regenta ziemskiego dotychczas pro posse konserwowane, których konserwacye na sejmikach, t. j. ore publico rekomendował, teraz amore boni publici et generositatis zelo W. IMć p. Xawery Nitosławski, starosta sielecki, sędzia grodzki kijowski, chcąc ad statum antiquae perfectionis reducere pro memoria promptitudinis obsequii dla prześwietnej ziemi, którą w affektach naszych z podziękowaniem lokujemy, impensis propriis pomienione księgi składać, zdarte sklijać, w kompatury oprawiać sponte deklarował. Uchwałą zaś teraźniejszą obligujemy pro subsidio pracy do czytania, ułożenia IMciów pp. palestrantów grodu halickiego, aby illa attentione za dyspozycyą pomienionego IMci p. sędziego kijowskiego, uti plumma nidi sui, jako najpilniej i najdoskonalej składali et pro mercede laboris dla tychże IMciów pp. pracujących zł. 300 z superaty dymowego podatku u IMci p. Hodykiewicza, susceptanta grodzkiego halickiego in deposito zostającego naznaczamy, hoc praecustodito, aby sklijone folia, w którychby liter ad sensum et verba niestawało, nic nie przypisując, tylko ut folia foliis connexa existant, miejsce zaś dla bespieczeństwa tych ksiąg do złożenia u WW. OO. Franciszkanów tu w Haliczu celę jedną sposobną nająwszy, od której quotannis po zł. 40 z czopowego płacić stanowimy.

9. Prasułka, do skarbu ziemiańskiego aequaliter z podatkiem czopowego należąca, że per incuriam W. IMć pp. dziedziców i possessorów indisposite u arendarzów od lat kilkunastu cum detrimento skarbu ziemiańskiego i wielu IMciów assygnataryuszów iniuria sine communi usu haesit, zaczem jako per laudum sejmiku boni ordinis anno 1735 uprosiliśmy W. IMć p. Stanisława Rozwadowskiego, miecznika halickiego n. m. p., tak et praesenti unanimi voto upraszamy, aby ad mentem utriusque laudi o prowent prasułki investigare non desistat, od ostatnich kwitów calculum expediat et contingens percipiat, cum renitentibus iure agat i z tegoż podatku prasułki 2.000 traktamentu poselskiego, od prześwietnej ziemi naznaczonego, aby sobie kompensował, a na sejmiku przyszłym relacyą de importantia uczynił, obowiązujemy.

10. Widząc zaś oczywistą wielu IMciów ziemian pressuram, że poddani tak dziedziczni, jako i przychodniowi in augmento wsiów novae locationis, do których dla słobody nietylko zaszli, ale i dziedziczni poddani deserunt grunta swoje, a na nowe osiadłości wsiów confluunt, zaczem, ne unius bonorum generatio alterius sit consumptio, praesentis conventus sancito stanowiemy unanimi consensu ad normam województwa podolskiego, aby zbiegły poddany, gdy rok sześć niedziel na gruncie zasiedziawszy, do inszych dóbr przeniesie się, dawnemu possessorowi ultra quaestionem litis przywrócony był, salvis iuribus haeredum lege publica sancitis.

11. Pamiętając zaś prześwietna ziemia halicka na niepłonne omni sollicitatione exhibita cum plausu civium merita niegdy W. IMci p. Bernarda z Pankraczewicz Leszczyca Grabianki, łowczego halickiego, sędziego grodzkiego trembowelskiego, tejże ziemie w roku przeszłym na trybunał koronny obranego deputata, któremu in vim traktamentu functionis wydana od W. IMci p. komisarza ziemi naszej assygnacya ad interim na zł. p. 5.070. A że praeventis fatis po przyjętej funkcyi deputackiej adimplere wyrok Boski nie pozwolił, anticipative zaś ante decessum in vim pensionis na wydaną sobie asygnacyą od W. IMci p. komisarza wyrażoną sumę wybrał, o którą z sukcessorem W. IMć p. komisarz na trybunale skarbowym radomskim instituit actionem et contumationis dekret otrzymał, zaczem prześwietna ziemia halicka cum districtibus suis unanimi consensu et votis nie tylko z pamięci zasług w tej ziemi niegdyś W. IMci p. łowczego halickiego, ale też ad omnia summa natum syna IMci p. Kajetana Grabiankę, łowczyca zachęcając ad similia, sumę wyrażoną 5.070 zł. daje, daruje et proprietatem onej successori przyznajemy, z processu quocunque titulo zaszłego i przez IMć p. komisarza ziemi naszej intentowanego praesenti conventus laudo kwitujemy i wolnym czynimy, W. IMci p. zaś komisarzowi pro persoluto przyznajemy, żadnej nie zostawując tak respektem sumy skarbu ziemiańskiego 5.070 zł., jako i procesu pretensyi.

12. W. IMć p. Bazyli Turkuł, starosta czerniejowski [1], recurrens cum iustissima pretensione zasług żołnierskich pamięcią sławnych ojca swego pułkownika ex vi repartycyi w ziemi halickiej chorągwi jego należącej, od tak wielu lat na tak wiele sejmikach rekwirujący, już dekretem contumationis na trybunale skarbowym radomskim mając rem quasi evictam, respective jednak non inficiendo activitatem ziemi, do affektów tylko braterskich civilitate pretensyą swoją proponens, zaczem satisfaciendo iustitiae zawdzięczając oraz tollerantiam, vigore laudi conventus praesentis sumę ex superexistentibus ultra stipendium na wojsko koronne z dymowego podatku w grodach halickim i trembowelskim u IMciów pp. regentów, czyli ich susceptantów leżącą in exsolutionem naznaczamy.

13. Z tych jednak pieniędzy, które in paratis w grodzie trembowelskim znajdują się, na kościół kąkolnicki primitive zł. 200 excludere IMć p. regent trembowelski obligatur, reszta IMci p. Turkułowi cedere powinna, z tą jednak prekustodycyą, aby pomieniony IMć p. Turkuł circa praestitam sobie satisfactionem tak z grodu halickiego, jako i trembowelskiego quotannis odbierając kwitował, post persolutam vero plenariam vigore sancitorum z grodów wyrażonych sobie summam, ażeby assygnacyą ac omnia iura petendi circa authenticam de persoluta summa quietationem w grodzie halickim reponował.

14. Trudno pretermittere pamięci tak wiele WW. IMciów toties probata merita w prześwietnej ziemi, którzy nie tylko cum dispendio substancyi omni conatu usług swoich dali dowody, ale też amore concivium ad praesens desudare non cessant i lubo toties per declarationes laudorum praemia emerita assygnowano, jednak ob angustiam podatku ziemiańskiego i przewyższających expens nad perceptę sola spe aluntur sine effectu. Zaczem gratitudinem in cordibus ab invicem sobie zostawiwszy, pro posse et exiguitate erarii podatku ziemiańskiego kontentując WW. IMć pp. pretendentów ex potioritate czasu dawniejszego praesenti conventus sancito naznaczamy: W. IMci p. Andrzejowi Kakowskiemu, cześnikowi trembowelskiemu zł. p. 2.000, IMci p. Andrzejowi Tyszkowskiemu, stolnikowi witebskiemu zł. p. 1.000, IMci p. Franciszkowi Dubrawskiemu, podczaszemu bracławskiemu długu oryginalnego in commodum ziemi erygowanego zł. 1.600, sukcessorom IMci p. Jakuba Dubrawskiego zł. 1.500, IMci p. Piotrowi Bydłowskiemu zł. 200, IMci p. Ostrowskiemu, miecznikowi zł. 100, sukcessorom niegdy IMci p. Ostrowskiego, skarbnika sanockiego zł. 300, IMci p. Studynieckiemu zł. 300, IMci p. Wawrzyńcowi Niewierskiemu zł. 200, IMci p. Rochowi Jabłonowskiemu, podstolemu zł. 300, sukcessorom IMci p. Stanisława Prus Szumańczowskiego, łowczego trembowelskiego zł. 300, IMci p. Witkowskiemu zł. 200, IMci p. Czołhańskiemu, miecznikowi bielskiemu zł. 500, IMci p. Swierzchowieckiemu zł. 150. Tym wszystkim W. IMć assygnataryuszom i pretendentom obligujemy W. IMć p. komisarza, aby ex praesenti aerario czopowego i retentów dawnych wypłacić starał się.

15. IMć p. Adam Korzbuk [2] Niesiołowski, starosta dyamencki, lubo in anteriori laudo stante revolutione za fatygi i straty jego in obsequium prześwietnej ziemi w różnych okkurencyach rewolucyi pełnione miał in pectoribus concivium pamięć i wdzięczność zapisaną, jednak tęż samę w sercach concivium imprymując, dalszych respektów oraz chcąc dawniejszym subvenire expectantibus bez pretensyi tantisper existit; W. IMć p. Michał Jastrzębski, sędzic ziemski halicki, który obsequiorum legationes wraz z W. IMć p. Rozwadowskim, miecznikiem halickim cum recognitione najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego p. n. m. propriis impensis et sumptu odprawił i dotychczas żadnej od ziemi prześwietnej deklarowanych dwóch tysięcy nieodebrał satysfakcyi in vim gratitudinis, że in praesenti statu dla ukontentowania dawniejszych IMciów pretendentów erarium ziemskie kompensować nie zdoła, na przyszłym

[1] Czerniejów wś. pow. stanisławow. Słown. geogr. I. 824; zob. Czemeryński K., O dobrach koronnych I. 231.
[2] W Laud. Korzbut.

sejmiku zrekuperowanego podatku prasułki, jeżeli non sufficiet, to z czopowego ta satysfakcya praesenti laudo declaratur.

16. Rekognicyą mając i wdzięczność straty i pracy W. IMci p. Mikołaja Goławińskiego, cześnika zakroczymskiego niezliczonemi wyprobowane akcyami, który amore boni publici et strenua virtutum activitate omni obsequiorum promptitudine dla prześwietnej ziemi assistit, in gratitudinem nieproporcyonalną lubo kontentując satysfakcyą, bo jako concivi wiadoma IMci sufficyencya z skarbu ziemiańskiego, jednak pro posse kompensując, 2.000 zł. p. z czopowego podatku w przyszłym roku naznaczamy, które W. IMć p. komisarz na ten czas będący wypłacić obligatur.

17. IMci p. Jurkowieckiemu in praemium officii od prześwietnej ziemi na osobę IMci za uproszeniem włożonego, na przyszłym sejmiku zł. 500 fundum obmyśleć deklarujemy.

18. Mając zaś intrinsecam cordis compassionem super vicinos concives, którzy tam hostilitate, conflagratione, quam inundatione cum detrimento fortunae zostają, więc succurendo onym possibili ope, teraźniejszą uchwałą naznaczamy jako to: IMci p. Wrzeszczowi, łowczemu czerniechowskiemu zł. 500, IMci p. Cielińskiemu zł. 100, IMci p. Janowi Bahrynowskiemu zł. 100, successorom IMci p. Stefana Krzywickiego, skarbnika gostyńskiego zł. 100, IMci p. ...szowi [1] Bydłowskiemu zł. 100, IMci p. Władysławowi Jasińskiemu zł. 100, [IMci p.] Jonczyńskiemu zł. 100 [2] na przyszłym sejmiku fundum satysfakcyi obmyśleć deklarujemy. Jeszcze nie chcąc separare braci od braci, ale tylko unius matris prześwietnej ziemi halickiej filios cokolwiek supersit w sercach naszych, to jeszcze pretendującym braci non recusatur, ale w dalszej zostawają się pamięci IMć p. Tłuchowski, IMć p. Stanisław Obertyński, IMć p. Ciołek, IMć p. Kurylczak Drohomirecki, IMć p. Franciszek Gidziński, IMć pp. Sulimowie rodzeni bracia Drohomireccy, IMć p. Serwatowski, tych do dalszego sejmiku i donatywy zostawujemy. Maeretur pamięci IMć p. Hodykiewicz, susceptant grodu halickiego, który toties, ile obsequium ziemiańskie zachodzi, cum summa applicatione assistit, a zatem in fundamento laudi anni 1730 dotychczas non satisfactus, teraźniejszym kompensując sancito, z podatku podymnego ultra stipendium militare do grodu halickiego importowanego z raty septembrowej anni praesentis zł. 300 odebrać in satisfactionem pozwalamy.

19. A jako nieskończoną wdzięczność W. IMci p. marszałkowi i dyrektorowi kongresu naszego ziemiańskiego z dawnych praktykowanych trudów in authoritate utrzymania w skutku consiliorum, corde et labiis in culmen honorum vota praeferendo fundimus podziękowanie, tak spodziewamy się, że partykularną a concivibus non spernet donatywą, więc 4.000 zł. p. ex praesentibus proventibus W. IMć p. komisarza naszego, aby temuż W. IMci p. marszałkowi wypłacić raczył, obligujemy.

20. Inne zaś desideria IMciów braci w reces do przyszłego sejmiku odkładamy. Które to laudum i wszystkie jego contenta, jako zgodnie są postanowione, tak one WW. IMć pp. marszałkowi i assesorom koła naszego przy kontestacyi gratae memoriae za fatygę podpisać i do grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in solito loco consultationum, die decima Septembris 1737 a. Piotr Józef z Grobia Potempski, s[tolnik] l[ubelski], sędzia generalny wojsk koronnych, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Adam Korzbuk z Niesiołowic Niesiołowski, diamentski starosta, assessor sejmiku boni ordinis prześwietnej ziemi halickiej. Paweł z Pierzchna Koszucki, cześnik poznański, assessor sejmiku boni ordinis prześwietnej ziemi halickiej.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 855–861; Castr. Hal. Rel. 239 p. 2100–2108.

[1] W Laud. ok. 5 liter wydartych.
[2] W Rel. słowa od: IMci p. J. Bahrynowskiemu do tego miejsca opuszczone.

237.

Borki, 6 października 1737.

Uniwersał komisarza ziemi halickiej z wezwaniem do składania podatków.

1. Michał Stanisław Korwin Kamiński, chorąży buski, starosta borecki, pułkownik regimentu pieszego buławy polnej koronnej, komisarz prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego na prześwietny trybunał skarbowy radomski, komendant lwowski, stosując się do uczynionej dyspozycyi, zwyczaju i ułożonego postanowienia prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących na sejmiku gospodarskim decima Septembris in anno millesimo septingentesimo trigesimo septimo w Haliczu, in loco consultationum solito nazajutrz po sejmiku deputackim in fundamento prawa et ad mentem legis zgodnie odprawionym, którato prześwietna ziemia honor i funkcyą komisarską na prześwietny trybunał radomski włożyła na osobę moją, oddała mi i powierzyła podatki niżej wyrażone do dyspozycyi mojej, obrawszy mnie a raczej potwierdziwszy concordibus votis sufragiis in unanimi sensu publico bez żadnej kontradykcyi za komisarza swego na trybunał skarbowy do Radomia, zaczem in virtute laudi na wyżej wyrażonym sejmiku sub auspiciis Supremi Numinis iuxta usitatam praxim et ad normam inszych województw koronnych, a najbardziej prawa pospolitego koronnego sanciti JO. JW. WW. urodzonym IMć pp. dziedzicom i possessorom miast i miasteczek ziemskich i królewskich, tudzież ekonomom i administratorom, urzędom miejskim, kahałom i arendarzom prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących przy zaleceniu usług moich donoszę, aby podatki czopowego według taryfy na sądach boni ordinis w Haliczu tysiącznego siedmsetnego dwudziestego dziewiątego roku, także pogłównego żydowskiego i dymowego na sejmiku tysiącznego siedmsetnego trzydziestego trzeciego roku ułożone i uformowane, in subsequentibus vero comitiis approbowane, garnizonowi kamienieckiemu aliisque assignatoriis niezapłacone i zatrzymane na retentach, indispensabiliter składali, tenże sam za pierwszą czyli moją własną, czyli przez surrogatora mego rekwizycyą, czyli IMciów pp. pretendentów za moją assygnacyą nieodwłocznie i zupełnie oddawali i komportowali sub animadversione decreti lati contra renitentes refragarios[1] et inobedientes, wiadomo czyniąc i donosząc ad mentem prześwietnej ziemi, że mi dała potestas i obowiązany per laudum jestem, aby[m] wszystkich nieposłusznych i sprzeciwiających się dyspozycyi ziemskiej naprzód do grodu a potem, si opus fuerit, na komisyą radomską przypozwał.

2. IMć zaś pp. tak regentów, jak succeptantów czyli ich locum tenentes obydwóch grodów tak halickiego, jako i trembowelskiego upraszam i obliguję, ażeby ten uniwersał odemnie wydany, a do grodów tak halickiego, jako i trembowelskiego podany, po wszystkich parafiach w ziemi halickiej w powiecie trembowelskim i kołomyjskim ad notificandum, quid idem sonat, rozesłali, ażeby na potem obywatele miast i miasteczek całej prześwietnej ziemi halickiej, którzy ten podatek in commodum et emolumentum ziemi importować powinni, wymówki mieć nie mogli, jak ordynowanych odemnie do odebrania pomienionego podatku z ramienia mego delegować będę, że o tem niewiedzieli albo nie słyszeli, a przez to żeby ordinarius do należytego i prędkiego wypłacenia podatku czopowego non protrahatur cursus. Co tedy tym uniwersałem moim gdy ogłaszam, na to się dla lepszej wiary, wagi i pewności przy przyciśnieniu pieczęci mojej podpisuję. Datum w Borkach[2], sexta Octobris millesimo septingentesimo trigesimo

[1] W rkp. sufragarios.

[2] Dziś B. wielkie i małe, wsie pow. tarnopol. i skałack. Słown. geogr. I. 312; zob. Czemeryński K., O dobrach koronnych I. 244.

septimo anno. Michał Stanisław Korwin Kamiński, chorąży buski, starosta borecki, pułkownik reimentu pieszego buławy polnej J. Kr. Mci i Rzptej, komisarz prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących na prześwietny trybunał skarbowy radomski.

Castr. Tremb. Rel. 186 p. 2021 -2023.

238.

Halicz, 18 sierpnia 1738.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się ad locum consultationum solitum do Halicza za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. de data w Wschowie, dnia 30 maja roku 1738 do ziemi naszej na sejmik przedsejmowy ordynowanym [1], idque pro die 18 miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym 1738, takowe sub auspiciis Superum uchwaliliśmy laudum.

2. Naprzód Panu Zastępów czynimy dzięki, że nam in tranquillitate, aestuantibus cruento bello vicinis, radzić o bespieczeństwie naszem i o dobru pospolitem pozwala. A potem niesiemy wierni poddani winne homagia ad thronum najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego, szczęśliwie nam panującego, że ojcowskiem pieczołowaniem swojem nie przestaje in charitate et amore liberum regere populum, podaje saluberrima media do zachowania całości swobód i wolności cnej Rzptej, całej Korony i W. Ks. litewskiego, wokuje do rady wspólnej, ut bene sit patriae.

3. Przeto na fundamencie dobroczynności i łaskawego starania pańskiego przystąpiwszy do rady ad contenta instrukcyi J. Kr. Mci za dyrektora koła naszego W. IMć p. Franciszka na Martynowie i Bukaczowcach Łuszczewskiego, chorążego trębowelskiego, za assesorów ad mentem practicatae novellae legis WW. IMć pp. Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego i IMć p. Antoniego Borawskiego, skarbnika bilskiego uprosiliśmy, a przytem za posłów na sejm ordynaryjny sześćniedzielny w Warszawie, dnia 6 października w roku teraźniejszym przypadający, WW. IMć pp. pomienionego W. IMć p. Franciszka Łuszczewskiego, chorążego trębowelskiego, marszałka koła naszego rycerskiego, IMć p. Rafała Skarbka, chorążego kołomyjskiego, starostę sołotwińskiego, IMć p. Antoniego Rozwadowskiego, halickiego, starostę karaczkowskiego, IMć p. Jana Szumlańskiego, trębowelskiego stolników, IMć p. Stanisława Koziebrodzkiego, łowczego ziemskiego i pisarza grodzkiego halickiego, IMć p. Stanisława Cińskiego, stolnika bracławskiego, pułkownika wojsk J. Kr. Mci i Rzptej n. w. m. pp. i braci, obstringendo IMciów n. w. m. pp. amore boni publici, ut indefessa cura et solicitudine stanąwszy in congremio całej Rzptej procurent bonum publicum i desideria nasze indissolubiliter, zgadzając się cum ordinibus regni ad optatum przyprowadzili finem, unanimi voto et assensu obraliśmy. Którym to IMć pp. posłom n. w. m. pp. i braci desideria nasze tak ad commune bonum Rzptej, jako też particularium ordynowane, osobliwszym instrumentem, zgodnie umówiwszy, spisane w instrukcyach, rękoma WW. IMć pp. marszałka koła naszego rycerskiego i assessorów podpisanych, tymże WW. IMć pp. posłom wydać zleciliśmy.

4. Że zaś według prawa pisanego należy nam komunikować rezultata obrad naszych prześwietnemu województwu ruskiemu, braci naszym na generalnym sejmiku wiszyńskim zgro-

[1] Castr. Hal. 241 p. 1224. Generał w Wiszni był naznaczony na 15 września.

madzonym, więc za posła do prześwietnego generału W. IMć p. Onufrego z Żmigroda Stadnickiego, podczaszyca bełzkiego uprosiliśmy. Który to IMć p. podczaszyc bełzki n. w. m. p. w czasie determinowanym stanąwszy, solita confidencia participes faciet consiliorum nostrorum braci naszych. Które to laudum, jako zgodnie i bez żadnej kontradykcyi umówione i postanowione, W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum w Haliczu, die et anno ut supra. Franciszek Łuszczowski, chorąży trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Antoni Kunaszowski, skarbnik kołomyjski, assessor. Antoni Borawski, skarbnik ziemie bielskiej, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 863–864; Castr. Hal. Rel. 241 p. 1473–1474.

239.

Halicz, 18 sierpnia 1738.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom na sejm ordynaryjny warszawski sześcioniedzielny na dzień 6 miesiąca października w roku teraźniejszym 1738 przypadający, IMci p. Łuszczowskiemu, chorążemu trembowelskiemu i marszałkowi koła naszego rycerskiego, IMci p. Rafałowi Skarbkowi, chorążemu kołomyjskiemu, staroście sołotwińskiemu, IMci p. Antoniemu Rozwadowskiemu, halickiemu i staroście karaczkowskiemu, IMci p. Janowi Szumlańskiemu, trembowelskiemu stolnikom, IMci p. Stanisławowi Koziebrodzkiemu, łowczemu ziemi halickiej i pisarzowi grodzkiemu, IMci p. Stanisławowi Cieńskiemu, stolnikowi bracławskiemu i pułkownikowi wojsk koronnych J. Kr. Mci i Rzptej, za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito na sejmiku przedsejmowym ziemie naszej halickiej, die 18 Augusti przypadłym in anno praesenti 1738 unanimi consensu uproszonym i obranym posłom n. w. m. pp. i braci dana.

2. Podziękują nasamprzód pokornie IMć pp. posłowie J. Kr. Mci p. n. m., że ex naufragio wewnętrznego ostatniem bezkrólewiem sprawionego zamięszania przyprowadziwszy przez sejm pacificationis navim Rzptej ad portum publicae securitatis, nieprzestaje i dalej pandere malaciam miłego w ojczyźnie pokoju i żeby zapalony fatalnych wojen w państwach sąsiedzkich pożar niedosiągał ad corpus Rzptej, owszem aby stany jej przy tak pożądanym pokoju praw i swobód całością cieszyć się mogły, po dwukrotnych senatus consilii deliberacyach, uniwersalne ordinum zgromadzenie na sejm blisko następujący ad libanda consilia naznaczyć raczył, nie mniej i za to, że przez wspaniałość serca pańskiego raczył u Ojca św. conciliare decus senatowi polskiemu przez wyjednaną godność kardynalską.

3. Żeby zaś ojcowskim myślom i zbawiennemu J. Kr. Mci p. n. m. koło zmocnienia sił Rzptej i ubespieczenia granic jej przedsięwzięciu cuncti ordines mogły skutecznie sensus et opem ferre, zlecamy tymże IMciom pp. posłom, aby projekta około aukcyi wojska et circa fundum punktualnej mu zapłaty przez wielkich ludzi varietenus miarkowane, a mianowicie od JW. IMci p. hetmana w. kor. na teraźniejszy sejmik kommunikowane, jako też a concivibus nostris trutynowane, skutecznie in gremio całej Rzptej limare starali się i czyli to per exactam kwarty, medio corporali iuramento per tenutarios praestando super realitatem quantitatis z dóbr królewskich, investigationem[1], czyli per universalem monopoliorum locationem, czyli per proportionatam dóbr ziemskich proportionem tak sama aukcya wojska jako też punktualna jego

[1] W rkp. investuationem.

zapłata podnieść się może, aby się do tego sposobu cum sensibus suis przypisali i stosowali (mając jednak baczenie, aby ziemia nasza circa constituendam proportionem niepopadła jakiego prześladowania) jako też, aby dobra ziemskie circa competentem sui immunitatem zachowane były.

4. Ta zaś aukcya wojska et quidem cudzoziemskiego zaciągu[1] pieszego przez przyczynienie samych gemeynów pod regimentem tak, aby odtąd chorągwie mocniejsze bez duplikowanych officierów liczyć się mogły i munsztrą polską exercytowane były ac robur militiae non vanum prezentowały. Skoro zaś fundus certus zapłaty wynaleziony będzie, żeby nie kto inszy tylko albo sztabs officyer, albo regens kwatermistrz, szlachcic dobrze osiadły pieniądzmi szafował i z nich corocznie na komissyi mediante iuramento likwidował się. Polskiego zaś autoramentu wojsko augeatur szczególnie przez przyczynienie pachołków i pozwolenie potrójnej służby, przez opisanie regulaminu, przez wprowadzenie i comiesięczne zażywanie exercitationum militarium z ponowieniem rygoru disciplinae militaris według artykułów wojskowych, przez coroczne okazywanie się wojska, chociażby partim popisywać się mającego, corroboretur.

5. Regiment łanowy antiquo more et iure na łanową piechotę reducatur, eo adiuncto, aby ta łanowa piechota non in privatos usus, ale za ordynansami hetmanów na usługę Rzptej zażywana była.

6. Deklaracyą względem umocnienia fortecy kamienieckiej iuxta pacta conventa et constitutionem 1736 munificencyi J. Kr. Mci IMć pp. posłowie przypomnią.

7. Ordo sejmowania constitutione anni 1699 wyraźnie opisany, tudzież konstytucyą świeżą na sejmie pacificationis anno 1736 klarygowany, [aby] był w obserwie i aby pacta conventa zaraz po obraniu IMci p. marszałka sejmowego czytane były ad mentem legum antiquarum. instabunt IMć pp. posłowie.

8. Wiele należy do zmocnienia sił Rzptej prowidować nervum rerum gerendarum, dla tego IMć pp. posłowie starać się będą u stanów Rzptej, aby skarb koronny do otwarcia mennicy adigatur, in casum zaś impossibilis przez skarb executionis aby permittatur contrahentia takiemu, któryby chciał przyjąć na siebie onus cudendae monetae, salvo jednak utili Reipublicae z takiego kontraktu demonstrando, tudzież salvo valore monety, aby tak cursus jej w państwach sąsiedzkich acceptetur, providendo.

9. Starać się przytem będą IMć pp. posłowie, aby trybunał koronny przez ustanowienie trzeciej we Lwowie kadencyi dla województw nadgranicznych służącej, a festo s. Francisci ad Dominicam Palmarum trwać mającej, przy aukcyi IMciów pp. deputatów, mógł być prolongowany, tak jednak, aby IMć pp. deputatowie aere proprio stancye sobie najmowali, a najmniejszą ruinę i dezolacyą ich kompenzowali, ex officio zaś et pro libitu gospód i izb nie uzurpowali. Similiter o przeniesienie do Lwowa jednej kadencyi komissyi skarbowej, aby tym sposobem e ruinis suis to miasto sublevari mogło. Skracając diffugia iuris, aby pars citata post simplicem sui convictionem adstringatur ad solutionem litis expensarum per partem iure vincentem iuramento evincendarum, a ultimarium contumaciale decretum quasi ex seriis controversiis latum patiatur. In causis zaś exemptionum aby dziedzic dóbr o solucyą sumy od possessora pozwany[2], gdy post trinam sui convictionem sponte sua oddać neglexit summy, aby ad satisfactionem actori iusto adigatur rigore, etiam per praescriptionem et amissionem haereditatis in talibus decernendam.

10. Domówią się przytem IMć pp. posłowie, aby na dobra królewskie de pane bene merentium ludziom zasłużonym konferowane za dawnymi przywilejami, w spokojnej dotąd ich possessyi będące, nie ważył się nikt sub praetextu avulsorum otrzymywać przywilejów i aby otrzymane żadnego waloru nie miały.

[1] W rkp. zaciągać.
[2] W rkp. pozwanej.

11. Dobra zaś dziedziczne titulo vel quovis praetextu dóbr królewskich od dziedziców odpadłe, aby ad haeredes in virtute pactorum conventorum przez najjaśniejszego króla IMć iuramento firmatorum redire mogły.

12. Immunitas także dworów szlacheckich, mianowicie w przechodach żołnierskich, aby iuxta constitutionem anni 1717 ponowiona i obwarowana była, promovebunt.

13. Z wielkim żalem swoim słucha ziemia halicka województw i ziem wielkopolskich przeciwko sobie i województwom ruskim querelam jakoby o przeładowanie tamtych województw w płaceniu zasług wojsku skarzących się, ac perinde koekwacyi w podatkowaniu na tutejszej ziemi i na ruskim województwie dochodzących, dlaczego obowiązujemy conscientiam IMciów pp. posłów, aby tymże IMciom, którym się ta improporcya za wielką rzecz zdaje, raczyli prezentować statum tej ziemi, jako ta krótka i mała ozdoba, na którą się kraj nasz od przywrócenia pokoju zdobywał, trwała nigdy nie jest, ponieważ byle jakakolwiek nastąpiła karystya, exundacya wód, nieurodzaj, a co najcięższa, strzeż Boże, wojenna od ściany tutejszej burza zaraz evanescere może, jako i teraz świeżo po dwojakim w tym kraju wytrzymanym na ludzie powietrzu, po dziesięcioletnich na bydło i stada zarazach, po dwieletnim także znacznym w całem Podgórzu nieurodzaju, po trzech exundacyach wód znacznie evanuit, kiedy pod te nieszczęśliwe czasy przeszło 100.000 poddaństwa, nie mogąc znieść głodu i nędzy, w głęboką Ukrainę i na głębokie Wołochy z żonami, dziećmi nagle wyszło, tak że ich dziedzice i possessorowie sustentować i utrzymać nie mogli et ex inopinato status tego kraju in abominabilem conversus desolationem. Dlaczego, jeżeliby Rzpta chciała aukcyą podatku mianowicie w tej ziemi uczynić, reszta by się poddaństwa rozeszła i nie byłby certus et durabilis fundus płacenia onych. Więc na podniesienie podatków w tej ziemi nie będą się pisać IMć pp. posłowie, etiam cum discrimine sejmu.

14. Jako zaś od nieznośnych ruin i dezolacyi podczas nieszczęśliwego bezkrólewia jeszcze non respiravit Rzpta i nie tylko offensive, ale nec defensive ku swej obronie arma ferre nie może, tak IMć pp. posłowie żadnym sposobem ne implicemur cum vicinis potentiis tam ab oriente quam a septentrione w jakową wojnę, nie pozwolą.

15. O inwazyą zaś granic, jakim się stała sposobem cum ordinibus regni investigabunt et de modo upomnienia się respectu wtargnienia w granicę cum statibus Reipublicae nierozdzielne consilium et remedium forent.

16. Że sobie ziemia nasza per laudum particulare pod odjazd ad exotica teraźniejszego possessora JW. IMci p. wojewody smoleńskiego, starosty halickiego suscepty w grodzie halickim pozwoliła, przeto approbationem laudi oraz actorum per illud tempus przyjętych efficere curabunt IMć pp. posłowie.

17. Żeby zaś licencya, która się in expulsionibus zamnożyła, nie brała góry, instabunt IMć pp. posłowie, aby possessor vigore traditionis w dobra wwiązany i wprowadzony, choćby najkrócej zasiedziały, loco condescensionum, jakie ad expediendas inquisitiones super realitatem expulzyi abusive następować zwykły, ante omnia reinducatur in bona iuxta veterem praxim et processum.

18. Żeby zaś plebei a beneficio participationis de pane bene merentium iuxta veterem legem et constitutionem restringantur, dopomną się IMć pp. posłowie, tudzież aby status civilis et plebeiae personae stroju nie zażywali inakszego, tylko jako dawne im pozwoliły prawa, przeto legem sumptuariam ad pristinam observantiam revocare starać się będą.

19. Domówią się także IMć pp. posłowie, aby sitientibus iustitiam w trybunale koronnym, mianowicie in causis criminalibus celerior administratio iustitiae być mogła, tudzież o takie processu granicznego objaśnienie, żeby dziedzice sami cum sex testibus sibi genere similibus, a nie przez poddanych swoich wykonywali przysięgę super proprietatem fundi, któryby mediante decreto campestri wygrywali i pozyskiwali in favorem sui, a to od dóbr królewskich.

20. Częste bywają alterkacye i kollizye intra statum equestrem, że kilku osobom na jeden urząd ziemski wychodzą privilegia, zaczem ne in futurum distribuantur impossessionatis w tych ziemiach i powiatach, ale aby correspondenter ad possessionem suam impetrare sobie officium starał się praetendens, leges antiquae reassummantur.

21. Item IMć pp. patronowie trybunałów koronnych aby post recessum a patrocinio et palestra aż w lat trzy byli admissibiles do funkcyi deputackich, ut lege perpetua caveatur, instabunt IMć pp. posłowie.

22. Przychylając się do instrukcyi J. Kr. Mci et ad constitutionem anni 1726 ad stabiliendam pacem cum vicinis monarchiis, konferencye z postronnymi ministrami aby reasumowane były, zezwala ziemia halicka et executionem onych zaleca IMć pp. posłom.

23. Ponieważ J. Kr. Mć p. n. m. kontrowersye de iure patronatus paterna cooperatione sua finaliter per concordatum uspokoił et sancta sedes per bullam suam conventionem J. Kr. Mci approbowała, więc zaleca ziemia halicka IMciom pp. posłom, aby unanimi assensu cum ordinibus regni tę konwencyą in congressu publico approbowali.

24. Że zaś wielkie szkody poniosła Rzpta przez wojska rossyjskie w kraju naszym polskim poczynione, więc in vim refusionis eorundem damnorum o przywrócenie według sojuszów Inflant polskich i włości naddnieprskich, o restytucyą poddanych tak gwałtownie zabranych, jako swywolnie z kraju polskiego zbiegłych i na Zadnieprze osiadłych, zaniosą pokorną prośbę do tronu J. Kr. Mci, aby pańską swoją raczył interponować powagę do najjaśniejszej monarchini rossyjskiej.

25. A że clarescunt dotąd u Rzptej godne zasługi ś. p. niegdy IMci p. Jabłonowskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., tudzież IMciów pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich, itidem kasztelanów krakowskich i hetmanów, sukcessorowie zaś pomienionego IMci p. Jabłonowskiego manifeste deducunt, że w erogowanych na fortecę i regimenty pro publico sumach całą ich ojczystą substancyą, ojczystą i macierzystą invadiavit, tak że kilka milionów zasług prawdziwie z kapitałami za Rzptą wydanemi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą, tudzież do konstytucyi anni 1703 sejmu lubelskiego sub titulo: Zasługi WW. Jabłonowskich za rzecz słuszną[1] poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi urgeant o osobliwą deputacyą na sejmie przyszłym ad ineundum calculum z IMciami tak dawniejszych, jako i świeższych ich pretensyj, aby ze wszystkiemi stanami Rzptej znaleźli sposób, podatek najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMciom singulariter pomienionych kapitałów, do czego kuchenne ordynacyi ostrogskiej commodissime destinari mogłoby. Jeżeliby zaś pomienione kuchenne nie wystarczyło na zapłacenie zasług rzeczonych sukcessorów tak IMć pp. Jabłonowskich, jako i IMciów pp. Potockich, tedy instabunt IMć pp. posłowie, aby reszta sum, z wylikwidowanych takowych zasług pochodząca, na starostwach i dzierżawach tychże IMciów pp. Jabłonowskich i Potockich przyznana była.

26. Idą sub umbram alarum najjaśniejszego monarchy i najdobrotliwszego ojca swego cum fasciculis zasług swoich et cum studio bene merendi IMć pp. Branicki, halicki, Łuszczewski, trębowelski, marszałek obrad teraźniejszych i poseł ziemski chorążowie, Benoe, viceinstygator koronny, jabłonowski starosta, sędzia i podstarości grodzki halicki, Szumlańscy, starszy [kołomyjski], młodszy zaś trembowelski bracia rodzeni, Rozwadowski, halicki stolnikowie, Świrski, lwowski wojski i Stanisław Rozwadowski, miecznik halicki, supplikując pokornie, aby in ara klemencyi pańskiej studia ich acceptari, desideria cognosci et munerari mogły.

27. Ponieważ JW. IMć ksiądz Szeptycki, arcybiskup metropolita ruski za część pewną królewszczyzny w dobrach wsi Szeptyce nazwanych, w ziemi przemyskiej leżących, per commu-

[1] W rkp. posłuszną.

tationem equivalentiae bona Rzptej ofiaruje, tedy IMć pp. posłowie starać się będą o konsens omnium ordinum regni, aby ta kommutacya skutek swój wzięła.

28. Przytem recommendatur interes IMci p. Andrzeja Pohoyskiego, który że podczas sejmu pierwszego ordynaryjnego do majestatu najjaśniejszego króla IMci był niewinnie oskarzony i w areszt wzięty i gdy się ab obiectis przez inkwizycyą wywiódł, za niewinność od J. Kr. Mci przez IMć p. generała audytora łaskawą otrzymał deklaracyą, zaczem aby deklaracya pańska skutek wzięła, zaniosą pokorną supplikę IMć pp. posłowie.

29. Zasługi IMci p. Turkuła pułkownika przypomnią IMć pp. posłowie J. Kr. Mci i upraszać będą, aby gdy de pane bene merentium klucz liszniański w województwie ruskiem, a ziemi przemyskiej leżący cessit IMci i małżonce jego, więc aby i sukcessorowie tegoż IMci p. Turkuła przy tychże dobrach konserwowani byli.

30. Process IMć pp. Więckowskich na IMciach pp. Bieniewskich przewiedziony, jeżeliby kto na przyszłym chciał znieść sejmie, IMć pp. posłowie invigilabunt, aby in suo esse ad disiudicationem partium zostawał.

31. O approbacyą fundacyi OO. Trynitarzów w mieście Stanisławowie, dziedzicznem JW. IMci p. Potockiego, wojewody kijowskiego, hetmana w. kor., tudzież innych klasztorów i kościołów starać się będą IMć pp. posłowie. Cetera practicatae activitati et dexteritati probatae IMć pp. posłów naszych committuntur, obsecrando amore boni publici et affectibus ziemi naszej, ut instent[1] legibus, conforment desideriis całej Rzptej pro commodo publico non privato, których praca et studium non sterilescet w sercach naszych, przyrzekamy. Datum ut supra. Franciszek Łuszczowski, chorąży trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Antoni Kunaszowski, skarbnik kołomyjski, assessor. Antoni Borawski, skarbnik ziemie bielskiej.

Castr. Hal. Rel. 241 p. 1474—1479.

240.

Halicz, 15 września 1738.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się ad mentem legis dnia 15 miesiąca września, t. j. w pierwszy poniedziałek alias in crastino festi Exaltationis s. Crucis w roku niniejszym 1738 do Halicza, na miejsce obrad naszych zwyczajne, takowe sub auspiciis Superum postanowiliśmy laudum.

2. Najpierwej za marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Stanisława Morawskiego, miecznika trembowelskiego, za assessorów WW. IMć pp. IMć p. Antoniego Kakowskiego, podczaszego bracławskiego, IMć p. Szczęsnego Nehrebeckiego, cześnika podolskiego uprosiliśmy. Pod którego to W. IMci p. marszałka naszego dyrekcyą, że na prześwietnym trybunale koronnym incumbit nam mieć sędziego deputata, przeto ad illud publicum iustitiae theatrum W. IMć p. Stanisława Rozwadowskiego, miecznika halickiego, emeritum ziemie naszej concivem ad eam functionem unanimi voto et assensu obraliśmy i uprosili. Które to laudum, jako nemine contradicente et unanimiter jest postanowione, tak one W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i W. IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać

[1] W rkp. intererat.

zlecamy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito ut supra. Stanisław Morawski, miecznik trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej. Antoni Kakowski, podczaszy bracławski, jako assessor. Szczęsny Nehrebecki, cześnik podolski, jako assessor [1].

Castr. Hal. Laud. 451 p. 867; Castr. Hal. Rel. 241 p. 1616–1617.

241.

Halicz, 15 września 1739.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego, ziemie halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się ad locum consultationum solitum tu do Halicza na sejmik boni ordinis in crastino electionis IMci p. deputata na prześwietny trybunał koronny virtute legis przypadający, t. j. dnia 15 miesiąca septembra roku Pańskiego 1739 takową unanimi assensu et votis postanowiliśmy uchwałę.

2. Naprzód in ordine consueto sejmikowania zachowując zwyczaj obrania IMci p. marszałka i assessorów cursum obrad formando za dyrektora laski marszałkowskiej koła naszego obraliśmy zgodnemi sine contradictione głosami W. IMć p. Adama Korsbuka z Niesiołowic Niesiołowskiego, starostę dyamenckiego, ad subsidium zaś consilii et laboris uprosiliśmy za assessorów W. IMć p. Ignacego Bykowskiego, pisarza grodzkiego trembowelskiego i W. IMć p. Michała Wrzeszcza, łowczego czerniechowskiego, n. w. m. pp. i braci. Pod którą dyrekcyą obrad naszych chcąc mieć in continua observatione legem publicam, ile która dnia dzisiejszego determinate electioni IMci p. komisarza ziemi naszej i z powiatami przypada, legi universaliter statutae satisfaciendo, in qua fovetur libertatis pupilla, obraliśmy komisarzem na prześwietny trybunał skarbowy komissyi radomskiej unanimi assensu ex praevisis meritis od wielu lat sat probata w ziemi naszej et in publicis obsequiis ojczyźnie całej intaminata fide ad plurima merendi virtuali ambitu suavem ziemie naszej e medio nostri concivem in tractum biennalis cursus W. IMć p. Konstantego Bąkowskiego, stolnika owruckiego.

[1] Sejmik boni ordinis, nazajutrz odbyty, został zerwany: zob. nr. 241 ust. 3. Świadczy o tem zerwaniu także następująca protestacya w Castr. Żydacz. 106 p. 2014, oblatowana 17 września 1738 r.: Ad officium et acta praesentia castr. capit. Zydaczouiensia personaliter veniens gsus. Andreas Zurakowski, providendo saecuritati honoris ac vitae nobilitaris, tum succurendo lapsui libero veto, hanc ad acta officii praesentis idque de nullitate comitiorum, gospodarski nuncupatorum, die hesterna actum praesentem praecedente, videlicet feria tertia post fest. Exaltationis s. Crucis proxima anno praesenti in Halicz celebratorum, infert protestationem in eo: Quod cum is idem generosus protestans, inhaerendo legi ex vi liberae vocis cuilibet in statu nobilitari progenito in eisdem comitiolis in Halicz die et actu ut supra agitatis integram activitatem iisdem comitiolis sisterit, donec magnificus Kamieński capitaneus Borecensis pro faciendo calculo ex stipendio, czopowe dicto, advenerit et informationem plenariam eo in puncto, quod praetendentes non pacificando suum interesse certam quantitatem solutionis percipere non cessant fecerit ac cum protestatione ratione praemissorum de ecclesia exiverit ad faciendumque et recognoscendum ad acta officii eiusdem castrensis capitanealis Haliciensis migraverit, nobilitas inclitae terrae Haliciensis tota non tantum quod minnima attenta eadem protestatione verbali eadem comitiola continuare, verum protestationem in cancellaria castrensi capitaneali Haliciensi eandem protestationem facere volentem superinvadere et concutere ausi sunt et presumpserunt, protestationem eandem in castro Haliciensi ad acta suscipi prohibuerunt, per quod contra leges regni ac in contrarium liberi veto processerunt. Proinde idem qui supra, sentiens tam grande honoris nobilitaris ac liberae vocis praessuram, ad acta viciniora regni recurrendo, hanc ad acta officii praesentis de nullitate et invaliditate ut supra praemissarum comitiolarum ac respectu indebiti ausus iterum atque iterum quam solennissime protestatur cum salva eiusdem protestationis melioratione praecustodita.

3. Widząc, że ob casum niedojścia przeszłorocznego sejmiku boni ordinis, na którym W. IMć p. Michał Korwin Kamiński, chorąży buski i pułkownik infanteryi J. Kr. Mci i Rzptej, secundum praescripta sancita laudi anni 1737 (do których się i teraźniejszego sejmiku cum assensu omnium votorum wszystkie obrad postanowienia konformować mają), naprzód pro munere officii z braterskich serc kredytowanego gratitudinem podziękowania, jako sam obtulit ore publico victimam pamięci pokazać IMciom braci na sejmiku będącym et officium ad vota ich, non reservata pretensione propria, złożyć et ultra sphaeram funkcyi naznaczonej w czasie determinowanym i uchwalą opisanym in conformi declaratione sua praecludendo ambitum miał i affidował, tandem gdy irrito successu sejmik boni ordinis w przeszłym roku zerwany, a na teraźniejszy szczęśliwie i zgodnie doszły, nec personali activitate ad consulendum dla dobra pospolitego ani przez plenipotenta do kalkulacyi podatku ziemiańskiego comparuit, dla czego prześwietna ziemia, gdy skutecznie w pretensyach WW. IMć braci per satisfactionem tak przeszłych IMciów in ante komisarzów, jako et recenter officio functo W. IMć p. Kamińskiego informować się nie może, niechcąc mieć suppressam dispositionem aerarii sui, a najwięcej notitiam rerum, aby wszystkich charitativa et iustitia ordinata wyrażonych immediati przed zerwanym sejmikiem laudi do uspokojenia inkludowanych i zasłużonych pretendentów consensu omnium pokazać media, więc authoritate praesentis conventus sancitorum upraszamy i obligujemy W. IMć p. Bąkowskiego, stolnika owruckiego i komisarza ziemie naszej, aby in toto non executa puncta laudi anni 1737 per antecedaneos comissarios, in toto activitate sua ustabiliowane, ad executionem przyprowadził, zaczęte contestationes iuris continuando i ad effectum deducendo, a potrzebne do zaczęcia, si benevolo animo suscepto officio et succedentibus ad idem nie miałaby amica comitari uchwały akceptacya i kalkulacya, praesentaneo comissario nie uczyniona, do której laudum teraźniejsze cum votis podane W. IMć p. komisarza teraźniejszego obliguje przypozwać do grodu et contumaces per gradus na trybunał skarbowy et specifice sukcessorów niegdy W. IMci p. Zebrowskiego, miecznika trembowelskiego prosekwować non desinat.

4. A że i podatek prasułki od lat circiter ośmnastu inordinata dispositione accessu i decessu, oraz prawie bez żadnego prowentu prześwietnej ziemie niewiedzieć w czyich rękach ventilatur, a przeto teraźniejszego sejmiku wielu WW. IMciów braci naszych głosy o niemałej importancyi, ponieważ że od każdej maży po szostaków dwa podwójnych alias bitych opłacając się kupujący Żydom, dzierzawcom prasułki, ignoto titulo za czyim kontraktem trzymającym, contribuere muszą, informują, z którego takowego prowentu znaczneby ziemia, gdyby dochodził, augere mogła subsidium, zaczem uprosiliśmy W. IMć p. Bąkowskiego, aby non dismembrando proventa in dispositione ordinaria officii comissoriatus sui, gdy z przeszłej dyspozycyi laudi 1737 anni ad praesens JW. IMci p. Stanisławowi Rozwadowskiemu, miecznikowi i deputatowi na prześwietny trybunał koronny pro satisfactione exacti obsequi poselstwa do najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego cum recognitione maiestatis in vicissitudine belli i spustoszenia kraju, in consortio innych WW. IMciów kollegów, którzy satisfactionem non functo officio anticipative odebrali, zaś wyrażonego W. IMć p. miecznika halickiego do tych czas na podatku prasułki vix in quarta parte fructificantur, gdy tylko zł. 600 dekretem grodu halickiego za kilkunasturoczny prowent minnimum commodum circa litis expensas uczynił i niewypłacony ad usque haeret, reservatur finalis et effectiva residuitatis exolutio.

5. Co zaś tycze się verificationem wyrażonego prowentu prasułki a prima od wyrażonych lat dispositione, do kogo ex investigatione należeć będzie, per calculationem a quo competierit, etiam renitentes iuris mediis trahendo windykować będzie et praesenti obligatur laudo.

6. Immediatus W. IMć p. excommissarius jako się affidował laudo 1737 anni conventus, że żadnej za funkcyą eiusdem anni od ziemie naszej z powiatami nie miał pretendować komisarskiej pensyi usque ad expirationem funkcyi ad annum 1738, że jednak ultra vota braci et laudum officium komissarskie na radomski trybunał skarbowy, non approbato charactere,

funkcyą odbywszy i do prowentów ziemiańskich miał się interesować, a zatem praecustoditur niniejszemu W. IMci p. komisarzowi, aby in calculatione takowego traktamentu, który arbitrarii sui sancito miał być przysądzony, nieprzyjmował et quae ad vindicationem spectant, vindicet. In reliquo, jako sancita laudi anni 1737 sonant, in omni robore manutenendo, praesentis conventus votis prześwietna ziemia i z powiatami wyrażonymi W. IMci p. teraźniejszemu komisarzowi ad exequendum upraszając comittit.

7. A gdy prawem ojczystych swobód jeszcze lacrimabunda saecula ziemianom naszym vix commodam respirandi curam permittit, że przy teraźniejszym kongressie naszym pozwala consulere rebus, które[1] ojczyznę i kraj ziemie naszej i sąsiednich województw in lugubrem wprowadziły tragaediam przez złupienie i zgwałcenie świątnic Boskich, zrabowanie i zabicie wielu braci naszych, zgwałcenie przyjazniej sąsiedzkiej i assekurowanej tyle razy sacro foedere belligerentium affidacyi, gdy już z wyroków Boskich in cinere et pulvere dormiens, łzy same krzywd naszych tylko gaszą oppressyi płomienie, nec vicinus amicus nec exoticus compatitur hostis, została ziemia nasza i z pogranicznemi województwami tanquam pupilla et vidua orphana, w tych pressurach, że od najwyższego Stwórcy dopuszczone wiarą wyznając ad praeservanda dalszej całości naszej media, a bardziej dla eminentem nie daj Boże experientiam rerum następującej hostilitatis irruencyi, zdało się levius sensisse vulnus ogłosić światu całemu przez partykularne niektóre legacye jeszcze nie wszystkim wiadomą krzywdę i oppresyą naszę i sprawiedliwości cum satisfactione od kogo należy exposcere. Naprzód do JW. IMci p. grafa von Minicha, feltmarszałka wojsk rossyjskich denuntiando, że przez inkursyą Kozaków w komendzie Kantymira i innych swywolnych kup cały pokucki kraj prawie ze wszystkiemi miastami i mało nie wszystkiemi naruszonemi wsiami zrabowany, za który popełniony excess ultra firmam neutralitatem inter belligerentes i assekurowane sąsiedzkich praw immunitates, ut condignam sceleri explorent satisfactionem, uprosiliśmy posłów WW. IMć pp. Konstantego Bąkowskiego, stolnika owruckiego, komisarza ziemi naszej, Ignacego Bykowskiego, pisarza grodzkiego trembowelskiego, Adama Filkiewicza, kapitana J. Kr. Mci i Rzptej[2].

8. A że odległość zagranicznej rezydencyi najjaśniejszego króla IMci p. n. m. i lubo na krótki czas zbliżenie się pro senatus consilio do Wschowy in remotam distantiam od naszych granic nie zupełne gemitus et ploratus populi podobno dochodzą do ojcowskiego serca, nisi particulari communicatur poczty rumore, która w prędkim czasie nie może in compendium zebrać oppressye nasze, a zatem na teraźniejszym kongresie pro levamine doloris proficuum zdało się prześwietnej ziemi naszej przez legacye oznajmić JO. księciu IMci Wiszniowieckiemu, kasztelanowi krakowskiemu, qua primati in ordine senatus, tudzież JW. IMci p. wojewodzie i generałowi ziem kijowskich, hetmanowi w. kor., qua proceribus regni et supremo ministro belli, cum dolenda denuntiatione nie oschłych łez afflicti populi i wielu braci naszych cum ultima ruina cladis, upraszając, aby przez swoje remonstracye teraźniejszych inkursyi i dalszych konsekwencyi suppliciter praeponant J. Kr. Mci p. n. m., aby ojcowską swoją klemencyą przez publiczną od Rzptej do najjaśniejszej monarchini rossyjskiej cum quaerimonia et satisfactione dysponować raczył legacyą et plorantibus incolis regni abstergat positos in margine fletus, tudzież JW. IMć p. hetman wielki qua custos vigilantissimus ojczystych praw i granic korony Polskiej wojskiem Rzptej zaszczycić raczył kraj tutejszy ekskurzyom podległy i granice, uprosiliśmy WW. IMć pp. posłów et primario do JO. księcia IMci kasztelana krakowskiego Mikołaja Prus Szumanczewskiego, łowczego trembowelskiego, Jana Czapiewskiego, komornika granicznego halickiego, do JW. IMci p. hetmana w. kor. WW. IMć pp. Mikołaja Dunina Goła-

[1] W rkp. którą.

[2] List K. Bąkowskiego i I. Bykowskiego z daty Trembowla, 19 stycznia 1740, zawiadamiający ziemian halickich o wysłaniu komisarzy rosyjskich do Satanowa na dz. 18 t. m. i wzywający do przedstawiania tamże rejestrów szkód, zob. Castr. Hal. 244 p. 126.

wińskiego, cześnika zakroczymskiego, Stanisława Morawskiego, miecznika trembowelskiego, którym wszystkim W. IMciom pp. posłom instrukcye dane obszerniej in se sonant.

9. Desideria ziemie naszej, partykularnie zaś nomine totius conventus listy et primario do JO. księcia IMci Czartoryiskiego, wojewody i generała ziem ruskich, upraszając o uniwersał na sejmik electionis officyalistów ziemskich, secundario do JW. IMci p. wojewody smoleńskiego a starosty grodu tutejszego, tudzież i do JW. IMci p. starosty trembowelskiego, n. w. m. pp. i braci, upraszając sincera et confidenti intimatione, aby suppeditando księgom, bespieczeństwu i aktom grodów swoich, których to IMciów in maiori parte i naszych fortun particulariter aeviternam saeculo impressam continent memoriam, aby stante tranquillitate praesenti miejsca od ognia i dla konserwacyi sposobne, irruente nie daj Boże quo periculo hostilitatis, do wywiezienia i utrzymania onych bespieczne i do złożenia pewne lokacyą providere raczyli, W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego expedyować i ordynować zleciliśmy praesenti congressu. Do wyprowadzenia zaś inevitabili nie daj Boże casu i do ułożenia summaryuszem ordynaryjnym ksiąg grodzkich i ziemskich uprosiliśmy WW. IMć pp. komisarzów z ziemie halickiej i powiatu kołomyjskiego Stanisława Koziebrodzkiego, łowczego i sędziego grodzkiego halickiego, Rocha Jabłonowskiego, podstolego trembowelskiego, Antoniego Kunaszowskiego, regenta grodzkiego halickiego, Franciszka Ostrowskiego, uprzywilejowanego wójta halickiego, do ksiąg grodzkich trembowelskich similiter WW. IMć pp. Mikołaja Gurskiego, wojskiego halickiego, Stanisława Morawskiego, miecznika trembowelskiego, Więckowskiego, regenta grodzkiego trembowelskiego.

10. Kiedy zaś w miastach i miasteczkach ziemie i powiatów naszych per abusum z dawna jurysdykcyi podwojewodzińskiej obywatele handle i szynki in regulari legis observantia et mercimonia sua nie zachowują, ale każdy pro libitu suo miary, wagi, łokcie, taksy stanowi, przez co wielkie defraudacye ludzi ubogich dzieją się, a zatem gdy W. IMć p. z Romanowa Świrski, podwojewodzy halicki cum exhibitione instrumenti sui od JO. księcia IMci wojewody i generała ziem ruskich konferowanego na teraźniejszy sejmik comparuit et de renitentia in acceptatione iurisdictionis eius in congressu praesenti quaerulatur, zaczem ad mentem positivae legis de officio suo competenti W. IMci p. Świrskiemu munus suum exercere permittimus i zezwalamy [1].

11. Chcąc zaś prześwietna ziemia halicka i z powiatami swymi ad regularem dispositionem podatek czopowego reducere, który na starą taryfę W. IMci p. komisarzowi teraźniejszemu respective dla desolacyi kraju, miast i miasteczek wybierać committitur oprócz prasułki, która in proportionato mercimonio et accessu currere powinna, aby tak wielu WW. IMć kompetitorów i pretendentów w zaległych assygnacyach do podatku czopowego ukontentować, a choć in parte uspokoić mogła, a że ta dyspozycya lubo in antecessum tak przez lauda, jako też i sądy boni ordinis intentowana do skutku nie przyszła, dla czego ex gremio nostri et laudo sejmiku boni ordinis in anno 1737 uprosiliśmy WW. IMć pp. Franciszka Dubrawskiego, Jakuba Zabilskiego, Stanisława Obertyńskiego n. w. m. pp. i braci, obligując, aby nowo erygowane osiadłości i słobody zrewidowali et in compendium spisali rewizyą kwitów z podatku czopowego i przepisawszy kwity, lubo swoje rewersa wydawszy, na sejmiku teraźniejszym doszłym komportowali, do której to komportacyi wypełnienia i likwidacyi, że czas nie pozwolił, przeto praesentis conventus laudo upraszamy W. IMć p. komisarza teraz obranego, aby te kwity od wyrażonych WW. IMć pp. rewizorów pro informatione zaległego czopowego et anterioris przeszłych IMciów pp. komisarzów dyspozycyi vestigio odebrał, oraz IMć pp. rewizorów praesenti laudo obligujemy i prosimy, aby wykonnotowane kwity W. IMci p. komisarzowi ad calculum potrzebne reponant et restituant.

[1] Przeciwko tej uchwale o podwojewodzim zaprotestował we Lwowie, 24 września 1739 r. Jerzy Potocki, starosta tłumacki, grabowiecki etc. Castr. Hal. 243 p. 1628—9.

12. Z których to kwitów W. IMć p. komisarz teraźniejszy wziąwszy mensuram et proportionem podatku czopowego wszystkim IMciom pp. kompetitorom laudo anni 1737 wyrażonym et praesenti konfirmowanym zaległe i naznaczone sumy salvis observandis quietationibus in ante et post subsequentibus pro posse et exigentia iustitiae wypłacać będzie: W. IMci p. Kakowskiemu, cześnikowi trembowelskiemu, traktamentu za funkcyą deputacką z ziemie naszej już dawno odprawioną, w której jeszcze podobno in anteriori laudo immediate subsecuto 2.000 zł. in vim 6.000 naznaczone nie wypłacone, zaczem quae et quanta summa z kalkulacyi W. IMci p. Michała Korwina Kamińskiego apparebit, ad complementum 2.000 zł. dopłacić ma. JW. IMć p. Orłowski, deputat na trybunał koronny praesentis anni z ziemi dobrzyńskiej, emeritus w ziemi naszej civis, in probata activitate na funkcyi komisarskiej od ziemie do wojsk rossyjskich sub vicissitudine belli w konfederacyi obrany, który propriis impensis usługę ziemiańską exactissime executus est, praemium zaś naznaczonego 2.000 zł. jeszcze nie odebrał, tedy obligujemy W. IMć p. komisarza, ut provideat z podatku czopowego zaległego satysfakcyą, upraszając pomienionego JW. IMć p. deputata dobrzyńskiego, ut assistat votis do utrzymania regestru województwa ruskiego przypadającego.

13. JW. IMci p. Stanisławowi Rozwadowskiemu, miecznikowi i deputatowi ad praesens ziemie halickiej, actualiter in functione zostającemu et singulariter respectivam memoriam zachowując, że z generału wiszyńskiego irrito successu deputaci nie doszli na koincydencyą teraźniejszą regestru województwa ruskiego, a zatem upraszamy tegoż JW. IMć p. deputata naszego, aby regestr spraw tudzież i pacyentów ziemian swoich respective in acceleratione et iustitia wspierać raczył. Traktament deputacki prześwietna ziemia z prowentów swoich obmyśleć pro praemio exactae curae et sollicitudinis deklaruje.

14. W. IMci p. Michałowi Jastrzębskiemu, staroście kozińskiemu, za funkcyą poselską cum recognitione maiestatis od prześwietnej ziemi ad collegium innych IMciów kolegów obranemu, za traktament ad formam innym zapłacony po 2.000 zł., którego że jeszcze a pari do tych czas nie odebrał, ani fundum, z którego podatku miała subvenire satysfakcya, ziemia nie obmyśliła, więc praesenti sancito z dymowego, które supernumerarie a repartitione militaris stipendii do kancellaryi grodzkiej consueto more importari powinno (jako et laudo 1737 anni tegoż podatku tak retentów na delatach zaległych, jako i do grodu importowanych sum taż prześwietna ziemia halicka W. IMci p. Bazylemu Turkułowi, podwojewodzemu lwowskiemu, ex vi repartycyi zaległej na chorągiew niegdy ojca jego processu evictam certam stipendii summam, quae et quanta in documentis eius exprimitur et non persoluta, póko totaliter nie będzie wypełniona z wyrażonego podatku dymowego, satysfakcyą naznaczyła, jako też z grodu tutejszego i trembowelskiego do tego czasu przez W. IMć p. Turkuła odbierana była i już miała adimplere quantitatem praetensam), zaczem z tegoż podatku dymowego przerzeczonemu W. IMci p. staroście kozińskiemu od następujących ab hinc rat sumę 2.000 zł. do zapłacenia naznaczamy, secus jeżeli ten podatek non adimplevit pretensyą IMci p. Turkuła, in subsequenti tempore salvis quietationibus authenticis wypłacić deklarujemy.

15. W. IMci p. Piotrowi z Grobia Potępskiemu, sędziemu generalnemu i pułkownikowi wojsk koronnych za marszałkowską laskę tudzież i inne merita laudo sejmiku boni ordinis anni 1737 4.000 zł. z podatku czopowego naznaczone, że in quantum immediatus W. IMć p. komisarz nie wypłacił, zaczem expedito calculo z pomienionym W. IMcią p. przeszłym komisarzem teraźniejszy W. IMć p. komisarz obrany adimplere obligatur.

16. W. IMci p. Adamowi Niesiołowskiemu, staroście dyamentskiemu, praesentanei congressus marszałkowi, za dyrekcyą laski oraz dawniejsze in obsequium prześwietnej ziemie naszej wypełnione akcye, które tribus laudis conventus nostri impresserunt w sercach braterskich pamięć et praesenti laudo satisfaciendo deklaracyi in praemium laboris 2.000 zł. z podatku teraźniejszego czopowego naznaczamy et ad persolvendum W. IMć p. komisarza teraźniejszego upraszamy.

17. W. IMci p. Rochowi Jabłonowskiemu, podstolemu trembowelskiemu vigore anterioris laudi zł. 500 naznaczone, in quantum non subsecuta przez W. IMć p. Kamińskiego satisfactio, z podatku ziemiańskiego czopowego wypłacić obligujemy. W. IMci p. Mikołajowi Goławińskiemu, cześnikowi zakroczymskiemu similiter laudo anteriori 2.000 zł. podczas rewolucyi konfederacyi in ordine pospolitego ruszenia za strażnikowską funkcyą odprawioną, W. IMci p. Michałowi Wrzeszczowi, łowczemu czerniechowskiemu z dawniejszych laudów i in anno 1737 ponowione i approbowane za konflagratę zł. 500, iunctim sukcessorom niegdy IMci p. Franciszka Krzywieckiego zł. 100, IMci p. Niewierskiemu, niedy IMci p. Pawła Niewierskiego sukcessorowi, laudo 1720 anni naznaczone zł. 500, że do tych czas ta suma niewypłacona być ma, więc z kalkulacyi wziąwszy informacyą W. IMć p. komisarz wyrażonemu IMci p. Niewierskiemu z podatku czopowego wypłacać będzie, jako też i IMci p. Wawrzyńcowi Niewierskiemu, bratu stryjecznemu, similis eiusdem laudi praetensio sumy: primo zł. 500, item 800 pretendującemu, więc quae et quanta niedopłacona patebit, dopłacić IMć p. komisarz obligatur. IMci p. Studzienieckiemu, similiter antiquis laudis zł. 300 pretendującemu, in quantum nie odebrał, satisfacere należy. W. IMci p. Mikołajowi Prus Szumańczowskiemu, łowczemu trembowelskiemu, anni 1720 laudo naznaczone i niewypłacone zł. 1.000, IMci p. Bahrynowskiemu podwójnymi laudami sumy zł. 200; IMci p. Samuelowi Drohomireckiemu z dawnego laudum zł. 500, IMci p. Józefowi Sokolnickiemu itidem dawne zł. 600; IMci p. Kazimierzowi Bydłowskiemu similiter antiquis laudis binis zł. 600, IMci p. Franciszkowi Dubrawskiemu sumy zł. 1.600 salvis quietationibus; sukcessorom IMci p. Dubrawskiego zł. 4.800 salvis quietationibus, IMci p. Józefowi Ostrowskiemu zł. 3.000, similiter W. IMci p. Stanisławowi Czołhańskiemu, miecznikowi bilskiemu zł. 2.000; similiter IMci p. Sierzchowieckiemu zł. 500, IMci p. Stanisławowi Sulatyckiemu za konflagratę zł. 500, IMci p. Janowi Ostrowskiemu zł. 300; sukcessorom IMci p. Witkowskiego zł. 200, IMci p. Janowi Janczyńskiemu zł. 100, IMci p. Teodorowi Drohomireckiemu zł. 300, IMci p. Kurylczakowi Drohomireckiemu zł. 150, IMci p. Kopystyńskiemu zł. 600, IMci p. Franciszkowi Cielińskiemu zł. 100, IMci p. Jurkowieckiemu zł. 500, IMci p. Jasińskiemu zł. 100.

18. A jako WW. IMć bracia, in compendio wyrażeni, ex anterioribus laudis cum competentibus praetensionibus suis popisali się, tak upraszamy W. IMć p. komisarza n. m. p., ażeby pretensye IMciów zlustrowawszy, kwity i kalkulacye zweryfikowawszy i dawne dyspozycye in ante będących komisarzów, in quantum nie są satisfacti competitores, aby pro possibilitate aerarii podatków ziemiańskich i assygnacye jako i kwity do siebie odbierał.

19. A że i na teraźniejszym kongressie sejmiku agitującego się convaluerunt IMć pp. bracia i ziemianie nasi cum ploratu na exotycznych inkursyi rabunki, więc amore et compassione fraterna chcąc ziemia nasza succurrere postulationibus, lubo dla teraźniejszej ruiny kraju i podatek minuitur, a z niektórych miejsc cale impossibilis exactio onego, zaczem et minutas largiendo IMci p. Zurakowskiemu zł. 100, IMci p. Stanisławowi Boratyńskiemu zł. 200, zrujnowanym od Kozaków, z podatku czopowego donatywy naznaczamy. Także IMci p. Jerzemu Drohomireckiemu, podczaszemu sanockiemu zł. 500, a IMci p. Zwanowi zł. 100, do kościoła farnego halickiego pro congregando congressu ziemiańskiego na sporządzenie ławek zł. 150 ex proventibus naznacza się.

20. IMci p. Serwatowskiemu zł. 100, W. IMci p. Ignacemu Bykowskiemu, pisarzowi grodzkiemu trembowelskiemu, delegowanemu od prześwietnej ziemi do W. IMci p. feltmarszałka Minnicha posłowi, tudzież W. IMci p. Michałowi Wrzeszczowi, łowczemu czerniechowskiemu, teraźniejszym do laski marszałkowskiej assessorom, że prześwietna ziemia nasza in hac turbidine gratitudinem fovendo praemiari non valens, więc pamięć w sercach braterskich in subsequenti simili congressu zapisuje. Inne zaś desideria WW. IMć braci w recess do przyszłego sejmiku odkładamy. Które to laudum i wszystkie onego contenta, jako unaniminis votis są postanowione, tak one W. IMci p. marszałkowi i assessorom koła naszego przy kontestacyi gra-

tissimae memoriae za fatygę, podpisać i do grodu halickiego per oblatam podać zalecamy. Działo się w Haliczu, dnia 15 września roku Pańskiego 1739. Adam Korsbuk z Niesiołowic Niesiołowski, starosta dyamentski, marszałek koła rycerskiego. Michał Wrzeszcz, łowczy czerniechowski, assessor. Ignacy Bykowski, pisarz grodzki trembowelski, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 875—884; Castr. Hal. Rel. 243 p. 1556—1566; Castr. Tremb. Rel. 188 p. 1351—1364

242.

Halicz, 17 września 1739.

Elekcya podkomorzego ziemi halickiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się tu do Halicza, ad locum consultationum solitum na dzień siedmnasty miesiąca września w roku Pańskim 1739 za uniwersałem JO. Augusta Alexandra na Klewaniu i Żukowie książęcia Czartoryskiego, wojewody i generała ziem ruskich, de actu et data onego w Warszawie, dnia 20 miesiąca lipca w roku teraźniejszym 1739 na sejmik electionis podkomorzego halickiego wydanym [1], ręką własną podpisanym i pieczęcią herbu swego stwierdzonym, do grodu halickiego feria tertia in crastino festi Exaltationis s. Crucis anno 1739 per oblatam podanym, na którym to sejmiku według prawa koronnego pod dyrekcyą W. IMci p. Stanisława Morawskiego, miecznika trembowelskiego, marszałka ziemi naszej halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, oraz z WW. IMć pp. Andrzejem Sokolnickim, skarbnikiem ciechanowskim i Alexandrem z Romanowa Swirskim, podwojewodzym halickim, assessorami e medio nostri uproszonymi, wolnymi i zgodnymi głosami nemine contradicente W. IMć p. Piotra z Grobia na Bohatkowcach Potępskiego, stolnika lubelskiego, sędziego generalnego wojsk koronnych n. w. m. p., virum aetate et intelligentia bene vigentem, nie tylko w ziemi naszej halickiej, ale i całej Rzptej dobrze zasłużonego, za podkomorzego tejże ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego obraliśmy i uprosili, supplikując do najjaśniejszego majestatu J. Kr. Mci p. n. m., ażeby przywilejem swoim raczył tę naszą elekcyą potwierdzić.

2. Któremu to W. IMci p. podkomorzemu n. w. m. p. regimen podkomorstwa halickiego, praevio praestando in officio competenti iuramento, statuto regni praescripto, polecamy i oddajemy i te nasze laudum zgodnie postanowione i umówione do podpisu WW. IMć p. marszałkowi koła naszego i assessorom oddaliśmy i do akt grodu tegoż halickiego per oblatam podać zleciliśmy i uprosili. Datum w Haliczu, anno, mense et die ut supra. Stanisław Morawski, miecznik trębowelski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trębowelskiego, kołomyjskiego do niej należących. Jędrzej Sokolnicki, skarbnik ciechanowski, assessor. Alexander z Romanowa Swirski, podwojewodzy halicki, assessor. My niżej wyrażeni, jako będąc kandydatami oraz z W. IMć p. Potępskim podkomorzym obranymi, libere cessimus na osobę tegoż W. IMci p. podkomorzego, tak też sami podpisujemy się eadem die suprascripta. Roch Jabłonowski. Antoni Gorecki [2].

Castr. Hal. Laud. 451 p. 871; Castr. Hal. Rel. 243 p. 1572—1573; 244 p. 1311—1312.

[1] Castr. Hal. 243 p. 1566.
[2] Por. nr. 243, ust. 6.

243.

Halicz, 15 sierpnia 1740.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się do Halicza na miejsce obrad naszych zwyczajne dnia 15 miesiąca sierpnia roku teraźniejszego za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego szczęśliwie nam panującego, de data eiusdem Wschoviae, die duodecima miesiąca czerwca roku tegoż na sejmik przedsejmowy wydanym i do akt grodu halickiego sabbato ante festum s. Margarethae Virginis et Martyris proximo eodem anno per oblatam podanym [1], takowe faventibus Superis postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Panu Zastępów czynimy dzięki, że nam in tranquillitate cessante etiam vicinarum potentiarum bellorum aestu et mensura malorum, które w kraju tutejszym i innych pogranicznych województwach evenerunt, in futurum o bespieczeństwie naszem dalszym i dobru pospolitem radzić pozwala, a potem niesiemy wierni poddani winne homagia ad thronum najjaśniejszego króla IMci, że ojcowskiem swem pieczołowaniem in charitate regendo liberum populum podaje saluberrima media do zachowania całości cnej Rzptej, całej Korony i W. Ks. litewskiego, wokuje do rady wspólnej, ut bene sit patriae.

3. Przeto na fundamencie dobroczynności i łaskawego starania pańskiego przystąpiwszy do rady ad contenta tak uniwersału, jako też instrukcyi J. Kr. Mci, za dyrektora koła naszego rycerskiego JW. IMć p. Pawła Benoego, instygatora koronnego, jabłonowskiego etc. starostę, za assessorów W. IMć pp. Michała z Romanowa Swirskiego, podstolego i Andrzeja Ruszczyca, miecznika kołomyjskich uprosiliśmy, a potem na sejm ordynaryjny sześćniedzielny w Warszawie dnia 3 Octobris w roku teraźniejszym przypadający JW. IMć pp. pomienionego JW. IMć p. Pawła Benoego, instygatora koronnego, jabłonowskiego etc. starostę, marszałka koła naszego rycerskiego, W. IMć p. Piotra Branickiego, chorążego halickiego, Józefa Alexandra Jabłonowskiego, buskiego i korsuńskiego etc. starostę, Józefa Skrzetuskiego, podczaszego przemyskiego, rzeczyckiego, Adama Mrozowickiego, stegwilskiego, Maurycego Kurdwanowskiego, baranowskiego starostów, n. w. m. pp. i braci, obstringendo IMciów n. w. m. pp. amore boni publici, ut indefessa cura et sollicitudine, stanąwszy in congremio całej Rzptej, procurent bonum publicum i desideria nasze indissolubiliter, zgadzając się cum ordinibus regni, ad optatum przyprowadzili finem, unanimi voto et assensu obraliśmy.

4. Którym to W. IMć pp. posłom n. w. m. p. i braci desideria nasze, tak ad commune bonum Rzptej, jako też particularium ordynowane, osobliwszym instrumentem, zgodnie umówiwszy, spisane w instrukcyach, rękoma JW. IMć pp. marszałka koła naszego rycerskiego i assessorów podpisanym, tymże JW. IMciom pp. posłom wydać zleciliśmy.

5. Że zaś według prawa opisanego należy nam kommunikować rezultata obrad naszych prześwietnemu województwu ruskiemu, braci naszym, na generalnym sejmiku wiszyńskim zgromadzonym, więc za posła do prześwietnego generału W. IMć p. Marcina Manasterskiego, łowczego chełmińskiego, uprosiliśmy. Który to IMć p. łowczy chełmiński n. w. m. p. w czasie determinowanym stanąwszy, solita confidentia participes faciet consilii braci naszych.

6. A ponieważ na przeszłym sejmiku electionis podkomorzego ziemie naszej per errorem piszącego laudum IMć pp. kandydaci nie wszyscy są wyrażeni w temże laudum electionis [2],

[1] Castr. Hal. 244 p. 1102.
[2] Zob. nr. poprzedni.

więc aby to pomienionej elekcyi podkomorskiej legitime, servato ordine iuris nastąpionej W. IMci p. Piotrowi z Grobia Potępskiemu, pierwszemu na te officium między innemi kandydatami elektowi u majestatu najjaśniejszego króla IMci p. n. m. non obstet, dajemy potestatem i obligujemy officium grodzkie halickie, ażeby pomienione laudum in hoc puncto ad meliorem ordinem cancellaria eiusdem officii reducat, oraz upraszamy W. IMć p. Morawskiego, miecznika trembowelskiego, marszałka na ten czas sejmiku podkomorskiego i WW. IMć pp. assessorów, ażeby toż laudum przepisane stwierdzając rękami swemi podpisali, a JW. IMciów pp. posłów na sejm przyszły uproszonych obligujemy, ażeby na przyszłym sejmie instent u majestatu J. Kr. Mci o expedycyą przywileju na pomienione podkomorstwo.

7. Gdy zaś najjaśniejszy król IMć p. n. m. nad szkodami, któreśmy a belligerentibus in vicinia w przeszłym roku potentiis przez przechody wojsk za granice i swywolne ekskursye w kraje nasze, nie spodziewając się żadnego z nikąd złego, ile circa neutralitatem manutentam poczynione, dolore tactus intrinsecus u najjaśniejszej monarchini rossyjskiej efficere benigniter raczył komissyą do nadgrodzenia iniuriatis i już in parte województwo podolskie in executione tejże komissyi ukontentowane zostaje, zaczem na podziękowanie majestatowi pańskiemu za jego ojcowskie staranie uprosiliśmy za posłów W. IMć pp. Rafała Skarbka, chorążego kołomyjskiego, starostę sołotwińskiego i Władysława Łuszczowskiego, cześnika kołomyjskiego n. w. m. pp. i braci, którzy to WW. IMć pp. posłowie bracia nasi powinne do tronu J. Kr. Mci oddadzą adoracye i pełne wdzięczności serc i animuszów naszych ad aram providentiae paternae najjaśniejszego pana za dobroczynność jego oddadzą homagia, pokornie przy tem suplikując u majestatu pańskiego J. Kr. Mci, gdy przy złupieniu kraju tutejszego i innych pogranicznych województw świątnice Boskie nefario, vix ab ethnicis practicato modo, sprofanowane, decore, ornamentis et quavis supellectili ecclesiastica złupione, w ołtarzach i obrazach św. Pańskich abominabili desolatione zeszpecone i demoliowane zostały i sam Pan Bóg tremendae maiestatis w Przenajświętszym Sakramencie zatajony, proch dolor! na wielu miejscach in sacrariis deodicatis przez wysypanie sacrilegiis manibus ex ciboriis et pixidibus hostiarum consecratarum i onych deptanie poniósł wielką zelżywość, co jednak surdis auribus auditur na komissyi, aby W. IMć pp. posłowie starali się uprosić u najjaśniejszego pana, żeby u najjaśniejszej monarchini rossyjskiej instet o konfirmacyę tej komissyi i kontynuacyą onej, oraz aby taż komissya osobliwszym instrumentem adstricta była ad irrogandas poenas non modo delinquentibus opere, ale też officyalistom wojskowym, z pod których komendy wojska przez swoje przechody i exkursye takowe exorbitancye czyniły, aby choć nie ex condigno, ale ex congruo Bogu Wszechmogącemu honor vindicativa iustitia był przywrócony.

8. Że oraz vigent[1] w sercach concivium ziemi naszej życzliwe chęci erga eminentiam JO. księcia IMci kardynała, biskupa krakowskiego[2], zaczem z tejże samej propensyi ciż W. IMć pp. posłowie deferent purpurze JO. księcia IMci debitam venerationem i powinszują dostojności kardynalskiej cum apprecatione in longaevos annos incolumitatis i o protekcyą osobliwszą w okkurencyach na ziemię naszą supplikować będą. Podobnym sposobem et similia officia nomine całej ziemi exhibebunt JO. księciu IMci prymasowi.

9. Ponieważ zaś W. IMć p. Eustachy Potocki, starosta tłumacki, dla zachowania continue w tej ziemi praxis super primo venientibus do obrad naszych zachowanej a pretensione funkcyi poselskiej ex voto et calculo plurimorum sobie konferowanej sponte sua pretio utrzymania tego sejmiku superseduje, dla tego in vim gratitudinis za tę jego ludzkość upewniamy, iż in futurum za niewątpliwego kandydata do wszelkiej funkcyi poczytanym ma być.

10. Parem aequanimitatem przyrzekamy IMciom pp. Rafałowi Skarbkowi, chorążemu i Władysławowi Łuszczewskiemu, cześnikowi kołomyjskim, że za podjętą teraz circa legationem

[1] W Rel. vigente.
[2] Jan Lipski. Niesiecki, Herb. pol. I. 34.

do króla IMci i księcia kardynała fatygę i pracę będą mieli gradum do najpierwszej funkcyi cum reali za nie gratitudine.

11. Że zaś kongres tutejszy już kilka razy usilnemi repletur skargami przeciwko IMci p. Kazimierzowi Czarneckiemu, subdelegatowi grodzkiemu halickiemu, że ultra orbitam officii sui na egzekucyach i tradycyach procedendo wielu o zgubę fortuny i o znaczny upadek przywodzi, dlatego wszyscy compatiendo iustis IMiów pp. ziemian quaerellis, a zaś super excessus pomienionego IMci p. Czarneckiego iuste animadvertendo, JW. IMć p. wojewodę smoleńskiego uniżonemi i silnemi prośbami obowiązujemy, ażeby go praevia manifestatione super legittima causa suspendere raczył ab officio. A zaś IMć p. Ulińskiego, skarbnika bracławskiego upewniamy, że wszyscy unito labio et conatu u JW. IMci p. wojewody smoleńskiego instabimus, aby naszej w tej mierze prośbie accelerare skutek, a in spatio niedziel czterech IMci p. Czarneckiego ab officio suspendere raczył. Dlaczego IMć pp. posłów ziemi naszej na sejm następujący uproszonych obowiązujemy, aby się raczyli starać o jako najprędszy skutek interpozycyi naszej, czego jeżeliby IMć wykonać omieszkali, wolen będzie W. IMć p. skarbnik[1] tamować na sejmie activitatem tymże IMciom pp. posłom, jako cum hac praecustoditione uproszonym.

12. Jako zaś JW. IMć pp. posłowie circa electionem sui czynią staranie otrzymania funkcyi poselskiej, tak po skończonym sejmie aby na sejmiku relationis w ziemi tejże znajdowali się sub carentia activitatis in futurum, praesenti cavetur laudo. Które to laudum zgodnie i bez żadnej kontradykcyi umówione i postanowione JW. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i W. IMciom pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Datum et actum w Haliczu, die et anno ut supra. Paweł Benoe, instygator koronny, koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących marszałek. Michał z Romanowa Swirski, podstoli kołomyjski, assessor. Andrzej Roszczyc, miecznik kołomyjski, jako assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 901—907; Castr. Hal. Rel. 244 p. 1312—1315.

244.

Halicz, 15 sierpnia 1740.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom na sejm ordynaryjny warszawski sześć niedzielny na dzień 3 miesiąca października w roku teraźniejszym 1740 przypadający, IMci p. Pawłowi Benoemu, instygatorowi koronnemu, staroście jabłonowskiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego, IMci p. Piotrowi Branickiemu, chorążemu halickiemu, IMci p. Józefowi Jabłonowskiemu, staroście buskiemu, IMci p. Józefowi Skrzetuskiemu, podczaszemu przemyskiemu, IMci p. Adamowi Mrozowickiemu, staroście stegwilskiemu, IMci p. Maurycemu Kurdwanowskiemu, kasztelanicowi halickiemu, staroście baranowskiemu za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito na sejmiku przedsejmowym ziemie halickiej, dnia 15 sierpnia przypadłym, in anno praesenti 1740 unanimi consensu uproszonym i obranym posłom n. w. m. pp. i braci dana.

2. Starać się będą IMć pp. posłowie, aby in theatro publico zaczętego da Bóg sejmu wyznali imieniem ziemie naszej powinne podziękowanie et perennaturam majestatowi J. Kr. Mci p. n. m. recognitionem za ojcowskie pańskiego jego serca około dobra pospolitego pieczołowanie, że ugruntowawszy in cardinibus suis pożądane Rzptej przez sejm ostatni pacificationis uspokojenie stara się i dalej optatam civibus pandere malaciam et eo nomine sejm teraźniejszy,

[1] W Rel. Skarbek.

jakoby skarbnice zbawiennych obrad na powetowanie ostatniego in anno 1738 zerwanego, w czasie z prawa przyzwoitym otwierając pańskie swoje zdrowie, unicum królestwa jego pignus, na niezliczone prace i fatygi odważać raczy.

3. Żeby zaś ojcowskim myślom i zbawiennemu J. Kr. Mci p. n. m. koło zmocnienia sił Rzptej przedsięwzięciu cuncti ordines mogły skutecznie ferre sensus et opem, zlecamy tymże IMciom pp. posłom etiam cum discrimine sejmu, aby projekta około aukcyi wojska et circa fundum punktualnej mu zapłaty, przez wielkich w tej Rzptej ludzi, mianowicie na komissyi warszawskiej, przedostatnim anni 1738 zerwanym sejmem odprawionej miarkowane, starali się teraz skutecznie in gremio Rzptej limare, iustos et possibiles modos et genera podatkowania na zapłatę aukcyonowanemu wojsku potrzebnego przyjmując.

4. Nihilominus mając baczenie, aby ziemia nasza circa constituendam proportionem takowego podatkowania niepopadła jakowego przeładowania, dlaczego specifice warujemy i ostrzegamy, aby IMć pp. posłowie żadnym sposobem nie przyjmowali na ziemię naszą podatku ultimae consumentiae, bacząc periculum rosproszenia się poddaństwa i wyjścia na grunta tureckie, mianowicie przy ogłoszonych na tamtej stronie swobodach, gdyby za podwyższeniem pretii likworów najmniejsze uczuli gravamen.

5. Ta zaś aukcya wojska et quidem cudzoziemskiego zaciągu pieszego reputatur przez przyczynienie samych gemejnów pod regimentami, tak aby odtąd chorągwie mocniejsze bez duplikowanych officierów liczyć się mogły i munsztrą polską exercytowane były. Skoro zaś fundus certus zapłaty wynaleziony będzie, żeby nie kto inszy tylko albo stabs officyer albo regimens quatermistrz, szlachcic dobrze osiadły, pieniądzmi szafował i z nich corocznie na komissyi mediante iuramento likwidował się.

6. Polskiego[1] zaś autoramentu wojsko szczególnie przez przyczynienie pacholków, przez opisanie regulaminu, przez wprowadzenie i comiesięczne zażywanie exercitiorum militarium z ponowieniem rygoru disciplinae militaris, przez coroczne okazywanie się wojska, chociażby partitim popisywać się mającego, corroboretur, a płaca na officyerów utriusque authoramenti, aby się chorągwianych pieniędzy nie tykali, osobno provideatur.

7. Deklaracyą względem umocnienia fortecy kamienieckiej iuxta pacta conventa et constitutionem anni 1736 munificencyi J. Kr. Mci p. n. m. IMć pp. posłowie przypomnią.

8. Ordo sejmowania, mianowicie in puncto elekcyi marszałka sejmowego, aby jej żadne insze materye i wynalazki nie tamowały, constitutione anni 1699 opisany, a zaś ultimaria na sejmie pacificationis 1736 ponowiony, aby de necessario servetur, instabunt IMć pp. posłowie.

9. A ponieważ przez zagęszczenie regestrów od lat kilku w trybunale koronnym lubelskim nie tylko sitientes iustitiam spraw swoich doczekać się nie mogą, ale też fortiores tem śmielej iniuriatos przyciskają, im bardziej incydencye spraw spaźniają się, przeto recommendatur IMć pp. posłom, żeby przez postanowienie dla pogranicznych ruskich województw trzeciej we Lwowie kadencyi accelerationem spraw i regestrów Rzpta wynalazła, korrekturę zaś anni 1726 ad meliorem executionem redukowała, a alternatę komissyi skarbowej radomskiej do Lwowa naznaczyć raczyła.

10. Aby pożytki z mennicy pochodzące non sterilescant, immo nervum Reipublicae suppleant, do reparacyi zaś szybów olkuskich aby modus et sumptus inveniatur, czynić będą IMć pp. posłowie in theatro publico conformiter z drugiemi województwami około otwarcia jej. Jako zaś cursus monety, t. j. poniżenie ceny w czerwonych zł., a podwyższenie w talarach bitych i tynfach znaczny uszczerbek przynosi concivibus, tak aby valor utriusque ad certum modum sine detrimento reducatur, starać się będą.

11. Immunitas dworów szlacheckich i dóbr ziemskich w przechodach żołnierskich aby iuxta constitutionem anni 1717 ponowiona i obwarowana była, procurabunt.

[1] W rkp. Podolskiego.

12. Jako zaś naznaczenie komissyi rossyjskiej do nagrodzenia szkód za przechodem wojsk rossyjskich in anno 1739 województwom ruskim poczynionych, szczególnej najjaśniejszego króla IMci p. n. m. dobroci, że ją ojcowskiem staraniem u najjaśniejszej monarchini rossyjskiej zjednać raczył, przyznajemy, tak uprosiwszy e medio nostri IMć pp. Rafała Skarbka, chorążego kołomyjskiego, starostę sołotwińskiego i Władysława Łuszczewskiego, cześnika kołomyjskiego, do złożenia powinnego majestatowi pańskiemu za te jego dobroczynne pieczołowanie podziękowania, obligujemy IMciów pp. posłów na sejm delegowanych, aby ad maiorem expressionem wdzięczności naszej etiam publico ore et in publico theatro toż samo podziękowanie ponowili, o kontynuacyą i skutek tej komissyi favore ziemi naszej, ponieważ dotąd tylko ex interesse województwa podolskiego agitatur, upraszali.

13. A że lezya honoru Boskiego, profanacya świątnic Boskich i ołtarzów despectus sacratissimae Eucharistiae, obnażenie i pobicie kapłanów, prostitutio debilioris sexus personales non crumenales pociągają poenas, abyśmy nie zdali się acquiescere na blasku ofiarowanego za krzywdy partykularne złota, a przy tem sumienia własnego gravamen a zaś staropolskiej circa immunitatem ecclesiasticam żarliwości vilipensionem nie popadli, supplikować będą majestatowi pańskiemu, aby pańską do najjaśniejszej monarchini ponowił interpozycyą, żeby nietylko manuales tantorum scelerum patratores, ale też ich kommendanci pro conniventia sive negligentia personalibus ac exemplaribus afficiantur poenis.

14. Moskwa zaś w Podolu znajdująca się aby quantotius ewakuowana była itidem sub discrimine sejmu.

15. Skracając diffugia iuris, aby pars cittata post triplicem sui convictionem adstringatur ad solutionem litis expensarum per partem iure vincentem, iuramento evincendarum, a zaś ultimarium contumatiale decretum quasi ex seriis partium controversiis latum patiatur, o ponowienie prawa i konstytucyi domówią się. Żeby zaś licentia, która się per violentam fundorum ademptionem zamnożyła, nie brała góry, instabunt IMć pp. posłowie, aby tacy licentiosi ademptores poenis de expulsionibus sancitis puniantur et ad reinductionem iniuriatorum in fundos ademptos, non intrando in cognitionem proprietatis salvaque manente in termino legittimo disiudicatione adigantur.

16. Że zaś solo abusu non per legem scriptam invaluit, że in processu granitiali, gdy się rzecz dzieje między królewskiemi i ziemskiemi dobrami, tylko chłopi poddani ad comprobationem iuratoriam super proprietatem fundorum sibi adiudicatorum admittuntur, dla tego znosząc hunc abusum, aby actores principales, t. j. tenutarii bonorum regalium pariter jako i haeredes cum sex sibi genere similibus testibus przysięgali, starać się będą o konstytucyą.

17. Że sobie halicka ziemia per laudum particulare pod odjazd ad exotica JW. IMci p. wojewody smoleńskiego, starosty halickiego, suscepty w grodzie halickim pozwoliła, przeto approbationem huius laudi, jako też actuum per illud tempus susceptorum efficere curabunt.

18. Respektem wykupienia territorium elbląskiego i klejnotów łączyć będą IMć pp. posłowie sensus suos z drugiemi województwy.

19. O reassumpcyi zaś konferencyi z postronnemi potencyami dla poparcia interesów publicznych u majestatu pańskiego instabunt.

20. Mając wzgląd super merita ś. p. JW. IMci p. Michała z Kozielska Puzyny, pisarza W. Ks. litewskiego, które nietylko Rzptej, ale i ziemi naszej dulci recordatione jawne in pectoribus nostris vigent, instabunt IMć pp. posłowie, aby interes sukcessorów tegoż ś. p. IMci p. pisarza W. Ks. litewskiego względem sumy sto tysięcy zł. p. na ekonomie i dobra stołowe J. Kr. Mci p. n. m. w W. Ks. litewskiem będące importowanej, a intercedentibus fatis divae memoriae najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego niewytrzymanej, już na przeszłych sejmach promowowany i w reces na sejmie grodzieńskim 1736 anni agitującym się puszczony i odłożony, przez słuszną ze skarbu J. Kr. Mci lub de pane bene merentium rekompenzę i bonifikacyą skuteczną mógł otrzymać satysfakcyą.

21. Gemitum IMć braci naszych praetermittere nie możemy, że wójtostwa w ekonomii samborskiej będące, tot constitutionibus regni et pactis conventis pro pane benemerentium uznane, nie tylko przez przywilejów i konsenzów niewydawan[i]e benemeritis denegantur, ale tynfami hiberny titulo saskiej mimo prawo koronne aggravantur, zaczem IMć pp. posłowie nasi supplikować będą do majestatu J. Kr. Mci p. n. m., aby takowe abusus abrogentur et circa antiqua iura et privilegia ac usus też wójtostwa conserventur, privilegia et consensus benemeritis extradantur, konstytucyę tę ratyfikować usilnie starać się będą.

22. Że sukcessorowie godnej niegdy pamięci IMci p. Rzeczyckiego, starosty rzeczyckiego fatum nieszczęśliwego dla siebie processu względem tegoż samego starostwa subierant, supplikować będą IMć pp. posłowie, aby habita ratione zasług zmarłego ojca et considerata infelicitate orfanitatis, znaleźli w pańskiem J. Kr. Mci sercu, jako uniwersalnego pupillorum opiekuna, sprawiedliwą kompassyą.

23. Ponieważ JW. IMć ksiądz Szeptycki, arcybiskup i metropolita ruski, za część pewną królewszczyzny w dobrach wsi Szeptyce nazwanych, w ziemi przemyskiej leżących, per commutationem [1] equivalentia bona Rzptej ofiaruje, tedy IMć pp. posłowie starać się będą o konsens omnium ordinum regni, aby ta kommutacya skutek swój wzięła.

24. A że clarescunt dotąd u Rzptej godne zasługi ś. p. IMci p. Jabłonowskiego, kasztellana krakowskiego, hetmana w. kor., tudzież IMć pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich, itidem kasztelanów krakowskich i hetmanów, sukcessorowie zaś pomienionego IMci p. Jabłonowskiego manifeste deducunt, że [w] wyerogowanych na fortece i regimenty pro publico summach całą ich substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit tak, że kilka milionów zasług prawdziwie z kapitałami za Rzptą wydanemi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą, tudzież do konstytucyi anni 1703 sejmu lubelskiego sub titulo: Zasługi WW. Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi urgeant o osobliwą deputacyą na sejmie przyszłym ad ineundum calculum z IMciami tak dawniejszych, jako i świeższych ich pretensyi, aby ze wszystkiemi stanami Rzptej znaleźli sposób i podatek najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMciom singulariter pomienionych kapitałów, a te jeżeliby non sufficerent albo retardarentur, aby reszta sum, z wylikwidowanych takowych zasług pochodząca, na starostwach i dzierzawach tychże IMciów Jabłonowskich i Potockich przyznana była.

25. Pracowita JW. IMci p. Ignacego z Kozielska Ogińskiego, oboźnego W. Ks. litewskiego, funkcya poselska do najjaśniejszej monarchini rossyjskiej w interesie całej Rzptej, a mianowicie ziemi naszej o bonifikacyą szkód przechodem wojsk rossyjskich poczynionych, chwalebnie dla imienia jego, pożytecznie dla ziemi naszej cum notabili jednak dispendio fortuny własnej nec sine discrimine zdrowia expedyowana, aby z dobrotliwej najjaśniejszego króla IMci ręki circa distributivam iustitiam et de pane benemerentium znaleść mogła iustam ac proportionatam remunerationem, starać się będą IMć pp. posłowie.

26. Idą [2] sub umbram alarum najjaśniejszego monarchy i najdobrotliwszego ojca swego cum fasciculis zasług swoich et cum studio bene merendi IMć pp. Malinski, starosta nowogrodzki usługą regimentarską, IMć p. Dominik Bekierski, generał major J. Kr. Mci komendą fortecy kamienieckiej wyniszczeni, tudzież IMć pp. Benoe, instygator koronny, Branicki, chorąży halicki, Rozwadowski, halicki, Szumlańscy, starszy kołomyjski, młodszy zaś trembowelski, o expensa na drogę krymską wyłożone czyniący, stolnikowie bracia rodzeni, Michał Swirski, podstoli kołomyjski, Stanisław Rozwadowski supplikując pokornie, aby in ara klemencyi pańskiej studia ich acceptari, cognosci et munerari mogły, o co IMć pp. posłowie instabunt.

27. Wniosą także IMć pp. posłowie pokorną do majestatu pańskiego supplikę za IMcią p. Gurowskim, stolnikiem podolskim, aby przepędziwszy lata na publicznej usłudze, non sine

[1] W rkp. communitatem.
[2] W rkp. idem.

dispendio zdrowia i fortuny czynionej, znalazł gratiam in oculis principis et de pane benemerentium odebrał remunerationem.

28. Niesprawiedliwość i nieporządek w miarach do przedawania tak likworów, jako też sukien i materyi, przez zuchwałość Żydów wprowadzonych, exponent IMć pp. posłowie i starać się będą, aby ex officio competenti et mediante lege novella reducantur ad iustam mensuram, a obserwancya tego recommendatur magistratibus tak w królewskich, duchownych, jako i ziemskich dobrach.

29. O approbacyę fundacyi WW. OO. Trynitarzów i WW. OO. Jezuitów w Stanisławowie, dziedzicznym JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana w. koronnego, starać się będą IMć pp. posłowie.

30. Ponieważ zaś constitutio anni 1717 rewizyi dymów zabroniła, a interea w kraju naszym za podniesieniem się jednych, za nową elokacyą drugich, a za dezolacyą trzecich dóbr viciata proportio et iustitia podatkowania, dla tego IMć pp. posłowie procurabunt facultatem uczynienia rewizyi i pomiarkowania taryffy.

31. Myt partykularnych, excessive po szlakach u gościnnych ludzi wyciąganych, aby mediante commissione albo decreto iudicii proprii districtus mogła nastąpić moderatio et ad iustiorem quantitatem reductio, curabunt.

32. Kupcy zaś aby pod protekcyami pańskiemi a solutione iusti contingentis nie ukrywali się, prospicient.

33. Wielki nierząd przez ludzi partykularnych na publiczne obrady wprowadzony, aby tollatur e medio, curabunt IMć pp. posłowie, aby impossessionati tamować obrad nie ważyli się, ci zaś, którzy circa electiones quasvis ex iure vetandi opponują się, aby wprzód przysięgli, jako ex proprio interesse, nie z namowy ludzkiej ani za korrupcyą czynią objekcye.

34. Dobra wszelkie prawem dziedzicznem komukolwiek raz przyznane, a potem quovis praetextu vel titulo dóbr królewskich od dziedziców odpadłe, aby ad haeredes in virtute pactorum conventorum, przez najjaśniejszego króla IMć iuramento firmatorum, redire mogli, instabunt IMć pp. posłowie.

35. Prócz tego zasługi tak samego IMci p. kasztelana halickiego, jako też antecessorów jego godnych, aby najjaśniejszy król IMć munifica manu w osobie tegoż IMci p. kasztelana praemiare et rependere raczył, złożą in scabellum pedum majestatu pańskiego pokorne suppliki.

36. Caetera practicatae activitati et dexteritati probatae IMć pp. posłów naszych committuntur, obsecrando amore boni publici et affectibus ziemi naszej, ut instent legibus, conforment desideriis całej Rzptej pro commodo publico non privato, których praca et studium non sterilescet w sercach naszych przyrzekamy. Datum ut supra. Paweł Benoe, instygator koronny, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Michał z Romanowa Swirski, p[odstoli] k[ołomyjski], assessor. Andrzej Roszczyc, miecznik kołomyjski, assessor.

Castr. Hal. Rel. 244 p. 1315—1321.

245.

Halicz, 12 września 1740.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się podług prawa koronnego ad locum consultationum solitum do Halicza dnia 12 miesiąca września roku teraźniejszego 1740, to jest w pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, takowe

unanimi assensu postanowiliśmy laudum. Naprzód ordinaria methodo postępując za marszałka i dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Stanisława Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, za assessorów zaś ad mentem novellae legis anni millesimi septingentesimi vigesimi sexti W. IMć pp. IMć p. Michała Wrzeszcza, łowczego czerniechowskiego i IMć p. Antoniego Koscieńskiego, cześnika żydaczowskiego, uprosiliśmy.

2. A potem, stosując się do prawa pospolitego i one chcąc mieć in suo robore et omnimoda observantia, gdy sine iustitia zostawać jest być sine sole, ponieważ jest cardo demumque et tutamen liberae gentis, przystąpiliśmy ad electionem W. IMci p. deputata sędziego na prześwietny trybunał koronny et nemine contradicente, gdy wszystkim IMciom terrigenis unanimitatem votorum wszechmocność Boska inspiravit, za sędziego i deputata e gremio nostri W. IMć p. Michała Jastrzębskiego, sędzica ziemskiego halickiego, starostę kozińskiego, n. w. m. p. obraliśmy, fraterne IMć p. obligując, aby in eo iustitiae theatro zasiadając iniurias ziemianom naszym na tamtem miejscu ad assequendam iustitiam non desit suffragari.

3. Które to laudum jako zgodnie postanowiliśmy, tak one W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum in loco consultationum solito w Haliczu, ut supra. Stanisław Dubrawski, podczaszy bracławski, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Michał Wrzeszcz, łowczy czerniechowski, assessor. Antoni Kościński, cześnik żydaczowski.

Castr. Hal. Rel. 244 p. 1446—1447.

246.

Halicz, 12 września 1741.

Szlachta na sejmiku zebrana poświadcza, że podkomorzy złożył przysięgę.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się in locum consultationum solitum na sejmik deputacki et per consequens boni ordinis, t. j. feria secunda post festum Nativitatis gloriossimae Virginis Mariae anno inferius expresso po niedoszłym sejmiku deputackim nazajutrz in tractum ulteriorem consultationum sejmiku boni ordinis pod intymacyą JW. IMci p. Mikołaja Kurdwanowskiego, kasztelana halickiego, tudzież po obraniu marszałka W. IMci p. Franciszka Wilczka, miecznika kołomyjskiego, jako i WW. IMć pp. Tomasza Obrąpalskiego, cześnika gostyńskiego, Michała Jarczewskiego, podczaszego buskiego assessorów, wszedszy et gradatim in propositionibus activis consulendis procedendo, widząc przy tem exigens et salutare bonum publicum prześwietnej ziemi i jej powiatów należących, aby subsellium officii podkomorstwa in plena sua authoritate et executione munii zostawało, na które omnium concivium tanquam unius labii voce obrany JW. IMć p. Piotr z Grabia Potępski i najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego p. n. m. przywilejem de data eius Varsaviae, die 31 mensis Octobris a. D. millesimo quadragesimo został utwierdzony i approbowany, na dniu i sejmiku dzisiejszym obligowaliśmy tegoż JW. IMć p. podkomorzego, aby super officium suum przysiągł. Który satisfaciendo legi communi et concivium postulantibus votis in praesentia JW. IMci p. kasztelana halickiego i przytomnych W. IMć pp. urzędników ziemskich i powiatowych, dictante sibi in statuto expressa rotha przez W. IMć p. Koziebrodzkiego, łowczego i sędziego grodzkiego halickiego, wypełnił przysięgę.

2. A że irrito successu in ulteriori consultationum tractu sejmik zerwany, dla czego vestigium in laudum przysięgi annotari non valet, więc my praesentes dygnitarze i urzędnicy

ziemi halickiej i powiatów do niej należących, jako JW. IMć p. Potępski, podkomorzy halicki expleto iuramento na sejmiku boni ordinis legi communi et officio satisfecit, contestamur.

3. In cuius rei fidem to testimonium nasze przy zwyklych pieczęciach rękami naszymi, a W. IMć p. marszalek imieniem swojem i koła rycerskiego podpisujemy. J. M. Kurdwanowski, kasztelan ziemi halickiej. Franciszek Wilczek, miecznik kołomyjski, na ten czas marszałek obrany koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Tomasz Obrąpalski, cześnik gostyński, na sejmiku boni ordinis obrany assessor. Michał Jarczewski, assessor na sejmik boni ordinis destynowany.

Castr. Hal. Rel. 246 p. 1483-1484.

247.

Halicz, 11 września 1742.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się ad locum consultationum solitum do Halicza pro die undecima Septembris, a to in crastino electionis deputata na prześwietny trybunał koronny ob fatalitatem niedoszłego, na sejmik boni ordinis pospolicie gospodarski nazwany w roku 1742, takowe sub auspiciis supremi Numinis, naprzód obrawszy za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Ignacego Bykowskiego, pisarza grodzkiego trembowelskiego, oraz z WW. IMć pp. JMć p. Kazimierzem Kroguleckim, wojskim[1] czerwonogrodzkim i IMć p. Stanisławem Obertyńskm, cześnikiem nurskim, przystąpiliśmy do postanowienia porządku ziemiańskiego ad normam innych województw i ziem.

2. I ponieważ W. IMć p. Konstanty Bąkowski, stolnik owrucki, złożywszy na przeszłorocznym sejmiku gospodarskim niedoszłym funkcyą swoją komisarską, de gesto comissoriatu dla zerwania sejmiku nie uczynił kalkulacyi, na teraźniejszym zaś kongresie kalkulacyą czynić sam pomieniony W. IMć p. Bąkowski pretenduje i o delegatów do wysłuchania jej prosi, przeto za zgodą całego koła rycerskiego do wysłuchania tejże kalkulacyi delegujemy WW. IMć pp. Michała z Romanowa Swirskiego, podstolego kołomyjskiego, Mikołaja Szumańczowskiego, łowczego trembowelskiego, Onufrego Stadnickiego, skarbnika trembowelskiego, Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego, Antoniego Gajewskiego, łowczego łęczyckiego, Michała Wrzeszcza, łowczego czerniechowskiego, którym[1] IMciom delegowanym W. IMć p. Bąkowski, stolnik owrucki, przeszły komisarz wydanych assygnacyj różnym IMciom, w tejże kalkulacyi specyfikowanym, na sumę 11.793 zł., na retentach zaś w różnych miastach i miasteczkach ziemi naszej na 4.925 zł. p. pokazał, sobie zaś za dwieletnią funkcyą komisarską według zwyczaju ziemi naszej et ad mentem laudi 4.000 zł. p. wziął, przy sobie zaś tylko, czyli na miasteczku Tołstym zaległe 402 zł. p. być tylko przyznał i z importowanej z podatków sumy 21.120 zł. p. wykalkulował, przeto podziękowawszy IMci pro bene exacteque gesto commissariatu, tegoż IMci de omni quavis respectu praemissorum od ziemi naszej pretensione kwitujemy.

3. Residuum zaś 402 zł. p. u W. IMci p. Bąkowskiego, przeszłego komisarza, czyli na Tołstym zaległe tak dysponujemy: konwentowi OO. Dominikanów brodzkich, przez ogień w tym roku zrujnowanych 100 zł. p., tudzież OO. Dominikanom w miasteczku Potoku zł. 50, OO. Bernardynom lwowskim do św. Jana z Dukli zł. 100, OO. Bernardynom brzeżańskim 100 zł. p., OO. Bernardynom do Fragi[2] zł. 50 cedere mają.

[1] W rkp. której.
[2] Wieś pow. rohatyń. Słown. geogr. II. 400.

4. Po której uspokojonej kalkulacyi do obrania W. IMci p. komisarza na prześwietny trybunał radomski przystąpiliśmy, do której to funkcyi unanimi voce bez kontradykcyi W. IMć p. Stanisława Rozwadowskiego, miecznika halickiego, kilka już funkcyj publicznych w różnych subselliach nie tylko ad laudem et gloriam nominis sui, ale i z zaszczytem ziemi naszej godnie piastującego i do tej teraźniejszej kommisarstwa ziemi naszej omni ex parte idoneum do dwóch lat obraliśmy i uprosiliśmy. Który to W. IMć p. komisarz od nas zgodnymi woty obrany od aktu zaczynającego się funkcyi swojej podatku czopowego i szelężnego według opisania taryfy anni 1729 odbierać i z onych czyli za assygnacyami swemi, czyli też przez destynowanych od siebie wybrawszy ad mentem tak przeszłych laud, jako i teraźniejszego dysponowane i dyspartymentowane, wziąwszy przecież za funkcyą swoją za rok kożdy po 2.000, różnym IMciom sumy laudis naznaczone wypłacać ma, tudzież retenta tak po immediate przeszłym IMci p. komisarzu W. IMci p. Bąkowskim, stolniku owruckim, jako też po W. IMci p. Kamińskim, staroście boreckim, na miastach i miasteczkach zatrzymane aby wybrać starał się, tegoż W. IMć p. komisarza od nas obranego, a renitentes w oddaniu iure czyli to na kommissyą radomską, czyli do grodów proprii districtus prosekwował, upraszamy. A że tenże W. IMć p. komisarz, wdzięcznym będąc affektom braterskim, sumy 2.000 za poselstwo cum recognitione do najjaśniejszego majestatu, jako też 4.000 zł. p. za funkcyą deputacką gloriose expedyowaną, laudami sobie naznaczonej et iure merito sobie należącej, abundantius sobie skarbiąc amorem civium, benevole ustępuje i je z ziemi naszej daruje, przeto zato w sercach braterskich gratam i w przyszły czas ziemia nasza zapisuje recognitionem.

5. A ponieważ dawniejsi ziemi naszej W. IMć pp. komisarze, poborcy i exaktorowie laudami przeszłemi, a osobliwie anni 1739 expressi et indigitati, ad reddendam rationem poborów swoich spontanee nie poczuwają się, przeto praesenti laudo stanowimy, aby ad instantiam instigatoris castrensis Haliciensis (praevio pro expensis cancellariae temuż IMci p. instygatorowi od W. IMci p. komisarza providendo supplemento) na sądy grodzkie halickie o kalkulacyą z branych ziemiańskich pieniędzy byli przypozwani i z pomienionymi IMć pp. poborcami, exaktorami[1] IMć p. instygator grodu halickiego nomine całej ziemi naszej w tychże sądach — do którego to sądu laudo praesenti przydają się i delegują WW. IMć pp. Roch Jabłonowski, podstoli trembowelski, Onufry Stadnicki, skarbnik trembowelski, Tomasz Nasierowski, chorąży rożański, Stefan Jurkowiecki, stolnik owrucki — iure agere i jeżeli jakie u WW. IMć pp. dawniejszych komisarzów, poborców, exaktorów ziemiańskie zaległe być się pokażą pieniądze, ore pro re et interesse ziemi mediantibus decretis sądu grodzkiego halickiego, una cum praesenti laudo delegatis latis repetere ma, jako też o podatku prasułki tenże IMć p. instygator inwestygować et iure o to agere w tymże sądzie obligatur. Fatygę zaś et curam interesu ziemiańskiego IMci p. instygatorowi grodzkiemu halickiemu secundum qualitatem przysługi jego zawdzięczyć ziemia nasza deklaruje.

6. Superata zaś podatku podymnego z ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego za dyspozycyą ziemiańską do kancellaryi tak halickiej, jako i trembowelskiej oddawać zwykła i na różne dotąd expensa i wypłacania różnym obracana, tak się ab hinc dysponuje: naprzód W. IMci p. Michałowi Jastrzębskiemu, staroście kozińskiemu za funkcyą deputacką naznaczamy z obydwóch kancellaryi połowę, drugą zaś połowę, zawdzięczając zasługi W. IMć pp. Antoniego Kunaszewskiego, halickiego, Antoniego Franciszka Kordka Więckowskiego, trembowelskiego grodzkich regentów i pracę z niemałą swoją expensą na reparacyę i oprawę ksiąg tychże grodów łożoną, W. IMci p. Kunaszowskiemu z grodu halickiego, a IMci p. Więckowskiemu z grodu trembowelskiego, tak in extenuationem zwykłej sumy, jakową IMć przeszli deputaci kontentowani byli za funkcyą deputacką ustanowionej, W. IMci p. staroście

[1] W Rel. exekutorami.

kozińskiemu jako też IMciom pp. regentom itidem in extenuationem erogowanych na reparacyą ksiąg sum i na dalszą na też księgi expensę wybierać pozwalamy.

7. Któreby zaś dobra tak in antecessum podatku tego niewypłaciły, jako też in subsequens były w wypłaceniu renitentes, tedy ad instantiam w ziemi halickiej i powiecie kołomyjskim IMci p. Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego, regenta grodzkiego halickiego, w powiecie zaś trembowelskim ad instantiam IMci p. Więckowskiego ad officia castrensia proprii districtus ci IMć retentores respondeant.

8. Do rewizyi zaś tychże ksiąg przez WW. regentów ex fragmentis zebranych, na dobry porządek per actus redukowanych i oprawionych, a to do kancellaryi grodzkiej halickiej W. IMć pp. Jana Szumlańskiego, stolnika trembowelskiego, Michała z Romanowa Swirskiego, podstolego kołomyjskiego, a zaś do kancellaryi grodzkiej trembowelskiej W. IMć p. Samuela Dulskiego, podstolego latyczowskiego i Jerzego Baworowskiego, łowczego sanockiego upraszamy.

9. Żeby zaś indefessa cura et erga bonum publicum efficax sollicitudo, a dla naszej ziemi particularius świadczona JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana wojsk koronnych, osobliwie w obronieniu i zastawieniu nas ludźmi swoimi, proprio sumptu konserwowanemi, od opryszków i kup swawolnych protekcya bez należytej congregatorum[1] nas urzędników i szlachty non praetermittitur[2] rekognicyi, przeto uwolniliśmy dobra JW. IMci p. wojewody kijowskiego[3], hetmana w. kor. w ziemi naszej leżące, tudzież Halicz i Kołomyję na lat pięć od podatku czopowego i szelężnego, consona voce uprosiliśmy posłów do JW. IMci p. wojewody kijowskiego, hetmana wojsk kor. W. IMć pp. Michała Jastrzębskiego, starostę kozińskiego i Adama Filkiewicza, kapitana wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, którzy za pieczołowanie i świadczone in protegendo beneficia nomine całej ziemi naszej publico ore uczynią dzięki i [o] zasłonienie od opryszków, tudzież i znoszenie kup quovis titulo swawolnych według danej sobie instrukcyi upraszać będą.

10. Wiadome są całej ziemi naszej azardami zdrowia wypracowane i stratą substancyej zasłużone merita, a bardziej rzec się może zaszczyty dla ziemi naszej per publicas expeditas przez W. IMć p. Mikołaja Kurdwanowskiego, kasztelana ziemi naszej functiones świadczone gloriosissime religiosissimeque przeszłych rewolucyi, ab convocationis aż do sejmu pacificationis piastowane marszałkostwa skonfederowanej ziemi naszej, w żywej a słodkiej u nas zostają pamięci, naznaczone jednak laudis anterioribus ab anno 1732 lubo insufficienti expens i prac mercede pensye dotąd studendo commodo ziemi naszej JW. IMć p. kasztelan odebranie onych retardare permisit i teraz lubo tegoż niepretendować zdaje się, przecież grata gestorum ziemia nasza, chcąc ad similia gloriosa a concivibus praestanda zachęcić, zaległy podatek czopowego i szelężnego po skończonej immediate funkcyi komisarskiej W. IMci p. Bąkowskiego, stolnika owruckiego aż do czasu obeundae functionis suae commissarii teraz electi in satisfactionem cząstki jakich naznaczonych pensyi JW. IMci p. kasztelanowi ziemi naszej ofiarujemy.

11. Zasługi W. IMci p. Goławińskiego, cześnika zakroczymskiego i W. IMci p. Łuszczewskiego, cześnika kołomyjskiego, jak wielkie znajdują się w ziemi naszej, tak równych wyciągają z łaskawych serc braterskich dla siebie rekompens, jakoż teraźniejszego sejmiku utrosque erga alios candidatos elekcyi komisarskiej pares osądziła, że zaś dla prędszego obebrania komisarza ziemi naszej, bonum publicum supra honestum suum ambitum praeferendo, pretendowanej teraz funkcyi komisarskiej ustąpili, przeto nietylko ziemia nasza za tę dla dobra pospolitego łatwość nietylko wdzięczną się być oświadcza, ale też do przyszłych da Bóg funkcyj ziemi naszej primos in ordine mieć chcemy. Expediowane w roku 1739 przez WW. IMć pp. Mikołaja Prus Szumańczowskiego, łowczego trembowelskiego i Jana Reinhoffa[4] Czapiewskiego,

[1] W Rel. congregali.
[2] W Rel. pretermittunt.
[3] W Fasc. Cop. tych dwu wyrazów brak.
[4] W Rel. Reihhoffa.

komornika granicznego ziemi naszej do niegdy JO. Korybuta Wiśniowieckiego, kasztelana krakowskiego nie bez expensy i straty substancyi swojej poselstwo, lubo ani dawniej, ani teraz, ani na teraźniejszym kongresie pomienionych IMciów nie rekompensujemy, jednak gratitudinem fatyg i straty w przyszłym czasie okkurencyami retaliare przyrzekamy.

12. Kiedy in agmine ad concilia praesentia congregatorum wiele znajduje się querulantium przeciwko krzywdom tak a clero Romano, jako et a Graeco unito z złamaniem praw koronnych poczynionym, przeto upraszamy W. IMć p. marszałka koła naszego, aby ad utrosque archipraesules, tak do JW. IMci księdza arcybiskupa lwowskiego, jako też do JW. IMci księdza metropolity całej Russyi nomine całej ziemi naszej cum expressione tamen nonnullarum iniuriarum braci et concivibus naszej ziemi illatarum, instando za ukrzywdzonymi, listy pisał i upraszał tychże JW. IMć metropolitanos, aby w słuszność wejrzeć chcieli albo zlecili abstinentiamque od czynienia krzywd przeciwko prawom suprema sui potestate intimowali.

13. List zaś alias respons od ziemi naszej na list JW. IMci p. Potockiego, wojewody bełzkiego do ziemi naszej pisany i w kole naszem rycerskiem czytany, upraszamy także W. IMć p. marszałka koła naszego, aby pro exigentia et contextu listu tego odpisać raczył.

14. Że zaś wielu IMciów ex concivibus ziemi naszej tak za expedyowaną in publico funkcyą, jako też i z affektów braterskich naznaczone pensye dotąd od WW. przeszłych ziemi naszej komisarzów nie są wypłacone, przeto obligujemy IMć p. komisarza teraźniejszego ziemi naszej, ażeby zatrzymane, laudami naznaczone, nonnullis tylko i to in parte satisfactis, z tą jednak cyrkumspekcyą i przezornością, aby dwa razy jedne sumy nie były in solvendo powtórzone wypłacał, jako to: W. IMci p. Antoniemu Leszczycowi Grabiance, podkomorzemu czyrskiemu 6.000 zł. p. za funkcyą jego laudis ziemi naszej już więcej niż od dwudziestu lat naznaczone, tudzież W. IMci p. Rochowi Jabłonowskiemu, podstolemu trembowelskiemu in anno 1730 na zł. 1.000, IMci p. Ostrowskiemu, skarbnikowi sanockiemu eodem itidem na zł. 1.000, W. IMci p. Szymonowi Poradowskiemu, miecznikowi owruckiemu in anno 1712 itidem na zł. 1.000, W. IMci p. Michałowi Wrzeszczowi, łowczemu czerniechowskiemu in anno 1739 na zł. 600, IMci p. Janowi Studzienieckiemu in anno 1737 na zł. 1.000, IMci p. Józefowi Kopystyńskiemu in anno 1739 na zł. 600, IMci p. Józefowi Ostrowskiemu in anno 1720 na zł. 1.000, IMci p. Szymonowi Niewierskiemu in anno 1739 na zł. 1.000, IMć pp. Dubrawskim, t. j. sukcessorom Jakuba i IMci p. Franciszkowi Dubrawskiemu in anno 1730 na zł. 5.800[1], IMci p. Wawrzyńcowi Niewierskiemu in anno 1740 na zł. 1.300, IMci p. Stanisławowi Sulatyckiemu in anno 1739 na zł. 500, IMci p. Franciszkowi Sobolewskiemu in anno 1723 na zł. 500, IMci p. Tomaszowi Swierzchowskiemu in anno 1729 na zł. 500, IMci p. Samuelowi Drohomireckiemu in anno 1739 na zł. 500, IMci p. Janowi Drohomireckiemu in anno 1733 na zł. 500, sukcessorom IMci p. Krzysztofa Witkowskiego in anno 1739 na zł. 200, IMci p. Kazimierzowi Bydłowskiemu in anno 1737 na zł. 100, IMci p. Franciszkowi Celińskiemu in anno 1739 na zł. 100, W. IMci p. zaś Kakowskiemu, cześnikowi trembowelskiemu pensyę, należącą za funkcyą już przed lat kilkunastu expedyowaną deputacką, w której jeszcze podobno in anteriori laudo 2.000 zł. in vim 6.000 naznaczone niewypłacone, zaczem obligujemy W. IMć p. komisarza, [aby] wziąwszy mensuram et proportionem podatku czopowego wszystkim IMciom pp. kompetytorom, laudis anterioribus wyrażonym et praesenti konfirmowanym, zaległe i naznaczone sumy salvis observandis quietationibus in ante et post subsequentibus pro posse et exigentia iustitiae wypłacił.

15. Także laudo praesenti, accedente consensu omnium, tak ex vi meritorum w ziemi naszej, jako też za dezolacyą znaczną przez wody poczynioną, wszystkim nam concivibus wiadomą W. IMci p. Antoniemu Kościńskiemu, cześnikowi żydaczewskiemu zł. 500, tudzież W. IMci p. Stanisławowi Obertyńskiemu, cześnikowi nurskiemu, assessorowi sejmiku teraźniejszego, tak za przeszłą przy rewizyi nowych kołowy[2] (sic) podjętą, jako i teraźniejsze fatygi zł. 500.

[1] W rkp. dodane: dico 5.800.
[2] W Rel. kołowych.

16. Kontentując zaś IMć braci naszych tak przez ogień i konflagraty, jako też i przez inundacyą wód szkody znaczne ponoszących, lubo daleko większe IMciom należałyby subsidia, ale że teraz kasa ziemi naszej dawnych laud wypłaceniem jest obciężona, przeto tymczasem, jaką może, ziemia kontentuje porcyą, t. j. IMci p. Łukaszowi Ostrowskiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Ciołkowi zł. 40, IMci p. Sobolewskiemu rotmistrzowi zł. 40, IMci p. Wojciechowi Sobestiańskiemu zł. 40, IMci p. Jerzemu Spławskiemu zł. 40, IMć pp. Szostowskim dwom zł. 80, IMci p. Stefanowi Jączyńskiemu zł. 40, IMci p. Karolowi Niezabitowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Ciemierzyńskiemu zł. 40, IMci p. Krynickiemu Alexandrowi zł. 40, IMci p. Mikołajowi Omiecińskiemu zł. 40, IMci p. Kazimierzowi Zielińskiemu zł. 40, IMci p. Józefowi Pieleckiemu zł. 40, IMci p. Alexandrowi Grzymkowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Inesowi[1] zł. 40, IMci p. Tomaszowi Żurakowskiemu zł. 40, IMci p. Bartłomiejowi Żurakowskiemu zł. 40, IMć pp. Jaroszowi i Bazylemu Wisłobockim zł. 80, IMci p. Andrzejowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Teodorowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Alexandrowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Janowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Janowi Sługockiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Witwickiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Czerkawskiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Paszczyńskiemu zł. 40, IMci p. Andrzejowi Rogowskiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Jałowińskiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Andrzejowi Podhorodeckiemu zł. 40, IMci p. Franciszkowi Cielińskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Łuckiemu zł. 40, IMci p. Teodorowi Kobylańskiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Żurakowskiemu zł. 40, IMci p. Alexandrowi Hoszowskiemu[2] zł. 40, IMci p. Jerzemu Drohomireckiemu Korylczakowi zł. 40, IMci p. Michałowi Czeskiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Zielińskiemu zł. 40, IMci p. Walentemu Dolińskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Podhorodeckiemu zł. 40, IMci p. Janowi Żurakowskiemu zł. 40, IMci p. Ignacemu Trębińskiemu zł. 40, IMci p. Eliaszowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Janowi Podhorodeckiemu stryjecznemu zł. 40, IMci p. Janowi Ilnickiemu zł. 40, IMci p. Janowi Witkowskiemu zł. 40, IMci p. Jakubowi Inesowi[3] zł. 40, IMci p. Piotrowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Janowi Drohomireckiemu zł. 40 z Bednarowa, IMci p. Antoniemu Sobieszczańskiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Rykowskiemu zł. 40, IMci p. Władysławowi Jasińskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Bahrynowskiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Dubrawskiemu zł. 40, IMci p. Ludwikowi Zabilskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Hołyńskiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Leszczańskiemu zł. 40, IMci p. Massalskiemu zł. 40, IMci p. Medyńskiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Cielińskiemu zł. 40, IMci p. Jędrzejowi Grabowieckiemu zł. 40, IMci p. Adamowi Grzymkowskiemu zł. 40, IMci p. Trembińskiemu zł. 50, IMci p. Albinowi Ostrowskiemu zł. 50, IMci p. Michałowskiemu zł. 50, IMci p. Swaryczewskiemu zł. 50, IMci p. zaś Tatomirowi Władysławowi, lubo za znaczne przez ogień przypadkowy poniesione ruiny nierównie większą na podparcie tegoż IMci summą kontentować by się godziło i tę da Bóg w przyszły czas dać deklarujemy, teraz zaś ad interim 200 zł. p. aby W. IMć p. komisarz ziemi naszej wypłacił, upraszamy. Inni zaś IMć pp. jako to Buratyński[4], Pokutyński, Józef Sokolnicki, Rusiecki, IMć p. Dominik Obertyński, IMć p. Niewęgłowski, IMć p. Bibinek, IMć p. Józef Sokolnicki, IMć p. Jędrzej Swaryczewski, IMć p. Jączyński, pogorzelce do przyszłego da Bóg sejmiku i dyspartymentowania donatyw przed innemi do donatyw konkurrentami ziemia nasza mieć będzie w żywej pamięci.

17. Jako zaś zwyczaj wszystkich prawie sejmików boni ordinis ziemi naszej nie inszy bywał, że marszałków tegoż sejmiku za prace ich ziemia nasza kontentować pewną kwotą zwykła, tak i teraz eadem methodo z teraźniejszym IMć p. marszałkiem postępując, tak za fatygi jego, jako też zalicenia do rekompenzy z przeszłego laudum boni ordinis, zwykłą inszym

[1] W Rel. Innesowi.
[2] W Fasc. Cop. Oszowskiemu.
[3] W Rel. Innesowi.
[4] W Rel. Boratyński.

przeszłym marszałkom sumę, t. j. 2.000 zł. p. naznaczamy i W. IMć p. komisarza ziemi naszej aby wypłacił, upraszamy. Które to laudum i wszystkie jego kontenta, jako zgodnie są postanowione, tak one W. IMci p. marszałkowi i assessorom koła naszego podpisać i do grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 11 septembra roku Pańskiego 1742. Ignacy Kazimierz z Jaxew Hrydzicz Bykowski, podczaszy mścisławski, pisarz grodzki trembowelski, marszałek sejmiku boni ordinis ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Kazimierz Krogulecki, wojski czerwonogrodzki, assessor boni ordinis ziemi halickiej. Stanisław na Obertynie Obertyński, cześnik ziemi nurskiej, assessor boni ordinis ziemi halickiej.

Castr. Hal. Rel. 247 p. 1419–1428; Fasc. Cop. Castr. Hal. 319 p. 277–289.

248.

Halicz, 11 września 1742.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do hetmana w. kor.

1. Instrukcya od ziemi halickiej IMciom pp. Michałowi Jastrzębskiemu, staroście kozińskiemu i Adamowi Filkiewiczowi, kapitanowi wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, posłom do JW. IMci p. Józefa z Potoka na Stanisławowie, Brodach i księstwie zbaraskiem Potockiego, wojewody generała ziem kijowskich, hetmana w. kor., warszawskiego, leżajskiego, śniatyńskiego etc. starosty, na sejmiku boni ordinis die undecima Septembris 1742 anno w Haliczu dana.

2. Primo. Kiedy ab aestu armorum sąsiedzkich potencyi, dotąd non cessante, osobliwszą prowidencyą Boską ojczyzna nasza in hucusque protegitur, tak że i nam nietylko dulci quiete frui, ale też obrad pozwolonych prawem sine quovis belligerentium metu przez czas niemały dostaje się zażywać, wyznaje supplex ziemia nasza Bogu Najwyższemu nieskończone za to dzięki; wyznaje i za to, że jej tantos enutrire i habere pozwolił cives, którzy et publicae patriae tranquillitati et particulari ziemi securitati prospicere wystarczają. Jako zaś JW. IMć p. hetman w. koronny, n. w. m. p. w ziemi naszej z starożytnego domu swego heroum non parva supellex, nie tylko ex munere władzy swojej dla całej ojczyzny, ale też ex innato et particulari erga concives suos amore nigdy ziemi naszej suo non deest praesidio i w tem samem continuos praestat favores, tak najpierwej powinni będą IMć pp. posłowie n. w. m. pp. wyrazić w tem osobliwsze ziemi naszej solatium i ukontentowanie, iż ta obrona a suo concive non ab alienis traditur et quaeritur diis.

3. Secundo. Ponieważ JW. IMć p. hetman w. koronny, n. w. m. p. nie z żadnego obowiązku, tylko z partykularnej ku ziemi naszej przychylności własnych ludzi swoich, proprio sumptu konserwowanych na uśmierzenie swawoli opryszków, coraz bardziej szerzącej się i już na niektórych z braci praktykowanej, azardować nie żałuje et ad maiorem takowej licencyi continentiam ac imprimendum im terrorem uniwersały swoje porozsyłać kazał, wyrażą za to należyte JW. IMci p. hetmanowi w. koronnemu, n. w. m. p. od ziemi IMć pp. posłowie podziękowanie, oraz o dalszą w tym punkcie exekucyą upraszać będą.

4. Tertio. Ponieważ wszelkie licencye, które poczynają się zagęszczać in regno i w ziemi naszej tak, że dobra i domy szlacheckie prawie ostatnie ponoszą ruiny, inaczej salvari et contineri nie mogą, tylko ażeby JW. IMć p. hetman w. koronny, n. w. m. p., tanquam custos legum et omnis securitatis tutor, stosując się do prawa dawnego de tranquillitate publica opisanego, jako też ad resultata senatus consilii z władzy swojej raczył potrafić w to, ne possint

qui nocere velint i żeby wszelkie swawolne kupy, w którychkolwiek dobrach szlacheckich przeciwko prawu znajdujące się, gromić rozkazał, enixissime upraszać będą[1].

5. Quarto. Lubo doświadczone dla ziemi in arduis JW. IMci p. hetmana w. koronnego, n. w. m. p., łaskawości wielkie merentur gratitudinem, jednak iż ta ziemia, której sam JW. IMć p. hetman w. kor., n. w. m. p. z antenatów swoich veterrimus concivis, nie znajduje u siebie correspondentem favoribus et gratiis tego satisfactionem, więc upraszać IMć pp. posłowie n. w. m. pp. [będą], aby JW. IMć p. hetman w. kor., n. w. m. p. modica pro magnis acceptando expressa in laudo ziemi naszej niespernował gratitudine, spondendo, że nec vivemus nec moriemur ingrati posterisque nostris narrabimus et relinquemus gloriosum nomen JW. IMci p. hetmana w. kor., n. w. m. p. Caetera activitati IMciów pp. posłów in desideriis ziemi naszej committitur (sic). Datum et actum ut supra. Ignacy Bykowski, pisarz grodzki trembowelski, marszałek koła rycerskiego sejmiku boni ordinis ziemi halickiej i powiatów do niej należących. S[tanisław] Obertyński, assesor.

Castr. Hal. Rel. 247 p. 1428—1430.

249.

Halicz, 10 września 1743.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się in locum consultationum solitum do Halicza pro die decima Septembris anno praesenti 1743, t. j. in castrino per legem naznaczonego electionis na prześwietny trybunał koronny deputata irrito eventu rozeszłego sejmiku, takowe sub auspiciis Superum postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód za marszałka i dyrektora koła naszego rycerskiego unanimi assensu et voto uprosiliśmy W. IMć p. Mikołaja Szumańczowskiego, łowczego trembowelskiego, za assessorów W. IMć pp. Antoniego Orłowskiego, cześnika dobrzyńskiego, Michała Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego.

3. Zaczym dzięki uczyniwszy Panu Zastępów, że nam consulere rebus in concursu populorum in incolumitate przy zaszczycie starożytnej wolności swobód wszelakich pozwala, przytem zanosiemy podziękowanie JW. IMci p. wojewodzie, generałowi ziem kijowskich, hetmanowi w. kor., że przy innych staraniach swoich pańskich kraj tutejszy pokucki, swywoli chłopskiej podległy, wszelkiemi siłami i staraniem, niedopuszczając szerzyć się śmiałości swywolnego chłopstwa, od opryszków, rozboju i najazdów dworów szlacheckich bronić i zastępować raczy, za co nieśmiertelną w sercach naszych imieniowi JW. wodza zapisujemy obligacyą upraszając, ażeby ex innata benignitate dalsze conatus serpentis audaciae coercere nie przestawał.

4. A ponieważ desideria IMciów braci naszych do koła rycerskiego wniesione respektem niedojścia satysfakcyi w różnych pretensyach swoich anterioribus laudis przyznane, ob rationes perimentes ziemia nasza teraz decidere nie może, więc te wszystkie IMciów desideria braci naszych do przyszłego da Pan Bóg sejmiku w recess zupełnie ze wszystkiem odkłada i konserwuje. Które to laudum zgodnie postanowione i onego contenta tak one IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego per oblatam do grodu halickiego podać zlecamy podpisawszy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra 1743. Mikołaj Prus Szumańczowski, łowczy trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 889—890; Castr. Hal. Rel. 249 p. 2111—2112.

[1] Por. orędzie hetmana z daty Tarnopol, 21 sierpnia 1742 r., wzywające także gromady Podgórza i Pokucia do ścigania opryszków Dobuszczuka (Dobosza). Castr. Hal. 247 p. 1363—4.

250.

Halicz, 17 sierpnia 1744.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne dnia 17 miesiąca sierpnia roku teraźniejszego 1744 za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego szczęśliwie nam panującego, de data eiusdem w Warszawie, dnia 30 miesiąca lipca roku tegoż, na sejmik przedsejmowy sejmu w Grodnie dnia 5 miesiąca października w roku teraźniejszym agitować się iuxta cadentiam mającego wydanym i do akt grodu halickiego feria quarta post festum s. Laurencii Levitae et Martyris anno praesenti per oblatam podanym[1], takowe favente Deo ter optimo maximo postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Regi regum et Domino dominantium winną przy dziękczynieniu oddajemy adoracyą, że nam ardentibus in vicinia bellorum aestus potentiis in tranquillitate dulci frui pace pozwala i o dalszem bespieczeństwie naszem et de bono publico salutaria consilia suppeditare raczy. A potem do tronu najjaśniejszego króla IMci wierni poddani zanosiemy dziękczynienia, że ojcowskiem swojem staraniem wolnym rządzi narodem, nic nie opuszcza, coby na zaszczyt całej Rzptej, na umocnienie sił jej, na ugruntowanie pokoju ab intra et ab extra, na awersyą ab invidis tej ojczyźnie monarchiis armorum, zgoła na szczęśliwość i ubłogosławienie tego królestwa desiderari mogło.

3. Przeto na fundamencie pańskiej J. Kr. Mci dobroczynności ad contenta uniwersału i instrukcyi J. Kr. Mci przystąpiwszy ad consilia, za dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego, za assessorów WW. IMć p. Tadeusza Pilawskiego, miecznika podlaskiego, IMć p. Alexandra z Romanowa Świrskiego, podwojewodzego halickiego uprosiliśmy, a potem na sejm ordynaryjny sześćniedzielny w Grodnie w pierwszy poniedziałek po św. Michale, t. j. dnia 5 października w roku teraźniejszym przypadający JW. IMć pp. JW. IMć p. Mikołaja na Potoku i Buczaczu Potockiego, starostę kaniowskiego, JW. IMć p. Pawła Benoego, instygatora koronnego, jabłonowskiego etc. starostę, W. IMć p. Jana na Szumlanach i Bokowie Szumlańskiego, stolnika trembowelskiego, W. IMć p. Stanisława Hieronima Koziebrodzkiego, łowczego i sędziego grodzkiego halickiego, W. IMć p. Józefa Skrzetuskiego, podczaszego przemyskiego i W. IMć p. Mikołaja Szumańczowskiego, łowczego trembowelskiego, n. w. m. pp. i braci za posłów unanimi assensu et voto uprosiliśmy i obrali, obstringendo IMć n. w. m. pp. amore boni publici, aby stanąwszy in congremio całej Rzptej, co ad bonum publicum, integritatem praw i swobód naszych będzie należało toto conatu, cura et solicitudine salubri non desint consilio i vota ac desideria nasze, zgadzając się cum ordinibus regni, aby ad optatum przyprowadzili finem, które jako ad commune bonum Rzptej, tak też particulariter ordynowane, zgodnie umówiwszy i osobliwym instrumentem spisawszy w instrukcyach, rękoma WW. IMć pp. marszałka koła naszego rycerskiego i assessorów podpisanych, tymże JW. IMć pp. posłom wydać zleciliśmy.

4. Że zaś według prawa opisanego należy nam remonstrować[2] i kommunikować resultaty[3] obrad naszych prześwietnemu województwu ruskiemu, braci naszym w generalnym kongresie sejmiku wyszyńskiego zgromadzonym, więc za posła do prześwietnego generału W. IMć p. Jana Smarzewskiego, podczaszego czerniechowskiego uprosiliśmy, który to IMć p. podczaszy

[1] Castr. Hal. 250 p. 1519–21.
[2] W Laud. tego słowa brak.
[3] W Rel. relacye.

czerniechowski, n. w. m. p., w czasie uniwersałem J. Kr. Mci determinowanym stanąwszy, in solita confidentia participes faciet consiliorum nostrorum IMć braci naszych. Które to laudum unanimi assensu et sine contradictione[1] umówione i postanowione W. IMci p. marszałkowi[2] koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assessorom podpisać[3] i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Datum et actum die et anno w Haliczu ut supra. Antoni Kunaszowski, skarbnik kołomyjski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Tadeusz Pilawski, assessor. Alexander z Romanowa Świrski, podwojewodzy halicki, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 913—914; Castr. Hal. Rel. 250 p. 1541—1543.

251.

Halicz, 17 sierpnia 1744.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMciom pp. posłom na sejm ordynaryjny grodzieński sześćniedzielny, na dzień 5 października w roku teraźniejszym 1744 przypadający, IMci p. Mikołajowi na Potoku i Buczaczu Potockiemu, staroście kaniowskiemu, IMci p. Pawłowi Benoemu, instygatorowi koronnemu, jabłonowskiemu etc. staroście, IMci p. Janowi na Szumlanach Szumlańskiemu, stolnikowi trembowelskiemu, IMci p. Stanisławowi Hieronimowi Koziebrodzkiemu, łowczemu i sędziemu grodzkiemu halickiemu, IMci p. Józefowi Skrzetuskiemu, podczaszemu przemyskiemu, IMci p. Mikołajowi Szumańczewskiemu, łowczemu trembowelskiemu, uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito w Haliczu, na sejmiku przedsejmowym ziemi halickiej dnia 17 sierpnia in anno praesenti 1744 przypadłym, unanimi consensu uproszonym i obranym n. w. m. pp. i braci dana.

2. Kiedy ab aestu armorum postronnych potencyi dotąd non cessante ojczyzna nasza osobliwszą prowidencyą Boską in hucusque protegitur, uznaje naprzód supplex ziemia nasza Panu Zastępów nieskończone dzięki, a potem najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m. za ojcowskie pańskiego jego serca około dobra pospolitego cnej Rzptej staranie perennaturam zapisuje recognitionem, a zatem salutaribus J. Kr. Mci intentis około zmocnienia sił Rzptej concordes ferent sensus et opem JW. IMć pp. posłowie n. w. m. pp. i bracia tak, aby projekta około aukcyi wojska et circa fundum punktualnej zapłaty przez wielkich w tej Rzptej ludzi, mianowicie na komisyi warszawskiej, przed zerwanym w r. 1738 sejmem odprawionej, starali się teraz na przyszłym sejmie grodzieńskim in gremio Rzptej limare, iustos possibilesque modos podatkowania na zapłatę aukcyonowanemu wojsku potrzebnego przyjmując. Mając nihilominus baczenie, aby ziemia nasza circa constituendam proportionem takowego podatkowania nie popadła w jakowe przeładowanie, dla tego specifice warujemy i ostrzegamy, aby IMć pp. posłowie żadnym sposobem nie przyjmowali na ziemię naszą podatków ultimae consumentiae, widząc periculum inevitabile rozproszenia się poddaństwa z tego kraju i wyjścia na grunta tureckie, mianowicie przy ogłoszonych na tamtej stronie swobodach, gdyby za podwyższeniem pretii likworów najmniejsze uczuli gravamen.

3. Ta zaś aukcya wojska et quidem cudzoziemskiego zaciągu pieszego reputatur przez przyczynienie samych gemeinów pod regimentami tak, aby chorągwie odtąd mocniejsze bez

[1] W Rel. nemine contradicente.
[2] W Rel. marszałka.
[3] W Rel. podpisane.

duplikowania officierów liczyć się mogły i mustrą polską exercytowane były. Skoro zaś fundus certus zapłaty wynalezion będzie, żeby nie kto inszy, tylko albo sztab officier albo regimenskwatermistrz, szlachcic dobrze osiadły pieniądze szafował i z nich corocznie na komissyi mediante iuramento likwidował się.

4. Polskiego zaś autoramentu wojska, szczegulnie przez przyczynienie pachołków, przez opisanie regulaminu [1], przez wprowadzenie i comiesięczne zażywanie exercitiorum [2] militarium z ponowieniem rygoru disciplinae militaris, przez coroczne okazywanie się wojska, chociażby partitim popisować się mającego corroboretur, a płaca na officierów utriusque authoramenti, aby się chorągwianych pieniędzy nie tykali, aliunde provideatur.

5. Deklaracya względem umocnienia fortecy kamienieckiej iuxta pacta conventa et constitutionem anni 1736 munificencyi J. Kr. Mci p. n. m. IMć pp. posłowie przypomną.

6. Ordo sejmowania, mianowicie in puncto elekcyi marszałka sejmowego, aby jej żadne insze materye i wynalazki nie tamowały, constitutione anni 1699 opisany, a zaś ultimarie na sejmie pacificationis 1736 anno ponowiony, aby de necesse et indispensabiliter servetur, instabunt IMć pp. posłowie.

7. A ponieważ przez zagęszczenie regestrów od lat kilka w trybunale koronnym lubelskim nietylko sitientes iustitiam spraw swoich doczekać się nie mogą, ale też fortiores tem śmielej iniuriatos przyciskają, im bardziej incydencye spraw spóźniają się, przeto recommendatur IMć pp. posłom, żeby przez postanowienie dla pogranicznych ruskich województw trzeciej w Lwowie kadencyi accelerationem spraw i regestrów Rzpta wynalazła, korrekturę zaś anni 1726 ad meliorem executionem redukowała, alternatę komissyi skarbowej radomskiej do Lwowa naznaczyć raczyła.

8. Aby pożytki z mennicy pochodzące non sterilescant, immo nervum Reipulicae suppleant, do reparacyi zaś szybów olkuskich aby modus et sumptus inveniatur, czynić będą IMć pp. posłowie in theatro publico conformiter z drugiemi województwami około otwarcia jej. Jako zaś cursus monety, t. j. poniżenie ceny [3] w czerwonych złotych, a podwyszenie w talarach i tynfach znaczny uszczerbek przynosi concivibus, tak aby valor utriusque ad certum modum sine detrimento reducatur, starać się będą.

9. Immunitas dworków szlacheckich i dóbr ziemskich w przechodach żołnierskich aby iuxta constitutionem anni 1717 ponowiona i obwarowana była, procurabunt.

10. Jako zaś przez naznaczenie komissyi rossyjskiej do nadgrodzenia szkód za przechodem wojsk rossyjskich in anno 1739 województwom ruskim poczynionych szczególnej króla IMci p. m. dobroci, że ją ojcowskiem staraniem u ś. p. najjaśniejszej monarchini rossyjskiej przeszłej zjednać raczył, przyznajemy tak, że tylko niektórzy cives ziemi tutejszej przez tę komissyą są satisfacti, po większej zaś części setne szkody nie są nadgrodzone i tylko ta komissya na uspokojenie województwa podolskiego zakonkludowa[na] jest, będą upraszać IMć pp. posłowie majestatu J. Kr. Mci, aby u teraz panującej najjaśniejszej monarchini rossyjskiej instet najjaśniejszy król IMć p. n. m., aby ta komissya reassumatur favore ziemi naszej ku nadgrodzeniu szkód poczynionych, tudzież za lezyą honorowi boskiemu, profanacyą świątnic pańskich i ołtarzów, pro despectibus sacratissimae Eucharistiae, obnażenie i pobicie kapłanów, prostitutione debilioris sexus et aliis inpracticabilibus inconvenientiis, jeżeli manuales tantorum scelerum patratores i kommendanci pro conniventia czyli negligentia nie są hactenus puniti, aby personalibus et exemplaribus afficiantur poenis.

11. Skracając [4] diffugia iuris, aby pars cittata post triplicem sui convictionem adstringatur ad solutionem litis expensarum per partem iure vincentem iuramento evincendarum, a zas

[1] W rkp. regularum.
[2] W rkp. exoticorum.
[3] W rkp. cyny.
[4] W rkp. po skracając dodane: ich.

ultimarium decretum contumaciale quasi ex seriis partium controversiis latum patiatur, o ponowienie prawa i konstytucyi domówią się.

12. Żeby zaś licencya, która się per violentam fundorum ademptionem zamnożyła, nie brała góry, instabunt IMć pp. posłowie, aby tacy licentiosi ademptores poenis de[1] expulsionibus sancitis puniantur et ad reinductionem iniuriatorum in fundos ademptos, non intrando in cognitionem proprietatis salvaque manente in termino legitimo disiudicatione, adigantur.

13. Że zaś solo abuso, non per legem scriptam invaluit, że in processu granitiali, gdy się rzecz dzieje między królewskiemi i ziemskiemi dobrami tylko chłopi poddani ad comprobationem iuratoriam super proprietatem fundorum sibi adiudicatorum admittuntur, dlatego znosząc hunc abusum, aby actores principales, t. j. tenutarii bonorum regalium pariter jako haeredes cum sex sibi genere similibus testibus przysięgali, starać się będą o konstytucyą.

14. Że sobie ziemia halicka per laudum particulare pod odjazd ad exotica JW. IMci p. wojewody smoleńskiego, starosty halickiego suscepty w grodzie halickim pozwoliła, przeto approbationem huius laudi jako też actuum per illud tempus susceptorum efficere curabunt.

15. Respektem wykupienia territorium elbląskiego i klejnotów łączyć będą IMć pp. posłowie sensus suos z drugimi województwami.

16. O reassumpcyi zaś konferencyi z postronnymi potencyami dla poparcia interesów publicznych u majestatu pańskiego instabunt.

17. Mając wzgląd super merita ś. p. JW. IMci p. Michała z Kozielska Puzyny, pisarza W. Ks. litewskiego, które nie tylko Rzptej, ale i ziemi naszej dulci recordatione jawne in pectoribus nostris vigent, instabunt IMć pp. posłowie, aby interes tegoż IMci p. pisarza W. Ks. litewskiego względem sumy 100.000 zł. p. na ekonomie i dobra stołowe J. Kr. Mci, p. n. m. w W. Ks. litewskiem będące importowanej, a[2] intercedentibus fatis divae memoriae najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego nie wytrzymanej, już na przeszłych sejmach promowowany i w recess na sejmie grodzieńskim 1726 anni agitującym się puszczony i odłączony, przez słuszną ze skarbu J. Kr. Mci lub de pane benemerentium rekompensę i bonifikacyą skuteczną mógł otrzymać satysfakcyą.

18. Gemitum IMciów pp. braci naszych praetermittere nie możemy, że wójtostwa w ekonomii samborskiej będące, tot constitutionibus regni et pactis conventis pro pane benemerentium uznane, nietylko przez przywilejów i konsensów niewydanie benemeritis denegantur, ale tynfami hiberny titulo saskiej mimo[3] prawa koronne aggravantur, zaczem IMć pp. posłowie nasi supplikować będą do majestatu J. Kr. Mci p. n. m., aby takowy abusus abrogetur et circa antiqua iura et privilegia et usus też wójtostwa conserventur, privilegia et consensus bene meritis extradantur, konstytucyą tą ratyfikować usilnie starać się będą.

19. Ponieważ JW. IMć ksiądz Szeptycki, arcybiskup i metropolita ruski, za część pewną królewszczyzny w dobrach wsi Szeptyce nazwanych, w ziemi przemyskiej leżących, per commutationem aequivalentia bona Rzptej ofiaruje, tedy IMć pp. posłowie starać się będą o konsens omnium ordinum regni, aby ta kommutacya skutek swój wzięła.

20. Że clarescunt dotąd u Rzptej godne zasługi ś. p. IMci p. Jabłonowskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., tudzież IMciów pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich, itidem kasztelanów krakowskich, hetmanów, sukcessorowie zaś pomienionego IMci p. Jabłonowskiego manifeste deducunt, że w erogowanych na fortecę i regimenty pro publico summach całą substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit tak, że kilka milionów zasług prawdziwie z kapitałami za Rzptą wydanemi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą, tudzież do konstytucyi anni 1703 sejmu lubelskiego sub

[1] W rkp. et.
[2] W rkp. aby.
[3] W rkp. nimis.

titulo: Zasługi WW. Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi urgeant o osobliwszą deputacyą na sejmie przyszłym ad ineundum calculum z IMciami tak dawniejszych jako i świeższych pretensyi, aby ze wszystkimi stany Rzptej znaleźli sposób i podatek najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMciom singulariter pomienionych kapitałów, a te jeżeliby non sufficerent albo retardarentur, aby reszta sum, z likwidowanych takowych zasług pochodząca, na starostwach i dzierżawach tychże IMciów pp. Jabłonowskich i Potockich przyznana była.

21. Pracowita JW. IMci p. Ignacego z Kozielska Ogińskiego, oboźnego W. Ks. litewskiego funkcya poselska do najjaśniejszej monarchini rossyjskiej w interesie całej Rzptej, a mianowicie ziemi naszej o bonifikacyą szkód przechodem wojsk rossyjskich poczynionych, chwalebnie dla imienia jego, pożytecznie dla ziemi naszej, cum notabili jednak dispendio fortuny własnej nec sine discrimine zdrowia expedyowana, aby z dobrotliwej najjaśniejszego króla IMci ręki circa distributivam iustitiam de pane bene merentium znaleść mogła iustam remunerationem, starać się będą IMć pp. posłowie.

22. Idą sub umbram alarum najjaśniejszego monarchy i najdobrotliwszego ojca swego cum fascibus zasług swoich et studio bene merendi IMć pp. Maliński, starosta nowogrodzki usługą regimentarską, IMć p. Dominik Bekierski, generał major J. Kr. Mci, komendą fortecy kamienieckiej wyniszczeni, tudzież IMć pp. Benoe, instygator koronny, Branicki, chorąży halicki, Szumlańscy, starszy kołomyjski, młodszy zaś trembowelski, za expensa na drogę krymską wyłożone czyniący, stolnikowie bracia rodzeni, Michał Swierski, podstoli kołomyjski, Stanisław Rozwadowski, supplikując pokornie, aby in ara klemencyi pańskiej studia ich acceptari, cognosci et munerari mogły, o co IMć pp. posłowie instabunt. IMć p. Gurowskiego, stolnika podolskiego do tego respektu pańskiego J. Kr. Mci rekomendować mają IMć pp. posłowie.

23. Niesprawiedliwość i nieporządek w miarach do przedawania tak likworu, jako też sukien i materyi, przez zuchwałość Żydów wprowadzonych, exponent IMć pp. posłowie i starać się będą, aby ex officio competenti et mediante lege novella reducantur ad iustam mensuram, a obserwancya tego recommendatur magistratibus tak w królewskich, [jak] duchownych i ziemskich dobrach.

24. O approbacyą fundacyi WW. OO. Trynitarzów kollegium łuckiego w województwie wołyńskiem i tomaszowskiego w województwie bełzkiem, tudzież stanisławowskiego w ziemi naszej i WW. OO. Jezuitów także collegii Stanislaopolitani w tejże ziemi naszej starać się będą IMć pp. posłowie.

25. Ponieważ zaś constitutio anni 1717 rewizyi dymów zabroniła, a interea w kraju naszym za podniesieniem się jednych[1], za nową elokacyą drugich, a za dezolacyą trzecich dóbr vitiata proportio et iustitia podatkowania, dla tego IMć pp. posłowie procurabunt facultatem uczynienia rewizyi i pomiarkowania taryffy.

26. Myt partykularnych, excessive po szlakach i gościńcach [u] ludzi wyciąganych, aby mediante comissione albo decreto iudicii proprii districtus mogła nastąpić moderatio[2] et ad iustiorem quantitatem reductio, curabunt.

27. Kupcy zaś aby pod protekcyami pańskiemi a solutione iusti contingentis nie ukrywali się, prospicient.

28. Wielki nierząd przez ludzi partykularnych na publiczne obrady wprowadzony aby tollatur e medio, curabunt IMć pp. posłowie, aby impossesionati tamować obrad nie ważyli się. Ci zaś, którzy circa electiones quasvis ex iure vetandi oponują się, aby wprzód przysięgali, jako ex proprio interesse, nie z namowy cudzej, ani za korrupcyą czynią objekcye.

[1] W rkp. jednak.
[2] W rkp. moderate.

29. Dobra wszelkie prawem dziedzicznem komukolwiek raz przyznane, a potem quovis praetextu vel titulo dóbr królewskich od dziedziców odpadle aby ad haeredes in virtute pactorum conventorum przez najjaśniejszego króla IMć iuramento firmatorum redire mogły, instabunt IMć pp. posłowie.

30. Prócz tego desideria et merita tak samego IMci p. kasztelana halickiego, jako też antecessorów jego godnych, aby najjaśniejszy król IMć munifica manu w osobie tegoż IMci p. kasztelana praemiare et rependere raczył, złożą in scabellum pedum majestatu pańskiego pokorne suppliki.

31. Ponieważ kapituła lwowska jest tenuiter fundowana i niema sposobu sustentacyi na funkcyach publicznych deputacyi na trybunały koronne, więc instabunt IMć pp. posłowie, aby beneficia grodeckie i jaworowskie, salvis modernis possessoribus, do tejże kapituły lwowskiej inkorporowane i przyłączone były, ile że beneficium grodeckie już przez ś. p. najjaśniejszego króla IMć Jana Trzeciego było przywilejem danym przyłączone tejże kapitule.

32. Cum gemitu et lacrimis uskarżał się in congressu nostro p. Stanisław Michalewski, miecznik mozyrski, że przez Kozaków z Ukrainy niby in defensionem granic od IMci p. Orańskiego do dóbr swoich sprowadzonych, crudelissime zabito syna jegomościnego urodzonego IMć p. Ignacego Michalewskiego, zaczem IMć pp. posłowie de hoc excessu doniosą do majestatu J. Kr. Mci, aby idem homicidium in personis mandatariorum et exorbitantium ręcznych zabójców ex aequo et iusto poniosło poenas i aby in futurum nikt z dziedziców i possessorów potentior in offensionem słabszego takowych ludzi, ne similes accidant excessus, na obronę granic sprowadzać nie śmiał.

33. Na płatę nowo aukcyonowanemu wojsku najsprawiedliwszy i najpożyteczniejszy będzie fundus, gdy[1] kwarty z królewszczyzn sprawiedliwie wypłacane będą, co aby efficatius nastąpiło, powinna praecedere lustracya wszystkich starostw i królewszczyzn per officia castrensia oraz cum duobus comissariis, których województwa i ziemie na sejmikach relacyjnych obiorą, o czem insinuabunt IMć pp. posłowie ordinibus regni radę naszą.

34. A gdy dobra królewskie będą płacić contingens na aukcyą wojska, conveniens est, aby subveniendo ojczyźnie, in tuitionem et decorum jej duchowne także dobra contribuant na też wojsko, co Rzpta consensu ordinum regni wynajdzie.

35. Pogłówne także żydowskie, ponieważ małe skarbowi Rzptej czyni emolumentum, a in triplo prawie wynosi et in usus indebitos obraca się, więc cum meliori fruge ad alterum tantum na też wojska, aukcyonować się mające, reducatur, ciż IMć pp. posłowie domówią się.

36. Podatek a capitibus poddanych, w innych województwach praktykowany, aby w inszy podatek obrócony był, i ten, który pro auctione wojska ex consensu ordinum regni z województw, z ziem, z powiatów wyniknie, aby IMć pp. posłowie do tychże województw, ziem, powiatów swoich na następujące sejmiki reportowali, aby conferendo z bracią naszymi certus fundus quantitatis solvendae enevitabiliter ex aequo et iusto wynalezion był, na ultimae zaś consumentiae podatek jako nie zniesiony, uti super ineptum fundum, a mianowicie ziemi naszej nimis praeiudiciosum aby IMć pp. posłowie non consentiant, warujemy.

37. Wielką dezolacyą cierpi ziemia nasza, że poddaństwo partim z nieurodzajów i częstych inundacyi wód i dla głodu rozchodzą się, gdzie fertilior gleba, część zaś z swawoli, zaczem aby dziedzice i possessorowie wszelkich dóbr niepozwalali liberum transitum bez attestacyi panów swoich poddanych, instabunt IMć pp. posłowie o innowacyą konstytucyi eo in passu dawno zaszłą (sic).

38. Pios conatus IMci p. Kalinowskiego, starosty winnickiego na erekcyą kościoła i klasztoru WW. OO. Kapucynów w mieście Winnicy, starostwie jego, insinuabunt IMć pp. po-

[1] W rkp. aby

słowie ordinibus regni, aby kościół i klasztor z ogrodem, ile zasięże fundus, do tej erekcyi dla tychże OO. pozwolony był, oraz aby na poratowanie zdrowia swego tenże IMć p. starosta winnicki ad exoticas aras odjazd swój odprawić mógł sine praeiudicio grodu winnickiego odprawowania sądów, consentient IMć pp. posłowie.

39. Sądy skargowe starościńskie lubo według statutu koronnego ad instantiam iniuriatorum powinny być często odprawione, jednak że IMć pp. officialistowie ob privatas suas legalitates zwykli nieskładać tychże sądów, a przez to iniuriati krzywdy vim patiuntur[1], zaczem instabunt IMć pp. posłowie, ut lege publica caveatur, żeby cztery razy do roku indispensabiliter odprawione były, sub privatione officiorum contra negligentes[2] officiales.

40. Miasto Halicz ziemie naszej, miejsce obrad nasze zwyczajne, dla ustawicznej inundacyi wód circumcirca to miasto oblewających[3] tak jest zdezolowane, że do ostatniej za czasem ruiny i upadku przyjdzie, zaczem wniosą instancyą IMć pp. posłowie ad status regni, ut subveniatur jakim sposobem całości dalszej tego miasta.

41. Na ostatek IMć pp. posłowie publica privatis anteponendo bonis tak mają około dobra pospolitego obstawać, aby się zgadzali około instrukcyi naszych cum consensu całej Rzptej.

42. Cetera practicatae activitati et dexteritati probatae IMć pp. posłów naszych committuntur obsecrando amore boni publici et affectibus ziemi naszej, ut instent legibus, conforment desideriis całej Rzptej, pro commodo publico non privato, których praca et studium non sterilescet w sercach naszych, przyrzekamy. Datum die et actu ut supra. Antoni Kunaszowski, skarbnik kołomyjski, marszałek koła rycerskiego ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Tadeusz Piławski, assessor. Alexander z Romanowa Swirski, podwojewodzy halicki, assessor.

Castr. Hal. Rel. 250 p. 1530—1541.

252.

Halicz, 14 września 1744.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy do Halicza ad locum consultationum solitum na dzień dzisiejszy w pierwszy poniedziałek po Narodzeniu Najświętszej Panny Maryi, Matki Bożej, t. j. pro die decima quarta Septembris w roku teraźniejszym 1744 według prawa pospolitego na sejmik electionis deputata na prześwietny trybunał koronny piotrkowski i lubelski, nasamprzód winne najwyższemu Stwórcy oddawszy dzięki, że nam pozwala przy szczęśliwym pokoju zabiegać całości honorów i fortun naszych. Potem uprosiwszy zgodnie i unanimi assensu za dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Stefana Michała Kuczewskiego, łowczego ziemie bielskiej, podstarościego i sędziego grodzkiego trębowelskiego, oraz i z WW. IMć pp. assessorami, t. j. z W. IMć p. Antonim Łączyńskim, skarbnikiem radomskim i W. IMć p. Antonim Kossowskim, cześnikiem smoleńskim obraliśmy e medio nostri zgodnie wszyscy, nemine contradicente W. IMć p. Władysława na Martynowie Łuszczowskiego, cześnika kołomyjskiego, n. w. m. p. za deputata i sędziego na prześwietny trybunał piotrkowski i lubelski ad solium sacrae Themidis jako probatum virtutibus, sciencia et conscientia virum.

[1] W rkp. patitur.
[2] W rkp. negligentiam.
[3] W rkp. oblewające.

2. Którego IMć obligujemy, aby pro honore et gloria prześwietnej ziemi naszej halickiej in nostro loco nam i wszystkim IMciom sicientibus iustitiam usługę swoją prodesse raczył. Dla czego propter maius robur teraźniejsze laudum nasze W. IMci p. marszałkowi koła naszego z WW. IMć pp. assessorami podpisać i wydać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, die 14 Septembris anno 1744. Stefan Michał Kuczewski, łowczy ziemie bielskiej, podstarości i sędzia grodzki trębowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Antoni z Łączyna Łączyński, skarbnik radomski, assessor tegoż koła ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Antoni Kossowski, cześnik smoleński, assessor tegoż koła prześwietnej ziemi halickiej, powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 250 p. 1770—1772.

253.

Halicz, 14 września 1745.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy na miejsce obrad naszych do Halicza, pro die 14 miesiąca września w roku teraźniejszym 1745, t. j. in crastino sejmiku electionis na prześwietny trybunał piotrkowski i lubelski JW. deputata sędziego szczęśliwie et in effectu zakonkludowanego [1], takowe ad bonum ordinem ziemi favente supremo Numine postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Regi regum, Domino dominantium, per quem vivimus, movemur et sumus winne oddawszy dzięki, że nam przy szczęśliwym pokoju rebus nostris consulere pozwala i do obrania dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego przystąpiwszy, uprosiliśmy unanimi assensu W. IMć p. Tomasza Nasierowskiego, chorążego ciechanowskiego, a in consortium ad rite manutenendam virgam directionis za assessorów WW. IMć pp. IMć p. Marcina Zembrowskiego, cześnika dobrzyńskiego i IMć p. Jana Zawadzkiego, podczaszego żytomirskiego obraliśmy.

3. Że tedy funkcya komisarska po zakończonej jeszcze w przeszłym roku od W. IMci p. Rozwadowskiego, stolnika halickiego, hanc Spartam cum honore et decore ziemi trzymającego, w ziemi naszej wakuje, więc na prześwietny trybunał skarbowy radomski JW. IMć p. Mikołaja na Potoku i Buczaczu Potockiego, starostę kaniowskiego, sago et toga ab illustrissimis antecessoribus suis emeritissimum z ziemi naszej, uti e nido et solo patrio, uprosiliśmy tę funkcyą na lat dwie iuxta usum et praxim antiquiorem in manus et humeros jego składając, upraszając oraz IMć n. w. m. p., aby interesa ziemi in illo publico theatro iustitiae pro innata sua activitate et dexteritate tueri raczył.

[1] Laudum tego sejmiku deputackiego brak w aktach, chociaż zostało 13 września t. r. oblatowane w grodzie halickim, jak o tem świadczy zapiska w Castr. Hal. 371 p. 430. W związku z tem pozostaje następujący wpis z tej samej daty w Castr. Hal. 252 p. 1459: Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter venientes illis. mfcus. Nicolaus in Potok et Buczacz Potocki, capitaneus Canioviensis, comitiolarum particularium terrae praesentis die hodierna in actu contenta celebratarum mareschalcus et mci. Raphael Skarbek, vexillifer Kołomyiensis, capitaneus Sołotwinensis ac Onophrius de Zmigrod Stadnicki thesaurarius Trębovliensis assessores, petierunt et requisiverunt sibi ab officio praesenti manifestationes quasvis, acsi contra laudum electionis illis. mci. iudicis deputati ad tribunal regni per quosvis nobiles terrigenas factas, authentice ex actis praesentibus extradi, verum quoniam nullae eius modi manifestationes in actis praesentibus reperiuntur, idcirco hanc officiosam faciunt requisitionem.

4. Że zaś W. IMć p. Rozwadowski, stolnik halicki w przeszłym roku ob fatum rozejścia się sejmiku gospodarskiego, tudzież W. IMć p. Korwin Kamiński, podczaszy halicki, starosta borecki, generał wojsk koronnych ob legalitates suas z funkcyi swojej komisarskiej kalkulacyi nie uczynili, a teraz in gremio nostro ciż WW. IMć panowie anteacti comissarii, t. j. W. IMć p. stolnik halicki personaliter na sejmiku teraźniejszym obecny będąc, a W. IMć p. generał przez IMć p. Józefa Komorowskiego, kapitana regimentu pieszego buławy polnej koronnej, concivem naszej ziemi, plenipotentem specialem ultro uczynić tę kalkulacyą offerunt, zaczem eliberando a nexu dekretu prześwietnego trybunału koronnego radomskiego tegoż W. IMć p. generała majora anticipandoque terminum przez ten dekret praefixum, naznaczyliśmy i uprosili e gremio nostri za delegatów do wysłuchania tejże kalkulacyi WW. IMciów pp. Andrzeja, stolnika kołomyjskiego, starostę buczniowskiego i Jana, chorążego trembowelskiego Szumlańskich, Benedykta Obertyńskiego, wojskiego trembowelskiego, Michała Jastrzębskiego, miecznika halickiego, Antoniego Kordka Więckowskiego, podstolego wieluńskiego, pisarza grodzkiego trębowelskiego, Jana Tatomira, skarbnika łomżyńskiego, Michała Wrzeszcza, czerniechowskiego, Antoniego Gajewskiego, łęczyckiego łowczych i Kazimierza Zaleskiego, cześnika żydaczewskiego.

5. Którą to kalkulacyą ponieważ przed tymiż IMciami pp. delegatami tak W. IMć p. Rozwadowski, stolnik halicki za lat trzy ad praesens kończące się, jako też IMć p. generał za lat dwie, nie partycypując nawet żadnej za funkcyą swoją rekompenzy, tylko dla pozyskania sobie serc braterskich i affektów dignissimo uczynili titulo, więc pro bene ac exactissime peracta functione sua wdzięczną nieśmiertelnemu imieniowi IMciom n. w. m. pp. w sercach naszych zapisując pamięć et perennaturam spondendo gratitudinem, pomienionych IMć pp. komisarzów naszych praesenti kwitujemy laudo, żadnej sobie pretensyi ani pretextu do IMciów, n. w. m. pp. nie rezerwując.

6. Ponieważ zaś constitutione anni 1717 traktatem warszawskim przy generalnej wojsk koronnych repartycyi ziemia nasza halicka ryczałtową na płacę wojsku koronnemu przyjęła na siebie sumę i tym sposobem exclusit alia genera podatków, utpote pogłównego od urzędów i innych poborów, podymne tylko czyli poradlne ex omnibus generaliter bonis tam terrestribus quam regalibus i duchownych przyjąwszy, non derogando dispositioni prawa o kwarcie z królewszczyzn, skoro zaś koronny[1] fato quovis wydając z kancellaryi swojej assygnacyą regimentowi pieszemu buławy polnej koronnej naznaczył contingens a dignitate starostwa sołotwińskiego, tedy zlecamy JW. IMci p. komisarzowi n. w. m. p. na przyszłej komisyi radomskiej starać się o to, aby id praeiudicium, które contra legem irrepsit, tollatur, aby pomienione starostwo sołotwińskie ab hoc onere płacenia uwolnione było, idque ad normam stolnikostwa halickiego, za które similiter, postquam pewnej chorągwi na żołd naznaczona była contingens, zastąpił skarb koronny z superaty pruskiej.

7. Miasto Michalcz[2] ponieważ per iniuriam temporis et hostilitatem będąc zrujnowane żadnego ad propinationem liquorum nie mają (sic) kotła, a w taryfę czopowego do płacenia weszło, przeto ab onere płacenia in subsequens toż miasteczko uwalniamy.

8. Jako zaś heroica facinora benemerentium sterilescunt, gdyby iusta et congrua remuneratione zawdzięczone nie były, tak znając ziemia nasza wielkie czyny JW. IMci p. Potempskiego, podkomorzego halickiego, w tak wielu okkurencyach continuo consilio, favore i znaczną expensą swoją ad integritatem et obsequium ziemi świadczone, którą plurimis laudis uznała et praesenti laudo uznaje et in recompensam praemissorum zł. p. 4.000 temuż JW. IMci p. podkomorzemu naznaczyła, a gdy one stante functione commissoriatus W. IMci p. Kamińskiego generała et hactenus nie odebrał, przeto idem laudum ratificando upraszamy JW. IMć p. komisarza, n. w.

[1] Podskarbi?
[2] Dziś Michalcze, wś. pow. horodeńsk. Słown. geogr. VI. 292.

m. p., aby do zapłacenia tej sumy JW. IMci p. podkomorzemu, n. w. m. p. i bratu fundum certum ex currentia podatku czopowego niezawodnie naznaczył.

9. W. IMci p. Szumańczowskiemu, łowczemu halickiemu za poselstwo do JO. książęcia IMci Korybuta Wiśniowieckiego, kasztelana krakowskiego w roku 1739 expediowane i skuteczną jego dla ziemi naszej usługę w odebraniu instrumentu komissyi na zapłacenie szkód i ruiny, uczynionych przez wojska rossyjskie w województwie ruskiem, nie bez znacznej expensy, straty i fatyg odprawione, które IMci rekompensując ad mentem dawniejszego laudum prius obiecanej rekompensy zł. 2.000 naznaczamy, upraszając JW. IMć p. komisarza ziemi naszej, ażeby nieodwłocznie przed innymi pretendentami wypłacić kazał.

10. A ponieważ IMć p. Szymon Poradowski, miecznik owrucki trzema laudami, pierwszym in anno 1712, powtórnym in anno 1714, trzecim in anno 1730 1.000 zł. p. na wykupno z tureckiej niewoli do wypłacenia ma naznaczony, której WW. IMć pp. komisarze przeszli temuż IMci non urgenti, z cierpliwością a krzywdą swoją praestolanti, do tych czas nie wypłacili, więc praesenti laudo stanowiemy z czopowego podatku przez JW. IMć p. komisarza wypłacenie i wydanie od niego assygnacyi na tej sumy uspokojenie.

11. IMć p. Józef Ostrowski, skarbnik sanocki, że ma laudo anno 1742 za pogorzenie zł. 1.000 naznaczone, przeto ad satisfactionem do JW. IMci p. komisarza remittitur.

12. IMciom pp. Olszewskiemu i Czopowskiemu, którzy znaczne szkody ponieśli, JW. IMć p. komisarz in subsidium IMciów contingens ex aerario obmyśli. IMć pp. Franciszek Ostrowski, skarbnik sanocki, IMć p. Wrzeszcz, łowczy czerniechowski, IMć pp. Jączyński, Jasiński, IMć p. Ciołek, IMć p. Pokutyński, IMć p. Swaryczewski, IMć pp. Michał i Samuel Drohomireccy, sukcessorowie IMci p. Dubrawskiego, cześnika podolskiego, IMć p. Cieliński, IMć p. Józef Sokolnicki, skarbnik gostyński, IMć p. Franciszek Dubrawski, IMć p. Stanisław Czołhański, IMć p. Jan Bahrynowski i sukcessorowie IMci p. Witkowskiego, że na różne sumy demonstrują lauda, przeto JW. IMć p. komisarz referować się ma do kalkulacyi przeszłych WW. IMciów komisarzów; jeżeli in satisfactionem onych assygnacye niepowychodziły et certo documento deducent, że iuxta lauda ex aerario terrae nie partycypowali, tedy JW. IMć p. komisarz satysfakcyą obmyślеć obligatur.

13. Że także IMć p. Władysław Tatomir querulatur in congremio nostro, iż z dopustu Pana Boga przez przypadkowy ogień wielką w fortunie swojej poniósł szkodę, zaczem upraszamy JW. IMć p. komisarza n. w. m. p., aby in subsidium IMci niezawodnie fundum naznaczył.

14. IMć p. Antoni Sobolewski, będąc na służbie rotmistrzem nad smolakami u JW. IMci p. hetmana w. kor. i niemałą pracę, inwestygując w górach zbójców, poniósł, meruit u ziemi naszej respectum, przeto in recompensam jego zł. p. 200 temuż IMci ex currentia podatku czopowego na asygnacyą wyda.[1] IMć p. Rozyński, oberofficer w regimencie pieszym buławy wielkiej, asystując sądowi wojskiemu (sic) et in obsequium będąc nieraz komenderowany przez lat dziewięć ziemi naszej, miał naznaczone laudo 1742 zł. 500, że[2] tedy ob servitium militare nie doszedł u W. IMci p. komisarza tej sumy, zaczem temu IMci in satisfactionem pomienionej sumy, attenta tenuitate aerarii, zł. p. 300 naznaczamy, na które JW. IMć p. komisarz similiter assygnacyą nieodwłocznie wyda.

15. W. IMć p. Alexander Swirski, podwojewodzy halicki na fundamencie prawa mając od kilku lat przywilej super officium suum od JO. książęcia IMci wojewody ruskiego, zaczem aby libere fungatur eo munere w ziemi naszej po miastach i miasteczkach królewskich, praesenti pozwalamy laudo.

[1] W rkp. wydał.
[2] W rkp. żeby.

16. W. IMć pp. Jana i Józefa Nowosieleckich w niewygasłej u nas zostają pamięci merita, przeto jako ci IMć stante vita sua pro benefactis mieli naznaczone laudis 1720 et 1729 annorum sumę 3.000 zł. p., tak i sukcessorom ich ex iusto et aequo ta suma od ziemi naszej exolvi powinna, w której jeżeli nie in toto, to przynajmiej in parte satysfakcya zaszła; JW. IMć p. komisarz ex calculationibus antiquioribus IMć pp. komisarzów mensuram weźmie i attentis praemissis satysfakcyą naznaczy.

17. Merentur respectum IMć pp. Alexander Kiernicki, Wojciech Spławski, Jerzy Spławski, Szymon Zaleski, Cieliński, Paweł Czeski, Jakób Czeski, Jendrzej Zaremba, Nehrebecki, Franciszek Trębiński, Franciszek Dubrawski, Albin Ostrowski, Łukasz Ostrowski, Wojciech Ostrowski, Tomasz Zurakowski, Bartłomiej Zurakowski, Stanisław Czołhański, Antoni Pakosławski, Mikołaj Swaryczewski, Michał Czechowicz, Jan Chlebowski, Jan Bahrynowski, Teodor Baraniecki, Kazimierz Bydłowski, Andrzej Swaryczewski, Stanisław Swaryczewski, Jan Swaryczewski, Andrzej Pilecki, Józef Pilecki, Jerzy Żurakowski, Michał Solecki, Piotr Witwicki, Marcin Swaryczewski, Tomasz Krechowiecki, Jączyn pogorzelec, Michał Drohomirecki, Alexander Drohomirecki, Teodor Drohomirecki, Jan Sługocki, Jan Kobylański, Jan Grabania, Piotr Bereźnicki, Bazyli Zaleski, Bazyli Bahrynowski, Jendrzej Drohomirecki pogorzelec z Bednarowa, Józef Czajkowski, Jan Ciemierzyński, Stanisław Bereźnicki pogorzelec, Alexander Drohomirecki, Stefan Drohomirecki, Piotr Żurakowski, Stefan Makurycz, Jan Medyński, Andrzej Drohomirecki z Chocinia, Jan Dymiński, Jan Łucki, Paweł Petrykowski, Jan Tatomir, Jan Kruszelnicki, Eliasz Czerkaski, Stanisław Podwysocki, Wawrzyniec Niewierski, Bazyli Drohomirecki z Bednarowa, Michał Drohomirecki, Jan Hołyński, Józef Markowski, Michał Łucki, Kazimierz Trembiński kulawy, Jan Żurakowski, Jan Studzieniecki, Piotr Studzieniecki, Jarosz Łucki, Paweł Bereźnicki, Józef Starczewski, Bazyli Drohomirecki z Chocinia, Mikołaj Swaryczewski, Antoni Cieliński, Michał Spławski, Stefan Łowecki, Andrzej Żurakowski, Samuel Łucki, Jarosz Wysłobocki, Irzy Wysłobocki, Teodor Łucki, Walenty Wiewiórski, Bazyli Wysłobocki, Andrzej Wysłobocki, Jerzy Grabowiecki, Szymon Doliński, Stefan Putiatyński, Michał Iroński, Tomasz Żurakowski, Antoni Siekierzyński, Paweł Czerkaski, Michał Drohomirecki, Stanisław Zajączkowski, Bazyli Grabowiecki, Antoni Czerkaski, Jan Czerkaski, Jan Jączyński pogorzelec, Jan Drohomirecki, Stefan Żubr, Bazyli Witwicki, Jan Bibink, Wojciech Gierczanowski, Michał Olszański, Jędrzej Rożniatowski, Mikołaj Grabowiecki, Jędrzej Zubr, Jan Zurakowski, Antoni Zwan, Jan Kruszelnicki, Franciszek Spławski, Irzy Pasławski, Alexander Zurewicz, Jan Ciemierzyński, Stanisław Jaworski, Michał Gorzkiewicz, Jakób Ines, Michał Czeski, Paweł Czeski, sukcessorowie IMci p. Jakuba Dubrawskiego, Mikołaj Zajączkowski, Franciszek Cielecki, Jerzy Drohomirecki, Samuel Bileński, Jan Bileński, Jędrzej Grzymkowski, Irzy Sulima Drohomirecki, Jan Ines, Aleksander Grzymkowski, Adam Grzymkowski, Franciszek Zubowski, Stanisław Podwysocki, Ignacy Trembiński, Jan Zajączkowski, Stanisław Zajączkowski, Józef Szystowski, Michał Latkowski, Stefan Ciołek, Ignacy Makowiecki, Franciszek Nowicki, Jan Podhorodecki, Franciszek Massalski, Jendrzej Juszkowski, Stefan Zaremba, Jędrzej Zaremba, Piotr Potiatycki, Alexander Podhorodecki, Michał Podhorodecki pogorzelec, Stefan Zieliński, Andrzej Sobolewski, Franciszek Sobolewski, Stanisław Skulski, Jędrzej Podhorodecki, Stefan Zurakowski, Antoni Lubieniecki, Franciszek Janicki, Ignacy Janicki, Jendrzej Janicki, Franciszek Rowiński, Jan, Piotr i Teodor Kobylańscy, Michał Łucki, Jędrzej Sandurski, Bazyli Topolnicki, Stanislaw Obertyński, Gabryel, Jan Czerkascy, Jędrzej Rogowski, Jędrzej Sulima Drohomirecki, Konstanty Zawadzki, Jan Bereźnicki, Paweł Bereźnicki, Piotr Bereźnicki, Jan Zuchowski, Jendrzej Kruszelnicki, Antoni Omieciński, Jakób Jasiński, Stefan Jączyński, Józef ociec i Bazyli syn Starczewscy, Giergielewicz, Jan Pruszynowski, których iniuria fortunae ad quaerimoniam in congremium nostri i ad ferenda od nas subsidia dla IMciów przychodzi, w czem jako compassionem nad bracią naszemi mieć i onych jakimkolwiek sposobem wspierać powinniśmy, tak jeżeli ciż IMć bracia nasi wyżej wspomnieni

u przeszłych IMciów pp. komisarzów asygnacye pobrali investigabit JW. IMć p. komisarz, n. w. m. p., z kalkulacyi anteactorum comissariorum, którzy tedy cale nic nie partycypowali ex aerario ziemi, tedy JW. IMć p. komisarz tenuitatem aerarii attendet et fundum, któreby in subsidium IMciów emergere mogło, attenta exiguitate summae attentoque numero pretensów obmyśli.

18. Zanosi supplicem libellum IMć p. Piotr Sandurski, concivis nasz, przedkładając przed oczy nasze ruinę fortuny swojej przez wojska rossyjskie po dwa razy, tudzież przez ogień przypadkowy po dwa itidem razy w tym roku i inne ciężkie przypadki, na które ex teneritudine et clementia sui wzgląd mieć powinniśmy, przeto wnosiemy instancyą do JW. IMci p. komisarza, n. w. m. p. i brata, aby zł. 200 tantisper przez wydaną assygnacyą wypłacić kazał.

19. Similem respectum meretur supplikujący do nas IMć p. Piotr Siedlecki, palestrant halicki, który stante interregno podczas rewolucyi moskiewskiej komissaryatom od ziemi naszej assystował et pro integritate ziemi tak tu w Haliczu, jako i w Tyśmienicy, Tłumaczu i w Maryampolu praesens był, przeto zł. 200 z teraźniejszego czopowego ad solvendum temuż naznaczamy, upraszając, by JW. IMć p. komisarz assygnacyą wydać pewną raczył.

20. Mając zaś w niewygasłej pamięci wielkie merita W. IMć pp. Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego, regenta grodzkiego halickiego i Antoniego Kordka Więckowskiego, przedtem regenta a teraz pisarza grodzkiego trembowelskiego, w reparowaniu ksiąg tychże grodów dla prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego cum dispendio tak zdrowia, jako i własnych fortun świadczone, tudzież mając wzgląd na expensa pro gloria et honore tejże prześwietnej ziemi halickiej W. IMci p. Michała Jastrzębskiego, miecznika halickiego podczas jego funkcyi deputackiej na trybunał prześwietny koronny erogowane, więc in recompensam IMciów ten podatek podymnego anteacto laudo IMciom naznaczony do kancellaryi tak halickiej, jako i trembowelskiej oddawać zwykły, z superaty od płacy wojskowej pochodzący, wybierać i nim się aequo et aequaliter dzielić pozwalamy do zupełnej pro erogatis summis satysfakcyi.

21. Za p. Jendrzejem Swaryczowskim, który przez ogień i ruiny inne zrujnowany na fortunie swojej, za którym upraszamy JW. IMć p. komisarza, żeby był łaskaw i według możności onemu świadczył.

22. IMć p. Franciszek Trembiński, mając zasługi w tutejszej ziemi, za nim upraszamy do JW. IMci p. komisarza. IMć p. Rawski, instygator grodzki halicki, mając assygnacyą za fatygę jego ad mentem dawniejszego laudum, dotąd nie jest uspokojony, supplices za nim do JW. IMci p. komisarza wnosiemy libellos; za IMć p. Mikołajem Swaryczewskim do JW. IMci p. komisarza naszą wnosiemy instancyą. IMć p. Kazimierz Trębiński kulawy, ponieważ iuxta dispositionem terrestrem et laudum nie odebrał satysfakcyi, zaczem zalecamy IMci p. komisarzowi, aby był satisfactus.

23. Kościołowi złotnickiemu ad manus IMci p. Paszkowskiemu zł. 100 naznaczamy.

24. Za IMć p. Samuelem Drohomireckim, który nieodebrał ad complementum 500 zł. laudo przyznanych, a niezupełnie odebranych, t. j. 300 zł., upraszamy JW. IMć p. komisarza, aby były wypłacone; IMci księdzu Łobodzińskiemu, komendarzowi halickiemu in vim elemosinae i zasług jego zł. 100 IMci p. komisarzowi wypłacić committimus.

25. Jako zaś zwyczaj wszystkich sejmików boni ordinis ziemi naszej prześwietnej halickiej nie inny bywał, że marszałka tegoż sejmiku z assessorami ziemia nasza kontentować kwotą zwykła, jak i przedtem tak i teraz eadem methodo naznaczamy za fatygi onych, jako to IMci p. marszałkowi zł. 1.000, IMciom pp. assessorom tegoż koła po zł. 500 naznaczamy, JW. IMć p. komisarza ziemi naszej, aby wypłacił, upraszamy. Które to laudum i w nim wszystkie jego contenta, jako zgodnie są postanowione, tak W. IMci p. marszałkowi i assessorom koła naszego podpisać i do grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum

w Haliczu, in loco consultationum solito, die 14 miesiąca września r. P. 1745. Tomasz de Fane Bogi Nasierowski, chorąży ciechanowski, marszałek sejmiku boni ordinis ziemie halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Marcin Dembowski, cześnik dobrzyński, jako assessor boni ordinis ziemi halickiej sejmiku podpisuję się. Jan Kazimierz na Podosiu Zawadzki, podczaszy żytomirski, assessor boni ordinis.

Castr. Hal. Rel. 252 p. 1476—1490.

254.

Halicz, 15 sierpnia 1746.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza na miejsce obrad naszych zwyczajne dnia 15 miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym 1746, t. j. w sam dzień święta Wniebowzięcia Najświętszej i Najchwalebniejszej Panny Maryi, Matki Boskiej na sejmik przedsejmowy za uniwersałem od najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego szczęśliwie nam panującego, de data eius Wschoviae, dnia 3 czerwca roku teraźniejszego do ziemi naszej wyszłym i do akt grodów halickiego i trembowelskiego per oblatam podanym [1], takowe jednostajnem zezwoleniem postanowiliśmy laudum, a to uprosiwszy za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Michała z Romanowa Swirskiego, podstolego kołomyjskiego, za assessorów W. IMć pp. IMć p. Michała Wielhorskiego, starostę sieleckiego i IMć p. Stefana Chryzostoma Brzeskiego, łowczego trembowelskiego, pisarza grodzkiego halickiego.

2. Naprzód Panu Bogu Zastępów, w którego ręku twierdze i prawa królestw wszelkich zostają, per quem reges regnant et conditores legum iusta decernunt, winne oddajemy dzięki, że nas Opatrznością swoją świętą, bez opatrzenia tak zewnątrz, jako i wewnątrz będących, w pokoju do tych czas zachować raczył, a potem do majestatu J. Kr. Mci p. n. m. winne składamy homagia, że za panowania swego nad narodem naszym na całość królestwa i państw do niego należących tak niezmrożonem zawsze patrzy okiem, tak pilne i przezorne zawsze około dobra pospolitego, swobody, wolności naszych, bespieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego, uszczęśliwienia krajów ma staranie, że niby mało sobie ważąc państw swoich dziedzicznych szczęście, tudzież dostojeństwa i korony cesarskiej najjaśniejszemu domowi jego, maximorum haeroum i gniazdu monarchów przyzwoitych, przy zapałach wojennych, którymi od potencyi sąsiedzkich państwa jego pogorzały, aby szczęśliwość królestwa tego na najwyższym mógł widzieć stopniu et cum invidia exterorum na oko całemu wystawił światu, przezornością i opatrznością swą pańską wszelkiemi dąży siłami i do tego celu swe wszystkie zamysły kieruje, składa iuxta legem positivam, nie folgując zdrowiu swemu pańskiemu, sejm walny sześćniedzielny w Warszawie wokuje do rady i tak uniwersałami swymi, jako też instrukcyami na obrady nasze partykularne ordynowanemi i żarliwemi namowami każdego z nas zapala serce, że co in augustissimis nominibus wielkich monarchów czułości, pobożności, przezorności i innych heroicznych cnót starożytne upatrzyły wieki, to wszystko in compendium zebrane in Augusto, re et nomine, w najjaśniejszym królu IMci, p. n. m. widziemy i adorujemy, których wymówić i wysławić ludzka nasza nie potrafi udolność.

3. Doznajemy oraz doświadczeniem codziennem vigiles curas JW. IMci p. Potockiego, wojewody poznańskiego, hetmana w. kor., któren in occurentiis na królestwo nasze tak wiele

[1] Castr. Hal. 253 p. 1327.

razy magnis motibus przypadający[ch], że pro nido suo takiego zawsze przykłada starania, ut bene sit patriae i przez list do nas przysłany każdego z nas zelo et amore ojczyzny ad unanimitatem et ad conferenda salubria consilia animuje, za co imieniowi jego nieśmiertelną w sercach naszych przy podziękowaniu zapisujemy wdzięczność.

4. Referując się tedy ad contenta uniwersału i instrukcyi J. Kr. Mci przez posła swego do ziemi naszej ordynowanych, instrukcye dawniejsze z przydaniem punktów pro exigentia czasu teraźniejszego spisawszy na sejm w Warszawie die 3 Octobris przypadający w roku teraźniejszym JO. JW. IMć pp. Jana Kajetana na księstwie ostrowskim Jabłonowskiego, starostę czehryńskiego, Eustachiusza z Potoka na Radzyniu i Szczuczynie Potockiego, tłumackiego, urzędowskiego, dubięskiego etc. starostę, Rafała na Michalczu Skarbka, chorążego powiatu kołomyjskiego, starostę sołotwińskiego, Stanisława Hieronima Koziebrodzkiego, stolnika trembowelskiego, sędziego grodzkiego halickiego, Michała Jastrzębskiego, miecznika ziemi naszej halickiej i Onufrego z Żmigroda Stadnickiego, skarbnika powiatu trembowelskiego, n. w. m. pp. i braci za posłów, cives emeritissimos, obraliśmy i uprosili, obligując IMciów amore boni publici, aby zjachawszy ad illud publicum consiliorum theatrum całości praw, wolności Rzptej, integritatem ziemi naszej et desideria onej ad vota J. Kr. Mci, p. n. m. et ad sensum Rzptej, non admittendo improportionata gravamina ziemi naszej proponowali i utrzymowali i ad optatum sejm przyszły przyprowadzili finem, securitatem internam et externam i pokój publiczny, z postronnemi państwy konfidencyę ustabiliować starali się.

5. Których JW. IMć pp. posłów, non praeiudicando quidpiam ordini urzędów tejże ziemi halickiej, jakośmy unanimi assensu concordibusque votis uprosili i obrali, tak aby według instrukcyj naszych, seorsivo instrumento spisanych, munus suum pro activitate sua et dexteritate perficere raczyli, fatyg onych i starania perennem gratitudinem in pectoribus nostris zapisując.

6. A że W. IMć pp. Granowski, starosta periesławski, Antoni Lubowiecki, podczaszy kijowski, Borysławski, pułkownik wojska J. Kr. Mci, plurimorum suffragia na funkcyą poselską za sobą mieli, tych jednak propter bonum pacis ustąpili, a za tem tę onych ludzkość kompenzując na najpierwszych sejmikach za pierwszych kandydatów do funkcyi podać deklarujemy.

7. A ponieważ według prawa opisanego należy nam kommunikować rezultata obrad naszych prześwietnemu województwu ruskiemu, braci naszym na generalnym kongresie sejmiku wyszyńskiego zgromadzonym, przeto za posła do prześwietnego generału W. IMć p. Antoniego Łączyńskiego, skarbnika radomskiego, n. w. m. p. i brata uprosiliśmy. Który to IMć p. skarbnik radomski w czasie uniwersałem J. Kr. Mci determinowanym stanąwszy in solita confidentia faciet participes consiliorum nostrorum IMciów braci naszych.

8. A lubo IMć p. Gościmiński, cześnik gostyński, remonstrowawszy instrument na komornikostwo graniczne wendyńskie od W. IMci p. Bokszyckiego, podkomorzego wendyńskiego na fundamencie przywileju temuż IMci na tę dostojność od J. Kr. Mci konferowanego, do akt grodu halickiego per oblatam podanego sobie dany, pretendował wykonać iurament in congremio ziemi naszej super idem officium camerariale, jednak konformując się ziemia nasza do prawa koronnego i do zwyczaju w tej mierze obserwowanego, IMci p. Gościmińskiego ad quodvis iudicium terrestre vel quodvis castrense pro explendo premisso odsyła.

9. Że zaś dekret ex actoratu regimentu pieszego buławy polnej na komissyi radomskiej w roku niniejszym stały contingens ab officio capitaneatus Sołotvinensis proveniens, ab anno 1717 retentum, kompensując temuż regimentowi z superaty tak pruskiej na ziemię halicką należącej, jako też z dymowego podatku quotannis przez septembrową i marcową ratę płacić się zwykłego wynikającej, sub poena banitionis zapłacić nakazał i termin jeden pro prima Septembris 1746, drugi pro prima Martii 1747 tej solucyi naznaczył, dla tego obligujemy IMciów pp. regentów grodzkich tak halickiego, jako i trembowelskiego, aby na pomienione terminy

superatę tych dwóch najpierwej przypadających rat, t. j. die prima Septembris anno praesenti 1746, a zaś prima Martii 1747 do grodu halickiego komportowali, komportowaną regimentowi pieszemu buławy polnej albo plenipotencyą mającemu deputatowi iuxta mentem decreti zapłacili, a tym sposobem a rigore poenae banitionis in casum contraventionis appositae tak ziemię naszą, jako i officia swoje zastąpili, serio zalecamy, inaczej poenalitatem, którąby ex casu contraventionis sequi miała, na osoby tychże IMciów pp. regentów grodzkich tak halickiego, jako i trembowelskiego, gdyby praemissa exequi zaniedbali, retorquemus et vindicationem earundem poenalitatum ex personis et bonis rzeczonych IMciów pp. regentów sumendam permittimus.

10. Post exolutionem zaś pomienionych rat administrationem tych samych superat z podatków ziemiańskich a die 15 Septembris 1747 zostawać mających w ręku tychże IMciów pp. regentów relinquendam in reparationem actorum usque ad perfectam reductionem porządku continuandam declaramus. Które to laudum unanimi assensu et sine contradictione umówione i postanowione, tudzież instrukcye osobliwszym instrumentem spisane W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assessorom podpisać [i] do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Datum et actum die et anno w Haliczu, ut supra. Michał z Romanowa Swirski, podstoli kołomyjski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Michał Wielhorski, starosta sielecki, assessor. Stefan Chryzostom Brzeski, łowczy trembowelski, pisarz grodzki halicki, assessor.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 917–919; Castr. Hal. Rel. 253 p. 1455–1459; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 43 p. 1259–1261; Castr. Tremb. Rel. 196 p. 1903–1910.

255.

Halicz, 15 sierpnia 1746.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JO. JW. IMć pp. posłom na sejm ordynaryjny warszawski sześćniedzielny, dnia trzeciego miesiąca października w roku teraźniejszym 1746 przypadający, IMci p. Janowi Kajetanowi na księstwie ostrowskim Jabłonowskiemu, staroście czehryńskiemu, IMci p. Eustachiuszowi z Potoka na Radzyniu i Szczuczynie Potockiemu, tłumackiemu, urzędowskiemu, dubieńskiemu etc. staroście, IMci p. Rafałowi na Michalczu Skarbkowi, chorążemu powiatu kołomyjskiego, staroście sołotwińskiemu, IMci p. Stanisławowi Hieronimowi Koziebrodzkiemu, stolnikowi trembowelskiemu, sędziemu grodzkiemu halickiemu, IMci p. Michałowi Jastrzębskiemu, miecznikowi halickiemu i IMci p. Onufremu ze Żmigroda Stadnickiemu, skarbnikowi trembowelskiemu, n. w. m. pp. i braci za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito w Haliczu na sejmiku przedsejmowym ziemi halickiej i powiatów do niej należących trębowelskiego i kołomyjskiego dnia 15 sierpnia in anno praesenti przypadłym, unanimi consensu obranym i uproszonym dana.

2. Kiedy ojczyzna nasza za osobliwszą prowidencyą boską w miłym in hucusque fovetur pokoju, uznaje naprzód supplex supremo Numini nieskończone dzięki, a potem najjaśniejszemu królowi p. n. m. za ojcowskie pańskiego jego serca około dobra pospolitego cnej Rzptej staranie perennaturam zapisuje circa debitum homagium recognitionem, zaczem salutaribus J. Kr. Mci intentis et motivis około zmocnienia sił Rzptej, concordes ferent sensus JO. JW. IMć pp. posłowie n. w. m. pp. i bracia tak, aby projekta około aukcyi wojska et circa fundum punktualnej zapłaty przez wielkich w tej Rzptej ludzi na komissyi warszawskiej przed zerwanym w roku 1738 sejmem odprawionej, starali się teraz na przyszłym da Bóg sejmie warszawskim

in gremio Rzptej umiarkować iustos possibilesque modos podatkowania na zapłatę wojsku, które się aukcyonować może, potrzebnego. Mając nihilominus baczenie, aby ziemia nasza circa constituendam proportionem takowego podatkowania niepopadła w jakowe przeładowanie, dlaczego specifice warujemy i ostrzegamy, aby IMć pp. posłowie żadnym sposobem nie przyjmowali na ziemię naszą podatków ultimae consumentiae, widząc inevitabile periculum rozprószenia się poddaństwa z tego kraju i wyjścia na grunta tureckie, mianowicie przy ogłoszonych na tamtej stronie swobodach, gdyby za podwyższeniem pretii liquorum najmniejsze uczuło gravamen.

3. Życzy sobie ziemia nasza, aby aukcya wojska nastąpiła takim sposobem et quidem cudzoziemskiego zaciągu pieszego przez przyczynienie samych gemeinów pod regimentami tak, aby odtąd chorągwie mocniejsze bez duplikowanych officierów liczyć się mogły i musztrą polską exercytowane były. Skoro zaś fundus certus zapłaty wynalezion będzie, żeby nie kto inszy tylko abo sztab officier, albo reiment kwatermistrz, szlachcic dobrze osiadły pieniądzmi szafował i z nich corocznie na komissyi mediante iuramento likwidował się. Polskiego autoramentu szczególnie tylko przez przyczynienie pachołków, przez opisanie regulaminu, przez wprowadzenie[1] [i] comiesięczne zażywanie exercitiorum militarium, z ponowieniem rygoru disciplinae militaris, przez coroczne okazywanie się wojska, chociażby partitim popisywać się mającego, a płaca na officierów utriusque authoramenti, aby się chorągwianych pieniędzy nie tykali, osobna provideatur. Jakakolwiek zaś iuxta sensum ordinum regni nastąpi aukcya wojska, aby pod władzą i dyspozycyą hetmanów utriusque gentis zostawała, praecavet ziemia nasza.

4. Deklaracyą względem umocnienia fortecy kamienieckiej iuxta pacta conventa et constitutionem anni 1726 munificencyi J. Kr. Mci p. n. m. IMć pp. posłowie przypomną.

5. Ordo sejmowania, mianowicie in pucto elekcyi marszałka sejmowego, aby jej żadne insze materye i wynalazki nie tamowały, constitutione anni 1699 opisany, a zaś ultimario na sejmie pacificationis anno 1736 ponowiony, aby de necesse et [in]dispensabiliter servetur, instabunt IMć pp. posłowie.

6. A ponieważ przez zagęszczenie rejestrów od lat kilku w trybunale koronnym lubelskim nie tylko sitientes iustitiam spraw swoich doczekać się nie mogą, ale też fortiores tem śmielej iniuriatos przyciskają, im bardziej incydencye spraw spóźniają się, przeto recommendatur IMć pp. posłom, żeby przez postanowienie dla pogranicznych ruskich województw trzeciej kadencyi accelerationem sprawy regestrów Rzpta wynalazła, korekturę zaś anni 1726 ad meliorem executionem redukowała, alternatę komissyi skarbowej radomskiej do Lwowa naznaczyć raczyła.

7. A jako regna stant iustitia, tak przez niezachowanie onej summa interna calamitas dzieje się, gdy korrupcyi praktyki invertunt statum sprawiedliwości, a przeto nulla bonorum, honorum et fortunarum securitas, a zatem IMć pp. posłowie starać się będą o jak najskuteczniejsze sposoby, aby elekcyi deputackich integritas, oraz w sądzeniu inappretiabilis zostawał modus, tudzież dawne reassumując prawa de corruptore et corrumpente et augendo rigores exekucyi tychże rygorów in deliquentes skuteczny wynaleźli sposób.

8. Aby pożytki z menice pochodzące non sterilescant, immo nervum Reipublicae suppleant, do reparacyi zaś szybów olkuskich aby modus et sumptus inveniatur, czynić będą IMć pp. posłowie in theatro publico conformiter z drugiemi prześwietnemi województwy około otwarcia jej. Jako zaś cursus monety, t. j. poniżenie ceny czerwonych złotych, a podwyższenie w talerach [i] tynfach znaczny uszczerbek przynosi regno, tak aby walor utriusque ad certum quantum sine detrimento reducatur, starać się będą.

9. Jako zaś przez naznaczenie komissyi rossyjskiej do nadgrodzenia szkód za przechodem wojsk rossyjskich in anno 1739 województwom ruskim poczynionych, szczególnej króla IMci p. n. m. dobroci, że ją ojcowskiem staraniem u ś. p. najjaśniejszej monarchini rossyjskiej

[1] W rkp. wyprowadzenie.

przeszłej zjednać raczył, przyznajemy, a że tylko niektórzy cives ziemi tutejszej przez tę kommissyą są satisfacti, po większej zaś części setne szkody nie są nadgrodzone i tylko na uspokojenie województwa podolskiego zakonkludowana jest, będą upraszać IMć pp. posłowie majestatu pańskiego J. Kr. Mci, aby u panującej teraz najjaśniejszej monarchini rossyjskiej instet najjaśniejszy król IMć p. n. m., aby ta kommisya reassumatur favore ziemi naszej ku nadgrodzeniu szkód uczynionych, tudzież za lezyą honoru boskiego, profanacyą świątnic pańskich i ołtarzów, pro despectibus sanctissimae Eucharistiae, obnażenie i pobicie kapłanów, prostitutione[1] debilioris sexus et aliis inpracticabilibus inconvenientiis, jeżeli manuales tantorum scelerum patratores i komendanci pro conniventia, czyli negligentia nie są hactenus puniti, aby personalibus et exemplaribus afficiantur poenis.

10. Skracając diffugia iuris, aby pars citata post triplicem sui convictionem adstringatur[2] ad solutionem litis expensarum per partem iurevincentem iuramento evincendarum, a zaś ultimarium contumatiale decretum, quasi ex seriis partium controversiis latum patiatur, o ponowienie prawa i konstytucyi domówią się.

11. Żeby zaś licencya, która się per violentam fundorum ademptionem zamnożyła, nie brała góry, instabunt IMć pp. posłowie, aby tacy licentiosi ademptores poenis de expulsionibus sancitis puniantur et ad reinductionem iniuriatorum in fundos ademptos, non intrando in cognitionem proprietatis salvaque manente in termino legitimo disiudicatione adigantur.

12. Że zaś solo abusu non per legem scriptam invaluit, że in processu granitiali, gdy się rzecz dzieje między królewskiemi i ziemskiemi dobrami tylko chłopi poddani ad comprobationem iuratoriam super proprietatem fundorum sibi adiudicatorum admittuntur, dla tego znosząc hunc abusum aby actores principales, t. j. tenutarii bonorum regalium pariter jako haeredes cum sex testibus genere sibi similibus przysięgali, starać się będą o konstytucyą.

13. Że sobie ziemia halicka per laudum particulare anno domini 1717 pod odjazd ad exotica JW. IMci p. wojewody kijowskiego, starosty halickiego suscepty w grodzie halickim pozwoliła, przeto approbationem huius laudi, jako też actuum officiosorum per illud tempus susceptorum efficere curabunt.

14. Respektem wykupienia territorium elbląskiego i względem Kurlandyi i eliberacyi klejnotów Rzptej łączyć będą IMć pp. posłowie sensus suos z drugiemi województwy; o reassumpcyi zaś konferencyi z postronnemi potencyami dla poparcia interesów publicznych, tudzież cum sacra nuntiatura apostolica, aby ad iudicia spiritualia nie były pociągane sprawy nobili foro należące i aby zadosyć się stało konstytucyi 1635, instabunt IMć pp. posłowie u majestatu pańskiego, tudzież aby exkomuniki sine iusta causa non extendantur.

15. Interes sukcessorów ś. p. IMci p. Michała z Kozielska Puzyny, pisarza W. Ks. litewskiego respektem sumy sta tysięcy zł. p. na ekonomie i dobra stołowe J. Kr. Mci w Księstwie litewskiem wniesionej[3], ut de pane benemerentium ta praetensia[4] munificetur tymże sukcessorom, będą promowować IMć pp. posłowie.

16. Aby zaś benemerentium nie upadała nadgroda, będą supplikować IMć pp. posłowie J. Kr. Mci, aby wójtostwa do starostw nie były przyłączane i gdziekolwiekby przyłączone należli się, in bene meritos w ojczyźnie disponantur, non obstantibus privilegiis anterioribus.

17. Ponieważ JW. IMć ksiądz Szeptycki, arcybiskup i metropolita ruski za część pewną królewszczyzny w dobrach wsi Szeptyce nazwanych, w ziemi przemyskiej leżących, per commutationem aequivalentia bona Rzptej ofiaruje, tedy IMć pp. posłowie starać się będą o konsens omnium ordinum regni, aby ta kommutacya skutek swój wzięła.

[1] W rkp. pro restitutione.
[2] W rkp. adstringantur.
[3] W rkp. wniesione.
[4] W rkp. praesentia.

18. A że clarescunt dotąd w Rzptej godne zasługi ś. p. JO. IMci p. Jabłonowskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., tudzież JO. IMć pp. Andrzeja i Szczęsnego Potockich, itidem kasztelanów krakowskich i hetmanów, sukcessorowie[1] zaś pomienionego IMci p. Jabłonowskiego manifeste deducunt, że w erogowanych na fortece i regimenty pro publico summach całą substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit tak, że kilka milionów zasług prawdziwie z kapitałami za Rzptą wydanemi nazwać się powinny, stosując się tedy ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą, tudzież do konstytucyi anni 1703 sejmu lubelskiego sub titulo: Zasługi WW. Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMć pp. posłowie nasi urgeant osobliwą deputacyą na sejmie przyszłym ad ineundum calculum z IMciami tak dawniejszej, jako świeższej ich pretensyi, aby ze wszystkiemi stanami Rzptej znaleźli sposób najprędszy i najpewniejszy na wypłacenie IMciom pomienionych kapitałów, ale jeżeliby non sufficerent albo retardarentur, aby reszta sum z wylikwidowanych takowych zasług pochodząca na starostwach i dzierzawach tychże IMciów Jabłonowskich i Potockich, mianowicie JW. IMci p. Potockiego, wojewody poznańskiego, hetmana w. kor., tudzież JW. IMci p. wojewody kijowskiego, starosty halickiego pro maximis eorum conatibus in bonum publicum za funkcye reimentarskie tegoż IMci p. wojewody kijowskiego rekompensowana i przyznana była, czyli też distributiva iustitia J. Kr. Mci nadgrodzona została.

19. Pracowita JW. IMci p. Ignacego z Kozielska Ogińskiego, oboźnego W. Ks. litewskiego funkcya poselstwa do najjaśniejszej monarchini rossyjskiej w interesie całej Rzptej, a mianowicie ziemi naszej o bonifikacyą szkód przechodem wojsk rossyjskich poczynionych chwalebnie dla imienia jego, pożytecznie dla ziemi naszej, cum notabili dispendio fortuny własnej, non sine discrimine zdrowia, aby z dobrotliwej najjaśniejszego króla IMci ręki circa distributivam iustitiam znaleść mogła de pane benemerentium iustam remunerationem, starać się będą IMć pp. posłowie.

20. Idą sub umbram alarum najjaśniejszego monarchy i najdobrotliwszego ojca swego cum fasciculis zasług swoich et cum studio benemerendi IMć pp. Maliński, starosta nowogrodzki usługą reymentarską, IMć p. Dominik Bekierski, generał major J. Kr. Mci komendy fortecy kamienieckiej, wyniszczeni, tudzież IMć pp. Benoe, instygator koronny, Branicki, kasztelan bracławski, Szumlańscy, starszy stolnik kołomyjski i starosta buczniowski, młodszy zaś chorąży trembowelski, bracia rodzeni o expensa na drogę krymską wyłożone czyniący, Michał Swirski, podstoli kołomyjski, Stanisław Rozwadowski, stolnik halicki, Konstanty Bąkowski, stolnik iwrucki, Józef Baworowski, podczaszy trembowelski, Antoni Lubowiecki, podczaszy kijowski o Stefan Chryzostom Brzeski, łowczy trembowelski, pisarz grodzki halicki, Borysławski, pułkownik J. Kr. Mci suplikując pokornie, aby in ara klemencyi pańskiej studia ich acceptari, cognosci et munerari mogły, o co IMć pp. posłowie instabunt.

21. Niesprawiedliwość i nieporządek w miarach do przedawania tak likworów, jako też sukien i materyj, przez zuchwałość Żydów wprowadzonych, exponent IMć pp. posłowie i starać się będą, aby per officium vicepalatinale cum officiis castrensibus, stosując się do praw dawnych, reducantur ad iustas mensuras cum extensione rigoris contra[2] refragarios.

22. Approbacyą fundacyi WW. OO. Trynitarzów collegiarum łuckiego w województwie wołyńskiem, tomaszowskiego w województwie bełzkiem, tudzież stanisławowskiego i bursztyńskiego ziemi naszej i WW. OO. Jezuitów, także collegii Stanislaopoliensis w tejże ziemi naszej starać się będą IMć pp. posłowie.

23. Ponieważ zaś konstytucya anni 1717 rewizyi dymów zabroniła, a interea w kraju naszym za podniesieniem się jednych, za nową elokacyą drugich, a za dezolacyą trzecich dóbr viciata proportio et iustitia podatkowania, dlatego IMć pp. posłowie procurabunt facultatem

[1] W rkp. sukcessorami.
[2] W rkp. cum.

uczynienia rewizyi i pomiarkowania taryf myt partykularnych, excessive po szlakach u gościnnych ludzi wyciąganych, aby mediante comissione albo decreto iudicii proprii districtus mogła nastąpić moderatio et ad iustiorem quantitatem reductio, curabunt.

24. Kupcy zaś aby pod protekcyami pańskiemi a solutione iusti contingentis nie ukrywali się, prospicient, tudzież żeby protekcye ludziom kupieckim, mianowicie żydowstwu etc. niebyły dawane, będą się starać o rygor super secus facientes.

25. Wielki nierząd przez ludzi partykularnych na publiczne obrady wprowadzony aby tollatur e medio, curabunt IMć pp. posłowie, aby impossessionati tamować obrad voce activa vetandi nie ważyli się, ci zaś, którzy circa electiones quasvis ex iure vetandi opponują się, aby wprzód przysięgli, jako ex proprio interesse, nie z namowy cudzej ani za korrupcyą czynią objekcyę, a to przed marszałkiem albo coram officio circa acta, a to według przeszłej instrukcyi, do której się teraźniejsze obrady referują.

26. Cum gemitu et lacrimis uskarżał się in congressu nostri IMć p. Stanisław Michalewski, miecznik mozyrski, jako dawniejsza edisserit instrukcya, że przez Kozaków z Ukrainy niby in defensionem granic od W. IMci p. Orańskiego do dóbr swoich sprowadzonych, zabito syna jegomościnego urodzonego IMć p. Ignacego Michalewskiego, zaczem IMć pp. posłowie de eo excessu doniosą do majestatu J. Kr. Mci, aby idem homicidium impunitum nie było i żeby in futurum nikt z dziedziców i possesorów potentior in offensionem słabszego[1] takowych ludzi, ne similes accidant excessus, na obronę granic sprowadzić nie śmiał.

27. Na płatę nową aukcyonowanemu wojsku najsprawiedliwszy i najskuteczniejszy będzie fundus, gdy kwarty z królewszczyzn sprawiedliwie wypłacone będą, co aby efficatius nastąpiło, powinna praecedere lustracya wszystkich starostw i królewszczyzn per officia castrensia oraz cum duobus commissariis, których województwa i ziemie na sejmikach relacyjnych obiorą, o czem insinuabunt IMć pp. posłowie ordinibus regni radę naszą. A gdy dobra królewskie płacić będą contingens na aukcyą wojska conveniens est, aby subveniendo ojczyźnie in tuitionem et decorem jej duchowne także dobra contribuant na też wojska, co Rzpta consensu ordinum regni wynajdzie.

28. Pogłówne także żydowskie, ponieważ małe skarbowi Rzptej czyni emolumentum, a in triplo prawie wynosi et in usus indebitos obraca się, więc cum meliori fruge ad alterum tantum [na też wojska] aukcyonować się mające augeatur, ciż IMć pp. posłowie domówią się[2].

29. Podatek a capitibus poddanych, w innych województwach praktykowany, aby w inszy podatek zamieniony był i ten, który pro auctione wojska ex consensu ordinum regni z województw i ziem wyniknie, aby IMć pp. posłowie do tychże województw i ziem na następujące sejmiki reportowali, aby conferendo z bracią naszemi certus fundus quantitatis solvendae inevitabiliter ex aequo et iusto wynalezion był. Na ultimae zaś consumentiae podatek jako nieznośny, uti super ineptum fundum, a mianowicie ziemi naszej nimis praeiudiciosum aby IMć pp. posłowie non consentiant, warujemy.

30. Wielką dezolacyą cierpi ziemia nasza, że poddaństwo partim[3] z nieurodzaju i częstych inundacyi wód i dla głodu rozchodzi się, gdzie fertilior gleba, częścią zaś ze swywoli na wołoską stronę, zaczem aby dziedzice i possessorowie wszelkich dóbr nie pozwalali liberum transitum bez attestacyi panów swoich poddanych, instabunt IMć pp. posłowie o innowacyą konstytucyi o sługach zbiegłych postanowionej.

31. Miasto Halicz ziemie naszej miejsce obrad naszych zwyczajne, quondam metropolis, dla inundacyi ustawicznych wód circumcirca te miasto oblewających tak jest zdezolowane, że do ostatniej za czasem ruiny, demolicyi, upadku przyjdzie, zaczem wniosą instancyą IMć pp. posłowie ad status regni, ut subveniant całości dalszej tego miasta.

[1] W rkp. starszego.
[2] W rkp. domawiają się.
[3] W rkp. partium.

32. Że zaś ad importunam instantiam niektórych osób na dobra legittimo iuri subiacentia kaduki z kancellaryi koronnej emanant, tedy o reassumpcyą konstytucyi względem kassowania takowych kaduków starać się będą IMć pp. posłowie, aby z kancellaryi in posterum nie wychodziły, tylko ad remonstrationem legittimorum documentorum.

33. Pluralitas beneficiorum ecclesiasticorum in una persona, jako per sacros canones jest zakazana, tudzież przez tą uzurpacyą wielu beneficiorum wielkie się dzieją praeiudicia świątnicom pańskim, że wcale reparacyi niemają, zaczem instabunt IMć pp. posłowie do majestatu pańskiego, aby in curia Romana ta lex ecclesiastica w obserwie zachowana była.

34. Popowiczowie alias filii praesbiterorum rithus Graeci aby a subditatu nie unikali i protectiones onych indebite tollantur, ponieważ exinde wiele wynika złych i wyniknąć może konsekwencyj, a jurysdykcya episcopalis rithus Graeci ad sacratas personas et iuxta iura ecclesiastica et terrestria extendatur wedlug konstytucyi 1635, także aby ultra iura patronatus konferowane osobom, które się instytuować do cerkwi mają, IMć księża biskupi ruscy od dziedziców i possessorów nie wymagali particulares w presentach nad dawne zwyczajne exceptiones.

35. Jako zaś IMć pp. posłowie, dogadzając na przeszłym [1] sejmie desideriis innych województw, mimo zlecenia ziemi sumę 100.000 zł. aggravanter byli necessiti pozwolić, tak i teraz, gdy przyjdzie ad constituendum fundum zapłaty w wojsku, aukcyonować się mającemu, aby pamiętając conditiones sytuacyi ziemi, częstym inkursyom, powodziom, rabunkom opryszków i innym częstym fatalitatibus podległej, ultra proportionem nie zabierali ciężaru, in reliquo mają się zabierać ad revisionem et verificationem taryfy. Niewątpi jednak ziemia nasza, że będą wynalezione sposoby do wypłacenia żołdów wojsku aukcyonować się mającemu, a jeżeliby aliquo casu do tego nie przyszło, IMć pp. posłowie nie mają ad extrema et periculosa przystępować remedia, ponieważ w takowych okolicznościach pod mocą pluralitatis votorum szkodliwe Rzptej subministrują się eventa.

36. Sądy boni ordinis, a w ziemi naszej in ordine likwidacyi podatków ziemiańskich zaległych tudzież IMć pp. exekutorów rachunków uczynienia, także ustanowienia taryf [żeby] expedyować się mogły, instabunt apud ordines regni IMć pp. posłowie ad normam województw innych, u których po trzech officyalistów w grodzie sądy grodzkie expediują, aby i w województwie ruskiem trzech officyalistów być mogło.

37. Desideria sukcessorów IMć pp. Prazmowskich względem dóbr Łupiennik i innych, tudzież summ na bankach paryskich będących promovebunt IMć pp. posłowie, aby exitum salutarem odnieśli. Za IMcią księdzem Michałem Kroguleckim, kanonikiem chełmińskim wniosą instancyą do majestatu J. Kr. Mci, żeby iuxta merita et capacitatem jego ad munia secretarii mniejszej pieczęci był admissibilis.

38. Iura patronatus jako per leges regni dziedzicom są obwarowane, tak ażeby przy dziedzicach zostawały, reassumptionem praw dawnych et abrogationem quorumvis abusuum instabunt IMć pp. posłowie.

39. Zasługi niegdy IMci p. Turkuła pułkownika przypomną IMć pp. posłowie J. Kr. Mci i upraszać będą, aby klucz liszniański w województwie ruskiem ziemi przemyskiej leżący, do ekonomii samborskiej należący, jako stante vita cesserat IMć małżonce jego superstite, tak aby i sukcessorowie tegoż IMci p. Turkuła przy tych dobrach konserwowani byli, albo meliori officio opatrzeni, upraszać będą majestatu pańskiego. O inne także materye [w] dawniejszej instrukcyi wyrażone, a teraźniejszej nie wspomnione, domówią się IMć pp. posłowie. Caetera practicatae activitati et dexteritati probatae IMć pp. posłów naszych committuntur obsecrando amore boni publici et affectibus ziemi naszej, ut instent legibus, sensus suos conforment desideriis całej Rzptej, pro commodo publico non privato satisfaciant, których praca et studium

[1] W rkp. przyszłym.

non sterilescet w sercach naszych, przyrzekamy. Datum et actum ut supra. Michał z Romanowa Swirski, podstoli kołomyjski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Michał Wielhorski, starosta sielecki, assessor. Stefan Chryzostom Brzeski, łowczy trembowelski, pisarz grodzki halicki, assessor.

Castr. Hal. Rel. 253 p. 1459 - 1469.

256.

Halicz, 12 września 1747.

Komisarz ziemi halickiej zdaje rachunek z administracyi czopowego.[1]

1. Remanent podatku czopowego i szelężnego, które miasta niewypłaciły in anno 1745: Gwoździec zł. 20, Kosów zł. 20, Marjampol zł. 50, Uscie zł. 100, Grzymałów zł. 250, Budzanów zł. 50, Mikulińce zł. 210, Kopyczyńce zł. 50, Tłumacz zł. 20, Jabłonów alias Suchostaw zł. 50, Janów zł. 50, Horosków zł. 10, Bułszowiec zł. 20, Kozłów zł. 40, Manasterzyska zł. 200, Kąnkolniki zł. 60, Siemakowce zł. 30, Jezupol zł. 20, Podgrodzie zł. 30, Mogelnica zł. 60, Strusów zł. 80, Borki zł. 15, Czerleniów zł. 10, Liczkowce zł. 50, Niżborek zł. 20, zł. 10 (sic), Czortków zł. 200. Latus zł. 1725.

2. Kontynuacya prowentu[2] czopowego i szelężnego, które miasta niewypłaciły in anno 1745: transport 1725, Zarwanica zł. 60, Wiszniowczyk zł. 60, Złotniki zł. 50, Skałat zł. 150, Michalcze zł. 60, Uścieczko zł. 20, Kamionki Wielkie zł. 50, Korsów zł. 10, Sołotwina zł. 50, Delatyn zł. 100, Dobrotów zł. 40, Peczyniżyn zł. 60, Chocimirz zł. 15, Kołaczkowce insuper położone zł. 50, Baryż insuper położony zł. 30, Buczacz insuper położony zł. 200. Summa facit 2.730.

3. Remanent podatku czopowego i szelężnego, które miasta niewypłaciły in anno 1746: Gwoździec zł. 20, Kosów zł. 20, Bursztyn zł. 140, Wonitów zł. 60, Rohatyn zł. 200, Marjampol zł. 100, Uscie zł. 250, Manasterzyska zł. 200, Zawałów zł. 150, Jabłonów alias Stopczatów zł. 40, Grzymałów zł. 280, Trembowla zł. 350, Budzanów zł. 200, Mikulińce zł. 260, Kociuwińce zł. 50, Kopczyńce zł. 150, Tłumacz [zł.] 120, Kąkolniki zł. 60, Podhayce zł. 400, Bułszowiec zł. 50, Siemakowce zł. 30, Jezupol zł. 80, Podgrodzie zł. 30, Mogilnica zł. 60, Strusów zł. 80, Buczniowa zł. 60, Kozłów zł. 80, Borki zł. 15, Czerleniów zł. 10, Liczkowa zł. 50, Nizborek zł. 20, Jabłonów alias Suchostaw zł. 200, Janów zł. 300, Kupczyńce zł. 10. Latus facit zł. 4.125.

4. Kontynuacya remanentu czopowego i szelężnego, które miasta niewypłacili in anno 1746: transport 4.125, Czortków zł. 500, Chorostków zł. 20, Białobuznica zł. 60, Zarwanica zł. 60, Wiszniowczyk zł. 60, Złotniki zł. 50, Skałat zł. 150, Czernielice zł. 50, Michalcze zł. 60, Uscieczko zł. 20, Kamionki Wielkie zł. 50, Korsów zł. 10, Bochorodczany zł. 200, Sołotwina zł. 150, Delatyn zł. 100, Dobrotów zł. 40, Łanczyn zł. 80, Peczyniżyn zł. 60, Chocimirz zł. 15, Kułaczkowce insuper położone zł. 50, Baryż insuper położony zł. 30, Buczacz insuper położony zł. 200. Summa eficit zł. 6.140.

5. JW. IMci p. hetmana w. koronnego dobra libertowane per laudum terrae praesentis: Halicz zł. 300, Stanisławów zł. 300, Kołomyja zł. 300, Tarnopol zł. 600, Śniatyn zł. 400, Kuty zł. 150, Otenia zł. 100, Łysiec zł. 60, Zabłotów zł. 100. Efficit zł. 2.310.

[1] Oblatowano 16 grudnia 1748.
[2] W rkp. konwentu.

6. Tariffa anni 1729 wynosi na rok jeden zł. in numero 11.960, a na dwa roki wynosi zł. 23.920. Z tej percepty ekskluduje się remanent na miastach wyżej specifikowanych za lat dwie i deces na miastach JW. IMci p. hetmana w. kor., libertowanych summa zł. in numero 13.490; manet do expensy zł. numero 10.430.

7. Assygnacye wydane na uspokojenie pensyi deputackich JW. Rozwadowskiego, kasztelana halickiego per laudum anni 1745 naznaczonej zł. 6.000; do Gwoysca na lat dwie zł. 200, do Kułaczkowiec na lat dwie zł. 100, do Nadwórny na lat dwie zł. 500, do Kosowa na lat dwie zł. 600, do Tyśmienicy na lat dwie zł. 1.200, do Martynowa na lat dwie zł. 40, do Bursztyna pro 1745 zł. 170, do Wonilowa pro 1745 zł. 80, do Bukaczowiec pro 1745 zł. 50, do Marjampola pro 1745 zł. 50, do Uscia pro 1745 zł. 150, do Zawalowa pro 1745 zł. 100, do Grzymałowa pro 1745 zł. 30, do Trembowli pro 1745 zł. 350, do Tołstego pro 1745 zł. 200, do Budzanowa pro 1745 zł. 150, do Mikulinicc zł. 50 pro 1745, do Baworowa pro 1745 zł. 20, do Kociubiniec pro 1745 zł. 50, do Kopczyniec pro 1745 zł. 100, do Tłumacza pro 1745 zł. 50, do Barysza za lat dwie zł. 100, do Buczacza za lat dwie zł. 800, do Horodenki za lat dwie zł. 700, do Rohatyna pro 1745 zł. 160. Summy deputackiej efficit 6.000 zł.

8. Dalsza expens z wyż wyrażonej percepty. Transport zł. 6.000. Asygnacye wydane p. Rożańskiemu, sirzantowi garnizonu stanisławowskiego na kwotę per laudum anni eiusdem naznaczone zł. in numero 300. Do Potoka na lat dwie zł. 200, do Jablonowa alias Stopczatowa na lat dwie zł. 60, swoich temuż dodałem zł. 40. Efficit zł. 300. Assygnacyę wydaną W. IMci p. Szymańczowskiemu, łowczemu trembowelskiemu na kwotę per idem laudum naznaczoną zł. in numero 2.000: do Kałusza na lat dwie zł. 1.200, do Zawałowa pro 1745 et 1746 zł. 150, do Podhajec pro 1745 zł. 400, do Towstego pro 1746 zł. 200, do Tłumacza pro 1745 zł. 50, efficit zł. 2.000. Assygnacyę wydaną W. IMci p. Zawadzkiemu, podczaszemu żytomirskiemu, tegoż sejmiku assessorowi, na kwotę per idem laudum naznaczoną zł. in numero 500; do Bursztyna pro 1746 zł. 30, do Woniłowa pro 1746 zł. 20, do Rochatyna pro 1746 zł. 280, do Bukaczowiec pro 1746 zł. 50, do Baworowa pro 1746 zł. 20, do Białobuznicy pro 1745 in 1746 zł. 100. Efficit zł. 500. Assygnacyę wydaną IMci p. Piotrowi Sandurskiemu na kwotę per idem laudum naznaczoną zł. 200: do Kozłowa pro 1745 zł. 40, do Buczniowy pro 1745 zł. 60, do Bułszowca pro 1745 zł. 30, do Horodenki za lat dwie zł. 60, do Horostkowa pro 1745 zł. 10; efficit zł. 200. Latus facit 9.000. Asygnacye różne IMciów ziemianów vigore eiusdem laudi: transport 9.000; do Sołotwiny pro 1745 IMci p. Władysławowi Tatomirowi florenorum 100, do Bohorodczan pro 1745 IMć pp. Swaryczowskim flor. 200, do Czortkowa pro 1745 IMci p. Dubrawskiemu flor. 300, do Jabłonowa alias Suchostawu pro 1745 IMci p. Szymonowi Paradowskiemu zł. 150, do Czerlenicy pro 1745 in 1746 temuż IMci p. Paradowskiemu zł. 150, do Janowa pro 1745 IMci p. Józefowi Ostroskiemu flor. 250, do Łanczyna pro 1745 IMci p. Dymińskiemu flor. 80, do Jezupola pro 1745 IMci p. Samuelowi Drohomireckiemu flor. 60, do Rochatyna pro 1746 IMci p. Sobolewskiemu flor. 160, efficit summa expensarum 10.450.

9. Ponieważ JW. IMć p. Mikołaj na Potoku i Buczaczu Potocki, starosta kaniowski, mający funkcyą komisarską ziemi naszej halickiej na osobie swojej przed nami niżej wyrażonymi a congressu publico ziemi na sejmiku boni ordinis agitującego się in loco consultationum solito delegatami iustam de perceptis et expensis proweniencyi ad aerarium terrae zwyczajnej uczynił calculationem, przeto temuż JW. IMci p. staroście przy podziękowaniu pro bene gesta functione commissoriatus perennaturam w sercach naszych i całej ziemi zapisujemy gratitudinem i do całego koła rycerskiego de realitate praestitae satisfactionis remonstrować i kwit per laudum efficere mamy. Datum w Haliczu, die 12 Septembris anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo septimo.

10. A że IMć p. Zawadzki Jan, brat nasz, mając assygnacyą od JW. IMci p. starosty kaniowskiego, przeszłego komisarza, na sumę 700 zł. do miasteczka Rochatyna, tejże sumy per

rationem libertowania przez dekreta radomskie nie odebrał, tedy przyszły IMć p. komisarz czy to parato aere satysfakcyą uczynić, czy certum fundum naznaczyć obligatur. Jan Szumlański, chorąży trembowelski, ad haec delegatus. Michał Jastrembski, stolnik kołomyjski. Mikołaj Szumańczewski, łowczy halicki. Antoni Borowski, skarbnik bilski. I. Kopystyński. A. Pielecki. Maurycy Więkniewicz Zub.

Castr. Hal. Rel. 256 p. 2269—2276.

257.

Halicz, 10 września 1748.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się tu do Halicza, in locum consultationum solitum in crastino sejmiku deputackiego, t. j. die decima Septembris w roku teraźniejszym 1748 na sejmik boni ordinis ad mentem legis, naprzód oddawszy powinne Panu Zastępów dzięki za najświętszą Jego Opatrzność, że w tak ciężkich czasiech calamitatum et pressurarum dostaje się nam powitać i o sukcessach pro integritate boni publici radzić, a potem solita praxi unanimi voto et assensu za dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Marcina Nehrebeckiego, chorążego łomżyńskiego, pułkownika wojsk J. Kr. Mci i Rzptej e medio nostri uprosiliśmy i obrali, tudzież za assessorów WW. IMć pp. Antoniego Kościńskiego, cześnika żydaczewskiego i Andrzeja Pileckiego n. w. m. pp. i braci, sub quorum manutentione takowe postanowiliśmy laudum.

2. A że W. IMć p. Michał z Romanowa Swirski, podstoli kołomyjski, jeszcze w przeszłym roku 1747 na sejmiku boni ordinis ziemi naszej za komisarza na prześwietny trybunał skarbowy radomski et ad omnia munia ad eam functionem spectantia nemine contradicente jest obrany, a przez niepodane laudum ob rationes certas do akt grodu halickiego funkcyi swojej in toto ad executionem nieprzywiódł, przeto nietylko omnes actus przez IMć n. w. m. p. stante interstitio roku zupełnego ad hanc diem expediowane approbujemy, ale też ad continuationem eiusdem functionis comissoriatus na rok następujący ab actu praesenti do sejmiku podobnego boni ordinis w roku przyszłym następującego upraszamy, tak aby W. IMć p. komisarz na przyszłym trybunale skarbowym radomskim personaliter funkcyę swoją odprawił i aby wszelkie proweniencye more solito do skarbu naszego ziemiańskiego przez sukkolektorów od siebie ordynowanych wybierał i assygnacye, jak mu się lepiej zdawać będzie, wydawał.

3. Ponieważ zaś niektóre miasta i miasteczka w ziemi naszej i w powiatach trembowelskim i kołomyjskim do niej należących znajdują się renitentia in contribuendo do skarbu ziemi podatków, które według taryfy totaliter wypłacone być powinny, przeto na windykacyą tych zaległych i zatrzymanych podatków za rzecz potrzebną sądziliśmy, aby plenipotent od ziemi naszej obrany na prześwietnym trybunale skarbowym radomskim o zaległe et quovis titulo ad mentem taryffy niewypłacone podatki[1] agat i one iure windykował, do czego że IMć p. Kajetan z Strumian Dąbrowski habilis in congressu nostri znajduje się, zaczem W. IMć p. komisarz n. w. m. p. plenipotencyą in forma iuris solita officiose in personam tegoż IMci p. Dąbrowskiego ante incidentiam et reassumptionem sądów prześwietnego trybunału skarbowego

[1] Wykaz remanentów podatku czopowego i szelężnego z lat 1745—1747 zob. nr. poprzedni, pozew miast ziemi halickiej przed trybunał radomski o niezapłacone czopowe w Castr. Hal. 257 p. 819.

radomskiego zeznać ma, któremu kompensując fatygi et manutentionem interesów naszych, pensyi zł. p. 500 naznaczamy, a naznaczone aby W. IMć p. komisarz ex aerario terrae irremissibiliter wydać i zapłacić raczył, obligujemy.

4. Zachodzą tu in congremio nostri różne IMciów braci kwerymonie, którzy ob tenuitatem fortunae et sterilitatem glebae w tutejszym kraju na skupienie zboża solą gościć zwykli a po wsiach, miastach i miasteczkach sub praetextu myta nimis extorsionibus aggravantur, gdzie mając wzgląd na teraźniejszych czasów karystyą, nieurodzaj, inundacyą i szarańczę, praecavemus unanimi consensu, że przez rok cały żadnego censum quovis titulo myta nazwanego wyciągać od IMciów braci arendarzom naszym[1] nie każemy, tak jednak, aby żaden z IMciów braci podwodom żydowskim protekcyi nie dawał, ani je za swoje sub iuramento nie przywłaszczał.

5. Miasta i miasteczka JO. IMci p. Józefa na Stanisławowie, Niemirowie i Brodach z Potoka Potockiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, którym jakoteż i innym, że libertacyę wyszły, przeto już ab hinc ad aerarium ziemi de pleno[2] et toto contingens płacić mają.

6. Zagęściły się wielkie w ziemi naszej abusus przez żydostwo po wsiach, miastach i miasteczkach, kiedy przez swoje przewrotne sposoby szukając dla siebie zysku, przeciwko dyspozycyi skarbu koronnego monetę byle gładką brakują, a brakowaną za mniejszy daleko walor i kurrencyą zakupują, zaczem odtąd aby nie ważyli się we wsiach, miastach i miasteczkach Żydzi i cuiscunque conditionis ludzie monetę brakować, serio et sub animadversione contra renitentes et refragarios dyspozycyi ziemi naszej inhibemus.

7. Że ziemia nasza halicka per anteriora lauda na reparacyą ksiąg grodów halickiego i trembowelskiego pozwoliła contingens ex restanti od dymów trzysta contributione, za którą W. IMć p. Kunaszewski, skarbnik kołomyjski, regent grodzki halicki zreparował archiwum grodzkie halickie, a zaś W. IMć p. Więckowski, przeszły regent, a teraźniejszy pisarz grodzki trembowelski, archiwum grodzkie trembowelskie, przeto na dalszy czas tak pomieniony W. IMć p. Kunaszowski, regent grodzki halicki, jako też IMć p. Wojciech Skórzewski, regent grodzki trembowelski ex contingenti hoc partycypować mają do zupełnej dla siebie satysfakcyi, tak jednak, żeby W. IMć p. Jastrzębski, stolnik kołomyjski in recompensam za funkcyą swoją, tudzież W. IMć p. Bazyli Turkuł, starosta czerniejowski na uspokojenie dawnej swej pretensyi ex eodem contingenti zarówno partycypowali.

8. W. IMć p. Alexander Swierski, podwojewodzy halicki, jako suffragante lege nie może mieć impeditam iurisdictionem in exercitio officii sui tak, ażeby ad executionem przyprowadził funkcyą swoją w miastach stołecznych ziemie naszej w postanowieniu miar, przychylając się do dawniejszego laudum unanimiter pozwalamy i naszego w. m. p. upraszamy, za fatygę zaś i koszta w prześwietnym trybunale skarbowym radomskim respektem tej funkcyi erogowanych (sic) pozwalamy, aby W. IMć p. komisarz zł. p. 800 IMci wypłacił.

9. Desideria zaś IMciów braci naszych rezolwując, że IMci p. Szumańczewskiemu, łowczemu halickiemu asygnacya na zł. p. 2.000 od ziemi naszej za funkcyą poselską przez IMć p. komisarza dana, na niektórych miasteczkach przez niewypłacenie zaległa, zaczem aby indilate od W. IMci p. komisarza odebrał satysfakcyą, instamus.

10. Przytem godzi się nam przypomnieć zasługi ś. p. IMciów pp. Stanisława Czołhańskiego, podczaszego kijowskiego, Stanisława Czołhańskiego, miecznika bilskiego, Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, Bazylego Zuba, komornika halickiego, Stanisława Boratyńskiego, skarbnika smoleńskiego, których successoribus aby iuxta anteriora lauda W. IMć p. komisarz satisfactionem obmyślił, upraszamy.

[1] W Hal. inszym.
[2] W Hal. plano.

11. Nie mniejsze merita WW. IMć pp. Józefa Sokolnickiego, stolnika czerniechowskiego, Józefa Ostrowskiego, skarbnika trembowelskiego, Jana Studzienieckiego, Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, ojca i Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego, syna, Michała Podhorodeckiego, Antoniego Sobolewskiego, rotmistrza smolackiego anterioribus laudis wyrażone wyciągają po ziemi naszej satysfakcyi, zaczem aby W. IMć p. komisarz n. w. m. p. każdego z IMciów pro condigno et aequo ex aerario ziemi uspokoił upraszamy, a mianowicie IMci p. Michałowi Dubrawskiemu zł. p. 500, IMci p. Stanisławowi Obertyńskiemu zł. p. 500, IMci p. Stanisławowi Boratyńskiemu, skarbnikowi smoleńskiemu zł. p. 500. Kiedy zaś IMć p. Szystowski swojemi pieniądzmi wypłacił zł. 1.000 IMciom braci in vim naznaczonych od ziemi po zł. 40, idque per laudum anni 1742, a nie odebrał tylko zł. 500, więc drugie zł. 500 aby sobie meliorował IMć p. Szystowski, W. IMć p. komisarz nieodwłocznie asygnacyą wydać ma.

12. Podobnąż assygnacyą W. IMć p. komisarz wydać ma IMciom pp. Samuelowi Drohomireckiemu, Michałowi Rawskiemu, Michałowi Olszańskiemu, Wawrzyńcowi Niewierskiemu, Józefowi Pokutyńskiemu, Franciszkowi Celińskiemu[1], Rożyńskiemu, Tomaszowi Swierzchowieckiemu[2], Szymonowi Poradowskiemu, miecznikowi owruckiemu, Piotrowi Siedleckiemu, IMciom pp. Michałowi, Franciszkowi i Jerzemu Spławskim super quantitatem summarum laudis annorum 1742, 1744, 1745 expressam.

13. Podali nam tu suplices libellos IMć bracia nasi, że w tych czasiech jedni dotknięci ręką Boga Najwyższego to przez panujące w teraźniejszym roku ognie, to przez wielkie wód inundacye, to przez nieurodzaj i szarańczę ledwo już co vitam spirant a drudzy do ostatniej przyprawieni zguby, więc zapobiegając aegestati, a succurendo potrzebom braci uchwaliliśmy, że IMć p. Alexander Drohomirecki zł. 200, IMć p. Franciszek Sobolewski zł. 200, IMć p. Andrzej Drohomirecki zł. 100, IMć p. Antoni Rusiecki zł. 200, IMć p. Wojciech Sobieszczański zł. 200, IMć p. Leon Michałowski zł. 200, IMć p. Albin Ostrowski zł. 200, IMć p. Andrzej Grabowiecki zł. 200 przez wydanie assygnacyi od W. IMci p. komisarza odebrać mają, oraz IMciom pp. Czyżewskim braci na zł. 100, IMci p. Piotrowi Szandurskiemu[3] na zł. 200, IMci p. Michałowi Wrzeszczowi na zł. 100, IMci p. Antoniemu Jasińskiemu na zł. 100, IMci p. Stanisławowi Podwysockiemu na zł. 100, IMci p. Franciszkowi Massalskiemu za znaczne pogorzenie na zł. 100, IMci p. Andrzejowi Swaryczewskiemu na zł. 500, IMci p. Józefowi Pileckiemu na zł. 100, IMci p. Mikołajowi Grabowieckiemu na zł. 100, IMci p. Janowi Bahrynowskiemu na zł. 100, IMciom pp. Antoniemu, Janowi i Łukaszowi Czerkaskim na zł. 100, IMci p. Piotrowi Grabowieckiemu na zł. 100, IMci p. Gabryelowi Czerkaskiemu na zł. 100, IMci p. Piotrowi Studzienieckiemu na zł. 100, IMci p. Mikołajowi Swaryczowskiemu na zł. 100, IMć pp. Jerzemu, ojcu i Wojciechowi, synowi Paskuckim na zł. 200, IMci p. Stanisławowi Zabilskiemu na zł. 100, IMci p. Janowi Baranieckiemu na zł. 200, IMci p. Stanisławowi Szydłowskiemu na zł. 100, IMciom pp. Bilińskim na zł. 200, IMci p. Andrzejowi Wąsowiczowi na zł. 100 nieodwłocznie W. IMć p. komisarz n. w. m. p. wydać będzie powinien. W niewygasłej u nas zostają pamięci merita IMci p. Jana Smarzewskiego, podczaszego czerniechowskiego, continuo się na obradach ziemi naszej prezentującego, za funkcyę jego poselską do prześwietnego generału, któremu zł. 400, a IMci p. Franciszkowi Raciborskiemu zł. 200, IMciom pp. Wojciechowi i Janowi Kobylańskim[4] braci po zł. 100, IMci p. Rafałowi Przesieckiemu zł. 200, IMci p. Alexandrowi Wierzbowskiemu zł. 100, IMci p. Janowi Zebrowskiemu zł. 40, IMci p. Serwatowskiemu zł. 50, IMci p. Czopowskiemu zł. 200, IMci p. Pawłowi Petrykowskiemu zł. 100, IMciom pp. Zarembom zł. 100 niniejszem laudum naznaczamy.

[1] W Hal. Cielińskiemu.
[2] W Hal. Sierzchowieckiemu.
[3] W Hal. Sandurskiemu.
[4] W Hal. Kobylskim.

14. Parem od nas wyciąga respectum et affectum wniesiona ad congremium nostri braci naszych, których iniquior depressit fortuna, prośba, jako to IMciów pp. Jana Prus Jaroszewicza[1], Daniela Wąsowicza, Michała Zawadzkiego, Mikołaja Demeszyńskiego, Antoniego Rożniatowskiego, Szymona Ilnickiego, Andrzeja Ilnickiego[2], Andrzeja Zarzyckiego, Jana Zarzyckiego, Jana Ilnickiego, Tomasza Zabilskiego, Jana Kruszelnickiego, Stefana Zielińskiego[3], Łukasza Ostrowskiego, Stanisława Skulskiego[4], Jana Sługockiego, Stanisława Czepielowskiego[5], Michała Zawartowskiego, Andrzeja Wojciechowskiego, Jana Prusinowskiego, Bartłomieja Zurakowskiego, Tomasza Zurakowskiego, Macieja Zurakowskiego, Jerzego Zurakowskiego, Franciszka i Jerzego Lipingów[6], Antoniego de Leszkan Żwana, Józefa Tluchowskiego, Franciszka Zurakowskiego[7], Józefa Rafałowskiego, Stanislawa Chronowskiego, Irzego Modzelowskiego, Ignacego Trembińskiego, Antoniego Rafałowskiego, Piotra Putiatyńskiego, Kazimierza Zukowskiego, Pawła Rafałowskiego, Jana Zukowskiego, Michała Lachowskiego, Kazimierza i Wojciecha Zielińskich[8], Józefa i Piotra Szempińskich, Piotra Skulskiego[9], Pawła Czeskiego, Michała Bilińskiego, Andrzeja Zubra[10], Jana Lubienieckiego, Jana Ziarnowskiego, Bazylego i Samuela Łuckich, Adama Dulskiego, Konstantego Matkowskiego, Pawła Klementowskiego, Piotra Zebrowskiego, Adama Koski, Franciszka Krzeczkowskiego, Macieja Czechowicza, Jakuba Czeskiego, Wincentego Kulczyckiego, Jana Ilnickiego[11], Walentego Wiewiórskiego, Józefa Brzostowskiego, Antoniego Zieleznieckiego, Antoniego Kędzierskiego, Stanisława Gorala, Pawła Siemiginowskiego, Bazylego Łąckiego, Antoniego Pakosławskiego, Szymona Zaleskiego, Gabryela Czechowskiego, Stefana Czaykowskiego, Antoniego Jasińskiego, Antoniego Lubienieckiego, Teodora Wąsowicza, Wojciecha Ostrowskiego, Marcina Czeskiego, Michała Gorzkiewicza, Stanisława Pieluchowskiego, Jędrzeja Wojciechowskiego, Stanisława Paszyńskiego, Jana Bilińskiego, Jerzego Bilińskiego, Bazylego Bilińskiego, Stefana Bilińskiego, Stefana Grocholskiego, Eliasza Korczyńskiego, Antoniego Nowakowskiego[12], Antoniego Krajewskiego, Józefa Winiarskiego, Jerzego Szystowskiego, Franciszka Szystowskiego, Józefa Radzimińskiego, Jerzego Berezowskiego, Michała Drohomireckiego, Stanisława Zubra, Bazylego Jaworskiego, Jędrzeja Rusowieckiego, Jana Wilczyńskiego, Łukasza Berezowskiego, Józefa Zurakowskiego, Eliasza Grabowieckiego, Andrzeja Korczyńskiego, Teodora Baranieckiego, Bazylego Grabowieckiego, Dydyka Grabowieckiego, Zaurnego Zurakowskiego, Lechnowicza Zurakowskiego, Jendrzeja Swaryczewskiego, Mikołaja Swaryczewskiego, Jana Drohomireckiego, Jerzego Drohomireckiego, Piotra Zurakowskiego, Piotra Swaryczewskiego, Bazylego Zarskiego, Piotra Zarskiego, Piotra Swatka[13], Iwanka Hołyńskiego, których W. IMć p. komisarz pouspokajawszy ad mentem laudorum przeszłe i teraźniejsze donatywy i dystrybuty co tylko supererit podatku ziemiańskiego, zapatrzywszy się na dawne kwity i kalkulacye, jeżeli ciż IMć bracia nasi nie są antiquitus regalizowani, ex aequo et iusto uczyni dyspartyment, niniejszem obligujemy laudum.

15. Żeby zaś Bóg Wszechmogący ziemię naszą ab afflictionibus swoją świętą wybawił Opatrznością, więc do wielebnych OO. Dominikanów konwentu halickiego zł. 200, a zaś IMci

[1] W Hal. Jarosiewicza.
[2] W Cop. Tremb. brak.
[3] W Cop. Tremb. Zelińskiego.
[4] W Hal. Szkulskiego.
[5] W Hal. Ciepielowskiego.
[6] W Hal. Lipinków.
[7] W Hal. brak.
[8] W Hal. Zelińskich.
[9] W Hal. Szkulskiego.
[10] W Hal. Zuba.
[11] W Cop. Tremb. Ulnickiego.
[12] W Cop. Tremb. Srokowskiego.
[13] W Cop. Tremb. Suratka.

księdzu komendarzowi kościoła farnego[1] halickiego zł. 100, tak aby pomieniony konwent enixis precibus supremum pro incolumitate nostri błagając Numen reddat nobis propitium, destynujemy upraszając, aby W. IMć p. komisarz fundum niezawodne do zapłacenia wynalazłszy assygnacyą nieodwłocznie wydać raczył.

16. Wnieśli in congremium nostri wielkie swoje cordolium IMć pp. Antoni Kościński, cześnik żydaczewski i Rafał Przesiecki, podstoli żytomirski, że bez processu i konwikcyi JO. książę IMć Czartoryiski, wojewoda ruski część pewną Makowszczyzna, w starostwie kałuskiem na przedmieściu miasta Kałusza będącą odebrał, upraszając o instancyą, aby ziemia nasza o łaskawą rekognicyą praw na pomienioną część mianych JO. księcia IMci wojewody upraszała, zaczem [aby] W. IMć p. marszałek imieniem ziemi całej list instancyonalny do pomienionego JO. księcia IMci wojewody napisać raczył.

17. Dulcem recordationem in pectoribus nostris meritorum IMć pp. Andrzeja Kurowskiego, Józefa i Irzego Dubrawskiego mamy, przeto pro bene meritis IMciów na przyszłych obradach naszych tymże IMciom regalizacyą i ukontentowanie obmyślić przyrzekamy.

18. A że W. IMć p. Wojciech Broniewski, łowczy pilznicki zaszczyca się deklaracyą w przeszłym roku nastąpioną na 2.000, kiedy zaś niepodane laudum ob certas rationes, więc jego deklaracyę affektom braterskim na przyszłych obradach rekomendujemy.

19. Jako zaś solita praxi ziemia nasza komisarza, marszałków i IMciów pp. assessorów obrad naszych za fatygi ich kontentować zwykła, tak i teraz W. IMci p. Michałowi z Romanowa Swirskiemu, podstolemu kołomyjskiemu za rok każdy funkcyi swojej po 2.000 naznaczamy, W. IMć p. marszałka zł. p. dwoma tysiącami, a W. IMciów pp. assessorów po zł. 500 za fatygi[2] ich deklarując kontentujemy, upraszając W. IMć p. komisarza, aby pomienionych IMciów ex aerario terrae jak najprędzej uspokoił.

20. Miasto Halicz przez częste inundacye wód zdezolowane i dla czego na lat pięć od płacenia podatku ziemiańskiego czopowego i szelężnego libertowane, teraz suplikowali do nas, że ich niesłusznie o zapłacenie wspomnionego podatku pociągają, więc instamus, aby taż libertacya nasza ziemiańska in suo robore zostawała i aby wspomnione miasto od impetycyi tych uwolnione zostało, hoc adiecto, aby ab hinc miasto to podatek wspomniony czopowego i szelężnego, jako ziemiański, do skarbu ziemiańskiego importowali. Które to laudum i w nim wszystkie jego contenta, jako zgodnie są postanowione, tak one WW. IMć pp. marszałkowi i assessorom koła naszego podpisać i do grodu per oblatam podać zalecamy. Datum w Haliczu, in loco consultationum solito, die 10 miesiąca września roku Pańskiego 1748. Marcin Stanisław de Nehrebka Nehrebecki, chorąży łomżyński, pułkownik wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, marszałek sejmiku boni ordinis ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Jan Antoni Kościński, assessor boni ordinis ziemi halickiej. Andrzej Pilecki[3], assessor boni ordinis ziemi halickiej[4].

Castr. Hal. Rel. 256 p. 1781—1795; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 45 p. 1113—1119; Castr. Tremb. Rel. 201 p. 1398—1415.

[1] W Cop. Tremb. brak tego słowa.
[2] W Hal. funkcye.
[3] W Hal. Pielecki.
[4] Pod datą tegoż sejmiku szlachta, na nim zebrana, poświadcza szlacheckie urodzenie Leona Jankowskiego. Castr. Hal. 256 p. 2063—4.

258.

Halicz, 15 września 1749.

Manifestacya ziemian halickich przeciwko elekcyi deputata na trybunał kor.

1. Actum in castro Haliciensi feria secunda in crastino festi Exaltationis s. Crucis anno Domini 1749.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio gsorum. Alexandri Kiernicki, Antonii Pakosławski, Michaelis Czechowicz et Leonis Michałowski idque in eo, quod ipsi electioni mfci. iudicis deputati ad Tribunal regni contradixerunt de irritatione itaque comitiolarum facta, cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam in triduo ut iuris et moris est ad acticandum non est porrecta, ideo ex parte gsi. actorum loci praesentis notarii de diligentia in suscipienda, renitentia vero manifestantis (sic) in porrigenda eadem copia manifestatum est.

Castr. Hal. Rel. 258 p. 1575.

259.

Halicz, 17 września 1749.

Manifestacya ziemian halickich przeciwko elekcyi komisarza na trybunał skarbowy.

1. Actum in castro Haliciensi feria quarta post festum Exaltationis s. Crucis proxima anno Domini 1749.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio gsi. Stanislai Obertyński, Joannis et Constantini Zawadzkich, Andreae Sandurski idque vetando electionem mfci. comissarii terrae praesentis atque de nullitate laudi facta. Cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam in triduo ut iuris et moris est ad acticandum non est porrecta, ideo ex parte gsi. actorum loci praesentis notarii de diligentia in suscipienda, renitentia vero manifestantis (sic) in porrigenda eadem copia manifestatum est.

Castr. Hal. Rel. 258 p. 1601.

260.

Halicz, 16 czerwca 1750.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo[1] ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza ad locum consultationum solitum za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. na sejmik partykularny ziemi naszej, poprzedzający sejm walny extraordynaryjny dwuniedzielny w Warszawie, pro die quarta miesiąca sierpnia złożony, de actu et data praemissarum literarum universalium die undecima mensis Maii anno praesenti 1750 wydanym i do akt grodów halickiego i trembowelskiego per oblatam

[1] W rkp. całego rycerstwa.

podanym dnia 16 miesiąca czerwca roku teraźniejszego 1750, t. j. feria tertia in crastino festi ss. Viti et Modesti Martyrum, takowe unanimi assensu status equestris ziemi naszej i powiatów do niej należących postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Regi regum et Domino dominantium cum debita supremo Numini adoratione wszyscy universaliter et singullatim[1] niesiemy dzięki za święte, nieograniczone i niezmierne błogosławieństwo Jego boskie, że nas obywatelów tej ziemi i powiatów do niej należących przez dotknięcie Jego boskie przez głód, karystye, choroby na ludzi i inne nieszczęśliwości, które za grzechy nasze sprawiedliwie z ręki łaskawej ojcowskiej Boga naszego ponosiliśmy, jeszcze w całości radzić o sposobach dalszej konserwacyi w zdrowiu dobrem pozwala, a potem najjaśniejszemu majestatowi J. Kr. Mci winne homagia przy pocałowaniu rąk jego oddajemy.

3. Dziękując demisso poplite najjaśniejszemu królowi IMci, że circa tot curas et solicitudines, które ma prywatnie około dóbr państwa swojego, niezapomina bonum publicum państw Królestwa polskiego od Boga sobie powierzonych et unicam pupillam iustitiae, in qua et reges regnant et iudices sancte decernunt, na której tanquam in cardine universus ordo dependet, bez której tanquam exanimes państwa, królestwa żyć nie mogą et vita spirituali spirare et regni gubernacula gerere inertia sunt, upadające poniekąd i przez wakujące ad praesens administracye trybunałów koronnych lubelskiego i piotrkowskiego in ara Themidis vacillantem et procumbentem radą pospolitą omnium statuum regii, senatorii et equestris wesprzeć, poddźwignąć et ad vigorem podnieść usiłuje, kiedy consultissime, praecise eo instinctu et motivo, sepositis aliis curis królestwa swego, zawisłych ab hoc medio tanquam a cardine principali, nie czekając czasu opisanego prawem nagłe w tej mierze jako od sprawiedliwości wszystkie i inne materye regimen regni afficientes, na czas mały odkładając, aby świętą sprawiedliwość umocnić, ustanowić i najdoskonalej ugruntować mógł, sejm w Warszawie na dzień 4 miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym 1750 złożyć raczył.

4. Jakoż po dziękczynieniu J. Kr. Mci ad mentem tak uniwersału do ziemi naszej wydanego, jako też i instrukcyi łaskawie przez posła swojego do ziemi naszej przysłanych, uprosiliśmy za marszałka i dyrektora koła naszego rycerskiego JW. IMć p. Mikołaja na Potoku i Buczaczu Potockiego, starostę kaniowskiego, n. w. m. p. i brata, ad cuius consortium za assessorów WW. IMć pp. Jana Komorowskiego, obersztleytnanta w korze artyleryi wojsk J. Kr. Mci i Rzptej i Dunstana Wojakowskiego, kasztelanica[2] przemyskiego podobnym sposobem uprosiliśmy.

5. Pod którego to JW. IMci p. marszałka n. w. m. p. i brata dyrekcyą unanimi consensu et voto uprosiliśmy za posłów ad congremium statuum Reipublicae et ad consulendum bono publico i oraz ad inferenda vota et desideria ziemi naszej, szczególnie tylko referując się ad resultata instrukcyi najjaśniejszego króla IMci, p. n. m. JWW. WW. IMć pp., t. j. JW. IMć p. Mikołaja na Potoku i Buczaczu Potockiego, starostę kaniowskiego, marszałka koła naszego rycerskiego, JW. IMć p. Józefa na Jabłonowie i Zawałowie Jabłonowskiego, stolnika W. Ks. litewskiego, starostę buskiego, JW. IMć p. Joachima na Czortkowie Potockiego, generalnego lwowskiego etc. starostę, generała majora wojsk J. Kr. Mci, pułkownika komendującego regimentu artyleryi koronnej, W. IMć p. Jana na Szumlanach i Bokowie Szumlańskiego, chorążego halickiego, W. IMć p. Stanisława na Błudnikach Rozwadowskiego, stolnika halickiego, W. IMć p. Józefa Skrzetuskiego, podczaszego przemyskiego, starostę mogielnickiego, obligując JWW. WW posłów braci naszych, aby stanąwszy in illo theatro publico, podług instrukcyi naszych, które seorsivo instrumento skoncentrowaliśmy i unanimiter postanowiliśmy, bonum publicum najjaśniejszej Rzptej promowowali et ut bene sit patriae ad sensus omnium ordinum radzili.

[1] W rkp. sigillatim.
[2] W rkp. mylnie kasztelana; por. Castr. Hal. 76 p. 1146 i 1542.

6. A że należy nam podług prawa pospolitego komunikować consilia nasze JW. WW. IMciom pp. braci naszym generału wyszyńskiego, zaczem uprosiliśmy e gremio nostri za posła [do] tegoż generału wyszyńskiego W. IMć p. Jędrzeja z Huków Swaryczewskiego, skarbnika żytomirskiego, n. w. m. p. i brata, exposcendo n. w. m. p., aby podług wyrażonego czasu uniwersałem J. Kr. Mci stanąwszy, resultata obrad naszych komunikować raczył.

7. A że refulgens na świat cały polski prymacyalna godność JO. księcia IMci Komorowskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony Polskiej i W. Ks. litewskiego podaje specimen vice regiae maiestatis et potestatis i oraz suppeditat motiva z wielkiej i nieokreślonej in consiliis publicis przezorności i opatrzności ku dobru pospolitemu, do powinszowania tejże dostojności JO. księciu IMci, zaczem aby tę propenzyę z serc naszych diserto ore sinceroque corde ziemia nasza wyraziła, e gremio nostri uprosiliśmy za posłów WW. IMć pp. Mateusza Bąkowskiego, cześnika kołomyjskiego i Alexandra z Romanowa Swirskiego, podwojewodzego halickiego, którzy to IMć bracia nasi dostojności wspomnianej JO. księciu IMci arcybiskupowi gnieźnieńskiemu, prymasowi Korony polskiej i W. Ks. litewskiego mają powinszować cum apprecatione et expressione votorum w długie i niezamierzone lata, oraz circa seorsivum instrumentum instrukcyi naszych upraszać będą JO. księcia IMci, aby qua primas primusque legum et libertatis tutor raczył innata sua dexteritate ziemi naszej prowidować.

8. Tęż samą wdzięczność i obligacyą distincto recognitionis cultu należy nam zawsze in recenti mieć memoria et consideratione ac virenti bez odmiany cultu dobroczynność i staranie publiczne około dobra pospolitego JO. IMci p. Józefowi z Potoka na Stanisławowie, Niemirowie, Brodach i księstwie zbaraskiem Potockiemu, kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. koronnemu, który to JO. IMć p. kasztelan krakowski, lubo aquila magnarum alarum będąc, ex nido ziemi halickiej et os ex ossibus nostris pochodzący, inter tot discrimina Rzptej circa decrepitam aetatem in summo vigore ma staranie vigilantia sua ducali około dobra pospolitego i swoją wrodzoną przezornością czyni zaszczyt ziemi naszej, oraz ab insultibus tam internis quam externis wszelkimi sposobami tuetur et defendit ziemię naszą, przecie jednak submissya nasza movet nas tak każdego in universali, jako in particulari, przy dziękczynieniu temuż JO. p. kasztelanowi krakowskiemu za jego świadczenie i starania, które świadczy nie tylko universaliter, ale też in particulari ziemi naszej, przeto uprosiliśmy za posłów do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego WW. IMć pp. Romana Szumlańskiego, chorążyca halickiego i Ignacego Rozwadowskiego, kasztelanica halickiego, starostę ostrowskiego, kapitana regimentu pieszego JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, którzy to IMć pp. posłowie, bracia nasi circa demissam venerationem uczynią dzięki pro indefessa cura et solicitudine oraz circa seorsivum instrumentum instrukcyi danych będą upraszać JO. IMć p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, aby, ponieważ proximus ardet Ucalegon, że województwo podolskie, mianowicie powiat latyczewski przez rozbój hajdamaków grasujących w Ukrainie niemałą w różnych miejscach poniósł klęskę, aby virus serpens przez zmocnienie partyi tamecznej wojsk koronnych reprimere et in viridi, co ma być in arido uskromić, umorzyć swywolę kozacką raczył.

9. Kiedy zaś Themis iustitiae, cardo Reipublicae, na której królestw wszelkich i państw całość zawisła i Rzpta nasza, ab immemorabili aevo do tych czas kwitnąca, fato quodam przez wakujące administracye tejże sprawiedliwości trybunałów koronnych piotrkowskiego i lubelskiego vacillat, do tego ziemia nasza od lat kilkudziesiąt subsellia iudicialia terrestria mieć pragnie, a przyjść do tego nie może, zaczym uprosiliśmy e gremio nostri za posłów WW. IMć pp. Floryana Rozwadowskiego, kasztelanica halickiego, starostę karaczkowskiego i Konstantego Szumlańskiego, chorążyca halickiego, n. w. m. pp. i braci, aby JO. księcia IMć Czartoryiskiego, wojewodę i generała ziem ruskich, warszawskiego etc. starostę uprosili, żeby ex sui cura et solicitudine, jako ziemię przemyską hisce subselliis uprowidował, ziemi też lwowskiej

przez wydane od siebie uniwersały electionem et installationem iudicum upatrzył, tak też innata sua benevolentia wydał uniwersały swoje na elekcyą W. IMci p. podkomorzego, tudzież iudicii terrestris WW. sędziego, podsędka i pisarza ziemskich halickich, ut beatius et felicius województwo jego generalne ruskie reddatur et reputetur.

10. Znaczne merita WW. IMciów pp. Kalinowskiego, cześnika halickiego, pułkownika najjaśniejszego królewicza IMci Xawiera, Cetnera, starosty stockiego, niegdy JW. Cetnera, starosty szczurowieckiego syna, Józefa Lubowieckiego, podczaszego kijowskiego, Szumańczewskiego, łowczego trembowelskiego, Michała, porucznika znaku pancernego JW. IMci p. Rzewuskiego, pisarza polnego koronnego wojsk koronnych i Rzptej i Stanisława, wojskiego kołomyjskiego, sędziego grodzkiego żydaczowskiego Worcelów, tak przez antecessorów, jakoteż per sui propria merita w tej ziemi zasłużonych, a wielu laudis ziemi naszej do pierwszej funkcyi declaratis iustam po nas wyciągają meritorum recognitionem, zaczem praesenti laudo unanimi assensu tychże IMciów do najpierwszych funkcyi najbliższych być uznajemy.

11. Które to laudum i wszystkie w nim wyrażone contenta, jako zgodnie nemine contradicente unanimique consensu et assensu umówione postanowiliśmy, tak one JW. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assessorom przy zwykłej pieczęci przyciśnieniu podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Datum et actum w Haliczu, dnia 16 miesiąca czerwca 1750 roku. Mikołaj na Potoku i Buczaczu Potocki, starosta kaniowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Komorowski, oberszteleytnant koru artyleryi koronnej, tejże ziemi i powiatów do niej należących assessor. M. Z. R. Wojakowski, k[asztelanic] p[rzemyski], assessor tejże ziemi i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 259 p. 1022–1029.

261.

Halicz, 16 czerwca 1750.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMciom pp. posłom e gremio ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego ad status regni et Reipublicae na sejm walny dwuniedzielny extraordynaryjny w Warszawie, dnia 4 sierpnia złożony, t. j. JW. IMci p. Mikołajowi na Potoku i Buczaczu Potockiemu, staroście kaniowskiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego, JW. IMci p. Józefowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu, stolnikowi W. Ks. litewskiego, staroście buskiemu, JW. IMci p. Joachimowi na Czortkowie Potockiemu, generalnemu lwowskiemu etc. staroście, generałowi majorowi wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, pułkownikowi komendującemu regimentu artyleryi koronnej, W. IMci p. Janowi na Szumlanach i Bokowie Szumlańskiemu, chorążemu halickiemu, W. IMci p. Stanisławowi na Błudnikach Rozwadowskiemu, stolnikowi halickiemu, W. IMci p. Józefowi Skrzetuskiemu, podczaszemu przemyskiemu, staroście mogilnickiemu, n. w. m. pp. i braci na sejmiku partykularnym, na miejscu obrad naszych zwyczajnem w Haliczu, dnia 16 miesiąca czerwca w roku teraźniejszym 1750 za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci wydanym, złożonym i szczęśliwie odprawionym, zakonkludowanym uproszonym unanimi assensu et voto umówiona i zalecona.

2. Najprzód JW. IMć pp. posłowie bracia nasi, zjechawszy ad congremium całej Rzptej w czasie wyżej wyrażonym, zaniosą winne dzięki majestatowi J. Kr. Mci p. n. m., że na wypadającą ex orbita sui sprawiedliwość, na której felicitas et beatitudo regnorum tanquam a car-

dine zawisła, usiłując ojcowskiem swem staraniem ad pristinum vigorem i do najdoskonalszego przyprowadzić porządku, raczył dobroczynnie złożyć sejm extraordynaryjny. A przy tem kiedy novi casus dają okazyą do poprawy tejże sprawiedliwości, w niektórych okolicznościach z karbów swoich wypadłej, aby dogadzając zagęszczonym sprawom przez pozwolenie czasu i ugruntowania miejsca na administracye jej, aby JW. WW. IMć pp. posłowie promowowali apud status Reipublicae, żeby trzecia kadencya trybunału koronnego we Lwowie w czasie zbywającym od trybunału lubelskiego naznaczona była, na którejby tylko województwo kijowskie, ruskie, wołyńskie, bełzkie, bracławskie i czernichowskie ordine suo z regestrów szczególnie prawem opisanych sądziły się, a jeżeliby się zdało stanom najjaśniejszej Rzptej, aby Wielka Polska prowincya mogła mieć dwie kadencye trybunałów w Piotrkowie i Poznaniu, prowincya zaś Małopolska w Lublinie i we Lwowie, na których aby JW. IMć ksiądz prezydent z kapituły gnieźnieńskiej prezydował na miejscach prawem pozwolonych wielkopolskiej prowincyi trybunałom, a zaś małopolskiej eadem methodo aby z prześwietnej kapituły lwowskiej obrany circa sui authoritatem na naznaczonych w Lublinie i we Lwowie kadencyach similiter prezydował. Co ma się rozumieć o JW. marszałkach prześwietnych trybunałów w obieraniu onych distinctim pro utrisque provinciis.

3. Elekcya JW. IMć pp. deputatów po województwach i ziemiach aby była podług prawa w czasie opisanym, na której IMć deputaci sine contradictione quavis, ale za zgodą powszechną concivium suorum obrani, już nie pod reassumpcyą trybunałów w Piotrkowie czy w Lublinie, albo jak się zdawać będzie statibus Rzptej w innych miastach, w których złożone będą trybunały, ale po elekcyi swojej każdy immediate in facie województw, ziem i powiatów przysięgę prawem opisaną, excluso nihilominus puncto hoc unico z roty, a to succurendo timoratis conscienciis de honesto ambitu: żem się o tę funkcyą nie starał, wykonać będą powinni, a tak post expletum iuramentum rotha lege descripta i w laudum adnotata, cum eodem electionis sui instrumento authentice ex actis extradito, dopiero in illo publico theatro stanąwszy munia et officia quaevis funkcyi tej należyte, tak w obieraniu marszałków, jako też i w sądzeniu admi[ni]strent.

4. Na elekcyach JW. marszałków że wielkie lukty i nieznośne inkonweniencye dziać się zwykły przez racye różnych stanów ludzi interesując się za tą lub inną osobą, do pomienionej dostojności marszałkowskiej promowując, zaczem zapobiegając tym nienależytościom, lubo dosyć obszernie prawo vetat tych niegodziwości, jednak i teraz usilnie starać się będą JW. IMć pp. posłowie, aby praktyki te abominabili zagęszczone abusu sub poenis legibus regni descriptis omnino arceantur. Dla czego aby JWW. belli et pacis ministri, senatorowie tam ex statu spirituali quam saeculari, jako niemniej et ex equestri ordine czyli to przez się, czyli też przez subordynowane osoby na miejscach elekcyi marszałków trybunalskich naznaczonych nie bywali et ex conclavi electionis excludantur, upraszać będą o to u najjaśniejszej Rzptej JW. IMć pp. posłowie bracia nasi.

5. Ciż JW. IMć pp. posłowie instabunt, aby JW. deputaci z województw i ziem na tę funkcyą obrani, byli salariati, przez coby w trybunałach pro parte iudicii grzywien żadnych nie przysądzali, ale tylko iuxta demeritum adiudicata sądzącym się tylko naznaczone bywały.

6. Lubo konstytucya de corrupto et corrumpente sat rigorose napisana, gdy jednak złych sędziów non arcet od brania korrupcyi in depressionem iniuriatorum przez niesprawiedliwie ferowane sentencye, które przewinienie in iudicibus tudzież et in corrumpentibus Bogu i ludziom jest omierzłe, więc JW. IMć pp. posłowie cum statibus Reipublicae consultabunt, aby temu złemu wcale zabieżyć i hunc abusum wykorzenić można.

7. Regestra wynalezione, prawem niepisane, mianowicie iudicii directe mandati, non ad iustitiae accelerationem, sed ad ultionem w trybunałach praktykowane, aby omnino tollantur, domagać się będą JW. IMć pp. posłowie.

8. Pamiętać będą ciż JW. IMć pp. posłowie bracia nasi mieć w promocyi swojej, aby ziemscy pisarze z tego województwa, w którego mieście kadencya trybunału sądzić się będzie, non praeiudicando quidquam województwom kijowskiemu, wołyńskiemu, bracławskiemu i czernichowskiemu, dekreta pisali, a gdzieby na ten czas subsellium ziemskie wakowało, tedy ex proximiori ordine palatinatus vel terrae officyalistowie ziemscy pisać dekreta zupełną moc et sui authoritatem mieli, JW. zaś deputaci, jako się wyraziło, do dekretów trybunalskich żadnym się pretextem interesować nie mają.

9. IMć patronowie jacy być powinni admissibiles et qua methodo na trybunałach koronnych sprawować się, opisało sat wyraźnie prawo 1726 anni, ale że wbrew prawu ad praesens cytowanemu dzieje się, starać się będą usilnie IMć pp. posłowie reassumować konstytucyą pomienioną z przydaniem super delinquentes rygoru i to, co ex cardine tej konstytucyi przez nieobserwowanie prawa o tem wyraźnego w ważeniu się rozdawać i roznosić korupcye w niepilnem attentowaniu całości interesów pryncypałów wypadło, to przez wynalazek w zapobieżeniu tym niegodziwościom mogło wszystko sanari, a delinquentes maiori popadać poenalitati.

10. A że miasta przez stancye ex officio dla JW. IMć pp. deputatów wyznaczone summopere desolantur, zaczem promovebunt to JW. IMć pp. posłowie bracia nasi, aby JW. IMć pp. deputaci ex salario, które im będzie z województw i ziem wyznaczone, dla wygody swojej stancye dla siebie procurent.

11. In reliquo co się tyczy korektury trybunałów koronnych, albo minorum subselliorum iudicialium, będą się zgadzać JW. IMć pp. posłowie cum statibus najjaśniejszej Rzptej, aby salubriter z błogosławieństwem Boga et aversione gniewu Jego cursus iustitiae administretur.

12. Przy tem wniosą desideria od IMciów concivium ziemi naszej JW. IMć pp. bracia nasi, jako to W. IMci p. Kalinowskiego, cześnika halickiego, pułkownika najjaśniejszego królewicza IMci Xawiera, który to z antenatów swoich qua toga et sago w ojczyźnie zasłużonych non' degener successor, że mimo żadnej słuszności od IMci p. grafa de Marmoranse ponosi krzywdę, cała zaś Rzpta convulsio praw i wycieńczenia substancyi szlacheckiej, więc obligujemy amore boni publici JW. IMciów pp. posłów, aby zapobiegając takowym oppresyom, interes sprawiedliwy in satisfactionem W. IMci p. cześnika halickiego sollicite promowowali i interesowanie się za pomienionym IMcią p. grafem de Mormoranse posła francuskiego contra sancita praw naszych koronnych patriotis regni, jako też i W. IMci p. cześnikowi nie czyniło praeiudicium, owszem ciż JW. IMć pp. posłowie imieniem całej ziemi mają upraszać JW. IMć p. marszałka przyszłego sejmowego, aby raczył adire maiestatem i upraszać J. Kr. Mci p. n. m., aby ad vota W. IMci p. cześnika halickiego raczył succurere protekcyą swoją pańską ku windykacyi sum et mobilium wszelkich, za granice wywiezionych i kapitały tak wielkie przez IMć panią de Warszyckie primo Pociejową, secundo voto de Mormoranse zabrane, ut ad legitimos deveniant successores, najjaśniejszy król IMć, supremus orphanorum tutor, powagą majestatu swego wymógł i wyrobił.

13. Żalili się sensibiliter niektórzy IMć pp. concives ziemi naszej, że securitas korrespondencyi w pocztach koronnych przez reseracyą listów od niektórych pp. pocztmagistrów z praktyki i złości uczynionej niemało vacillat, zaczem aby dyspozycya generalnej poczty ab officio JW. IMci p. sekretarza koronnego plene dependowała et ut hi abusus tollantur, upomnią się JW. IMć pp. posłowie.

14. Że IMć ksiądz metropolita teraźniejszy ruski wszczyna sobie pretensye sub colore intitulationis metropolitą halickim do dyecezyi ruskiej halickiej i nad duchowieństwem iurisdictionem sui extendere usiłuje, co jako jest rzecz nowa, przywilejom najjaśniejszych monarchów, którymi ustanowili i umocnili tę dyecezyą być nierozerwaną z biskupstwem lwowskiem sprzeciwiająca się i okazyę duchowieństwu ad licentiosos actus podająca, tak obligujemy JW. IMć pp. posłów, aby uprosiwszy sobie audencyę u najjaśniejszego króla IMci p. n. m., mocno o to

supplikowali, ażeby J. Kr. Mć, p. n. m., regiam authoritatem suam interponere raczył, aby IMci księdzu metropolicie niesłuszna uzurpacya dyecezyi halickiej czyli to przez IMć księdza nuncyusza, czyli też przez samego Ojca św. zganiona była i wyraźnym na przyszłe czasy skryptem zakazana i zabroniona była.

15. Instabunt oraz JW. IMć pp. posłowie ad status Reipublicae, aby przez prawo wyraźnie obwarowano perpetuis temporibus, żeby nietylko episcopi rithus Graeci, ale też archimandryci czyli opaci religionis s. Basilii Magni ex genere nobili utriusque parentis eligantur et installentur.

16. Że zaś biskupi ruscy w dyeceżyach swoich modica mają beneficia et per consequens szczupłe iuxta statum suum episcopalem subsistencye, OO. zaś Bazylianie contra fundationes antiquas interesują się ad bona episcopalia i do monasterów swoich eadem bona sibi vendicare et usurpare praesumunt, będą upraszać JW. IMć pp. posłowie bracia nasi najjaśniejszego majestatu J. Kr. Mci, p. n. m., aby powagą swą pańską hac in materia J. Kr. Mć p. n. m. wdać się raczył, żeby się ciż zakonnicy rithus Graeci ordinis divi Basilii Magni swoimi kontentowali funduszami, in antecessum sobie nadanymi, a dóbr biskupich trzymać i sobie przywłaszczać non intendant.

17. W. IMć p. Stefan Komorowski, chorąży znaku pancernego JW. IMci p. Mikołaja na Potoku i Buczaczu Potockiego, starosty kaniowskiego, in aestu belli wielu azardami i znaczną w tak wielu okazyach odwagą rekomendowany, niemniej i za spokojnych czasów u najjaśniejszej Rzptej podczas zapalonego między rossyjską i turecką potencyami nad granicami naszemi ognia nieuchronionym ojczyźnie grożącego pożarem naznaczony rezydent, nietylko in praecommissis sobie dobrze się sprawiwszy, ale z obowiązku wdzięczności powinnej jako najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m., tak i swej ojczyźnie provide et proventionaliter dla dobra powszechnego zrobiwszy, na ostatek podczas rozproszenia Turków przez wojska rossyjskie pod Chocimem wszystko straciwszy, z niebespieczeństwem własnego życia po odwleczonej i ubliżonej przez lat jedenaście sprawiedliwie sobie należącej nadgrody dotąd doczekać się nie mogący, uprasza ziemia nasza JW. IMciów pp. posłów, braci naszych, ażeby tenże W. IMć p. Stefan Komorowski ad gratiam et benevolentiam J. Kr. Mci, p. n. m., był rekomendowany.

18. A ponieważ W. IMć p. Roch Jabłonowski, podstoli trembowelski, porucznik znaku pancernego JW. IMci p. Józefa na Manasterzyskach Potockiego, starosty szczerzeckiego, mający dobra swoje Popławniki i Haniowce, w województwie ruskiem, a ziemi halickiej leżące, in contiguitate bonorum regalium miasta Halicza zostające, nieznośne ex ratione differentiarum et controversiae gruntów od mieszczan halickich ponosi krzywdy, zaczem upraszamy fraterno amore JW. IMciów pp. posłów braci naszych, aby instrument komissyi z naznaczeniem i wyrażeniem JW. IMć pp. komisarzów in ordine dislimitationis bonorum terrestrium Popławnik i Haniowiec W. IMci p. podstolego trembowelskiego a bonis regalibus miasta Halicza a sacra regia maiestate impetrare i aby instrument memoratae commissionis z kancellaryi koronnej był wydany, sui authoritate efficere raczyli.

19. Caetera zaś innatae activitati et probatae dexteritati JW. IMć pp. posłów recommendantur, obligując IMciów, n. w. m. pp. i braci amore boni publici, aby in illo publico theatro, zgadzając się z instrukcyami innych województw JW. posłów, co tylko dobro powszechne, dobro pospolite utwierdzić i ugruntować może, zdania swoje łączyli. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Mikołaj na Potoku i Buczaczu Potocki, starosta kaniowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Komorowski, oberszteleutnant koru artyleryi koronnej, tejże ziemi i powiatów do niej należących assessor. M. Z. R. Wojakowski, k[asztelanic] p[rzemyski], assessor ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 259 p. 1031—1040.

262.

Halicz, 16 czerwca 1750.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do prymasa.

1. Instrukcya W. IMciom pp. Mateuszowi Bąkowskiemu, cześnikowi kołomyjskiemu i Alexandrowi z Romanowa Swirskiemu, podwojewodzemu halickiemu, posłom od ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego do JO. księcia IMci Komorowskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiej i W. Ks. litewskiego, e gremio ziemi na sejmiku partykularnym przedsejmowym, die 16 miesiąca czerwca w roku teraźniejszym 1750 uproszonym, n. w. m. pp. i braci unanimi consensu skoncentrowana i podana.

2. Distincta recognitione uznaje ziemia halicka w jaśniejącej na świat cały polski prymacyalnej godności w JO. księcia IMci Komorowskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiej i W. Ks. litewskiego imieniu zaszczyt województw ruskich, dlaczego nieomylnej tej jest nadziei, że JO. książe IMć przy tej doskonałości wielką swoją przezornością, jako prymas primusque legum et libertatis tutor, nietylko pro bono publico całej ojczyzny, ale partykularnie ziemi naszej, bliskiej gniazda J. książęcej Mci starać się będzie, zaczem W. IMć pp. posłowie bracia nasi diserto ore nomine całej ziemi powinszowawszy dostojności prymacyalnej JO. książęciu IMci z apprekacyą w długie i niezamierzone lata czerstwego zdrowia in hac viceregia maiestate et potestate zostającemu, upraszać będą W. IMć pp. posłowie bracia nasi JO. książęcia IMci, aby desideria ziemi naszej, ad status regni et reipublicae przychodzące, authoritate sua wesprzeć raczył. Caetera innatae activitati et dexteritati W. IMciom pp. posłom, n. w. m. pp. i braci rekomendujemy, obligując IMciów fraterno affectu, [by] podług danego instrumentu instrukcyi in illo theatro sprawili się. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 16 miesiąca czerwca 1750 roku. Mikołaj na Potoku i Buczaczu Potocki, kaniowski starosta, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Komorowski, obersztelentnant koru artyleryi koronnej, tejże ziemi i powiatów do niej należących assessor. M. Z. R. Wojakowski, k[asztelanic] p[rzemyski], assesor ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 259 p. 1040—1042.

263.

Halicz, 16 czerwca 1750.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do hetmana w. kor.

1. Instrukcya W. IMciom pp. IMci p. Romanowi Szumlańskiemu, chorążycowi halickiemu i IMci p. Ignacemu Rozwadowskiemu, kasztelanicowi halickiemu, staroście ostrowskiemu, kapitanowi regimentu pieszego JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. do tegoż JO. IMci pana krakowskiego, hetmana w. kor., posłom od ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego na sejmiku partykularnym w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, dnia 16 miesiąca czerwca w roku teraźniejszym 1750 unanimi assensu uproszonym i obranym dana i spisana.

2. Lubo distincta recognitione uznaje ziemia nasza wielkie starania około dobra pospolitego JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor., że vigilantia sua ducali i przezornością wrodzoną nie tylko zaszczyca całą ojczyznę, ale też partykularnie ziemię naszą, jednak przy dziękczynieniu JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor. pro indefessa cura et sollicitudine z należącą weneracyi submissyą namienią W. IMć pp. posłowie bracia nasi, jako swawola hajdamaków ukraińskich od Sieczy odrywających się górę bierze i w województwo podolskie, sąsiedzkie ziemi naszej, czyni exkursye et latrocinia i niemało domy szlacheckie, miasta i miasteczka przez rabunki, zabrania fortun szlacheckich i ubogich poddanych, nie folgując świątnicom Pańskim i klasztorom, nawet duchowieństwu rithus Graeci, ponieśli klęskę, przeto będą ciż WW. IMć pp. posłowie JO. IMć p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. suppliciter upraszali, aby hanc nefariam flammam ex favilla powstającą et id virus serpens in herba przez zmocnienie partyi ukraińskiej przytłumić i wykorzenić raczył.

3. Wspomnią oraz WW. IMć pp. posłowie nasi JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor., aby w tej okoliczności, jeżeli się to będzie zdało patri patriae JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, żeby najjaśniejszemu królowi IMci donieść raczył de exorbitantiis tegoż kozactwa siczowego i aby J. Kr. Mć przez interpozycyą swoją instet u najjaśniejszej carowej IMci monarchini państw rossyjskich, ażeby tę swawolę w korzeniu kozactwa siczowego, ut fama refert stąd pochodzącą, compescere raczyła.

4. Zasługi wielkie w Rzptej przez tylo publicznych funkcyj, jako też signanter tej ziemi JW. IMci p. Rozwadowskiego, kasztelana halickiego mniejby potrzebowały explikacyi i rekomendowania, bo te i samemu JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor. dosyć wiadome, atoli ażeby ziemia nasza wszędzie to oświadczyła, że je ma zawsze w żywej pamięci i rekognicyi, zalecamy WW. IMć pp. posłom n. w. m. pp. i braci, ażeby one przypomnieć raczyli JO. IMci panu krakowskiemu i o ich reprezentacyą przed najjaśniejszym królem IMcią upraszali.

5. W. IMć p. Szumlański, chorąży halicki, w ojczyźnie i w wojsku emeritus, zaszczycony wielą w Rzptej publicznemi funkcyami, nawet za granicę chwalebną, ale kosztowną de fortuna et substantia sua legacyą, w ziemi zaś naszej zadziedziczony, zasługami w niej et amore concivium dystyngwowany, w tym czasie godnego brata swojego, u nas emeritissimi, [śmiercią][1] zasmucony, spodziewał się, że przecież przy wakującem po tymże bracie starostwie buczniowskiem znajdzie strapionemu sercu quodcunque levamen, że zasługom znamienitym swoim jakąkolwiek rekompenzę, ale kiedy w tym upośledzony zostawa, każdemu zaś w ziemi naszej partykularnie wiadome dobrze do JO. IMci kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. u najjaśniejszego majestatu validae protectiones, więc obligujemy usilnie WW. IMć pp. posłów naszych, aby singularissime tegoż W. IMć p. Szumlańskiego, chorążego halickiego łaskawemu sercu JO. IMci p. kasztelana krakowskiego i mocnej insynuowali protekcyi, pewni będąc, że żywe za nim interesowanie się skuteczną u J. Kr. Mci p. n. m. znajdzie akceptacyą.

6. Meretur respectum W. IMć p. Borysławski, pułkownik wojsk J. Kr. Mci, sago et toga in antecessoribus ornatissimus w ziemi naszej, non fictas sed firmas mając ab antecessoribus suis haereditates i przez jedną osobę swoję tantum claris virtutibus enituit, że verus Atlas humeris wszelkie funkcye i dostojeństwa bello et pace ferre volet, zaczem WW. IMć pp. posłowie nasi zalecą JO. IMci p. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. kor. heroicas virtutes IMci p. pułkownika, brata naszego, upraszając, aby JO. IMć p. kasztelan krakowski distinctis distincta de condigno et congruo ferens praemia miał w pamięci W. IMć p. pułkownika. Caetera activitati et dexteritati WW. IMć pp. posłów recommendantur. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Mikołaj na Potoku i Buczaczu

[1] Zob. Castr. Hal. 259 p. 920.

Potocki, starosta kaniowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Komorowski, obersztelieutenant koru artyleryi koronnej, tejże ziemi i powiatów do niej należących, assessor. M. Z. R. Wojakowski, k[asztelanic] p[rzemyski], assessor ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Laud. 451 p. 893 896; Castr. Hal. Rel. 259 p. 1042 1045.

264.

Halicz, 16 czerwca 1750.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do wojewody ziem ruskich.

1. Instrukcya W. IMć pp. IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, kasztelanicowi halickiemu, staroście karaczkowskiemu i IMci p. Konstantemu Szumlańskiemu, chorążycowi halickiemu, posłom od ziemi naszej halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących na sejmiku partykularnym, sejm walny extraordynaryjny poprzedzającym, dnia 16 miesiąca czerwca roku teraźniejszego 1750, za uniwersałem, do ziemi naszej ordynowanym, odprawionym do JO. księcia IMci Aleksandra Augusta Czartoryjskiego, wojewody i generała ziem ruskich, warszawskiego, kałuskiego, lityńskiego etc. starosty unanimiter uproszonym i obranym dana i pisana.

2. Znając ziemia nasza, jako primo capiti nietylko tejże ziemi, ale też i całego prześwietnego generału ruskiego JO. księciu IMci Czartoryjskiemu, wojewodzie, generałowi ziem ruskich, warszawskiemu, kałuskiemu etc. staroście rekognicyą i oświadczenie tem oczywistsze prawdziwych chęci WW. IMć pp. posłowie nasi przy uniżonej od ziemi naszej księciu IMci obserwancyi wyrazić rzetelnie mają, quo corde et animo fertur zawsze ziemia nasza przeciwko temuż JO. księciu IMci wojewodzie swojemu i oraz upraszać będą, ażeby nietylko generalnie całej ziemi zachodzące kiedykolwiek desideria miał w żywej i łaskawej manutencyi, ale też in particulari godnych i zasłużonych tej ziemi concives dobrocią serca swojego, powagą i wielkim kredytem i mocną wspierał zawsze protekcyą, a oraz super merita i gradus ascendendi sprawiedliwą raczył mieć attencyą.

3. A ponieważ sejmu następującego jedyne jest obiectum korektura trybunałów, zniesienie w nich abusuum i wynalezienie, co jest najpożądańszego, citioris iustitiae cursus, publicum zaś desiderium wszystkich województw ruskich, ażeby we Lwowie mógł się odprawować trybunał, co i teraz JWW. IMć pp. posłowie na sejm obrani ad manutenendum mają sobie in praecommissis, więc i tę materyą IMć pp. posłowie nasi do utrzymania JO. księciu IMci wojewodzie rekomendować będą, wszak to cedet honori et gloriae JO. księcia IMci jako wojewody i generała ziem ruskich, kiedy pod jego zaszczytem in metropoli województw ruskich zacznie się i sądzić będzie trybunał.

4. Że zaś ziemia nasza fatalitate quadam do ustanowienia ziemstwa przychodzić nie może i bez podkomorzego zostaje, upraszać będą IMć pp. posłowie JO. księcia IMci wojewody ruskiego, ażeby nietylko uniwersały na elekcyą podkomorzego, sędziego, podsędka i pisarza ziemskich halickich chciał wydać, ale też do pomyślnego sukcesu i obrania, przykładem chwalebnym prześwietnej ziemi przemyskiej, jednego z naszą ziemią generału, raczył łaskawej swojej przyłożyć kooperacyi.

5. Zasługi wielkie w Rzptej przez tylo publicznych funkcyi, jako też signanter tej ziemi JW. IMci p. Rozwadowskiego, kasztelana halickiego mniej by potrzebowały explikacyi i rekomendowania, bo te i samemu JO. księciu IMci wojewodzie ruskiemu są dosyć wiadome, atoli

ażeby ziemia nasza wszędzie to oświadczała, że ma je zawsze w żywej pamięci i rekognicyi, zlecamy W. IMciom pp. posłom n. w. m. pp. i braci, ażeby one przypomnieć raczyli i o ich reprezentacyą przed najjaśniejszym królem IMcią upraszali.

6. W. IMć p. Szumlański, chorąży halicki, w ojczyźnie i w wojsku emeritus, zaszczycony wielą w Rzptej funkcyami, nawet za granicę chwalebną ale kosztowną legacyą, w ziemi zaś naszej zadziedziczony, zasługami w niej et amore concivium dystyngwowany, w tym czasie godnego brata swojego u nas emeritissimi [śmiercią][1] zasmucony spodziewał się, że przecież przy wakującem po tymże bracie starostwie buczniowskiem znajdzie strapionemu sercu quodcunque levamen, że zasługom znamienitym swoim jakążkolwiek rekompenzę, ale kiedy i w tem upośledzony zostawa, każdemu zaś i ziemi naszej partykularnie wiadomy dobrze do JO. księcia IMci wojewody ruskiego u najjaśniejszego majestatu kredyt et validae promotiones, więc obligujemy usilnie WW. IMć pp. posłów naszych, ażeby singularissime tegoż W. IMć p. Szumlańskiego, chorążego halickiego łaskawemu JO. księcia IMci sercu i mocnej insynuowali protekcyi, pewni będąc, że żywe za nim interesowanie się skuteczną u J. Kr. Mci, p. n. m. znajdzie akceptacyą.

7. In reliquo WW. IMć pp. posłowie oświadczą JO. księciu IMci, wojewodzie ruskiemu wszelką na zawsze od ziemi naszej wdzięczność et ad obsequendum ochotę. Caetera activitati innatae et dexteritati WW. IMć pp. posłów braci naszych recommendantur, upraszając IMć n. w. m. pp., aby ad contenta praemissorum vota nasze i expressyą winnej demissyi do skutku przyprowadzili. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Mikołaj na Potoku i Buczaczu Potocki, starosta kaniowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan Komorowski, oberszteleutnant koru artylleryi koronnej, tejże ziemi i powiatów do niej należących assessor. M. Z. R. Wojakowski, assessor ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 259 p. 1045—1048.

265.

Halicz, 14 września 1750.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce obrad naszych zwyczajne dnia 14 miesiąca września roku teraźniejszego 1750, t. j. w pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi, w który dzień przypadło święto Podwyższenia św. Krzyża, takowe auxiliante Deo sub thessera Crucis na fundamencie prawa koronnego unanimi assensu et voto uformowaliśmy laudum.

2. Naprzód przystąpiwszy do elekcyi W. IMci p. marszałka i WW. IMć pp. assessorów, uprosiliśmy i bez kontradykcyi obrali za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Mateusza Michała Bąkowskiego, cześnika kołomyjskiego, za assessorów WW. IMć pp. Józefa Czechowicza, cześnika liwskiego i Alexandra Drohomireckiego, podczaszego sanockiego. Pod którego to W. IMci p. marszałka dyrekcyą ad aram Themidis na prześwietny trybunał koronny piotrkowski i lubelski concivem ziemi naszej, z godnych antenatów swoich emeritissimum ad illud areopagum JW. sędziów deputatów experyencyi praw ojczystych semper parem W. IMć p. Adama Worcella, łowczego bracławskiego, za sędziego i deputata ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących wolnymi głosy sine ulla contradictione uprosiliśmy.

[1] Zob. str. 486 przyp.

3. Któren to W. IMć p. sędzia deputat in illo publico iustitiae theatro iuxta innatam suam dexteritatem invigilabit prawu pospolitemu, a mianowicie braci ziemi naszej opitulari raczy. Które to laudum, jako zgodnie umówione i postanowione, W. IMci p. marszałkowi koła naszego i WW. IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego podać zlecamy. Datum et actum die et anno ut supra. Mateusz Michał Bąkowski, cześnik kołomyjski, marszałek ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Józef Czehowicz, c[ześnik] l[iwski], assessor z koła rycerskiego obrany z ziemi halickiej i do niej należących powiatów. Alexander Drohomirecki, p[odczaszy] san[ocki], assessor tejże ziemi i powiatów z ziemi halickiej.

Castr. Hal. Rel. 259 p. 1374—1375.

266.

Halicz, 15 września 1750.

Manifestacye ziemian halickich z powodu laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. Actum in castro Haliciensi feria tertia in crastino Exaltationis s. Crucis a. D. 1750.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosorum Alexandri Wirzbowski, Ioannis Zubowski, Żurakowski, Theodori Koblański, Samuelis Łucki et Ioannis Koblański idque in eo, quod ipsi die hesterna sub agitatione comitiolarum terrae praesentis electionis ill. magn. iudicis deputati ex rationibus suis contradixerint, ideoque de nullitate laudi facta. Cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam in triduo ut iuris et moris est ad acticandum non est porrecta, ideo ex parte generosi actorum loci praesentis notarii de deligencia in suscipienda renitencia vero manifestantis (sic) in porrigenda eadem copia manifestatur.

3. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosi Stephani Brzeski et Thomae Zabielski, idque de nullitate laudi electionis ill. magn. iudicis deputati ex eo, quod cum contradictione sui manifestantium et aliorum indigenarum steterit facta. [etc. u. s.].

4. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosi Martini Zembowski pincernae Dobrinensis idque in eo, quod sicut laudum electionis ill. mfci. e terra praesenti iudicis deputati die hesterna sine contradictione steterit, ita quoque de mane statim post ortum solis a magnifico mareschalco comitiolarum pro tunc celebratarum ad acta officii praesentis per oblatam ingrossandum cum subscriptione manus eiusdem ill. m. mareschalci et magnificorum assessorum et appositione sigillorum ordinatum est ideoque prospiciendo integritati facta. [etc. u. s.].

Castr. Hal. Rel. 259 p. 1375—1376.

267.

Halicz, 14 września 1751.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się tu do Halicza, in locum consultationum solitum, in crastino sejmiku electionis deputata na prześwietny trybunał, t. j. 14 Septembris w roku teraźniejszym 1751 na sejmik boni ordinis ad

mentem legis, naprzód oddawszy powinne dzięki Regi regum et Domino dominantium za najświętszą Jego Opatrzność, że w tym czasie dostaje się nam powitać i o sukcessach pro integritate boni publici radzić, a potem solita praxi unanimi voto et assensu za dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Omiecińskiego, cześnika kołomyjskiego e medio nostri uprosiliśmy i obrali, tudzież za assessorów W. IMć pp. Andrzeja Gumowskiego, skarbnika żydaczowskiego i Jana z Studzianki na Medusze Studzienickiego, n. w. m. pp. i braci, sub quorum authoritate et magnitudine takowe postanowiliśmy unanimi assensu laudum.

2. A że funkcya komissarska po zakończonej przez W. IMć p. Michała z Romanowa Świerskiego, podstolego kołomyjskiego, funkcyi w ziemi naszej wakuje, więc na przyszły trybunał skarbowy radomski W. IMć p. Stanisława z Granowa Karsznickiego, podkomorzyca ziemi naszej halickiej, n. w. m. p. i brata, emeritissimum w ziemi naszej ab antecessoribus virum do tej funkcyi zgodnie [1] uprosiliśmy i tę funkcyą na lat trzy (sic) iuxta usum et praxim antiquiorem in manus et brachium jego składając, upraszając oraz naszego w. m. p., aby interesa ziemi in illo publico theatro iustitiae pro sua dexteritate tueri raczył.

3. Ponieważ po determinacyi funkcyi swojej komisarskiej W. IMć p. Michał z Romanowa Swierski, podstoli kołomyjski, dotychczas wybranych i wyexpensowanych ad aerarium ziemi naszej wchodzących proweniencyi nie dał i w teraźniejszym czasie dla słabości zdrowia swego in termino [2], jako się in anterioribus sejmików cadentiis zabierał, które jednakże irrito eventu nie doszły, ad effectum nie doprowadził, przeto na przyszłym da Bóg sejmiku boni ordinis ziemi naszej coram delegatis e medio nostri rationem [3] administratae functionis dać tenebitur.

4. A że niektóre miasta i miasteczka w ziemi naszej i powiatach do niej należących trembowelskim i kołomyjskim znajdują się in contribuendi renitentia do skarbu podatku, którego według taryfy totaliter wypłacenie być powinno, przeto tych zaległych i zatrzymanych, ad rationem totalis ad mentem taryfy proweniencyi należących, za rzecz potrzebną sądzimy, upraszając W. IMć p. komisarza n. w. m. p., aby w trybunale skarbowym radomskim o zaległe ad mentem taryfy płacić się należące podatki agat et omni meliori modo vindicet, lub na swojem miejscu IMć p. plenipotenta do tej funkcyi zgodnego pro libitu sui et totalitate ziemi uczyniwszy, onemu plenipotencyą in forma iuris quam plenissima ad tuendas causas naznaczył, któremu za fatygę zł. 500 ex aerario ziemi naszej W. IMć p. komisarz wypłacić ma.

5. Że ziemia nasza halicka przez przeszłe landa na reparacyą ksiąg grodu halickiego i trembowelskiego pozwoliła kwotę z reszty dymów trzysta kontrybucyi, za które W. IMć p. Kunaszewski, skarbnik kołomyjski, regent grodzki halicki, archiwum grodu halickiego in toto zreparował, a zaś IMć p. Wojciech Skurzewski, regent grodzki trembowelski na reparacyą także ksiąg ex contingenti hoc partycypowali, tudzież W. IMć p. Jastrzębski, stolnik kołomyjski in recompensam za funkcyą swoją, jako też W. IMć p. Bazyli Turkuł, starosta czerniejowski swojej pretensyi ex eodem contingenti zarówno partycypowali, ponieważ detrimentum ziemie naszej upatrzyliśmy, że przedtem summa z dymów trzysta per laudum na erekcyą kościoła farnego uchwalona ac post in reparationem ksiąg grodzkich halickich do kancellaryi grodu halickiego była obrócona, zaczem teraz unanimi voto et assensu, ponieważ ad dispositionem terrae eiusdem devenit, a delaty niewypłaconego podymnego bez exakcyi dotychczas zostają, dlaczego za rzecz sprawiedliwą sądziliśmy, aby restans praetium z delat wynikające wybrane było, do czego uprosiliśmy IMć p. Pawła Czerkaskiego, subdelegata grodu naszego halickiego, aby nie tylko pomienione na dobrach zaległe podymne, ale też całą sumę z raty teraźniejszej septembrowej anni praesentis ad mentem taryfy totaliter wybrawszy, ad manus W. IMci p.

[1] W rkp. zgodnego.
[2] W rkp. interitum.
[3] W rkp. ratione.

komisarza ad dispositionem eius, praevia quietatione, komportował i raty następujące ad determinationem functionis tegoż IMci p. komisarza kontynuował, hoc adiecto, jeżeliby które dobra w płaceniu renitentia były, tedy czyli iuris via czyli per executionem były omnino windykowane, tegoż IMć obligujemy[1]. A zaś podobny podatek w grodzie trembowelskim, do odbierania przedtem na reparacyą ksiąg do kancellaryi naznaczony, jako praesenti laudo abrogowany, tak in exequendo et percipiendo od niego IMć p. regent grodzki trembowelski abstineat, do wybierania którego obligujemy W. IMć p. komisarza, aby ex brachio sui kogo habilem delegował i tenże podatek totaliter wybrany ad dispositionem tegoż W. IMci p. komisarza contribuat.

6. Desideria zaś JW. braci n. w. m. pp. rezolwując, że W. IMci p. Wojciechowi Broniewskiemu, łowczemu pliznińskiemu (sic) laudum przeszłe 1748 anni na 2.000 zł. p. od ziemi naszej deklaracya tylko nastąpiła, więc tęż samą deklaracyą ad effectum deducendo, upraszamy W. IMć p. komisarza, ażeby summa 2.000 zł. p. indilate ad manus tegoż W. IMci p. łowczego plizniṅskiego, n. w. m. p. i brata, wypłacona była. Przy tem godzi nam się przypomnieć zasługi ś. p. IMć pp. Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, Stanisława Omiecińskiego, Bazylego Zuba, komornika ziemi halickiej, których successoribus aby iuxta antiquiora lauda, rozpatrzywszy się w przeszłych kalkulacyach, jeżeli nie są uspokojone, W. IMć p. komisarz assygnacyą i pro iusto et aequo tymże IMciom satisfactionem obmyślił, oraz IMciów pp. Antoniego Kościńskiego, cześnika żydaczewskiego za funkcyą assesorstwa zł. 500 iuxta dispositionem nostram pretendującego vigore anterioris laudi, Stanisława Obertyńskiego, Jana Zawadzkiego, W. IMci p. Szymona Poradowskiego, miecznika owruckiego, Franciszka Sobolewskiego, IMć pp. Bilińskich braci, Andrzeja Drohomireckiego, Samuela Drohomireckiego, Józefa Pileckiego i Andrzeja Pileckiego, Antoniego Sobolewskiego, rotmistrza smolackiego, Stanisława Boratyńskiego, skarbnika smoleńskiego wzajemnie aby onymże iuxta lauda anteriora, według których swojej nie odebrali satysfakcyi, z retentów zaległych similiter obmyślić raczył, instamus i do retentów W. IMć p. Michała Swirskiego, podstolego kołomyjskiego pro sufficienti satisfactione odsyłając, plenissime aby być mogli uspokojeni.

7. Podali nam supplices libellos IMć bracia nasi, że w tych czasiech jedni dotknięci ręką Pana Boga to przez panujące w teraźniejszym czasie ognie, to przez wielkie wód inundacye, to przez gradobicia, bydła odchodzenia ledwie już co vitam spirant, a drudzy do ostatniej przyprowadzeni zguby, więc zabiegając aegestati, a succurendo potrzebom braci, uchwaliliśmy IMci p. Antoniemu Rusieckiemu, że przez ogień na fortunie ponosi detryment, zaczem amore proximi in subsidium et fulcimentum[2] onemu zł. p. 400, IMci p. Piotrowi Studzienieckiemu zł. 200, IMci p. Teodorowi Wąsowiczowi zł. 50, IMci p. Andrzejowi Zubrowi zł. 40, IMci p. Eliaszowi Zubrowi zł. 40, IMć pp. Stefanowi i Bazylemu Grabowieckim braci zł. 80, IMć pp. Jerzemu, Łukaszowi i Janowi Berezowskim zł. 120, IMci p. Bazylemu Grabowieckiemu zł. 40, IMć pp. Janowi i Fabianowi Boratyńskim zł. 80, IMci p. Eliaszowi Korczyńskiemu zł. 40, IMć pp. Bazylemu i Alexandrowi Żarskim zł. 80, IMci p. Franciszkowi Koryckiemu zł. 40, IMci p. Kazimierzowi Karczewskiemu zł. 40, IMć pp. Pawłowi i Michałowi Ilnickim zł. 80, IMć pp. Józefowi i Michałowi Płazowskim zł. 80, IMci p. Janowi Hołyńskiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Starczewskiemu zł. 40, IMć pp. Michałowi i Piotrowi Bułatom Grabowieckim zł. 100, IMci p. Stefanowi Zubrowi zł. 40, IMci p. Michałowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Janowi Zahornemu Żurakowskiemu zł. 40, IMci p. Marcinowi Lechnowiczowi Żurakowskiemu

[1] Postanowienie to objaśnia dekret kondescenzoryalny, wydany w sprawie pomiędzy ziemią halicką z jednej, a regentem grodu trembowelskiego Skórzewskim i innymi z drugiej strony 1753 r. Zob. Castr. Tremb. 209 p. 2357–81 i Castr. Hal. 262 p. 2141–53. Jest tam też opisane dokładnie archiwum grodzkie trembowelskie; akt ten opublikował Dąbkowski P., Palestra i księgi sądowe trembowelskie za czasów polskich, str. 39–48.

[2] W rkp. fuletum.

zł. 40, IMci p. Konstantemu Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Jaroszowi Wisłobodzkiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Wisłobodzkiemu zł. 40, IMci p. Janowi Wisłobodzkiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Łuckiemu zł. 40, IMci p. Janowi Bahrynowskiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Bahrynowskiemu zł. 40, IMci p. Stanisławowi Bahrynowskiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Zaleskiemu zł. 40, IMci p. Andrzejowi Łuckiemu zł. 40, IMci p. Dominikowi Noraskiemu zł. 40, IMci p. Samuelowi Bielińskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Bilińskiemu zł. 40, IMci p. Łukaszowi Ostrowskiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Berezowskiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Zaleskiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Drogomireckiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Zurakowskiemu zł. 40, IMci p. Aleksandrowi Zurakowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Bahrynowskiemu z Chocimia zł. 40, IMci p. Janowi Stopczyńskiemu zł. 40, IMci p. Samuelowi Łuckiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Spławskiemu zł. 40, IMci p. Franciszkowi Spławskiemu zł. 40, IMci p. Jerzemu Spławskiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Spławskiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Łuckiemu zł. 40, IMci p. Stanisławowi Podwysockiemu zł. 40, IMci p. Janowi Koblańskiemu zł. 100, IMci p. Wojciechowi Koblańskiemu zł. 100, IMć pp. Franciszkowi i Andrzejowi synom, tudzież IMci p. Franciszkowi ojcu Sobolewskim zł. 200, IMci p. Samuelowi Nahujowskiemu zł. 40, IMć pp. Eliaszowi i Gabryelowi Czerkaskim zł. 200, IMć pp. Alexandrowi i Janowi Podhorodeckim zł. 100, IMci p. Bazylemu Baranieckiemu zł. 100, IMci p. Teodorowi Baranieckiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Chylińskiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Wieczorkiewiczowi zł. 50, IMci p. Stefanowi Ciołkowi zł. 80, IMci p. Janowi Ilnickiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Zwanowi zł. 40, IMci p. Wojciechowi Zurakowskiemu zł. 40, IMci p. Stanisławowi Skulskiemu zł. 40, IMci p. Alexandrowi Rutkowskiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Drohomireckiemu i IMć pp. Tomaszowi, Maciejowi Bydłowskim zł. 120, IMci p. Teodorowi Koblańskiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Siedleckiemu, mając na dawne zasługi jego dla ziemi świadczone wzgląd zł. 200, IMci p. Michałowi Zawadzkiemu zł. 40, IMci p. Wojciechowi Piotrowskiemu zł. 40, IMci p. Wojciechowi Spławskiemu zł. 140, IMci p. Janowi Ziobrowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Sługockiemu zł. 100, IMci p. Stanisławowi Bereznickiemu zł. 40, IMci p. Gabryelowi Sługockiemu zł. 40, IMci p. Danielowi Wąsowiczowi zł. 50, IMci p. Piotrowi Zebrowskiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Dolińskiemu zł. 40, IMci p. Pawłowi Siemiginowskiemu zł. 40, IMci p. Jerzemu Pasławskiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Jasińskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Sadurskiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Sadurskiemu zł. 100, IMci p. Janowi Wąsowiczowi zł. 40, IMci p. Ludwikowi Glince zł. 40, IMci p. Krzysztofowi Grzegorzewskiemu zł. 40, IMci p. Jerzemu Skulskiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Skulskiemu zł. 40, IMci p. Marcinowi Skulskiemu zł. 40, IMci p. Józefowi Jasińskiemu zł. 40, IMci p. Dymitrowi Juszkowskiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Bilińskiemu zł. 40, IMć pp. Piotrowi, ojcu i Bazylemu, synowi Witwickim zł. 100, IMci p. Maciejowi Zieleznieckiemu zł. 40, IMci p. Franciszkowi Zieleznieckiemu zł. 40, IMci p. Szępińskiemu z Meduchy zł. 40, IMci p. Antoniemu Kędzierskiemu zł. 40, IMci p. Andrzejowi Grzymkowskiemu zł. 40, IMci p. Jerzemu Drohomireckiemu zł. 40, IMciom pp. Janowi i Alexandrowi Drohomireckim zł. 80, IMci p. Alexandrowi Zurakowskiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Zurakowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Kruszelnickiemu zł. 40, IMć pp. Antoniemu i Remigianowi Popielom zł. 80, IMci p. Janowi Ilnickiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Czerkaskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Czerkaskiemu zł. 40, IMci p. Łukaszowi Czerkaskiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Witwickiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Zurakowskiemu zł. 40, IMci p. Jaroszowi Łuckiemu zł. 40, IMci p. Ludwikowi Zabielskiemu zł. 200, IMci p. Tomaszowi Zurakowskiemu zł. 500, IMci p. Bartłomiejowi Żurakowskiemu zł. 200, IMci p. Jerzemu Zurakowskiemu zł. 200, IMci p. Albinowi Ostrowskiemu zł. 400, IMci p. Wojciechowi Ostrowskiemu zł. 300, IMci p. Wawrzyńcowi Niewierskiemu zł. 40, IMci p. Józefowi Srokowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Łąckiemu zł. 40, IMci p. Eliaszowi Ilnickiemu zł. 40, IMci p. Bazylemu Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Walentemu Wywiorskiemu zł. 40, IMci p. Panteleonowi Łępickiemu zł. 40, IMci p. Janowi Łępic-

kiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Koblańskiemu zł. 40, IMci p. Kazimierzowi Siemiginowskiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Ciemierzyńskiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Wierzbickiemu zł. 40, IMci p. Irzemu Jałowińskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Jałowińskiemu zł. 40, IMci p. Remigianowi Konińskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Pacławskiemu zł. 40, IMci p. Ludwikowi Oczesalskiemu zł. 40, IMci p. Józefowi Dobczyckiemu zł. 40, IMci p. Wojciechowi Pięknowskiemu zł. 100, IMci p. Romoldowi Kruszelnickiemu zł. 40, IMci p. Jakubowi Szydłowskiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Mileckiemu zł. 40, IMci p. Mikołajowi Demeszyńskiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Sandurskiemu zł. 40 niniejszem laudum naznaczamy.

8. Że zaś wielu IMciów ex concivibus ziemie naszej dotąd w żywej pamięci zostające, godne merita nas pociągają ad gratitudinem zasług, oraz niektórych IMciów, zważając fatales ich casus, przeto z braterskich afektów fundum obmyślając, naznaczamy jako to: IMci p. Andrzejowi Korczyńskiemu zł. 100, IMci p. Józefowi Drohomireckiemu zł. 200, IMci p. Andrzejowi Grabowieckiemu zł. 300, IMci p. Franciszkowi Żukowskiemu zł. 200, IMć pp. Andrzejowi ojcu i Stefanowi synowi Zarembom zł. 300, IMci p. Antoniemu Karczeskiemu niedawno pogorzałemu na zapomożenie zł. 200, W. IMci p. Michałowi Dubrawskiemu, podczaszemu dobrzyńskiemu przy różnych jego kazusach tak na zdrowiu z dyspozycyi Boga, jako też przez procesa w chorobie zostającego (sic) przyciśnionemu mając wzgląd temuż zł. 600, W. IMci p. Antoniemu Kościńskiemu, cześnikowi żydaczewskiemu, ob inundationem wielkich wód w teraźniejszym czasie że znaczną ponosi ruinę zł. 500, IMci p. Mikołajowi Omiecińskiemu zł. 200, IMci p. Stanisławowi Omiecińskiemu zł. 200, IMci p. Antoniemu Omiecińskiemu zł. 200, IMci p. Michałowi Studzienieckiemu zł. 200, IMci p. Michałowi Rawskiemu, instygatorowi grodzkiemu halickiemu za windykowanie zaległych prowentów ziemie naszej zł. 250, IMci p. Janowi Gumowskiemu zł. 200, IMci p. Alexandrowi Zurewiczowi zł. 100, IMci p. Antoniemu Jasińskiemu zł. 200, IMci p. Stanisławowi Jasińskiemu zł. 200, IMci p. Alexandrowi Kiernickiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Olszańskiemu zł. 100, IMci p. Andrzejowi Rossowieckiemu zł. 100, IMci p. Alexandrowi Drohomireckiemu zł. 200.

9. Wiadome są całej ziemi naszej z azardem zdrowia wypracowane i stratą substancyi zasłużone merita in tuendo ziemię naszą od opryszków przez lat kilkanaście W. IMci p. Stefana Przyłuskiego, pułkownika, którego iusto merito nadgradzając azardy i fatygi unanimi assensu ziemia nasza temuż W. IMci p. Przyłuskiemu naznacza tantisper zł. p. 2.000, oraz IMci p. Wojciechowi Gierczanowskiemu, pułku jego porucznikowi, także za tymiż opryszkami za ordynansem azardującemu się zł. p. 800 naznaczamy.

10. Zaniesiona illacya ad congremium nostri przez W. IMć p. Stanisława Boratyńskiego, skarbnika smoleńskiego i innych braci naszych respektem integritatis actorum terrestrium Haliciensium, dla czego subveniendo integritati aktów ziemskich, w których fortun naszych vestigia extant, niżeli nam przyjdzie o sposobie zupełniejszym reparacyi ksiąg ziemstwa pomyśleć na przyszłym da Bóg sejmiku, więc ad interim na oprawę ksiąg i ułożenie onych zł. 1.000 naznaczamy. Którą to kwotę ex aerario terrae W. IMć p. komisarz do rąk IMci p. Jana Wilczyńskiego i Franciszka Raciborskiego oddawszy, praecommittet IMć pp. jako i my obligujemy, aby co tylko może wystarczyć tej sumy na reparacyą ksiąg i ułożenie onych expensowali, z czego rationem na przyszłym sejmiku dać będą powinni. A zatem, żeby tychże aktów była attendencya, upraszamy IMć pp. Jana Wilczyńskiego i Franciszka Raciborskiego, którzy już przez lat kilka studium około onych mieli, tak i teraz onychże upraszamy, aby na dalszy czas toż staranie samo exerceant. Którym IMciom pro parte każdego po zł. 350 naznaczamy, a naznaczone aby W. IMć p. komisarz ex aerario terrae irremissibiliter tymże IMciom wydał assygnacyą, obligujemy.

11. Żeby zaś Bóg Wszechmogący ziemię naszą ab afflictionibus Swoją świętą wybawił Opatrznością, więc do wielebnych OO. Kapucynów konwentu maryampolskiego zł. 800, do konwentu trembowelskiego WW. OO. Karmelitów zł. 600, do konwentu OO. Bernardynów

w Fradze zł. 200, OO. Franciszkanom w mieście halickim rezydującym zł. 200, a zaś IMci księdzu komendarzowi kościoła farnego zł. 100 tak, aby pomienione konwenty precibus suis supremum pro incolumitate nostri błagając Numen, reddant nobis propitium, destynujemy, upraszając, aby W. IMć p. komisarz fundum niezawodne wynalazszy, assygnacye nieodwłocznie wydać raczył.

12. Widząc paternam JW. IMci p. Stanisława Potockiego, wojewody i generała ziem kijowskich, circa tranquillitatem kraju pokuckiego, tot periculis od zuchwalstwa chłopskiego podległego, curam et solicitudinem po nieodżałowanej śmierci JO. IMci p. krakowskiego, hetmana w. kor. amore patriae et boni publici continuatam, przeto nieśmiertelną do zasług in pectoribus nostris zapisując obligacyą, dobra tegoż JW. IMci p. wojewody i generała ziem kijowskich, w kraju tutejszym leżące, ad mentem laudi 1742 a solutione podatków ziemiańskich uwalniamy.

13. Wielkie merita w ziemi naszej W. IMć pp. Andrzeja Kurowskiego, łowczego żytomirskiego, Macieja Siromskiego, Andrzeja Swaryczewskiego, skarbnika żytomirskiego, Andrzeja Wojciechowskiego, Antoniego Załuskiego i Piotra Swaryczewskiego, tak przez antecessorów swoich, jako też i z samych siebie zasłużonych, których in pectoribus nostris zachowując gratitudinem na zawsze i teraz obligujemy W. IMć p. komisarza, n. w. m. p. i brata, ażeby W. IMci p. Andrzejowi Kurowskiemu zł. 1.000, IMci p. Andrzejowi Swaryczowskiemu zł. 500, IMć pp. Piotrowi Swaryczowskiemu i Maciejowi Siromskiemu po zł. 100 pro posse ex aerario, jeżeli wystarczy podatek ziemiański, lub z retentów za lata przeszłe naznaczyć raczył.

14. Innych IMć braci, jako to W. IMć p. Mikołaja Obertyńskiego, Jana Zakrzeskiego do przyszłego da Bóg sejmiku i dyspartymentowania donatyw przed inszymi do donatyw konkurentami mieć będziemy w żywej pamięci.

15. Jako zaś zwyczaj wszystkich prawie sejmików boni ordinis ziemi naszej bywał, iż WW. komisarza, marszałka i assessorów obrad naszych za fatygi ich kontentować ziemia nasza zwykła, tak i teraz W. IMci p. Stanisławowi z Granowa Karsznickiemu, podkomorzycowi ziemie naszej, za każdy rok funkcyi swojej po 2.000 naznaczamy, W. IMć p. marszałka dwoma tysiącami zł., a IMć pp. assessorów po zł. 500 za fatygę ich deklarując, kontentujemy, upraszając W. IMć p. komisarza, aby tychże IMciów ex aerario terrae jak najprędzej uspokoił.

16. Miasto Halicz, jako przez teraźniejszą wód inundacyą nadrujnowane i przez przypadkowy ogień i insze infortunia zrujnowane, przeto mając kompassyą nad stołecznem obrad naszych miejscem do podatku czopowego i szelężnego z retentów za lat dwie po zakończonej funkcyi W. IMci p. Swierskiego, podstolego kołomyjskiego zaległych, aby ad erarium ziemie naszej nie było importowane, uwalniamy. Szynkarze zaś, tak chrześcianie, jako i Żydzi, miody i piwa szynkujący, za te dwa lata dwoje czopowego i szelężnego ad mentem taryffy należące do sławetnego p. Tomasza Łozińskiego, łantwójta miasta Halicza importować powinni bez żadnej odwłoki i wymówki, sławetny zaś p. Łoziński łantwójt na reparacyą podupadłych domów i pogorzelców i inne potrzeby do całości miasta regulujące się obrócić powinien, a z wyexpensowanej kwoty aby calculum uczynił swego czasu nakazujemy. Które to laudum i wszystkie w nim opisane kondycye, jako zgodnie postanowione W. IMci p. marszałkowi i assessorom koła naszego rycerskiego podpisać i do grodu per oblatam podać zlecamy. Datum w Haliczu, die 14 Septembris 1751 anno. Jan Omieciński, c[ześnik] k[ołomyjski], marszałek boni ordinis ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Andrzej Gumowski, s[karbnik] ż[ydaczowski], assessor boni ordinis. Jan Studzieniecki, assessor boni ordinis.

Castr. Hal. Rel. 260 p. 1639—1648.

268.

Halicz, 14 sierpnia 1752.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza ad locum cosultationum solitum za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci, datowanym w Schowie (sic) dnia 6 miesiąca czerwca roku teraźniejszego 1752 i ad acta grodu halickiego feria secunda in vigilia festi s. Jacobi Apostoli roku tegoż[1], tudzież posteriori ad acta castrensia Tremboviiensia per oblatam podanym, na sejmik partykularny przedsejmowy dnia 14 miesiąca sierpnia roku tegoż 1752, t. j. w poniedziałek w wilią święta Wniebowzięcia Najchwalebniejszej Maryi Panny Bogarodzicy takowe faventibus Superis sub bono omine protekcyi Matki Boskiej, auxiliatricis wszelkich rad zdrowych i pomocy ziemi naszej i całemu Królestwu polskiemu takowe unanimi assensu et voto postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Panu Zastępów, Regi regum et Domino dominantium z najgłębszą adoracyą niesiemy dzięki, że nas w miłym pokoju konserwując, co do całości naszej należy radzić łaskawie zezwala. Oddajemy przy tem winne homagia najjaśniejszemu królowi IMci, że circa tot curas et solicitudines, które około państw swoich dziedzicznych [ponosi], nieprzepomina bonum publicum królestwa swego polskiego et ex cardine praw koronnych złożyć raczył sejm sześcioniedzielny dnia wtórego miesiąca października w roku teraźniejszym zaczynać się mający w Grodnie iuxta cadentiam prowincyi litewskiej, na który tak w uniwersale wydanym, jako niemniej in credentialibus przez posła swego według prawa i zwyczaju do ziemi naszej ordynowanego materye takowe ad consulendum podaje, które merum spirant patris patriae amorem i które tak ad securitatem internam jako externam, mianowicie co się tycze umocnienia sił Rzptej przez aukcye wojsk, tudzież aby sprawiedliwość in orbita[2] sua zachowana była i wszystkie kraje najjaśniejszego królestwa uszczęśliwione conducant et colimant. A zatem za marszałka koła naszego rycerskiego ziemi naszej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego primo IMć p. Józefa Skrzetuskiego, podczaszego przemyslskiego, starostę mogielnickiego, za assessorów W. IMć pp. IMć p. Jana z Golejowa Golejowskiego, cześnika buskiego, regenta ziemskiego lwowskiego i IMć p. Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego, IMć p. Mikołaja Zuba, cześnika nowogrodzkiego unanimi assensu et voto uprosiliśmy. Pod którego to W. IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego dyrekcyą naprzód przystąpiliśmy ad electionem JW. WW. IMć pp. posłów iuxta praxim et usum ziemi naszej usitatum i bez wszelkiej kontradykcyi uprosiliśmy za posłów na sejm przyszły grodzieński JW. WW. IMć pp. Wojciecha Siemińskiego, referendarza koronnego, dębowieckiego etc. starostę, WW. IMć p. Józefa Skrzetuskiego, podczaszego przemyskiego, mogielnickiego etc. starostę, koła naszego rycerskiego marszałka, W. IMć p. Michała Jastrzębskiego, stolnika kołomyjskiego, W. IMć p. Antoniego Lubowieckiego, podczaszego kijowskiego, W. IMć p. Dominika z Czertwic Cetnera, starostę stockiego i W. IMć p. Romana Szumlańskiego, chorążego znaku pancernego W. IMci p. starosty baranowskiego, n. w. m. pp. i braci, których amore boni publici obowiązujemy, aby stanąwszy in illo theatro publico, cel i metę najpierwej przedsięwzięli et viriliter utrzymywali całość swobód, wolności, fortun i honorów naszych, a potem in materiis sive cathegoriis, które

[1] Castr. Hal. 261 p. 1773–5.
[2] W rkp. orbata.

na przyszłym[1] da Bóg sejmie occurent, zgadzali się cum sensibus statuum Reipublicae, instrukcye nasze seorsivo instrumento spisaliśmy et unanimiter umówili, w których co się tycze aukcyonowania wojsk, korrektury trybunałów referować się mają do dawniejszych instrukcyi, mianowicie in anno 1746 et anno 1750.

3. A że nam należy podług prawa pospolitego kommunikować consilia nasze JW. WW. IMć braci naszym generału wyszyńskiego, zaczem uprosiliśmy e gremio nostri za posła do tegoż prześwietnego generału wyszyńskiego W. IMć p. Dunstana z Replina Wojakowskiego, kasztelanica przemyskiego, n. w. m. p. i brata, obligując, aby w czasie uniwersałem J. Kr. Mci naznaczonym stanąwszy, resultata obrad naszych komunikować raczył.

4. Które to laudum i wszystkie w nim wyrażone contenta, jako zgodnie unanimi voto et assensu umówiliśmy i postanowili, tak one W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assessorom przy zwykłych pieczęci przyciśnieniu podpisać się (sic) i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Józef Skrzetuski, podczaszy przemyski, starosta mogielnicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan z Golejowa Golejowski, regent ziemski lwowski, assessor. M[ichał] Dubrawski, podczaszy drohicki, assessor.

Castr. Hal. Rel. 261 p. 1899—1903.

269.

Halicz, 14 sierpnia 1752.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcye JW. WW. IMć pp. posłom na sejm ordynaryjny grodzieński sześćniedzielny, dnia wtórego miesiąca października w roku teraźniejszym 1752 przypadający, JW. IMci p. Wojciechowi Siemińskiemu, referendarzowi koronnemu, dębowieckiemu etc. staroście. W. IMci p. Józefowi Skrzetuskiemu, podczaszemu przemyskiemu, mogielnickiemu etc. staroście, marszałkowi koła naszego rycerskiego, W. IMci p. Michałowi Jastrzębskiemu, stolnikowi kołomyjskiemu, W. IMci p. Antoniemu Lubowieckiemu, podczaszemu kijowskiemu, W. IMci p. Dominikowi Cetnerowi, staroście stockiemu, W. IMci p. Romanowi Szumlańskiemu, chorążemu znaku pancernego JW. IMci p. starosty baranowskiego, n. w. m. pp. i braci za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito w Haliczu, na sejmiku przedsejmowym ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego dnia 14 miesiąca sierpnia in anno praesenti 1752 przypadłym, unanimi assensu et voto obranym i uproszonym dana.

2. Kiedy ojczyzna nasza za osobliwszą prowidencyą Boską w miłym in hucusque tam ab intra quam ab extra fovetur pokoju, uznaje naprzód suplex supremo Numini nieskończone dzięki, a potem najjaśniejszemu królowi IMci, p. n. m. za ojcowskie pańskiego jego serca około dobra pospolitego cnej Rzptej staranie zapisuje perennaturam circa debitum homagium re et nomine Augusto nomini recognitionem, a zatem salutaribus J. Kr. Mci intentis et motivis in universale et in credentialibus literis posła swego wyrażonych, concordes ferent sensus JW. WW. IMć pp. posłowie, n. w. m. pp. i bracia i oraz po podniesieniu laski suplikować będą do majestatu J. Kr. Mci, aby prezencyą swoją pańską częściej kraj nasz polski uszczęśliwiać raczył.

3. Aukcyą wojsk jako uznawała ziemia nasza i uznaje być potrzebną, tak według instrukcyi anni 1746 na sejm na ten czas przypadły, infauste niedoszły danych, projekt spisany promo-

[1] W rkp. przeszłym.

wować będą ciż JW. WW. posłowie nasi. O to jednak szczególniej starać się mają JW. WW. IMć pp. posłowie bracia nasi, aby circa constituendam proportionem podatkowania niepodpadała w jakowe przeładowanie ziemia nasza, ex quo że jest podległa multis periculis, mianowicie ex vicinia tureckiego państwa i rozproszenia się tam poddaństwa z naszego kraju przy ogłoszonych słobodach w tamtym kraju.

4. Co się tycze wypadłej ex orbita sprawiedliwości, mianowicie ex casu wakującego in anno 1750 trybunału koronnego piotrkowskiego i lubelskiego, manutenebunt instrukcyą eiusdem anni na sejm warszawski dwóchniedzielny extraordynaryjny niedoszły daną JW. IMć pp. posłowie i cum statibus najjaśniejszej Rzptej concordes ferent votorum sensus, żeby sprawiedliwość, na której państwa i królestwa jedynie stoją, suum cursum sine querella sitientium iustitiam mieć mogła [1].

5. A że najjaśniejszy król IMć, p. n. m. pod bytność swoją intra regnum, t. j. zjechawszy do Wschowy in Junio dla podpisania expedycyi na sejmiki antekomicyalne, tamże i buławy koronne dispensante lege konferować et distinctissimis in Republica viris oddać raczył, partykularną przy najniższem podziękowaniu majestatowi J. Kr. Mci p. n. m. IMć pp. posłowie nasi uczynią rekognicyą et publicam przez tak sprawiedliwą buław distributę satisfactionem.

6. Przychodzi i pieczęć wielka W. Ks. litewskiego post fata JW. IMci p. Sapiehy, kanclerza litewskiego ad eandem distributionem J. Kr. Mci p. n. m. Dispositionem tej, jako wątpić nie należy, że J. Kr. Mć per gradum, iustitiam et distinctissima circa summam prudentiam merita JO. księcia IMci Czartoryskiego, podkanclerzego W. Ks. litewskiego, konferować mu będzie raczył, o co jednak IMć pp. posłowie instare non praetermittent tak, aby po nim pieczęć mniejsza W. Ks. litewskiego JW. IMci p. Sapieże, wojewodzie podlaskiemu, pleno meritis, virtutibus et capacitate do tak wielkiego ministerium z łaskawej J. Kr. Mci mogła cedere dyspozycyi, particularius JW. IMć pp. posłowie majestatu pańskiego za tymże JW. IMcią p. wojewodą podolskim upraszać i suplikować będą.

7. Ponieważ per accessum do indigenatów świeżo przychodzących familii starożytne i zasłużone descendunt domy, nie mają pozwalać JW. IMć pp. posłowie, aby cudzoziemców do indygenatów przyjmowano.

8. Popowicze i diakowie ex praesbiteris rithus Graeci spłodzeni, gdy nie są sacrati, [aby] jako nativi fundi do zwierzchności świeckiej, a nie duchownej należeli, zaczem JW. IMć pp. posłowie instare mają cum statibus Reipublicae, żeby zwierzchność duchowna biskupów rithus Graeci hoc in puncto limitibus suis opisana była, ponieważ z takowych osób, panów świeckich nieznających, najwięcej wynika swawoli.

9. Poddaństwo, gdy ze swawoli z dóbr uchodzi, często dziedzice i possessorowie słobody w dobrach swoich niemi osadzają, co się dzieje z wielką krzywdą, zaczem aby IMć pp. dziedzice i possessorowie, ile in vicinia mieszkający, nie przytrzymując takowego zbiegłego poddaństwa, onych łapali i do fortec oddawali, umówią się JW. IMć pp. posłowie cum statibus Reipublicae, aby lex contra secus facientes cum rigore solutionis vadii quadruplicis capitanealis ad instantiam delatoris in foro competenti uchwalona była.

10. Myta wszelkie, lubo dawniejszemi konstytucyami są abrogowane, że jednak constitutionibus annorum 1726 et 1736 pozwolone brać od przechodzących spaśne, grobelne i mostowe, quo praetextu nie dystyngwując podwód szlacheckich od kupieckich, z dóbr do dóbr przechodzących, arendarzom swoim po gościńcach, więc jak cło królewskie albo Rzptej extorquere pozwalają, przeto aby hic abusus omnino tollatur, instabunt JW. IMć pp. posłowie, żeby podwody szlacheckie a quavis in genere et specie thelonei solutione, jakimkolwiek sposobem spasnem, grobelnem czyli mostowem nazwanego uwolnione były, contra secus facientes poenae personales et crumenales przez prawo irrogentur.

[1] W rkp. mogły.

11. Sprawy dóbr dziedzicznych z królewszczyznami o przywłaszczenie granic, ponieważ dotąd w assessoryi sądzić się zwykły, przez co moram patitur iustitia, więc ab hinc aby w trybunale lub ziemstwie sądzone były, instabunt JW. IMć pp. posłowie, tudzież IMć pp. dziedzice aby byli propriores ad comprobationem iuratoriam super proprietatem fundorum.

12. Lubo o expulzyach tak wiele konstytucyi Rzpta obostrzyła contra violatores ich, jednak że te prawa non coherent śmiałość ludzką, przeto o nowy rygor contra renitentes JW. IMć pp. posłowie [domówią się], tak gdyby się kto ważył post subsecutam officiosam traditionem, chociażby tylko per spacium sex horarum zasiedziawszy possessyą czynić komu expulzyą, takowy ut subiaceat poenae sessionis turricae per duodecem septimanas et solutionis quingentarum marcarum.

13. Że Żydzi wielkie przeszkody czynią chrześciaństwu w kupiectwach i handlach, przez co miasta nasze i J. Kr. Mci w ruinie i dezolacyi zostają, zaczem aby od wszelkich in genere et specie handlów i kupiectw oddaleni byli, oprócz łokcia i kwaterki, pod wolnym na każdem miejscu ich towarów zabraniem, mają się w tej mierze starać JW. IMć pp. posłowie o opisanie prawa na Żydów.

14. Że ś. p. IMć p. Walenty Kazimierz Mierzejewski, kasztelan zakroczymski, kupiwszy królewszczyznę Rakowiec i Semenówkę w ziemi halickiej leżące, zamkowe wsi, Rakowiec będący z murów starożytnych dawno opadły niemałym reperował kosztem i przez komisyą J. Kr. Mci 30.000 na tychże dobrach temuż przyznano, zaczem instabunt JW. IMć pp. posłowie za pozostałą [małżonką] i sukcessorami ś. p. IMci p. Krzysztofa Mierzejewskiego, kasztelana sochaczewskiego, a syna pomienionego IMci p. kasztelana zakroczymskiego, aby ta suma modo emphiteutico pro iustitia per status regni uznana była.

15. Wielkie merita W. IMci p. Jana Szumlańskiego, chorążego halickiego ziemi naszej na sejmach warszawskich i grodzieńskich tak wiele razy cum gloria gentis świadczone fulgent nam zawsze prae oculis, zaczem distinctissime wniosą instancyą do majestatu J. Kr. Mci p. n. m. za pomienionym W. IMcią p. chorążym halickim, aby de pane benemerentium praemiari mogły.

16. O inne także materye w dawniejszych instrukcyach de annis wyrażonych, a w teraźniejszej hic wspomnione domawiać się [będą] JW. IMć pp. posłowie.

17. Caetera practicatae activitati et dexteritati probatae JW. IMć pp. posłów naszych committuntur, których obsecramus amore boni publici pro affectibus[1] ziemi naszej, ut instent legibus sensusque suos conforment desideriis całej Rzptej pro commodo publico non privato, których praca et studium non sterilescet w sercach naszych. Datum et actum w Haliczu, die et anno ut supra. Józef Skrzetuski, podczaszy przemyski, starosta mogilnicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jan z Golejowa Golejowski, regent ziemski lwowski, assessor. M[ichał] Dubrawski, podczaszy drohicki, assessor.

Castr. Hal. Rel. 261 p. 1903—1910.

270.

Halicz, 12 września 1752.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, ad locum consultationum solitum dnia 12 miesiąca września roku teraźniejszego 1752, t. j. we wtorek po święcie Naro-

[1] W rkp. effectibus.

dzenia Najświętszej Maryi Panny, in crastino niedojszłego deputackiego sejmiku na sejmik pospolicie boni ordinis zwany, takowe faventibus Superis postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód za marszałka i dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Dunstana z Rzeplina Wojakowskiego, kasztelanica przemyskiego, n. w. m. p., brata i dobrodzieja, za assessorów W. IMć pp. IMć p. Jędrzeja Sulatyckiego, podstolego winnickiego, IMć p Jędrzeja Zarębę unanimi votorum nostrorum suffragio uprosiliśmy.

3. Potem pod tąż dyrekcyą W. IMci p. marszałka, n. w. m. p. i brata, gdy W. IMć p. Karsznicki, podkomorzyc halicki, komisarz ziemi naszej laudo anni immediate elapsi obrany, remonstrował in congremio nostri dekret w prześwietnym trybunale radomskim feria quinta post festum ss. Viti et Modesti Martyrum proxima anno praesenti między JW. senatorami, dygnitarzami, officyalistami i obywatelami ziemi tutejszej powodami i pozwanymi z jednej, a JW. IMć pp. dziedzicami i possessorami miast i miasteczek do tej ziemi przyległych i innych, tudzież temi samemi miasteczkami i miastami i ich burmistrzami, pospólstwem i synagogami itidem pozwanymi i powodami z drugiej strony ferowany, ad acta castrensia Haliciensia dnia wczorajszego per obłatam podany, quo mediante kondescenzya ad fundum retentorum podatku czopowego in ordine exceptionis calculi et formationis taryfy officiorum w tymże dekrecie wyrażonych, oraz cum magnificis dignitariis, którychby sobie ziemia na sejmiku teraźniejszym obebrała i którzyby in facie et attendencia całej ziemi przysięgli super realem attendentiam et expeditionem pomienionego aktu kondescenzoryalnego przysięgli (sic), jest naznaczona, więc stosując się ad praescriptum pomienionego dekretu WW. IMć pp IMć p. Józefa Czechowicza, cześnika liwskiego i IMć p. Józefa Głoskowskiego, stolnika łomżyńskiego za delegatów ad hunc actum uprosiliśmy i obrali. Którzy to IMć pp. delegaci sine contradictione unanimiter od nas uproszeni, przed W. IMcią p. marszałkiem i IMciami pp. assessorami in attendentia totius congressus ziemi naszej super realem et conscientiosam formationem taryfy wzwyż rzeczonego podatku czopowego et attendentiam actus condescensionis sive actuum cum solennitate requisita przysięgli, zaczem W. IMć p. komisarza n. w. m. p. i brata upraszamy, aby pomieniony dekret do skutku, obmyśliwszy ex erario terrae sumptum requisitum, przyprowadził. Cokolwiek zaś in praemissis IMć pp. delegaci obsequii dla całości ziemi naszej wyświadczą, to wszystko circa debitam gratitudinem perennabit w sercach naszych.

4. Mając in recenti memoria merita ś. p. IMć pp. Jakuba Dubrawskiego, cześnika podolskiego, także ś. p. IMci p. Franciszka Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, w osobach sukcessorów onychże reprezentowanych, tudzież IMci p. Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego, Andrzeja Swaryczowskiego, skarbnika żytomirskiego, za funkcyą poselską do generału wyszyńskiego przed lat kilku expedyowaną, Piotra Swaryczewskiego, Antoniego Czepowskiego, miecznika owruckiego, sukcessorów Józefa Ostrowskiego i ichże samych, t. j. Albina i Wojciecha merita, Jana Studzienieckiego za assessorstwo i Michała syna jego, Jędrzeja Pieleckiego z funkcyi assessorskiej i Józefa Pieleckiego i Jędrzeja Drohomireckiego, Mikołaja i Stanisława Bahryńskich, Stanisława Boratyńskiego, skarbnika smoleńskiego, Alexandra Kirnickiego, Andrzeja i Piotra Sandorskich, Józefa Ostrowskiego, Gabryela Czerkaskiego ex vi successionis po p. Gadomskim, Wojciecha i Jana Koblańskich, Samuela i Jana Bielińskich, Jana Sługockiego, Jarosza i Jerzego Wisłobockich, Stefana Zaręby, Alexandra, Michała Podhorodeckich, Jana Stopczyńskiego, Jana i Alexandra Podhorodeckich, Gabryela i Kazimierza Sługockich, Pawła Siemiginowskiego, Stefana Paszczyńskiego, Ignacego Pulkowskiego, Stanisława, Jędrzeja Podwysockich, Jerzego Spławskiego, Jana Urbańskiego, Antoniego Mikołaja Demeszyńskiego, Franciszka, Józefa, Jędrzeja braci Sobolewskich, Antoniego Sobolewskiego, przeszłego rotmistrza smolackiego, Bazylego i Alexandra Żarskich, Michała i Macieja Czechowiczów, Mikołaja i Andrzeja Grabowieckich, Józefa Strzeczkowskiego, Bazylego i Teodora Baranieckich, Jacentego i Józefa Czerkaskich, Jana Wyszpolskiego, Józefa Jasińskiego, Szymona Zalewskiego, Jana Za-

wadzkiego, Jana Wąsowicza, Zwana, Paskuckiego, Jana i Jakuba Kruszelnickich, Stanisława Zajączkowskiego, WW. OO. Dominikanów konwentu brodzkiego od IMci p. Stefana Rożyńskiego cessyonaryuszów i inszych IMciów w przeszłych laudach wyrażonych, którzy IMć n. w. m. pp. i bracia swoich nie odebrali satysfakcyi, więc upraszamy i obligujemy JW. IMć p. Karsznickiego, podkomorzyca i komisarza halickiego n. w. m. p. i brata, ażeby najpierwej dawniejszym IMciom pp. assygnataryuszom należącą kwotę wypłacić raczył salvis producendis quietationibus.

5. Merentur compassionem niektórzy IMć bracia nasi, którzy tak przez ogień przypadkowy, tudzież ponosząc i inne casualitates, podpadają znacznej ruinie w fortunach swoich, którym subveniendo jako to WW. IMć pp. Józefowi Przesieckiemu, cześnikowi mozyrskiemu po trzykroć pogorzałemu zł. 1.000, Zakrzewskiemu zł. p. 800, Samuelowi Drohomireckiemu zł. p. 100, Dominikowi Obertyńskiemu, łowczemu żytomirskiemu zł. 500, sukcessorom ś. p. Józefa Ostrowskiego, za znaczną ojcowską przez ogień szkodę zł. 150, Jędrzejowi i Józefowi Pieleckim za ich dla ziemi fatygi zł. 400, Franciszkowi i Tomaszowi Janickim zł. 80, Teodorowi Kobylańskiemu zł. 40, Samuelowi i Bazylemu Łuckim zł. 80, Konstantemu Matkowskiemu zł. 40, Wojciechowi Zukowskiemu zł. 50, Stefanowi Swaryczewskiemu zł. 40, Stefanowi Brzeskiemu zł. 400. Franciszkowi, Jerzemu, Michałowi i Antoniemu Spławskim zł. 180, Alexandrowi Grzynkowskiemu zł. 40, Jerzemu Kuliczkowskiemu zł. 60, Jędrzejowi Drohomireckiemu z Hocinia zł. 40, Kazimierzowi Zielińskiemu zł. 80, Dominikowi Nosalskiemu zł. 40, Janowi Zurakowskiemu zł. 40, Stefanowi Ciołkowi zł. 40, Jerzemu Wrzyszczowi zł. 40, Józefowi Czyżewskiemu za pogorzelisko zł. 100, Stanisławowi Pileckiemu zł. 100, Stanisławowi Zapolskiemu i Korejwie po zł. 100, Samuelowi Drohomireckiemu zł. 200, Wojciechowi Chychłowskiemu zł. 40, Łukaszowi Zurakowskiemu zł. 40, Andrzejowi Hordyńskiemu zł. 40, Tadeuszowi Kościckiemu zł. 40, Alexandrowi Retkowskiemu zł. 40, Remigianowi Popielowi zł. 40, Antoniemu i Maciejowi Zielezieckim zł. 80, Janowi Ilnickiemu zł. 40, Wojciechowi Piotrowskiemu zł. 40, Teodorowi, Janowi, Konstantemu i Bazylemu Drohomireckim zł. 160, Jerzemu, Piotrowi, Marcinowi Skulskim zł. 120, Jędrzejowi, Janowi Rogowskim zł. 80, Janowi Zobrowskiemu zł. 40, Pawłowi Zurakowskiemu Zahurnemu zł. 40, Antoniemu Jasińskiemu zł. 40, Antoniemu Ciemińskiemu zł. 40, Janowi Prusinowskiemu zł. 100, Janowi Bahrynowskiemu zł. 80, Antoniemu Cielińskiemu zł. 40, Michałowi Zarskiemu zł. 100, Ignacemu Trembińskiemu zł. 40, Bazylemu Zarskiemu zł. 100 amore fraterno naznaczamy i do zapłacenia secundum possibilitatem erarii temuż samemu JW. IMci p. komisarzowi, n. w. m. p. rekomendujemy; tudzież pretensyą W. IMci p. Bazylego Turkuła, starosty czerniejowskiego, pułkownika wojsk J. Kr. Mci, respektem nieodebrania zasług wojskowych dawniejszemi ziemi naszej laudami wyrażonych i procesem prześwietnego trybunału causarum fisci comissionis Radomiensis ewinkowanych ad terminum imminentis condescensionis terrestris feria secunda post festum s. Michaelis Archangeli in anno praesenti hic in Halicz agitandae pro cognoscenda praetensione ac subsequenda eiusdem satisfactione odsyłamy.

6. Jawne i jasne dowody i merita tak przez antecessorów swoich, jako i przez siebie samego w ziemi naszej et tota Republica W. IMci p. z Rzeplina Wojakowskiego, kasztelanica przemyskiego, marszałka koła naszego rycerskiego, n. w. m. p. i brata świadczone, tudzież mając wzgląd, że suo sumptu pro decore ziemi naszej halickiej z przeszłego sejmiku poselskiego cum credentialibus ad mentem legis na generał wyszyński odprawiwszy funkcyą poselską per casualitatem odniósł znaczną szkodę i teraz podczas funkcyi marszałkowskiej znaczną poniósł in simili szkodę i spezę, te wszystkie in dulci recordatione merita in pectoribus nostris zapisując, condignam mercedem zł. 3.000, tudzież WW. IMć pp. assessorom powinną wdzięczność i podziękowanie oddając, jako to IMci p. Andrzejowi Sulatyckiemu, podstolemu winnickiemu i IMci p. Jędrzejowi Zarębie, n. w. m. pp. i braci za kooperacyą około dobra pospolitego a oraz za koszta i fatygi ich solita praxi z prowentów erarii ziemi naszej po zł. 500 naznaczamy. Które to laudum i wszelkie w nim opisane contenta, jako zgodnie umówione WW. IMć

pp. marszałkowi i assessorom podpisać i pieczęciami stwierdzić i do aktu grodu halickiego per oblatam podać zlecamy. Datum et actum die et anno ut supra. Alojzy Dunstan z Rzeplina Wojakowski, marszałek koła rycerskiego ziemi prześwietnej halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Andrzej Sulatycki, podstoli winnicki, assessor. Andrzej Zaręba, assessor.

Castr. Hal. Rel. 261 p. 2070—2077.

271.

Halicz, 12 września 1752

Manifestacye ziemian halickich z powodu laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. Actum in castro Haliciensi feria tertia post festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae proxima a. D. 1752.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio mfci. Josephi Giedzinski pincernae Livensis idque in eo, quod illres. mfci. terrigenae terrae praesentis de haereditatibus et possessionibus in terra praesenti sitis, plurima tam Reipublicae onera, quam et terrae praesentis sufferant, iam autem ex aliis palatinatibus et terris, praecipue vero ex districtu Zydaczoviensi, de villis Swaryczow, Hołyn et aliis, accedentes ad comitiolas terrae praesentis modo donativae moleste et importune ex aerario terrae praesentis extorquere consueverunt, ideoque de nullitate et invaliditate donativarum earundem extraneis per quaevis lauda factis (sic), prospiciendo integritati suae et inclytae terrae facta. Cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam in triduo ut iuris et moris est ad acticandum non est porrecta, ideo ex parte generosi actorum loci praesentis notarii de diligentia in suscipienda, renitentia vero manifestantis in porrigenda eadem copia manifestatum est.

3. Inducenda erat hoc loco manifestatio gsorum. Joannis et Antonii Omiecińskie, fratrum inter se patruelium, atque Thomae Zurakowski, incolarum terrae praesentis in bonis villarum Bereznica et Balin haeredum, idque in eo, quod ipsi super sancita aut sancienda in comitiolis praesentis terrae non consenserint, imo contradixerint, idque de nullitate et in validitate laudi prospiciendoque integritati suae facta. Cuius quidem manifestationis [etc. u. s.].

4. Inducenda erat hoc loco protestatio mfcorum. tum gsorum. ac nobilium Dunstan· de Rzeplin Wojakowski castellanidae Premisliensis, mareschalci comitiolarum boni ordinis, tum Andreae Sulatycki subdapiferi Vinnicensis et Andreae Zaremba earum comitiolarum assessorum terrae praesentis Haliciensis et districtuum Trembovliensis et Kolomiensis ad mentem legis publicae hic Haliciae in loco consultationum solito die decima secunda Septembris in anno praesenti 1752 celebratarum, tum mfcorum. Antonii a Kunaszow Kunaszowski thesaurarii Kołomiensis ex stallo suo activam vocem intimantis, Ioannis Reynoff Czapiowski camerarii granicialis Haliciensis, Basilii Turkuł capitanei Czarnicioviensis, colonelli exercitus regni et S. R. Mttis, Josephi Czechowicz pincernae Livoniae, eiusdem nominis Głoskowski dapiferi Łomżensis, in eiusdem comitiolis per incolas inclytae terrae Haliciensis districtuumque Trembovliensis et Kołomiensis ad constituendam taryffam contributionum ducellaris (sic) ex vi decreti iudicii tribunalitii thesauri regni Radomiensis inter inclytam terram praesentem prolati, laudo publico electorum et in facie totius congressus incolarum corporali iuramento firmatorum, Antonii Kocinski pincernae Zydaczoviensis, Stanislai Boratynski thesaurarii Smolensciae, Andreae Swaryczewski thesaurarii Zytomiriensis, Antonii Czepowski, Jacobi Zakrzewski venatoris Płocensis, Antonii Rusiecki thesaurarii Gostynensis, Michaelis Dubrawski pocillatoris Drohicensis, Andreae et Josephi Pilaskich fratrum,

Georgii Wisłobocki, Albini et Josephi Ostrowskich, Stanislai Zajączkowski, Stefani Drohomirecki Sorycz, Lucae Żurakowski, Bartholomaei et Georgii Żurakowskich, Alexandri Grzynkowski, Remigiani Popiel, Antonii Karczewski, Alberti Zaremba, Andreae Hordyński, Stephani Zaremba, Alberti Chychłowski, Samuelis Drohomirecki, Francisci, Josephi, Antonii, Andreae Sobolewskich fratrum, Stephani Brzeski, Andreae Drohomirecki, Alberti Ostrowski, Nicolai Starzewski, Joannis Podhorodecki, Alexandri Podhorodecki, Jacobi et Pauli Czeskich fratrum, Antonii Ciminski, Gabrielis, Antonii, Joannis, Lucae et Josephi Czerkaskich fratrum, Martini Czeskich (sic), Andreae et Petri Sandurskich fratrum, Joannis Zawadzki, Alexandri Kiernicki, Stanislai Podwysocki, Basilii et Theodori Baranieckich, Jarosii Wysłobodzki, Sebastiani Adamowski, Petri Wysoczański, Joannis Kiernicki, Simonis Zaleski, Joannis Wąsowicz, Pauli Szmiginowski, Michaelis Podhorodecki, Michaelis Kowalski, Joannis Stopczyński, Andreae Drohomirecki, Antonii Zieleziecki, Josephi Topolski, Simonis Dolinski, Antonii Deleskan Zwan, incolarum terrae praesentis et districtuum Trembovliensis et Kołomiensis, suo et aliorum concivium actualiter in comitiolis praefatis existentium nominibus in et contra generosos Joannem et Antonium Omiecińskie fratres patrueles et Thomam Zurakowski ratione per ipsos non constat sive suo ausu, sive alicuius fomentatione post subsecutam conclusionem et determinationem comitiolarum et conscriptum ac promulgatum laudum mfcorum. mareschalci et assesorum suprascriptorum manibus propriis subscriptum et sigillis stemmatum suorum communitum, nulla promulgata contradictione in publico coram mfco. mareschalco, ad acta tacite deveniendo manifestationis illationis de nullitate eiusdem manifestationis facta. Cuius quidem protestationis [etc. u. s.].

5. Inducenda erat hoc loco manifestatio mfci. Casimiri Głoskowski vexilliferi Czernensis, bonorum villae Stankowa haeredis idque in eo, quod licet quidem lex publica contributionem ducillarem ad usus publicos terrae praesenti concesserit, ea tamen in comitiolis particularibus terrae sub absentia procerum, dignitariorum et officialium eiusdem terrae personis, quae nulla obsequia terrae praestiterunt, nec ad usus publicos idoneae sunt dispensatur, imo quoque plurimi impossessionati, ex alienis palatinatibus et terris nulla alia de causa, tantummodo quaestus gratia ad comitiolas confluendo summas eiusdem contributionis moleste et importune extrahere consueverunt, itaque manifestans obviando omnimode integritati terrae praesentis de nullitateque (sic) quarumvis donativarum in comitiolis praesentibus factarum facta. Cuius quidem manifestationis [etc. u. s.].

Castr. Hal. Rel. 261 p. 2060–2061; 2068–2070; 2077.

272.

Halicz, 10 września 1753.

Manifestacye ziemian halickich w sprawie sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. Actum in castro Haliciensi feria secunda post festum Nativitatis B. Virginis Mariae proxima a. D. 1753.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio gsorum. Jarosii Wisłobocki, Andreae patrui, Joannis filiastri Drohomireckich, Stephani Lucki in bonis Bednarow haeredum et Petri Uruski idque in eo, quod ipsi tam super electionem mfci. mareschalci comitiolarum electionis illustris magnifici iudicis deputati, quam super eundem illustrem mfcum. iudicem deputatum e terra praesenti Haliciensi ad iudicia tribunalitia regni Lublinensia non consenserint, imo eandem electionem vetaverint facta, cuius quidem etc.

3. Inducenda erat hoc loco manifestatio gsorum. Joannis Swiatopełk Zawadzki, eiusdem nominis Sługocki, Antonii Janicki, Simonis Zaleski, Joannis Michałowski suo et totius inclytae terrae Haliciensis et districtuum eo attinentium Trembovliensis et Kolomiensis in et contra gsos. Jarosium Wisłobocki, Andream patruum[1], Joannem filiastrum Drohomireckie, Stephanum Łucki et Petrum Uruski ratione per ipsos nulla facta mentione vetandi praesentes comitiolas in publico congressu in praeiuditium totius terrae comitiolas vetaverint, praecavendo integritati totius terrae facta, cuius quidem etc.

Castr. Hal. Rel. 262 p. 1997—1999.

273.

Halicz, 12 sierpnia 1754.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, ad locum consultationum solitum za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci, datowanym w Warszawie dnia 5 miesiąca lipca roku Pańskiego 1754 ad praesens currenti i ad acta grodu halickiego feria quarta pridie festi s. Petri in Vinculis eodem currenti anno[2], tudzież ad acta castrensia Trembovliensia per oblatam podanym, na sejmik partykularny przedsejmowy dnia 12 miesiąca sierpnia roku tegoż, t. j. w poniedziałek po święcie św. Wawrzyńca Lewity i Męczennika, takowe faventibus Superis unanimi assensu et voto postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Domino exercituum, Regi regum z najgłębszą adoracyą niesiemy powinne dzięki, że nas in omnimoda tranquillitate tam ab intra quam ab extra konserwować raczy i co do dalszej naszej całości należy, radzić łaskawie pozwala. Przytem powinne homagia do tronu najjaśniejszego króla IMci szczęśliwie nam panującego z należytem oddajemy podziękowaniem, że circa tot curas et sollicitudines, które około państw jego dziedzicznych versantur, nie przepomina bonum publicum królestwa swego polskiego et [in] cardine praw koronnych złożyć raczył sejm ordynaryjny sześcioniedzielny w Warszawie, dnia 30 miesiąca września w roku teraźniejszym 1754 zaczynać się i kontynuować mający iuxta cadentiam prowincyi polskiej, na który tak [w] uniwersale wydanym, jako mimo jej (sic) in credentialibus przez posła swego według prawa i zwyczaju do ziemi naszej ordynowanego materye takowe ad consulendum podaje, które merum spirant patris patriae amorem i które ad conciliandum animorum civium unanimitatem i stąd bespieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego, tudzież aby wszystkie kraje królestwa tego uszczęśliwione były, conducunt et collimant.

3. A zatem za marszałka koła naszego rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego JW. IMć p. Ignacego z Potoka Potockiego, starostę halickiego, za assessorów W. IMć pp. p. Michała Jastrzębskiego, stolnika i IMć p. Franciszka Zabielskiego, cześnika kołomyjskich i IMć p. Józefa Komorowskiego, majora regimentu pieszego buławy wielkiej unanimi assensu uprosiliśmy, pod którego to JW. IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego dyrekcyą przystąpiwszy ad electionem JW. IMć pp. posłów iuxta praxim et usum ziemi naszej, bez wszelkiej kontradykcyi uprosiliśmy za posłów na sejm przyszły warszawski JW. WW. IMć pp., t. j. wyżej wyrażonego IMć p. Ignacego z Potoka Potockiego, sta-

[1] W rkp. Petrum.
[2] Castr. Hal. 264 p. 1445.

rostę halickiego, marszałka koła naszego rycerskiego, IMć p. Maurycego Kurdwanowskiego, baranowskiego starostę, IMć p. Antoniego Borysławskiego, stolnika trembowelskiego, IMć p. Ignacego Scypiona Lidzkiego, IMć p. Jana z Potoka Potockiego, guzowskiego, IMć p. Floryana Rozwadowskiego, karaczkowskiego starostów WW. IMć pp. i braci, których amore boni publici obowiązujemy, aby stanąwszy in illo theatro publico cel i metę najpierwej przedsięwzięli, ut bene sit patriae et viriliter utrzymywali całość swobód, wolności, fortun i honorów naszych, a potem in materiis, które na przyszłym da Bóg sejmie occurent, zgadzali się cum sensibus statuum Reipublicae.

4. Instrukcye nasze seorsivo instrumento spisaliśmy i unanimiter umówili, które co się tycze aukcyonowania nervi bellici, korrektury trybunałów et aliarum occurentiarum ex orbita wypadłych praw, tudzież ad perfectionem krajów należą, do dawniejszych instrukcyj, mianowicie in anno 1746 i 1750 spisanych, referować się mają.

5. A że nam należy podług prawa pospolitego kommunikować consilia nasze JW. IMć braci naszym generału województwa ruskiego w Wiszni, zaczem uprosiliśmy e gremio nostri za posła do tegoż prześwietnego generału JW. IMć p. Jana Omiecińskiego, cześnika trembowelskiego, n. w. m. p. i brata obligując, aby w czasie uniwersałem J. Kr. Mci naznaczonym stanąwszy w Wiszni, rezultata obrad naszych komunikować raczył.

6. Uznaje ziemia nasza wielkie starania circa bonum publicum JO. księcia IMci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa koronnego i W. Ks. litewskiego, tudzież JW. IMci p. wojewody krakowskiego, hetmana w. kor.[1], JW. IMci p. wojewody podolskiego, hetmana polnego kor.[2], kolegi jego i JO. księcia IMci wojewody i generała ziem ruskich, jako i JW. IMci p. marszałka w. kor.[3], do których cum recognitione wielkich dla ojczyzny ich czynów, tychże samych JW. IMć pp. posłów na sejm walny warszawski przez nas obranych i JW. IMć p. kasztelana halickiego upraszamy, aby ciż IMć pp. posłowie wraz z IMcią p. kasztelanem halickim przy osobnych instrukcyach od ziemi naszej spisanych vota et desideria nasze circa debitam venerationem referre raczyli.

7. Które to laudum i wszystkie w nim wyrażone contenta jako zgodnie praevio unanimi assensu umówiliśmy i postanowili, tak one JW. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assesorom przy zwykłych pieczęci przyciśnieniu podpisać i do akt grodu halickiego per oblatam podać zleciliśmy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Ignacy Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Michał Jastrzębski, stolnik kołomyjski, assessor tegoż koła. Franciszek J[an] Zabielski, cześnik kołomyjski, assessor. Józef Ciołek Komorowski, major regimentu pieszego buławy wielkiej koronnej, assessor z powiatu kołomyjskiego[4].

Castr. Hal. Rel. 264 p. 1581—1585.

[1] Branicki Jan Klemens. Niesiecki, Herb. pol. I. 130 i 367.
[2] Rzewuski Wacław. Ibid. 181 i 369.
[3] Bieliński Franciszek. Boniecki, Herb. pol. I. 229.
[4] Na sejmiku tym Ignacy Łukawski, pisarz grodzki lwowski, wszczynał spory, o co się ziemianie haliccy żalili przed starostą lwowskim. (Castr. Hal. 264 p. 1609—1611) Przeciwko zaś powyższemu wyborowi posłów wnieśli ur. Józef Zdzarski i Stanisław Czerkaski manifestacyę do aktów grodu przemyskiego, jak o tem dowiadujemy się z manifestacyi kilku szlachty halickiej; w manifestacyi tej szlachta zaznacza, że manifestanci powyżsi nie mają posiadłości w ziemi halickiej „utrique activitate iuxta praescriptum legum carentes". (Ibidem p. 1753—5).

274.

Halicz, 12 sierpnia 1754.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom na sejm ordynaryjny warszawski sześcioniedzielny, dnia 30 miesiąca października w roku teraźniejszym 1754 przypadający, WW. IMć pp. p. Ignacemu z Potoka Potockiemu, staroście halickiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego, IMci p. Maurycemu Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu, IMci p. Antoniemu Borysławskiemu, stolnikowi trembowelskiemu, IMci p. Ignacemu Scypionowi Lidzkiemu, IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, karaczkowskiemu i IMci p. Janowi z Potoka Potockiemu, guzowskiemu starostom, n. w. m. pp. i braci, za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito w Haliczu, na sejmiku partykularnym przedsejmowym ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, dnia 12 miesiąca sierpnia in anno praesenti 1754 przypadłym unanimi assensu et voto obranym i uproszonym dana.

2. Kiedy ojczyzna nasza za osobliwszą prowidencyą boską w miłym hucusque tam ab intra, quam ab extra fovetur pokoju, uznaje naprzód supplex supremo Numini nieskończone dzięki, a potem najjaśniejszemu królowi IMci, p. n. m. za ojcowskie pańskiego jego serca około dobra pospolitego cnej Rzptej staranie powinne od nas JW. IMć pp. posłowie złożą podziękowanie, prezentując serc naszych przychylność, vota ad vota pańskiego J. Kr. Mci serca, przy oddaniu należytego homagium za dobroczynne praw koronnych i postanowienie sejmów utrzymanie, jakoteż za prawdziwe ojcowskie w teraźniejszej swej instrukcyi expressye, tudzież za łaskawą ułatwienia trudności względem ordynacyi ostrogskiej żądzę, niemniej za podjęte do poddanych swoich z niemałym zdrowia azardem fatygi i pozwolenie cieszenia się pańską najjaśniejszych królewiczów IMciów przytomnością.

3. W interesie ordynacyi ostrogskiej, która najbardziej modernum statum tangit i wielkie poróżniła domy, aby JW. IMć pp. posłowie cum bene sentientibus de republica, tudzież cum ministris pacis et belli oraz z JO. księciem IMcią wojewodą ruskim jako generałem naszym znosić się raczyli, fide, honore et conscientia IMciów obstringimus.

4. Aukcyą wojska ciż IMć pp. posłowie usilnie promowować będą.

5. A ponieważ wielu braci naszych quaerulantes słyszymy, że znaczny uszczerbek w interesach i fortunach swoich przez zawód pocztmagistrów i pocztylionów, tudzież ginące na pocztach listy ponoszą, zaczem obligujemy IMć pp. posłów, aby per novellam constitutionem authoritate sua utrzymać starali się, ażeby dyspozycya poczt koronnych, salvo moderno possessore, przynajmniej na czas dalszy od każdego IMci księdza sekretarza koronnego dependowała, ne accidant similia praeiudicia, jako się IMci p. kasztelanowi halickiemu stało, że zatrzymane trzy poczty razem odebrał.

6. Miasto Lwów, najpierwsza generału naszego ozdoba, że coraz do większej przychodzi ruiny, więc IMć pp. posłowie z JO. książęciem wojewodą i generałem naszym ruskim conferent, aby iunctis viribus z dobrze sprzyjającymi temuż województwu obmyślili congrua media miastu pomienionemu do restaurowania osobliwie burków, dla których dezolacyi przejazd do miasta trudny.

7. Wakująca część niemała czasu po limicie trybunału lubelskiego causat zagęszczenie regestrów et protellationem iustitiae, zaczem instabunt IMć pp. posłowie, aby translacya trybunału pod tenże wakujący czas dla większej akceleracyi sprawiedliwości i poparcia miasta do Lwowa naznaczona była, tudzież skasowanie wszelkich ex officio stancyi IMć pp. posłowie usilnie utrzymować będą.

8. Dochodzi nas z niemałem ukontentowaniem wiadomość, że najjaśniejszy król IMć, jako ojciec ojczyzny, wyrobić roskazał trzy miliony złotych szelągami i one między pospólstwo rozdać, której monety takowa znajduje się u nas penuria, że szóstaka bitego zmieniać trudno, a fałszywej monety coraz większa przybywa liczba. Więc zabiegając takowemu publicznemu nieporządkowi, instabunt IMć pp. posłowie, ażeby po pryncypalniejszych miastach każdy dziedzic lub starosta eligere miał moc dwóch rewizorów przysięgłych, cum iure gladii na fałszujących monetę i obrzynających czerwone złote.

9. Antemurale christianitatis zwany Kamieniec i ten ostatnią ojczyźnie naszej grozi ruiną, więc aby subsidium aliquot obmyśliła Rzpta, instancyonować mają IMć pp. posłowie i aby de reparatione vel desolatione tej fortecy generał artylleryi na każdym sejmie referat Rzptej, novella lege obwarują.

10. Kościół Rzptej w Rzymie pod tytułem św. Stanisława w znacznych długach zostawać mający i reparacyi potrzebujący, aby dla honoru ojczyzny był wsparty, wnieść instancyą ad tres ordines Rzptej IMć pp. posłowie nieomieszkają.

11. Obligantur JW. IMć pp. posłowie wszyscy, aby wraz z JW. IMcią p. kasztelanem halickim, ogłaszającym się, że ma być na sejmie, złożyli należyte podziękowanie JW. IMci p. hetmanowi koronnemu oraz i polnemu, jedne sentymenta z pierwszym kolegą swoim mającemu, tak za utrzymanie praw koronnych, osobliwie w interesie ordynacyi ostrogskiej statum modernum tykającym się, jakoteż i za inne wszystkie tych nieskomparowanych wodzów akcye, aby stanom Rzptej i najjaśniejszemu majestatowi zasługi ich i koszta rekomendowali, mieć chcemy, oraz distincta w ojczyźnie naszej in sago et toga JW. IMci p. Stanisława Potockiego, wojewody i generała ziem kijowskich merita, tudzież i interesa jego kilku recessami sejmowymi indygitowane ciż IMć pp. posłowie łasce J. Kr. Mci p. n. m. i całej Rzptej przypomnieć i insynuować mają.

12. Chwalebna instancya JW. IMci p. wojewody krakowskiego, hetmana w. kor. w fundowaniu kadetów ad militaria w młodym wieku sposobiących się singularem merentur od całej Rzptej gratitudinem przy innych nieskomparowanych tegoż JW. wodza ojczyźnie sprzyjających akcyach, ażeby wsparta była znacznego jakowego starostwa intratą IMć pp. posłowie cum bene sentientibus znosić się będą i za tę pożyteczną fundacyę wraz wszyscy podziękują oraz dystyngwowane w wojsku JW. IMci p. kasztelana halickiego i W. IMci p. Szumlańskiego, chorążego ziemi naszej, godnych oficyerów zasługi, łasce tegoż JW. IMci p. hetmana w. kor. rekomendować będą.

13. O korekturze trybunału, o sumach neapolitańskich, o mennicach i kruszcach, o miarach na zboża jednostajnych po województwach, o skróceniu czasu zaczynającego się sejmowania do dawnych instrukcyi IMć pp. posłowie referować się mają.

14. Miasto Gdańsk przeciwko prawu valorem monety sobie stanowi i miary na zboże według upodobania odmienia, ażeby ten abusus per novellam constitutionem był zniesiony, IMć pp. posłowie instabunt.

15. Fundacyi collegii Societatis Jesu stanisławowskiego approbacya aby per novellam constitutionem subsequatur, IMć pp. posłowie starania przyłożą.

16. Osobę i interes IMci p. Iwanowskiego, starosty sądowskiego (sic) mińskiego osobliwszemu względowi i sprawiedliwej protekcyi pańskiej J. Kr. Mci p. n. m. IMć pp. posłowie jak najusilniej rekomendować będą.

17. Zasługi JW. IMci p. kasztelana halickiego, od kołyski tej ziemi służącego, wszystkie funkcye nie bez kosztu znacznego odprawującego, oraz w wojsku na oficyerstwie lat 33 z azardem zdrowia i fortuny trwającego, łasce J. Kr. Mci p. n. m. i stanom Rzptej ciż IMć pp. posłowie insynuować nieprzepomnią. Caetera activitati et dexteritati JW. IMć pp. posłów prześwietna ziemia halicka insinuat. Ignacy Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego

ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Michał Jastrzębski, stolnik kołomyjski, assessor ziemi halickiej. Franciszek J[an] Zabielski, cześnik kołomyjski, assessor. Józef Ciołek Komorowski, major regimentu pieszego buławy w. koronnej, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 264 p. 1587—1593.

275.

Halicz, 12 sierpnia 1754.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do prymasa.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom IMci p. Ignacemu z Potoka Potockiemu, staroście halickiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego, IMci p. Maurycemu Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu, IMci p. Antoniemu Borysławskiemu, stolnikowi trembowelskiemu, IMci p. Ignacemu Scypionowi Lidzkiemu, IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, karaczkowskiemu i IMci p. Janowi z Potoka Potockiemu, guzowskiemu starostom, n. w. m. pp. i braci na sejm ordynaryjny warszawski sześćniedzielny, dnia 30 miesiąca października w roku 1754 uniwersałem najjaśniejszego króla intymowany, w Haliczu in loco consultationum solito, na sejmiku partykularnym przedsejmowym, w ziemi halickiej i powiatów (sic) do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego dnia 12 miesiąca sierpnia in anno praesenti 1754 przypadłym unanimiter obranym, oraz do JO. księcia IMci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa koronnego i W. Ks. litewskiego [1], wraz z JW. IMcią p. kasztelanem halickim, senatorem ziemi naszej, bytność swoją na pomienionym sejmie warszawskim deklarującym, dana i spisana.

2. Uznaje ziemia nasza halicka pieczołowania studia et solicitudinem in bonum publicum najjaśniejszej Rzptej JO. księcia IMci prymasa wielkiego (sic) koronnego i W. Ks. litewskiego, jako patris patriae, a zatem in sinum jego należyte cum recognitione praemissorum JW. IMć pp. posłowie złożą podziękowanie.

3. Interes ordynacyi ostrogskiej, który maxime tangit bonum publicum i niektóre domy poróżnił, cum insinuatione praw ojczystych insynuować raczą IMć pp. posłowie.

4. Desideria ziemi naszej w instrukcyach wyrażone protekcyi tegoż JO. księcia IMci prymasa zalecą.

5. Oraz mając sensum zasług wielkich JW. IMci p. kasztelana halickiego, W. IMci p. chorążego halickiego, W. IMci p. stolnika halickiego, W. IMci p. stolnika trembowelskiego, W. IMci p. stolnika kołomyjskiego i W. IMci p. Komorowskiego, porucznika znaku pancernego W. IMci p. starosty kaniowskiego, JO. księciu IMci prymasowi przypomną IMć pp. posłowie nasi i o rekomendacyą do najjaśniejszego króla IMci upraszać będą. Caetera activitati et dexteritati JW. IMć pp. posłów zalecamy [2]. Ignacy Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Michał Jastrzębski, stolnik kołomyjski, assessor tejże ziemi. Franciszek J[an] Zabielski, cześnik kołomyjski, assessor p[owiatu] t[rembowelskiego]. Józef Ciołek Komorowski, major regimentu pieszego buławy wielkiej koronnej, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 264 p. 1585—1587.

[1] Komorowski Adam. Niesiecki, Herb. pol. I. 25.

[2] W rkp. zalecą.

276.

Halicz, 12 sierpnia 1754.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do hetmanów kor.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom, n. w. m. pp. i braci na sejm walny warszawski, dnia 30 miesiąca września w roku teraźniejszym 1754 uniwersałem J. Kr. Mci intymowany, na sejmiku partykularnym przedsejmowym w Haliczu, dnia 12 miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym obranym oraz do JW. IMć pp. wojewody krakowskiego, wielkiego koronnego i wojewody podolskiego, polnego koronnego hetmanów[1], wraz z JW. IMcią p. kasztelanem ziemi naszej halickiej uproszonym, spisana.

2. Uznaje ziemia halicka curas et sollicitudines circa bonum publicum indefesse dla najjaśniejszej Rzptej świadczone, a zatem obliguje JW. IMć pp. posłów, aby magnis ministris belli z należytą rekognicyą oddali dzięki, upraszając o kontynuacyą dalszego starania pro integritate praw koronnych, swobód i wolności polskiej, tudzież internae et externae tranquillitatis.

3. Przytem JW. IMć pp. posłowie wielkie zasługi JW. IMci p. kasztelana, W. IMci p. Szumlańskiego, chorążego, IMci p. Rozwadowskiego, stolnika halickich, W. IMci p. Borysławskiego, trembowelskiego, IMci p. Jastrzębskiego, kołomyjskiego stolników, IMci p. Niewęgłowskiego, kołomyjskiego skarbnika, W. IMci p. Komorowskiego, porucznika znaku pancernego JW. IMci p. starosty kaniowskiego, mającego deklaracyą ode dworu i od JW. IMć pp. hetmanów, promocyi i pamięci rekomendować będą. Caetera activitati et dexteritati IMć pp. posłów prześwietna ziemia insinuat, mając pamięć należytą respectu boni publici. Ignacy Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Michał Jastrzębski, stolnik kołomyjski, assessor tejże ziemi halickiej. Franciszek J[an] Zabielski, cześnik kołomyjski, assessor praesentis terrae. Józef Ciołek Komorowski, major regimentu pieszego buławy wielkiej koronnej, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 264 p. 1593—1594.

277.

Halicz, 12 sierpnia 1754.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do marszałka w. kor.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom, n. w. m. pp. i braci na sejm walny warszawski, dnia 30 miesiąca września w roku teraźniejszym 1754 uniwersałem J. Kr. Mci intymowany i na sejmiku partykularnym przedsejmowym w Haliczu, dnia 12 sierpnia w roku teraźniejszym 1754 obranym, t. j. IMci p. Ignacemu z Potoka Potockiemu, staroście halickiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego, IMci p. Maurycemu Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu, IMci p. Antoniemu Borysławskiemu, stolnikowi trembowelskiemu, IMci p. Ignacemu Scypionowi Lidzkiemu, IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, karaczkowskiemu, IMci p. Janowi z Potoka Potockiemu, guzowskiemu starostom, oraz do JW. IMci p. marszałka w. koronnego uproszonym dana i spisana.

[1] Zob. przyp. 1 i 2 na str. 504.

2. Uznaje ziemia nasza halicka wielkie starania primi ministri JW. IMci p. marszałka w. koronnego circa bonum publicum, a zatem zaleciła JW. IMć pp. posłom, aby za podjętą fatygę pro indefessa cura et solicitudine przy azardowaniu znacznych kosztów in curia Romana w sprawie duchowieństwa cum statu saeculari, senatorio et aequestri agitującej się, diserto ore imieniem ziemi naszej uczynią (sic) należyte podziękowanie, upraszając enixe, aby ta sprawa cum satisfactione publici Reipublicae boni et iniuriatorum skutek należyty wzięła.

3. Reliqua activitati et dexteritati JW. IMć pp. posłów, braci naszych insinuat i zaleca. Ignacy Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Michał Jastrzębski, stolnik kołomyjski, assessor ziemi halickiej. Franciszek J[an] Zabielski, cześnik kołomyjski, assessor terrae praesentis. Józef Ciołek Komorowski, major regimentu pieszego buławy w. koronnej, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 264 p. 1595—1596.

278.

Halicz, 12 sierpnia 1754.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do wojewody ziem ruskich.

1. Instrukcya JW. IMć pp. posłom, braci naszym, na sejm walny ordynaryjny warszawski, dnia 30 miesiąca września w roku teraźniejszym agitować się mający, w Haliczu na sejmiku partykularnym przedsejmowym dnia 12 sierpnia roku teraźniejszego 1754 unanimiter obranym, tudzież do JO. księcia IMci Czartoryjskiego, wojewody i generała ruskiego i podolskiego wraz z JW. IMcią p. kasztelanem halickim jako senatorem ziemi naszej przytomność swoją na tymże przyszłym sejmie deklarującym, jako to IMci p. Ignacemu z Potoka Potockiemu, staroście halickiemu, marszałkowi koła naszego rycerskiego, IMci p. Maurycemu Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu, IMci p. Antoniemu Borysławskiemu, stolnikowi trembowelskiemu, IMci p. Ignacemu Scypionowi Lidzkiemu, IMci p. Floryanowi Rozwadowskiemu, karaczkowskiemu, IMci p. Janowi z Potoka Potockiemu, guzowskiemu starostom dana i spisana.

2. Najprzód uczynią należytą rekognicyą JW. IMć pp. posłowie JO. księciu IMci wojewodzie i generałowi ziem ruskich magnarum curarum et solicitudinum circa bonum publicum, a przytem przy podziękowaniu należytem upraszać będą o kontynuacyą pieczołowania jego, ut bene sit patriae.

3. Że zaś od dawnego czasu wakuje iurysdykcya sądowa ziemstwa halickiego, począwszy od podkomorzego aż do pisarza ziemskiego, więc JW. IMć pp. posłowie upraszać będą JO. księcia IMci wojewody i generała naszego ruskiego, aby super electionem eorundem subselliorum terrestrium, jako to podkomorzego, sędziego, podsędka i pisarza ziemskich halickich uniwersały na intymowanie sejmików wydać raczył.

4. Doniesiono jest in congressu ziemi naszej, że in archivo województwa kijowskiego, które się znajduje w Kijowie, mają się znajdować księgi ziemskie czyli grodzkie halickie; przeto enixe upraszać będą JW. IMć pp. posłowie JO. IMci p. wojewody i generała naszego, aby złożył interpozycyą do najjaśniejszego króla IMci p. n. m., żeby najjaśniejszy król IMć powagą swoją pańską u najjaśniejszej monarchini rossyjskiej interesować się raczył, żeby z Kijowa księgi ziemskie lub grodzkie ziemi naszej, oraz i województwa kijowskiego ad propria archiva wydać roskazała.

5. Przy tem JW. IMć pp. posłowie wielkie merita JW. IMci p. kasztelana, W. IMci p. Szumlanskiego, chorążego, W. IMci p. Rozwadowskiego, stolnika halickich, W. IMci p. Borysławskiego, trembowelskiego, W. IMci p. Jastrzębskiego, kołomyjskiego stolników, W. IMci p. Komorowskiego, porucznika znaku pancernego JW. IMci p. starosty kaniowskiego, mającego deklaracyą ode dworu i od JW. IMć pp. hetmanów, promocyi i pamięci rekomendować będą. Caetera activitati et dexteritati JW. IMć pp. posłów rekomenduje[1] ziemia nasza. Ignacy Potocki, starosta halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Michał Jastrzębski, stolnik kołomyjski, assessor ziemi halickiej. Franciszek J[an] Zabielski, cześnik kołomyjski, assessor praesentis terrae. Józef Ciołek Komorowski, major regimentu pieszego buławy wielkiej koronnej, assessor powiatu kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 264 p. 1596—1598.

279.

Halicz, 16 sierpnia 1756.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, ad locum consultationum solitum, za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta Trzeciego szczęśliwie nam panującego, w Kargowej[2] datowanym i ad acta castrensia Trembovliensia per oblatam podanym, na sejmik partykularny przedsejmowy dnia 16 sierpnia roku teraźniejszego 1756, t. j. w poniedziałek nazajutrz święta Wniebowzięcia Najchwalebniejszej N. Panny Maryi, takowe faventibus Superis sub bono omine protekcyi Matki Boskiej, auxiliatricis wszelkich obrad zdrowych i pomocy ziemi naszej i całemu Królestwu polskiemu, unanimi assensu et voto postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Bogu Zastępów, Regi regum et Domino dominantium z najgłębszą adoracyą niesiemy dzięki, że nas w miłym pokoju konserwując, co do całości naszej należy radzić łaskawie pozwala. Oddajemy przy tem winne omagium najjaśniejszemu królowi IMci, że circa tot curas et solicitudines, które około państw swoich dziedzicznych ma, nie przepomina bonum publicum Królestwa swego polskiego et ex cardine praw koronnych złożyć raczył sejm sześcioniedzielny, dnia 4 miesiąca października w roku teraźniejszym zaczynać się w Warszawie mający. Na który tak w uniwersale wydanym, jako niemniej in credencialibus przez posła swego według prawa i zwyczaju do ziemi naszej ordynowanego materye takowe ad consulendum podaje, które merum spirant patris patriae amorem i które tak ad securitatem internam, jako i externam conducunt et collimant.

3. A zatem za marszałka koła naszego rycerskiego ziemi naszej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego JW. IMć p. Eustachego z Potoka Potockiego, cześnika w. koronnego, urzędowskiego, tłumackiego starostę, za assessorów WW. IMć pp. Mikołaja Gozdowę Giżyckiego, cześnika buskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego halickiego, Sebestyana Musakowskiego, stolnika bydgowskiego, Jakuba Gurskiego, łowczego nowogrodzkiego[3] unanimi voto et assensu uprosiliśmy.

4. Pod którego to JW. IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego dyrekcyą naprzód przystąpiliśmy do elekcyi JW. WW. IMć pp. posłów iuxta praxim et usum ziemi naszej i bez

[1] W rkp. po rekomenduje dod. się.
[2] Miasto pow. babimoski. Słown. geogr. III. 839.
[3] W rkp. mylnie nurskiego; zob. dalej ust. 5.

wszelkiej kontradykcyi obraliśmy za posłów na sejm przyszły warszawski JW. WW. IMć pp. Eustachego Potockiego, cześnika koronnego, marszałka koła naszego rycerskiego, Rafała Skarbka, chorążego kołomyjskiego, sołotwińskiego, Ignacego Cetnera, korytnickiego, Punińskiego, ostrzkiego starostów, [Ignacego] Rozwadowskiego, kasztelanica halickiego, Kiliana Wisłockiego, łowczego buskiego n. w. m. pp. i braci, których amore boni publici obowiązujemy, aby stanąwszy in illo theatro publico cel i metę najpierwej przedsięwzięli et viriliter utrzymywali całość swobód, wolności, fortun i honorów naszych, a potem in materiis, które na przyszłym da Bóg sejmie occurent, zgadzali się cum sensibus statuum Reipublicae. Instrukcyę naszą seorsivo instrumento spisaliśmy et unanimiter umówiliśmy.

5. A że nam należy według prawa pospolitego kommunikować consilia nasze JO. JW. WW. n. w. m. pp. i braci naszym prześwietnego generału wyszyńskiego, zaczem uprosiliśmy e gremio nostri za posła do tegoż prześwietnego generału wyszyńskiego W. IMć p. Antoniego Kościńskiego, cześnika żydaczewskiego, n. w. m. p. i brata, obligując, aby w czasie uniwersałem J. Kr. Mci naznaczonym stanąwszy w Wiśni, resultata obrad naszych komunikować raczył. Które to laudum i wszystkie w nim wyrażone kontenta, jako zgodnie unanimi labio et assensu umówiliśmy i postanowili, tak one JW. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assessorom podpisać zleciliśmy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die et anno ut supra. Eustachius Potocki, cześnik koronny, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, trembowelskiego, kołomyjskiego powiatów. Mikołaj Gozdowa Giżycki, cześnik buski, podstarości i sędzia grodzki halicki, assessor. Sobestyan Mossakowski, stolnik bydkowski, z powiatu trembowelskiego assessor. Jakób z Niedrzwicy Gurski, łowczy nowogrodzki, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Tremb. 3 nr. 500.

280.

Halicz, 16 sierpnia 1756.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. posłom na sejm ordynaryjny sześcioniedzielny warszawski, dnia 4 października w roku teraźniejszym 1756 przypadający, JW. IMć pp. Eustachemu z Potoka Potockiemu, cześnikowi koronnemu, urzędowskiemu, tłumackiemu etc. staroście, marszałkowi koła naszego rycerskiego, Rafałowi Skarbkowi, chorążemu kołomyjskiemu, staroście sołotwińskiemu, Ignacemu Cetnerowi, korytnickiemu etc. staroście, Józefowi Łodzia Ponińskiemu, wojewodzicowi poznańskiemu, ostrskiemu etc. staroście, Ignacemu Rozwadowskiemu, kasztelanicowi halickiemu, Kilianowi Wisłockiemu, łowczemu buskiemu, n. w. m. pp. i braci, za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito w Haliczu, na sejmiku przedsejmowym ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego dnia 16 miesiąca sierpnia in anno praesenti 1756 unanimi assensu et voto obranym i uproszonym dana.

2. Jako zaś we wszystkich publicznych i prywatnych okolicznościach sukces pomyślności naszych samemu Bogu, rządcy całego świata, przyznać powinniśmy, tak jemu samemu skłonionem sercem za Jego Opatrzność świętą dziękujemy, a po spełnionem dziękczynieniu oddawszy, quod est Dei Deo, quod Caesaris Caesari, zapomnieć nie możemy powinnej wdzięczności za ojcowskie pieczołowanie pana n. m., że przy nieustających pracach swoich około całej ojczyzny mianych, partykularne a dosyć łaskawe i dla naszej ziemi halickiej oświadcza staranie, przeto JW. posłowie nasi oświadczą imieniem publicznem jak najżywszą in plenis ordinibus J. Kr. Mci p. n. m. podziękowanie za wydaną administracyę do dóbr ordynacyi ostrogskiej i za

ubespieczenie przy tak dobrotliwej protekcyi pańskiej patrimonii Rzptej, tudzież aby ta ordynacya ostrogska nie in privatos usus, ale na publiczne pożytki dysponowana była, usilnie dodomnią się, jakoteż aby na przyszłym sejmie stany Rzptej zupełnie informowane były o expedyowaniu komissyi dubieńskiej, intratach wszystkich całej tej ordynacyi ostrogskiej.

3. Zaszczycania się i szukania promocyi i protekcyi zagranicznych jako ojczyste wyraźnie zakazują prawa, tak aby dopomnieć się na przyszłym sejmie, żeby takie wznawiające się usiłowania więcej nie praktykowały się i wcale ustały w wolnym narodzie, rekomenduje się IMć posłom naszym, aby każdy patryota bądź w senacie, bądź w stanie rycerskim bez żadnych obcych dependencyi szczególnie panu i ojczyźnie swojej był wiernym i przywiązanym.

4. A ponieważ zagęściły się bezprawne upraszania przywilejow na dobra ziemskie w województwie ruskiem i podolskiem, konstytucyami annorum 1567, 1588, 1601, 1607 et 1647: Zawarcie exekucyi[1] potwierdzone, osobliwie zaś w Rusi i Podolu ex regalibus in terrestria obrócone, na fundamencie zaś konstytucyi wyżej wspomnianych pro bonis haereditariis przez trybunały koronne przyznane, in contrarium vero w assessoryi też dobra ziemskie pro regalibus uznawane bywają, zaczem domawiać się mają JW. posłowie, ażeby takowe dobra obywatelom wyżej rzeczonych województw, czyli lenne czyli iure perpetuo nadane, indubitatae possessionis eorundem uznane były, a przywileje exportowane nullitatis vitio podpadać mają; tudzież iura caduca bez wypróbowania rzetelnego decessus lineae directae aut collateralis na dobra dziedziczne lub sposobem wyżej opisanym namienione (sic) wyrobione, ażeby za nieważne uznane były.

5. Aukcyą wojska ciż JW. posłowie usilnie promowować będą.

6. Wakująca część niemała czasu po limicie trybunału lubelskiego causat zagęszczenie regestrów et protellationem iustitiae, zaczem instabunt IMć pp. posłowie, aby translacya trybunału pod tenże wakujący czas dla większej akceleracyi sprawiedliwości i poparcia miasta do Lwowa naznaczona była, tudzież skassowanie wszelkich ex officio stancyi, JW. posłowie usilnie utrzymywać będą.

7. Antemurale christianitatis zwane miasto Kamieniec i to ostatnią ojczyzny naszej grozi ruiną, więc aby subsidium aliquod obmyśliła Rzpta, instabunt JW. posłowie, aby de reparatione vel desolatione tej fortecy IMć p. generał artyleryi na każdym sejmie referat Rzptej rationem, novella lege obwarują.

8. O korrekturę trybunału koronnego, o sumach neapolitańskich, o mennicach i kruścach, de currentia et valore monety, o miarach na zboża jednostajnych w województwach, o zbliżeniu czasu zaczynającego się sejmowania do dawnych instrukcyi JW. posłowie referować się mają.

9. Miasto Gdańsk przeciwko prawu valorem monety sobie stanowi i miary na zboża według upodobania odmienia, ażeby tenże abusus per novellam constitutionem był zniesiony, JW. posłowie instabunt.

10. Distincta w ojczyźnie naszej in sago et toga JW. IMci p. Stanisława Potockiego, wojewody i generała ziem kijowskich merita, tudzież i interesa jego tak dawniejsze kilku recessami sejmowymi indigitowane, jako i teraźniejsze, ciż JW. posłowie łasce J. Kr. Mci p. n. m. i całej Rzptej przypomnieć i insynuować mają.

11. Fundacyi collegii Societatis Jesu stanisławowskiego approbacya aby novella constitutione subsequatur, JW. posłowie przyłożą starania. Caetera activitati et dexteritati JW. IMć pp. posłów prześwietna ziemia halicka insynu[u]je. Eustachy Potocki, cześnik koronny, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej, trembowelskiego i kołomyjskiego powiatów. Mikołaj Gozdawa Giżycki, cześnik buski, podstarosta i sędzia grodzki halicki, assessor. Sebastyan Mossakowski, stolnik bydgowski, z powiatu trembowelskiego assessor. Jakób z Niedrzwicy Gurski, łowczy nowogrodzki, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Tremb. 3 nr. 499.

[1] Zob. n. p. Vol. leg. IV. 117: Zamknienie exekucyi w Rusi i t. d.

281.

Halicz, 14 września 1756.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjachawszy tu do Halicza, in locum consultationum solitum, in crastino sejmiku electionis deputata na prześwietny trybunał koronny, t. j. 14 Septembris w roku teraźniejszym 1756 na sejmik boni ordinis, ad mentem legis, najprzód oddawszy powinne dzięki Regi regum et Domino dominantium za najświętszą Jego Opatrzność, że w tym czasie dostaje się nam powitać i o sukcessach pro integritate boni publici radzić, a potem solita praxi unanimi voto et assensu za dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Kazimierza Saryusza Zaleskiego, chorążego znaku pancernego JW. IMci p. kanclerza w. kor. e medio nostri uprosiliśmy i obrali, tudzież za assessorów W. IMć p. Jana Żurakowskiego, skarbnika czerniechowskiego, Józefa Drohomireckiego, n. w. m. pp. i braci, takowe unanimi assensu sub illorum aucthoritate et magnitudine uczyniliśmy laudum.

2. A że funkcya dwurocznia komisarska z niedoszłych sejmików in antecessum po wyjściu funkcyi W. IMci p. Karsznickiego, podkomorzyca halickiego, porucznika znaku pancernego JW. IMci p. cześnika kor. dotąd wakowała, uprosiliśmy na tę funkcyę W. IMć p. Marcina Koziobrodzkiego, starostę olchowieckiego, chorążego znaku pancernego JW. IMci p. starosty sielickiego[1] na rok jeden, polecając activitati jego nomini sui congeniti, ażeby in theatro iustitiae trybunału skarbowego radomskiego interesa ziemi naszej tueri raczył, której objąwszy eiusmodi promnium (sic) integram massam podatków czyli przez się, czyli przez suos subalternos praeviis singulis quietationibus wybierać ma i one za swemi szczególnie assygnacyami wypłacać ma, o zaległe ad mentem taryfy płacić się należące podatki upomnieć et omni meliori modo vindicare, przy dokończeniu zaś do roku tej funkcyi sobie pozwolonej restantem summam z dwóch lat zaległą i windykowaną przez W. IMć p. Jana Omiecińskiego, cześnika trembowelskiego, plenipotenta prześwietnej ziemi naszej praevio faciendo calculo na sejmiku przyszłym reponować powinien.

3. Wielmożny zaś IMć p. Omieciński godnym i wielkim kredytem zalecony, na trybunał skarbowy przyszły radomski za plenipotenta i poborcę ab anno 1754 ad annum 1756 inclusive zaległych i teraźniejszych podatków uproszony, ma władzę sobie nadaną pozywać wszystkich IMciów podatków naszych retentorów, niesprawiedliwych exaktorów et ad rigorem sive effectum iustitiae quosvis processus przyprowadzać. Które to podatki, znosząc się z JW. IMcią p. komisarzem za jegoż asygnacyami ma wypłacać i z nich wraz z IMcią p. komisarzem na przyszłym sejmiku uczynić calculum, za którą fatygę IMci 800 zł. naznaczamy pro munere plenipotencyi na siebie przyjętej. Prócz tej prześwietna ziemia pro activitate jego w przyprowadzeniu do skutku interesów in decus et emolumentum prześwietnej całej ziemie z należytą wdzięcznością rekompensować deklaruje.

4. W. IMć p. Bąkowski, cześnik kołomyjski w nadgrodę expedyowanego poselstwa od prześwietnej ziemie naszej do JO. księcia prymasa najjaśniejszej Rzptej i W. Ks. litewskiego na najpierwszą funkcyą promoveri declaratur.

5. Wzgląd super novam coloniam miasteczek Obertyna i Michalcza, dóbr JW. IMci p. Skarbka, chorążego kołomyjskiego, zawdzięczając całe koło rycerskie wielkie staranie jego circa ineundum jako poseł nasz walny sejmowy et initum commodum naszemu dobru, tudzież dobra

[1] Wielhorski, starosta sielecki; zob. Castr. Hal. 262 p. 2015.

pokuckie JW. IMci p. wojewody kijowskiego, jako Stanisławów, Łysiec, Otenia adhaerendo laudis anterioribus od podatku czopowego na rok jeden uwalnia.

6. Co się tycze dystrybuty secundum anteriora lauda, chcąc je sacrosancte obwarować, takowe naznaczamy i wyrażamy, jako to: IMci p. Rusieckiemu według dawnych laudów 400 zł. naznaczamy, IMci p. Jędrzejowi Grabowieckiemu itidem przez...[1] mediante ad id visione authenticata facta zł. 600, IMci p. Rześniowskiemu, gradobiciem dotkniętemu zł. 400, IMci p. Samuelowi Drohomireckiemu zł. 200, IMci p. Jarczewskiemu za dawne zasługi w assessorskiej funkcyi zł. 400, W. IMci p. Ostrowskiemu, skarbnikowi sanockiemu, który pro bono publico zastępując prześwietną ziemię toties proprio peculio opłacał i jako w tej mierze miał znaczną deklaracyą od JW. IMci p. kasztelana halickiego, jednak nie otrzymując adaequatam erogatorum portionem zł. 300 się kontentuje, IMci p. Łukaszowi Ostrowskiemu zł. 60, IMci p. Józefowi Ostrowskiemu zł. 30. Zgoła lauda dawniejsze aby były uspokojone in toto, obligujemy JW. IMć p. komisarza, któremu za fatygę rocznie 2.000, względem zaś interesowania się i znoszenia się z IMcią p. poborcą do podatków przez dwa roki zaległych i onych podjętej windykacyi trzeci tysiąc naznaczamy.

7. Co zaś tycze się teraźniejszych IMć pp. pretendentów i zasłużonych braci naszych stawiamy pro primo obiecto wielką powagę i godność osoby magni concivis nostri JW. IMci p. Kazimierza Saryusza Zaleskiego, cześnika żydaczewskiego, cuius honos, virtutis amor, tum nomen avitum podaje nam przyczynę, abyśmy w nadgrodę podjętej laski marszałkowskiej onemu konferowanej, dodali mu momentum sprawiedliwej wdzięczności i nadgrody, przeto adhaerendo zwyczajnej dystrybucyi za fatygę 2.000 zł. p. naznaczamy. W. IMci p. Janowi Zurakowskiemu, skarbnikowi czerniechowskiemu, znaku pancernego JW. IMci p. starosty szczerzeckiego towarzyszowi, znając wdzięczność podjętej fatygi assessorskiej i pomocy circa bonum publicum, oraz jego dexteritati immolando honor w rekompenzę zł. p. 500, IMci p. Józefowi Drohomireckiemu ad augmentum jego koło ziemie naszej dobra staranie, które activitate et solicitudine sua propinare raczy, naznaczamy jako assessorowi naszemu itidem 500 florenos.

8. Następującym zaś IMciom praesenti laudo wyrażonym si[n]gillatim każdemu naznaczamy jako to: IMci p. Janowi Grabowieckiemu zł. 50, IMci p. Michałowi Grabowieckiemu zł. 50, p. Pawłowi Grabowieckiemu zł. 40, p. Alexandrowi Berezowskiemu zł. 40, p. Andrzejowi Zubrowi zł. 40, IMci p. Janowi Berezowskiemu zł. 40, p. Grzegorzowi Berezowskiemu zł. 40, IMci p. Jędrzejowi Korczyńskiemu zł. 200, p. Stefanowi Łuckiemu zł. 50, IMci p. Jerzemu Płazińskiemu zł. 40, p. Michałowi Berezowskiemu zł. 50, IMć p. Berezowskiemu zł. 50, p. Michałowi Swaryczewskiemu zł. 40, p. Samuelowi Zurakowskiemu zł. 100, p. Jędrzejowi Zurakowskiemu zł. 100, p. Mikołajowi Matkowskiemu zł. 50, p. Jakubowi Matkowskiemu zł. 40, p. Grzegorzowi Obrompalskiemu zł. 200, p. Józefowi Dubieckiemu zł. 50, p. Józefowi Sobolewskiemu zł. 100, p. Jakubowi Berezowskiemu zł. 80, p. Stanisławowi Jasińskiemu zł. 80, p. Kazimierzowi Pietraszewskiemu zł. 40, p. Marcinowi Zurakowskiemu zł. 100, IMci p. Stefanowi Zurakowskiemu zł. 100, IMci p. Jerzemu Żurakowskiemu zł. 50, IMci p. Bazylemu Nawrockiemu zł. 20, IMci p. Piotrowi Swatkowi zł. 20, IMci p. Janowi Berezowskiemu zł. 20, IMci p. Janowi Kniehynickiemu zł. 40, p. Bazylemu Ilnickiemu zł. 40, p. Pawłowi Ilnickiemu zł. 40, p. Antoniemu Karczewskiemu zł. 100, W. IMci p. Bazylemu Baranieckiemu zł. 200, IMci p. Teodorowi Baranieckiemu zł. 200, IMci p. Janowi Baranieckiemu zł. 200, p. Pawłowi Siemiginowskiemu zł. 30, p. Andrzejowi Bilińskiemu zł. 20, p. Józefowi Babskiemu zł. 90, p. Wojciechowi Gerczanowskiemu zł. 400, p. Antoniemu Żwanowi zł. 40, IMci p. Antoniemu Ambratowiczowi przez wzgląd zasługi i fatygę w napisaniu praesentis laudi zł. 400, IMci p. Rafałowi Omiecińskiemu zł. 200 podobnie za fatygę eiusmodi, IMci p. Ignacemu Sulatyckiemu zł. 200, IMci p. Janowi Prusinowskiemu zł. 40, IMci p. Stanisławowi Wojewodzkiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Zurakowskiemu

[1] Tu w rkp. luka na ok. 3 litery.

zł. 100, IMci p. Piotrowi Zurakowskiemu zł. 100, IMci p. Szymonowi Poradowskiemu, miecznikowi owruckiemu, przez najazd swawolnej kupy na fortunie znacznie złupionemu zł. 2.000, Alexandrowi Grzymkowskiemu zł. 50, Antoniemu Bereźnickiemu zł. 50, Maciejowi Krechowieckiemu zł. 200, p. Józefowi Ostrowskiemu zł. 150, p. Samuelowi Zurakowskiemu zł. 100, Mikołajowi Grabowieckiemu zł. 200, Bogusławowi Sosnowskiemu zł. 100, Michałowi Rożniatowskiemu zł. 40, Zakrzewskiemu z dawnych laud zł. 800, IMci p. Tomaszowi Zurakowskiemu zł. 150, Bartłomiejowi Zurakowskiemu zł. 100, Stefanowi Słoneckiemu zł. 200, p. Jerzemu Zurakowskiemu z Babina zł. 100, p. Piotrowi Zdżarskiemu zł. 150, p. Markowskiemu zł. 100, p. Andrzejowi Sandurskiemu zł. 150, p. Bazylemu Łuckiemu zł. 50, p. Janowi p. Michała Łuckiego synowi zł. 40, p. Samuelowi Łuckiemu zł. 40, p. Albinowi Ostrowskiemu zł. 200, p. Wojciechowi Ostrowskiemu zł. 100, p. Stanisławowi Zajączkowskiemu zł. 50, p. Konstantemu Drohomireckiemu zł. 40, p. Wiewiurskiej wdowie podupadłej 100, p. Janowi Wereszczyńskiemu pogorzelcowi 300, p. Antoniemu Drohomireckiemu zł. 80, Bronisławowi Uruskiemu zł. 100, Michałowi Uruskiemu zł. półtorasta, Piotrowi Uruskiemu zł. 200, Jerzemu Ruczkowskiemu zł. 50, p. Janowi Bahrynowskiemu z Swaryczewa zł. 100, p. Jędrzejowi Bahrynowskiemu zł. 150, p. Janowi Ziomkowskiemu zł. 50, Stanisławowi Bahrynowskiemu zł. 100, Stanisławowi Jasińskiemu zł. 100, p. Jakubowi Jasińskiemu zł. 40, p. Jerzemu Jasińskiemu zł. 80, p. Janowi Iwanickiemu zł. 40, p. Antoniemu Jasińskiemu zł. 200, p. Kazimierzowi Bahrynowskiemu zł. 30, p. Bazylemu Drohomireckiemu, Piotra synowi, zł. 40, p. Mikołajowi Bahrynowskiemu zł. 40, p. Michałowi Winnickiemu zł. 150, p. Janowi Dumańskiemu zł. 100, p. Alexandrowi Drohomireckiemu z Bereznicy zł. 200, p. Teodorowi Drohomireckiemu zł. 50, p. Bazylemu Drohomireckiemu zł. 50, p. Stefanowi Drohomireckiemu 50, p. Jędrzejowi Bereźnickiemu zł. 20, p. Mikołajowi Soleckiemu zł. 30, IMci p. Antoniemu Sobolewskiemu, rotmistrzowi wegierskiemu według dawnych laudów, p. Mikołajowi Omiecińskiemu zł. 60, Wawrzyńcowi Niewierskiemu zł. 50, Mikołajowi Drohomireckiemu zł. 200, Franciszkowi Drohomireckiemu zł. 200, Janowi Zawadzkiemu w Chocimierzu zł. 200, Janowi Zawadzkiemu zł. 200, Antoniemu Zawadzkiemu 100, Michałowi Kazimirskiemu zł. 40, p. Alexandrowi Topolnickiemu zł. 40, p. Janowi Strutyńskiemu zł. 40, p. Antoniemu Kamińskiemu zł. 40, p. Alexandrowi Berezowskiemu 40, p. Sobolewskiemu praesenti actorum custodi zł. 200, p. Michałowi Rawskiemu residuum ex anteriori laudo zł. 260, Franciszkowi Piotrowskiemu zł. 80, p. Misurzycowi Drohomireckiemu zł. 80, p. Janowi Janiszewiczowi zł. 40, p. Aleksandrowi Podhorodeckiemu zł. 40, p. Janowi Podhorodeckiemu zł. 40, p. Janowi Mohyłowskiemu zł. 40, p. Mikołajowi Demeszyńskiemu zł. 40, p. Janowi Kruszelnickiemu zł. 40, p. Hieronimowi Kałuskiemu zł. 50, p. Jakubowi Laskowskiemu zł. 40, p. Janowi Słoneckiemu zł. 200, p. Janowi Koszuckiemu zł. 200, Sebastyanowi Adamowskiemu zł. 40, Antoniemu Piotrowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Boleckiemu zł. 200, IMci p. Franciszkowi Piotrowskiemu zł. 50, p. Franciszkowi Jasińskiemu zł. 100, p. Janowi Studzienieckiemu zł. 200, p. Antoniemu Omiecińskiemu zł. 150, WW. OO. Dominikanom jezupolskim ad aplicationem animabus purgatorii zł. 100, p. Piotrowi Studzienieckiemu zł. 150, p. Janowi Kobylańskiemu zł. 150, p. Pirzchalskiemu zł. 100, p. Józefowi Olszyńskiemu zł. 100, IMci p. Marcinowi Łossowskiemu, ad quietationem spraw prześwietnej ziemi plenipotentowi przeszłemu, nadgradzając wszelkie starania i podróżne expensa proprio peculio zastępującemu zawdzięczając zł. 800, Bazylemu Zaleskiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Morzemu zł. 100, p. Wojciechowi Kobylańskiemu zł. 40, p. Piotrowi Wysoczańskiemu zł. 40, p. Piotrowi Sandurskiemu zł. 40, p. Stanisławowi Sandurskiemu zł. 80, Michałowi Sandurskiemu zł. 80, p. Janowi Klonowskiemu zł. 40, p. Kazimierzowi Maszewskiemu zł. 40, IMci p. Jakubowi Szydłowskiemu zł. 20, p. Ludwikowi Oczosalskiemu zł. 40, Józefowi Dobrzyckiemu zł. 40, p. Andrzejowi Hordyńskiemu zł. 40, p. Mikołajowi Hordyńskiemu zł. 40. p. Teodorowi Czaykowskiemu zł. 40, p. Bogusławowi Czaykowskiemu zł. 40, p. Józefowi Jasińskiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Gruszeckiemu zł. 150,

p. Franciszkowi Zurakowskiemu zł. 100, Tomaszowi Slugockiemu zł. 100, pro persona IMci ks. Łobodzińskiego, komendarza halickiego zł. 100, p. Janowi Gierczanowskiemu, wielkiemi zasługami rycerskiemi podczas rewolucyi moskiewskiej zaleconemu zł. 200, p. Siedleckiemu, circa acta morato bene merenti zł. 40, IMci p. Władysławowi Tatomirowi z racyi conflagrationis onego i nieodebrania antiquioris [1] laudi satisfactionem zł. 400, p. Janowi Pogurskiemu przez gradobicie i nieszczęśliwe przypadki żałośnemu zł. 200, p. Jędrzejowi Kurowskiemu residuum ex anteriori laudo zł. 500, p. Janowi Głazewskiemu zł. 100, p. Bazylemu Dobrzańskiemu zł. 100, p. Antoniemu Niezabitowskiemu zł. 100, IMci p. Kotoniemu zł. 100, IMci p. Janowi Grzymkowskiemu zł. 80, p. Szempińskiemu zł. 40, p. Janowi Bahrynowskiemu zł. 60, p. Józefowi Rudnickiemu zł. 60, p. Bazylemu Wisłobockiemu zł. 40, p. Gierczanowskiemu quo supra Wojciechowi ażeby 800 zł. per anterius laudum naznaczone et praesenti, ut supra wyrażone, aby JW. IMć p. komisarz naznaczył fundum odebrania, instituimus. IMci p. Antoniemu Obertyńskiemu, dignitate w prześwietnej ziemi naszej meritis antecessorów swoich zaleconemu zł. 100.

9. Mając zaś wzgląd na godne zasługi W. IMci p. Kobylskiego, stolnika owruckiego, deklarujemy, iż go w afektach braterskich konserwować, pro occasione do dalszych stopniów rekomendować przyrzekamy, interea zł. 400 naznaczamy.

10. Godne imię IMci p. Przyłuskiego pułkownika i zasługi wielkie w braterskich sercach poważając, obligujemy JW. IMć p. komisarza, aby 2.000 zł. p. secundum anterius laudum i teraz 500 zł. przez wdzięczność obrony jego dla kraju naszego uiścić najprędzej raczył.

11. WW. OO. Dominikanom tutejszym na drzewo do budowli koło klasztoru zł. 400 naznaczamy.

12. W. IMci p. Janowi Zurakowskiemu, assessorowi, skarbnikowi czerniechowskiemu na expens do grodu na oblatę praesentis laudi, jako też IMci p. Omiecińskiemu, plenipotentowi i poborcy, itidem jadącemu na drogę ze szlachtą do grodu trembowelskiego po zł. 100 naznaczamy.

13. Kościołowi farnemu według dawnych ziemie halickiej ustaw wydanych do zakończenia onego naznaczoną pensyę etiam praesenti laudo pozwalamy, a IMć p. Czerkawski żeby sumy z rat wybrane in toto reponował do dyspozycyi dwóch godnych ziemian bene possessionatorum lub JW. IMci p. komisarza, lub też IMci p. marszałka naszych.

14. Że zaś mamy szczęście adorować in numine tanto prześwietnego imienia Potockich w osobie JW. IMci p. starosty kaniowskiego dobrodzieja, złączoną serc wszystkich przychylnością naszych obranego na trybunał główny koronny deputata, rościmy sobie słodką nadzieję, że ten pan podług wspaniałego umysłu i pańskiej hojności, imieniowi własnemu przyrodzonej, raczy in commodum całej ziemie naszej ustąpić porcyi deputackiej, niżeli ją emungere od nas spodoba sobie, a zatem cum populus tanto geminat pia vota Quiriti, my w rekompensę łatwości i dobroczynności pańskiej całe koło rycerskie braci naszych losem prawdziwej usługi wszystkie życzliwe chęci do nieskończonej jemu wdzięczności obracamy. In reliquo dziękując Wszechmocnemu Bogu za te do końca uprojektowane rad naszych dzieło oddajemy najświętszej Prowidencyi, aby ta sprawy nasze boni ordinis...[2] wagi stwierdzając i rękami własnymi podpisujemy i one do akt grodu trembowelskiego per oblatam podać przyrzekamy. Datum w Haliczu, die 15 Septembris 1756 anno. Antoniemu Krajewskiemu zł. 100 naznaczamy. l. l. K[azimierz] Saryusz Zaleski, M. A. B. O. Jan Zurakowski, assessor. Józef Drohomirecki, assessor[3].

Fasc. Cop. Castr. Tremb. 3 nr. 625

[1] W rkp. antiquius.
[2] W tem miejscu wydarta jedna linia.
[3] Przeciwko uchwałom tego sejmiku protestowało kilku szlachty, „vetando quasvis dispositiones terrae eiusdem ob rationes in copia exprimendos", która to jednak kopia nie została przedłożona. Castr. Hal. 264 p. 1752–3.

282.

Halicz, 13 września 1757.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze i urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących, zjechawszy się in locum consultationum solitum do Halicza, pro die 13 Septembris atque in crastino electionis deputata na prześwietny trybunał koronny, ob fatalitatem niedoszłego, na sejmik boni ordinis, pospolicie gospodarski nazwany, w roku 1757, takowy sub auspiciis supremi Numinis, naprzód obrawszy za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego JW. IMć p. Stanisława Kolumnę Kobylskiego, stolnika liwskiego wraz z WW. IMć pp. Gabryelem Czerkaskim, łowczym owruckim i Adamem Zawadzkim de Podosie[1], podczaszym bracławskim, assessorami, przystąpiliśmy do postanowienia porządku ziemiańskiego ad normam innych województw i ziem sub praesidio W. IMci p. Antoniego z Milkowiecz Borzysławskiego, chorążego powiatu trembowelskiego, zaga[ja]jącego, tudzież in congremio nostri popisującego się szczodrobliwą łaską najjaśniejszego króla IMci p. n. m. konferowanego sobie urzędu na podczastwo ziemi naszej halickiej W. IMć p. Sebastyana Mossakowskiego, na któren zapatrzywszy się ad locum muneri eius debitum uprosiliśmy in subsequens.

2. Ponieważ W. IMć p. Marcin Koziebrodzki, starosta olchowiecki z funkcyi komisarskiej prześwietnej ziemi naszej i powiatów do niej należących calculum czynienia praetendit i delegatów do wysłuchania uprasza, przeto za zgodą całego koła rycerskiego do wysłuchania tejże kalkulacyi WW. IMć pp. Antoniego Kościńskiego, cześnika żydaczewskiego [z] ziemi halickiej, Józefa Morysona, chorążego rożańskiego z trembowelskiego, Łukasza Lityńskiego, skarbnika owruckiego z kołomyjskiego uprosiliśmy i delegowaliśmy. Którzy ex munere sui in solito loco z podanych rejestrów, z taryfy ziemiańskiej wypisanych, percept jako i expens. wydanych assygnacyi różnym IMciom ziemianom, [w] tychże assygnacyach specyfikowanym, do słuchania tejże kalkulacyi z sześć lat przystąpili. A że w pierwszym roku funkcyi swojej zupełnie nie rozpatrzywszy się, że i nad zwyż ponastępowały różnym IMć ziemianom według dawnych uchwał per lauda od tegoż W. IMci p. komisarza naszego assygnacye, którym satysfakcya per renitentes spłacenia podatku ziemiańskiego z miast, miasteczek nie nastąpiła, więc zważywszy wszelkie cyrkumstancye ad hoc munus comissoriale zciągające się, tegoż W. IMć p. Marcina Koziobrodzkiego, olchowieckiego starostę na lat dwie, t. j. na rok 1758 i 1759 do tejże funkcyi komisarskiej ziemi naszej halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących zobligowaliśmy i uprosili. Który to W. IMć p. komisarz od nas zgodnymi głosy obrany kontynu[u]jąc funkcyą swą, naprzód renitentes w wypłaceniu zupełnych podatków czopowego i szelężnego według opisania taryfy anni 1729 pozwać pro annis retroactis ma i tych, którzy za zmyślonemi assygnacyami niby z podpisem ręki IMci p. komisarza z miast i miasteczek podatki czopowego i szelężnego powybierali, kwity z odebranych niesłusznie podawali, raczył.

3. Której pilności windykowania, attentowania, promowowania, wszelkich interesów ziemiańskich dźwigania W. IMć p. Ignacego Bagińskiego, cześnika sochaczowskiego, za plenipotenta ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących obieramy, dając moc wszelką onemu in quovis iudicio et officio regni, ubi de iure venerit, stawania, wzdawania, dekretów otrzymywania i z onych exekwowania, publikowania, processa tak dawne, jako i recenter zacząć się

[1] W rkp. Posie.

mające kontynuowania i to wszystko, co prawdziwego concernit plenipotenta, do skutku przyprowadzenia, a cokolwiek przez tegoż IMć p. plenipotenta prawnie postąpione będzie i postanowione, to wszystko ziemia nasza halicka wraz z powiatami do niej należącymi pro rato, grato, firmo przyjąć deklaruje i submittuje się. A tak w rekompensę fatyg W. IMci p. komisarzowi naszemu z wybranych podatków czopowego i szelężnego in subseqnens następujących i wybrać się przez tegoż W. IMć p. komisarza naszego mających sumy 2.000 zł. p., tudzież IMci p. plenipotentowi zł. 600 na rok jeden naznaczamy.

4. Że zaś będąc IMć p. Omieciński w roku przeszłym 1756 zaczynającym się, a zaś w roku 1757 kończącym się na funkcyi exaktorstwa ziemi naszej i powiatów do miast, miasteczek w niej leżących per laudum obranym i destynowanym, który przed wyż wyrażonymi IMć delegatami regest percepty wybranej podatków czopowego i szelężnego z miast i miasteczek ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego in summa 2.180 zł. p. ad manus wziętych i wybranych położył, restantem zaś summam z powiatu kołomyjskiego ob rationes superius expressas nieodebrał, a zaś z tej sumy 2.180 swoim regestrem, wiele na assygnacye wypłacił, probował, przeto JW. IMć p. komisarza naszego upraszamy, aby wyrażoną kwotę na asygnacyach wydanych różnym IMciom zlikwidowawszy, jeżeli zupełnie suma wyż wyrażona wyexpensowana lub nie, do rąk swoich odebrał i de integro onegoż zakwitował.

5. A ponieważ tak dawne lauda, jako i nastąpione według onych assygnacye swego nie odebrały skutku, więc obligujemy JW. IMć p. komisarza ziemi naszej, ażeby z władzy swojej komisarskiej chciał nieodwłocznie wszystkim IMciom satysfakcyę obmyśleć, tudzież te pieniądze, które są od podymnego anni 1717 oderwane, a do czopowego ziemi naszej halickiej przyłączone, a potem na reparacyą do kościoła farnego halickiego uchwalone i dysponowane, a do wybierania IMci p. Pawłowi Czerkaskiemu, subdelegatowi grodzkiemu halickiemu zlecone, który że hucusque z wybranych onych pieniędzy nie czynił, kędy są obrócone, przeto obligujemy W. IMć p. Stanisława Rozwadowskiego, stolnika ziemi naszej, ażeby wejrzawszy w to, kalkulacyi onego z pomienionej sumy chciał wysłuchać i resztę pieniędzy, cokolwiek od expensy zostanie się, do siebie odebrawszy, tegoż IMć zakwitował i in post pomieniona suma ażeby przez W. IMć p. Stanisława Kolumnę Kobylskiego, stolnika liwskiego, którego pro exactore obieramy i upraszamy, który W. IMć p. exactor, wybierając pomienioną sumę, [by] ad manus ją u pomienionego W. IMci p. stolnika ziemi naszej za kwitami oddawał, która suma [aby] nie gdzie indziej, tylko na reparacyą kościoła tegoż do dalszej naszej ziemiańskiej dyspozycyi obracana była[1].

6. Na ostatek żeby indefessa cura et erga publicum efficax sollicitudo, a dla naszej proprio sumptu ochrony restaurowana forteca stanisławowska wraz z ludźmi do obrony sposobnymi, tedy miasto Stanisławów, Łysiec i Otenią na rok jeden od podatku czopowego i szelężnego płacenia iuxta laudum anni praeteriti uwalniamy i JW. IMci p. komisarzowi ziemi naszej rekomendujemy.

7. Zważając zaś merita tak z antecessorów, jako też samych braci naszych ziemian, które ażeby sui recompensam mieli, z afektów naszych braterskich na podupadłość przez nieurodzaj, spalenie ognia, odejście bydła, non praescribendo anteriora lauda et assignationes, naznaczamy: W. IMci p. Mikołajowi Obertyńskiemu za znaczne zrabowanie przez hultajów zł. 500, W. IMci p. Michałowi Gruszeckiemu, cześnikowi żytomirskiemu zł. 200, IMci p. Piotrowi Podsędkowskiemu zł. 200, IMci p. Antoniemu Wieniarskiemu zł. 50, IMci p. Antoniemu Drohomireckiemu zł. 80, IMci p. Alexandrowi Kiernickiemu zł. 100, IMci p. Andrzejowi Szysce Drohomireckiemu zł. 80, IMci p. Samuelowi Drohomireckiemu zł. 80, IMci p. Józefowi Wieniarskiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Ciołkowi zł. 40, IMci p. Wawrzyńcowi Niewierskiemu zł. 40, IMci p. Stanisławowi Ciołkowi zł. 40, IMci p. Adamowi Grzymkowskiemu zł. 40, IMci p. Fran-

[1] W rkp. obracane były.

ciszkowi Spławskiemu zł. 100, IMci p. Janowi Ziobrowskiemu zł. 40, IMci p. Stefanowi Hołyńskiemu zł. 20, IMci p. Jerzemu Spławskiemu zł. 100, IMci p. Onufremu Spławskiemu zł. 200, IMci p. Wojciechowi Kędzierskiemu zł. 50, WW. OO. Franciszkanom halickim zł. p. 100, WW. OO. Kapucynom maryampolskim zł. 100, IMci p. Piotrowi Siedleckiemu zł. p. 50, IMci p. Antoniemu Karczewskiemu zł. 100, IMci p. Janowi Sługockiemu zł. 50, W. IMci p. Franciszkowi Zwolińskiemu zł. 100, IMci p. Kazimierzowi Rodkiewiczowi zł. 100, IMci p Franciszkowi Janickiemu zł. 20, IMci p. Kazimierzowi Wąsowiczowi zł. 40, IMci p. Bazylemu Bylińskiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Soleckiemu zł. 40, IMci p. Janowi Bilińskiemu zł. 40, IMci p. Andrzejowi Bilińskiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Spławskiemu zł. 80, IMci p. Antoniemu Kędzierskiemu zł. 60, IMci p. Janowi Boleckiemu zł. 140, IMci p. Ignacemu Klukowskiemu zł. 50, IMci p. Bazylemu Bahrynowskiemu zł. 20, IMci p. Andrzejowi Starczewskiemu zł. 20, IMci p. Antoniemu Starczewskiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Wysoczańskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Inesowi zł. 80, IMci p. Janowi Jałowińskiemu zł. 20, IMci p. Andrzejowi Jałowińskiemu zł. 40, IMci p. Samuelowi Rutkowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Kaszewskiemu zł. 200, IMci p. Piotrowi Słodkiemu Żarskiemu zł. 200, IMci p. Piotrowi Żarskiemu Staremu 50, IMci p. Wojciechowi Pięknowskiemu zł. 100, IMci p. Bazylemu i Alexandrowi Żarski[m] zł. 100, W. IMci Janowi Miłodroskiemu zł. 100, IMci p. Janowi Żarskiemu zł. 40, W. IMci p. Janowi Prusinowskiemu zł. 40, IMci p. Aleksemu Kłopotowskiemu zł. 100, W. IMci p. Obirskiemu, łowczemu bilskiemu zł. 150, IMci p. Antoniemu Zwanowi zł. 40, IMci p. Antoniemu Kulczyckiemu zł. 40, IMci p. Michałowi Zawadzkiemu z Gnilcza zł. 50, IMci p. Wojciechowi Ostrowskiemu zł. 100, IMci p. Józefowi Spławskiemu zł. 50, IMci p. Franciszkowi i Antoniemu Piotrowskim 80, IMci p. Wojciechowi Piotrowskiemu zł. p. 150, IMci p. Stanisławowi Jasińskiemu zł. 40, IMci p. Jakubowi Jasińskiemu zł. 20, IMci p. Józefowi Uruskiemu zł. 50, IMci p. Michałowi Uruskiemu zł. 50, IMci p. Andrzejowi Rossowieckiemu zł. 100, IMci p. Bronisławowi i Piotrowi Uruskim zł. 80, IMci p. Andrzejowi Zubrowi zł. 20, IMci p. Mikołajowi Grabowieckiemu zł. 50, IMć pp. Alexandrowi, Jerzemu, Janowi, Pawłowi, Łukaszowi, Samuelowi Berezowskim zł. 140, IMci p. Antoniemu Jasińskiemu zł. 40, IMci p. Pawłowi, Janowi Ilnickim zł. 60, IMci p. Eliaszowi Drohomireckiemu zł. 20, IMć pp. Mikołajowi i Jakubowi Matkowskim zł. 40, IMci p. Jerzemu Jasińskiemu zł. 50, IMci p. Józefowi Drohomireckiemu zł. 300, IMć pp. Mikołajowi i Franciszkowi Drohomireckim zł. 180, IMci p. Stanisławowi Młodeckiemu zł. 200, IMci p. Janowi Sługockiemu zł. 50, IMci p. Jendrzejowi Sandurskiemu zł. 100, IMci p. Piotrowi Sandurskiemu zł. 100, IMci p. Tomaszowi Sługockiemu zł. 40, IMci p. Janowi Zawadzkiemu zł. 200, IMci p. Józefowi, Stefanowi Słoneckim zł. 100, IMci p. Janowi Pietraszewskiemu zł. 80, IMci p. Antoniemu Morzemu zł. 40, IMć pp. Piotrowi, Alexandrowi, Janowi, Samuelowi i Bazylemu Łuckim zł. 200, IMci p. Janowi Stopczyńskiemu zł. 40, IMć pp. Antoniemu, Jakubowi i Jendrzejowi Bereźnickim zł. 100, IMci p. Albinowi Ostrowskiemu zł. 150, IMci p. Antoniemu Zawadzkiemu zł. 100, IMci p. Piotrowi, Jerzemu, Marcinowi Skulskim 120, Pawłowi Siemiginowskiemu zł. 30, IMć pp. Janowi, Jędrzejowi Wąsowiczom zł. 80, IMci p. Wojciechowi Żurakowskiemu zł. 40, IMci p. Piotrowi Ziobrowskiemu zł. 40, IMci p. Ludwikowi Ratowskiemu zł. 50, W. IMci p. Józefowi Dubrawskiemu, cześnikowiczowi podolskiemu zł. 100, IMci p. Stefanowi Swaryczowskiemu zł. 80, IMci p. Pawłowi Twarowskiemu zł. 100, W. IMci p. Jerzemu Dubrawskiemu, podczaszycowi bracławskiemu zł. 200, IMci p. Zygmuntowi Kraszewskiemu zł. 50, IMci p. Janowi Horodyskiemu zł. p. 200, IMć pp. Wojciechowi, Janowi Kobylańskim zł. 100, IMci p. Antoniemu Zaleskiemu zł. 100, IMci p. Andrzejowi Grabowieckiemu zł. 150, IMci p. Michałowi Ilnickiemu zł. 100, IMci p. Romanowi Konońskiemu zł. 50, IMci p. Józefowi Dunajewskiemu zł. 100, IMci p. Antoniemu Dunajewskiemu zł. 80, IMci p. Jerzemu Drohomireckiemu z Chocinia zł. 40, IMci p. Łukaszowi Ostrowskiemu zł. 50, IMci p. Antoniemu Omiecińskiemu zł. 50, IMci p. Wojciechowi Szystowskiemu zł. 20, IMci księdzu komendarzowi halickiemu na reparacyę popsutych ławek zł. 100, IMć pp. Fran-

ciszkowi, Józefowi i Jędrzejowi Sobolewskim zł. 120, IMci p. Michałowi Studzienieckiemu zł. 100, IMci p. Piotrowi Studzienieckiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Czechowiczowi zł. 30, IMci p. Maciejowi Czechowiczowi zł. 40, IMci p. Jerzemu Drohomireckiemu z Bednarowa zł. 40, IMci p. Franciszkowi Koryckiemu zł. 100, IMci p. Józefowi Dobieckiemu zł. 30, IMci p. Janowi Kuliczkowskiemu zł. 20, IMci p. Janowi Słupskiemu zł. 40, IMci p. Eliaszowi Czerkaskiemu zł. 100, IMci p. Józefowi Czerkaskiemu zł. 50, IMci p. Tomaszowi Czerkaskiemu zł. 50, IMci p. Józefowi Czerkaskiemu zł. 50, IMci p. Antoniemu i Janowi Czerkaskim zł. 60.

8. Lubo zaś in usum to w ziemi naszej weszło było, że lat kilka za fatygi W. IMć pp. marszałkom i assessorom naznaczała ziemia zawsze zł. kilkaset, a że multa inconvenientia w obraniu marszałka i assessorów, gdyż to bardziej gratia lucri, jak całości ziemi przestrzegając dobijają się o tę funkcyą, dzieją się, zabiegając in post dalszym w ziemi naszej dysydyom i tumultom uchwaliliśmy, ażeby żaden z WW. IMć pp. marszałka i assessorów, jako ad praesens nic nie biorą, tak żeby i na potem za podjętą pracę nigdy żadnej nie pretendowali rekompensy.

9. Że zaś W. IMć p. Stanisław Kolumna Kobylski, stolnik liwski a marszałek ziemi naszej, żadnej za tak wielką pracę około całości interesów ziemiańskich satysfakcyi niepretenduje, jednakże my znając się do wdzięczności za tyle podjętych fatyg i expens, a najbardziej podczas interdykcyi kościoła farnego halickiego, t. j. loci consultationum soliti, po Lwowach, to po innych subselliach fori spiritualis, które żeby in vanum nie były poczytane, naznaczamy zł. 800.

10. Rekompensując zaś tak dawne z antenatów, jakoteż i samego w ziemi naszej W. IMci p. Adama de Podosie Zawadzkiego, podczaszyca bracławskiego zasługi, naznaczamy onemu zł. 400. Pamiętając zaś na dawne zasługi w ziemi naszej W. IMci p. Gabryela Czerkaskiego, łowczego owruckiego, a teraźniejszego assessora ziemi naszej i powiatów do niej należących, lubo żadnej za funkcyą swoją nie pretenduje satysfakcyi, jednakże zważając merita onego naznaczamy zł. 400, tudzież obligujemy W. IMć p. komisarza ziemi naszej, ażeby temuż w pretensyach dawnych, mianych do ziemi naszej, satysfakcyą obmyśleć raczył.

11. Mając zaś in viva memoria i wzgląd na tak dawne w ziemi naszej WW. pp. Dominika i Tomasza Korabiewskich, Łukasza Lityńskiego, skarbnika owruckiego, Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego, Antoniego Czechalewskiego, podczaszego dobrzyńskiego, Jana Bilskiego, stolnikiewicza sieradzkiego zasługi, litando virtuti praemium, mieścić ich w braterskich sercach et pro occasione na funkcyę proponować deklarujemy, nieopuszczając zaś IMci p. Antoniego Abratowicza, którego merita tum pro conterraneo et fratre nostro recognoscendo ad altiora munia promowować przyrzekamy.

12. Caeteri zaś IMć bracia nasi, którzy jeżeli in presenti laudo nie znajdują się, więc i tych in posterum, w pamięciach naszych lokujemy.

13. W zaszłem zaś desiderium JW. IMci księdza Szeptyckiego, lwowskiego, halickiego, kamienieckiego biskupa, które ponieważ nie było in congremio braci naszych promulgowane, a to respektem kwarty acsi erronee dotychczas wypłacanej z dóbr wsi Podgrodzia, za czem toż samo desiderium na przyszły sejmik boni ordinis pro resolutione JW. IMć pp. dygnitarzów i całego rycerskiego koła odsyłamy.

14. Tudzież czopowe i szelężne miasta Halicza, ponieważ jest z wielkiem uciemiężeniem mieszczan tak bonae fidei, jako i infidelium postanowione, więc onych a solutione złotych sta uwalniamy. Złotych zaś sto ażeby iunctim zruciwszy się wszystkie utriusque fidei IMci księdzu dziekanowi halickiemu, a to na reparacyą już prawie ad ruinam tendentis ecclesiae civitatensis Haliciensis ritus Graeci, a to za rok jeden rzetelnie zapłacili. Które to laudum i wszystkie w niem opisane punkta jako zgodnie są postanowione, tak one W. IMci p. marszałkowi i assessorom koła naszego podpisać i do grodu trembowelskiego podać per oblatam zlecamy. Działo się ut supra w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 13 września 1757. Stanisław

Kolumna Kobylski, s[tolnik] l[iwski], marszałek sejmiku boni ordinis ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących. Adam Zawadzki, podczaszyc bracławski, assessor ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Gabryel Czerkaski, łowczy owrucki, assessor ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Tremb. 49 p. 2947—2954.

283.

Halicz, 14 sierpnia 1758.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, ad locum cosultationum solitum za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci, datowanym w Warszawie, dnia 15 miesiąca czerwca roku teraźniejszego 1758 i ad acta grodu halickiego feria sexta in crastino festi s. Margarethae Virginis et Martyris roku tegoż per oblatam podanym [1], na sejmik partykularny przedsejmowy dnia 14 miesiąca sierpnia roku tegoż 1758, t. j. w poniedziałek w wilią święta Wniebowzięcia Najchwalebniejszej Maryi Panny, takowe faventibus Superis, sub bono omine protekcyi Matki Boskiej, auxiliatricis wszelkich rad zdrowych i pomocy ziemi naszej i całemu Królestwu polskiemu takowe unanimi assensu et voto postanowiliśmy laudum.

2. Naprzód Panu Zastępów, Regi regum et Domino dominantium z najgłębszą adoracyą niesiemy dzięki, że nas w miłym pokoju konserwując, co do całości naszej należy radzić łaskawie zezwala. Oddajemy przy tem winne homagia najjaśniejszemu królowi IMci, że circa tot curas et solicitudines, które około państw swoich dziedzicznych [ponosi], nieprzepomina bonum publicum królestwa swego polskiego et ex cardine praw koronnych złożyć raczył sejm sześcioniedzielny dnia 4 miesiąca października w roku teraźniejszym w Warszawie iuxta cadentiam prowincyi koronnej, na który tak w uniwersale wydanym, jako niemniej in credentialibus przez posła swego według prawa i zwyczaju do ziemi naszej ordynowanego materye takowe ad consultandum podaje, które merum spirant patris patriae amorem i które tak ad securitatem internam jako externam, mianowicie co się tycze umocnienia sił Rzptej przez aukcye wojsk, tudzież aby sprawiedliwość in orbita sua zachowana była i wszystkie kraje najjaśniejszego królestwa uszczęśliwione, conducunt et collimant.

3. A zatem za marszałka koła naszego rycerskiego z ziemi naszej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego JW. IMć p. Rafała na Kuflowie, Janowie i Michalczu Skarbka, chorążego kołomyjskiego, sołotwińskiego, czortowieckiego etc. starostę, za assessorów W. IMć pp. Sebastyana Terleckiego, cześnika latyczewskiego i Józefa Gościmińskiego, cześnika nurskiego unanimi assensu et voto uprosiliśmy. Pod którego JW. IMci p. marszałka koła naszego rycerskiego dyrekcyą najprzód przystąpiliśmy ad electionem JW. IMć pp. posłów iuxta praxim et usum ziemi naszej usitatum i bez wszelkiej kontradykcyi uprosiliśmy za posłów na sejm przyszły warszawski JW. pp. Rafała na Kuflowie, Janowie i Michalczu Skarbka, chorążego kołomyjskiego, sołotwińskiego, czortowieckiego etc. starostę, marszałka koła naszego rycerskiego, JW. IMć p. Ignacego Cetnera, korytnickiego etc. starostę, JW. Stanisława Kostkę Puzynę, upitskiego etc. starostę, JW. Ignacego Rozwadowskiego, kasztelanica halickiego, W. Józefa

[1] Castr. Hal. 268 p. 74—7.

Bąkowskiego, cześnika trembowelskiego, W. Romana Szumlańskiego, rakowieckiego etc. starostę, n. w. m. pp. i braci, których amore boni publici obowiązujemy, aby stanąwszy in illo theatro publico, cel i metę najpierwej przedsięwzięli i viriliter utrzymywali całość swobód, wolności, fortun i honorów naszych, a potem in materiis sive cathegoriis, które na przyszłym da Bóg sejmie occurent, zgadzali się cum sensibus statuum Reipublicae.

4. Instrukcye nasze seorsivo instrumento spisaliśmy et unanimiter umówili, w których co się tycze aukcyonowania wojsk, korektury trybunałów referować się mają do dawniejszych instrukcyi.

5. A że nam należy podług prawa pospolitego komunikować consilia nasze JW. IMciom pp. braci naszym generału wyszyńskiego, zaczem uprosiliśmy e gremio nostri za posła do tegoż prześwietnego generału wyszyńskiego W. IMć p. Rafała Przesieckiego, cześnika żytomirskiego, n. w. m. p. i brata, obligując, aby w czasie uniwersałem J. Kr. Mci oznaczonym stanąwszy, resultata obrad naszych komunikować raczył. Że zaś W. IMć p. Gadomski, generał wojsk J. Kr. Mci i Rzptej, pisarz kwarciany koronny, n. w. m. p. i brat od pretensyi funkcyi publicznej teraźniejszej i zgodnych głosów braterskich amore boni publici ustąpił, zaczem unanimi assensu congremii nostri w dalszym czasie omnem gratitudinem i w podobnych pretendowanych funkcyach pamięć i zawdzięczenie oświadczamy.

6. Ponieważ JO. książe IMć Komorowski, prymas Korony polskiej i W. Ks. litewskiego ex primaciali ac vice regia dignitate sui oświadcza in amplitudine życzliwe ku tej ziemi chęci i pamięć przez list adresowany, więc JW. IMć pp. posłowie imieniem ziemi et totius congressus wszelkie podziękowanie i debitam gratitudinem wyrażą, niemniej JW. IMci księdzu Łubieńskiemu, arcybiskupowi lwowskiemu, że circa primordia objętej godności pasterskiej raczył benedictione sua obrady nasze uszczęśliwić, że pomyślny otrzymały skutek. Zatem obligujemy ex congressu nostri WW. IMciów pp. Rozwadowskiego, kasztelanica halickiego i Dulskiego, podstolica trembowelskiego, ażeby przez podjęte poselstwo zupełną oświadczyli pasterskiej jego godności z powinszowaniem oraz i apprekacyą wszelkich sukcessów.

7. Także JW. Branickiemu, wojewodzie krakowskiemu, hetmanowi w. kor., imieniem prześwietnej ziemi i całego rycerstwa JW. IMć pp. posłowie na sejm obrani oświadczą podziękowanie, że tranquillitatem internam et externam erga bonum publicum przez czułość i starania swoje utrzymywać i zachować raczy. Które to laudum i wszystkie w nim wyrażone contenta, jako zgodnie unanimi voto et assensu umówiliśmy i postanowili, tak one JW. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego i WW. IMć pp. assessorom przy zwykłej pieczęci przyciśnieniu podpisać i do akt grodu halickiego podać zleciliśmy. Datum et actum w Haliczu, in loco consultationum solito, die, mense et anno ut supra. Rafał Skarbek, chorąży kołomyjski, starosta sołotwiński, czortowiecki, koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego, kołomyjskiego marszałek. Józef Gościmiński, cześnik nurski.

Castr. Hal. Rel. 268 p. 379—384.

284.

Halicz, 14 sierpnia 1758.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. posłom na sejm ordynaryjny sześcioniedzielny warszawski, dnia 4 października w roku teraźniejszym 1758 przypadający, JW. Rafałowi na Kuflowie, Janowie i Michalczu Skarbkowi, chorążemu kołomyjskiemu, sołotwińskiemu, czortowieckiemu etc. staroście, Ignacemu Cetnerowi, korytnickiemu etc. staroście, Stanisławowi Kostce Puzynie, upit-

skiemu etc. staroście, Ignacemu Rozwadowskiemu, kasztelanicowi halickiemu, Józefowi Bąkowskiemu, cześnikowi trembowelskiemu, Romanowi Szumlańskiemu, rakowieckiemu etc. staroście, n. w. m. pp. i braci za uniwersałem J. Kr. Mci in loco consultationum solito w Haliczu, na sejmiku przedsejmowym z ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego dnia 14 miesiąca sierpnia in anno praesenti 1758 unanimi assensu et voto obranym i uproszonym dana.

2. Największe Bogu dzięki, że opatrzne nad krajem naszym rządy przez namiestnicze swoje na ziemi J. Kr. Mci, p. n. m. pieczołowanie, któren sercem prawdziwie ojcowskiem obmyśla nam sposoby wczesnego w tak krytycznych konjunkturach ratunku, obowiązaną całego narodu wdzięczność z głębokiem majestatu J. Kr. Mci uszanowaniem wyznaje prześwietna ziemia halicka, pomnażając życzenia jak najdłuższego i najszczęśliwszego nad nami panowania, z równem i w wierności nie notowanem najjaśniejszej familii oświadczeniem. Utwierdza tę prześwietną ziemię halicką w nadziei świątobliwość pańska J. Kr. Mci i wyprobowana tylu dowodami miłość królewska tego w rządy od Boga sobie powierzonego [kraju], że przez przykładne przysięgi swojej wypełnienie i praw naszych ojczystych od najjaśniejszych antecessorów swoich ustanowionych utrzymowanie, któremi w zaszczyconem państwie wolność obrad publicznych gruntownie i mocno ubespieczona, że przez te względy raczy łaskawie z narodu naszego wyprowadzić wojsko postronne, o co IMć pp. posłowie najpierwej suplikować majestatu J. Kr. Mci mają. In casum zaś, nad wszelkie spodziewanie nasze, nieustąpienia wojsk postronnych z granic królestwa, póty IMć pp. posłowie nie przystąpią do żadnych propozycyj, póki ewakuacya onych nie nastąpi i owszem aukcyą wojska dla bezpieczeństwa krajów Królestwa, ad defensionem non offensionem według dawnych instrukcyi ciż JW. IMć pp. posłowie promowować będą.

3. Interes ordynacyi ostrogskiej[1], ponieważ z dawniejszymi sejmami w reces poszedł i dotąd przez stany Rzptej nierezolwowany, zaczem ciż IMć pp. posłowie instabunt, ażeby rezolucya nastąpiła.

4. Wakująca część niemała po limicie trybunału lubelskiego causat zagęszczenie regestrów et protellationem iustitiae, zaczem instabunt IMć pp. posłowie, aby translacya trybunału koronnego pod tenże czas wakujący, dla większej akceleracyi sprawiedliwości i poparcia interesów obywatelów Korony polskiej do miasta Lwowa naznaczona była, tudzież skasowania wszelkich ex officio stancyj ciż JW. IMć pp. posłowie utrzymywać będą.

5. Wyciąga tego usilna potrzeba i honor narodu, ażebyśmy przy traktatach wojujących potencyj, któremi wszelkie wojny kończyć się zwykły, mieć mogli swego posła; że zaś zakończenia tych czas od Boskiej dependują woli, suplikować mają IMć pp. posłowie J. Kr. Mci, p. n. m., aby wcześnie z sejmu nastąpionego delegowany był poseł, któryby w czasie w żadne nie wchodząc i nie wdawając się intrygi szczególnie upatrywał granic kraju naszego bezpieczeństwo, żeby cum praeiudicio tych nic się nie działo, niemniej utrzymywał nieporuszoną dalszymi przeciwnymi wynalazkami wolność.

6. Antemurale christianitatis miasto Kamieniec przez niereparacyą ostatnią ojczyźnie naszej grozi ruiną, więc aby subsidium aliquot obmyśliła Rzpta, tudzież aby IMć p. generał artyleryi de reparatione albo in casu dezolacyi jakowej nastąpionej, na każdym sejmie referat Rzptej rationem, instabunt ciż JW. IMć pp. posłowie et novella lege obwarują.

7. O korekturze trybunału koronnego, o sumach neapolitańskich, o mennicach i kruszcach, de currentia et valore monety, o miarach na zboża jednostajnych w województwach, o zbliżeniu czasu zaczynającego się sejmowania do dawniejszych instrukcyi referując się, także aby miasto Gdańsk przeciwko prawom waloru monety sobie niestanowiło i miary na zboża

[1] W rkp. Ostrowskiego.

według upodobania nieodmieniało i te abusus per novellam constitutionem były zniesione, JW. IMć pp. posłowie instabunt.

8. Distincta w ojczyźnie naszej in sago et toga JW. IMci p. Stanisława Potockiego, wojewody poznańskiego merita, tudzież i interesa jego tak dawniejszemi kilku recessami sejmowymi indygitowane, jako i teraźniejsze łasce J. Kr. Mci i całej Rzptej przypomną i insynuować będą.

9. Fundacyi collegii Societatis Jesu stanisławowskiego aby novella lege approbacia nastąpiła, przyłożą starania.

10. Desideria obywatelów ziemi halickiej i powiatu żydaczewskiego dawniejszemi instrukcyami opisane, ażeby myta wszelkie, spasne, mostowe, grobelne i inne quovis titulo et praetextu wymyślne extorzyc od podwód szlacheckich i poddanych ich z ziemi halickiej i powiatu żydaczowskiego z solą na zamian zboża tak w Podole, jako na Wołyń i Ukrainę dla sustentacyi swojej idących, jako i nazad ze zbożem powracających, wcale i zupełnie były skasowane i abrogowane, usilnie promowować będą.

11. Instabunt także ciż JW. pp. posłowie do J. Kr. Mci, p. n. m., o naznaczenie komissyi do rozgraniczenia dóbr szlacheckich ze starostwem kałuskiem i rozeznania nowo osadzonych słobód przez też starostwo na gruntach szlacheckich tudzież części w niektórych wsiach przywłaszczonych i posiadłych.

12. Mając tudzież wzgląd na kwerymonią W. IMć pp. Marcina, miecznika owruckiego, Antoniego, chorążego chełmińskiego, Maksymiliana, wojskiego radomskiego [1], sędziego assessorskiego J. Kr. Mci i Rzptej z Trzeciesza Trzecieskich, bracią między sobą rodzonych, którzy do dóbr pewnych w W. Ks. litewskiem leżących po stryju swoim bezpotomnie zeszłym ius naturalis successionis probant, aby one ex iure caduco rehabere mogli, obligujemy JW. posłów, activitate sua instent et interponantur.

13. Iura caduca bez wyprobowania rzetelnego lineae de decessu directae aut collateralis na dobra dziedziczne, jakowymkolwiek sposobem wyrobione, ażeby za nieważne uznane były i odtąd abusus wyrobienia onych tollatur, oraz punkta w dawniejszych instrukcyach wyrażone do należytej onych rezolucyi przyprowadzić obligowani będą. Caetera activitati et dexteritati JW. IMć pp. posłów prześwietna ziemia halicka insinuuje. Rafał Skarbek, chorąży kołomyjski, sołotwiński, czortowiecki starosta, koła rycerskiego i ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego marszałek. Józef Gościmiński, cześnik nurski, assessor ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Castr. Hal. Rel. 268 p. 385–389.

285.

Halicz, 11 września 1759.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze i urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, ad locum consultationum solitum, in crastino sejmiku electionis deputata na prześwietny trybunał, t. j. die undecima Septembris w roku teraźniejszym 1759 na sejmik boni ordinis ad mentem legis, naprzód oddawszy powinne dzięki Regi regum et Domino dominantium za najświętszą Jego Opatrzność, że w tym czasie i na tem miejscu dostaje nam się w czerstwych powitać siłach

[1] W rkp. mylnie czadomskiego; zob. Niesiecki, Herb. pol. X. 449.

i sukcessach pro integritate boni publici zbawiennie radzić, a potem solita praxi unanimi voto et assensu za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Tomasza Gajeckiego, stolnika czerniechowskiego e gremio nostri uprosiliśmy i obrali, tudzież za assessorów WW. i urodzonych IMć pp. Ignacego Bagieńskiego, cześnika sochaczewskiego, Jerzego Dubrawskiego, podczaszego bracławskiego, Grzegorza Perorę Hołyńskiego i naszych WW. IMć pp. i braci, sub quorum auspiiciis et authoritate takowe postanowiliśmy unanimi assensu ułożenie.

2. Stosując [się] zaś ad normam innych województw i ziem po skończonej funkcyi komisarskiej W. IMci p. Marcina Koziebrodzkiego, starosty olchowieckiego, sędziego tutejszego miejsca, trzyletniej komisarskiej sub auspiciis JW. IMci p. Tadeusza z Wielkich Dzieduszyc Dziedoszyckiego, starosty żukowskiego, chorążego ziemi naszej halickiej, też obrady nasze zaga[ja]jącego, e medio nostri na przyszły trybunał skarbowy radomski do tejże funkcyi komisarskiej W. IMć p. Józefa Komorowskiego, obersztleytnanta reymentu wielkiej buławy i komendanta praesidium lwowskiego, virum emeritissimum i po kilkakrotnie szczere braterskie swoje usługi i oświadczenia na tychże obradach naszych prezentującego nam, uprosiliśmy i obrali i tęż funkcyą na rok jeden in manus et brachium jego benigniter składając upraszamy, aby in teatro illo publico iustitiae wszystkie interesa prześwietnej ziemi naszej halickiej pro sua dexteritate tueri raczył.

3. A że in levamen tychże prac i fatyg był obranym przeszłym laudum ad tuenda quaeque negotia tejże prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego in plenipotentem specialem ad quasvis ineundas transactiones et compositiones, prześwietną ziemię naszą halicką concernentes, W. IMć p. Bagieński, który już in parte cum retentoribus podatków ziemiańskich w prześwietnym trybunale radomskim pootrzymywał iudicata, więc ażeby też interesa do żądanego przyść mogły skutku, przy tej funkcyi na rok przyszły 1760 konserwowany (sic) uprosiliśmy, pro subsequentibus zaś annis 1761 i 1762 ad hocce munus promowowania, popierania i bronienia interesów ziemi naszej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego W. IMć p. Adama Zawadzkiego, podczaszyca dobrzyńskiego obieramy, dając moc wszelką pomienionym IMciom in quovis iudicio et officio regni, ubi de iure venerit, urzędownie stawania, wzdawania, dekretów otrzymywania i onych exekwowania, publikowania, processa tak dawne, jako recenter wszcząć się mające sedula cum attentione kontynuowania i to wszystko, co legitimum concernit plenipotentem, do skutku przyprowadzenia, a cokolwiek przez tychże W. IMć pp. plenipotentów prawnie postanowiono będzie i postąpiono, to wszystko ziemia nasza halicka z powiatami należącemi pro rato, firmo et grato przyjąć deklaruje się i submittuje.

4. A zaś w rekompenzę fatyg et muneris cum discrimine substancyi JW. IMci p. komisarzowi naszemu z wybranych czopowego i szelężnego ad mentem opisania taryfy anni 1729 zł. p. 3.000, tudzież IMć pp. plenipotentom in recompensam ich pieczołowania się około interesów prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego przez tegoż JW. IMć p. komisarza in subsequens wybrać się mających po zł. 600 corocznie naznaczamy.

5. Lubo zaś dla tak znacznych in aerario ziemi naszej przez różne lauda różnym IMciom naznaczone assygnacyami pieniężnemi kwoty retentów są zatrzymane, przeto upraszamy JW. IMć p. komisarza, aby pro posse z podatku tejże ziemi naszej czopowego i szelężnego IMć ante omnia ukontentować raczył. Zważając tenuitatem aerarii et renitentiam niektórych miast w wypłaceniu tychże podatków, zaczem W. IMć p. marszałek koła naszego rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego od tej pretendowania gratyfikacyi jako W. IMć pp. assessorowie libere supersedunt.

6. Zważając jednak i mając in viva mente zasługi W. IMci p. Gajeckiego, marszałka koła naszego, insistendo oraz anterioribus laudis do tych czas nieuspokojonych, tegoż W. IMć

p. Gajeckiego spectantibus, z affektów braterskich zł. p. 1.000 naznaczamy. Podobnym sposobem W. IMci p. Wojciechowi Broniewskiemu, mającemu laudum anni 1751 na zł. p. dwa tysiąca, ob tenuitatem aerarii naznaczamy zł. p. 500, IMci p. Michałowi Dubrawskiemu zł. p. 200, IMci p. Stanisławowi Kolumnie Kobylskiemu zł. 300, IMci p. Andrzejowi Kurowskiemu zł. 200, IMci p. Antoniemu Kościńskiemu zł. 200, IMci p. Michałowi Przysieckiemu zł. 200, IMci p. Rafałowi Przysieckiemu zł. 200, IMci p. Stanisławowi Zawadzkiemu zł. 100, IMci p. Adamowi Zawadzkiemu zł. 150, IMci p. Ignacemu Bagieńskiemu zł. 300, IMci p. Jerzemu Dubrawskiemu zł. 300, IMci p. Grzegorzowi Perorze Hołyńskiemu zł. 300, IMci p. Janowi Zawadzkiemu zł. 100, IMci p. Konstantemu Zawadzkiemu zł. p. 100, IMci p. Antoniemu Zawadzkiemu zł. 100, IMci p. Franciszkowi Zwolińskiemu zł. 100, IMci p. Antoniemu Rusieckiemu zł. 100, IMci p. Janowi Antoniemu Bobrowskiemu, kompensując przynajmniej in parte szkodę poniesioną przez ogień, zł. 200, IMci p. Wojciechowi Gerczanowskiemu, gwałtownie przez ogień zrujnowanemu, zł. 300, IMci p. Bogusławowi Sosnowskiemu, podobnież ogniem zdezolowanemu zł. 300, IMć pp. Janowi, Rafałowi, Wawrzyńcowi, Łukaszowi, Józefowi, Stanisławowi Witwickim zł. 400, IMci p. Bazylemu Baranieckiemu zł. 100, IMci p. Antoniemu Czecholewskiemu zł. 150, IMci p. Mikołajowi Niewęgłowskiemu zł. 200, IMci p. Albinowi Ostrowskiemu zł. 100, IMci p. Józefowi Drohomireckiemu zł. 200, IMci p. Mikołajowi Drohomireckiemu zł. 150, IMci p. Franciszkowi Drohomireckiemu zł. 150, IMci p. Janowi Omiecińskiemu zł. 200, IMć pp. Antoniemu i Franciszkowi Duczymińskim zł. 400, IMci p. Mikołajowi Grabowieckiemu zł. 200, IMci p. Andrzejowi Grabowieckiemu zł. 100, IMci p. Teodorowi Baranieckiemu zł. 80, IMci p. Mikołajowi Baranieckiemu zł. 50, IMci p. Piotrowi Baranieckiemu zł. 40, IMć pp. Janowi, Michałowi, Stefanowi i Janowi Hołyńskim zł. 300, IMci p. Stanisławowi Boratyńskiemu zł. 200, IMci p. Janowi Boratyńskiemu zł. p. 150, IMci p. Janowi Kaszewskiemu zł. 100, IMci p. Grabowieckiemu Piotrowi zł. 100, IMci p. Pawłowi Grabowieckiemu zł. 100, IMci p. Bazylemu Grabowieckiemu zł. 100, IMci p. Janowi Rakowskiemu zł. 100, IMci p. Alexandrowi Miłaczewskiemu zł. 200, IMci p. Kurdwanowskiemu, chorążemu zł. 200, IMci p. Gabryelowi Czerkaskiemu zł. 150, IMci p. Michałowi Jarczewskiemu zł. p. 200, IMci p. Antoniemu Chomentowskiemu zł. 100, IMci p. Pawłowi Bereżnickiemu zł. 50, IMci p. Sebastyanowi Brzyskiemu zł. 80, IMci p. Sebastyanowi Malinowskiemu zł. 50, IMci p. Ignacemu Sulatyckiemu zł. 200, IMć pp. Stanisławowi, Józefowi i Jędrzejowi Pileckim zł. 200, IMci p. Andrzejowi Sandurskiemu zł. 80, IMci p. Piotrowi Sandurskiemu zł. p. 80, IMci p. Tomaszowi Zabilskiemu zł. 50, IMci p. Mikołajowi Kosińskiemu zł. 100, IMci p. Stanisławowi Zabilskiemu zł. 50, IMci p. Michałowi Wereszczyńskiemu zł. 50, IMci p. Janowi Kobylańskiemu zł. 40, IMci p. Wojciechowi Kobylańskiemu zł. 40, IMci p. Sebastyanowi Adamowskiemu zł. 40, IMci p. Stanisławowi Smolnickiemu zł. 80, IMci p. Janowi Swiatopełkowi Zawadzkiemu zł. 80, IMć pp. Stanisławowi, Jakubowi, Wincentemu Jasińskim zł. 150, IMci p. Józefowi Bahrynowskiemu zł. 30, IMci p. Łukaszowi, Janowi, Grzegorzowi drugiemu Janowi Berezowskim zł. 150, IMci p. Józefowi Miedzwieckiemu zł. 70, IMci p. Jerzemu Dobrzańskiemu, za opryszkami chodzącemu zł. 200, IMci p. Łukaszowi Ostrowskiemu zł. 60, IMci p. Janowi Wisłobodzkiemu zł. 70, IMci p. Janowi Studzienieckiemu zł. 100, IMci p. Piotrowi Studzienieckiemu zł. 100, IMci p. Józefowi Studzienieckiemu zł. 100, IMci p. Mikołajowi Słoneckiemu zł. 100, IMci p. Józefowi Uruskiemu zł. 120, IMci p. Stanisławowi Uruskiemu zł. 100, IMci p. Piotrowi Uruskiemu zł. 50, IMci p. Michałowi Uruskiemu zł. 150, konwentowi halickiemu WW. OO. św. Krzyża zł. 100, konwentowi OO. Trynitarzów bursztyńskich na pobicie kościoła zł. 100, IMci p. Andrzejowi, Józefowi Kurylczakom Drohomireckim zł. 100, IMci p. Eliaszowi Drohomireckiemu z Żywaczowa zł. 50, IMć pp. Samuelowi i Bazylemu, braci między sobą rodzonym Łuckim zł. 150, IMci p. Józefowi Malczewskiemu zł. 50, IMci p. Janowi Sługockiemu zł. 30, IMci p. Michałowi Grabowieckiemu zł. 100, IMci p. Janowi Prusinowskiemu zł. 50, IMci p. Alexandrowi Podhorodeckiemu zł. 40, IMci p. Józefowi Czerkaskiemu zł. 50,

IMci p. Janowi Podhorodeckiemu zł. 40, IMci p. Józefowi Podhorodeckiemu zł. 40, IMć pp. Pawłowi, Samuelowi Barczowskim zł. 60, IMć pp. Mikołajowi, Michałowi Hordyńskim zł. 100, IMci p. Tomaszowi Snitowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Tatomirowi zł. 100, IMci p. Tomaszowi Łaskiemu zł. 30, IMci p. Janowi Tłuchowskiemu zł. 100, IMci p. Stanisławowi Babskiemu zł. 30, IMci p. Pawłowi Piotrowskiemu zł. 30, IMci p. Józefowi Balickiemu zł. 30, IMci p. Janowi Szczepkowskiemu zł. 50, IMci p. Janowi, Jerzemu z Drohomirczan Bereznickim zł. 60, IMci p. Janowi Zurakowskiemu zł. 50, IMci p. Pawłowi Czerkawskiemu zł. 100, IMci p. Bazylemu i drugiemu tegoż imienia Łuckim zł. 60, IMci p. Antoniemu Cyrusowi Sobolewskiemu zł. 150, IMci księdzu Michałowi Łobodzińskiemu, komendarzowi halickiemu a kapelanowi naszemu za fatygę jego zł. 50, IMci p. Dominikowi Nosalskiemu zł. 50, IMci p. Stefanowi i Alexandrowi Łuckim zł. 60, IMci p. Piotrowi Smolnickiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Ilnickiemu, Janowi Ilnickiemu zł. 140, IMci p. Józefowi Lachowskiemu zł. 100, IMć pp. Janowi, Andrzejowi, Bazylemu Bilińskim zł. 100, IMć pp. Dymitrowi i Bazylemu Srokowskim zł. 60, IMci p. Alexandrowi Wierzchowskiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Miedzwieckiemu zł. 50, IMci p. Antoniemu Załuskiemu zł. 80, IMć pp. Mikołajowi, Michałowi, Bazylemu, Janowi, Jakubowi i drugiemu Michałowi Hołyńskim zł. 400, IMć pp. Antoniemu, Kazimierzowi, Michałowi i Józefowi Kościckim zł. 250, IMć pp. Kazimierzowi i Janowi Siemiginowskim zł. 100, IMci p. Grzegorzowi Obrąpalskiemu zł. 80, IMci p. Maciejowi Pasławskiemu zł. 50, IMci p. Jerzemu Pasławskiemu zł. 80, IMci p. Janowi Baranieckiemu zł. 100, IMć pp. Maciejowi, ojcu i Janowi, synowi Sieromskim zł. 200, IMci p. Józefowi Dunajewskiemu zł. 40, IMci p. Józefowi Zapłatyńskiemu zł. 100, IMci p. Antoniemu Jarulickiemu zł. 100, IMci p. Stefanowi Łukaszewiczowi zł. 100, IMć pp. Stefanowi, Alexandrowi Bojanowskim zł. 80, IMci p. Tomaszowi Sługockiemu zł. 100, IMć pp. Michałowi, Franciszkowi i Jerzemu Spławskim zł. 120, IMci p. Piotrowi, Bazylemu, Alexandrowi, Michałowi, Mikołajowi Zarskim zł. 250, IMci p. Jakubowi Sobolewskiemu zł. 100, IMci p. Michałowi Berezowskiemu zł. 100, IMci p. Antoniemu Zarembie zł. 40, IMci p. Dominikowi Pierzchalskiemu zł. 60, IMci p. Stanisławowi Lityńskiemu zł. 100, IMci p. Stefanowi Słoneckiemu zł. 100, IMci p. Pawłowi Twarowskiemu zł. 200, IMci p. Kajetanowi Wręckiemu zł. 100, IMci p. Antoniemu Miłkowskiemu zł. 60, IMć pp. Janowi, Jędrzejowi i Bazylemu Zubrom zł. 100, IMci p. Andrzejowi Rossowieckiemu zł. 100, IMci p. Grzegorzowi i Michałowi Płazińskim zł. 100, IMci p. Stanisławowi Putiatyckiemu zł. 40, IMć pp. Mikołajowi, Jakubowi, Piotrowi, Aleksandrowi i Michałowi Matkowskim zł. 150, IMć pp. Andrzejowi i Eliaszowi Zubrom zł. 100, IMć pp. Michałowi, Gabryelowi, Janowi i Bazylemu Berezowskim zł. 150, IMci p. Antoniemu Drohomireckiemu zł. 50, IMci p. Michałowi Swaryczewskiemu zł. 50, IMć pp. Franciszkowi, Wojciechowi, Antoniemu i Janowi Piotrowskim zł. 200, IMci p. Janowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Prokopowi Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Antoniemu Senkowskiemu zł. 70, IMci p. Stefanowi Zarębie zł. 60, IMci p. Stefanowi Zajączkowskiemu zł. 50, IMci p. Józefowi Koreckiemu zł. 50, IMci p. Bazylemu Zuczkowi Zurakowskiemu zł. 50, IMci p. Eliaszowi Czerkawskiemu zł. 100, IMci p. Stefanowi Ciołkowi zł. 40, IMci p. Wojciechowi Pięknowskiemu zł. 100, IMci p. Markowi Kozińskiemu zł. 100, IMci p. Wawrzyńcowi Niewierskiemu zł. 30, IMć pp. Janowi, Antoniemu i Łukaszowi Czerkaskim zł. 150, IMci p. Janowi Wąsowiczowi zł. 30, IMci p. Janowi Zatorskiemu zł. 50, IMci p. Gabryelowi Gnieweszowi zł. 100, IMci p. Antoniemu Wieczorkiewiczowi zł. 50, IMci p. Stefanowi Swaryczowskiemu zł. 50, IMci p. Janowi Jaworskiemu zł. 50, IMć pp. Janowi, Kazimierzowi, Franciszkowi Zieleziecckim zł. 100, IMci p. Piotrowi Pięknowskiemu zł. 30, IMć pp. Franciszkowi, Józefowi, Andrzejowi Sobolewskim zł. 150, IMci p. Andrzejowi Morzemu i Dominikowi Morzemu zł. 100, tudzież IMć pp. Antoniemu, Mikołajowi, Piotrowi, Michałowi Morzym zł. 100, IMci p. Stanisławowi Podolskiemu zł. 30, IMci p. Michałowi Dołżańskiemu zł. 50, IMci p. Józefowi Szempińskiemu zł. 30, IMci p. Wojciechowi Horodyskiemu zł. 100, IMci p. Alexandrowi Grabowieckiemu zł. 100, IMci p. Elia-

szowi Podhornemu Grabowieckiemu zł. 50, IMci p. Janowi Szczekowskiemu zł. 20, IMci p. Rochowi Zurakowskiemu zł. 50, IMć pp. Tomaszowi, Bartłomiejowi, Józefowi i Janom Zurakowskim zł. 200, IMci p. Skulskiemu zł. 60, IMci p. Andrzejowi Pradziadowi Drohomireckiemu z synami jego zł. 200, IMci p. Janowi Drohomireckiemu, Piotrowemu synowi zł. 40, IMci p. Jerzemu Drohomireckiemu zł. 50, IMci p. Fedorowi Drohomireckiemu, Jerzego synowi zł. 40, IMci p. Mikołajowi Drohomireckiemu, Michała synowi zł. 40, IMci p. Teodorowi Drohomireckiemu, Konstantego synowi zł. 40, IMć pp. Bazylemu, Alexandrowi, Piotrowi i Janowi Zurakowskim zł. 150, IMć pp. Stefanowi i Bazylemu Zaleskim zł. 60, IMci p. Janowi Drohomireckiemu, Prokopa synowi zł. 30, IMć pp. Michałowi, Piotrowi, Alexandrowi, Andrzejowi Łuckim zł. 100, IMć pp. Stefanowi Jaroszkowskiemu synowi i drugiemu tegoż imienia Łuckim zł. 60, IMci p. Andrzejowi Szyszce z Chocinia Drohomireckiemu zł. 40, IMci p. Konstantemu Matkowskiemu zł. 40, IMci p. Adamowi Kosce zł. 40, IMć pp. Stanisławowi, Janowi, Jakubowi, Wincentemu z Drohomirczan Jasińskim zł. 100, IMć pp. Leonowi, Antoniemu i Janowi Kędzierskim zł. 100, IMci p. Teodorowi Kobylańskiemu zł. 30, IMć pp. Bazylemu i Teodorowi Bahrynowskim zł. 60, IMci p. Michałowi Czechowiczowi zł. 30, IMci p. Adamowi Kwiatkowskiemu zł. 100, IMć pp. Bazylemu i Antoniemu Starczewskim zł. 60, IMci p. Sebastyanowi Wigurskiemu zł. 30, IMci p. Józefowi Czechowiczowi zł. 30, IMci p. Mikołajowi Zawadzkiemu zł. 30, IMci p. Antoniemu Kossowskiemu zł. 80, IMci p. Jakubowi Berezowskiemu zł. 30, IMci p. Sebastyanowi Adamowskiemu zł. 20, IMci p. Wawrzyńcowi Strzeleckiemu zł. 150, IMci p. Alexandrowi Smolnickiemu zł. 80, IMci p. Buczyńskiemu zł. 30, IMci p. Józefowi Swirczewskiemu zł. 100, IMci p. Antoniemu Pętkowskiemu zł. 40, IMci p. Janowi Dobrzańskiemu zł. 40, IMć pp. Alexandrowi, Janowi i Bazylemu Dydykom Grabowieckim zł. 60, IMć p. Tomaszowi i Bonawenturze Nowakowskim zł. 60, IMci p. Stanisławowi Skulskiemu zł. 60, IMci p. Romanowi Konońskiemu zł. 30, IMci p. Andrzejowi Wyhowskiemu zł. 40, IMć p. Jakubowi i Antoniemu Bereznickim zł. 100, IMci p. Piotrowi Siedleckiemu zł. 80, IMci p. Józefowi Swierzewskiemu zł. 40, IMci p. Łukaszowi Zurakowskiemu zł. 50, IMci p. Jaroszowi Łuckiemu zł. 40, IMci p. Andrzejowi Bahrynowskiemu zł. 50, IMci p. Antoniemu Miłkowskiemu zł. 50, IMć p. Stefanowi i Alexandrowi Bednarowskim zł. 80, IMci p. Stefanowi Juszkowskiemu zł. 30, IMci p. Janowi Klonowskiemu zł. 30, IMć p. Janowi i Andrzejowi Jałowińskim zł. 60, IMci p. Wilczatyńskiemu zł. 50, IMć pp. Samuelowi i Janowi Bilińskim zł. 100, IMci p. Bazylemu Kłopotowskiemu zł. 50, IMci p. Stefanowi Bilińskiemu zł. 30, IMci p. Wysockiemu zł. 40, IMci p. Alexandrowi Kiernickiemu zł. 80, IMci p. Alexandrowi Wirzbickiemu zł. 30, IMci p. Janowi Grabowieckiemu zł. 50, IMci p. Janowi Wilczyńskiemu zł. 40, IMci p. Wysoczańskiemu zł. 50, IMci p. Antoniemu Dunajewskiemu zł. 50, IMci p. Antoniemu Karczewskiemu zł. 50, IMci p. Pawłowi Winnickiemu zł. 30, IMci p. Zwanowi Staremu zł. 40, IMci p. Jędrzejowi Bilińskiemu zł. 30.

7. Ponieważ ziemia halicka ustawnemu jest podległa od opryszków niebespieczeństwu[1], w tym roku zaś osobliwiej ciż hultaje niepraktykowanej dotąd nigdy nabrali zuchwałości, że prócz porabowania wsi i miast różnych mieli śmiałość kontrybucye nakazywać i chłopstwa górskie do formalnego buntu nakłaniali, providendo securitati na przyszły czas naszej ziemi też z strony JW. IMci p. wojewody poznańskiego są nam odmienione zwykłe dawniej ex vi anteriorum laudorum posiłki i za odmówieniem onych JW. IMć p. Potocki, starosta kaniowski, nullo titulo do tego nie obligowany, szczególnie z przychylności ku tej ziemi raczył ludzi swoich nadwornych na poskromienie tychże opryszków i buntującego się chłopstwa komenderować, przez co szkodliwe dla spokojności publicznej tegoż hultajstwa zamysły są zepsute i poskromione, przy należytej od całej ziemi JW. IMci p. staroście kaniowskiemu rekognicyi za tęż łaskę upraszamy tegoż JW. IMć p. starostę, ażeby prośbom naszym recusare nie raczył, ale pro

[1] Por. zeznania opryszków, oblatowane 2 listopada 1759 w Castr. Hal. 270 p. 1233—56.

exigentia et oportunitate ludzi swoich nadwornych ad requisitionem JW. IMci p. kasztelana halickiego lub pierwszego ex ordine urzędnika ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących, w tejże ziemi znajdującego się, gdyby uchowaj Boże też same opryszków rozboje lub chłopstwa górskiego bunty kiedykolwiek odezwali się, i onych suppeditare na uśmierzenie chłopskiej zuchwałości disponować raczył, salvis stipendiis de aerario sui proprio. Któremu za wyświadczenie łaski dla ziemi naszej ad proportionem et in aequivalenti, jak były dotąd dobra JW. IMci p. wojewody poznańskiego libertowane, jako to Stanisławów, Łysiec i Otenia, z których miast proweniencyi i podatku czopowego zł. 460 należało, in eadem quantitate dobra JW. IMci p. starosty kaniowskiego, jako to miasto Horodenka, Barysz i Peczeniżyn od podatku ziemiańskiego czopowego i szelężnego do dalszej dyspozycyi prześwietnej ziemi uwalniamy, hoc adiecto, ażeby tenże JW. IMć p. starosta kaniowski scriptum in ordine percipiendae huiusce facilitatis i nieodmówienia prośbom naszym in manus prześwietnej ziemi halickiej na ręce JW. IMci p. kasztelana halickiego, lub pierwszego in ordine zagajającego sejmik przyszły gospodarski urzędnika dać raczył, któren na przypadającym da Bóg sejmiku w laudum ingrossari powinien.

8. Ponieważ dla edukacyi młodzi szlacheckiej J. Kr. Mć p. n. m. akademią przykładem najjaśniejszego ś. p. Jagiełła króla polskiego ustanowić w Lwowie in collegio OO. Societatis Jesu miłościwie raczył, za co przykładem innych ziem województwa ruskiego ziemia halicka najniższe u tronu najjaśniejszego pana naszego miłościwego składa homagium i podziękowanie.

9. A że prześwietna ziemia halicka, mając in dulci recordatione tak antecessorów, jako i samego in vivis zostającego IMć p. Floryana Bylinę, cześnika żytomirskiego, którego dla szczupłości dochodów ziemiańskich condigne kontentować ad praesens nie może, przy naznaczeniu z tegoż podatku czopowego i szelężnego zł. 400 w dalszej pragnie mieć pamięci, jako i IMci p. Antoniemu Jasińskiemu zł. 100, IMci p. Antoniemu Berezowskiemu zł. 50, IMci p. Ignacemu Trembińskiemu zł. 50.

10. Wniesiona od W. IMci p. Bazylego Turkuła na tymże sejmiku illacya na przyszłym sejmiku gospodarskim resolwowana ma być, jakoteż i W. IMci p. Dunstana Wojakowskiego, kasztelanica przemyskiego zasługi i fatygi dla prześwietnej ziemi halickiej podjęte, aby swoją odebrały rekompenzę, w nieustającej na przyszłym sejmiku gospodarskim mieć będziemy pamięci.

11. Wielkie zasługi W. IMci p. Szumańczewskiego, łowczego halickiego równą w sercach naszych merentur gratitudinem.

12. Chcąc in aequivalenti niemniejsze merita IMć pp. Gabryela Czerkawskiego, IMci p. Michała Spławskiego, Jana Omiecińskiego, Michała Jarczewskiego, Andrzeja Hordyńskiego, Jana Sługockiego, Alexandra Kiernickiego, Michała, Józefa, Jerzego Dubrawskich, Szystowskiego, Stanisława Boratyńskiego, Michała i Józefa Płazińskich, Jana Zawadzkiego, Antoniego Rusieckiego, Jana Kaszewskiego, Remigiana Popiela, Jendrzeja Pradziada Drohomireckiego, Jędrzeja z Chocimirza (sic) Drohomireckiego i innych współbraci naszych regratificare, teraźniejszą niesposobność naszę do przyszłego zostawujemy sejmiku. Tęż samą chęć oświadczamy za podobne dla prześwietnej ziemi halickiej czynione zasługi W. IMć pp. Dominika, Tomasza de Raducz Korabiewskich, skłaniając serca i affekta nasze do należytego zawdzięczenia. Które to laudum i wszystkie w nim punkta opisane, jako zgodnie są postanowione, tak one in firmo chcąc mieć robore W. IMci p. marszałkowi i WW. IMć pp. assessorom koła naszego podpisać i do grodu halickiego per oblatam podać zalecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die undecima Septembris 1759 anno. Tomasz Gajecki s[tolnik] c[zerniechowski], marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Ignacy Bagieński, c[ześnik] s[ochaczewski], assessor. Jerzy Dubrawski, C.[1] b[racławski], assessor. Grzegorz Perora Hołyński, assessor.

Castr. Hal. Rel. 270 p. 549—561.

[1] Na wstępie tego laudum tytułuje się podczaszym.

286.

Halicz, 18 sierpnia 1760.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, pro die 18 mensis Augusti w roku teraźniejszym 1760, za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci, p. n. m. de data w Warszawie, dnia 12 miesiąca czerwca anno praesenti na sejmik teraźniejszy przedsejmowy wydanym, do akt grodu halickiego feria secunda pridie festi s. Mariae Magdalenae in anno praesenti 1760 per oblatam podanym [1], po zgodnym unanimi voce uproszeniu za marszałka JW. IMci p. Mikołaja na Potoku i Buczaczu, Horodence Potockiego, starosty kaniowskiego, tudzież W. IMci p. Antoniego z Miłkowiec Borzysławskiego, chorążego powiatu i podstarostę grodzkiego trębowelskiego, jako niemniej W. IMci p. Marcina Koziebrodzkiego, starosty olchowieckiego, sędziego grodzkiego halickiego za assessorów, postanowiliśmy unanimi consensu laudum takowe.

2. Kiedy Supremus Moderator orbis przez swoją świętą Opatrzność, cuius nutu vivimus, movemur et sumus, przy walecznej ręce najjaśniejszego króla IMci, p. n. m. pozwala tyle czasu, abyśmy mogli nostris consulere rebus i saluberrima inter tanta discrimina et tot fatalitates przeciwko nam wysilonym ac ad tuendam integritatem swobód i wolności ojczystych podaje nam media, za co Regi regum et Domino dominantium winne ad aras fundimus vota. Widzimy zaś evidenter najjaśniejszego króla IMci, p. n. m. paternam circa bonum publicum curam et solicitudinem, że nam i teraz przy instrukcyi swojej przez W. IMć p. posła, n. w. m. p., przysłanej usilne około dobra Rzptej czyni studium.

3. Więc stosując się ad mentem proponowanych na teraźniejszym obrad naszych kongresie projektów, biorąc przed się ojcowskie J. Kr. Mci, p. n. m. starania, sacrosancte uszanowanie (sic) w instrukcyi przez tegoż IMć p. posła przesłanej wyrażone, do których przystąpiwszy i zgodnem zezwoleniem determinowawszy, one JO. i JW. IMć pp. posłom e gremio nostri unanimiter obranym, jako to JW. Szczęsnemu Czackiemu, podczaszemu koronnemu, JO. księciu IMci Adamowi Czartoryiskiemu, generałowi ziem podolskich, JW. Józefowi Potockiemu, staroście leżajskiemu, JW. Tadeuszowi Dzieduszyckiemu, chorążemu halickiemu, JW. Ignacemu Kalinowskiemu, cześnikowi halickiemu, JW. Stanisławowi Kostce Gadomskiemu, generałowi majorowi wojsk koronnych, pisarzowi kwarcianemu, aby in eo publico Rzptej theatro in congressu omnium ordinum ore suo publico ziemi naszej, tak w podanej przez uniwersał J. Kr. Mci p. n. m. materyi, jako et in desideriis ziemi w osobliwie podanej tymże JO. JW. IMć pp. posłom instrukcyi domówili się, insynujemy amore boni publici IMć pp. obstringendo, aby niechcieli deesse antiquae praxi przez przodków naszych ustanowionej [2] i przy całości swobód nadewszystko obstawając.

4. Nieodbiegając zaś dawnego ułożenia et tot saeculis kontynuowanej z prześwietnym generałem wyszyńskim konfidencyi, ile zawsze z doniesieniem o determinowanych obradach naszych prześwietny generał ruski uwiadamiać zwykliśmy, uno labio et voto uprosiliśmy za posła W. Sulatyckiego, n. w. m. p. współziemianina i brata, który tam stanąwszy, braterską naszą w kole tamtejszym oświadczy attencyą, poda do przeczytania ułożoną na sejm [3] instrukcyą, aby

[1] Castr. Hal. 272 p. 2411—14.
[2] W rkp. ustanowione.
[3] W rkp. sejmie.

tak unita vis fortior communicato consilio circa bonum publicum na następującym sejmie mederi et occurere malis futuris et praesentibus mogliśmy.

5. Domówi się oraz tenże W. IMć p. poseł in desiderio seorsivo prześwietnej naszej ziemi favore dystyngwowanego urzędnika naszego W. IMci p. Borzysławskiego, chorążego trembowelskiego, ażeby wsie Borynia i Jabłonów w województwie ruskiem ziemi przemyskiej leżące, ab antecessoribus w possessyi imienia tegoż W. IMci p. chorążego trembowelskiego zostające, ponieważ jeszcze przed konstytucyą anni 1717 distinctis privilegiis dawane były i płacę tako hiberny, jako i kwarty z osobna tudzież leżę chorągwi pancernej JW. wojewody podlaskiego przez wzwyż wspomnianą konstytucyą naznaczone mają, aby od impetycyi i zwierzchności zamkowej ekonomii samborskiej i wszelkich pretendowanych danin uwolnione były, upraszać będzie prześwietnego generału, ażeby w laudum i w instrukcyi IMciom pp. posłom to desiderium adiungatur. Które to laudum zgodnie przez nas postanowione upraszamy, aby JW. IMć p. marszałek koła naszego rycerskiego z W. IMć pp. assessorami ręką podpisawszy, do akt grodu halickiego per oblatam podać raczył upraszamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, dnia 18 miesiąca sierpnia 1760 roku. Mikołaj Potocki, starosta kaniowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Antoni z Miłkowicz[1] Borzysławski, chorąży powiatu i podstarości grodzki trembowelski, assessor. Marcin Koziebrodzki, starosta olchowiecki, sędzia grodzki halicki, assessor.

Castr. Hal. Rel. 273 p. 2774—2780.

287.

Halicz, 18 sierpnia 1760.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego JO. i JW. posłom na sejm ordynaryjny sześcioniedzielny warszawski, dnia 6 miesiąca października w roku teraźniejszym 1760 przypadający, JW. Szczęsnemu Czackiemu, podczaszemu koronnemu, JO. księciu IMci Adamowi Czartoryiskiemu, generałowi ziem podolskich, JW. Józefowi Potockiemu, staroście leżajskiemu, JW. Tadeuszowi Dziedoszyckiemu, chorążemu halickiemu, JW. Ignacemu Kalinowskiemu, cześnikowi halickiemu i JW. Stanisławowi Kostce Gadomskiemu, generałowi wojsk koronnych, pisarzowi kwarcianemu, n. w. m. pp. za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. in loco consultationum solito w Haliczu, na sejmiku przedsejmowym, dnia 18 miesiąca sierpnia in anno praesenti 1760 unanimi assensu et voto obranym i uproszonym dana.

2. Największe Bogu dzięki za opatrzne nad krajem naszym rządy przez namiestnicze swoje na ziemi J. Kr. Mci p. n. m. pieczołowanie, który prawdziwie ojcowskiem sercem obmyśla nam sposoby wczesnego w tak krytycznych konjunkturach ratunku, obowiązaną całego narodu wdzięczność z głębokiem majestatu J. Kr. Mci uszanowaniem wyznaje prześwietna ziemia halicka, pomnażając życzenia jak najdłuższego i najszczęśliwszego nad nami panowania z równem i w wierności nienotowanem najjaśniejszej familii oświadczeniem. Spodziewamy się zatem, że przez przykładne przysięgi swojej wypełnienie i praw naszych ojczystych od najjaśniejszych antecessorów swoich ustanowionych utrzymowanie dalsze zachować zechce, któremi w zaszczyconem państwie wolność obrad publicznych gruntownie i mocno ubespieczono i że przez te

[1] W rkp. Małkowicz.

względy raczy łaskawie z narodu naszego wojska postronne wyprowadzić, o co IMć pp. posłowie najpierwej suplikować mają majestatu J. Kr. Mci.

3. Aukcya wojska jest bardzo pożądana od tak wielu lat i potrzebna, nietylko aby więcej na nas względu mieli postronne narody, ale też dla zabieżenia inkurzyom hajdamackim i opryszków, których dla szczupłości wojska do szczętu nie można wyniszczyć, ale coraz więcej przybywa gwałtowności życia i fortuny naszym obywatelom wydzierających, a wszystkich ustawiczną napadających bojaźnią, o jak najprędszych sposobach do tej aukcyi wojska, bez zbytecznego jednak uciemiężenia dóbr dziedzicznych, znosić się będą JO. JW. IMć pp. posłowie nasi z stanami Rzptej, salva tamen qualitate krajów; kwarty sprawiedliwe z pewnych i trwałych starościńskich intrat aby były oddawane na wojsko.

4. IMć pp. starostowie pograniczni aby kozaków horodowych do wojska koronnego punktualnie dodawali sub privatione capitaneatus, idque kożdy według proporcyi intraty starostwa.

5. Korektura trybunału jest bardzo potrzebna, bo wkorzeniona niesprawiedliwość ostatnie królestwa zniszczenie przynieść może. Deputaci zamiast przysięgania w Piotrkowie: „jakom się nie starał", aby przysięgali: „jakom dobrze i bez kontradykcyi jest obrany".

6. Aby oprócz marszałka i assessorów podpisów zagajający senator lub urzędnik na laudum podpisywał się. A jeżeliby marszałek lub assessorowie lub senator zagajający, którzy wszyscy powinni być bene possessionati, po zerwanym sejmiku miał podpisać laudum, jako i deputaci po zerwanym sejmiku mieli się utrzymać przy funkcyi deputackiej, ad cuiusvis instantiam w tym lub następującym trybunale powinni być karani sześcią tysięcy grzywien, tracić krzesło lub urząd i carere in perpetuum activa voce.

7. Ponieważ zaś deputacki sejmik jest unius diei actus, więc jeżeliby tegoż dnia niebyły ugodzone kontradykcye, uspokojone w dalszym czasie żadnej nie powinny mieć wagi.

8. Ziemstwo sieradzkie albo gród piotrkowski sub privatione officii na kontradykcye sprawiedliwe wierny powinny mieć wzgląd, aby źle obranych deputatów lub pod processem prawdziwym niezniesionym zostających do przysięgi nie dopuszczali, a źle obiciens poena ....[1] karany być ma. Jeżeli sześciu przynajmniej dobrze obranych nie przysięgło w kościele, już na ratusz iść bez kompletu nie powinni, ale to niech będzie dobroci J. Kr. Mci, w którego ręku jest zachowana władza składania sejmów extraordynaryjnych, złożyć sejm, aby przez konstytucyą zgodnie postanowioną sposób był podany poprawienia tego przypadku; zgoła cokolwiek może się jako najmocniej ubespieczyć, aby przez podeptanie praw i wolnego głosu nieobrani do tej funkcyi niewtrącali się, aby gwałtowności w Piotrkowie przy reasumpcyach w kościele żadnych nie bywało, dla zapobieżenia korrupcyom aby się według konstytucyi 1633, 1667, 1699, 1726 trybunały w sprawy sobie nie należyte nie wdawali, a które się wdały, aby te dekreta powagą sejmu teraźniejszego były zniesione, jako też ustawicznym ex vi legis pozwom, skąd końca sprawie nie można widzieć, tudzież akcelleracyi sprawiedliwości i ukrócenia konneksyi z innymi kolegami swymi znosić się i jak najmocniej utrzymować będą powinni JO. JW. posłowie.

9. Zostaje od niemałego czasu in variis subselliis w sprawach sukcessyonalnych szlacheckich wątpliwa i zawsze niepewna rozolucya, mianowicie ob vetustatem praw statutowych konstytucyami późniejszemi nieobjaśnionych, przez co continua litigia crescunt, zaczem i w tej okoliczności pewną upatrując sprawiedliwość i uszczęśliwienie publiczne starać się będą JO. JW. IMć pp. posłowie, ażeby korrektura ziem pruskich, hac in re clare napisana et in volumen legum wprowadzona, pro universali lege przyjęta była, albo przynajmiej dla ziemi naszej halickiej ażeby służyła, to desiderium nasze in novellam legem wprowadzić starać się będą i usiłować[2].

[1] W rkp. puste miejsce na ok. 5 liter.

[2] W rkp. usiłując.

10. Cokolwiek zaś ex orbita praw wyszło, aby to wszystko było gruntownie et sanative[1] restauratum, a to respective do kożdego stanu Rzptej i do kożdej osoby z tych stanów.

11. Aby także na przestępstwa praw wzgardy sejmująca Rzpta ustanowiła kary cum certitudine onych. Mądrością przodków naszych ustanowione, do rządów i porządków w ojczyźnie ministeriorum władze, aby kożda w attrybowanych sobie prerogatywach była nienaruszenie utrzymana, a cokolwiek kożdej z tych władz jest usurpative odebrano, aby to było zganiono sancito sejmu i odtąd było severe zakazano.

12. Culpa IMć pp. Ministrów w Rzptej w nieremonstrowaniu i w nieprzypominaniu J. Kr. Mci, p. n. m. cokolwiek ex tenore pactorum conventorum do tych czas skutku nie wzięło, aby o dopełnienie tego JW. IMć pp. posłowie dopominali się, także i o to, cokolwiek actum contra leges cardinales w Rzptej et sancita in pragmatico traktatem i konstytucyą anni 1716, podług których to praw i obowiązków owych aby JO. JW. posłowie uskarżali się, amore fraterno upraszamy.

13. Gdy senatus consilia zostają dostatecznie opisane prawem, jakowe cyrkumstancye determinować mogą, zaczem gdzie in materia status trini ordines decydować powinny, ażeby się sine tertio ordine takowe materye amplius nie determinowały, JO. JW. posłowie domówić się mają.

14. O krzywdy i szkody od lokacyi i przechodów wojskowych, aby były wylikwidowane i sprawiedliwie rekompenzowane, dopominać się będą JO. JW. IMć pp. posłowie. Jeżeliby zaś w bliskości Warszawy wojska czyli moskiewskie, czyli pruskie, czyli jakiekolwiek cudzoziemskie być miały najmniej o dwadzieścia mil, JO. JW. posłowie na żadną rzecz pozwolić nie powinni, póko się nie cofną dalej, bo pod bronią cudzoziemską i rady i prawa milczeć powinny. Jeżeliby chciano gwałtowności jakowe czynić, JO. JW. posłowie manifestować się mają.

15. O otwarcie mennicy i gór olkuskich i wprowadzoną z wielką szkodą królestwa cudzoziemskiej fabryki monetę z stanami Rzptej JO. JW. posłowie znosić się będą i o autorach jej dowiadować się będą. Jeżeliby komu w kraju naszym dowiedziona była falsyfikacya monety lub jej bicie, lub obrzynanie złota czyli to in magna, czyli in minima quantitate, privatione honoris, bonorum regalium confiscatione, jeżeli ma, haereditariorum at quarumvis summarum, które delatorowi dostać się powinny, niemniej incapacitate honoris et cuiusvis officii tudzież siedzeniem wieży rok cały powinien być w trybunale czyli in alio quovis competenti subsellio karany, a inszej kondycyi ludzie tak chrześcianie, jako i Żydzi w państwach Rzptej zostawający na gardle powinni być karani i ich substancya fisco powinna się dostać.

16. Starać się będą JO. JW. posłowie, aby konstytucya i prawa o tamach, jazach i młynach na rzekach portowych i de securitate dóbr ziemskich były reassumowane z przyłączeniem kary na przestępców.

17. Najmocniej obligujemy JO. JW. IMć pp. posłów, aby jedynej wolności zrzenicy wolnego głosu jak najwierniej przestrzegali, ażeby jeżeli się quo fato zerwie sejm przed obraniem JW. IMci p. marszałka lub po obraniu do żadnych nie mięszali się rzeczy i owszem, gdyby kto co chciał czynić, aby się przez manifesta zastawiali, albowiem bezprawne dzieła jako zawsze Rzptej szkodliwe, a w teraźniejszym nieszczęśliwym czasie byłyby najszkodliwsze, tak ich abhorremus i przyjąć nie chcemy.

18. Na żadne nowe aliansy, na żadne traktaty, na żadne nobilitacye i indygenaty JO. JW. IMć pp. posłowie ziemi naszej nie pozwolą etiam sub discrimine sejmu.

19. Popisy dawne do tych czas zaniedbane, a prawami zachowane i pozwolone, ażeby veteri forma et usu odnowione były, mają się JW. JO. posłowie domówić.

20. Ponieważ skarb najjaśniejszego króla IMci cudzoziemców do rządów i dzierżaw, konstytucyami annorum 1607 et 1736 i innemi od nich oddalonych, praw naszych polskich

[1] W rkp. senative.

niewiadomych, przypuszcza, którzy sprawiedliwości administrować nie zdolni, dekretom zadość czynić nie chcą i owszem nic ich nie konsyderując szlachtę krzywdzą, grunta gwaltownie odbierają, jurysdykcyom podlegać unikają, wiolencye częste (które to protestacye w aktach oświadczają) wznawiają, jako teraz recentissime od dzierżawy ekonomii samborskiej IMć p. Łucki, komornik graniczny bracławski na gruncie tak dekretem anni 1698 kompromisarskim praecedente commissione a sacra regia maiestate, jako też kondescensoryalnym z dekretu ziemstwa przemyskiego praeviis inquisitionibus nastąpionym i opisanym i w possessyi u tegoż IMci p. komornika przez lat dwie będącym, cierpi i ponosi, dlaczego instabunt do najjaśniejszego pana JO. JW. posłowie, ażeby podług obowiązku pactorum conventorum ekonomii w dzierżawę osobom cudzoziemskim i białogłowom, praw ojczyzny naszej niewiadomym, jurysdykcyom podlegać niechcącym, na decreta nieuważającym, dysponować nie raczył i owszem jako pactis conventis, żeby mocny słabszemu nie był ciężki, przestrzegać J. Kr. Mć p. n. m. jest obligowany, tak czynić sam z siebie barziej niezechce, upraszać będą.

21. Wsie Borynia i Jabłonów w województwie ruskiem a ziemi przemyskiej leżące, ab antecessoribus w imieniu i possessyej W. IMci p. Borzysławskiego, chorążego trembowelskiego za prywilegiami zostające, ponieważ jeszcze przed konstytucyą anni 1717 distinctis privilegiis nadawane były i podatek tak hiberny, jako i kwarty z osobna, tudzież leżą chorągwi pancernej JW. IMci p. Rzewuskiego, wojewody podlaskiego przez wzwyż wspomnianą konstytucyą naznaczone mają, przeto aby od impetycyi i zwierzchności zamkowej ekonomii samborskiej i wszelkich pretendowanych danin uwolnione były, singulariter in facie Rzptej JO. JW. IMć pp. posłowie domówią się.

22. W. IMć p. Jan Ciołek Komorowski, pułkownik wojsk J. Kr. Mci i Rzptej odprawiwszy urząd sekretarza legacyi u prześwietnej Porty ottomańskiej, godnie odprawionej przez JW. niegdyś IMci p. Jana Mniszcha, podkomorzego W. Ks. litewskiego, a odprawiwszy tenże urząd własnym kosztem swoim, non participando quidquam z tainu alias z laffy [1], od tejże prześwietnej Porty zwykle naznaczonej, osycha dotąd nietylko na nadgrodzie in sublatis oneribus urzędu swego, ale nawet żadnej bonifikacyi kosztów swoich nie otrzymał, którego ne sterilescant merita in publico przykładem żałosnym nietylko dla niego, ale dla całej ziemi naszej, rodzonego brata tegoż IMć p. Stefana Ciołka Komorowskiego, porucznika chorągwi pancernej JW. IMci p. starosty kaniowskiego, teraźniejszego koła naszego godnego marszałka zgorszeniem oziembłości in publicis obsequiis sprawować zwykłym z remonstracyami zasług tych godnych ziemian naszych JO. JW. posłowie do łask i szczodrobliwości najjaśniejszego pana cum urgenti submissione instabunt.

23. Świeże dowody wielkiej czułości JW. IMci p. hetmana koronnego około ubespieczenia naszego kraju od opryszków strasznym przykładem w roku przeszłym inkwietowanego, że przez doskonałą i szczęśliwą JW. IMci p. Dziedoszyckiego, chorążego naszego halickiego komendę i ordynowaną do tej partyą wojska koronnego tychże opryszków znacznie poskromić i nas cokolwiek ubespieczyć raczył, wzmagają w prześwietnej ziemi naszej zwykłą wdzięczność i rekognicyą, którą żeby JO. JW. posłowie przytomnemu na sejmie JW. IMci p. hetmanowi imieniem prześwietnej ziemi naszej oświadczyli i o dalsze kraju naszego ubespieczenie upraszali, amore fraterno obowiązujemy, tegoż JW. wojewodę krakowskiego, hetmana w. koronnego, tudzież JW. Małachowskiego, kanclerza w. koronnego, jako dla ocalenia bespieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego pracujących, czułość i ustawiczne około dobra publicznego starania mających, respektowi J. Kr. Mci p. n. m. i osobliwszemu względowi JO. JW. posłowie in facie publica rekomendować będą.

24. Niemniej znaczne in publico zasługi JW. IMci p. Potockiego, wojewody kijowskiego i wielka w utrzymaniu generalnej regimentarskiej komendy przezorność także in publico statuum

[1] Lafa = m. i. żołd, pensja. Karłowicz i t. d., Słown. jęz. pol. II. 657.

regni theatro JO. JW. posłowie głosami swymi oświadczą i łaskawej najjaśniejszego pana naszego miłościwego pamięci oddadzą.

25. Idą za tem godne i winne przypomnienia osobliwemu respektowi J. Kr. Mci, p. n. m. azardy i zasługi JW. IMci p. Adama Mrozowickiego, starosty stęgwilskiego, regimentarza partyi ukraińskiej godnie na tamtem miejscu ex brachio JW. IMci p. wojewody kijowskiego komendę trzymającego, ażeby ex distributiva gratia J. Kr. Mci, p. n. m. pane bene merentium ukontentowany został, JO. JW. IMć pp. posłowie enixe instabunt.

26. Wielkie i dystyngwowane zasługi JO. księcia IMci Czartoryiskiego, wojewody i generała ziem ruskich, dobroci i łasce J. Kr. Mci p. n. m. JO. JW. IMć posłowie rekomendować będą, tudzież imieniem ziemi naszej temuż JO. księciu IMci wojewodzie ruskiemu oświadczą uszanowanie i wdzięczność za starania i usilności około sukcessów ziemi naszej.

27. Znakomite zasługi JW. IMci p. Antoniego Rozwadowskiego, kasztelana naszego halickiego, tak w wojsku przez officyerstwo lat 38 strawionych i spracowanych, jako i wszystkich ziemiańskich in publico usług, bo samych poselstw z ziemi na sejm dziewięć razy odprawił, deputackie funkcye i komisarskie nie bez znacznej expenzy odbywał, starostwo karaczkowskie wraz z synem swoim utracił, ażeby onemu słuszna rekompenza czyli ex distributiva gratia J. Kr. Mci p. n. m. obmyślona była, czyli przez stany Rzptej obwarowana została, domówią się usilnie JO. JW. posłowie.

28. JW. Mikołaja Potockiego, starostę kaniowskiego, wielu funkcyami poselskiemi, deputackiemi i komisarskiemi prześwietną ziemię naszą zaszczycającego, ażeby tandem zwykłą zasługom swoim i imieniowi przyzwoitą odebrał nadgrodę, JO. JW. posłowie osobliwej pamięci i respektowi J. Kr. Mci p. n. m. rekomendować będą.

29. Także JW. IMć p. Szczęsnego Czackiego, podczaszego koronnego, niemniej i JW. Tadeusza Dziedoszyckiego, chorążego halickiego, regimentarza partyi pokuckiej, jako też W. Antoniego Borzysławskiego, chorążego trembowelskiego i Rafała Skarbka, chorążego kołomyjskiego in publico claros et emeritos viros singulari gratiae J. Kr. Mci, p. n. m. JW. JO. posłowie insynuować będą, jakoteż i JW. Michała i Franciszka Bilińskich, wojewodziców chełmińskich, favore meritorum JW. stryja i ojca onych pamięci i osobliwej łasce J. Kr. Mci, p. n. m. przypomną i rekomendować będą.

30. Fundacye OO. Jezuitów stanisławowskich i księży Misjonarzów horodeńskich de nova radice wystawione, ażeby od stanów Rzptej lege ferenda approbowane były, dopomnią się JO. JW. posłowie.

31. Reparacya zamku rakowieckiego przez antecessorów JW. Mierzejowskich uczyniona, przez komisyą wyznaczoną rewidowana i in ordine constituendae recompensae w reces dawniejszą konstytucyą puszczona, ażeby ex aerario publico słuszną odebrała nadgrodę, JW. JO. posłowie enixe instabunt.

32. Desideria dawniejsze prześwietnej ziemi naszej, [które] w laudach i instrukcyach przeszłym IMć pp. posłom na sejm podawane były, ażeby i na teraźniejszym sejmie usilnie promowowane i utrzymowane były, JO. JW. IMć pp. posłów naszych upraszamy. Caetera probatae activitati magnaeque dexteritati JO. JW. IMć pp. posłów prześwietnej ziemi halickiej insynujemy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 18 miesiąca sierpnia roku Pańskiego 1760. Mikołaj Potocki, starosta kaniowski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Antoni z Małkowic Borzysławski, chorąży powiatu i podstarości grodu trembowelskiego. Marcin Koziebrodzki, starosta olchowiecki, sędzia grodzki halicki.

Castr. Hal. Rel. 273 p. 2780—2801.

288.

Halicz, 15 września 1760.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się in locum consultationum solitum na dzień sejmikowi deputackiemu prawem opisany, to jest na pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najśw. Panny Maryi, roku teraźniejszego die decima quinta Septembris przypadający, do Halicza, tam circa unanimem wszystkich JW. WW. IMć pp. ziemianów consensum, invocato imprimis nomine Dei, bez którego woli i pomocy nic czynić ani stanowić nie może się, chcąc mieć dobry i należyty w ziemi naszej porządek i żeby taż prześwietna ziemia nasza nie zawsze była osierocona tym, któренby sprawiedliwość świętą i zachodzące interesa ziemi naszej w JO. trybunale koronnym chciał utrzymować, dlatego in ordine obrania JW. deputata uprosiliśmy ad directionem laski marszałkowskiej W. IMć p. Jakuba Gurskiego, łowczego nowogrodzkiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego, oraz in consortium temuż assessorów, t. j. z powiatu trembowelskiego W. IMć p. Antoniego Zabilskiego, chorążego rożańskiego, z powiatu zaś kołomyjskiego W. IMć p. Augustyna Polanowskiego, chorążyca trembowelskiego.

2. Pod którą laską emeritum nie tylko przez swoich antecessorów w tejże prześwietnej ziemi naszej, ale i przez własne dla tejże ziemi na różnych funkcyach czynione akkomodacye zasłużonego JW. IMć p. Dominika z Czertwic Cetnera, starostę stockiego za deputata na JO. trybunał główny koronny piotrkowski i lubelski wolnemi w ojczyźnie całej, a w szczególności i naszej ziemi halickiej obraliśmy głosami.

3. Którento JW. IMć p. Dominik Cetner, starosta stocki, nemine bono publico contradicente obrany deputat, przy tym sprawiedliwej elekcyi swojej dokumencie na dzień reassumpcyi JO. trybunału piotrkowskiego prawem naznaczony ma się stawić i wypełniwszy rekwirowaną z prawa przysięgi obligacyą całą kadencyą piotrkowskiego i lubelskiego trybunału favore prześwietnej ziemi halickiej zaszczycić powinien. Te zaś laudum in congressu całej ziemi i powiatów legitime ustanowione przez wyżej wyrażonych W. marszałka i assessorów podpisuje się. Działo się w Haliczu, dnia 15 września r. P. 1760. Jakób z Niezdrzwicy Gurski, łowczy nowogrodzki, vicesgerent grodzki halicki, koła rycerskiego marszałek. Antoni Zabielski, koła rycerskiego assessor. Augustyn Polanowski, koła rycerskiego assessor.

Castr. Hal. Rel. 273 p. 3002—3004.

289.

Halicz, 16 września 1760.

Protestacye ziemian halickich przeciwko elekcyi deputata na trybunał kor.

1. Actum in castro Haliciensi feria tertia post festum Exaltationis s. Crucis proxima a. D. 1760.

2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter venientes generosi Joannes et Petrus Studzienieccy fratres, Dominicus Pierzchalski, Thomas Odrowąż Mieszkoski, Joannes Berezowski, Andreas Bułat Grabowiecki, Antonius et Joannes Omiecińscy,

Paulus Siemiginowski, Petrus Baraniecki, Thomas Zurakowski, Joannes Koblański, Josephus Ostrowski et Antonius Karczeski, terrae praesentis Haliciensis et districtuum eo pertinentium incolae, suis et aliorum generosorum terrigenarum, seorsivo regestro die hodierna in actu contenta circa similem manifestationem facta[m] porrecto connotatorum nominibus solenniter eidem officio et actis, idque praecavendo integritati tam suae, quam totius terrae manifestali sunt idque in eo, quod die hesterna, id est die decima quinta Septembris extra iuris praxim antiquasque consuetudines laudum electionis ill. magn. iudicis deputati ad tribunal regni Lublinense post tot et tantas contradictiones, non intimatis comitiolis nec electo magnifico mareschalco, stante turbidine earundem comitiolarum laudum quoddam private non in loco lege praescripto verum alibi steterit idemque ill. magn. iudex deputatus electus fuerit idemque laudum modo primum die hodierna sub actu hesterno nescitur cum cuiusnam studio mareschalci manus subscriptione, ne sibi manifestantibus ad notitiam deveniat per oblatam porrectum sit, ideoque ex his et aliis perimentibus rationibus, in termino termini, ubi de iure venerit et necessitas exposcerit exprimendis, de nullitate et invaliditate eiusdem laudi, uti sine assensu imo cum contradictione subsecuti, iterum atque iterum suo et quorum supra nominibus manifestantur, salva nihilominus per ceteros generosos incolas eiusdem manifestationis melioratione pleno in robore reservata et praecustodita facultate manente.

3. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosorum Alexandri Kiernicki, Basilii Bahrynowski, Joannis Drohomirecki, Theodori Drohomirecki, Samuelis Łucki, Joannis Drohomirecki, Basilii Wisłobocki, Francisci Spławski, Adalberti Ostrowski, Petri Zebroski, Nicolai Matkoski, Josephi Niedzwiecki, Antonii Kędzierski, Michaelis Pieszkoski, Leonis et Stephani Kędzierskich, Andreae Rakoski, Ignacii Klukoski, Petri Uruski, Stephani Zaręba, Joannis Ilnicki, Mathiae Czehowicz, Josephi Lachoski, Boguslai Sosnowski, Remigiani Konunski, Antonii Kossoski, idque in eo, quod ipsi super electionem illustris magnifici deputati e terra praesenti Haliciensi et districtibus eius Trembovliensi et Kolomiensi ad iudicia tribunalitia regni Lublinensia non consenserint, immo contradixerint, de nullitate et invaliditate itaque laudi earundem comitiolarum die hesterna actum praesentem immediate praecedente cum praeiudicio sui manifestantium sanciti facta. Cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam intra triduum, ut moris et iuris est, ad acticandum eidem officio non est porrecta, ideo ex parte generosi actorum loci praesentis notarii de diligentia in suscipienda, renitentia vero manifestantium in porrigenda eadem copia manifestatum est.

4. Et in continenti ad officium et acta praesentia castr. capit. Halic. personaliter veniens generosus Joannes Studzieniecki obtulit et ad acticandum eidem officio porrexit regestrum generosorum terrigenarum terrae praesentis Haliciensis et districtuum eo pertinentium Trembovliensis et Kolomiensis de nullitate laudi comitiolarum electionis deputati non consentientium, immo contradicentium, die decima quinta Septembris millesimo septingentesimo sexagesimo anno in Halicz conscriptum tenoris sequentis: Jan Dąbroski, P. A. Twarowski, Stanisław Jasiński, Jozef Niedzwiecki, Antoni Krzeczkoski, Dominik Pirzchanski, Tomasz Odrowąż Mieszkoski, Stefan Zaręba, Maciej Czechowicz, Piotr Berezoski, Bazyli Sorokoski, Jan Omieciński, Józef Sumisłaski, Stefan Morynski, Jan Piotroski, Michał Spławski, Bartłomiej Zurakoski, Jan Ilnicki, Remigian Konunski, Remigian Popil, Ignacy Kleczkoski, Antoni Drohomirecki, Tomasz Janicki, Jan Ziobroski, Piotr Ziobroski, Wojciech Ostroski, Wojciech Piotroski, Wojciech Ostrowski, Franciszek Społaski, Jan Kotyński, Stanisław Jasiński, J. Bagiński, Antoni Omiecinski, A. Zawadzki, A. Ciecholeski, P. Studzieniecki, Józef Krzywkoski, Jo. Swieżawski, Józef Jasinski, Antoni Jasiński, Tomasz Żurakoski, Jakób Bereznicki, Antoni Bereźnicki, Marcin Bereźnicki, A. Kiernicki, Antoni Rusiecki, Andrzej Pilecki, Jan Studzieniecki, Michał Miłoczeski, A. Miłoczeski, J. Zurakoski, J. Jasinski, Ma. Jasinski, J. Dubiecki, Piotr Uruski, A. Zawadzki, J. Jałowinski, L. Orakowski. Post inductionem vero originale circa acta praesentia remansit.

Castr. Hal. Rel. 273 p. 3004–3006; 3011–3012.

290.

Halicz, 16 września 1760.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze i urzędnicy prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, ad locum consultationum solitum, w czasie sejmikowi gospodarskiemu prawem naznaczonym, t. j. in crastino sejmiku deputackiego, ad praesens die 16 Septembris przypadłym, najprzód oddawszy powinne dzięki Regi regum et Domino dominantium, pod którego protekcyą wszystkie państwa i królestwa, a w szczególności i prześwietna ziemia nasza halicka przy swoich zostaje swobodach, podziękowawszy oraz za najświętszą Jego Opatrzność, że w tym czasie i na tem miejscu pozwolił nam w czerstwem powitać się zdrowiu, a oraz pro integritate boni publici zbawienne uczynić obrady, do których jako najlepszym przystępując porządkiem zgodnemi głosami za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Murysona, chorążego rożańskiego uprosiliśmy i obrali, tudzież za assessorów W. IMć p. Józefa Cielużyńskiego, chorążego wendyńskiego z ziemi halickiej, W. IMć p. Józefa Swieżawskiego, cześnikowicza kołomyjskiego z powiatu trembowelskiego, a z powiatu kołomyjskiego W. IMć p. Antoniego Czechalewskiego, podczaszego dobrzyńskiego n. w. m. pp. i braci, sub quorum auspiciis et authoritate takowe unanimi consensu czynimy w ziemi naszej dyspozycye.

2. Ponieważ ad mentem laudi anni praeteriti funkcya komisarska W. IMci p. Józefa Komorowskiego, obersztelutenanta regimentu wielkiej buławy skończyła się, przeto ażeby ziemia nasza bez należytego nie zostawała porządku, uprosiliśmy e gremio nostri na przyszły trybunał skarbowy radomski W. IMć p. Stanisława Worcella, wojskiego kołomyjskiego, vicestarostę grodzkiego żydaczewskiego, któremu że W. IMć p. Sebastyan Mussakowski, podczaszy halicki amore boni successus teraźniejszych obrad konferowaną sobie z affektów braterskich też funkcyą komisarską benevole ustąpił, więc w rekompenzę tej przychylności wszyscy obywatele ziemi halickiej i powiatów do niej należących, po skończonej rocznej funkcyi komisarskiej W. IMci p. Worcella, wojskiego kołomyjskiego w roku przyszłym 1761 odprawić się mającą, na rok następujący 1762 tę funkcyą komisarską pomienionemu W. IMci p. Mussakowskiemu[1], podczaszemu halickiemu konferować deklarujemy. W nadgrodę zaś podjętych kosztów i fatygi według dawnego zwyczaju obranemu ad praesens JW. komisarzowi 2.000 zł. p.[2] naznaczamy i tę z podatków czopowego i szelążnego wybrać pozwalamy, obligując tegoż JW. IMć p. komisarza, ażeby wszystkie interesa ziemi naszej w trybunale radomskim pro sua indubitata auctoritate utrzymować raczył.

3. Do promocyi zaś tychże interesów ziemiańskich tak w dawniejszym czasie in iudiciis tribunalitiis fisci Radomiensis agitujących się i niepokończonych, jako i de novo zaczęcia, gdyby tego było potrzeba, obieramy i postanawiamy plenipotentem W. IMć p. Adama Zawadzkiego, podczaszego bracławskiego na lat dwie, naznaczając in recompensam fatygi jego na rok po zł. p. 600, które similiter z podatków ziemiańskich za asygnacyą JW. IMci p. komisarza wypłacone być mają.

4. Stosując się zaś ad mentem dawniejszych laudum, a osobliwie przeszłorocznego, nie tak za tę funkcyą marszałkowską, którą bardziej dla przysługi prześwietnej ziemi W. IMć p. Józef Muryson, chorąży rożański przyjął na siebie, ale bardziej z afektów braterskich zawdzięczenie antecessorom i jego własnej ku tej ziemi przychylności naznaczamy zł. p. 1.000.

[1] W rkp. Massakowskiemu.

[2] Po tej cyfrze, jak i po dalszych w tem laudum, dodano: dico numero z powtórzeniem cyfry.

A że to wspomniane laudum przeszłoroczne non adaequate W. IMć pp. assessorom naznaczyło rekompenzę, przeto pro condigno ludzi obranych według dawnych zwyczajów naznaczamy wyżej wspomnianym WW. IMć pp. assessorom, każdemu z osobna, po zł. p. 500, którą offerencyą z tychże podatków ziemiańskich za assygnacyami JW. IMci p. komisarza wypłacone być powinny.

5. I lubo z tychże samych podatków należałoby in satisfactionem JW. Cetnera, starosty stockiego, deputata na trybunały piotrkowski i lubelski obranego według dawnego zwyczaju zł. p. 6.000, jednakże tenże JW. IMć p. deputat, widząc szczupłość skarbu ziemiańskiego powinnej nie pretenduje kwoty i o niąż nieupominać się deklaruje, więc co tylko może być podatku rocznego okrom wyżej wyrażonej expensy, ten wszystek na uspokojenie dawniejszych laudum i assygnacyi, przejrzawszy się doskonale, żeby kto dwa razy nie wziął, naznaczamy, obligując tegoż JW. IMć p. komisarza, ażeby wypadłe a nie uspokojone assygnacye, jakoteż punkta pro persona każdego wytknięte w laudach et praecipue W. IMć pp. Tadeusza i Stanisława Pilawskich zł. p. 1.700, IMci p. Michała Obertyńskiego zł. 500, W. IMci p. Siedleckiej wdowy zł. 300, jako najprędzej uspokoić starał się.

6. Pretensye zaś wielu inszych W. IMć pp. ziemianów in laudis antiquioribus, a osobliwie anni praeteriti wyrażonych, jako to: W. IMci p. Michała Jarczewskiego, podczaszego buskiego, W. IMci p. Wojciecha Broniewskiego, IMci p. Michała Dubrawskiego, IMci p. Stanisława Kobylskiego, IMci p. Andrzeja Kurowskiego, IMci Antoniego Kościńskiego, IMci p. Michała Przesieckiego, IMci p. Rafała Przesieckiego, IMci p. Stanisława Zawadzkiego, IMci p Adama Zawadzkiego, IMci p. Ignacego Bagińskiego, IMci p. Irzego Dubrawskiego, IMci p. Grzegorza Hołyńskiego, IMci p. Jana Zawadzkiego, IMci p. Konstantego Zawadzkiego, IMci p. Antoniego Zawadzkiego, IMci p. Franciszka Zwolińskiego, IMci p. Antoniego Rusieckiego, IMci p. Jana Antoniego Bobrowskiego, IMci p. Wojciecha Gierczanowskiego, IMci p. Bogusława Sosnowskiego, IMć pp. Jana, Rafała, Wawrzyńca, Łukasza, Józefa, Stanisława Witwickich, IMci p. Bazylego Baranieckiego, IMci p. Antoniego Czechaleskiego, IMci p. Mikołaja Niewęgłowskiego, IMci p. Albina Ostrowskiego, IMci p. Józefa Ostrowskiego, IMci p. Wojciecha Ostrowskiego, IMci p. Józefa i Mikołaja Drohomireckich, IMci p. Jana Omiecińskiego, IMci p. Antoniego Duczymińskiego, IMci p. Mikołaja Grabowieckiego, IMci p. Andrzeja Grabowieckiego, IMć pp. Teodora, Mikołaja i Piotra Baranieckich, IMć pp. Michała i Stefana Chołyńskich, IMć pp. Stanisława i Jana Boratyńskich, IMci p. Jana Kaszewskiego, IMci p. Piotra Grabowieckiego, IMci p. Pawła Grabowieckiego, IMci p. Bazylego Grabowieckiego, IMci p. Jana Rakowskiego, IMci p. Alexandra Miłaczeskiego, IMci p. Kurdywanowskiego, chorążego, IMci p. Gabryela Czerkaskiego, IMci p. Antoniego Chomentowskiego, IMci p. Pawła Berecznickiego, IMci p. Sebastyana Brzyskiego, IMci p. Sebastyana Machnowskiego, IMci p. Ignacego Sulatyckiego, IMci p. Stanisława, Józefa i Jędrzeja Pileckich, IMci p. Andrzeja Szandurskiego i IMci p. Piotra Szandurskiego, IMci p. Tomasza Zabilskiego, IMci p. Mikołaja Kosińskiego, IMci p. Stanisława Zabilskiego, IMci p. Michała Wereszczyńskiego, IMci p. Jana Kobylańskiego, IMci p. Wojciecha Kobylańskiego, IMci p. Sebastyana Adamoskiego, IMci p. Stanisława Smolnickiego, IMci p. Jana Zawadzkiego, IMć pp. Stanisława, Jakuba, Wincentego Jasińskich, IMci p. Stanisława Bahrynowskiego, IMć pp. Łukasza, Jana, Grzegorza, Alexandra Berezowskich, IMci p. Józefa Niedźwieckiego, IMci p. Jerzego Dobrzańskiego, IMci p. Łukasza Ostrowskiego, IMci p. Jana Wisłobockiego, IMci p. Jana Studzienieckiego, IMci p. Piotra Studzienieckiego, IMci p. Józefa Studzienieckiego, IMci p. Mikołaja Słoneckiego, IMci p. Józefa Uruskiego, IMć pp. Bronisława, Piotra i Michała Uruskich, konwentu halickiego OO. Franciszkanów św. Krzyża, konwentu OO. Trynitarzów bursztyńskich, IMć pp. Andrzeja i Józefa Kurylczaków Drohomireckich, IMci p. Eliasza Drohomireckiego, IMć pp. Samuela i Bazylego Łuckich, IMci p. Józefa Malczeskiego, IMci p. Jana Sługockiego, IMci p. Michała Grabowieckiego, IMci p. Jana Prusinowskiego, IMci p. Aleksandra Podho-

rodeckiego, IMci p. Józefa Czerkaskiego, IMć pp. Jana i Józefa Podhorodeckich, IMć pp. Pawła i Samuela Berezowskich, IMć pp. Mikołaja i Michała Chordyńskich, IMci p. Tomasza Sniatowskiego, IMci p. Jana Tatomira, IMci p. Tomasza Łaskiego, IMci p. Jana Tłuchowskiego, IMci p. Stanisława Bachowskiego, IMci p. Pawła Piotrowskiego, IMci p. Józefa Balickiego, IMci p. Jana Szczepkoskiego, IMci p. Jana i Irzego Bereznickich, IMci p. Jana Zurakoskiego, IMci p. Pawła Czerkaskiego, IMci p. Bazylego i drugiego tegoż imienia Łuckich, IMci p. Antoniego Cyrusa Soboleskiego, IMci księdza Michała Łobodzińskiego, IMci p. Dominika Nosalskiego, IMć pp. Stefana i Alexandra Łuckich, IMci Piotra Smolnickiego, IMci p. Michała Ilnickiego, IMci p. Józefa Lachowskiego, IMć pp. Jana, Andrzeja, Bazylego Bilińskich, IMci p. Dymitra i Bazylego Srokowskich, IMci p. Alexandra Wirzbowskiego, IMci p. Antoniego Niedzwiedzkiego, IMci p. Antoniego Załuskiego, IMć pp. Mikołaja, Michała, Bazylego, Jana, Jakuba i drugiego Michała Hołyńskich, IMć pp. Antoniego, Kazimierza, Michała i Józefa Kościckich, IMć pp. Kazimierza i Jana Siemiginowskich, IMci p. Grzegorza Obrąpalskiego, IMci p. Jerzego Pasławskiego, IMci p. Macieja Pasławskiego, IMci p. Jana Baranieckiego, IMć pp. Macieja ojca i Jana syna Sieromskich, IMci p. Józefa Dunajewskiego, IMci p. Józefa Zapłatyńskiego, IMci p. Antoniego Krulickiego, IMci p. Stefana Łukaszewicza, IMć pp. Stefana, Alexandra Bojanowskich, IMci p. Tomasza Sługockiego, IMć pp. Michała, Franciszka i Jerzego Spławskich, IMć pp. Piotra, Bazylego, Alexandra, Michała, Mikołaja Żarskich, IMci p. Jakuba Soboleskiego, IMci p. Michała Berezowskiego, IMci p. Antoniego Zaręby, IMci p. Dominika Pirzchalskiego, IMci p. Stanisława Łityńskiego, IMci p. Stefana Słoneckiego, IMci p. Pawła Twarowskiego, IMci p. Kajetana Wręckiego, IMci p. Antoniego Miłkowskiego, IMć pp. Jana, Jędrzeja, Bazylego Zubrów, IMci p. Andrzeja Russowieckiego, IMć pp. Grzegorza i Michała Płazinskich, IMci p. Stanisława Putiatyckiego, IMć pp. Mikołaja, Jakuba, Piotra, Alexandra i Michała Matkowskich, IMć pp. Andrzeja i Eliasza Zubrów, IMć pp. Michała, Gabryela, Jana i Bazylego Berezowskich, IMci p. Antoniego Drohomireckiego, IMci p. Michała Swaryczewskiego, IMć pp. Franciszka, Wojciecha, Antoniego i Jana Piotrowskich, Józefa Jasińskiego, Jana, Marcina, Antoniego, Stanisława, Franciszka i drugiego Franciszka, Jakuba Jasińskich, Antoniego i Jana syna Omiecińskich, Józefa Dobruckiego, Józefa, Bazylego, Andrzeja Witfickich, Michała Sobieszczańskiego, Alexandra, Jędrzeja, Jana Bereźnickich, Franciszka Prusinowskiego, Jędrzeja i Macieja Rakowskich, Laurentego, Jana Kędzierskich, Jędrzeja Kulikowskiego, Jana Sługockiego z synami, Kajetana Przybyłkiewicza, Mikołaja Miłaczeskiego, Józefa Krzywkowskiego i Konstantego, Ignacego braci jego, Pawła, Tomasza Rześniewieckich, Antoniego Okinskiego, Dominika, Mikołaja, Antoniego, Józefa, Karola Obertyńskich, Wojciecha Boreckiego, Jana Łososkiego, Józefa Czołhanskiego, Jana Zabilskiego, Antoniego Krajeskiego, IMci p. Jana Dromireckiego, IMci p. Prokopa Dromireckiego, IMci p. Antoniego Senkowskiego, IMci p. Stefana Zaręby, IMci p. Stefana Zajączkowskiego, IMci p. Józefa Koreckiego, IMci p. Bazylego Zuczka Zurakowskiego, IMci p. Eliasza Czerkaskiego, IMci p. Stefana Ciołka, IMci p. Wojciecha Piotrowskiego, IMci p. Marka Kozińskiego, IMci p. Wawrzyńca Niewierskiego, IMć pp. Jana, Antoniego, Łukasza Czerkawskich, IMci p. Jana Wąsowicza, IMci p. Jana Zatorskiego, IMci p. Gabryela Gniewosza, IMci p. Antoniego Wieczorkiewicza, IMci p. Stefana Swaryczewskiego, IMci p. Jana Jaworskiego, IMć pp. Jana, Kazimierza, Franciszka Zieleziecklch, IMci p. Piotra Pięknowskiego, IMć pp. Franciszka, Józefa, Andrzeja Soboleskich, IMć pp. Andrzeja i Dominika Morzych, IMć pp. Antoniego, Mikołaja, Piotra, Michała Morzych, IMci p. Stanisława Podolskiego, IMci p. Michała Dołzańskiego, IMci p. Józefa Szempinskiego, IMci p. Wojciecha Horodyskiego, IMci p. Alexandra Grabowieckiego, IMci p. Eliasza Podhurnego Grabowieckiego, IMci p. Jana Szuckowskiego, IMci p. Rocha Zurakowskiego, IMć pp. Tomasza, Bartłomieja i Józefa i Jerzego Zurakowskich, IMci p. Skulskiego, IMci p. Andrzeja Pradziada Dromireckiego, IMci p. Jana Dromireckiego, IMci p. Jerzego Dromireckiego, IMci p. Fedora Dromireckiego, IMci p. Mikołaja Dromireckiego, IMci p.

Teodora Dromireckiego, IMć pp. Bazylego, Alexandra, Piotra i Jana Żurakowskich, IMć pp. Stefana i Bazylego Zaleskich, IMci p. Jana Dromireckiego, IMć pp. Michała, Piotra, Alexandra, Andrzeja Łuckich, IMć pp. Stefanów dwóch Łuckich, IMci p. Andrzeja Szyszki Dromireckiego, IMci p. Konstantego Matkowskiego, IMci p. Adama Koski, IMć pp. Stanisława, Jana, Jakuba, Wincentego Jasińskich, IMć pp. Leona, Antoniego i Jana Kędzierskich, IMci p. Teodora Kobylanskiego, IMć pp. Bazylego i Teodora Bahrynowskich, IMci p. Michała Czechowicza, IMci p. Adama Kwiatkowskiego, IMć pp. Bazylego i Antoniego Starczeskich, IMci p. Sobestyana Wigurskiego, IMci p. Józefa Czechowicza, IMci p. Mikołaja Zawadzkiego, IMci p. Antoniego Kossoskiego, IMci p. Jakuba Berezowskiego, IMci p. Sebestyana Adamoskiego, IMci p. Wawrzyńca Strzeleckiego, IMci p. Alexandra Smolnickiego, IMci p. Buczyńskiego, IMci p. Józefa Swirczeskiego, IMci p. Antoniego Pętkowskiego, IMci p. Jana Dobrzańskiego, IMć pp. Alexandra, Jana i Bazylego Dydyków Grabowieckich, IMć pp. Tomasza i Bonawentury Nowakowskich, IMci p. Stanisława Skolskiego, IMci p. Romana Kononskiego, IMci p. Andrzeja Wychowskiego, IMci p. Jana Klonowskiego, IMci p. Jana, Jędrzeja Jałowińskich, IMci p. Wilczatyńskiego, IMci p. Samuela i Jana Bilińskich, IMci p. Bartłomieja Kłopotoskiego, IMci p. Stefana Bilińskiego, IMci p. Wysockiego, IMci p. Alexandra Kiernickiego, IMci p. Alexandra Wirzbickiego, IMci p. Jana Grabowieckiego, IMci p. Antoniego Dunajowskiego, IMci p. Antoniego Karczeskiego, IMci p. Pawła Winnickiego, IMci p. Żwana Starego, IMci p. Jędrzeja Bilińskiego, IMci p. Jakuba i Antoniego Bereznickich, IMci p. Piotra Siedleckiego, IMci p. Józefa Swieżawskiego, IMci p. Łukasza Rakowskiego, IMci p. Jarosza Łuckiego, IMci p. Andrzeja Bahrynowskiego, IMci p. Antoniego Miłkowskiego, IMć pp. Stefana i Alexandra Bednaroskich, IMci p. Stefana Juszkowskiego, WW. IMć pp. Floryana Byliny, IMci p. Antoniego Jasińskiego, IMci p. Antoniego Berezowskiego, IMci p. Ignacego Trembińskiego, czyli są choć in parte, albo nie uspokojeni, a z racyi nieuczynionej przez W. IMć p. Komoroskiego, komisarza przeszłego kalkulacyi ad praesens informować się o tem nie możemy, przeto obligujemy JW. IMć p. komisarza, ażeby chciał convenire tak W. IMć p. Komorowskiego, komisarza przeszłego, jako i dawniejszych o regestra wypłaconych IMciom donatyw, jako też i W. IMć p. Koziebrodzkiego, starostę olchowieckiego, przez co informować się będzie, żeby po dwa razy jednemu ziemia nie płaciła. Tym zaś, którzy się pokażą być nieuspokojeni, assygnacye swoje do podatku ziemiańskiego wydawać będzie.

7. Do wybierania zaś podatków ziemiańskich tak czopowego, jako i szelężnego JW. komisarz żadnych poborców naznaczać nie ma, ale sam tym podatkiem według obligacyi i opisania teraźniejszego laudum dysponować ma.

8. Że zaś przez nieregularność a bardziej nieustanowienie punktualnej poczty obywatele prześwietnej ziemi naszej zawód częstokroć i opóźnienie w interesach mają, przeto na obmyślenie niezawodnej kursoryi przez Halicz i Trębowlę naznaczamy do Halicza zł. p. 500 do rąk IMci p. Bilskiego, instygatora grodzkiego halickiego, [które] z tegoż podatku ziemiańskiego nieodwłocznie wypłacone być mają. Ten zaś IMć p. Bilski obligowany jest pocztę punktualną obstalować i przez rok cały temi pieniądzmi onę utrzymywać.

9. Podatek, który dotychczas szedł na reparacyą kancelaryi trembowelskiej, w tym roku na reparacyą kościoła trembowelskiego WW. OO. Karmelitów trzewiczkowych naznacza się.

10. Na dokończenie kościoła farnego halickiego naznaczamy zł. 200. Na te tedy wszystkie wyżej wyrażone expensa nietylko czopowe i szelężne cedere powinno, ale i residuum podymnego, ad dispositionem ziemi zostawione w rosporządzeniu JW. IMci p. komisarza, subesse powinno.

11. Niechcąc w niepamięć puścić wielką przysługę W. IMci p. Wojciecha Sulatyckiego w odprawieniu poselstwa do prześwietnego generału uczynioną, imieniem całej ziemi powinną temuż IMci wdzięczność i należytą w przyszłym czasie rekompenzę deklarujemy.

12. WW. OO. Kapucynom maryampolskim na reparacyą murów naznaczamy zł. p. 200.

13. Pretensye IMci p. Józefa Jastrzębskiego na przyszłym da Bóg sejmiku gospodarskim rezolwowane będą. To tedy laudum i wszystkie w nim opisane punkta, jako zgodnie są postanowione, tak one chcąc mieć in firmo robore, W. IMci p. marszałkowi i WW. assessorom koła naszego podpisać i do grodu per oblatam podać zalecamy. Działo się w Haliczu, dnia 16 września r. P. 1760. Józef Muryson, chorąży rożański, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. J[ózef] Cielużyński, assessor. Józef Swieżawski, assessor. Antoni Ciechaleski, assessor[1].

Castr. Hal. Rel. 273 p. 3043—3056.

291.

Halicz, 16 września 1760.

Manifestacye ziemian halickich w sprawie laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. Actum in castro Haliciensi feria tertia post festum Exaltationis s. Crucis 1760.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosorum Georgii Dubrawski pocillatoris Braclaviensis, Albini Ostroski, Josephi et Nicolai Drohomyreckich, Antonii Duczyminski vicesgerentis loci praesentis, Antonii Karczeski subdelegati officii praesentis, idque in eo, quod ipsi super electionem novi illustris magn. comissarii ex rationibus sibi reservatis nullo modo consenserint, quinimmo illustrem magn. Komorowski praeteritum terrae praesentis comissarium in eadem functione existere liberis suis votis voluerint, facta. Cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam intra triduum, ut moris et iuris est, ad acticandum eidem officio et actis non est porrecta, ideo ex parte generosi actorum loci praesentis notarii de diligentia in suscipienda, renitentia vero manifestantium in porrigenda eadem copia manifestatum est.

3. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosorum Johannis Omieciński pincernae Colomiensis, Stanislai Wojakoski, Thomae Zurakowski, Joannis Studzieniecki, Theodori, Constantini, Georgii et Theodori Drohomyreckich, Basilii Łucki, Joannis Wisłobocki, Alexandri Topolnicki, Josephi Sobolewski, Petri Baraniecki, Mathiae Czechowicz, Josephi Sługocki, Andreae Grabowiecki, Joannis Berezowski, Michaelis Ilnicki, Andreae Zubr, Nicolai et Petri Grabowieckich, Antonii Karczeski, Eliae Grabowiecki, Gregorii Płazinski, Eliae Drohomirecki, Joannis Boratynski, idque in eo, quod ipsi super electionem novi illustris magn. comissarii ex rationibus suis in copia exprimendis nullo modo consenserint, quinimmo illustrem magnificum Komorowski [etc. u. s.].

4. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosorum Thomae Sługocki, Casimiri Patraszewski et Alexii Kłopotowski, idque de nullitate laudi comitiolarum boni ordinis cum praeiudicio generosum terrigenarum sanciti ex rationibus sibi reservatis facta. Cuius quidem manifestationis [etc. u. s].

5. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter venientes generosi Theodorus, Georgius, Theodorus et Constantinus Drohomyreccy, Alexander Topolnicki, Lucas Ostrowski, Antonius Karczeski subdelegatus officii praesentis, Andreas Zubr, Ioannes Prusinoski, sani etc. recedendo recognoverunt et quilibet illorum suo pro interesse recognovit, quia ipsi a manifestationibus die hodierna in actu contenta contra electionem illustris magnifici praesentanei comissarii terrae praesentis Haliciensis et districtuum eius Trembovliensis ac Kolomiensis per se manifestantes una cum aliis generosis ac nobilibus incolis terrae praesentis factis recedunt easdemque manifestationes cum omnibus earum contentis punctis ex re et personis suis tollunt, cassant, mortificant et annihilant recognitionis praesentis vigore.

[1] W związku z tem laudum pozostaje rewersał, zamieszczony tu pod nr. 292.

6. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosorum Basilii et Alexandri Zarskich, Josephi Uruski, Lucae Ostrowski, Ioannis Prusinoski, Josephi Ostrowski, Andreae Jankoski, idque de nullitate et invaliditate laudi boni ordinis terrae praesentis cum summo praeiudicio eiusdem inclitae terrae praesentis sanciti sistendoque dispositiones illustris magnif. Komorowski praesentis comissarii ad annum tantum unum electi et caeterarum praetensionum intuitu facta. Cuius quidem manifestationis [etc. u. s.].

7. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter venientes gsi. Dionisius Hrynkiewicz venator Parnascensis, Stephanus Krechowiecki, eiusdem nominis Brosznioski, Georgius Zurakoski, Antonius Drohomirecki, Paulus Siemiginoski, Joannes Sługocki, Georgius Pasławski, Michael et Gregorius Krechowieccy, Nicolaus et Basilius Bahrynoscy, Paulus Makarysz Holyński, Georgius Skolski, Alexander Podhorodecki, Dominicus Nosalski, Andreas Krasucki, Adalbertus Ostrowski, Basilius Zurakowski, Stanislaus Bahrynoski, Andreas et Adalbertus Kuliczkowscy, Petrus Smolnicki, Gregorius Hołyński, Antonius Broszniowski, Laurentius Skowronek Kędzierski, Nicolaus Baraniecki, obviando integritati, totalitati terrae inclitae Haliciensis manifestati sunt in eo, quod mfcus. Josephus Komorowski, anteactus eiusdem terrae pro uno anno electus commissarius, pro comitiolis praesentibus boni ordinis suprascriptae terrae Haliciensis, post determinatam functionem ad reddendam rationem calculi nec per se, nec per quempiam alium comparuit, nec in Halicz reperitur, quapropter suo et aliorum terrigenarum nomine de legitimo sine quavis minima contradictione actu comitiolarum boni ordinis ac electione ill. mfci. commissarii legali die hodierna subsecuto, una cum remanifestatione contra manifestationes nonnullarum personarum indebite subsecutas manifestantur.

8. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter veniens generosus Petrus Smolnicki obtulit et ad acticandum eidem officio porrexit quietationem certam manualem de manifestatione per generosum Joannem Omieciński de nullitate laudi boni ordinis terrae praesentis facta, per eundem subsecutam, tenoris sequentis: Niżej na podpisie wyrażony znam tym skryptem moim w ręce JW. IMci p. Stanisława Worcella, wojskiego kołomyjskiego, podstarosty grodzkiego żydaczewskiego, na komisyą radomską na rok przyszły 1761 legitime zgodnymi głosami wszystkich bez żadnej kontradykcyi na sejmikach teraźniejszych na dniu dzisiejszym tu w Haliczu obrad gospodarskich boni ordinis obranego komisarza danym, iż ja lubo manifest sub actu hodierno w grodzie halickim de nullitate tegoż sejmiku gospodarskiego favore W. IMci p. Komorowskiego, obersztlieutenanta regimentu buławy wielkiej, w roku przeszłym tysiącznym siedmsetnym pięćdziesiątym dziewiątym obranego na komisyą radomską, w roku teraźniejszym 1760 agitowaną komisarza uczyniłem, ale ponieważ informując się z uchwały naszej przeszłorocznej, że tenże W. IMć p. Komorowski, obersztlieutenant na jeden tylko rok teraźniejszy, w którym już expediował tę funkcyą swoją, był obranym komisarzem, na dzisiejszym zaś sejmiku gospodarskim boni ordinis nietylko że w kościele, ale i w Haliczu nie znajdował się, a JW. IMć p. Worcell, wojski kołomyjski, przytomnie sam będący unanimi voto bez najmniejszej kontradykcyi publico ore W. IMci p. chorążego trembowelskiego, gospodarza tego sejmiku będąc podanym do tej funkcyi legitime został obranym komisarzem na rok przyszły 1761, więc jako żadnej inszej racyi do tegoż JW. IMci p. Worcella, wojskiego kołomyjskiego nie mając ani pretensyi, a sejmik gospodarski liberis votis bez żadnej najmniejszej kontradykcyi doszedł, z pomienionego manifestu mego na dniu dzisiejszym uczynionego bez wszelkiej salwy i rezerwy kwituję i umarzam, na co się pro firmiori robore ręką moją własną, vim roboris autentycznego kwitu chcąc mieć podpisuję się. Datum w Haliczu, die decimo sexto Septembris millesimo septingentesimo sexagesimo. Jan Omieciński[1].

[1] Ten Jan Omieciński, cześnik trembowelski, protestuje w tym samym dniu przeciwko braciom Mikołajowi i Józefowi Drohomireckim i Stanisławowi Kobylskiemu, stolnikowi liwskiemu, a to z powodu, że ci: die hesterna hic Haliciae sub tempus comitiolarum nulla data occasione ad frameas contra se protestantem sese proreptionis, concutere et convulnerare conationis et de facto per generosum Nicolaum Drohomirecki sui protestantis in manu sinistra concusssionis.. Castr. Hal. 273 p. 3006—7.

9. Inducenda erat hoc loco manifestatio generosorum Boguslai Sosnoski, Alexandri Kiernicki, Pauli Siemiginoski, Lucae Ostroski, Ioannis Prusinoski, Antonii et Jacobi Bereźnickich, Petri Berezoski, Samuelis Łucki, Iosephi Ostroski, Basilii et Stanislai Bahrynoskich, Basilii Łucki, Ioannis Bereznicki in et contra generosum Albinum Ostroski ratione per ipsum plurimis nobilibus, unanimitatem cum illo sentientibus damnorum et iniuriarum illationis, contributiones ad fictas assignationes quotanni[s] a variis oppidis perceptionis manifestationisque de nullitate laudi boni ordinis terrae praesentis indebite ad acta praesentia illationis, praecavendo integritati totius terrae praesentis facta. Cuius quidem manifestationis [etc. u. s.].

Castr. Hal. Rel. 283 p. 3013–3014; 3017–3018; 3027–3029; 3040.

292.

B. m., między 16 a 26 września 1760[1].

Rewersał marszałka sejmiku ziemskiego halickiego na punkta podane do laudum sejmiku przez urzędników tejże ziemi.

1. Punkta in ordine do laudum sejmiku gospodarskiego in anno millesimo septingentesimo sexagesimo od WW. urzędników ziemi halickiej podane.

2. Primo. WW. IMć pp. marszałkowi i IMciom pp. assessorom, że przez pretensyi podjęli się funkcyi na tym sejmiku, wdzięczność w sercach naszych braterskich zapisujemy.

3. Secundo. W. IMć p. Mussakowski, podczaszy halicki, że benevole ustąpił fukcyi komisarskiej W. IMci p. Worcellowi, wojskiemu kołomyjskiemu, zawdzięczając jego w tem przyjaźń, tęż funkcyą komisarską w roku przyszłym deklarujemy.

4. Tertio. Obrany na ten rok zgodnych afektów naszych W. IMć p. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, któremu podług dawnych zwyczajów zł. p. 2.000 naznaczamy z tą obligacyą, ażeby W. IMć p. żadnych nowych nie przyjmował donatyw, które dzisiejszem annihilujemy laudum, stare zaś lauda i w nich wyrażone donatywy aby były wypłacone, praecipue W. IMci p. Michała Obertyńskiego[2] zł. 500 i IMci p. Siedleckiej wdowy zł. p. 300, upraszamy.

5. Quarto. W. IMć p. Cetner, starosta stocki, na dniu wczorajszym unanimi voto obrany deputat, że z dobrego afektu swego ku prześwietnej ziemi naszej benevole ustąpił pensyi sześciu tysięcy zł. p., in ante JW. IMć pp. deputatom ziemi naszej naznaczonej, ta kwota aby in commodum ziemi naszej była obrócona, a nie na żadne donatywy, rekomendujemy.

6. Quinto. Poczta ziemi halickiej do Halicza, powiatu trembowelskiego do Trembowli aby swój kurs miała; na ustanowienie onejże do Halicza zł. 500, do Trembowli zł. 200 naznaczamy i one ante omnia JW. komisarz przed innemi asygnacyami aby wypłacił, upraszamy.

7. Sexto. Miasto Grzymałów w powiecie trembowelskim leżące, z woli Pana Boga ogniem zburzone, od podatków wypłacenia ziemiańskiego na lat dwie uwalniamy.

[1] Rewersał ten, pozostający w związku z laudum sejmiku z 16 września t. r. i manifestacyami tegoż dnia zeznanemi (nr. 290 i 291), został oblatowany w grodzie lwowskim 26 września, jak to wynika z następującej formuły oblatuacyjnej: Actum in castro Leopoliensi feria sexta post festum s. Mathei Apostoli et Evangelistae proxima a. D. 1760. Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia Leopoliensia personaliter veniens mfcus. Antonius Wierzchowski subdapifer Vendensis obtulit officio praesenti et ad acticandum porrexit reversale super puncta dignitariorum terrae Haliciensis et districtuum Trembovliensis et Kołomyiensis in ordine conscribendi laudi in comitiolis electionis iudicum deputatorum et commissariorum ad iudicia tribunalitia regni mfco. mareschalco eorundem comitiorum porrectum, per eundem mfcum. mareschalcum datum, manu eiusdem propria subscriptum....

[2] W rkp. Bertyńskiego; zob. str. 539 ust. 5.

8. Septimo. Podatek, który dotąd szedł na kancelaryą trembowelską, aby na reparacyą kościoła trembowelskiego OO. Karmelitów przez lat dwie był aplikowany.

9. Octavo. Na dokończenie kościoła farnego halickiego zł. p. 200 naznaczamy.

10. Nono. Sprawiedliwe IMci p. Józefa Jastr[z]ębskiego pretensye, aby do przyszłego sejmiku w laudum były dołożone, odkładamy.

11. Decimo. A że IMć p. Bielski, instygator grodzki halicki, kurs poczty halickiej assumit na siebie, więc aby do rąk jegomościnych wyznaczone zł. 500 od JW. IMci p. komisarza wypłacone były, obligujemy.

12. Undecimo. Poborców żadnych aby JW. IMć p. komisarz nie stanowił, ale sam za swojemi assygnacyami concernens każdemu wyliczał, z czego jednak expensowanego calculum ziemi czynić ma. Józef Muryson, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego.

Castr. Leop. Rel. 586 p. 1250—1252.

293.

Halicz, 9 grudnia 1760.

Elekcya podkomorzego ziemi halickiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, za uniwersałem JO. książęcia IMci Augusta Czartoryiskiego, wojewody i generała ziem ruskich pretio boni publici na sejmik podkomorski ziemi naszej, de data illius w Warszawie, dnia 26 października w roku teraźniejszym 1760 wydanym i do aktów grodzkich halickich feria tertia ante festum Praesentationis Beatissimae Virginis Mariae proxima a. D. millesimo septingentesimo sexagesimo dla innotescencyi całej ziemi halickiej i powiatów do niej należących per oblatam podanym [1], na miejsce wszelkim obradom i konsultacyom naszym do Halicza, na czas w zwyż wspomnionym uniwersale pomienionego sejmiku naznaczony, t. j. na dzień dzisiejszy 9 grudnia w roku niniejszym 1760 zjechawszy się i do kościoła farnego halickiego in communi congremio totius nobilitatis całej ziemi, po zagajeniu tegoż sejmiku przez W. IMć p. Tadeusza Dziedoszyckiego, chorążego halickiego i podania za dyrektora tego sejmiku W. IMci p. na Studziance i Babinie Jana z Golejewa Golejewskiego, podstolego trembowelskiego, który zgodnymi głosami wszystkich IMć braci na tenże sejmik zgromadzonych na marszałka obrany oraz z IMciami pp. niżej wyrażonymi assessorami uproszony jest ad mentem praw ojczystych, servata omni integritate liberi veto, do pomienionego sejmikowania przystępując, zważywszy obrządek ziemi naszej potrzebny przez zawakowanie podkomorstwa, motivo communis omnium boni publici prosiliśmy zaraz W. IMć p. chorążego halickiego o podanie W. IMć kandydatów na pomieniony urząd podkomorski ziemi naszej.

2. Których ad vota nostri podanych znając wielkie erga patriam et terram nostram merita, nemine contradicente i owszem unanimi omnium assensu, ex publicis votis obraliśmy i uprosiliśmy za kandydatów na tenże urząd podkomorski pariter zdolnych W. IMć pp. Tadeusza na Kossowie i Jaryszowie Dziedoszyckiego, chorążego halickiego, Antoniego z Miłkowic Borzysławskiego, chorążego i podstarościego grodzkiego trembowelskiego, Michała na Podhorkach Jastrzębskiego, stolnika halickiego, Sebastyana z Mussakow Mussakowskiego, podczaszego halickiego. Których to W. IMć kandydatów, wolnymi głosami całego rycerstwa i dygnitarzów ziemi naszej obranych, my tychże IMć pp. kandydatów do łaski J. Kr. Mci p. n. m. tanquam

[1] Castr. Hal. 273 p. 3632

patris patriae szczęśliwie nam panującego stosując się podajemy, a podanych łasce pańskiej J. Kr. Mci p. n. m. przy złożeniu do majestatu J. Kr. Mci wiernie życzliwych serc naszych rekomendujemy i oddajemy. Działo się w Haliczu, in conventiculo particulari dygnitarzów i urzędników i całego rycerstwa ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, dnia 9 grudnia r. P. 1760. Jan z Golejewa Golejewski, podstoli trembowelski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej. Ludwik Dąbrowski, podstoli płocki, vicesgerent grodzki halicki, assessor tejże prześwietnej ziemi. Józef Ratowski, cześnik wiski, assessor powiatu trembowelskiego. Maciej Przyłuski, stolnik czerniechowski, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Castr. Hal. Rel. 273 p. 3822—3825.

294.

Halicz, 15 grudnia 1760.

Manifestacya kasztelana halickiego przeciwko elekcyi podkomorzego tejże ziemi.

1. Actum in castro Leopoliensi feria secunda post festum Immaculatae Conceptionis B. Virginis Mariae a. D. 1760.

2. Inducenda erat hoc loco manifestatio illustris mfci. Ignatii Rozwadowski, castellanidae Haliciensis, capitanei Ostroviensis, exercituum regni maioris, illustris mfci. Antonii a Rozwadow Rozwadowski, castellani Haliciensis filii, nomine et ex parte ac simplici commisso eiusdem ill. mfci. parentis sui a prima notitia de subsecuta electione succamerariali terrae Haliciensis ex publica fama inter homines hic Leopoli sparsa assumpta, idque de nullitate ac invaliditate eiusdem electionis, uti inscio sui manifestantis parente tam de litteris uniwersał dictis, ab illustrissimo duce Czartoryski, pallatino et generali terrarum Russiae emanatis, nec in tempore ad acta illius terrae porrectis, quam inscia eiusdem inclitae terrae nobilitati, facto privato conventiculo, clandestino modo et privatim subsecutae et ex rationibus praemissis ac aliis fusius per copiam suo tempore exprimendis stare non valentis facta, prout latior copia dari debuit, verum quoniam intra triduum, ut iuris et moris est, ad acticandum non est porrecta, idcirco de diligentia mfci. notarii loci praesentis in suscipiendo, renitentia vero partis manifestantis in porrigendo manifestatum est.

Castr. Leop. Rel. 586 p. 2127.

295.

Halicz, 9 marca 1761.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce consultationum zwyczajne, pro die 9 mensis Martii w roku teraźniejszym 1761 za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. de data w Warszawie, dnia 31 miesiąca stycznia roku teraźniejszego na sejmik niniejszy przedsejmowy wydanym, do akt grodu halickiego feria tertia post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxima anno praesenti 1751 per oblatam podanym, po zgodnym unanimi voce uproszeniu za marszałka JW. IMci p. Franciszka Rzewuskiego, pisarza polnego koronnego, tudzież W. IMci p. Mikołaja Szumańczowskiego, łowczego halickiego, jako

nie mniej W. IMci p. Antoniego Zabilskiego, cześnika kołomyjskiego za assessorów, postanowiliśmy unanimi consensu laudum takowe.

2. Kiedy supremus Moderator orbis przez swoją świętą Opatrzność, cuius nutu vivimus, movemur et sumus, przy walecznej ręce najjaśniejszego króla IMci p. n. m. pozwala tyle czasu, abyśmy mogli nostris consulere rebus i saluberrima inter tanta discrimina et tot fatalitates przeciwko nam wysilonym ac ad tuendam integritatem swobodnej wolności ojczystych (sic) podaje nam media, za co Regi regum et Domino dominantium winne ad aras fundimus vota. Widzimy zaś evidenter najjaśniejszego króla IMci p. n. m. paternam circa bonum publicum curam et sollicitudinem, że nam i teraz przy instrukcyi swojej przez W. IMć p. posła n. w. m. p. przysłanej usilne około dobra i pożytków Rzptej czyni studium, więc stosując się ad mentem proponowanych na teraźniejszym obrad naszych kongresie projektów, biorąc przed się ojcowskie J. Kr. Mci p. n. m. starania sacrosancte uszanowane w instrukcyi przez tegoż IMć p. posła przesłanej wyrażone, do których przystąpiwszy i zgodnem zezwoleniem determinowawszy one JW. IMciom pp. posłom e gremio nostri unanimiter obranym, jako to JW. IMci p. Franciszkowi Rzewuskiemu, pisarzowi polnemu w. (sic) koronnemu, JW. Dymitrowi Jabłonowskiemu, staroście kowelskiemu [1], JW. Ignacemu Cetnerowi, staroście korytnickiemu, JW. Teodorowi Potockiemu, staroście smotryckiemu, JW. Józefowi Ponińskiemu, staroście ostrzkiemu (sic), JW. Ignacemu Rozwadowskiemu, kasztelanicowi halickiemu, aby in eo publico Rzptej theatro in congressu omnium ordinum ore suo publico ziemi naszej tak w podanej przez uniwersał J. Kr. Mci p. n. m. materyi, jako et in desideriis ziemi [w] podanej tymże JW. IMć pp. posłom instrukcyi domówili się insynuujemy, amore boni publici IMciów n. w. m. pp. obstringendo, aby niechcieli deesse antiquae praxi przez przodków naszych ustanowionej, przy całości swobód nadewszystko obstawając.

3. Nieodbiegając zaś dawnego ułożenia et tot saeculis kontynuowanej z prześwietnym generałem wyszyńskim konfidencyi, ile zawsze z doniesieniem o determinowanych obradach naszych prześwietny generał ruski uwiadamiać zwykliśmy, uno labio et voto uprosiliśmy za posła W. IMć p. Rocha Czechowicza, cześnikowicza liwskiego, n. w. m. p. współziemianina i brata, który tam stanąwszy, braterską naszą w kole tamtejszym oświadczy attencyą, poda do przeczytania ułożoną na sejm extraordynaryjny dwuniedzielny instrukcyą, aby tak unita vis fortior, communicato consilio circa bonum publicum na następującym sejmie mederi et occurrere malis praesentibus et futuris mogliśmy.

4. Domówi się oraz tenże W. IMć p. poseł in desiderio seorsivo prześwietnej naszej ziemi favore dystyngwowanego urzędnika naszego W. IMci p. Borzysławskiego, chorążego halickiego, ażeby wsie Borynia i Jabłonna w województwie ruskiem ziemi przemyskiej leżące, ab antecessoribus w possessyi imienia tegoż W. IMci p. chorążego halickiego zostające, ponieważ jeszcze przed konstytucyą anni 1717 distinctis privilegiis dawane były i płace tak hiberny, jako i kwarty z osobna, tudzież leżą chorągwi pancernej JW. IMci p. wojewody podlaskiego przez zwyż wspomnioną konstytucyą naznaczone mają, aby od impetycyi i zwierzchności zamkowej ekonomii samborskiej i wszelkich pretendowanych danin uwolnione były, upraszać będzie prześwietnego generału, ażeby w laudum i instrukcyi JW. pp. posłów [2] to desiderium adiungatur. Które to laudum zgodnie przez nas postanowione upraszamy, aby JW. IMć p. marszałek koła naszego rycerskiego z W. IMć pp. assessorami ręką podpisawszy, do akt grodu halickiego per oblatam podać raczył. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, dnia 9 miesiąca marca 1761 roku. Franciszek Rzewuski, pisarz polny koronny, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Mikołaj Szumanczowski, łowczy halicki, assessor. Antoni Zabielski, cześnik kołomyjski, assessor.

Castr. Hal. Rel. 274 p. 1073—1077.

[1] W rkp. mylnie kowalskiemu; zob. Boniecki, Herb. pol. VIII. 112 i Słown. geogr. IV. 517.
[2] W rkp. posła.

296.

Halicz, 10 marca 1761.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego JW. i WW. posłom na sejm extraordynaryjny dwuniedzielny warszawski, dnia 27 kwietnia w roku teraźniejszym 1761 przypadający, JW. Franciszkowi Rzewuskiemu, pisarzowi polnemu koronnemu, JW. Dymitrowi Jabłonowskiemu, staroście kowelskiemu[1], JW. Ignacemu Cetnerowi, staroście korytnickiemu, JW. Teodorowi Potockiemu, staroście smotryckiemu, JW. Józefowi Ponienskiemu, staroście ostrskiemu, JW. Ignacemu Rozwadowskiemu, kasztelanicowi halickiemu, za uniwersałem J. Kr. Mci p. n. m. in loco consultationum solito w Haliczu, na sejmiku przedsejmowym extraordynaryjnym, dnia 9 marca w tymże roku 1761 unanimi assensu et voto obranym i uproszonym dana.

2. Największe Bogu dzięki za opatrzenie nad ziemią naszą przezornych rządów przez namiestnicze J. Kr. Mci p. n. m. samym ziemianom pozwolenie, który prawdziwie ojcowskim sercem obmyśla nam sposoby w oczywistym względem monety, całości substancyi i wszystkich fortun upadku, całego narodu wdzięczność z głębokim majestatu J. Kr. Mci poszanowaniem prześwietna ziemia halicka, pomnażając życzenia jak najdłuższego i najszczęśliwszego nad nami panowania, z równym i w wierności nienotowanym najjaśniejszej familii oświadczeniem podaje.

3. Remonstrować będą JW. posłowie, aby złożenie sejmów extraordynaryjnych według opisania prawa senatus consilia poprzedzały; preferując jednako w tym czasie dobro pospolite do podanej przez uniwersał J. Kr. Mci instrukcyi przystępujemy.

4. JW. podskarbiowie, zadosyć czyniąc obowiązkowi urzędu swego, starać się będą, aby moneta zagraniczna srebrna lub złota zewnętrznym walorem do szacunku kurrencyi pojednana była; dopominać się będą JW. posłowie o inwestygacyą osób, które tą fałszywą monetą kraj nasz napełnili, aby przez konfiskacyą ich dóbr przynajmniej po części publico stała się nadgroda oraz karą osobistą prawu zadosyć uczynić się mogło. Dobycie minerałów z gór olkuskich oraz wybicie nowej monety przed zawarciem generalnego, a wkrótce spodziewanego pokoju w Europie byłoby ostatnią ojczyzny naszej zgubą, dlaczego JW. posłowie dopominać się będą, aby po tak znacznej na pieniądzach szkodzie nadzieja przynajmniej zakopanego od Boga skarbu została się w zysku. Te wzwyż wyrażone do instrukcyi punkta JW. posłowie pro principali obiecto mieć będą.

5. Niezapomną jednak aukcyą wojska, bo jako dostatki i bogactwa bez obrony żołnierza być ubespieczone nie mogą, więc przyczynienie wojska, jako zawsze dla ojczyzny naszej było zbawienne, tak tem bardziej przy rozżarzonym w okolicy wojennym ogniu jest potrzebne.

6. Sprawiedliwość święta wszystkich nas przy życiach i fortunach naszych ubespieczająca, znacznej potrzebuje poprawy, więc korrektura trybunałów obmyślona być powinna.

7. Wielkie zasługi imienia Pociejów, godne nadgrody w osobie JW. strażnika litewskiego, tak pięknemi w szczególności zaszczyconego talentami, zalecać będą JW. posłowie, aby wakującą pieczęcią litewską mogły być nadgrodzone. Idą za tem godne i winne przypomnienia osobliwemu respektowi J. Kr. Mci p. n. m. azardy i zasługi IMci p. Adama Mrozowickiego, starosty stęgwilskiego, regimentarza partyi ukraińskiej, godnie na tamtem miejscu ex brachio JW. IMci p. wojewody kijowskiego komendę trzymającego, ażeby ex distributiva gratia pane bene merentium ukontentowany został, JW. pp. posłowie enixe instabunt.

[1] W rkp. kowalskiemu; zob. przyp. 1 na poprz. stronie.

8. Fundacye OO. Jezuitów stanisławowskich i księży Misyonarzów horodeńskich de nova radice wystawionych, ażeby od stanów Rzptej lege ferenda aprobowane były, dopomną się JW. IMć pp. posłowie. Caetera probatae authoritati magnaeque dexteritati JW. posłów prześwietnej ziemi halickiej insynuujemy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 10 miesiąca marca roku Pańskiego 1761. Fraciszek Rzewuski, pisarz polny koronny, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Mikołaj Szumańczowski, łowczy halicki, assessor. Antoni Zabielski, cześnik kołomyjski. powiatu trembowelskiego assessor.

9. Ciż JW. posłowie mają się dopomnieć u JW. Jabłonowskiego, wojewody bracławskiego o krzywdę IMci p. Gurskiego i sukcessorów Pilowskich, aby w zachodzących z nimi sprawach nie brał suspenzy. F. Rzewuski, p[isarz] p[olny]. M. Szumanczowski, ł[owczy h[alicki]. A. Zabielski, c[ześnik] koło[myjski].

Castr. Hal. Rel. 274 p. 1077—1081.

297.

Halicz, 14 września 1761.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce obrad naszych zwyczajne, dnia 14 miesiąca września roku teraźniejszego 1761, t. j. w pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi, w który dzień takowe auxiliante Deo sub thessera Crucis na fundamencie prawa koronnego unanimi assensu et voto uformowaliśmy laudum, a to pod prezydencyą W. IMci p. Tadeusza na Wielkich Dzieduszycach, Kosowie i Jaryszowie Dzieduszyckiego, podkomorzego ziemi naszej halickiej, łukowskiego etc. starosty.

2. Naprzód przystąpiwszy do elekcyi W. IMci p. marszałka i W. IMć pp. assessorów uprosiliśmy i bez kontradykcyi obrali za dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego W. IMć p. Kazimierza Kroguleckiego, podczaszego kołomyjskiego, za assessorów W. IMć pp. Józefa Głoskowskiego, stolnika łomżyńskiego, Antoniego Duczymińskiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego i Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego. Pod którego to W. IMci p. marszałka dyrekcyą ad aram Themidis na prześwietny trybunał koronny piotrkowski i lubelski concivem ziemi naszej z godnych antenatów swoich emeritissimum ad illud areopagum JWnych sędziów deputatów, w experyencyi praw ojczystych semper parem W. IMć p. Stanisława na Janowie i Łukaszówce Worcella, wojskiego kołomyjskiego, podstarostę grodzkiego żydaczowskiego za sędziego i deputata ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących wolnymi głosy, sine ulla contradictione uprosiliśmy.

3. Któren to W. IMć p. sędzia deputat in illo publico iustitiae theatro iuxta innatam suam dexteritatem invigilabit prawu pospolitemu, a mianowicie braci ziemi naszej opitulari raczy. Które to laudum, jako zgodnie umówione i postanowione, W. IMci p. marszałkowi koła naszego i WW. IMć pp. assessorom podpisać i do akt grodu halickiego podać zlecamy. Datum et actum die et anno ut supra. Kazimierz Krogulecki, p[odczaszy] k[ołomyjski], marszałek koła rycerskiego praesentis ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Józef Mirosław Głoskowski, stolnik łomżyński, assessor koła rycerskiego. Antoni Rogala Duczyminski, vicesgerent grodzki halicki, assessor. M[ichał] Dubrawski, p[odczaszy] d[rohicki], assessor.

Castr. Hal. Rel. 276 p. 3417—3418.

298.

Halicz, 15 września 1761.

Manifestacye ziemian halickich w sprawie elekcyi deputata na trybunał kor.

1. Actum in castro Haliciensi feria tertia in crastino festi Exaltationis s. Crucis a. D. 1761.

2. Inducenda hoc loco erat manifestatio generosorum Antonii Kędzierski, Stanislai Jasiński, Jacobi Jasiński, Josephi Drohomirecki, Theodori, Petri et Joannis Koblańskich, Antonii et Joannis Omiecińskich, Basilii Biliński, Georgii Pasławski, Samuelis Łucki, Andreae Zubr, Petri Bilawicz Grabowiecki, Gregorii Płaziński, Eliae Drohomirecki, Andreae Kurowski venatoris Zytomiriensis, Joannis Siemiginowski, Joannis Boratyński, Alexandri, Basilii et Joannis Zurakowskich, Joannis, Alexandri, Stephani et Petri Łuckich, Georgii, Stanislai et Demetrii Skulskich, Basilii Hoszowski, Theodori Drohomirecki, Stephani Biliński, Joannis Bereznicki, Basilii Łucki, Alexandri Bułat Grabowiecki, Eliae Podhurny Grabowiecki, Stanislai Kaniewski, Nicolai Niewęgłowski pincernae Visnensis, Josephi Swiczawski pincernae Kolomiensis, Georgii Dobrzański, Andreae Morze, Simonis Ambrozewicz, Stanislai Krzywokolski, Josephi Rudnicki, Thomae Sługocki, Georgii Drohomirecki, Joannis Wierzchowski, Dominici Morze, Ignatii Przedpełski, Joannis Ilnicki, Georgii Krechowiecki, Joannis Podhorodecki, Josephi Wąsowicz, Andreae Wąsowicz, Andreae Ilnicki, Pauli, Joannis Michnowskich, Joannis Mohylowski, Theodori Duniecki, Joannis Bilinski, Michaelis Drohomirecki, Andreae Grzymkowski, Joannis Ines, idque in eo, quod licetsi die hesterna actum praesentem immediate praecedente laudum electionis ill. mfci. ad iudicia tribunalitia regni Lublinensia e terra praesenti iudicis deputati etiam obstante multorum magnificorum ac generosorum terrae praesentis incolarum contradictione stetit, eademque die hesterna ob festivitatem diei Exaltationis s. Crucis manifestatio intercedere non potuerit, idcirco die hodierna utpote in crastino eiusdem festi de nullitate et invaliditate eiusdem laudi electionis eiusdem illustris mfci. iudicis deputati, uti sine assensu mfcorum. ac gsorum. terrae praesentis incolarum subsecuti, praecavendo integritati eiusdem terrae facta. Cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam infra triduum, ut iuris et moris est, ad acticandum porrecta non est, idcirco de diligentia generosi notarii loci praesentis in suscipienda, de renitentia vero partis cuius interest in porrigenda eadem copia manifestatum est.

3. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter venientes ill. et mfci. Thadeus Dziedoszycki succamerarius terrae praesentis Haliciensis et districtuum ad eandem pertinentium, Sebestianus Mussakowski vexilifer Trembovliensis, Michael Jastrzębski dapifer Haliciensis, Matheus Bąkowski pocillator Haliciensis, Nicolaus Szumańczowski venator Haliciensis, Joannes Antonius Dąbrowski thesaurarius Haliciensis, Antonius de Biezdzica Broniewski thesaurarius Zydaczoviensis, notarius castrensis Haliciensis, Antonius Kościński pincerna Zydaczoviensis, Joannes de Golejowo Golejowski subdapifer Trembovliensis, Antonius Duczymiński vicesgerens castrensis Haliciensis, assessor in comitiolis praesentibus, Michael Dubrawski pocillator Drohicensis, Casimirus Krogulecki dapifer Kołomyensis, Antonius Kunaszewski thesaurarius Kołomyensis, Michael in Bobrowe Bobrowski notarius castrensis Trembovliensis, Josephus Nepomucenus Nieprzecki thesaurarius Urzędowiensis, notarius castrensis Zydaczowiensis, Josephus Ciołek Komorowski exercituum SRMttis et Reipublicae colonellus, Primus Felicianus Gidziński SRMttis et Reipublicae capitaneus, Antonius Orchowski vicesgerens castrensis Zydaczoviensis, Josephus Mirosław Głoskowski dapifer Łomzensis, assessor in comitiolis praesentibus, Constantinus in Szumlany Szumlański vexiliferida Haliciensis, Dominicus Korabiowski dapifer Chencinensis, Stanislaus de Biezdzica Broniewski pincerna Brestensis Kuiaviensis, Thomas

Gajecki, Andreas Jankowski, Josephus Tchornicki pocillator Sieradiensis, Josephus Czechowicz pincerna Livensis, Stanislaus Josephus Dąbrowski subdapifer Płocensis, Raphael Przysiecki, Rochus Czechowicz, Salesius Jabłonowski, Antonius Rusiecki. Michael Uruski, Stanislaus Zawadzki pocillator Bracłaviensis, Adamus Zawadzki, Antonius Zawadzki, Constantinus Zawadzki, Joannes Zawadzki, Josephus Zawadzki, Joannes Golejowski, Stanislaus Kolumna Kobylski dapifer Livensis, Michael Nakelski, Joannes Borawski camerarius granicialis Haliciensis, Leon Michałowski, Josephus Czerkawski, Michael Szumlański, Georgius Dubrawski, Adalbertus Piotrowski, Antonius Czehalewski, Thomas Sługocki, Michael Winnicki, Adalbertus Jankowski, Nicolaus Pągowski, Stanislaus Skulski, Ignatius Bagiński, Josephus Drohomirecki, Stephanus Czajkowski, Joannes Berezowski, Samuel Kochyski, Joannes Michalczewski, Joannes Słupski, Mathias Rybczyński, Lucas Ostrowski, Samuel Strzelbicki, Basilius Siemiginoski, Nicolaus Drohomyrecki, Franciscus Janicki, Samuel Biliński, Sebestianus Wigurski, Alexander Grzymkowski, Josephus Skulski, Joannes Zakrzewski, Franciscus Poniatowski, Antonius Jasiński, Antonius Drohomyrecki, Basilius Drohomyrecki, Antonius Wilczyński, Andreas Spławski, Georgius Berezowski, Antonius Dumański, Michael Mieszkowski, Stanislaus Zajączkowski, Theodorus Odrowąs Mieszkowski, Stanislaus Pilawski, Raphael Witwicki, Josephus Szystowski, Stanislaus Boratyński, Joannes Czerkawski, Joannes Kosecki, Petrus Szandurski, Ludovicus Brzyski, Josephus Jastrzębski, Thomas Nowakowski, Mathias Wrzeszcz, Antonius Karczewski, Daniel Wąsowicz, Antonius Mietkowski, Franciscus Sowiński, Basylius Bahrynowski, Antonius Hołyński, Antonius Ines, Alexander Witwicki, Theodorus Berezowski, Thomas Brzeziński, Georgius Zurakowski, Antonius Winiarski, Joannes Zaiączkowski, Joannes Biliński, Dyonisius Hrynkiewicz, Michael Czechowicz, Franciscus Hołyński, Andreas Grabowiecki, Joannes Koblański, Stephanus Krechowiecki, Petro Smolnicki, Alexius Kłopotowski, Thomas Bełdowski, Josephus Swirski, Josephus Gurski, Dyonisius Paięcki, Gabriel Sługoski, Georgius Dobrzański, Ignatius Sulatycki, Josephus Swaryczowski, inclitae terrae Haliciensis ac districtuum ad eandem pertinentium dignitarii, incolae et concives solenniter officio et actis praesentibus manifestati sunt in eo: Quod licetsi die haesterna videlicet feria secunda post festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae iuxta leges et constitutiones regni in comitiolis locoque consultationum solito prospiciendo bono publico inclitae terrae Haliciensis laudum electionis ill. mfci. ad iudicia tribunalitia regni Lublinensia ex terra praesenti iudicis deputati nulla obstante illrium., mfcorum. ac gsorum. terrae praesentis incolarum, aut unius saltem contradictione imo unanimi sui illrium., mfcorum. ac gsorum. ad comitiolas praesentes dignitariorum, incolarum et concivium ac universae nobilitatis congregatae assensu, seu potius repetita multoties concordiosa exclamatione conscripserint, idemque ill. et mfcus. ad iudicia tribunalitia regni Lublinensia iudex deputatus electus legitime steterit, attamen nonnuli mfci. et gsi. absentes ipsimet actui in loco consultationum solito electionis ill. et mfci. deputati manifestationem contra laudum electionis ill. et mfci. iudicis deputati ad acta praesentia intulerunt. Quare illres. mfci. inclitae terrae Haliciensis dignitarii, terrigenae et concives ac universa nobilitas, succurrendo subveniendoque omnimodae integritati totius inclitae terrae Haliciensis nihilominus praeveniendo, ne inpost similes abusus evenire valeant, uti unanimi assensu, legitime, legaliter et absque omni contradictione ad iudicia tribunalitia regni Lublinensia electus est ill. et mfcus. ex inclita terra praesenti Haliciensi iudex deputatus, manifestantur.

Castr. Hal. Rel. 276 p. 3420—3421; 3505—3509.

299.

Halicz, 15 września 1761.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemie halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się na miejsce obrad naszych prawem opisane do Halicza, na dzień 15 września w roku teraźniejszym 1761, t. j. nazajutrz sejmiku electionis JW. IMci p. sędziego deputata na trybunał koronny piotrkowski i lubelski szczęśliwie et in effectu przy pomocy Bożej zakonkludowanego i doszłego, podziękowawszy najprzód supremo Numini za szczęśliwe powodzenie obradom naszym, quo ad bonum ordinem i do utrzymania w całości dobrego porządku obradom prześwietnej ziemi takowe dalsze przy protekcyi supremi Regis regum et Domini dominantium postanowiliśmy i postanawiamy co do dobra wewnętrznego tejże prześwietnej ziemie i powiatów jej ułożenie i laudum.

2. Przystąpiwszy do obrania dyrektora tychże obrad naszych i marszałka koła naszego rycerskiego unanimi assensu et voto obraliśmy W. IMć p. Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego e medio nostri, do którego in consortium ad rite manutenendam virgam directionis WW. IMć pp. Rocha Czechowicza, chorążego zawskrzyckiego, Józefa Giedzińskiego, skarbnika liwskiego i Mikołaja Drohomireckiego za assessorów obraliśmy i zadosyć czyniąc obligacyi WW. IMć pp. Józefa Komorowskiego, pułkownika wojsk J. Kr. Mci i Rzptej i Stanisława na Zawadzce, Janowie i Łukaszowie Worcela, wojskiego kołomyjskiego, podstarosty grodzkiego żydaczowskiego, przeszłych prześwietnej ziemie naszej komisarzów, po zakończonych tychże cum decore et honore w prześwietnym trybunale funkcyach do wysłuchania kalkulacyi z podatków i importancyj skarbu ziemiańskiego do dyspozycyi tychże przychodzących in facie et gremio całego prześwietnego rycerstwa dygnitarzów, ziemian i obywatelów ziemie naszej i powiatów przystąpiliśmy.

3. A ponieważ ciż WW. IMć pp. komisarze osobiście przez podaną in scripto kalkulacyą i według wolnego przyznania IMciów ziemian naszych i kwitów z importancyej i przychodzących do rąk swoich prowentów skarbu ziemiańskiego uiścili się i ad solidum wypłacili i nad to W. IMć p. pułkownik Komorowski jeszcze in satisfactionem pensyi swojej komisarskiej zł. 1.726 niedobrał, a zaś W. IMć p. Worcel, wojski kołomyjski, podstarosta grodzki żydaczewski, oprócz pensyi swojej praenumerate zł. 804 groszy 14 uczynił i podług pokazanych kwitów wyliczył, więc pro bene et exactissime peracta functione wdzięczną IMciom n. w. m. pp. i imieniowi ich w sercach naszych zapisując pamięć et perennaturam gratitudinem spondendo, pomienionych IMć pp. komisarzów naszych praesenti kwitujemy laudo, żadnej sobie pretensyi ani pretextu do IMć n. w. m. pp. oprócz należytej wdzięczności niezostawując, a tak niedobrane W. IMci p. pułkownikowi komisarzowi, jako i praenumeratę u JW. IMci p. wojskiego kołomyjskiego, a teraźniejszego na trybunał koronny zgodnie obranego deputata uczynioną, z najpierwszych rat importancyi skarbu ziemiańskiego ad satisfactionem asekurujemy i ante omnia do uspokojenia przez teraźniejszego W. IMć p. komisarza ostrzegamy.

4. Co się zaś tycze dobrego porządku w ziemi naszej, takowę raz na zawsze czyniemy dyspozycyą, ażeby odtąd wszystkie obrady i co do dobrego rozporządzenia interesów i uchwał ziemi naszej należy, publicznie in facie et congressu ziemian traktowane i lauda w kościele czytane et in publicum promulgowane były.

5. Także tollendo abusus dotąd praktykowane, że dotąd tak w naszych obradach publicznych zatrudnienia po tyle razy czynione bywały, jako i importancye skarbu ziemiańskiego

rozbierane przez niezasłużonych bywały, najprzód jednostajnem zdaniem i assenzem naszym [postanawiamy], ażeby odtąd IMć, [którzy] possessyi aktualnej zasiedzianej lub w czasie nabytej w ziemi i powiatach dziedzicznej czyli zastawnej niemają, w żadne lauda i dystrybuty nie byli dopuszczani i donatyw nie partycypowali, ani też na sejmikach wolne obrady tamować mogli i głosu nie mieli i owszem wszelkie donatywy dawniejszymi laudami onym naznaczone praesenti cassantur laudo.

6. Invaluerunt także i te praeiudicia cum detrimento tak skarbu prześwietnej ziemi, jako et iniuriam zacnych possessyonatów i familiantów, że niektórzy tak sami przez się za zmyślonemi assygnacyami, jako prywatnie za kwitami swoimi mimo wiadomości IMć pp. komisarzów, inni zaś pod cudzem imieniem podobnież za zmyślonemi assygnacyami podatki ziemiańskie z miast i miasteczek wybierali, dlatego zapobiegając dalszemu nieporządkowi i inkonweniencyom obligujemy, aby IMć p. plenipotent prześwietnej ziemi naszej tych wszystkich IMciów pro poenis et satisfactionem skarbowi ziemiańskiemu tych wszystkich IMciów sumptu aerarii terrae do grodu halickiego zapozwać i one aż ad convictionem prosecutio czynić.

7. A dla tem większego ubespieczenia i pewności importancyi skarbu ziemiańskiego odtąd postanawiamy, aby podatek czopowego i szelężnego tudzież pozostałego od taryfy podymnego miasta i miasteczka tudzież parafie do grodu halickiego za kwitami IMci p. sukkolektora importowane i oddawane na pierwszy poniedziałek po św. Marcinie corocznie były (sic), a dla uwiadomienia i obwieszczenia miast i miasteczek o tym terminie importancyej upraszamy JW. na przyszły trybunał skarbowy obranego komisarza naszego, ażeby wcześnie uniwersałem swoim o tem doniósł i obwieścił, a jeśliby które miasta i miasteczka zadosyć tej naszej dyspozycyi i uniwersałowi JW. komisarza były przeciwne i zadosyć nieuczyniły, tedy zlecamy JW. p. plenipotentowi ziemiańskiemu, ażeby na przyszłą komisyą refragarios et retentores zapozwał, a JW. IMć p. komisarza upraszamy o przyprowadzenie do skutku i satysfakcyi teraźniejszego ułożenia naszego przez dekret komisyi raczył (sic).

8. Dystrybuta zaś podatków naszych czopowego i szelężnego za zgodą JW. IMć pp. dygnitarzów i wszystkich ziemian ma być publicznie w kościele czyniona i kwitowana, a to jedynie na ukontentowanie zasłużonych na funkcyach publicznych dla przysługi ojczyzny i ziemian będących, także solamen podupadłych i czyli przez ogień, powódź i nieprzyjaciela zrujnowanych wypłacane były.

9. Lauda dawniejsze mają być uspokajane.

10. Że zaś miasta niektóre i miasteczka jedne upornie, a drugie zaszczycając się dekretami kapturowymi, w czasie inkurzyi i zniszczenia swego przez nieprzyjaciół koronnych i exotyczne wojska nastąpionemi, dotąd podatków ziemiańskich według taryfy wypłacać niechcą i na dekreta tak dawniejsze, jako i na teraźniejszej dopiero przeszłej komisyi względem uformowania nowej iuxta praesentem statum praevia revisione nastąpić mającej taryfy nastąpiły (sic) i eo nomine condescensio officiorum et iudiciorum wraz z przybranymi et e gremio nostri obranymi assessorami naznaczona, obieramy i upraszamy e medio nostri tak z prześwietnej ziemie, jako i powiatów IMć pp. Antoniego Bobrowskiego, chorążego wendeńskiego, Stanisława Ratowskiego i Ignacego Bagninskiego, cześnika sochaczewskiego n. m. pp. i braci za assessorów i arbitrów ad consortium officii condescensorialis, którzy to IMć wprzód iuxta praesentem decretum tribunalitium iurament super fidelitatem muneris sui wypełniwszy i zasiadłszy będą się starać, ażeby taryffa adaequate według proporcyi et statum praesentem miast i miasteczek praevia revisione ustanowiona była.

11. Także providendo securitati ziemi naszej, substancyi obywatelów i własnych domów naszych od nieprzyjaciół domowych, rozbojników i opryszków, tudzież reassumując dawniejsze pochwały podatkowania i postanowienia nasze odtąd przez zaniedbanie zaległe względem prasułki w ziemi naszej praktykowej et in usus ziemie postanowionej, praesenti laudo uchwalamy

i ustanawiamy, ażeby taż proweniencya była podniesiona et pro securitate ziemie obrócona, upraszamy JW. IMć p. podkomorzego ziemie naszej a gospodarza obrad i porządków naszych ziemiańskich, ażeby ten podatek przez postanowionych od siebie rewizorów i sukkolektorów według dawniejszych taryf i dyspozycyi, także podymne od taryfy na zapłatę wojsku pozostałe przez uczynioną rekuperacyą z attencyi swojej one odebrawszy, cokolwiek do ubespieczenia całości naszej należy, obmyśleć starał się.

12. Także subveniendo indemnitati IMć braci rozrodzonych i possessyonatów w kraju podgórskim i pokuckim mieszkających, którzy ob sterilitatem glebae dla sustentacyi swojej, dla wymieniania za zboże z solą w kraj podolski i ukraiński posyłać muszą, także i inszych IMciów z swoją solą z własnych żup posyłających, wszelkie extorsye sub specie cła i myta contra expressam mentem legis uzurpowane, praesenti laudo et unanimi assensu kassujemy, jeżeliby contra mentem laudi praesentis abusive na dalszy czas te extorsye czynione były.

13. Irrepsit teraz cum damno non modico IMć braci naszych nowa i niepraktykowana pod pretekstem ceł Rzptej extorzya i po traktach niby imieniem skarbu koronnego od podwód szlacheckich z solą idących tak wołów, koni i innych dobytków przeciwko oczywistym prawom koronnym extrakcya; zapobiegając tedy tej niesłusznej extorzyej i depaktacyej[1], onę jako bez fundamentu prawa ustanowioną praesenti kasujemy laudo i obligujemy JW. IMć p. na przyszły trybunał skarbowy komisarza naszego, aby chciał o to traktować z skarbem koronnym i hunc abusum przez dekret prześwietnej komisyi tollere starał się.

14. Przychylając się także do dekretu skarbowego trybunału koronnego radomskiego uprosiliśmy WW. pp. Dominika Obertyńskiego, Antoniego Bobrowskiego, którzy in facie prześwietnej ziemie wykonali iurament, ażeby[2] na naznaczony dekretem radomskim termin z W. IMć p. oficialistą wspomniony dekret do skutku przyprowadzili; tym IMć pp. delegatom za fatygę naznacz[am]y po zł. 300.

15. Uchwalamy też i to, ażeby podymne w ziemi halickiej i powiecie trembowelskim według zwyczaju wypłacać się mające, a do władzy i dyspozycyi naszej należące, wszystkie komportowane było do kancelaryi halickiej; temuż zaś IMci p. susceptantowi za konserwacyę podatków ziemiańskich naznaczamy zł. 100.

16. Uprosiliśmy W. IMć p. Józefa Ratowskiego, cześnika liwskiego i Józefa Cielużyńskiego, chorążego wendeńskiego za posłów do JO. IMci księcia Czartoryskiego, wojewody generała ziem ruskich, względem taksy wszelkich towarów, ażeby upraszali o wydanie uniwersałów na tęż taksę towarów in genere wszystkich; tym zaś IMciom pp. posłom za fatygi rekompenza należąca w czasie przyszłym deklaruje się.

17. Według zwyczajów zaś dawnych JW. IMć pp. komisarzom i JW. p. plenipotentowi ziemi naszej z podatku czopowego ziemiańskiego satysfakcya nastąpić powinna.

18. I to przez zgodne vota pozwalamy, ażeby na kościół farny halicki, za oddaniem do grodu halickiego z dyspozycyej JW. IMci p. podkomorzego naszego halickiego, W. IMci księdzu proboszczowi na dokończenie reparacyi kościoła tegoż zł. 800, tudzież na kanonizacyą błogosławionego Jana z Dukli WW. OO. Bernardynom lwowskim zł. 200, WW. OO. Kapucynom mariampolskim zł. 200 z tego podatku podymnego.

19. A że IMć p. Bielski, sekretarz ziemi naszej pocztą dysponujący melioracyej wymagającej od nas w oczywistej expensie na kuryerów i satysfakcyą pocztmaystrom lwowskim potrzebuje, więc z podatku ziemi naszej do dawnej temuż IMci p. Bielskiemu postanowionej kwoty 500 zł. przyłączamy 100 zł., ażeby in unum złączonej satysfakcyej uczyniło zł. 600 i te z podatku ziemiańskiego wypłacone były.

20. Ponieważ zaś W. IMć p. marszałek koła naszego rycerskiego bez żadnej pretensyi i IMć pp. assessorowie także bez wszelkiej za funkcyą swoją być się oświadczają, więc i przyszli

[1] W rkp. deputacyej.
[2] W rkp. dodane przed tem: którzy.

IMć funkcyą podobnąż mający bez tejże pretensyi być mają, uchwalamy na zawsze. W. IMci p. Rochowi Czechowiczowi, chorążemu zawskrzyńskiemu, posłowi do generału ad mentem dawnych zwyczajów powinna nastąpić rekompenza.

21. Dla uczynienia zaś dobrego porządku in futurum praecavetur, ażeby na sejmiki poselskie ten nie był posłem, kto będzie sejmiku marszałkiem.

22. I to też ostrzegamy dla siebie w kole naszem, ażeby żaden pierwszy raz będący na sejmiku żadnej funkcyi nie pretendował i do niej admissibilis być nie powinien.

23. Także też urzędy ziemiańskie ażeby nie szli in vilipensionem, żaden urzędnik nasz nie ma na sejmikach poselskich nikomu niższego[1] urzędu będącemu miejsca i precedencyi w liczbie posłów ustępować sub inhabilitate w przyszłe czasy do funkcyi.

24. Że zaś zważyliśmy, iż teraźniejszy podatek czopowego dla przypadkowych w teraźniejszych czasach ziomków naszych przez ogień, jako to IMć pp. Nieprzeckiego, Krzywkowskiego, Uniskiego i Dominika Obertyńskiego w przyszłych czasach w deklaracyej wsparcia zostawujemy[2].

25. Konwentowi trembowelskiemu WW. OO. Karmelitów, jako i w przeszłym[3] laudum, co było naznaczono na reparacyą kancellaryi z podatku podymnego, toż im na potrzebę tegoż konwentu ofiarowujemy.

26. Przy nastąpieniu szczęśliwego obrania JW. IMci p. komisarza ziemi naszej na prześwietny trybunał radomski obligujemy tegoż, ażeby podatki dotąd na kościół farny halicki przez lat kilka podatek podymnego przez IMć pp. pozwolonym szafunku na pomieniony kościoł reparacyi raczył wysłuchać kalkulacyi i na przyszłym sejmiku nas ore publico informować.

27. Dekret radomski feria quarta pridie festi s. Barnabae Apostoli w roku teraźniejszym 1761 między JW. IMć p. Potockim, kasztelanem lwowskim, chorągwi pancernej rotmistrzem i całą chorągwią tegoż JW. IMci p. kasztelana lwowskiego aktorem i pozwanym z jednej, a JW. IMcią księdzem Leonem na Szeptycach Szeptyckim, biskupem lwowskim, halickim i Kamieńca Podolskiego, dóbr wsi Kryłosa i Podgrodzia do katedry halickiej należących ex fundatione sui dziedzicem także pozwanym i aktorem, tudzież i prześwietną ziemią naszą i innymi pozwanymi z drugiej strony względem kwarcianego podatku zł. p. 27 tudzież i hiberny zł. 7 z dóbr wsi Podgrodzia wynikającej wypadły akceptujemy i iuxta tenorem tegoż dekretu przy zgodnych wotach et unanimi assensu całej ziemi wspomniony podatek in emundationem tychże dóbr wsi Podgrodzia stołowi biskupstwa halickiego podległych i wieczyście służących wypłacać corocznie z podymnego ziemi naszej będziemy.

28. A że JW. IMć p. Cetner, starosta stocki, deputat w roku przeszłym na trybunał piotrkowski i lubelski obrany ore publico, ustąpiwszy dla affektów braterskich zwyczajów dawniejszych libera sponte pensyi swojej, teraz zaś oświadcza się z upomnieniem onej kwoty pensyi sobie do płacenia, przeto następującego JW. IMć p. komisarza ziemi naszej [obligujemy], ażeby od impetycyi wszelkiej tegoż JW. deputata ziemi uwolnić starał się.

29. Item w żywej pamięci podjętą fatygę mając W. IMć pp. Czechowicza i Zabłockiego z relacyą JO. księdza arcybiskupa lwowskiego, za podjętą fatygę każdemu z osobna po zł. 100 deklarujemy.

30. Widząc oczywistą expens W. IMci p. Bagińskiego, cześnika sochaczewskiego, przeszłego plenipotenta ziemi naszej in litis expensas de proprio erogowaną, więc tęż expens na zł. 362 i groszy 16 wynoszącą z podatków ziemiańskich bonifikować deklarujemy.

31. Teraz zaś po zakończonych dyspozycyach porządku naszego i po uspokojonych przez zgodne vota nasze donatyw wyżej wyrażonych, przystąpiliśmy do podania kandydatów

[1] W rkp. naszego.
[2] Ustęp widocznie zepsuty, podobnie jak i ust. 26.
[3] W rkp. przyszłym.

JWW. IMć pp. komisarzów na prześwietny trybunał radomski na funkcyi trwających rocznej, t. j. primo uprosiliśmy na rok teraźniejszy W. IMć p. Mossakowskiego, chorążego trembowelskiego, któremu wyżej wspomnione i udysponowane obrad naszych punkta i dyspozycya do władzy i szafunku w rocznym czasie do ułatwienia, a na rok da Bóg przyszły, t. j. od dnia 15 miesiąca września zaczynający się i o takowymże czasie w roku 1762, uprosiliśmy W. IMć p. Mikołaja z Prus Szumańczewskiego, łowczego halickiego na też funkcyą komisarską i udysponowanie przyszłego da Bóg sejmiku władzy jego i dyspozycyi podległej oddać raczymy. Na rok zaś trzeci po zakończonej funkcyi rocznej tegoż JW. IMci p. z Prus Szumanczewskiego, łowczego halickiego uprosiliśmy JW. IMć p. Antoniego Broniewskiego, pisarza grodzkiego halickiego na tenże prześwietny trybunał radomski [i] tejże władzy udysponowanie nasze w kole rycerskim podobnym sposobem, jako i pierwszym JW. IMć komisarzom oddajemy.

32. To zaś praecavemus, ażeby ciż JW. komisarze nad dyspozycyę nic sobie nie postępowali, tylko żeby do skutku laudum i dyspozycyą finalnego przyprowadzić raczyli i po zakończonej funkcyi każdy z JW. IMć pp. komisarzów w czasie zwyczajnym ex munere sui kalkulacyą uczynić będzie powinien, ostrzegamy. Które to laudum i wszystkie w nim kondycye zgodnie postanowione W. IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisać i do grodu per oblatam podać zlecamy. Datum w Haliczu, die 15 Septembris 1761 anno. M[ichał] Dubrawski, marszałek boni ordinis ziemi halickiej, p[odczaszy] d[rohicki]. Roch Czechowicz, chorąży zawskrzyński, assessor koła rycerskiego. J[ózef] Gidziński, assessor koła rycerskiego, skarbnik brzyski kujawski. Mikołaj Drohomirecki, assessor koła rycerskiego.

Castr. Hal. Rel. 276 p 3519—3533.

300.

Halicz, 15 września 1761.

Manifestacye ziemian halickich w sprawie laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. Actum in castro Haliciensi ferta tertia in crastino festi Exaltationis s. Crucis anno Domini 1761.

2. Inducenda hoc loco erat manifestatio mfci. Adalberti Broniewski venatoris Pilznensis et gsorum. Caietani Wręcki burgrabii castri praesentis ac Ioannis Studzieniecki idque in eo, quod ipsi super electionem ill. mfci. commissarii terrae praesentis Haliciensis et districtuum eius Trembovliensis et Kołomyensis non consenserint imo contradixerint, ideo praecavendo integritati suae, tum de nullitate et invaliditate laudi comitiolarum boni ordinis terrae praesentis ex rationibus in copia exprimendis facta. Cuius quidem manifestationis latior copia dari debuit, verum quoniam intra triduum, ut iuris et moris est, ad acticandum porrecta non est, idcirco de diligencia gnsi. notarii loci praesentis in suscipienda, de renitentia vero partis, cuius interest, in porrigenda eadem copia manifestatum est.

3. Inducenda erat hoc loco manifestatio gsorum. Andreae Bułat Grabowiecki, Bonaventurae Kossowski, Thomae Sługocki, Joannis Berezowski, Georgii Pasławski, Joannis Zaiączkowski, Georgii et Joannis Berezowskich, Antonii Winiarski, Petri Smolnicki, Alexii Kłopotowski, Basylii Biliński, Petri Wysoczański, Basylii Zarski, Alexandri Kiernicki, Basylii Srokowski, Michaelis Winnicki, Demetrii Srokowski, Remigiani Popiel, Martini Czeski, Nicolai Grabowiecki, Michaelis Czeski, Alexandri Berezowski, Josephi Sługocki, Adalberti et Lucae Zurakowskich, Joannis Czerkawski, Petri Laskowski, Michaelis Kruszelnicki, Joannis Buczyński, Stephani Tu-

rzański, Joannis Pielechowski, Michaelis Rostocki, Adalberti Koblański, Alexandri Zubrzycki[1], Stephani Starczewski, Alexandri Grabowiecki, idque in eo, quod ipsi super electionem ill. mfci. terrae praesentis Haliciensis et districtuum eius Trembovliensis ac Kołomyensis comissarii non consenserint quinimo ex rationibus suis contradixerint, ideo occurrendo totalitati totius terrae praesentis tum de nullitate et invaliditate laudi comitiolarum boni ordinis terrae eiusdem, uti cum praeiudicio terrae subsecuti, tum de insubsistentia reductionis monetae cum summa iniuria et damno totius terrae diminutae facta. Cuius quidem manifestationis [etc. u. s.].

Castr. Hal. Rel. 276 p. 3421; 3533—3534.

301.

Halicz, 17 sierpnia 1762.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze i urzędnicy prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. szczęśliwie nam panującego dnia 15 miesiąca maja roku Pańskiego 1762 ku obradom naszym z metryki koronnej wydanym, do akt grodzkich halickich[2] i trembowelskich podanym do oblaty, zjechawszy się na miejsce obradom naszym zwyczajne, na dzień 16 miesiąca sierpnia prawem wyznaczony do Halicza, e medio JW. ziemian za dyrektora serc i obrad naszych dystyngwowanego w ojczyźnie naszej W. IMć p. Michała na Podhorkach Jastrzębskiego, stolnika halickiego, kozińskiego etc. starostę zgodnemi głosy obraliśmy i uprosili, któremu sotios laboris W. IMciów assessorów W. Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego, Floryana Bylinę, cześnika czerskiego, Michała na Bobrowym Bobrowskiego, pisarza grodzkiego trembowelskiego równie zgodnemi głosy obranych przydaliśmy.

2. Po obraniu takowem dla doskonałego ku pożytkowi ojczyzny naszej i swobodom naradzenia się akt niniejszy do dnia jutrzejszego salwować ułożyliśmy, na dniu zaś dzisiejszym dnia 17 miesiąca tegoż sierpnia do obrania JW. posłów przystąpiliśmy i upatrując zasługami w ojczyźnie i kredytem dystyngwowanych z ziemian naszych, którzy pro utilitate całej ojczyzny wsparciem prawa i swobód naszych tę funkcyą poselską odbędą, zgodnymi głosy uprosiliśmy JW. WW. Rafała Skarbka, chorążego kołomyjskiego, sołotwińskiego etc. starostę, Kiliana Wisłockiego, stolnika trembowelskiego, Seweryna Rzewuskiego, starostę drohobyckiego, Ignacego Potockiego, starostę gliniańskiego, Romana Szumlańskiego, starostę rakowieckiego, Antoniego Dulskiego na sejm walny warszawski prześwietnej ziemi naszej halickiej i powiatów do niej należących posłami obraliśmy.

3. Gdy jednak potrzeba ojczyzny najusilniejszego w czasie teraźniejszym JW. posłów wyciąga starania, ażeby pożądanego dojścia sejmu skutek pożądany mógł nastąpić i żeby do wypróbowanej dla dobra pospolitego gorliwości swojej w najgruntowniejszym sposobie lustr sprawiedliwych swoich w obradach sentymentów całej ojczyźnie okazać mogli, do stwierdzenia juramentem do sprawiedliwego obejścia na tej funkcyi poselskiej JW. posłów wyżej wspomnianych żądaniem naszem obowiązaliśmy.

4. Którzy to JW. posłowie, za zgodnem w przytomności wszystkich JW. ziemian zezwoleniem, na rotę niżej następującą de tenore sequenti: Ja N. N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż będąc obranym od prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących posłem na sejm walny warszawski sześcioniedzielny, według instrukcyi

[1] W rkp. Zabrzycki.
[2] Castr. Hal. 278 p. 2415.

tejże prześwietnej ziemi powinienem wszystko pro bono communi tejże ziemi i całego państwa promowować, utrzymać, żadnych prywatnych interesów swoich i innych obligowanych nie mięszać, ani w żadne domowe i zagraniczne nie wdawać się praktyki, ale we wszystkiem według instrukcyi tejże ziemie halickiej do wypełnienia podanej sprawiedliwie obejdę się, tak mi Panie Boże dopomoż i niewinna męka Chrystusa Pana.

5. Po którem wypełnieniu juramentu przez JW. posłów ziemie naszej pod dyrekcyą koła naszego rycerskiego W. marszałka w niewątpliwej mając nadziei staranie JWW. posłów naszych, że obrady nasze [1] skutkiem utwierdzić i ziścić dla dobra pospolitego usiłować zechcą, do których obowiązków najusilniej obligujemy JW. posłów, niewygasłą w sercach naszych zapisując wdzięczności pamięć.

6. Zachowując zaś dotąd praktykowaną jedność prześwietnej ziemi naszej in communicandis consiliis z prześwietnym generałem, obieramy e medio nostri współziemianina IMć p. Jana Studzienickiego, ażeby in charactere posła ziemi naszej na generale w Wiszni JW. IMć senatorom, dygnitarzom i współbraci naszej prześwietnego generału od ziemi naszej należytą oświadczył rekognicyą i instrukcyą naszą komunikował, oraz ad unanimitatem animorum i zjednoczenia umysłów w utrzymaniu praw, swobód i wolności ojczystej zaprosił. Które to laudum dla gruntowniejszej wagi i waloru podpisem rąk WW. marszałka i assessorów stwierdzone do oblaty akt grodzkich ziemi naszej podać zleciliśmy. Datum w Haliczu, dnia 17 miesiąca sierpnia roku Pańskiego 1762. Michał Jastrzębski, stolnik halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Antoni Kunaszewski, skarbnik kołomyjski, assessor koła rycerskiego. Michał na Bobrowym Bobrowski, pisarz grodzki trembowelski, assessor koła rycerskiego. Floryan Bylina, cześnik czyrski, assessor koła rycerskiego.

Castr. Hal. Rel. 278 p. 2929—2932; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 52 p. 927—929.

302.

Halicz, 17 sierpnia 1762.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. W. IMć pp. posłom prześwietnej ziemie naszej halickiej i powiatów do niej należących przy szczęśliwie doszłym sejmiku naszym halickim dnia 17 miesiąca sierpnia r. P. 1762 na sejm walny warszawski zgodnie obranym, za jednomyślnem zezwoleniem wszystkich JW. ziemian do wypełnienia tymże JW. posłom podana.

2. Primo. Oświadczą najprzód JW. posłowie głębokie podziękowanie J. Kr. Mci p. n. m. za nieustanną ojcowską troskliwość około dobra publicznego, tego królestwa pieczołowitość, które gdy inszym sposobem nie może być opatrzone, tylko przez sejmową radę, że nam J. Kr. Mć p. n. m. ten jedyny do salwowania ojczyzny sposób w czasie prawem opisanym dobrotliwie podaje.

3. Secundo. Ponieważ zaś J. Kr. Mć p. n. m. żadnej w szczególności nie podaje nam propozycyi in ordine naradzenia się w ziemi naszej i podania do instrukcyi JW. IMć pp. posłom naszym, w generalności tylko zagrzewa nas ojcowskiem swojem sercem do miłości ojczyzny i opatrzenia potrzeb publicznych, jako[ż] obraliśmy takich posłów, których gorliwość o dobro publiczne jest nam niewątpliwa, tak ut sit bene patriae probatae dexteritati JW. IMć pp. i braci oddajemy.

[1] W Hal. z obrady naszej.

4. Tertio. A kiedy J. Kr. Mć p. n. m. nowych nam propozycyi ad consultandum na przyszłym sejmie nie czyni, JW. IMć pp. posłowie nasi ani sami żadnych wnosić nie mają, ani innym wnosić niedopuszczą, prócz tych, które przez dawniejsze uniwersały J. Kr. Mci p. n. m. przed sejmem proponowane były i na sejmach już traktowane.

5. Quarto. Jako zaś te są dwa pryncypalne fundamenta stałości wszystkich państw: consilium domi, arma foris, tak IMć pp. posłowie nasi najpierwej po obraniu marszałka w izbie poselskiej przełożą w izbie[1], że gwałtownie upadek dawniej praw ustanowionych, a stąd wynikający wewnętrzny nieporządek, słabość sił przy niewystarczającym bespieczeństwie tak obszernego królestwa, ucisk a stąd wzgarda i lekceważenie nas u sąsiedzkich potencyi wynika, szczególnie z upadłej przez lat już 26 sejmowej rady, która jedynym środkiem jest do porządku wewnętrznego i ubespieczenia zewnętrznego[2]. A zatem, jeżeli Rzpta za Jana Kazimierza w roku 1659 lubo dojszłych przed tem sejmach siedmiu de modo concludendorum consiliorum naradzała się i komissyą do obmyślenia tego naznaczyła, tem bardziej teraz Rzptej bez sejmów jak bez duszy przez lat 26 będącej o tem myśleć, od czego zawisło wszystko, pryncypalnie należy. Że zaś ta materya wielkiego rostrząśnienia i naradzenia się potrzebuje, miałaby ta okoliczność tak sejm zatrudniać, ażeby discrimini podpadł, na naznaczeniu podobnejże komissyi, jak była in anno 1659, JW. posłowie przestaną.

6. Quinto. Zmocnienie sił Rzptej przez aukcyą wojska nie ad agendum, co nie daj Boże, ofensive, owszem utwierdzając strictissimam względem wszystkich potencyi neutralitatem, dla własnego tylko bespieczeństwa i straży granic tak obszernego królestwa za najpierwszy potem cel JW. posłowie nasi mieć będą. A że in ordine aukcyi wojska w roku 1748 na sejmie ordynaryjnym warszawskim był już projekt po kilkuniedzielnym roztrząśnieniu go w izbie poselskiej zgodzony i ręką marszałkowską podpisany, JW. posłowie nasi o przeczytanie tego dopomną się et executionem tego popierać będą. Zepsucie zaś trybunału ponieważ najbardziej wynika z gwałtownego utrzymywania jednych przy reassumpcyi w Piotrkowie, wypychania i odtrącania od funkcyi innych, gdyby trybunałów korrektura formowana była, instabunt JW. posłowie nasi, ażeby odtąd obrani deputaci nie w Piotrkowie, ale każdy, gdzie będzie obrany w ziemi na funkcyą przysiągł et cum laudo, gdzieby tegoż i przysięga adnotowana była, z podpisem zagajającego sejmik, urzędników i marszałka sejmikowego[3] na reassumpcyą trybunału do zasiadania, nie kontrowertowania de legalitate swego obrania jachał i po dwóch sentencyach w izbie per vota i trzecie kryski, gdy któren z sędziów pretendować będzie, żeby były per tacita suffragia. Marszałek zaś sejmiku deputackiego, gdyby illegaliter obranemu deputatowi wydał laudum, pro incapaci cuiusvis functionis uznany będzie.

7. Sexto. Gór ulkuckich i mennicy otwarcie byłoby wielce pożyteczne Rzptej, względem czego jeżeli do ustanowienia na przyszłym sejmie przyjdzie, że sposoby otwarcia gór i mennicy w czasie sejmowym cum emolumento publico nie mogą[4] być umówione, wniosą i utrzymywać będą IMć pp. posłowie nasi ustanowienie na to osobnej komisyi, naznaczywszy miejsce tej blisko gór olchuskich, na którą to komissyą z senatu na sejmie wyznaczeni, ex equestri zaś ordine na sejmikach relacyjnych, w tejże liczbie z każdego województwa i ziemi, jak na komissyą radomską zwykli bywać obierani, iuxta rotham podobnej komissyi constitutione anni 1649 praescriptam wykonawszy przysięgę. Sposoby do otwarcia gór czyli to przez uformowanie societatis montanae, czyli też omni alio meliori modo obmyśliliby i speciem monety probam, pondus, numerum peciarum, inscriptionem[5] monetae et valorem ustanowiliby i któraby komissya per limitationes trwać mogła exigente necessitate aż do kadencyi przyszłego sejmu. Jako zaś według

[1] W Hal. tego słowa brak.
[2] W Hal. tekst w tem zdaniu widocznie zepsuty.
[3] W Tremb. sejmowego.
[4] W Tremb. mogą.
[5] W Hal. inscriptionum.

dawniejszych konstytucyi podskarbi bywał mennic sprawcą, tak domówią się i ostrzegą JW. pp. posłowie, ażeby IMć p. podskarbi superintendentów i subalternów, dozorców tak gór, jakoteż mennic nieustanawiał innych, tylko szlachtę narodu polskiego i W. Ks. litewskiego, religii katolickiej, dobrze osiadłą, pro futura constitutione ażeby było wyraźnie warowano, z tem ostrzeżeniem, iż jeżeliby IMć p. podskarbi przeciw temu postanowieniu wystąpił ad instantiam et delationem cuiusvis nobilis w trybunale skarbowym radomskim ażeby był poenis crumenalibus, których quantitas na teraźniejszym sejmie determinabitur, cudzoziemiec zaś albo akatolik na takowym urzędzie przeciwko prawu znajdujący się poenis personalibus et crumenalibus był karany. Co względem ekonomii żup królewskich ad mentem prawa et pactorum conventorum do zachowania ma być potwierdzono, także IMć pp. podskarbiowie na początku każdego sejmu nietylko po obraniu marszałka, ale też gdyby do tego quo fato nie przyszło, etiam na niedojszłym sejmie pod starą laską rachunki z prowentów i mennicy czynili, IMć pp. posłowie w przyszłej konstytucyi ostrzegą.

8. Septimo. Że zaś IMć pp. podskarbiowie złej monecie zagranicznej po całem królestwie rozejść się dopuścili i w kilka lat dopiero po napełnieniu tą całego kraju redukcyą uczynili, a przez wieloraką jej odmianę szkodę publiczną pomnożyli, będą się starać IMć pp. posłowie, aby przyszłą konstytucyą obwarowano, ażeby IMć pp. podskarbowie wprowadzeniu złej monety in post zabiegali i na razie pro non currenti te ogłaszali, sub rigore na tychże extendendo et eadem constitutione specificando, redukcyi zaś in futurum[1] ażeby czynić nie ważyli się. I gdyby podobny trafił się zarzucenia nas złą monetą przypadek, ażeby redukcyę komissya skarbowa czyniła, praevia poenalitate eadem constitutione specificanda na IMć pp. podskarbich[2] za zaniedbanie ich urzędu.

9. Octavo. Starać się zatem IMć pp. posłowie będą jak najusilniej o dojście sejmu, żadnych materyi ad mentem prawa o porządku sejmowania przed obraniem marszałka rozpoczynać nie będą i przy żadnej materyi cum discrimine sejmu utrzymywać się, ale cum bene sentientibus znosić się. Aukcyą tylko wojska pro essentiali mający, ażeby był obmyślony, chociaż non instantanee, ale przez wyznaczenie na to komissyi lub alia meliori methodo modus concludendorum consiliorum.

10. Nono. Jako się należą słusznie nie tylko najjaśniejszemu panu n. m. szczęśliwie nam panującemu od całej ojczyzny naszej najprzychylniejsze życzenia, tak równie najjaśniejszej jego familii, gdy tedy najjaśniejszemu Karolowi, królewiczowi polskiemu, księstwo kurlandzkie w czasie niedojścia sejmów nie przez zupełne stany Rzptej jest oddane, przeto instabunt JW. posłowie nasi, aby między wszystkimi kompetytorami i pretendentami królewicz IMć Karol był propior, któren za odebraniem feudi in plenis trinis ordinibus od J. Kr. Mci i wypełnieniem homagii tenże królewicz IMć księciem kurlandzkim przez stany Rzptej został uznanym.

11. Decimo. Gdy przez zagęszczenie ceł i prywatnych przykomorków nowo przez JW. podskarbiego koronnego[3] postawionych upadek hędlów, a najbardziej dowóz zboża dla wyżywienia krajowi naszemu potrzebny, a stąd pożytek ojczyźnie, braci naszym i obywatelom przynoszący ubywa, JW. posłowie nasi instabunt, aby cła i przykomorki nietylko w Haliczu noviter ustanowione, ale gdzie tylko równe znajdować się mogą, zniesione były, oprócz prawem postanowionych.

12. Undecimo. Gdy na tem wiele należy, aby pieczęci koronne dystyngwowanym w ojczyźnie osobom oddane były, z niemałą konsyderacyą do wakującej pieczęci koronnej [z] znakomitości imienia i domu, z umiarkowania doskonałych w ojczyźnie cnót, wiary świętej utrzymania, świątnic Pańskich[4] pomnożenia, praw i swobód nieskazitelnie Rzptej zachowania, tak obficie

[1] W Tremb. brak in futurum.
[2] W Tremb. na IMci p. podskarbim.
[3] W Hal. brak koronnego.
[4] W Hal. boskich.

niewysłowionych czyn[ów], które sąsiedzkie wyznawać nie przestają potencye zdolnością i doskonałością, upatrzyliśmy najpierwszego JW. Franciszka Salezyusza Potockiego, wojewodę i generała ziem kijowskich, JW. Zamoyskiego, wojewodę inowrocławskiego, JW. Jabłonowskiego, wojewodę bracławskiego, JW. Twardowskiego, kasztelana poznańskiego, JW. Czackiego, podczaszego koronnego, JW. Zboińskiego, starostę nowskiego in desiderio z ukontentowaniem całej ojczyzny do objęcia wspomnionej pieczęci ciż WW. posłowie najjaśniejszemu panu naszemu rekomendować najusilniej będą; do litewskiej zaś JW. IMć p. Platera, wojewodę mścisławskiego[1].

13. Decimo secundo. Tak się spodziewając, że przez zasługi buława wielka W. Ks. litewskiego JW. Massalskiemu, hetmanowi polnemu litewskiemu z łaski J. Kr. Mci najjaśniejszego p. n. m. oddana będzie, do wakujących z tych buław jednej z znakomitości imienia i zasług, z dzielności, męstwa i rycerstw najpierwszego JW. Eustachego Potockiego, generała artyleryi litewskiej, JW. Pocieja, strażnika litewskiego, JO. księcia IMć Radziwiłła, miecznika litewskiego, JW. posłowie nasi J. Kr. Mci p. n. m. do objęcia tej buławy insinuare zechcą.

14. Decimo tertio. Szacując sobie tak wielkie zasługi nie tylko z przodków, ale i teraz w osobie JW. IMci p. Tadeusza Dzieduszyckiego, podkomorzego ziemi naszej w generalności całej ojczyźnie in statisticis et bellicis dopełnione, w szczególności dla ziemi[2] w utrzymaniu dobrego porządku dojścia obrad naszych, przy podjęciu dla dobra publicznego z zaszczytem ziemi naszej częstokrotnych funkcyi, gdy tedy niewygasła w sercach naszych viget wdzięczność i pamięć, najusilniej JW. posłów obowiązujemy, ażeby przełożywszy te znakomitości zasług JW. podkomorzego naszego J. Kr. Mci p. n. m. dopraszali, aby ex vacantiis przyzwoicie JW. podkomorzemu naszemu z hojnej i dobrotliwej J. Kr. Mci łaski nie skąpo kompenzować raczył.

15. Decimo quarto. Insinuamus także, ażeby JW. posłowie nasi łasce J. Kr. Mci najusilniej rekomendowali, ile singulariter w ziemi naszej znacznemi zasługami ku dobru pospolitemu zaszczyconych i wielekrotnie na publicznych funkcyach pro totalitate praw i dobra pospolitego pracujących WW. urzędników i ziemian naszych, jako to: JW. Cetnera, oboźnego koronnego, W. Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kolomyjskiego, W. Cetnera, starostę stockiego, W. Bąkowskiego, podczaszego halickiego, w osobliwej mając konsyderacyi JW. posłowie starać się będą, ażeby ex distributiva najjaśniejszego pana gratia należytą odebrali rekompenzę.

16. Decimo quinto. Znakomite zasługi tak pro utilitate ojczyzny, jako też przy dostojeństwie najjaśniejszego pana n. m. przez W. IMć p. Antoniego Borysławskiego, chorążego halickiego a pułkownika wojsk J. Kr. Mci p. n. m. i w zagranicznych państwach i expedycyach cum discrimine zdrowia i substancyi nieskazitelną wiarą najjaśniejszemu panu szczęśliwie nam oświadczone, gdy takie zasługi, które męstwem i dzielnością są zaszczycone nie bez należytej zostawać powinny rekompenzy, najszczególniej JW. posłowie nasi compatriotae wspomnianego W. IMć p. chorążego halickiego nietylko stanom Rzptej rekomendować będą, ale też u najjaśniejszego pana starać się będą, ażeby przyzwoicie ex distributiva J. Kr. Mci gratia dobrze zasłużonemu temuż W. chorążemu halickiemu panem benemerentium udzielić raczył.

17. Decimo sexto. Zadawniona w ojczyźnie naszej W. Jastrzębskiego, stolnika halickiego imię i familia, tylu dowodami dla ojczyzny zaszczycona i z osoby samegoż W. Jastrzębskiego, stolnika halickiego z wiernością ku majestatowi, z pilnością praw i swobód ojczystych na kilkokrotnych funkcyach ponowiona do należytego obliguje nas współziemianów obowiązku, ażeby JW. posłowie w niewygasłej mieli pamięci przypomnienie J. Kr. Mci p. n. m. tegoż W. stolnika halickiego, ażeby w hojnej J. Kr. Mci dystrybucie najpierwszym wakansem tak ascenzem w ziemi, jako pane bene merentium zaszczycony został.

18. Decimo septimo. W zachodzących kontrowerzyach granicznych między dobrami ziemskiemi a starostwami, w ziemi tutejszej będącymi, JW. posłowie nasi mają się starać

[1] W Tremb. brak słów: do litewskiej... mścisławskiego.
[2] W Tremb. brak słów: dla ziemi.

o exportowanie komissyi[1] i umiarkowanie różnicy granic z oznaczeniem kopcami, praevia cognitione privilegiorum super locationes villagiorum sub hostico emanatorum.

19. Decimo octavo. Wieś Borynia i Jabłonów, w województwie ruskiem i ziemi przemyskiej leżące, prawu W. Borysławskiego, chorążego halickiego podległe, ponieważ płace hiberny i kwarty tudzież i leże chorągwiane ma sobie naznaczone, aby od podatków ekonomicznych wolne były, instabunt JW. posłowie nasi.

20. Decimo nono. Ciż JW. posłowie nasi mają się dopomnieć executionem praw dawnych na ludzi exorbitujących w Warszawie, którzy przez jurysdykcyą marszałka wielkiego koronnego sine respectu personarum exemplariter karani być mają.

21. Vigesimo. Interes sukcessorów JO. Marcina Kątskiego, kasztelana krakowskiego, z reparacyi Kamieńca wypadający i przez komisyą już Rzptej likwidowany, starać się będą JW. posłowie nasi, aby do skutku z należytą rekompenzą był przywiedziony.

22. Vigesimo primo. Przychylając się do dawniejszych instrukcyi, approbatę fundacyi collegii Societatis Jesu stanisławowskiego JW. posłowie efficere mają.

23. Vigesimo secundo. Zasługi JW. Jabłonowskich, którym należytość rekompenzy konstytucyami objaśniona, instabunt JW. posłowie, ażeby skutkiem dopełniona była.

24. Vigesimo tertio. Gdy in successionibus et exdotationibus prawa koronnego uknowanego nie mamy i vicina lege z niemałą przykrością stanów Rzptej i depansem takowe różnice ułatwiają się, przeto JW. posłowie starać się będą, aby ad hocce casus objaśniająca konstytucya nastąpiła.

25. Vigesimo quarto. Forteca kamieniecka z obrony kraju pograniczna i sytuacyi miejsca antemurale christianitatis, że potrzebuje znacznej reparacyi i opatrzenia, dla większego bespieczeństwa przynależytego obrządzenia, jako to około murów znacznie się psujących, a przytem przystawienia wszelkich amunicyi, domawiać się tedy będą JW. posłowie nasi, remonstrując stanom Rzptej bardzo potrzebne i nieodwłoczne tejże fortecy in praemissis poratowanie.

26. Vigesimo quinto. Znakomite w ojczyźnie z dawności zasługi, a osobliwszy i chwalebny JW. IMci p. Joachima Potockiego, generała leytnanta wojsk koronnych, a godnego wspomnionej fortecy komendanta dozór wyciąga po naszem województwie usilnego względu do polecenia JW. posłom naszym, ażeby najjaśniejszemu panu n. m. remonstrowali i zacność tudzież i cnotę osoby do osiągnienia dobrotliwej i hojnej ex vacantiis łaskawości pańskiej. Michał Jastrzębski, stolnik halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Antoni Kunaszowski, skarbnik kołomyjski, assessor koła rycerskiego. F[loryan] Bylina, cześnik czyrski, assessor koła rycerskiego. Michał na Bobrowym Bobrowski, pisarz grodzki trembowelski, assessor koła rycerskiego.

Castr. Hal. Rel. 278 p. 2932–2943; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 52 p. 933–937.

303.

Halicz, 10 września 1763.

Manifestacya ziemian halickich w sprawie elekcyi sędziego i podsędka tejże ziemi.

1. Actum in castro Haliciensi sabbato post festum Nativitatis B. V. Mariae proximo a. D. 1763.

2. Personaliter veniens gsus. Josephus Czyżewski sortis in bonis Zołczow obligatorius possessor, suo et mfci. Michaelis de Romanow Świrski subdapiferi Kołomyensis nomine solenniter

[1] W Hal. dodane po komisyi: tych dóbr.

coram eodem officio et actis praecavendo indemnitati libertatis nobilitaris manifestatus est in eo, quod mfci. officiales terrae praesentis obtentis literis universalibus in ordine electionis iudicum terrestrium ab illustrissimo duce Czartoryiski palatino et generali terrarum Russiae emanatis, easdem literas universales ad acta praesentia per oblatam non porrigunt propterea, ut nobilitati terminus eiusdem electionis non innotescat, ipsi quoque officiales possint absque notitia nobilitatis inter se iudices terrestres eligere, de quo manifestatio facta est, tum quod iidem mfci. officiales ante tempus comitiolarum electionis deputati ad tribunal et boni ordinis huc Haliciam conventi, quoddam conventiculum inter se peragere et quaedam puncta libertati nobilitari derogantia, praesertim ratione liberi veto conficere et opibus ditiores nobiles pensare ac eosdem distinguere intendunt, de quo manifestans suo et quo supra nomine, tum de nullitate quorumvis actuum praeiudiciosorum, inhaerendo legibus regni atque anterioribus manifestationibus iterum atque iterum manifestatur.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 283 nr. 1491.

304.

Halicz, 12 września 1763.

Manifestacye ziemian halickich w sprawie sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. Actum in castro Haliciensi feria secunda ante festum Exaltationis s. Crucis proxima a. D. 1763.

2. Osobiście przyszedłszy urodzony IMć p. Józef Jasiński, niespokojnością sumienia wzruszony, że ważył się na szkodę dobra publicznego, niedostatkiem i potrzebą przywiedziony, oraz mocnemi perswazyami namowiony od IMci p. Antoniego Świderskiego, komisarza JO. księcia IMci wojewody bracławskiego[1], na zerwanie sejmiku teraźniejszego deputackiego czerwonych zł. dwa wziąć i wraz z innymi podobnymże sposobem ujętemi activitatem tegoż sejmiku tamując manifest zanieść, circa repositionem tychże czerwonych zł. od manifestu tegoż odstępuje i activitatem sejmikowi przywraca.

3. Stanąwszy oczewisto JWW. WW. ur. Tadeusz na Wielkich Dzieduszycach Dzieduszycki, podkomorzy halicki, żukowski, bachtynski etc. starosta, Franciszek Xawery z Branic Branicki, halicki, balwardzki, jastrzębiecki etc. starosta, Antoni Borysławski, halicki, Sebestyan Musakowski, trembowelski chorążowie, Michał Jastrzębski, stolnik halicki, Kazimierz Krogulecki, podczaszy kołomyjski, Jan z Golejowa Golejowski, podstoli trembowelski, Tomasz Niewengłowski, miecznik halicki, Stanisław Worcel, wojski kołomyjski, podstarosta grodzki halicki, Jan Antoni Dąbrowski, skarbnik halicki, Marcin Koziebrocki, starosta olchowiecki sen[dzia] gr[odzki] hal[icki], Jan Amor hrabia Tarnowski, starosta kaorlicki, Antoni Kunaszewski, skarbnik kołomyjski, Konstanty Szumlański, chorążyc halicki, Antoni Witosławski, regent ziemski przemyski, Antoni Wierskowski, cześnik nowogrodzki, Maciej Przyłuski, Dominik Obertyński, Stanisław Pielawski, podczaszyc kołomyjski, Jan Gościmiński, cześnikowicz nurski, Karol Obertyński, Dominik Zbykalski, podstoli nowogrodzki, Franciszek Mysłowski, miecznik trembowelski, Martin Bąkowski, pisarz grodzki halicki, Antoni Czerkaski, Józef Rafałowski, Adam Zawadzki, Floryan Bylina, cześnik czyrski, Stanisław Kolumna Kobylski, stolnik dobrzyński, Dominik Ostroski, skarbnikowicz sanocki, Tomasz Gajecki, stolnikowicz czerniechowski, Stanisław Broniewski, cześnik brzeski kujawski, Antoni Zawadzki, Dominik Korabiewski, podczaszy chęciński, Bogusław Saryusz Zaleski, Bazyli Bara-

[1] Jan Kajetan ks. Jabłonowski. Boniecki, Herb. pol. VIII. 109; zob. też ust. nast.

niecki, Ignacy Sulatycki, cześnik stężycki, Marcin Łosowski, miecznik chełmiński, Irzy Dubrawski, wojski zatorski, Jan Łosowski, Mateusz Rożen, Adam Albinowski, skarbnik wędyński, Jan Wierzchowski, podstolic sochaczewski, Antoni Karczewski, Stanisław Ratowski, Antoni Sierakowski, Stefan Murzyński, Piotr Kutiatycki, Andrzej Karasowski, Samuel Łucki, Grzegorz Obrompalski, Ignacy Czerkaski, Stanisław Rzeczycki, Tomasz Żdżanski, Józef Kurylczak Drohomirecki, Franciszek Spławski, Irzy Zurakowski, Bazyli Hoszowski, Michał Zaleski, Jan Zajączkowski, Bazyli Siemiginowski, Irzy Bahrynowski, Jan Koblański, Michał Dubrawski, podczaszy drohicki, Maciej z Dembian Dembinski, Stanisław Przysiecki, Antoni Omieciński, Jan Omieciński, Irzy Zurakowski, Jan Rukaszewski, Józef Przysiecki, Roch Przysiecki, Stanisław i Wojciech Bahrynowscy, Stefan Łucki, urzędnicy i obywatele ziemi halickiej do akt niniejszych grodu halickiego przychylając się do całości praw ojczystych, miłej równo z życiem wolności, prerogatywy stanu szlacheckiego wszelkim honorom równością będącego, przed tymiż aktami, z wielkim serc swoich umartwieniem przeciwko IMć pp. quorumvis nominum Swiderskiemu, JO. księcia IMci Jana Kajetana Jabłonowskiego, wojewody bracławskiego komisarzowi, Zieleniewskiemu i Krzymowskiemu protestują się, a to z tej okoliczności, iż pomienieni IMć pp. Świderski komisarz równie z IMć p. Zieleniewskim i Krzymowskim jedno rozumienie mający, ważyli się podczas obrad sejmiku elekcyi deputata, w Haliczu tu agitującego się, na prześwietny trybunał koronny przeciwko prawu i sprawiedliwości postępując, współbraci naszych w manifeście przeciwko wyż wyrażonym naszym obradom sejmiku elekcyi deputata wyrażonych na zerwanie i zepsucie tegoż sejmiku przekupować, jakoż przekupili i obrady elekcyi sejmiku deputata zerwali. Co IMć niektórzy przekupieni postrzegszy ten nieprzyzwoity a prawu koronnemu przeciwny błąd, podczas tychże obrad na miejscu zwykłem w kościele oretenus wyznali i współ w tej mierze będących i czyniących wydali, o który to występek zapobiegając podobnym na potem inkonweniencyom, a ubolewając na tak krytyczną, Bogu i światu polskiemu obmierzłą scenę, powtórnie tym manifestem użalają się.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 283 nr. 1494 i 1497.

305.

Halicz, 13 września 1763.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnego województwa ruskiego, ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się tu do Halicza, in locum consultationum solitum in crastino sejmiku electionis deputata na prześwietny trybunał[1], t. j. die duodecima Septembris roku teraźniejszego 1763 na sejmik boni ordinis ad mentem prawa koronnego, najprzód supremo regum Domino powinne za użyczone łaski Jego, że nam ad gremium do tej obrady publicznej zjechać się i nas zjednoczyć raczył, a oraz o sukcessach pro integritate boni publici uczynić publiczną przyzwolił radę.

2. Gdzie solita praxi unanimique voto et assensu za dyrektora koła naszego rycerskiego W. IMć p. Kazimierza Hilchena, stolnika smoleńskiego, tudzież W. IMć pp. Józefa Ratowskiego, cześnika wiskiego i Stanisława Pilawskiego, podczaszyca kołomyjskiego, współziemian naszych, n. w. m. p. i braci, sub quorum magnanima authoritate takową postanowiliśmy ziemiańską uchwałę.

3. Ponieważ funkcya komisarska po zakończeniu swojem w roku da Bóg przyszłym 1764 przez JW. IMć p. Antoniego z Bezdzic Broniewskiego, skarbnika żydaczowskiego, w prze-

[1] Por. nr. poprzedni.

świetnej ziemi naszej halickiej wakować będzie, przeto my, zważając wielkie przy swoich prerogatywach z antenatów w ojczyźnie i w tejże ziemi naszej JW. IMci p. Tadeusza na Wielkich Dzieduszycach Dziedoszyckiego, podkomorzego halickiego, żukowskiego etc. starosty, trudy, fatygi i pieczołowania, niemniej pokazując powinną wdzięczność, na przyszły trybunał koronny skarbowy radomski, non derogando quidquam przeszłym ziemi naszej uchwałom, na przyszły trybunał w roku da Bóg przyszłym 1765 przypadający tegoż JW. IMć p. Dziedoszyckiego, podkomorzego halickiego, do tej funkcyi unanime upraszamy i uznajemy.

4. A ponieważ tenże JW. podkomorzy halicki, nieuchylając ku ziemi naszej tej przychylności, tęż funkcyę akceptuje, szczególnie to sobie, ażeby do żadnych percept largicyi ziemiańskich nienależał i od tych był daleki, usilnie excypuje, przeto taż percepta largicyi ziemiańskiej do przyszłych obrad ziemi naszej rezerwuje się.

5. A że retenta circa calculum JW. komisarzów liquide pokazały się, przeto W. IMć p. plenipotenta ziemi naszej obligujemy, ażeby też retenta wszelkie, na miastach i wsiach zaległe, ulteriori processu windykował.

6. Zważając znaczną akt ziemskich dezolacyą, ażeby w dalszą nie poszły ruinę i zniszczenie, owszem ażeby bespieczną dla siebie miały konserwacyą, W. IMć p. Głoskowskiego, stolnika łomżyńskiego, per anterius laudum uznanego regenta ziemskiego halickiego upraszamy, ażeby tenże W. IMć p. regent dwóch z palestry halickiej do ułożenia tychże akt, wypisania seryarza de nominibus et cognominibus cum essentia w każdej książce spisania wynalazł i postanowił, którzy IMć coram officio castrensi na kadencyi najpierwszej super fidelitatem w rewidowaniu i układaniu jurament wypełnić mają, a W. IMć p. regent tymże solaria naznaczy i wypłaci. Że zaś tak pro solario, jakoteż introligatora potrzebna jest expens. na tę naznaczamy z podymnego następującego zł. p. 500; której roboty na przyszłym sejmiku ma dać IMć p. regent rationem, w czem curam et solicitudinem tegoż W. IMci p. regenta zawdzięczyć przyrzekamy.

7. Podobnież, że i akta trembowelskie, nie mające dobrej lokacyi, które W. IMć p. Borysławski, chorąży halicki, ex zelo całości fortun szlacheckich powiatu trembowelskiego własnym kosztem podejmuje się kancellaryę wystawić, grunt w Trembowli, dworowi tegoż IMci p. chorążego przyległy ziemiański, temuż W. IMci p. chorążemu halickiemu cum superius specificata condicione perpetuis temporibus dajemy.

8. A ponieważ ziemia nasza przy dosyć szczupłym podatku ziemiańskim raz tak wielkiemi obciążona zostaje przez dyspozycyą tejże ziemi długami, a potem i ustawicznym przez różnych IMciów już i uspokojonych po tyleż razy w swoich pretensyach naprzykrzeniem, zaczem obligujemy IMć p. plenipotenta ziemi naszej, aby wydał pozwy IMciom pretendentom do skarbu ziemi naszej na trybunał skarbowy radomski, a JW. IMć p. komisarza upraszamy, aby dekret na kondescenzyą do rozeznania i likwidowania pretensyi largicyonalnych efficiat.

9. A że tenże prowent nasz ziemiański per renitentiam miast coraz zmniejsza się, więc i o to obligujemy IMć p. plenipotenta, aby zapatrzywszy się na dawniejsze dekreta, wszystkich retentorów zapozwał, oraz ex vi legis contra decreta annorum 1762 i 1763 vim legis in se praeseferentia termina exportował i ad effectum przyprowadził. A że niektórzy IMć wiele podatków ziemiańskich za zmyślonemi assygnacyami powybierali z uszczerbkiem znacznem skarbu ziemiańskiego, więc IMć p. plenipotent obligatur tychże IMciów pro fabricatione ac sumendis poenis, ubi de iure venerit, przypozwać.

10. Z retentów pieniędzy ziemiańskich in paratis w kancellaryi halickiej u IMci p. susceptanta będących, konwentowi maryampolskiemu OO. Kapucynów zł. p. 300, kościołowi farskiemu halickiemu zł. 100, na reparacyą kościoła OO. Dominikanów konwentu tyśmienickiego, zważając potrzeby restauracyi po pogorzeniu nastąpionym zł. p. 400, konwentowi lwowskiemu OO. Bernardynów na kanonizacyą św. Jana z Dukli zł. p. 200 naznaczamy. Które pieniądze pomienionemu kościołowi i konwentowi za assygnacyami JW. komisarza wypłacić pomieniony IMć p. susceptant powinien będzie.

11. Poczta halicka z prowentów ziemi halickiej, a kamieniecka z powiatu trembowelskiego, upraszamy JW. IMć p. komisarza ziemi naszej, ażeby uspokojona była i in futurum podobnież z miejsc swoich wyznaczonych odbierala satysfakcyą.

12. Także W. IMć pp. Józefowi Cielużyńskiemu, chorążemu wendyńskiemu i tegoż imienia Ratowskiemu, cześnikowi wiskiemu za odprawioną funkcyą poselstwa do Warszawy do J. O. księcia IMci wojewody ruskiego w interesie prześwietnej ziemi, bonifikując ich własną expens w tym interesie podjętą, naznaczamy z tychże pozostałych remanentów, t. j. W. IMci p. Ratowskiemu od IMci p. susceptanta trembowelskiego zł. p. 500, a W. IMci p. Cielużyńskiemu od IMci p. susceptanta z remanentów halickich itidem zł. p. 500, IMci p. Antoniemu Karczewskiemu, subdelegatowi grodzkiemu halickiemu zł. p. 300.

13. Obligujemy IMć p. komisarza ziemi naszej, ażeby żadnych assygnacyi na podatki ziemiańskie, prócz teraz oznaczonych, niewydawał, lecz też podatki ziemiańskie z miast i miasteczek ziemi halickiej i powiatu kołomyjskiego do kancellaryi halickiej, a z powiatu trembowelskiego do kancellaryi trembowelskiej do rąk IMci p. Stanisława Ratowskiego oddawane zostawały do dalszej dyspozycyi ziemiańskiej. Z których to potem mają być wypłacane W. IMć ziemianom zaległe largicye, z dawniejszych laudów sprawiedliwie należące, zweryfikowane i likwidowane, mianowicie W. IMci p. Szumańczewskiemu, łowczemu halickiemu za funkcyą poselską do Grodna przy assygnacyi JW. IMci p. starosty kaniowskiego zaległych kwoty zł. p. 850; sukcessorom ś. p. W. IMci p. Józefa Pilawskiego, starosty kiszyńskiego, którego wielkie zasługi tak w ojczyźnie, jako i w prześwietnej ziemi halickiej odprawującego deputackie, poselskie i inne, a osobliwie do najjaśniejszego cara moskiewskiego sumptu proprio funkcye, za co wszystko per anteriora lauda naznaczyła była prześwietna ziemia halicka in anno 1720 zł. p. 8.000, gdy na to niewypłacono per combinationem, taż ziemia halicka in anno 1725 naznaczyła zł. p. 3.254, gdy i ta kwota nie doszła, powtórna nastąpiła prześwietnej ziemi medyacya i naznaczyła sukcessorom, t. j. Tadeuszowi i Stanisławowi Pilawskim zł. p. 1.700. Na to ciż sukcessorowie odebrali zł. p. 300, desideratur reliquum 1.400 dla sukcessorów tychże. W. IMci p. Wojakowskiemu, kasztelanicowi przemyskiemu ad mentem laudi a. 1725 concernens, W. IMć pp. Dubrawskim, Zawadzkim, Bahrynowskiemu, Obrąpalskiemu, Niewęgłowskiemu, Gierczanowskiemu, Żurakowskiemu, Zajączkowskiemu, Wręckiemu, Hołyńskiemu, Karczewskiemu, Studzienieckiemu, Ostrowskim, Pieleckim, Drohomireckim, Grabowieckim, Berezowskim, Jasińskim, Bereźnickim i innym mającym się zaszczycać laudami i assygnacyami wyż wyrażonymi.

14. Pamiętając podobnież zasługi W. IMci p. Marcina Łossowskiego, miecznika chełmińskiego [1], vicesgerenta grodzkiego halickiego, mającego w manutencyi interessa ziemi naszej w prześwietnym trybunale radomskim i trzymającego plenipotencyą ziemiańską, który po zakończonej funkcyi komisarskiej JW. Karsznickiego, podkomorzyca halickiego otrzymał dekret pro constituenda nova tariffa proprio aere w prześwietnym trybunale radomskim, tudzież i kondescenzyą sumptu proprio sprowadzoną, in recompensam naznaczyliśmy byli in anno 1756 zł. 800, a że dotąd tenże W. IMć p. Łossowski nie odebrał dla siebie sprawiedliwej satysfakcyi wyż naznaczonej, przeto w dalszym czasie niezawodną przyrzekamy satysfakcyą.

15. Zważając znaczną klęskę nastąpionego ognia przypadkowego miasta całego Tyśmienicy w ziemi naszej, które poenitus in favillam poszło, jako jurament publiczny przez mieszczan i obywatelów tyśmienickich circa acta castrensia wykonany, a przez W. IMć p. Marcina Łossowskiego, miecznika chełmińskiego [2], vicesgerenta grodzkiego halickiego nam podany i remonstrowany, przeto de iustitia evidenti, widząc tak znaczną miasta tego konflagracyą, od podatków ziemiańskich czopowego i szelężnego na lat pięć toż miasto Tyśmienicę uwalniamy.

[1] W Tremb. mylnie chełmskiego.
[2] W Tremb. chełmskiego.

16. Wielmożni urzędnicy miejsc swoich IMciom na obrady nasze przyjeżdżającym prócz starostów grodowych ustępować nie mają, owszem swoje miejsca secundum stallum urzędu swego zasiadać będą, a w obieraniu posłów do dawnych laudów intuitu porządku referujemy się.

17. W. IMć p. Mossakowski, chorąży trembowelski po odprawionej funkcyi komisarskiej jako cum honore et decreto prześwietnej ziemi i po zdaniu sprawiedliwej kalkulacyi de perceptis et expensis z azardem własnym, ile nie pretendując nic więcej szczególnie serc i affektów braterskich cokolwiek de proprio na wsparcie interesów ziemi naszej halickiej erogował, tak ze wszelką wdzięcznością dalszą przyrzekamy rekognicyą.

18. Podobnież W. IMci p. Szumańczewskiemu, łowczemu halickiemu za takowąż funkcyą condigne odprawioną zachowujemy obligacyą. Niemniejszą pamięć godnych zasług w ziemi naszej W. Golejewskiemu, podstolemu trembowelskiemu, Kroguleckiemu, podczaszemu kołomyjskiemu, Niewęgłowskiemu, miecznikowi halickiemu w sercach naszych zapisujemy.

19. Jako zaś w dawniejszych laudach jest obwarowano, aby IMć impossessionati lub na czynszach siedzący i żadnych zasług nie mający, ad activitatem sejmików nie należeli, i [z] skarbu ziemiańskiego naszego żadnej partycypacyi nie mieli, tak i teraźniejszą tą naszą uchwałą tychże IMciów abrogujemy. To tedy laudum i wszystkie w nim opisane punkta jako zgodnie są postanowione, tak one chcąc mieć in firmo robore JW. marszałkowi i W. IMciom pp. assessorom koła naszego podpisać i do grodu per oblatam podać rekomendujemy. Działo się w Haliczu, dnia 13 miesiąca września roku 1763. Kazimierz Hilchen, stolnik smoleński, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Józef Ratowski, assessor. Stanisław Pilawski, assessor.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 283 nr. 1515; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 4 nr. 612.

306.

Halicz, 30 stycznia 1764.

Konfederacya ziemian halickich.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, po nieodżałowanem życia skończeniu najjaśniejszego ś. p. króla IMci Augusta Trzeciego, szczęśliwie nam przez lat trzydzieście panującego, a przez uniwersał z mocy praw koronnych od JO. książęcia IMci Władysława Łubieńskiego, prymasa Korony polskiej i W. Ks. litewskiego i pierwszego książęcia do ziemi naszej w Warszawie, die duodecima Novembris anno elapso millesimo septingentesimo sexagesimo tertio wydany i do ksiąg grodu tutejszego halickiego w roku teraźniejszym 1764 per oblatam podany, niepowetowaną stratę najjaśniejszego króla IMci p. n. oznajmujący, na miejsce obrad naszych zwyczajne tu do Halicza, na dzień niniejszy 30 stycznia roku teraźniejszego zjachawszy i konkluzyą niniejszych obrad naszych dotrzymać sub fide, honore et conscientia przyrzekłszy, najprzód najgłębsze najwyższemu nieba i ziemi Stwórcy, królowi i panu, per quem reges regnant jednomyślne składamy dzięki, że nietylko nas pod ten czas, gdy cała Europa wojennym upałem przez lat wiele, jeszcze za panowania sławnej pamięci dopiero zmarłego najjaśniejszego króla naszego niszczona była, my sami pod ojcowskiem tegoż monarchy panowaniem miłym cieszyliśmy się pokojem, ale też nawet po przeniesieniu z królestwa ziemskiego na wieczne niebieskie tegoż króla osieroconych nas incolumes zachowuje, na miejsce niniejszych obrad dla ocalenia krwią i życiem wysłużonych swobód naszych sprowadził.

2. Powinne oraz JO. książęciu IMci Lubieńskiemu, arcybiskupowi gnieźnieńskiemu, prymasowi i pierwszemu książęciu ojczyzny naszej oświadczamy podziękowanie, że w teraźniejszem naszem bezkrólewiu usilne do uszczęśliwienia całej ojczyzny naszej ma pieczołowanie.

3. A jako obrady nasze od obrania serc i afektów naszych braterskich dyrektora i marszałka zaczynać się powinny, tak też W. IMć p. Marcina Koziobrodzkiego, sędziego grodzkiego halickiego, starostę olchowieckiego, męża znakomitością tak własnych, jakoteż antecessorów swoich w ojczyźnie i ziemi naszej zasług zaszczyconego za marszałka oraz z WW. IMć pp. Marcinem Bąkowskim, halickim, Michałem Bobrowskim, trembowelskim grodzkimi pisarzami i Felicyanem Giedzińskim, kapitanem wojsk koronnych z trzech naszych halickiego, trembowelskiego i kołomyjskiego powiatów assessorami równie tak z siebie, jakoteż z przodków swoich w ziemi naszej i ojczyźnie znakomitemi do podjęcia tej dla całości dobra naszego fatygi obraliśmy i uprosiliśmy.

4. Po którem jednomyślnem obraniu, ubezpieczając fortuny i osoby nasze pod czas teraźniejszy, dla ukarania przestępców przez wakujące sądy wszelkie bez jurysdykcyi zostające, przychyliwszy się w tem do opisu praw i zwyczajów ojczyzny naszej oraz uniwersału wspomnionego JO. książęcia IMci prymasa koronnego i W. Ks. litewskiego, do obrania sędziów kapturowych przystąpiliśmy. Jakoż zgodnie i jednomyślnie JW. i WW. IMć pp. Franciszka Xawerego Branickiego, starostę halickiego, Antoniego Borzysławskiego, chorążego halickiego, podstarostę grodzkiego trembowelskiego, Sebastyana Mossakowskiego, chorążego trembowelskiego, Mateusza Bąkowskiego, podczaszego halickiego, Alojzego Baworowskiego, podczaszego trembowelskiego, Kazimierza Krogulеckiego, podczaszego kołomyjskiego, Antoniego Dulskiego, podstolego halickiego, Jana Golejowskiego, podstolego trembowelskiego, Michała Swirskiego, podstolego kołomyjskiego, Mikołaja Szumańczowskiego, łowczego halickiego, Wojciecha Marchockiego, wojskiego trembowelskiego, Stanisława Worcella, wojskiego kołomyjskiego, podstarostę grodzkiego halickiego, Tomasza Niewęgłowskiego, miecznika halickiego, Franciszka Mysłowskiego, miecznika trembowelskiego, Jana Dąbrowskiego, skarbnika halickiego, Marcina Koziobrodzkiego, sędziego grodzkiego halickiego, starostę olchowieckiego, marszałka koła naszego rycerskiego, Jakóba Gurskiego, łowczego nowogrodzkiego, komornika granicznego halickiego, Marcina Bąkowskiego, pisarza grodzkiego halickiego, Michała Bobrowskiego, pisarza grodzkiego trembowelskiego, Felicyana Giedzińskiego, kapitana wojsk koronnych, koła naszego assessorów, Alexandra Daszkiewicza, Józefa Poradowskiego, Jana Borawskiego, komorników granicznych halickich, Dominika Cetnera, starostę stockiego, Andrzeja Mierzejowskiego, kasztelanica sochaczewskiego, Józefa Gąsiewskiego, podstolego ciechanowskiego, Bazylego Szumlańskiego, chorążyca halickiego, Macieja Przyłuskiego, rotmistrza wojsk koronnych, Józefa Morysona, chorążego rożańskiego, Jacka Grabiankę, starostę mszanieckiego, Antoniego Krosnowskiego, starostę petrykowskiego, Andrzeja Orłowskiego, starostę ostrowskiego, Antoniego Witosławskiego, miecznika nurskiego, Michała Jarczewskiego, podczaszego buskiego, Jerzego Golejowskiego, cześnika buskiego, Antoniego Wierzchowskiego, cześnika nowogrodzkiego, Rocha Czechowicza, cześnikowicza liwskiego, Marcina Poniatowskiego, skarbnika łukowskiego, Tomasza Gajeckiego, stolnikowicza czerniechowskiego, Floryana Bylinę, cześnika czerskiego, Jana Olszewskiego, Marcina Łossowskiego, miecznika chełmińskiego, Antoniego Duczymińskiego, vicesgerentów grodzkich halickich, Dunstana Wojakowskiego, kasztelanica przemyskiego, Franciszka Raciborskiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego, Bogusława Zaleskiego, cześnikowicza żydaczowskiego, Antoniego Kosińskiego, cześnikowicza żydaczowskiego, Piotra Koca, cześnika chełmińskiego, Ignacego Sulatyckiego, podstolego winnickiego, Onufrego Zabielskiego, Dominika Kolędowskiego, Dominika Ostrowskiego, skarbnikowicza sanockiego, Ignacego Bagińskiego, Stanisława Kobylskiego, stolnika liwskiego, Dyonizego Hryńkiewicza, Michała Obertyńskiego, Andrzeja Kurowskiego, łowczego żytomirskiego e medio nostri za sędziów kapturowych obraliśmy. Których to JW. WW. IMć

pp. sędziów kapturowych wyżwyrażonych wszystkich juramentu na tęż funkcyą podług prawa rota iudicibus ad tribunał regni deputatis lege praescripta in facie nas wszystkich solenniter wykonanego wysłuchaliśmy.

5. Termin najpierwszej kadencyi zaczęcia sądów kapturowych i obrania marszałka tychże sądów na dzień 27 miesiąca lutego tu w Haliczu naznaczamy. Które kadencye wspomnionych sądów kapturowych alternatą, t. j. jedna kadencya w Haliczu, druga w Trembowli sądzone być mają, gdzie sprawy ziemie halickiej i powiatu kołomyjskiego na kadencyi halickiej, sprawy zaś powiatu trembowelskiego na kadencyi trembowelskiej te wszystkie, które sądom kapturowym z prawa do sądzenia są pozwolone, mieścić się powinny.

6. A jako sądom kapturowym de lege competit sądzić causas fisci z exaktorami i o retenta podatków, tak mając wzgląd na wielu skarzących się ziemian braci naszych, przez lauda naznaczone wsparcie mających a dotąd nieuspokojonych, ażeby za poprzedzającą od sądów kapturowych deklaracyą wszyscy expectantes z donatywami swemi przez lauda naznaczonemi likwidowali się i którzyby incompetenter prowenta ziemskie z miast powybierali, natychmiast decyzyą sądu kapturowego, jaka wyniknie, otrzymali.

7. Akta grodzkie lubo przez uniwersał JO. książęcia IMci prymasa, aby otwarte były ostrzeżone zostały, jednak ponieważ według dawnego w podobnym czasie zwyczaju immediate przed sejmikami teraźniejszymi zamknięte były, więc otwarcie onych jakoteż i ziemskich post elapsum triduum pozwalamy, vacante zaś iudicio terrestri Haliciensi dla pilniejszej akt ziemskich konserwacyi i dozoru W. IMci p. Józefa Głoskowskiego, współziemianina naszego, jako dawniej obranego regenta ziemskiego halickiego juramentu na urząd tejże regencyi ziemskiej in facie totius inclytae terrae wysłuchaliśmy i onemu dozór i konserwacyę tychże akt ziemskich wraz z susceptą, stante interregno, oddajemy i polecamy.

8. A jako JW. IMć p. Franciszek Ksawery Branicki, starosta halicki ore publico na tym kongresie deklarował, tak pro securitate et assistentia sądów kapturowych, tudzież na egzekucyą i łapanie excessivorum JW. halicki i trembowelski starostowie aby milicyi swojej dodali, praesenti laudo obligantur.

9. Na sejm następujący convocationis, pro die septima Maii anni praesentis w Warszawie podług wyrażenia w uniwersale JO. księcia IMci prymasa determinowany, z ziem i powiatów naszych JW. WW. IMć pp. Franciszka Rzewuskiego, pisarza polnego koronnego, Tadeusza Dziedoszyckiego, podkomorzego halickiego, Franciszka Ksawerego Branickiego, starostę halickiego, Jana Golejowskiego, podstolego trembowelskiego, Ignacego Potockiego, starostę gliniańskiego i Ignacego Potockiego, starostę kaniowskiego, posłów zgodnie i jednomyślnie obraliśmy i uprosili, oraz tychże samych JW. IMć pp. posłów juramentu na tęż funkcyą in eam rotham: „Ja N. N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż ad mentem instrukcyi ziemi naszej halickiej, na sejm convocationis danej, stosować się i onę pro posse utrzymywać będę, si quid nocivi Reipublicae i ziemi naszej videro avertam i pozwalać in praeiudicium Rzptej i ziemi naszej nie będę, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Jezusa Chrystusa", solennie wypełnionego wysłuchaliśmy, instrukcyę zaś zgodnie przez nas umówioną i ułożoną wydać i onę podpisać JW. IMci p. marszałkowi i W. IMć pp. assessorom zaleciliśmy i uprosili.

10. Ponieważ zaś komunikacya instrukcyi naszej generałowi województwa naszego ruskiego na sejmiki w Wiszni agitować się mające przynależy, zaczem W. IMć p. Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego, współziemianina naszego do funkcyi poselskiej na też sejmiki dnia 6 lutego w roku teraźniejszym 1764 w Wiszni agitować się mające zobligowaliśmy. Któremu to IMci p. posłowi do Wiszni obranemu w nadgrodę fatygi i expensy zł. p. 500 z skarbu ziemiańskiego naznaczamy i ażeby też zł. 500 wspomnionemu IMci p. posłowi nieodwłocznie IMć p. Rodkiewicz, susceptant grodzki halicki z podatku czopowego i szelężnego wypłacił, zalecamy.

11. Niemniej wziąwszy przed się obowiązek oświadczenia powinnej rekognicyi tak JO. książęciu IMci Łubieńskiemu, arcybiskupowi gnieźnieńskiemu, prymasowi i pierwszemu książęciu Korony i W. Ks. litewskiego, jakoteż JO. IMci p. Branickiemu, kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, za pilne około dobra publicznego i ocalenie ojczyzny i swobód naszych staranie i prace, zaczem dla dopełnienia tegoż imieniem całej ziemi naszej obowiązku do JO. księcia IMci prymasa i pierwszego książęcia Korony polskiej i W. Ks. litewskiego W. IMć pp. Marchockiego, wojskiego trembowelskiego i Sulerzyckiego, rotmistrza wojsk koronnych, a zaś do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego W. IMć pp. Baworowskiego, podczaszego trembowelskiego i Czechowicza, cześnikowicza liwskiego od ziemi naszej posłów obraliśmy i zobligowali.

12. Providendo także internae securitati ziemi naszej i powiatów, to sobie zgodnem zezwoleniem stanowimy i przyrzekamy, ażeby każdy z nas w dobrach i possessyi swojej wszelkie osoby swywolne i wagujące się, tumulty wszczynające tudzież poddanych chłopów błąkających się i uciekających na swoim gruncie łapać, rewidować i sekwestrować mógł, co pro ulla violentia censeri nie powinno.

13. Mając wzgląd sprawiedliwy na W. IMć p. Dymitra Szumlańskiego, miecznika kołomyjskiego, w ziemi naszej z imienia i zasług zdawna zaszczyconego, ponieważ tenże W. IMć p. miecznik kołomyjski na teraźniejszym sejmiku pretensyi do funkcyi poselskiej sobie sprawiedliwie należącej dobrowolnie odstąpił, zaczem na czas dalszy pierwszość zawdzięczenia tejże uczynności w sercach naszych braterskich dla tegoż W. IMci p. miecznika kołomyjskiego zachowujemy.

14. Widząc wielką niewygodę dla urzędników i ziemian, że niemasz ławek w kościele, zaczem polecamy IMci p. Wręckiemu, burgrabiemu grodzkiemu halickiemu, ażeby podług informacyi JW. IMci p. podkomorzego halickiego ławki wygodne wystawić kazał i tego dojrzał; expens na też ławki IMć p. Rodkiewicz susceptant ma z kasy ziemiańskiej prowidować. Które to laudum niniejszych obrad naszych zgodnie i jednomyślnie ułożone i postanowione podpisem rąk naszych własnych stwierdzamy. Działo się w Haliczu, na miejscu sejmikowania zwykłem, dnia 30 stycznia r. Pańskiego 1764. Marcin Bolesta Koziebrodzki, starosta olchowiecki, sędzia grodzki halicki, porucznik znaku pancernego JW. kuchmistrza W. Ks. litewskiego, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Marcin S[tanisław] K[ostka] Bąkowski, pisarz grodzki halicki, assessor. Michał na Bobrowym Bobrowski, pisarz grodzki trembowelski, assessor. Primus Felician z Giedni Prawdzic Giedziński, kapitan kawaleryi koronnej, assessor z ziemi halickiej.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 284 nr. 59; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 5 nr. 29.

307.

Halicz, 30 stycznia 1764.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm konwokacyjny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. Franciszkowi Xaweremu (sic) Rzewuskiemu, pisarzowi polnemu koronnemu, Tadeuszowi Dziedoszyckiemu, podkomorzemu halickiemu, Franciszkowi Xaweremu Branickiemu, staroście halickiemu, Janowi Golejowskiemu, podstolemu trembowelskiemu, Ignacemu Potockiemu, staroście gliniańskiemu, Ignacemu Potockiemu, staroście kaniowskiemu, posłom ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego na sejm następujący convocationis post fata dolenda najjaśniejszego divae memoriae króla IMci Augusta

Trzeciego pro die 2 Maii anni praesentis w Warszawie uniwersałem JO. książęcia IMci Władysława Łubińskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiej i W. Ks. litewskiego, pierwszego książęcia, naznaczony obranym, w punktach niżej opisanych dana.

2. A najprzód. Cudowną zawsze nad tem królestwem adorując prowidencyą Boską, przedziwne tej skutki tem szczególniej poznawać mogliśmy, gdy przez lat 27 bez sejmu, a przeto bez rady, bez sił, bez sprawiedliwości, bez bespieczeństwa zewnętrznego i porządku wewnętrznego między mocnymi i z sobą wojującymi będąc, lubo nie bez wielu przykrości ocaleliśmy. Tem osobliwiej teraz poznawać tę i wielbić nam przynależy, że w czasie zmocnionego na najwyższy stopień nieporządku, słabości sił, niedostatku, a nadto pomnożonych niesnasków i nienawiści domowych osieroconych z pobożnego i dobrego p. Augusta Trzeciego, którego osobista dobroć i łaskawość wszelkie z innych miar przykrości słodziła, taż providentia opatrzeć nas raczyła takim w osobie JO. księcia IMci Władysława Łubińskiego prymasem i osieroconego królestwa rządcą i opiekunem, który jako od początku objęcia tej najwyższej w królestwie dostojności wszelkie usiłowania łożył na poprawę dobra publicznego, tak po nieodżałowanem zejściu najjaśniejszego pana wszelką gorliwość swoję na sprawienie spokojności publicznej, rządu dobrego sub interregno i przyszłego uszczęśliwienia nas wzmaga, za co Bogu Najwyższemu od nas wszystkich niech będą dzięki. W zgromadzonych zaś stanach Rzptej IMć posłowie nasi tą, która należy się od całego królestwa, w szczególności od ziemi naszej, oświadczą JO. księciu IMci powinną rekognicyą i podziękowanie.

3. Secundo. Jako zaś sejm convocationis z istoty swojej sejmem jest nie tylko do naradzenia się de tempore et modo electionis, ale szczególniej do poprawienia exorbitancyi w prawie za przeszłego panowania zaszłych i spisania punktów in ordine pactorum conventorum dla przyszłego pana, oraz ustanowienia jak najgruntowniejszego, ażeby prawa, przeciwko którym exorbitancye pokażą się, ad orbitam były przyprowadzone i od exorbitancyi w przyszłe czasy były ubespieczone, tak nie zatrudniając swemi zdaniami i radami IMć pp. posłowie nasi stanów Rzptej względem sposobów i czasu elekcyi, ale stosując się w tem do zdania JO. księcia IMci prymasa i innych recte sentientium tak senatorskiego, jako też rycerskiego stanu pryncypalnie o rostrząśnienie i poprawę exorbitantiarum dopraszać się, dopominać i jak najmocniej obstawać będą, ażeby te nie były do przyszłego sejmu electionis odsyłane. Oraz i spisanie pactorum conventorum, jak się stało na przeszłym immediate sejmie convocationis anno 1733 expedyowanym, z którego odesłane exorbitancye do sejmu electionis, na elekcyi in scissa Republica zostały nietykane, nietylko żeby były poprawione, pacta zaś conventa in turbido statu Rzptej nieporządnie, niedostatecznie i niedokładnie zostały spisane. Zgoła, chociaż w sądach Boskich to jeszcze ukryto, Polak czyli cudzoziemiec i kto, czyli to z rodaków naszych czyli postronnych tron wakujący osiądzie i przyszła to dopiero odkryje elekcya, lubo powszechne jest żądanie nasze mieć Polaka króla, atoli starać się jednak jak najusilniej IMć pp. posłowie nasi będą, ażeby pacta conventa na sejmie konwokacyjnym eventualiter tak in casum osiągnienia tronu przez Polaka, jako też przez cudzoziemca spisane były w punktach przynajmniej essencyonalnych dawnych praw i fundamentalnych swobód, jako też na przyszłym sejmie convocationis ustanowionych tyczących się, z mocą zostawioną przydania tych na sejmie electionis, któreby się do osoby i okoliczności elekta ściągały z tymże elektem in melius Reipublicae umówione przybyły, lub któreby na sejmie convocationis opuszczone były.

4. Tertio. Najprzód tedy, jeżeliby nam przyszło mieć z domu królewskiego lub innego z cudzoziemskich książąt króla, prócz warowania in pactis conventis, ażeby cudzoziemcy w sprawach Rzptej na sejmach, sejmikach et quovis titulo publicznych zjazdach tudzież z ministrami cudzoziemskich dworów lub u tychże dworów ministrami będąc nie wdawali się. Ponieważ dawniejszym względem tego prawom et pactis conventis exorbitatum po wiele razy, ażeby na następującym sejmie convocationis jako najmocniej opisano, ażeby każdy z takich

cudoziemców przeciwko temu czyniących ad instantiam cuiusvis nobilis do sądów marszałkowskich lub trybunalskich pozwany, jak najsurowiej poenis personalibus et crumenalibus był karany bez ochrony dla niego od panującego titulo et praetextu, że byłby minister co do państw dziedzicznych, lub jakążkolwiek służbą dworską czyli wojskową zaszczycony. Zaś praeter competentiam actoratus, a to każdemu szlachcicowi, ażeby szczególniej JW. ministrowie status, jako z dawnych praw stróże praw nowym obowiązani byli do postrzegania takowych cudzoziemców i wykraczających ad forum, które będzie naznaczone ad instantiam instygatora sądów marszałkowskich, przypozwania obowiązani byli cum rigore na tychże IMciów ministrów pro negligentia ministerii sui specificando ac ad cuiusvis nobilis instantiam in foro, które na to będzie naznaczone extendendo, starać się mają.

5. Quarto. Podobnież ażeby pacta conventa i prawo na tym sejmie przeciwko dawniejszym opisom prawa i obowiązkom pactorum conventorum do ciśnienia się do administrowania quovis titulo urzędu dóbr stołowych, żup, ceł et quovis nomine prowentów królewskich, także generalnego poczmaistrostwa cudzoziemców przyzwyczajonych jako najskuteczniej odstrychnęło, sami tylko szlachta Korony polskiej i W. Ks. litewskiego i prowincyi do nich należących, katolickiej religii do tego zażywani byli, względem czego przeciwnie na pomienionych funkcyach znajdujący się do grodu pobliższego, gdzieby się znajdowali, mają być ad cuiusvis instantiam pozwani, oddaleni et poenis personalibus ac crumenalibus karani. IMciom pp. podskarbim, ażeby straż tego zlecona była sub simili, jako wyżej, rigore tak na tychże cudzoziemców, jako i na IMć pp. podskarbich extendendo cum reassumptione dawniejszych o tem konstytucyi et pactorum conventorum, przyłożą starania.

6. Quinto. Względem liczby cudzoziemskiego wojska pro custodia corporis regii, ażeby w paktach konwentach podług z Augustem Drugim i Trzecim spisanych traktatu warszawskiego anni 1717 ostrzeżono było, przestrzeganie zaś tego względem praw et pactorum conventorum IMci p. marszałkowi w. koronnemu ażeby zalecone było tak, ażeby IMć p. marszałek od komenderujących tymże wojskiem pod przysięgą o liczbie tych regestra odbierał, a znajdującymi się nad liczbę ażeby podług rygoru praw JW. hetmani postępowali, in negligentes zaś w tem ministros tak belli, jako też pacis ad instantiam cuiusvis nobilis ażeby forum et poenalitas in rem oskarzającego była naznaczona, starać się będą.

7. Sexto. Jako zaś tak liczne prawa, ażeby do krzeseł, dygnitarstw, urzędów i starostw w tych województwach i ziemiach, gdzie niemają possessyi, od exorbitancyi w tem bynajmniej nie ochroniły też i nie ochraniają i ustawne przeciwko tymże prawom zagęściły się exorbitancye, starać się IMć pp. posłowie będą, ażeby reassumując o tem dawne konstytucye annorum 1562, 1563, 1613, a mianowicie ostatnią anni 1613 pro lege perpetua było warowano. Impossessionati, przywileje otrzymujący, do possessyi swoich miejsc, urzędów, dygnitarstw, grodów przypuszczeni być nie mają; [aby] przypozwany ad forum lege praescriptum poenis personalibus et crumenalibus ad instantiam cuiusvis był karany oraz possessyonat, pośledniej tenże wakans otrzymujący, circa privilegium dignitatem et commoda tegoż był konserwowany.

8. Septimo. A że przez dawanie urzędów impossessionatis lub dawania przywilejów wielom na jeden urząd urzędy ziemskie od tak dawnego czasu w Rzptej swoje zaszczyty mające poszły [w] wzgardę, a tym sposobem ubywa do usług publicznych w województwach i ziemiach ubiegający (sic) się do utrzymania sejmików porządku i pomnożony po województwach i ziemiach porządek gdy części tej Rzptej dotyka i całości jej szkodzi, starać się będą IMć pp. posłowie, ażeby tak paktami konwentami in ordine dystrybuty było warowano, jako też ażeby seorsivae poenae personales et crumenales na zaszczycających się takiemi urzędami i forum ad instantiam cuiusvis nobilis było naznaczone, a osobne na IMć pp. sekretarzów pieczęci, bo ci sigillati adnotować powinni, ażeby na jeden wakans dwa przywileje nie wychodziły.

9. Octavo. Podobnież że nad liczbę w kompucie wojskowym ustanowione generałów lejtnantów, generałów majorów, pułkowników i innych za patentami królewskimi w wojsku officerów

wychodzić patenta na te szarze bez liczby zwykli ludziom częstokroć w wojsku niesłużącym, cum derogatione prerogatyw officierów w aktualnej służbie podług komputu zostających, przez co też szarze in vilipensionem idą, dopomną się IMć pp. posłowie, ażeby w paktach konwentach dołożono było przyszłemu panującemu, ażeby szarzy wojskowych za patentem królewskim idących supernumerarie nad liczbę w kompucie wyrażoną nie dawał, wakujące zaś i do aktualnego komputu wojska należące szarze ażeby praeferenter nad cudzoziemców i dyssydentów nationem szlachcie i katolikom podług konstytucyi 1717 anni konferowane były; sin secus gdyby się trafiło, przeciwne patenta żeby IMć panowie pieczętarze nie pieczętowali, a JW. hetmani ażeby ordynansów dla takich na forsztelacyą nie wydawali, na przyszłym sejmie convocationis lege perpetua ażeby warowano było cum iniuncta poenalitate na prokurujących podobne patenta ad instantiam cuiusvis i na pieczętarzów z naznaczeniem forum do odpowiadania za to.

10. Nono. Względem incompatibilium ażeby dawne prawa reassumowane były cum rigore na otrzymujących takie urzędy poenarum personalium et crumenalium w assessoryi królewskiej; na jeden ex incompatibilibus urząd przywilej kto otrzymujący post abiudicationem incompatibilia otrzymującego, ażeby był konserwowany.

11. Decimo. Że zaś dawne prawa capacitatem tylko wyznaczonej liczby starostw każdemu pozwalają, przeciwko którym po wiele razy exorbitatum, cum reassumptione dawniejszej konstytucyi per pacta conventa ażeby to warowano było i takie przywileje otrzymujący ażeby podobnym, jako wyżej podpadali rygorom, IMć pp. posłowie starać się mają.

12. Undecimo. A że co się tycze exorbitancyi ex distributiva iustitia wynikających, żadne prawa, by najliczniejsze, skuteczniej tym niezabiegną, jako dotychczas doświadczyliśmy, tylko przez prawo jako najmocniej, IMć pp. pieczętarzom straż w tem prawo zalecające, tak ponieważ wszystkie przywileje od ręki i pieczęci IMć pp. pieczętarzów swojej mocy nabierają, tak ażeby, dalszym stąd exorbitancyom zabiegając, IMć pp. pieczętarze do pilnowania lepszego, aby przywileje przeciwne prawom nie wychodziły, prawem i rygorem na tychże omieszkujących w tem powinności swojej cum assignando do odpowiadania foro obowiązani byli, oraz ażeby otrzymujący bezprawne przywileje poenis personalibus et crumenalibus karani byli, starać się mają.

13. Decimo secundo. Ponieważ zaś z tak dawnych wieków jako i naszych czasów z doświadczenia to mamy, że iustitia distributiva ceremoniały tylko próżne rekomendacyi na sejmach miewać zwykła, w rzeczy zaś samej arbitrario iuri maiestatis ta podpadała i zabiegami częstokroć niegodziwemi przed zasłużonemi dostępowana, oraz taż dystrybuta wakansów z naruszeniem praw o tem ustanowionych pactorum conventorum z nieukontentowaniem powszechnem następować, chęć w dobrych obywatelach do usług publicznych et bene merentium de Republica tłumić i ku dostąpieniu tych do zbierania pieniędzy, jako w tych okolicznościach częstokroć nervi rerum agendarum per sordida lucra in variis subselliis z przedażą nawet sprawiedliwości w sądach i Rzptej w radach chęć wzbudzać i dla dogodzenia ambicyi i chciwości w ostatnie podłość, podchlebstwa w subselliach tak radnych, jakoteż i sądowych dla zyskania faworów osób dworskich wprowadzać i do zamilczania, gdzie o całość prawa domawiać się przynależy, przywodzić zwykła, a przeto i do dobrych panów nieukontentowanie publiczne do bliższej boku i serca królewskiego nienawiść między pierwszemi w tem królestwie domami i osobami emulacye, radom publicznym sprawiedliwość, wewnętrznemu pokojowi szkodliwe a częstokroć i do zewnętrznego zakłócenia przywodzące wzbudzać, ażeby ta pierwsza pryncypalna i najmocniejsza podnieta do nierządów, bezprawia, zamięszania i wszelkiego w tej Rzptej złego zniesiona była, idąc za zdaniem wszystkich dawniejszych i świeższych ojczyźnie życzliwych statystów, IMć pp. posłowie nasi na przyszłym sejmie proponować będą, ażeby do czego Rzpta w prawach o rekomendacyach do wakansów na sejmach i ażeby na tych tylko buławy i pieczęci rozdawane były zmierzała, wyraźniej zaś do ustanowienia tego przystąpić nie miała albo

nie sądziła jeszcze dobrej pory, na teraźniejszym sejmie ustanowione było, t. j. ażeby zamiast rekomendacyi do wakansów, które pokątne zalecenia przewyższać zwykły, do wszystkich krzeseł et ministeria belli et pacis, także starostw grodowych i większych certus numerus królowi był podany kandydatów per electionem tych, tak przez senatorską, jako też poselską izbę i z opisaniem sposobu odprawiania tej elekcyi kandydatów, tudzież do wszystkich urzędów ziemiańskich aby podobnie przez województwa i ziemie na sejmikach obierani i podawani byli królowi kandydaci, prawo o possessyach w krzesłach i urzędach przy takiem ustanowieniu reassumując i do zachowania dystrybucye tego ustanowienia, żeby przyszły pan przez pacta conventa był obowiązany, IMć pp. pieczętarze zaś do niepieczętowania bez poprzedzającej elekcyi i podania kandydatów wydanych przywilejów ażeby byli obligowani cum iniuncto rigore na tychże, IMć pp. posłowie nasi jak najusilniej starać się będą.

14. Decimo tertio. Gdyby zaś do tak pożądanego z dawna i dobru publicznemu wielce pożytecznego prawa i ustanowienia nie przyszło, podług wszystkich punktów instrukcyi w staraniach swoich sprawić się IMć pp. posłowie nasi mają, o to pryncypalnie dopominając się, ażeby poenalitas na przestępujących ad instantiam cuiusvis i forum było naznaczone do odpowiadania przy każdem prawie.

15. Decimo quarto. Parcendo wiekopomnej sławie dobrego i świątobliwego pana exorbitantias pactorum conventorum, tudzież spełzłe przez też pacta conventa deklaracye specifice wytykać w instrukcyach naszych nie chcemy, ale obligujemy IMć pp. posłów naszych, ażeby wszelkie exorbitancye contra pacta conventa i nieujeszczone deklaracye w zgromadzonych stanach Rzptej wspomnieli, a że te przestąpienia pactorum conventorum zaniedbanej praw straży pomnożone zostały, gdy ci, którzy przestrzegać zupełnego zachowania tych przez poprzysiężone królom i Rzptej obowiązki obligowani, nie tylko naruszeniu tych nie przeszkadzali, domawianiu się ad exorbitantias pactorum conventorum podczas sejmu zamilczeli, ale tąż samą żarliwością o dobro publiczne wzruszonych posłów od województw od domawiania się ad exorbitantias pactorum conventorum usilnemi obligacyami i prośbami odwodzili i do podchwycenia wiary w tem i sumienia świątobliwego pana dla dogodzenia własnym prywatom nietylko przykładali się, ale bywali przyczyną i powodem, starać się IMć pp. posłowie będą, ażeby pilniejsza straż praw i zachowania pactorum conventorum IMć pp. ministrom i senatorom tak wszystkim w senacie zgromadzonym, jako też ad latus naznaczonym zalecona była cum iniungenda poenalitate in negligentes. Gdy zaś dawniejsze prawa pozwalają tylko i dają moc domawiania się na każdym sejmie ad pacta conventa, a widzieliśmy, że lubo w tak wolnym i prawami do tego ubespieczonym narodzie nie wielu było przy całości praw śmiałych dopraszać się u tak dobrego i łaskawego, jak mieliśmy, pana, ażeby to było zachowane, co było per pacta conventa warowane i to uiszczone, co pro commodo Rzptej przez też pacta było przyobiecane, te niezachowanie pactorum conventorum przez panującego nie tylko otwiera drogę do wszelkiego bezprawia przykrych w czasie majestatowi przymówek i gwałtownego z wzruszeniem pokoju wewnętrznego i okazyą do niepokoju zewnętrznego za wmięszaniem się w to sąsiadów stanów Rzptej powstania, ale daje przykład wszystkich praw przestąpienia, proponować IMć pp. posłowie nasi będą, ażeby IMć ministrom senatorii ordinis i marszałkom stanu rycerskiego sejmowym do roty ich przysięgi dołożone było: ne aliquid contra pacta conventa eveniat diligenter ex meo ministerio invigilabo et obstabo. Quod si aliquid inopinate evenerit tam privatim quam publice in senatu sacram regiam maiestatem praemonebo.

16. Decimo quinto. Jeżeliby zaś (co [by] było dla królestwa pożądanej i zbawiennej) rodak nasz ex aequalitate na tron był wyniesiony, pacta conventa ad normam z Michałem Korybutem i Janem Sobieskim spisanych ażeby były wcześniej uprojektowane, IMć pp. posłowie nasi starać się mają z zostawioną mocą przydania tych punktów na sejmie electionis, któreby właśnie z osoby elekta wynikały.

17. Decimo sexto. A lubo na następującym sejmie nie tylko exorbitancye z strony majestatu, ale skądkolwiek tak w generalności, jako też w szczególności zaszły, powinny by być rostrząśnione i poprawione, gdyby jednak dla mnogości tych do rostrząśnienia i poprawy wszystkich nieprzyszło, w pryncypalniejsze przynajmniej ażeby zgromadzone stany Rzptej wejrzały i poprawiły, a odłożonym ażeby czas prędki i sposób do poprawienia tych pewny obmyślały, JMć pp. posłowie nasi jak najmocniej perswadować będą, jak najusilniej o to domagając się.

18. Decimo septimo. W liczbie pryncypalnych exorbitancyi wielka jest i Rzptej szkodliwa wielce, że JWW. senatorowie przeciwko wyraźnym prawom za granice podług woli swojej wyjeżdżają i tam przebywają, przez co prócz wywożenia niepotrzebnego za granicę pieniędzy multa discrimina dla Rzptej wynikać mogą i wynikają, czemu praecise Rzpta tyle konstytucyami zabiegła, przeciwko którym w tym czasie zagęściły się exorbitancye. Dopomną się JMć pp. posłowie nasi, ażeby na następującym sejmie dawniejsze konstytucye były względem tego reassumowane, oraz dla lepszego zachowania tych in exorbitantes przeciwko temu w przyszłe czasy ażeby poenae personales et crumenales były naznaczone oraz forum do odpowiadania ad instantiam cuiusvis nobilis, in rem cuius poenae crumenales mają być przysądzone.

19. Decimo octavo. Niemniejsza, że z pogardą tyle konstytucyi, a mianowicie tak ostrej 1673 anni, exotici tituli co raz bardziej pomnażają się, co że nietylko gwałt czyni prawom, obraża aequalitatem i krzywdę przynosi praerogatywom i tytułom godnościami ojczystemi zaszczyconym, które same w tej Rzptej sprawiają i sprawiać powinni dystynkcyą osób, i wyższe nad tych w transakcyach publicznych exoticis titulis zaszczyceni przypisują sobie tytuły, ażeby per reassumptionem dawniejszych o tem konstytucyi, a mianowicie a. 1673, ta exorbitancya na następującym sejmie była poprawiona z naznaczeniem wyraźnej poenalitatis na zażywającego in futurum każdego titulum exoticum oraz na regenta kancellaryi, któryby in actis publicis exoticum et incompetentem titulum komu przydał, z naznaczeniem forum ad instantiam cuiusvis nobilis, starać się nasi JMć pp. posłowie będą.

20. Decimo nono. Podobnież, że zamiast zasługiwania sobie w tym królestwie o tak liczne zaszczyty i ozdoby w tytułach, godnościach ojczyste wielu u postronnych panów zaszczytów i dystynkcyi dla siebie przez ordery szukają, a dla dostąpienia tych albo pieniądze za granice wywożą, albo tymże panom stają się obowiązani, których interesa częstokroć nie zgadzają się albo wcale są przeciwne interesom Rzptej, tak końcem zachęcenia zaszczytów i dystynkcyi szukających do zasługiwania sobie na te w ojczyźnie, nie u obcych panów, JMć pp. posłowie starać się będą o postanowienie na przyszłym sejmie convocationis, ażeby orderów obcych nikt nie ważył się przyjmować i używać bez pozwolenia sobie tego pierwej od stanów Rzptej na sejmie, a przynajmniej od własnego króla, cum iniuncta poenalitate et foro ad instantiam cuiusvis nobilis.

21. Vigesimo. Cięższa nad te wyżej wyrażone i gwałtowniejsza wolny głos, wolne elekcye na sejmikach, swobody stanu szlacheckiego, równość i sprawiedliwość znosząca, a wszelkie bezprawia, niesprawiedliwość, krzywoprzysięstwo, gwałtowność, słabszych w majątku braci oppressyą, możniejszych prepotencyą, a nad równymi tyrannią wprowadzająca exorbitancya, że wolne elekcye deputatów na trybunał naszych czasów widziemy upadłe i z sejmików wojewódzkich od całych województw i ziem do Piotrkowa w przemagające bezprawnie władze potentiorum przeniesione i że nietylko przy reassumpcyach trybunałów zgodnie i prawnie na sejmikach deputatami obrani siłą i mocą od funkcyi odtrącani bywali, a przy wielorakich prawnie zaszłych na sejmikach protestacyach inni, a co gwałtowniejsza, ci nawet, którzy i na sejmikach electionis deputatami nie byli, do funkcyi deputackiej przypuszczani i gwałtownie odtrącani zostawali, ale nawet przez silenia się i prywaty potentiorum rwane studio tychże et in quaestionem podane wszystkie sejmiki, przez rok cały trybunału w koronie inpracticato

exemplo nie mieliśmy, a po takich intrygach i gwałtownościach, jakie były na przeszłych sejmikach deputackich, w przygotowywaniach się w nadwornych żołnierzy, w prowadzeniu szlachty przez różnych ze wszystkich województw na reassumpcyą do Piotrkowa nie bez mocnego przerażenia serc dobrych patryotów nie innego czego, tylko tumultu, krwi rozlania, trybunału zerwania i zagajenia wewnętrznego zamięszania spodziewać się mogliśmy. Ponieważ zupełna korrektura trybunału na przyszłym convocationis sejmie nie może być ułożona, starać się nasi IMć pp. posłowie usilnie będą, ażeby na tem przynajmniej exorbitancya co do reassumpcyi stanowienia trybunałów i co do elekcyi na te deputatów była poprawiona. I dla zabieżenia gwałtownym reassumpcyom trybunałów i ustanowienia deputatów proponować będą, ażeby deputaci obrani na sejmikach zaraz przysięgę deputacką wykonali i z uchwałą wojewódzką ręką zagajającego sejmik marszałka sejmikowego i urzędników, których videbitur przydać do tego stanom Rzptej podpisaną oraz z wyjętą ex actis przysięgą swoją do zasiadania w trybunale, nie do kontrowertowania de legalitate sui do Piotrkowa zjeżdżali. Gdyby zaś urzędnicy i marszałek illegaliter obranemu laudum podpisać mieli, ażeby na takowych poenalitas cum foro naznaczona była, nie mniej ażeby był sposób obmyślony elekcyi porządnych i wolnych na sejmikach deputatów, IMć pp. posłowie na tymże sejmie starać się mają.

22. Vigesimo primo. Największa zaś i najstraszniejsza exorbitancya, która nas w domowy nierząd, w tyranią wynoszących się nad moc prawa, w pogardę sąsiedzkich potencyi i dependencyą wprowadziła, bezprawne i niegodziwe, duchem ambicyi cudzoziemskich intryg i podłego zysku, zrywanie lub wycięczenie sejmów, bez których niepraktykowanym przed panowaniem Augusta Drugiego i Augusta Trzeciego przykładem przez lat kilkadziesiąt zostając, w nieprzeliczone bezprawia, nierządy oraz nikczemność wpadliśmy, a blizcy rozerwania tego królestwa i upadku swobody i wolności naszych jesteśmy, pobudzeni tedy miłością ojczyzny, ocalenia swobód, wolności i granic naszych, a wzruszeni napomnieniem JO. książęcia IMci prymasa, pierwszego pasterza, pierwszego książęcia i senatora, a w gorliwości o dobro publiczne nikomu się poprzedzić nie dającego, w uniwersale denuntiationis śmierci J. Kr. Mci i na sejmik wyrażonym, tudzież innych JW. senatorów eodem zelo tchnących, obowiązujemy jako najmocniej IMć pp. posłów naszych, jako teraz jest najlepsza i najzręczniejsza do tego pora, gdy ani króla i dworskich osób nie mamy, którego i których interesa z interesami Rzptej i republikantów bywać częstokroć różne i niezgodne zwykły, ale sama jednomyślność współobywatelów, węzłem powszechnego i własnego dobra wiąże się i przysięgą stwierdza i gdy cudzoziemskie intrygi mniej, jak innych czasów, skonfederowanym stanom Rzptej przeszkadzać i przeszkodzić do tego mogą i od którejkolwiek z sąsiedzkich potencyi czynione by były przeszkody i zabiegi do przeszkodzenia, chęć tedy widzenia bezradności w nierządzie, słabości i niedostatku powinna być poznana za otwartą ku nam nieprzyjaźń i czuwanie na kraje i swobody nasze i pobudzi nas tem bardziej do myślenia i radzenia o sobie, ażebyśmy mieli radę ustawną, przez którą bylibyśmy w stanie opatrzenia się na wszelkie przeciwności, ażeby ciż IMć pp. posłowie nasi jak najusilniej starali się, ażeby na następującym sejmie, gdy komisya konstytucyą anni 1659 naznaczona modum concludendorum consiliorum nie obmyśliła i nie terminowała, sposób pewny i niezawodny był obmyślony, salva in integro libertate podług konstytucyi anni 1609 każdemu senatorowi w senacie, posłowi na sejmie, a szlachcicowi na sejmiku domówienia się podług opisu tejże konstytucyi, od czego jako potęga, bespieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne, siły, sprawiedliwość, ekonomia publiczna skarbu powszechnego i prywatnych osób obfitość, tak te materye za najpierwszy punkt instrukcyi swoich i za najpierwszy cel obrad sejmu następującego nasi IMć pp. posłowie mieć będą. I gdy na przyszłe czasy sejmów extraordynaryjnych dochodzenie ubespieczone będzie, dopuścić mogą IMć pp. posłowie nasi, ażeby prócz tych tylko, które się ściągają ad pacta conventa, inne materye i exorbitancye do ordynaryjnego sejmu odłożone były.

23. Vigesimo secundo. Jako przez nieszczęśliwe widziemy doświadczenia, że continuo zrywane sejmy prawie ad detestandum anarchiae statum Rzptą wprowadzają, tak aby porządek sejmowania i sposób concludendorum consiliorum, niegdyś na sejmie anni 1659 przez nominowanych deputatów do ułożenia naznaczony, mógł być teraz opatrznie i gruntownie opisany ac lege perpetua na tymże sejmie convocationis ustanowiony, impensissime o to IMć pp. posłowie nasi starać się będą.

24. Vigesimo tertio. Gdyby zaś quo fato, czego broń Boże, do ubespieczenia w przyszłe czasy dochodzenia sejmów nieprzyszło, jako najmocniej et ultronee dopominać się IMć pp. posłowie będą, ażeby wszystkie exorbitancye były poprawione i póty do determinacyi czasu elekcyi przystępować nie będą, póki te exorbitancye uprzątnione i załatwione nie zostaną. Będą oraz in hunc casum proponować, ażeby dwa projekta, jeden in ordine generalnej lustracyi, drugi tytuł mający: Komissya ekonomiczna warszawska, na sejmie ordynaryjnym anno 1748 spisane, w izbie poselskiej generalnem zezwoleniem utwierdzone i ręką marszałkowską podpisane, dla spełzłego przez extenuacyą sejmu bez skutku ad archivum oddane, były czytane, rostrząśnione i przyszłym sejmem tak utwierdzone, ażeby po koronacyi ad executionem były przywiedzione.

25. Vigesimo quarto. Ażeby obmyślony był sposób zwiększenia sił Rzptej, postanowienia podatku ultimae consumentiae, aukcye pogłównego żydowskiego, myto od wszelkich handlów wchodzących i wychodzących z królestwa bez excepcyi i kondycyi ludzi, monopolium papierowe używania samym tylko kancelaryom na protokoły i extrakty, czopowe i szelężne po wszystkich województwach, cła od tabaki, tiutiunu, kawy etc., niemniej aby pogłówne dobrom ziemskim przez zajeżdżanie spustoszonych gruntów nader uciążliwe i do płacy wojskowej zawodne zniesione było, a na to miejsce aby lżejsze contribuendi genus przez różne z dawniejszych uniwersałów poborowych łatwiejsze i obfitsze ad percipiendum sposoby teraz obmyślone i ustanowione były, wszelkiej usilności dołożą IMć pp. posłowie nasi. Któryto punkt singulariter IMć pp. posłom polecamy z tym dokładem, aby ex eodem genere contribuendi teraz ordinando poprawienie płacy kawaleryi tak polskiego, jako i cudzoziemskiego autoramentu skompletowaniem pocztów pod chorągwiami, a gimeinów pod reimentami z przyczynieniem oraz chorągwiów przedniej straży, z którychby się za polepszeniem gaży więcej racyonalnego zaciągu trudny do substancyi mający sposób mieścić mogło, skutecznie i niezawodnie ustanowione było.

26. Vigesimo quinto. Jako uszczęśliwienie narodu naszego i utrzymanie praw i swobód wolnej Rzptej naszej na dobrowolnym i niewymuszonym i zgodnem obieraniu najjaśniejszych królów naszych najwięcej i najpryncypalniej zawisło i w tym kardynalnym wolności naszej punkcie przezorni i gorliwi przodkowie nasi przez generalne konfederacye w czasie interregnorum stanowione, jako to annorum 1573, 1576, 1587, 1668 immunitatem suffragiorum, contra vero quocunque modo, praetextu et ausu tychże praw convulsores surowe kary gruntownie i dostatecznie opisali, co wszystko ostatnia sub interregno na sejmie convocationis roku 1733 confederacya immitando posteris zelo et perpetua reassumowała lege, tak i województwo nasze od tejże przeważnej staropolskiej krwie i cnoty non degenerando, a pokornem i gorącem westchnieniem wzywając miłosierdzia i ratunku Boskiego oraz usilnie pragnąc wolność krwią antecessorów naszych nabytą w całości i w spokojnej utrzymać jedności, fide, honore et conscientia obowiązuje IMć pp. posłów naszych, aby na przyszłym da Bóg convocationis sejmie nieodstępnie starali się na takiego lub takich, którzyby czy to od siebie zaciągnione, czyli zagraniczne wojska wprowadzać, a gwałtem i mocą kogokolwiek lub siebie samych do tronu polskiego promowować ważyli się, jako najsurowsze i najostrzejsze opisać kary, niemniej i na takowych tenże rygor extendendo, którzyby takiego gwałtu et execrandi z własnej ojczyzny paricidii complices et asseclae pokazali się, t. j. tak samych autorów i pryncypałów, jako i ich [pomocników] ipso facto pro infamibus, hostibus patriae et invindicabilibus capitibus z konfiskacyą ipso itidem facto dóbr ich irremissibiliter nullaque unquam praestanda amnestia deklarując.

27. Vigesimo sexto. Do tegoż utrzymywania wolnej i jednomyślnej per omnia następującej elekcyi wszystkie adhibendo prekustodycye, zalecamy pilno IMć pp. posłom naszym, ażeby się usilnie starali jak najzupełniejsze in campo electorali tak ferendi suffragii, jakoteż votandi liberae vocis, niemniej osoby każdego szlachcica opisać bespieczeństwo i ażeby JO. książę IMć prymas Korony polskiej i W. Ks. litewskiego póty po trzykrotnym pytaniu, jeśli jest powszechny na którego kandydata assensus, nie nominował i nie ogłaszał przyszłego króla, wpóki uniwersalna electoris populi nie nastąpi zgoda. Niemniej IMć pp. posłowie nasi incumbent o jak najsurowsze opisanie rygoru przeciwko tym, którzyby inną jaką osobną elekcyą, nie na miejscu prawami opisanem, które tylko w polu między Wolą a Warszawą w okopach i w szopie legibus jest obwarowane, składać ważyli się. Także IMć pp. posłowie nasi instabunt urgentissime, aby żaden z JW. IMć księży biskupów przeciwko wyraźnym kościelnym i ojczystym prawom tak dawniejszym, jako i później w roku 1698 l 1736 ponowionym konstytucyom uzurpować sobie prymasowskiej prerogatywy i nominować przyszłego nie ważyli się króla, a ktoby miał w scyssyi i rozdzieleniu się nominować króla, ten aby za jawnego nieprzyjaciela ojczyzny był deklarowany podług mocy i rygoru praw w tej materyi ustanowionych.

28. Vigesimo septimo. Taż elekcya wolna, jako jedyny zaszczyt między wszystkimi w Europie królestwy przez przodków naszych nabyty i dotąd zachowany, ażeby była ubespieczona sposobem na przyszłym sejmie convocationis przez legacye do sąsiedzkich i przyjaznych potencyi i oddanie w moc JO. księcia IMci prymasa wici na pospolite ruszenie i innemi nad tamte skuteczniejszymi sposobami, IMć pp. posłowie nasi starać się et cum recte sentientibus względem tego znosić się mają.

29. Vigesimo octavo. Interesów prywatnych domów, familii i osób IMć pp. posłowie nasi przed ułatwieniem publicznych nie tylko wprowadzać i stany Rzptej niemi zatrudniać nie mają, ale chcącym to czynić i opponować się mają. Po ułatwieniu zaś tyczących się całej Rzptej interesów, ażeby desideria privatorum, ile czas wystarczy, rostrząśnione [były], przeszkadzać nie mają, determinacya jednak tych albo rezolucya na te żeby była bez krzywdy i szkody Rzptej, pilnie przestrzegać mają.

30. Vigesimo nono. Ziemia halicka ażeby miała moc ad normam przemyskiej i sanockiej dla bespieczeństwa od opryszków certam quantitatem ustanowić u siebie smolaków, dopraszać się mają[1].

31. Trigesimo. Ażeby privilegia et immunitates prowincyi do Królestwa polskiego należących in suo robore zostawały, następujący sejm convocationis ubespieczy.

32. Trigesimo primo. Ażeby Rzpta zasłużone wojska do dalszych zachęcając usług, non adimat miesiące żołnierskie dawnemi prawami i konstytucyami obwarowane, aby non patiantur iniuriam, promovebunt IMć pp. posłowie nasi, których dystyngwowane zasługi, mianowicie IMć pp. Tadeusza Dziedoszyckiego, podkomorzego halickiego, partyi podolskiej i Mrozowickiego, starosty stęgwilskiego, partyi ukraińskiej regimentarzów, ażeby najpierwszymi wakansami od przyszłego najjaśniejszego pana rekompenzowane były, rekomendować będą i tego ostrzeżenia dopomną się.

33. Trigesimo secundo. Wieś Borynia i Jabłonów cum attinentiis w ziemi przemyskiej a possessyi W. Antoniego z Miłkowic Borzysławskiego, chorążego halickiego będące, Franciszkowi Borzysławskiemu a dziadowi tegoż za dawne z azardem życia pod Wideńsko usługi, a przez teraźniejszego chorążego halickiego usługami za granicą pokazanemi, dziełami stwierdzone experyencye, te jako ad praesens regali subsunt iuri, zaczem compensando tegoż W. Borzysławskiego z antenatów pro bono publico exponowane usługi, iuri terrestri pomienione Borynię i Jabłonów ac haereditario subiacere declaramus, o co IMć pp. posłowie instare raczą na sejmie.

[1] Do tego punktu odnosi się protestacya w Fasc. Cop. Castr. Hal. 290 nr. 922.

34. Trigesimo tertio. A jako każdy naród językiem własnym w regimentach mujstry exercytuje, tak i u nas w Polszcze i Litwie lepszaby rzecz była, aby po regimentach usus był reformowany musztry językiem polskim, gdyż większa by była applikacya patryotów do służby, co proponent IMć pp. posłowie.

35. Trigesimo quarto. Instabunt IMć pp. posłowie, jako prawo mieć chce, ażeby prześwietny senat nietylko w materye status, ale i w szafunek skarbu, który do dyspozycyi trzech stanów Rzptej należeć powinien, odtąd więcej nie wdawał się, co ażeby exactius zachowane było, dołożyć to wyraźnie w opisach obowiązków IMci p. podskarbiego, ażeby sine consensu equestris ordinis nieszafował skarbów.

36. Trigesimo quinto. Zapobiegając in post inkonweniencyom, które laedunt equestrem ordinem, aby przedawający i przekupować się dający względem zerwania sejmików i sejmów poena publicali karani, oraz każdy poseł po sejmie na sejmiku relationis z funkcyi swojej de gesta functione sprawił się, instabunt IMć pp. posłowie.

37. Trigesimo sexto. O otwarciu gór olkuskich i o biciu monety IMć pp. posłowie z stanami Rzptej znosić się będą, teraźniejsza zaś moneta, ponieważ wielką przynosi szkodę i zamieszanie, ażeby jednakowy onej był kurs po wszystkich województwach, pilnie dopomną się i inna aby nie była wprowadzona in regnum sub poenis criminalibus ostrzegą, oraz dopomną się usilnie IMć pp. posłowie, stosując się do dawnych praw, aby Gdańszczanie ceny złota nie podnosili, tylko jak jest kurrencya w Rzptej ustanowiona, tak żeby płacili i korczyków niesłusznie wymyślonych żeby nie brali.

38. Trigesimo septimo. Stan duchowny w sprawach do sądzenia onemuż nienależących i konstytucyami do grodu czyli ziemstwa regulowanych, oraz za lada pretensyą osoby świeckie zwykł do sądu swego pociągać i exkommunikować. Więc ażeby tego miecza Bożego przeciwko wiernym ojczyzny synom i nieskazitelnym katolikom tak skwapliwie więcej niedobywano, usilnie domówią się IMć pp. posłowie, ażeby konsystorze oprócz rozwodów żadnych więcej spraw osoby świeckiej tyczących się nie sądzili, super vero inadvertentes et legem transcendentes episcopos sive eorum officia poenalitas crumenalis tysiąca czerwonych złotych toties quoties contra praescriptum legis processerint in foro proprii districtus vindicanda dołożona była i owszem osoby duchowne in foro saeculari w każdej sprawie sądzili się i ażeby dóbr wszelkich ani zastawnym, ani arendownym sposobem w swoją possessyą nie obejmowali ani się handlami zatrudniali, ale żeby quisque curet sua templa sacerdos, ponieważ przez to tak stan szlachecki, jako i kupiecki upada, IMć pp. posłowie domówią się i karę przyzwoitą na każdy przypadek czyli pieniężną, czyli amissionis beneficii ze stanami Rzptej obmyślą i postanowią.

39. Trigesimo octavo. Dobra ekonomiczne et praecipue w ekonomii samborskiej leżące, które przez konstytucyę płacą podatek Rzptej, t. j. hibernę, kwartę i chorągwie w nich mają sobie leże naznaczone podług dawnych praw aby nie były pociągane do podatków zamkowych, instabunt IMć pp. posłowie nasi.

40. Trigesimo nono. Żydzi i dyssydenci aby dóbr żadnych tak ziemskich, jako i królewskich etiam w ekonomiach quovis praetextu nie trzymali, na etach skarbowych nie siedzieli, komor nie arendowali, winem nie handlowali, którym ażeby nikt ze szlachty ani z duchowieństwa nie dawał protekcyi sub poenis personalibus et crumenalibus, IMć pp. posłowie domówią się i ostrzegą.

41. Quadragesimo. A że ciż Żydzi per regnum vagantes z dóbr jednych do drugich przechodzą się, przez co inter incolas dissensye robią, zaczem ażeby gdzie którego ta konstytucya convocationis zastanie, tym dobrom in haereditatem przyznany [był] i prawu dziedzicznemu podległy.

42. Quadragesimo primo. Ponieważ JW. IMć p. Franciszek Ksawery Branicki, starosta nasz halicki, tak pro securitate sądów kapturowych, jakoteż na poskromienie swawolnych ludzi

zadosyć czyniąc urzędowi swemu, 150 ludzi zbrojnych tu w Haliczu trzymać deklaruje, zaczem temuż nie tylko od nas należytą zapisujemy wdzięczność, ale nadto jako czułego starostę ażeby stanom Rzptej IMć pp. posłowie rekomendować raczyli, upraszamy.

43. Quadragesimo secundo. Ponieważ województwo nasze ruskie największą krzywdę cierpi na trybunale lubelskim, iż sub currentia sejmów ordynaryjnych regestr palatinatus Russiae przypada, przez co ukrzywdzony incola i kilkadziesiąt lat sprawy doczekać się nie może, tedy saluberrimum by było, aby województwa ruskie, bełzkie, wołyńskie, podolskie, bracławskie, kijowskie i czernichowskie we Lwowie się sądziły quotannis, przeniozszy po limicie lubelskiej jurysdykcyą trybunalską tenże marszałek z deputatami do Lwowa pro feria secunda post festum ss. Trium Regum, czas na województwa podzieliwszy, aż do sejmików deputackich przeciąg kadencyi naznaczywszy, o co IMć pp. posłowie domówią się. Unikając zaś ruiny miasta, stancye ex officio aby były skasowane, instabunt.

44. Quadragesimo tertio. Sejmiki poselskie ziemi halickiej, które zwykły poprzedzać insze sejmiki w województwach, aby na ten dzień jak w generale województwa ruskiego były naznaczone.

45. Quadragesimo quarto. Prerogatywy i wolności miast stołecznych, a osobliwie Lwowa, przywilejami zaszczycone, ażeby nowem prawem potwierdzone zostały, IMć pp. posłowie dopomnieć się będą raczyli; także akademia krakowska i inne uprzywilejowane, ażeby tenże approbaty zaszczyt otrzymały, IMć pp. posłowie do stanów Rzptej instabunt.

46. Quadragesimo quinto. Lubo tyle jest praw religii ruskiej, prałatom, duchowieństwu i całemu kościołowi ruskiemu w jedności z kościołem św. rzymskim będącemu nadanych i pozwolonych in volumine legum zawartych, że jednak te malignitate czasów po większej prawie części in praeiudicium tejże religii są uchylone, przez co disuniti zgorszenie i od przyjęcia unii świętej wstręt mają, przeto IMć pp. posłowie starać się będą na sejmie convocationis, aby też prawa, przywileje, konstytucye, komissye i reskrypta królewskie wszystkie były stwierdzone i per pacta conventa przyszły monarcha one utrzymować był obligowany.

47. Quadragesimo sexto. Ażeby zaś coraz więcej nie mnożyło się próżniaków sine servitio et artificio zostających, dopomnieć się IMć pp. posłowie nie zaniedbają, ażeby synowie kapłanów plebeiae conditionis ad subditatum et haereditatem collatoris przywróceni i przyznani zostali.

48. Quadragesimo septimo. Konwent tarnopolski WW. OO. Dominikanów de nova radice przez JO. Józefa Potockiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego z przyłączeniem iure haereditario wsi Stechnikowice, w województwie wołyńskiem powiecie krzemienieckim leżącej, fundowanej i zaprzysiężonej, aby przez konstytucye approbowana była (sic), IMć pp. posłowie nasi instabunt.

49. Quadragesimo octavo. Także konwent bohorodczański OO. Dominikanów w mieście Bohorodczanach, w ziemi halickiej leżący, przez JW. Stanisława Kossakowskiego, kasztelana kamińskiego fundowany z przyłączeniem części w dobrach wsi Żurakach i Staruni z baniami solnemi iure haereditatis dla tegoż konwentu, aby przez konstytucye approbowane były, obligujemy, ażeby IMć pp. posłowie starali się o to u stanów Rzptej.

50. Quadragesimo nono. Z osobna zaś fundacya klasztoru WW. OO. Bazylianów buczackich prowincyi litewskiej z przyłączonemi dwoma wsiami Zielona i Dzwinogrod zwanemi, do klucza buczackiego należącemi, iure perpetuo haereditatis przez JW. Mikołaja Potockiego, wojewodzica bełzkiego, a przeszłego starostę kaniowskiego na uczenie szkół publicznych i na konwikt dla młodzi szlacheckiej zapisanemi, ażeby od stanów Rzptej approbowana była, JW. IMć pp. posłowie nasi chętnie starać się będą.

51. Quinquagesimo. Pretensya domu JW. Jabłonowskich, w recessach przez dawne konstytucye zaległa, ażeby na teraźniejszym sejmie przez wynalazek należytej satisfakcyi uspokojona została, JW. IMć pp. posłowie nasi usilnie interesować się będą.

52. Quinquagesimo primo. Przykład sprawy IMci p. Wilczewskiego, dotąd z Gdańszczanami niezakończonej, jako każdemu z nas obawiać się każe, ażeby podobna nie trafiła się krzywda i takowy postępek dalej nie wszedł w zwyczaj, tak upraszamy IMć pp. posłów naszych, ażeby w tej okoliczności modum competentis satisfactionis z zgromadzonemi stanami Rzptej obmyślili i w dalsze czasy podobny przypadek obostrzyli. Caetera activitati et prudentiae IMć pp. posłów[1] commendamus. Marcin Bolesta Koziebrodzki, starosta olchowiecki, sędzia grodzki halicki, porucznik roty pancernej JW. kuchmistrza W. Ks. litewskiego, marszałek koła rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Marcin S[tanisław] K[ostka] Bąkowski, pisarz grodzki halicki, assessor. Michał na Bobrowym Bobrowski, pisarz grodzki trembowelski, assessor. Primus Felicyan z Giedni Prawdzic Giedziński, kapitan kawaleryi koronnej, assessor z ziemi halickiej.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 284 nr. 60.

308.

Halicz, 27 lutego 1764.

Ordynacya sądów kapturowych ziemi halickiej.

1. Actum Haliciae in iudiciis capturalibus sub interregno post obitum serenissimi olim divae memoriae Augusti Tertii regis Poloniarum, laudo publico terrae Haliciensis et districtuum eo pertinentium die 30 Januarii anno praesenti 1764 sancito constitutis et ordinatis, feria secunda post festum s. Mathiae Apostoli proxima anno Domini 1764. Iudicium praesens capturale terrae Haliciensis et districtuum eius Trembovliensis et Kołomiensis ad affectationem partis cuius interest ordinationem iudiciorum capturalium infrascriptam, per eosdem iudices laudo publico eiusdem terrae constitutos circa inchoationem iudiciorum capturalium sub actu suprascripto factam, scriptam et subscriptam ex prothocollo decretorum eiusdem iudicii capturalis de tenore sequenti:

2. Iudicium praesens capturale terrae Haliciensis et districtuum eo pertinentium Trembovliensis et Kołomiensis laudo publico eiusdem terrae hic Haliciae die trigesima Januarii anno praesenti 1764 in comitiolis anteconvocatialibus praecedentibus, literis universalibus ab illustrissimo et reverendissimo Vladislao Łubienski archiepiscopo Gnesnensi, primate regni Poloniae et M. D. Lithvaniae primoque principe ad inclitam terram Haliciensem cum denuntiatione fatorum serenissimi olim divae memoriae Augusti Tertii regis Poloniae emanatis ad actaque officii castrensis Haliciensis feria sexta in crastino festi Purificationis B. V. Mariae anno praesenti 1764 per oblatam porrectis sancito constitutum et ordinatum in dignissimis personis ill. mfcorum. Francisci Xaverii Branicki capitanei, Antonii Borzysławski vexilliferi, Mathaei Bąkowski pocillatoris Haliciensium, Aloisii Baworowski pocillatoris Trembovliensis, Casimiri Krogulecki, Joannis Golejewski subdapiferi Trembovliensis, Adalberti Marchocki tribuni Trembovliensis, Stanislai Worcell tribuni Kołomiensis, vicecapitanei Haliciensis, Thomae Niewęgłowski ensiferi Haliciensis, Joannis Dąbrowski thesaurarii Haliciensis, Martini Koziobrodzki iudicis castrensis Haliciensis, capitanei Olchovecensis, Jacobi Gurski venatoris Novogrodensis, camerarii granicialis Haliciensis, Martini Bąkowski notarii castrensis Haliciensis, Feliciani Giedziński capitanei exercitus regni, Alexandri Daszkiewicz camerarii granicialis Haliciensis, Bazylii Szumlański vexilliferidae Haliciensis, Josephi Moryson vexilliferi Rozanensis, Antonii Krosnowski capitanei Petrykoviensis, Andreae Orlowski capitanei Ostroviensis, Antonii Witosławski ensiferi Nurensis, Michaelis Jarczewski pocillatoris Buscensis, Georgii Golejewski pincernae Buscensis, Antonii

[1] W rkp. posłom.

Wierzchowski pincernae Novogrodensis, Martini Poniatowski thesaurarii Łukoviensis, Thomae Gajecki dapiferi Czernichoviensis, Floriani Bylina pincernae Calissiensis, Joannis Olszewski venatoris Kołomiensis, Martini Łosowski ensiferi Culmensis, Antonii Duczymiński vicesgerentis castrensis Haliciensis, Dunstani Wojakowski castellanidae Premisliensis, Francisci Raciborski vicesgerentis castrensis Haliciensis, Antonii Kościński pincernae Livoniae, Petri Koc pincernae Culmensis, Mathiae Przyłuski rothmagistri S. R. Magestatis, Ignatii Sulatycki subdapiferi Vinnicensis, Onophrii Zabielski, Dominici Kolędowski, eiusdem nominis Ostrowski thesauraridae Sanocensis, Ignatii Bagienski, Stanislai Kobylski dapiferi Livoniae, Dyonisii Hrynkiewicz dignitariorum, officialium et incolarum terrae Haliciensis et districtuum Trembovliensis et Kołomiensis pro die hodierna in actu contenta inchoandae iudiciorum praesentium cadentiae, eodem laudo assignatae congregatum, pensatis supremo Numini pro incomprehensibili Eius super orphano reipublicae Poloniae terraeque suae statu providentia tranquillitatem publicam mirifice manutenente gratiis, inhaerendo legibus regni maiorumque suorum vestigia sequendo, ante omnia ad electionem mareschalci stubae suae iudicialis accedendo, unanimi voto et placitu ill. mfcum. Franciscum Xaverium Branicki capitaneum Haliciensem, pulcherrimis animi dotibus et virtutibus insignem in mareschalcum et directorem stubae suae elegit ulterioremque prosequendo ordinem notarios decretorum iudicii sui videlicet pro cadentia terrae Haliciensis et districtus Kołomiensis in Halicz celebranda ill. mfcum. Martinum Bąkowski notarium castrensem Haliciensem, iudicem capturalem, pro cadentia vero Trembovliae agitanda ill. mfcum. Jacobum Gurski venatorem Novogrodensem, camerarium granicialem Haliciensem itidem iudicem capturalem e gremio suo elegit et constituit. Qui illres. mfci. notarii taliter electi cadentias suas attentare decretaque in prothocolon inscribere, in absentia vero alicuius alter alterius vices supplere tenebitur et praesenti obligatur ordinatione.

3. Ut autem omnibus notum fiat, qualesnam causae in iudicio praesenti iudicari debeant, hoc idem iudicium causas quatuor articulis castrensibus comprehensas, tum quoque fisci et personalis iniuriae, profugorum subditorum, liquida exemptionum, tum recentis criminis et facti expulsionumque ac violentiarum et damnorum stante interregno perpetratorum aliasque legibus regni de interregnis sancitis praecommissas, non includendo causas de cognitione iurium iudicandas denuntiat, regestra causarum nonnisi bina videlicet simplicium et arestorum, causas iuris et facti simplicis ex citationibus et remissionibus devenientes more et usu officiorum castrensium terrae praesentis complectentia iudicium declarat.

4. Quantum vero spectat causas violatae securitatis publicae et iudiciariae factique et criminis in loco iudiciorum commissi, necdum connexionem aliquam cum personis iudiciariis habentes tum incarceratorum actualiter in carceribus degentium iudicium pro hisce causis regestrum seorsivum tactorum quolibet die tempore in tribunali regni practicato assumendum et iudicandum declarat. Quae quidem regestra circa mfcum. Głoskowski regentem terrestrem Haliciensem haerenda, regestrum vero poenalium cum functione exigendarum a partibus poenalitatum generoso Raffałowski conferendum arbitratur. Relationes citationum in membranis terrestri sive castrensi exportandarum duabus ante incidentiam cadentiae iudiciorum septimanis in actis terrestribus sive castrensibus proprii districtus recognoscendas, extractus vero earundem ac quarumvis transactionum non aliter nisi sigillis authenticis communitas circa controversias in iudicio reponendas statuit.

5. A quibus quidem transactionibus ne cancellariae tam terrestris quam castrensis depactent, sed se iuxta ordinationem recenter factam manu ill. mfci. mareschalci subscriptam gerant, iudicium inhibet[1].

[1] Taryfę opłat, ustanowioną przez sąd kapturowy halicki, zob. w Terr. Hal. 96 p. 244—51 i 110 p. 145—7.

6. Ne vero quisquam comitatum numerosiorem quam sex permittit ad locum iudicii ducere, tumultibus, compotationibus nocturnis aliisque inconvenientiis securitatem publicam interturbare audeat sub rigore legum prohibet generosoque Smolnicki instigatori securitatis iudicii sui praemissos tumultuantes ad iudicium deferre praecommittit caeteraque iuxta antiquas terrae praesentis ordinationes sub interregnis constitutas peragenda et exequenda arbitratur.

7. Quam quidem ordinationem nostram ad notitiam omnium deducere volentes eandem ministeriali regni generali provido Stanislao Grzywiński iudicii praesentis apparitori in foro publico civitatis praesentis publicare et proclamare mandavit. Et in continenti idem ministerialis e loco publicationis rediens personaliter coram iudicio praesenti comparens palam, publice libereque recognovit, quia ipse ex mandato iudicii sui ordinationem praemissam in foro civitatis praesentis in praesentia plurimae nobilitatis ac variae conditionis hominum alta sua sonorosa voce proclamavit et ad notitiam omnium deduxit, de quo praesens eiusdem ministrialis relatio.

8. Quo vero spectat praesidentiam stubae praesentis in casu legalitatis ill. mfci. mareschalci absentiaque eius aliqua in cadentia primus ex ordine dignitarius iudicio praesidere virgamque directionis gestare praesenti obligatur ordinatione. Franciscus Xaverius Branicki capitaneus Haliciensis, mareschalcus iudiciorum capturalium terrae Haliciensis et discrictuum Trembovliensis et Kołomiensis. Antonius Borzysławski vexillifer Haliciensis, vicecapitaneus castrensis Trembovliensis, iudex capturalis. Mathaeus Michael Bąkowski pocillator terrae Haliciensis, i. c. Alojsius Baworowski pocillator Trembovliensis, i. c. Casimirus Krogulecki pocillator Kołomiensis, i. c. Joannes de Golejowo Golejewski subdapifer Trembovliensis, i. c. Adalbertus Scibor Marchocki i. c., tribunus districtus Trembovliensis. Stanislaus in Ruda Worcell tribunus Kołomiensis, vicecapitaneus castrensis Haliciensis, i. c. Thomas Niewęgłowski ensifer terrae Haliciensis, i. c. Hal. Joannes Dąbrowski thesaurarius Haliciensis, i. c. Martinus Bolesta Koziebrodzki capitaneus Olchowiensis, iudex castrensis et capturalis Halicien. Jacobus de Niedrwica Gurski venator Nowogroden., camerarius granicialis Haliciensis et i. c. Martinus Stanislaus Kostka Bąkowski notarius castrensis Haliciensis, i. c. Primus Felicianus de Giednia Prawdzic Giedziński i. c. Alexander Korybutt Daszkiewicz camerarius granicialis Haliciensis, i. c. Bazilius Szumlanski i. c. Josephus Moryson i. c. Antonius Krosnowski capitaneus Petrykoviensis, i. c. Hal. Andreas Orłowski capitaneus Ostroviensis, i. c. Halicien. Antonius Witosławski ensifer Nurensis, regens terrestris Premislien., i. c. Hal. Michael Jarczewski i. c. Hal. Georgius Golejewski i. c. Hal. Antonius Wierzchowski i. c. Hal. Martinus I. Ciołek Poniatowski i. c. Hal. Thomas Gajecki i. c. Hal. Florianus Bylina pinc. Czerwon., i. c. Hal. Joannes Olszewski venator Kołomien., i. c. Hal. Martinus Łosowski ensifer Culmen., i. c. Hal. Alojsius Dunstanus de Rzeplin Wojakowski i. c. et terrae Hal. Franciscus Raciborski castr. Hal. vicesgerens, i. c. terrae Hal. et districtuum eo attinen. Trembovlien. et Kołomien. Antonius Koscinski pincerna Zydaczevien., i. c. Petrus Koc pincerna Czerniechovien., i. c. Hal. Ignatius Sulatycki pincerna Stężycen., i. c. Hal. et districtuum Trembovlien. et Kołom. Onufrius Zabielski capitaneus Podwysocen., i. c. Hal. Dominicus Kolędowski pocillator Kołom., i. c. Hal. Dominicus Ostrowski i. c. Hal. Mathias Przyłuski i. c. Hal. Ignatius Bagienski i. c. Hal. Stanislaus Kolumna Kobylski dapifer Dobrin., i. c. Hal. Dominicus Hrynkiewicz i. c. Hal. — de verbo ad verbum parti eidem affectanti, prout in eodem prothocollo decretorum iudicii capturalis exstat, extradere permisit.

Fasc. Cop. Castr. Tremb. 5 nr. 65.

309.

Halicz, 23 lipca 1764

Manifest szlachty halickiej przeciwko uchwałom sejmu konwokacyjnego.

1. My ziemianie, obywatele ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego w przytomności JW. IMci p. Ignacego z Potoka Potockiego, starosty kaniowskiego, posła na sejm convocationis z ziemi naszej halickiej obranego, na dzień dzisiejszy tu do Halicza zgromadzeni, powziąwszy wiadomość tak przez uniwersał JO. księcia IMci prymasa dawniej, jako też przez ustawy jakby konfederacyi warszawskiej w czasie sejmowania po zaniesionych z sprawiedliwych przyczyn o nieważność sejmowania manifestach, popisania przeciwko prawom, wolności i swobodom naszym ułożone, dopiero w sobotę immediate przeszłą do akt grodu tutejszego halickiego per oblatam podane, któremi dzień dzisiejszy na sejmik relationis naznaczony, widząc nieokreślone wolności i ojczyzny naszej przez wspomnione dzieło warszawskie, w ufności sprowadzonych ludzi zagranicznych i innych zgromadzonych kup wojennych podczas teraźniejszego osieroconej Rzptej bezkrólewia sprawione uciemiężenie i upadek, solennie żadnego w tej mierze prywatnego nie upatrując pożytku ale szczególnie publicznego wiary i ojczyzny dobra, biorąc przed się całość przed Bogiem i wszystkiemi narodami i potencyami tudzież innymi województw i ziem ojczyzny naszej obywatelami żalimy i protestujemy się.

2. Iż jako wspomnione dzieło warszawskie sposobem i wsparciem wyż wyrażonym nastąpione, z źrenicą wolności naszej najpierwszy klejnot głos wolny szlachecki w obradach odejmując, obrażające władzę i prerogatywę ministrów między majestatem a Rzptą szczególnie środkującą uwłaczające, zagraniczne sukkursa przeciwko bespieczeństwu publicznemu i prawom narodów na fortuny, zdrowia i życia braci naszych sprowadzać zlecające, większość głosów i inne nowości przeciwko swobodom naszym wnoszące, praw wiele zgodnie uchwalonych znieść usiłujące i przez to nieochybnym upadkiem wiary, wolności i ojczyzny jawnie grożące, przez manifesta od JO. i JW. senatorów, ministrów i posłów publicznie i urzędownie poczynione, jest za nieważne uznane i sprawiedliwie odwołane, tak też my wszyscy ziemianie i obywatele zgromadzeni niniejszą protestacyą naszą tak przeciwko wspomnionemu dziełu warszawskiemu względem nieważności ustaw onego, prawu i wolnościom i swobodom naszym sprzeciwiających się, jako też o sprowadzenie ludzi zagranicznych wojennych, uwłaczanie władzy ministrów, obrażenie wolności głosów szlacheckich we wszelkich obradach być powinnego (sic) i inne bezprawia solennie protestujemy się i do zjednoczonego sprzymierzenia się vinculo confoederationis na miejsce, opisem konfederacyi naszej oznaczyć się mające, dla utrzymania szczególnej całości praw i wolności naszych jednomyślnie zabierając się niniejszą protestacyą podpisami rąk własnych stwierdzamy i do akt urzędowych podać oświadczamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obradom zwykłym, dnia 23 lipca roku Pańskiego 1764. Ignacy Potocki, starosta kaniowski, poseł z ziemi halickiej. Maryan Potocki. Piotr Potocki, starosta śniatyński. Antoni Potocki. Piotr Potocki W. W. G. W. D[ominik] Cetner, star[osta] stocki. L. Błoński. J. Bylina, cześnik czyrski. M. Przyłuski, rot[mistrz] w[ojsk] kor. Sebestyan Mosakowski, chorąży trembowelski. Tomasz Niewęgłowski, miecznik ziemi halickiej. M[ichał] Bobrowski, p[isarz] g[rodzki] trębowelski. Józef Boguta ze Starzyna Starzyński. Ignacy Wierzewski. Andrzej Zieleniewski L. B. Stanislaus Thomas Przysiecki. A. Bylina. W. Gierczanowski. Jan Pogorski. Maciej Potocki W. Z. Piotr Sandurski. Jakób Gutkoski. Biliński Bazyli. Jędrzej Biliński. Jan Dunin Łabęcki, s[tolnik] b[ydgoski]. Michał Łoziński. Józef Ratowski. A. Bylina. Wojciech Ostrowski. Stanisław Zabielski. Józef Antoni Dunin Łabęcki S. B. A. Dąbrowski. Jan Ziobroski. A. O. Zabielski. Antoni Len-

kiewicz. Piotr Ziobrowski. Alexander Krynicki. Marcin Czeski. Jan Stopczyński. Bazyli Srokowski. Józef Szoszora Hołyński. I. Drohomirecki. Wojciech Sługocki. Stanisław Bartoszewski*. Franciszek Bylina. I. Czajkowski, P. C. S. K. Z. L. A. Wierzchowski. S. Wierzchowski. I. Bobinski. W. Choynowski. Józef Kajetan Wierzbinski S. K. Józef Kosowski. Dominik Damczewski Antoni Kossowski*. Stanisław Brzezicki. Maurycy Pacłaski. Michał Kozik. Antoni Kozik. Michał Przezdecki. Józef Przezdzecki. Łukasz Horodyski. Jan Siemiginoski. Bazyli Siemiginoski. Jędrzy Gorsky. Jan Wisłobocki*. Stanisław Zabłocki*. Jan Matkowski*. Stanisław Podolski*. Andrzej Jaworski*. Jan Pogurski*. Antoni Karczewski*. Andrzej Babicz*. Bazyli Kulczycki*. Paweł Kulczycki*. Michał Rogowski*. Bazyli Berezowski*. Bazyli Berezowski*. Andrzej Dromirecki*. Jan Pochorecki*. Antoni Wierzejski*. Tomasz Zabilski*. Stefan Brzyski*. Wojciech Czerkaski*. Jan Rychlicki*. Piotr Rychlicki*. Józef Rychlicki*. Ludwik Rychlicki*. Jan Lisnioski*. Faustyn Wierzeyski*. Karol Wierzeyski*. Jan Statkiewicz*. Grzegorz Kulikoski*. Aleksander Berezoski*. Samuel Rudkowski*. Stefan Starczewski*. Łukasz Chorodyski*. Jakob Łazarowicz*. Antoni Witkowicki. Andrzej L. Boratyiski. Piotr Sandurski. Mikołaj Wyżkowski. Michał Uruski. Andrzej Babicz. Bazyli Łucki. Bazyli Wisłobocki. Dominik Woyciechowski[1]. Grzegorz Gryzowski*. Stefan Szczembrowski*. I. Gajewski*. Kazimierz Petraszewski*. Jan Petraszewski*. Antoni Petraszewski*. Łukasz Zurakowski*. Samuel Rastkowski*. Jakób Zaręba. Prot Huminski. Jakób Klimowicz Kulczycki*. Józef Szystowski*. Jan Skulski*. Grzegorz Berezowski*. Jan Berezowski*. Jan Matkowski*. Antoni Matkowski*. Piotr Skulski*. Michał Skulski*. Mikołaj Skulski*. Jędrzej Kruszelnicki. Stefan Kuniczyc Berezowski*. Andrzej Miłkowicz Berezowski*. Andrzej Martyez Jaworski*. Jan Kędzierski*. Jan Smereczański*. Jan Drohomirecki*. Bazyli z Bednarowa Zaliwski. Jędrzej Jałowiński. Jan Jałowiński. Wojciech Cerkaski. Leon D. Łabęcki. Stefan Makulicz Hołyński*. Jan Makulicz Hołyński*. Paweł Makulicz Hołyński*. Bazyli Makulicz Hołyński*. Piotr Makulicz Hołyński*. Jan Noga Hołyński*. Jakób Ines*. Józef Szoszera Hołyński*. Michał Szoszera Hołyński*. Piotr Szoszera Hołyński*. Dominik Słupski. Józef Bahrynowski. Irzy Szymczyk Berezowski*. Paweł Bereznicki*. Jan Husiatyniec Sokołowski*. Piotr Winicki*. Michał Czerkaski*. Jan Czerkaski*. Antoni Czerkaski. M. Winnicki. I. Zbykalski. Antoni Sosnowski. Piotr Smolnicki. Stefan Krechowiecki. Józef Dobrzański. Tomasz Kulczycki. I. L. Dziewiński. Aleksander Łucki*. Jan z Bednarowa Matkowski*. Samuel Łucki*. Teodor Drohomirecki*. Aleksander Topolnicki*. Irzy Romanowicz Czajkowski*. Andrzej Jaworski*. Antoni Starczewski*. Antoni Karczewski*. Stanisław Ligowski*. Andrzej Milkowicz*. Bazyli Podlisiecki*. Stefan Żołądek Szczembrowski*. Józef Starczewski*, ociec. Józef Starczewski*, syn. Sebestyan Starczewski*, syn. Wojciech Starczewski*, syn. Kazimierz Starczewski*, syn. Marcin Starczewski*, synowiec. Stefan Starczewski*, synowiec. Józef Starczewski*, synowiec. Kazimierz Starczewski*, synowiec. Jakób Starczewski*, synowiec. Michał Turzański*. Irzy Turzański*. Stefan Turzański*. Aleksander Turzański*. Jan Turzański*. Jan Krzymicki*. Jan Nahujowski Meretyk*. Jakób Kulczycki*. Roman Skulski*. Jan Skulski*. Antoni Walkoski*. Antoni Piotraseski*. Jan Krasnopolski*. Józef Zankoski*. Stanisław Skulski*. Łucki Bazyli*. Stanisław Skulski*. Piotr Drohomirecki*. Bazyli Ilnicki*. Jan Głowa Swaryczowski*. Piotr Głowa Swaryczowski*. Aleksander Matkowski*. Jan Kobylański*. Maciej Kutaszoski*. Fabian Burski*. Wawrzyniec Wiewiórski*. Antoni Czerkaski*. Michał Czerkaski*. Jan Czerkaski*. Władysław Łankoski*. Józef Sunisłaski*. Michał Podorodecki*. Józef Czechowicz*. Wawrzyniec Kozakiewicz*. Józef Grotoski*. Paweł Lankoski*. Jakób Łankoski*. Franciszek Sulkoski*. Jan Nanoski*. Jan Malinoski*. Piotr Dromirecki*. Jan Krasnopolski. Jana (sic) Wisznieckі. Teodor Madkoski*. Jan Kordecki*. Bazyli Hłopecki*. Jan Hłopecki*. Grzegorz Hłopecki*. Bazyli Wysłobocki. Irzy Suzanski*. Stanisław Zaięczkoski*. Stefan Starczeski*. Michał Stupnicki*. Jan Gałowinski. Jędrzej Gałowinski. Samuel Rosko. Kazmir Zie-

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w rkp. krzyżyki.

[1] Podpis b. nieczytelny; inną ręką dopisane: dla przeczytania Dominik Woyciechowski.

ezicki*. Antoni Rożański*. Juzef Pielichoski*. Jan Pielichoski*. Stefan Lubieniecki*. Stefan Klimentoski*. Jan Klimentoski*. Jakub Klimentoski*. Bazyli Rysnowiecki*. Andrzej Jaworski*. Marcin Wisnioski*. Jendrzej Głowinski*. Michał Skulski*. Michał Malinkoski*. Mikołaj Witkoski*. Wawrzyniec Czaikoski*. W. Czaykoski*. Stefan Zapłatyński*. Jan Lubienicki*. Jan Lubienicki*. Wojciech Starczeski*. Józef Starczeski*. Józef Starczeski*. Sebastyan Starczeski*. Kazimierz Starczeski*. Jan Kulczycki*. Stefan Kulczycki*. Teodor Kulczycki*. Bazyli Kulczycki*. Aleksander Kulczycki*. Aleksander Ogonoski*. Stefan Sczombroski*. Jacenty Zboroski*. Stanisław Ogonoski*. Jan Lisicki*. Bazyli Czaikoski*. Jendrzej Kruszelnicki*. Stefan Łucki*. Jan Berezoski*. Michał Wilczynski*. Jendrzej Srokoski*. Walenty Mirzejewski*. P. Woyciechowski. Antoni Wilczyński*. Jan Gorinski*. Ignacy Woynarowski*. Piot[r] Liaskoski*. Jan Liaskoski*. Starczeski*[1]. Irzy Głowaczowski*. Tomasz Kliepacki*. Jan Kliepacki*. Marcin Zurawski*. Jan Ziobroski*. Piotr Ziobroski*. Antoni Starczewski*. Michał Berezoski*. Tadeusz Słowinicz (?)*. Grzegorz Urbanowic*. Józef Bahrynowski. G. Bo. Starzyński. Jan Ines* na Kołatyczach. Jakob Ines* na Hołyniu. Jan Ines na Wołowincu. Michał Czajkowski*. Michał Grzymkowski*. Irzy Krechowiecki*. Stefan Krechowiecki*. Bazyli Ilnicki*. Jan Makurycz Hołyński*. Paweł Makurycz Hołyński*. Tomasz Bydłowski*. Piotr Makurycz Hołyński*. Józef Grzymkoski*. Michał Soszara Hołyński*. Piotr Soszara Hołyński*. Andrzej Grzymkoski*. Piotr Śmiałowski*. Krzysztow Wąsowicz*. Jan Bilawicz Berezowski*. Tomasz Semiginowski*. Andrzej Swaryczowski, sędz. Bogusław Saryusz Zaleski, cze. ha. Stanisław Ratowski. Mikołaj Zabiński. M. Potocki, W. S. Jan Medynski*. Stefan Medynski. Bazyli Medynski*. Teodor Medynski*. Józef Sosnowiecki*. Samuel Skulski*. Jędrzej Skulski*. Bazyli Skulski*. Ignacy Dobrzański. Jakób Girecki. Wojciech Zurakowski. Jan Zurakowski*. Jan Czerkawski*. Antoni Kiędzierski. Brono Kendzerski. Jan Kędzierski*. Jakob Kulczycki Klimowicz*. Jan Skulski*. Antoni Wołkowski*. Mikołaj Sikorski*. Aleksy Tustanowski. Stefan Kadzinski*. Józef Kadzinski*. Jan Omiecinski. P. Jan Wysokinski. Antoni Mieszkowski. Antoni Grząkowski. Daniel Osowski. Tomasz Nowakowski. Bonawentura Nowakowski. Antoni Wołkowski. Józef Zankowski*. Jozef Czeluzyński. Leon Bromirski. F. Duczymiński. W. S. Szułkowski. Michał Grabowski. Jan Zabinski. Kazimirz Przezwiecki. Antoni Zabiński. Tomasz Torczynski. Michał Łozinski. R. Witwicki. Stefan Słupski. Dominik Słupski. Piotr Hordyński*. Paweł Hordyński*. Teodor Bahrynowski*. Samuel Łucki*. Jan Łucki*. Bazyli Łucki*. Stefan Łucki*. Aleksander Łucki*. Michał Łucki*. Wojciech Zurakoski*. Jan Zurakoski*. Jan Czerkawski*. Michał Hołyński*. Piotr Hołyński*. Piotr Drohomirecki*. Andrzej Bahrynowski*. Szymon Swaryczewski*. Aleksander Grzębkowski. Roman Skulski. Jan Grochocki*. Jan Kulczycki*. I. Grabowski. Stefan Bojanowski*. I. Grabowski. W. Rogoski. Andrzej Zieleniewski. Andrzej Hordyński*. Kasper Hordyński*. Mikołaj Hordyński*. Michał Sozanski*. Daniel Sozanski*. Jan Podhorodecki*. Aleksander Jaworski*. Andrzej Pluta Kurowski*. Andrzej Uruski*. Konstanty Horodyski*. Jan Skulski*. Grzegorz Podhorodecki Borysowicz*. Tomasz Zabilski*. Szymon Zabilski*. Ignacy Zabilski*. Stanisław Bahrynowski*. Jakob Urbanowicz Berezowski*. Piotr Urbanowicz Berezowski*. Stefan Waskuł Berezowski*. Kazimierz Zabilski*. Michał Swaryszewski*. Tomasz Wereszczyński*. Józef Wereszczyński*. Ksawery Wereszczyński*. Mateusz Wereszczyński*. Jan Wereszczyński*. Onufry Wereszczyński*. Mikołaj Wereszczyński*. Wojciech Zakrzewski*. Kazimierz Skopowski*. Grzegorz Hordyński*. Kazimierz Wysocki*. Józef Gorecki*. Jakob Łazarewicz Berezowski*. Jan Turzanski Kahanowicz*. Stefan Turzański Kahanowicz*. Michał Kahanowicz Turzański*. Aleksander Turzański*. Jan Słupski*. Jan Krzywicki*. Jakób Gutkowski. Wojciech Bahrynowski*. Jan Swaryczewski*. Jan Strutyński. Andrzej I. Sandurski. Andrzej Domanski*. Jan Klonowski*. Grzegorz Dąbrowski. Michał Markiewicz. Stanisław Boturkiewicz. Mikołaj Gorzycki. Teodor[2] Nowa-

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w rkp. krzyżyki.
[1] Bez imienia.
[2] Przekreślone.

kowski*. Jendrzej Kondyłowski*. Bazyli Jaworski*. Jan Gluzicki*. Jan Demidowicz Berezowski*. Aleksander Buczyński Spanow*. Fabian Burski*. Wawrzyniec Kozakiewicz*. Józef Pielechowski*. Jan Drohomirecki*. Jędrzej Drohomirecki*. Jan Drohomirecki*. Woyciech Bochdan*. Jan Hołynski*. Jan Drohomirecki*. Jan Stopczyński*. Bazyli Rzesniowski*. Stefan Bilinski*. Pantelemon Bilinski*. Aleksander Bilinski*. Jendrzej Tuzinkiewicz*. Bazyli Sulima Drohomirecki*. Grzegorz z Zurak Berezowski*. Szymon Zawisza*. Kazimierz Zawisza*. Feliks Witkowski*. Kazimierz Sługocki. Tomasz Sługocki. Szymon Kozłowski*. Remian Kosianski*. Franciszek Kosianski*. Jan Pietraszewski*. Antoni Kondyłowski*. Antoni Matkowski*. Jan Matkowski*. Jendrzej Jałowinski*. Michał Spławski*. Irzy Spławski*. Michał Czechowicz*. Michał Łącki*. Maciej Łącki*. Jan Łącki*. Józef Sobolewski*. Jendrzej Sobolewski*. Franciszek Sobolewski*. Jan Kobylański*. Franciszek Drohomirecki*. Mikołaj Drohomirecki*. Józef Drohomirecki*. Walenty Mirzejewski*. Tomasz Sługocki*. Maciej Sługocki*. Łukasz Sługocki*. Bazyli Kulczycki*. Jan Urbanowicz Berezowski*. Stefan Urbanowicz Berezowski*. W. Strzelecki. A. Nowakowski. Michał Grabowski*. Maciej Wołoszkiewicz. Bazyli Strzelbicki*. Józef Wereszczyński*. Jakób Dębiński*. Kajetan Rakocki*. Maciej Baginski*. Jendrzej Rzewuski*. Teodor Nowosielski*. Walenty Mierzejowski*. Antoni Ostowski*. Józef Ostowski*. Antoni Krupiak*. Aleksander Slaski*. Antoni Gruszecki*. Jan Czaplinski*. Michał Czaplinski*. Paweł Dunski*. Jendrzej Zukowski. Paweł Kulczycki*. Jozef Sokołowski*. Basaraba Strutynski*. Szymon Jałowinski*. Józef Kozłowski*. Kazimierz Szamota*. Michał Szamota*. Wojciech Ostrowski*. Bazyli z Bednarowa Bachrynowski*. Aleksander Miłaczewski [1].

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 438.

310.

Halicz, 23 lipca 1764.

Konfederacya ziemian halickich.

1. My ziemianie i obywatele ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego i kołomyjskiego niewyżałowanym z tego świata zejściem najjaśniejszego ś. p. króla JMci Augusta III osieroceni, w czasie niniejszego bezkrólewia przy wierze świętej katolickiej, prawach, ojczyźnie, wolnościach i swobodach szlacheckich przyszłego da Bóg króla w czasie i sposobem z prawa i zwyczaju przyzwoitym wolnego obrania sobie życzący, prywatnego osób swoich dobra by najmniej nieszukający, nikomu ciężkości, przykrości ani krzywdy żadnej najmniejszej uczynić, ani nikogo urażać niechcący, szczególnie pospolitego wszystkich dobra, wiary świętej katolickiej, wolności, praw i ojczyzny całości ostrzegający i dla tego wszystkiego utrzymania obowiązkami wiary, sumienia i honoru vinculo confoederationis sprzymierzeni, gdy jesteśmy uwiadomieni tak manifestami od JO. i JW. senatorów, ministrów i posłów, na sejmie convocationis niedoszłym będących, jako też pospolitym braci naszych żaleniem się i skargami na przestępujących prawa, niszczących wolności i swobody ojczyste, przez przodków naszych krwią i życiem własnym nabyte i rozprzestrzenione publicznie zaniesionemi, niemniej zasięgnąwszy wiadomości o ułożonych w czasie sejmu convocationis roku teraźniejszego 1764 w Warszawie punktach, ustawami nazwanych, pod bronią zagranicznych ludzi przez niektórych napisanych, stąd tedy wiedząc dostatecznie, jako niektórzy sprowadzonemi zagranicznymi i innymi ludźmi nietylko że bezpieczeństwo publiczne kraju, miejsca sejmowania, dóbr i osób wielu praepotenter nadwyrężyli,

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w rkp. krzyżyki.

[1] Wnieśli tę manifestacyę do aktów grodzkich hal. Maryan Potocki, kasztelan lubaczowski, Ignacy Potocki, starosta kaniowski i Dominik Cetner, starosta stocki.

powagę praw przestąpili, a urzędy i władze ministrów, całość wiary i ojczyznę utrzymującą i od wieków przykładnie między królami i Rzptą środkującą chcąc uchylić wdzierają się, ale też samą nawet najszacowniejszą wolności naszej źrenicę, głos wolny szlachecki większością głosów ułożoną z nieochybnym upadkiem wiary i ojczyzny odebrać usiłowały, sprowadzania obcych sukkursów (skąd pokój wewnętrzny jest pomięszany) pozwoliły i inne bezprawia, ufając prepotencyi sprowadzonych i zgromadzonych przez siebie ludzi zagranicznych i innych w czasie teraźniejszego bezkrólewia poczynili i czynią, jako to wszystko skutkami przez wylanie krwi szlacheckiej braci naszej na wielu miejscach popełnione i przez inne uciski tymiż sprowadzonymi ludźmi wojennymi nam i braci naszym poczynione ziścili.

2. Przeto my ziemianie i obywatele ziemi i powiatów zwyż wyrażonych, zabiegając tak wielkiemu wiary, wolności i ojczyzny naszej uciskowi, przychyliwszy się do manifestu dnia dzisiejszego przez nas w grodzie halickim uczynionego i praw przez Rzptą zgodnie uchwalonych, naprzód protestujemy się przed Bogiem i wszystkiemi sąsiedzkiemi kraju polskiego potencyami, tudzież województw i ziem innych ojczyzny naszej obywatelami, iż jako żadnego innego względu i przedsięwzięcia mieć i kroków innych czynić nie chcemy, tylko jedynie śladami i stopniami antecessorów naszych dążąc, przy wierze św. katolickiej rzymskiej, prawach, ojczyźnie, wolnościach i swobodach szlacheckich, circa liberam vocem vetandi uti unicam libertatis pupillam i władzy ministrów pacis et belli, fortuny, zdrowia, krew i życia nasze, nikogo jednak bynajmniej nie krzywdząc ani obrażając, ofiarujemy. Dlaczego vinculo confoederationis sub fide, honore et conscientia iureque iurando jednomyślnie sprzymierzywszy się JW. IMć p. Maryana z Złotego Potoka Potockiego z pomiędzy siebie za marszałka, tudzież JW. i WW. Ignacego Potockiego, kaniowskiego, Dominika Cetnera, stockiego starostów, Sebastyana Mosakowskiego, chorążego trembowelskiego, Tomasza Niewęgłowskiego, halickiego, Mysłowskiego, trembowelskiego mieczników i Michała Bobrowskiego, pisarza grodzkiego trembowelskiego za konsyliarzów konfederacyi naszej teraźniejszej zgodnie obraliśmy i oraz chorągwi sześć, każdą komput pięćdziesiąt koni w sobie zawierającą i szwadron piechoty sto pięćdziesiąt ludzi w sobie mieć powinny naszych ziemiańskich pod komendą JW. marszałka in rigore militari zostawać mającego, podnieść uchwaliliśmy; na sustentacyą i zapłatę którym tudzież inne expensa podatki ziemiańskie, t. j. podymne, czopowe, pogłówne żydowskie, niemniej prasułkę ziemiańską z bań solnych podług taryfy anni 1717 i konfederacyi anni 1733 ad alterum tantum, jednak z przyczyny szczupłości podatków, drogości czasu i nagłej potrzeby utrzymania wolności i zaciągnienia ludzi na zasłonienie się od przeciwnych imprez każdy podatek podniosłszy, niemniej z dawnych prowentów ziemiańskich zaległe pieniądze jednomyślnie postanowiliśmy. Które pieniądze przed dwoma odtąd niedzielami skończyć się mającemi wszyscy ziemianie i possessorowie, nikogo nie excypując, złożyć i albo w grodach własnych lub za przysłaniem w domu sub altera simili duplici pensione modo debito vindicanda wypłacić obowiązujemy się.

3. Po którym obraniu i uchwaleniu, gdy zaraz w obecności nas wszystkich JW. marszałek na tę rotę: Ja Maryan przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, iż władzy mojej marszałkowskiej szczególnie na ocalenie i utrzymanie wiary świętej katolickiej rzymskiej, wolności szlacheckiej, władzy ministrów, praw i ojczyzny, jako też wojska pod komendą moją będącego, jedynie ku dobru pospolitemu tymże wojskiem dysponując i prowentami ziemiańskiemi zawiadując, używać będę, nikogo bynajmniej, choćby też najprzeciwniejszego nie obciążę ani ukrzywdzę, konfederacyi teraźniejszej aż do skutku uchylenia przeciwnych prawu i wolności ustaw czyli projektów i poprawienia wszelkich exorbitancyi nieodstąpię i zupełnie we wszystkiem podług prawa i św. sprawiedliwości sprawiać się będę, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Chrystusa Pana — jurament solenny wykonał, my wzajemnie wszyscy na Boga i sumienie sub fide, honore et conscientia, jako naszego marszałka przy wierze świętej, prawach, wolności i ojczyźnie nieodstąpimy, na utrzymanie

wiary i praw ordynansom i uniwersałom JW. marszałka przy prawie i wolności czyniąc zadosyć, fortuny i zdrowia nasze azardować będziemy i we wszystkiem zgodnie i jednomyślnie posiłkami i radą wspierając, szczególnie ku dobru pospolitemu sprawimy się, solenni iure iurando obowiązaliśmy się i zaprzysięgli, oraz za podjętą dla całości dobra publicznego i nas wszystkich pracę, trudy i azardy dozgonną w nas i potomkach naszych temuż JW. marszałkowi konfederackiemu zapisawszy wdzięczność, prerogatywę i władzę marszałkom konfederackim służącą i przyzwoitą, pomienionemu JW. marszałkowi oddajemy.

4. Który to JW. marszałek jak najlepszych dla przywrócenia powagi i egzekucyi wszystkich praw dawnych, liberae vocis vetandi i prerogatywy ministrów, ewakuowania ludzi zagranicznych z wolą Rzptej i uskromienia innych kup ludzi exorbitujących, tudzież dla poprawienia wszelkiego bezprawia, ante omnia w czasie i miejscu publicznych obrad ojczyzny naszej nastąpić powinnego, przyzwoitych sposobów użyje, chorągwie pomienione i szwadron jak najrychlej kompletować będzie, prowenta tak zaległe, jako też teraźniejsze ziemiańskie podług wyż wyrażonego uchwalenia każdy podatek in duplo rachując, in spatio duarum septimanarum wybrać każe, super renitentes rigorem konfederacyi anni 1733 succumbentes władzy przyzwoitej marszałkowskiej i sposobów odebrania zażyje, miejsce i czas, jeżeliby tego potrzeba była, zjechania popisu i ułożenia ad eventum sposobów i posiłków do obrony i utrzymania wiary, wolności i praw, tudzież obrania posłów i innych potrzebnych projektów oznaczy i we wszystkiem exekucyą władzy i prerogatywy swojej zgodnie z prawem i sprawiedliwością, bez krzywdy i ucisku wszelkiego czynić i do skutku przyprowadzać będzie.

5. My wszyscy unum sentiendo vinculum iure iurando praestito firmatum, że przy wierze, wolności, libero veto, władzy ministrów pacis et belli, prawach i ojczyźnie, choćby z azardem fortun, zdrowia i życia naszego statecznie trzymać będziemy tę naszą konfederacyą podpisami rąk naszych własnych stwierdzamy. Działo się w Haliczu, na miejscu koła naszego konfederackiego, dnia 23 lipca roku Pańskiego 1764. Maryan Potocki, marszałek konfederacki. Piotr Potocki, starosta śniatyński. Antoni Potocki, starosta błoński. Piotr Potocki, W. W. G. W. K. Ignacy Potocki, starosta kaniowski. D. Cetner circa liberum veto i władzy hetmańskiej podpisuję się. Sebestyan Mossakowski, chorąży trembowelski circa liberum veto, authoritatem ministeriorum et securitatem internam me subscribo. Michael in Bobrowe Bobrowski notarius castrensis Trembovliensis, circa liberum veto, authoritatem ministeriorum et securitatem internam podpisuję się. Józef Ratowski. Jan Dunin Łabenski P. B. Józef Antoni Dunin Łabenski, Cz. S. Antoni Siemianowski. J. And. Dombrowski, P. P. Stanisław Czermiński. Sebestyan Lenkiewicz. I. Kazimierz Kamiński. A. Bylina. I. Dunin. Ignacy Zbychalski. Wojciech Potocki, P. krasnostawski. M. Przyłuski, R. W. K. Józef Bogut ze Starzyn Starzyński. A. Wierzchowski. J. Bobiński. S. Wierzchowski. J. Czaykowski. F. Bylina, cześnik czyrski. M. Potocki, W. S. M. Winnicki. Jan Studzieniecki. D. Zbychalski. Józef Kajetan Wierzbiński, Ł. K. Ignacy Wierzchowski, podstoli chełmski. A. Lenkiewicz. Jan Gościmirski[1]. Rafał Sliwowski. Stanisław Kolumna Kobylski, S. D. S. K. H. T. Sługocki. Andrzej Swaryczowski, skarbnik żydaczowski. A. Drozdowski. Stefan Borowski. Józef Antoni Dunin Łabenski, Cz. S. Jako nieumiejący pisać znak krzyża św. kładę Irzy Hoszowski*. Piotr Krechowiecki*. Antoni Rostecki*. Alexander Berezowski*. Grzegorz Krechowiecki*. Jan Bahrynowski*. Antoni Witwicki. J. Bolecki. Fedor Berezowski*. Piotr Kropiwnicki*. Jan Biliński. Stefan Zegota Brzeski. Jerzy Bednarowski. Józef Wereszczyński. Tomasz Wereszczyński*. Michał Rogowski*. Józef Szystowski*. Eliasz Urbanowicz Berezowski*. Mikołaj Hordynski*. Stefan Berezowski Szymczyc*. Daniel Suzański. Piotr Hordyński. Xawery Wereszczyński*. Alexy Tustanowski. Michal Łazowski*. Ignacy Zabilski*. Michał Łazowski. Tomasz Klepacki*. Dominik Massalski*. Jan Klepacki*. Antoni Rudnicki*. Bazyli Jaworski. Jendrzej Hordyński*. Stefan Kadzinski*. Józef Kadzinski*. Antoni Zbykowski*.

[1] W Tremb. Gościminski.

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w Hal. krzyżyki.

Stefan Kulczycki*. Jan Kulczycki*. Teodor Kulczycki*. Alexander Kulczycki. Andrzej Michalski*. Piotr Jaryszkowski*. Michał Rogowski*. Jan Rzadkowski*. Michał Krechowiecki. Antoni Petraszewski*. Piotr Wysoczański*. Bazyli Ostrzeszowicz*. Bazyli Matkowski Budziewicz*. Bazyli Ostrzeszewicz Jaworski*. Bazyli Kłopotowski. Paweł Hordyński*. Jakób Girecki. Adam Nowakowski. Alexander Topolnicki*. Jan Maluszycki. Grzegorz Jaworski*. Jan Kobylański. Alexander Kobylański*. Bazyli Kobylański*. Michał Kobylański*. Andrzej Splawski*. Kazimierz Trembiński. Bazyli Witwicki*. Jan Barwiński. Jan Krzemiński*. Andrzej Duzinkiewicz*. Samuel Strzelbicki*. Dymitr Skulski*. Antoni Krzymiński*. Bazyli Jaryszkowski*. Stefan Biliński*. Grzegorz Strzelbicki*. Jan Biliński*. Alexander Jaworski*. Irzy Stupnicki*. Jan Grzymkowski*. Jan Jaworski*. Jan Starczewski*. Józef Starczewski, ojciec. Józef Starczowski*, syn starszy. Sebestyan Starczowski*, średni syn. Wojciech Starczowski*, syn młodszy. Kazimierz*, najmłodszy syn. Marcin Starczowski*, synowiec. Stefan Starczowski, synowiec. Józef Starczowski, synowiec. Kazimierz Starczowski*, synowiec. Jakub Starczowski*, synowiec. Ignacy Starczowski, synowiec. Antoni Starczowski*, synowiec. Bazyli Wilczyński*, ojciec. Andrzej Wilczyński*, syn. Piotr Wilczyński*, syn. Grzegorz Marcinowski*. Wojciech Znamirowski. Jan Znamirowski. Józef Potyrołowicz*. Jakób Leszczyński*. Jan Leszczeński*. Andrzej Leszczyński*. Michał Rozniatowski*. Jan Nahujowski*. Jakób Nahujowski*. Łukasz Horodyski*. Teodor Nowosielski*. Aleksander Grzymkowski*. Jan Klonowski*. Sta[nisław] Czerwinski*. Michał Grzymkowski*. Andrzej Grzymkowski*. Franciszek Grzymkowski. Wawrzyniec Wasylkowski*. Stefan Zaremba. Józef Czerkawski*. Piotr Kobylański*. Ignacy Krzywkowski*[1]. Józef Suski. M. Swiderski*. Konstanty Krzytkowski*. Mikołaj Krzytkowski*. Jan Krzytkowski. Kazimierz Krynicki*. Bazyli Kobylanski*. Józef Pielechowski*. Jan Pielechowski*. Jan Simiginowski*. Antoni Mieszkowski*. Bazyli Strutyński*. Stefan Łucki*. Michał Łucki. Jan Berezowski*. Jan Bieliński*. Jan Berezowski Urbanowicz*. Irzy Drohomirecki*. Michał Kaniowski*. Stefan Urbanowicz Berezowski. Jan Berezowski Bilawicz*. Stefan Kuniczyc Berezowski*. Józef Czelużynski. J. L. Dziwinski. Walenty Chojnowski. Józef Sobolewski. Łukasz Zurakowski*. Antoni Kiendzierski. Józef Sługocki. Andrzej Sobolewski*. Stefan Wekierski Dumicz. Jan Wekierski Dumicz. Jan Kordecki*. Jerzy Płauszewski*. Andrzej Gorski. Franciszek de Piętki Sobolewski. Alexander Zubrzycki. Bazyli Wysłowski*. Jan Knihiniecki*. A. J. Witkowiecki. Bazyli Simiginowski*. Jan Simiginowski. Franciszek Janicki*. Piotr Laskowski. Baltazar Janicki*. Tadeusz Janicki*. Andrzej Drzewiecki*. Jan Laskowski*. Józef Czechowicz*. Andrzej Boratynski*. Jan Albinowski*. Jan Zarski. Mikołaj Berezowski. I. T. Odrowąż Mierzkowski. Jakób Starczewski*. Jan Ilnicki*. Jan Strutyński. Mikołaj Chmielowski. Jan Swaryczowski*. Antoni Strutyński*. M. Sieromski. Antoni Mierzkowski*. Michał Łozinski. Jan Stachenicki. Jan Wysoczański. Michał Ligocki. Piotr Chmielowski. Jan Grochowski*. Stanisław Dumanski*. Kazimierz Petraszewski*. Antoni Petraszewski*. Jan Petraszewski. Michał Czerkaski. Stanisław Bereznicki. Michał Hołyński*. Józef Hołyński*. Wojciech Sługocki. Bazyli Kulczycki*. Łukasz Sługocki. Paweł Kulczycki*. Maciej Pasławski*. Jan Ilnicki*. Jendrzej Chmielowski. Stanisław Moszyński*. Stefan Moszyński*. Józef Grzonkowski. Jan Lewandowski. Wojciech Czerkawski. Wojciech Bodan*. Stanisław Zabłocki*. Grzegorz Strzelbicki*. Józef Moszyński*. M. Suzański*. Justyn Michał Zarski. Jan Głudzicki. Antoni Niewiadomski*. Jan Podhorodecki. Antoni Pieniądz Wieronski. Józef Ładowski. Andrzej Jałowiński*. Andrzej Sikorski*. Jan Jałowinski*. Daniel Wąsowicz. Wojciech Sługocki*. Jan Łoziński*. Józef Sługocki*. Franciszek Piotrowski*. Jan Omieciński*. Józef Sznmilski*. Antoni Winiarski*. Michał Podhorodecki. Michał Bachminski. Michał Piniążek Wierzyski*. Jakób Piniążek Wierszyski*. Karol Piniążek Wierszyski*. Faustyn Piniążek Wierszyski*. Konstanty Horodyski*. Łukasz Horodyski*. Antoni Oszoski*[2]. Jan Krasnodomski*. Andrzej Biliński*. Grzegorz Kulikowski*. Jan Statkiewicz.

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w Hal. krzyżyki.

[1] W Tremb. Krzychowski.

[2] W Tremb. Hoszowski.

M. Statkiewicz. J. Baczyński. M. Baczyński. M. Moszyński. Jakub Ines z Kosiatycz. Jan Ines na Wołowińcu. Stanisław Ines. K. Wąsowicz. Irzy Krechowiecki*. Stefan Krechowiecki*. Bazyli Ilnicki*. Stefan Makurycz Hołyński*. Jan Makurycz Hołyński*. Paweł Makurycz Hołyński*. Bazyli Makurycz Hołyński. Antoni Sikorski*. Mikołaj Sikorski*. Wojciech Piotrowski. Antoni Piotrowski*. Jan Rychlicki*. Piotr Rychlicki*. Szymon Rychlicki*. Józef Rychlicki*. Ludwik Rychlicki*. Antoni Krasnodomski*. Grzegorz Biliński*. Jan Zadwornicki*. K. Sługocki*. Józef Sługocki*. Tomasz Sługocki. Bazyli Staszuicki*. Stefan Wirzbicki*. Marcin Szawłowski. Tomasz Bydłowski*. Piotr Makurycz Hołynski*. Michał Czaykowski. Józef Szoszora Hołynski. Michał Szoszora Hołyński*. Piotr Szoszora Hołyński*. Andrzej Grzymkowski*. Michał Grzymkowski. Józef Grzymkowski. Piotr Smiałowski. Jan Bilawic Berezowski*. Teodor Baraniecki. Jan Jałowiński*. Jendrzej Jałowiński. Gabryel Rasztkowski. Michał Wilczyński. Antoni Wilczynski. Jan Stepkowski[1]. Michał Grudzinski. Jan Hadanicki. Bazyli Wułczycki. I. Donin[2] Zbychalski. Roman Konowski. Bazyli Grotowski*. Paweł Baraniecki. Piotr Wysoczański. Kazimierz Krynicki. Wojciech Bukowski. Kazimierz Lejowski*. Kazimierz Cybulski*. Tomasz Kawinski*. Stefan Bilinski*. Józef Rokieta*. Dymytry Srokowski*. Szymon Szymanowski*. Jan Biliński* stary. Alexander Byliński*. Michał Czeski*. Jan Biliński* młody. Bazyli Hołyński*. Paweł Siemiginowski*. Jan Siemiginowski*. Ignacy Siemiginowski. Tomasz Siemiginowski*. Jan Buczyński* stary. Jan Buczynski* młody. Alexander Buczyński*. Michał Matkowski. Antoni Wroblewski. Tomasz Siedlecki. Dominik Damczewski*. Józef Kosowski*. Antoni Kosowski*. Michał Kozik. Paweł Rzepka*. Jozef Bucen. Jakób Przybylski*. Jan Sokołowski*. Szymon Sokołowski*. Andrzej Szyszka Drohomirecki*. Jan Szyszka Drohomirecki*. Bazyli Szyszka Drohomirecki*. Bazyli Szyszka Drohomirecki*. Bazyli Jaworski*. Józef Waszczyszewski*. Franciszek Urbański*. Ignacy Łubkowski*. Alexander Podhorodecki. Antoni Mileszkiewicz Bieliński*. Jan Bodrog Berezowski. Jerzy Mielesiewicz Bilinski. Samuel Łucki*. Michał Czechowicz. Grzegorz Arsenicz Berezowski*. Jan Podhorodecki*. Maciej Podhorodecki. Jan Koblański*. Bazyli Koblański. Michał Koblański*. J. Siemiginowski. Jan Zagórski. Bazyli Małchowski Bucewicz*. Grzegorz Czerwakiewicz Jaworski*. Irzy Romanowicz Czaykowski*. Alexander Roszkowicz Kobylański*. Michał Rozniatowski*. Wawrzyniec Wasylkowski*. Michał Szadurski*. Mikołaj Fedkiewicz Hordyński*. I. Bolecki. Piotr Winnicki*. Jan Demidowicz Berezowski*. Antoni Jurkiewicz*. Jan Husiatyniec Sokołowski*. Irzy z Berezowa Hoszowski*. Jan Smereczyński*. Józef Buczen*[3]. Jan Knihiniecki*. Mikołaj z Czernichowa Berezowski*. Irzy Szymczyk Berezowski*. Paweł Berezowski*. Alexander Łucki*. Jan z Bednarowa Matkowski*. Samuel Łucki*. Teodor Drohomirecki*. Alexander Zapolnicki*. Bazyli z Bednarowa Bahrynowski*. Irzy Romaniewicz Czaykowski*. Andrzej Jaworski*. Antoni Starczewski*. Antoni Karczewski*. Grzegorz Strzelbicki Daniłowicz*. Bazyli Ostrzeszewicz Jaworski*. Bazyli Podlisiecki*. Stanisław Ligowski*. Andrzej Milkiewicz*. Stefan Żołądek Szczembrowski*. Józef Potyrełowicz*. Jan Kazimierz Zachocki*. Piotr Lewinski*. Józef Kalinowski*, ojciec. Jan Kalinowski*, syn. Kazimierz Kalinowski*, syn. Maciej Kalinowski*, syn. Tomasz Koloczak Kulczycki. W. Gierczanowski*. Jan z Bednarowa Drohomirecki*. Franciszek Wirzbicki. Józef Wirzbicki. Jan Siemiginowski*. Józef Swaryczowski*. Stefan Drohomirecki*. Bazyli Strzelbicki*. Józef Suski*. Łucki Samuel*. Łucki Bazyli*. Stefan Łucki*. Jan Łucki. Alexander Łucki*. Michał Łucki*. Demetry Srokowski*. Jerzy Srokowski. Bazyli Srokowski*. Pawło Michnowski*. Michał Koblanski*. Jan Gaiet. Bazyli Srokowski. J. Bahrynowski. Stanisław Bahrynowski*. Bazyli Bahrynowski*. Teodor Bahrynowski*. Wojciech Bahrynowski*. Stanisław Bahrynowski*. Michał Swaryczewski*. Jozef Biernacki. Jozef Koszucki. Stefan Zegota Brzeski. Jozef Głuchowski.

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w Hal. krzyżyki

[1] W Tremb. Stepkinski.

[2] W Tremb. Dunin.

[3] W Tremb. Bucen.

Joachim Przegalinski. Jan Wiszniewski. Antoni Ilnicki*. Jan Ilnicki. Michal Kostiuszko*. Stanisław Drohomirecki*. Antoni Pasławski. Jakób Krzemiński*. Stanisław Kaniowski*. Prokop Ilnicki*. Jan Hołyński Noga*. Piotr Zawadzki*. Jan Siemiginowski*. Jan Paczewski*. Jan Lubieniecki*. Jakob z Berezowa Hoszowski. Daniel Oszowski. Antoni Grząkowski[1]. Siemiginowski Ignacy*. Paweł Siemiginowski*. Szymon Zaleski*. Jakób Leszczynski*. Marcin Wiszniowski*. Andrzej Sandurski. Andrzej Domanski. Wawrzyniec Czaykowski. Stefan Ciołek Poniatowski. Stanisław Ciołek Poniatowski*. Franciszek Ciołek Poniatowski. Tadeusz Mostowski*. Bazyli Koblański*. Wojciech Piotrowski. Bonawentura Nowakowski. Tadeusz Reyhimberg. Józef Jurowiecki. Michał Kobylański. S. Zajączkowski. Antoni Rzepecki*. Ignacy Dobrzański*. Stefan Grabowiecki*. Bazyli Okulski*. Samuel Skulski*. Antoni Zwan. Brono Kiendzierski. Jan Kulczycki. Jozef Drohomirecki*. Jendrzej Drohomirecki*. Bazyli Bereznicki*. Michal Bereznicki*. Alexander Kinorzowski. Stefan Drohomirecki*. Jan Klementowski*. Jakób Klementowski*. Łukasz Klementowski*. Michał Szandurski*. Jan Gościmirski*[2]. Michał Oszowski*. Antoni Oszowski*. Jan Zawadzki*. Stanisław Szymanski*. Jan Bilinski*. Piotr Drohomirecki*. Jozef Ładowski. Antoni Drohomirecki*. Jendrzej Biały*. Michal Uruski. Franciszek Wierzbowski*. Teodor Koblański*. Wojciech Paskudzki. Tomasz Nowakowski*. Jan Skulski*. Józef Jankowski*. Tomasz Torczyński. Antoni Węgrzyński. Stefan Słupski. Dominik Słupski. Teodor Bahrynowski*. Wojciech Zurakowski*. Jan Zurakowski. Jan Czerkawski*. Michał Hołynski*. Piotr Hołynski*. Piotr Drohomirecki. Andrzej Bahrynowski*. Szymon Starczowski*. Alexander Grzymkowski. Józef Jakubowski*. Józef Hołyński*. J. Grabowski*. Stefan Bojanowski*. Jan Grabowski. Jozef Zarzycki*. Jan Skulski*. Michał Miałkowski. Stanisław M. Butkiewicz. Leon D. Łabenski. Mikołaj Kosinski. Wojciech Ostrowski. Józef Horodyński. Kazimierz Antoni Ciecholewski. Bazyli Zarski. Jan Zabiński. A. Zabiński. W. Rogowski. Konstanty Horodyski. Jakób Urbanowicz Berezowski*. Piotr Urbanowicz Berezowski*. Stefan Waskuł Berezowski*. Kazimierz Zabilski*. Matyasz Wereszczyński. Jan Wereszczyński. Onufry Wereszczyński. Mikołaj Wereszczyński*. Wojciech Zakrzewski*. Kazimierz Wysocki*. Józef Gorecki*. Bazyli Jaworski* z Berezowa. Andrzej Jaworski* Dubik. Jan Pogurski. Stefan Krechowiecki. Andrzej Kraszucki. Stanisław Kraszucki. Walenty Mirczewski. Maciej Ciężadłowski. Jozef Kunaszowski. Piotr Sandurski*. Michał Spławski*. Irzy Szoszanski. Jendrzej Czaykowski*. Michał Czerkaski*. Grzegorz Urbanowicz Berezowski*. Stefan Łubiniecki*[3]. Jan Łubinicki*[4]. Mikołaj Witwicki. Jan Wysłobocki*. Mikołaj Metelski*. Konstanty Matkowski. Bazyli Nawrocki*. Bazyli Żurakowski. Jan Krasnopolski*. Stefan Turzański*. Ignacy Graliński. Alexander Buczyński. Irzy Turzanski. Michał Turzański*. Jan Turzański. Piotr Wysoczyński*. Gabryel Sługocki*. Jan Krzywiocki*. Jan Buczyński. Jakób Grzymkowski*. Jan Buczyński*. Irzy Srokowski*. Michał Wilczyński*. Antoni Wilczyński*. Bazyli Wilczyński. Jendrzej Turzański*. Tomasz Karczyski*. Michał Malinkowski. Michał Kruszelnicki*. Jan Wonsowicz*. Tomasz Zabilski*. Ignacy Zabilski*. Samuel Trzebilski*. Alexander Łucki*. Jan Czaykowski*. Jan Łubieniecki*. Bazyli Jaroszkowski*. Stefan Bekierski. Sulima Drohomirecki*. Stanisław Podolski*. Jędrzej Zub*. Stefan Zapłatowski. Jan Dromyrecki. Jendrzej Srokowski*. Jan Hołyński Makoon*[5]. Jan Swaryczewski. Piotr Swaryczewski*. Jan Zarski z Czeremchowa. Teodor Matkowski. Michał Drohomirecki*[6]. Bazyli Łucki*. Mikołaj Zarski* z Czeremchowa. Michał Berezowski Urbanowicz*. Piotr Skolski z Berezowa*. Mikołaj Skolski*. Jakób Matkowski. Alexander Zurakowski*. Alexander Matkowski*. Jan Berezowski*. Jendrzej Głowiński*. Antoni Piecząka Chomentowski. Jan Dromirecki. Bazyli

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w Hal. krzyżyki.
[1] W Tremb. Grzonkowski.
[2] W Tremb. Gosciminski.
[3] W Tremb. Łubieniecki.
[4] W Tremb. Łubieniecki.
[5] W Tremb Makohon.
[6] W Hal. Dromyrecki.

Łucki*. Mikołaj Drohomirecki*. Jan Zurakowski*. Piotr Zobrowski*. Jan Zobrowski*. Franciszek Słupski*. Jan Biliński* Alexandrowicz. Roman Konarski*. Alexander Turzanski*. Paweł Statkiewicz*. Antoni Piotrowski*. Jan Matkowski*. Irzy Skulski*. Dmytro Skulski*. Grzegorz Podhorodecki*. Jendrzej Uruski*. Józef Grodecki*. Jendrzej Kurowski*. Antoni Matkowski*. Kazimirz Przesiecki*[1]. Kazimirz Skopowski. Kazimirz Wysocki*. Mikołaj Koszycki*. Bazyli Oliński*. Kazimirz Zawisza*[2]. Daniel Kozanski*. Antoni Terlecki*. Jan Zukowski*. Bazyli Chłopecki. Michał Stopnicki*. Marcin Sniezek. Kasper Hordynski*. Antoni Dombrowski*. Grzegorz Dombrowski*. Michał Domanski*. Franciszek Domanski*. Maciej Zurawski*. Dmyter Grodecki*. Franciszek Chrozcicki*[3]. Michał Wyczułkowski*. Daniel Baczyński*. Jan Medynski*. Stefan Medynski*. Teodor Medynski*. Bazyli Medynski*. Jendrzej Skulski*. Sebastyan Skarzyński*. Konstanty Ordyński*[4]. Wojciech Moszyński*. Jan Zatwarnicki*. Tadeusz Olszewski*. Andrzej Babicz*. Alexander Zubrzycki*. Bazyli Biliński*. Alexander Krynicki*. Kazimierz Krynicki*. Maciej Niedzwiecki*.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 455. Fasc. Cop. Castr. Tremb. 5 nr. 330.

311.

Maryampol, 23 lipca 1764.

Manifest szlachty halickiej przeciwko konfederacyi tegoż dnia w Haliczu zawiązanej.

1. My urzędnicy i obywatele ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, nie mając bespieczeństwa stawienia się przed aktami halickimi, z niewyrażonym o zgwałcenie swobód i wolności naszej, tudzież praw sejmiku ubespieczających żalem, po gwałtownym niedopuszczeniu sejmikowania na to miejsce zjechawszy się, swem i innych braci naszych gwałt ten cierpiących, że przez rozstawione partye ludzi nadwornych JW. Maryana, starościca grabowieckiego, Piotra, śniatyńskiego, Ignacego, kaniowskiego starostów, Antoniego i Piotra wojewodziców wołyńskich Potockich, tudzież Dominika Cetnera, starosty stockiego, do nas przebrać się nie mogą, niemniej że unikając oświadczonego przymuszenia do podpisów jakowegoś spisku przeciwko ustawom sejmu convocationis i radzie Rzptej świeżo nastąpionej w różne strony rozbiegli się, imieniem, najprzód przed Bogiem, sprawiedliwości sędzią, światem i całą Rzptą, wielowładną interesów swoich panią manifestujemy się o to, iż gdy na sejmik relacyjny uniwersalem JO. księcia IMci prymasa i konstytucyą sejmu convocationis na dzień dzisiejszy 23 miesiąca lipca naznaczony do Halicza zbliżaliśmy się, gdy najpierwej JW. IMć p. Ignacy Potocki, starosta gliniański, poseł tejże ziemie, w sobotę przed sejmikiem, t. j. die vigesima prima eiusdem w Tustani wsi, naprzeciw Halicza na drugiej stronie Dniestru leżącej, stanął i na przyjazd JW. IMci p. podkomorzego halickiego oraz innych JW. posłów kolegów swoich, z relacyą przybyć mających oczekiwał, w kilka set koni zbrojnych ludzi przez JW. Piotra, starostę śniatyńskiego i Piotra, wojewodzica wołyńskiego Potockich był najechany, lecz będąc przestrzeżony tenże JW. IMć p. starosta gliniański o szkodliwych przeciwko sobie zamysłach, za zbliżeniem się tychże na konia wpadłszy, unikając wszelkiego

[1] W Hal. Przeswiecki.
[2] W Hal. Zawisa.
[3] W Tremb. Chorozcicki.
[4] W Hal. Orodyski.

nieszczęścia ujechał, ciż IMć JW. IMć pp. starosta śniatyński i wojewodzic wołyński Potoccy, niezastawszy we dworze na Tustani JW. IMć p. starostę gliniańskiego, kazali ludziom swoim szukać wszędzie, nawet i po zbożach tak dalece, że dwa łany wielkie zboża, szukając, wytłukli, przez co umysł swój, z jakim przyjechali, oczywiście pokazali, a nieznalazłszy we dworze, we wsi i w zbożu z tymiż ludźmi do Dubowiec o pół mili stamtąd udali się, z którymi nazajutrz, t. j. die 22 eiusdem przez Dniestr i przewóz, w tychże Dubowcach będący, na drugą stronę przeprawili się i tych ludzi w bliskości Halicza jednych w Jezupolu, drugich w Kryłosie rozlokowali, do których dla zmocnienia sił bez potrzeby natężonych JW. IMć p. Antoni Potocki, wojewodzic wołyński z swoimi ludźmi z Stanisławowa przybył, w sam zaś dzień sejmiku kilka chorągwi JW. IMci p. starosty śniatyńskiego przez wieś Siemakowce pod Dubowce nad przewóz przyciągnęło [1].

2. I lubo wielu IMciów urzędników w niedzielę na Tustań zjechawszy się na przybycie JW. IMci p. podkomorzego oczekiwali, któren chociaż najpierwej na Tustani miał stanąć, dla rozłożonego po różnych miejscach wojska, tudzież powzięcia wiadomości o niedyskrecyi dla własnego imienia i pogróżkach na osobę swoją z Maryampola, o milę tylko od Halicza zostając, na dalsze musiał umknąć się miejsce, skąd w poniedziałek do zagajenia pospieszyć nie mogąc, a wiedząc przez listy szczęściem doszłe o przytomności niektórych IMciów pp. urzędników, albowiem i listy przejmowano, pisał do W. IMci p. Borzysławskiego, chorążego halickiego z racyi niesposobności i niebespiecznego dla siebie przejazdu, upraszając, ażeby tenże W. IMć p. chorąży halicki do Halicza zjechał i sejmik zagaił, sam zaś nieomieszkannie miał pospieszyć. A gdy na obligacyą JW. IMci p. podkomorzego W. IMć p. chorąży halicki w kompanii z W. IMcią p. Worcelem, wojskim kołomyjskim i podstarostą grodzkim halickim pospieszył do Halicza i tam zastał kolegę swego W. IMć p. Skarbka, chorążego kołomyjskiego, starostę sołotwińskiego, którzy jednomyślnem zdaniem i staraniem dla dobra publicznego perswadowali JW. IMć pp. wzwyż wyrażonym Potockim i Cetnerowi z nimi będącemu, ażeby od zamysłów gwałtownych i całej Rzptej sprzeciwiających się odstąpili i ziemi halickiej, jakoby membrum a corpore Reipublicae odrywające się, na ohydę i cel nienawiści niewystawiali, skutku żadnego w żądaniu swojem nie znaleźli i owszem słowami bardzo uszczypliwemi traktowani byli, a naostatek do zagajenia sejmiku niedopuszczeni, nazad do Tustani in comitatu W. IMci p. chorążego kołomyjskiego powrócili, gdzie niebawiąc dla zupełniejszej rady i dania pomocy ziemi swojej co prędzej do JW. IMci p. podkomorzego wszyscy invicem urzędnicy pospieszyli. W której podróży, gdy jadącego od Maryampola ku Haliczowi JW. IMć p. podkomorzego potkali, bardziej wrócić się do Maryampola, niżeli dążyć ku Haliczowi życzyli; dokąd powróciwszy razem z JW. IMcią p. podkomorzym w tak okropnym razie i gwałtownym na wolność narodu naszego zamachu innego ratunku nie widziemy, tylko ten ostateczny użalenia się na prepotencyą i gwałt uczyniony wolności, prawu i dobremu porządkowi.

3. Albowiem wyżej wyrażeni JW. IMć pp. oskarzeni, pominąwszy nas urzędników, a bardziej do rady całej ziemie właściwie należących niedopuściwszy, spisek jakiś przeciwko konfederacyi generalnej warszawskiej uczynić zamyślając, sejmiku zagaić, nawet do kościoła dopuścić nie chcieli, z szlachtą tylko mniej rzeczy zważającą (między którymi niektórych datkiem skorumpowanych, niektórych ile na czynszach będących a przez to bez possessyi zostających, w rady wchodzić nie powinnych, niektórych przymuszonych wiele licząc) rzecz całą zrobić

[1] We wniesionej 23 lipca 1764 w grodzie hal. imieniem Katarzyny z Potockich Kossakowskiej przeciwko Ignacemu Potockiemu, staroście gliniańskiemu protestacyi czytamy: quia ipse militem ill. mgcae. castellanae curialem in negotio quodam missum in via publica circa fluvium Dniestr in bonis Dubowce stantem et commorantem... vi et violenter captivare militibus suis curialibus demandavit, palam obiciendo illustri principalissae acsi eadem cosacos et milites mfci Dziedoszycki succamerarii Haliciensis in via publica persequitare et intercipere et captivare iusserat. Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 437.

i wykonać bezprawnie usiłowali i ten akt swój między kościołem i domami miejskimi pod lipami odprawili. Przeciwko któremu aktowi, prawu pospolitemu i konfederacyi generalnej warszawskiej, w roku teraźniejszym przezornie i zbawiennie z powszechnem ukontentowaniem obywatelów całej Korony polskiej i W. Ks. litewskiego, niemniej ucaleniem wiary świętej, ubespieczeniem praw ojczystych nastąpionej, przeciwnemu wielokrotnie manifestujemy się, a przy tem obawiając się jakowego w ziemi naszej zamięszania, niepotrzebnych rozruchów i szkód, w partykularności władzy i pomocy generalnej konfederacyi dla dobra publicznego pożądanej wzywamy. Działo się w Maryampolu, dnia 23 miesiąca lipca r. P. 1764. Tadeusz Dziedoszycki, podkomorzy halicki. Antoni Borzysławski, chorąży halicki. Dymitr Szumlanski, M. K. S. L. K. Rafał Skarbek, chorąży kołomyjski, starosta sołotwiński. Mateusz Bąkowski, podczaszy halicki. Jan z Golejewa Golejewski, podstoli trembowelski. Mikołaj Szumanczowski, łowczy halicki. Stanisław na Rudzie Worcell, wojski kołomyjski, podstarosta grodzki halicki. Roman Szumlanski, starosta rakowiecki, chorążyc halicki.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 468.

312.

Halicz, 13 sierpnia 1764.

Manifestacya szlachty halickiej z recesem od konfederacyi tejże ziemi.

1. Przyszedłszy osobiście urodzeni niżej podpisani szlachta i obywatele prześwietnej ziemi halickiej, jak tylko doczekaliśmy się sposobnego a od bojaźni i postrachów wolniejszego czasu, ochłonąwszy trochę z kilkuniedzielnego zamięszania przez osoby pewne niektóre w tej prześwietnej ziemi mieszkające, niektóre zaś po innych miejscach lokujące się, do rządów zaś i dyspozycyi ziemiańskich wcale nic nienależące uczynionego, a niemałą szkodą i zniszczeniem kraju grożącego, zapobiegając wszelkiemu o nas złemu rozumieniu i chcąc uniknąć sprawiedliwej (gdyby to, co się stało, z własnej naszej nastąpiło woli), wynikającej z tego uczynku cenzury, manifestujemy się najprzód przed Bogiem, najgłębsze serca skrytości jawnie zawsze widzącym, potem przed całą prześwietną ziemią halicką i wszystkiemi jej obywatelami, bracią naszymi, żeśmy nigdy najmniejszem pomyśleniem o zamięszaniu wewnętrznego pokoju i ukrzywdzeniu jakimkolwiek sposobem całości ojczyzny, w szczególności mówiąc ziemi naszej, niezgrzeszyli i nigdy bez woli, wiadomości a nadto bez przytomności JW. WW. IMć pp. urzędników naszych czynić niechcieliśmy i nie zwykliśmy, dopieroż przeciwko ustawom sejmowym, t. j. konstytucyom na sejmie tegorocznym konwokacyjnym nastąpionym manifestować się i konfederacyą jakowąś przeciwko konfederacyi generalnej warszawskiej pod teraźniejsze interregnum sprawiedliwie uczynionej wszczynać, jej się sprzeciwiać w myśli naszej nie postało, tylko ze sprzeciwiającym się umysłem malignantów tej świątobliwej warszawskiej robocie sejmowej, pragnąc koniecznie skutku złośliwych zamysłów przed skończonym jeszcze sejmem warszawskim, poprzedzając czas sejmiku relacyjnego na niedziel kilka, rozpisanymi listami po całej okolicy ziemi naszej, do Stanisławowa sprowadzać nas usiłowano, a za taką obligacyą przyjeżdżającym różne remonstracye, kolor utrzymowania wolności i jakiegoś osobliwego ku stanowi szlacheckiemu przywiązania w sobie zawierające ustawicznie czyniono, a do tego jakoby wiara święta katolicka rzymska, za którą wszyscy życia nasze sakryfikować jesteśmy gotowi, przez konstytucye teraźniejsze szwankować miała i jakoby jedyny klejnot stanu rycerskiego głos wolny miał być zniesiony, tudzież że kto niema dziesięciu tysięcy substancyi na sejmiku znajdować się niepowinien, na ostatek jakoby wszystkiej generalnie szlachcie polskiej genealogie swoje z dokumentami na

sejmikach prezentować i wywodzić się nakazano było, przed oczy nam wystawiono i do żarliwości przeciwko takowym ustawom koniecznie nas animowano i pobudzano, od stanowienia zaś takowych konstytucyi i od całego sejmu warszawskiego, że tylko jeden z pośrodku JW. posłów od nas na sejm wspomniany obranych JW. IMć p. Ignacy Potocki, starosta kaniowski, jako prawdziwy syn ojczyzny, najlepiej kochający wolność narodu swego umknął się, inni zaś JW. posłowie nasi niby na zgubę naszę czuwając, te wszystkie ciężary i gwałtowności wyżej wyrażone na nas włożyli, nieprzestannie nam remonstrowano.

2. My tedy nie mający sposobu korrespondowania z Warszawą i nie mogąc doskonale wiedzieć, co się na sejmie dzieje, lubo wszystkie te materye wyżej nadmienione sprawiedliwie i świętobliwie, bo bez naruszenia wiary i wolności narodu polskiego, z obostrzeniem praw wszystkich, opatrzeniem ekonomiki w kraju potrzebnej, jak teraz z podanych do grodów konstytucyi informujemy się, są determinowane, musieliśmy dać wiarę relacyom stanisławowskim i na to przystać, ażeby na sejmiku relacyjnym żadnego posła niesłuchać relacyi, tylko jednego JW. IMci p. starosty kaniowskiego, któren wielkiem swojem zdaniem wcześnie pomiarkowawszy, co się ma dziać na sejmie, odstąpiwszy pięciu kolegów swoich w izbie poselskiej niepostał i z Warszawy wyjechał. Musieliśmy koniecznie dać wiarę temu nietylko z racyi nadmienionych i dobrego w Stanisławowie przyjmowania, ale też i z racyi przy niełaskawej na nas fortunie nam się podobających deklarowanych różnych donatyw i znacznych regalizacyi. I lubo jednak mieliśmy to jeszcze w skrytem zachowaniu myśli naszych, że na miejscu w czasie sejmiku stanąwszy w Haliczu dowiemy się prawdy i przy tej według obowiązku i powinności każdego obstawać będziemy, aliści myśl nasza oszukana została, bo ci, którzy nas ze Stanisławowa sprowadzili, napełniwszy Halicz ludźmi nadwornymi i w koło osadziwszy JW. IMć pp. urzędników od przybycia do Halicza odrazili, JW. pp. posłów z relacyą spieszących nieprzypuścili, a co większa jednego już pod Haliczem na Tustani będącego JW. IMć p. Ignacego Potockiego, starostę gliniańskiego najechaniem z ludźmi (o co protestacye osobliwie mają być zaniesione) do oddalenia się przymusili, nas zaś jako swoich do podpisania się na manifest i na podpisanie konfederacyi już nie obligacyą, ale postrachem pociągnęli; jak zaś przy wolności i swobodach naszych obstawać zwykli, oczywiście pokazali, to nam przecie zostawiwszy w zysku, żeśmy dopiero poznali, że chociaż jesteśmy klejnotem szlachectwa polskiego równie zaszczyceni a w substancyi upośledzeni, kolor tylko jakiś wolności na sobie mamy, a bardziej sami to w sobie wmawiamy, rzeczą zaś samą woli i rozkazów możniejszych od nas słuchać musiemy.

3. Że tedy nie z własnej woli naszej, ale raczej z namowy i przymusu tak na manifest przeciwko sejmowi konwokacyjnemu zaniesiony, jako i na konfederacyą przez JW. IMć pp. Maryana, starościca grabowieckiego,' Piotra, śniatyńskiego, Ignacego, kaniowskiego starostów, Antoniego i Piotra, wojewodziców wołyńskich Potockich i Dominika Cetnera, starostę stockiego uczynioną podpisaliśmy się, dla tego teraz widząc ojczyste nasze poniżenie i wolności szlacheckiej siłą możniejszych przytłumienie, zważając oraz okropne w kraju zamięszanie, o nieważność tak manifestu wyżej wspomnianego, jako też i konfederacyi niezwyczajnym sposobem uczynionej manifestujemy się. Floryan Bylina. Józef Antoni Czechowicz. Jerzy Dubrawski. Józef Drohomirecki. Michał Czeski*. Wojciech Ostrowski*. Andrzej Krasuski*. Jan Studzieniecki. Jan Swaryczewski*. Józef Czechowicz. Piotr Laskowski*. Jan Skulski*. Franciszek Janicki*. Bogusław Zaleski. Dominik Massalski*. Woj[ciech] Piotrowski. Tomasz Klepacki*. Irzy Turzański*. W. Gierczanowski. Michał Kruszelnicki*. Jan Katinski. Jan Wąsowicz z Hołynia*. Stefan Bosowski. Bazyli Ozdoba Hołyński*. Jan Bielowicz Berezowski*. A. Kirn[i]cki. Bazyli Jaworski*. Stanisław Bahrynowski z Podmichayla*. Tomasz Nowakowski. Kazimierz Petraszewski*. Antoni Petraszewski*. Tomasz Sługocki. Bazyli Biliński*. Teodor Baraniecki. Stanisław Skulski*. Paweł Siemiginowski*. J. S. A. Dąbrowski. Tomasz Wereszczyński*. Jan Grabowski*. Bazyli Srokowski. Dymitr Srokowski*. Samuel Łucki z Uhrynowa*. Antoni Czerkaski. Stefan Biliński*. Józef Grabowski. Antoni

* Nazwiska oznaczone gwiazdką mają przy sobie w rkp. krzyżyki.

Starczewski. Józef Starczewski*, syn. Józef Starczewski*, ojciec tegoż. Sebastyan Starczewski*, synowiec. Jan Ines. Jan Ines*, swojem i syna swego Stanisława imieniem. Michał Grzymkowski*. Brono Kendzierski. Tomasz Krechowiecki*. Józef Hołyński Szeszora*. Antoni Kossowski. Michał Czaykowski*. Jan Siemiginoski*. Michał Hołyński Szeszora*. Andrzej Drohomirecki*. Andrzej Swaryczowski. Stefan Słupski. Stefan Medyński*. Teodor Medyński*. Alexander Grzymkowski*. Józef Jurowiecki* z Meryszowa. Grzegorz Krechowiecki*. Paweł Hołyński Makurycz*. Antoni Ilnicki*. Jan Drohomirecki*. Samuel Skulski*. Wojciech Starczewski*. Andrzej Skulski*. Piotr Makurycz Hołyński*. Jan Drohomirecki* z Podmichajla. Tomasz Wereszczyński*. Alexander Żurakowski*. Jan Drohomirecki*. Bazyli Zaleski*. Bazyli Łucki*. Jan Drohomirecki*. Józef Swaryczewski*. Jan Makurycz Hołyński*.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 474.

313.

Halicz, 13 sierpnia 1764.

Protestacya urzędników i szlachty ziemi halickiej przeciwko konfederacyi tejże ziemi.

1. Przyszedłszy osobiście JW. W. niżej podpisani obywatele i urzędnicy ziemi halickiej z niewymownym żalem o bezprawia i zgwałcenia wolnych obrad naprzeciw JW. Maryanowi, staroście grabowieckiemu, Ignacemu, kaniowskiemu, Piotrowi, śniatyńskiemu starostom, Antoniemu i Piotrowi, wojewodzicom wołyńskim Potockim, Dominikowi Cetnerowi, staroście stockiemu współobywatelom swoim manifestują się i uskarzają się o to: Iż ci pomienieni IMć, wzgardziwszy powagę urzędów naszych ziemiańskich, niechcąc tego wiedzieć albo na to pamiętać, że do nas urzędników właśnie należy rząd i dysponowanie sejmików, jakoż z tem się możemy niepodchlebnie oświadczyć, że nie zaniedbywamy na każdych obradach sprawować urzędu naszego, a w tem upatrywać całości prześwietnej ziemie naszej swobód, przy tem w generalności mówiąc i całej ojczyzny. Pamiętamy wszyscy na powinności urzędów naszych, niektórzy zaś jeszcze mocniej pamiętamy na to, żeśmy przysięgą obowiązani nie tylko wszystkich w szczególności osób, ale też całej prześwietnej ziemi upatrywać całości fortun i bespieczeństwa. Sprawując się tedy jako najpilniej i najostrożniej na tych urzędach naszych, do których nas równość imienia i urodzenia, znakomite nie tylko w tej prześwietnej ziemi, ale i w całej ojczyźnie antecessorów naszych czyny, niemniej nasze własne zasługi promowowali, staramy się o to usilnie, ażeby żadnego sąsiedzkim województwom i ziemiom nie dać z siebie zgorszenia, nie uczynić wewnętrznego w domu zamięszania, nie dopuścić tego, ażeby prześwietna ziemia i wszyscy jej obywatele mieli jaką ponosić cenzurę i w nieuchronne wpadać niebespieczeństwa.

2. Cóż teraz na to mówić mamy, kiedy pomienieni IMć pp. wyżej wyrażeni, niedoniosłszy się bynajmniej nam urzędnikom i owszem pragnąc nie mieć żadnego ex bene sentientibus w czasie przypadających obrad, scandaloso exemplo sejmik relationis według prawa być powinny, niemniej uniwersałem JO. księcia IMci prymasa na dzień 23 przeszłego miesiąca lipca naznaczony, zepsuć i relacyi o sejmie konwokacyjnym, niedawno w Warszawie odprawionym, JW. IMć pp. posłom uczynić nie dopuścić usiłując, uzbrojeni najprzód srogością umysłów a przy tem wielką ludzi liczbą nadwornych, jednych posłów już pod Haliczem będących odpędzili, drugich widokiem tak okropnej sceny, a zwłaszcza na własnem imieniu i bez żadnego respektu wyprawionej oddalili, sami zaś według woli swojej manifest rządowi całej Rzptej

sprzeciwiający się uczynili i konfederacyą pod imieniem jednego z pomiędzy siebie JW. IMci p. Maryana Potockiego, starościca grabowieckiego bez żadnego prawa i fundamentu podnieśli.

3. Która konfederacya nie żeby miała być twierdzą i bespieczeństwem prześwietnej ziemi i jej obywatelów, ale opressyą i zniszczeniem pokazała się, albowiem zaraz po rozpoczętej imprezie swojej urodzonego IMć p. Osmólskiego, komisarza dóbr JW. IMci p. marszałka wielkiego koronnego, człeka nic niewinnego najechawszy w domu ludzie konfederaccy zrąbali, gwałty różne po traktach czynili, zaś zamiast uczynienia folgi ziemianom przez liczne podwód branie w różne miejsca ciemiężyli, podjazdy nie dla ocalenia kraju (bo ten był wolny od wszelkich inkurzyi) wyprawione bywały, ale dla zysku niechwalebnego często chodzili, księży i ludzi Rzptej gwałtownie najeżdżali, u księdza proboszcza czerwonogrodzkiego kilkanaście tysięcy wzięli, miasto Uścieczko nie bez znacznej szkody splądrowali, gubernatora tegoż starostwa czerwonogrodzkiego zabili, chorągiew JW. graffa Sułkowskiego pancerną na leży stojącą w nocy napadłszy znieśli, komendanta na ten czas będącego IMć p. Swieykowskiego zabili, wszystkie jego porządki żołnierskie i inne ruchomości zabrali, a co większa ludzi jednych rosproszywszy, drugich w niewolę wziąwszy chorągiew i kotły niepraktykowanym i nieprzyjacielskim sposobem wzięli, a przez to bardziej opressorami, niżeli obrońcami całości ziemi naszej stali się[1].

4. Więc my urzędnicy tak o zelżywość urzędów naszych, jako o przywłaszczoną sobie władzę rządzenia ziemią, potem poczynione różne aggrawacye i bezprawia swem i innych ad praesens nie znajdujących się kolegów naszych imieniem przeciwko wyżej wyrażonym IMciom, tego niepokoju wzruszycielom jako najsolenniej manifestujemy się. Tadeusz Dziedoszycki, podkomorzy halicki. F. Branicki, starosta halicki. Antoni Borysławski, chorąży halicki. Rafał Skarbek, chorąży kołomyjski, starosta sołotwiński. Kilian Wisłocki, stolnik trembowelski. Mateusz Bąkowski, podczaszy halicki. Alojzy Baworowski, podczaszy trembowelski. Kazimierz Krogulecki, podczaszy kołomyjski. Jan z Golejewa Golejewski, podstoli trembowelski. Mikołaj Szumańczowski, łowczy halicki. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, podstarosta grodzki halicki. Wojciech Scibor Marchocki, wojski trembowelski. Antoni Kunaszowski, skarbnik kołomyjski. Józef Dulski, skarbnik trembowelski. Jan Antoni Dąbrowski, skarbnik halicki. Marcin Bolesta Koziebrodzki, sędzia grodzki halicki, starosta olchowiecki. Marcin Stanisław Kostka Bąkowski, pisarz grodzki halicki. Kajetan z Strumian Dąbrowski, podwojewodzy halicki. Jan Olszewski, łowczy kołomyjski. Alexander Łaski, łowczy trembowelski. Ignacy Potocki, starosta gliniański. Jan Amor hrabia Tarnowski. Stanisław z Kozielska Puzyna, starosta upitski. Roman Szumlański, chorążyc halicki, starosta rakowiecki. Antoni z Biezdziedzy Broniewski, skarbnik żydaczewski. Antoni Krosnowski, starosta petrykowski. Stefan Ciołek Komorowski, porucznik pancerny. Jan Ciołek Komorowski, pułkownik wojsk koronnych. Andrzej Rola Janicki, sędzia grodzki żydaczewski. Konon Jan z Karwowa Karwowski, regent grodzki przemyski. Primus Felicyan Prawdzic z Giedni Giedziński, kapitan kawaleryi. Tadeusz Skrzetuski, staroście mogielnicki. Wojciech z Grodkowa Łoś, P. Z. Mikołaj Wienkwiewic Zub, cześnik wendyński. Wojciech Rzewuski, porucznik znaku pancernego. Jan Ludwik Dąbrowski, P. P. V. G. H. Kazimierz Wojna Orański. Franciszek Cieszkowski. Franciszek Nielepiec, chorąży pancerny. Józef Szyryn, podczaszy liwski. M. Szumlański. Antoni Witosławski, regent ziemski przemyski. Stanisław Drogoń, łowczy owrucki, vicesgerens grodzki ziemi stężyckiej. Maciej Uruski, regent grodzki halicki. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik graniczny halicki. Aleksander Korybut Daszkiewicz, komornik graniczny halicki. Józef Poradowski, komornik graniczny halicki. Rafał Przysiecki, cześnik żytomirski. J. Sobieszczański. Mateusz Sulatycki, skarbnik owrucki. Jakób Ciołek Komorowski, podczaszy smoleński. Alexander Piasecki, stolnik kołomyjski. Antoni Rogala Duczyminski, vicesgerens i sędzia kapturowy ziemi halickiej. I. Tatomir. Piotr Koc, cześnik

[1] W sprawie tej zob. w Castr. Leop. 598 p. 2888—90 manifestacyę Maryana Potockiego z daty 29 października t. r.

czerniechowski, sędzia kapturowy halicki. Józef Dąbrowski, skarbnik żytomirski. Tomasz Gajecki, stolnik czerniechowski, sędzia kapturowy halicki. M. Dubrowski. Dominik Ostrowski, iudex advocatus privilegiatus et iudex capturalis Haliciensis. Jan Łossowski. Jan Omieciński. Rochus Przysiecki. Stanisław Kolumna Kobylski, M. S. H. K. Antoni Jasieńczy[k] Karczewski, subdelegat grodzki halicki. Stanisław Pilawski. Tadeusz Dąbrowski. Jan Gościmiński, vicesgerent halicki. J. Czelużyński. Jerzy Dubrawski. Józef Drohomirecki. Dunstan od Rzeplina Wojakowski, sędzia kapturowy ziemi halickiej. W. Rogowski. Alexander Bieńkowski, miecznik podlaski. Józef Rawicz Wolski, miecznik warszawski. Józef Krasoliński, vicesgerent żydaczowski, sędzia kapturowy prześwietnej ziemi lwowskiej. Antoni Wierzchowski. Mikołaj Hurkowski, podstoli rożański. Michał Horodecki, cześnik wendynski. Franciszek Bieńkowski, cześnik buski. Jan Studzieniecki. I. Słonecki, podczaszy łomżyński. Józef Antoni Czechowicz. W. Gierczanowski. Franciszek Jabłonowski. Józef Swirski*. Antoni Czerkaski*. Michał Słomecki. Dominik Dąbrowski. Mikołaj Obertyński. Józef Jabłonowski, sędzia grodzki latyczowski. Maciej Jabłonowski, podstoli ziemie nurskiej. Adam Junosza Zawadzki, P. B. Józef Pilecki*. Adam Albinowski. Antoni Obertyński. Antoni Junosza Zawadzki. Ignacy Bagienski. Andrzej Pilecki. Józef Pilecki[1]. Stanisław Pilecki. Franciszek Zaleski, S. C. Z. A. Ostroski. Konstanty Drohomirecki*. Józef Karwowski. Jan Słupski*. Jan Czerkawski*. Józef Kajetan Wierzbiński. M. Hoszowski. Jędrzyi Gowarzewski. Wojciech Zochowski. Michał Czernik. Bazyli Kniehinicki. Jan Koblański. B. Tłuchowski. Stefan Gowarzewski. Konstanty Sokolnicki. Irzy Drohomirecki*. Franciszek Ksawery Borek. Stefan Zaremba. Kazimierz Berezowski. Antoni Omieciński. Michał Nehrebecki. A. Miłaczowski. Irzy Zurakowski*. Wojciech Kostecki*. Grzegorz Płazinski*. Jan Podlesiecki*. Andrzej Zubr*. Antoni Drohomirecki*. Tomasz Wereszczyński*. Bazyli Biliński*. Paweł Makurycz Hołyński*. Jędrzej Krasnski*. Mikołaj Łazowski*. Józef Szeszora Hołyński*. Michał Grzymkowski*. Piotr Makurycz Hołyński*. Alexander Zurakowski*. Jan Drohomirecki*. Bazyli Zaleski*. Bazyli Łucki*. Jan Drohomirecki*. Stefan Zaleski*. Jędrzej Grzymkowski*. Jakub Bereznicki*. Antoni Bereznicki*. Tomasz Zurakowski*. Franciszek Jasiński*. Stanisław Bereznicki*. Franciszek Jasiński*. Jan Bereznicki*. Jędrzej Bereznicki*. Grzegorz Drohomirecki*. Antoni Bereznicki*. Jan Maluszycki*. Bazyli Krechowiecki*. Tomasz Krechowiecki*. Bazyli Hołynski*. Paweł Bereznicki z Podmichayla*. Stanisław Zabłocki z Podmichayla*. Bazyli Skulski*. Józef Kajetan Wierzbinski. A. Drohomirecki. Maciej Szystowski. Mikołaj Godlewski, K. Z. N. Felicyan Krogulecki. A. Niełowicki, podczaszy smo[leński]. Jan Łoziński. J. Sta[nisław] A. Dąbrowski. Jan Ines. Antoni Kędzielski. Michał Krasucki. Bogusław Zaleski, cześnik żydaczowski. Antoni Nesłuchowski. Tadeusz Piotr Dąbrowski. Dyonizy Hrynkiewicz, cześnik liwski. Józef Ostrowski. Antoni Starczewski. Stefan Misiurycz Drohomirecki*. Bazyli Starczewski*. Paweł Zabłocki*. Stanisław Zabłocki*. Leon Michałowski. Józef Witwicki*. Andrzej Starczewski*. Józef Jasiński. Bazyli Bahrynowski*. Teodor Matkowski*. Stanisław Bahrynowski*. Michał Nahujowski*. Jan Szyszkowicz Drohomirecki*. Bazyli Leszczynski*. Jan Leszczynski*. Bazyli Leszczynski*. Paweł Strutyński*. Jan Zurakowski*. Józef Rafałowski. Józef Malicki. Józef Cikowski. Józef Peperski. Ignacy Bieniaszewski. Stefan Michalewski. Paweł Tworowski. Jan Tworowski. Józef Hryszański. Piotr Broszniowski*. Paweł Broszniowski*. Jan Szczepkowski*. Jan Ines* swojem i Stanisława Inesa, syna swego imieniem. Jan Makurycz Hołyński*. Stanisław Bartoszewski*.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 475.

* Nazwiska oznaczone gwiazdką mają przy sobie w rkp. krzyżyki.
[1] Przekreślone.

314.

Halicz, 13 sierpnia 1764.

Konfederacya ziemian halickich.

1. Gdy do tej przyszło zuchwałości niektórym ziemianom naszym, iż oddaliwszy się z toru zacnych przodków swoich nietylko wielkością imienia, ale dziełami cywilnemi i wojskowemi znakomitych w całem królestwie, a w szczególności w tej ziemi zasług i sławy wiekopomnej pełnych, a udawszy się końcem prywat własnych drogą gwałtowności i bezprawia i ku zamięszaniu publicznemu i scyssyom zmierzając, najprzód pełnemi impostury i fałszu o sejmowych ustawach, jakoby te z obrażeniem wiary prawowiernej katolickiej i ujmą wolności i równości stanu szlacheckiego nastąpiły relacyami nienawiść ku sejmowi, konstytucyom sejmowym i przeciwko posłom w obywatelach wzbudzać, do tysiąca ludzi zbrojnych w ziemię naszą wprowadzić, a w prowadzeniu tych brać wszystko bez płacy, podwodami uciemiężać i różne exorbitancye czynić, listy przejmować, posłanych z tymi więzić, urzędnikom i obywatelom odgrażać, posła w kilkaset koni z tym umysłem najechać, a przeto wstręt czynić do jachania na sejmik tak urzędnikom, jako też posłom, przytomnych urzędników wzgardą traktować i pierwszemu między temi zagajenia z przegróżkami niedopuścić, manifest przeciwko sejmowi i konstytucyom z fałszywem opisaniem i w uraźliwych terminach zanieść, spisek potem rozpoczęty w Stanisławowie uczynić, przywodząc do tego to groźbą i przymusem jednych, to pieniądzmi drugich; potem kontrybucye nieznośne i furaże nakazywać i te nasyłaniem egzekwować, nietylko na wsie i dwory nasyłać z łupieniem tych i zabójstwami, ale też na chorągiew pancerną i zabiwszy pod tą komendanta one wziąć ważyli się, a temsamem nieprzyjaciołami ojczyzny i wzruszycielami pokoju stali się.

2. Przeto my urzędnicy i obywatele prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, wzmagając się ku ratunkowi praw i swobód naszych, niemniej ocalając i utrzymując dla ziemi naszej prerogatywę obierania królów polskich, jako najdelikatniejszą wolności cząstkę, na dzień między sobą umówiony na miejsce obradom naszym zwykłe do Halicza zjechawszy i Bogu najmocniejszemu zastępcy za niedościgłą drogich swobód i fortun naszych opatrzność podziękowawszy, nie tylko przy wierze świętej katolickiej, prawach, swobodach i wolnościach zwyczajem przodków naszych, ale też naprzeciwko spiskowi w Stanisławowie umówionemu, a tu w Haliczu na dniu 23 lipca gwałtownie wykonanemu konfederujemy się et sacro vinculo confederationis referibiliter do konfederacyi generalnej warszawskiej, pod marszałkostwem JO. księcia IMci Czartoryskiego, wojewody generała ziem ruskich nastąpionej i uczynionej, wiążemy się.

3. A za marszałka tej naszej konfederacyi JW. IMć p. Tadeusza Dziedoszyckiego, podkomorzego halickiego, zukowskiego, bachtyńskiego starostę, rotmistrza pancernego wojsk koronnych obieramy. Któren obrany JW. marszałek in facie całego kongressu w kościele farnym halickim iuramentum fidelitatis in eam rotham wypełnił: Jako będąc obrany wolnymi braterskimi głosami prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego do niej należących marszałkiem konfederackim, życiem i fortuną moją circa tuitionem wiary świętej katolickiej, praw, swobód i wolności stawać będę et omnem fidelitatem tejże prześwietnej ziemi poprzysięgam i póty odstąpić nie będę powinien, póki intra et extra cała Rzpta uspokojona nie będzie, a czynić sine consensu całej ziemi czyli bez wiadomości naznaczonych konsyliarzów nie będę.

4. Konsyliarzów zaś temuż JW. marszałkowi do pomocy w zachodzących interesach obieramy i przydajemy JW. IMć p. Franciszka Branickiego, starostę halickiego, W. IMć p. Antoniego Borzysławskiego, chorążego halickiego, W. IMć p. Rafała Skarbka, chorążego kołomyjskiego, starostę sołotwińskiego, W. IMć p. Mateusza Bąkowskiego, podczaszego halickiego, W. IMć p. Kazimierza Krogulcckiego, podczaszego kołomyjskiego, W. IMć p. Jana Golejowskiego, podstolego trembowelskiego, W. IMć p. Mikołaja Szumańczowskiego, łowczego halickiego, W. IMć p. Jana Olszewskiego, łowczego kołomyjskiego, W. IMć p. Marchockiego, wojskiego trembowelskiego, W. IMć p. Stanisława Worcella, wojskiego kołomyjskiego, podstarostę grodzkiego halickiego, W. IMć p. Jana Dąbrowskiego, skarbnika halickiego, W. IMć p. Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego, W. IMć p. Marcina Koziebrodzkiego, starostę olchowieckiego, sędziego grodzkiego halickiego, W. IMć p. Stanisława Puzynę, starostę upitskiego, W. IMć p. Alexandra Daszkiewicza, W. IMć p. Jakuba Gurskiego, komorników granicznych halickich, W. IMć p. Antoniego Witosławskiego, miecznika nurskiego, W. IMć p. Jana Komorowskiego, pułkownika, W. IMć p. Felicyana Giedzińskiego, kapitana wojsk koronnych, W. IMć p. Kajetana, podwojewodzego halickiego i Ludwika, vicesgerenta grodzkiego halickiego Dąbrowskich, W. IMć p. Antoniego Duczyminskiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego, W. IMć pp. Ignacego, cześnika stężyckiego i Mateusza, skarbnika owruckiego Sulatyckich, W. IMć p. Józefa Czechowicza, cześnika liwskiego, W. IMć p. Dominika Obertyńskiego, podczaszego owruckiego. Którzy W. IMć pp. konsyliarze w temże miejscu i przytomności całego sejmiku przysięgi swoje wykonali in eam rotham: Jako w zachodzących wszystkich, które się tylko trafią in consilio materyach szczerze, prawdziwie, nie czyniąc nic na ujmę wolności i praw ojczystych, radzić będę, korespondencyi żadnych z stroną przeciwną mieć i praktyk dobru publicznemu szkodliwych czynić nie mam, cokolwiek in consilio uradzono będzie w sekrecie zachowam i jeżelibym co słyszał albo widział bono publico nocivum W. IMci p. marszałkowi fideliter doniosę.

5. Według której przysięgi W. IMć pp. konsyliarze ad statuenda consilia w osierociałym teraźniejszym stanie Rzptej zjeżdżać się na miejsca przez JW. marszałka konfederackiego wyznaczone powinni i z tymże JW. marszałkiem non obstante nonnullorum absentia o dobru pospolitem radzić będą.

6. Popis cały ziemi i powiatów do niej należących, jeżeli tego wyciągać będzie potrzeba, JW. IMć p. marszałek przez uniwersały swoje czas i miejsce naznaczywszy zaleci, na któren popis wszyscy obywatele ziemi halickiej w poczcie należytym według obligacyi prawa okazować się mają. Jeżeli zaś wyprawy z ziemi potrzeba będzie, wiele ma być chorągwi i zapłatę onym JW. IMć p. marszałek z W. IMć pp. konsyliarzami obmyśli.

7. A że za dyspozycyą poprzedzającej konfederacyi czyli spisku niektórzy IMć pp. exaktorowie po różnych miejscach powybierali pieniądze i tych na żadną potrzebę ziemiańską expensować nie będą, zaczem gdzie w którem miejscu exaktor któren wiele wybrał pieniędzy, te na każdem miejscu in spatio dwóch niedziel oddać powinien, a kwit swój dany na wzięte pieniądze odebrać ma. Komuby zaś wzięte przez któregokolwiek exaktora pieniądze nie oddane były, ten pan exaktor na instancyą każdego kwit w rękach mającego w sądach JW. IMci p. marszałka lub w innym przyzwoitym sądzie odpowiedzieć będzie powinien z winą dwojga czternastu grzywien polskich.

8. Czyniąc na ostatek zadosyć woli prawa i zachowując porządek dobry w ziemi naszej wybraliśmy e medio nostri posłów na sejm electionis, żeby imieniem całej ziemi, do pilnowania granic obligowanej, ciż IMć pp. posłowie do Warszawy jechali, uprosiliśmy JW. IMć p. Tadeusza Dziedoszyckiego, podkomorzego halickiego, marszałka konfederacyi, JW. p. Franciszka Branickiego, starostę halickiego, JW. Jana Golejowskiego, podstolego trembowelskiego, JW. Ignacego Potockiego, starostę gliniańskiego, posłów na konwokacyi będących, tudzież JW. Antoniego

Borzysławskiego, halickiego, JW. Rafała Skarbka, kołomyjskiego chorążych, JW. Kiliana Wisłockiego, stolnika trembowelskiego, JW. Mateusza Bąkowskiego, podczaszego halickiego, JW. Mikołaja Szumańczewskiego, łowczego halickiego, JW. Marchockiego, trembowelskiego, JW. Stanisława Worcella, kołomyjskiego wojskich, JW. Dulskiego, skarbnika trembowelskiego, JW. Marcina Koziebrodzkiego, sędziego, Marcina Bąkowskiego, pisarza grodzkich halickich, JW. Józefa Poradowskiego, komornika granicznego halickiego, JW. hrabiego Tarnowskiego, starostę kahorlickiego, JW. Stanisława Puzynę, starostę upitskiego, JW. Romana Szumlanskiego, porucznika pancernego, JW. Andrzeja Janickiego, sędziego grodzkiego żydaczewskiego, JW. Józefa Jabłonowskiego, starostę horyhladzkiego, JW. Wojciecha Rzewuskiego, porucznika pancernego, JW. Antoniego Krosnowskiego, starostę petrykowskiego, JW. Franciszka Nielepca, chorążego pancernego, JW. Tadeusza Skrzetuskiego, starościca mogielnickiego, JW. Skarbka, starościca sołotwińskiego, JW. Cieszkowskiego, podkomorzyca nowogrodzkiego, JW. Wisłockiego, stolnikiewicza trembowelskiego, JW. Czechowicza Rocha, chorążego husarskiego, JW. IMć p. Orańskiego, stolnika bracławskiego. Którzy IMć pp. posłowie według instrukcyi osobliwie sobie danej pro bono publico et totalitate ziemi naszej sprawić się mają.

9. Tę zaś konfederacyą zgromadzeni na to miejsce wszyscy rękami własnemi podpisujemy i do akt grodzkich halickich per oblatam podać zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, t. j. w kościele farnym halickim, dnia 13 miesiąca sierpnia roku Pańskiego 1764. Tadeusz Dziedoszycki, podkomorzy halicki. Franciszek Xawery Branicki, starosta halicki. Antoni Borzysławski, chorąży halicki. Rafał Skarbek, chorąży kołomyjski, starosta sołotwiński. Kilian Wisłocki, stolnik trembowelski. Mateusz Bąkowski, podczaszy halicki. Alojzy Baworowski, podczaszy trembowelski. Kazimierz Krogulecki, podczaszy kołomyjski, Jan z Golejewa Golejewski, podstoli trembowelski. Mikołaj Szumańczowski, łowczy halicki. S. Worcell, wojski kołomyjski, podstarosta grodzki halicki. Wojciech Scibor Marchocki, wojski trembowelski. Józef Dulski, skarbnik trembowelski. Antoni Kunaszewski, skarbnik kołomyjski. Jan Antoni Dąbrowski, skarbnik halicki. Marcin Bolesta Koziebrodzki, sędzia grodzki halicki, starosta olchowiecki. Marcin Stanisław Kostka Bąkowski, pisarz grodzki halicki. Kajetan z Strumian Dąbrowski, podwojewodzy halicki. Jan Olszewski, łowczy kołomyjski. Alexander Łaski, łowczy trembowelski. Józef Rawicz Wolski. Ignacy Potocki, starosta gliniański. Jan Amor hrabia Tarnowski. Stanisław z Kozielska Puzyna, starosta upitski. Roman Szumlański, chorąży halicki, starosta rakowiecki. Antoni z Biezdziedzy Broniewski, skarbnik żydaczowski. Antoni Krosnowski, starosta petrykowski. Stefan Ciołek Komorowski, porucznik pancerny. Jan Ciołek Komorowski, pułkownik wojsk koronnych. Andrzej Rola Janicki, sędzia grodzki żydaczowski. Konon Jan z Karwowa Karwowski, regent grodzki przemyski. Primus Felicyan Prawdzic z Giedni Giedzinski, kapitan wojsk koronnych. Tadeusz Skrzetuski, starościc mogielnicki. Wojciech z Grodkowa Łoś, P. Z. Kazimierz Woyna Orański. Franciszek Cieszkowski, podkomorzyc rożański. Mikołaj Wienkniewic Zub, cześnik wendyński. Jakób z Niedrzwicy[1] Gurski, komornik graniczny halicki. Wojciech Rzewuski, porucznik znaku pancernego. Jan Ludwik Dąbrowski, podstoli płocki, vicesgerent grodzki halicki. Józef Mirosław Głoskowski, regent ziemski halicki. Maciej Hummel, chorąży pancerny. Karol Hummel syn. Maciej Uruski, regent grodzki halicki. Michał Szumlanski. Józef Szyryn, podczaszy liwski. Antoni Witosławski, regent ziemi przemyskiej. Stanisław Drogoń, łowczy owrucki, vicesgerent grodzki ziemi stężyckiej. Rafał Przysiecki, cześnik żytomirski. Antoni Rogala Duczyminski, vicesregent i sędzia kapturowy ziemi halickiej. Tomasz Gajecki, stolnik czerniechowski, sędzia kapturowy halicki. Piotr Koc, cześnik czerniechowski, sędzia kapturowy halicki. J[ózef] Poradowski. Floryan Bylina, cześnik czyrski. Dunstan od Rzeplina Wojakowski, obywatel i sędzia kapturowy ziemi halickiej. Dominik Zbikalski, podstoli nowogrodzki, starosta zalipski, sędzia kapturowy prześwietnej ziemi halickiej. Jozef Krasoliński, vicesgerent żydaczewski, sędzia kapturowy prześwietnej ziemi lwowskiej. M. Dubrawski. Dominicus Ostrowski, advo-

[1] W Tremb. Niedrzwiedzy.

catus privilegiatus et iudex capturalis Haliciensis. Alexander Piasecki, stolnik nurski. Antoni Jasieńczyk Karczewski, subdelegat grodzki halicki. Mikołaj Obertyński. Jan Gościminski, vicesgerent halicki. W. Rogowski. Jerzy Dubrawski. Albin Ostrowski. Antoni Wierzchowski, cześnik nowogrodzki, sędzia kapturowy p. ziemi halickiej. Antoni Lenkiewicz. Sebastyan Lenkiewicz. Alexander Bieńkowski, miecznik podlaski. Franciszek Bieńkowski, cześnik buski. Mikołaj Hurkowski, podstoli rożański. Michał Horodecki. Jan Słonecki, podczaszy łomżyński. Jan Studzieniecki. Franciszek Jabłonowski. Józef Swirski. Antoni Czerkaski*. Józef Antoni Czechowicz. W. Gierczanowski. Józef Jabłonowski, sędzia grodzki latyczowski. Maciej Jabłonowski, podstoli ziemie nurskiej. Dominik Dąbrowski. Adam Junosza Zawadzki, P. B. Andrzej Pilecki. Józef Pilecki*. Dominik Korabiewski. Michał Jaworski Dubik. Stanisław Pilecki. Jan Czerkaski*. Franciszek Zaleski, S. Cz. Jan Słupski*. Antoni Obertyński. Antoni Junosza Zawadzki. Jędrzej Gowarzewski. Ignacy Bagieński. Mateusz Michał Rozen, cześnik smoleński. Józef Kajetan Wierzbiński. Dyonizy Hrynkiewicz, cześnik liwski. Jan Słonecki, wojski żytomirski. Józef Ostrowski. Mikołaj Hoszowski. Antoni Starczewski. Adam Albinowski. Stefan Misiurycz Drohomirecki*. Antoni Kossowski. Bazyli Starczewski*. Alexander Dydyk Grabowiecki*. Paweł Zabłocki*. Leon Michałowski. Teodor Medynski. Jan Koblanski. Jozef Jasinski. Michał Czernik. Józef Witwicki*. Stefan Medyński. Andrzej Starczewski*. Józef Jurowiecki. Bazyli Bahrynowski*. Leon Kendzerski. Teodor Matkowski*. B. Tłuchowski. Stanisław Bahrynowski*. Michał Nahujowski. Stanisław Pilawski. Jan Szyszkowicz Drohomirecki*. Bazyli Kniehinicki. Bazyli Leszczynski*. Piotr Bułat Grabowiecki*. Jan Leszczynski*. Michał Grabowiecki. Bazyli Leszczynski*. Konstanty Drohomirecki*. Irzy Drohomirecki*. Paweł Strutyński*. Jan Zurakowski*. Jozef Szempinski*. Konstanty Sokolnicki. Józef Swaryczewski*. Michał Czeski*. Jan Szczepkowski*. Piotr Broszniowski*. Paweł Siemieginowski*. Paweł Broszniowski*. Mikołaj Turzanski*. Jan Ines* swojem i Stanisława Inesa, syna swego, imieniem. Wojciech Polanowski. Jan Makurycz Hołyński*. Franciszek Xawery Borek. Stanisław Bartoszewski*. Michał Spławski*. Franciszek Spławski*. Piotr Bielawicz Grabowiecki*. Bazyli Dydyk Grabowiecki*. Andrzej Kuliczkowski*. Eliasz Podhorny Grabowiecki*. Andrzej Zubr*. Michał Berezowski*. Mikołaj Matkowski*. Alexander Matkowski*. Bazyli Ilnicki*. Stefan Łucki*. Jan Biliński*. Paweł Bereznicki*. Stanisław Zabłocki*. Bazyli Skulski*. Antoni Bieniecki*. Kazimierz Petraszewski*. Michał Łącki*. Dymitr Srokowski*. Irzy Zurakowski*. Wojciech Kostecki*. Grzegorz Płazinski*. Alexander Grzymkowski*. Jan Podlesiecki*. Antoni Drohomirecki*. Tomasz Wereszczynski*. Bazyli Biliński*. Paweł Makurycz Hołyński*. Jędrzy Krasuski*. Mikołaj Łazowski*. Józef Szeszora Hołynski*. Michał Grzymkowski*. Piotr Makurycz Hołyński*. Alexander Zurakowski*. Jan Drohomirecki*. Bazyli Zaleski*. Bazyli Łucki*. Jan Drohomirecki*. Stefan Zaleski*. Jędrzej Grzymkowski*. Jakob Bereznicki*. Antoni Bereznicki*. Tomasz Zurakowski*. Franciszek Jasiński*. Stanisław Bereznicki*. Franciszek Jasinski*. Antoni Jasinski. Ignacy Sulatycki. Ignacy Przedpełski. Dymitr Krechowiecki. Stefan Zaremba. Piotr Maluszycki. A. Kirnicki[1]. Teodor Baraniecki. Kazimierz Bereziński. A. Omiecinski. A. Miłaszewski. M[ikołaj] Drohomirecki. Maciej Szystowski. Wojciech Ostrowski. Mikołaj Godlewski, K. Z. N. Felicyan Krogulecki. Andrzej Niełowicki, podczaszy smoleński. Jan Łozinski. J. S. A. Dąbrowski. Jan Ines. Antoni Kędzielski. Jan Bereznicki*. Jędrzej Bereznicki*. Grzegorz Drohomirecki*. Antoni Bereznicki*. Jan Maluszycki*. Bazyli Krechowiecki*. Tomasz Krechowiecki*. Bazyli Hołynski*. Michał Krasucki. Bogusław Saryusz Zaleski, C. żydaczewski. Antoni Niesluchowski. Tadeusz Piotr Dąbrowski. Józef Rafałowski. J[ózef] Malicki. Józef Cikowski. Andrzej Swaryczowski. Jozef Grodzicki. Stefan Słupski. Kazimierz Ostrowski. Kazimierz Punicki*. Józef Peperski. Ignacy Bieniaszewski. Stefan Michalewski. P. A. Tworowski. A[mbroży] W[ojciech] Twarowski. J[ózef] Hryszanski[2].

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 482; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 5 nr. 352.

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w Hal. krzyżyki.
[1] W Tremb. Kitnicki.
[2] W Tremb. Hryszan.

315.

Halicz, 13 sierpnia 1764.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm elekcyjny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. Tadeuszowi Dziedoszyckiemu, podkomorzemu halickiemu, marszałkowi konfederacyi, Franciszkowi Branickiemu, staroście halickiemu, Janowi Golejowskiemu, podstolemu trembowelskiemu, Ignacemu Potockiemu, staroście gliniańskiemu, posłom na konwokacyi będącym, tudzież Antoniemu Borzysławskiemu, chorążemu halickiemu, Rafałowi Skarbkowi, chorążemu kołomyjskiemu, Kilianowi Wisłockiemu, stolnikowi trembowelskiemu, Mateuszowi Bąkowskiemu, podczaszemu halickiemu, Mikołajowi Szumańczewskiemu, łowczemu halickiemu, Wojciechowi Marchockiemu, trembowelskiemu, Stanisławowi Worcellowi, kołomyjskiemu wojskim, Dulskiemu, skarbnikowi trembowelskiemu, Marcinowi Koziebrodzkiemu, sędziemu, Marcinowi Bąkowskiemu, pisarzowi grodzkim halickim, Józefowi Poradowskiemu, komornikowi granicznemu halickiemu, hrabiemu Tarnowskiemu, staroście kahorlickiemu, Stanisławowi Puzynie, staroście upitskiemu, Romanowi Szumlańskiemu, porucznikowi pancernemu, Andrzejowi Janickiemu, sędziemu grodzkiemu żydaczowskiemu, Józefowi Jabłonowskiemu, staroście horyhladzkiemu, Wojciechowi Rzewuskiemu, porucznikowi pancyrnemu, Antoniemu Krosnowskiemu, staroście petrykowskiemu, Franciszkowi Nielepcowi, chorążemu pancernemu, Tadeuszowi Skrzetuskiemu, starościcowi mogielnickiemu, Janowi Skarbkowi, starościcowi sołotwińskiemu, Cieszkowskiemu, podkomorzycowi nowogrodzkiemu, Wisłockiemu, stolnikowiczowi trembowelskiemu, Rochowi Czechowiczowi, chorążemu husarskiemu, Orańskiemu, stolnikowi bracławskiemu, posłom ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego na sejm następujący electionis najjaśniejszego króla IMci, pro die 27 praesentis w Warszawie przez sejm konwokacyjny naznaczony, obranym w punktach niżej opisanych dana.

2. A najprzód rzucamy się wszyscy in abyssum humilitatis przed Królem królów, wielowładnym Panem nieba i ziemi, absolutnym sprawcą wszystkich rzeczy, per quem reges regnant i wszystkie królestwa Jego skinienia słuchają. Dziękujemy za to, że przez niedościgłą wszechmocności swojej Opatrzność zostającej in orphanitate ojczyźnie naszej daje czas pogodny i spokojny do opatrzenia wszystkich potrzeb Rztej, a co największa, do uszczęśliwienia publicznego porę szczęśliwą na obranie sobie pana i króla sporządza. Pomyśleć doskonale nie można, a dopieroż wymówić, jakieśmy winni dzięki za tę tak jawną nad królestwem naszem Jego boską opiekę, kiedy w tem interregnum czułego i o publiczne dobro gorliwego zachował nam prymasa JO. księcia IMć Władysława Łubieńskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego i że dał mu mieć in consortio takich JW. senatorów i ministrów, którzy równym tchnący duchem nie o żadne prywaty, tylko szczególnie o uszczęśliwienie ojczyzny starają się i bez zwłoki osierociałemu krajowi szczęście i uspokojenie przynieść usiłują. Ci tedy JW. IMć pp. posłowie nasi, stanąwszy w zgromadzonych stanach Rztej, te która (sic) należy od całego królestwa, w szczególności od ziemi naszej JO. księciu IMci prymasowi i wszystkim dobrze życzącym ojczyźnie oświadczą podziękowanie.

3. Secundo. Jako publiczne żądania całego kraju polskiego mieć chcą i effata sejmu convocationis wyrażają, ażeby nie kto inszy na tron teraz wakujący, tylko rodowity Polak był promowowany, dla tego JW. posłowie nasi nie na kogo innego suffragia swoje dać są obligowani, tylko na Polaka. Jako zaś dał w sobie poznać zelum praw et libertatis JW. IMć p. Stanisław Poniatowski, stolnik W. Ks. litewskiego, tak w pewnej ufności, że pod panowaniem tegoż prawa i wolności nasze tem mocniej ubespieczone i utrzymane będą, obligujemy JW. posłów, ażeby tego JW. stolnika do korony promowowali.

4. Tertio. Mają się domówić JW. posłowie, ażeby te materye, które w instrukcyi na sejm convocationis mieli sobie przepisane, a na sejmie wspomnionym nie są determinowane, teraz żeby rezolwowane zostały.

5. Quarto. Starając się o zachowanie pokoju wewnętrznego i równości między obywatelami kraju wolnością zaszczyconego, mają instare ciż JW. posłowie, ażeby nikomu ludzi nadwornych trzymać nie wolno było, a jeżeliby zdawało się Rzptej, że dla panów licznemi majętnościami cieszących się potrzeba nieco pozwolić, więc ażeby tych ludzi był numerus dla każdego determinatus i żeby tych ludzi nie wolno było własnemu panu na żadne zajazdy zażywać, ani komu innemu pozwalać, dopieroż na granice i inne interesa, które prawem samem uspakajać się powinny, wyprowadzać nie godziło się, ale owszem, każdy pan, mający ludzi nadwornych, w potrzebie Rzptej do komendy wojska komputowego oddawać ich powinni; in secus facientes rigor prawa de perduellionibus przypomnieć i nowe, jakie się będzie zdawało, postanowić starać się będą.

6. Quinto. Ciż JW. posłowie mają rekomendować przyszłemu szczęśliwie obranemu panu dawne zasługi W. IMci p. Antoniego Kunaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego, ażeby kiedyś przecie z łaski królewskiej nadgrodę onych odebrał. Niemożna silentio praeterire W. IMć pp. Stefana, porucznika znaku pancernego i Jana, pułkownika w wojsku koronnym Komorowskich znaczne zasługi, z których pierwszy na rezydencyi zagranicznej u hana tatarskiego niemałym kosztem odprawionej chwalebnie z pomyślnością interesów Rzptej sprawił się, drugi sekretaryą legacyi do Turek własnym kosztem, a co większa. pilnem staraniem i ostrożnością nie bez pożytku ojczyzny odprawił. Tych tedy dobrotliwej pamięci przyszłego, daj Boże najpomyślniej i najdłużej mającego panować króla IMć pp. posłowie polecą.

7. Sexto. Desideria JW. biskupów ruskich ażeby wysłuchane były, IMć pp. posłowie domówią się.

8. Septimo. Lubo konstytucya nastąpiła na sejmie konwokacyjnym teraźniejszym o synach kapłanów ruskich względem zachowania się w stanie należytym, więc na sejmie następującym IMć pp. posłowie domówić się mają, ażeby ci nietylko po miastach in arte mechanica mieli swoje exercitium, ale i do magistratu, którzy tego będą capaces, przypuszczani byli. Datum w Haliczu, dnia 13 sierpnia roku Pańskiego 1764. T[adeusz] Dziedoszycki, podkomorzy halicki, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. Franciszek Xawery Branicki, starosta halicki, poseł i konsyliarz. Antoni Borysławski, chorąży i konsyliarz ziemi halickiej. Rafał Skarbek, chorąży kołomyjski, starosta sołotwiński, poseł i konsyliarz halicki. Mateusz Bąkowski, podczaszy, poseł i konsyliarz ziemi halickiej. Jan z Golejewa Golejewski, podstoli trembowelski. Mikołaj Szumańczowski, łowczy halicki. Kazimierz Krogulecki, podczaszy kołomyjski, konsyliarz. Wojciech Scibor Marchocki, wojski trembowelski. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, podstarosta grodzki halicki, poseł i konsyliarz. Jan Olszewski, łowczy kołomyjski, konsyliarz. Jan Antoni Dąmbrowski, skarbnik halicki i konsyliarz tej ziemi. Antoni Kunaszowski, skarbnik kołomyjski i konsyliarz. Stanisław z Kozielska Puzyna, starosta upitski, poseł i konsyliarz halicki. Marcin Bolesta Koziebrodzki, starosta olchowiecki, sędzia grodzki halicki, poseł i konsyliarz ziemi halickiej. Jan Ciołek Komorowski, pułkownik wojsk koronnych, konsyliarz. Antoni Witosławski, regent ziemski przemyski, konsyliarz. Felicyan z Giedni Prawdzic Giedziński, kapitan wojsk koronnych, konsyliarz.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 483.

316.

Żuków, 24 sierpnia 1764.

Uniwersał marszałka konfederacyi ziemi halickiej.

1. Tadeusz na Jaroszowie, Kossowie Dziedoszycki, podkomorzy i marszałek prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, rotmistrz pancerny wojska koronnego, partyi podolskiej regimentarz.

2. Wiadomo czynię JO., JW., WW., m. w. m. pp. i braci, urzędnikom, wszystkim ziemianom stanu rycerskiego prześwietnej ziemi halickiej, jako też miastom, miasteczkom i wsiom, tak w ziemi halickiej, jako też w powiatach do niej należących trembowelskim i kołomyjskim leżącym, tudzież ich urzędnikom i urzędom wszelkim, obywatelom w tej prześwietnej ziemi znajdującym się do wiadomości podaję, iż gdy po niedopuszczonym gwałtownie sejmiku relationis w czasie uniwersałem JO. księcia IMci prymasa i konstytucyą sejmu konwokacyjnego naznaczonym i przypadającym i sprawionem w tej ziemi zakłóceniu, końcem opatrzenia bezpieczeństwa tej ziemi i salwowania przytłumionej prerogatywy i największego zaszczytu w mocy obierania króla, zjechaliśmy urzędnicy, szlachta i obywatele tej ziemi i powiatów do niej należących die decima tertia praesentis do Halicza i tam węzłem konfederacyi przy wierze świętej i wolnościach, prerogatywach i równości stanu szlacheckiego, jednocząc się jako nierozdzielna część Rzeczypospolitej z konfederacyą generalną warszawską, związaliśmy się i posłów na elekcyą, których nam obrać w czasie przypadającym sejmiku nie dano, obraliśmy.

3. Ponieważ zaś prześwietnej ziemi urzędnikom, szlachcie, obywatelom i possessyonatom tej ziemi licznie zgromadzonym podobało się mnie obrać tej konfederacyi marszałkiem, przydawszy mi przysięgłych konsyliarzów z urzędników, obywatelów i possessionatów tej ziemi wybranych, czyniąc zatem dosyć obowiązkom urzędów moich, a mianowicie urzędu marszałkowskiego, i nieomieszkując nic, co ku ocaleniu i bezpieczeństwu tej prześwietnej ziemi i ziemian być może, obliguję najprzód niniejszym uniwersałem IMciów ziemian, miasta i wsie, ażeby cokolwiek ponieśli, lub miasta które, czyli wieś poniesła szkody przez przechody lub stanowiska, wybieranie furażów i exakcye pieniężne przez ludzi nadwornych, pod imieniem potem konfederatów chodzących, ażeby się do mnie zgłaszali i krzywdy swoje rzetelne a niezmyślone, ręką dziedzica lub possessora albo dyspozytora podpisane do mnie odsyłali.

4. W interesie zaś furażowania i prowiantów na wojsko rossyjskie w ziemi naszej znajdujące się (żeby i w tem nie mieli jakowej depaktacyi) mają się udawać do W. IMci p. Bagieńskiego, sędziego kapturowego ziemi halickiej, uproszonego i wyznaczonego do tegoż wojska kommissarza, dawniej na usługach ziemiańskich wszystkim znajomego, zawsze in corpore tegoż wojska znajdować się mającego.

5. Obliguję mocno i o to, ażeby po wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach było pilne baczenie na ludzi wagusów i hultajów, bez attestacyj włóczących się, żadnego rzemiosła, roboty ani gospodarstwa niepilnujących, tylko swywoli złoczyństwa pod ten czas niebezpieczny upatrujących, ażeby takich wszędzie imano i do zamku halickiego na więzienie odsyłano. Gdyby zaś kupy jakie swywolne w którem miejscu pokazać się mieli, stamtąd jako najprędzej do mnie ma być doniesiono, a jeżeliby uchowaj Boże w bliskości miasta albo wsi której znajdowało się hultajstwo, a mnie o tem nie było doniesiono, te miasta i wsie z swojemi urzędnikami w odpowiedzi będą.

6. Na ostatek żeby stało się zadosyć obligacyi ziemi naszej i prawom o okazowaniu postanowionym, wcześnie obwieszczam, ażeby wszyscy obywatele ziemi naszej i powiatów do

niej należących na popis byli gotowi; którego popisu czas i miejsce osobliwym uniwersałem (jeżeli tego będzie potrzeba) wcześnie podam do wiadomości i ogłoszę.

7. Teraźniejszy zaś uniwersał, ażeby wszystkim był wiadomy, publikować po parafiach zalecam, a dla większej wiary ręką moją przy zwykłej pieczęci podpisuję. Datum w Żukowie, die 24 Augusti 1764 anno. Tadeusz Dziedoszycki, podkomorzy i marszałek konfederacyi ziemi halickiej.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 494; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 5 nr. 359.

317.

Lwów, 1 października 1764.

Manifestacya Maryana Potockiego, marszałka konfederacyi ziemi halickiej i innych Potockich.

1. Actum in castro Leopoliensi sub tempus interregni post felicem serenissimi Stanislai Augusti electi regis Poloniarum denuntiatam electionem, feria secunda post festum s. Michaelis Archangeli proxima a. D. 1764.

2. Illustres magnifici Marianus capitaneus Grabouecensis, confoederationis terrae Haliciensis die 23 Julii anno praesenti subsecutae mareschalcus, Petrus Sniatynensis, Antonius Błonscensis capitanei et Petrus palatinides Volhyniae a Potok Potoccy sani etc. recognoverunt et quilibet etc. recognovit, quia ipsi a manifestatione contra confoederationem generalem Varsaviensem statuum regni feria secunda in crastino festi s. Mariae Magdalenae anno nunc currenti 1764 coram actis castrensibus Haliciensibus per se recognoscentes facta, tum a confoederatione terrae eiusdem Haliciensis die 23 Julii anno praesenti subsecuta, manibus sui recognoscentium et aliorum propriis subscripta ad actaque officii eiusdem feria secunda ante festum s. Petri in vinculis proxima anno currenti per oblatam porrecta, licetsi ex personali sui comparitione coram actis praefatis castrensibus Haliciensibus sese sistendo recesserunt, verum quoniam haecce transactio recessus non plenaria forma suscepta videtur, proinde actis praesentibus eandem meliorando et adimplendo, quam in solennissima forma recedunt, eandemque manifestationem ac confoederationem cum omnibus earum conditionibus, contentis ac oblata tollunt, cassant, mortificant et annihilant. Nihilominus ad confoederationem generalem statuum regni Varsaviensem, per omnes ordines subsecutam, accedunt eandemque confoederationem generalem Varsaviensem in omnibus eiusdem contentis, punctis, clausulis, articulis et nexibus firmam, ratam et legitimam esse agnoscunt et approbant, hac sua personali recognitione ad praemissa omnia et singula sponte et benevole accedente. P[iotr] Potocki, starosta śniatyński[1].

Castr. Leop. Prot. Inscr. 308 p. 612.

[1] Pod datą 25 sierpnia t. r. wniósł w grodzie lwowskim manifestacyę Ignacy Potocki, starosta kaniowski, protestując w niej w swojem i innych imieniu przeciwko pewnym nieprawnym aktom ziemian halickich, wniesionym do akt grodu halickiego, przeciwko wprowadzeniu obcego żołnierza i pustoszeniu nim ziemi, przeciwko niesłusznym zarzutom, jemu czynionym i t. d. Castr Leop. 598 p. 2564 6.

318.

Halicz, 29 października 1764.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na sejmik przedkoronacyjny, uniwersałem JO. księcia IMci Władysława Łubieńskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, Korony polskiej i W. Ks. litewskiego prymasa i pierwszego książęcia, w Warszawie dnia 10 miesiąca września roku teraźniejszego 1764 datowanym, na dzień 29 października naznaczony, za marszałka i dyrektora koła naszego obraliśmy WW. IMć p. Andrzeja Rolę Janickiego, sędziego grodzkiego żydaczewskiego wraz z przydanymi temuż assessorami WW. IMć pp. Jakubem Gurskim, komornikiem granicznym halickim, Antonim Witosławskim, regentem ziemskim przemyskim, Maciejem Uruskim, regentem grodzkim halickim.

2. Pod którego dyrekcyą najprzód według obowiązku i obligacyi wspomnionego uniwersału a oraz zwyczajnego porządku w ziemi naszej na sejm koronacyjny najjaśniejszego króla IMci Stanisława Augusta szczęśliwie obranego wybraliśmy e medio nostri posłów JW. IMć pp. Tadeusza Dzieduszyckiego, podkomorzego ziemi naszej halickiej, Rafała Skarbka, chorążego, Stanisława Worcella, wojskiego, Dymitra Szumlańskiego, miecznika kołomyjskich, Maurycego Kurdwanowskiego, baranowskiego, Marcina Koziebrodzkiego, olchowskiego starostów; którzy IMć pp. posłowie nasi według danej sobie od nas osobliwej instrukcyi sprawić się we wszystkich jako najpilniej mają.

3. Na trybunał zaś następujący, nową na sejmie convocationis konstytucyą małopolski naznaczony, obraliśmy z ziemi naszej deputatem JW. IMć p. Marcina Bąkowskiego, pisarza grodzkiego halickiego, któren według obowiązku prawa, świeżo na sejmie convocationis postanowionego, przysięgę in facie całego sejmiku w kościele farnym halickim agitującego się wykonał.

4. Żeby zaś wszystkie desideria w ziemi naszej mieli swoje pożądane satysfakcye, obraliśmy do najjaśniejszego króla IMci pana m. naszego WW. IMć pp. Antoniego z Miłkowic Borysławskiego, chorążego i Jakuba Gurskiego, komornika halickich, którzy IMć pp. posłowie publiczną radość wszystkich obywatelów ziemi swojej z obranego tego, a nie inszego nam monarchy daj Boże w lata niezamierzone jak najpomyślniej panować mającego oświadczą i łaskawej pańskiej pamięci całą ziemię polecą.

5. Na podziękowanie zaś za wielkie trudy i starania przez czas całego interregnum doskonale z urzędu swego sprawowane do JO. księcia IMci prymasa WW. IMć pp. Franciszka Nielebca, chorążego znaku pancernego JW. IMci p. starosty halickiego i Jana Gościminskiego, cześnikowicza nurskiego obraliśmy, do JO. zaś księcia IMci Augusta Czartoryjskiego, wojewody generała ziem ruskich, generalnej konfederacyi marszałka i wojsk koronnych regimentarza WW. IMć pp. Jana Dąbrowskiego, skarbnika halickiego i Antoniego Witosławskiego, regenta ziemskiego przemyskiego obraliśmy, którzy imieniem całej prześwietnej ziemi podziękują za pieczołowanie i wielkie starania w uspokojeniu wszelkich zamachów spokojność publiczną podczas tego bezkrólewia wzruszać mających.

6. Co się zaś tycze porządku wewnętrznego ziemi naszego, ponieważ zaniedbane prawem opisane popisywanie się, więc teraz raz na zawsze postanawiamy okazowanie ziemi naszej z powiatami do niej należącymi pod Bułszowem[1] prawem i zwyczajem dawnym oznaczone, sub amissione activae vocis co dwa roki na też miejsce wszystcy pro exigentia sposobności

[1] Dziś Bołszowce pod Rohatynem. Słown. geogr. I. 304.

każdego względem ekwipażu, aby się na dzień ostatni maja zjeżdżali i przytomnym prezentowali się urzędnikom in ordine zapisywania się w ten popis.

7. A jako Rzpta na przeszłym convocationis sejmie dla ubespieczenia kraju pokuckiego od opryszków częstokroć grasujących pozwoliła ziemi naszej sumptem swoim sto smolaków trzymać, na których podatek podymnego ziemi naszej i powiatów duplikujemy, a że nowe przytem wyniknęły expensa, kiedy corocznie deputata na trybunał mieć nam trzeba, co słusznie w nadgrodę podjętych fatyg i kosztów opatrywać przynależy, tak kiedy podatki ziemiańskie prawem pospolitem, a mianowicie konstytucyą anni 1717 wszystkim województwom i ziemiom oddane, a osobliwie na ziemi naszej oprócz czopowego i szelężnego podatek prasułki w konstytucyi anni 1629 specyfikowany, aby wspomnianą konstytucyą anni 1717 dla ziemi naszej ostrzeżony, który od każdego wozu soli na handel prowadzonej po groszy 12 do skarbu ziemiańskiego importować powinien, wcale jest zaniedbany, czopowe zaś i szelężne miasta i miasteczka przy protekcyi panów swoich tak jak zniżyli, że prawie dla kształtu według swojego upodobania co chcieli to płacili, iż to nigdy na poratowanie podupadłych ziemian wystarczyć nie mogło, tem bardziej teraz na publiczne expensa i potrzeby ziemi naszej obwarowanie z racyi nieporządku wystarczyć nie może, zaczem przychylając się do wyż namienionej konstytucyi anni 1717, najprzód in ordine do ułożenia taryfy podatku czopowego i szelężnego od wszystkich generalnie likworów należącego, obligujemy JMć p. plenipotenta, któren przez JW. podkomorzego ziemi naszej postanowionym być ma, cum solito solario miasta i miasteczka ziemi naszej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego do komportacyi regestrów liquorum propinatorum aby przypozwał, a z przypozwanymi dekret na kondescenzyą tu do Halicza otrzymał; na której iudicium sive officium una cum magnificis dignitariis plurium absentia non obstante, dummodo sex adsint, ażeby ex comportatis et comprobatis regestris podatek czopowego uregulowali i taryfę ułożyli wypłacenia tegoż podatku w grodzie halickim corocznie pod winą banicyi wiecznej do rąk i za kwitem poborcy od ziemi obranego ostrzegli i wolną egzekucyą za wydaniem delaty dla ziemian lub żołnierzy ziemiańskich oznaczyli.

8. Co zaś się tycze podatku prasułki, tamże żeby obrany był przez JW. IMć pp. dygnitarzów pisarz komory i wypełni jurament z strażnikami swymi i opisana mu była do pełnienia funkcyi swej i wybierania podatków prasułki z wyznaczeniem dla niego pensyi i oznaczeniem reguła.

9. I tamże regulament dla smolaków i ich officyerów, których teraz postanawiamy na lat dwie, t. j. na rotmistrza IMć p. Mikołaja Obertyńskiego, na porucznikostwo IMć p. Irzego Dubrawskiego, chorąstwo zaś oddaje się do dyspozycyi tychże IMciów, ażeby sobie zgodnego i nieodstępnego chorągwi obrali chorążego obmyślili i ułożyli, stosując się do laudum ostatniego w te słowa napisanego 1763-tii.

10. W. IMci p. Szymańczewskiemu, łowczemu halickiemu za funkcyą poselską i do Grodna zaległych zł. 850, tudzież OO. Kapucynom maryampolskim zł. 300, oraz zawdzięczając fatygi IMci p. Bagińskiemu zł. 1.000 okrom pierwej wziętego 1.000 zł. p., które podjął przy komisaryi pod bytność wojska rossyjskiego. Meliorując płacę poczty zł. 200 przydajemy i aby wypłacone były IMci p. Tłuchowskiemu pocztę trzymającemu zalecamy.

11. A że na pilnym dozorze, a co większa na zebraniu do kupy desolatorum actorum terrestrium zawisła całość wszystkich obywatelów w ziemi naszej, zaczem dla pilniejszego w tem starania urodzonych Kazimierza Ostrowskiego, Józefa Rafałowskiego, dawniejszem laudum do tej roboty wyznaczonych i przysięgłych animując, ponieważ ciż IMć mianowani naznaczoną sobie quantitatem w roku przeszłym odebrali, obligowani są, ażeby też księgi ziemskie per annos et actus ułożone starali się oprawić i sumaryusze zawierających się w tych księgach transakcyi jako najdoskonalej wypisać, niemniej fragmentów, jakie tylko in archivo znajdować się mogą, ażeby osobliwszym summaryuszem wypisane były. Za co tymże IMciom albo jednemu

z nich pracującemu rekompensy za pracę i expens naznacza się zł. p. 800, które za doskonałem wygotowaniem tego wszystkiego ze skarbu ziemiańskiego wypłacone być powinny. Że zaś okrom samej pracy niemało i expensy na oprawę ksiąg potrzeba będzie, dla tego sprawiedliwą konsyderacyą i rekompensę tymże IMciom ziemia prześwietna deklaruje. Jeżeli by zaś secus stać się miało i niebyło do skutku pożądanego zaczęte opus przywiedzione, zaczem ten kto naznaczone w przeszłem laudum pieniądze wziął, rationem z tych pieniędzy wziętych oddać powinien będzie, wiele na oprawę ksiąg expensował.

12. Widząc nieodstępne o dobro publiczne ziemi naszej staranie JW. Jana hrabi Tarnowskiego, starosty byszewskiego i JW. IMci p. Puzyny, starosty upickiego, których własne merita na każdą funkcyą promowować powinny, że teraz propter bonum pacis godności poselskiej odstąpili, zatem pierwszych w dalszych czasach do funkcyi uznajemy.

13. Równej konserwacyi actorum castrensium jako i ziemskich dla całości wszystkich potrzeba, tak ażeby halickie i trembowelskie akta grodzkie w jak najpilniejszem staraniu były, praecustoditur.

14. WW. IMć pp. Tomasz Niewęgłowski, miecznik halicki i Maciej Przyłuski, rotmistrz przedniej straży wojsk koronnych nieprzerwane na wszystkich obradach czynią attencye, zaczem do funkcyi wszelkich upośledzeni być nie powinni, ale owszem ziemia prześwietna najpierwszego i najprędszego do mieszczenia pewnych czyni. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 29 miesiąca października roku Pańskiego 1764. Andrzej Rola Janicki, sędzia grodzki żydaczewski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik graniczny halicki, assessor z tejże ziemi. Antoni Witosławski, regent ziemski przemyski, assessor z powiatu trembowelskiego. Maciej Uruski, regent grodzki halicki, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 559.

319.

Halicz, 29 października 1764.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm koronacyjny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. Tadeuszowi Dziedoszyckiemu, podkomorzemu halickiemu, Rafałowi Skarbkowi, chorążemu kołomyjskiemu, Stanisławowi Worcellowi, wojskiemu, Dymitrowi Szumlańskiemu, miecznikowi kołomyjskim, Maurycemu Kurdwanowskiemu, staroście baranowskiemu i Marcinowi Koziebrodzkiemu, sędziemu grodzkiemu halickiemu, staroście olchowieckiemu, posłom na sejm coronationis najjaśniejszego króla IMci Stanisława Augusta szczęśliwie obranego z prześwietnej ziemi halickiej na sejmiku in loco consultationum solito, za poprzedzającym JO. książęcia IMci Władysława Łubieńskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiej i W. Ks. litewskiego i pierwszego książęcia uniwersałem, de data illius w Warszawie, dnia 10 miesiąca września roku teraźniejszego 1764 odprawionym, obranym dana.

2. Najprzód przy podziękowaniu Panu Bogu, per quem reges regnant et dominantur dominationes, za uszczęśliwienie ojczyzny całej przez obdarzenie jej panem in visceribus tejże ojczyzny urodzonym, z czego jak i cały naród niewypowiedzianą ma pociechę, tak w szczególności IMć pp. posłowie ziemi halickiej imieniem tejże ziemi szczęśliwego w niezamierzone lata życzyć będą panowania. A jako naród polski do kochania i powinnego uszanowania monarchów swoich naturalnie skłonny, tak uprzejmiej przywróconego po kilku wiekach distinctioris fortunae Piasta na tronie polskim powitawszy, szczerość, wierność i powinne posłuszeństwo najjaśniejszemu królowi IMci imieniem ziemi swojej zgodnie z całą Rzptą oświadczyć mają.

3. A że elekcya obranego niedawno pana w zachowaniu dawnych praw i wolności polskich szczęśliwie nastąpiła, tak do zupełnego zakończenia i uszczęśliwienia całego narodu uczynione dawnym zwyczajem konfederacye obojga narodu, t. j. Korony polskiej i W. Ks. litewskiego nie mają być kończone, póki cała Rzpta zupełnie uspokojona nie będzie i we wszystkich potrzebach kraju ubespieczona nie zostanie.

4. O nieodstępną actorum interregni tudzież konstytucyi na sejmach convocationis i electionis postanowionych, niemniej konjunkcyi tudzież konfederacyi koronnej i W. Ks. litewskiego IMć pp. posłowie approbatę starać się mają.

5. Co zaś według instrukcyi na sejm convocationis do uspokojenia exorbitancyi i powtórnych na sejm electionis przepisanych irresolutum zostało, o to IMć pp. posłowie domówić się ad praesens są obligowani.

6. Naznaczeni przez sejm convocationis do korektury praw komisarze jako ułożyli projekt, ażeby za wiadomością stanów Rzptej przez publiczne jego uważenie był ratyfikowany, IMć pp. posłowie domówić się mają.

7. Projekt do ustanowienia stęplowanego w kraju papieru, lubo jest do komissyi ekonomicznej odłożony, jednak przyspieszając ułatwienie tego interesu, IMć pp. posłowie ziemi halickiej z innymi JW. posłami o sposobie tej okoliczności naradzić się mają.

8. A ponieważ od uwolnienia mennicy a iure regio Rzpta żadnego z niej nie ma pożytku i sposobów do otwarcia tej nie mając sterilitate dawniej praktykowanych zysków contentari musi, niemniej przez wprowadzenie w kraj złej monety zagranicznej niezmierny całego kraju widzi upadek, dlaczego że per pacta conventa iuri regio nazad bicie monety przywrócone zostało i J. Kr. Mć p. n. m. pro lucro et commodo publico przyjąć w tem raczył na siebie staranie, tak żeby wspomniane bicie monety pożyteczny w sprawiedliwym onej walorze niezawodny wzięło skutek, iuncto z zgromadzonymi stanami Rzptej consilio dopraszać się mają.

9. Postanowienie szkoły rycerskiej przez najsposobniejszą w niej młodzi szlacheckiej edukacyą jako jest summopere dla Rzptej potrzebne, tak IMć pp. posłowie de modo erectionis naradzić się mają, a podług obowiązku pactorum conventorum najjaśniejszego króla IMci o skutek niezawodny upraszać będą.

10. Dyspozycya niezawodnego poczt kursu ażeby dla wygody wszystkich w każdem województwie, ziemi i powiecie ułożona była, jako per pacta conventa łasce najjaśniejszego króla IMci poruczona została, tak aby bez uciążliwej od listów płacy do skutku przyprowadzona była, IMć pp. posłowie instare mają. Sposób także do utrzymania i uregulowania tejże poczty obmyśleć starać się będą.

11. Krzywdy wszystkich obywatelów tak Korony, jako i W. Ks. litewskiego od wojsk rosyjskich, jako deklaracyami od najjaśniejszej imperatorowej przez komissyą nastąpić mającą mają być uspokojone, tak ażeby nieodwłoczny skutek i satysfakcya jako najprędzej w tem nastąpić mogła, IMć pp. posłowie dopraszać się u majestatu J. Kr. Mci są obligowani.

12. Projekt podatku ultimae consumentiae z propinacyi trunków na ulżenie dobrom ziemskim w podatkach dotąd praktykowanych z potrzebną na wszystkie okoliczności uwagą żeby był ułożony, IMć pp. posłowie starać się będą.

13. O approbacyą funduszu IMć pp. Kanoniczek, jako stanowi szlacheckiemu potrzebnego, IMć pp. posłowie starać się będą, a na inne żadne nowe zgadzać się nie mają pozwolić.

14. Dla wprowadzonych do narodu zbytków pożądana dawno lex sumptuaria ażeby na sejmie następującym ułożona była, IMć pp. posłowie w zgromadzonych Rzptej stanach domówić się obligantur.

15. Dla zachowania zupełnej równości i nierozdzielnego porządku Korony z W. Ks. litewskiem ażeby JW. hetmanowie koronni do dawnej władzy i praw sobie służących przywróceni zostali, albo żeby JW. hetmanowie W. Ks. litewskiego w równym obowiązku odtąd byli, IMć pp. posłowie mocno dopraszać się będą.

16. Konkurujących ad distributivam gratiam najjaśniejszego króla IMci p. n. m. co się tyczy wakującej pieczęci duchownej, lubo do niej wiele godnych znajdzie się pretendentów, między innymi jednak IMć pp. posłowie nasi JW. IMć księży Lipskiego, pisarza, Kirskiego, sekretarza koronnych, Młodziejowskiego, audytora JO. księcia IMci prymasa, Turskiego, officyała warszawskiego i Krasickiego, proboszcza przemyskiego, rekomendować mają.

17. Widząc zaś wielkie merita in Rempublicam JW. IMci p. Andrzeja Zamoyskiego, wojewody inowrocławskiego, ażeby wakująca pieczęć świecka ile post praeviventem illustrem reverendissimum Michaelem Wodzicki, episcopum Premisliensem, że divina dispositione tak jak wszystkie się rzeczy dzieją urząd kanclerstwa nie komu innemu, tylko temuż JW. Zamoyskiemu przy usilnej JW. posłów naszych insynuacyi był konferowany dla zupełnego uszczęśliwienia całości Rzptej do łaski jego królewskiej Mci instare mają.

18. Jawne in publico czyny IMci księdza Stanisława Konarskiego, exprowincyała scholarum Piarum wszystkich dobrze ojczyźnie życzących obligują, aby przez wdzięczność dictorum in patriam meritorum, t. j. za zebranie nowe wszystkich konstytucyi, reformacyą nauk w ojczyźnie naszej, tudzież za wydanie wiele ksiąg potrzebnych Rzptej IMć pp. posłowie szczerego mają dołożyć starania, ażeby tenże IMć ksiądz Stanisław Konarski, jako potrzebny dla ojczyzny człowiek, do prelatur sobie przyzwoitych przez jednozgodne stanów Rzptej umysły był promowowany.

19. Mając wzgląd na zasługi w ziemi naszej niegdy JW. Mierzejowskiego, kasztelana so[cha]czewskiego, dla dobra ojczyzny na funkcyach poselskich i utrzymywaniu interesów ziemi naszej z azardem substancyi własnej podjęte, które dla sukcessorów wspomnianego JW. Mierzejowskiego wymagają winnej po nas rekognicyi, insynuujemy JW. posłom naszym, ażeby o sumę 30.000 zł. p. za reparacyą zamku w starostwie rakowieckiem w ziemi tutejszej a powiecie kołomyjskim w bliskości pogranicza wołoskiego będącego komisyą od ś. p. najjaśniejszego Augusta Wtórego przyznaną i przez tegoż najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego konfirmowaną, tudzież konstytucyą na sejmie pacificationis anno 1717 [1] w recesie do następujących sejmów zostawioną, dopomnieli się i wypłacenie tej sumy ze skarbu Rzptej tymże sukcessorom JW. Mierzejowskiego obwarowali.

20. Interes sukcessorów JW. Wyhowskich mają IMć pp. posłowie łasce J. Kr. Mci i stanów Rzptej rekomendować i promowować będą.

21. Mając w pamięci znaczne merita W. Antoniego z Miłkowic Borzysławskiego, chorążego halickiego, tak jego własne, jako i antessorów, t. j. dziada rodzonego Franciszka Borzysławskiego, odważne z azardem życia pod Widniem dla ojczyzny czynione usługi, przez tegoż zaś samego W. chorążego halickiego tak w ojczyźnie, jako i za granicą świeżo potwierdzone experyencyą, ażeby też bez nadgrody nie zostały, IMć pp. posłowie upraszać będą, ażeby wsie Borynia i Jabłonów w ziemi przemyskiej będące, w possessyi tegoż W. chorążego halickiego iure regio ad praesens zostające, ażeby iure terrestri temuż W. Borzysławskiemu i jego sukcessorom przez stany Rzptej przyznane były.

22. Pretensyą sukcessorów niegdy W. z Kozielska Puzyny, pisarza W. Ks. litewskiego, w Rzptej dobrze zasłużonego do skarbu W. Ks. litewskiego za sekretaryą poselstwa moskiewskiego z pensyi poselskiej JW. Chomentowskiego, wojewody mazowieckiego 2.000 talerów bitych regulującą się, konstytucyą anni 1726 wytkniętą, ciż IMć pp. posłowie stanom Rzptej zalecą i o satysfakcyą instare mają.

23. Równie IMci p. Stefana Ciołka Komorowskiego, porucznika chorągwi pancernej IMci p. wojewodzica bełzkiego, którego zasługi i w wojsku dawne i na rezydencyi czteroletniej u hana i wojsk tureckich, na której województwo podolskie, Pobereże od Tatarów zastępował, około tysiąca jassyru zabranego z rąk tatarskich wyzwolił, za rabunek starostwa czehryńskiego

[1] W rkp. mylnie 1617.

dwa kroć siedmdziesiąt tysięcy odebrał i za roskazem hetmańskim oddał, pod czas bitwy moskiewskiej z Turkami pod Chociniem ze szczętem zrabowany został, a dotąd bez żadnej rekompensy zostaje, sprawiedliwym względom i dobroci najjaśniejszego pana IMć pp. posłowie z ufnością usilnie rekomendować będą.

24. Ponieważ przez rozdzielenie trybunałów prześwietna kapituła lwowska prezydentów i wiceprezydentów na trybunał małopolski z pośród siebie wybierać będzie, a szczupłość jej dochodów dostarczać nie wydoła, przeto inkorporacyą probostwa mościckiego, grodeckiego, jaworowskiego i trembowelskiego stanom Rzptej IMć pp. posłowie nasi dopraszać się mają, salvis tamen modernis possessoribus tychże probostw. A póki do tych possessyi nieprzyjdzie prześwietna kapituła, aby z skarbu koronnego pensya naznaczona być mogła dla prezydenta i wiceprezydenta, exposcere mają.

25. Że zaś ustawa na sejmie convocationis favore biskupów wielkopolskich prowincyi uformowana, którzy in casu fatorum lub choroby JO. księcia prymasa sub interregno praeesse stanom Rzptej w nominowaniu i koronowaniu królów cum praeiudicio pierwszość w senacie mającego arcybiskupa lwowskiego i innych biskupów, aby odmieniona była, IMć pp. posłowie nasi instare będą raczyli.

26. Ad mentem dawnych konstytucyi dla arcybiskupów lwowskich z przyczyny szczupłej ich intraty opactwa trzymać pozwalających, aby wyraźniej jakie opactwo inkorporowane przez konstytucyą było, IMć pp. posłowie nasi domówią się i teraźniejszego JW. IMć księdza Wacława Sierakowskiego, arcybiskupa lwowskiego łaskawym J. Kr. Mci względom rekomendować mają.

27. Przywilej najjaśniejszego Augusta Zygmunta, inkorporujący probostwo szczyrzeckie na sufraganów lwowskich, aby był aprobowany konstytucyą teraźniejszą, IMć pp. posłowie domówią się.

28. Podobnież najjaśniejszego Augusta Trzeciego, inkorporujący dla biskupów wołoskich kanonią lwowską i probostwo śniatyńskie collationis regiae, aby był aprobowany, ciż IMć pp. posłowie jako obligowani metropolii swojej mają się mocno domagać.

29. Fundacya IMć XX. Missyonarzów instituti S. Vincencii a Paulo w Horodence na pograniczu wołoskim przez JW. Mikołaja Potockiego, przeszłego starostę kaniowskiego, a teraz wojewodzica bełzkiego de nova radice uczyniona, do której wsie Potoczyska, Horodnica i Słobódka in omni formalitate w grodzie tutejszym zapisane i przez tegoż JW. fundatora ograniczone, jako ta fundacya pro bono publico lucrandae salutis na tem pograniczu bardzo była potrzebna, tak na stwierdzenie tej IMć pp. posłowie nasi aprobatę na sejmie teraźniejszym wyrobić mają.

30. Druga fundacya IMć XX. Missyonarzów lwowskich przez JW. Mikołaja Wyżyckiego, arcybiskupa lwowskiego tak na seminaryum, jako na odprawowanie corocznie missyi uczyniona, sumą sto siedymdziesiąt tysięcy wsparta, ażeby przez konstytucyą przyznana była i dla fundamentu pewnego dobru publicznemu przez trzymanie dóbr prawem zastawnym pro cento nie przeszkadzającego, ażeby za tę samą sumę fundacyonalną sto siedmdziesią tysięcy a niewiększą tymże IMciom Ks. Missyonarzom lwowskim wolno było kupić dobra dziedzictwem, ciż IMć pp. posłowie dopomnieć się mają.

31. Niemniej aby Collegium Nobilium warszawskie scholarum Piarum pilną edukacyą młodzi na wzgląd Rzptej zasługujące i podobnąż we Lwowie fundacyą i z alumnatem ufundowanym na edukowanie dwudziestu dwóch uboższej szlachty cum victu et amictu dla nich i na professorów od JW. Samuela Głowińskiego, biskupa hebrońskiego, szufragana lwowskiego ad mentem legis 1635 in commodum województw ruskich uczynioną, jako też szkoły collegium złoczowskiego fundacyi najjaśniejszego królewicza Jakuba w ziemi naszej pożyteczne stany Rzptej aprobować raczyły, IMć pp. posłowie dopraszać się mają.

32. Że zaś ad mentem instrukcyi na sejm przeszły convocationis nastąpionych nie stało się zadosyć żądaniom ziemi naszej, ażeby fundacye pierwsza klasztoru tarnopolskiego przez

JW. Józefa Potockiego, kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, druga klasztoru bohorodczańskiego przez JW. Stanisława Kossakowskiego, kasztelana kamińskiego WW. OO. Dominikanów aprobowane były, więc teraz IMć pp. posłowie nasi ultro instare mają, ażeby klasztor tarnopolski IMć Ks. Dominikanów prowincyi ruskiej iuxta obloquentiam fundacyi swojej przez stany Rzptej in toto był aprobowany, klasztor zaś bohorodczański tychże WW. OO. Dominikanów de nova radice fundowany, jako ma certum fundum części dziedzicznych we wsi Żurakach i Staruni wraz z banią solną, niemniej z sumą sześciu tysięcy corocznie przez tęż fundacyą z dóbr klucza bohorodczańskiego sobie wyznaczoną, ażeby in omnibus punctis approbowany na sejmie teraźniejszym został, IMć pp. posłowie domagać się będą.

33. Fundacya WW. OO. Trynitarzów stanisławowskich ażeby przez stany zgromadzone Rzptej aprobowana była, IMć pp. posłowie nasi domówią się.

34. Pariter kollegium stanisławowskie Societatis Jesu z szkołami od dawnych czasów otworzonemi ażeby aprobowane były, IMć pp. posłowie mocno instabunt.

35. Fundacya WW. OO. Trynitarzów bursztyńskich przez JW. IMć p. Pawła Benoego, kasztelana warszawskiego uczyniona, ażeby przez sejm następujący approbowana była, tymże IMć pp. posłom do pamięci i pilnego starania zalecą.

36. Interes JW. IMci księdza metropolity, JW. IMć księży biskupów rithus Graeci Latino uniti zjednoczenia powagi swojej w senacie i porównania z JW. biskupami rithus Latini IMć pp. posłowie zgromadzonym stanom Rzptej przełożą i o pożądaną jego rezolucyą dopraszać się będą.

37. Konstytucya na sejmie przeszłym convocationis względem synów kapłańskich rithus Graeci nastąpiona ażeby na teraźniejszym sejmie według praw i przywilejów dawnych im służących objaśniona była i ułożona, ciż IMć pp. posłowie domówią się.

38. Fundacya JW. Mikołaja Potockiego, wojewodzica bełzkiego w Horodence dla IMć księży świeckich ruskich uczyniona i fundacya JW. Zagwoyskich manasterku zagwojskiego do cerkwi miejskiej stanisławowskiej inkorporowanego, ażeby teraźniejszą konstytucyą ustabilizowane były, IMć pp. posłowie dopomnieć się mają.

39. Klasztory WW. OO. Bazylianów włodzimirski prowincyi litewskiej ze szkołami od lat 150 za przywilejami tamże mianemi, koronnej zaś prowincyi tychże WW. OO. Bazylianów poczajowskich z drukarnią, owrucki z opactwem et cum iuribus sibi servientibus, trembowelski cum fundis in aprobatis privilegiorum contentis, lwowskie św. Jerzego, św. Onofrego, św. Jana, tudzież krzemieniecki, werchracki i jamnicki, kamieniecki, podolski, bilczecki i łanowiecki, szarogrodzki, lubarski, hoyski z szkołami przy nim dla edukacyi szlachetnej młodzi będącemi, semenecki czyli barski, lubelski, poddembiecki, łucki św. Krzyża cum iuribus et pertinentiis suis, dobrzański czyli dęrewacki, zachorowski, zimneński, derewiński i jaziennicki, dereżacki, pod Drohobyczą liszniański i letnicki, ażeby cum iuribus suis approbowane były, IMć pp. posłowie usilnie starać się będą.

40. Jeżeli zgromadzonym stanom Rzptej zdawać się będzie, ażeby akademia lwowska otwarta była, IMć pp. posłowie nasi votis suis concurrere mają, jednak z tą prekustodycyą, ażeby taż akademia niemiała beneficium kupowania dóbr, tak jak i insze dawnemi prawami wyznaczone szkoły wszystkie, które mają swoje konwikty i w tych zupełną władzą z mianemi u siebie dystingwowanych ludzi synami rządzą się, ażeby na dyrekcyą i do usług tychże nie zażywali plebeiae conditionis osób tylko szlachtę, IMć pp. posłowie domówić się mają.

41. Sprawiedliwe ułożenie sejmu konwokacyjnego w rozdawaniu starostw szlachcie i katolikom mając przed oczyma, żeby pariter wójtostwa i sołtystwa ad mentem konstytucyi 1620, 1660, osobliwie ostatniej 1669 ażeby szlachcie rodowitej katolikom byli dawane, a które ad praesens plebei trzymają, ażeby byli onym odebrane.

42. Rekomendujemy osobliwie JW. posłom reassumowanie dawnej konstytucyi, ażeby Żydzi winami, wołami i końmi nie handlowali ani w tem żadnej protekcyi nie mieli sub confiscatione wyżej wspomnianych towarów.

43. Sprawa JW. IMć pp. Jana Joachima i Rafała hrabiów [1] w sądach assessorskich dekretem uciemiężliwym osądzona, aby w sądach J. Kr. Mci assessorskich był ten dekret rozeznany, IMć pp. posłowie mają upraszać.

44. Zasługi W. IMci p. Cielużyńskiego, chorążego wendyńskiego zgromadzonym stanom Rzptej rekomendować mają.

45. Dopomnieć się mają IMć pp. posłowie, ażeby komissye graniczne contumatialiter zaszłe i prosekucyami de insubsistentia et gravamine zaniesionemi naganione annihilentur.

46. Ponieważ jeden tylko Panien ormieńskich pod tytułem św. Benedykta jest intra moenia miasta Lwowa, do którego podczas interregnum lub innych rewolucyi domy senatorskie i stanu szlacheckiego zwykły się uciekać i mieścić, ale klasztor jest bardzo szczupły i w miejscu niezdrowym stojący, przeto prospiciendo commodo publico aby dziedzicznem prawem kamieniczkę temuż klasztorowi przyległą skupić pozwolone było, JW. posłowie domówią się.

47. Klasztor tomaszowski WW. OO. Trynitarzów iż dotąd approbowany nie jest, przeto JW. posłowie nasi u stanów Rzptej pomienionego klasztoru approbacyi zaszczyt efficere mają. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 29 miesiąca października roku Pańskiego 1764. Andrzej Rola Janicki, sędzia grodzki żydaczewski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik graniczny halicki, assessor z tejże ziemi. Antoni Witosławski, regent ziemski przemyski, assessor z powiatu trembowelskiego. Maciej Uruski, regent grodzki halicki, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 560.

320.

Halicz, 29 października 1764.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do króla.

1. Instrukcya WW. IMć pp. Antoniemu Borzysławskiemu, chorążemu i Jakubowi Gurskiemu, komornikowi granicznemu halickiemu, posłom do najjaśniejszego krola IMci Stanisława Augusta optatissimo successu Rzptej szczęśliwie obranego, na sejm coronationis tegoż miłościwego pana obranym na sejmiku w Haliczu za poprzedzającym uniwersałem JO. książęcia IMci Władysława Łubieńskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego Korony polskiej i W. Ks. litewskiego prymasa i pierwszego książęcia, datowanym w Warszawie dnia 10 miesiąca września roku teraźniejszego 1764, odprawionym dana.

2. Lubo każdy w szczególności z ziemianów naszych radby serdecznie sam osobiście widzieć i adorować pożądanego od wieków całej ojczyzny pana, że jednak dla powinnego uszanowania majestatu J. Kr. Mci z umartwieniem niemałem wstrzymać się od tego musi, przeto dla oświadczenia uprzejmości wszystkich obywatelów IMć pp. posłowie imieniem całej ziemi wyrażą powinszowanie z przywitaniem na tronie J. Kr. Mci i oświadczą szczere życzenie jak najdłuższego i najszczęśliwszego panowania. Ciż IMć pp. posłowie jak najusilniejszego przyłożą starania łaskawym względom J. Kr. Mci p. n. m. ziemię naszą polecić, ażeby okrom innych wszystkich państw sobie podległych w najpierwszym respekcie i szczodrobliwej łasce pańskiej

[1] Zapewne Tarnowskich. Zob. Niesiecki, Herbarz pol. X. 439.

mieć ją raczył. Oświadczyć i to mają najjaśniejszemu panu, że jako ziemia nasza przed elekcyą jeszcze nie o innym dla siebie myśliła monarsze, tak przy tym, którego digitus Altissimi wytknął [1] oczywiście i na tronie naszym polskim osadził, oraz przy jego dostojeństwie życia i fortuny wszyscy obywatele ziemi naszej ochoczo sakryfikować są gotowi.

3. Przy najgłębszem podziękowaniu za pieczą i staranie całe ojcowskie w tem, żeby Rzpta zwyczajnych w czasie bezkrólewia nie doznała skutków, że i ziemia nasza halicka od wzniecouych pożarów ocalona i przez wprowadzenie wojska rossyjskiego ochroniona została, że jednak niektórzy obywatele od tegoż samego wojska rossyjskiego znaczną ponieśli szkodę, ażeby przyzwoitą mogli mieć rekompenzę, protekcjonalnej łaski J. Kr. Mci p. n. m. IMć pp. posłowie dopraszać się będą.

4. Na ostatek dla uszczęśliwienia całej ojczyzny spodziewając się i od innych województw równego żądania IMć pp. posłowie nasi do majestatu J. Kr. Mci suplikować mają, ażeby wielce wysokiem i przezornym staraniem swoim niezawodne sejmów skutki i dochodzenia pod panowaniem swoim miewał zawsze, a z tej miary zmartwioną i bardzo ukrzywdzoną ojczyznę dobrotliwie pocieszył. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 29 miesiąca października 1764 r. Andrzej Rola Janicki, sędzia grodzki żydaczewski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik graniczny halicki, assessor z tejże ziemi. Antoni Witosławski, regent ziemski przemyski, assessor z powiatu trembowelskiego. Maciej Uruski, regent grodzki halicki, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 561.

321.

Halicz, 29 października 1764.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do prymasa.

1. Instrukcya W. IMć pp. Franciszkowi Nielepcowi, chorążemu znaku pancyrnego JW. IMci p. Branickiego, starosty halickiego i Janowi Gościmińskiemu, cześnikowiczowi nurskiemu posłom do JO. książęcia IMci Władysława Łubieńskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa i pierwszego książęcia Korony polskiej i W. Ks. litewskiego od prześwietnej ziemi halickiej dana.

2. Wyrażą najprzód IMć pp. posłowie prymacyalnej JO. księcia IMci godności imieniem prześwietnej ziemi halickiej zupełne uszanowanie i rekognicyą.

3. Oświadczą jako najdostateczniej należytą wdzięczność za podjęte z wielorakim azardem fatygi i prace około dobra publicznego.

4. Wypełnią konieczny słuszności obowiązek przyznania wielkiemu zdaniu i przewyższającej pochwały wszelkie w miłości ojczyzny tegoż JO. księcia IMci prymasa gorliwości, że te gwałtowne nawałności, które podczas przeszłych bezkrólewiów morzem całem na ojczyznę naszą wylewać się zwykły, nie tylko nas teraz nie pogrążyły, ale owszem do tak pożądanego spokojności doprowadziły portu.

5. Wielbiąc wszechmocną, królestwom królów rozdającą Opatrzność, pierwsze po niej uczynią dzięki prymacyalnej jego dostojności, że wiekiem blisko całym pożądaną Piasta satysfakcyą przy usilnej kooperacyi swojej z powszechnem serc wszystkich ukontentowaniem dopełnić raczył.

6. Na tem treść wdzięczności swojej umocnią, że osierociały tron polski nie innym przez nominacyą swoją zaszczycił monarchą, tylko tym, którego do korony wypielęgnowana

[1] W rkp. wytchnął.

osoba, praw racyonalnych znajomość[1], wiary i dobra ojczyzny żarliwość, nieoszacowana duszy i umysłu wspaniałość, słowem wzbiór przymiotów, najwyższym wyrównywających tronom, narodowi polskiemu zaszczyt, nieprzyjaciołom postrach, sercom i umysłom wszystkich powszechne przynosi ukontentowanie.

7. Dopełnią funkcyi swojej obowiązki życzeniem ojczyźnie naszej, ażeby tak jej dobrem szczególniej interesowanych, tak naród uszczęśliwiających mieć mogła intereksów[2], co niżeli wiek wiekowi z zazdrością poda, w późne lata życząc jak najpomyślniejszych sukcessów, prześwietną ziemię halicką nieustannej jego polecą łasce. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 29 października 1764 r. Andrzej Rola Janicki, sędzia grodzki żydaczewski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik graniczny halicki, assessor z tejże ziemi. Antoni Witosławski, regent ziemski przemyski, assessor z powiatu trembowelskiego. Maciej Uruski, regent grodzki halicki, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 563.

322.

Halicz, 29 października 1764.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do wojewody ziem ruskich.

1. Instrukcya W. IMć pp. Janowi Dąbrowskiemu, skarbnikowi halickiemu, Antoniemu Witosławskiemu, regentowi ziemskiemu przemyskiemu, posłom do JO. książęcia IMci Augusta Alexandra Czartoryiskiego, wojewody i generała ziem ruskich, marszałka generalnej stanów Rzptej konfederacyi, regimentarza wojsk koronnych na sejm coronationis najjaśniejszego króla IMci Stanisława Augusta szczęśliwie obranego delegowanym z sejmiku w Haliczu, za poprzedzającym uniwersałem JO. książęcia IMci Władysława Łubieńskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, Korony polskiej i W. Ks. litewskiego prymasa i pierwszego książęcia, datowanym w Warszawie die 10 miesiąca września roku teraźniejszego, odprawionym die 29 października r. 1764, dana.

2. Wielka JO. książęcia IMci generalnej konfederacyi stanów Rzptej marszałka o dobro publiczne i z azardem zdrowia i fortuny pieczołowitość i staranie od całego wyciąga wdzięczności narodu, że przez najdoskonalsze z powierzonej sobie władzy dyspozycye podczas teraźniejszego bezkrólewia żadnym zamachom, pokój wewnętrzny wzruszyć usiłującym, szerzyć się nie dozwolił, przez co niepraktykowanych (sic) od wieków, a od wszystkich pożądanych krótkiego i spokojnego odebraliśmy skutek interregnum.

3. Osobliwie zaś IMć pp. posłowie od ziemi naszej powinną oświadczą rekognicyą i dziękczynienia za przytłumienie wojskiem auxyliarnem zajmujący się w okolicy naszej rozruch, oraz za wyprowadzenie tychże wojsk prędkie, uwalniając nas od znoszenia ciężarów praktykowanych w kraju zawsze, gdzie wojska znaczna partya ma zawsze swoją konsystencyą.

4. Upraszać oraz będą tegoż JW. księcia IMci, jako wojewody i generała ziem ruskich, o wydanie uniwersałów na sejmiki elekcyjne ziemi naszej sędziów ziemskich. Andrzej Rola Janicki, sędzia grodzki żydaczewski, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik graniczny halicki, assessor z tejże ziemi. Antoni Witosławski, regent ziemski przemyski, assessor z powiatu trembowelskiego. Maciej Uruski, regent grodzki halicki, assessor z powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 285 nr. 562.

[1] W rkp. znakomitość.
[2] W rkp. interegiów.

323.

Jaryszów, 26 marca 1765.

Uniwersał marszałka konfederacyi ziemi halickiej w sprawie okazowania.

1. Tadeusz na Jaroszowie i Kossowie Dziedoszycki, podkomorzy i marszałek konfederacki ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, rotmistrz pancerny J. Kr. Mci i Rzptej, wojska koronnego partyi podolskiej regimentarz. Wiadomo czynię JO. JW. WW. m. w. m. pp. IMć pp. ziemianom i obywatelom prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, iż lubo per laudum sejmiku przedkoronacyjnego determinowany jest popis tejże ziemi i powiatów pro ultima Maii, ale że primis Junii regestr[1] województwa ruskiego w trybunale lwowskim do sądzenia się przypada i tak do attentowania spraw swych, jako też do tych przygotowania się wielu ziemian przytomnemi we Lwowie być muszą, na żądanie zatem tychże ziemian okazowanie czyli popis ziemiański do następującej jesieni odkładam, a o determinacyi czasu uniwersałem moim obwieszczę.

2. Który to mój uniwersał ażeby był podany ad acta grodu halickiego, jako też trembowelskiego i po parafiach nieodwłocznie rozesłany IMć pp. susceptantów tak grodu halickiego, jako też trembowelskiego obliguję. Datum w Jaroszowie, die 26 Martii 1765 anno. T. Dziedoszycki.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 286 nr. 309.

324.

Halicz, 4 września 1765.

Elekcya podkomorzego ziemi halickiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się do Halicza, na miejsce obradom naszym zwyczajne, za uniwersałem JO. książęcia IMci Augusta Alexandra Czartoryskiego, wojewody i generała ziem ruskich, na sejmik podkomorski wydanym, dnia 24 miesiąca lipca roku teraźniejszego 1765 w Willanowie datowanym i podpisanym, a do akt tutejszych grodzkich halickich feria secunda pridie festi Transfigurationis Christi Domini roku tegoż per oblatam podanym, dnia w tymże uniwersale wyznaczonego, t. j. 4 września do kościoła farnego zgromadziwszy się, uczyniliśmy naprzód powinne dzięki Najwyższemu Rządcy, per Quem reges regnant et dominantur dominationes, za szczęśliwe zrządzenie pana nam takiego, który będąc[2] wiadomy praw i ustaw tej Rzptej, niechce cierpieć w nieporządku wszystkich państw i województw sobie podległych.

2. Dlaczego i my na fundamencie wyżej wspomnionego uniwersału do obrania kandydatów na wakujący post ascensum JW. IMci p. Tadeusza Dziedoszyckiego na cześnikostwo koronne urząd podkomorstwa halickiego, na sejmiku pod laską tegoż JW. IMci p. Dziedoszyckiego, cześnika koronnego, marszałka konfederacyi ziemi naszej in consortio JW. IMci p. Franciszka Rzewuskiego, pisarza polnego koronnego, konsyliarza generalnej konfederacyi i WW. IMć pp. Stanisława Worcella, wojskiego kołomyjskiego, Antoniego Witosławskiego, wojskiego

[1] W rkp. regestru.
[2] W rkp. będzie.

mniejszego halickiego, Marcina Koziebrodzkiego, sędziego grodzkiego halickiego, Jakuba Gurskiego, komornika granicznego halickiego, Dominika Obertyńskiego, konsyliarzów tej prześwietnej ziemi zaczętym, który to JW. IMć p. marszałek wraz z JW. i WW. IMć pp. konsyliarzami na zadosyć uczynienie prawu świeżo na sejmie convocationis postanowionemu przysięgę na to, jako wszystkie suffragia wotujących ziemian rzetelnie i sprawiedliwie konnotować będą, in facie całego sejmiku wykonali i do obierania wspomnionych kandydatów per pluralitatem votorum przystąpić chcieli.

3. A że favente gratia Ducha Przenajświętszego unanimi voce et assensu prawie jak uno labio elektor populus zgodził się na niżej wyrażonych IMciów m. pp., t. j. na W. IMć p. Antoniego Borzysławskiego, chorążego, Mateusza Bąkowskiego, podczaszego halickich, Dymitra Szumlańskiego, miecznika kołomyjskiego, Jana hrabię Tarnowskiego, starostę kahorlickiego, zaczem tak jednomyślnie obranych majestatowi najjaśniejszego pana prezentujemy i żeby według prawa lubo wszyscy równie godni i równie u nas kochani, jednemu z nich przywilej na podkomorstwo konferować raczył, prosimy.

4. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 4 września r. P. 1765. Cuius quidem laudi subscriptiones una cum specificatione ad munus succamerariatus candidatorum sequuntur tales: Kandydaci do podkomorstwa: W. Antoni Borzysławski, chorąży halicki, W. Mateusz Bąkowski, podczaszy halicki, W. Dymitr Szumlański, miecznik kołomyjski, W. Jan hr. Tarnowski, starosta kahorlicki. T. Dzieduszycki, cześnik koronny, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. Franciszek Rzewuski, pisarz polny koronny, konsyliarz generalny konfederacyi. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, konsyliarz konfederacyi ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Antoni Witosławski, wojski mniejszy halicki, konsyliarz konfederacyej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Marcin Bolesta Koziebrodzki, sędzia grodzki halicki, starosta olchowiecki, konsyliarz konfederacyi ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego, kołomyjskiego. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik halicki, konsyliarz konfederacyi tejże ziemi i powiatów do niej należących. Dominik Obertyński, konsyliarz prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 288 nr. 1189.

325.

Halicz, 5 września 1765.

Elekcya sędziego ziemskiego halickiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza, na miejsce obradom naszym zwyczajne za uniwersałem JO. książęcia IMci Augusta Alexandra Czartoryiskiego, wojewody i generała ziem ruskich na sejmik obrania kandydatów do wakującego sęstwa ziemskiego wydanym, dnia 24 lipca roku teraźniejszego 1765 w Wilanowie datowanym i podpisanym, a do akt tutejszych grodzkich halickich feria secunda pridie festi Transfigurationis Christi Domini roku tegoż per oblatam podanym, na dzień w tymże uniwersale wyrażony, t. j. dzień 5 września do kościoła farnego zgromadziwszy się, po uczynionych Bogu dziękach za obdarowanie królestwa naszego takim panem, który będąc wiadomy praw wszystkich tej Rzptej, pragnie w jak najdoskonalszym stanie widzieć dawne ustawy tejże Rzptej i żeby prawa wszystkie dawniejsze w jak najlepszy pożytek ojczyzny odrodzili się, tego żąda.

2. Przeto ażeby wakujące od wielu lat ziemstwo halickie było postanowione na fundamencie wyżej wspomnionego uniwersału, do obrania kandydatów na wakujący urząd sędziego

ziemskiego halickiego pod laską JW. IMci p. Tadeusza Dziedoszyckiego, cześnika koronnego, marszałka konfederacyi ziemi naszej in consortio JW. IMci p. Franciszka Rzewuskiego, pisarza polnego koronnego, konsyliarza generalnej konfederacyi i innych WW. IMć pp. konsyliarzów niżej na podpisach wyrażonych laudo inclitae terrae praesentis na sejmiku konfederacyi ad normam generalnej uczynionej obranych, po skończonym na dniu wczorajszym sejmiku podkomorskim i po wykonanej tak przez JW. IMć p. marszałka, jako JW. i WW. IMć pp. konsyliarzów in virtute novellae legis sejmu convocationis, w roku przeszłym sancitae, przysiędze na to, jako wszystkie suffragia wotujących ziemian rzetelnie i sprawiedliwie konnotować będą, do obierania wspomnionych kandydatów per pluralitatem votorum przystąpić chcieli.

3. A że favente gratia Ducha Przenajświętszego unanimi voce et assensu prawie uno labio elector populus zgodził się na niżej wyrażonych IMciów mm. pp., t. j. W. IMć p. Mikołaja Szumańczewskiego, łowczego halickiego, W. IMć p. Stanisława Worcella, wojskiego kołomyjskiego, W. IMć p. Antoniego Konaszewskiego, skarbnika kołomyjskiego, W. IMć p. Gosiewskiego, podstolego ciechanowskiego, zaczem tak jednomyślnie obranych majestatowi najjaśniejszego pana prezentujemy i żeby z tych jednemu według prawa, lubo wszyscy in aequali dignitate et capacitate zostają, przywilej na sęstwo ziemskie konferować raczył, prosiemy.

4. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 5 września r. P. 1765. Cuius quidem laudi subscriptiones cum specificatione candidatorum sequuntur tales: Kandydaci do sęstwa ziemskiego W. Mikołaj Szumańczowski, łowczy halicki, W. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, W. Antoni Kunaszewski, skarbnik kołomyjski, W. Jozef Gosiewski, podstoli ciechanowski. T. Dzieduszycki, cześnik koronny, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. Franciszek Rzewuski, pisarz polny koronny, konsyliarz generalnej konfederacyi. Antoni Witosławski, wojski mniejszy halicki, konsyliarz konfederacyi ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Marcin Bolesta Koziebrodzki, sędzia grodzki halicki, starosta olchowiecki, konsyliarz prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik halicki, konsyliarz tejże ziemi i powiatów do niej należących. Dominik Obertynski, konsyliarz prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Primus Felician Giedzinski, kapitan kawaleryi wojska koronnego, konsyliarz ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 288 nr. 1192.

326.

Halicz, 6 września 1765.

Elekcya podsędka ziemi halickiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi halickiej i powiatów trębowelskiego i kołomyjskiego, na dzień 6 miesiąca września roku teraźniejszego 1765 za uniwersałem JO. książęcia IMci Augusta Alexandra Czartoryiskiego, wojewody generała ziem ruskich in ordine obrania na podsędkostwo prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących kandydatów, w Wilanowie dnia 24 lipca roku wyż wyrażonego datowanym i do ziemi tejże prześwietnej halickiej wydanym, do akt grodzkich halickich feria secunda pridie festi Transfigurationis Christi Domini roku tegoż do oblaty podanym, do Halicza, t. j. na miejsce obradom naszym zwykłe i na dzień wyżej wyrażony i tymże uniwersałem oznaczony zjachawszy się i najwprzód Bogu Wszechmogącemu za odzyskane zrządzenie całości ojczyzny i prześwietną ziemię naszą uszczęśliwiające dzięki oddawszy, pod dyrekcyą JW. IMci p. Tadeusza z Wielkich Dziedoszyc na Jaryszowie i Kossowie Dziedoszyckiego, cześnika koronnego, rotmistrza wojsk

koronnych i regimentarza partyi podolskiej i pokuckiej, żukowskiego, bachtyńskiego starosty, skonfederowanej ziemi naszej halickiej marszałka, do obrania kandydatów na urząd podsędkostwa ziemskiego przystąpić żądaliśmy i widząc, że nic bardziej przy słodkim i miłym nam panowaniu najjaśniejszego Stanisława Augusta króla i pana n. m. uszczęśliwić ojczyznę naszą nie może, jako sprawiedliwości świętej administracya, postanowiliśmy za tym, aby pod tymże węzłem konfederacyi i pod rządem tegoż szczęśliwie nam zawiadującego marszałka zadawniona w ziemi naszej powaga sędziów ziemskich do pożądanego przyprowadzona była skutku.

2. Zaprosiliśmy tegoż JW. marszałka, po zakończonej na dniu wczorajszym na sędztwo [1] ziemskie elekcyi kandydatów, do zagajenia i podniesienia laski i temuż JW. marszałkowi in sotios laboris konsyliarzów laudo confederationis ziemi naszej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego obranych i przysięgłych, jako też i teraz świeżo super realem connotationem votorum poprzysiężonych, jako to JW. Franciszka Rzewuskiego, pisarza polnego koronnego, WW. Stanisława Worcella, wojskiego kołomyjskiego, podstarostę grodzkiego halickiego, Antoniego Witosławskiego, wojskiego mniejszego halickiego, Jakuba Gurskiego, komornika granicznego halickiego, Jana Ludwika Dąbrowskiego, vicesgerenta grodzkiego halickiego, Dominika Obertyńskiego, Rocha Czechowicza zobligowawszy, przydali.

3. Potem do obrania według przepisu prawa koronnego czterech kandydatów na tenże urząd podsędkostwa podawszy, przystąpiliśmy i tych dobrze nietylko w ziemi naszej halickiej na różnych funkcyach i urzędach sprawujących się, ale i na publicznych ojczyzny naszej usługach będących, a tem samem zasłużonych, t. j. WW. IMć pp. Tomasza Niewęgłowskiego, miecznika halickiego, Jana Dąbrowskiego, skarbnika halickiego, Marcina Koziobrodzkiego, starostę olchowieckiego, sędziego grodzkiego halickiego, Feliciana Giedzińskiego, kapitana wojsk koronnych zgodnie i bez najmniejszej nas wszystkich kontradykcyi wszystkich czterech za kandydatów obraliśmy i tych sprawiedliwej konsyderacyi najjaśniejszego króla IMci p. n. m., ile doskonałością prawa i sprawiedliwości dowodami zaszczyconych obranych, podajemy i rekomendujemy.

4. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 6 Septembris r. P. 1765. Cuius quidem laudi subscriptiones cum specificatione candidatorum sequuntur tales: Kandydaci do podsędkostwa: W. Tomasz Niewęgłowski, miecznik halicki, W. Jan Dąbrowski, skarbnik halicki, W. Marcin Koziobrodzki, sędzia grodzki halicki, W. IMć p. Felicyan Giedziński, kapitan w wojsku koronnem. T. Dzieduszycki, cześnik koronny, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. Franciszek Rzewuski, pisarz polny koronny, konsyliarz generalny konfederacyi. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, podstarości grodzki halicki, ziemi halickiej i powiatów do niej należących konsyliarz tejże ziemi konfederacyi. Antoni Witosławski, wojski mniejszy halicki, konsyliarz tejże ziemi konfederacyej i powiatów do niej należących. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik halicki, konsyliarz tejże ziemi i powiatów do niej należących. Jan Ludwik Dąbrowski, P. P., vicesgerent grodzki halicki i konsyliarz konfederacyej tejże ziemi i powiatów do niej należących. Dominik Obertyński, konsyliarz prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Roch Czechowicz, konsyliarz prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 288 nr. 1197.

[1] W rkp. sędztwą.

327.

Halicz, 7 września 1765.

Elekcya pisarza ziemskiego halickiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego, ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego za uniwersałem JO. książęcia IMci Augusta Alexandra Czartoryskiego, wojewody generała ziem ruskich na dzień niżej wyrażony in ordine obrania W. pisarza ziemskiego wydanym, do akt grodzkich halickich feria secunda pridie festi Transfigurationis Christi Domini roku tegoż do oblaty podanym, na miejsce obradom naszym zwyczajne zjechawszy się, jakośmy przez instrument i laudum konfederacyi naszej do uspokojenia zupełnego Rzptej na fundamencie accessus ziemi naszej z powiatami do konfederacyi generalnej stanów koronnych i W. Ks. litewskiego, tudzież konstytucyi sejmu convocationis w roku blisko przeszłym 1764 nastąpionej, trwać mającej, uprosili i obrali za marszałka i generalnego direktora tejże konfederacyi JW. IMć p. Tadeusza z Wielkich Dziedoszyc na Jaryszowie i Kossowie Dziedoszyckiego, cześnika ad praesens koronnego, rotmistrza wojsk koronnych i regimentarza partyi podolskiej i pokuckiej, bachtyńskiego, żukowskiego starostę i obowiązaliśmy się wszelkie obrady nasze i ustanowienia tak co do publicznych całej ojczyzny interesów, jakoteż co do wewnętrznego porządku w szczególności ziemi naszej i powiatów do niej należących pod tymże węzłem konfederacyi a pod direkcyą wyżej rzeczonego JW. marszałka traktować i odprawiać, tak teraźniejszym czasie od dawna pożądanego w ziemi naszej ziemstwa a przez to przywrócenia domowej sprawiedliwości.

2. Po zakończonym szczęśliwie na dniu wczorajszym sejmiku electionis kandydatów do podsędkostwa ziemi naszej wakującego, na dniu dzisiejszym do zagajenia i podniesienia laski marszałkowskiej tegoż JW. IMć p. cześnika koronnego zaprosiliśmy oraz do wspólnej pomocy udoskonalenia dobra ziemi naszej J. WW. konsyliarzów, t. j. JW. Franciszka Rzewuskiego, pisarza polnego koronnego, generalnej konfederacyi koronnej konsyliarza, Stanisława Worcella, wojskiego kołomyjskiego, podstarostę grodzkiego halickiego, Marcina Koziebrodzkiego, sędziego grodzkiego halickiego, starostę olchowieckiego, Felicyana Giedzińskiego, kapitana kawaleryi wojsk koronnych, Dominika Obertyńskiego, Rocha Czechowicza, konsyliarzów generalnej konfederacyi ziemi naszej uproszonych przydawszy, za błogosławieństwem Najwyższego Dawcy sprawiedliwości jednostajnymi wotami i zgodnymi umysłami JW. IMć pp. kandydatów, jako prawo mieć chce czterech, t. j. JW. Marcina Bąkowskiego, pisarza grodu halickiego i deputata tejże ziemi trybunału koronnego, WW. Antoniego Witosławskiego, wojskiego mniejszego halickiego, Jakuba Gurskiego, łowczego nowogrodzkiego, komornika granicznego halickiego, Jana Ludwika Dąbrowskiego, vicesgerenta grodu halickiego zgodnie i bez najmniejszej od nas wszystkich kontradykcyi wyżej rzeczonych czterech kandydatów obraliśmy i tych sprawiedliwym względom najjaśniejszego króla IMci p. n. m., ile doskonałością prawa i sprawiedliwości dowodami zaszczyconych, podajemy i rekomendujemy.

3. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die septima Septembris a. D. 1765. Cuius quidem laudi subscriptiones cum specificatione candidatorum tales sequuntur: Kandydaci do pióra ziemskiego halickiego: JW. Marcin Bąkowski, pisarz grodu halickiego i deputat tejże ziemi, W. Antoni Witosławski, wojski młodszy halicki, W. Jakób Gurski, komornik graniczny halicki, W. Jan Ludwik Dąbrowski, vicesgerens grodu halickiego. T. Dzieduszycki, cześnik koronny, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. Franciszek Rzewuski, pisarz polny koronny, konsil[i]arz generalny konfederacyi. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, podstarosta grodzki

halicki, konfederacyi ziemi halickiej konsyliarz. Marcin Bolesta Koziebrodzki, sędzia grodzki halicki, starosta olchowiecki, konsyliarz konfederacyi prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego. Primus Felician Giedziński, kapitan kawaleryi wojska koronnego, konsyliarz konfederacyi ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Dominik Obertyński, konsyliarz prześwietnej ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Roch Czechowicz, konsyliarz ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 288 nr. 1207.

328.

Halicz, 9 września 1765.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej, tudzież powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjachawszy się w czasie prawem oznaczonym, to jest w pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi do Halicza, na miejsce wszystkim obradom naszym zwyczajne i do kościoła farnego tamże będącego [z]szedłszy się, po uczynionej Bogu i Stwórcy swojemu powinnej adoracyi, któren jako jest via, veritas et vita, tak nam drogą prawdy i sprawiedliwości postępować każe, dlaczego chcąc mieć deputata na trybunał koronny dla utrzymywania świętej sprawiedliwości po skończonych immediate sejmikach electionis podkomorzego i ziemstwa całego, pod laską JW. IMci p. Tadeusza Dziedoszyckiego, cześnika koronnego, marszałka konfederacyi ziemi naszej wraz z zasiadającemi JW. IMć p. Franciszkiem Rzewuskim, pisarzem polnym koronnym, generalnej konfederacyi konsyliarzem i innymi niżej na podpisach wyrażonymi ziemi naszej konsyliarzami, (którzy to tak JW. IMć p. marszałek jako JW. i WW. IMć pp. konsyliarze zasiadający jurament super connotanda vota in virtute legis powinny na pierwszym sejmiku wypełnili), do obrania wspomnianego na trybunał deputata przystąpiliśmy i tak, jak prawo świeżo postanowione, to jest konstytucya sejmu convocationis w roku przeszłym nastąpiona mieć chce, per pluralitatem votorum tegoż JW. deputata obierać chcieliśmy.

2. Lecz kiedy Rector cordium supremus wszystkich współobywatelów i ziemian tak zjednoczył serca, że wszyscy jednostajnym głosem i umysłem pozwolili na W. IMć p. Józefa Jabłonowskiego, sędziego grodzkiego latyczowskiego, starostę horyhladskiego, zaczem tego obieramy i postanawiamy na następujący trybunał deputatem. Któren ażeby ze wszelką gotowością na reassumpcyi trybunału lubelskiego prezentował się na fundamencie prawa wyżej wspomnianego, do wykonania przysięgi in facie znajdujących się wszystkich na sejmiku przy wysłuchaniu pierwszego in ordine urzędnika ziemiańskiego W. IMci p. Antoniego Borzysławskiego, chorążego halickiego zaprosiliśmy; któren W. IMć p. Jabłonowski pomienioną przysięgę wykonał in hanc rotham: Ja Józef przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, jako sprawiedliwie wedle Pana Boga, prawa pisanego, słuszności i kontrowersyi stron sądzić i rekognicye przyjmować będę, na bogatego i na ubogiego, przyjaciela i nieprzyjaciela, obywatela i przychodnia żadnego względu nie mając i ani na przyjaźń, ani na podarki, ani na przegróżki patrzać i dbać nie będę, ale w sądzeniu samego Pana Boga, prawa pisanego, słuszności i kontrowersyi stron rekognicyi i w tem wszystkiem sumnienia mego rozsądku naśladować i słuchać będę i insze sprawy mnie należące wiernie i wedle możności mojej czynić będę. Praktykowania też żadnych kauz z nikim czynić nie mam, ani przestrogi ani rady dawać, ani podarków brać nie będę i jako vota na tym sejmiku na mnie dane ani przezemnie, ani przez

kogożkolwiek z moją wiadomością datkiem lub obietnicą ujmowane nie były i w sądzeniu tudzież w elekcyi marszałka od nikogo dependować nie będę, korekturę trybunału anni 1726 et 1764 we wszystkiem zachowam i od innych, aby zachowane były, podług możności mojej starać się będę, sekretów izby sądowej nikomu wyjawiać nie będę, tak mi Panie Boże dopomóż i męka niewinna Syna Jego.

3. Po wykonanej zaś tej przysiędze to laudum przez JW. IMć p. marszałka konfederacyi ziemi naszej i WW. IMć pp. konsyliarzów aby podpisane i do akt grodzkich podane było, prosiliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 9 września r. P. 1765. T. Dzieduszycki, cześnik koronny, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. Franciszek Rzewuski, pisarz polny koronny, konsyliarz generalnej konfederacyi. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, podstarości grodzki halicki, konsyliarz tej ziemi halickiej. Marcin Bolesta Koziebrodzki, sędzia grodzki halicki, starosta olchowiecki, konsyliarz prześwietnej ziemi halickiej. Jakób z Niedrzwicy Gurski, komornik graniczny halicki, konsyliarz tejże ziemi. Primus Felician z Giedni Giedziński, konsyliarz ziemi halickiej i powiatów do niej należących.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 288 nr. 1209.

329.

Halicz, 11 września 1765.

Protestacya ziemian halickich w sprawie sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. [Actum in castro Haliciensi] feria 4 post festum Nativitatis B. V. Mariae proxima 1765.

2. Personaliter veniens generosa semper nobilitas[1] solenniter manifestatur in eo, quod comitiis domesticis vulgo sejmikom gospodarskim suis adesse consiliis et libenter et voluntarie vult, quae ac si translapsa ne quondam inferant eidem semper generosae nobilitati damnum providendo futurae et semper stabili integritati quam solennissime iterum atque iterum manifestatur.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 288 nr. 1218.

330.

Halicz, 25 sierpnia 1766.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. szczęśliwie nam panującego, de data w Warszawie, dnia 16 miesiąca czerwca roku teraźniejszego 1766 na sejmik niniejszy przedsejmowy ku obradom naszym wydanym i do akt grodzkich halickich feria quarta ante festum s. Petri in vinculis proxima anno praesenti do oblaty podanym, zjachawszy się do Halicza, na miejsce obradom naszym zwyczajne, dnia 25 miesiąca sierpnia roku teraźniejszego 1766 pod laską JW. IMci p. Tadeusza Dziedoszyckiego, cześnika koronnego, marszałka konfederacyi ziemi naszej i z innemi wraz zasiadającemi niżej na podpisach wyrażonemi generalnej konfederacyi ziemi naszej konsyliarzami do obrania JW. posłów przystąpiliśmy

[1] W odnośnym protokole wymienione są nazwiska protestujących; zob. Castr. Hal. 379 p. 264.

i upatrzywszy zasługami w ojczyźnie i kredytem dystyngwowanych ziemian naszych, którzy pro utilitate całej ojczyzny z wsparciem prawa i swobód naszych tę funkcyą poselską odbędą, zgodnemi głosy za posłów na sejm walny warszawski JW. WW. Tadeusza Dziedoszyckiego, cześnika koronnego, Franciszka Xawerego Branickiego, łowczego koronnego, starostę halickiego, Jana hrabiego Tarnowskiego, chorążego halickiego, Stanisława Worcella, sędziego ziemskiego halickiego, Józefa Sapiehę, pułkownika wojsk J. Kr. Mci, Augustyna Ulińskiego, starostę podwysockiego obraliśmy i uprosiliśmy.

2. Kiedy jednak supremus Moderator orbis przez swoją świętą Opatrzność, cuius nutu vivimus, movemur et sumus, przy walecznej ręce najjaśniejszego króla IMci p. n. m. pozwala tyle czasu, abyśmy mogli nostris consulere rebus i saluberrima ad utendam integritatem swobód i wolności ojczystych podaje nam media, za co Regi regum et Domino dominantium winne ad aras fundimus vota, widząc evidenter najjaśniejszego króla IMci p. n. m. paternam circa bonum publicum curam et solicitudinem, że nam i teraz przy instrukcyi swojej przez W. IMć p. posła przysłanej usilne około dobra i pożytków Rzptej czyni studium, więc stosując się ad mentem proponowanych na teraźniejszym obrad naszych kongresie projektów, biorąc przed się ojcowskie J. Kr. Mci p. n. m. starania, ażeby pożądanego dojścia sejmu skutek mógł nastąpić i żeby JW. posłowie do wypróbowanej dla dobra pospolitego gorliwości swojej najgruntowniejszym sposobem sprawiedliwe w obradach sentymenta swoje całej ojczyźnie okazać mogli, obligujemy. Jakoż mamy w niewątpliwej nadziei JW. posłów naszych staranie, że obrady nasze według instrukcyi naszej skutkiem utwierdzić i ziścić dla dobra pospolitego usiłować zechcą. Do których obowiązków jako najsilniej tychże JW. posłów naszych, niewygasłą zapisując w sercach naszych wdzięczności pamięć, obowiązujemy.

3. Przychylając się do dawniejszych naszych uchwał względem obierania do funkcyi, wkładamy ten na siebie obowiązek, iż pierwszy raz będący na sejmiku i konkurujący o takową funkcyą gaudere nią nie powinien, oraz urzędnicy ziemi naszej suo ordine mają być podawani do funkcyi i wszyscy urzędnicy funkcyą mają być kontentowani. Które to laudum dla gruntowniejszej wagi i waloru podpisem rąk JW. IMci p. marszałka konfederacyi ziemi naszej i JW. IMć pp. konsyliarzów stwierdzone do oblaty akt grodzkich ziemi naszej podać zleciliśmy. Działo się w Haliczu, na miejscu obrad naszych zwyczajnem, dnia 25 sierpnia roku 1766. Tadeusz Dzieduszycki, cześnik koronny, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. Stanisław na Bałabanowie Worcell, sędzia ziemski halicki, konsyliarz ziemi halickiej. Marcin Bolesta Koziebrodzki, podsędek i konsyliarz ziemi halickiej. Antoni Witosławski, wojski i sędzia grodzki halicki, konsyliarz. Jakób z Niedrzwicy Gurski, pisarz grodzki halicki, konsyliarz.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 290 nr. 1116; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 7 nr. 464.

331.

Halicz, 25 sierpnia 1766.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. WW. Tadeuszowi Dziedoszyckiemu, cześnikowi koronnemu, Franciszkowi Xaweremu Branickiemu, łowczemu koronnemu, staroście, Janowi hrabiemu Tarnowskiemu, chorążemu, Stanisławowi Worcellowi, sędziemu ziemskiemu halickim, Józefowi Sapieże, pułkownikowi wojsk J. Kr. Mci, Augustynowi Ulińskiemu, staroście podwysockiemu, posłom na sejm ordynaryjny sześcioniedzielny warszawski w roku teraźniejszym przypadający, na sejmiku przedsejmowym w Haliczu, dnia 25 miesiąca sierpnia roku teraźniejszego 1766 agitującym się obranym dana.

2. Wyrażenie powinnego Opatrzności najwyższej dziękczynienia za szczęśliwe, bo wiekami tylko żądane, teraz serc i umysłów narodu chęci nasycające tronu polskiego panowaniem J. Kr. Mci zaszczycenie najpierwszym IMć pp. posłów będzie celem, do którego gdy zmierzać usiłują, powtórnego uchybić nie zaniedbają, a tem jest złączone z najgłębszem majestatu pańskiego uszanowaniem wdzięcznych dziękczynienia oświadczenie, do którego pierwiastkowe mądrością i dobroczynną łaskawością uwielbione panowanie naród cały, w szczególności ziemię naszą obowiązuje. Co się zaś tyczy do promowowania interesów bonum publicum tak całej ojczyzny, jako w szczególności i ziemi naszej halickiej tykających, o tem IMć pp. posłowie nasi iuncto animo et consiliis z inszymi JW. posłami domawiać się mają.

3. Primo. Ażeby sprawiedliwość, która w każdym kraju jest najpierwszym szczęścia fundamentem i nieprzełamaną twierdzą, po naszej ojczyźnie jak najmocniej utwierdzona była, tudzież dekretów exekucya nieodwłoczna aby następowała, praw objaśnienie jak najdoskonalsze i skrócenie procesów prawnych aby na teraźniejszym sejmie nieomylnie swój skutek wzięli, niemniej zabieżenie intrygom za stronami prawo między sobą mającemi dotąd praktykowanym aby było obmyślone, IMć pp. posłowie instabunt. Trybunału lwowskiego z wielką wygodą wszystkich pogranicznych na Rusi województw, konstytucyą sejmu convocationis determinowanego utrzymanie per omnia w staraniu mieć będą. Deputaci na trybunały obydwóch prowincyi aby byli płatni ze skarbu koronnego, starać się mają. Dla wygodniejszego zaś tego trybunału odprawowania się stancye aby były taksowane. A że IMć pp. posłowie równo dla Rzptej czyniący usługę bez expensy obejść się nie mogą, więc aby podobne salarium z skarbu Rzptej odbierali, dla których podobnie i stancye w miastach sejmom przyzwoitych niemniej po miastach tych, gdzie się sejmiki odprawować zwykły, dla urzędników i obywatelów taksowane były, domówić się mają. A lubo dawne prawa nakazują koniecznie, ażeby zawsze actor sequatur forum rei, że się zaś zagęściły mocno procesa długo nieskończone o extradycyą zbiegłych poddanych, dla administrowania prędszej sprawiedliwości starać się o to będą IMć pp. posłowie nasi, aby przez konstytucyą nową wypadłą wolno było każdemu o swego poddanego nie do tej jurysdykcyi, do której pan ten, pod którego przyjęty poszedł, należy, ale do tej, skąd wyszedł, wolno było pozywać.

4. Secundo. Rząd dobry i powiększenie krajowej ekonomii że niemniejszą przynosi szczęśliwość, starać się będą o to IMć pp. posłowie, ażeby woły za granicę nie wypuszczane były, ale na przedaż onych miasto które na pograniczu szląskim przez konstytucyą wyznaczone było; miasto Gdańsk czerwonych złotych nad ustanowioną przez komissyą skarbową taksę drożej podnosić ażeby nie ważyło się. Konie ad regnum przez szlachtę z zagranicy wprowadzone aby od płacenia cła wolne były. Reassumując zaś dawne prawa i ustawy Rzptej Żydom handel wołów, koni i wina zabraniające, aby i teraźniejszą konstytucyą ten handel był im zakazany, IMć pp. posłowie mocno obstawać będą.

5. Tertio. Objaśnienie praw obojętnych[1], a mianowicie[2] intuitu successionum et potioritatis iurium, tudzież zadawnionych a już wypłaconych przez rodziców, potem straconych posagów, niemniej deklarowana na przeszłym niedawno sejmie korrektura iurium, aby na teraźniejszym koniecznie swój skutek wzięły, IMć pp. posłowie przyłożą starania. Prawa zaś, z których jedne czas abolevit, drugie do partykularnych ściągają się okoliczności, na osobne volumina aby były podzielone, naradzić się mają, z których jedne politycznemu rządowi, drugie sądowym jurysdykcyom służyć będą, a inne do historyi, przywilejów lub partykularnych okoliczności należeć mają. Starostowie grodowi w własnych powiatach aby exekucyą dekretów czynili, partykularni zaś, a osobliwie z innych województw ludzi zbrojnych na pomienioną exekucyą dekretów i pod pretekstem obrony granic lub zajazdów dawać nie ważyli się; w kon-

[1] T. zn. niejasnych; por. Linde, Słownik jęz. pol. III. 404.
[2] W Tremb. a mianowicie brak.

trowersyach granicznych aby ludzi zbrojnych sub poena infamiae zażywać niegodziło się, a na wyniesione do rozgraniczenia termina ażeby nie inne, tylko conducendorum na uczynienie granic officiorum granicialium w trybunałach wypadały decreta, sub nullitate in contrarium wypadłych, domówić się będą powinni. A że WW. starostowie użyteczni mają być każdemu, prawnego wsparcia potrzebującemu, zaczem fundusz dla nich na utrzymanie ludzi aby był obmyślony, domówić się mają. Spraw zadawnionych, dekretami ugruntowanych, aby nullo praetextu wzruszać nie godziło się. Jurysdykcye sądowe z skarbu koronnego aby były pensyonowane, grzywny zaś na skarb koronny aby były przysądzane, IMć pp. posłowie starać się będą.

6. Quarto. Co się tycze ustaw komissyi ekonomicznej i wojskowej IMć pp. posłowie nasi z stanami Rzptej naradzać się będą i jeżeli co sine praeiudicio tak całej Rzptej, jako partykularnie ziemi naszej zdawać się będzie przydać lub ująć denegować nie będą. Co się zaś tycze zapłaty wojsku, tegoż wojska aukcyi, albo też teraźniejszemu powiększenia płacy po expedyowanych skarbu koronnego rachunkach sposobność na fundusz tegoż wojska przez wynalezienie nowego oprócz cła generalnego, kwarty, pogłównego żydowskiego, podatków a mianowicie czopowego i szelężnego z miast i wsiów ogólnie wszystkich, z samego tylko szynku trunków obmyślą. Gdy zaś będzie ustanowiona i szafowana z skarbu koronnego dla wojska płaca, aby exakcye przez deputatów chorągwianych, dotąd praktykowane, były abrogowane. Za powiększeniem zaś wojska milicye prywatne po województwach i ziemiach aby były zniesione. Żołnierz na konsystencyi lub w marszu wykraczający, podług dawnych praw aby etiam w ziemstwie lub grodzie odpowiadał, ale tylko w miesiącach zimowych, t. j. a prima Decembris ad ultimam Martii. Szkoła rycerska tylo prawami dawnemi uprojektowana, a teraz [od] J. Kr. Mci p. n. m. przez ustanowienie korpusu kadetów chwalebnie zaszczepiona, aby nieporuszenie (z obmyśleniem funduszu na nie) utrzymana była, starania dołożą.

7. Quinto. Sprzeczki kurlandzkie aby z ucaleniem praw i powagi majestatu i Rzptej były uspokojone, instabunt IMć pp. posłowie.

8. Sexto. Względem dyssydentów in religione prawa dawne, a mianowicie sejmu convocationis anni 1764, aby in suo robore zostawały. Gdy jednak potrzeba Rzptej wyciąga sprowadzenia rzemieślników i kupców w krajach swoich etiam acatholicae religionis ludzi, przeto stosując się do opisu tejże konstytucyi convocationis tychże dyssydentów, lubo od uczestnictwa wszelkich tak w stanie szlacheckim, jako w stanie miejskim prerogatyw i funkcyi oddalonymi mieć zechcą, jednakże dla nich oratoria, w którychby nabożeństwa swoje prywatnie odprawować mogli, tudzież wolne ich obrządków, t. j. chrztów, ślubów i pogrzebów, bez żadnych jednak pomp używania pozwolą, niemniej ażeby a loci ordinario prześladowani nie byli, obwarują. Dominium religionis Romano-catholicae, ażeby w fundamentach swoich gruntownie założonych żadnego nadwątlenia nie miało, jak najgruntowniej dopilnują. Gdyby zaś przeciwko opisaniu prawa mieli dyssydenci wykraczać, [aby] ad delationem cuiusvis w grodzie, ziemstwie lub trybunale peremptorie odpowiadali, starania dokładać będą IMć pp. posłowie.

9. Septimo. Gdy trwająca dotąd konfederacya zdaje się niejaką niecić dyssydencyą[1], przeto IMć pp. posłowie nasi o rozwiązanie onej una cum statibus Reipublicae starać się będą, tudzież o opisanie formy, którąby wynikające in posterum konfederacye rządziły się, instabunt.

10. Octavo. Na dobra dotąd iure haereditario trzymane i dekretami utwierdzone aby przywileje jako na królewskie niewypadały, successores Bavoroviani dobra i Horodnice i Siedliszcze w Sułkowcach[2] prawem dziedzicznem od dawnego czasu posiadający, aby a quibusvis competitoribus inkwietowani nie byli i przywileje na nie wypadłe skasowane zostały, domówią się IMć pp. posłowie.

[1] W Hal. dyffidencya.

[2] Boniecki (Herb. pol. I. 132) podaje, że w r. 1549 otrzymał Floryan Baworowski prawem lennem Horodnicę, Szołkowce i Serocko w pow. trembow. Byłaby to zatem w. Horodnica, pow. Skałat (Słown. geogr. III. 140), druga zaś miejscowość prawdopod. Sołkówka nad Śniwodą (ibidem XI. 58).

11. Nono. Sól wołoska aby do Korony, podług konstytucyi 1638, nie była wprowadzana sub rigore in eadem constitutione apposito. Sól szlachecka w Podole i inne miejsca prowadzona, aby od mostowego i grobelnego (póki onych rewizya nie nastąpi) wolna była, o co forum w ziemstwie lub grodzie za staraniem IMć pp. posłów ma być naznaczone.

12. Decimo. Do zaszczytów od kilku wieków dom prześwietny Potockich zdobiących, gdy znacznie przyczynił JO. Szczęsny Potocki, kasztelan krakowski, hetman w. koronny, azardując przeciwko różnym Rzptej nieprzyjaciołom, mianowicie Tatarom, zdrowie, życie i fortunę, ażeby w wielkich swoich sukcessorach, równie bono patriae użytecznych, sprawiedliwą dzieł swoich pozyskał nadgrodę, IMć pp. posłowie Rzptej stanów dopraszać się będą.

13. Undecimo. Równym względom J. Kr. Mci i stanów Rzptej IMć pp. posłowie polecą zasługi domu prześwietnego Jabłonowskich dla dobra publicznego tylekrotnie łożone i w porządku obmyślania nadgród recessami sejmowymi assekurowane.

14. Duodecimo. Ponieważ nie tylko słyszeć, ale widzieć się nam daje, jako pod płaszczem konstytucyi niektórych dobra niegdyś do cerkwie kijowo-peczarskiej zapisane metropolii kijowskiej odzyskiwać pozwalającej (sic) IMć księża metropolita, biskupi i opaci ruscy z mocy jakowejsi przywilejów niby od książąt ruskich nadanej wielu zadawnionych dziedziców do prawa pociągając nietylko po różnych subselliach procesują, ale gwałtownie i zbrojną ręką odebrać usiłują i odbierają, przeto instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby pomienione konstytucye, in alienationem dóbr ziemskich naciągane, były zmodyfikowane. Przywileje także in praeiudicium dóbr dziedzicznych użyte, aby były skasowane, a dobra szlacheckie od tej IMciów księży biskupów ruskich szerzącej[1] się impetycyi, mianowicie zaś dobra Rożniatów cum suis attinenciis W. Rafała Skarbka, starosty sołotwińskiego dziedziczne, ażeby ubespieczone zostały. A co się tycze zaszłej teraz między uniatami i disunitami[2] w dyecezyach metropolii kijowskiej kontrowersyi, o ułatwienie onej wstawieniem się do najjaśniejszej imperatorowej IMci rossyjskiej wnosić będą IMć pp. posłowie.

15. Decimo tertio. IMć p. pułkownik Byszewski, lat szesnaście w służbie JO. IMci pana krakowskiego, wielkiego nam teraz panującego monarchy ojca, strawiwszy, gdy sprawiedliwe u najjaśniejszego pana znalazł był względy i one przez przypadek, którego nie żadna do złego skłonność ani passyi porywczość, lecz niespodziewana nieszczęśliwość i przywiązania delikatność były okazyą, utracił, starać się będą IMć pp. posłowie nasi i pokornie do J. Kr. Mci instabunt, aby tenże IMć p. Byszewski, jeżeli nie do utraconych szarz i funkcyi, przynajmniej do łaskawego oblicza pańskiego był przywrócony.

16. Decimo quarto. Actorum terrestrium interrupta apertio w ziemi naszej i suscepta aby zawsze była, tudzież ażeby IMć pp. sędziowie ziemscy po dwóch komorników kreować mogli, IMć pp. posłowie starać się mają, oraz akta podkomorskie ad normam województw kaliskiego i sędomirskiego ażeby w ziemi naszej konserwacyą swoją miały, IMć pp. posłowie domagać się będą.

17. Decimo quinto. Poczta dla wygody powszechnej obywatelów ziemi naszej, dogodzenia oraz zachodzącym przez korespondencyą interesom publicznym aby ustanowiona była do Lwowa i Kamieńca, J. Kr. Mci p. n. m. IMć pp. posłowie nasi suplikować będą.

18. Decimo sexto. Nobilitacya Antoniego i Krzysztofa Deymów przez wzgląd na zasługi IMci p. sekretarza J. Kr. Mci, Deymów, braci między sobą rodzonych, których gdy nam jest wiadoma wierność ku majestatowi i sposobność do usług Rzptej, zalecamy IMć pp. posłom, ażeby onych J. Kr. Mci i stanom Rzptej na sejmie do klejnotu szlachectwa rekomendować raczyli.

19. Decimo septimo. IMć pp. Wasiutyńscy ażeby in haereditate wsi Wasiutyniec byli zachowani, domówią się IMć pp. posłowie nasi.

[1] W Tremb. burzącej.
[2] W Tremb. disuniatami.

20. Decimo octavo. Jeżeli zaś nieomylnie podatek czopowego i szelężnego wszystkich województw i ziem na interes publiczny Rzptej był dysponowany i nasi IMć pp. posłowie na to pozwolić mają, salvis jednak oneribus obywatelów na tym podatku existentibus.

21. Decimo nono. Pragnąc mieć utrzymanie niewątpliwego nigdy bespieczeństwa klasztoru i fortecy częstochowskiej, łaskami Matki Boskiej obficie słynącej, instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby taż forteca circa antiquiora iura omnemque immunitatem illaese na zawsze zachowana była.

22. Vigesimo. Aby Collegium Nobilium, t. j. nową fundacyą z alumnatem na trzydziestu młodzi szlacheckiej z wiktem i odzieniem dla niejże przez JW. IMć księdza Samuela Głowińskiego, biskupa hebronskiego, suffragana lwowskiego we Lwowie uczynioną i pod dyrekcyą księży Scholarum Piarum oddaną stany Rzptej approbować raczyły, IMć pp. posłowie promowować raczą.

23. Vigesimo primo. Fundacye dwóch klasztorów księży Dominikanów prowincyi ruskiej, t. j. jedna klasztoru tarnopolskiego przez niegdy JW. Józefa Potockiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, ojca zaczęta a przez JW. Stanisława Potockiego, na ten czas wojewodę kijowskiego, syna skończona, druga klasztoru bohorodczańskiego, cum annexa cura animarum przez niegdy JW. IMć panią Potocką[1], podskarbinę nadworną koronną zaczęta, a przez niegdy JW. Dominika Kossakowskiego, kasztelana kamińskiego dokończona, według opisu praw koronnych poczynione i zaprzysiężone, aby od stanów Rzptej approbowane były, IMć pp. posłowie nasi dopraszać się będą.

24. Vigesimo secundo. O podobną approbatę fundacyi WW. OO. Reformatów chełmskiego, wiszeńskiego i krzemienieckiego konwentów, jako w dobrach królewskich lokowanych, IMć pp. posłowie u stanów Rzptej starać się będą.

25. Vigesimo tertio. Równego potwierdzenia funduszu WW. panien Wizytek lubelskich przez konstytucyą anni 1726 w reces puszczonego, jako ku dobru publicznemu, bo dla edukacyi szlacheckich panien uczynionego, IMć pp. posłowie dopraszać się będą.

26. Vigesimo quarto. Monastery WW. OO. Bazylianów unitów prowincyi koronnej, jako to trembowelski, poczajowski i inne, ad laudum sejmiku przeszłego coronationis przyjęte i do instrukcyi IMć pp. posłom podane, ponieważ na sejmie coronationis suum effectum nie odebrały, więc na następującym sejmie domagać się będą IMć pp. posłowie nasi, aby też monastery circa iura sua, fundationes et privilegia serenissimorum regum zachowane i approbowane były. Także i obraz cudowny Najświętszej Maryi Panny z monasteru trembowelskiego podczas wojny i inkursyi tureckiej po oblężeniu zamku trembowelskiego cum omni argenteria et supellectili ecclesiastica do Lwowa do monasteru św. Jerzego ad depositum wywieziony i tam ad tempus pacandae hostilitatis reponowany, ponieważ do tych czas nie jest stamtąd oddany, więc aby z pomienioną argenterią pomienionemu monasterowi trembowelskiemu WW. OO. Bazylianów według regestru autentycznego anno 1676 spisanego i ręką JW. Szumlańskiego, biskupa lwowskiego podpisanego był wydany i powiatowi przywrócony.

27. Vigesimo quinto. Rabunek znaczny domu W. Stefana Poźniaka, przez ludzi z zagranicy wołoskiej wypadłych uczyniony, szkodę wielką na substancyi i zdrowiu onegoż i ledwie nie życiu przynoszący, IMć pp. posłowie stanom Rzptej przełożą i remonstrować będą, dopraszając się, ażeby J. Kr. Mć p. n. m. przez interesowanie się do Porty i wyznaczenie komisarzów w krzywdzie tak IMci p. Poźniaka, jakoteż IMć pp. komisarzów przez niego do tego interesu lokowanych, a przez komisarzów zagranicznych wzgardzonych łaskawą protekcyą swoją zaszczycić i dopomóc raczył i dalszym podobnym exkursiom zapobiec, a kraj swój ocalić i ubespieczyć zechciał.

28. Vigesimo sexto. O approbatę fundacyi Missyonarzów lwowskich i horodeńskich, tudzież OO. Pijarów warszawskich Collegium Nobilium u stanów Rzptej IMć pp. posłowie dopraszać się będą, tudzież OO. Jezuitów stanisławowskich i akademią lwowską.

[1] W rkp. Potockie.

29. Vigesimo septimo. Ponieważ IMć pp. officyalistowie skarbu koronnego na komorach znaczne depaktacye biorą, nietylko nad instruktarze, ale i po kilka razy od jednego towaru, a to do skarbu Rzptej nie wchodzi, zaczem każdemu tym sposobem ukrzywdzonemu aby było wolne w grodach, gdzie komora lokowana zostaje windykowanie, z powiększeniem poenalitatis tysiąca grzywien, IMć pp. posłowie domagać się będą.

30. Ad extremum starać się będą IMć pp. posłowie, aby wszelkie desideria dawniej w instrukcyach IMć pp. posłom zalecone i od stanów Rzptej nierezolwowane sui effectum na tym mogły lucrari sejmie. Tadeusz Dzieduszycki, cześnik koronny, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. Franciszek Xawery Branicki, łowczy w. koronny, starosta halicki, pierwszy konsyliarz konfederacyi halickiej. Stanisław na Bałabanowie Worcell, sędzia ziemi halickiej, konsyliarz konfederacyi ziemi halickiej. Marcin Bolesta Koziebrodzki, podsędek ziemi halickiej, konsyliarz konfederacyi tejże ziemi. Antoni Witosławski, wojski i sędzia grodzki halicki, konsyliarz konfederacyi tejże ziemi. Jakób z Niedrwicy Gurski, pisarz grodzki halicki, konsyliarz konfederacyi tejże ziemi.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 290 nr. 1117; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 7 nr. 463.

332.

Halicz, 25 sierpnia 1766

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom do króla.

1. Instrukcya WW. IMć pp. Wojciechowi Marchockiemu, wojskiemu trembowelskiemu, Janowi Gościmińskiemu, komornikowi granicznemu halickiemu, posłom do J. Kr. Mci p. n. m. na sejmiku w Haliczu, dnia 25 sierpnia 1766 agitującym się, obranym dana.

2. Wyrażenie powinnego dziękczynienia najwyższej, królestwom królów rozdającej Władzy, że nam w przeznaczeniu i w słodkim najjaśniejszego Stanisława Augusta p. n. m. króla, żądania same przewyższającego, panowaniu w czasiech naszych najwspanialsze wszechmocności i dobroczynności swojej okazała dzieło, złączywszy IMć pp. posłowie nasi z oświadczeniem jego majestatu pańskiego uszanowania i uwielbienia, do którego sama onegoż ogromność i przydająca mu ozdoby wielka licznych przymiotów duszy jego pańskiej świetność z zadziwieniem serca i głowy narodu całego, w szczególności ziemi naszej miłem nachyla przymuszeniem, za staranie oraz szczere i prawdziwie ojcowskie około dobra pospolitego pieczołowitości najgłębsze złożywszy dziękczynienia, taż ziemia nasza dobroczynnym J. Kr. Mci p. n. m. poleciwszy względom, szczęśliwego w jak najdłuższe lata życzyć będą panowania.

3. Dla IMci p. Byszewskiego na usługach IMci p. krakowskiego, ojca panującego nam monarchy lat kilkanaście trawiącego i niedawno skutki zasług i łaskawe względy od tegoż najjaśniejszego pana doznającego, teraz nieszczęśliwie oddalonego, klemencyi pańskiej żądać i dopraszać się będą.

4. O nadgrodę krzywd niektórym obywatelom ziemi naszej przez wojska auxyliarne uczynionych, pokornie u majestatu pańskiego supplikować mają ciż IMć pp. posłowie nasi. Tadeusz Dzieduszycki, cześnik koronny, marszałek konfederacyi ziemi halickiej. J[ózef] Branicki, łowczy w. koronny, starosta halicki. Stanisław Worcell, sędzia ziemski halicki, konsyliarz ziemi halickiej konfederacyi. Marcin Bolesta Koziebrodzki, podsędek i konsyliarz ziemi halickiej. Antoni Witosławski, wojski, sędzia grodzki i konsyliarz ziemi halickiej. Jakub Gurski, pisarz grodzki halicki, konsyliarz tejże ziemi.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 290 nr. 1118.

333.

Trembowla, 27 sierpnia 1766[1].

Protestacya ziemian halickich przeciwko elekcyi posła na sejm walny.

1. Przyszedłszy osobiście urodzeni IMcie pp. Piotr Bielewicz Grabowiecki, Andrzej Żubr, części w Grabowcu, Samuel Łucki w Uhrynowie dziedzice, swemi i urodzonych Jana, Bazylego Dydykow i Eliasza Grabowieckich, Jana Szyski Drohomireckiego, części Grabowca, Józefa Kury[l]czaka Drohomireckiego, Bazylego Bereźnickiego, części Drohomi[r]czan, Jana Drohomireckiego, Bazylego Łuckiego, części Bednarzowa, Jana Sieromskiego, części w Przerośle będących dziedziców, współziemian i obywatelów naszych imieniem manifestujemy się, iż kiedy nam akta tak ziemskie, jako i grodzkie halickie dla użalenia się w krzywdach naszych niżej wyrażonych przez zamknięcie suscept zabronione zostały, dlatego całość praw, swobód i wolności stanu szlacheckiego utrzymując te przed aktami niniejszymi grodzkimi trembowelskimi jako własnego powiatu czynimy oświadczenie i użalenie w ten sposób:

2. Iż my na sejmik przedsejmowy dnia 25 miesiąca sierpnia roku teraźniejszego w Haliczu będąc zgromadzeni, stanąwszy na miejscu obradom prześwietnej ziemi halickiej z powiatami oznaczonym, po zagajeniu i podniesieniu laski przez JW. Dzieduszyckiego[2], cześnika koronnego i oddaniu onej w moc, władzą i rząd JW. IMci p. Borzysławskiego, podkomorzego halickiego, a wzajemnie przez tegoż JW. podkomorzego tejże laski marszałkowskiej w ręce i rząd wspomnionego JW. p. Dzieduszyckiego, cześnika koronnego, natychmiast tyle razy wspomniony JW. IMć p. Dzieduszycki, cześnik koronny, najprzód siebie za kandydata do funkcyi poselskiej na sejm walny warszawski, die sexta Octobris w Warszawie agitować się mający, a potem inszych JW. IMć pp. podał. Po którym podaniu siebie samego, my wyżej wyrażeni wspólnie z ziemianami i obywatelami naszymi pokazawszy dwie publikaty przed wszystkimi tym obradom przytomnymi na JW. Tadeuszu Dzieduszyckim, cześniku koronnym, z strony JW. Katarzyny z Potockich Kossakowskiej, kasztelanowej kamińskiej otrzymane, tamując temuż JW. cześnikowi koronnemu kroki do funkcyi poselskiej na fundamencie tylokrotnych praw i konstytucyi, a osobliwie sejmu konwokacyjnego roku 1764 nastąpionego, też publikaty do wiadomości całej prześwietnej ziemi i powiatów, to jest niniejszego trembowelskiego i kołomyjskiego podając, a na podanie JW. Dzieduszyckiego, cześnika koronnego na funkcyą poselską pod procesem zostającego nie pozwalając, natychmiast mnie jednego z manifestujących się, to jest Piotra Grabowieckiego, części w Grabowcu dziedzica, najprzód za ręce porwawszy egzemplarze autentyczne publikat z rąk wydarli, te na sztuki poszarpali, do osoby mojej do szabel więcej jak osób czterdzieście porwało się, tudzież za włosy z pośrodku ziemian wyprowadzili, kilka razy policzkiem zelżyli i inne krzywdy poczynili, na inszych IMciach braci suknie podarli i poszarpali, ludzi komputowych i milicyę ziemiańską do swej komendy należących i inszych tenże JW. cześnik koronny sprowadził, niemi miasto, przewozy i miasteczka pobliższe, jako to Jezupol i inne osadził, przez który swój postępek JW. Dzieduszycki, cześnik koronny prawu publicznemu gwałt uczynił, że osoby, pod procesem zostające i onym onerowane, do żadnej funkcyi niesposobne być powinny. O którym to procesie na JW. cześniku koronnym od JW. Kossakowskiej, kasztelanowej kamińskiej otrzymanym wszyscy urzędnicy przez listowne obwieszczenie uwiadomienie tudzież publikaty sobie podane mieli, jednak tych JW. Dzieduszycki tak ujął,

[1] Podano do oblaty w grodzie trembowelskim feria quarta post festum s. Bartholomaei Apli. proxima a. D. 1766. Por. remanifest Tadeusza Dzieduszyckiego Castr. Leop. 604 p. 1381, a także remanifest przeciwko Katarzynie z Potockich Kossakowskiej, ibidem p. 1379.

[2] W Tremb. Dziduszyckiego.

chociaż nie wszystkich, że nie mówiąc nic na proces milczeniem te jego samego do funkcyi poselskiej podanie znieśli.

3. Dlatego my manifestujący się, przychylając się do praw[1], konstytucyi i wolności, te przed wszystkimi stanami o nieważności obranego pod procesem będącego JW. cześnika koronnego wyżej spomnionym sposobem do tej funkcyi poselskiej przez siebie samego nad opis prawa obranie i wyniesienie, tudzież akty niniejszymi te zanosimy skargi i użalenie, oraz dopraszając się, aby tym bezprawiom i inkonweniencyom najjaśniejszej Rzptej stany tamę, a dla nas na sejmikach przy wolnym głosie i sprawiedliwych projektach i pragnieniach ubespieczenie obmyśleć raczyli, o co ten swymi i wyżej wyrażonych braci i ziemian naszych imieniem zanosiemy manifest, salvam tymże i sobie zostawując tegoż manifestu melioracyą.

Fasc. Cop. Castr. Tremb. 7 nr. 430; Castr. Leop. Rel. 604 p. 1043—1047.

334.

Halicz, 15 września 1766.

Laudum sejmiku ziemskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej, tudzież powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się w czasie[2] prawem oznaczonym, t. j. w pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi do Halicza, na miejsce wszystkim obradom naszym zwyczajne i do kościoła farnego tamże będącego zgromadziwszy się i napierw uczyniwszy Bogu i Stwórcy swojemu powinną adoracyą, a chcąc mieć na trybunał koronny dla utrzymania świętej sprawiedliwości deputata, pod laską JW. Antoniego Borzysławskiego, podkomorzego i pierwszego ziemi naszej konsyliarza, a to na miejscu JW. IMci p. Tadeusza Dzieduszyckiego, cześnika koronnego, konfederacyi marszałka, pod niebytność tegoż wraz z innymi niżej na podpisach wyrażonymi ziemi naszej konsyliarzami prezydującego, do obrania tegoż deputata przystapiliśmy i tak, jak prawo świeżo postanowione, to jest konstytucya sejmu convocationis w roku 1764 nastąpiona mieć chce, per pluralitatem votorum tegoż JW. deputata obierać chcieliśmy.

2. Lecz kiedy władający sercami ludzkiemi najwyższy rządca Bóg i Pan nasz wszystkich współobywatelów i ziemian tak zjednoczył serca, że wszyscy jednostajnym głosem i umysłem na W. IMć p. Marcina Koziobrodzkiego, podsędka ziemi naszej, olchowieckiego etc. starostę pozwolili i tegoż jako w ziemi naszej z zasług znamienitego, doskonałością prawa i przykładnych cnót zbiorem zaszczyconego uprosiliśmy i z tą dla ziemi naszej łatwością (ażeby tenże JW. deputat kadencyi sądów ziemskich prawem opisanych zamieszkać nie chciał) obrali. Jakoż tego na następujący trybunał obieramy i upraszamy i natychmiast na fundamencie wyż wyrażonego prawa do wykonania juramentu przed pierwszym ziemi naszej urzędnikiem JW. Borzysławskim, podkomorzym halickim w przytomności znajdujących się wszystkich na sejmiku zaprosiliśmy.

3. Któren JW. IMć p. Koziobrodzki, podsędek i obrany ziemi naszej na trybunał koronny deputat pomieniony jurament in hanc rotham wykonał: Ja Marcin przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trócy św. Jedynemu, jako sprawiedliwie wedle Pana Boga, prawa pisanego, słuszności i kontrowersyi stron sądzić i rekognicyą przyjmować będę, na bogatego i ubogiego, przyjaciela i nieprzyjaciela, obywatela i przychodnia żadnego względu nie mając i ani na przyjaźń, ani na podarki, ani na przegróżki patrzeć i dbać nie będę, ale w sądzeniu samego

[1] W Leop. prawa.
[2] W rkp. wcześnie.

Pana Boga, prawa pisanego, słuszności i kontrowersyi stron, rekognicyi i w tem wszystkiem sumienia mego rozsądku naśladować i słuchać będę i insze sprawy mnie należące wiernie i wedle możności mojej czynić będę, praktykowania też żadnych kauz z nikim czynić nie mam, ani przestrogi, ani rady dawać, ani podarków brać nie będę i jako vota na mnie dane na tym sejmiku ani przezemnie, ani przez kogożkolwiek z moją wiadomością datkiem lub obietnicą ujmowane nie były i w sądzeniu tudzież w elekcyi marszałka od nikogo dependować nie będę, korekturę trybunału anni 1726 we wszystkiem zachowam i od innych, aby zachowane były, podług możności mojej starać się będę, sekretów izby sądowej nikomu wyjawiać nie będę, tak mnie Panie Boże dopomóż i niewinna męka Syna Jego.

4. Po wykonanej zaś tej przysiędze to laudum przez JW. IMć p. Borzysławskiego, podkomorzego i pierwszego ziemi naszej konsyliarza i innych W. IMć pp. konsyliarzów, aby podpisane i do akt grodzkich podane było, prosiliśmy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, dnia 15 miesiąca września roku 1766. Antoni Marcin z Miłkowic Borzysławski, podkomorzy i na ten czas marszałek skonfederowanej ziemi halickiej. Stanisław na Rudzie i Bałabanowie Worcell, sędzia ziemski halicki, konsyliarz konfederacyi ziemi tejże i poseł na sejm warszawski. Jan Antoni z Strumian Dąmbrowski, łowczy ziemi halickiej, konsyliarz konfederacyi ziemi tejże. Jakób Gurski, pisarz grodzki halicki, konsyliarz konfederacyi tejże ziemi. Primus Felicyan z Giedni Giedziński, konsyliarz konfederacyi tejże ziemi.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 290 nr. 1226.

335.

Halicz, 16 września 1766.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej, tudzież powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na dzień prawem oznaczony, t. j. nazajutrz po sejmiku deputackim ułatwionym i zgodnie chęciami szczęśliwie obranym JW. deputacie, na miejsce wszystkim obradom naszym zwyczajne i do kościoła farnego tamże będącego zgromadziwszy się, gdzie Bogu i Stwórcy swojemu powinną adoracyą uczyniwszy, pod laską JW. IMci p. Antoniego Borzysławskiego, podkomorzego i pierwszego ziemi naszej konsyliarza, a to na miejscu JW. IMci p. Tadeusza Dziedoszyckiego[1], cześnika koronnego, konfederacyi ziemi naszej marszałka i na sejm teraźniejszy posła, pod niebytność jego najprzód przystąpiliśmy do ułatwienia interesów naszych ziemiańskich i wysłuchania kalkulacyi IMć pp. exaktorów z podatków tak czopowego ziemiańskiego, jakoteż i duplikowanego podymnego na milicyę ziemiańską, konstytucyą convocationis naznaczonego, mianowicie IMci p. Rodkiewicza, exaktora powiatów halickiego i kołomyjskiego, jakoteż IMci p. Stanisława Ratowskiego, subdelegata grodzkiego i exaktora tychże podatków powiatu trembowelskiego, przez delegowanych z pośrodka koła naszego IMć pp. Tomasza Niewęgłowskiego, miecznika halickiego, Pryma Felicyana Giedzińskiego, kapitana wojsk koronnych i Michała Dubrawskiego, zacnych ziemian i braci naszych.

2. Z której to kalkulacyi, mianowicie przez IMć p. Rodkiewicza uczynionej, ponieważ wynika z podatku czopowego suma wybrana przez lat trzy zł. p. 19.241 groszy 7, prócz tego remanentem z różnych miast niewypłacona wynika 13.224 groszy 15, przeto zostawiwszy tę[2] remanentową sumę do dalszej niżej wyrażonemu IMci p. od nas postanowionemu plenipoten-

[1] W Tremb. Dzieduszyckiego.
[2] Dodaje Hal.

towi windykacyi, pokazaną[1] expens, z percepty wyżej zanotowanej uczynioną, weryfikowaliśmy, z której elicitur, iż zostaje w ręku IMci p. Rodkiewicza zł. p. 437 groszy 7.

3. Po tej weryfikacyi przystąpiliśmy do percepty podymnego, którego ab anno 1765 ad 1766 za trzy raty należało 31.030 zł. groszy 3. Ponieważ jednak tenże IMć p. Rodkiewicz szczególnie wybrał zł. 28.439 groszy 15, expensy podaje 887 zł. groszy 15, na retentach pokazuje 782 groszy 20, przeto restat przy tymże IMci p. Rodkiewiczu zł. p. 929 groszy 13, które łącząc wraz z czopowem, w ręku tegoż IMci p. Rodkiewicza pozostałym, wynosi 1.357 groszy 20.

4. Po odebranej tedy kalkulacyi od IMci p. Rodkiewicza, ziemi halickiej i powiatu kołomyjskiego podatków podymnego i czopowego exaktora, przystąpiliśmy do likwidacyi percept do rąk IMci p. Ratoskiego, exaktora podatków ziemiańskich, z powiatu trębowelskiego wchodzących, tym sposobem: a to za lata zwyż wyrażone, którego to podatku taryfą specifikowanego wyredukowana quantitas, mianowicie czopowego na rok jeden zł. p. 3.915, a za lat trzy komputując wynosi summy 11.745 zł., jakoteż resztującego podymnego także za lat trzy oprócz teraźniejszej septembrowej raty 2.015 zł. Z których to sum ponieważ szczególnie tenże IMć p. exaktor do rąk swoich wybrał zł. 8.785 groszy 12, remanentem zaś czopowego podaje 4.955 zł., a za asygnacyami expensowanych pokazuje 4.930, przetoż in paratis w ręku tegoż IMci p. exaktora zostaje podatku czopowego zł. p. 3.855 groszy 12.

5. Po zakończonej zaś modo premisso czopowego i superaty podymnego weryfikacyi przystąpiliśmy do percepty nowo uchwalonego duplikowanego podymnego, której[2] na trzy raty ab anno 1765 oprócz teraźniejszej septembrowej jako należało 13.770 groszy 27, tak in toto odebraną w percepcie swojej pokazuje, z której ponieważ za asygnacyami expensował zł. 13.194 groszy 10, przeto zostaje in paratis w ręku tegoż IMci p. exaktora zł. p. 576 groszy 17, co wraz z pozostałym u tegoż IMci p. exaktora czopowem łącząc, wynosi zł. p. 4.431 groszy 29.

6. Które to sumy u IMci p. Rodkiewicza, exaktora ziemi halickiej i powiatu kołomyjskiego i u IMci p. Ratoskiego, exaktora powiatu trembowelskiego[3] in paratis znajdujące się, jako prócz potrzeb publicznych w teraźniejszym czasie pozostałe, tak te na wsparcie IMć pp. podupadłych braci naszych, uspakajając dawniejsze IMci pretensye, dysponujemy i oddajemy. Do których dyspartymentu ułożenia uprosiliśmy WW. IMć pp. Pryma Felicyana Giedzińskiego, kapitana wojsk koronnych i Stanisława Kolumnę Kobylskiego, stolnika, którzy spisawszy regestr IMć między nami potrzebujących braci i równie ich podzieliwszy, tenże regestr ad acta castrensia per oblatam podadzą, a IMć pp. exaktorowie podług tego każdemu satysfakcyą uczynić obligowani będą, a to w takowym walorze monety, jaka immediate przed uniwersałem komissyi skarbowej, redukcyą ogłaszającym, kurrencyą miała i po wypłaceniu kwity, od kogo będzie należało, otrzymywać mają[4].

7. Do dalszej zaś exakcyi pomienionych podatków tak czopowego, jako i podymnego, od teraźniejszej raty septembrowej zaczynających się, ad ulteriorem dispositionem ziemi należących, IMć p. Rodkiewicza, multis curis zatrudnionego od tej fatygi uwalniamy, a na tych miast do ziemi halickiej i powiatu kołomyjskiego IMć p. Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego, ziemianina i brata naszego upraszamy i obowiązujemy, któremu za fatygę rocznej pensyi zł. p. 300 naznaczamy.

8. W powiecie zaś trembowelskim, ponieważ zwyż wspomniony IMć p. Ratoski sufficienter funkcyą exaktorstwa dotąd sprawował i remanentów prawną windykacyą remonstrował, przeto zabierając dalszą onemuż pro curis impensis obligacyą, na tejże funkcyi exaktorskiej utwierdzamy i zostawujemy i za fatygę prócz prawnych expens, które z osobna circa calculum

[1] W Hal. pokazano.
[2] W Tremb. których.
[3] Słów: exaktora pow. tremb. w Tremb. brak.
[4] Rejestr ten i kwity zob. Terr. Hal. 98 p. 2183—2190; w oblatach tych data tego sejmiku jest mylnie podana (15 września). Oryginalne pokwitowania znajdują się w Fasc. Cop. Terr. Hal. 110 p. 2403.

przyjęte będą, zł. p. 200 naznaczamy. A do windykacyi zaś[1] tak dawniejszych, jako et in post wynikać mających retentów należącego[2] czopowego i podymnego w ziemi halickiej IMć p. Józefa Rafałowskiego obieramy i postanawiamy, tudzież w powiecie kołomyjskim do przyszłego sejmiku, obligując IMci, ażeby omni possibili modo wszelkie retenta do skarbu ziemiańskiego należące, od czasu funkcyi W. IMci p. Szymańczewskiego zaległe, przez IMć p. Rodkiewicza specyfikowane, kalkulacyami remonstrowane windykował. Któremu expens prawna od IMci p. exaktora bonifikowana będzie i za fatygę temuż IMci p. Rafałowskiemu zł. p. 200 naznaczamy.

9. Na ułożenie archiwum ziemskiego i na oprawę ksiąg, ponieważ IMć p. regent ziemski za dawniejszą ziemi naszej przez laudum dyspozycyą odebrał zł. p. 500, a IMć pp. palestra przez tegoż zarekomendowani z osobna zł. p. 600 wzięli, przeto upraszamy W. IMć pp. sędziów ziemskich, quibus de lege incumbit cura, ażeby pomienione archiwum i prace IMciów przez nas obligowanych widzieli i zrewidowali oraz do skutecznego i porządnego tejże pracy dokończenia zaleceniem swojem tak IMć p. regenta, jako i IMć pp. palestrę obowiązali.

10. Co się zaś tycze IMć pp. officyerów milicyi naszej ziemiańskiej, ponieważ IMć p. Obertyński, rotmistrz przykładnym staraniem żołnierzy zrekrutował i w przezornej komendzie onych utrzymuje, przeto na drugie lat dwie onegoż przy tejże szarzy rotmistrzowskiej utwierdzamy i zachowujemy. Lubo zaś IMć p. Jerzy Dubrawski, tejże milicyi porucznik, przez dawniejsze laudum od nas obrany i postanowiony, z własnych przyczyn szarzę swoją przed expiracyą dwuletniego czasu złożył, atoli mając sprawiedliwy wzgląd na jego pracę i azardy zł. p. 1.000 z remanentu od IMci p. rotmistrza, jeżeli się z likwidacyi czynić mianej pokaże, naznaczamy, a natomiast szarzę pomienioną porucznikowską IMci p. Berezowskiemu ziemianinowi naszemu oddajemy, a IMć p. chorążego i szarzę jego ad placitum dyspozycyi JW. IMci p. podkomorzego naszego poruczamy i zostawujemy; lokacyą komendy z tąż milicyą we wsi Pererowie, do starostwa czortowieckiego należącej, w Sołotwinie i Nadwórnej naznaczamy. A tymczasem do likwidacyi i rewizyi onych WW. IMć pp. Jana Dąbrowskiego, łowczego, Tomasza Niewęgłowskiego, miecznika halickich, W. IMć p. Felicyana Giedzińskiego, kapitana i IMć p. Przyluskiego, rotmistrza przedniej straży wojsk koronnych delegujemy i upraszamy.

11. Którzy to IMć delegowani w niedziel dwie po św. Marcinie, t. j. na dzień 13 novembra perceptę i expensę na rekrut wystawienie i utrzymanie pomienionej milicyi zweryfikują i wyrachują, o krzywdy albo niepłatność żołnierzy indagacyą uczynią, barwę, broń i moderunek zrewidują, ludzi zrachują i należytą lustracyą według zwyczaju wojskowego uczynią i nam na przyszłym da Bóg sejmiku dostateczną relacyą i explikacyą uczynią.

12. Że zaś niektórzy IMć pp. bracia współziomkowie nasi, mniej poważając wyraźne prawa, miłość bliźniego, w czasie sejmików, a choćby i bez sejmików skwapliwą porywczością narabiają i szablami rąbają się, a najgorzej zdradziecko na życie jeden drugiemu następują, przeto niżeli z wyroków sądów zwykła na takowych wyniknie poenalitas, tantisper przynajmniej ab activitate takowych IMć suspendowanych mieć chcemy. Które to laudum dla zupełnej wagi i waloru rękami własnemi podpisujemy i do akt grodzkich halickich czyli trembowelskich aby było podane per oblatam, zalecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 16 Septembris 1766 anno. Antoni Marcin[3] z Miłkowic Borzysławski, podkomorzy i na ten czas marszałek skonfederowanej ziemi halickiej. Jan Antoni z Strumian Dąmbrowski, łowczy halicki, konsyliarz tejże ziemi. Primus Felicyan z Giedni Giedziński, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 290 nr. 1235; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 7 nr. 454.

[1] W Hal. zaś brak.
[2] W Hal. należącego brak.
[3] Marcin dodaje Tremb.

336.

Halicz, 29 maja 1767.

Konfederacya ziemian halickich.

1. My dygnitarze, urzędnicy, ziemianie i obywatele województwa ruskiego, ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego przy wierze św. katolickiej rzymskiej, wolności i prawach naszych sprzymierzający się, w najdotkliwszym czując sposobie coraz bardziej zbliżającą się ku upadkowi ojczyznę, przez nadspodziewaną zamianę praw fundamentalnych i ubliżenie prerogatyw ważących między władzami równość, stłumiani mocą pragnących zatracenia najszacowniejszego zaszczytu wolności w niemem tę przeciwną chwilę przebyliśmy dotąd milczeniu, w jedynej nadziei w przyszłym czasie słodszej odmiany po srogiem doświadczeniu wyglądając tęskliwie. Ale kiedy po ustałym związku generalnej konfederacyi sejm ostatni niby wolny szkodliwe ustawy z ujmą praw narodowych, z upadkiem i zniszczeniem obywatelów, bez względu na głosy wielu senatorów i posłów przeczących jeszcze stwierdził i umocnił, przymuszeni jesteśmy szukać ulgi w uciśnieniu i ratować ginąć mający w tym sposobie, którego przodkowie nasi zwykle zażywali w podobnych przypadkach, złączenia nie tylko osób, ale myśli i serc swoich na ratunek ojczyzny. Jakoż i my łączemy się, wiążemy i konfederujemy, nie widząc innego środka do zabieżenia grożącym nam zewsząd w ojczyźnie nieszczęśliwościom i podźwignienia spółbraci upadłych.

2. Szczególna miłość dobra powszechnego, chwalebna chęć zachowania całości praw ojczyzny i podźwignienia wiernych jej synów, stąd tylko nieszczęśliwych, że się o całość narodową troskać zdawali a nad własne honory, mienia i same życia dostojeństwa i uszczęśliwienia spółbraci swoich przeważali, do tego przywiedli nas związku. Oświadczamy się z tem, iż znamy dobrze należyte majestatowi uszanowanie, spodziewamy się owszem i pewni jesteśmy, że sentymenta patryotyczne J. Kr. Mci p. n. m. wraz z nami dążą do przywrócenia praw wspierających tron, a oraz ubespieczających całą ojczyznę w ogólności i każdego obywatela w szczególności szczęśliwość. Któżby tak był nieczułym i niebacznym nad współbraci naszych w tej miłej ojczyźnie przygodami i przypadkami, jakich najżywszy widzimy przykład w osobie księcia Karola Radziwiła, wielorakiemi uciskami i stratami przytłumionego i pogrążonego, przykład nieszczęśliwy a każdemu z nas podobnym codzień grożący upadkiem? Któż z nas zapadłej przygaszać nie będzie iskierki, ale raczej czekać wszystko w popiół obracającego pożaru? Zabieżyć nam należy wcześnie przykrej od równych nam wyniosłości, ażebyśmy potem niebespiecznych onej nie doznali skutków. Szukamy ulżenia sami w sobie wraz z oświadczonej nam łaskawie przyjaźni niezwyciężonej sąsiadki naszej, której znamy nazbyt szacunek, ażebyśmy tego niezganili tym współobywatelom naszym, co nietylko nie zachowali jej zaszczytu, ale owszem wszystkich środków i sposobów zażywali, ażeby nas od niej uczyniwszy dalekimi i wynalazszy obojętny sposób, pod płaszczykiem obrony wiary, nieodpowiedzenia na żądania najjaśniejszej imperatorowej IMci, oświadczone publicznie w senacie usty pełnomocnego posła jej księcia IMci Repnina, a przez to prawa sąsiadki przyjaźni o dobro nasze troskliwej niezachowawszy i nieroztrząsnąwszy okoliczności, na tem się szczególnie zasadzili gruncie, że przyszłe sejmy pod wolnym głosem zerwać się mogące przeciwne ich zamysły ukryją i do powinnej nigdy nie przystąpią odpowiedzi.

3. Oświeceni autentycznemi pismami i deklaracyą, którą sobie za powód bierzemy, niedawno przez księcia Repnina imieniem najjaśniejszej imperatorowej IMci ogłoszonemi, chcąc prawa ocalić, poniżonym dać wsparcie, a mianowicie potrzebną ojczyźnie i szacowną nam

wszystkim przyjaźń z tą monarchinią zachować do ułatwienia zamieszanych w ojczyźnie rządów i uczynienia szukającym sprawiedliwości, tudzież użalającym się, między którymi rachować należy greków, dysunitów i dyssydentów wszelkiego stanu i kondycyi przy gwarancyi i protekcyi najjaśniejszej imperatorowej IMci, o którą się usilnie do utrzymania praw, wolności i swobód naszych wieczystych, tudzież formy rządów Rzptej dopraszamy i sejmu extraordynaryjnego żądamy. Do którego niżeli przyjdzie, do wykonania najczystszych myśli naszych z prawej miłości ku ojczyźnie wszystkich współbraci naszych do łączenia się z nami zapraszamy, mniemając, iż żaden syn ojczyzny tak odrodny nie będzie, któryby przygotowanym upadkom wcześnie zabiec nie chciał, pokoju i szczęśliwości krajowi nie żądał, nakoniec stał się nieprzyjacielem ojczyzny i tej potencyi, która nas codziennie przeświadcza, jak wiele ma troskliwości o całość praw, swobód i uciśnionych przez moc obywateli, oświadczając się z tem, że w tem niniejszem dziele naszem nie jesteśmy tak zapamiętali o pierwszej powinności naszej, ażebyśmy wierze świętej katolickiej panującej, której zachowanie zupełne nam jest przez tęż deklaracyą i w której żyć i umierać pragniemy, uszczerbek jaki, lub duchowieństwu zawsze od nas czczonemu i szacowanemu krzywdę by najmniejszą uczynić zamyślali.

4. Jakoż do skutecznego tych najczystszych myśli naszych przy wierze św. katolickiej rzymskiej, w swobodach i prawach ojczystych wykonania wszyscy obywatele ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego iureiurando sub fide, honore et conscientia na nieodstępność i jednomyślność w tej mierze przed Bogiem sacrosancte sprzysiągłszy się et vinculo confoederationis obowiązawszy, JW. IMć p. Maryana z Złotego Potoka Potockiego, tak znakomitością imienia, jakoteż zasługami i wiernością w ojczyźnie zaszczyconego za marszałka, tudzież JW. i WW. Tomasza Niewęgłowskiego, miecznika halickiego, Ignacego Potockiego, starostę kaniowskiego z ziemi halickiej, z powiatu zaś trembowelskiego Franciszka Mysłowskiego, miecznika trembowelskiego, Józefa Ratowskiego, cześnika wiskiego, a z powiatu kołomyjskiego Franciszka Raciborskiego, pisarza grodzkiego halickiego, Onufrego Zabilskiego, starostę podwysockiego za konsyliarzów obieramy i tych do wykonania juramentu, t. j. JW. marszałka na tę rotę: Ja Maryan przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, jako przeciwko wierze św. katolickiej rzymskiej, prawu, wolnościom czynić, rozumieć i wykraczać nie powinienem, ani pretextów żadnych, prócz napisanej konfederacyi, wynajdować i żadnych subordynacyi czynić nie będę, w pełnieniu sprawiedliwości podług prawa Boga, sumienia i słuszności, żadnych innych nie mając względów, zachowam się, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna Męka Jego; a zaś JW. i WW. konsyliarzów: My N. N. przysięgamy Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy św. Jedynemu, jako podług napisanej konfederacyi z JW. marszałkiem przeciwko wierze, prawom i wolności nic czynić, żadnych pretekstów ku zdradzie lub oszukaniu wynajdować nie będziem i punkta tejże konfederacyi zupełnie do skutku przywieść starać się będziemy, oraz w urzędzie naszym i pełnieniu sprawiedliwości podług Boga, sumienia i słuszności, żadnych innych nie mając względów i pozorów, sprawiemy się, tak nam Panie Boże dopomóż i niewinna Męka Jego — zapraszamy.

5. Którzy to JW. marszałek tudzież i konsyliarze, ponieważ wyż wyrażone juramenta solennie wykonali, przeto my ziemianie i obywatele, zostawiwszy onym przyzwoitą urzędowi i funkcyi ich zwyczajami dawnemi praktykowaną władzę, a zaś kreowania IMci p. sekretarza przysięgłego z obywatelów naszych moc JW. marszałkowi oddawszy, jako wszyscy tejże konfederacyi naszej substancyą, zdrowiem i życiem naszym bronić, onę utrzymywać, o całość wiary, przywrócenie krwią nabytej przez antecessorów naszych wolności i swobód, zachowanie prerogatyw ministrów, a wszelkich bezprawności zniesienie starać się będziemy, tak też niniejszą zaprzysiężoną konfederacyą naszą wraz z JW. marszałkiem, JW. i WW. konsyliarzami wszyscy podpisami rąk naszych własnych stwierdzamy, a nieprzytomnym urzędnikom i obywatelom naszym wolne podpisy w własnych grodach i przystąpienie do tej konfederacyi intra spatium

niedziel dwóch ostrzegamy. Działo się w Haliczu, dnia 29 maja roku 1767. Maryan Potocki, marszałek konfederacyi halickiej. Tomasz Niewęgłowski, miecznik i konsyliarz ziemi halickiej, przy wierze i wolności. Ignacy Potocki, starosta kaniowski, konsyliarz ziemi halickiej. Fr. Mysłowski, miecznik i konsyliarz powiatu trembowelskiego, salva libertate et religione. Józef Ratowski, C. W. konsyliarz powiatu trembowelskiego, salva fide et libertate. Franciszek Raciborski, pisarz grodzki halicki, konsyliarz z powiatu kołomyjskiego, przy wierze świętej rzymskiej katolickiej, prawach i wolności przeciwko dyssydentom i innym kacerstwom. A. Onufry z Zabiela Zabielski, starosta podwysocki, konsyliarz z powiatu kołomyjskiego, przy całości wiary św. rzymskiej katolickiej et rithus Graeci uniti, przy prawach ojczystych i wolności cum protestatione przeciwko dyssydentom i dyzunitom. Antoni z Miłkowic Borzysławski, podkomorzy halicki. Józef Potocki, starosta halicki. Jan Amor hrabia Tarnowski, chorąży ziemi halickiej. Sebastyan Mossakowski, chorąży powiatu trembowelskiego. Jan z Golejowa Golejowski, chorąży kołomyjski, starosta grodzki halicki. Mateusz Michał Bąkowski, stolnik ziemi halickiej. Josephus Jabłonowski, dapifer Trembovliensis. Mikołaj Szumańczewski, podczaszy halicki. Antoni Witosławski, podczaszy kołomyjski. Antoni Dulski, podstoli trembowelski. Michał z R[omanowa] Swirski, podstoli kołomyjski. Jan Olszewski, łowczy kołomyjski, circa fidem et libertatem. Antoni Kunaszewski, miecznik kołomyjski. Jakób Gurski, wojski halicki, przy całości wiary św. katolickiej rzymskiej podpisuję się. Tomasz Romanowski, wojski halicki. Wojciech Marchocki, wojski trembowelski. Józef Dulski, skarbnik trembowelski. Stanisław Zabielski, wojski mniejszy trembowelski, przy wierze. Konstanty Szumlański, sędzia grodzki halicki. Franciszek Morawski, pisarz grodzki trembowelski. Józef Mirosław Głoskowski, regent ziemski halicki. Leon Marcin Szawłowski, regent grodzki trembowelski, przy wierze św. katolickiej rzymskiej, wolności i prawach dawnych salva intaminata fide catholica ac iuribus ecclesiasticis. J. O. B. Starzynski. Augustyn Ulinski. Jacek Leszczyc[1] Grabianka. Andrzej Borzysławski, podkomorzyc halicki, przy wierze i wolności. J. O. Cielużyński, manu propria, przy wierze i wolności. Antoni Wierzchowski, przy wierze i wolności. Stanisław Kobylski. Michał Osinski. Ignacy Bojarski, przy wierze i wolności. Przy wierze i wolności podpisuję się W. Rogowski. Przy wierze i wolności S. Piasecki. Adam Albinowski. Stanisław Ratowski, salva fide catholica orthodoxa cum iuribus ecclesiasticis. Felicianus Bylinski przy wierze i wolności. Antoni Siemianowski. W. Gierczanowski, przy wierze, zachowaniu onej i zupełnej wolności. Józef Pieńczykowski. A. Miłaszewski. W. Odrzywolski. Przy wierze i wolności podpisuję się J. Zawadzki. W. Romanowski, wojszczyc halicki. Kajetan Smarzewski. Franciszek Kosinski[2], pro fide et lege podpisuję się. Jan Sosnowski*. Jan Wąsowicz*. Bazyli Bahrynowski*. S. Stawski, C. Z., przy wierze i wolności. Floryan Bylina, cześnik czerski, za wiarę i wolność. Dominik Zeliszowski[3]. Kazimierz Hilchen. Joannes Berezowski. Dominik Pawłowski. Stanisław Koźmiński. Maciej z P[otoka] Potocki, W. S. Michał Stupnicki. Józef Bahrynowski. Za wolność i wiarę Antoni Omieciński. Za wolność i wiarę Jakób Bereźnicki. Bazyli Strutyński*. Alexander Leszczynski*. Bernard Golejowski*. Grzegorz Drohomirecki*. Mikołaj Zub Więkniewicz, przy wierze i wolności. Józef Moryson, porucznik pancerny wojska koronnego, przy wolności i wierze ś. rzymskiej katolickiej. Xawery Stoinski, komornik ziemski lubelski, przy wolności i wierze św. katolickiej rzymskiej. A. Wojakowski, z ziemie halickiej, przy wierze św. rzymskiej katolickiej i swobodach wolności. Rafał Przysiecki, cześnik żytomirski, przy wierze i wolności. Przy wierze i wolności podpisuje się Jan z Gumowa Gumowski. Teodor Baraniecki. Bazyli Siemiginowski*. Józef Ostrowski. Józef Grabowski. A. Kiernicki. Jan Stopczynski*. Kazimierz Krynicki*. Jędrzej

[1] W Hal. Leszcz.
[2] W Tremb. Kosieński.
[3] W Hal. Zeliszewski.
* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w rkp. krzyżyki.

Bilinski*[1]. Antoni Cyrus Sobolewski*. Dmiter Srokowski*. Jan Biliński*. Pantelemon Biliński*. Bazyli Biliński*. Jerzy Srokowski*. Jan Biliński*. Bazyli Srokowski*. Michał Wilczyński*. Sulima Drohomirecki*. Samuel Rostkowski*. Stefan Rostkowski*[2]. Stefan Bilinski*. Jan Bilinski*. Alexander Baczyński*[3]. Kazimierz Rostkowski*. Kazimierz Pietraszewski*. Gabryel Sługocki*. Ignacy Siemiginowski*. Paweł Siemiginowski*. Jerzy Jałowiński*. Bazyli Hołyński*. Jerzy Turzański*. Remigian Kononski*. Bazyli[4] Tomasz Odrowąż Mieszkowski. P. Rola Kłossowski. Franciszek Kuczynski*. Antoni Wilczyński*. Jan Matkowski*. Antoni Matkowski*. Samuel Krzeczkowski*. Franciszek Spławski*. Wojciech Ostrowski*. Jędrzej Srokowski*. S. Zajączkowski. Floryanus Korycki. Stanisław Bahrynowski*. W. Paskudzki. A. Wereszczyński. Maciej Siromski. Józef Biernacki*. Ignacy Rolicz Kłossowski. Franciszek Sobolewski*. Bazyli Zurakowski*. Jędrzej Sobolewski*. Józef Sobolewski*. Stanisław Skulski*. Piotr Koblanski*. Jan Koblański*. Michał Koblański*. Antoni Russowiecki[5], S. C. halicki pro fide l. r s. p. et libertate. Grzegorz Hołyński. Jan Swirski*. Irzy Skulski*. Franciszek Malinkowski*. Jędrzej Mohilowski*. Michał Rogowski*. Jan Demeszczyński*. Irzy Duniecki*. Jan Biliński*. Jan Kulczycki*. Tomasz Zurakowski*. Franciszek Jasiński*. Stanisław Jasiński*[6]. Przy wierze i wolności A. Strzelecki. Alexander Bilinski*. Alexander Biliński*. Stanisław i Jędrzej Berezniccy*. Jan Łucki*. Jerzy Łucki*. Michał Łozinski. Mikołaj Tarnawski. S. Ogonowski. Jan Słupski. Alexander Tomiński*. Ignacy Jankowski*. Alexander Ogonowski*. Michał Czechowicz*. Antoni[7] Czechowicz*. Józef Czechowicz*. Kazimierz Czechowicz*. Bonawentura Nowakowski. Tomasz Nowakowski. Maciej Stryjski*. Jan Rybczynski*. Jan Wysoczynski*. Jan Mohilowski*. Maciej Jasiński*. Bazyli Rogowski*. Bazyli Łucki*. Piotr Zajączkowski*. Jan Rubaszewski*. Bazyli Starczewski*. Antoni Rubanowski*. Andrzej Starczewski*. Jędrzej Leszczyński*. Antoni Leszczyński*. Franciszek Lwitta Rubanowski. Tadeusz Zielezieck*[8]. Marcin Sienkiewicz*. Marcin Łopuski*. Alexander Żurawicz*. Bazyli Łucki*. Stefan Starczewski*. Idzi Gurski. Piotr Łucki*. Piotr Żurakowski*. Jan Żurakowski*. Mikołaj Witwicki*. Bazyli Chlewiński*[9]. Jan Lewandowski*. Jędrzej Żurawiński*. Stefan Żurawiński*. Michał Żurawiński*. Alexander Dydyk Grabowiecki*. Jan Dydyk Grabowiecki*. Bazyli Dydyk Grabowiecki*. Józef Kurylczak Drohomirecki*. Jędrzej Galont Bereźnicki*. Karol Witkowski*. Jędrzej Cieśliński*. Joannes, Michał et Elias Urbanowicze*; Teodor* ojciec, Bazyli*, Stefan*, Irzy*, Józef* synowie Waskułowie; Grzegorz*, Jakób* i Jan Offiniaki Berezowscy. Grzegorz, Bazyli, Grzegorz synowie Sulatyccy*. Grzegorz, Bazyli, Daniel i Piotr Skulscy* bracia rodzeni. Józef Osiecki*. Jakub Głuchowski*. Łukasz Audzi Rossinski*. Stefan Choynicki*. Józef Sliwiński*. Jan Słoniewski*. Alexander Sloniewski*. Alexander Audzyi*[10]. Samuel Audzyi*. Józef Chochoł. Piotr Lwitta[11] Rubanowski. Alexander Lwitta Rubaszewski* (sic). Gabryel Rubanowski*. Paweł Andzi Rosinski. Tadeusz Zieliński*. Ig. Szumlanski. Michał Jarczewski przy wierze świętej katolickiej rzymskiej, prawie i wolności podpisuję się. Rafał Sliwowski, S. J., przy wierze i wolności. Onufry Kunaszowski, przy wierze i wolności. Piotr Koc, przy wierze i wolności. M. Dubrawski, przy prawie i wolności. Roch Przysiecki, przy wierze i wolności. Jerzy Dubrawski, przy wierze i wolności. Dominik Ostrowski, sędzia uprzywilejowany halicki, przy wierze i wolności. Józef Koc, przy wierze i wolności. Antoni Lenkiewicz, przy wierze świętej katolickiej rzymskiej, prawach i wolności. Tomasz Ho-

[1] W Hal. nazwisko to jest stale pisane Byliński.
[2] W Tremb. nazwiska tego brak.
[3] W Tremb. Wilczyński.
[4] W Tremb. imię to wykropkowane.
[5] W Tremb. Rossowiecki.
[6] W Tremb. oba razy Jasieński.
[7] W Tremb. Maciej.
[8] W Hal. Zieleziewski.
[9] W Tremb. Chliwiński.
[10] W Tremb. Audzii.
[11] W Hal. Luitta.

rodyski. przy wierze i wolności. Jerzy Bahrynowski, przy wierze i wolności. Jan Lenkiewicz, przy wierze i wolności. A Matkowski, przy wierze świętej rzymskiej i wolności. Józef Drohomirecki. Jan Biliński*. Mikołaj Biliński*. K. Sługocki. To. Slugocki. Jan Siemiginowski*. Jan Drohomirecki*. Bazyli Hoszowski*. Jerzy Drohomirecki*. Michał Drohomirecki*. M. Łebkowski. Michał Pieszkowski*. Kazimierz Ziomecki*. P.[1] Michał Ziomecki. Stanislaw Denysko. Antoni Chodarkiewicz*. Jan Bereźnicki*. Teodor Bereznicki*. Bazyli Łucki*. Antoni Bereźnicki*. Alexander Omieciński. M. Grabowiecki. Mateusz Baworowski, przy wierze rzymskiej katolickiej i wolności. Marcin Wittan, przy wierze świętej katolickiej rzymskiej i wolności. Józef z Zalutyna Zalutynski. Marcin Łossowski, miecznik chełmiński, przy wierze i wolności podpisuję się. Józef Kajetan Wierzbiński. Antoni Bylina circa fidem. Andreas Piegłowski. Jakób Leszczyński. Marcin Zeliszowski. W. Leszczyński. Ignacy Leszczyński. Tadeusz Hryszkiewicz, burg. grod. hal. Józef Szustowski. Franciszek Drohomirecki. Ignacy Thorznicki. Tomasz Odrowąż Mieszkowski. Tadeusz Laskowski. A. Karbowski. J. Poradowski. Wiktor Wilczatynski. F. M. Karbowski. Adam Nowakowski, vicesgerent grodzki halicki. Pa. Twarowski. Antoni Lwitta Urbanowski pro fide et libertate. C. Rodkiewicz. Antoni Baraniecki[2]. A. Zubr. Stanislaw Rozen przy wierze i wolności. Tadeusz Kornacki. B. Kossowski. Antoni Kossowski. Jan Tłuchowski, S. G. hal. Michał Starczewski*. Bazyli Zarski pro fide et lege. K. Wręcki. Stanisław Kunaszowski*. Stefan Wręcki. Antoni Wręcki*. Antoni Piotrowski*. Franciszek Piotrowski*. Wojciech Piotrowski*. Teodor Drohomirecki*. Jerzy Drohomirecki*. Wawrzyniec Magnowski*. Michał Magnowski*. Piotr Lwitta Urbanowski. Alexander Trublajewicz*. Stefan Chruszczewski. Bazyli Paruszewski*. Antoni Zeller*. Tomasz Niewierski*. Jan Lewicki, P. W. K. Grzegorz Lewicki, syn. Alexander Wolański*. Jan Wolański, subdelegat grodzki lwowski. Jędrzej Boniakiewicz, cześnikowicz nowogrodzki. Tadeusz Poźniak, łowczyc kołomyjski. Kazimierz Poźniak. Antoni Odrowąż Abratowicz. Bazyli Zagwoyski. Franciszek Zaleski. Lew z Ostrowa Samborzecki, salva fide Romana et libertate. Konstanty Lisikiewicz, salva fide Romana et libertate. J. Dunin. Sta. Kempalski. Józef Krajewski. Bazyli Kniehyniecki. Kaj. Kempalski. Antoni Bieniecki. F. Ochocki. Antoni Rożanski*. J. Rolicz Kłossowski. Jędrzej Bereźnicki*. Jan Kordecki*. Jan Czerkaski*. J. Hołyński. Jerzy Chawuszewski[3]. Piotr Drohomirecki*. Gabryel Czerkawski. Józef Drohomirecki*. Ignacy Klepacki*. Jendrzej Zarzycki*. Maciej Rubaszewski*. Marcin Rubaszewski*. Łukasz Zurakowski*. Jan Czaykowski*. L. Rolicz[4] Kłossowski. Kazimierz Swieżawski. M. Karassowski. Samuel Łucki*. Stefan Łucki*. Jan Łucki*. Jan Karbowski*. Kazimierz Grabowski. Antoni Batowski, przy wierze i wolności. Piotr Lachowski*. Jan Drohomirecki*. Jan Gołębiowski*. Jan Pilichowski*. Józef Pielichowski*. Mikołaj Bereźnicki*. Jan Koblański*[5]. Michał Malinkowski*. Jakub Linczewski*. Roch Pem (sic). Antoni Prochnicki. Mikołaj z Ladzkiego Matkowski*. Michał Berezowski*. Jędrzej Drohomirecki*. Michał Łucki. Jan Lwitta. Teodor Bahrynowski*. Jan Drohomirecki*. Michał Łucki*. Alexander Topolnicki*. Alexander Łucki*. Teodor Drohomirecki*. Jan Wysłobocki*. Bazyli Zaleski*. Jan Berezowski*. Marcin Rubanowski*. Matkowski Konstanty*. Jan Matkowski*. Antoni Starczewski. Jerzy Drohomirecki*. Stanisław Rubanowski*. Michał Drohomirecki*. Jan Lewandowski*. Samuel Łucki z Bednarowa*. Józef Lwitta Rubanowski*[6]. Stanisław Nahujowski*. Konstanty Drohomirecki*. Jan Krzyminski*. Bazyli Witwicki*. Jan Grabowiecki. Krzysztof Potocki, przy wierze, wolności, pro fide, lege et patria. A. Morze. Maciej Przyłuski. Karol Sarnecki. Franciszek Nielepiec. Marcin Przybysławski. Wit Romanowski. A. Omicki. M. Winnicki. Antoni Witkowicki. F. Kodrębski. Jakób Sobieszczanski. Józef Hilchen. Antoni Karczewski. Józef

[1] Tylko w Hal.
[2] W Tremb. Baranicki.
[3] W Hal. Hawuszewski.
[4] W rkp. Polży.
[5] W Hal. Kobylański.
[6] W Tremb. Urbanowski.

Grużewski. Józef Zajączkowski. Marcin Czeski*. M. Drohomirecki, pro fide et lege podpisuję się. A. Pielecki, przy wierze i wolności. Irzy Strzelski. Stanisław Pilecki, pro fide, lege et patria. Józef Starczewski*. A. Czerkaski. Alexander Podhorodecki*. Franciszek Sosnowski. Michał Szameta*. Jan Bilinski*. Grzegorz Karwowski*. Józef Budzewicz Matkowski*. Kazimierz Szamota*. Jędrzej Zubr*. Bazyli Matkowski*. Stanisław Markowski*. M. Rolicz[1] Kłossowski. Jan Swiatopełk Zawadzki*. Szymon Szamota*. Maciej Sługocki*. Józef Pilecki*. Michał Spławski*. Józef Szamota Polanski. Bazyli Kobylanski*. Dominik Massalski*. Michał Kruszelnicki*. Jan Wąsowicz*. Mikołaj Jabłonowski. Sebastyan Dąbrowski*. Antoni Zaleski. Piotr Grabowiecki. Józef Mierzwinski pro fide et lege podpisuję się.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 291 nr. 167; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 8 nr. 244.

337.

Halicz, 29 maja 1767.

Uniwersał marszałka konfederacyi ziemi halickiej.

1. Maryan z Złotego Potoka Potocki, marszałek konfederacyi ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Wszem wobec i każdemu z osobna, mianowicie JW. IMć pp. senatorom, urzędnikom, dygnitarzom i całemu rycerstwu ziemi halickiej, powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego wiadomo czynię, iż my obywatele ziemi i powiatów wspomnionych, z przyczyn całości praw i swobód ojczyzny naszej, tudzież powszechnej i szczególnej każdego z nas wolności, prepotencyą współobywatelów naszych przyciśnionej, tyczących się, na dzień i miejsce niniejsze zjachawszy się, gdy dla wspomnionych przyczyn ubespieczając ojczyznę i wolność od wszelkich zamachów ścisłym związkiem konfederacyi (w której akcie wszystkie wspomnione pobudki obszernie są wyrażone) złączywszy się, mnie z między tego związku marszałkiem obrali, więc ja zadosyć czyniąc obowiązkowi na mnie włożonemu wszystkich JW. W. IMć pp. obywatelów prześwietnej ziemi i powiatów naszych, w których tylko duch patryotyzmu, miłość starożytnej wolności i miłych swobód tkwi dotąd, do wspomnionego związku wzywam i braterskim afektem zapraszam.

2. Na ten koniec akt niniejszej konfederacyi po grodach prześwietnego województwa naszego IMć pp. regentom lub susceptantom ingrossować zalecam[2], tudzież podpisy JW. IMć pp. senatorów, urzędników i całego rycerstwa w też akta przyjmować obliguję. Niech nikt nie rozumie, aby to celem jakiejkolwiek prywatności lub szkodliwego wierze i prawom działania stać się miało, Boga najwyższego, myśli i serc sędziego, ojczyznę i króla nam szczęśliwie panującego świadkami naszych czynności czyniemy, ale owszem czując jarzmo niewoli w królestwie naszem szerzące się i widziawszy cząstkę współobywatelów naszych, nie pamiętając co są winni ojczyźnie, żrzenicę wolności naszej liberum veto znosić zamyślającą, kardynalne prawa ku dogodzeniu myślom i chęciom swoim, ad praedominium w wolnym narodzie dążąc znoszącą i nowe ustawy jednym praedominii duchem tchnące pod obłudną dobra publicznego zasłoną stanowiącą, widząc mówię te wspomnione i inne na Rzeczpospolitą naszą nawalnie cisnące się niebespieczeństwa, innego dla salwowania tejże nie widząc sposobu, tym związkiem, szczególnie duchem obywatelstwa tchnącym, spoiliśmy się. Ktokolwiekby zaś przeciw tak zbawiennemu dziełu postępował i związkowi naszemu opierał się, za oczywiście dobru publicznemu źle życzącego w umysłach naszych byłby poczytany i między nieprzyjaciółmi ojczyzny naszej rachowany.

[1] W rkp. Polszcz.
[2] W rkp. zalecamy.

3. Niech was, zacni miłośnicy ojczyzny, nie łudzą płonne niechętliwych umysłów wieści i mowy, mamy w nas przodków naszych wpojony ku dobru publicznemu obywatelski umysł, mamy oświadczoną przez publiczną deklaracyą najjaśniejszej sąsiadki naszej ku temuż dziełu pomoc. Łączcie się więc, kochani i mili współbracia, z dobrze życzącymi ojczyźnie! Lubo zaś in tali statu Reipublicae silent leges, my jednak biegu sprawiedliwości nie tamując, pozwalamy zwyczajnym sposobem jurysdykcyom przyzwoitym urzędy swoje sprawować, zostawując sobie moc, wzgląd, czułość i straż nad czynieniem świętej sprawiedliwości obywatelom potrzebnej, gwoli czemu do ustanowienia sądów i wybrania jedynie duchem świętej sprawiedliwości tchnących sędziów niniejszej konfederacyi JW. W. IMć pp. urzędników i całego rycerstwa prześwietnej ziemi naszej do zjachania na dzień na miejsce, przez osobliwy uniwersał oznaczyć się mające, zapraszać będę. Niniejszy zaś uniwersał, polecając mnie powszechnej serc obywatelskich przychylności i ufności, IMć pp. regentom lub susceptantom solite promulgować sub rigoribus in contravenientes solitis zalecam i tenże zwykle przy przyciśnieniu pieczęci mojej własną podpisuję ręką. Datum w Haliczu, die 29 Maii 1767 anno. Maryan Potocki, marszałek konfederacyi ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 291 nr. 168; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 8 nr. 245 (rkp. zniszczony).

338.

Halicz, 5 czerwca 1767.

Uniwersał marszałka konfederacyi ziemi halickiej.

1. Maryan z Złotego Potoka Potocki, marszałek konfederacyi ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego. Wszem wobec i każdemu z osobna, w szczególności zaś JO. JW. WW. IMć pp. senatorom, urzędnikom, dygnitaryuszom i całemu rycerstwu ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego wiadomo czynię, iż ja chcąc w jak najlepszym stanie wszystkich obywatelów ziemi i powiatów wyż wspomnionych jako i bespieczeństwie, zwłaszcza pod teraźniejszą za całość praw, wolności, swobód i wiarę świętą podniesioną konfederacyą widzieć, a nie mogąc innego na garnące się kupy złych i swywolnych ludzi obmyśleć sposobu, postanowiłem u siebie, ażeby każdy gdziekolwiek czyniący jakie wiolencye, gwałty, extorsye był imany i do warty ziemiańskiej, w Haliczu na konsystencyi stojącej, oddawany.

2. Co władzą moją marszałkowską zaleciwszy, niniejszy uniwersał IMć pp. regentom lub susceptantom solite promulgować sub rigoribus in contravenientes solitis zalecam i tenże przy przyciśnieniu pieczęci mojej własną stwierdzam ręką. Datum w Haliczu, dnia 5 Junii 1767. Maryan Potocki, marszałek konfederacyi ziemi halickiej.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 291 nr. 203.

339.

Halicz, 12 czerwca 1767.

Manifestacya szlachty halickiej z przystąpieniem do konfederacyi tejże ziemi.

1. [Actum in castro Haliciensi] feria sexta post festa solennia sacri Pentecosten proxima a. D. 1767.

2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Haliciensia personaliter veniens generosus Ignatius Boiarski obtulit et ad acticandum eidem officio porrexit manifestationem

infrascriptam per illustres, magnificos ac generosos incolas inclitae terrae praesentis Haliciensis et districtuum eo pertinentium factam, manibus eorundem illustrium, magnificorum ac generosorum terrigenarum propriis in cancellaria praesenti intra spatium duarum septimanarum confoederatione terrae praesentis Haliciensis ad infrascripta peragenda inscriptum, concessum et designatum officiose subscriptam, nonnullorum vero ignarorum scribendi signis sanctae crucis manibus propriis insignitam de tenore qui sequitur tali:

3. Nos dignitarii, terrigenae et incolae terrae praesentis Haliciensis et districtuum eo pertinentium Trembovliensis ac Colomiensis manifestamur in eo, quia nos ad confoederationem terrae Haliciensis et districtuum Trembovliensis et Cołomiensis hic Haliciae die 29 Maii anno praesenti 1767 subsecutam iureque iurando firmatam ad actaque castrensia capitanealia Haliciensia feria sexta post dominicam Rogationum proxima anno ad praesens currenti 1767 per oblatam porrectam accedimus et eodem confoederationis vinculo sese obstringimus, in omnibus punctis eidem vinculo satisfacere et iurisdictioni praemissae confoederationis subesse, fidem sanctam catholicam Romanam, libertatem illaesam iuraque ac praerogativas ministrorum pacis et belli tueri, defendere ac manutenere se suosque successores obligamus, ratione quorum praemissorum omnium hanc inferimus diligentiam et manifestationem. Jan Adam Kalinowski, chorąży wojsk koronnych i Rzptej, przy wierze świętej katolickiej rzymskiej. S. Swięcicki, podcz[aszy] bus[ki]. Jan Białkowski. Antoni Rogala Duczymiński V. C. H. circa religionem fidemque catholicam Romanam, libertatem ac leges patrias. Maciej Łuk. Zerebiło swem i W. IMci p. Antoniego Pruszyńskiego, łowczego trembowelskiego imieniem circa religionem, fidem catholicam Romanam, libertatem ac leges patrias. Michał Słonecki, skarbnik żytomirski. Józef Gozdawa Boczkowski, podstoli chełmiński circa religionem fidemque catholicam, libertatem ac leges patriae. Primus Felicianus Giedziński, salva integritate fidei, legis et libertatis. Adam Mrozowicki, starosta steygwilski. Rafał Skarbek, starosta sołotwiński. Józef Łodzia Poniński, wojewodzic poznański, wielkiego orderu Chrystusowego w Port[ugalii] kawaler, gen. starosta ostrzski. Stanisław z Kozielska Puzyna. Ludwik Skarbek, wojski kołomyjski. Dominik Obertyński, wojski kołomyjski (sic) przy wierze, wolności i prawach. Józef Maciej Karwosiecki przy wierze, wolności i prawach. Adam Zawadzki. Michał Dzierzkowski. Andrzej J. Sandurski, imieniem brata mego młodszego podpisuję Piotra Sandurskiego. Adam Pakoczeski. Jan Studzieniecki Maciychowic (sic). Wojciech Łastek Cieński swem i IMci p. Ambrożego Tworowskiego w słabości teraz zostającego imieniem. Ignacy Swirski swem i W. IMci p. Ignacego Filkiewicza imieniem. A. Grabowiecki. Piotr Ziobrowski. Tomasz Zurakowski. Jan Siemiginowski. Jan Bułat Grabowiecki. Bazyli T. M. Biliński. Stanisław Lubieniecki przy wierze, wolności i prawach dawnych swem i Franciszka Lubienieckiego, brata mego rodzonego imieniem podpisuię się. Wojciech Rzewuski, cześnik halicki, porucznik wojsk koronnych przy wierze, wolności i prawach. Józef Boniakiewicz. Jan Rawski. Józef Sługocki. Jan Zaleski. Albin Ostrowski. J. Sobolewski, subi[udex] castr. capit. Haliciensis. M. Ilnicki. Samuel Berezowski. Jan Berezowski. Alexander Łaski, łowczy trembowelski przy wierze i wolności. Władysław Polanowski, cześnik kołomyjski pro fide s. catholica Romana et patria. Augustyn Polanowski. Caietanus de Strumiany Dąbrowski, vicepalatinus terrae Haliciensis ac districtuum Trembovliensis ac Colomiensis eo pertinentium circa legem, libertatem ac fidem catholicam. Józef Szyryn, podczaszy liwski, przy wierze i wolności. Franciszek Walicki, skarbnik liwski, przy wierze i wolności. Circa fidem Romanam catholicam, legem et libertatem podpisuję się A. Zieleniewski. Tadeusz Węgierski, pułkownik wojsk koronnych, przy wierze i wolności. Dominik Dąbrowski przy wierze i wolności. Tadeusz Dąbrowski przy wierze św. katolickiej i wolności. Józef Brzeski. Jan Słonecki, podczaszy łomżyński przy wierze i wolności. Alexander Korwin Bieńkowski, przy wierze i wolności. Franciszek Korwin Bieńkowski, przy wierze i wolności. Dominik Bieńkowski swem i W. IMci p. Dąbrowskiego, łowczego halickiego i Michała Słoneckiego, skarbnika żytomirskiego imieniem przy

wierze i wolności podpisuję się. Franciszek Romanowski. Salva integritate wiary św. rzymskiej et debita sacrae regiae maiestatis reverentia Ignacy Rozwadowski S. O. Irzy Garbaczewski za wiarę św. rzymską katolicką i wolność. Marcin Skulski Romana, Dmytra, Dmytra, Stanisława, Jana, braci i stryjów swoich imieniem podpisuję się. Michał Metelski swem i brata swego imieniem. Mikołaj Baraniecki pro fide, lege et patria. Stanisław Brochocki pro fide et patria. Piotr Popiel. Jędrzej Drzewiecki. Bazyli Grabowiecki Bilawicz. Antoni Uruski przy wierze św. katolickiej rzymskiej i wolności. Józef Dunajewski. Antoni Pohorecki za wiarę św. i wolność. Piotr Smolnicki pro fide, lege et patria. Marcin Wiszniowski*. Szymon Zawisza*. Jan Chodanicki*. Antoni Wierzbicki*. Mikołaj Baraniecki*. Mikołaj Sikorski*. Wojciech Ostrowski* swem i Franciszka Bahrynowskiego, Jana Jakubowskiego i Wojciecha Zajączkowskiego, w drodze teraz będących imieniem. Józef z Babina Żurakowski* swem i Stefana Soleckiego w słabości będącego imieniem. Franciszek Janicki*. Baltazar Janicki* swem i Tadeusza Janickiego, brata swego rodzonego imieniem. Łukasz Kłodnicki*. Michał Łącki*. Stanisław Hoszowski* swem i Stefana Zapłatyńskiego, w słabości teraz zostającego imieniem. Piotr Antoni z Jasięczyków Jabłoński, chorąży JO. księcia IMci Radziwiłła, chorążego W. Ks. lit., przy wierze św. katolickiej rzymskiej, prawach dawnych i wolności. Jan Szczucki*. Szymon Wyszpolski, przy wierze św. katolickiej rzymskiej i wolności. Bogusław Saryusz Zaleski, przy wierze św. kat. rzym. i wolności. Marcin Boguta Starzyński, przy wierze św. katolickiej rzymskiej, prawach i wolności. Stanisław z Barańczyc Baraniecki. Maciej Jabłonowski pro fide s. R. c. et libertate podpisuję się. Wojciech Jabłonowski pro fide s. catolica Romana et patria. Jan Jabłonowski, pro fide s. R., lege et patria. A. Zubrzycki. Wojciech Bohdan. Jan Gruszecki. J. Chlebowski. A. Grodzicki swem i urodzonego Stanisława Krzywokolskiego imieniem za wiarę świętą rzymsko katolicką, całość praw i ojczyznę. M. Chlebowski. Józef Wasilewski swym i W. IMci p. Łukasza Reginalda Strzemeskiego, starościca hadziackiego, teraz w słabości zostającego, jako mający od niego zlecenie, podpisuję się. Kazimierz Ostrowski przy wierze św. katolickiej rzymskiej, przy wolności cum protestatione contra dissidentes et disunitas. Stanisław Tomasz Przysiecki. Józef Skrzynecki. Józef Rędzina pro fide et lege. Andrzej Kurowski swym i imieniem IMci p. Andrzeja i Piotra Swaryczewskich w chorągwi teraz będących. Jędrzej Spławski. Józef Uruski przy wierze św. katolickiej rzymskiej, przy wolności, prawach cum protestatione contra dissidentes et disunitas. Wincenty Jasiński przy w. ś. k. r. woln. Wojciech Malewski pro fide et lege. Maciej Czechowicz*. Jozef Czechowicz*. Jan Glużycki*. Jędrzej Wilczyński*. Mikołaj Tyszkowski* swym i Jana Tyszkowskiego brata imieniem. Józef Starczewski*. Jędrzej Batowski* swym i Jana Batowskiego, brata swego imieniem, tudzież Grzegorza i Michała Płazinskich, w drodze teraz zostających. Mikołaj Morze* swem i Michała Morzego, brata swego imieniem. Michał Skulski* swem i Michała i Jana Skulskich, synowców swych imieniem. Jan Jaworski* i Jędrzeja Jaworskiego, brata swego imieniem. Stefan z Podmichala Drohomirecki*. Bazyli z Podmichala Leszczyński* swem i Irzego i Michała Leszczyńskich, braci swoich rodzonych imieniem. Michał Zwoliński*, ekonom kryłoski. Józef Sobolewski* swem i Jędrzeja Sobolewskiego, brata swego rodzonego imieniem. Paweł Redka z Grabowca Hołyński* swym i Samuela Hołyńskiego, brata swego rodzonego imieniem. Irzy Redka z Grabowca Hołyński*. Błażej z Grabowca Cybulski* swym i Jana Hoszowskiego, szwagra swego imieniem. Józef z Grabowca Morze*. Teodor z Grabowca Koropka Hoszowski* swem i Jacentego i Piotra Kulickowskich imieniem. Bazyli z Grabowca Matkowicz Berezowski* swem i Jerzego Berezowskiego, brata swego rodzonego imieniem. Jędrzej Dydyk z Grabowca Grabowiecki* swem i Macieja i Pawła Matkowskich, w słabości teraz zostających imieniem. Jan Urbanowicz z Berezowa Berezowski* swem i Jana i drugiego Jana, Grzegorza, Jakuba, Jana, Michała, Piotra Urbanowiczów, tudzież Jana i Szymona Matkowiczów Berezowskich w drodze będących imieniem. Stefan Waskuł z Berezowa

* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w rkp. krzyżyki.

Berezowski* swym i Jakuba i Piotra braci rodzonych, Bazylego, Stefana, braci stryjecznych Waskułów, Jana i Jerzego Romańczyców Berezowskich imieniem. Józef Kalinowski, cho[rąży] dzw[inogrodzki][1]. W. Komarnicki. Dominik Morze przy wierze i wolności. Szymon Ambrozewicz przy wierze i wolności. A. I. Olexiewicz. Ju. Przesmycki. Antoni Kossowski przy wierze i wolności podpisuję się. Franciszek Antoni Dunin Bossakowski, subdelegat grodzki lwowski, swym i brata mego Antoniego imieniem. Bazyli Taras Motowidło Bilinski z Z. P. P. G. H. Irzy Soroka z Berezowa Drohomirecki swym i Teodora Drohomireckiego, brata swego rodzonego, tudzież Michała Łazarowicza Berezowskiego imieniem. G. Hołyński imieniem urodzonych Jana, Michała, Stefana, Mikołaja i Bazylego Hołyńskich salva fide, legibus patritiis ac libertate podpisuję się. Michał Kozłowski* swym i Józefa ojca, Jana syna Kozłowskich imieniem. Stanisław z Zagurza Domański*. Piotr Bułat z Grabowca Grabowiecki*. Jakób z Grabowca Jaworski*. Irzy z Babina Zurakowski*. Jan Ilnicki*. Stanisław Mohylowski*. Irzy Kulczycki*. Alexander Kulczycki*. Antoni Rozniatowski*. Samuel Leszczynski*. Bazyli Czaykowski*. Michał Mohylowski*. Józef Zarzycki*. Jan Rzadkowski*. Stanisław Wiszniowski*. Stefan Kulczycki*. Teodor Duniecki*. Andrzej Pawłowski*. Jan Czerczowicz Ilnicki*. Józef Wasilkowski*. Wawrzyniec Michalski*. Mikołaj Witkowski* swym i Jana brata młodszego, Michała Krechowieckiego, teścia swego imieniem podpisuję się. Wojciech Kostecki*. Jan Łużecki*. Eliasz Grabowiecki*. Józef Dziedzicki*. Bazyli z Grabowca Jaworski*. Alexander z Grabowca Matkowski*. Maciej z Grabowca Grabowiecki*. Ostafii z Grabowca Matkowski* swym i Jędrzeja Grabowieckiego i Michała Matkowskiego w drodze będących imieniem. Mikołaj Łazowski* swym i Michała Łazowskiego, brata swego rodzonego w drodze teraz będącego imieniem. Szymon z Hnilcza Zaleski*. Michał z Hnilcza Grudziński*. Jan z Hnilcza Buczyński*. Antoni Drohomirecki*. Wawrzyniec z Mieczyszczowa Cicierski* swym i Łukasza Cicierskiego, brata swego rodzonego imieniem. Jan Łubieniecki* swym i Jana Wiszniowskiego, zięcia swego imieniem. Jan Starczewski*. Jan Klementowski* swym i Józefa i Jędrzeja Klementowskich, braci swoich rodzonych imieniem. Łukasz Klementowski*. Antoni Klementowski*. Jakub Klementowski*. Michał Stupnicki* swym i Bazylego Chłopeckiego, szwagra swego imieniem. Jan Wiszniowski*. Jędrzej Moszyński*. Michał de Rogaczów Rogaczewski, salva fide catholica Romana et rithus Graeci latino uniti, legibus patriciis ac libertate. Imieniem IMci p. Franciszka Malczewskiego z zlecenia jego dla słabości zdrowia do akt niniejszych zjachać nie mogącego, tudzież i swem przy prawach ojczystych, wierze św. katolickiej rzymskiej i wolności cum protestatione przeciwko dyssydentom i innym wszelkim kacerstwom podpisuję się Stanisław Kozmiński. Alexy Kłopotowski swym i brata swego Benedykta imieniem podpisuję się pro fide, lege et patria. Antoni Kędzierski. Franciszek Jasynski. Michał Obertynski. Jozef Obertyński. Imieniem W. IMci p. Tomasza Gajeckiego, stolnika czerniechowskiego, według obligacyi listownej w słabości teraz zostającego podpisuję się A. Zubr. Circa fidem Romano-catholicam, leges patriae ac libertatem swym i ojca mego IMci p. Piotra Adamowicza imieniem podpisuję się W. Marcin Adamowicz.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 291 nr. 235.

[1] Zob. Boniecki, Herb. pol. IX. 156.
* Nazwiska, oznaczone gwiazdką, mają przy sobie w rkp. krzyżyki.

340.

Halicz, 24 sierpnia 1767.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy, obywatele i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego za wydanymi uniwersałami, pierwszym od najjaśniejszego króla IMci szczęśliwie nam panującego w Warszawie dnia 3 miesiąca lipca roku 1767 datowanym, a do akt tutejszego grodu halickiego feria secunda in crastino festi s. Annae Matris Deiparae Virginis Mariae a. D. 1767 per oblatam podanym, powtórnym od JO. księcia IMci Karola Radziwiłła, marszałka konfederacyi generalnej koronnej, w Radomiu dnia 24 lipca roku tegoż datowanym i w akta grodu tutejszego halickiego feria secunda post festum Assumptionis in coelum gloriosissimae Virginis Mariae proxima anno eodem sposobem oblaty ingrossowanym[1], na miejsce niniejsze obradom naszym zwykłe zgromadzeni pod przykładną JW. Maryana Potockiego, marszałka konfederacyi naszej dyrekcyą najpowinniejsze wszechmocnemu Stwórcy naszemu Bogu czyniemy dzięki, że nam dla utrzymania wiary św. katolickiej rzymskiej panującej, krwią antecessorów naszych bronionej i pomnożonej, dla powrócenia odebranych swobód naszych ojczystych i najszacowniejszego liberae vocis vetandi klejnotu, dla zachowania prerogatyw i władzy ministeriorum pacis et belli posrzednictwem swojem między majestatem i nami bespieczeństwo narodowe utrzymujących, dla uwolnienia nas od wymyślonych uciążliwie podatków i innych nowości, dla utrzymania dawnej przykładnej formy rządów Rzptej, zgoła dla podźwignienia ojczyzny naszej od ucisku, prawa i swobody narodowe w ostateczną przepaść pogrążającego zbawiennych i skutecznych raczy użyczać środków, których abyśmy skutecznie użyć mogli i ojczyznę naszą w nieskazitelności wiary św. katolickiej rzymskiej panującej, wolności i swobodach i prawach nie nadwątlonych, jakośmy po antecessorach naszych zastali, taką potomkom i następcom naszym zostawili, dalszej pomocy boskiej żebrzemy. A jako mamy oświadczoną najjaśniejszej imperatorowej IMci rossyjskiej do utrzymania wiary św. katolickiej rzymskiej, praw, wolności i swobód naszych wsparcia i tego nieochybnie pewni jesteśmy, tak szczególniejszą dla niej wdzięczność oświadczamy.

2. Będąc zaś sacrosancte poprzysiężonej konfederacyi naszej vinculo jednomyślnie złączeni, gdy widzimy przeciwnych wierze św. katolickiej rzymskiej mocne usiłowanie, jakby się do prerogatyw nam szczególnie służących wcisnąć mogli, lubobyśmy wszyscy viritim tej przeciwnej gwałtowności zaraz osobami naszymi zastawiać się powinni, atoli gdy poprzysiężonej najjaśniejszego pana i nieodstępnej a przykładnie na przeszłym immediate sejmie doświadczonej dobrze ojczyźnie życzących JO. JW. senatorów i posłów o wiarę św. katolicką rzymską panującą gorliwości zupełnie ufamy, zaczem wyraziwszy żądania nasze w przyłączonej osobno[2] instrukcyi na miejscu nas wszystkich JWW. Maryana Potockiego, marszałka konfederacyi naszej, Tomasza Niewęgłowskiego, miecznika halickiego, Ignacego Potockiego, starostę kaniowskiego, Onufrego Zabielskiego, starostę podwysockiego, Józefa Ratowskiego, cześnika wiskiego i Józefa Starzyńskiego, skarbnika liwskiego, którego ad praesens za konsyliarza konfederacyi naszej[3] obraliśmy i juramentu rotą konsyliarzom naszym przepisaną [zaprzysięgliśmy], konsyliarzów za posłów z ziemi i powiatów naszych na sejm extraordynaryjny warszawski dnia 5 Octobris roku teraźniejszego przypadający upraszamy i obieramy; których jako doskonałe i przykładne z dobrze życzącemi ojczyźnie sentymenta i użyteczne czynności, najszczególniej

[1] Zob. Fasc. Cop. Castr. Hal. 291 nr. 453.
[2] W Hal. osobną.
[3] Konfederacyi naszej tylko w Tremb.

o wiarę świętą gorliwość wielokrotnie widzieliśmy, tak pewni jesteśmy, że jednomyślnie z nami ułożoną instrukcyę zupełnie utrzymywać będą, a sobie na nieśmiertelną w ojczyźnie całej sławę zasłużą, którą ziemia i powiaty nasze w najszczególniejszej pamięci zachowają. Dla czego niniejsze laudum nasze do podpisu JW. marszałkowi konfederacyi naszej i JWW. konsyliarzom poddajemy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 24 Augusti 1767 anno. Maryan Potocki, marszałek ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Tomasz Niewęgłowski, miecznik i konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej. Ignacy Potocki, starosta kaniowski, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej. Józef Ratowski, cześnik wiski, konsyliarz ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego. Franciszek Raciborski, pisarz grodzki halicki, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej z powiatu kołomyjskiego do niej należącego. A. Onufry z Zabiela Zabielski, starosta podwysocki, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej z powiatu kołomyjskiego. Józef Boguta ze Starzyn Starzyński, skonfederowanej ziemi halickiej konsyliarz.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 291 nr. 479; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 8 nr. 346.

341.

Halicz, 24 sierpnia 1767.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. Maryanowi Potockiemu, marszałkowi konfederacyi ziemi halickiej, Tomaszowi Niewęgłowskiemu, miecznikowi halickiemu, Ignacemu Potockiemu, staroście kaniowskiemu, Onufremu Zabilskiemu, staroście podwysockiemu, Józefowi Ratowskiemu, cześnikowi wiskiemu i Józefowi Starzyńskiemu, skarbnikowi liwskiemu, posłom ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego na sejm extraordynaryjny warszawski obranym die 24 Augusti 1767 anno w Haliczu, in loco consultationum solito od tejże ziemi i powiatów dana.

2. Primo. Ponieważ stany Rzptej naszej skonfederowane JO. księcia IMć Karola Radziwiłła marszałkiem generalnej konfederacyi jednomyślnie obrali i za tegoż JO. księcia IMci marszałka generalnego uniwersałem do dawniejszego od J. Kr. Mci przyłączonym teraźniejsze sejmiki przy podniesieniu marszałków powiatowych laski agitują się, więc obligujemy IMć pp. posłów naszych, ażeby nie przystępując do elekcyi marszałka na teraźniejszym sejmie JO. księcia IMć Radziwiłła, generalnej konfederacyi koronnej marszałka o podniesienie laski prosili, pod której podniesieniem obrady Rzptej czynione być mają.

3. Secundo. Że propozycye niektóre zlecone od generalnej konfederacyi IMć pp. posłom do najjaśniejszej imperatorowej rossyjskiej do powrotu tychże IMć pp. posłów na przyszłym da Bóg sejmie decyzyi zupełnej i rezolucyi mieć nie mogą, więc nie przystępując do żadnych obrad, instabunt ultro IMć pp. posłowie, ażeby sejm był zalimitowany, póki z Petersburga delegowani IMć pp. posłowie nie powrócą. Za powrotem zaś i relacyą poselstwa swego pomienionych IMć pp. posłów dopiero aby sejm był reassumowany i JW. posłowie nasi w tymże charakterze swoim do ustaw przystępować będą.

4. Tertio. Ponieważ uniwersał J. Kr. Mci za najpierwszy cel rezolucyą dla greków, dysunitów i dyssydentów od stanów Rzptej mieć pragnie, którzy dyssydenci związki swoje przeciwnemi prawom i wierze św. katolickiej rzymskiej panującej żądaniami napełnili, zaczem JW. posłowie wszelkiemi sposobami instabunt, ażeby wiara św. katolicka rzymska panująca jak najmocniej ugruntowana była i prawa jej służące, jako to w roku 1413, 1438, 1538, 1543, 1717, 1764 i 1766 i innych nastąpione in toto zachowane zostały in perpetuum, a dyssydenci i dysunici do żadnych prerogatyw nieprzypuszczeni byli i owszem wiecznie oddaleni. A jeżeliby

przez tychże co in futurum praeiudiciosi św. wierze katolickiej rzymskiej nam panującej nastąpić (czego Boże uchowaj) miało, tak nietylko pro nullo et irrito facto in perpetuum mieć chcemy, ale niemniej tychże samych posłów naszych, jeżeliby przeciwko instrukcyi naszej pisali się, lub o przeciwną ustawę zaraz urzędownie nie manifestowali się, ab omni activitate in perpetuum oddalamy [1].

5. Quarto. Pragnąc stałą zawsze i nienaruszoną najjaśniejszej imperatorowej IMci z Rzptą naszą zachować i utrzymać przyjaźń, tejże interpozycyą za grekami, dysunitami i dyssydentami w wielkiem mamy poważaniu i IMć pp. posłom rekomendujemy, aby onymże jako współobywatelom zupełna i powinna stała się sprawiedliwość; zachowując jednak zupełnie traktaty i konstytucye anni 1717 i wszystkie prawa dla wiary św. panującej służące.

6. Quinto. Buławy tak koronne, jako i litewskie, jako intermediant inter maiestatem et libertatem, tudzież podskarbstwa umocowane praw wielością a w nieskazitelnej wierności zostające, konstytucyą 1764 convocationis bez żadnego w przestępstwie poszlakowania uchylone w swojej prerogatywie, aby przy dawnych prawach zachowane były, instabunt IMć pp. posłowie, którzy aby do niczego nieprzystąpili, póki władza hetmanom i podskarbim przywrócona nie będzie, mocno IMć obligujemy.

7. Sexto. Podatek dziesiątego grosza z propinacyi impracticate i uciążliwie uchwalony, aby był skasowany, instabunt IMć pp. posłowie.

8. Septimo. Libera vox vetandi, jako jedyny wolności naszej klejnot i ozdoba, krwią antecessorów naszych nabyta, aby była w wszelkich obradach szlachcicowi na sejmiku, a posłowi na sejmie przywrócona i wiecznie utwierdzona, a przeciwne actus aby ważności nie miały, per omnia starać się będą IMć pp. posłowie.

9. Octavo. Komisya skarbowa i wojskowa aby skasowane były, żeby nie w Warszawie ale w Radomiu komisyą skarbową komisarze po województwach i ziemiach dawnym zwyczajem obrani sądzili, starać się będą IMć pp. posłowie. Złoto i stara moneta aby dawną kurencyą miały, domówią się ciż IMć pp. posłowie.

10. Nono. Czopowe i szelężne aby województwom i ziemiom przywrócone było, starać się mają.

11. Decimo. Trybunał we Lwowie aby był utrzymany, deputaci per liberum veto obierani aby byli tak, choćby triduum sejmik bawił, jednak aby deputat stanął, domówią się IMć pp. posłowie.

12. Undecimo. Oficyerom polskiego autoramentu aby płaca powiększona została i miesiące żołnierskie podług dawnych praw za rekomendacyą hetmanów aby obserwowane były, starać się będą IMć pp. posłowie.

13. Duodecimo. Konstytucya convocationis nakazała JW. starostom grodowym, aby ludzi przy jurysdykcyach dla egzekucyi prawa trzymali, zaczem aby ze skarbu Rzptej dla tychże ludzi zapłata postanowiona była, IMć pp. posłowie dopraszać się mają.

14. Tertio decimo. Ponieważ od wielu pozachodziły manifesta o uciążliwe wyciągnienie intrat w królewszczyznach, zaczem aby lustracye meliorowane były, domówią się IMć pp. posłowie.

15. Quarto decimo. IMć pp. regenci i ich susceptanci aby się w interpretacyę dekretów niewdawali, ale publikaty ad exhibitionem tychże dekretów sine quaestione sub poenis rigorosissimis przyjmowali, tudzież aby salaria od suscept in una eademque quantitate wszędzie postanowione były, instabunt IMć pp. posłowie.

[1] W sprawie tego punktu cytuje Smoleński (Przewrót umysłowy w Polsce w. XVIII, str. 230 n.) list Pelagii Potockiej, kasztelanowej lwowskiej do syna z 21 września 1767, w którym mu donosi, iż „... padła... suspicya na brata waścinego, starostę kaniowskiego, że... on temu przyczyną... (scil. tego punktu instrukcyi). Przysłano do dóbr naszych wszystkich Moskwę i rządzą się, jakby byli panami... i ostatnią ruiną odgrażają. Syn zaś mój umknął i w Czorsztynie bawił...“.

16. Quinto decimo. IMć pp. regimentarze i inni, ludzi wojskowych jakimkolwiek sposobem mający, aby na żadne zjazdy publiczne i partykularne, osobliwie na sejmiki ludzi komputowych i nadwornych sprowadzać sub poenis rigorosissimis nie ważyli się, domówią się IMć pp. posłowie nasi.

17. Sexto decimo. Ponieważ JW. IMć p. Antoni z Miłkowic Borysławski[1], podkomorzy halicki tak przez stopnie urzędów ziemi naszej, jakoteż w wojsku i całej Rzptej znakomitemi zasługami jest zaszczycony, któremu szczególniejsza od ziemi naszej wdzięczność i pamięć jest powinna, zaczem JWW. IMć pp. posłowie imieniem naszem najjaśniejszemu królowi IMci i stanom Rzptej tegoż JW. IMć p. podkomorzego halickiego do sprawiedliwej ex pane bene merentium nadgrody rekomendować mają.

18. Septimo decimo. O utwierdzenie funduszów, jako to konwentów OO. Franciszkanów w Haliczu pod tytułem św. Krzyża, OO. Trynitarzów stanisławowskich, OO. Dominikanów bohorodczańskich i tarnopolskich tudzież kollegium stanisławowskiego Societatis Jesu i szkół dopraszać się będą IMć pp. posłowie.

19. Octavo decimo. Dobra Horodnica, Sułkowce, Koropiec, Scianka, Kośmirzyn i inne z dawna ziemskie, przez wypadłe przywileje zakwestyonowane, ażeby od tej impetycyi uwolnione i za ziemskie non obstantibus privilegiis ac lustrationibus in perpetuum deklarowane przy własności niniejszych dziedziców zostały, IMć pp. posłowie starać się mają.

20. Nono decimo. Ponieważ przez zagęszczone konwikty wiele sposobności dla szlachty chudych pachołków do edukcyi upadło, zaczem o skasowanie tychże konwiktów per omnia domówią się IMć pp. posłowie.

21. Vigesimo. Ponieważ częstokroć z publicznem zgorszeniem religii naszej w sądach różnych sprawy juramentem za dekretami wykonanym determinowane, jako to JW. IMci p. Skarbka, starosty sołotwińskiego o dobra klucza rożniatowskiego i inne w trybunałach wzruszane bywają, zaczem instabunt JW. IMć pp. posłowie, aby juramenta za dekretami wykonane w swojej powadze zachowane były i JW. Skarbek, starosta sołotwiński przy dziedzictwie dóbr klucza rożniatowskiego wszystkich, jak teraz w possessyi zostaje, in perpetuum cum successoribus był zachowany.

22. Vigesimo primo. Przychylając się do dawniejszej instrukcyi naszej przez wzgląd na zasługi IMci p. Antoniego Deymy, sekretarza J. Kr. Mci, którego wierność i sposobność do usług Rzptej jest nam wiadoma, zaczem ponawiamy zalecenie nasze IMć pp. posłom, ażeby onegoż z bratem młodszym Krzysztofem do klejnotu szlachectwa J. Kr. Mci i stanom Rzptej rekomendowali.

23. Vigesimo secundo. Że na dobra Kożuchow, w województwie podolskiem leżące, favore urodzonych Kożuchowskich na sejmie convocationis anni 1764 z krzywdą praw ziemskich nastąpiło sancitum, przeto instabunt IMć pp. posłowie, aby dobra wspomnione, non obstante eodem sancito, za ziemskie uznane były, do których successores etiam faemelli aby przywróceni zostali.

24. Vigesimo tertio. Żądania i skargi JWW. hrabiów Bruehlów i sukcessorów niegdy JW. Longina Karłowskiego, starosty kruświckiego, aby sprawiedliwie uważone, rozsądzone i satysfakcya dla nich oznaczona była, instabunt IMć pp. posłowie.

25. Vigesimo quarto. Ordynacya ostrogska do rezolucyi tylko Rzptej oddana, jeżeli prawu ordynacyi czyli dóbr ziemskich podpadać ma, że na przeszłym sejmie nie należycie dysponowana przez utwierdzenie transakcyi kolbuszowskich, dopominać się będą IMć pp. posłowie, żeby konstytucya względem niej na przeszłym sejmie wypadła uchylona była, a nowa Rzptej nastąpiła rezolucya, czyli ma być ordynacyą, czyli dobrami ziemskimi, zostawiwszy in

[1] W Tremb. Borzysławski.

casu takowej decyzyi, ażeby była dobrami ziemskiemi, dla każdego prawo natury do tych dobr mającego wolne, co komu należeć będzie, dochodzenie.

26. Vigesimo quinto. Ministeria wszelkie jako to buławy, pieczęci, laski i podskarbstwa wielkie, tak koronne, jako i W. Ks. litewskiego, że wiele zależy na tem, ażeby osobom mającym w narodzie miłość i kredyt, co samo i ichże do ojczyzny przywiązania jest dowodem, rozdawane były, utrzymywać IMć pp. posłowie zechcą, ażeby na samych tylko sejmach za rekomendacyą województw per lauda attenta pluralitate quam strictissima tychże laudów przywileje na też ministeria wychodziły.

27. Vigesimo sexto. W. Niewęgłowskiemu, miecznikowi halickiemu wójtostwo Wiktorów i Wysoczankę aby przywrócono, oraz zasługi jego aby miały wzgląd i rekompenzę ex pane benemerentium, dopraszać się będą IMć pp. posłowie.

28. Vigesimo septimo. Sejmiki relationis po każdym sejmie aby expedyowane w niedziel sześć bywały, instabunt IMć pp. posłowie.

29. Vigesimo octavo. Menica ażeby przestała bić monetę wszelką, a najszczególniej miedzianą, którą kraj nasz z wielką krzywdą i uciążliwością jest zarzucony, starać się będą IMć pp. posłowie. Którą to instrukcyę naszą w punktach wyż wyrażonych opisaną do zupełnego uskutkowania JW. IMć pp. posłom podajemy, obligując onych, ażeby przez tę miłość i wdzięczność, którą wierze św. katolickiej i rzymskiej panującej i ojczyźnie naszej wraz z nami są winni, najszczególniejsze mieli staranie o zachowanie wiary św. katolickiej rzymskiej panującej i przywrócenie odebranych swobód, prerogatyw ministrów i innych praw kardynalnych narodowych. Dla czego niniejszą instrukcyę, zgodnie przez nas wszystkich uchwaloną, do podpisu JW. marszałkowi i konsyliarzom podajemy. Datum ut supra. M. Potocki, marszałek skonfederowanej ziemi z powiatami ziemi halickiej. Tomasz Niewęgłowski, miecznik i konsyliarz ziemi halickiej skonfederowanej. Ignacy Potocki, starosta kaniowski, konsyliarz ziemi halickiej skonfederowanej. Józef Ratowski, Cz. W., konsyliarz ziemi halickiej i powiatu trembowelskiego. Franciszek Raciborski, pisarz grodzki halicki, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej z powiatu kołomyjskiego przy wierze św. rzymskiej katolickiej przeciwko dyssydentom i dysunitom podpisuje się. A. Onufry z Zabiela Zabielski, starosta podwysocki, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej z powiatu kołomyjskiego cum simili salva. Jó[zef] Boguta ze Starzyn Starzyński, konsyliarz skonfederowanej ziemi halickiej cum simili salva.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 291 nr. 480; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 8 nr. 347.

342.

Halicz, 15 września 1767.

Laudum sejmiku ziemskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej tudzież powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, zjechawszy się do Halicza na dzień prawem oznaczony, t. j. nazajutrz po sejmiku deputackim ułatwionym i zgodnie chęciami szczęśliwie obranym JW. deputacie, na miejsce wszystkim obradom naszym zwyczajne i do kościoła farnego tamże będącego zgromadziwszy się, gdzie Bogu i Stwórcy swojemu powinną adoracyą uczyniwszy, pod laską JW. IMci p. Franciszka Raciborskiego, pisarza grodzkiego halickiego, konsyliarza tejże prześwietnej ziemi naszej pod niebytność JW. Maryana Potockiego, skonfederowanej ziemi i powiatów do niej należących marszałka, po zagajeniu tegoż sejmiku przez JW. IMć p. Antoniego Kunaszowskiego, miecznika kołomyjskiego jako pierwszego

w stanie i czasie zgromadzonych WW. IMć pp. ziemian urzędnika, najprzód przystąpiliśmy do ułatwienia interesów naszych ziemiańskich.

2. Co się tycze kalkulacyi z podatków czopowego, szelężnego i innych, jako to podymnego duplikowanego do rąk W. Michała Dubrawskiego, podczaszego drohickiego za rok jeden do niego wchodzących podatków, t. j. za rat dwie w ziemi halickiej i powiecie kołomyjskim, tudzież W. Stanisława Ratowskiego, subdelegata grodzkiego trembowelskiego, podobnychże podatków w powiecie trembowelskim wchodzących exaktorów, lubo ciż IMć nieodwłuczną przez siebie czynić się mającą kalkulacyą ofiarują i one uczynić gotowi są, jednak ponieważ w tak szczupłym czasie i teraźniejszých przykrych dla ziemi naszej okolicznościach pomieniona kalkulacya ziścić się nie może, dla tego one do sposobniejszego czasu przeciągamy. Do expedyowania której upraszamy z koła naszego rycerskiego WW. Pryma Felicyana Giedzińskiego, kapitana wojsk koronnych J. Kr. Mci i Rzptej, Macieja Przyłuskiego, rotmistrza tychże wojsk koronnych, Józefa Cielużyńskiego, chorążego wendyńskiego, Jerzego Dubrawskiego, wojskiego zatorskiego, Marcina Łossoskiego, miecznika chełmińskiego; przed którymi od nas uproszonymi pomienieni WW. exaktorowie kalkulacyą ab ultima quietatione z percepty i wydatków ziemiańskich na dzień św. Marcina w roku teraźniejszym 1767 tu w Haliczu uczynić będą obligowani.

3. Na którym to terminie ur. Obertyński, milicyi ziemi naszej rotmistrz z oficyerami tejże ziemi naszej milicyi i w kompucie zupełnym do Halicza bez żadnej zwłoki i wymówki za wydanym sobie ordynansem od tychże IMciów od nas obligowanych, absentia nonnullorum non obstante, modo bini adsint, stanąć tu w Haliczu będzie powinien, ludzi w należytym porządku i zupełnym kompucie prezentować będzie, regestra wchodzących do rąk swoich percept i wydatków na milicyą od aktu zaciągu ad actum praesentem lustracyi przed tymiż delegowanymi praevio, si opus fuerit, iuramento uczyni.

4. Wielmożni zaś delegati tak kalkulacyę od exaktorów odebraną, jakoteż milicyi rewizyą i lustracyą tudzież regestra wydatków na tęż milicyą porządnie spiszą, rękami swoimi podpiszą i do akt grodu tutejszego halickiego sposobem oblaty podadzą i cokolwiek przeszłorocznym laudem zleconego sobie mieli do skutku przywiodą, t. j. perceptę i expensę na rekrut wystawienie i utrzymanie pomienionej milicyi zweryfikują i wyrachują, o krzywdy albo niepłatność żołnierzy indagacyą uczynią, barwę, broń i moderunek zrewidują, ludzi zrachują i należytą lustracyę według zwyczaju wojskowego uczynią i nam na przyszłym da Bóg sejmiku dostatecznie relacyą i explikacyą opowiedzą[1].

5. Do wybrania zaś podatków czopowego, szelężnego i podymnego duplikowanego tak z ziemi naszej halickiej, jako i powiatów do niej należących W. Macieja Przyłuskiego, rotmistrza wojsk koronnych obstalujemy z tym obowiązkiem, aby podatek pomieniony dostatecznie i zupełnie starał się wybrać; któremu za fatygę zł. 500 naznaczamy z tym obowiązkiem, aby poddaństwa naszego podymne płacącego przez uzurpowanie sobie kwitowego i groszowego nie depaktował.

6. IMć plenipotentów tychże samych, t. j. urodzonego Józefa Rafałowskiego i Stanisława Ratowskiego potwierdzamy, obligując IMciów, aby wyrażone w przeszłych laudach sobie zalecenia do jak najpilniejszej przyprowadzać skuteczności nie zaniedbali. Którym IMć pp. plenipotentom postanowionym pensyi po zł. 200 et refusionem litis expensarum naznaczamy, która tymże IMciom plenipotentom za daniem od tychże dokumentu przez IMć pp. exaktorów wypłacona być ma. Jeżeliby zaś gwałtowność jaka wyciągała na potrzeby ziemiańskie jako i zwyczajną za podjętą fatygę JW. deputatowi rekompensę, tenże IMć p. exaktor, za wydaniem assygnacyi przez JW. podkomorzego i chorążych halickiego i powiatowych, wypłacić w każdym

[1] Pokwitowanie tych komisarzy do posłuchania rachunków Mikołaja Obertyńskiego, oraz zestawienia rachunkowe zob. Terr. Hal. 102 nr. 231–3.

czasie powinien będzie. Które to laudum dla zupełnej wagi i waloru rękami własnemi podpisajemy i do akt grodzkich halickich czyli trembowelskich aby było podane per oblatam, zlecamy. Działo się w Haliczu, in loco consultationum solito, die 15 mensis Septembris 1767 a. Antoni Kunaszowski, miecznik kołomyjski, sejmik teraźniejszy zagajający. Franciszek Raciborski, pisarz grodzki halicki, konsyliarz konfederacyi ziemi halickiej, na ten czas marszałek. Primus Felicyan z Giedni Giedziński, assessor. Jerzy Dubrawski, assessor. Antoni Wierzchowski, assessor. Stanisław Kolumna Kobylski. Michał Osiński, assessor.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 292 nr. 546; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 8 nr. 372.

343.

Halicz, 22 lutego 1768.

Laudum sejmiku ziemskiego.

1. Działo się w Haliczu, na miejscu obradom i kongressom naszym zwyczajnym, dnia 22 lutego r. P. 1768.

2. My dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej tudzież powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego, za obwieszczeniem JW. IMci p. Antoniego z Miłkowic Borzysławskiego, podkomorzego ziemi naszej, de data eius we Lwowie, die 18 Jannuarii roku teraźniejszego wypadłym [1], do akt grodzkich halickich feria sexta in crastino festi s. Agnetis virginis et martyris w tymże roku per oblatam podanym, na miejsce i dzień wyżej wyrażone zjachawszy się, zapobiegając całości współziemian i obywatelów naszych, a widząc nieuchronną potrzebę za powtórzoną rekwizycyą od komendy wojska rossyjskiego w wydaniu sobie paletów do furażowania uczynioną, uprosiliśmy i obrali WW. komisarzów, t. j. ziemi halickiej W. Jakuba Gurskiego, wojskiego tejże ziemi i Józefa Głoskowskiego, regenta ziemskiego halickiego, z powiatu zaś trębowelskiego WW. Wojciecha Scibora Marchockiego, wojskiego i Franciszka Morawskiego, pisarza grodzkiego tegoż powiatu, a z powiatu kołomyjskiego WW. Jana Karola Olszewskiego, łowczego kołomyjskiego i Józefa Wierzchowskiego, cześnika nowogrodzkiego, których WW. komisarzów od nas uproszonych obligujemy, ażeby amore boni publici nieodwłocznie pro totalitate ziemian i obywatelów ad modos et media contribuendi przystąpiwszy, podług kapitulacyi przez WW. IMciów za osobliwszym instrumentem od nas delegowanych z komendą wojska rossyjskiego ukoncertowanej et in scripto sobie podanej, sposobem i przykładem innych ziem województwa ruskiego też furaże i prowianty ad proportionem taryfy dymowej ziemi naszej i powiatów na miasta i miasteczka i wsie, tak w dawnej taryfie znajdujące się, jako też i novae locationis w późniejszym czasie osiadłe rozdispartimentowali, a tych taryfę generalną do grodów podali, palety zaś na parafie ułożone miesięczne jedne do komendy wojska wspomnionego wydali, drugie po parafiach do kościołów parafialnych dla zawieszenia ad valvas ecclesiarum rozesłali i o czasie przystawienia furażów i prowiantów IMciów obywatelów obwieścili.

3. Żeby zaś ci WW. komisarze od nas zobligowani, a ten obowiązek i prace na siebie przyjmujący, po wydanej taryfie i paletach od impetycyi z osób i dóbr swoich wolni byli, obligujemy wszystkich współziemian i współobywatelów, aby w czasie oznaczonym furaże i prowianty podług przepisu paletów wydawali, a na miejsce naznaczone przystawali. A gdyby którzy byli w tej mierze renitentes, tedy dobra ich nieodwłocznej exekucyi wojska rossyjskiego podległe będą. Gdzieby zaś wojsko wspomnione w powiecie kołomyjskim na pograniczu

[1] Zob. Castr. Hal. 293 nr. 1034; Castr. Tremb. 224 p. 36—37.

leżącym adire nie mogło, tam wolno będzie WW. komisarzom użyć ludzi ziemiańskich na exekucyą niewydanych podług paletów furażów.

4. Że zaś z okoliczności tego interesu expensa różne wynikać będą, czy to na pocztę, czy na posłańców i różne przejażdżki, a WW. komisarze pomimo prac swoich de proprio łożyć nie są obligowani, ustanawiamy tem naszem zezwoleniem, aby z dymu każdego po zł. 20 na zastąpienie tych expens współobywatele ziemi naszej i powiatów niewymownie zapłacili i tę postanowioną kwotę proporcyonalnie każdy według taryfy przy przystawieniu pierwszego furażu do Podhajec do rąk i za kwitem destinowanego od WW. komisarzów exaktora zapłacił, pod podobną jako wyżej namieniona jest egzekucyą.

5. Co się zaś tycze prac i trudów dla przysługi prześwietnej ziemi przez WW. komisarzów sakryfikowanych, tych powinne zawdzięczenie i obligacyą w każdym czasie za ich przychylność deklarujemy imieniem całej ziemi.

6. Dlaczego tę instrukcyę i postanowienie rękami JW. WW. urzędników podpisaną, aby była wiadomą, do akt grodów halickiego i trembowelskiego podać zlecamy. Antoni z Miłkowic Borzysławski, podkomorzy ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Jan Amor hrabia Tarnowski, chorąży halicki. Jakób z Niedrzwicy Gurski, wojski halicki. Wojciech Scibor Marchocki, wojski powiatu trębowelskiego, g[enerał] ad[jutant] J. Kr. Mci. Antoni Kunaszewski, miecznik powiatu kołomyjskiego. Jan Olszewski, łowczy powiatu kołomyjskiego. Franciszek Raciborski, pisarz grodzki halicki. Franciszek Morawski[1], pisarz grodzki trembowelski. Kajetan z Strumian Dombrowski, podwojewodzy ziemi halickiej. Józef Mirosław Głoskowski, regent ziemski halicki. Antoni Wierzchowski. Tadeusz Skrzetuski. Ignacy Bagienski. Mikołaj Mrozowicki, podkomorzy J. Kr. Mci, porucznik znaku pancernego. M. Stefan Baworowski. Piotr Koc. Michał Dubrawski. Jan Omiecinski. Antoni Omiecinski. Alexy Kłopotowski. Franciszek Sosnowski. Dominik Bieńkowski.

Castr. Tremb. Rel. 224 p. 112—117[2]; Fasc. Cop. Castr. Tremb. 9 nr. 51.

344.

Winnica, 17 maja 1768.

Manifestacya marszałka konfederacyi ziemi halickiej.

1. [Actum] in castro Laticzoviensi Sabbato post Dominicam Exaudi proxima[3] a. D. 1768. Ad officium et acta praesentia capitanealia Laticzoviensia personaliter veniens generosus Stanislaus Sikorski obtulit officio praesenti et ad acticandum porrexit extractum autenticum manifestationis de actu et data eius die 17 Maii anno praesenti in castro Vinnicensi per illustrem magnificum Potocki, mareschalcum confoederationis terrae Haliciensis factum, ex iisdem actis authentice[4] depromptum[5] tenoris sequentis: Wypis z ksiąg grodzkich[6] winnickich województwa bracławskiego roku 1768 miesiąca maja 17 dnia. Przed urzędem i aktami niniejszemi grodzkiemi winnickiemi i przedemną Janem Jedleckim, instygatorem i namiestnikiem burgrabstwa grodzkim winnickim stawiwszy się osobiście JW. Maryan z Potoka Potocki, marszałek konfederacyi ziemi halickiej, ten solenny zanosi manifest:

[1] W Cop. Murawski.
[2] W Rel. akt zatytułowany: Terrae Haliciensis victualium pro exercitu Rossico oblata.
[3] 21 maja.
[4] W rkp. nr. 1087 brak tego słowa.
[5] W rkp. nr. 329 dodano po tem słowie introceden.
[6] W rkp. nr. 1087 brak tego słowa.

2. Bogu znającemu skrytości serc ludzkich wiadomo jest, ale niech będzie nie tajno wszystkim współobywatelom i owszem całej Europie, że nie inaczej wszedłem w konfederacyą ostatnią, tylko dla obrony religii świętej katolickiej, kilkuset lat przeciągiem w ojczyźnie mojej utwierdzonej, a od lat pięciu przez dyssydentów attakowanej, dla ocalenia praw, swobód i wolności naszych potłumionych i zniszczonych, tudzież fortun szlacheckich i imion uciemiężonych, niemniej dla rozeznania pretensyi IMciów dyssydentów i uczynienia im według prawa sprawiedliwości należytej bez wzruszenia pokoju w ojczyźnie trwającego. Dała się poznać moja w Radomiu gorliwość przy formowaniu konfederacyi generalnej, nieporuszona wprowadzeniem wojska rossyjskiego do miasta, uszykowaniem jego do formalnego boju i pogróżkami IMci p. Kara[1] pułkownika tegoż wojska. Niechciałem przystąpić do niej[2], aż za upewnieniem, że prawa nasze o religii świętej nie będą w niwczem odmienione; dopiero za poprzedzającym manifestem JO. księcia IMci Radziwiłła, tej generalnej konfederacyi marszałka, in ordine nienaruszenia praw religią katolicką zachowujących uczynionym, podpis mój i prawie wszystkich IMciów współkolegów (wyjąwszy bardzo małą liczbę niektórych) nastąpił. Nie przemogła tej gorliwości we mnie i obywatelach ziemi halickiej przytomność wojska rossyjskiego, pod komendą księcia Fabułow, majora wojsk rossyjskich, względem zalecenia instrukcyi jak najmocniejszej o całość św. religii katolickiej. Patrzałem bez żadnego zamięszania, jako nieprzyjacielska zemsta za tę naszą ku prawowiernej wierze miłość moję i jednomyślnych współobywatelów pustoszyła dobra. Jechałem na sejm w nieprzekonanym umyśle bronienia wiary świętej, ojczyzny, praw i swobód wolności polskiej. Bolałem i boleję ze wszystkimi cnotliwymi nad krzywdą JW. IMci p. Czackiego, podczaszego koronnego, w własnym domu jego za gorliwość wiary świętej wartą moskiewską i zniszczeniem dóbr udręczonego, w tym niegodziwym areszcie dotąd zostającego. Bolałem także nad krzywdą W. IMci p. Kożuchowskiego, konsyliarza generalnej konfederacyi, dla tejże samej cnoty na drodze w Warszawie z karety własnej wywleczonego i w obozie moskiewskim więzionego. Pokazała się jasna[3] we mnie powinna o całość religii świętej troskliwość, gdy życie i fortunę w obronie jej ofiarując najmniejszego uszczerbku czynić nie dopuszczałem, publicznie na sessyach o wyzwolenie zacnych więźniów domagałem się.

3. Ale przyszedł nieszczęśliwy czas[4] i moment, w którym przeniknione dotąd drzy serce, moment cały świat zadziwiający i potomnym wiekom żałosną pamięć zostawujący, [że] ze stolicy publicznego bespieczeństwa, z miejsca obradom poświęconego wojsko moskiewskie z woli JO. księcia Repnina, posła rossyjskiego, całą Warszawę otoczywszy i wszystkie ulice miasta napełniwszy, najpierwsze ozdoby senatu, JO. księcia IMć Sołtyka, biskupa krakowskiego, JW. księdza Załuskiego, biskupa kijowskiego, JW. IMć p. Rzewuskiego, wojewodę krakowskiego, hetmana polnego koronnego i nieodrodnego syna jego starostę dolińskiego, posła podolskiego, zaszczyt stanu rycerskiego, w nocy gwałtownie z pałaców wzięło i pierwej do obozu, a potem do kraju rossyjskiego[5] zawiozło, gdzie dotąd znaczne osoby, żadnej winie nie podlegające, a w niczem nie przekonane za jedną obronę wiary świętej, wolności i praw staropolskich i za sprzeciwienie się projektom pomienionego księcia IMci Repnina, te zaszczyty ojczyzny naszej potępiającym, haniebną cierpią niewolę.

4. Nie dość na tem; gdy ten zuchwały postępek moskiewski, bespieczeństwo publiczne i prawa narodów gwałcący, milczenia u nas sprawić nie mógł, czytana była publicznie w senacie od księcia IMci Repnina takowa deklaracya, grożąca wszystkim senatorom, ministrom i posłom polskim, szkodliwemu usiłowaniu jego dla ojczyzny naszej sprzeciwiającym się, cięższemi karami, obelgami, ściślejszem więzieniem i batożkami, a to dopiero przymusiło wszystkich do głębo-

[1] W rkp. nr. 1087 Katre.
[2] W rkp. nr. 329 niegoż.
[3] W rkp. nr. 1087 brak tego słowa.
[4] W rkp. nr. 329 brak tego słowa.
[5] W rkp. nr. 329 moskiewskiego.

kiego milczenia. Ale nie na tem się skończyła złość i grubiaństwo tyrana tego. Poniewolił mię bowiem i innych wielu posłów do dania na siebie takowego cerografu: „Daję ten rewers na siebie JO. księciu IMci Repninowi, pełnomocnemu posłowi najjaśniejszej imperatorowej IMci rossyjskiej, iż żadnej konwersacyi z sprzeciwiającymi się punktom i projektom tegoż księcia IMci Repnina do konstytucyi podanym osobami, także senatorami i ministrami, jakoteż i posłami polskimi i cudzoziemskimi i innymi, oraz nie będącymi na funkcyi a przeciwnymi tymże projektom obywatelami mieć nie będę, bez wiadomości i pozwolenia JO. księcia IMci Repnina żadnego projektu z instrukcyi ziemi halickiej promowować nie będę i w niwczem woli JO. księcia IMci Repnina nie sprzeciwię się, opisując się karą ryguru utraty szlachectwa, fortuny i życia, tudzież pod obowiązkiem kary korporalnej, na co się podpisuję". A po wymuszeniu takowych cerografów odemnie i od innych wielu posłów, to wszystko stanowiono na tymże sejmie, co się tylko księciu Repninowi podobało; dopiero po rozwiązaniu tejże konfederacyi wielom prezentowany ten i podarty został.

5. Wyznaczono mnie potem nie chcącego do delegacyi, na której wszystko decydował zdaniem swojem książe Repnin, poseł rossyjski, a my tylko smutnymi nieszczęśliwych jego dla ojczyzny wyroków musieliśmy być świadkami, ponieważ sprzeciwiających łajał, szkalował i słowami najnieprzyzwoitszemi gromił. A chociaż wszyscy delegowani inaczej zgodziliśmy się i decydowali, tak się jednak stało, jak on sam chciał. Patrzaliśmy tedy z żalem nieporównanym na punkta wiarę, wolność i zacność szlachecką obalające w głębokiem milczeniu, albowiem wszystkie perswazye i prośby nasze, które i samym nawet są pozwolone niewolnikom, z fukaniem, łajaniem, groźbą i ostatnią wzgardą odrzucane były. Z taką więc gwałtownością i obelgą senatorów i posłów, odgrażaniem więzienia zelżywego i okrutniejszego, niżeli go przezacni więźniowie zwyż wyrażeni doznawać mogą, przechwalaniem się dobra pustoszyć, batożkami karać i największe zelżywości wyrządzać, książe Repnin, poseł rossyjski sejm ten zakończył, głosu nikomu nie pozwalając i wszystkim surowo milczeć przykazując.

6. Przeto z obowiązku sumienia, miłości Boga i ojczyzny przeciwko wszelkim i wszystkim ustawom sejmu tego, mocą jednowładną i wolą JO. księcia Repnina, posła rossyjskiego z upadkiem wiary świętej i wolności, z poniżeniem stanu szlacheckiego, z przymuszeniem wolnego narodu do nieprzyzwoitej podległości, z przywłaszczonej sobie i wymuszonej u nas gwarancyi nastąpionym, a nie z naszego zdania, rady i woli postanowionym, manifestuję się i protestuję się o nieważność sejmu, chcąc przy obronie wiary świętej i wolności, przy ocaleniu praw starodawnych życie łożyć i krew wylać, oświadczam się. Maryan Potocki, marszałek konfederacki ziemie halickiej [1].

Bibl. Ossol. rkp. nr. 329 f. 83—84 i nr. 1807 f. 39—41.

345.

Halicz, 26 września 1768.

Laudum sejmiku ziemskiego przedsejmowego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy, ziemianie i obywatele prześwietnej ziemi halickiej i powiatów trembowelskiego i kołomyjskiego na sejmik teraźniejszy poselski przedsejmowy na dzień niniejszy naznaczony, za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Stanisława Augusta szczęśliwie nam panującego w Warszawie, dnia 12 sierpnia roku teraźniejszego 1768 wydanym, a do akt grodu tutejszego halickiego w piątek po święcie św. Bartłomieja apostoła roku tegoż

[1] Manifestacyę tę drukował Morawski Szczęsny: Materyały do konfederacyi barskiej, I. 121—4, z licznemi opuszczeniami

sposobem oblaty wpisanym, na miejsce obradom zwykłe zgromadzeni, najprzód najpowinniejsze najwyższemu Panu i królów Królowi, Bogu w Trójcy św. Jedynemu z najgłębszą pokorą uczynieliśmy dzięki, że pod szczęśliwym i nigdy nie wysłowionym najjaśniejszego Stanisława Augusta, króla i p. n. m. panowaniem, ojczyznę naszą najozdobniej zaszczycającym, obrady niniejsze ku powszechnemu nas wszystkich dobru pomyślnie do skutku przywodziemy.

2. Jakoż jednomyślnemi głosami JW. Stanisława na Rudzie i Bałabanowie Worcella, sędziego ziemskiego halickiego za marszałka koła naszego rycerskiego, tudzież z ziemi halickiej W. Felicyana Giedzińskiego, kapitana wojsk koronnych, a z powiatu trembowelskiego W. Leona Marcina Szawłowskiego, skarbnika i regenta grodzkiego trembowelskiego, niemniej z powiatu kołomyjskiego W. Dominika Ostrowskiego, wójta uprzywilejowanego halickiego za assessorów obraliśmy.

3. Po którym obraniu za dyrekcyą koła naszego rycerskiego wyż wyrażonego JW. marszałka, do obrania JWW. posłów na sejm walny warszawski ordynaryjny roku teraźniejszego przypadający przystąpiliśmy. A tak zjednoczonemi i wolnemi głosami JWW. posłów, t. j. z ziemi halickiej JW. Stanisława Worcella, sędziego ziemskiego halickiego, marszałka koła naszego rycerskiego, JW. Jakuba Gurskiego, wojskiego halickiego z powiatu trembowelskiego, JW. Wojciecha Scibora Marchockiego, podstolego trembowelskiego, generała adjutanta J. Kr. Mci, JW. Mateusza Baworowskiego, podczaszyca trembowelskiego, niemniej z powiatu kołomyjskiego JW. Onufrego Kunaszewskiego, podczaszego bracławskiego, JW. Antoniego Horodyskiego, miecznika sochaczewskiego obraliśmy.

4. Którym to JWW. posłom instrukcyę osobliwą o żądaniach ziemi naszej i powiatów, na sejm następujący potrzebnych, przyłączamy. Dla czego niniejsze laudum podpisami rąk JWW. marszałka i assessorów stwierdzamy. Działo się w Haliczu, na miejscu obradom zwykłym, dnia 26 września, roku Pańskiego 1768. Stanisław na Rudzie Worcell, sędzia ziemski halicki, marszałek koła rycerskiego ziemi halickiej i powiatów do niej należących. Primus Felicyan z Giedni Giedziński, assessor ziemi halickiej. Leon Marcin Szawłowski, skarbnik i regent grodzki trembowelski, assessor powiatu trembowelskiego. Dominik Ostrowski, sędzia uprzywilejowany m[iasta] H[alicza] J. Kr. Mci, assessor powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 294 nr. 1693.

346.

Halicz, 26 września 1768.

Instrukcya sejmiku ziemskiego posłom na sejm walny.

1. Instrukcya JW. IMć pp. Stanisławowi Worcellowi, sędziemu ziemskiemu halickiemu, Wojciechowi Marchockiemu, podstolemu trembowelskiemu, generał adjutantowi J. Kr. Mci, Jakubowi Gurskiemu, wojskiemu halickiemu, Mateuszowi Baworowskiemu, podczaszycowi trembowelskiemu, Onufremu Kunaszowskiemu, podczaszemu bracławskiemu, Antoniemu Horodyskiemu, miecznikowi sochaczewskiemu, posłom ziemi halickiej i powiatów do niej należących trembowelskiego i kołomyjskiego na sejm walny warszawski ordynaryjny obranym od prześwietnej ziemi i powiatów zwyż wyrażonych dana die 26 Septembris 1768 anno.

2. Primo. Najprzód JWW. posłowie oświadczą najjaśniejszemu królowi IMci szczęśliwie nam panującemu od ziemi i powiatów naszych powinne podziękowanie za ojcowską J. Kr. Mci dla całej ojczyzny dobra powszechnego pieczołowitość, którą przykładnym i najdoskonalszym panowaniem swojem całe królestwo uszczęśliwiać raczy.

3. Secundo. Gdy w czasach teraźniejszych dla ojczyzny naszej krytycznych uznajemy najzbawienniejsze J. Kr. Mci myśli i starania ku uszczęśliwieniu narodu i ojczyzny swojej, za jednym celem dobra publicznego zmierzające, zaczym po zwykłym podziękowaniu JWW. posłowie do tychże zbawiennych J. Kr. Mci myśli sentymenta swoje stosować będą tak, aby wiara św. katolicka rzymska panująca i wolność narodu naszego, te obydwa klejnoty najszacowniejsze, krwią antecessorów naszych nabyte, najmniejszego uszczerbku i skazy nie miały i utrzymane były podług praw dawniejszych.

4. Tercio. Korrektura trybunałów i innych jurysdykcyi sejmem extraordynaryjnym roku teraźniejszego opisana, aby podług dawniejszych praw odmieniona była, mianowicie w obieraniu JWW. deputatów i dyspartymentowania onych na kadencyą trybunałów lubelskiego, lwowskiego i innych.

5. Quarto. Ponieważ województwo nasze ruskie i podolskie konstytucyami koronnymi annorum 1588, 1601, 1607, 1647 i innymi, oraz prejudykatami względem nadania dóbr po statucie alexandrowskim i zamknięcia exekucyi w Rusi i Podolu zapadłymi circa terrestreitatem dóbr po statucie alexandrowskim nadanych są zachowane i utwierdzone, że zaś dekretem relacyjnym dnia 21 Aprilis roku teraźniejszego 1768 o dobra Horodnicę i Sołkowce nastąpionym też dobra w województwie ruskiem a powiecie trembowelskim leżące za królewskie są uznane, zaczem JWW. IMć pp. posłowie dopraszać się będą u stanów zgromadzonych, aby pomieniony dekret był uchylony, dobra Horodnicę i Sułkowce przy prawach ziemskich sukcessorów urodzonego Wacława Baworowskiego dziedzicznych zachowane i na potem aby nikt podobnych przywilejów i dekretów otrzymywać nie ważył się, aby było ostrzeżenie.

6. Quinto. Do kommissyi granicznych między dobrami ziemskiemi a królewskiemi zachodzących aby ad normam województw kijowskiego, podolskiego i innych nie był koniecznie senator, instabunt IMć pp. posłowie.

7. Sexto. Religja grecka unitów podług dawnych praw aby utrzymana we wszystkiem została, instabunt IMć pp. posłowie.

8. Septimo. Części dziedziczne w województwie ruskiem a ziemi przemyskiej, t. j. w Bilinie Wielkiej z znaczną liczbą poddanych leżące i wieś Maynicz o milę od Biliny także z poddanymi et cum omnibus attinentiis z dawna urodzonych Bilińskich Tarasów Motowidłów, niegdy urodzonego Mikołaja Tarasa Motowidły Bilińskiego sukcessorów, per fiscum odebrane, ażeby tymże sukcessorom dobra pomienione ze wszystkiemi przynależytościami były przywrócone, mocno instabunt IMć pp. posłowie.

9. Octavo. Ziemia halicka aby według dawnych praw corocznie obierała deputata, instabunt IMć pp. posłowie.

10. Nono. Sprawy juramentami za dekretami ad comparitionem partium wykonanemi ewinkowane aby wzruszone nie były, dopraszać się będą IMć pp. posłowie.

11. Decimo. JO. księcia biskupa i JW. wojewody krakowskich, hetmana polnego koronnego tudzież JW. biskupa kijowskiego, JW. starosty dolińskiego ogłoszone częstokroć uwolnienie i nań przywrócenie, aby do skutku przyszło, J. Kr. Mci i stanów Rzptej upraszać będą IMć pp. posłowie.

12. Undecimo. Ponieważ ziemia halicka inkurzyom opryszków jest podległa, zaczem dopraszać się będą IMć pp. posłowie o obmyślenie bespieczeństwa dla nas, jako obywatelów tejże ziemi.

13. Duodecimo. Zasługi JW. Jana Kickiego, starosty oknińskiego, na różnych funkcyach i najszczególniej marszałkowskiej trybunału roku przeszłego dla ojczyzny z azardem fortuny i zdrowia przykładnie i użytecznie podjęte, aby przyzwoicie, ex distributiva J. Kr. Mci gratia nadgrodzone były, dopraszać się będą IMć pp. posłowie. Reliqua activitati JWW. posłów polecamy. Stanisław na Rudzie Worcell, sędzia ziemski halicki, marszałek koła rycerskiego i po-

wiatów do niej należących. Primus Felicyan z Giedni Giedziński, assessor ziemi i powiatów do niej należących. Leon Marcin Szawłowski, skarbnik i regent grodzki trembowelski, assessor powiatu trembowelskiego. Dominik Ostrowski, sędzia uprzywilejowany m[iasta] H[alicza] J. Kr. Mci, assessor powiatu kołomyjskiego.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 294 nr. 1694.

347.

Halicz, 3 października 1772.

Uchwała ziemian halickich.

1. My dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi halickiej i powiatu kołomyjskiego, widząc usilną potrzebę naradzenia się o interesach w teraźniejszem zamięszaniu całej Rzptej, a w szczególności i naszej ziemi halickiej, gdy WW. IMć pp. komisarze laudo publico na tem miejscu dla obrad zwyczajnym dnia 22 lutego roku Pańskiego 1768 obrani i uproszeni dla oczywistych przykrości i ustawicznych trudów od funkcyi swojej chcąc supersedować i być wolnymi do nas nadgłosili[1] się, żeby bez rady i porządku na dalej ziemia nasza niezostawała, dnia dzisiejszego niżej wyrażonego tu do Halicza zjechaliśmy się.

2. A najprzód powinne Bogu uczyniwszy dzięki, że daje nam czas do jakiegożkolwiek o sobie poradzenia, ażeby potrzeby tej ziemi z przyczyny będących w niej wojsk pogranicznych mieli powinną swoją satysfakcyą, upraszamy tychże samych WW. komisarzów, t. j. z ziemi halickiej W. IMć p. Jakuba Gurskiego, wojskiego halickiego i Józefa Głoskowskiego, regenta ziemskiego halickiego, a z powiatu kołomyjskiego WW. IMć pp. Jana Karola Olszewskiego, łowczego kołomyjskiego i Antoniego Wierzchoskiego, cześnika nowogrodzkiego, aby czynionych przez te lat kilka prawdziwie pro amore boni publici usług dla tej ziemi i na dalszy czas nieporzucali. A ponieważ bez żadnej rekompenzy przez te lata WW. komisarze funkcye swoje sprawowali, bo lubo przez laudum wyżej wyrażone w nadgrodę tej pracy nie na długi czas spodziewanej mieli naznaczone z dymów po zł. 20, a i tego zupełnie nie odebrali, więc my oświadczywszy imieniem całej ziemi przyzwoitą w czasie szczęśliwej Rzptej satysfakcyą w nadgrodę podjętych z własnej fortuny swojej do tych czas expens, każdego z osobna za każdy rok nie inkludując roku 1768 aż do roku teraźniejszego tysiącem zł. kontentujemy, pozwalając nie mniej zatrzymanych na niektórych dobrach zł. 20 z dymu przez wyższe laudum naznaczonych wolnego odebrania.

3. Na wypłacenia zaś i uspokojenie niniejszej uchwały ten sposób obmyślamy. Ponieważ podatek czopowego po skończonej exakcyi W. IMci Przyłuskiego, rotmistrza przedniej straży wojska koronnego zupełnie jest zatrzymany i przez nas nikomu nie dysponowany, a ten od roku 1767 z miast nie jest wypłacony, tudzież reszta podymnego do dyspozycyi ziemi zostawionego podobnym sposobem jest zatrzymana, więc z tych obydwóch podatków WW. komisarzom ziemi naszej in vim satysfakcyi za przeszłe lata po cztery tysiące zł. każdemu z osobna naznaczamy, mając racją nie więcej (choćby się słusznie należało) ze skarbu ziemiańskiego naznaczyć, tylko według laudum zmiankowanego, tymczasem i tym kontentujemy, a na dalszy czas aby ciż WW. komisarze tę usługę dla ziemi kontynuowali odtąd na przyszłe czasy każdemu z osobna po zł. p. 1.500 corocznie naznaczamy. Prócz tego wdzięczność i obligacyą całej ziemi, niemniej znaczniejszą rekompenzę deklarujemy.

[1] T. j. zgłosili się; zob. Karłowicz-Kryński-Niedźwiecki, Słownik jęz. pol. III. 37.

4. Żeby tedy pewna i nieodwłoczna w tem nastąpiła satysfakcya do wybrania pomienionych podatków WW. komisarze exaktorów postanowią i pensyą dla nich według dawnego zwyczaju wyznaczą. Którzy IMć pp. exaktorowie na pierwszy dzień następującego miesiąca listopada w roku teraźniejszym 1772 zjechać mają tu do Halicza, pierwej jednak obwieścić wszystkie miasta i dobra do płacenia tak czopowego, jako i szelężnego, jako też reszty podymnego obowiązane, pieniądze według taryfy odbierać i kwity z odebranych dawać mają. Miasta zaś wszystkie i dobra, płaceniu pomienionych podatków podległe, za odebranem obwieszczeniem nieodwłocznie po dniu pierwszym novembra tu do Halicza nietylko za rok teraźniejszy, ale i wszystkie zaległe podatki odwozić i do rąk WW. exaktorów oddawać mają, a które byliby sprzyczne i swojej należytości nie wypłaciły, exekucyi zwykłej podpadać będą, przy wypłaceniu zaś kwity ostatniego wypłacenia produkować mają.

5. Że zaś ta proweniencya obydwóch podatków za lat pięć należąca więcej nad naznaczoną WW. komisarzom uchwałę importować powinna, więc cokolwiek od wyznaczonej kwoty WW. komisarzom zostawać będzie, w ręku tychże do dalszej dyspozycyi ziemi ma być zachowane. Działo się w Haliczu, dnia 3 miesiąca octobra 1772 roku. Józef Jabłonowski, chorąży halicki. Jan z G. Golejewski, chorąży powiatu koło[myjskiego], podstarości grodzki halicki. M. M. Bąkoski, stolnik ziemi halickiej. Antoni Witosławski, podczaszy powiatu kołomyjskiego. Tomasz Niewęgłowski, miecznik ziemi halickiej. Antoni Kunaszowski, miecznik powiatu kołomyjskiego. Jakób z Niedrwicy Gurski, wojski halicki. Józef Mirosław Głoskowski, regent ziemski halicki. Antoni Wierzchowski, powiatu kołomyjskiego komisarz. Franciszek Nielepiec, porucznik pancerny. Maciej Przyłuski, rotmistrz wojsk koronnych. Tomasz Hordyski. Michał Bobrowski, Ł. S. Piotr Koc, C. czer.

Fasc. Cop. Castr. Hal. 298 nr. 425.

INDEKSY.

I.

Indeks nazw osób i miejscowości.

Cyfry oznaczają stronice.

*) W [illegible] mylnie [illegible] zamiast Bobrowniki; zob. dalej pod [illegible] starosta.

C Ć

*) Na str. 128 i 130 jest [illegible] zwany [illegible] Niesiecki, Herb. [illegible] IX 131

D

*) Prawdopod. mylka w rękop., gdyż Bylina Fl. jest cześnikiem czerskim.

*) Tak mylnie w rkp. zamiast bobrownicki; zob. Niesiecki, Herb. pol. VI. 527.

*) Może chodzi tu o Drzewicę; zob. Słown. geogr. II. 182.

H

I

J

K

*) Tak w rkp.; prawdopodobnie jednak był on komornikiem ziemskim hal. Zob. Fasc. Cop. Tremb. 7 nr. 303. 362.

*) Tak w rkp; możliwe, że miało być: Kodnensis gdyż biskupstwo łuckie posiadało probostwo infułackie kodeńskie. Zob. Słown. geogr. V. 784.

L

M

*) W rkp. Hal. Laud. i Rel. mylnie Winnicki, jak też wydrukowano; w Tremb. Rel. Wieniawski.

N

P

R

S Ś

U

V

W

X

Z Ż

II.

Indeks rzeczowy.

Każdy cytat składa się z dwu pozycyj cyfrowych, przedzielonych przecinkami, z których pierwsza oznacza stronicę, druga liczbę porządkową ustępu na tejże stronicy. Kropkami przedzielone są cytaty osobne.

Corrigenda.

str.	w.	zam.	czyt.	str.	w.	zam	czyt.
18	9 d	constitutionum	consultationum	418	18 d	innundationes	inundationes
22	12 g	refragati	refragarii	463	3 g	Dembowski	Zembowski
70	12 g	afflictionum	afflictionum	469	1 g	taryf myt	taryf. Myt
85	12 g	prasenti	praesenti	473	4 g	Borowski	Borawski
85	1 d	miecznik	miecznika	493	4 g	Koniński	Koneński
118	19 g	recompensum	recompensam	498	15 d	hic	nic
127	2 d	3.	4.	504	3 g	Scypiona Lidz-	Scypiona, lidz-
129	1 d	Połahicze	Pałahicze			kiego	kiego
131	8 g	7 listopada	17 listopada	505	8 g	Scypionowi	Scypionowi, lidz-
158	5 d	najszczęśliwsza	najnieszczęśliwsza			Lidzkiemu	kiemu
160	5 g	od propria	ad propria	507	12 g	„ „	„ „
197	1 g	Szumskiego	Szumlańskiego	508	4 d	„ „	„ „
198	14 g	posłowi	posłom	509	18 d	„ „	„ „
230	23 d	rigorissime	rigorosissime	516	2 d	exprimendos	exprimendas
267	7 d	1863	1683	553	1 d	praktykowej	praktykowanej
289	6 d	decermit	decernit	583	9 d	et terrae	ex terra
290	14 d	w ogrodach	w grodach	584	8 d	G. W.	G. W. K.
299	6 d	totu	toto	„	„	J. Bytina	F. Bylina
341	19 g	macy	mazy	„	1 d	Łabęcki S. B.	Łabęcki. J. S.
347	25 g	[czaszy]	[stoli]	591	12 g	Konowski	Konoński
363	8 d	Winnickiego	Wieniawskiego	602	7 d	vicesregent	vicesgerent
368	20 d	Gajeckiego	Gajeskiego	„	20 d	chorąży	chorążyc
372	9 d	Turka	Turkuł	630	6 d	J[ózef]	F[ranciszek]
„	12 d	Skąpski, Z.	Skąpski, Ł.	638	13 g	starosta	podstarosta
373	9 g	A[ntoni]	A[dam]	641	4 g	Szameta	Szamota
385	2 d	Rel. 225	Rel. 235	643	22 d	kolomyjski (sic)	kołomyjski

W indeksie nazw w kilku odsyłaczach zamiast Nowogród ma być Nowogródek.